

**Произведения На Карл Май Том 38 - За кораби и
съкровища**

Съдържание :

Скиптър и чук

Островът на скъпоценностите

Annotation

Романът започва в гъстите гори на севера и ни води до нажежените от слънцето брегове на Нил. Приказно-тайнственото действие се развива в пустинята и в Средиземно море и разказва за издигането на един нилски лодкар до капудан паша и до гросадмирал на султана.

Двата тома в продължения за кораби и съкровища от ранното творчество на Май са:

- „Скиптър и чук“ (Band 45)
 - „Островът на скъпоценностите“ (Band 46)
-

- [Карл Май](#)
 - [1. КАТУНЪТ](#)
 - [2. ГОСПОДАРСКО ПРАВО](#)
 - [3. КРАЙ НИЛ](#)
 - [4. РОБИНЯТА НА МЮДЮРА](#)
 - [5. ЕДНА СТРАХОВИТА СВАТБЕНА НОЩ](#)
 - [6. ОТ РЕЙС ДО КАПУДАН ПАША](#)
 - [7. ОТМЪЩЕНИЕТО НА ХАДИФА](#)
 - [8. ЖИВОТ ЗА ЖИВОТ](#)
 - [9. ПОД ЧЕРВЕНИЯ ФЛАГ](#)
 - [10. ПОД ЧЕРНИЯ ФЛАГ](#)
 - [11. СИНЪТ НА КОВАЧА](#)
 - [12. В ЛУДНИЦАТА](#)
 - [13. „ДАРИТЕЛИТЕ НА СВЕТЛИНА“](#)
 - [14. ШАХМАТНИ ХОДОВЕ](#)
 - [15. ДВАМА ПРИЯТЕЛИ ОТ ДЕТИНСТВО](#)
 - [I](#)
 - [II](#)
 - [III](#)
 - [16. В ЦИГАНСКАТА КРЕПОСТ](#)
 - [17. В КРЪЧМАТА НА КОНТРАБАНДИСТИТЕ](#)
 - [18. В ЗАМЪКА ФАЛКЕНАУ](#)
 - [19. ДЕНЯТ НА СЕДЕМТЕ БРАТЯ](#)
 - [20. ПРЕД РЕШИТЕЛНИЯ МИГ](#)
 - [21. БУЛАТА ПАДАТ](#)
- [info](#)
 -
- [notes](#)
 - [1](#)
 - [2](#)
 - [3](#)
 - [4](#)
 - [5](#)
 - [6](#)
 - [7](#)
 - [8](#)
 - [9](#)
 - [10](#)
 - [11](#)
 - [12](#)

- [13](#)
- [14](#)
- [15](#)
- [16](#)
- [17](#)
- [18](#)
- [19](#)
- [20](#)
- [21](#)
- [22](#)
- [23](#)
- [24](#)
- [25](#)
- [26](#)
- [27](#)
- [28](#)
- [29](#)
- [30](#)
- [31](#)
- [32](#)
- [33](#)
- [34](#)
- [35](#)
- [36](#)
- [37](#)
- [38](#)
- [39](#)
- [40](#)
- [41](#)
- [42](#)
- [43](#)
- [44](#)
- [45](#)
- [46](#)
- [47](#)
- [48](#)
- [49](#)
- [50](#)
- [51](#)
- [52](#)
- [53](#)
- [54](#)
- [55](#)
- [56](#)
- [57](#)
- [58](#)
- [59](#)
- [60](#)
- [61](#)
- [62](#)
- [63](#)
- [64](#)
- [65](#)
- [66](#)

- [67](#)
 - [68](#)
 - [69](#)
 - [70](#)
 - [71](#)
 - [72](#)
 - [73](#)
 - [74](#)
 - [75](#)
 - [76](#)
 - [77](#)
 - [78](#)
 - [79](#)
 - [80](#)
 - [81](#)
 - [82](#)
 - [83](#)
 - [84](#)
 - [85](#)
 - [86](#)
-

Карл Май
Скиптър и чук

1. КАТУНЪТ

Далеч надолу от планините се спускаше гъста гора. Едно от нейните разклонения се проточваше дори в близост на Фюрстенберг, главният град на херцогство Норланд. Една дълбоко врязана в това горско продължение палисада изолираше ловен парк, влизането в който бе забранено за всекиго, с изключение служителите на лесничейството. Въпреки това едно утро в ограждението се намираха люде, по чието облекло можеше лесно да се различи, че те не се числяха нито към хората на лесничейството, нито пък към някакви други с право на достъп.

Между два високи дъба, които бяха на възраст може би хиляда години и простираха надалеч своите дебелостволни клони, се мъдреше една старчески немощна, четириколесна бричка. Теглилата я кранта пасеше във високата трева, чиито стебла стърчаха между мъха и другата там зеленина. До ствола на едно дърво пламтеше буен огън, на който, сложен върху два чатала, се печеше сърнешки гръбнак. Един едва ли десетгодишен хлапак го въртеше с физиономия, изразяваща както разбиране на работата, така и най-голямо разположение. Той беше само полуоблечен — също както и другите персони, които седяха или лежаха край огъня, за да зяпат приготвянето на пикантното печено. Всички те притежаваха несъмнените черти на цигани, ала независимо от своята повече от непретенциозна външност не изглеждаха да принадлежат към онези скитнически орди, за които грабежът и кражбата са същинският и най-доходен занаят.

На каруцата седеше увита в стари застилки — определено един много необикновен лукс за чергарски катун — една престаряла наглед жена, много вероятно ваджината¹. Тя хвърляше по някой поглед на хлапето или току изучаваше потъмняващия сърнешки гръб, като подръпваше от една къса лула дима на някакъв тютюн, чието ухание би възхитило и най-изтънчените познавачи.

При владеещата наоколо тишина можеха да се доловят далечни звуци, проникващи през храстите като приглушено ромолене на разговор. Те произхождаха от две лица, които се бяха изтеглили от компанията и, отдалечени на неколкостотин крачки от каруцата, беседваха помежду си.

Едното от тях беше девойка. Тя наброяваше може би седемнайсет години и във всяко едно отношение беше съвършена красавица. Седеше на мъха с полунебрежна, полувисокомерна поза. Облеклото ѝ беше далеч по-добро и по-комплектно от това на другите. Беше видно, че за него се употребява голяма грижливост.

Насреща ѝ стоеше един млад мъж. Беше облегал гръб на едно дърво и скръстил ръце на гърдите. Хора, несъзнателно заемащи този строеж, най-често притежават силно развит характер. Високата му фигура се извисяваше доста над обикновения ръст и щеше все повече и повече да се формира до една внушаваща почит външност. Оскъдното облекло не бе в състояние да оцети крепкото, съразмерно телосложение. Някой по-внимателен наблюдател навярно щеше да се учуди на цвета на кожата на младия мъж. Тя не беше нито бяла като на кавказците, нито пък имаше онази мургавина, отличителна за циганина. Човек би могъл по-скоро да я нарече сива — сиво, премесено с кафяво, като породено от въздействието на ветрове, бури и слънце. Той носеше къси, широки шалвари, които сигурно са били предназначени за други телесни измерения, между тях и възтясната, многократно разпарцалосана жилетка надничаше протритата риза. Главата бе покрита от каскет, отдавна изгубил козирката си. Краката бяха боси, а от ръкавите на жилетката се мяркаха на някои места също така голите, мускулести ръце. През една от тези дупки се показваше някаква особена рисунка в наситено черно-червено, запечатана посредством татуиране върху странно оцветената кожа. Тя представляваше герб, чиито отделни линии така се бяха разширили и разтеглили, че като цяло притежаваше една определена степен на неяснота. От това можеше да се заключи, че татуировката е

била направена преди дълги години. Косата му имаше тъмночерен цвят, но ако човек се вгледаше по-внимателно, щеше да забележи, че при корените тя разкрива един значително по-светъл тон, а кожата под нея беше толкова чиста и бяла, както може да се наблюдава предимно при блондините. Лицето имаше безусловно северняшки облик. Необикновено високото и широко чело, откритите, синьо-сиви очи не сочеха за индийски или египетски произход. Така ставаше, че младежът правеше в настоящия си тоалет едно кажи-речи куриозно впечатление, което още повече се подсилваше от спокойствието и увереността на неговото държане и движения, контрастно разграничаващи го от неуморното и променливо същество, което циганинът открива време представлява.

Въпреки външното си спокойствие той изглежда се намираше в състояние на силна възбуда. Чертите му бяха изпънати, очите блестяха. Погледът бе сякаш отправен в далечната шир и наблюдаваше образи, чието съзерцание не е позволено на обикновения простосмъртен.

Лицето на дзингарата² възприе израз на възхищение, когато възкликна с одобрителен тон:

— Катомбо, при теб е дошъл един дух, който е по-велик и могъщ от дарбата на прорицанието. Мога ли да ти поставя още една задача?

— Стори го, Лилга! — отговори той.

— Знаеш ли къде живее Бование, богинята на хитаните³?

— На остров Носиндамбо, наречен от народа на християните Мадагаскар.

— Правилно! Високо там горе в планините Амбухатсмене стои нейният трон, а ниско долу сред хълмовете Буфер спи тя денем, за да се появи едва при настъпването на вечерта. Можеш ли да си я представиш как изглежда? В тихите вечери сияе нейната глава в звезди и с прелестна усмивка къпе тя светлеещи нозе в развълнуваните води на морето, додето денят се появи и побегне на запад от неговата целувка. Можеш ли да опишеш това с езика на поетите?

Той кимна, съзнаващ собствената си цена.

— В такъв случай те моля да го сториш.

— Само ако не избягаш от моята целувка, както тя побягва от обаятията на деня.

Тя се поколеба за миг с отговора, после отвърна:

— Ще позволя да ме целунеш, Катомбо! Но сега започвай!

Той се загледа мечтателно пред себе си, сетне издигна ръце и от устните се ливнаха без пауза или прекъсване стиховете:

„Кога край хълмовете на Бефура вечерта застеле първи сенки,
пристъпва тя майката натура измежду аркадите подземни
и на диадемата ѝ лазура засиява от кристали искрометни.

В нейните тъмни къдри цъфтят на земята уханните поеми;
от неизмерима дал пламтят от Кръста към нея искри,
а от вълни бленуващи бликат на звездите златните дари.

Но сипва се веч' младия ден хилядооката да намери,
накарва тя впряга си сияен да извие през пурпурни двери,
неговия лик сал да зърне и в далечния запад се скрие.“

Момичето бе следило словата му с физиономията на познавач на изкуството. Сега то поклати бавно глава.

— Боанжарите имат някой и друг поет, ала никой от всички тях не притежава бързия, блестящ дух, който живее в теб, Катомбо.

Той се усмихна вяло.

— Нашият народ ме величае и възхвалява като своя най-добър поет, Лилга, но аз я давам цялата тая прослава и възхваля само за един радушен поглед, за една добра дума от твоя страна. Сега ще си взема целувката.

Той пристъпи една крачка към нея, ала тя го отблъсна с едно бързо движение на ръката си.

— Почакай малко, все още не си стигнал до края!

— Аз свърших!

— Не, защото ти описа Бование само как се появява в тихи, меки вечери. Но когато таи яд към своя народ, тогава я съглеждаш съвсем различна. Небето се покрива с облаци, вълните се стоварват с...

— Стой! — прекъсна я той. — Аз искам само твоята целувка, а не наставленията ти. Чуй ме по-нататък, ама после ще съм свършил и ще си взема наградата. Тя си е същата богиня и затова моите думи ще имат същата одежда и същата стихотворна форма.

Той се замисли за не повече от няколко секунди, преди да започне:

„Кога край хълмовете на Бефура вечерта застеле първи сенки,
пристъпва тя майката натура измежду аркадите подземни
и на полята върху прегара изтихо спуска перли росни.

Серафим небесен бяга прибулен в облаци, безспир се коит' гонят;
земята кара с болка изпълнена цветя си горки сълзи да ронят
и реве към стръмни скали устремен своите диви вопли прибоят.

Сърце пламтящо утрото разпуква, младия ден оставя да пристъпи;
диамантената болка целува той на капещи гранати
и на възбог любящо я отнася, в ефира там да се изплаче.“

Привършил, той прикова изпитателно очи в лицето на момичето. То сведе поглед и дългите мигли забулиха израза на онова, което то сега чувстваше и мислеше.

— Лилга!

— Катомбо!

— Моята целувка!

— Освободи ме от нея!

Тя повдигна клепачи и погледът ѝ потърси къде студено, къде съчувствено неговия.

— Защо?

— Какво те ползва тя? Ще умреш ли без моята целувка?

Неговата фигура се изпъна по-високо, а очите му запламтяха.

— Лилга, ти ме обикна, само мен, ние сме годеници и ти скоро ще станеш моя жена. Ти сама така пожела и Джетца, нашата ваджина, сложи ръцете ни една в друга. Колко често си ми казвала, щяла си да умреш без мен! Аз също пиех живот и щастие от твоите очи, да, бих желал да умра, ако смъртта те изтръгне от мен!

— Аз няма да умра.

— Още не съм свършил. Бих се радвал да умра заедно с теб, но ако трябва да те изгубя другояче освен чрез смъртта, то... то...

— Е, то...?

— То... то ще остана да живея, защото ще имам да изпълнявам задачата, известна на всеки боанжар, комуто някой е изтръгнал жената или годеницата!

— И тази задача е?

— Отмъщението!

Тя погледна нагоре към него кажи-речи удивено. После по чертите ѝ прелетя невярваща усмивка.

— Отмъщение? Катомбо и отмъщение? Стъпквал ли е някога си отстъпчивият Катомбо някой червей? Извършил ли е той един-едничък път за своите онова, което християните наричат измама и кражба? Ти имаш духа на поета, но не си мъж. Говориш за боанжарско отмъщение, пък всяка луна трябва да си вапсваш косата и кожата по-тъмни. Ти истински хитано ли си?

— Кое дава повече право да си хитано — късият час на рождението или дългите години на живота? Важда⁴ ме е намерил в гората и никой не познава моите родители, но аз през цялото време съм бил при вас; Джетца ме нарича свой син и поради това аз мога да кажа, че съм хитано... Дай си ми целувката!

— Ами вземи си я!

Тя изговори думите студено и равнодушно. Неговото чело се свъси — той се бореше с възвращащия гняв и гласът му леко трепереше, когато отвърна:

— Задръж си я! Но никога не забравяй, че устните ти ми принадлежат, иначе ще се наложи да докажа, че въпреки бялата си кожа аз съм един боанжар!

Неговият отговор звучеше като заплаха, ала очите му блестяха влажно. Виждайки това, тя скочи и обви ръце около врата му.

— Прости ми! — помоли, като го целуна. — Аз те обикнах, Катомбо, но...

Запъна. Той сложи ръце около нея и прошепна:

— Но...? Говори по-нататък, Лилга!

— Не мога, Катомбо!

— Защо не?

Тя вдигна към него един поглед, в който проблясваше и боязън, и молба за прошка.

— Ще го научиш, ала въпреки това трябва да повярваш, че винаги съм те обичала.

— Аз го зная, но от няколко дена твоето сърце е ням, ликът ти е студен и при все това очите ти проблясват от време на време като звезди, на които слънцето е придало нов блясък. Лилга, остани моя, за да не се погубя заедно с теб!

По неговите красиви, честни черти се бе изписал голям страх, докато изговаряше тези думи. В този момент в близкия храст нещо се прошумоля и един висок глас повели:

— Дръж го, Плутто!

Един огромен ловджийски пес се изстреля от храсталака и се хвърли изотзад върху Катомбо.

— Свали! — прозвуча втора заповед.

Кучето стисна циганина за врата и го събори на земята, преди да е съумял да помисли за съпротива.

— Дръж здраво!

С тези думи сега господарят на животното пристъпи напред. Той беше млад мъж, немного под възрастта на циганина. Носеше ловно облекло с формена кройка, а и в цялата му стойка и външност си личеше офицерът.

Лилга беше дълбоко изплашена от хода на събитията, ала въпреки това една палеща червенина плъзна по нейното смугло лице.

Непознатият пристъпи към нея и улови ръцете ѝ.

— Кой е обесникът, дето си позволява да те прегръща? — обърна се той властно към нея.

— Катомбо.

— Катомбо...? Това може да е неговото име, но за мен не е достатъчно!

— Той е... мой... брат — отвърна тя със заекване.

— Твой брат? Нищо повече? — попита онзи, измервайки с мрачни очи лежащия на земята.

— Нищо повече!

— А-ха! Един брат по този начин ли прегръща и целува?

Тя замълча, видимо в дълбоко смущение. Той сложи ръка около нея и я придърпа въпреки съпротивата към себе си.

— Ако наистина е само твой брат, то ще може и да гледа какво правя.

Приблужи устни до устата ѝ, ала не стигна до целувка, защото един вой на кучето го накара да погледне към него. Въпреки опасността от едно такова намерение Катомбо бе изхвърлил с едно светкавично движение ръце към гърлото на застаналото върху него животно и така го бе склепил, че то се свлече омаломощено на земята.

— Човече, какво се осмели! — викна ловецът, посягайки към пушката си. — Махни се от кучето или ще те застрелям!

Катомбо все още лежеше на земята. Той се ухили.

— Да се махна от кучето, та после да ме разкъса? Човече, ти си бил страшно умен!

Държейки с лявата ръка песа, той измъкна с дясната ножа си и го заби до дръжката между ребрата му.

— Тогава умри! — изфуча ловецът, вдигайки пушката за стрелба.

И наистина натисна спусъка. Циганинът обаче се хвърли мълниеносно настрани; куршумът се заби в земята непосредствено до главата му. В миг скочи, хвърли се върху противника, събори го и размаха ножа над него.

— Умри сега ти!

Ударът непременно щеше да е смъртоносен, ако Лилга не беше хванала и задържала с налягане на всичките си сили високо вдигнатата ръка.

— Не му прави нищо, Катомбо, той е графът?

— Ако ще да е и херцогът! Защо преди туй не каза и на него, че не бива нищо да ми прави?

Той се опитваше да освободи ръката си от нейните, докато с другата притискаше здраво вцепенения противник към земята. Удаде му се и сигурно наистина щеше да изпълни заката си, ако не се бе появила една втора, много по-възпираща пречка.

— Стой! — прозвуча високо и властно откъм страната, където се намираше лагерът на циганите.

Беше Джетца, която бе чула изстрела и побързала да дойде с хората си. При вида на съборения на земята мъж тя плесна ръце от страх.

— Графът! Височайшият, добрият, красивият, напетият господар, който ни разреши да бивакуваме в бранището и да изяждаме колкото си дивеч искаме! Да не си се побъркал, Катомбо? Освободи го!

Циганинът се подчини и се надигна, но без да прибере ножа. Ловецът също се изправи; лицето му тлееше от яд и срам. Циганката майка се поклони дълбоко пред него и придърпа подгъва на куртката му към устните си.

— Прости му, всемогъщи господарю! Той е кротък и добър и вие трябва много да сте го раздразнил, че да се осмели да ви посегне.

— Раздразнил? Може ли един такъв хлапак да има нахалството да заяви, че граф фон Хоенег го е раздразнил?

— Той поиска да целуне Лилга и стреля по мен! — оправда се Катомбо.

— Негодият намушка най-доброто ми куче! — процеди графът. — Куче за куче, кръв за кръв!

Той посегна към пушката, която му бе изпаднала. Втората ѝ цев беше още заредена. Вдигна я, за да дръпне спусъка срещу Катомбо. Но тогава от множеството цигани пристъпи един и застана пред дулата.

— Оставете оръжието настрана, господарю! Името ми е Каравей. Катомбо е мой брат и ако не го оставите на мира, то лесно е възможно да ви провърви като на вашето куче!

— Охо! Вие двамата смъртта си ли дирите? Аз нямам навика да се шегувам, най-малкото с пасмина от вашия сой!

Ваджината пристъпи още веднъж между спорещите.

— Бъдете милостив, хер графе! Гневът често изрича думи, за които сърцето нищичко не знае. Хитаното не познава друг съдия освен единствено своя важда и своята ваджина, на всеки друг той умее да се измъкне, това му повелява нашия закон. Ако Катомбо ви е оскърбил, оплачете се от него и аз ще съумея да го накажа!

Гневът на графа изглежда направи място на едно по-кратко чувство; той се изсмя подигравателно:

— Имаш претенции да си съдница? Е добре, ще се подчиня на вашия обичай. Този човек уби моето куче и посегна на живота ми. С какво ще го накажеш за тая работа?

— Вие какво изкупление изисквате?

— Изисквам сто удара за него, двайсет удара за тоя, дето се нарече негов брат, и накрая напускане на резервата. Аз ви разреших от милост и мекосърдечие да пребивавате тук, а не с намерение над живота ми да витае смъртна опасност.

— Височайши господарю, вашата доброта беше голяма, ала и благодарността на ваджината беше също такава, каквато я поискахте — отговори старата с един неволен кос поглед към Лилга. — Вие сте насъскал кучето към Катомбо, ето защо той го е убил. Понечил сте да застреляте Катомбо, ето защо той е опитал да се защити. Изберете някое по-меко наказание!

— Добре де, дърто, аз и сега ще благоволя да проявя милост. Насъсках кучето срещу тоя обесник, понеже накара Лилга да го целуне, а той го уби, понеже сетне аз поисках да я целуна. Ако сега момичето ме целуне пред очите на всички, то всичко ще е простено.

Девойката пламна и никой не отговори.

— Е? — попита графът. — От вашия избор зависи дали ще имате милостта ми, или ще застанете пред един друг, по-строг съд!

Ваджината вдигна ръка към Лилга.

— Иди и го целуни!

— Стой! — извика Катомбо. — Лилга е моя годеница, нейната целувка не бива да принадлежи на никого другото освен единствено и само на мен!

Графът се изхили пренебрежително.

— Давам ви само една минута време, после ще е твърде късно и аз ще наредя да арестуват двамата безделници.

— Целуни го! — повели майката за втори път. Дълбоко смутена и със засрамено, пламтящо лице Лилга направи една крачка към графа.

— Спри, Лилга — предупреди Каравей. — Една хитана целува само хитано!

— И ще ме изгубиш, ако го целунеш — прибави Катомбо.

— В такъв случай ние свършихме — отсече графът. — Опразнете веднага резервата! Който след четвърт час се мотае още вътре, ще бъде третиран като браконьер. А за тези двама горди хитани ще имам една по-специална грижа.

— Целуни го! — заповяда майката за трети път.

— Трябва да го сторя, защото ваджината така повелява! — прозвуча извинението на Лилга.

Тя пристъпи поривисто към графа, сложи ръце на тила му и прилепи една бърза целувка върху неговите устни. Катомбо нададе крясък на ужас и ярост и поиска да я изтръгне назад, ала важда го улови за ръката.

— Стой, Катомбо! Ваджината го повели, а каквото тя заповяда, трябва да се изпълнява безпрекословно. Сега можем ли да останем, височайши господарю?

— Останете! — захили се запитаният. — Но за в бъдеще много се пазете да предприемете нещо срещу волята ми! Ако имате някакво желание, то ще ми го казвате единствено чрез Лилга. Отбележете си това!

Той се обърна и тръгна, без да удостои повече някого с поглед. При изхода на резервата срещна един от ловните надзиратели, който го поздрави с най-голяма сервилност.

— Кой е днес на служба, Шефан?

— Всички, милостиви господарю, тъй като никой не си е взел отпуск.

— Познаваш ли всички мангасари?

— Да.

Физиономията му даде да се отгатне, че присъствието на споменатите не срещаше ни най-малко неговото одобрение.

— Също един, когото те наричат Катомбо?

— Него също. Той е най-свестният член от цялата им там сбирщина.

— Изчакай, додето ти поискам преценката! Впрочем вие в най-скоро време ще се отървете от тези люде, те се провиниха грубо спрямо мен и ще си получат наказанието. Но аз не желая да се говори за това. Умееш ли да мълчиш?

— Хер графе, нали ме познавате!

— Смяташ ли се способен да заловиш този Катомбо?

— С лекота, милостиви господарю!

— Същевременно трябва да се избегне каквато и да е шумотевица! И най-вече никой не бива да узнае кой е дал заповедта и къде е изчезнал пленникът.

— Ще съумея да го уредя.

— Тази вечер към единайсет ще дойда в леса. Катомбо тогава трябва да се намира вързан в хижичката.

— Ще бъда точен, хер графе! Но ако она се отбранява и вдигне дандания, какво средство мога да пусна в употреба?

— Всяко угодно, което би го накарало да замлъкне.

— А ако това мълчание, вземе, че продължи по-дългичко, отколкото го е наумил предварително човек?

— На теб тая работа няма да ти донесе никаква вреда. Довечера точно в единайсет искам да имам мангала в хижичката. За всяко останало ще се разпореждам единствено и само аз. Ти доложен ли си за помощник-лесничей?

— Не, защото аз, види се, не се радвам на благоразположението на главния лесничей, а пък и не се намирам на служба от толкоз дълго, че да мога да разчитам на някакво внимание.

— Направи постъпления!

— Щом милостивият господар заповядва, ще го сторя.

— Ти ще имаш мястото, а и по-нататъшното ти бъдеще лежи също в моята ръка, както добре знаеш. Само си отбележи, че обичам стриктно изпълняване на заповедите ми и най-строга дискретност.

Той тръгна, а Шефан пристъпи обратно към портата на ловния парк, за да я заключи.

По-рано портата бе винаги строго охранявана, с което дивечът не бе в състояние да избяга от ограждението. Но преди няколко седмици графът беше издал заповед да се приеме вътре катунът, да му се позволява необходимия изход и вход и да не се обръща внимание, когато тези хора употребяват дивечово за собствените си нужди. Тази странна заповед възбуди недоволството на всички надзиратели. Мингяни в ловния резерват! За тая работа трябваше да си има някаква много наложителна причина и може би някакъв особен повод. Нещата се проучиха и скоро се разкриха.

Към катуна принадлежеше едно момиче с такава красота, че заплеляваше всекиго. Графът също я беше видял и идваше всеки ден в резервата, за да се среща с нея. Това се случваше отчасти в присъствието на циганите, но отчасти и тайно, както хората от лесничейството констатираха. Загадката беше решена. Катунът беше придобил право да се установи на местожителство в ловния парк и даже да посяга на охраняваните животни, за да има графът възможност да бъде заедно с Лилга. Поради това на надзирателя Шефан дойде съвсем неочаквано, че ще трябва да се вземат такива крути мерки спрямо един член на нейното семейство, и се бе удивил също така на ненадейното съобщение относно изпъждането на циганите.

Той не се запита за по-конкретните причини на поръчението. Графът беше неговият най-голям началник, от чието благоволение зависеше неговото бъдеще, и тъй като по никой начин не притежаваше сантиментална душевност, то за него не

можеше да има нищо друго освен сяпо подчинение. Входа беше заключил, за да си подсигури присъствието на Катомбо. Сега закри по посока на циганския стан.

В негова близост долови един гневен глас. Пристъпи предпазливо по-близо и потърси прикритие зад стеблото на едно дърво. Разпозна Катомбо, който стоеше с разлютена физиономия пред Лилга.

— Не ти ли казах, че съм изгубен за теб, ако го целунеш? И ти въпреки това го стори! — упрекна я той.

— Сторих го, ама само заради теб и Каравей — заяви тя.

— Не го вярвам! Защо ми отказа целувката, когато бяхме още сами? Защо Джетца ме отпраща в града винаги, когато този мъж дойде в резервата? Да не би пък ти да заплащаш месото, на което се наслаждаваме, и позволенията да останем тук в гората?

— Ти май ревнуваш, а? — попита тя с усмивка, от която той много добре успя да забележи нейното смущение.

— Да ревнувам? Един разумен мъж никога не може да бъде ревнив, а аз имам всички основания да вярвам, че целият ми разсъдък си е на мястото. Мъжът на една вярна жена и годеникът на едно почтено момиче нямат причина за ревност. А пък една жена, която дава повод за това, вече не е достойна да се занимава с нея сърцето на един мъж.

— Трябваше да извърша каквото ми заповяда ваджината.

— Трябваше да извършиш каквото аз ти заповядах, защото твоите устни бяха моя собственост от деня, в който ми каза, че ме обичаш и ще станеш моя годеница. Ти ми я ограби тази собственост и я подари на друг, който върти с теб само една гнусна игра. Аз я оставям на него, отказвам се от една уста, целувана след мене от друг. Но тоя граф ще повярва по-добре отколкото ти преди малко, че аз съм един истински боанжар, който знае как да се отплати за един такъв грабеж. Моя сестра ти ще останеш, моя годеница може да си била, но моя жена никога няма да станеш!

Очите ѝ припламнаха.

— Ти ме презираш?

— Не, съжалявам те и ще съумея да отмъстя за грабежа, който ти начена спрямо мен. Не на теб лично, а на него, защото твоето наказание ще си дойде изцяло от само себе си — по-справедливо, по-голямо и по-тежко отколкото аз бих могъл да ти го наложам.

— Ти се осмеляваш да говориш така с своята бъдеща ваджина? Казваш, че не си ме желаел за жена, а знаеш ли всъщност дали аз те желая все още за мъж? Какво наказание би могъл да му отредиш и какво наказание би могло да сполети и мен? Катомбо, духът на умопомрачението се е вселил в теб, моли се на Бование да те избави от безумието! И когато своята душа стане отново светла и ясна, ти ще осъзнаеш, че Лилга няма нужда да проси от теб опрощение и любов. От опрощение тя не се нуждае, защото не е прегрешила спрямо теб, а любов ще си намери навсякъде, повече отколкото някоя изискана и бляскава дама, дето напразно повдига очи към графове и херцози.

Той я погледна с безкрайно състрадание в пламтящото лице.

— Лилга, не мен е обхванало безумието, а теб! Не аз ще се опомня, а ти, и после ще копнееш за опрощение, както слепецът за светлината на слънцето. Ох, добре разбрах аз езика на твоите очи, когато височайшият господар искаше да си вземе от теб целувката, а аз лежах под песа! Усетих ужасеното чукане на пулса ти, когато замахнах с ножа към него! Сърцето ти вече не е мое, то принадлежи на него. И дори да поиска да се върне отново, аз не бих пожелал да го имам, защото само немислещото, безпомощно сукалче поема хапката, която друга уста предварително е сдъвкала.

Той трябва да я бе обичал с всяка мисъл на душата си, това можеше да се чуе от хрипящата ярост, с която изговори последните си думи. По челото му бе избила пот на едри капки. Зъбите му бяха здраво стиснати и даже нанесената боя не бе в

състояние да прикрие мъртвешката бледност по неговите страни. От всичко това момичето не забелязваше нищо, гневът я бе овладял така напълно, че гласът ѝ звучеше почти дрезгаво, когато отвърна с оскърбителна подигравка:

— Е добре, ако ме смяташ за любовница на графа, то трябва да знаеш, че ти си един жалък дребосък в сравнение с такъв един мъж. Аз се присмивам на теб и всичките ти заплахи.

С няколко бързи крачки тя изчезна зад дърветата.

При нападението си преди малко на графа той бе доказал, че не му липсва кураж и сила. Но сега, когато действителността на неговата загуба лежеше неотменимо пред него, той се облегна на най-близкото дърво и здраво притисна тлеещото си чело към неговата твърда, грапава кора.

Така стоя дълго време. В един момент ненадейно почувства една ръка на рамото си. Вдигна поглед. Пред него стоеше ловният надзирател Щефан.

— Ти ли си Катомбо?

— Да — отвърна с тон, сякаш току-що се пробуждаше от тежък, дълбок сън.

— Лилга, младата циганка, не е ли твоя годеница?

— Защо питаш?

— Защото в такъв случай имам нещо да ти доверя. Тук никой ли не ни подслушва?

— Тайна ли е това, което имаш да ми кажеш?

— Да. Аз съм ти приятел и бих желал днес да ти окажа една голяма услуга.

Катомбо изглежда надзирателя недоверчиво.

— Мой приятел? Откога претендираш да си такъв? Не си ли ни оскърбявал и преследвал най-много от всички?

— Теб не, а другите, които до един са притворни и коварни. Ти никога не си задигнал и едно дърво, не си посегнал на дивеч. Ей затова те харесвам и бих желал да ти го докажа.

— Да се отдалечим тогава на известно разстояние оттук!

Те закрачиха навътре в гората, додето стигнаха едно място, където можеха да бъдат сигурни, че няма да бъдат видени и чути. Тук циганинът спря.

— Сага говори!

— Известна ли ти е хижичката?

— Малката каменна къщичка на поляната, дето е все заключена? Каква е работата с нея?

— Откъм задната ѝ страна има една пейка. На нея видях да седят вечерта на лунната светлина двамина души — мъж и девойка. Момичето беше Лилга, твоята годеница.

— А мъжът?

— Не можах да различа лицето му. Той седеше така, че бе извърнат от мен.

— Невъзможно! Та нали са седели един до друг и щом като си видял нейното лице, би трябвало да си различил и неговото. Ти значи не искаш да издадеш името му.

— И ако е така?

— Аз въпреки това ще го позная. Че оня човек идва при Лилга, зная и аз, ама нощем трябва да се откаже от нея. За тая работа аз ще имам грижата. Тя няма право да излиза от бивака!

— Тъпак! Не можеш ли да проумееш, че дъртата вещица подкрепя с всички сили тая любовна връзка, понеже ви носи голяма изгода? Колчем той дойде и тя те праща в града, тя ще вземе и своите предварителни мерки, та да не си в състояние да смутиш нощните срещи. Работата трябва да се подхване съвсем другояче.

— Как?

— Когато мъжът, когото не искам да назова, но не когото с удоволствие бих отиграл един номер, напускаше преди малко резервата, ми заповяда да покрия старата каменна пейка с мек воден мъх. Още до здрачаване работата трябва да е свършена.

— Значи той сигурно се кани довечера да дойде?

— Така предполагам. Ако по онова време ние сме в къщичката, ще можем да подслушваме двойката и да долавяме всяка дума, понеже точно над пейката се намира единственото прозоречно отворение, което старата постройка има. Останалото бихме могли да уредим според обстоятелствата.

— Аз съм готов. Но кой държи ключа за къщичката?

— Той виси при лесничея и никой няма да забележи, ако го взема.

— Ще го направиш ли?

— Да, при условие че и ти участваш.

— За това не може да има никакво съмнение! Ами времето?

— Беше минало единайсет, когато видях двамата да седят един до друг. Значи някъде към десет часа ще е подходящото време за нас.

— Ще дойда. Къде ще се срещнем?

— Най-добре под големия бук, който се извисява срещу къщичката в края на гората.

— Добре!

Те се разделиха — ловният надзирател със съзнанието, че неговата жертва вече си е надянала примката, а Катомбо със сърце, в което си съжителстваха сломена любов, омраза и жажда за отмъщение.

Той не докосна хрусковото печено дивечово месо, около което бе насядала пируващата циганска шайка, когато достигна бивачното място, а се тръшна на мъха и си даде труда да изглежда спящ.

След известно време Каравей легна до него.

— Катомбо!

Повиканият не отговори.

— Хич не вярвай, че те мисля заспал! Болката не познава покой.

— Какво искаш?

— Да ти кажа, че винаги съм бил твой брат и най-добър приятел.

— Знам го, Каравей!

— Какво ще правиш?

— Аз ли? Какво трябва да направя? Бедният, презрян дзингаро срещу един могъщ граф? Нищо!

— Значи искаш да си отмъстиш не на него, а на Лилга?

— На нея? Никога! Аз я обичах.

— Не ме заблуждавай! Когато дойде, аз прочетох в очите ти, че в твоята душа живее едно твърдо решение. Погледът на приятеля е остър. Кажи какво възнамеряваш и аз ще те подкрепя с всичките си сили!

— Остави ме, Каравей! Ти си истински брат на Лилга, аз не бива да споделям с теб тайната си.

— Икаш да ни напуснеш?

— Не зная. Аз искам да съм свободен мъж, на когото ваджината не може да се меси в живота. Само че аз станах син на вашия народ и бих желал да си остана такъв, защото в моето сърце живее благодарност.

— Закълни се в Бование, ужасната, че няма да си тръгнеш от нас, без предварително да ми го кажеш!

— Заклевам се!

— Може би тогава и аз ще тръгна с теб. Хитаното не бива да има друга воля освен тая на своя важда и на своята ваджина. Но ако тия двамата жертват собствената си дъщеря, най-доброто и красиво дете на племето, което един ден самото ще стане ваджина, на някакъв си там развратник, то аз ще се възбунтувам срещу тяхната заповед и в случай че това не помогне, напускам племето. Светът е голям и широк. Хитаното няма родина и знае, че само чуждите краища му принадлежат.

Шепнешком воденият разговор приключи и двамата млади хора останаха да лежат един до друг, потънали в нерадостни мисли. Така мина част от следобеда,

додето важда тръгна с Каравей и другите мъже в гората да домъкне някакъв дивеч. Жените и момичетата останаха, ала следствие днешната преживелица ги бе налегнала една угнетеност, която не допускаше да се завърже някакъв оживен разговор, Катомбо сега се надигна, за да поброди с мислите си в смълчания, самотен лес. Така минаваше час след час, докато наближи десет. Сега той пое пътя към хижицката.

Малката полянка, в чиято среда се намираше тя, бе обградена околоръст от червени ели, между които тук-там стърчеше високият връх на някой дъб или бук. Самата къщичка беше едноетажна, изградена със здрави зидове, и притежаваше дебела, обкована с желяза врата от талпи. Малкият прозорец на задната страна едва ли имаше достатъчно размери да мине главата на мъж и беше снабден с дълбоко вградени желязни пръчки. Постройката някога бе служила за различни ловни цели, ала сега стоеше празна и неизползваема.

Катомбо се запромъква по периферията на поляната и забеляза на бледната светлина на луната, че пейката зад къщата не е заета. Пристигнал при бука, завари очакващия го вече дивечов пазач.

— Точен си — рече този. — Таман сега ще удари десет часът.

— У теб ли е ключът?

— Да. Ела!

Закрачиха към къщичката. При нея надзирателят измъкна дългия, ръждив кух ключ и отвори.

Старите панти изскрибуцаха шумно; влажен, спарен въздух ги удари при влизането.

— Кепенкът е затворен. Да го отворя ли? — попита Катомбо.

— Да.

Циганинът пристъпи към задната стена на тъмното помещение и притегна нагоре ръце, за да проучи естеството на заключалката. В този миг получи изотзад един удар по главата, под който се срина с болезнен стон. Шефан тутакси коленичи върху него и нанесе втори удар на нападения, така че онзи напълно изгуби съзнание...

2. ГОСПОДАРСКО ПРАВО

Когато Катомбо дойде след дълго време на себе си, почувства ръцете си вързани. Къде беше? Без съмнение във властта на графа, неговия съперник. Мястото, където се намираше, не можеше, наистина, да определи. Само едно смяташе че разпознава — вече не беше в хижичката, а лежеше в някакво малко избоподобно помещение. Поиска да се изправи, за да изследва затвора си, ала не му се удаде, тъй като кръвообращението на тялото му бе спряло вследствие здравите върви, а и главата още го болеше от ударите. След няколко напразни опита остана да лежи в пълно безразличие и полека-лека потъна в дълбок, благотворен сън.

При събуждането му бе невъзможно да определи колко дълго е спал. Дълго, много дълго обаче трябва да е било, защото се чувстваше напълно укрепнал. Болката в главата беше изчезнала, само вървите на ръцете му причиняваха едно непоносимо страдание.

Той се надигна. Дълбок мрак цареше в помещението. Мракът на нощта ли беше това, или затворът нямаше прозорец? Не можеше да различи и заопипва стените околоръст. Додето достигаше фигурата му, чувстваше само студени, влажни зидове, чието единствено прекъсване представляваше вратата.

Още бе зает с изследването на килята, когато долови отвън стъпки. Издрънчаха резета, вратата се отвори и към него нахлу ярка светлина. Сега забеляза ясно, че затворът му не притежава прозорец, не се виждаше ни едно-единствено отверстие, през което въздух и дневна светлина да намерят достъп.

И мъжа разпозна той, който пристъпи със затуления фенер и придърпа после грижливо вратата към касата — беше граф фон Хоенег.

— Добра вечер! — прозвуча проточено и подигравателно. И когато затворникът повдигна учудено поглед при това заговаряне, графът продължи: — Да-а, вече е отново вечер. Аз бях на три пъти тука, ама ти не можеше да говориш, защото така къртеше, сякаш ведно с двата леки удара си получил цяла аптека пълна с опиум. А сега какво ще каже гордият хитано за отличното жилище, което съм му предоставил?

— Мерзавец!

Това бе само една дума, ала в нея се съдържаше цял един свят с презрение.

— Хубаво! Аз ще ти туря една сурдинка на устата, та езикът ти да не се разхожда прекалено много. Ти си във властта на граф Фон Хоенег, който е свикнал на съвсем друг тон от твоя.

— Мерзавец! — прозвуча неустрашимо отново. — Снеми ми само за миг вървите и ще ти покажа как един почтен циганин постъпва с негодяй като тебе!

— Не си давай труда да ме докараш до гняв, защото всичките ти усилия са безполезни. Аз идвам само да ти известя присъдата. Красивото момиче Лилга трябва да стане единствено мое, ти обаче ми се пречкаш на пътя и поради това ще ти издействам подслон, където няма да можеш да ми досаждаш. Аз може би един ден щях да те освободя, ала ти опита да ме поругаеш и ето защо никога няма да напуснеш това място.

— Мислиш, че ще те умолявам за милост? Аз изисквам само правосъдие и ще го имам!

— Правосъдие? Ами да де, защото аз съм върховната власт в тази къща, а тя е свикнала да отсъжда по-бързо и справедливо от всяка друга служебна инстанция. Ти се провини в опит за убийство спрямо мен и би трябвало всъщност да умреш, но аз те помилвам в доживотно запиране в тая тъмница. Ама бъди спокоен, то няма да продължи дълго. Аз ще се погрижа за това.

— Ти нямаш право нито да осъждаш, нито да помилваш. Аз изисквам правомерен съдия, пред когото трябва да застанеш и ти, защото ти също си провинен в опит за

убийство спрямо мен и на това отгоре в отвличане.

Графът се изхили.

— Твоят единствен съдия стои пред теб, а той ти обещава да издаде една справедлива присъда. Лилга ще вземе решение да се премести при мен и ще стане моя жена, другите ще трябва да се разкарат и сигурно ще са ми благодарни за тая заповед, защото обичат свободата. За да могат напълно и изцяло да ѝ се насладят, ще им запрета изобщо да се весват някога повече по тези места.

— Мерзавец! — извика Катомбо за трети път. Той направи напразно усилие да разкъса вървите си и изпълнен с ярост, блъсна после графа. Онзи залитна назад и се удари силно в зида. Едва не изтърва фенера. Остави го на земята и сграбчи безпомощния циганин.

— Куче, ще ти отнема възможността да хапеш! Ще бъдеш трикратно омотан с върви и...

Спря по средата на словото. Циганинът беше опитал да измъкне уловената от него ръка и при това дупката на ръкава му стана по-голяма. През нея графът съгледа сега онази странна татуировка. Той пусна Катомбо и отстъпи шокиран назад.

— Човече, кой си ти?

Този възглас му се изплъзна неволно. Катомбо не можа да си обясни чудноватия въпрос; погледна го изненадано и не отговори.

— Кой си, попитах! — повтори Хоенег заповеднически. — Ти не се казваш Катомбо и не си циганин!

— Ах! Кой ти го каза?

Графът се съвзе от изненадата си и запита с привидно равнодушие:

— Ваджината майка ли ти е?

— Да.

— Истинската ти?

— По кой начин да не е? Впрочем за такива неща аз никому не съм длъжен да дадем отчет. Оттук нататък повече няма какво да кажа, освен че искам свободата си или някой редовен съдия.

— Добре, тогава ние свършихме.

Хоенег грабна фенера и напусна килията. После залости вратата с двете резета и изкачи няколкото стъпала до мястото, където стълбището се разделяше. Към едната страна се стигаше до портата, през която бе домъкнат Катомбо, а от другата се отиваше до вътрешния приземен етаж на замъка. Пристигнал тук, графът духна фенера, изкачи широките мраморни стъпала и замислен навести работната си стая. Там остави фенера.

След това отиде в библиотеката, която бе ярко осветена, и дълго време прелиства стари, пожълтели книжа. Прочете внимателно два-три пъти няколко документа и после ги заключи така грижливо, като че от тях зависеше нещо изключително важно.

През нощта не можа да намери покой, а се мятеше в постелята насам-натам, докато стана ден. Надигна се бързо и много скоро напусна града.

Пътят му го отведе до бранището в гората, където завари циганите силно угрижени от липсата на Катомбо. Ваджината беше първата, която го съгледа. Тя веднага използва случая да изложи тъжбата си.

— Ох, височайши господарю, опечаление се настани при хитаните и тревога при децата на моя народ. Не сте ли видял сина ми Катомбо?

— Не. Каква е работата с него?

— Изчезна, от вчера напусна бивака и никой не е открил следа от него. Лесът не приютява диви животни, които биха могли да го разкъсат, а пък и той на никого не е доверил, че се кани драговошно да ни напусне. Сигурно го е сполетяло някакво нещастие.

— Какво ще му се е случило? Каравей пристъпи по-близо.

— Какво му се е случило, ние не знаем — рече с мрачни очи, — но аз познавам неговия враг, единствения, който имаше, и на когото неговото изчезване трябва много да е залегло на сърцето. Горко му, ако има пръст в тая работа!

— Кого имаш предвид, момче? Обади ми го! Аз съм ваш приятел и ще ви предложа всяка помощ и подкрепа.

— Тъкмо на вас не е нужно да го назовавам. Но децата на боанжарите имат зорки очи, ловки ръце и памет, която не забравя нито доброто, нито злото деяние. Или Катомбо ще е тази вечер отново при нас, или ще се подготвим за отмъщение!

— Стори го, драги мой, само огледай внимателно мъжа, срещу когото възнамеряваш да насочиш отмъщението си. Впрочем тези неща не ме засягат. Аз идвам по една друга работа и имам да говоря с важда и ваджината.

Той махна на двамата старци и закри от лагера навътре в леса.

Те го последваха и не забелязаха, че след тях Каравей също напусна мястото. Отдалечил се достатъчно, графът спря и се обърна назад към двамата.

— Имам да ви поставя няколко въпроса. От истинността на отговорите ви зависи вашето щастие или нещастие.

— Говорете, господарю! — помоли старата. — Ще ви кажем всичко, което желаете.

— Кой са бащата и майката на тоя Катомбо?

— Аз съм бащата — отговори важда.

— А аз майката — допълни ваджината.

— Действително ли твърдите да сте истинските родители? Та на човека си му личи, че не е циганин.

Двамата старци си хвърлиха един поглед на разбирателство. После ваджината отвърна:

— Той е циганин, господарю, и мой обичен син.

— Къде си го родила?

— Далеч на юг на един остров, дето го наричат Сицилия.

— И кой беше баща му?

— Този тук, моят мъж.

— Лъжеш!

— Бихте ли могли да ми докажете, че говоря неистина?

— Мога и за тая цел ще ви разкажа накратко една история. Не сте ли чували вече по-рано името Хоенег?

— Как бихме могли?

— Значи никога преди не сте били в тази страна?

— Нивга.

— Хм-м. Имало един граф фон Хоенег, който бил увлечен от чара на една циганка, както аз сега от красотата на Лилга. Тя напуснала своето племе и поискала да се омъжи за него. Когато той не се съгласил, върнала се обратно при своите. Графът се оженил, неговата съпруга го дарила със син, който един ден, броял едвам единайсет месеца, изчезнал безследно. Никога не се чуло нищо за момчето, ала графът узнал, че въпросния ден наблизил се навъртали хитани. Някакъв мъж видял една циганка да се задава от графската градина с вързоп в ръцете и когато отминала, чул даже приглушения глас на дете, поради което приел, че жената е носела дете. Знаете ли коя е била тази жена? Бившата възлюбена на графа, която искала да му отмъсти с похищението на детето!

— Едно такова твърдение се нуждае от доказателства, височайши господарю.

— Те са налице, и то толкова ясни и категорични, че аз дори мога да назова името и настоящото местопребиваване на извършителката.

— Хората злословят по адрес на хитаните толкова много неща, които все пак са си само лъжа.

— Аз обаче казвам истината. Ти си била тази жена, а отвлеченото дете до вчера се намирало при вас!

Той я погледна заплашително в лицето. Тя, изглежда, ни най-малко не се уплаши и отвърна спокойно:

— Искате да си направите шега с двама бедни, стари хора, господарю?

— Шега? Аз говоря сериозно и работата може да ви струва главите. Графът, за когото ви разправих, бил накарал да татуират на ръката на детето фамилния герб, както било обичай от прастари времена. По този знак хората ще разпознаят отвличения. Може би в момента той се намира при съдията, който ще разследва нещата. Вие няма да напускате бранището нито за миг и ще бъдете пленници на горските служители до по-нататъшните ми разпореждания.

Той понечи да се отдалечи.

Тогава старата го улови за ръката и го задържа.

— Останете, господарю! Искам да ви кажа, че Катомбо не ни е истински син. Ние го намерихме полумъртъв в гората и го взехме при нас, за да не умре от глад.

— Къде беше това?

— Тук.

— Значи познавахте граф фон Хоенег, моят покоен баща?

— Да — призна тя, като въпреки смирения ѝ тон в очите ѝ проблесна нещо, нямащо нищо общо със смирението.

— Катомбо е неговият син?

— Как мога да знам това, господарю?

— Чуй, старо, искам да ти кажа, че аз тук не провеждам официален разпит, а настоявам под печата на най-голямо мълчание за най-поверителни сведения! На мен не може да ми е безразлично дали имам, или нямам жив брат, който би могъл да ме ограничи в моето наследство и моите права. Виждате, че съм откровен. Само искам да имам яснота. Ако направите едно искрено признание, няма да ви се случи нищо и по-скоро можете да очаквате възнаграждение отколкото наказание.

Двамата се спогледаха и очите им казаха, че са се разбрали.

— Господарю, ще ни пуснете ли свободно да си идем, ако ви кажем истината?

— Да.

— Ще имате ли добрината да се закълнете?

— Заклевам се.

— Къде се намира Катомбо, господарю?

— При мен, значи на сигурност!

— Нали няма да му причините страдание?

— Не.

— Ще дойде ли той отново при нас?

— Да, ако поиска. Но като не иска, не мога да го принудя.

— Тогава ще ви кажа, Катомбо е вашият първороден брат. От вас зависи дали хората ще го узнаят, или не.

Графът бръкна в джоба си, извади една кесия и им я поднесе.

— Ето, вземете! Никой няма да ви прогони от резервата. Останете тук, докато ви е угодно! Не забравяйте обаче че научи ли някой, че сте отвлекли един граф фон Хоенег, това ще означава вашата гибел!

Доволен от резултата на разговора, той се извърна. Двамата старци се върнаха обратно в лагера, където ваджината веднага даде знак на дъщеря си Лилга.

— Знаеш ли къде е Катомбо?

— Не.

— При графа!

— При графа? Как се е озовал при него?

— Не зная, но го заплашва опасност. Мисля, че графът се тъкми да го ликвидира.

— Защо?

— Защото той е твой годеник, и защото... но това е една тайна, която само вайда бива да знае. Ти можеш да спасиш Катомбо.

— Как?

— Чрез графа. Когато този мъж се появи първия път при нас, аз ти казах, че някога обичах неговия баща. Той ме отблъсна и любовта на сина ще бъде моето отмъщение. Тази любов е също инструментът, с който можеш да спасиш Катомбо или да отмъстиш. Някои неща ти още не ги разбираш, но ще дойде времето, когато всичко ще лежи ясно пред очите ти. Придай си вид, все едно го обичаш!

— Ами Катомбо, който ми е годеник?

— Известно време той ще ревнува, но после ще прости. За хитаното висшето благо е отмъщението, а твоята нежност трябва да ми разчисти пътя към разплатата. Графът те обича, но както пеперудата обича цветето — изпръхва от едно на друго, когато е вкусила предишното. Ето защо си пази сърцето, ала карай неговата любов да избуява, като бъдеш любезна с него, отказвай му обаче всичко, което една годеница не бива да позволява другиму. Знам, че той още не си е тръгнал, а по-скоро е останал в бранището, за да те срещне. Иди и опитай да се видиш с него, а после го подпитай за Катомбо, та да разберем какво възнамерява да прави с него.

Лилга се подчини с една лека въздишка. Тя трябваше да бъде инструмент на отмъщението. Чувстваше, че играта се е превърнала в сериозност. Не ѝ беше необходимо да лицемери любов към графа, не, тя действително го обичаше с цялата жар на своето диво сърце. Високопоставеният, горд мъж я беше омагьосал със своето уверено, внушаващо уважение държане, а любовта, която изпитваше към нея, я правеше толкова блажена, както влечението на Катомбо никога не бе съумявало да го стори.

Тя тръгна да го потърси. Както очакваше, откри го на мястото, което вече на няколко пъти им бе служило за срещи.

— Лилга, вече се опасявах, че няма да дойдеш.

— Чакал ли си ме поне веднъж напразно?

— Не. Зная, че ме обичаш, а любовта е акуратна заповедница. Но защо не изпълняваш най-голямото желание, което имам?

— Да дойда в твоя дом? Ваджината не разрешава да отивам в града, където хората са толкова чужди, толкова надменни и толкова зли.

— Аз също ли съм зъл и чужд за теб?

— Не.

— Защо тогава не идваш при мен?

— Ни бива, трябва да се измъкна през нощта и въпреки това пак бих била забелязана от Катомбо.

— Катомбо? Струва ми се, той е изчезнал?

— Той е при теб.

— Кой ти го каза?

— Ваджината. Защо си го запрял?

— Не съм го запрял аз, а съдията.

— Съдията? Какво е престъпил Катомбо?

— Много, твърде много. Неговото вчерашно нападение аз му простих заради теб, ала той после дойде в града, прокрадна се в моето жилище и поиска коварно да ме убие. Беше спипан и сега ще трябва да изкупи със смъртта своята безочлива дързост!

— Това не е възможно. Катомбо още никому не е сторил зло, не е бил той този, който е поискал да те убие.

— Той беше, никой друг. Впрочем не поиска ли вчера да ме убие?

— Ти го беше предизвикал. Прости му и го освободи!

— Това сега вече не е в моя власт.

— И все пак ти можеш. След херцога ти си най-могъщият и властен мъж в цялата страна и каквато е волята ти, това става.

— Трябва ли да спася един човек, когото целуваш?

— Той ми е брат. Но аз повече няма да го целувам. Освободи го!

— Ако аз го бях заловил, то лесно можех да го сторя. Само че той се намира в ръцете на съдията и има толкова много свидетели на опита за убийство, че почти е

невъзможно да се потули деянието.

— Ти казваш, че ме обичаш? — заумилква се тя.

— Да.

— А не искаш да ми изпълниш тази молба? Искаш да убиеш моя брат? Върви си, твоята любов не е истинска!

— Тогава и твоята не е. Ти изискваш от мен нещо, което никоя друга не би се осмелила да поиска, а пък отказваш да удовлетвориш малкото ми желание да дойдеш веднъж в замъка.

— Повели ми и ще се подчиня. Само освободи Катомбо!

— Наистина ли? Ще дойдеш ли? Тази вечер?

— Да! Но няма да мога да намеря пътя и жилището ти.

— Ще дам заповед да не заключват резервата. Точно един час преди полунощ на шосето, което води за Фюрстенберг, ще се намира една карета. Необходимо е само да кажеш на кочияша думата „важда“ и той ще те докара при мен. Няма да говори с теб и ти също ще му кажеш единствено тази дума, защото никой не бива да знае къде си пребивавала.

Още дълго седяха те заедно. После той напусна тайно резервата, а Лилга се върна обратно при своите. Ваджината веднага ѝ даде знак да отиде при нея.

— Срещна ли го? — попита я напрегнато.

— Досега бях при него.

— Попита ли го за Катомбо?

— Да. Катомбо е запрян.

— Къде?

— Не зная. Той е отишъл в жилището на графа, за да го убие. Заловили са го и сега трябва да умре.

Сбръчканите черти на старицата се свъсиха.

— Не вярвай нито дума от всичките приказки на тоя излъскан мъж! Той иска да погуби Катомбо по една причина, която не ти е известна, но все някога ще научиш.

— Той няма да го погуби, той ще го освободи.

— Така ли каза? Не му се доверявай! Той е лъжец и измамник като своя баща. Опитай да узнаеш в какъв затвор се намира Катомбо! Ние трябва да го спасим.

— Той ще го спаси, той ми обеща.

Чертите на старата станаха още по-мрачни.

— Ако ти го е обещал, то и ти трябва да си му направила насрещно обещание.

Лилга сведе смутено поглед.

— Да — прошушна най-сетне. Знаеше, че много трудно може да убегне на ваджината.

— Какво поиска той от теб?

— Да говоря тази вечер тук в гората с него.

— Лъжеш! Това е твърде малко възнаграждение за свободата на Катомбо. Той може да се срещне с теб в гората и без такава жертва. Искаш да измамиш майка си, която същевременно е твоя ваджина? Мислиш, очите ми са помътнели, а духът ми е станал тъмен? Аз виждам и отгатвам онова, което искаш да скриеш от мен. Ти трябва днес да го посетиш в жилището му! Отговаряй!

— Да.

— И му го обеща?

— Да.

Старата гледа известно време безмълвно и замислено пред себе си. После рече:

— Чуй какво ще ти кажа! Ти трябваше със студено сърце да събудиш любовта в неговите гърди. Огъня ти си събудила, но сърцето ти не е останало студено, а пламти със същата жарава като неговото. Това ти искаше да премълчиш и да измамиш твоята ваджина. За наказание ще погубиш този човек, който за теб стои по-високо от моите заповеди. Днес ще отидеш при него и ако той после не те пусне, ние ще дойдем и ще те изискаме обратно. Но не допускай някой нещо да забележи!

Тя се извърна и сега Лилга разчиташе вече само на себе си. Потънала в дълбоки, безплодни размишления, тя се скита целия ден из леса, докато стана нощ и наближи часът, за който графът ѝ бе отредил да отиде. Тя облече сега най-хубавата си премяна и се измъкна, наблюдавана само от ваджината, навън към шосето, на което след къса разходка действително видя да спира една карета. Кочияшът ѝ помогна при качването, след като бе изрекла паролата, и подкара бързо към града. Палатът на Хоенег се намираше от другата страна на протичащата през Фюрстенберг река Олер и Лилга трябваше да се прехвърли с лодка. Графът я чакаше до едно външно стълбище, което водеше в градината.

— Ти можеш да си вървиш! — повели той на слугата и онзи мълком се отдалечи.

Хоенег пристъпи сега с Лилга до един прозорец странично от стълбището, който беше вече отворен, и се вмъкна през него, тя се поколеба.

— Влизай, без да се притесняваш — прошепна той. — Ще се възползваме от един таен път до жилището ми, за да не те видят.

Тя го последва и видя на светлината на снабдения със затъмняващи бленди фенер, който той измъкна, че се намира в някакво подобно на замък помещение, от което една неотличима от зидарията врата водеше към дълъг, нисък ходник. По едно тясно стълбище достигнаха през библиотеката до работната му стая. Тук той я накара да се настани на софата, седна до нея и взе ръката ѝ.

— Лилга, любимо дете, колко съм ти благодарен, че изпълни желанието ми и дойде при мен!

— Тогава изпълни и ти моето и спаси Катомбо!

— Катомбо! — извика графът нетърпеливо. — Нека сега все пак говорим за любов, а не за тоя жалък обесник.

— Ама ти нали обеща да го освободиш, ако ти сторя хатъра.

— Не ти го обещах същински. Много е трудно да го измъкна от ръката на съдията.

— За теб всичко е възможно.

— Може би!

— Тогава го освободи!

— При едно условие!

— Какво е то?

— Да останеш завинаги при мен, Лилга!

— При теб? Та нали дойдох само за един час!

Той я притегли към себе си и прокара милващо ръка по косите ѝ.

— Наистина ли ме обичаш, красива хитана!

— Да.

— Тогава остани при мен! Защото само при това условие мога да спася Катомбо.

Тя сведе объркано поглед. Любовта спореше в душата ѝ с чувството за момински свян и сдържаност.

— И какво ще правя тук?

— Ще бъдеш моя повелителка, моя жена!

Той продължи да говори ли, говори. Гласът му имаше онзи галещ тембър, който бе в състояние да оплете и по-опитно момиче от Лилга. Разказа ѝ за великолепието и разкоша, които я чакаха, и я омая с такива бляскави обрисовки и обещания, че съпротивата ѝ отслабна. Накрая тя каза:

— Вярвам ти и ще остана. Но сега и ти ще освободиш Катомбо?

— Да.

— Сега веднага?

— На часа. Ще дам заповед да го пуснат.

Той се изправи, но момичето го задържа. Дали въпреки всичко съмнението не беше надигнало в нея своя предупредителен глас?

— Аз трябва да присъствам. Трябва да се убедя, че той действително може да си тръгне!

Онзи се ухили.

— Мила, малка невернице! Ще изпълня волята ти, за да се успокоиш и убедиш напълно. Но ще ти е приятно ли всъщност Катомбо да те види?

— Не, ала той трябва да разбере, че оставам при тебе, за да го спася.

Хоенег излезе на коридора и влезе оттам в една стая, където двама мъже, изглежда, чакаха неговата поява. Те носеха униформата на графски лакеи и навярно бяха негови доверени хора.

— Идете да доведете циганина! Аз ще ви заповядам да го освободите, ала въпреки това вие ще го хванете отново и ще го тикнете пак в зимника! Погрижете се цялата работа да мине без свидетели!

След това се върна при Лилга, на която си личеше, че окачва не без боязън появата на своя досегашен възлюбен.

След известно време вратата се отвори и единият от мъжете влезе.

— Ще разпореда ли нещо милостивият господар за затворника?

— Влезте заедно с него!

Катомбо пристъпи вътре. Първият му поглед падна върху момичето.

— Лилга! — Той отскочи назад, сякаш бе видял привидение. — Какво правиш тук?

— Помолих милост за теб.

— В този час? Аз не се нуждаю от милост, искам само справедливост.

— Наречи го както искаш, милост или справедливост — намеси се графът. — Аз ще изпълня желанието ти, ти си свободен. Снемете му въжетата и си вървете!

Слугите се подчиниха на заповедта и напуснаха стаята. Катомбо протегна и раздвижи ръце, за да възвърне циркулацията на кръвта, и после се обърна към Лилга.

— Ела!

Графът сложи ръка около кръста на момичето и го притегли към себе си.

— Ти тръгваш сам, Лилга остава при мен.

— Ах!

Катомбо изрече само тази сричка, ала нейният тон даде ясно свидетелство за чувствата, които нахлуха в него.

— Не можех другояче да те спася — оправда се момичето с видимо смущение.

— На тази цена не искам да бъда освободен — прозвуча презрително. — Ти и бездруго беше изгубена за мен, ала не трябва да замазваш измяната си с великодушие, което е една коварна лъжа. Ти се унижаваш. Аз нямам вече задължение да те спасявам — това би било напусто, но те моля, върни се обратно при ваджината, защото аз отивам отново в моя затвор.

— Това с нищо няма да те ползва, Лилга остава при мен дори и да отхвърлиш свободата — отвърна графът.

Въпреки болката, разкъсваща вътрешността му, Катомбо съумя да възпроизведе една горда усмивка. Той изпъна ръст и пристъпи една крачка по-близо.

— Наистина ли вярваш, че е в намерението ми да остана затворен? Аз исках само да видя и докажа, че моето спасение не е нищо друго освен едно самомнително лицемерие. Аз тръгвам. Лилга съжалявам, но теб презирам. Ти ми ограби най-свидното, което имах. Ще ме видиш отново, когато дойда да ти подиря сметка.

Той излезе през вратата и закрачи към стълбището. Долу стояха двамата лакеи, край които трябваше да мине, ако искаше да стигне до главния вход. Единият пристъпи насреща му.

— Тук е вече заключено. Ела назад!

Той тръгна надолу по един дълъг коридор. Катомбо го последва, вторият слуга пък закрачи след него. Първият отвори в другия край на коридора една врата, зад която се разкри началото на стълбище.

— Оттук надолу!

Циганинът стигна светкавично до познанието какво възнамеряват с него. Извърна се рязко, събори на земята стоящия зад него и се затича обратно по

коридора. В съседство с портала се намираше една малка врата, чийто ключ бе в ключалката. Той я разтвори с бързината на мисълта, влезе и тикна резето.

Слугите го бяха последвали.

— Той ще опита да офейка през прозореца. Отвори бързо портата и да излизаме! — повели единият.

Вътрешните резета изхвърчаха назад, портата се отвори с трясък и двамата мъже хукнаха навън. Малкото помещение, в което Катомбо попадна, беше портиерната на вратаря. Този не се намираше вътре — бяха го отстранили, за да избегнат, по заповед на графа, едно ненужно свидетелство. На масата лежеше дълга градинска ножица. Катомбо я грабна, отвори прозореца, метна се на перваза и скочи вън. Нозете му докоснаха земята в мига, в който преследвачите се измъкнаха от вратата. Те се нахвърлиха веднага върху него, ала предният се сгромоли с висок болезнен крясък на земята — Катомбо го беше намушкал с ножицата и сега полетя с дълги скокове към водата.

— Помощ! Убиец! Дръжте го! — развика се нараненият и се понесе подире му.

С няколко скока циганинът достигна реката и се хвърли във водата. Но виковете за помощ на преследвача не останаха без опасна последица за него. Привлечена от данданията, многобройната прислуга на графа се изсипа от палата и зае отсамния бряг. На оттатъшния се събраха нощните гуляйджии, така че за беглеца бе невъзможно да излезе на сушата нито отсам, нито отсреща. За свое щастие мерна на слабата звездна светлина една малка лодка по средата на реката. В нея седеше самотен мъж и гребеше срещу течението. Ако можеше Катомбо да го надвие, той беше спасен. Отличен плувец, той бързо се устреми към ладията. Мъжът изтегли греблата и се изправи.

— Кой е там?

Катомбо остана смълчан. Обхванал ножицата в дясната ръка, той се изтласка мощно с крака, така че се издигна почти над планшира. Вкопчи се с лявата ръка и замахна с ножицата. Мъжът в лодката видя стоманата да проблясва. С една светкавична хватка улови десницата на циганина, който изтърва оръжието под страшния натиск. Почувства се сграбчен за жилетката и с едно мощно замаяване прелетя над борда. При това движение крехкият съд заплаши да се обърне — надигна се и се снижи, а водата плисна от двете страни вътре. Това, изглежда, ни най-малко не обезпокои пасажера. Той държеше Катомбо склещен в железен пестник и рече с един почти добродушен тон:

— Ехей, хубостникът ми, май не на място попадна! Кои сме ние всъщност?

— Спаси ме, аз съм невинен! — избълва хитаното.

— Невинен? А пък хората крещат подир теб и те наричат убиец? Кой си ти?

— Циганин съм и избягах от граф Хоенег, който ме беше затворил в подземие то си, за да може да ми вземе годеницата.

— Хоенегерът? Хм-м! Аз в никой случай не съм благоразположен към този тип, ама ти ме нападна с оръжие.

— От отчаяние!

— Възможно! — Говорещият огледа внимателно двата бряга и после рече невъзмутимо: — Чуй, момче! Аз познавам графа и казаното от теб действително звучи правдоподобно. Ако ти си невинен, ще се заема с теб, в противен случай обаче ще те предам на полицията. Разкажи ми всичко откровено и не опитвай да ми се изплъзнеш! Докато свършиш, ще се поразходим малко въпреки дерящите се гърла там отсреща.

Той махна ръце от Катомбо и се залови за греблата. Сега циганинът различи, че има пред себе си мъж с изключителни телесни форми, който нямаше причина да се бои от някого. Тласкана от две силни мишци, лодката сега полетя надолу по течението. Далечните крясъци на преследвачите все още се чуваха, ала притежателят на ладията не им обръщаше никакво внимание.

— Та разказвай значи! — повели той за втори път. Неговото лице и маниерите му събуждаха такова доверие, че Катомбо събра кураж. Той направи един подробен доклад на преживяното и когато свърши, градът отдавна вече лежеше зад тях. Другият прибра веслата и остави ладията да се носи с водата.

— Хм-м! Вярвам на всичко, което каза. Все пак това си е една дяволска история, понеже си използвал ножиците. Ако не беше се вдигнала олелията, мисля, графът щеше да предпочете да остави работата да се успокои. Най-доброто е, час по-скоро да си плюеш на петите.

— Значи искаш да ме освободиш?

— Да, така е. Хората не са разпознали нито мен, нито лодката ми в тая тъмнина, а ти ми се струваш порядъчен тип. Може би твоите преследвачи мислят, че си се удавил.

— В такъв случай те моля да ме свалиш на сушата. Аз трябва веднага да тръгна за резервата.

— Какво ти скимна! Лесно можеш да се досетиш, че пратениците вече са на път, за да те заловят там.

— Но аз трябва да отида при ваджината!

— Сега не, моето момче. На мен в никой случай не ми е в намерението да ти помогна така, че да те спипат отново. Ако искаш да пратиш вести на твоите, аз самият ще се запътя към резервата.

— Наистина ли?

— Да, още тази нощ, в случай че го поискаш.

— А аз къде ще остана?

— В моето жилище, там ще си в безопасност.

— Ти кой си?

— Казвам се Алберт Брандауер и съм придворният ковач на херцога. Сега отиваме на сушата.

— И после обратно в града?

— Да. Но нямай грижа, при мен ти си в пълна сигурност.

— А лодката? Тя може да те издаде.

— Тя принадлежи на един рибар. Той утре ще намине да си я прибере.

Те пристанаха и издърпаха ладията на брега. После закрачиха в широка дълга към Фюрстенберг. Отбягвайки грижливо всяка среща и придържайки се постоянно в мрака, те стигнаха благополучно до ковачницата, всичките прозорци на която бяха тъмни.

— Ще минем през задната врата — рече ковачът и прескочи оградата.

Катомбо го последва. Когато стъпиха в работилницата, Брандауер запали свещ. Първото, което се наби на двамата мъже в очите, беше една бяла фигура, приклекнала зад духалото, за да се скрие. Сигурно беше някой чирак, който бродеше тук по запретени пътища, и сега бе изненадан от майстора, когото погрешно смяташе отдавна в къщата. Ковачът го измъкна и се оказа, че обесникът е облечен само с риза и долни гащи.

— Какво правиш тук, Томас?

— Аз... аз сам по себе си не знам, майстор Прандауер.

— Тъй! — Той освети в ъгъла, където хубостникът се бе крил, и наяве излезе една още тлееща пура. — Какво е това?

— Това? Хм, това е може пи даже ампалема!

— Ти си пушил?

— Само съвсем малко малечко, хер майсторе!

— И защо тук?

— Горе в сопата не пива. Там пих могъл от главния калфа с красиви плесници да се сдопия.

— Щеше да си си ги заслужил! — ухили се Брандауер, който, види се, не се сърдеше на чирака. — Но след като веднъж си я запалил, то можеш да си я допушиш.

Същевременно обаче ще се погрижиш за този мъж, когото ти предоставям, докато се върна!

— Изцяло на заповедите ви, най-допри ми майстор Прандауер! — подсмихна се чиракът и последва двамата мъже в стаята, където ковачът отвори един дрешник.

— Ето, преоблечи се, и нека после Томас ти даде нещо за ядене и пиене! Но да бъде предпазлив, за да не събуди някой. Сега аз ще се промъкна до резервата.

Той напусна къщата, а Катомбо се преоблече. Същевременно чиракът го обслужи с най-доброто. Когато той се нахрани, Томас отиде в работилницата и скоро се върна с една пура.

— Искаш ли и ти да запалиш една? — попита.

— Да.

— Ето ти я тогава. Опаче я пуши разумно! Това чих не ти е само някаква Купа или Хавана, а най-допрата „Ампалема“. Имам я от моя прат Палтуин, който рапоти в пакалския дюкян отсреща. Две парчета за три пфенинга!

С това беседата приключи, защото чиракът нямаше никакво желание да накърнява висшата наслада от своята „Ампалема“ с безполезно дрънкане, а Катомбо беше твърде зает с мислите си, за да изпитва необходимост от разговор.

Така изминаха почти два часа, докато Брандауер се върне. Той изпрати момчето да си легне и после докладва късо:

— Не ги срещнах.

— Защо? Мястото дори в нощта е лесно да се намери.

— Вероятно. Но те изобщо вече не са там. Аз съвсем неочаквано се натъкнах на военен пост, който ми викна. Рекох, че съм се заблудил, и попитах защо са разставени постове. Той ми каза, че един от циганите намушкал някакъв мъж и избягал. Сега целият ловен парк бил окупиран, за да го заловят веднага щом се върне. Другите цигани обаче били незабавно отведени под военен конвой. Накъде, той не знаеше.

— Утре аз ще проуча.

— Предостави тая работа на мен! Засега ти си тук на сигурно място. Аз ще те отведа в една стая, в която никой няма право да пристъпва, освен чиракът, който ще те обслужва. Той е верен и дискретен. Останалото по-късно ще се уреди...

3. КРАЙ НИЛ

Беше в Сиут, Египет. Ослепителното пладнешко слънце разпростираше угнетяваща задушност над града, по чиито тесни сокаци рядко можеше да се чуе забързаният ход на някой човек, ситният тръс на някое магаре или изпръхтяването на камила. Бликащият зной трептеше над водите на Нил и по вълните не се забелязваше нито една дори самотна лодка или барка. Няколко сандала⁵ лежаха в пристанището, ала от екипажа не се мяркаше никой — хората се бяха изтеглили заради жегата на брега, за да се освежат в хладното помещение на някое кахве⁶.

На речния бряг се издигаше една голяма постройка, от която в действителност много малко можеше да се види, тъй като един висок тухлен дувар обграждаше цялото имение. Към него на първо място спадаше една градина, сред която стърчаха четири бездушни, лишени от прозорци зидове на образуващата правоъгълник постройка. Избитата в дворния зид порта бе обърната към реката, а срещу нея се отваряше входът на сградата, която обхващаше с вътрешните си стени един окръжен от колонади двор. Изкачеше ли човек от този двор широкото, изградено от сиенита⁷ на Джебел Мокаттам стълбище, то стигаше в просторни покои, в които цареше живителна хладина. Тя биваше създавана от безчетните порьозни глинени съсъди, поставени в многобройните стенни ниши. Подът бе покрит от един-единствен голям персийски килим с превъзходна изработка и шарки. На нещо като подиум бе сложен един облечен в червено нубийско кадифе диван. На него, пушейки, се бе настанил един мъж с подвити крака в онази поза, която турчинът нарича „рахат оттурмак“, сиреч „почивка на крайниците“.

Той може би още не наброяваше петдесет години, ала изразът на печал, залегнал върху неговите благородни, мъжествено-красиви черти, го караше да изглежда повъзрастен. Най-сигурният критерий за състоянието на един мъж в Източните страни обикновено е лулата. Приложеше ли човек това мерило спрямо този мъж, то трябваше да оцени богатството му като доста крупно. Главата на неговата лула беше издялана от къс морска пяна с рядка големина, тръбата от розово дърво показваше изкусна орнаментация от златна тел, сред която надничаха множество истински бисери, мундшукът бе изработен от голямо парче от онзи полупрозрачен кехлибар, който се заплаща в Ориента по-скъпо от бистрия, свързващата част между тръбата и мундшука искреше от брилянти, смарагди и рубини, които сами по себе си представляваха цяло състояние.

При нозете му клечаха двама черни роби. Единият беше зает да поддържа лулата постоянно „в ход“, а другият подаваше в малки, едва ли по-големи от напръстник чаши черната напитка на моката, която по онези места се пие чиста и без захар.

Ето че през една странична врата пристъпи забулена женска фигура. Тя приближи до мъжа и го целуна по челото, повдигайки леко фереджето. После го помилва по същото място и рече полугласно:

— Отново витаят облаци около твоята глава и сенки са полегнали върху сърцето ти. Орисията на простосмъртните е записана и предначертана в Книгата на съдбата и никоя ръка не може да се вдигне срещу волята на Аллах.

— Право думаш, Айша, ала волята на Аллах причинява болка, когато разкъсва сърцето. Аллах насочва съдбините като водите на поток, но той дава на мъжа и свобода на действие да изпробва и разгърне своята сила. Моят живот беше една тежка борба. Късметът досега беше добър към мен. Сега обаче той ме нацели с удара на боздуган, който може да разбие моя живот. Аз се боря и съпротивявам, ала цялото мое богатство и цялото мое могъщество не ми носят помощ. Пръскам злато около себе си, сякаш притежавам съкровищата на „Хиляда и една нощ“, разпращам приятели, слуги и роби, но никой не идва да ми донесе вестта, за която копнея както

нощта по виделината на деня, както пустинята по росата и дъжда, и както нилската долина по премилостивия Лайлет ен Нуктха⁸.

— Татко, има само един, който е достатъчно умен и храбър, за да разбули тайната и ти донесе жадуваната вест. Но той сега не е тук.

— Кой?

— Катомбо.

Мъжът вдигна изучаващо поглед.

— Познаваш ли го така добре, че да можеш да твърдиш такива неща?

Тя помълча няколко секунди смутено. После отвърна:

— Ти не си ли ми разказвал много за него?

— Да, правил съм го и тук ти уцели вярното. Ако той беше тук, отдавна да е върнал куража и радостта на сърцето ми, защото никой от онези, които разпратих да търсят Зобейде, моето дете, няма да я намери и ми я върне.

— Аллах е велик, той може да помогне, ако иска, и често неговата помощ се явява по време, когато най-малко я очакваме... Аз току-що бях на покрива, за да подишам влажния въздух на голямата река, и видях по водата да плава една лодка. Тя имаше нашия цвят и гребящият в нея мъж я насочи към пристанището. Аз побързах да ти го известя. Дали не е някоя от твоите лодки?

— Откъде идваше, по течението или срещу него?

— По течението.

— Тогава той трябва вече да е достигнал брега и всеки миг ще бъде тук... Чува ли?

Ясно се донесе от двора екът на бързи стъпки. Те изкачиха стъпалата и после вратата се отвори. Един слуга влезе и се поклони до земята.

— Ефенди, един лодкар желае да говори с теб.

— Пусни го да влезе!

Слугата се поклони още веднъж, отстъпи и пропусна доложения. Този носеше обичайната носия на нилските лодкари. Пот се лееше от всичките му пори.

— Какво искаш?

— Ти ли си Саид Абдаллах, великият и прочут Абу ер Реисан⁹?

— Аз съм.

— Праща ме Катомбо, твоят капитан.

— Катомбо?! — Абдаллах понечи да скочи, ала се овладя. Едно такова вълнение не си подходеше със спокойствието, което при ориенталците се счита като белег на достойнство.

— Катомбо — потвърди запитаният, покланяйки се дълбоко в знак на съгласие. — Той ме праща, за да ти доложи за неговото пристигане.

— Къде пребивава той?

— Ще пристигне тук след броени минути. Аз трябваше бързо да гребя, за да те уведомя.

— Толкова ли е близо? От това заключавам, че или го е сполетяло нещастие, или че е направил много добро и щастливо плаване, Кое от двете е вярното?

— Това аз не зная. Катомбо ме нае наскоро в Донгола, когато се намираше по обратния курс.

— Добре ли сте натоварени?

— Толкова много, че едвам остава място за екипажа.

— Благополучно ли преодоляхте шеллалите¹⁰?

— Така благополучно, че не изгубихме нито един мъж, нито най-дребното нещо от товара.

— От това излиза, че плаването е добро. Върви долу при слугите и поискай да ти дадат храна и напитка!

Морякът се отдалечи, а Саид Абдаллах се надигна. Той не беше забелязал, че при вестта за пристигането на Катомбо дъщеря му бе радостно потрепнала.

— Пригответи обяда, Айша! Аз ще отида до реката да посрещна Катомбо.

Момичето се измъкна бързо и безшумно от покоите. Саид Абдаллах уви около покриващия главата му фес един дълъг, мек кашмирен шал, чиито два края се спуснаха от така образувания тюрбан над лицето му, за да го предпазят от палещите лъчи на слънцето. Той напусна къщата, прекоси градината и се насочи през портата навън към реката. Който го познаваше, сигурно щеше да заговори за голямата чест и облагодетелстване обсипващи този, заради когото най-прославеният и богат нилски рейс си даваше труда да отиде до реката. Катомбо трябва да стоеше много високо в неговата благосклонност, че да тръгне той към него, вместо да го дочака на хладния си диван.

Когато достигна брега, забеляза едно необикновено голямо дахабийе¹¹ да се насочва в дъга към пристана. Платното беше рифовано и само течението тласкаше плавателния съд към брега, където бе закотвен при носа, докато кърмата полегна по течението. Застаналият на задната палуба млад мъж сложи крак на планшира и се озова с един дързък скок над междинната вода на брега. Там сложи ръце една върху друга на гърдите и се поклони доземи. Саид Абдаллах го поздрави:

— Хабакек (Добре дошъл), Катомбо! Беше ли Аллах с теб и твоето дахабийе?

— Аллах ни закриляше, а добрите духове на небето заклинаха вълните и вятъра, така че те не можеха да ни вредят.

— Имаш ли добър товар?

— Аз проявих непокорство спрямо теб, о, Абу ер Реисан. Трябваше да докарам майчин лист от Мек-Нимр, а го доставих от Амхара.

— Ходил си до Амхара? — попита Саид Абдаллах учудено. — В такъв случай ти си любимец на Пророка, който ти е проваждал попътни ветрове, и имаш сърце, изпълнено с кураж и неустрашимост. Знаеш ли, че майчиният лист от Амхара е по-добър и фин от този, който се купува в Мек-Нимр?

— Зная го, ефенди, затова плавах толкова далеч нагоре.

— Каква цена даде?

— Същата, която ти ми разреши за стоката от Мек-Нимр.

— Машаллах, възможно ли е? Така ти ми доставяш една богата печалба, Катомбо! Пълен товар ли караш?

— Всяко пространство е използвано, ефенди. Но трябва да ти направя едно признание — майчиният лист не е единственият товар, който съм взел.

— Каква още имаш? — поиска да знае Саид Абдаллах, като челото му леко помрачня. — Надявам се, не си закупил нещо, от което ще мога да се отърва само със загуба!

— Синн ел фил (Слонова кост), ефенди! — отговори Катомбо с толкова непретенциозен тон, сякаш се касаеше за пясък или тухли от околностите на Суит.

— Слонова кост! — възкликна Абдаллах полугласно. — Колко?

— Теманин кантар! (Осемдесет центнера!)

— Теманин кантар! Ти наистина си голям любимец на Аллах. Ама за тоя мурафет не ти стигаха парите, които ти дадох.

— Стигнаха ми, аз дори ти връщам нещичко с тях.

— Ти ме учудваш. Откъде е слоновата кост?

— От Бахр ел Асрак — дойде с един керван от страната Тигре.

— Купи ли я, или я доби чрез размяна?

— Нито едно от двете, ефенди, плякосах я. Нали си чувал за разбойническите сандали, дето имат навика да нападат в Бахр ел Абиад и Бахр ел Асрак мирните търговски кораби?

— Знам ги и никого не бих посъветвал да подхване бой с тях. Бягството е единственото, което може да те спаси!

— И аз бях чувал това, ала си помислих, че едно куражливо сърце и един здрав юмрук не са лоши оръжия. Затова не побягнах, когато започнаха да ме преследват

два такива сандала, а им устоях, завзех ги и избих всички разбойници. Техния товар, който бяха насъбрали с грабеж, обсебих в твоя полза, о, Абу ер Реисан. Слоновата кост беше част от него. Нея аз задържах, а всичко друго продадох, включително и двата сандала.

— Катомбо, ти си един голям пехливан, един герой, какъвто Нил втори не познава! Но си постъпил неправо, като си продал сандалите и си ми донесъл слоновата кост. Та нали принадлежат на онези, от които са били ограбени!

— Всички те вече не са живи. Плавателните съдове принадлежаха на разбойниците, които избих, а тези, от които е бил задигнат товарът, са съсечени от тях. Ти нали самият каза, че те никога не проявяват милост.

— Ти си прав и ще бъдеш възнаграден, както подобава. Парите, които са ти останали, са твои.

— Ефенди, твоята ръка се отваря с благодеяние и милосърдие, ала аз не мога да приема един толкова богат дар. Аз ти връщам кажи-речи двойно повече, отколкото ми даде. Сандалите ми бяха добре заплатени в Хартум.

— И все пак аз си оставам на това, което казах. Словото на Пророка гласи: „Сдържай каквото си обещал, защото дъхът, носещ словата ти, може да излезе от устата, ала не се повръща вече в нея!“ Колко носиш пак?

— Позволи, ефенди, да ти дам отчет в твоето жилище! Твоята милост те доведе до водата, ала слънцето пече така жарко, та слугата ти се страхува, че може да ти увреди здравето.

— Тогава ела! Но не трябва ли да си на дахабийето?

— Кормчията е кадърен моряк! Той ще ме замества, докато си поговорим.

Те се насочиха към къщата, в която всички слуги се стекоха, за да изразят пред Катомбо своята радост от завръщането му. Той значи се радваше не само на благоволенieto на своя работодател, но и на любовта на всички тези, които си бяха имали вземане-даване с него. Впрочем с неговата външност бе станала една извънредно благоприятна промяна, фигурата му се беше развила на височина и ширина, една разкошна брада обрамчваше загорелите му страни и както изкачваше сега стъпалата редом със своя господар, изглеждаше по-представителен, силен и достолепен от египтянина, макар този да бе безусловно подходящ да предизвика едно внушаващо уважение въздействие.

Те пристъпиха в хладната стая, в която Саид Абдаллах преди малко бе седял. Двамата роби междувременно се бяха отдалечили. Абу ер Реисан се настани както преди на дивана.

— Седни при мен, защото аз съм много доволен от теб!

Катомбо се подчини, зарадван от тази почетна покана. Той се освободи от ятагана и пишовите, които беше носил на силяха, и извади от джоба разни книжа.

— Ето го моят отчет, ефенди. Той ще ти покаже, че не съм ти бил неверен слуга.

Саид Абдаллах ги взе и плесна с ръце. Тутакси се появиха двама чернокожи.

— Духан! (Тютюн!) При този повик те донесоха две лули, които подадоха на Абдаллах и Катомбо. След като уханныят джебел се бе разпалил, черните седнаха пред двамата мъже за по-нататъшно обслужване. Саид Абдаллах прочете и сравни документите. После, когато бе свършил, ги мушна в джоба си.

— Виждам, че ти си един верен, доблестен и обигран слуга. Парите, които носиш, ти принадлежат и аз имам намерение да ти дам едно доказателство за моето доверие, по-голямо от което никога не би могъл да добиеш.

— Говори, о, Абу ер Реисан! Аз ще слушам и се подчинявам.

— Искам да ти поставя една задача, която вероятно можеш да изпълниш само ако рискуваш живота си.

— Вслушан съм в словото ти, ефенди. Моето сърце и моята любов ти принадлежат, следователно също и моят живот.

— Ти знаеш, че никой истински мюсюлманин не говори пред друг мъж за своя харем. Ако аз престъпвам този добър и похвален обичай, то ще разбереш, че те

обичам и те дарявам с цялото си доверие. Аз нямам харем като други вярващи. Смъртта изтръгна от мен жената на моята душа! Сърцето ми ѝ остана вярно до ден-дневен и нито една жена, нито робиня са в състояние да премахнат скръбта по нея. Когато се спомина, тя ми остави двете най-големи скъпоценности на моя живот — двете ми дъщери. Ти още не си ги виждал, макар да пребиваваш вече три години в моя дом. Те са красиви като хуриите на рая, прелестни като крилата на лястовицата и добри и послушни като Роатх¹², за която разказват както писанията на халифите, така и кутубите¹³ на яхуд¹⁴ и назара¹⁵. Те бяха моята радост и блаженство. Всеки мой кахър през деня и нощта се отнасяше единствено до тяхното щастие. Сега тази радост се превърна в мъка, защото Зобейде, по-голямата от тях, изчезна.

Саид помълча. Неговото лице беше отново помръкнало, а в тъмните му очи блестеше по една сълза. Катомбо бе забол поглед в пода — очевидно размишляваше. После го вдигна към господаря си.

— Бива ли да говоря, ефенди?

— Говори и ме питай за всичко, което искаш, аз ще ти отговоря на драга воля.

— Откога е изчезнала Зобейде?

— Утре стават три седмици.

— През деня или нощта?

— Вечерта.

— Сама ли беше?

— Да. Беше отишла в къошка при ъгъла на градинските дуvari. Ние нищо не си помислихме, защото тя често диреше сама това тихо, отморно кътче. Тя е избягала и това удвоява моята болка.

— Каза ли, че отива в градинската къщичка?

— Да.

— Не покани ли сестра си да я съпроводи?

— Не.

— Къде беше сестрата, когато Зобейде тръгна?

— При мен. Играехме шах. Зобейде седеше при нас. Тя се надигна и тръгна, след като бе изразила намерението си.

— Играеше ли и тя шах?

— Не с удоволствие и недобре.

— Първо харемлъка си ли посети, преди да напусне къщата? Припомни си точно, ефенди!

— Не, защото тръгна надолу по стъпалата в двора и оттам към градината. Давуд, евнухът, я е видял.

— Каква одежда носеше?

— Една домашна роба.

— Забелязахте ли да липсва нещо от другите ѝ одеяния, бельо, накити, от нейните или твоите пари?

— Ни най-дребното. Аз самият проучих и накарах и Айша да подири.

— Тогава твоята дъщеря не си е тръгнала драговошно от теб, тя е била отвлечена!

— Аллах акбар! (Аллах е велик!) Катомбо, ти вливаш балсам в раната на моето сърце, която обаче няма да заздравее, защото Зобейде така или иначе си остава изгубена за мен.

— Аллах керим! (Аллах е милостив!) той взема и той връща. Но той няма да се спусне от небето, за да ти доведе дъщерята, а ще ти проводи някоя умна мисъл, някоя крепка ръка и верни слуги, за да си доведеш сам каквото ти е било ограбено.

— Моят разсъдък изчерпи своите планове, ръката ми изнемооща от мъка, а слугите, които разпратих, или още не са се върнали, или идват без тази, която трябва да ми доведат. Аз имам само още теб, Катомбо. Искаш ли да тръгнеш и да дириш Зобейде?

— Искам, ефенди. Когато ти ме изпрати с дахабийето нагоре в непознатата страна, аз знаех, че ще изпълня волята ти, а сега, когато ме натоварваш да подиря отвлеченото ти дете, един таен глас ми казва, че ще го намеря.

— Благодаря ти, Катомбо! Ти ми даваш нова надежда и нов живот. Ето идват храната и напитките. Аз ще мога отново да им се насладя, защото вярвам в теб и твоите умения. Кога ще тръгнеш?

— Позволи, о, Абу ер Реисан, да остана и днес. Аз трябва всичко внимателно да огледам и обмисля, за да мога да съставя един правилен план. Другите нищо не са съумели да постигнат, защото са тръгнали без определена цел.

— Ти говориш умно и право. А и трябва да си отдъхнеш от пътуването. Яж и пий!

Слугите поставиха по ориенталски обичай една ниска маса пред двамата и я отрупаха с отбрани ястия. Катомбо си похапваше порядъчно, ала Саид Абдаллах вкусваше два-едва. Горестта е лош готвач.

След завършване на обяда някогашният циганин напусна своя господар. Той още по време на яденето беше обмислил зряло всичко и сега закрачи към къошка, от който по негово мнение бе отвлечена Зобейде. Той представляваше една скована от дърво къщичка в персийски стил. Вратата стоеше отворена, няколко тухлени стъпала водеха горе до нея. Стъпките на Катомбо не причиняваха ни най-лекия шум по меката, грижливо гледана морава. По стъпалата обаче обувката му изхрущя и в същия миг той долови един тих звук от вътрешността на кокетната постройка. Дръпна притворената само врата и спря с възклик на изненада — на намиращия се в градинския павилион диван бе седнала Айша и при звука на неговите стъпки се изправи.

— Катомбо! — извика неволно.

Беше спуснала фереджето и го гледаше със своите големи, тъмни очи. Катомбо видя грациозните й нозе, обути в сахтиянови чехли, видя и малките бели пръсти на десницата, която придържаше фереджето.

— Прощавай, господарко, ако съм те смутил, и ми позволи да се оттегля!

— Какво смяташе да правиш тук? — попита тя с приглушен глас.

— Баща ти ми повели да търся Зобейде и аз си помислих, че тук ще намеря първата следа от нея.

— Ще я доведеш ли обратно?

— Това знаят само Аллах и неговият Пророк, но аз ще сторя всичко, което ми е по силите, за ти върна своята сестра.

— Зная го, Катомбо!

— Значи мога да си вървя?

— Не, остани и търси!

Катомбо беше изненадан от един такъв отговор. С това разрешение у него се събудиха чувства, които веднъж вече бяха будували, ала от дълго време дремеха в най-скритите дълбини на сърцето. Айша сега зае отново мястото си на дивана, докато Катомбо посвети цялото си внимание на своето намерение. За съжаление всички евентуални следи по пода и малкото намиращи се в къошка предмети бяха непредпазливо заличени и цялата негова проникателност не можа да го отведе до някакво откритие.

Той пристъпи към прозореца, който позволяваше един поглед над зида. Рогозката, закриляща от слънцето, бе дръпната нагоре. Прегледа черчевето и забеляза в долната част на дървенията парче от някакъв стоманен или железен предмет, останало забито в нея. От пирон бе невъзможно да е, тъй като повърхността беше издължена и тясна като профила на саблено острие. Бързо взе ножа в ръка и изчопли предмета. Беше върхът на двуостра кама.

Сега той погледна надолу по външната страна на зида. Няколко цола над мястото, където къошкът лежеше върху този зид, се виждаше един дълбоко забит гвоздей и на него висеше някакъв проблясващ предмет. Катомбо се пресегна надолу

и го откачи. Беше малък къс от сърмен ширит, каквито се използват за украса на елечи.

Докато разглеждаше замислено двата предмета, зад него прозвуча:

— Имаш ли вече някаква следа?

Той се обърна и се намери непосредствено пред Айша, която бе станала и приближила.

— Още не знам. Имали ли сте ти или Зобейде някога тук оръжие в себе си?

— Не.

— Или някой друг?

— Не, тази градинска къщичка беше предназначена само за нас двете и никой не можеше да я отваря освен нас.

— Но баща ти от време на време?

— Само веднъж, когато забелязахме липсата на Зобейде.

— Ти присъстваше ли?

— Да.

— Имаше ли той някаква кама у себе си?

— Не.

— В такъв случай този връх произхожда от външен човек! Носи ли някой от слугите дреха с такъв ширит?

Тя взе парченцето и го приближи до фереджето, ала не можа, изглежда, да го различи добре през тъканта, защото се извърна леко настрани, затвори булото и огледа внимателно златния ширит. Катомбо зърна при това един лик, чиято красота накара кръвта му да препусне по-бързо по артериите. Той си помисли за Лилга, която го бе напуснала и му бе изменила. Погребаното от онези тежки дни в неговата душа чувство разкъса в този миг обвивката си и се извиси, лумнало високо като някой огън, добил чрез достъпа на животворящия въздух ново пространство и нови пътища.

Ето, че тя затвори фереджето и се обърна отново към него.

— Никой в нашата къща не носи такива ширити.

Той сведе поглед към земята и му бе необходимо време, за да си възвърне самообладанието. Внезапно очите му проблеснаха и умното му лице се озари.

— Имам го, имам го! — провикна се, — Аллах керим! (Аллах е милостив!)

— Какво имаш? Знаеш къде се намира Зобейде и кой я е отвлякъл?

От възмущение тя беше пристъпила бързо към него и сложила ръка на рамото му. Лицето ѝ се намираше близо до неговото, той почувства нежния ѝ дъх и... не съумя да се сдържи — обви лявата ръка около кръста ѝ, а с дясната разтвори фереджето.

— Айша!

— Катомбо, какво си позволяваш, какво правиш! — прошепна тя, изплашена, объркана и едновременно изпълнена с блаженство.

— Айша, светлина на моите очи, бива ли да те погледам без фередже?

— Не... да... не! — отговори тя, вдигайки при последната дума ръка, за да се забули отново.

Той предотврати движението.

— Ох, остави ми да пия лъчите на твоите очи и блясъка на лика ти! Позволи ми да целуна твоите устни и да умра сетне от блаженство!

Приведе се към нея и докосна с уста два, три пъти устните ѝ, без тя да му попречи. Ликът ѝ запламтя, ала нито посегна отново към фереджето, нито опита да се измъкне от обятията му.

— Ти си дързък, Катомбо, но аз те обичам! — прозвуча изтихо и полечка от устата ѝ.

— Ти ме обичаш! Обичаш ме! — изликува гласно той. — О-о, при това положение аз съм силен и могъщ. При това положение аз съм в състояние да извърша всичко, дори най-трудното! При това положение аз ще доведа обратно и сестра ти.

— Мислиш ли? Наистина ли намери тук следа от нея?

— Още не го зная със сигурност, но веднага ще отида да се уверя. Остани със здраве, Айша, моя едничка и всичко! Днес, когато Вечерницата застане в зенита, аз ще съм отново тук и ще те чакам. Ще дойдеш ли? Можеш ли да дойдеш, без някой да те забележи?

— Да, ще дойда, любими мой!

Той я целуна още веднъж и я остави най-сетне да се плъзне леко на дивана. После пристъпи до прозоречното отверстие, вдигна крак, метна се навън и с един дързък скок се намери в подножието на градинския зид. Оттук се насочи бързо към реката. Качи се там веднага на дахабийето си и пристъпи към кормчията.

— Мъжът, който ни помоли в Асуан да го вземем, напусна ли вече кораба?

— Да.

— И си взе багажа?

— Той нямаше багаж, когато дойде на борда.

— Накъде тръгна?

— Покрай реката надолу, по пътя, дето води само към кахведжията Абд ел Оман.

— Заплати ли си пътуването?

— Да.

— Знаеше ли на кого принадлежи дахабийето?

— Попита ме и аз му назовах само твоето име. Та нали така и трябваше, за да бъдат заблудени враговете на нашия господар.

— Добре. Довърши си работата с товара, та на заранта да сме разтоварени!

Той отиде отново на сушата и закричи надолу по пътя, който рейсът¹⁶ му бе указал. На неколкостотин крачки надолу от мястото, на което дахабийето лежеше на котва, се издигаше непосредствено до реката едно кафене, в което обикновено се отбиваха само моряци. В големия преден салон се събираха хора от простолюдието, докато отзад имаше една по-малка, но много проветриво съградено стаичка, обзаведена за знатни гости, както често биват нещата и при морските гостилници на западноевропейските страни, а и изобщо по много пристанища.

Катомбо мина през задната врата и се озова в съседното помещение, където нямаше никой. Там се настани на обхождащия стените диван. Едно леко плясване с ръце доведе един от негрите, обслужващи клиентите. Той вече държеше в ръце лула и кафе и ги поднесе на младия барков капитан.

— Къде е Абд ел Оман, господарят ти? — попита пришелецът.

— Отпред при гостите, сихди.

— Повикай го при мен, но без някой да забележи!

Чернокожият тръгна. Само след минута кафеджията влезе. Съглеждайки Катомбо, той сложи ръце на гърдите и се поклони толкова дълбоко, че косата му кажи-речи докосна хасъра, който покриваше пода.

— Салам 'алейк, ю рейс акбар (Мир на теб, велики капитане), който си най-добрият и прославен ученик на Саид Абдаллах — най-дръзкия и велик сред всички корабни водители!

Катомбо само кимна леко с глава на поздрава.

— В'алейк ес салам, Шех ел Кехведжин (Мир и на теб, най-велики сред всички кафеджии на Египет), който имаш най-добрата напитка и най-прелестния тютюн, докдето земята достига!

— Сихди, твоята приказка прави чест на моята къща и теши сърцето ми. Но да не би пък да се подиграва устата ти на този, който най-обича теб да обслужва от всичките си гости?

— Защо ще изричам лъжа наместо истината? Не седя ли вече при теб, макар да съм пристигнал едвам преди броени минути? Колко гости те възпряха да забележиш моето идване?

— Само трима са, сихди, трима приятели и един странник.

— Странник? От кой край е той?

— Попитах го, но не ми каза. Дошъл е с твоя кораб.

— Ти спомена ли му, че той принадлежи не на мен, а на Саид Абдаллах?

— Не. Трябваше ли да му кажа?

— Постъпил си много правилно. Предай му, че един сихди иска да говори тук с него, ала премълчи, че това съм аз! И когато той влезе, застани до вратата на стража, докато те повикам!

— Сихди, не знаей какво възнамеряваш с него, но ще ти се покоря, защото твоята ръка никога не е сторила нещо, което Пророкът е запретил.

Кафеджията излезе и след няколко мига непознатият пристъпи прага. Човек можеше още от пръв поглед да различи, че той не е нито роден египтянин, нито турчин. Неговата дълга, мършава фигура, обляхнатото в жълто лице, огромният ястребов клон и малките, притворно гледащи очи по-скоро навяха заключение за арменски произход. Това не можеше да му служи за препоръка, защото е известно, че никой не прибягва така лесно към шашарми, както тъкмо арменецът. Той носеше чалма, горната част на тялото му бе покрита от син, гарниран със златни ширити елек, а от хълбоците му провисаха на широки дипли до нозете червени шалвари, напъхани в здрави, кожени ботуши. В пояса му блестяха цевите на два пицова, между които Катомбо забеляза кожената кания на кама, чиято дръжка бе богато обкована със сребро.

Мъжът погледна учудено, като разпозна капитана на дахабийето.

— Салам 'алейк! — поздрави той, слагайки ръка върху областта на сърцето.

Катомбо само кимна, без да отвърне на поздрава.

— Как се казваш?

— Моето жалко име е Ширван, сихди.

— Виждам, че се дивиш, дете съм те повикал. Веднага ще узнаеш причината.

— Слушам, сихди — отвърна арменецът.

— Къде купи пицовите?

— В Булак¹⁷ при Абу Солиман, най-известният продавец на оръжия.

— Те са отлични, видях го веднага, когато те срещнах на кораба си. Много ми се искаше да те питам дали ги продаваш. Но каквото рейсът пожелае, човек трябва да му го подари, а ти не биваше да си помислиш, че искам да получа пицовите ти като бакшиш. Ето защо изчаках досега. Продаваш ли ги?

— Да, сихди. Защо да не ги продам, ако получа добра цена? Та нали после ще мога да си купя други.

— Бива ли да ги погледна?

— Ето ги.

Той ги измъкна от пояса и ги подаде на Катомбо. Този ги разгледа внимателно.

— Наистина са от Абу Солиман, от когото отдавна ми е мерак да имам такива оръжия, ала така и още не съм ходил до Кайро.

При тези думи той остави погледа си сякаш случайно да падне върху пояса на арменеца.

— Каква кама имаш там? И тя изглежда да е отлична изработка.

— Прекрасна е. Наследих я от баща ми, който я закупил в Дамаск.

— В Дамаск? Този град е прочут със своите ненадминати лезвиета. Продаваш ли и камата?

— Не, сихди, моят баща я е носил в битки и аз няма да поругая душата му, като дам път на камата.

— Бива ли човек да я разгледа?

— Ето я.

Той подаде оръжието на Катомбо заедно с кожената кания. То очевидно по-рано е било по-дълго, ала впоследствие върхът е бил счупен и изострен и заточен наново.

— Една много добра стомана. Трябва да е коствало много сила, за да се отчупи върха — рече капитанът. — Как се е случило това?

— Нямам представа. Така наследих оръжието на баща си.

— Наистина ли? В такъв случай очакваш, че не съм никакъв познавач. Не виждаш ли, че не може да са минали и три седмици, откак оstriето е възстановено? Твоят баща много вероятно е починал дълго преди туй.

— Съмняваш се в истинността на думите ми? — запита арменецът къде е оскърбен, къде с надменен тон.

— Да — отвърна Катомбо и впи остро очи в него. — Огледай елека си! Не забелязваш ли нещо да липсва по него?

— Не, сихди!

— Тогава аз ще ти кажа.

Той сложи сякаш разсеяно камата и пишовите до себе си и се изправи. Противникът сега стоеше обезоръжен пред него. Катомбо му посочи с пръст един от ширитите, украсяващи елека му.

— Тук не липсва ли нещо?

— Малко от ширита — отговори мъжът, без да погледне към пострадалото място. Той значи самият беше забелязал липсата, но не бе имал възможност да поправи мястото.

— Защо не си занесъл елека в дюкяна на някой терзия?

— Какво ти влиза в работата моя елек? — възропта арменецът, за когото разговорът започна да става неприятен.

— Питам те, угрижен за твоето добро, защото това място от елека ти може да стане съдбоносно за теб, както и камата ти.

— Не те разбирам, сихди. Приказвай по-ясно!

— Ще го сторя. Твоята стомана се е строшила в тоз същи миг, в който се е скъсал ширитът на елека ти. Виж тук изгубения връх от камата ти и ето откъснатото парче от ширита!

Той бръкна в джоба и му поднесе с протегната ръка двете неща. Арменецът отскочи назад, ала бързо се окопоти.

— Какво ме касаят това желязо и тоя ширит?

— Твърде много! Това желязо е върхът на камата ти, а ширитът също произхожда от теб. Виж как си пасва!

Той намести парчето върху гърдите на мъжа и се убеди, че не се е заблуждавал. Арменецът сега заподозря каква цел преследваше разговора и че се е оставил да бъде праметнат от един ловък противник. Той отстъпи няколко крачки назад.

— Какво искаш от мен? Сега аз не продавам оръжията си. Върни ми ги, искам да си вървя!

— Почакай още малко! Къде си отвел Зобейде, дъщерята на баща на реисите Савд Абдаллах?

Запитаният промени боята си, ала опита насила да си придаде невъзмутима физиономия.

— Да не би слънчевият пек да е отнел разсъдъка ти, че ме питаш, както само един безумец може да пита?

— А на теб да не би Шейтанът да ти е отмъкнал мозъка, та вършиш неща, каквито само побъркан може да върши? Не знаеш ли, че Мохамед назидава: „Който върши зло, сполетява го него наказание!“? Още първия път като те видях, ми направи впечатление мястото, на което ти липсва ширитът. Аз си го припомних, когато чух, че Зобейде е била отвлечена и намерих този връх заедно с ширита там, където е било извършено деянието. Коранът казва: „Признанието изкупва половината вина, а разкаянието може да накара да се забрави и другата половина.“ Помисли за тези думи и си разкрий душата, за да ти бъде дадена прошка!

— Аз не знам нищо. Махни се от мен и си подири главата, дето си я изгубил. Преди туй обаче ми върни оръжията!

— Значи отричаш?

— Отричам. Давай си ми оръжията!

Същевременно пристъпи към Катомбо и го улови за ръката.

— Ето ти ги!

Рейсът грабна единия пищов и така го стовари върху челото на мъжа, че оня се олюля. В миг Катомбо го склещи, събори го на земята и омота пояса му около ръцете. После отрязва един парцал от елека и му затъкна устата.

— Абд ел Оман!

Вратата се отвори и кахведжията, който бе чакал отвън, влезе. Виждайки лежащия на земята вързан мъж, той плесна ръце от уплаха.

— Еш ел Мусибе ди! (Какво нещастие!) Сихди, какво стори в моя дом! Трябва ли да те смятам за разбойник или джелатин?

— Нито едно от двете не съм. Разбойникът лежи тук, аз го надвих и ще го подведа под съд.

— В такъв случай трябва да го отведеш при Рейс ес заптийе¹⁸ или при кадията¹⁹.

— Това аз няма да сторя, а мога и да го сторя, ще зависи от държането на този човек. Засега го предавам под твой надзор. Вържи му и краката и го запри, докато пратя след четвърт час хора да го приберат!

— Ама той наистина ли е разбойник, сихди?

— Да.

— Аллах керим! (Аллах е милостив!) Колко лесно можеше да опита при мен мурафета си! Така ще го вържа, че душата му ще се разхалтави, ще предупредя всички, дето са дошли и тепърва ще дойдат при мен, да се чуват от него, ще...

— Ти нищо не ще, ясно ли ти е? Засега още никой не бива да знае какво се е случило. Ето защо няма да разправяш нищо, преди аз самият да съм разрешил. Знаеш колко богат и могъщ е Саид Абдаллах, той може да те погуби, ако се разбъбриш!

— Сихди, ти говориш по-мъдро от някой халиф и по-умно от мъжете на Корана. Аз ще си трая.

— Ще бъде разумно от твоя страна. Аз ще пратя слуги с една носилка да го приберат. Никой не бива да види, когато го натоварят!

Кохведжията се поклони, като съгледа монетата, подадена му от Катомбо за консумацията.

— Аллах да благослови ръката ти, сихди, която раздава щедро доброты и ръси благодат над твоите слуги. Връщай се час по-скоро в къщата на твоя най-смирен роб!

Катомбо напусна кафенето и се върна в дома на своя повелител. Този още седеше на дивана и пушеше лулата си. При влизането на младия рейс вдигна очаквателно поглед.

— Ти се връщаш, очите ти блестят, а страните ти пламтят като утринната заря, когато оповестява за младия ден. Какво имаш да ми кажеш?

— Ефенди, знаеш ли, че приказвах с твоята дъщеря?

— Знам, защото тя самата ми каза, че си бил в къошка, за да дириш следите на Зобейде. Намерил си върха на една кама и откъснатото парче от някакъв сърмен ширит?

— Така е, ефенди. Те видят произхода си от онази вечер. Аз открих похитителя на твоята дъщеря.

Саид Абдаллах подскочи нагоре, като запратен от някоя пружина.

— Открил си го? Ма биджул ел акл! (Това е невероятно!)

— Ефенди, аз го бях видял още преди седмица!

— Къде?

— На моето дахабийе.

— Да не си пощурял?

— Не, о, Абу ер Реисан, моят разум си е все така здрав, както юмруците ми, с които преди броени мигове го проснах и залових.

— Заловил си го? Къде?

— При кахведжи Абу ел Оман.

— Разправяй!

— Позволи преди туй да пратя четирима от слугите ти да го доведат!

— Стори го!

Катомбо отиде в двора и даде там необходимите разпореждания. После се върна при своя господар и започна доклада си, по време на който влезе и Айша. Поради важността на мига бащата ѝ позволи да остане и двамата слушаха с най-голямо напрежение думите на разказвача. Когато този свърши, Саид Абдаллах му подаде ръка.

— Катомбо, аз ти казах оде, че съм те обикнал; ти трябва да ми говориш като син на баща. Аз ще бъда твой баща, докато се нуждаеш от такъв, или докато Аллах ме дари с живот. Припомни ми го тоя оброк, ако нявга го забравя!

— Благодаря ти, ефенди!

Той поиска да продължи, ала в този момент четиримата слуги доведоха арменец.

— Оставете го тук и се оттеглете! — повели Катомбо. — Но останете зад вратата!

Те домъкнаха пленника в близост до дивана и напуснаха селямлъка. Той стоеше с мрачна физиономия пред своите съдници. Въпреки това обаче си личеше, че сърцето му не бие чак толкова неустрашимо.

— Преди малко ти излъга — поде Катомбо, — искаш ли сега да се изповядаш?

Пленникът премълча.

— А-а, ти от страх си онемял, аз ще ти възвърна говора. Отведете го долу в двора и му въздайте бастонадата — засега само по десет удара на ходило!

— Аз нищо не съм сторил, искам да бъда отведен при кадията! — процеди сега пленникът.

— Машаллах, заплахата помогна! Оттеглете се, люде, но се дръжте в готовност! — Той се обърна отново към обвиняемия: — Пред кадията ти няма да отидеш, защото нали не си отишъл при него и преди да се вмъкнеш в нашата градина. Къде е дъщерята на този ефенди?

— Аз не я познавам и не зная какво искаш.

— Чуй, човече, езикът ти все още не се е възвърнал напълно. Аз ще трябва значи все пак да се обърна към моя цар.

Катомбо плесна за втори път и слугите отново влязоха.

— Друснете му по два-сет на стъпало, ако не обещае да говори!

Те го отведоха и скоро се разнесоха ударите, веднага след които и скимтенето на пленника. Айша се забули по-плътнo с фереджетo — ходът на събитията трябва да засягаше мъчително нейната душевност. Саид Абдаллах, изглежда, също имаше някакво двоумение.

— Имаме ли право да го бием, Катомбо? — изрази съмнение той. — Не трябва ли по-скоро да го предадем на кадията?

— Той е арменски християнин и не е поданик на вице-краля. Ние ще се справим с него по-бързо от кадията, комуто той като другоземец ще създава мъчности. Не ти ли нанесе той по-лоши удари, отколкото сега самият получава?

— Прав си, сине мой. Виж, ето че го водят пак!

Слугите влязоха действително с обвиняемия и един от тях доложи, че този бил получил само десет удара, понеже сега искал да говори. Те го натъкмиха да седне на килима, тъй като сега вече не бе в състояние да стои прав, и се отдалечиха.

— Благодарни на Бога, задето ти върна навреме говора — посъветва Катомбо, — и се моли да ти го запази. Защото ти се заклевам в Него и неговия Месия, че ще получиш четирийсет удара още щом се възпротивиш да говориш.

— Аз съм в ръцете ти. Заклел съм се да мълча, ала Бог ще ми прости, понеже от болка ще наруша клетвата си — гласеше унилият сега отговор.

— Тогава говори! Ти ли беше този, който отвлеке момичето?

— Да.

— Сам не може да си бил. Кой беше с теб?

— Целият екипаж на един сандал.
— Сандалът е бил нает от онзи, за когото си похитил момичето?
— Да.
— Кой е той?
— Мюдюрът²⁰ на Асуан!
— Мюдюрът! — извика Саид Абдаллах, комуто от изненада лулата изпадна на пода. — Моят смъртен враг, могъщият Хамд ел Арек, когото хадифът²¹ закриля като свой брат! Аллах акбар, сега проумявам всичко! Той знае, че Зобейде е един бисер сред дъщерите на Египет, и е наредил да я отвлечат, за да краси с нея своя харем и същевременно да ми отмъсти. Продължавай, Катомбо, мъжът не бива да бъде щаден!

— Ти чу тези думи — обърна се капитанът към пленника. На служба при мюдюра ли се намираш?
— Да.
— Като какъв?
Запитаният замълча смутено.
Катомбо се ухили:
— Разбирам. Ти трябва да му вършиш онези услуги, за които никой не бива нещо да знае, и за които в бюджета няма име?
— Така е.
— Заръката, която той ти даде, не се отнасяше непосредствено до Зобейде?
— Не. Аз трябваше да отведа една от двете дъщери на този ефенди — независимо коя.

Айша направи движение на ужас. Колко лесно би могло нея да сполети съдбата на сестра ѝ!
— Как се озова в къошка?
— Разузнах, че вечерно време двете дъщери на Шейх ер Реисан се намират там и се изкатерих горе с хората си. Дойде Зобейде и ние я заловихме. Аз забих камата си в черчевето и провесих на нея въжената стълба. Мъжете слязоха с момичето по нея, а аз трябваше да скоча след тях. Когато преди туй измъкнах камата, върхът се строши.

— Скокът също ти се е удал лошо, иначе нямаше да увиснеш на пилона. Пленницата по живо по здраво ли я доставихте?
— Да.
— В харема на мюдюра ли се намира?
— Не. Неговата любимка е ревнива. Той не бива да води млади, красиви робини.
— Къде пребивава тя всъщност?
— В една къща на улица „Баб ер Рун“. Човек може да я познае по първата сура на Корана, изписана над нейната врата.
— Колко получи за деянието?
— Още нищо не съм получил, мюдюрът се кани да ми плати едвам след завръщането ми.
— Защо тръгна пак за Сиут?
— Трябваше да се осведомя дали Саид Абдаллах е открил дирята ни.
— Знаеше ли, че дахабийето, на което пътува, принадлежи на него?
— Не, кормчията назова само твоето име.
— Хамд ел Арек още ли е в Асуан? Аз чух, че хадифът го бил повикал в Кайро.
— Той ще остане още няколко дни в Асуан, за да разположи към себе си Зобейде. Но дълъг срок не може да си отпусне.
— Аз свърших с теб!
После се обърна към Саид Абдаллах:
— По-нататъшното предоставям на теб, ефенди!

Този зададе още няколко несъществени въпроса, отнасящи се до дъщеря му. Беше изчерпателно осведомен за нейното поведение, ала по отношение

здравословното ѝ състояние узна твърде малко. Неговото решение гласеше:

— Ти оставаш мой пленник, докато работата приключи! Получа ли отново дъщеря си, ще се проявя към теб като милостив съдия. Но в противен случай ще умреш.

Той нареди да отведат арменеца и се погрижи бягството му да бъде невъзможно. После подаде още веднъж рака на Катомбо.

— Аз повтарям, че ще остана твой баща. Нека Аллах държи ръката си над теб и всичките ти близки! Ти ми даде нова надежда, когато вече нямаше никаква, посочи ми пътя, по който трябва да тръгна. Още днес ще поема към Асуан, за да изискам детето си от неговия похитител.

— Това ти няма да сториш. Искаш да оставиш втората си дъщеря беззащитна ли?

— Ще предам Айша на теб, защото зная, че под твоя закрила ще е сигурна колкото под шатъра на патриарсите.

Чувство на гордост и удовлетворение обзе Катомбо. Въпреки това той отвърна:

— Не каза ли ти самият, че Хамд ел Арек е твой смъртен враг? Той е любимец на хадифа. Искаш да отидеш в леговището на лъва? Ти няма да спасиш дъщеря си, а ще загинеш.

— Някога аз имах властта, която той притежава — командвах цялата флота, плаваща по морето, и всичко, що вършех, беше редно и добро. Тогава вицекралят поиска да ми даде една от дъщерите си за жена. Аз обаче обичах майката на моите деца и отказах. Той ме изпрати в изгнание. Ударът беше замислен от Хамд ел Арек, той знаеше, че ще отблъсна всяка жена и следователно хадифът ще се разгневи. Той знае моето място в благоволенieto на владетеля, а сега пък е турил око на дъщерите ми. Аллах инхал ел келб! (Аллах да погуби кучето!) Аз ще го убия, където и да го намеря.

— Остави за теб да действа този, когото преди малко нарече свой син, ефенди! Ти не можеш да се движиш свободно, защото мюдюрът ще те открие. Мен обаче той нито е виждал, нито чувал. Ти познаваш моите очи и ръцете ми. Заклевам ти се, че ще ти доведе дъщерята, или ще погина!

Саид Абдаллах се разколеба. Айша сложи сега ръка на рамото му.

— Изпълни молбата му, татко, и остани при мен! Той ще ни доведе Зобейде.

— И ти ли, дъще моя? Така да бъде тогава! Замини нагоре за Асуан, Катомбо! Ти ще изпълниш моята надежда. Вземи дахабийето, което е още без товар! Поставям го под твое командване.

— Прощавай, ефенди! Дахабийето плава твърде бавно. Дай ми сандала, който беше построен по мой чертеж и всъщност трябваше след три дни да направи първото си плаване надолу по течението!

— Него не можеш да вземеш — та нали е почти изцяло натоварен.

— Ще натоварим всичко на второто дахабийе. Ако помагат всичките ни моряци, ще сме готови преди настъпване на утрото, а сетне сандалът ще плава толкова бързо, че двойно ще навакса загубата на време.

— Прави каквото желаеш! Сандалът беше построен по твой план. Ти дори му даде името „Тер ел Дженнет“²² и твърдеше, че той ще е най-бързият ветроход по Нил. Нека в твоя чест неговият пръв товар се състои в щастието, което ще ми върнеш. Върви сега, сине мой, и дай заповедите си, те ще бъдат изпълнявани така, като да са моите собствени!

Катомбо се отдалечи. Когато стъпи в двора, към него се завтече един арабски слуга със суха, но извънредно жилава и гъвката фигура.

— Хамдулиллах, слава и хвала на Аллах, че те виждам отново! Аз бях болен, когато ти замина. Оня ет тамзах²³ ме захапа, ама ме пусна да си вървя, защото твърде малко месо се намира по мен. Въпреки това неговите зъби бяха проникнали толкова дълбоко в тялото ми, че нямаше как да те последвам. Сега обаче Аллах ми върна отново употребата на крайниците и ето как се надявам, че ще мога да те придружа, когато пък отпътуваш.

— Ще ме придружиш, Саваб, и то скоро, защото още утре заран потегляме с новия „Тел ел Дженнет“.

— Утре заран? С твоя сандал, сихди? — От радост мъжът направи скок във въздуха, по-добър от който и подвижната морска котка не би могла да изпълни, и после продължи: — Ти си най-добрият и благ сихди, който може да има в цял Мюслимистан, Персистан, Индистан, Хинистан и Франкистан!

Катомбо се усмихна. Сред всички хора на Саид Абдаллах той най-много обичаше Саваб. Той беше не само верен и благонадежден слуга, но се и отличаваше от своите най-вече сериозни другари с една чудесна оживеност, която често преминаваше в жизнерадостно настроение и даваше простор на освежителни шеги. Особено едно негово качество доставяше тайно удоволствие на Катомбо. Саваб имаше привычката, както мнозина араби, да притуря към името си тези на своите предци, за подсили впечатлението от дребната си особа. По тази причина той се наричаше Хаджи Саваб Бен Хаджи Кафур ел Керими Ибн Хаджи Шехаб ел Кадири Ибн Хаджи Гханем ен Нур. Предадена в превод тази исполинска змия означава: хаджи Саваб, син на хаджи Кафур Милостивия, синът на хаджи Шехаб Могъщия, синът на хаджи Гханем Щастливия.

— Та пригответи се значи, Саваб!

— Сихди, аз съм вече готов. Да отплавам ли?

— Не — засмя се Катомбо. — Но ако толкова си се разбързал, иди отсреща при дахабийето, с което дойдох, и кажи на всички мъже да дойдат долу при сандала. Има спешна работа за тях.

— Летя.

Саваб припна към реката и се качи на дахабийето. Един от мъжете, който не го познаваше, пристъпи насреща му.

— Какво дириш тук?

— Кажи по-напред ти какво дириш тъдява, о, Бен ел Кускусу²⁴!

— Тогаз сигур ти си мъжът, дето ще е изпохапал до смърт лишните плъхове и мишки, както съзирам по голямото ти чене?

— Пази си езика, дребосък! Аз съм Хасан, вардачът на ветрохода.

— Хасан, вардачът? Какво е един вардач и какво е някакъв си Хасан? Вардачът е мъж, който не е нищо, а Хасан е име, което носят толкоз мъже, колкото пясък има морето, или бълхи — пустинята. Аз обаче се казвам Хаджи Саваб Бен Хаджи Кафур ел Керими Ибн Хаджи Шехаб ел Кадири Ибн Хаджи Гханем ен Нур и съм пръв слуга и министър на моя ефенди Катомбо. Виж как зяпна уста от дивене, като че се каниш да погълнеш пирамидите на Гиза досущ както плъховете и мишките си!... Къде е кормчията?

— В каютата! — прошепна Хасан сашисан.

Саваб се спусна чевръсто и намери споменатия.

— Аллах керим! Ти си отново здрав, Саваб! — приветства го този. — Какво правиш на дахабийето? Рейсът ли те праща?

— Да. Сихди Катомбо нареди да ти кажа, че всички мъже трябва да отидат при „Тел ел Дженнет“, където има много работа.

— Ами ние и тук си имаме достатъчно работа.

— Аллах да ти благослови езика, че да се научи по-схватливо да се изразява! Когато моят ефенди заповядва, то всеки трябва да се подчинява. Знаеш ли го ти това, ти, чийто разсъдък сияе по-ярко от Нур ед дунье²⁵?

— Махай се оттук, Хаджи Саваб Бен Хаджи Кафур и така нататък! — ухили се кормчията, който твърде добре познаваше чудатия обесник, за да може да се разсърди от думите му. Качи се на палубата да свика всички мъже и се отправи с тях, с изключение на един вахтен, към сандала.

Там те завариха Катомбо вече да надзирава прехвърлянето на товара към второто дахабийе. Кормчията го запита за причината и целта на това толкова

внезапно пътуване, ала за своя досада не можа нищо да узнае.

Под тези приготовления премина жежкия следобед. Извънредно късият в онези райони здрач настъпи и настана вечер.

Въпреки това работата не престана. Тя продължи на светлината на факли и фенери, и то все под личното ръководство на Катомбо, който предаде командването на кормчията едва когато Вечерницата почти бе достигнала връхната си точка.

Сега той напусна сандала и тръгна към къщата. Но не влезе в нея, а по-скоро опита да достигне незабелязано от градинската порта до къошка. Удаде му се, макар заради предстоящото отпътуване на сандала все още всички очи да бяха отворени и всички ръце — заети. Намери градинската къщичка заключена и свърна зад един смокинов шубрак, за да изчака пристигането на любимата.

След няколко минути долови тихи стъпки. Приближаваше една забулена в черно фигура. Досега той беше виждал Айша само в бели одежди, ала неговото сърце му каза, че това е тя и се е облякла в тъмен цвят, за да не бъде заловена.

Тя спря пред него, погледна към небето за Вечерницата и прошепна после, оглеждайки се търсещо:

— Катомбо!

— Айша!

— Ти си толкова зает, та вече си мислех, че няма да те видя.

— Аз бих дошъл и даже сто ръце да ме задържаха. Нямах ли аз повече право на въпроса дали ти ще дойдеш?

— Не ти ли обещах? Ела, нека влезем!

Тя изкачи стъпалата и отвори. Той я последва. Рогозката, която покриваше гледания към градината прозорец, бе вдигната, така че светлината на луната и звездите проникна в помещението. Двамата се настаняха един до друг на дивана. Той отстрани завистливото фередже от нейния лик и дълго я гледа безмълвно в тъмните очи.

— Айша, този час не е ли сън, Фата Моргана, която заблуждава друмника с лъжовните образи на чудно красиви, омайни неща, за да го тласне сетне в най-дълбоко отчаяние?

— Всичко е наяве. Аз бях още почти дете, когато те видях пръв път у нас, но те обичам от тогавашния ден до днес, и ще те обичам, докогато Аллах ме дари с живот.

— И защо ме обичаш? Аз дойдох окаян и беден, без никое от многобройните дарования, които Аллах въздава на щастливците.

— Ти имаш най-добрите и благородни дарования, които Аллах дава само на своите избраници — ти си герой! Не знаеш ли, че страната ни познава само роби, които се тук смилено покланят, а там надменно пъчат? Има ли късмет? Пророкът казва „да“ и Коранът също го казва. Но ако твоят късмет е бил да бъдеш герой, то е трябвало да станеш и останеш такъв чрез самия себе си. Татко те прие, когато дойде при него беден и самотен. Той те пита само за името ти, за нищо повече, ала ти притежаваш повече от това име.

— Да, аз имам повече, много повече, защото имам теб, която си ми по-скъпоценна от всички съкровища и почести на земята.

— Не, ти имаш себе си и само поради това можеш да притежаваш и мен. Аз видях с какви усилия спечели любовта и доверието на татко, аз виждах свещта в твоята стаичка да гори през всичките нощи до ранно утро — ти седеше над книгите, които татко ти бе дал, и учеше от тях трудното изкуство да водиш кораб по великата река и по голямото море. А когато беше на път, аз отивах в стаичката ти и гледах многобройните книги на непознати езици и със знаци, които никой талеб²⁶ не разбира. Татко казва, че ти си по-умен и сведущ от него. Ти си един герой, защото не вярваше на късмета, а искаше със своята работа и труд да станеш това, което сега, и ето защо аз вдигам очи към теб и те обичам.

Как прекрасно се почувства в душата си младият мъж при тези думи на момичето. Видя се разбран от нея в своите най-дълбоки, съкровени мисли и стремежи и това го направи още по-горд и щастлив от нейната любов. Откъде имаше тя тези възгледи, каквито изобщо не би могъл да предполага зад челото на една по-ориенталска възпитана девойка?

— Кой те е учил да се съмняваш в късмета?

— Бива ли да ти го кажа, Катомбо?

— Кажи го!

— Но няма ли после да отвърнеш сърце от мен и повече да не ме обичаш?

Той притисна главата ѝ до гърдите си и прошепна:

— Айша, аз бях в една чужда страна, където хората пеят една чудно хубава песен.

В нея се срещат думите, които искам да ти дам като отговор.

— Как гласят те?

— Обикнах те аз, обичам те и днес и ще те обичам навеки!

— Какви прекрасни думи! В онази страна трябва да има поети, които са също така големи и добри като нашите! Как се казва тя?

— Алемания.

— А бива ли да вярвам на онова, което тази песен казва, и без тревога да ти дам моя отговор?

— Да, защото за мен ще е по-добре да умра, отколкото да се откажа от твоята любов.

— Тогава знай, че ние имаме една стара робиня, която след смъртта на майка трябваше да е все край нас. Тя не беше вярваща, а назрани²⁷ и тайно разказваше на мен и Зобейде за нейния Спасител, който се наричал Иса Бен Мериам²⁸ и даже умрял за бедните и нещастните. Думите, които учел, били както росата за засухата и както балсамът за болката. Ние много плачехме за неговите страдания, но той сега живее при Аллах и управлява земята. Аз го обичам и понеже е запретил да се вярва на късмета, то искам да му се покорявам.

— Знае ли татко ти всичко това?

— Не. Но ти си вярващ и сега ще ме отблъснеш от себе си!

— Не, няма да го сторя, защото аз също вярвам в онова, което е казал Иса Бен Мернем. Но сърцето е кладенец, от който не всеки бива да пие. Затова човек не трябва да говори за своите мисли и нито да приказва за чувствата, които обитават в него. Който е щастлив, трябва да заключава своето блаженство, а който носи мъка, не бива да я показва пред други.

— И все пак ти позволяваш на други да я видят!

— Аз? Откъде знаеш, че имам мъка на сърцето?

— Ти някога смял ли си се, откак те познавам? Бил ли си някога ведър и засмян? На челото ти е изписано, че те потиска голямо нещастие, и едва днес видях за пръв път очите ти без облаци. Искаш ли да ми кажеш какво толкова дълбоко те опечалява?

— Да, но сега аз се опасявам, че ти после вече няма да ме обичаш!

Тя сложи ръце на тила му и прошушна:

— Обикнах те аз, обичам те и днес и ще те обичам навеки!

Той я целуна с дълбоко вълнение по челото.

— Да, аз носех една голяма мъка в сърцето! Какво би сторила, Айша, ако сега те отблъсна и залюбя някоя друга, която се каня да виждам само за седмица, за да си поиграя с любовта?

— Катомбо, не го прави, бих умряла! — помоли тя, изпълнена със страх.

— Не, душицата ми, няма да го сторя! Аз също мислех, че ще умра, ала сърцето на мъжа е силно — то продължава да кърви, но остава живо, а това е по-лошо от смъртта.

Тя го погледна въпросително.

— Значи ти си обичал някоя друга, която те е изоставила?

— Да. И не е ли вярно, че ти сега ще ме лишиш от любовта си?

— О, не, защото ти по онова време още не си ме познавал. Аз по-скоро бих желала да удвоя любовта си, за да може твоето сърце да забрави раните си.

— Те са изцерени, днес, от мига, когато ми каза, че мога да те обичам.

— Тя... навярно... е била... красива, много красива? — подпита момичето със запъване.

— Да, тя беше красива, но не така добра като теб!

— Добра не може да е била, инак нямаше да ти причини такава дълбока мъка. Аз не я мразя, защото си я обичал, а я мразя, защото е била толкова лоша. Как се казваше?

— Лилга.

— Лилга! Аз ще запомня това зло име, но никога няма да го изговарям, за да не помрачи щастието, което така желая да ти дам.

Тези думи на момичето проникнаха до най-дълбоките глъбини на неговата душевност. Всичко онова, което го бе правило досега толкова нещастен и окаян, се събра още веднъж в буца, нещо горещо се покачи от сърцето му в очите и отрони от тях по една тежка сълза. Те паднаха върху бузата на Айша. Момичето тутакси обви ръце около него и помоли, сега самото то хълцайки тихо:

— Не плачи, Катомбо, а ме обичай! При мен ти ще забравиш своята горест!

— И ти няма да ме забравиш, когато съм далеч от теб?

— Аз постоянно ще мисля за теб — всеки ден, всеки час, всеки миг! Можеш ли да ми простиш, задето те тласнах натам, където те чака само опасност?

— Ти?

— Да, аз, когато помолих татко теб да прати на свое място в Асуан.

— Аз няма какво да ти прощаям. По-скоро трябва да ти изкажа благодарност, че ме подкрепи, когато той не искаше да изпълни молбата ми.

— Аз зная, че само ти единствено ще доведеш сестра ми. Зная, че ще преодолееш всички опасности. Но татко никога не би се върнал. Неговото сърце е болно. Ох, дай му изцерение Катомбо, защото ти обичаш и мен, и него, а той те нарече свой син!

— Обещах, че ще умра или ще доведа Зобейде, а аз никога не съм нарушавал думата си. Той ме нарече свой син. Дали ще мога да бъда и такъв, както ти и аз го желаем — като мъж на неговата дъщеря?

При този въпрос една сянка затъмни оставената полуотворена врата и... пред тях застана Саид Абдаллах. Те се надигнаха изплашено, ала той сложи ръце върху главите им.

— Ще можеш, Катомбо, защото вие се обичате, както аз някога обичах моята жена, и заслужавате да бъдете щастливи. Аз исках да ти говоря, Айша, и като не те намерих в харема, те подирях тук. Долових всички ваши думи. Тръгни за Асуан, Катомбо, и ако ми доведеш Зобейде, ще имаш Айша за жена. Това е една висока, прекрасна награда. Извоювай си я!...

4. РОБИНЯТА НА МЮДЮРА

Слънцето вече се бе издигнало от водите на Червено море. По вълните на Нил кипеше нагоре-надолу трескав живот, а по улиците и сокаците на Асуан цареше голямо движение, което обаче след няколко часа, когато дневното светило се поместеше по-високо и лъчите му станеха мъчителни, щеше по принуда отново да замре.

До брега между другите плавателни съдове лежеше един сандал, който привличаше погледите на всички познавачи. Корпусът имаше по-елегантна и стройна форма, отколкото можеше иначе да се наблюдава при този вид съдове. От платната не можеше нищо да се види, тъй като всичко се намираше в риф, ала своеобразният, необичаен такелаж навяваше предположението, че и ветрилата трябва да притежават особена форма и разположение.

На фордека седяха няколко мъже, които пушеха тютюн и с цялото си душевно спокойствие наблюдаваха живота и шетнята по брега. На задната палуба обаче, съвсем близо до руля, стояха двамина, които бяха погълнати от толкова оживен разговор, че не даряваха с никакво внимание околната среда.

Единият беше израсъл нависоко, още млад мъж във униформата на рейс, другият — мършав и далеч по-дребен, се отличаваеше със своята подвижност.

— Значи „Баб ер Рун“, ефенди. Моята снага е къса, ала паметта ми е дълга колкото Нил. Как иначе бих могъл да запомня собственото си име?

— А над портата на къщата е записана първата сура на Корана.

— Първата, това е добре, тъй като няма да броя чак толкоз много, както ако беше деветдесетата или сто и четиринайстата²⁹.

— И нали ще си свършиш добре работата, Саваб?

— Машаллах, нявга да съм я вършил калпаво? Само един-едничък път се проявих като будала, дето не погълнах начаса крокодила, като поиска да ме изплюска. Бъди рахат, сихди! Асуан не е прочут с това, че тук живеят особено умни люде.

— Ето ти пари. Възможно е да ти дотрябват.

— Машаллах, сихди, аз знам, че постоянно ми трябват, ама каквото артиса, него честно ще си получиш обратно. Парата е като птицата — знаеш от кое яйце ще се измъти, ала като се изчупи не знаеш накъде ще полети.

— Тогава върви! — засмя се Катомбо.

— Салам...

„Алейк“—кът не можеше да се чуе, защото Саваб беше скочил вече на брега. Тук той си придаде вида на човек, който доволно си се разкайва, защото милото време не му е прекалено скъпернически отмерено. Едва след известно време пристъпи той към един безделно стоящ хамалин.

— Салам 'алейк!

— 'алейк! — гласеше късият отговор.

— Има ли мир в дома ти?

— Всякогаш!

— И щастие в тоя занаят?

— Аллах дава на всеки каквото му е нужно. Даде ли той много, значи на човека е потребно много, даде ли малко, значи на човека е потребно малко.

— Хамдулиллах (Слава на Аллах), че намерих каквото дирех!

— Какво диреше?

— По-добре кажи: Кого диреше? Аз дирех някой мъдър мъж, който да ми отговори на един въпрос. И тъй като твоите слова ухаят на ученост като книгите на кадията, то вярвам, че ще можеш да ми дадеш отговора.

— Питай тогава! — повели хамалинът, който се почувства поласкан и заочаква сега някакъв въпрос, за отговарянето на който се искаше необичайно остър ум.

— Къде се намира улица „Баб ер Рун“?

Физиономията на хамалина се смръщи.

— Ако това ти е ученият въпрос, то си върви натам, откъдето си дошъл, иначе ще ти покажа улица „Баб ер Рун“ ей с това на тук! — Той надигна сопата, за която беше закрепил дисагите си, за да може да ги носи на рамото. — Мислиш, че един порядъчен мъж ще се остави да го прави за кепазе някакъв си муккле³⁰? Да се машаш, че ще се разкараш иначе триж по-бързо, отколкото ти го побира акълът! — Същевременно направи едно толкова изразително движение, че Саваб скоро-скоро подири далечината.

— Машаллах, ама че дървеняк! Значи по този начин не става. Трябва да опитам по някой друг.

Той кривна чевръсто в една уличка, където се натъкна на един шербетчия³¹. Пристъпи към него и го запита кратко:

— Къде е улица „Баб ер Рун“?

Търговецът остави съда с шербета на земята и сложи фуниевидно ръце зад ушите.

— Какво? Как?

Саваб схвана, че мъжът недочува и пристъпи възможно най-близо до него, за да му вресне въпроса в ухото. В този миг приближиха две мулета, носещи паланкин. В него сигурно седеше някоя знатна женска особа, защото отпред вървяха двама бързоходци и викаха високо своите „Ремалек!“ и „Шималек!“³², за да принуждават срещаните да се отбиват от пътя. В дясната си ръка всеки от тях държеше тежък бич от хипопотамска кожа, та да могат да придадат на думите си надлежната емфаза, в случай че не бидеха изпълнени. Тъкмо ревна Саваб: „Къде е улица «Баб...»“ и получи един страхотен удар по гърба. Той се извърна разлютен.

— Шамалек! — прогърмя към него бързоходецът и го угости в стори, също така крепък удар по същото място.

— Шим... а-а, тъй! Аллах керим, ако пердаши шашкънът!

Свърна се бързо настрани, ала събори непредпазливо съда на шербетчията и съдържанието се изля на улицата. Търговецът естествено бе чул много по-малко предупреждението и другият бързоходец го заобработва сръчно, викайки все своето „Ремалек!“. Преди да е съумял затрудненият със слуха мъж си грабне съда, двете мулета достигнаха мястото и продължиха да си крачат упорито, запращайки го настрани.

Като забеляза причинената от него злополука, Саваб си плю незабавно по петите и не преустанови търчането, додето не се намери на сигурност в човешката тарапана. Тук поспря да разтрие задната страна на своето оскърбено тяло.

— Аллах акбар (Аллах е велик), ама тия удари бяха още по-велики. Какво щастие, че офейках! Ако търговецът ме беше сбарал и доложил, то сигурно щях да бъда принуден да платя шербета му. Както изглежда, късметът ми днес е да не намеря улица „Баб ер Рун“.

Той се огледа и забеляза един водоносец, подкарал напред магарето си, от двете страни на което видяха две отворени бъчонки. Почака, додето онзи дойде по-близо, и пристъпи после насреща му.

— Би ли ми казал къде е улица „Баб ер Рун“, я Абд ел Мойие (о. Слуга на водата)?

Херкулесовски сложеният мъж го изгледа спокойно от долу до горе, улови после черпака си, потопи го дълбоко в едната бъчонка, та да се напълни догоре, и му лисна водата в лицето. Сетне продължи пътя си, без да си губи времето в приказки, сякаш нищо не се бе случило. Саваб остана там тежко оскърбен и мина доста време, преди да стигне до мисълта да си развърже пояса и се подсуши. Намираше се на Терзийския базар, точно срещу един дюкян, чийто собственик бе проследил целия ход на събитието и сега го покани да влезе.

— Салам 'алейк! — поздрави Саваб.

— Салам! (Мир на теб!) Защо те поля онзи мъж с вода?
— Муш 'ариф. (Не знам.) Ти можеш ли да ми кажеш?
— Какво приказва с него?
— Попитах го къде е улица „Баб ер Рун“.
— Не си ли от Асуан?
— Не.
— Откъде идваш?
— От Кайро — излъга Саваб.
— Машаллах, значи си пострадал невинен! Та ти се намираш баш на улица „Баб ер Рун“ и мъжът е помислил, че искаш да си правиш майтап с него. Какво търсиш на тази улица?
— Къщата на мюдюра.
— Тя се намира далеч оттук. Можеш да я разпознаеш по свещената Фатиха, която се чете под портата ѝ. За какво искаш да идеш при Хамд ел Арек?
Саваб досега бе имал нещастие, наистина, ала при все това си бе умна глава и сега набързо измисли:
— Искам да го помоля за справедливост.
— За справедливост? — проточи шивачът. — Пророкът казва: „Когато намериш приятел, разкрий му сърцето си, тогава кракът ти няма да се препъне.“ Говори нататък!
— Ти приятел ли си ми?
— Опиташ ли, скоро ще разбереш! аз съм приятел на всички праведни, но враг на всички несправедливи.
— Имах един брат във Вади ел Магхриб, намираща се недалеч оттук. Той почина и ми остави в наследство имуществото си. Когато обаче отидох от Кайро във Вади...
— ...мюдюрът беше присвоил твоето тирке³³? — вметна бързешком терзията в словото му.
— Ти го каза.
— И ти сега искаш да идеш при него и да си го искаш?
— Така е! — кимна Саваб.
Шивачът се огледа предпазливо, сложи после ръка до устата и прошепна:
— Знаеш ли какво ще получиш?
— Какво?
— Бастонадата, ама от наследството си не и колкото зрънце дура³⁴. Не отивай при него, ами се върни час по-скоро в Кайро!
— Истината ли казваш?
— Казвам я, защото познавам този, за когото говориш. В продължение на една година той вземаше дрехите си все от мен и когато отидох да го помоля хрисимо за заплащането, оня се направи, че не ме познава, и нареди да ме разпънат на уреда за изтезания. Заплащането си получих добросъвестно, защото за всяка сребърна пара, която поисках, придобих по един бастонаден удар! Аллах дано го изгори!
— И дъщерята на моя брат също изчезна заедно с другото.
— Машаллах, вярно ли? В такъв случай оня я е примъкнал в харема си. Той събира най-красивите девички на мюдюрието, макар че за това Заида, неговата жена, не бива нищичко да знае. Затваря ги в къщата, която ти описах. Знам го със сигурност, защото моята сестра се води към пазачките на харемлъка.
— Идва ли тя сегиз-тогиз да те навести?
— Наминава всеки ден, когато прави покупки си за кухнята.
— Би ли ми разрешил да поговоря малко с нея?
Терзията поклати бавно и предпазливо глава.
— Това е опасно.
— Тогава нека ти кажа нещо, човече! Дъщерята на моя брат си има махбуб³⁵, който дойде с мен в Асуан. Той е много заможен търговец и носи у себе си пълна

кесия с жълтици. Сигурно ще му е драго да си погълчи с теб. Бива ли да ида и да го доведа?

Шивачът се загледа замислено надолу.

— Почакай малко, искам да питам късмета!

Той бръкна в джоба на широките си шалвари и извади три зара, които раздрънква известно време в шепите и пусна на пода.

Преброи лежащите отгоре точки и рече:

— Иди и го доведи! Аз мога да ви се доверя!

Саваб напусна дюкяна и се упъти незабавно към кораба, където Катомбо го очакваше с нетърпение. Виждайки го да се задава, този слезе в каютата, за да го посрещне там.

— Е?

— Сихди, аз съм Хаджи Саваб Бен Хаджи Кафур ел Керими Ибн Хаджи Шехаб ел Кадири Ибн Хаджи Гханем ел Керими Ибн Хаджи Шехаб ел Кадири Ибн Хаджи Гханем ел Нур и каквото ми заповядаш, съумявам да свърша.

— Намери ли къщата?

— От сефте — потвърди дребосъкът, изпъчвайки гърди.

— И по-нататък?

— На тая улица живее един терзия, който е голям враг на мюдюра, понеже оня наредил да му дадат бастонадата, наместо да му плати стоката. Неговата сестра е пазителка в харема и всеки миг се очаква да го посети. Искаш ли да говориш с нея? Аз казах, че брат ми е умрял във Вади ел Махреб, и съм дошъл от Кайро, за да си прибера наследството. Само че мюдюрът го е присвоил и заедно с него и дъщерята на моя брат, чийто годеник си ти. Ти си уж търговец и имаш у себе си много жълтици.

— Саваб, твоят разсъдък е голям, колкото е дълго името ти. Почакай малко, ей сега ще бъда готов!

Беше невъзможно да тръгне в костюма на рейс, трябваше да облече други одеяния. След като това стана, двамата напуснаха плавателния съд и закрачиха към улица „Баб ер Рун“, чието местоположение Саваб беше запомнил точно. Шивачът, види се, вече ги чакаше. Неговата сестра вероятно вече беше дошла.

— Този мой приятел ми препоръча дюкяна ти — поде Катомбо след обичайния поздрав. — Имаш ли един кат като за мене?

Очите на терзията проблеснаха довольно, той видя, че има пред себе си мъж, който умее правилно да подхване някоя щекотлива работа.

— При мен ще намериш всичко, каквото пожелаеш. Добър плат ли искаш, или евтин?

— Добрият винаги е най-евтиният.

— Ти говориш мъдро като познавач. Седни и вземи лулата! Аз ще ти показвам. — Той заизважда и започва най-различни тоалети. Катомбо задържа един и го плати на двойна цена. Терзията поблагодари:

— Да бъде благословена ръката ти, която повече дава, отколкото взема! Вдигнете се, мъже! Пристъпете прага на тази врата и ще намерите там каквото търсите.

Те откликнаха на подканата и влязоха в малка, тясна одая, в която седеше една ниска, тантуреста забулена женска фигура. Катомбо се поклони много дълбоко, макар добре да знаеше, че има пред себе си само една слугиня.

— Салам 'алейк, мир и благополучие на теб! Коранът казва: „Сърцето на жената прилича на розата, то по всяко време пръска щедро мирис и благоухание.“ Позволи да се възхитя на розата, твоята сестра.

Редом с нея се намираше един глинен съсъд, със сложена в него роза. Той взе двете неща, вдъхна аромата на розата, пускайки същевременно шепа жълтици в съда, и седна после. Това встъпление има един неочакван ефект: фереджето беше отметнато и едно пълно, добродушно изглеждащо лице се появи на бял свят, две тлъсти ръце сграбчиха вазата и измъкнаха парите от водата.

— Ти си изучил Корана и си научил словата и делата на учтивостта. Аз ще ти услужа, доколкото ми е по възможностите.

— Ти си надзирателка в харема на мюдюра! Известни ли са ти имената на всички негови жени?

— Аз ги знам.

— А знаеш ли за всяка от кой край е?

— За никоя. Защо трябва да им причинявам болка, като ги питам за родния им край?

— Познаваш ли една на име Зобейде?

— Познавам я, но тя не се числи към неговите жени. Той не смее да се доближи до нея, иначе тя ще го убие.

— Кога я доведоха при вас?

— Преди няма и месец. Откъде дойде, това не знам!

— Тя е моята любима. Бива ли да поговоря с нея?

— Ако ми се вречеш в брадата на Пророка в мълчание.

— Заклевам се.

— Тогава това трябва да стане бързо, защото мюдюрът ще замине още днес за Кайро и ще вземе няколко от жените си, между които може да е и Зобейде.

— С кой кораб ще пътува?

— Не зная. Той просто си обсебва някой дете му харесва, без да пита притежателя дали това няма да му донесе щети.

— Кога ще видя Зобейде?

— Точно по пладне. Тя ще бъде в градината. Ако огледаш къщата, лесно ще намериш задния дувар на градината. Как ще се покачиш, си е твоя работа. Там, където над него стърчи едно лимоново дърво, ще стои Зобейде.

— Мога ли да разчитам на теб?

Тя сложи в тържествено уверение дебелата си ръка върху сърцето.

— Със сигурност!

— Каттар херак. (Благодаря ти.) Ако имам да ти кажа нещо, ще дойда при твоя брат.

— Стори го!

Катомбо и Саваб се сбогуваха. Те закрачиха надолу по улицата, докато стигнаха едно отделно стояща къща, над чиято порта можеше да се прочете свещената Фатиха. По един околен път опитаха да се доберат до задната страна на градината. Удаде им се и сега забелязаха за своя радост, че теренът е подходящ за техните намерения. Околността беше толкова усамотена и закътана, че не можеха да се опасяват от някакъв наблюдател или издайник. Така Катомбо се върна удовлетворен на сандала.

Едва си бе сменил дрехите и Саваб влезе при него.

— Сихди, покрай реката яздат неколцина цуббат³⁶. Хората казват, че избирали плвателен съд за мюдюра.

Катомбо се отправи веднага към палубата и пристигна точно навреме, за да забележи, че един от мъжете слезе от животното си и се запъти към сандала. Стигнал до водата, той изиска с груб глас една дъска, за да може да премине отсам. Беше му сложена и онзи закрачи към борда.

— Къде е рейсът?

Посочиха му Катомбо, който го очакваше любопитно.

— Ти ли си водителят на този кораб?

— На'ам. (Да, аз съм.) — Какво си натоварил?

— Муш хааге. (Нищо.) — Закъде е предназначен сандалът?

— Към Бахр ел Абиад.

— Какво искаш да вземеш оттам?

— Майчин лист.

- Откъде идваш?
- От Кайро.
- Покажи ми вътрешността на кораба си!
- Мин инте? (Кой си ти?)
- Казвам се Хамд ел Арек и съм мюдюрът на Асуан. Знаеш ли ме?
- Никога не съм те виждал, наистина, но съм чувал името ти. Ела и гледай!

Той го преведе през каютата и всички помещения. Когато стъпиха отново на палубата, околийският изглеждаше да е много доволен. Той сложи ръка на рамото на Катомбо.

- Добър моряк ли си?
- Прецени сам! Сандалят е строен по мои чертежи.
- Тогава ти се доверявам, защото строежът и устройството са ненадминати. Ти няма да отидеш до Бахр ел Абиад!
- Няма ли? — попита рейсът привидно учуден.
- Не, а обратно до Кайро.
- Какво ще правя в Кайро?
- Ще ме откараш дотам, мен, моите слуги и една от жените ми. Ако пристигнем благополучно, ще ти бъде добре заплатено.

Катомбо се постара да изрази досада по лицето си и това му се удаде така добре, че мюдюрът смръщи гневно чело.

- Надявам се, няма да се оплачеш от честта да ме имаш на борда си! Хипопотамският камшик иначе ще ти влее по-добър акъл. Моята прислуга ще се настани под предната палуба, по-високата свита — под шатъра, който ще ти пратя, аз — в каютата, а жената — в кабината до нея. Направиш ли опит да отплаваш със сандала, ще получиш бастонадата, додето пукнеш.

— Ще се подчиня! — заяви Катомбо.

- Надявам се заради теб. Ти имаш да се погрижиш само за помещение и добро пътуване. Всичко останало ще доставя аз самият.

Той напусна кораба, възседна пак коня си и препусна. Катомбо не знаеше дали трябва да се радва, касаеше се да добие сигурност, а това можеше да стане едвам по пладне. Дотогава той всъщност имаше доста работа — необходимо беше да даде разпорежданията си относно промените, които трябваше да бъдат предприети във вътрешността и по палубата на сандала. Малко преди обяд напусна със Саваб съда и се отправи въпреки гнетящия слънчев зной към градината на околийския. Стигнаха необезпокоявано до посоченото им място и обследваха най-напред грижливо околността, за да се уверят, че няма някой подслушвач. После пристъпиха до мястото, където лимоновото дърво се издигаше над зида.

— Трябва да стъпя на раменете ти, Саваб!

- Машаллах, това ще ми е по-приятно отколкото на носа! Все ще мога да те издържа, сихди.

— Долу ще скоча без твоя помощ. Дотогава се скрий под онзи храст, за да наблюдаваш терена. Ако забележиш нещо подозрително, надай крясъка на лешояда.

— С него ще съумея да се справя, сихди, ама ако трябва да подкарам Лубека Аллах Хюмех (Песента на поклонниците), то ще се наложи да изхвърля няколко тона през борда. Но иначе ще стоя тук стабилно и сигурно като някой слон. Ще се качваш ли?

— Да, ела!

Той се метна на раменете на слугата и успя да се залови за ръба на дувара. Една здрава хватка, един ловък подскок и седна отгоре.

— Хамдулиллах, слава и хвала на Аллах, че не аз съм там горе! Нямах да ми е толкова лесно да се намеря пак долу даже и да поисках да използвам моето дълго име за въже — прозвуча отдолу.

После Саваб се шмугна зад храста си.

Катомбо се прикри най-напред сред клоните, за да не бъде забелязан. След това погледна надолу към градината.

Една бяла фигура идваше бавно по алеята. Очакваната ли беше, или не? Той беше забравил да каже името си на харемската пазителка и поради това бе лесно разбираемо, че Зобейде можеше да се впусне с недоверие в приключението. Тогава забеляза, че фигурата внимателно проучва през фереджето мястото, на което той се намираше, и се реши с малък риск да добие сигурност.

— Зобейде! — подвижна с приглушен глас.

Повиканата го чу, както пролича по внезапното ѝ трепване.

— Зобейде, праща ме баща ти, за да те освободя. Фигурата извървя малкото крачки, които я деляха още от дървото, и попита трескаво:

— Кой си ти?

— Аз съм Катомбо, бащиният ти слуга.

— Катомбо! Ти ли си наистина?

— Аз съм. Но не поглеждай нагоре, а се прави, като че береш цветя! Вкъщи всичко е наред. Баща ти и сестра ти те поздравяват. Аз открих твоето местопребиваване и дойдох да те спася.

— Ма нимкинниш. (Това е невъзможно.) Аз още тази нощ ще бъда качена на кораб — мюдюрът ще ме помъкне към Кайро.

— Аха, той ще те вземе със себе си? Тогава всичко е добре, защото ти ще пътуваш с моя сандал.

— Аллах керим!

— Ще бъдеш настанена в съседство с каютата. От другата страна на койката ти ще разхлабя една дъска, за да можем да си говорим. Пази се с някое движение да не издадеш, че познаваш мен и хората!

— Имаш ли нож у себе си? Хвърли ми го долу!

Катомбо измъкна ножа от пояса си и го пусна.

— Ето, вземи го! Но се надявам, че няма да го употребиш.

Прозвуча тих възглас.

— Пазачката ми дава знак. Ма'асаламе! (Остани със здраве!) — Салам ве амал'алейк! (Мир и надежда да бъдат с тебе!) Тя побърза да се отдалечи, а Катомбо скочи от зида. Саваб се измъкна от храста.

— Ти я видя и говори с нея, нали, сихди?

— Да.

— Тя нищо ли не каза за мен?

Катомбо бе принуден да се засмее на суетното любопитство на слугата.

— На'ам якеса! (О, напротив!)

— Какво каза тя, сихди? Кажи бързо!

— Попита ме защо тази заран си бил толкова мокър.

Саваб погледна смутено към земята.

— Може би ет тимзах, крокодилът, отново те е завлякъл във водата?

— Не, сихди. По улица „Баб ер Рун“ имаше едно страхотно наводнение, за което някой друг път ще ти разправа.

— Добре, мода да почакам. А сега ела! Ние тук по никой начин не сме в безопасност.

Те напуснаха мястото и се върнаха по широка дъга към реката.

В хода на следобед на сандала пристигнаха всички необходими за пътуването неща и по време на неизбежната за пренагласата на кораба гюрултия не можеше да направи впечатление лекият шум, който Катомбо причиняваше при разхлабването на няколко дъски до койката на Зобейде. Той монтира и едно резе, за да може малкото помещение да се заключва здраво отвътре. По този начин момичето беше защитено от всяка опасност.

Следобедът мина и също така вечерта. Настана нощ и звездите заблестяха от тъмното небе така спокойно, сякаш по земята нямаше нито страдания и болки, нито

страх и тревоги. И ето че на откритата площ пред пристана, в който лежаха на котва барки, дахабийета и сандали, изплуваха факли. Четирима носачи носеха един паланкин, придружаван от черен харемски пазител. Те приближиха до мястото, където бе закотвен „Тер ел Дженнет“ и поискаха трап. Желанието беше изпълнено и те донесоха сега паланкина на палубата. Евнухът имаше в ръката си камшик от хипопотамска кожа.

— Къде е рейсът? — попита той със своя неестествено фалцетен глас, намиращ се в най-крещящо противоречие с неговата херкулесова снага.

— Тук съм — отговори Катомбо, като пристъпи по-близо.

— Отвори помещението за тази жена, но бързо, че инак ще ти размърдам краката!

Рейсът изгледа спокойно човека.

— Ще отворя, но не по-бързо, отколкото ми е угодно. Тук на борда важи само моят камшик.

Евнухът оголи насреща му големите си блестящи зъби, ала не му достигна кураж да изпълни закана си.

Носилката бе занесена до люка за каютата, където Зобейде слезе. Харемският пазител я поведе надолу. Няколко минути по-късно той се върна с бърз ход и се упъти към Катомбо.

— Дай ми чук и клещи!

— За какво?

— Как можеш да туриш мандало на вратата, която дели жената от нейния повелител? Тя е негова собственост и той трябва да може да влиза при нея, когато си поиска. Аз искам да махна резето.

— Искаш? Аллах акбар (Аллах е велик) на небето и земята, а аз съм господарят на моя кораб. Резето ще остане, където си е!

— Почакай тогава, келб!

Евнухът замахна с камшика за удар, ала Катомбо го изпревари. Той изтръгна камшика от ръката му, нашари с него няколко пъти лицето му и го пипна после за гърлото. Костваше му само едно малко усилие да запрати негъра на земята.

— Вържете го! — повели на притичалите подчинени. — Напъхайте му един парцал в устата и го тикнете в наказателния хапус!

Те се подчиниха и сега Катомбо тръгна към каютата, оскъдно осветявана от една лампа. Вратата на койката в съседство беше зарезана.

Той похлопа.

— Кой е?

— Катомбо!

Врата се разтвори рязко и Зобейде се хвърли на гърдите му с шумно, спазматично хълцане. Всякакъв закон, всякаква строгост, всяка сдържаност бяха забравени и нещастницата следваше само силата на своето сърце.

— Катомбо, сега в безопасност ли съм?

— Да и никоя ръка няма да посмее дори и най-леко да те докосне!

— Къде е ужасният човек?

— Затворен в корабния карцер.

— Я Аллах! (О, Аллах!) Ти си докарваш нещастие! Той притежава най-голямата власт при мюдюра и ти си изгубен.

— Още не. Докато те нямах тук, трябваше да проявявам смиреност. Но сега ти си на сигурно място, аз съм капитан на моя сандал и горко на този, който дръзне да действа срещу моята общопризната воля! Това резе е здраво, то ще те закриля от Хамд ел Арек. А тези дъски е достатъчно само да избуташ настрана, за да се озовеш в помещението, което съм си приготвил за мен, тъй като мюдюрът иска да се настани в моята каюта. Заповядай и всичко ще се случи по повелята ти!

— Ти нищо не можеш да добиеш срещу него, защото той ще дойде с над двайсет мъже!

— Аз не се страхувам, макар да имам при себе си само десет души.

— Бягай, преди да е дошъл!

— Ди ма йисах'хиш. (Не става.) Теб аз мога да му отнема, ала той вече е качил целия си багаж на борда, и ако аз отплавам без него, ще има правото да ми сложи главата в нозете, на мен и всичките ми хора.

— Пази ме тогава от него и онзи ужасен арапин!

— Бъди рахат, няма да ти се случи нищо лошо!

Той отиде отново горе и забеляза пристанът да се осветява. Мюдюрът идваше със свитата си. Катомбо имаше пълна готовност за отплаване. Сандалят бе привързан само с едно въже, а платната бяха подготвени за вдигане, така че се нуждаеше само от няколко мига, за да отведе плавателния съд по средата на реката.

Трапът беше спуснат и пасажерската компания пристигна на борда. Трябва да бе постъпила някаква неотменна заповед от хадифа, иначе наместникът нямаше да бърза толкова. Катомбо го посрещна на средната палуба, ала вместо да отвърне на поздрава му, надменният служител избълва насреща му само думата:

— Ялла! (Тръгваме!)

Това бе желал рейсът, защото веднага щом плавателният съд се намереше по реката, той беше негов единствен господар според корабното право.

— Хо-их! — прозвуча неговият глас и котвеното въже бе незабавно обрано.

Ветрилата се издигнаха по мачтите. Сандалят обърна кил към движещите се водни маси и скоро се намери в дълбокия фарватер.

През туй време палубата се бе превърнала в арена на безредно щъкане, тъй като всеки искаше да се строи за сметка на другия колкото се може по-удобно. Сетне уж възникна някакъв ред, който обаче скоро изпадна в опасността да бъде отново напълно разстроен. От люка, водещ надолу към каютата, се появи мюдюрът. При светлината на факлите хората видяха по физиономията му изрази не необуздан гняв.

— Рейс! — ревна той, оглеждайки се с мятаци искри очи. Катомбо се упъти бавно към него. Един знак бе достатъчен да събере командата зад себе си.

— Ти ли ме викаш?

— Да, аз те викам! Кой ти заповяда да курдисаш резе на вратата на покоите до мен? Него днес го нямаше, когато оглеждах сандала.

— Заповядал? — отговори Катомбо спокойно, макар да натърти много думата. — Никой не ми е заповядал, а аз го сторих по собствена инициатива.

— Тогава ти заповядвам незабавно да го изскубнеш!

— Заповядваш? — Той отново сложи тежко ударение на думата. — Кому принадлежи това дахабийе?

— Е, на теб!

— Така мисля и аз и по тая причина аз съм единственият, който има право да заповядва тук. Който желае нещо от мен, може само да моли!

— Келб! (Куче!) — изрева Хамд ел Арек и понечи да се нахвърли върху него. Осъзна се обаче и се огледа търсещо. — Азмар!

— Азмар? Имаш предвид чернилката си?

— Да, къде е той?

— В кауша. Заплаши ме с камшика и следователно трябва да си изтърпи наказанието.

— Човече, ти си изкуфял!

— По-малко от теб. Аз си знам правата. Ти обаче искаш да имаш онова, което не ти принадлежи.

— Изведи затворника или ще те застрелям! Той така ще ти посини кожата, че ветровете ще я отнесат на парцали. Насам, мъже! Хванете го!

Катомбо се изтегли няколко крачки назад до своите, в ръцете му проблеснаха цевите на два пищева.

— Какво е това? — прогърмя. — Метеж? Ти призоваваш тези мъже срещу мен? Не знаеш ли, че тук аз имам право над живота и смъртта? Какво се каниш да правиш с

тая шепа хора? Другите се намират под палубата и не могат да излязат, защото аз зарезих люка, когато ти надигна глас срещу мен.

Мюдюрът сега се огледа по-внимателно и действително забеляза, че в момента на палубата се намираха само петима от хората му.

— Махни резето! — повели още веднъж той, ала гласът му вече не звучеше така самоуверено като преди.

— Имаш ли право на това искане? Обитателката на койката жена ли ти е?

— На'ам. (Да.)

— Я кизбе! (Лъжа!)

— Човече! — процеди околийският. — Знаеш ли какво рискуваш?

— Аз нищо не рискувам, но ти рискуваш живота си, ако не се отправиш веднага към каютата си.

— Кой ти каза, че тя не ми е жена или робиня!

— Ширван, арменецът!

Името предизвика поразителен ефект върху мюдюра. Той отстъпи и вдигна неволно ръка към главата си.

— Ширван! Познаваш ли го?

— Да.

— Къде го срещна?

— В Сиут. Там е затворен той сега.

— Затворен! При кого?

— При Саид Абдаллах, прочутият Абу ер Реисан.

Едно ядно проклетие се изплъзна от устните на наместника.

— Лъжеш, куче, и аз ще те стъпча, днес или утре!

— Кажеш ли още веднъж на мен, рейсът на този кораб, че лъжа, ще ти изплющя по лицето камшика на собствения ти палач! Аз лично го залових тоя Ширван. Аз лично го разпитах и лично бях в градината ти, за да осведомя Зобейде за нейното спасение, защото знай, този сандал не принадлежи на никой друг, а на Саид Абдаллах, когото ти преследваш. До Сиут аз ще съм ти господар и повелител, сетне можеш да вървиш, накъдето ти хванат очите. Сваляй оръжията!

Думите бяха троснали като гръмотевица Хамд ел Арек, така че той безволево се остави Катомбо да му вземе пишовите, ятагана и ножа. Другите последваха примера му. Без една дума да отвърне, мюдюрът се обърна и отиде в каютата си. По един знак на Катомбо Саваб изтича и тикна резето: наместникът на хадифа беше пленен.

Междувременно сандалът летеше напред с бързината на параход. Катомбо беше господар на кораба и нареди още през тази нощ да се издигне на горната палуба една шатра за Зобейде, и то на такова място, където нямаше да може да бъде наблюдавана дори и ако я напуснеше на няколко крачки. После той слезе долу, избута настрана дъските и я помоли да тръгне с него.

— Горе? — попита тя угрижено.

— Горе!

— Къде е мюдюрът?

— Затворен.

— А хората му?

— Затворени.

— Ремаллах! (Опазил Аллах!) Какво си сторил?

— Само това, за което мога да отговарям.

Той поведе дълбоко забулената девойка нагоре, където щеше да се чувства по-добре на прохладния нощен въздух, отколкото в спарената задуха на малкото помещение...

5. ЕДНА СТРАХОВИТА СВАТБЕНА НОЩ

Няколко дни по-късно един керван, състоящ се от четиридесет ценни ездитни камили и също толкова товарни, се придвижваше през източната крайнина на Либийската пустиня. Малко пред него един млад мъж в облекло на мамелюк яздеше един от онези великолепни арабски баккара-коне, които притежават подобен на свила сребристосив косъм и никоя друга порода не ги надминава. Сенките вече бяха по-дълги от животните и ездачите, слънцето бе изминало по-голямата част от своята дъга и бе желателно скоро да се стигне до някое място за отдих или до целта на пътешествието. Но ето че най-предната хеджин³⁷ внезапно изпъна далеч напред дългия си врат, пое през ноздрите издълбоко въздух, даде да се чуе висок, пронизителен рев и се втурна после напред като подета от ураган. Мъжете нададоха ликуващ вик и полетяха с животните си по същия ускорен начин. Хеджин беше подушила наситения с влага въздух на нилската долина и скоро керванът се спускаше в тръс по пясъчните хълмове, ограничаващи я от запад, надолу към зеленеещата, ухаеща низина.

— Сиут! — извика ездачът на сребристосивата кобила. — Отивайте в кервансарая и чакайте там заповедите ми!

Той отпусна юздите на кобилата и полетя встрани от другите покрай реката към къщата на кахведжията. Абд ел Оман тъкмо стоеше пред вратата си. Като видя ездача да профучава край него, той промърмори в брадата си:

— Омар Батху, мамелюкският княз, който е по-богат и от самия хадиф! Той ще навести Шейх ер Реисан.

Правилно предположи, защото ездачът възви в портата на Саид Абдаллах, стрелна се през градината в двора и спря пред стълбището, водещо до дивана на най-изтъкнатия от корабните капитани. Трябва да бе много добре запознат с терена.

Тропотът от копитата на коня му не бе останал недоловен. Няколко слуги притичаха, а горе се отвори една врата, от която излезе стопанинът на къщата.

— Абдаллах!

— Батху!

Едва бяха отзвучали виковете и двамата мъже се намериха в обятията си.

— Благословена да е мисълта, която те водеше при мен — поздрави Абдаллах пришелица. — Влез и бъди добре дошъл!

Броени мигове по-късно те седяха с димящи лули пред уханната мока.

— Минаха месеци, откак не съм те виждал у дома си. Къде си пренасял шатрите си?

— Ту насам, ту натам, където се отваряше работа за ятагана. Пожънахме победи и направихме много плячка, защото Аллах обича сърцатите и благославя техните пътища. А ти? Как са близките ти? Къде е Катомбо, храбрецът, и как се чувства... Зобейде?

Последните думи бяха изречени тихо и почти плахо.

— Катомбо отплава със сандала за Асуан, а Зобейде... тя... тя е...

— Зная, че мъжът не бива да говори за своите жени, но за Зобейде аз все пак имам право да те питам: тя ме обича и ти я сгоди за мен. Аз идвам днес, за да се ожения официално за нея и да я отведа в палата си в Кайро като единствената жена, която някога ще взема. Камилите, които носят моите брачни дари, вече лежат в кервансарая.

— Приятелю, голяма сърдечна мъка се настани в моя дом, защото Зобейде изчезна.

— Изчезна?

Мамелюкът скочи, запрати лулата в най-отдалечения ъгъл и сложи ръка на дръжката на закривения ятаган.

— Да, изчезна.

— Тогава тя е отвлечена, защото Зобейде драговошно никога няма да избяга. Кой е шейтанът, който го е сторил?

— Аз седмици наред търсих напразно, докато накрая Катомбо се върна от Бахр ел Асрак и само час по-късно откри името на похитителя.

— Да, Катомбо е умен, дързък и храбър, той е мой приятел. Но кажи, кой е разбойникът? Аз трябва да видя неговата глава в нозете си.

— Той е могъщ мъж, до чиято глава не са в състояние ятаганите на хиляди да се доберат...

— Хайде назови го, де! — викна Батху, тупвайки крак. — В името на всички шеятин³⁸ на пъкъла, аз трябва да знам името му!

— Чуй го: Хамд ел Арек, мюдюрът на Асуан.

— Това ли? Галеникът на хадифа? Дано всички джинове³⁹ го яздат във въздуха, та разчленен да изпопада в Джехенната⁴⁰! Ти какво стори?

— Поисках самият да отида и я изискам от него...

— Той щеше да нареди да те удушат — пресече го на думата Батху.

— Но Катомбо ме помоли да пратя него.

— Тук е имал право. Ако някой може да я върне, то това е той, но ако аз...

Беше прекъснат, защото вратата се отвори и влезе Саваб.

— Салам 'алейк, ефенди, мир на теб!

— Саваб! — провикна се Абдаллах и сега и на него му изпадна лулата. — Ти идеш от Асуан. Какъв хабер носиш?

Мамелюкският княз се втурна към него и го улови за рамото.

— Да, кажи бързо! Благополучно ли стигнахте до Асуан?

— Да, сихди. Ние отидохме дотам, за да си доведем Зобейде на нашия Шейх ер Реисан.

— И постигнахте ли го?

— Сихди, аз се казвам Хаджи Саваб Бен Хаджи Кафур ел...

— По Шейтана да върви името ти! Аз искам да знам дали ви е провървяло, или не!

— Ако ме оставиш спокойно да се изкажа, ще го узнаеш най-бърже.

— Тогава говори!

— Аз се казвам Хаджи Саваб Бен Хаджи Кафур ел Керими Ибн Хаджи Шехаб ел Кадири Ибн Хаджи Гханем ен Нур и каквото веднъж поискам, го извършвам.

— Хамдулилах! (Хвала на Аллах!) Значи сте я видели?

— Да, изпървом я видя сихди Катомбо, когато бе седнал на дувара, аз я видях сетне, когато...

— Стига сега! Кажи само най-напред това едничкото: Водите ли я?

— Естествено! Аз тръгнах да гребя напред с малката лодка, за да ви доложя.

— А Хамд ел Арек, какво каза той за тая работа?

— Какво е казал, не можахме да чуем, защото кюти като пленник в каютата.

— Мюдюрът?

— Мюдюрът! Сихди Катомбо го плени с всичките му хора на сандала.

— Това звучи направо невероятно. Разправяй!

Добрият Саваб начена своя мъчен доклад. Продължи дълго, докато той, прекъсван от стотици и стотици въпроси, стигна до края. Едва бе свършил и откъм реката се разнесе пищовен залп като знак, че сандалът е пристигнал.

Саид Абдаллах и Омар Батху се завтекоха незабавно нататък. Саваб и присъстващите слуги ги последваха. Корабът беше хвърлил носовата котва и грациозно завърташе кърма към брега. Минута по-късно всички — господари и слуги — наскачаха на борда.

Зобейде коленичеше, обхваната от дълбоко вълнение, в шатрата си. Баща ѝ се втурна натам, хвърли се до нея и я притисна безмълвно до гърдите си. На задната палуба се поздравяваха Катомбо и Омар Батху. Слугите приветстваха моряците с

„добре дошли“. Беше сцена, която е невъзможно да се опише. Суматохата се оправи чак когато Зобейде излезе от шатрата, водена за ръка от баща си, за да отиде на сушата. Той я поведе към Омар Батху.

— Ето, вземи я, за да се ожените днес, тя и ти. Нека бъде твоя и поради това ти самият трябва да я отведеш в дома на нейния баща!

Омар улови ръката на Зобейде, помогна ѝ да се прехвърли през борда и я поведе. Всички присъстващи бяха удивени от поведението на Абу ер Реисан, което напълно противоречеше на мохамеданските адети. Сега той пристъпи към Катомбо и му подаде двете си ръце.

— Сине мой, позволи по-късно да ти благодаря! Ти се учудваш на моето държане, ала ти имаш на борда си пленници, а яростта на избухливия Батху едва ли щеше да може да бъде обуздана, ако съгледаше мюдюра. Ние трябва бързо да действаме. Какво ще ме посъветваш?

— На твоята дъщеря нищо не се е случило. Ето защо се откажи от едно лично отмъщение и се задоволи с това, да се оплачеш от мюдюра на вицекраля! Посегнем ли на него и хората му с оръжие в ръка, ние сме изгубени, тъй като хадифът ще изслуша не нас, а него.

— Твоите слова са мъдри и аз ще ги последвам. Къде са пленниците?

— Мюдюрът се намира в каютата, а хората му съм запрял в предния трюм.

— Дай им свободата! Там отсреща лежи една барка, която отива за Кайро. Нека нашите хора прехвърлят на нея всичко, що му принадлежи, а после да отведат и него самия. Ти взе ли им оръжията?

— Да.

— Върни им ги! Свободният мъж не познава по-голямо унижение от това, да му бъдат ограбени оръжията.

— Не е ли по-добре да им бъдат предадени едва на барката?

— Не, Катомбо! Или мюдюрът трябва да си помисли, че се боим от него? Нека неговият лик се изчерви от срам, когато види с каква вежливост се отнасяме към похитителя на моето дете.

— Не ми е приятно да го сторя, но щом ти повеляваш, ще се подчиня.

Той заповяда да бъдат донесени оръжията и после даде знак да отворят люка, водещ към предния трюм. Той самият избути резето на каютната врата.

Като някой ранен тигър изскочи навън Хамд ел Арек. Забелязвайки обаче броя на присъстващите, се обърна, пристъпи към фалшборда и се престори, че нищо не е видял. Неговите придружители се изкачиха на палубата, само евнухът липсваше още.

— Вие сте отново свободни — оповести Саид Абдаллах. — Вземете си оръжията!

Той взе пищовите, ятагана и ножа на мюдюра и се приближи към него.

— Хамд ел Арек, прибери си каквото ти принадлежи!

Заговореният посегна, без да се обръща. Междувременно Катомбо се сети за евнуха. Той заповяда да изведат и него и един от хората му се спусна долу да го освободи. Когато негрът се появи от люка, лицето му предлагаше отвратителна гледка. Дамгите, произхождащи от Катомбо, се бяха разпукнали, една неописуема ярост обезобразяваше допълнително неговите черти. Очите му потърсиха Катомбо и едва го съгледал, той изтръгна един нож от пояса на най-близкостоящия до него и се втурна към рейса.

Катомбо бе извърнат и си нямаше представа за нападателя, докато един всеобщ крясък не му обърна внимание. Но щеше да е твърде късно, ако Саид Абдаллах не се бе хвърлил помежду им. Той сграбчи черния за ръката, за да предварди удара, ала яростта придаваше на нападателя необикновена сила, той се изтръгна и резна Абдаллах по бузата, от която веднага рухна кръв. Раненият отстъпи крачка назад, метна се после с всички сили върху него, изтръгна му ножа и го заби до дръжката в гърдите му.

Тогава мюдюрът извиси ръст.

— Кръв? Да, вие ще имате кръв! Върху тях, избийте ги!

Той запъна пищова и се прицели в Абдаллах. В мига на изстрела този се хвърли настрана и изтръгна от Катомбо един от неговите пищови. Изстрелът беше пропуснал. Сега из ръцете на Абдаллах се проблесна и мюдюрът рухна на палубата, улучен в челото. При падането на водителя им асуанците надигнаха един ужасяващ вой и се втурнаха към сиутците. Завърза се всеобща битка, която завърши, наистина, с пълното поражение на хората на мюдюра, ала донесе и на техните противници някои рани.

Всичко това се бе случило за по-малко от пет минути. Омар Батху, мамелюкът, бе отвел Зобейде в къщата. Внезапно чу изстрели и бойни крясъци. Завтече се нататък, ала битката вече бе решена. Току-що бе повален последният асуанец.

— Аллах акбар, какво стана? — попита той. — Кой даде оръжия на пленниците?

— Аз — отговори Саид Абдаллах унило и все пак горящ от бяс от сцената, която предлагаше залятата с кръв и покрита с трупове палуба.

— Ти? Защо?

— Искях... Машаллах, аз извърших най-голямата си грешка в живота.

— Право каза, защото виждате ли там гавазите и мъжа отпреди им? Кой е той?

— Казшефът⁴¹.

— Тогава позволи да си тръгна! Ако искам да ви спася, не бива да бъда заварен тука.

Естествено хората от града също бяха чули изстрелите и данданията от битката. Всичко това привлече вниманието на казшефа и той приближи със своите гавази, за да се заеме с разследване на делото. Качи се на борда и поздрави с физиономия, от която лъхаше лошо настроение.

— Шу сар хене? (Какво се е случило?)

— Битка, както виждаш — изръмжа Абдаллах.

— Между кого?

— Между асуански мъже и мои моряци.

Казшефът хвърли един поглед наоколо и разпозна трупа на мюдюра.

— Ремаллах? Кой е това? Не е ли Хамд ел Арек, мюдюрът на Асуан?

— Той е.

— Кой го уби?

— Аз. Той пръв стреля по мен.

— Можеш ли да го докажеш?

— Всички тези мъже са мои свидетели.

— Те не чинят нищо, защото са участвали в битката. Как се е озовал мюдюрът на твоя сандал?

— Поискал да пътува с него до Кайро.

— Значи е бил гост на кораба ти, а ти си му проводил смъртта! Трябва да те арестувам.

— Почакай по-напред, додето узнаеш всичко! Катомбо, разпрати му!

Катомбо, който кървеше от една тежка рана в ръката, пристъпи напред и направи сбит, но достатъчно ясен доклад за всичко случило се. Този разказ, изглежда, смекчи строгостта на служителя. Той се обърна към Абдаллах.

— Не знаеше ли, че мюдюрът е приятел на хадифа? Аз не мога да го подведа под отговорност, защото е мъртъв. Но ти за съжаление ще почувстваш закона с цялата му суровост.

Докато той си правеше необходимите записки, ранените, които не биваше да се отдалечават, бяха временно превързани. Случаят му предлагаше добра възможност да се отличи в качеството си на полицейски служител. Ето защо той се залови извънредно прилежно за работа и почти наближаваше вечер, когато най-сетне произнесе решението си.

— Саид Абдаллах, аз не желая да те арестувам, защото ти си бил тежко засегнат и оскърбен, но ще надзиравам теб и хората ти, за да не липсва никой, когато ви

призова пред съда. Този сандал не бива да напуска пристанището, докато не пристигне комисия от Кайро. Мъртъвците ще бъдат погребани веднага щом ги види кадията. Живите асуанци обаче ще прибера при мен като арестанти... в името на хадифа и закона!

С важна официална физиономия той кимна на Абдаллах и Катомбо и напусна сандала, оставяйки двама гавази като стража. А Шейх ер Реисан се обърна към Катомбо:

— Ти беше прав, сине мой, дето не желаше да им дадеш оръжията. Аз бях толкова радостен, като видях отново детето си, а сега крилото на Смъртта се простря над моята радост. Ти също си ранен. Вместо да ти благодаря за верността и любовта, които си ми отдал, аз станах причина да тече кръвта ти.

— Ефенди, не говори така! Хайде вкъщи, където те очакват с копнеж!

Те се запътиха към къщата. На портата стоеше Омар, мамелюкският княз.

— Как мина? — попита той.

Саид Абдаллах му разказа резултата от полицейското разследване.

Омар Батху се умисли.

— Знаеше ли казшефът, че съм бил преди него на сандала? — осведоми се той.

— Не каза нищо.

— Тогава е възможно цялото ти имущество да бъде спасено!

— Мислиш, че е изгубено?

— Считаю го за много вероятно. Казшефът трябва да направи незабавно донесение до хадифа, тъй като Хамд ел Арек беше негов любимец. Той навярно още днес ще прати някой благонадежден вестител до Кайро, а какво ще последва оттам, можеш да се досетиш. Хадифът е справедлив, а ти си богат; справедливостта се нуждае от богатство, ако иска да просъществува. Тя ще протегне своята ръка към Сиут, за да те освободи от мамена, застрашаващ спасението на душата ти. Може би той даже съвсем ще освободи душата ти от връзките на тялото, които я препятстват да се въздигне нагоре към Аллах. Ела горе на твоя диван, за да поговорим по-нататък по тази работа!

Те прекосиха двора и изкачиха стъпалата. В селямлъка на Абдаллах бяха посрещнати от двете момичета, които се заеха най-напред с ранения си баща. Катомбо наблюдаваше затрогнат детинската загриженост, с която Айша обработваше раната. Но най-ощастливен остана от ужаса на любимата при неговото собствено, тежко нараняване.

— Катомбо! — прошушна тя, пристъпвайки неволно една крачка към него.

Саид Абдаллах чу ужасения възглас.

— Не се притеснявай, дъще — рече той, като я улови за ръката ѝ и посочи най-напред Омар Батху. — Този мъж силно желае ръката на сестра ти, няма защо да се боиш от него. И спомняш ли си обещанието, което ви дадох, когато Катомбо тръгна за Асуан, за да ни доведе Зобейде? Аз се заклех, че ти ще станеш негова жена, ако му се удаде да ми върне отвлечената дъщеря? Иди при него, отведи го в неговите покои или в твоя харемлък, защото ти си негова жена. Той няма да плаща цената за теб, а ще бъде мой син, който един ден след моята смърт ще си подели с Омар Батху наследството ми!

Тогава мамелюкският княз пристъпи по-близо и сложи ръка върху неговата.

— Саид Абдаллах, ти знаеш, че притежавам съкровища, както малцина от живеещите край Нил или в пустинята. Дай цялото си имущество на Катомбо, той е достоен за него и го е заслужил. А на мен дай Зобейде, защото тя самата ме прави щастлив от всичкото ти злато и скъпоценни камъни. Там долу в сарая са камилите с даровете, които ти донесох за Зобейде. Позволи да отида да ги взема!

— Защо да вземам от теб съкровища, след като даже собствените си не мога да съхраня?

— Ти ще ги съхраниш. Повикай кадията, за да склучи веднага нашите бракове!

Саид Абдаллах кимна в знак на съгласие и плесна ръце.

Един слуга се появи и прие заповедта му.

— Та 'ала! (Ела!) — прошепна сега Айша.

Нежно и боязливо улови ръката на Катомбо ѝ мина с него през вратата, водеща към нейния Харемлък. Там той трябваше да се настани на един диван, след което тя прегледа и превърза раната му. Нейната загриженост му подежда благотворно и той попита тихо:

— Мислеше ли за мен, когато бях в Асуан, Айша, и вярваше ли, че ще върна обратно Зобейде?

— Не съм се съмнявала в това, защото зная, че си в състояние да постигнеш всичко, с което веднъж си се заел.

— Така трябва да бъде: мъжът трябва да вярва в любовта на своята жена, а тя — в силата на мъжа си! Твоята любов е истинска и сърдечна и ще направи двама ни щастливи. Задръж я здраво, Айша, защото ще настъпят лоши дни! Самумът⁴² се извива над нас и опасността от смъртта се носи насреща ни като талазите на голям водопад, който заплашва да погълне всичко. Ще останеш ли силна и храбра до мен? Ще се довериш ли на Аллах, който бди в небето, и на мен, който бих дал хиляда живота, за да защита твоя?

— Доверявам се на него и на теб!

Той обви ръка около талията ѝ и се взря дълбоко в красивите очи, които толкова ясно и открито гледаха в неговите.

— Благодаря ти. А сега нека идва каквото си ще, ние ще бъдем подготвени, а не обезверени.

Звездата, към която някога бе вдигал поглед с любов, бе залязла в небитието — Лилга беше забравена, а на небето сияеше една нова светлина, чийто блясък никога не можеше да го подведе.

Така седяха заедно дълго, докато завесата тихо се откря и се появи Зобейде.

— Елате, кадията е тук!

— Не трябва ли да се накиприм? — попита Айша.

— Не. Татко каза, нямало време за това.

Те напуснаха покоите и влязоха в помещението, където служителят бе седнал на пода до Абдуллах и Омар Батху, за да изпуши „Наргилето на встъплението“. Той се надигна, поклони се дълбоко на влезлите и седна после отново в достолепна поза. Катомбо също зае място и пое лулата, която един от робите му подаде. Двете момичета седнаха с подвити колене и плътно забулени на възглавниците, сложени на килима за тая цел.

Мълчанието продължи, докато кадията изпуши лулата си. Най-сетне той я сложи настрана и се прокашля като знак за начало на церемонията. Започна със свещената Фатиха, която е първата сура от Корана и при никоя важна работа не бива забравяна от мюсюлманина:

— „С името на Всемиловствия и Милосърден Аллах! Слава на Аллах, Господаря на световите, Всемиловствия, Милосърдния, Владетеля на Съдния ден. Пред Тебе се прекланяме и от Тебе очакваме помощ. Води ни по правия път, Пътя на тези, които си благословил, не пътя на заблудените и заслужили Твоя гняв.“⁴³ Нека започнем с Омар Батху, великия и опасен емир на мамелюците!

Омар се надигна, кадията сложи един пергаментов лист на коляното си и посегна към калема, за да се заеме с необходимите бележки.

— Ел исм ел керим? (Как е твоето сияйно име?)

— Омар Батху.

— Как се казваше твоят баща и бащата на баща ти?

— Моят баща беше мамелюкският принц Каман Ибн Аку ел Арат Бен Омманам. Неговият баща беше прочутият княз Пехлеван Аку ел Арет Бен Омманам, когото великият Султан ел Кебар⁴⁴ обичал.

— Как е името на твоята майка?

— Истинският вярващ не назовава пред друг името на една жена. Тя беше сестрата на султан Агеб Нураддин от Табриз.

— Виждам, че ти си един строго спазващ вярата син на Пророка. Можеш да си седнеш.

Сега той се обърна към Саид Абдаллах:

— Как е пълното ти име?

— То гласи Саид Абдаллах Бен Халал.

— Коя от дъщерите си искаш да продадеш на Омар Батху?

— По-голямата.

— Колко ти дава той за нея?

— Цената лежи в сарая, за Саид Абдаллах тя е без значение.

— Имате ли още нещо да отбележите?

— Не.

— Тогава поставете имената си под това, което записах!

Това стана и после кадията се обърна към Катомбо:

— Сега нека приказва младият рейс! Как е твоето достойно за възхвала име?

— Катомбо.

— Не е ли то по-дълго?

— Не.

— Как е името на твоя баща?

— Аз не го познавам.

Кадията направи движение на най-голяма изненада. Ако в Ориента не е вече препоръчително да притежаваш само едно единствено име, то е голям резил да не познаваш баща си.

— Аллах керим! (Аллах е милостив!) Ти не знаеш името на твоя баща?

— Не!

— Как се е казвал бащата на баща ти?

— Това също не знам.

— Чия дъщеря беше твоята майка?

— Не познавам нито нея, нито нейния баща.

— Аллах акбар! Аллах дава на всяко дърво неговото семе и на всяко животно неговия създател, на теб той обаче не е позволил да видиш своя баща. Ти си нещастен сред децата на земята и изоставен сред синовете на хората! Какво да пиша, като нямаш баща?

— Пази си езика, о, кади, защото не съм свикнал да слушам неща, които не ми отърват! Аз съм бил отвлечен от баща си още когато не съм можел и да ломотя. Кой е виновен за това, аз или ти?

— Ти не и аз също не!

— Аллах просветли разсъдъка ти, та различи правилното. Защото значи говориш думи, които ме оскърбяват? Пиши името на този, дете после стана мой баща!

— Кажу го тогава!

— Неговото име гласи: Канаведа ел Важда ел Боанжари! — отговори Катомбо, като предаде доколкото бе възможно на арабски името на своя циганки баща редом с неговия ранг.

— А коя беше майка ти?

— Тя беше ваджина, която ще рече княгиня при народа на ломбардците.

— Аллах да те благослови, сине мой, защото ти си имал велики и прославени родители. Но те трябва да са живели в някоя много далечна страна, защото думите, които каза, не се отнасят до територията на Ел Араб.

Катомбо добре се предпази да му даде някакво обяснение и ето как кадията се обърна отново към Саид Абдаллах:

— Твоето име аз вече изписах. Коя от дъщерите си искаш да дадеш на този Катомбо Ибн Канавела ел Важда ел Боанжари за жена?

— По-малката.

— Какво дава той за нея?

— Той плати за нея цена, каквато може един крал да даде. Аз не съм дирил сметка.

— Имате ли още нещо за отбелязване?

— Не.

— Тогава напишете имената си на тоя пергамент!

Това стана. Кадията прибави своя печат и подпис и подаде на Омар Батху и Катомбо по един от документите. После се надигна.

— Станете, защото аз изпълних своята служба, и ние ще изречем Ел Кадир, деветдесет и седмата сура на Корана.

Всички се подчиниха, също жените, и кадията заизрича:

„С името на Всемиловития и Милосърден Аллах! Наистина, Ний го (Корана) низпослахме през Нощта Кадир. И знаеш ли ти каква е Нощта Кадир? Нощта Кадир е по-драгоценна от хиляда месеца. Долитат ангелите и Духът (Джебраил) през тази Нощ, удостоени с позволение на техния Господар и с повелите за всякакви предначертания. Мир е Тя, чак докато се пукне зората.“⁴⁵

Той остави кратка пауза и после прибави:

— На вас, мъже, сега стои открит пътят към харемлъка на вашите жени, водете ги натам, където те за вас да бъдат като хуриите на Дженнет, за да ошастливяват вашите сърца и подсилват крайниците ви за битките и кахърите на живота!

Двете новосъчетани двойки напуснаха покоите. Саид Абдаллах остана с кадията. Той бръкна под възглавницата си и измъкна една кесия, през бримките на която лъщеше бляскаво злато.

— „Нека твоята ръка бъде отворена за брата и щедро да дава на слугата на Пророка!“, казва Коранът. Ето, кади, вземи каквото ти се полага!

Служителят грабна кесията с окрилена от радост физиономия. Той помълча за миг, сякаш се бореше с някакво решение, сетне попита:

— Ще дадеш ли на мъжете на твоите дъщери днес тържество, както е обичайно сред децата на Пророка?

— Не. Над мен дойде горест и сърдечна мъка над цялата къща. Ти си кади и сигурно знаеш какво искам да река.

— Зная го.

— Казшефът ли ти го разказа?

— Той беше при мен. — Кадията се поколеба пак за миг, ала богатият дар го бе направил общителен, затова прибави полугласно: — Той ме натовари със своята служба за толкова дълго време, колкото ще отсъства. Той ще отпътува в полунощ с твоя кораб за Кайро.

— С моя кораб? Но той не е идвал да го наеме.

— Той няма да го наеме. Затова ще се качи още в полунощ с десетина гавази на твоя сандал, за да отплава с него баш както си е, та хадифът да видел всичко със собствените си очи.

Саид Абдаллах се изплаши, защото не можеше да се съзнае от тези мерки, че гибелта му е предрешена.

— И на теб остави заръката строго да вардиш мен и хората ми?

— На'ам, якеса. (Да, така е.) — Той отправи очи със смигване към Абдаллах, приведе се напред и нашепна: — Колко е ценна за теб свободата ти?

— Каква стойност има за теб животът на казшефа?

— Виждам, че ти си един умен мъж, о, Абу ер Реисан. Кажи ми открито мислите си!

— Ти ще си казшеф, ако той не стигне до Кайро и никога не се върне от своето пътуване.

— Твоите мисли са и моите. Говори по-нататък!

— Кое стои за теб в по-висока цена, моето погубване или този пост?

— Аллах да дари теб с всички блага, а мен — с мястото! Но той ще се върне и ти ще умреш!

— Мислиш ли, че Саид Абдаллах се бои от един джелат и с робско смирение ще си подложи главата под ятагана му? Кой ще ме надзирава до полунощ, ти или той?

— Аз, защото той няма да има време — нали трябва да се приготи за пътуването. Аз трябва да поставя и държа около къщата ти двама гавази до връщането му и да пушам да излизат и влизат само онези слуги, които ще ти носят продоволствия.

— Тогава внимавай какво ще ти кажа. Заклевам ти се в брадата на Пророка, че той никога няма да се върне, ако ти ми се заклънеш да държиш до полунощ гавазите си далеч от мен. Искаш ли?

— Искам.

— Закълни се тогава!

— Заклевам се в брадата на Пророка!

Те си подадоха ръце. После Абдаллах извади един драгоценен пръстен и го поднесе на кадията.

— Ето, взemi тоя алмаз⁴⁶ като подкрепа на моята клетва! Той е голям и има стойността на много злато. Можеш да го носиш без страх, защото тук още никой не го е виждал.

— Твоята ръка е като утрото, което раздава благословия. Аллах нека бъде с теб по всичките ти пътища! Салам 'алейк!

— В'алейк ес салам! (Мир на теб!) Кадията се отдалечи. Беше направил по-добра далавера, отколкото някога можеше да очаква. Саид Абдаллах даде заповед на един от черните слуги да повика веднага зетьовете му. Те се явиха и той сподели с тях разговора си с кадията.

— Бягай с мен! — рече Омар Батху, мамелюкът. — Ти нийде другаде няма да си така сигурен, както при мен в пустинята.

— И там ще проникнат потеряджиите на хадифа.

— Аз ще съумея да те защита.

— Ще ме защитиш и ще загинеш сетне заедно с мен. Не, Омар, взemi Зобейде и съкровищата, които донесе за нея, и се върни при своите! Аз знам едно място, където ще съм по-сигурен дори и отколкото в дивите хълмове на Тибести⁴⁷, и оттам ще идвам от време на време да навещавам теб и Зобейде.

— Фен фи ел матрах ди? (Къде е това място?)

— То е един самотен остров извън всякакъв корабен курс. Открих го, когато още бях Бей ер Рейс на хадифа. Там ще отида с Катомбо и Айша и само чайките, които кръжат във въздуха, ще ни виждат.

— Значи се каниш да плаваш надолу по Нил?

— Да, със сандала и дахабийетата, на които до полунощ ще натоваря имуществото си.

— А казшефът, дето се тъкми да пътува със сандала?

— Ще пътува във вериги или ще дочака Деня на възкресението на дъното на Нил.

— Аз ще те придружа, додето се намериш в безопасност.

— Ти още днес ще напуснеш Сиут и ще се грижиш само за сигурността на Зобейде. Аз имам Катомбо при себе си и множество верни слуги, на които мога да разчитам. Пригответе се, а аз ще подготвя дъщерите!

Малко по-късно между реката и къщата започна да се разгръща в тъмното на нощта оживена шетня. От няколко дахабийета се долавяше шум от сандъци и бали, които биваха донасяни на борда и товарени в трюма. Неуморни фигури щъкаха напред-назад и единствено сандалът лежеше самотен и запуснат като някой спящ левиатан, леко поклатан от вълните в съня си.

Извън града бе спрял в мрака същият керван, който в хода на следобеда бе влязъл тържествено в него. По средата му лежеше на земята една от онези худжун, които биват развъждани от племето бишарин и минават за най-благородните и ценни

животни на пустинята. Тя носеше на гърба си, както можеше да се различи при блещукането на южното звездно небе, един покрит и затулен със скъпоценни килими тахтиреван. Сред ездачите — те бяха слезли и стояха до животните си — цареше безмълвна тишина, която се наруши едва когато се доловиха тихи приближаващи стъпки.

Двама босоноги слуги носеха един паланкин, зад който крачеха Саид Абдаллах и Омар Батху. Носилката бе оставена на земята и отворена. Зобейде слезе. Когато видя непознатите мъже, които щяха да я отведат със себе си, тя се хвърли на врата на баща си и избухна в шумни хълцания. Абдаллах повдигна леко фереджето и я целуна по челото.

— Не се разплаквай наново, детето ми, защото сърцето ми се разкърва вече когато ти се раздели с Айша. Прокуди болката в дълбините на сърцето си, защото Аллах е милостив и ще позволи да се видим пак с тебе!

Тя продължи да хлипа тихо, докато той я прехвърли в обятията на Омар Батху.

— Аз я бях изгубил и отново се сдобих с нея. Давам ти я, ала детето си остава дете за бащата, додето пулсът на този чука. Аз пак ще ви видя!

— Моята шатра ще бъде отворена за теб, колчем кракът ти я пристъпи, и тогава ти ще се радваш на щастието на своето дете. На драго сърце бих те придружил до Кайро, защото съм могъщ сред своите и името ми би ти допринесло много полза. Но ти не го пожела.

— Аз бих повлякъл и теб в провала, който ме очаква, ако ме заловят. А така знам и теб, и детето ми на сигурно място. Аллах да бъде с вас сега и навеки! Сбогом, дъще моя, сбогом, сине мой, сбогом, мъже! Салам 'алейкум, мир и добро вам!

— Салам 'алейк! — прозвуча в ответен поздрав околоръст от кръга ездачи.

Зобейде се качи в тахтиревана, а сълзите ѝ продължаваха да текат по страните: разлъкката беше последвала много бързо и неочаквано нейното щастливо завръщане у дома. Ездачите се качиха на животните си, камилите се надигнаха от земята и след едно последно „салам“ дружината се разпиля в нощта.

Саид Абдаллах постоя още няколко минути сам, додето отзвуча топуркането от животните. После се обърна, въздъхвайки, и пое обратно — първо бавно, после в бърз ход, но не към дома си, който беше вече напълно пуст, а към речния бряг, където хората вече го чакаха.

Ако беше ден, щеше да се види далеч надолу под кафенето да плава едно дахабийе, което последва второ и трето. Всички те се бяха отблъснали възможно побезшумно от сушата и се носеха само от течението, без платна. Последните бяха издигнати едва когато бяха напуснали територията на града. Но това бе опасно начинание, тъй като фарватерът на Нил поради ежегодния разлив е толкова коварен, че моряците плават нощем само когато по неволя са принудени да го сторят. Обикновено те пристават вечер, за да продължат пътуването едва със започване на утрото.

Сандалът си лежеше все така спокойно като преди. Саид Абдаллах се запромъква към него. На брега клечеха между разни корабни въжета и мертеци известен брой мъже, които той беше избрал измежду своите подчинени. При тях беше и Катомбо.

— Къде е Айша? — попита го Саид.

— Седи зад онова руло въже там.

— Ще я отведем ли незабелязано в помещението дори всичко да ни се удаде както трябва? Аз по-скоро щях да я кача на някое дахабийе, откъдето по-късно можем да я вземем на борда.

— Тя не иска да се отдели от теб и мен нито за миг. Има куражливо сърце и няма да ни утежни работата. Въжената стълба е тук; вържи я за въжето, когато всички се качат. Ако я държиш опънато, Айша лесно ще може да се изкачи. А сега аз искам да отида горе, защото полунощ приближава и казшефът може да пристигне всеки миг.

— Бъди предпазлив, сине мой, та планът ни да успее!

Катомбо навлезе във водата и тихо прегази до страничната стена на плавателния съд. Тук висеше от борда едно въже. Той го улови и се изкатери. Опрял здраво пръстите на краката си по талпите и, стиснал здраво въжето, той подаде само очи над палубата, за да види първо къде са пазачите. Те седяха отзад при руля на светлината на един корабен фенер и от движенията на ръцете им той различи, че хвърляха зарове.

Метна се бързо на борда и запълзя предпазливо между лежащите наоколо трупове към трюмния люк. Тук се спусна по стълбата и пристъпи към страничната стена, където отвори една плъзгаща се врата — беше достатъчно голяма да може да се провре здрав мъж. Знаеше, че в трюма, където сега нямаше никакъв заслужаващ отбелязване товар, се подмятаха достатъчно въжета. Улови едно, закрепи го за люковата панта и го остави да се плъзне навън. То бе забелязано от хората му, които веднага започнаха да навлизат един подир друг във водата, да се изкатерват и шмугват вътре.

Накрая на брега остана само Саид Абдаллах с Айша. Той отиде във водата да върже въжената стълба за въжето, тя бе изтеглена горе. Сега се върна бързо обратно и пренесе дъщеря си, която стъпи на люлеещите се стъпала. Той улови стълбата и я опъна, така че момичето можа лесно да се изкачи. Горе то бе посрещнато от Катомбо и отведено във вътрешността на кораба. Последен се изкатери Саид Абдаллах и прибра стълбата.

— Сега всички в баластния трюм! — изкомандва Катомбо с приглушен глас. — Там никой няма да дойде дори и корабът да бъде претърсен.

Заповедта беше изпълнена. Междувременно Катомбо заведе младата си жена в помещението, което на идване бе приготвил за Зобейде. Залости каютната врата с резето и се върна при Саид Абдаллах, който го чакаше при люка.

Не им се наложи да чакат дълго — забелязаха няколко фигури да приближават брега.

— Идват — прошепна Абдаллах. — Сега трябва да се изтеглим при Айша.

Те влязоха в помещението и избутаха после разхлабените дъски на мястото им.

Няколко секунди по-късно заключиха от шума по корабната обшивка, че казшефът се качва с гавазите си на борда, а малко след това няколко души слязоха с една свещ да претърсят трюма.

Очакването на Катомбо се сбъдна — те не се спуснаха чак до баластното и се върнаха на палубата, без да са открили тяхното помещение. Сега се чу да проскърцват разни дървени и да се намотават тънки и дебели въжета. Един тежък удар при носа подсказа, че котвата е прибрана. Сандалят бавно се раздвижи. Той тръгна с шпира, докато кърмата остана към брега. Но когато вълните подеха страната му под остър ъгъл, той започна да се обръща по-бързо. Те напиха с тиха, безмълвна сила към бакборда⁴⁸, а откъм ширборда⁴⁹, напротив, шумяха съпротивително, докато кърмата се отдели от сушата и съдът се подчини напълно на вълните и кормилото.

— Дали плават под платна? — попита Саид Абдаллах.

— Не.

— Как го разпознаваш?

— Тогава сандалът щеше да се движи по-бързо от водата и тя щеше да шуми покрай корпуса му. Но понеже не може да се долови ни най-малкият шум, значи той се носи с течението.

— Ти си станал по-умен от учителя си, Катомбо, и ако продължаваш все тъй да учиш от книгите, ще станеш велик и прославен моряк.

— Само книгите не могат да го направят, човек трябва да излезе в открито море, а там аз още не съм бил.

— Сега ще излезем.

— С кой кораб?

— С нашия „Тер ел Дженнет“. Не бива да вземаме друг плавателен съд, защото никой не трябва да научи местонахождението ни.

— Считаш сандала годен за море?

— Нямаше да е такъв, ако беше плоско построен при носа като другите речни кораби, но ти го постави върху остър кил, а ако променим едно-друго в такелажа, то ще можем да се осмелим на едно пътуване от няколко дена при не чак съвсем калпаво време.

Доста по-късно каютата в съседство се отвори и влезе казшефът, придружен от един от гавазите си, който запали лампата. Полицейският началник седна на една възглавница и рече, подгъвайки с доволна прозявка нозе:

— Ще остана тук, докато настане ден. Ако се случи нещо важно, повикай ме, но засега ми донеси само лулата!

Той полегна с гръб към вратата, която го делеше от подслушвачите. Гавазинът се отдалечи. Катомбо смуши Саид Абдаллах.

— Дилвакът! (Сега!) — прошепна.

— Леш? (Защо!) Не прибързвай!

— Няма да можем да го сбарае по-добре, а хората не могат да издържат дълго в баластното.

Той хвана тихо резето, избута го с рязко движение, дръпна вратата и в същия миг беше вече пипнал и казшефа за гърлото по такъв начин, че онзи не съумя звук да издаде. Издърпа го при Абдаллах.

— Дръж го, докато спипам гаваза!

Абдаллах го склещи здраво, а Катомбо влезе в каютата. Само броени мигове по-късно полицаят влезе с наргилето в ръка. Той веднага забеляза кого има пред себе си, ала не му остана време да избяга или дори да изкрещи, защото Катомбо го сграбчи мигновено за гърлото и го дръпна рязко вътре, при което онзи изтърва лулата и разпери широко ръце.

В същия миг зад него прозвуча силен крясък. Той се огледа изненадано и видя на светлината на фенера в преградното помещение да блясва оръжие. Моментално измъкна камата от пояса си и я заби в гърдите на гавазина. Абдаллах беше допуснал грешката да си махне ръката от гърлото на казшефа и онзи бе съумял да си вземе сулука и да добие по този начин сили да извади пицов. Поиска да стреля. Абдаллах го сграбчи енергично за юрука, ала не успя да попречи изстрелът да се разнесе. За щастие куршумът се заби в гредоредата на помещението, без да улучи някого.

— Очисти го! — извика Катомбо, виждайки Айша да се свлича на пода.

Беше изпаднало в безсъзнание, но той помисли, че е улучена от куршума. Втурна се към казшефа и пламнал от ярост, заби камата си в сърцето му, при което пронизаният се срина безжизнено.

После дръпна каютната врата и я зарези отвътре.

— Ранен ли си, татко?

— Не — отговори Абдаллах.

— Тогава се спусни бързо в баластното и повикай хората! Аз ще държа тук каютата, а ти иди на палубата, никой не бива да се изплъзне.

Саид Абдаллах избута дъските на преградното помещение и изплъзля. По каютната врата вече се захлопа шумно и грубо. Нехаейки за това, Катомбо се наведе към Айша да види раната ѝ.

— Хамдулиллах! (Слава на Аллах!) Тя не е ранена, само е в безсъзнание, а куршумът се е забил ей в тази греда тук.

Сега застана зад вратата и измъкна двата си двуцевни пицова.

— Казшеф... сихди... ефенди! — извика се вън и като не прозвуча отговор, по вратата затрещяха силни ритници.

В този миг откъм палубата се разнесе висок вик на ужас и сега настъпи времето за Катомбо. Той отвори рязко вратата — трима мъже стояха на тясното стълбище. Последният тъкмо се обръщаше да види какво става горе на палубата. Два изстрела

изтрещяха и още един — всички улучиха добре. Малкото помещение се изпълни с гъст барутен дим. Катомбо подлести отново вратата с резето и се насочи към другото помещение.

— Татко... Катомбо! — чу Айша да вика. Трясъкът на изстрелите я беше свестил.

— Тук, Айша!

— Аллах да ни помага! Какво става?

— Ние побеждаваме. Остани засега тук, аз веднага ще се върна!

Той се измъкна в трюма, който бе напълно пуст и хукни нагоре по стълбите. Звездите си блестяха както преди и на тяхната светлина видя как Абдаллах намушка и свали един гаваз — последният, който се мяркаше.

— Готово? — попита Катомбо.

— На първо време седем. Къде са другите?

— Мъртви, на каютното стълбище.

— Изнесете ги горе! — повели Абдаллах на хората си. След късо време труповете лежах на фордека до загиналите асуанци, а Айша почиваше, изчерпана от случилото се, под същата шатра, под която едва неотдавна се бе намирала Зобейде. Сега от трюма бяха донесени камъни, за да бъдат спуснати мъртвите във водата. По същото време от двете страни на реката зад сандала запламтяха ярки тръстикови огньове. Хората по бреговете бяха доловили изстрелите и крясъците на битката. Представителният кораб обаче междувременно бе отнесен от течението толкова далеч, че те вече не можеха да го видят. Най-сетне и последният труп бе предаден на вълните и сега оставаше да се измият следите от битката.

— Черпете вода, мъже, изжулете палубата и каютата! — заповяда Абдаллах. — На утрото всичко трябва да свети като преди. Тогава ще издигнем платната, за да застигнем дахабийетата.

Моряците пъргаво се разтърчаха по палубата, корабопризежателят ги надзираше. Катомбо пък седеше в шатрата при Айша, за да я успокоява и пропъди страха от днешното приключение. Тя лежеше на гърдите му и накрая задряма под приспивните му милувки. По-късно, вследствие напрегнатите събития от последните дни, него също го налегна сънят...

6. ОТ РЕЙС ДО КАПУДАН ПАША

Когато Катомбо се събуди, слънцето вече надничаше над хълмовете на Джебел Мокаттам.

Излъсканата палуба не показваше и най-малката следа от снощното сражение, а по мачтите вече плющяха ветрилата, които Саид Абдаллах току-що бе накарал да вдигнат. Вятърът ги изду опънато и скоро сандалът почти удвои скоростта си. Над проблясващата вода се стрелкаха лястовици — онези съименници на сандала, които арабинът нарича Тиюр⁵⁰ ел Дженнет, птици на рая. Религиозното сказание разказва за тях, че не пожелали да напуснат човека, когато този бил изгонен от рая, а прелетели край огнения меч на ангела. В тръстиката допираха човки белите нилски гълъби, които местният жител счита за свещени, и които малко ги беше грижа за крокодилите, лежащи по брега или пясъчните плитчини като покрити с тиня дънери. Високо горе във въздуха лешоядът вече надаваше своя пронизителен крясък, докато стройният сокол се стрелваше покрай него, за да му изтръгне плячката. По бреговете се сменяха различно оцветени поля със зеленеещи насаждения, а над всичко извисяваха перести ветрила стройните палми. От време на време се виждаше някой полугол феллах да се качва в мизерната си лодка, за да лови риба. Или пък феллахско момиче пристъпваше до водата да налее глинена стомна и я отнесе вкъщи, на главата си — една бронзова фигура, чиито форми никой художник не би могъл да изобрази по-красиви и изразителни. После отново се минаваше край някоя нива, набраздена от притежателя си с чифт волове и дървено рало от същата проста направа, както са го познавали древните египтяни още преди три хиляди години. Това бе една картина от живота, която със своята строга особеност би запленила всеки чужденец.

Полека-лека голямата река се оживяваше все повече и само след няколко часа сандалът бе задминал трите дахабийета. Пътуването протичаше благоприятно и накрая „Тер ел Дженнет“ хвърли здрав и невредим котва в пристанището на Булак⁵¹.

Тук дахабийетата бяха дочакани и продадени, след като бегълците си подбраха необходимите предмети, ведно с техния товар. Екипажът на тези три съда не знаеше какво се бе случило през първата нощ от пътуването им на сандала, така че можеше без опасение да бъде освободен.

Другояче стояха нещата с командата на сандала. Тя се състоеше от най-добрите и доверени хора на Саид Абдаллах, които той задържа, за да вземе със себе си на своя самотен остров.

Всички мерки бяха проведени с най-голяма бързина, така че скоро можеха да напуснат Кайро и да отплават за Александрия.

„Тер ел Дженнет“ и тук пристигна благополучно и необезпокоявано и Абдаллах веднага взе необходимите работници на борда, за да ги накара да направят необходимите промени по съда, което, въпреки всичко, щеше да отнеме няколко дена.

За съжаление точно в момента не бе благоприятно време за отплаване. Високата порта се намираше във война с Англия, която бе изпратила една голяма ескадра в турски води. Няколко ветрохода непрекъснато кръстосваха пред Александрия и ако един ден изглеждаше, че блокадата е снета, то на другия със сигурност биваше отново забелязвана.

Работите по сандала приближаваха своето завършване, когато Абдаллах и Катомбо споделяха на горната палуба опасенията си относно отпътуването. Да останеха по-дълго, не бе препоръчително. Нощем надали някой лоцман щеше да се осмели да излезе от пристанището, а ако рискуваха да вдигнат котва през деня, то гарантирано щяха да попаднат в ръцете на неприятелските кораби.

— По-добре да останем — рече Саид Абдаллах. — Нашият сандал много трудно ще бъде разпознат. Името му е махнато и на негово място е курдисано друго, а който види такелаж, ще си каже, че има пред себе си и някой малък каботажен клипер.

— Но теб и мен биха могли да разпознаят, макар да не напускаме плавателния съд и да не навестяваме сараи и кахведжии. Трябва да намерим някой лоцман, който да съумее да ни изведе от пристанището през нощта.

— Но после какво? Ако следваме брега, така или иначе пак ще се натъкнем на вражи кораби.

— Ти си на мнение, че трябва да следваме брега? Не, ние ще излезем в открито море!

— Сигурен ли си, че умееш да боравиш добре с корабните книги и ще можеш правилно да правиш всички изчисления?

— Излизам насреща на всеки моряк — ухили се Катомбо.

— Толкоз по-добре. Аз също разбирам от морско корабоплаване. Но човек трябва да вземе из предвид разните възможни случаи... Кой пък е онзи мъж там, дето оглежда така внимателно нас и съда ни?

— Кой?

— До крана, в облеклото на левантинец.

— А-а, оня! Струва ми се, че тоалетът на мамелюк по-добре ще му подхожда.

— Мамелюк? Наистина! Аллах акбар (Аллах е велик), а моите очи бяха наказани със слепота! Това е същият мамелюк, който винаги е придружавал Омар Батху, когато този е идвал при мен. Дали не е тук, за да дири нас? Ще го повикам!

Не бе необходимо да се провиква, а само да махне, тъй като мамелюкът непрекъснато гледаше насам. При знака той приближи и стъпи по трапа на борда.

— Салам 'алейкум!

— 'Алейк! Кого дириш?

— Не бива да споменавам името на онзи, когото диря.

— Кой ти го забрани?

— Моят господар Омар Батху, мамелюкският бей. Трябва да издира двама мъже и една млада жена и после бързо да се върна, за да му доложат, че са стигнали благополучно до морето.

— Ти ги намери. Как стоят нещата с моята дъщеря?

— Господарят нареди да ти кажа, че тя е здрава и щастлива. Само е нажалена, дето не може да бъде заедно с теб, сестра си и син ти.

— Как стана възможно да се озовеш толкоз бърже в Александрия?

— Моят господар ми даде две от най-добрите си джемал — една бишарин-хаджин и една туарегска със сиво-жълт косъм.

— А защо не дойде при мен веднага след като ме съгледа?

— Аз те познах, наистина, ама не знаех дали този кораб е твой, защото моят господар другояче ми го описа.

— Имаш ли иначе още нещо да ми кажеш?

— Да. Казшефът на Сиут е изчезнал заедно с десет от гавазите си. В Кайро вече го знаят и мислят, че ти си го убил. Не се задържай дълго в Александрия!

— Ще последвам съвета ти, а ти слез долу и се подкрепи с храна и питие!

— Аз не бива да отдъхна, преди да съм изпълнил заповедта на господаря. Искаш ли, ефенди, да ти проводя един лоцман, който живее в Розета и може безопасно да те изведе през нощта от пристанището? Той е брат на моята жена.

— Стори го и десет жълтици ще бъдат възнаграждението ти!

— Дай ги на него, ако пожелаеш. Аз обаче съм длъжен да се подчинявам на Омар Батху и не бива нищо да вземам от теб. Салам 'алейк!

Той притича по трапа и изчезна в гъмжилото от хора, които се щураха насам-натам по брега.

Появата на мамелюка отстрани всяко двоумение. Всичко бе подготвено за отплаване, като междувременно очакваха неговото завръщане. Но той не дойде.

Започна да се смрачава и едно голямо подозрение вече се канеше да обземе Абдаллах и неговия зет, когато някакъв мъж, в когото веднага се разпознаваше морякът, стъпи по талпите на трапа.

— Мин инте? (Кой си ти?) — попита Абдаллах.

— Името ми е Есла Бен Афрам. Праща ме моят насиб⁵².

— Кой е твоят насиб?

— Ти вече си говорил с него, ефенди, когато ти е предал поздрав от Омар Батху, беят на мамелюците.

— Фен хуве? (Къде е той?)

— Върна се при своя господар, защото знае, че аз ще те изведа безопасно от пристанището.

— Защо не дойде с теб още веднъж при мен?

— Не желаете да му се предлага възнаграждение.

— Кога можем да отплаваме?

— Веднага, ако заповядаш, ефенди. Има добър вятър и до десет минути нощта ще настъпи.

— Къде ти е лодката, с която ще се върнеш?

— Чака ме отвън в рейда.

— Тогава нека започваме!

— В името на Всемилосърдния Аллах! — прибави благочестивият мюсюлманин, като докосна три пъти глава с ръка и се поклони дълбоко по посока Мека.

Сега котвата бе прибрана и платната вдигнати. Потеглянето на сандала не направи впечатление никому, понеже всеки наблюдател би помислили, че той отива само да Розета. Там той, разбира се, не пусна котва, а описа една широка дъга около кея и се насочи после в открито море.

Лоцманът стоеше най-отпред на носа и даваше високо разпорежданията си. Катомбо се намираше лично при кормилото и направляваше кораба. Вечерта беше много тъмна, а звездите още не бяха изгрели по небосвода. Постепенно командите на лоцмана ставаха все по-тихи, докато той грабна внезапно един фенер и го размаха три пъти във въздуха, преди да го остави пак зад заслона, където се бе намирал.

Писъкът на чайка бе отговорът на този сигнал и веднага след това се видя една лодка да приближава сандала.

— Хвърлете едно въже, това е моята лодка! — обясни лоцманът.

Когато това стана, на борда се метна едно едва ли и четиринайсетгодишно хлапе, докато лодката бе взета на буксир.

— Видя ли врага? — попита бащата сина си.

— Да.

— И се приближи до него?

— Да — кимна хлапакът с физиономия, сякаш това беше нещо много лесно и саморазбираемо.

— Къде се намира той сега?

— Плава север-североизток и е право на изток оттук, на път за Дамиета.

— В такъв случай сме в безопасност. Окачете един фенер отпред, за да различавам фарватера!

Заповедта беше изпълнена и сега той отново започна да дава високо разпорежданията си от носа. Въпреки опасностите на фарватера след няма и два часа излязоха в открито море.

Когато лоцманът поиска да се сбогува, Савд Абдаллах измъкна шепа жълтици.

— Ето, вземи! Ти предостатъчно го заслужи.

— Сихди, задръж си парите! Мъжът на моята сестра ме помоли да те изведа през блокадата и аз го сторих, защото това беше угодно за него и на Аллах. Твоята благодарност ми е по-скъпа от златото, което ми предлагаш.

Той пристъпи до релинга и въпреки тъмнината скочи с пълна сигурност долу в лодката. Синът го последва със същата ловкост.

— Салам 'алейк! — чу се още веднъж поздравът на двамата. Вълните повдигнаха лодката, една падина я скри отново, сетне... Последната връзка с родината бе скъсана. Саид Абдаллах пристъпи към Катомбо.

— Вярваш ли, че има добри хора, които Аллах обича?

— Вярвам, защото този мъж го доказва.

— Аллах да благослови него и близките му ведно с всички, свързани с нас. А сега ми дай руля. Ти се нуждаеш от почивка, тъй като утре ти ще водиш кораба, докато аз спя.

Катомбо откликна на повелята. Когато на утрото се събуди, съгледа околоръст небе и вода, корабът беше се измъкнал благополучно от затвореното пристанище в открито море. През нощта все още нямаша тази сигурност, понеже на разсъмване лесно можеше да ги забележи някой връщащ се кръстосвач.

Вятърът също беше благоприятен и времето толкова хубаво, че сандалът плава ден и половина без ни най-малко прекъсване или смущение. В следобед на втория ден Абдаллах и Катомбо седяха при Айша в шатрата, а един от хората беше поел кормилото. В един момент приближи Саваб — той се числеше към екипажа — и плесна ръце в знак, че иска нещо да доложи. Да влезе в шатрата, не смееше да си позволи, защото знаеше, че в нея се намира жена. Катомбо се надигна и излезе навън.

— Хабар е (Какво има), Саваб?

— Погледни нататък, сихди! — Той посочи на север.

— Платно! — отбеляза Катомбо.

— Само едно ли, сихди? Аллах да благослови очите ти, но един от двама ни вижда лъжливо, а моите очи никога не ме мамат.

Катомбо обследва целия кръгозор, ала не можа да открие повече от това, което беше видял.

— В такъв случай те сега те мамат, защото друго платно освен това няма!

— Сихди, ти знаеш, че аз съм Хаджи Саваб Бен Хаджи Кафур ел Керими Ибн Хаджи Шехаб ел Кадири Ибн Хаджи Гханем ен Нур, и каквото казвам, то е вярното, защото оня кораб, дето плава там, има не само едно, а много платна.

Катомбо бе принуден да се засмее.

— Тук си прав, Саваб. Онзи кораб има много платна. Само че морякът не казва там идва кораб, а там идва платно. Трябва да си го отбележиш. Повикай Емир ер Реисан!

Саид Абдаллах дойде и Катомбо му показва кораба.

— Към кой ли флаг принадлежи? — попита последният.

— Не зная и не мога и да отгатна.

— Дали да не насоча малко повече изток-югоизток?

— За да му излезеш от курса? Не, няма нужда, защото той и бездруго се придържа съвсем строго на юг и няма да ни забележи.

— Но преди малко държеше юг-югоизток!

— Само така е изглеждало. Сега, когато ъгълът е отворен, това може да се види по-ясно. Аз се връщам в шатрата, ела после и ти, ако не промени ход!

Той тръгна. Катомбо остана да наблюдава движението на кораба. Той действително държеше строго на юг. След четвърт час трябваше да е вече изчезнал и поради това и той се върна в шатрата, но даде преди туй на Саваб указание да наблюдава внимателно и незабавно да му докладва, ако има нещо необикновено.

— И след четвърт час слугата действително изпляска ръце. Катомбо само подаде глава.

— Какво има?

— Корабът изчезна, сихди!

— Мелих! (Добре!)

Мина малко повече от час и ето че доблестният Саваб отново вече пляскаше.

— Фи хабар гедид? (Нещо ново?) — попита Катомбо.

— Да, сихди, пак един кораб!

— С много платна?

— Да. Изглежда досущ като предишния.

Катомбо напусна чевръсто шатрата.

— Къде плава?

— Почти право на юг от нас. Там!

Катомбо разпозна същия съд, който неотдавна бе плавал на север от сандала и после бе държал курс на юг.

— Иди и доведи бързо ефендите!

Саид Абдаллах дотърча и беше учуден от бързината, с която непознатият съд беше се озовал от едната на другата им страна. Той взе далекогледа в ръка и огледа по-внимателно кораба.

— Катомбо, ние сме изгубени!

— Защо?

— Това е боен кораб, и то навярно вражи.

— Показа ли си флага?

— Не, но той се движеше първо на север от нас и промени курса си само за да ни отреже спасителния път към бреговете на Дерна. Това е сигурно. Само не мога да проумея бързината, с която стана тая работа. Аллах бяриф! (Аллах знае!)

— Дай ми тръбата!

Той я получи и погледна внимателно през нея.

— Имаш право, Аллах знае, но и аз също.

— Обясни ми тогава!

— Това е параход, който се движи и с платна, когато вятърът го позволява. Виждаш ли леката ивица дим откъм кърмата му? Тя става все по-плътна и черна. Сега корабът се е насочил към нас и е под пълна пара. Ти си прав, той ни гони.

— Какво да правим? Да се предадем!

— Не, ще се отбраняваме.

— Не става. На борда там има десет пъти повече хора отколкото при нас, а ние нямаме топове.

— Искаш да предоставиш на произвола им своето дете и съкровищата си?

— Те не водят война с жени, а и имането ще си ми оставят, защото съм бежанец от хадифа, не войник.

— Прави каквото намериш за добре! Аз ще се подчиня на волята ти.

— Нека питаме и хората!

Това стана. Военният кораб идваше все по-близо. Екипажът на сандала беше напълно обучен в употребата на ръкопашни оръжия и в никой случай не можеше да се нарече страхлив, ала да се наеме с един такъв враг, се искаше едва ли не куражът на отчаянието. Ето защо всички с изключение на един се присъединиха към мнението на Саид Абдаллах. Този един себе Саваб.

— Аллах акбар (Аллах е велик), а моят ханджар е изострен и заточен. Защо един правоверен трябва да се предава на неверници? Аз ще ги излапам, както скакалецът изгризва тревата в полето и листата по дърветата.

Той естествено не съумя да прокара тезата си и бе решено безусловно да се предадат, в случай че корабът наистина се окажеше вражески.

Междувременно той беше приближил толкова, че отвори един от оръдейните люкове. Спусна внезапно всички платна, издигна флага и даде с един изстрел знак да сторят същото.

— Англичанин, значи наистина враг! — извика Абдаллах. — Ние флаг нямаме. Спуснете платната!

Това стана и сега всички с боязливо очакване гледаха пристигането на лодката, която англичанинът спусна, за да дойде на борда на сандала. Тя пристана и един офицер се качи с десет мъже на борда.

— Кой е командващият на този съд? — попита той.
— Аз — заяви Абдаллах.
— Кому принадлежи?
— На мен самия.
— Откъде идва?
— От Сиут.
— Я гледай! Трябва ли това да е истината? Един нилски кораб в открито море! Закъде е предназначен?
— За Масрата.
— Къде са документите ви?
— Нямам такива, аз съм беглец.
— Хубаво — ухили се младият все още мъж. — За да избяга човекът от Египет, пропътува от Сиут през цялата страна и се отправя с нилската си ладия под креперски такелаж към Масрата, която се намира под все същото владичество на султана. Как е името ви, мастър?
— Саид Абдаллах.
— Това е едно много хубавичко име, ала то не може да ме възпре да изпълня дълга си. Налага се да ви помоля за разрешение да претърся плавателния ви съд.
— Сторете го!
Флотският офицер хвърли най-напред един поглед по палубата и се удиви.
— Ама тези добри хорица са изключително добре въоръжени.
— Вие навярно знаете, че при нас всеки мъж има право да носи оръжия, но не е задължително той по тази причина да е и воин.
— Хубаво, водете ме към каютата и в трюма!
Абдаллах го придружи, докато всички други останаха на палубата. Когато офицерът дойде отново горе, физиономията му изразяваше определена степен на несигурност.
— Аз действително не можах да забележа нищо подозрително, ала вашите показания ме заставят да разпоредя да претърсят персонално вас и хората ви. Който излиза в открито море, задължително се нуждае от онези документи, с които да е в състояние да удостовери себе си и своите намерения.
— Машаллах, искате унизително да претърсите един капитан? — кипна Абдаллах.
— Вие не сте капитан, а частен шкипер, който ми се струва подозрителен. Ще се подчините ли?
— Принуден съм.
Претърсването беше предприето — без всякакъв резултат, и Саид Абдаллах вече се мислеше свободен, когато офицерът рече, свивайки рамене:
— Дори и най-малкият съд може да има някое сигурно скривалище за тайни документи, депеша и тям подобни. Какво подслонява шатрата?
— Моята дъщеря.
— Ах, трябва да я поздравя.
Той пристъпи по-близо и разтвори завесата. Ръката на Катомбо се стрелна върху дръжката на камата, ала офицерът направи един много учтив поклон пред дълбоко забулената египтянка и отстъпи после назад.
— Аз на драго сърце бих ви дал разрешение да продължите курса си, но за съжаление това стои извън правомощията ми. Къде е кормчията ви?
— Тук — отговори Катомбо.
— Вие двамата ще ме придружите до борда на моя кораб, за да ви представя на капитана. Нека той се разпорежи за по-нататък.
За някакво възражение или пък сериозна съпротива сега беше вече твърде късно. Двамата поканени трябваше да слязат в лодката и бяха откарани до кораба, под чийто шпир можеше да се прочете изписаният със златен печатен шрифт надпис „Eagle“⁵³. Те се качиха по спуснатата бордова стълбичка и бяха посрещнати от

няколко морски пехотинци, докато лейтенантът се запъти към кварталдека, за да направи там своя доклад.

След броени мигове той се върна и забра двамата. Под една проветрива палатка се бяха събрали офицерите. Капитанът се надигна при появата на двамата мъже и само леко кимна глава.

— Аз чух твърденията ви — обърна се той към Шеф ер Реисан. — Във всичко ли сте казал истината?

— Във всичко.

— Имате ли нещо да добавите?

— Не.

— Вашето име е Абдаллах?

— Да.

— Може би дори Саид Абдаллах?

— Действително.

— В такъв случай вие сте някогашният приятел на вицекраля на Египет?

— Така е.

— Аз действително не виждам причина да се съмнявам в истинността на вашите показания.

— И въпреки това те съдържат лъжи, капитане — намеси се един от офицерите, чиято униформа не носеше никакви отличителни знаци. — Я попитайте, моля, кормчията там дали не се казва Катомбо!

При прозвучаването на този глас Катомбо се обърна стреснато, а при вида на говорещия силна бледнина покри лицето му. Как се бе озовал този мъж, неговият смъртен враг, неговият мъчител, в морето и на един английски боен кораб?

Не му остана време да помисли върху този въпрос, защото от устата на капитана тъкмо прозвуча:

— Как се казвате?

Той се окопоти и отговори колкото се може по-твърдо:

— Катомбо.

— Виждате ли, капитане, че имам право? — рече прежният говорител. — Този човек беше някога циганин, който проникна в палата ми, за да краде. Беше спипан на местопрестъплението и избяга, след като намушка един от моите слуги.

Чертите на Катомбо сега станаха, ако изобщо бе възможно, още по-бледи.

— Лъжец, мерзавец! — процеди той. — Първо ми грабна любимата, после ме затвори противозаконно, а сега...

— Стой! — прогърмя граф фон Хоенег. — Капитане, вие чувате, че този човек е побъркан. Аз дойдох при вас на борда, за да си разширя практически познанията по морско дело, но не за да се оставя да ми додява един убиец и вагабонтин. Изпълнете дълга си! И бездруго чухте, че мъжът е лицето, което имам предвид.

Капитанът даде знак и тутакси десетина железни матроски ръце вкопчиха Катомбо, който не бе в състояние да се отбранява срещу една такава прегръдка.

— Татко, аз съм невинен, кажи го на Айша! — успя само да викне на Саид Абдаллах и бе завлечен под палубата.

Абдаллах беше така шокиран от това неочаквано нападение, че не съумя да предприеме ни най-малкото движение да се притече на помощ на своя зет. Сега той се обърна към капитана:

— Капитане, тук има някаква ужасна заблуда! В името на Аллах и Пророка, аз залагам честта и живота си, че мъжът на моята дъщеря никога не би сторил това, в което го обвиняват.

— Мъжът на вашата дъщеря? Залагате честта си? Извънредно непредпазливо от ваша страна да ни го кажете, защото сега вашите показания получават нова светлина, която ме принуждава да арестувам и вашата персона. Вие сте мой пленник и отбележете си добре, не само военнопленник, но и криминален затворник. Относно

вашия кораб и така нареченото имущество си запазвам правото на по-нататъшни разпореждания.

Въпреки всичките му протести той бе отведен.

Екипажът на втора лодка се присъедини към осемте души, които вече се намираха на борда на сандала. Те взеха Айша и подчинените на Саид Абдаллах на борда на бойния кораб. После сандалът бе взет на буксир. „Игъл“ пусна машините си в действие, платната бяха отново вдигнати и пътуването се поднови.

Междувременно бързо се стъмняваше. В една от средните кабини седеше мъж в турска носия и с всеизвестния фес на главата. Той изглеждаше потънал в много сериозни мисли. Веждите му се бяха сключили, а устата потрепваше, колчем хвърляше поглед през малкия, кръгъл илюминатор, позволяващ ограничен изглед към морето. В един момент на вратата се почука и на неговия повик се появи един моряк с добре отрупан поднос в ръце.

— Добра вечер, господин паша!

— Добра вечер!

— Ето ви вечерята. Някакво друго желание иначе да имате?

— Съобщи за мен на капитана!

— Не ми е позволено, господин паша. Той изобщо не иска да разговаря с вас, понеже сте предявявал желания, както казва, които не можел да изпълни. И освен това днес той е страшно много зает.

— Навярно заради съда, който секвестира?

— Да.

— Откъде е той?

— Хм-м, от Египет.

— Кому принадлежеше?

— На някой си Саид Абдаллах.

От изненада турчинът подскочи.

— Саид Абдаллах? И той ли е пленен като мен?

— Да, той и хората му.

— Колцина са те?

— Осемнайсет с него и кормчията.

Турчинът помълча минута-две. После попита тихо:

— Ти не ми ли каза веднъж, че не сте доволни от капитана и офицерите?

— Хм-м, да! Дяволски много служби и адски малко за ядене! Но ви го казвам само защото сте един толкова добър и нещастен господин.

— Чуй, синко, как те казват?

— Балдуин Шуберт.

— Имаш ли родители, братя и сестри?

— Само един брат, Томас, който е ковашки калфа.

— Искаш ли да станеш богат?

— Гръм и мълния, всеки ден, не ще и съмнение!

— Не можеш ли да докараш нещата дотам, че да поговоря веднъж тайно с този Саид Абдаллах?

— Не, не, няма да стане, защото ще си натреса деветоопашатата котка⁵⁴. Лека нощ, господин паша.

Той се измуши гъвкаво през вратата и зарези кабината. Вън в тесния коридор спря замислено.

— Дали да не рискувам? Да, но първо трябва да се обърна към тоя Катомбо. Къде са го тикнали, знам, а всички мислят, че аз сега вече ще хъркам в койката си до следващата вахта. Томас толкова много ми е разправял за него, как невинен бил затворен от графа, който му отнел любимата, и как добрият майстор Брандауер станал негов приятел и му дал пари, за да може да забегне в чужбина. Би било

великолепно, като си ида един ден въщи да мога да кажа на Томас и Брандауер: „Аз също го спасих!“ Мда-а, добре, ще отида при него!

Той се промъкна долу в трюма и пристъпи към едно отделено със здрави талпи помещение, което беше толкова ниско, че човек едва можеше да седи изправен. Почука.

— Катомбо, хер Катомбо!

— Кой е? — попита се отвътре.

— Познавате ли ковача Брандауер от Фюрстерберг?

— Естествено. Кой е вън?

— Спомняте ли си и Томас, дето беше тогава чирак при него и изговаряше „б“-то като „п“?

— Да.

— Аз съм неговият брат, Балдуин.

— Ти си братът на Томас? Какво правиш тук?

— Матрос съм.

— Закъде е предназначен „Игъл“?

— Беше определен за кръстосвач, но сега се връща в Англия, понеже плени важна личност.

— Кого?

— Малекпаша.

— Машаллах, Великия везир?

— Да. Заловихме го на един кораб, с който възнамерявал да отиде до Тенедос.

— А хората от екипажа?

— Също военнопленници.

— Къде?

— Отсреща в трюма.

— Къде са моите хора?

— Турците са приютени в бакбордния, а вашите в щирбордния трюм.

— Къде е Саид Абдаллах?

— При тях.

— А жена ми?

— Жена ви? Вие имате жена? А, да, забулената дама в каютата на графа!

— В каютата на графа? Машаллах, кой я е отвел там?

— Самият граф, той се задоволи със съседното помещение.

— Видял ли е лицето ѝ?

— Не, знай го точно, понеже аз обслужвам и него, и нея. Тя е страшно сърцата и от приборите за ядене задържа един нож, с който се кани да се прободее, ако някой побутнел облеклото ѝ.

— Ще ѝ предадеш ли едно съобщение?

— Не искате ли сам да говорите с нея?

— Подиграваш ми се!

— И през ум не ми минава. Майстор Брандауер ви е спасил, а каквото той може, мога и аз. Аз ще ви освободя.

— Наистина ли? — възкликна се зад талпената стена.

— Да. Вие избягвате и аз офейквам заедно с вас, защото трябва да утоля тоя вечен глад.

— Ама как ще я подхванем тая работа? Можеш ли да ми отвориш?

— Да, та нали заключалката се състои само от две дървени резета.

— Ще съумееш ли да ми набавиш един моряшки костюм?

— Фред има още един в сандъка си и няма да забележи веднага, ако си го заема тайно.

— Значи всички пленници са подслонени в трюма?

— Да, така е.

— Къде спят офицерите?

— В каютите си.
— А моряците и войниците?
— Под фордека.
— Маже ли отвън да се заключи изходът за нагоре?
— Да.
— Каютите също?
— Да.
— Аз мога ли оттук да отида при хората си?
— Много лесно.
— Колко души стоят на вахта?
— Двайсет, без офицера.
— Моят съд все още ли е на вързалото?
— Да. Претърсиха го внимателно, но нищо не взеха.
— Къде отнесоха оръжията ни?
— В арсенала за лично оръжие.
— Как се стига дотам?
— Само през капитанската каюта, която комендантът сега е отстъпил на графа, и където понастоящем живее вашата съпруга.
— Аха, ще стане. Има ли големи пирони на борда?
— Колко искате. За каква цел?
— За заковаване на каютите и люковете. Достави колкото можеш и заедно с тях няколко чука на някое такова място под палубата, където няма да бъдат преждевременно забелязани. На мен донеси един добре заточен, островърх нож.
— Мога да донеса повече от дузина, кокът има достатъчно от тях.
— Погрижи се също за купчина въжета и ремъци за връзване на пленниците!
— Ще се погрижа.
— Добре. Кога ще дойдеш?
— При следващата вахта, когато всичко спи.
— Можеш ли преди туй да се промъкнеш и до моите хора?
— Да. Всички офицери са насядали край трапезата.
— Подготви ги тогава и същевременно хвърли едно око дали арсеналът е отворен!
— Всичко ще бъде изпълнено, хер Катомбо.
Той тръгна, а пленникът остана в неподлежаща на описание възбуда. Той лежеше в тесния си затвор, а жена му се намираше в ръцете на графа, от когото всичко можеше да се очаква, ако не ѝ се доведеше незабавна помощ. Беше в трескаво състояние. Минутите се разтягаха до вечност, ослушваше се при всеки звук и шум. В тази тъмна дупка не можеше да следи хода на времето. Вече си мислеше, че морякът само го е поднесъл или най-малкото е възпрепятстван да изпълни обещанието си, когато най-сетне долови леки стъпки, които приближаваха към неговия кафез. Резетата бяха издърпани и един тих глас заговори:
— Излизайте сега!
Катомбо изпълзя навън и протегна с истинско блаженство крайниците си.
— Имаш ли ножовете и ремъците?
— Да. Касапски ножове, ножове за разрязване и приборни ножове в голямо количество и цял вързоп ремъци.
— Пироните?
— Приготвени са, в големия въжен кангал до гротмачтата. Има и четири чука, взех всичко от дърводелската работилница.
— Беше ли при жена ми?
— Да. Тя се бои за вас и ви моли да си пазите живота.
— Как стоят нещата с арсеналното помещение?
— Заключено е, но няколко бравени удара лесно ще строшат вратата. Горе всичко живо спи, а вахтените не подозират ни най-малкото.

— Води ме тогава при моите!

— Елате!

Той го улови за ръката, повлече го през трюма и го отведе до една врата, зад която се долавяше шум като от шумолене на човешки тела в слама.

— Тук е.

Катомбо попипа и набара три резета, които избута.

— Мен ди? (Кой там?) — попита се високо отвътре. Той отвори.

— Абдаллах, говори тихо! Аз съм, Катомбо.

— Катомбо? Хамдулиллах (Слава на Аллах), свободен ли си?

— Да. Искате ли и вие да бъдете свободни?

— Не питай, а ни дай оръжия!

Всички бяха наскочили и запротяха ръце към него.

— Да, оръжия, оръжия дай, та да се освободим!

Катомбо ги изблъска назад.

— Чуйте, мъже, какво ще ви кажа! Ние трябва не само да се освободим, но да завземем и кораба, на който се намираме, иначе само след няколко часа отново ще ни застигнат. Целият екипаж спи, освен палубните вахтени. Ето ви тук по един нож и ремъци за връзване! Ще се промъкнем горе и ще отстраним вахтените без всякакъв шум. От това зависи всичко, защото възникне ли преждевременно някаква дандания, изгубени сме. Та пропълзяваме значи по палубата — всеки до своя човек. Ти, татко, се промъкваш със Саваб по лявата страна на палубата и се справяш с евентуалните вахтени. Вие тримата, Хафиз, Бако и Рахман, пропълзявате до средната мачта. Там има едно намотано на руло дебело въже, в което ще намерите пирони и чукове. В случай че се разнесе някой вик, който би могъл да ни навреди, хуквате незабавно да заковете предния, задния люк и входа за офицерските каюти. Всеки от вас на едно от тези места. Аз поемам вахтените от дясната страна. Останалото ще се реши според обстоятелствата. Но избягвайте всяко ненужно кръвопролитие! Съгласни?

— Да! — прошепна се по кръга наоколо, а Абдаллах прибави:

— Как е Айша?

— Добре. Значи напред... стой!

Той протегна ръка да ги задържи, защото горе се доловиха стъпки.

— Офицерът на обиколка — забеляза Балдуин страховито.

— Ще слезе ли долу?

— Много вероятно.

— Толкоз по-добре. Ела, татко! Вие другите изчакайте!

Той само притвори вратата, без да я зарезва, и се шмугна със Саид Абдаллах зад стълбите. Стъпките действително приближиха и заслизаха по тесните стъпала. Беше същият лейтенант, който се бе качил на сандала. Носеше притъмнен фенер и сигурно искаше да се убеди, че пленниците са добре затворени. Когато прекрачи последното стъпало, Катомбо изплува от своя ъгъл и го пипна изотзад за гърлото. Абдаллах вдигна ножа, ала Катомбо предупреди:

— Не го намушквай! Нуждая се от униформата.

Той стисна гърлото на мъжа, докато този се свлече в безсъзнание на пода.

Абдаллах беше грабнал фенера и осветяваше. Катомбо съблече дрехите на припадналия, върза го и му тикна една кърпа в устата. После пристъпи зад стълбището и скоро се появи преоблечен като офицер.

— Сега напред! Всеки си знае мястото и нека изпълни своя дълг. Не е нужно тепърва да ви казвам какво се залага в играта.

— Няма ли да пуснем турците? — попита Балдуин.

— По-късно. Те сега само биха ни се пречкали на пътя и лесно биха могли да погубят всичко. Напред!

Той закричи начело и духна фенера чак в близост до горната палуба. Едва що се бе изкачил на нея и видя да идва към него една фигура.

— Кой е там?

— Обиколка на вахтата!

— Всичко е наред и нищо не се е слу...

„Случило!“ искаше да каже палубният офицер, ала не стигна дотам да изрече напълно думата, тъй като при първата сричка ръката на Катомбо бе склещила със здрава хватка гърлото му. Завързаха го набързо и му запушиха устата. После рейсът закрачи нататък и беше повикан от още трима постови, които получиха съвсем същия отговор. Отпред при щевена⁵⁵ срещна Абдаллах и Саваб.

— Как стоят нещата? — попита той баща си.

— Всички са отстранени с изключение на кормчията.

— Ела тогава! Аз ще го поваля, а ти ще поемеш после руля.

Той взе една щанга и тръгна назад — Катомбо с шумни, военни крачки, а Саид Абдаллах на известно разстояние след него с прокрадващи се стъпки.

— Обиколка на вахтата? — запита кормчията, пристъпвайки от кабината си.

— Обиколка на вахтата! — потвърди Катомбо.

— Скоро ще трябва да се насочим на север, защото вече обходихме ширината на кап Матапан...

При последната дума нищо неподозиращият мъж се свлече в безсъзнание на палубата, треснат със щангата. Абдаллах тутакси довтаса.

— Машаллах, сигурен удар имаш! Точно сякаш си бил Джебзар бей⁵⁶ на Великия султан. Значи аз поемам кормилото. Как ще държим?

— Досегашния курс, иначе би трябвало да маневрираме, а за тая цел сега нямаме хора. Голямо щастие е за нас, че „Игъл“ плава само под платна. Ако машината бе в ход, то надали пояхме да се осмелим на този номер.

— Какво ще правиш сега?

— Ще... а-ха, ей там идва онзи, от когото се нуждая! — и обръщайки се към притичалия матрос, попита: — Къде спят машинистът и огнярите?

— Там в дългата лодка, когато през нощта се плава само под ветрила. Денем те имат да изтърпяват толкова много жегата, че вечерно време търсят хладната палуба. За тях аз хич не се сетих, те можеха всичко да погубят.

— Тогава е добре, че безчинствахме толкова тихо, та не са могли да ни чуят. Как се стига до провизиите и водата?

— През камбуза⁵⁷.

— Значи не е наложително да се минава през другите помещения?

— Не, Само една врата води надолу към артелното и ключът е у артелчика.

— Хамдудиллах, в такъв случай сме спечелили играта! Има ли достатъчно фенери и щанги?

— Колкото щете.

— Ела тогава!

Той побърза към средната палуба, където хората му го очакваха. Разпредели ги и им даде необходимите инструменти заедно с указанието, да заковат всички врати и люкове и да ги залостят с щанги. Хората се отправиха по двойки към посочените места.

Под палубата всичко живо спеше — от капитана до последния юнга. И ето че изведнъж през целия кораб отекнаха гръмки и многобройни удари от чук, които разбудиха екипажа. Народът наскоча и тръгна към вратите на каютите и тежките капаци, закрепени към люковете за водонепроницаемо затваряне. За свой ужас установиха, че те са заковани. Трябва да се бе случило нещо. Метеж ли бе избухнал, или пленниците се бяха освободили? Всички, както офицерите, така и моряците, напрегнаха сили да изкъртят вратите или капациите, но напразно, защото дори и пироните да поддадяха, запънатите щанги не биха отстъпили и пред най-исполинската сила. Естествената последица беше една олелия под дека, която от минута на минута се повишаваше.

Междувременно Катомбо бе пристъпил до дългата лодка. При първите удари на чуковете спящите машинисти се събудиха и понечиха да напуснат мястото си.

— Останете! — заповяда им той.

Те разпознаха униформата на своя кораб и се подчиниха на заповедта.

— Умеете ли да боравите без всяка чужда помощ с машината?

— Естествено? — потвърди единият, съвсем учуден от въпроса.

— Искате ли да печелите пет пъти по-високо възнаграждение от досегашното?

— Естествено! — прозвуча за втори път, и то с по-силно натъртване отпреди.

— Е, добре, чуйте тогава какво ще ви кажа! Корабът се намира в ръцете на вашите военнопленници и цялата команда е закована долу в трюма...

— Как...

— Спокойно! Вие ще бъдете по-добре от другите и ще останете свободни. Ще обслужвате машината, докато достигнем целта си и ще получавате петкратна надница. Не се ли съгласите, вие също ще бъдете затворени. Отговаряйте бързо, защото нямам време!

Те се спогледаха смутено. Накрая един по-решителен рече, почесвайки се все пак зад ухото:

— Ама това си е направо дяволска история! Вие хем носите наша униформа, хем искате да ни придумате към метеж... хм-м, ние сме назначени към машината и ще я обслужваме, докато това се иска от нас. А сега ще е най-добре да се търкулна по ухо и хич за нищо да не ме е еня. Правете каквото си щете! Твърде тъмно е, за да се види кое как стои, аз мога да почакам до заранта.

Той се уви в завивките си и отново си легна. Останалите машинисти последваха примера му. Катомбо се отдалечи много доволен от практичния ум на тези мъже и си набави една секира. Когато после поиска да пристъпи в капитанската каюта, чу вътре да се говори. Сложи ухо на вратата и се послуша.

— Аз трябва да изляза. Назад, иначе ще употребя сила! — заповяда мъжки глас.

— Ще останете или ще ви намушкам ей с този нож! — прозвуча сърцатият отговор на Айша.

Той влезе и застана до страната на храбрата си жена срещу граф фон Хоенег. Онзи отскочи назад, сякаш беше съзрял привидение.

— Катомбо!

— Да, драги мой! Идвам да ви помогна „да разширите практически познанията си по морско дело“. Вие ще узнаете именно как трябва да подхване човек нещата, та с една малка нилска гемия да завземе един толкова силен боен кораб като „Игъл“. Вие сте мой пленник!

Всичко това дойде така изненадващо за графа, че той не бе в състояние дума да обели. В този миг Катомбо чу стъпки зад себе си. Огледа се и разпозна трима от хората си, които идваха да получат нови заповеди.

— Изведете този мъж и го вържете!

— Мен... да вържат...? Мен, граф фон Хоенег?

Той се изпъна гордо и изгледа Катомбо с мятаци искри очи.

— Граф фон Хоенег? Ха, сега ти не си нищо повече от един жалък, мизерен по сърце и дух мерзавец, когото би трябвало да смажа, ако ръката ми не бе твърде чиста за мръсната ти кожа. Вържете го!

Хоенег беше сграбчен и повлечен навън. Напразно се извиваше под яките пестници на арабите. За по-малко от две минути лежеше неподвижен на палубата.

— Смъкнете го долу в кафеза, в който бях запрян аз, и чакайте там! Аз ще дойда по-късно.

Сега остана насаме с Айша. Тя поиска да го обсипе с милувки, ала той меко ги отби. Трябваше да се действа.

Един удар с брадвата отвори вратата, водеща към арсенала. Тук имаше в изобилие всичко, което му бе необходимо.

— Ела горе на палубата, Айша, и остани сега-засега при баща си, докато възцарят ред и спокойствие! После ще имам време да се погрижа и за теб.

Той я отведе при Саид Абдаллах. След това повика матроса и се качи с него най-напред до койката на пашата. Отвори я и влезе.

— Салам 'алейк!

— В'алейк! Кой си ти и какво трябва да означава тая гюрултия?

— Името ми е Катомбо, а гюрултията означава, че ти си свободен.

— Хамдулиллах! Кой е този, дето ми връща свободата?

— Аз!

— Ти? Аз не те познавам и никога не съм чувал името ти.

— Саид Абдаллах е бащата на моята кадъна.

— Аллах акбар! (Аллах е велик!) Значи вие сте строшили оковите си?

— Така е. Целият екипаж на „Орел“ е пленен и барабар с него намиращият се на борда граф фон Хоенег.

— Кой? Граф фон Хоенег? — възкликна ликуващо Великия везир.

— Той враг ли ти е?

— Той е враг на падишаха. Дойде в Стамбул като пълномощник на своята страна и злоупотреби по позорен начин с доверието, проявено към него, като с подкупване един харемски пазител опита да се вмъкне в харема на султана. Беше заловен и само качеството му на пратеник му спаси живота. Но беше прогонен от страната и му бе дадено да разбере, че не бива повече да се мярка в Стамбул, ако му е мил животът. След като сега обаче е заловен на вражи кораб, можем да гледаме на него и го третираме като враг. Казвам ти, този улов за мен е по-ценен от едно спечелено сражение. В името и брадата на Пророка, много бих дал, той да беше не твой, а мой пленник.

— По този въпрос неща поговорим по-късно, може би ще ти го отстъпя. Има ли сред твоите хора такива, които умеят да обслужват един боен кораб?

— Всичко са добри моряци.

— Отиди тогава на палубата! Сега ти отново си свой собствен господар.

Пашата побърза да се отзове на подканата. Катомбо слезе до неотдавнашния си затвор, в който намери графа вече под резета. Оттук един тесен проход водеше отсреща до другия борт, където седяха пленените турци. Той остави Балдуин да го води. Морякът отвори една врата, изотзад която лъхнаха задушаващи изпарения. При светлината на фенера различиха фигурите на пленниците, които лежаха на прогнила слама и сега се надигнаха.

— Искате ли да бъдете свободни? — попита Катомбо. Екна едногласно „Да“.

— Вречете се тогава, че ще ми се подчинявате, ако вашият господар, пашата, го заповяда!

— Вричаме се!

— Та'алу! (Елате!)

Процесията се раздвижи и стигна горе на палубата. Освободените бяха препратени към предната бронирана кула. Катомбо се насочи към руля, където Малек паша му протегна ръка.

— Ти си завладял кораба с всичко по него, той ти принадлежи. Искаш ли да ме откараш в Стамбул?

— Питай Абдаллах! Каквото той пожелае, това ще сторя.

— Той ми разказа всичко. Милостта на хадифа е като стрък трева, който се превива пред всеки вятър, но милостта на Аллах е вечна и неизменна. Моят приятел Абдаллах що дойде с мен до Стамбул, „Сияйните страница всемирния лик“, той вече ми го обеща. Султанът ще му въздаде забрава за изстраданите болки.

— Вярно ли е? — попита Катомбо баща си.

Онзи кимна.

— Тогава идвам и аз. Само бих желал да ми изпълниш една молба, о, везир.

— Изречи я, тя е изпълнена.

— Приеми този кораб с всичко, което му принадлежи, като дар от мен!

— Аллах ил Аллах! Сериозно ли говориш?

— Как бих могъл да си правя майтап с теб!

— И графът също ми принадлежи?

— На теб и Великия властелин. Той отрови моята младост и ме прокуди в чужбина. Аллах го даде днес в ръката ми, ала аз ти го подарявам, защото ликът на султана ще просветне към теб в радост и благословия, ако му заведеш този пленник.

— Неговият лик ще засияе и към теб. Бъди мой син, както си син на моя приятел и брат! Ти рейс ли беше?

— Да.

— Умееш ли да управляваш този кораб?

Очите на Катомбо просветнаха. Той трябваше да пипа чевръсто, защото тук пред него се откриваше едно блестящо бъдеще, каквото нямаше да му се предложи повторно.

— Умея.

— Вярвам ти и ще ти се доверя. Ти ще бъдеш капитан, докато Великия властелин отреди нещо по-добро за теб.

— В такъв случай те моля да кажеш незабавно на хората си, че трябва да ми се подчиняват! Крайно време е да въдворим необходимия порядък на борда.

— Ела!

Той тръгна напреде му към предната бронева кула, където турците тутакси се хвърлиха ничком пред него на палубата.

— Лежете в праха и чуйте какво ще ви кажа! Този мъж е мой син и приятел, аз му предавам управлението на този кораб и вие сте длъжни да му се подчинявате в интерес на живота си така, както на самия мен! Бастонадата и клупът са ви известни!... Сега, Катомбо, говори ти по-нататък с тях!

Той се върна обратно при кормилото. А Катомбо свика и своите араби и скоро разпорежданията му бяха дадени по такъв начин, че всеки пост бе някак си зает и той можеше да се надява да стигне благополучно до Стамбул...

Сега на изток просветля — знак, че денят започва да настъпва, и машинистите слезоха при пещта, за да дадат парна сила на кораба. За Айша бе взета шатрата от сандала и разпъната на кварталдека. Катомбо стоеше до нея. Саид Абдаллах бе все още на руля, а Малек паша се бе оттеглил в капитанската каюта, която — като най-доброто и изискано помещение — щеше да му служи за местопребиваване.

В един момент Саваб пристъпи към Катомбо. Той беше станал щурман и се надяваше немалко от този ранг.

— Сихди, там долу, където са запрени офицерите, някакъв постоянно лумка и иска да говори с капитана.

— Повикай незаетите хора да дойдат с оръжията си и после ще отворим.

Оръжията бяха вече разпределени и след броени мигове една внушителна редица от моряци се строи пред каютите.

— Саваб, отвори! — повели Катомбо.

Щангите бяха магнати и гвоздеите извадени. Капитанът незабавно излезе, последван вкупом от офицерите. Всички бяха въоръжени до зъби, ала трябваше да съзнаят, че една съпротива без помощта на затворения екипаж ще бъде злополучно начинание. Стойката, която Катомбо бе заел, им подсказа, че той е мъжът, към когото трябва да се обърнат.

Офицерите спряха, капитанът пристъпи напред.

— Къде е граф фон Хоенег?

Катомбо се усмихна с превъзходство.

— Вие не сте в положение, което ви дава право да задавате въпроси на мен, настоящият господар на „Игъл“. Корабът от няколко часа е собственост на моя върховен владетел и главнокомандващ, султанът от Стамбул, и на ваше място щях да предпочета спокойно да дочакам бъдещето. Въпреки това по изключение ще

отговоря на въпроса ви. Мелек паша е свободен, а Хоенег се намира в същия коптор, в който ви бе така угодно да наредите да ме запрат.

— Графът... в оная дупка?

— Мошеникът... в оная дупка, навярно искате да кажете. И по-добри мъже са били тикани в нея, както сам се убедих, и то не само като политически, но и дори като криминални затворници, което на вас не ви е неизвестно. Ще имате ли добрината впрочем да ми кажете как се е озовал графът на вашия кораб?

— Защо не? Работата не е тайна. Вие вероятно знаете, че Норланд не е някаква морска сила. Но сега тя възнамерява да излезе от своето самоограничение. Граф Хоенег получил от своя херцог поръчението да изучи морското дело на чуждите сили. Неговият избор падна върху Англия, а тази страна по никой начин не е толкова тесногръда, че да отблъсне молбата му да прави на един от нейните бойни кораби своите практически студия.

— Благодаря ви, господин капитан, за информацията. Обстоятелствата ме принуждават да обявя вас и хората ви за свои пленници. Изцяло от вашата угода зависи дали положението ви ще приеме по-тежък, или по-лек облик, но аз се надявам, че драговолно ще се подчините. Предайте оръжията си!

Господата се спогледаха въпросително, после капитанът разпаса сабята си и се освободи от пистолетите. Останалите последваха примера.

— Сега изчакайте тук строени, докато прегледам помещенията ви. Който предприеме някакво подозрително движение, ще бъде застрелян!

Той изчезна със Саваб в каютите и мина доста време, преди да се върне. Когато това стана, новият шурман носеше в ръце един вързоп с разни неща.

— Позволих си да подбера едно-друго — секрети от всякакъв характер, които за нас са от голяма важност, ала за вас вече са без значение. Последвайте този мъж! Той ще ви посочи помещенията, които съм ви определил.

Саваб остави вързопа и ги поведе обратно. Те бяха заключени и получиха само половината от мястото, което бяха заемали преди. Останалото Катомбо ангажира за себе си, Айша и Саид Абдаллах.

Сега Саваб трябваше да занесе конфискуваните документи на Мелек паша в каютата. После бяха отворени люковете, за да преговарят с пленения екипаж. Задачата не беше лесна. Едва след дълги преговори тя бе разрешена до пълно доволство. Хората трябваше да сдадат оръжията си и да останат затворени. Тази мярка беше много наложителна при недостатъчния брой на мъжете, стоящи на разположение на Катомбо.

През цялото това време Великия везир не се показва, документите, изглежда, бяха от изключителна важност за него. Но ето че той сега дойде на палубата и се упъти към Катомбо с физиономия, озарена от голямо доволство.

— Аллах съпътства теб и ръката ти, защото накъдето посегнеш, избухват цветята на благословията. Инструкциите, които си намерил, са по-ценни от десет хиляди кесии. Днес ние победихме врага по суша и море, без да сме дали сражение, и без макар и един човек да сме изгубили. Наопаки, спечелихме един, а именно теб, пред когото стоят открити всички почести, които Високата порта има да раздава. Още веднъж казвам, бъди мой син! Искаш ли?

— Искам.

— И носи отсега името, което моят първороден и единствен носеше, преди Ангела на смъртта да го прибере при себе си!

— Кое?

— Името Нурван. Бива ли така да те наричам?

— Господарю, аз те моля за това!

— Нека тогава Аллах освети със своята благословия теб и всичките ти пътища. Ти ми върна живота и свободата, донесе на Великия повелител победа. Чакат те големи почести и титли, но ти си остани все така дързък и силен, така верен и предан, сякаш

живееш на самотния остров, на който си искал да отидеш със Саид Абдаллах и своята жена. А имаш ли още някой враг, Аллах ихаркило (Аллах да го изгори)!

Съвсем неочаквано житейският път на Катомбо бе взел друго направление. Първата крачка към капудан-паша, адмирал на султана, бе направена...

7. ОТМЪЩЕНИЕТО НА ХАДИФА

От разказаните напоследък събития бяха изминали шест години.

Беше през март, един горещ месец в Египет. Слънцето сипеше жупел. Пясъкът на пустинята повече не бе в състояние да приема лъчите му. Той ги отхвърляше обратно и те тегнеха над равнината като някакво полюляващо се море от жарава, причинявайки болка на копнеещите за някоя зелена точка очи.

През пустинята се движеше малък керван. Начело яздеха коне двама мъже. Единият беше възрастен. Брадата му беше приела сивотата на среброто. Въпреки това обаче той правеше впечатление за сила и издръжливост — качества, безусловно необходими за една пустинна езда.

Неговият придружител беше значително по-млад и надвишаваше фигурата му по височина и ширина.

Зад тях идваше камила със скъпоценна сбруя и тахтирован, в който седеше една забулена жена. В прегръдките си тя държеше едно приблизително двегодишно момиченце, чиито детски черти даваха да се заключи за красотата на майката.

После следваше един слуга, водещ няколко товарни камили, а шествието заключаваха неколцина въоръжени мъже, на които си личеше, че добре умеят да боравят със закривените ятагани и дългоцевните си пушки.

Двамата предводители поддържаха оживен разговор.

— Знаеш ли със сигурност, че се намираме на правилния път, Катомбо?

— Да, татко — отвърна запитаният. — Знам точно, че вечерта, значи след приблизително три часа, ще достигнем ваха⁵⁸.

— Хамдулиллах! Ние естествено не се страхуваме от едно такова пътуване, ала Айша и детето не притежават нашите сили и за тях е наложително ездата да свърши. Какво ли ще каже Омар Батху?

— А Зобейде? Те хабер си нямат, че идваме, и изненадата им ще е също толкова голяма, както радостта, която нашето посещение ще предизвика.

— Шест години! Дълго време не сме ги виждали. За теб то беше щастливо, за Омар — не. Ти стана капудан-паша, а той беше осъден на смърт, защото се бе разчуло, че не е стоял далеч при убийството на мюдюра на Асуан и нашето бягство. Удаде му се да избяга и сега трябва да живее преследван и извън закона в пустинята, която единствена му предлага сигурност.

— Това е лошо, но неговото нещастие не е чак толкова голямо, както изглежда. Той и Зобейде се обичат, а неговите мамелюци са му истински предани. Аз ще използвам влиянието си, та хадифът да му разреши да се върне.

— Простира ли се влиянието ти толкова далеч? Вицекралят е почти автономен владетел на своята страна. В Маср⁵⁹ волята на султана нищо не преде и освен това трябва да вземеш предвид, че в очите на вицекраля ти самият подлежиш на наказание.

— Много е важно дали в Нурван паша ще бъде разпознат Катомбо, който надхитри и победи мюдюра на Асуан. Но стой! Що за точки са онова?

Той посочи с ръка напред, където в края на зрителното поле се появиха няколко бели точки, които приближаваха. Керванът спря и мъжете се уловиха за оръжията.

— Врагове ли са? — попита със страхлив глас забулената.

— Не можем да знаем, Айша — отвърна Катомбо. — Почти всеки пустинен жител тук е повече или по-малко разбойник или крадец.

— Много са — рече Саид Абдаллах. — Можеш ли да ги изброиш, Катомбо?

Този сложи ръка над очите, за да го заслепява по-малко слънцето.

— Пет...десет...дванайсет...петнайсет...двайсет! Превъзхождат ни по брой.

Ездачите все повече приближаваха. Белите им хаици⁶⁰ блестяха на светлината на слънцето. Те бяха забелязали пътниците и се насочваха към тях в широка редица,

чиито флангове постепенно се изнасяха напред, ката че керванът щеше да бъде обграден.

Айша трепереше от възбуда и здраво притискаше дъщеричката към себе си.

— Не се бийте, а по-добре се предайте! — помоли тя.

— Успокой се! — заговори Катомбо. — Няма от какво да се страхуваме. Аз познавам един от тях. Той беше с Омар Батху, когато този дойде да вземе Зобейде.

Ездачите размахваха заплашително своите копия и кремъклийки, а когато кръгът около малкия керван се склочи, предводителят запита:

— Кой сте вие?

— Пътници, които търсят някой вах и желаят мир с вас.

— Откъде идете?

— От Маср.

— И накъде се каните да вървите?

— Ти питаш, като да си някой гавазин. Кой те е направил господар на пустинята?

— Гавазин? Аз не съм роб, а свободен мъж. Един ибн араб не е полицаи.

— Тогава си следвай пътя, както ние нашия!

— Нашият път е вашият. Вие идвате от Маср. Това не е добре за вас, тъй като трябва да ви отведа при нашия шейх.

— Как гласи неговото име?

— Може би ще го узнаеш!

— Аз вече го знам. Твоят повелител е Омар Батху, когото ние дирим.

— Ти познаваш ли го? Кой ти го е назвал?

— Ние сме негови приятели. Води ни!

— Ако си негов приятел, няма защо да се кахъриш, но ако сте врагове, вие сте изгубени. Хайде!

Шествието се раздвижи.

Бяха яздили може би час, когато в далечината се появи един ездач, който трябва да яздеше някоя много добра хеджин, защото бегът на животното бе толкова бърз, че той само след пет минути се бе приближил в слуховия обсег. Ездачът беше още млад мъж, който бе накачурил цяла камара оръжия по себе си. Той, види се, ни най-малко не се страхуваше от групата, а приближаваше спокойно и спря своята хеджин едва когато беше достигнал бедуините.

— Салам 'алейкум! — поздрави, вдигайки ръка към челото си.

— Сал'...'ал! — отговори предводителят късо. Той трябваше да отвърне на поздрава, ала не го изрече напълно — знак, че тепърва иска да реши дали да се отнася приятелски към непознатия. — Откъде идваш?

— От Блидах.

— Това е много далеч. И накъде тъкмиш да идеш?

— Към Короско.

— Това също е далеч. Към кой дуар принадлежиш?

— Аз съм син на бени солиман и се казвам Мехем ал Олахад.

— Бени солиманите са мирни пастири. Ти обаче носиш твърде много оръжия по себе си.

— Не знаеш ли, че джумът⁶¹ обитава пустинята и нощем Господарят с голямата глава⁶² надига своя глас? Ти също имаш оръжия, но въпреки това аз те поздравих като приятел.

— Щом съм ти приятел, следвай ни! В нашия вах ти ще намериш вода и храна за теб и животното ти.

— Как се казва шейхът на този бивак?

— Той самият ще ти каже името си. Хайде!

Непознатият се присъедини.

Слънцето се снижаваше все повече и вече не беше далеч късият по онези райони здрач, когато в далечината изплуваха зелени палмови ветрила. Скоро достигнаха

една вади, която вследствие едно ромолящо поточе показваше изключително плодородие.

Под стройните палми, отрупани с тежки гроздове фурми, бяха разположени може би шейсет шатри, най-голямата от които се издигаше точно по средата на оазиса. Пред нея се намираше повелителят на бивака — Омар Батху.

Шестте години в прокуда, въвн от законите, не бяха се отразили неблагоприятно върху външността му. Лицето му бе силно загоряло, фигурата бе станала по-яка, по-пълна и силна. Той погледна на изток, откъдето приближаваше шествието. В този миг завесата на шатрата се разтвори и Зобейде пристъпи навън. Тя беше възприела обичая на бедуинските жени — не беше забулена.

— Не желаш ли да влезеш, любими? Вечерята е готова.

— Желая, разбира се, но там приближават нашите хора и водят известен брой непознати.

— Кои може да са? Пленени врагове?

— Не знам. Виж, трябва да има и жена, защото едната джемал носи тахтиреван.

Ездачите приближаваха, носени бързо от подушилите близостта на водата животни. Лицето на Омар Батху възприемаше все по-напрегнат израз. Но очите на любовта гледат зорко. Зобейде внезапно нададе крясък.

— Татко!

Разперила ръце, тя се втурна насреща му. Саид Абдаллах скочи от коня и я притегли към себе си.

— Дете мое, дъще моя!

Той я целуна с бащинска нежност и поздрави после Омар Батху, който междувременно бе подал ръка на Катомбо. Този накара камилата, носеща тахтиревана, да коленичи. Айша слезе. Сега ликуването се удвои. Целият бивак изпадна в радостно вълнение от гостите, с които себе сдобил шейхът. За бедуина от племето бени солиман тази радост дойде на сгода, защото хората не отделиха време да проучват по-нататък неговото житие-битие. Той можеше да остане като гост в оазиса.

Вечерта събраните отново след толкова дълго време насядаха под палмите и започнаха да си разказват едни на други преживелиците си. Зобейде също бе дарила своя мъж с една дъщеричка, която вече наброяваше пет годинки, значи с три години бе по-голяма от дъщерята на Катомбо.

Двете семейства извънредно рядко бяха имали възможност да получават едни от други вести, тъй като местопребиваването на Омар Батху често се сменяше и винаги трябваше да остава скрито. Затова пък толкова по-изчерпателно бе обсъдено сега всичко.

Откъм водата прозвучаха звуците на рабаба⁶³, под които няколко девойки се завъртяха в танц. Всички мъже се бяха събрали там, затова Айша бе отметнала фереджето, така че красивият ѝ лик можеше да се различи в лъчите на луната и звездите.

И все пак тя бе наблюдавана от чифт неканени очи. Непознатият бедуин се бе прокраднал зад ствола на една близка палма и оглеждаше много внимателно групата. От разговора също долавяше по-голямата част и се изтегли едва когато забележа, че хората се готвят да се отправят към почивка.

Не след дълго оазисът лежеше в дълбока тишина. Пустинята също мълчеше и само от време на време прозвучаваше отдалеч лаещото „я-а-у“ на чакала или приглушеното „ом-му“ на хиената. Тогава бедуинът се надигна от постелята, на която бе лежал, и се промъкна между две шатри, за да стигне на открито. Излезе незабелязано и тръгна бързо в посоката, от която през деня беше дошъл. След приблизително четвърт час спря и нададе кряска на лешояда, на който веднага бе отговорено. Той се отправи към звука и скоро стоеше пред един мъж, който се бе изправил от земята.

— Е, Назифи, това ли е верният дуар на мамелюка? — попита този.
— Да, сихди.
— Най-сетне го имам и ще спечеля наградата, която хадифът е определил за главата му. У дома ли си е той?

— Да! Видях го и говорих с него.
— Ние следвахме дирята ти, тя се събра с много други. Кого срещна?
— Мъжете на мамелюка и един малък кафила⁶⁴, който искаше да отиде при него.
— Кои бяха хората?
— Той принадлежеше на двама мъже, които имаха една жена с дете при себе си. Омар Батху назова мъжете Катомбо и Абдаллах, а жената беше сестрата на неговата жена.

— Абдаллах? Това са Саид Абдаллах, Шейх ер Реисан, и рейсът Катомбо, които преди шест години пречукаха мюдюра Хамд ел Арек и сетне офейкаха. Хамдуллилах, слава на Аллах, намерих закуп всички, които дирех, и ще ги пленя или убия. Опиши ми ваха!

Назифи, който значи носеше съвсем различно име от това, с което се бе представил при Омар Батху, изпълни повелята.

— Колко боеспособни мъже имат в наличност?
— Може би седемдесет.
— В такъв случай ние ги превъзхождаме, да оставим настрана, че те спят и ще са мъртви, преди да са могли да се отбраняват. Моят сигнал ще бъде крясъкът на орела и ако всичко е наред, ти ще отговориш с трелите, които бюлбюлт⁶⁵ извива, когато сънува.

— Слушам, сихди! Ама пък необходимо ли е сам да се връщам?
— Боиш ли се? Трябва да отидеш пак, защото ако забележат отсъствието ти, преди да сме отишли, то планът ни може да рухне.

Назифи се обърна и се запромъква обратно към бивака. Неговото изчезване като че изобщо не бе забелязано. Но когато стигна при камилата си, където лежеше постелката му, до животното се надигна високата фигура на Катомбо.

— Къде беше? — попита го той.
— Отидох да разгоня хиените, защото техните гласове смущаваха съня ми.
— Аз чух хиените там вдясно, а ти пристигаш отляво. Ти не говориш истината!
— Моята уста лъжа не изрича!
— Тя я изрече! Откъде си се сдобил с пицовите, дето са ти затъкнати в пояса?
— Мислиш, че са откраднати или плячкосани? Аз съм си ги купил.
— Къде?
— В... в Сиут.
— В Сиут? Аха! От кого?
— От търговеца на оръжия Омрах ел Барат.
— Ти си много умен, но аз съм от Сиут и много добре знам, че там няма търговец на оръжия, който да носи това име. Твоите пицови, които аз днес внимателно огледах, имат знака на хадифа. Ти си арнаутин или еничар.

— Аз съм си бен солиман!
— И се наричаш Мехем ал Олахад? В Маср хората казват Олахад, ала при бени солиманите — Улахад. Ти сам се издаде и ще признаеш истината, инак си изгубен.
— Не мога да кажа повече от това, което вече съм изрекъл.
— Тогава си мой пленник. — Той посегна към мъжа.
— Още не — отвърна оня.

Той се наведе, измуши се изпод ръката на Катомбо и измъкна рязко камата от канията. Замахна за удар, ала Катомбо го изпревари и сграбчи ръката.

— Убиец! Сега това ще ти струва живота!
Той го държеше здраво. Един силен вик разбуди всички спящи. Синовете на пустинята са привикнали на опасности и няма за тях страх, който да парализира

крайниците им или да ги лиши от самообладание.

— Насам, мъже! Този непознат е шпионин, който поиска да ме убие, понеже го прозрях.

Назифи беше веднага обграден и Катомбо разправи произшествието. Абдаллах и Омар също бяха притърчали. Мамелюкският княз разгледа внимателно оръжията на обвинения.

— Той е еничар и има съюзници наблизо... — После се обърна заплашително към разобличения: — Признаваш ли го?

— Нямам нищо за признаване!

— Тогава ще умреш!

— И ти заедно с мен, ти и всички вие, това е вашият късмет!

— Аха, сега се издаде. Вържете го!

Той беше разоръжен и вързан.

— Ако е арнаут или еничар, ще трябва да го признае — рече Катомбо. — Човече, чувал ли си случайно как се казва капудан-пашата на Великия султан?

— Нурван паша.

— Добре. Аз съм Нурван паша и ти нареждам да изповядаш истината!

— Ти лъжеш!

— Донесете една факта!

Донесоха.

— Можеш ли да четеш? — запита Катомбо.

— Да.

— Я гледай, един бен солиман и да чете! Ето, прочети това буюрулду!

Той измъкна един пергамент и го тикна пред очите му. Пленникът хвърли един поглед на султанския паспорт и пребледня.

— Сега вярваш ли, че съм Нурван паша?

— Да.

— Тогава коленичи пред мен, куче! Заповядвам ти да кажеш истината! Продължиш ли да лъжеш, ще бъдеш бичуван до смърт.

Пленникът се хвърли по колене.

— Питай, господарю! Твоят роб ще отговаря!

— Как е истинското ти име?

— Назифи.

— Какъв си?

— Еничар.

— Какво правиш в пустинята?

— Търся мамелюка Омар Батху.

— Ти не си сам. Кой е с теб?

— Еничарският ага със сто и двацет мъже.

— Къде е той?

— Наблизо. До минута може вече да ви нападне.

— Ах! Угасете факлата! Вземете си оръжията, мъже! Съберете жените по средата на дуара и се дръжте тихо! Кой ти издаде оазиса?

— Агата знае, аз — не.

— Животът ти ще бъде подарен, защото ти си бил длъжен да се подчиниш и сега ми каза истината.

Той го освободи от вървите и после продължи:

— Давам ти свободата. Върви при агата и му кажи, че тук заповядва Нурван паша. Той ще се откаже от намеренията си.

С това решение Катомбо извърши, както показва развитието на събитията, грешка, която се оказа фатална за мамелюците. Той твърде много залагаше на своето положение като висш офицер на султана, твърде много разчиташе на това, че агата и хората му са редовен военен отряд и ще спазват правилата и нормите на международноправното военно поведение. Това бе една опасна заблуда, тъй като

агата отдавна беше решил да третира мамелюците като безправна шайка, към чието унищожение се стремеше на всякаква цена.

Назифи хукна с цялата бързина, с която можеха да го носят краката му. За камилата си и отнетите оръжия въобще не помисли. На известно разстояние от оазиса се натъкна на промъкващите се насам еничари. Крачещият начело ага се учуди на неговата поява.

— Ти се връщаш? Защо?

— За да ти кажа, че нападението не бива да се състои.

— Защо?

— Капудан-пашата е в дуара.

— Нурван паша! Да не би Шейтанът да ти е взел разсъдък?

— Сихди, той е. И аз не исках да го повярвам, ала той ми показва своето буюрулду.

— Кога? Сега?

— Сега. Той забелязал моето изчезване и очакваше връщането ми. Събуди всички мъже на дуара и нареди да ме вържат. Аз трябваше да призная всичко, а сега ме праща да те предупредя.

— Защо? Какво ме е дерт Нурван паша? Той е офицер на султана, а аз съм офицер на хадифа. Не съм длъжен да му се подчинявам. Хадифът ми заповяда да заловя или убия Омар Батху и аз това и ще сторя, макар че сега ще възникне люта битка, понеже те са предупредени. А ти ще си получиш утре наказанието, задето ни издаде.

— Бъди милостив, о, ага! Не можех да постъпя другояче.

— Кой е твоят господар, той или аз?

— Ти, сихди. Но вземи предвид, че ще поставиш хадифа в много затруднено положение, ако убиеш най-висшия морски офицер на султана!

— Аз няма да го убия, в случай че не ми попречи да изпълня своя дълг. Видя ли жената на мамелюка?

— Зърнах лика ѝ, защото тя според адетите на бедуините не беше забулена.

— Наистина ли и толкова красива, както са разправяли на хадифа?

— Да, тя е прекрасна като никоя от хураите на рая.

— Тя трябва да краси харема на хадифа! Сега ти ще се върнеш при Нурван паша и ще му кажеш да ми предаде мамелюка заедно с тази жена. Тогава аз ще се оттегля, без да стъпя във ваха.

— Той няма да го стори, защото неговата жена е сестра на жената на Омар.

— Тогава ние ще нападнем и негова ще е вината, ако бъде убит и той. Върви! Може би ще ти отменя наказанието.

Подчиненият се покори. Мина известно време, преди да се върне.

— Е? — попита агата.

— Сихди, той много се разгневи и поиска да ме убие, задето съм дръзнал да му направя едно такова предложение.

— Как гласеше отговорът му?

— Ти трябвало да идеш и да си прибереш мамелюка.

— Знае ли той колцина сме?

— Не — излъга Назифи, за да не си влоши положението.

— Той може би мисли, че сме по-малобройни от неговите хора. Ще нападнем! Донесеш ли ми кратуните на четиримата врагове, които самият си пречукал, ще ти бъде простено. Напред! Ще обградим ваха и когато дам сигнала, нападаме и убиваме всеки, който се съпротивява. Всичко, що намерим, е ваша собственост.

Това обещание бе разчетено да разпали храбростта на еничарите и наистина постигна желаната цел. Те се разделиха на две дружини, за да обградят бивака от всички страни. Дълбока тишина бе надвиснала над пустинята. Но след известно време прозвуча крясъкът на орел и в дуара веднага стана шумно.

Прокънтяха заповедни гласове, разнесоха се проклетия, изстрели затрещяха. После мъжете захвърлиха кремъклияките и заработиха само с ножове. Полека-лека се смесваха и женски гласове в олелията. Еничарите имаха прекалено голямо

надмощие и побеждаваха. Това бе сцена, зловеща и варварска, каквато само в Сахара може да се разиграе, където кръвта тече в жилите така жарко, както слънчевият зной се сипело дюните на странстващите пясъци. Тук и там се стрелваше бързо и безшумно между шатрите фигурата на някой бягащ мамелюк и изчезваше в пустинята. Едва с просияващия ден всичко се свърши.

Агата стоеше, кървящ от няколко рани, в средата на дуара. Пред него лежаха четири глави, които Назифи бе донесъл.

— Това е добре! Простено да ти е. Преброй мъртвите! Докато Назифи изпълняваше тази заръка, агата пристъпи към пленниците. Те бяха все жени, с изключение на тежко ранения Катомбо сред тях не се намираше ни един мъж. Всички мъже, които не бяха се спасили с бягство, бяха избити. Саид Абдаллах и Омар Батху също бяха загинали.

Жените представляваха покъртителна група, повечето от тях бяха изтърпели грозните изстъпления на подивелите еничари. Недалеч от тях седяха на земята Зобейде и Айша. Зобейде плачеше над трупове на своите любими, даже дъщеричката ѝ бе убита от някакъв заблуден куршум. Айша се мъчеше сред порой от сълзи да спре кръвта, течаща от раната на Катомбо. Той беше получил един ятаганен удар по главата и лежеше проснат в цял ръст пред нея на пясъка. Зулейка, второто дете, спеше недокоснато от зверствата на битката редом до своя изпаднал в безсъзнание баща.

Студените очи на агата прелетяха по групата.

— Как се казваш? — попита той Айша. Тя назова името си.

— А този мъж?

— Това е Нурван паша, великият адмирал на султана — отвърна тя гордо. — Ти го рани и изби хората му. Горко ти, когато Великият повелител го узнае!

Еничарският предводител се изсмя шумно.

— Аз съм ага на хадифа. Твоят султан нищо не може да ми стори, защото аз съм длъжен да се подчинявам единствено на моя господар. — Той се обърна към Зобейде: — Как те викат?

— Зобейде.

— Ти си дъщерята на Саид Абдаллах и жената на Омар Батху?

— Да.

— Не реви, защото твоята скръб ще се преобрази на блаженство и радост. Ти си предопределена за харема на хадифа.

Нейните очи просветнаха гневно през сълзите.

— По-напред ще се самоубия!

Тя измъкна ножа от пояса на убития Омар, ала агата сграбчи с бързо движение ръката ѝ.

— Назифи!

Еничарят дотича.

— Предавам ти тази жена. Тя ще бъде отделена от другите пленници, защото е предназначена за хадифа. Ще бдиш над нея, та да не си направи нещо лошо.

Зобейде се хвърли на врата на сестра си, за да не позволи да я разделят с нея. Двете се обгърнаха с все сила, но това нищо не помогна, бяха изтръгнати една от друга. Назифи поведе Зобейде към една камила, в чийто тахтиреван трябваше да се качи.

— Убий ме, жестоки! — извика Айша с най-голяма болка.

— Не бива. Ти си също толкова красива като нея и аз много бих желал да отведа и теб на хадифа, ала ти си жената на капудан-паша. Ти ще останеш тук, за да се грижиш за него.

— Позволи тогава да се сбогувам със сестра си!

— Стори го!

Един кратък, раздиращ сърцето миг съединяваше още сестрите. Междувременно останалите жени и деца също бяха разпределени по камилите, тяхната съдба беше

да бъдат продадени. След като превързаха ранените си и погребяха мъртвците си, еничарите се приготвиха за потегляне.

— Разделете се! — повели агата на сестрите и обръщайки се към Айша, продължи: — Оставам ти тук всичко, което принадлежи на Нурван паша, защото не бива да го ограбвам. Кажи му, че съм го пощадил и само съм изпълнил своя дълг. Вие няма да сте сами, тъй като неколцина от вашите избягаха и ще се върнат, когато напуснем ваха. Салам 'алейк, мир и благополучие за теб и тези, които обичаш!

Ездачите възседнаха и керванът се раздвижи под плаحوвете и писъците на отвежданите жени и деца, като някаква дълга, исполинска змия се заизвива той на изток по пустинята и скоро главата, после и опашката изчезнаха. Айша остана сама с ранения и детето си в ширната пустош.

Тя коленичи и се помоли — не като мохамеданка, а като християнка към Иса Бен Мерием, Божия син, който дошъл в света, за да извика: „Елате всинца, що сте тегловни и отруднени; аз ще ви подкрепя!“ После изтегли тялото на Катомбо до поточето, за да промие зейналата рана. Под нейните грижи съзнанието му се върна. Той отвори очи и разпозна жена си.

— Айша! — промълви.

— Тук съм, възлюбени мой!

— Къде е Зулейка, нашето дете?

— Тук, тя е спасена.

— А Зобейде?

— Пленена е и отведена заедно с другите.

— Омар и баща ти?

— Мъртви са! Ей там отсреща лежат.

Той обърна полека ранената си глава. Очите му се спряха върху двата трупа и големия брой избити мамелюци и се затвори отново. Ново безсъзнание го откъсна от страшното настояще. Жените на Ориента биват възпитавани единствено за бъдещия мъж и тъй като ориенталецът е предимно воин, то рядко има жена, дето да не е запозната с лекуването на рани. Айша също знаеше какво да прави в такъв случай. Тя потърси сред треволяка едно болкоуспокояващо растение. След като събра определено количество, смачка го, изцеждайки сок върху раната, наложи отгоре й изстисканите билки и превърза после главата.

Това лечение, изглежда, подейства благотворно на болния. Той изпадна в дълбок сън, който го освободи едва на следното утро от своите благодетелни обятия. Сцената, който му се предложи, бе все същата, зърната вчера от неговите изнурени очи.

— Всички ли са мъртви? — попита после.

— Само неколцина се изплъзнаха.

— Защо пощадиха теб и мен?

— Заради твоя ранг.

— А Зобейде... защо я взеха със себе си?

— Отредена е за харема на хадифа.

— Аллах инхало! (Аллах да го прокълне!) Грижи се за мен и ми давай редовно вода и растителен сок, та да оздравея и да мога да му отмъстя за всички тях!

— Ще трябва да чакаш много седмици.

— Аллах е велик и всемогъщ, той може всичко. А моето тяло е крепко. Страхуваш ли се, дето си сама?

— Страхувам се от мъртвите, а тази нощ хиените и чакалите бяха наблизко. Дали ще се върнат избягалите?

— Ще се върнат, като забележат, че убийците са се отдалечили.

Малкото думи изтощиха ранения. Той затвори очи и отново задряма.

Айша потърси билки за него и окапали фурми за себе си и своята дъщеря. Животните, оставени от еничарите, се бяха погрижили сами за себе си, вода, фурми и храсталаци за тях имаше достатъчно.

Близостта на мъртвите, които от жегата вече излъчваха отблъскваща миризма, бяха и в друго отношение зловещи и опасни за Айша. Зловонието примамваше хиените, чакалите и феннеките⁶⁶, които тази нощ сигурно щяха да започнат своя отвратителен пир, ако жената останеше сама. Но към полунощ се промъкна безшумно насам една сянка, при чието приближаване Айша изпървом се уплаши. Беше един от избягалите мамелюци.

Той поразузна между трупове и приближи и до мястото, където се намираха живите. Тук се стъписа, но бе успокоен от едно подвикване на Айша.

— Аллах акбар! (Аллах е велик!) Тук има още живи? Как са те пропуснали еничарите?

— Не са. Драговолно ми оставиха свободата.

— А Нурван паша?

— Той е ранен. Аз и моето дете не пострадахме.

— Къде са другите жени и деца?

— Агата ги откара със себе си. Жените ще продаде по хареми, а децата — на роботърговци.

— Аллах инхал ел келб! (Аллах да погуби кучето!) Ако имах жена, щях да препусна подире му, защото тук има още коне и камили. Но аз преброих мъртвите. Липсват трима от нашите. Пленени ли са?

— Не.

— Значи и те са се изплъзнали и ще се върнат веднага щом забележат, че врагът се е махнал. Искам да видя дали са наблизко и ще им дам един сигнал, който те познават.

Завърналият се потърси една рабаба. Поставяйки я до устните, той изтръгна от нея няколко пронизителни тона. Повтори процедурата неколнократно и скоро резултатът излезе налице — приближиха няколко фигури, които бяха бродили наблизко, за да установят дали оазисът е отново сигурен.

Той ги уведоми за положението на нещата. Те утолиха на първо време глада и жаждата си и после се посъветваха какво да предприемат. И четиримата бяха още младежи. Нямаха жени и деца, за които да се бият, те бяха единствените избягали. Същото това обстоятелство ги възпря да препуснат след еничарите, което сигурно не биха извършили, ако сред пленниците имаха по-близки сродници. Синът на пустинята е роден разбойник и воин и не се страхува съвсем сам да следва някой голям вражески керван, изчаквайки мига, който му се струва най-подходящ за неговите планове. И тогава никоя лисица не е толкова хитра, никоя пантера толкова кръвожадна и никой лъв така безстрашен като него.

Четиримата решиха да останат и се посветят на грижите за болния и стражата на оазиса.

Още през нощта заровиха своите мъртъвци, които еничарите бяха оставили да се търкалят за храна на дивите животни...

8. ЖИВОТ ЗА ЖИВОТ

Няколко месеца по-късно един малък кафила навлезе в големия кервансарай на Булак, предградието на Кайро. Той се състоеше от една жена с дете и петима мъже. Единият изглеждаше много блед, ала в светлите му очи пламтеше необуздан огън.

Той предаде жената и детето на четиримата си придружители и закрачи към улица „Ел Кантареб“, където спря пред една подобна на палат къща, при чиято врата стоеше на караул един въоръжен негър.

— Лимин ел бет? (Кому принадлежи тази къща?) — попита го.

— Принадлежи на хадифа, Аллах да го пази! А вътре всякога живее главният кади, когото султанът, Аллах да благослови неговия лик, праща всяка година, за да въздава право между него и хадифа.

— Денят на смяната е отминал. Как се казва новият кади?

— Новият Кади баши, искаш да кажеш? Той има дълго колкото Нил име, ала ние го наричаме за по-кратко Абу Мосалем.

— Той у дома ли си е?

— Седи в дивана⁶⁷ си, защото сега е часът, в който всеки вярващ може да говори с него, за да помоли за правосъдие. При него ли искаш да идеш?

— Да.

— Тогава върви и Аллах да даде на думите ти благословия!

Катомбо влезе и изкачи едно стълбище, чиито стъпала бяха покрити с драгоценни килими от Смирна. Горестоеше един евнух, облечен в богата одежда. Ханджарът⁶⁸ му блестеше от злато, а пищовите му бяха инкрустирани със сребро.

— Битрид е? (Какво искаш?) — обърна се властно той към пришелеца.

— Искам да говоря с Кади баши.

— Кой си ти?

— Това ще кажа на самия него.

— Ти трябва да го кажеш на мен, защото без мое разрешение няма да можеш да влезеш при него.

— Къде е диванът му?

— Там.

Той посочи с лявата ръка една врата, като протегна към него отворената десница в знак на ясно свидетелство, че пропуска само онези, които са закупили с бакшиш това разрешение.

— Искаш бакшиш? — попита Катомбо.

— Не знаеш ли, че отворената ръка врата отваря?

— А ти не знаеш ли, че Пророкът казва: „Алчната ръка на слугата вреди на господаря.“ Горко тогава, който продава справедливостта срещу злато и сребро! Ти от мен нищо няма да получиш.

— Тогава Кади башията не приема за теб.

— Той приема, аз ще ти го докажа.

Той замахна и угости нехранимайкото с такъв силен удар, че онзи се сгромоляса на пода. В същия миг обаче скочи и изтегли ханджара, за да се нахвърли върху Катомбо. Този улови с лявата ръка пестника, обгърнал оръжието, и го пресова по такъв начин, че евнухът изрева високо.

Тогава врата към дивана се отвори и на нея се появи самият кадия.

Катомбо беше с гръб към него, така че лицето му не се виждаше.

— Куче, какво си позволяваш! — викна оня и изтегли ятагана си.

Заговореният се обърна.

— Твоят въпрос е правилен. Това куче се осмели да иска бакшиш от мен, без който нямаше да си вкъщи, и извади оръжие насреща ми. Да го пребия ли, или предпочиташ да го предадеш на джезаря⁶⁹?

— Човече, да не си обладан от зли джинове⁷⁰? Бастонадата ще ги пропъди от теб! Кой си ти?

— Виж!

Катомбо отметна капуцината от главата към тила.

Кадията отскочи изплашен назад.

— Машаллах! Капудан-пашата!

— Да, аз съм. И ти ли няма да ме приемеш без бакшиш?

— Салам 'алейк! Влез, господарю!

— А този човек, който се одързости да продаде справедливостта и доброто ти име?

— Той няма да избегне наказанието си. Сега обърни към мен своя лик и ела вътре!

Скопецът напъха треперещо ханджара в ножницата. Двамата стъпиха в дивана, където седяха няколко мъже и забулени жени.

— Излезте и чакайте, докато наредя да ви повикат! — повели кадията.

Те се отдалечиха. Катомбо трябваше да се настани от дясната страна на кадията върху издигнатото стъпало, покрито с лъскав килим от Кашмир. При едно пляскане с ръце се появиха черни роби с драгоценни чибуци и кафе, които поднесоха на господарите.

Кадията захвана разговора.

— Знаеш ли, че тук дойде да те търси един пълномощник на Великия властелин?

— Чух го.

— Ти си получил отпуска за два месеца и не си се върнал. Султанът накарал да питат при хади́фа за теб.

— И какво му отговорил хади́фът?

— Казал, че само един-едничък път си бил при него и после си изчезнал. Корабът, с който си дошъл, и който трябвало да те чака, отдавна заминал пак за Стамбул. Бива ли да те питам къде си пребивавал през туй време?

Катомбо сне феса от главата си.

— Виж тази рана!

Кадията се удиви.

— Машаллах! Ти си бил ранен и болен? Кой дръзна да стори това, на теб, капудан-паша, прославеният адмирал на Великия повелител на правоверните?

— Дойдох при теб, за да поискам справедливост. Ще накажеш ли извършителя?

— Аллах акбар (Аллах е велик), а моята ръка е силна. Дръзкото куче ще заплати това със смъртта си. Назови ми името му!

— Ти няма да го накажеш — отговори Катомбо с тон на съмнение.

— Защо не? Заклевам ти се в брадата на Пророка, че той ще си получи своето възмездие! Само ми кажи името му! Ще наредя да го заловят, та даже да живее в най-затънтената вادي на Сахара.

— Не е нужно да го дириш в Сахара, защото той е тук в Кахира. Това е хади́фът.

Кадията се стъписа.

— Аллах да закриля твоята душа и моята! Как е възможно хади́фът да нападне капудан-пашата на падишаха?

— Не го стори той, а неговите еничари.

— И къде стана тая работа?

— В един оазис, където бях отишъл да навестя приятели.

— Преди три месеца агата за дълго заминал от Кахира, без някой да знае накъде. Да не е било по онова време?

— Да.

— Той ви е нападнал, знаейки, че ти си там?

— Знаеше го, защото аз наредих да му го кажат и го предупредих.

— В такъв случай той е действал по заръка на хадифа и твоите приятели трябва да са били големи врагове на последния. Кой бяха те?

— Познаваш ли Омар Батху?

— Богатият, храбър мамелюкски княз?

— Да. Неговата жена е сестра на моята жена. И познаваш ли Саид Абдаллах?

— Големият корабен водител? Той срази навремето Хамд ел Арек, мюдюра на Асуан. Хадифът искал да го убие, но той се изплъзнал с един млад рейс, който бил прочут със своята смелост и получил за жена дъщерята на корабния водител.

— Този рейс бях аз.

— Ти? — попита кадията изумен.

— Да, аз. Мюдюрът на Асуан беше отвлякъл сестрата на моята жена, тя беше годеницата на мамелюкския княз. Аз я измъкнах от мюдюра, той ме преследва и падна в битката. Аз избягах с Абдаллах, а Омар Батху трябваше да се крие в пустинята, защото хадифът искаше да го убие. Преди три месеца отидох с Абдаллах и жена си при мамелюка. Бяхме нападнати от еничарския ага на хадифа, който изби всички мъже, а жените и децата повлече със себе си.

— Значи Саид Абдаллах и Омар Батху са мъртви?

— Мъртви са — процеди Катомбо. — Но аз ще отмъстя за тях.

— На кого?

— На техния убиец. Ти ще ми помогнеш.

— Деянието е извършено по заповед на вицекраля. Кажи ти самият дали мога да го съдя.

— Ти ми обеща справедливост, заклевайки се в брадата на Пророка. Не знаеш ли, че един правоверен никога не бива да престъпва тази клетва?

— Аз ще я сдържа, доколкото е по силите ми, защото Аллах знае, че човек не може да стори повече, отколкото му е дадено. Разправи ми точно произшествието!

Катомбо го осведоми за египетските си преживелици дотолкова, колкото сметна за нужно да сподели. Кадията остана после дълго потънал в дълбок размисъл. Най-сетне заяви:

— Кой е същинският убиец? Хадифът не, защото той не е можел да знае обстоятелствата, и агата също не, защото той пък е сторил онова, което е смятал за свой воински дълг. Виновни няма и по тая причина става така, сякаш не съм положил клетва.

Катомбо не можеше да му се сърди за това изврътливо заключение, толкова повече че нападението бе целило само Омар Батху и агата бе заявил, че ще се оттегли мирно, ако му бъде предаден. От тази гледна точка работата добиваше вид на частни взаимоотношения, от които властта трябваше да дръпне ръката си, и които служеха само за основа на лично кръвно отмъщение.

— Ти си много мъдър, о, кади, защото умееш така да обърнеш една клетва, че Аллах да не може вече да я чуе. Но кажи, ще ме закриляш ли, ако си навлека омразата на хадифа?

— Ще го сторя.

— Има ли той правото да взема в харема си вдовицата на мамелюка, ако тя не е съгласна?

— Няма такова право, защото тя не е робиня, която може да бъде продавана.

— В такъв случай нашият разговор свърши. Аллах йих-фацак!

Той се надигна. Кадията стори същото, ала го задържа още малко.

— Къде живееш?

— Хората ми са все още в кервансарая.

— Тогава те моля да гледаш на моя дом като на свой.

— Ти го искаш и аз ще го сторя.

— И имай предвид при своите намерения едно, че хадифът не е непосредствен поданик и служител на султана, и че властта на последния често не се простира

толкова далеч, както на пръв поглед изглежда. Ето защо моята служба е калпава и мъчна. Доведи своите при мен и аз ще ти помогна, доколкото е по силите ми.

Катомбо се отправи обратно към кервансарая и отведе Айша с детето и слугите в къщата на кадията. После тръгна сам към палата на вицекраля.

Това бе едно съвсем необичайно за неговия ранг поведение. В страните на горещия климат всеки високопоставен мъж се обгражда с многобройна прислуга, какъвто е обикновено и при нас случаят. За почти всяка отделна дейност си има съответния извършител и с цялото това множество от подчинени се парадират, особено при тръгване навън, като голям разкош. Изразът тръгване навън всъщност е неправилно характеризирание, защото никой господар няма да ти тръгне пеша по улицата, а или ще язди, или ще пътува с кола, или пък ще заповяда да го носят. Че Катомбо въпреки своя висок пост се отправи пешком към палата, си имаше своята причина както в неговите западноевропейски разбирания, така и в обстоятелството, че той тук нямаше на разположение прислуга, но това при всички случаи бе един пропуск по отношение уважението, което трябваше да докаже на вицекраля и чрез това, като потегли към него под съпровода на бляскава свита.

Хадифът току-що бе напуснал банята. Той седеше на един бял копринен диван и пушеше. Червеното му сетре искреше от брилянти. На чалмата му блестеше аграф, чиято стойност възлизаше на стотици хиляди. Грифът на едно дамско лезвие имаше за украса диамантено топче и бе инкрустиран с редки скъпоценни камъни.

Владетелят имаше лошо настроение. Пред него стоеше еничарският ага, главният шеф на вицекралската полиция, и правеше ежедневния си доклад, който явно съдържащо много неща, предизвикващи гнева на господаря.

Но ето че приближи, пълзейки, един роб.

— Какво искаш, куче? — запита го вицекралят.

— Господарю, един мъж, който се нарече Нурван паша, иска да говори с теб, Слънцето на мъдростта и Олицетворението на силата.

В лицето на вицекраля нещо потрепна. Той метна един яден поглед към агата.

— Виждаш ли, че той идва, и че пустинята не го е погълнала? Ако беше пукнал заедно с другите, нямаше да може да доядва ни на мен, ни на теб.

Агата сведе поглед към земята.

— Господарю, аз не можех да знам каква ще е волята ти.

— Един слуга всякога трябва да знае волята на своя господар. Пусни го да влезе!

Катомбо пристъпи вътре.

Той поклони едва-едва глава и само сложи десница в знак на почит върху областта на сърцето.

Хадифът го посрещна с леко движение на ръката.

— Салам 'алейк! Адмиралът на султана е добре дошъл при мен. Каква работа доведе твоите нозе насам?

— Аз не идвам като пратеник на моя всемогъщ господар, а по частна работа.

Неговите очи срещнаха с мрачен поглед агата и се обърнаха после въпросително към вицекраля. Този разбра немия въпроси и отвърна:

— Този мъж е моята дясна ръка. Ти можеш да говориш пред него, както ако бях сам.

— Тогава позволи да седна!

Той прибута с крак една възглавница в близост до хадифа и се намести на нея. Вицекралят беше пропуснал да предложи на капудан-паша място за сядане и поради това бе принуден да преглътне упрека.

— Настанете се и започвай! — рече със спокоен тон, ала бръчката между веждите му бе знак, че самоувереното държане на пашата го е разгневilo.

— Казваш, този мъж бил дясната ти ръка — поде Катомбо. — Защо я насочи ти тая ръка срещу мен?

— Срещу теб? — попита хадифът с лицемерно удивление. — Говори по-ясно!

Катомбо повдигна феса си.

— Виж раната, която твоята дясна ръка ми нанесе!
— Ти имаш рана? Тя ти е била нанесена от моя ага?
— Така е, господарю, и ти го знаеш от дълго.
— Не го знам, но веднага ще го узная. — И той се обърна към агата: — Твоят ятаган ли нанесе тази рана?
— Не — отвърна запитаният.
Вицекралят погледна пашата с доволна физиономия.
— Ти чу, а агата никога не ми казва неистината, защото знае, че ще му сложа сетне главата пред нозете.
— Той действително не лъже и въпреки това казва неистината, защото по вина на неговата заповед бях толкова близо до смъртта.
— Разказвай! Твоето слово звучи необикновено и тайнствено, но ти ще разрешиш загадката.
— Загадката на теб вече ти е известна — отговори Катомбо невъзмутимо — и аз не бива да се осмелявам да ти отнемам ненужно скъпоценното време. Твоят ага уби мои приятели в пустинята. Кажете дали това се случи по твоя заповед!
— Как се казваха приятелите ти?
— Саид Абдаллах и Омар Батху.
— Това не звучи добре за теб. Нямах ли по-добри приятели?
— Те бяха приятели, по-добри от които никога няма да мога да намеря.
— Убийци бяха те! Те бяха убили Хамд ел Арек, мюдюра на Асуан, и трябваше да умрат. Не знаеш ли, че Коранът казва: „Еддем б'еддем!“ (Кръв за кръв, око за око!)?
— Те не бяха го убили, а победили в честна битка Той беше отвлякъл дъщерята на Абдаллах и вдигна срещу него оръжие, макар този да искаше да му прости. А какво бяха сторили мамелюците, които си наредил да избият заедно с Омар Батху и Саид Абдаллах?
Очите на хадифа проблеснаха гневно към говорителя.
— Куче, как се осмеляваш да говориш така с мен!
— Куче? Ти се осмеляваш да наречеш Нурван паша, адмирала на Великия повелител, куче?
— Нищо не се осмелявам аз, защото един знак от моя страна може да те погуби.
— Ти не си ми господар или началник. Аз не се боя нито от знака, ти, нито от заплахата ти. Мюдюрът беше застрелян от Саид Абдаллах при неизбежна самоотбрана, а Омар Батху изобщо не е присъствал.
— Докажи го!
— Моята дума е достатъчно доказателство! — отвърна Катомбо гордо.
— Твоята дума? Откъде пък знаеш, че говориш истината?
— Защото присъствах на онази битка. Аз съм мъж на дъщерята на Абдаллах и се казвам всъщност Катомбо.
— Катомбо! — извика хадифът, като се понадигна от възглавницата си. — Тогава ти си убиецът, който навремето ни се изплъзна?
— Инте ралтан. (Лъжеш се.) Аз не съм убиец. Бях нападнат от мюдюра и се защитавах!
— Ти си надхитрил и убил този, към когото беше привързана моята душа. Ти си един престъпник и аз съм ти съдия.
— Отново се лъжеш. Аз съм Нурван, капудан-пашата на Великия господар на правоверните, и който се одързости да ме оскърби, той оскърбява султана.
— Ти си Нурван паша, но си преди всичко и мой поданик, защото си роден в Египет и си бил рейс по Свещената река.
— Бях рейс, но съм роден в една друга, далечна страна. Не съм твой поданик и сега своя пред теб заради убитите. Къде е Зобейде, жената на Омар Батху?
— Знаеш ли, че един правоверен никога не говори за една жена?
— Тогава ти не си правоверен, защото си приказвал за Зобейде на своя ага. Убитите ти не можеш да направиш пак живи, но Зобейде, сестрата на моята жена, ще

ми върнеш!

Той се беше изправил и стоеше в повелителна стойка пред мъжа, на когото всички поданици на Египет принадлежаха като роби. Вицекралят също се бе надигнал и посегнал към ятагана си.

— Ти никога няма да видиш вече Зобейде.

— Аз я изисквам от теб, както и всичките съкровища, които си заграбил от мамелюкския княз.

— Ти изискваш? Ха, един знак от моя страна и ще се валяш пред мен в прахоляка. Ти не стоиш пред мен като офицер на Великия господар, а като убиец на мюдюра. И ако аз те осъдя, кой ще знае къде си се дянал? Защо дойде при мен като прокрадващ се дервиш, а не със свитата, която подобава на един капудан-паша? Мога да наредя да ти отсекаат главата, без някой хабер да добие за това.

— Ти се лъжеш. Кади башията знае, че съм дошъл при теб. Той чака моето завръщане и веднага ще уведоми Великия властелин, ако то не последва.

— Мислиш ли? Смяташ, владетелят на Египет ще се побои от някакъв си там кади? Кой си ти? Един странник, един просяк, който идва сам при мене. Капудан-паша не е бил у дома ми. Ага, хвани го!

Катомбо сложи ръка на дръжката на сабята си.

— Наистина ли мислиш, че капудан-паша се страхува от наместника на султана в Египет? Оттегли си заповедта, иначе тя ще ме принуди лично да отмъстя на убиеца на моите близки!

— Ти смееш да заплашваш владетеля на Египет в собствения му палат? Хвани го, ага!

Агата протегна ръце. В същия миг проблесна сабята на Катомбо и главата на еничаря се търкулна на земята, отделена от трупа. Обезглавеното тяло се заклатушка в продължение на няколко секунди и после се сгромоли върху скъпоценния килим, заливайки пода с поток кръв.

— Ей така умее да върти Нурван паша сабята, когато го принудят да наруши мира на нечий дом.

Той избърса кървавото острие във възглавницата, на която беше седял, и го пхна в ножницата.

Вицекралят до момента бе стоял вцепенен от страх и ужас. Сега животът се върна отново в него.

— Убиец! — изрева той и се втурна с високо размахан ятаган към Катомбо.

Този парира удара само с пестник, но така, че ятаганът отлетя надалеч към стената. Тогава хадифът бръкна в шала, който му служеше за пояс, измъкна отривисто един пищов и натисна спусъка. Катомбо направи едно светкавично извъртане и куршумът просвири покрай главата му. Изстрелът в миг примаме цялата прислуга, която се бе намирала в близост до дивана.

— Хванете убиеца и го вържете! — повели хадифът, разпенен от ярост.

Катомбо отново измъкна сабята.

— Стой! — викна строго. — Аз съм Нурван, капудан-пашата на султана. Аз само се отбранявах и който ме докосне, ще стане дете на смъртта!

Тези думи и неговата заплашителна стойка породиха няколко мига нерешителност сред слугите, които в болшинството бяха страхливи евнуси. Катомбо се възползва от малкото секунди и се отдалечи. Хадифът беснееше от ярост, ала преди слугите да се заемат със сериозно преследване, Катомбо се беше изгубил в човешката навалица, която се полюляваше насам-натам пред палата.

Вицекралят даде втори изстрел по прислугата и повали неколцина с удари. После заповяда веднага да му доведат Кади башията.

Този междувременно очакваше връщането на Катомбо.

— Как мина? — заговори го, когато се появи. — Твоите очи гледат гневно, а лицето ти вещае зло.

— Тази сабя е още топла от кръвта на убиеца — отговори запитаният мрачно.

— Какво си извършил? Кого си убил?

— Еничарския ага.

— Аллах акбар (Аллах е велик), но твоята дързост е още по-голяма. Къде го срази?

— В палата, пред очите на хади́фа.

Кадията пребледня.

— Тогава ти си изгубен.

— Изгубен? Капудан-паша?

— Да, защото нито аз, нито султанът можем те спаси. Ти си нарушил мира на хади́фския палат и си убил главния заместник на владетеля по полицейските работи в държавата. Ти си си навлякъл отмъщението на хади́фа и ще станеш жертва на неговата съдебна власт.

— Аз не подлежа на тази съдебна власт.

— Подлежиш!

— Няма да се подложа.

— Ще те принудят.

— Ти ще ме защитиш. Никой гавазин на хади́фа няма право да пристъпи в твоята къща.

— Машаллах! Това е вярно и ти ще живееш при мен. Но веднага щом напуснеш прага на моя дом ще те арестуват.

— Ще бъда предпазлив и веднага ще напиша един правдив доклад до султана. Нека той реши какво трябва да стане.

— Аз ще добавя своето, ала не мога да скрия от теб опасенията си. Султанът ще трябва да се съобрази с хади́фа.

— Не и със своя най-висш морски офицер?

— Е, да, но съображението не е толкова наложително, колкото предпазливостта.

В този момент дойде пратеникът, който трябваше да призове кадията при хади́фа. Той откликна на повикването и се отправи с многобройна свита към хади́фския палат.

Доста време мина, преди да се върне. Лицето му не създаваше впечатление да е изпълнен с надежди.

— Стана както ти казах. Хади́фът изиска незабавното ти предаване.

— Ти отказа ли му го?

— Да.

— Той какво стори?

— Трябваше да признае международното право, което превръща моя дом в твое неприкосновено убежище, но ще нареди къщата да бъде плътно обкръжена. Определените за тази цел гавази вече са на път.

— Това не ме кара да се страхувам, защото аз няма да напусна дома ти, докато не пристигне решението на султана.

— Хади́фът ще го има в ръката си по-рано от теб.

— По какъв начин?

— Защото един негов пратеник вече тръгнал за Стамбул, за да се оплаче устно в името на хади́фа от теб и да поиска предаването ти.

— Кого е пратил?

— Един мъж, чийто пост ще има много голяма тежест при султана...

— Да не би пък чак везира си?

— Ти отгатна. Лесно е да се помисли, че устното изложение на този висш сановник, който е ловък дипломат, ще има повече успех от твоя писмен доклад.

— Имаш право. Султанът няма силно сърце. Чувал ли си за нормандския граф фон Хоенег, когото плених навремето на „Орел“?

— Всеки турчин знае това геройство, с което си станал капитан на един от най-добрите бойни кораби.

— Графът си беше навлякъл омразата на Великия повелител и аз го считах за изгубен. Тоя шарлатанин обаче съумя да придаде благодарение хитростта си такъв поврат на работата, че султанът нареди да го освободят. Боя се, че тази слабост сега и за мен ще стане опасна.

— Аз споделям опасението ти, но ще те подкрепя, доколкото това ми е по силите. Хадифът естествено ще си помисли, че и от твоя страна ще тръгне бърз пратеник за Стамбул. Следва да се очаква, че ще му поставят пречки по пътя.

— Това е много вероятно. Няма ли начин да се предварди?

— Аз имам един верен слуга, на когото можем да разчитаме. Разбира се, той не бива самият да е приносителят на твоя хабер. Кому трябва да го предаде?

— На Великия везир, който е мой приятел.

— Тогава пиши бързо! За другото аз ще се погрижа и дано Аллах благослови нашите стъпки!

— Ти спомена ли Зобейде пред хадифа?

— Да.

— И той какво отговори?

— Каза, че още тази вечер ще узнаеш какво е решил за нея.

— Той ще я задържи в харема си и аз не мога нищо да сторя, за да я освободя.

— Неговите думи все пак звучаха така, сякаш е намислил още днес да ти я предаде. Изчакай вечерта, тя ще донесе решението...

Кадията беше прав — вечерта донесе решението.

Беше след полунощ и жителите на Кайро бяха потънали в сън. Само тук и там на платформата на някоя къща седеше забулена в бяло фигура, вдъхваща животелната хладина на нощта. Четирима носачи, предвождани от един еничарски офицер, притичваха в тръс с един паланкин по смълчаните сокаци. Пред портата на палата, в който живееше Кади башията, той повели да спрат и почука.

Едно малко прозорче-шпионка се отвори и се появи лицето на един арапин.

— Лелтак саиде! (Благословена да е нощта ти!) — поздрави еничарят. — Ти ли си пазачът на тази къща?

— Да. Какво желаеш, о, господарю?

— Твоят повелител, Кади башията, още ли будуват?

— Той седи в еркера и работи.

— Не живее ли при него един сихди на име Нурван паша?

— Да.

— И той ли е още буден?

— Това не зная.

— Тогава го събуди и отвори?

— В тоя късен сахат? Нямам право. Повелителят ще ми се разгневи.

— Аз няма да влизам, а само ще ти предам носилката.

— Кой седи в нея?

— Една личност, която пашата очаква.

— Кой я праща?

— Хадифът.

— Тогава ще отворя. Ама ти не влизай, а само носачите, които после веднага да се отдалечат!

— Кракът ми няма да прекрачи прага ти, но ти не бива да отваряш носилката, без самият Нурван паша да присъства. Кажи му само че хадифът му праща онова, което е поискал от него!

Портата се отвори, четиримата мъже внесоха паланкина в двора и се отдалечиха мълчешката, при което еничарят отново закрачи пред тях.

Негърът не посмя да приближи до носилката. Напротив, влезе в палата и се отправи към еркера, където се намираше Кади башията. Този седеше помежду какви ли не книги и неуморно пишеше.

Той чу влезлия и се обърна раздражено към него.

— Какво искаш? Не знаеш ли, че сега не биваше вече да бъда смушаван?

Негърът легна на земята, той се осмели само едва-едва да повдигне глава.

— Зная, господарю, ала въпреки това трябваше да те смутя, защото хадифът е пратил една носилка.

— Носилка? Празна? За кого?

— За Нурван паша. Тя не е празна.

— Кой е вътре?

— Не зная. Един еничарски офицер я докара и ми повели да не поглеждам кой се намира в нея. Трябвало да кажа, че хадифът пращал онова, което Нурван паша поискал.

Кадията се изправи изненадано.

— Тогава след долу и продължавай да си вършиш службата!

Негърът изпълзя заднишком през вратата, а кадията се отправи незабавно към помещенията, в които се намираше Катомбо. Този седеше още до Айша и говореше с нея за събитията през последните дни. Той чу стъпките, които спряха в преддверието, и излезе.

— Ти ли си? — попита удивено, разпознавайки кадията.

— Аз съм. Виждам, че спокойствието още не е обхванало твоята душа. Ела с мен в двора!

— Какво ще трябва да правя там?

— Да видиш една носилка, която ти праща хадифът.

Някакво лошо предчувствие стегна душата на Катомбо. Двата мъже се отправиха към двора и отвориха паланкина. Лунните лъчи се промъкнаха във вътрешността му и те видяха едно бледо, бяло като на привидение женско лице, чиито широко разтворени, безжизнени очи бяха вперени призрачно в тях.

— Зобейде! — извика Катомбо, вцепенен от страх.

— Зобейде, Дъщерята на Саид Абдаллах и жената на Омар Батху? — прошепна кадията.

— Да. Хадифът е наредил да я умъртвят.

Кадията пръв се съвзе.

— Не бива да го твърдиш. Тя може да е починала, може сама да си е причинила смъртта, а може и да е още жива. Трябва да я прегледаме. Накарай да я отнесат горе при твоята жена!

— Не, защото Айша ще умре от ужас. Предостави ми някоя тиха стая, в която да мога да я отнеса!

— Ела тогава!

Катомбо взе на ръце трупа, който носеше пълния комплект женски одеяния. Кадията повели на негъра да си мълчи и временно да отстрани носилката. После двамата отидоха в едно уединено помещение, което кадията освети със собствената си ръка, и в което щяха да бъдат несмушавани. Катомбо положи мъртвата на килима.

— Тя вече не е жива, крайниците ѝ са студени и вкочанени.

Кадията улови една от висящите надолу ръце.

— Мъртва е. Но тази вкочаненост е неестествена. Тя не е умряла случайно.

Катомбо приближи свещта и разгледа внимателно трупа. Една внезапна мисъл го прониза.

— Виж носа. Ноздрите на мъртвата са разширени и оцветени много тъмно.

— Какво искаш да кажеш с това? — попита кадията. Вместо отговор Катомбо освети един необикновено красив пръстен, който Зобейде носеше.

— Това е пръстенът на мамелюка. Той го носеше постоянно и никога не го махаше. Веднъж ми разказа, че пръстенът съдържа някакъв фин прах, който един мъдър маг му изготвил. Който го помиришел, щял да умре веднага или по-късно, според това много или малко е вдъхнал от смъртоносна отрова. Противосредство, спасение, нямало.

— Къде бил прахът?

Катомбо свали пръстена от пръста на трупа.

— Виж, той няма камък, а златния печат на мамелюка, и под него се намира една куха капсула, която крие праха.

— Отвори я!

— Това е опасно. Запуши си устата и носа!

Двамата си вързаха отпред по една кърпа и сега Катомбо опита да отвори капсулата. Успя. Тя съдържаше фин синкав прашец и върху него лежеше, колкото и малка да бе миниатюрната кухня, едно парченце хартия, на която ясно бе надраскана думата „коса“.

— Какво трябва да означава това? — удиви се кадията.

— Тя е взела пръстена от ръката на Омар, когато той е лежал мъртъв до нея, това е сигурно. Тя знаеше, че ми е известна тайната на пръстена, и че веднага ще отгатна естеството на смъртта, като видя пръстена на нейния пръст. Подозирала е, че ще го отвори и ще намеря бележката. Вероятно преди смъртта е скрила нещо в косите си, което може да ни даде обяснение. Нека потърсим!

Те разхлабиха кока на нейната гъста коса и намериха предположението на Катомбо потвърдено. Едно сгънато парче хартия бе скрито между къдрите. Катомбо го разтвори и зачете:

„До Катомбо!

Аз трябва тази вечер да стана жена на убиеца, после той възнамерява да ме предаде на теб. Аз не мога да живея без честта си и ще умра. Той ще ти изпрати моя труп и ти ще намериш тези думи. Целуни Айша! Сбогом и отмъсти за моята смърт и моята любов!

Зобейде“

Пестникът на Катомбо се сви, а физиономията му потръпна от необуздана ярост.

— Аз ще отида при него и ще го убия!

— От твоята уста говори гневът. Ти забравяш, че не бива да напускаш къщата, и че един хадиф не е тъй лесно да се убие, както някой феллах или арабин от пустинята.

— Защо не? Няколко живота ли има той? Или притежава сърце, в което не може да проникне острие?

— Той е толкова смъртен, колкото всеки друг, но отмъщението ще ти коства и на теб живота. Помисли за жена си и детето си!

Заплашително вдигнатите ръце на Катомбо се отпуснаха.

— Имаш право. Но въпреки това той ще умре, не от куршум и не от ятаган. Той ще умре от същата смърт, която причини на дъщерята на Абдаллах.

Той надяна опасния пръстен на пръста си. Кадията сложи предупредително ръка на рамото му.

— Пророкът казва: „Преди да изречеш една дума, размисли три часа! Преди да подхванеш едно деяние, размисли три пъти по три часа!“ Ти няма да сториш нищо, преди душата ти да е възвърнала своя покой, а очите ти — своята острота. Животът на един владетел е свещен и неприкосновен.

— Не по-свещен и неприкосновен от всеки друг живот. Но не се кахъри за мен! Нурван паша няма да предприеме нищо, което преди туй не е обмислил зряло. Аз трябва да чакам, додето пристигне решението на султана.

— Тогава ще имаш възможност да се упражняваш в търпение. Ще кажеш ли на жена си, че сестра ѝ е починала?

— Да.

— Няма ли да е по-добре да го премълчиш засега?

— Не. Покойната има право на съчувствието на своите близки, а аз зная, че Айша предпочита да знае сестра си мъртва, отколкото в ръцете на този, който е убил техния баща. Хайде, позволи да отида при нея! Лелтак саиде. (Благословена да е нощта ти.) С натъжено сърце напусна той мъртвата, за да подготви живата за болката, която я очакваше при вестта за случилото се...

Дълго време мина без уединеността на Катомбо да бъде нарушена от някое ново събитие и едва след няколко седмици се разбра резултатът от посланието, което както той, така и хадифът бяха изпратили до Константинопол. Той тъкмо си седеше на кефа, когато влезе един слуга и доложи:

— Ефенди, един мъж вълка иска да приказва с теб.

— Кой е той?

— Един капудан от Стамбул.

— Как се казва?

— Фесар Ахмед.

Лицето на Катомбо се смръщи, Фесар Ахмед беше един опърничав подчинен, когото той на няколко пъти бе накарал да почувства остротата на строгата справедливост. В никой случай не беше добър знак, дето султанът бе избрал тъкмо този мъж да предаде неговото решение.

— Пусни го да влезе!

Слугата се подчини на повелята и сега се появи един турчин, чието диво, обрамчено от гъста брада лице не събуждаше никакво доверие. Вместо дълбокия поклон, който дължеше на ранга на един капудан-паша, той просто вдигна десницата до областта на сърцето, пристъпи няколко крачки напред и застана в предизвикателна поза.

— Фесар Ахмед, кой те праща? — запита Катомбо.

— Двамина: Великия повелител, когото Аллах нарича свой любимец, и капудан-пашата, който е герой като никой преди туй.

— Капудан-пашата? Това съм аз.

— Това ти беше. Сега такъв е Румид паша, който заради теб беше заточен в Измир.

— Аха, Аллах е велик, ала ти и султанът сте още по-велики. Какви са вестите, които ми носиш?

Капуданът бръкна в джоба и измъкна едно малко ковчеже, облечено в сахтиян и обковано по ъглите със злато.

— Повелителят на правоверните ти праща по мен за твоите по-ранни заслуги и за онова, което сега чу за теб, ей това гиздило, Той повелява да си го натъкмиш в мое присъствие, та да мога да потвърдя, че наистина го носиш.

Катомбо отвори ковчежето. То съдържахше онзи страховит накит, чието връчване бе изключително право на султана — един жълт копринен кордон, на който трябваше да се обеси всеки, който го е получил. Катомбо дълго застоя очи върху него и после рече спокойно:

— Покажи ми твоето буюрулду!

— Ти не ми вярваш?

— Трябва ли да се самоубия по думата на един мъж, който не притежава моето доверие? Покажи ми легитимацията си!

Усмивка на гавра мина по лицето на капудана. Той измъкна един пергамент и го показа на Катомбо.

— Ето ти пълномощното от Великия господар!

— То е истинско. Властелинът на всички правоверни притежава необикновена и наистина кралска благодарност! Аллах дано го благослови! Какъв хабер имаш да ми предадеш от новия капудан-паша?

— Имам да ти кажа, че той си е дал голям труд да ти издейства този скъпоценен дар.

— В това съм убеден. Какво ще сториш, ако не взема кордона?

— Султанът прояви милостта да ти го проводи, за да си туриш с него край, а не да бъдеш езекутиран като обикновен хаймана. Като с такъв трябва да постъпя с тебе, ако не се подчиниш.

— В какво ще се състои постъпката ти?

— Тогава чисто и просто ще ти отсека главата и ще я отнеса на Великия владетел.

— Няма да ти се наложи да го правиш, защото аз ще изпълня повелята на султана точно и буквално, както ми я предаде. Ти каза, че Повелителят на правоверните ми отрежда да си натъкмя това гиздило, та да можеш да потвърдиш, че наистина го нося?

— Така е.

— Гледай! Аз се подчинявам.

Той взе кордона и си го сложи на врата като вратовръзка.

— Стой! Не така се имаше предвид. Там е прозоречната решетка. Обеси се на нея, а аз ще чакам, додето се уверя, че си мъртъв.

— Тъй ли мислиш? Аз ти се подчиних буквално; повече не можеш да изискваш. Върни се обратно в Стамбул и доложи на двамата си господари, че нося кордона! Моят живот принадлежи на Аллах, но не на султана, а ако съм прегрешил спрямо законите, то нека това го реши не самоубийството или коварното убийство из засада, а едно официално разследване!

— Ти се противиш?

— Противя се.

— Тогава ще ти взема главата.

Той изтегли кривия турски ятаган и пристъпи заплашително.

— Ти? — викна Катомбо презрително.

— Да, аз! Твоята съпротива с нищо няма да ти е полезна, защото аз съм силен и ловък колкото теб, а ти нямаш никакво оръжие.

— Червей! Напусни тази къща, иначе ще изпълня мисията ти спрямо теб самия! Ще ти взема главата и ще я пратя на султана, та да се убеди, че си бил при мене.

— Умри тогава!

Пратеникът замахна за мощен удар, ала Катомбо го изпревари. Той се гмурна под ятагана, изтръгна му го и го сграбчи с левията за ръката. С едно силно дръпване го завъртя в кръг около себе си... острието проблесна и в следния миг с един-единствен могъщ удар отдели главата от трупа. Глава и тяло паднаха на пода.

Сега Катомбо претърси джобовите на мъртвия. Намери вътре едно писмо на султана, с което онзи уведомяваше хадифа, че в момента на връчването му Нурван паша вече ще е умрял от копринения кордон. Както изглежда, в Кайро значи още никой не знаеше за мисията, която бе имал да изпълни Фесар Ахмед. Нурван се реши бързо. Той беше разполагал с време добре да се подготви за бягството.

Най-напред заключи своите помещения, за да няма никой достъп до тях и с това да не може да се разбере какво се бе случило. После изпрати Айша с малката Зулейка в един паланкин. Един верен слуга ги придружаваше. Разставените вън гавази само хвърлиха на носилката един поглед и я оставиха безпрепятствено да отmine. Сега той се отправи към кадията, който си нямаше понятие за случилото се.

— Идвам да ти кажа сбогом.

Заговореният го погледна изненадано.

— Имаш хабер от султана?

— Да.

— Какво гласи той?

Катомбо разказа откровено всичко. Кадията направи много сериозна физиономия.

— Знаеш ли, че съм длъжен да те предам на Великия повелител?

— Ще го сториш ли?

— Ти се изкачи високо и дълбоко се сгромоляса, ала отново ще достигнеш същата висота. Султанът има наследник, а този ми даде особено разпореждане по отношение на теб. Ти ще бъдеш свободен!

— Да, знай, че отново ще стигна висините, и тогава ще мисля за теб като за брат.

— Къде са твоите?

— Вече заминаха. Ще се срещна с тях на едно сигурно място.

— А как се каниш да измамиш гавазите?
— Ще напусна къщата като дервиш.
— Те ще изпитат подозрение, защото знаят, че такъв не е влизал. Познават ли те по лице?
— Едва ли.
— Тогава ще те снабдя с облеклото на бегач. Аз ще изляза на кон и ти ще ме придружиш.
— В такъв случай ще те помоля по-добре да вземеш носилка, за да мога да изнеса едно друго с нея.
— Както искаш. Аз ще наредя да почистят жилището ти и да махнат трупа.
— Прави каквото ти е угодно!

Половин час по-късно портата бе отворена и пристъпилите гавази съгледаха четирима носачи и двама бегачи. Последните държаха в ръка камшици от хипопотамска кожа, за да проправят с тях път по тесните, оживени сокаци. После Кади башията стъпи в двора. Един роб носеше след него лулата му. Ясно можеше да се види, че в носилката още няма никой. Кадията се качи и носачите уловиха прътите. С бърз ход излязоха през портата. Гавазите не бяха отстъпили достатъчно бързо, двамата тичащи отпред в тръс бегачи тутакси се заловиха за служебния си дълг. „Ремалек!“ викна единият и „Шималек!“ — другият, като вдигнаха камшици. Въпреки службата си застрашените по този начин блюстители на реда незабавно се отдръпнаха и паланкинът изчезна в уличната навалица. Катомбо се бе изплъзнал...

На другия ден един феллах се яви в хадифския палат с искането да говори с владетеля. На въпроса на служителите какво има да изложи, той съобщи, че трябвало да предаде едно важно писмо, което не бивало да иде в други ръце, освен в тези на хадифа. Тъй като бе само един обикновен феллах, не беше допуснат. Напротив, иззеха му писмото, след което той незабавно се отдалечи.

Писмото тръгна от ръка на ръка, докато стигна накрая до верния, знатен адрес.

Владетелят на Египет получи плътно запечатания, изготвен от много здрава хартия плик и го отвори.

Той съдържаеше един лист, изписан гъсто с толкова фин и ситен почерк, че трябваше да държи много близо до лицето си и се нуждаеше от доста време, додето съумее да разчете съдържанието. То гласеше следното:

„До тиранина на Египет.

Ти уби Саид Абдаллах и Омар Батху, поиска да погубиш и мен и си виновен също за смъртта на Зобейде. Око за око, зъб за зъб! Ти ще умреш от същата смърт, от която умря и тя. Тя притежаваше пръстена на своя съсечен съпруг, който съдържаеше една фина, сигурно действаща отрова. Тя взе от нея и умря, за да не стане твоя жена. Ти ми проводи нейния труп, на който намерих пръстена. Аз попих с отровата тази хартия и пиша толкова дребно, та при четенето да я вдъхваш. Твоите часове са преброени, защото никой лекар не е в състояние да ти окаже помощ. Ще чезнеш бавно и ще умреш окаяно. Помисли в последния час за делата си и за мен, който знае как да отмъсти за близките си!

Нурван паша“

Тиранът пребледня и се вцепени, загубил ума и дума, от гибелното послание... Зобейде беше отмъстена. Въпреки всички опити да се отслаби въздействието на отровата, хадифът умря след броени часове.

Няколко дни по-късно новият капудан-паша получи едно сандъче, изпратено от неизвестна ръка. То криеше главата на капитан Фесар Ахмед и ковчежето с копринения кордон, предназначен за Катомбо...

9. ПОД ЧЕРВЕНИЯ ФЛАГ

Катомбо се бе изплъзнал благополучно към Розета. Средства имаше достатъчно на разположение за всичко необходимо за него и близките му. Той ги подслони на сигурно място и се отправи преоблечен към пристанището, в което лежаха на котва кораби от всякакви националности.

Между два тежки високобордни европейца почиваше стройна, построена с остър кил фелука⁷¹. От нея тъкмо се отблъсна една лодка и докара на сушата двама мъже с вид на знатни турци или араби. Те се упътиха навътре в пристанищната част, докато матросът, който ги бе докарал, остана да седи в плавателния съд. Катомбо се поразмая още минута-две наоколо и пристъпи после към него.

— Салам'алейк!

— В'алейк! — отговори мъжът кисело.

Той носеше къси, широки шалвари, от които надничаха голите му прасци, избелял червен елек и вехт фес без пискюл, ала ножът и двата пищева, затъкнати в парцаливия пояс, бяха с отлична изработка.

— От оня кораб ли си? — попита Катомбо.

— Да.

— Той трябва да е превъзходен ветроход. Откъде идвате?

— Аллах бяриф. (Аллах знае.)

— Колко дълго ще останете тук на котва?

— Аллах бяриф. (Аллах знае.)

— И накъде отивате?

— Не чу ли, че това знае Аллах?

— Човече, ти ми харесваш!

— Ти на мен обаче не.

— Защо?

— Защото не знаеш колко е хубаво да оставиш езика си да почива.

— Зная го. Мълчанието е злато, но говоренето носи злато!

Той бръкна в джоба си и му подаде една жълтица. Морякът я грабна чевръсто и я прибра.

— Аз съм се излъгал. Ти много ми харесваш, защото Аллах ти е дал мъдрост и разум.

— Та откъде идвате?

— От Яфа.

— Накъде отивате?

— Към Тунис.

— Колко дълго ще останете тук?

— До утре.

— Аз също съм за Тунис. Ще поговоря с капитана ти. Той къде е?

— На борда.

— Можеш ли да ме закараш дотам?

— Ела!

— Кой бяха двамата мъже, които докара на сушата?

— Кормчията и майстора-платнар.

Катомбо кимна леко, предположението му бе потвърдено. Един кормчия и един майстор-платнар в такова пишно облекло! За какво изобщо се нуждаеше една фелука от майстор-платнар?

Лодката се отблъсна и пристана до кораба.

— Дай ми знак, когато поискаш да дойда да те взема! — рече гребецът и се върна на сушата. Вероятно трябваше да чака там двамата началници.

Катомбо се изкачи по спуснатата бордова стълбичка като мъж, който малко е пребивавал по море. На въпроса си горе бе упътен към каютата. Преди да влезе, той хвърли веднъж по палубата грижлив, изучаващ поглед.

Капитанът беше един шишкав мюсюлманин, който почиваше на килима си и пушеше наргиле. Пролича му, че не му бе приятно безпокойството и появата на един мъж, непринадлежащ към корабния екипаж.

— Кой си ти? — попита грубо.

— Мъж, който търси помощ — поясни Катомбо.

— За каква цел?

— Да се махна от тази страна.

— Искаш да се разкараш или трябва да се разкараш?

— Трябва.

— Машаллах, ти си откровен! Как се казваш?

— Аллах бяриф. (Аллах знае.)

— Аллах е велик, а твоят език е схванат. Не знаеш ли, че не бива да вземам мъж, дето не може да ми каже кой е?

— Зная, но въпреки това ти ще ме вземеш — мен, моята жена и детето ми.

— На борда не са ми притрябвали ни жени, ни деца.

— Знам, но мога да ти платя каквото поискаш.

Тези приказки, види се, не останаха без благоприятен ефект. Капитанът се замисли за известно време и после рече:

— Били ли сте някога вече по море?

— Често.

— Значи не се страхувате нито от вятъра, нито от дъжда?

— Не.

— Също не и от другите там неща?

— Кой имаш предвид?

— Например пиратите, от които в тези води има много.

— Не се страхуваме от тях.

— А-а, голяма ти е устата! Ами ако вземе, че дойде сега „Тигър“? Чувал ли си за него?

Катомбо се ухили.

— Твърде много. Той нищо няма да ни направи.

При тона, с който бяха изговорени тези думи, капитанът погледна внимателно нагоре към него.

— Защо мислиш така?

— Защото ти си точно тъй въоръжен, както той. И той е само една фелука, която, вярно, била досущ така отлично построена като твоята.

В очите на капитана проблесна своего рода разбирателство.

— Накъде искаш да идеш?

— Към Тунис или Алжир, може би ще ти го кажа по време на пътуването.

— Ще трябва много да платиш.

— Може би и нищо. Аз искам да се махна оттук, та дори и да се наложи да плавам със самия „Тигър“.

— Даваш ли петстотин риял абутера⁷²?

— Да.

— Слънцето на твоята страна май е станало твърде жежко за теб. Аз ще ви дам места. Ще излезем в морето утринта по времето на молитвата. Кога искаш да дойдеш на борда?

— Довечера, когато е тъмно.

— Носиш ли оръжия със себе си?

— Да. Те са по-добри от твоите тук.

— Машаллах! Ние ще се опознаем. Аллах да бъде с теб!

С това Катомбо беше освободен и намери при връщането си вечерта всичко готово за неговото приемане. Айша и Зулейка бяха подслонени в едно помещение, където екипажът нямаше да им додява, а на утринта сушата вече лежеше далеч зад фелуката, която се носеше с пълни платна на запад, доказвайки, че е превъзходен ветроход.

През пътуването новодошлият бе имал време да наблюдава протичането на всички събития на борда. Капитанът досега не се бе поинтересувал ни най-малко за кораба и беше останал в каютата, макар отплаването от пристанището всъщност да изискваше неговото присъствие на палубата. Катомбо реши, че капитанът може би беше притежател на кораба, но не и моряк, така че трябваше да разчита на своите хора. Вярно, кормчията се оказа мъж съвсем на място в професията си, а онзи, когото морякът бе окачествил като платнар, можеше съвсем спокойно да е капитан на фелуката. Той командваше плавателния съд по начин, от който си проличаваше в него опитният и дееспособен мъж. На Катомбо направи впечатление, че той не притежаваше чертите на ориенталец, те по-скоро сочеха северен произход. Същият бе случаят и с помощник-кормчията, който се намираше още в юношеската възраст и така приличаше на майстора-платнар, че навяваше предположение за тясно роднинство между двамата.

Платнарят беше стоял на задната палуба. Сега пристъпи към мачтата, на която се облагаше Катомбо. Много вероятно имаше намерение да му разправи някои небивалици.

— Как ти харесва при нас?

— Много добре, сиреч тук горе.

— Какво искаш да кажеш с това?

— Долу в трюма би ми било твърде душно и тягостно. На мястото на капитана аз бих пуснал най-сетне хората да излязат на въздух.

Платнарят го погледна изненадано.

— Какви хора? Ти си шпионирал.

— Не, но аз съм морски човек, а един такъв обикновено може да отличи тигър от заек.

— Претендираш да си морски? Моряк?

— Това е второстепенен въпрос.

— А може би и главният. Откъде предположи, че имаме на борда повече човешко месо, отколкото искаме да се види?

— От конструкцията и такелажа на съда.

— И ако имаш право, какво би сторил?

— Нищо. Аз съм приет от вас като пасажер и знам точно какви задължения имаме едни спрямо други.

— Ами добре. Впрочем ние се отдалечихме достатъчно от, сушата и можем да си покажем боята.

Двете къси заповеди, които даде, бяха мигновено изпълнени. Издърпването на едно въже стигаше, за да се обърне огромният полумесец, намиращ се под шпира, от другата му страна се появи рисунката на пират, който размахваше бойна секира с десницата, а с левицата издигаше червения флаг, под него бе изписана с едри шрихи думата „Тигър“. По същото време се отвори един от предните люкове и от него изскочиха на палубата над двама добре въоръжени мъже, чиито черти на лицата показваха, че са школувани в един богат на битки живот.

— Чудесни юначаги! — похвали Катомбо. — Още преди да дойда на борда, знаех, че ще плавам с „Тигър“.

— Каква причина си имал? Искаш да станеш един от нас?

— Възможно.

— Или по-скоро сигурно. Ние не допускаме на борда някой, без той да стане наш. Твоята фигура се харесала на капитана и поради това той се е престорил, сякаш ти

разрешава пътуването. Съветвам те да се помириш и доброволно да останеш при нас.

— Като какъв?

— Ще го нагодим според уменията ти. Какво място си заемал на последния си кораб?

Катомбо се ухили.

— Бях майстор-платнар.

— Майстор-платнар? На каква сила си служил?

— На султана.

— На кой кораб?

— „Али Хамед“.

— В такъв случай трябва да си храбър морски вълк. Как така се махна от него и се сдоби с жена и дете?

— Аз съм християнин и съм женен. Защо се оттеглих от турска служба, ще ти разправам някой друг път. Засега искам само да те уверя, че почтено напуснах „Али Хамед“.

— Надявам се. Ако пожелаеш да останеш при мен, това много ще ме радва. Бих имал едно временно място за теб. Моето момче трябва да излезе малко по света. Ще напусне „Тигър“ и ето как ти би могъл да станеш помощник-кормчия. Ако издържиш удовлетворително проверката ми, ще се издигнеш.

— Кой е синът ти?

— Онзи там до кормчията.

— Има ли „Тигър“ някое сигурно място, което може по всяко време неразпознат да акостира?

— Не.

— Ще остана при теб, но само при условие, че подириш едно такова място.

— Ще е трудно да се намери.

— Аз знам едно — един малък усамотен остров, създаден сякаш да направи невидима една фелука.

— Къде?

— Съвсем наблизо. Не е обозначен на никоя карта, но аз бих могъл точно да ти опиша местоположението му.

— Ела тогава в кабината ми, където държа картите си!

Те слязоха. Кабината беше едно малко помещение, не по-голямо от шурманската каюта на бойна фрегата, ала беше бляскаво подредена и съдържаше всевъзможни необходими за морското дело предмети, чиито отлични качества Катомбо веднага забеляза. Корабният платнар взе морските карти под ръка и накара Катомбо да потърси някоя, на която да отбележи с точка споменатия остров.

Още се занимаваха с това, когато един от моряците влезе.

— Какво има? — попита го платнарят.

— Север на изток платно на хоризонта.

— Идвам.

Като стъпиха на палубата, забелязаха в указаната посока една малка бяла точка. Платнарят посегна към далекогледа си и Катомбо също разпъна своя. След няколко мига физиономията му доби напрегнат израз.

— Какво е? — попита платнарят, който искаше да подложи на проверка способностите на запитания.

— Не е боен кораб — отвърна Катомбо.

— Виждаш много остро. Какво е тогава?

— Тримачтов, чудесен ветроход, както изглежда.

— Това ти още не можеш да различиш.

— О, напротив!

— В такъв случай или ти си по-опитен от мен, или тръбата ти е по-добра от моята. Съветваш ли да запазим курса си?

— Не. Корабът дори като търговски съд ни превъзхожда. Колко топа имаме?

— Долу четири и на палубата тези три.

— При това положение те съветвам да обърнеш на изток към юг, за да се отклоним в запада на сушата отсреща и пред това платно да опишем завой, който ще ни отведе в неговия изток, където ще имаме открито море.

— На акъл не ми идва.

— Защо?

— Защото не е нужно да се страхуваме от някакъв си там търговски съд. Дори да се касаеше за боен кораб, той нямаше да може да предприеме нищо спрямо нас, понеже при всички случаи ще газим по-дълбоко и много ще се пази да ни последва на запад, където лесно може да попадне на опасни плитчини.

— Прави каквото искаш — отвърна Катомбо, свивайки леко рамене.

Той се отправи бавно към помещението, в което бяха настанени Айша и Зулейка. „Тигър“ запази курса си. Чуждото платно се приближаваше все повече и скоро се оказа, че Катомбо бе имал право.

Това бе един дълъг тримачтов кораб със строен корпус и нито с флаг, нито с цвета на някой вимпел оповестяваше своята национална принадлежност.

Платнарят направи угрижена физиономия и нареди внезапно да се обърне директно север на запад. Катомбо долу в трюма нямаше как да не усети по килватера маневрата. Той се качи отново горе, проучи кръгозора и пристъпи после към платнаря.

— Виждаш ли, че не съм се заблудил? Защо искаш да се отклониш от него?

— Той не издига флага си и това естествено ми се струва подозрително. Този кораб има конструкция на фрегата и въпреки това клиперски такелаж, той е най-добрият ветроход, който някога съм виждал. Ако е добре попълнен с екипаж и само четири топа даже да има, не бихме могли да го нападнем.

— Ние не само не можем да го нападнем, ами сме направо изгубени.

— Я гледай, защо?

— Това е „Селим“, на когото никой друг кораб по света не прилича.

— „Селим“, корабът-чудо, който прочутият Нурван паша накарал да построят до подробности по негови собствени чертежи?

— И който се използва като куриерски или транспортен кораб в случаите, когато се изисква най-голяма бързина. Той носи четиринайсет от най-добрите оръдия, които винаги са маскирани, и има на борда си екипаж тъкмо колкото на бойна корвета.

— Откъде ги знаеш тия работи?

— Служил съм на него — отвърна Катомбо след кратко колебание.

— Ти? — попита другият удивено. — Като какъв?

— Като платнар. Нали вече ти го казах.

— Машаллах! Ако това е вярно, ти трябва да си дяволски полезен тип. Какво би сторил, за да му се изплъзнеш?

— На него да се изплъзнеш, е невъзможно. Да беше се вслушал преди малко в съвета ми!

— Ха! Той все пак няма да ни пипне! Аз ще се придържам толкова близо до брега, че изобщо няма да посмее да ни последва.

— Хм-м — ухили се Катомбо. — Това е безполезно начинание. Той няма по-дълбоко газене от нас, защото е шлеповидно построен, и освен това ще ни догони още преди да сме получили брега във видимостта си.

— Ти май добре познаваш тези ширини и „Селим“.

— Действително. Избирай! Имаш само две възможности: или се биеш с него и потъваш, или се предаваш безусловно, без преди туй да си подхванал бой.

— Кулл шейтин! (Всички дяволи!) Страшно изкъсо го сечеш! Ще се бия. Ти какво ще правиш? Може би ще поддържаш неутралитет?

— Ще се бия, ако не се намери преди туй някакъв друг изход.

— И какъв?

— Знам ли. Някоя дреболия, която човек изобщо не е отчел, често може да обърне затрудненото положение в благоприятно.

— Ти си куражлия и предпазлив същевременно, аз много добре бих могъл да те използвам. Като доброволец ли искаш да се биеш, или аз да ти отредя място?

— Предпочитам първото.

— Добре, навъртай се тогава край мен!

На тримачтовия трябваше вече да са забелязали, че фелуката опитва да се изплъзне. Последницата от това беше, че внезапно се разгърна цял облак от платна, под които корабът полетя с несравнима бързина. Той с всяка минута идваше все по-близо до „Тигър“, а слънцето още далеч не бе стигнало морската линия, така че пиратът се видя обходен и се насочи с един завой на изток, за да направи опит да отбягва до настъпването на нощта и после в мрака да се отскубне.

Само че това не му се удаде. „Солим“ също обърна и сега издигна турски флаг. По същото време отвори една от оръдейните амбразури, от които досега нищо не се бе различавало, и даде един халосен изстрел в знак, че „Тигър“ трябва да легне в дрейф.

Последният въпреки всичко не се подчини, напротив, допълнително опъна малките топ-платна, така че мачтите му буквално се огъваха под напора на ветрилата. Той сега се плъзгаше с такава бързина, че освен „Селим“ сигурно на никой друг кораб не би се удало да го настигне. Тримачтовият обаче идваше все по-близо и сега даде боен изстрел. Хората видяха ясно гюллето да танцува по вълните и малко преди щирборда на „Тигър“ да изчезва във водите.

Грохотът на изстрела има за последица, че капитанът излезе от своята каюта. Тлъстото му объркано лице беше мъртвешки бледо, а походката му — като на пиян. В треперещата си десница държеше ятаган, а в лявата ръка — запънат пищов. Дали бе в състояние да схване правилно положението, не можеше да се каже, ала той все пак вдигна ръка за заповед.

— Червеният флаг горе! — изломоти. — Отвори оръдейните люкове!

— Ще се вардим да го сторим! — рече платнарят. — С флага не можем да пратим на дъното оня там отсреща, а на един превъзхождащ съд човек не показва на часа кой е.

— Какво ще правиш сега! — попита Катомбо.

— Ще се държа толкова близо до страната му, че неговите гюллета да не могат нищо да ни сторят. Тогава пък той ще получи нашите от такава близост, че непременно трябва да иде на дъното.

— И заедно с него и ние.

— Как тъй?

— Той също има амбразури малко над ватерлинията.

— Не ги виждам.

— Маскирани са като нашите.

— И въпреки туй не мога да постъпя другояче, защото това е единственият път, който ни обещава някакъв успех.

— Капитанът дали ще се съгласи?

— Ха! Кой ще ти го пита. Той пак е пушил опиум и е напълно неспособен. Виж, свлякъл се е там и няма да стане, докато омаята не отмине.

В този миг отново проехтя топовен изстрел. Той беше толкова добре премерен, че разби фалшборда и разпиля по палубата множество дървени отломки. По същото време маскировките по оръдейните амбразури на „Селим“ бяха свалени и сега се оказа, че Катомбо бе имал право.

— Всички дяволи, мискинът добре стреля! — изруга платнарят. — Но след две минути ние ще бъдем борд до борд с него и тогава ще му покажем, че и на нас ни е останало някое и друго гюлле.

— Нищо няма да ни помогне. Ако не искаш да бъдем избесени на голямата рея, лягай в дрейф и се предай!

— Да се предам? Откачил ли си?
— Не, по-скоро добре знам какво те съветвам.
— Но не знаеш, че един пират предпочита да го потопят, отколкото да се предаде.

— И това го знам. Но ако позволиш да преговарям с онези отсреща, то нека ме наръгат, ако не ни пуснат необезпокоявано да отплаваме.

— Ти си перкулясал, а сега няма време за повече приказки. Потърси си някое място за сражаване или скриване, изцяло според хатъра ти!

Той се извърна. „Селим“ беше задминал „Тигър“ с няколко корабни дължини и още веднъж даде сигнала за обръщане в дрейф. Вместо да се подчини на повелята, фелуката се насочи остро към него, за да се озове под борда му. Командващият „Селим“ забеляза маневрата и опита да я предотврати. Неговият импозантен съд се залюля под отката от залпа на оръдията от цялата бордова ширина, които избулваха грохот насам и бяха така добре прицелени, че гюлетата изтрещяха в дървенията на фелуката, а картечът помете палубата по цялото ѝ протежение. Снарядите и откъртените от тях мачтови отломъци причиниха ужасяващо опустошение. Този единствен миг се бе оказал достатъчен да избие или рани повечето от намиращите се на дека. На борда на „Селим“ прозвуча многогласен ликуващ крясък.

Един картечен куршум беше улучил и платнаря, той рухна мъртъв в нозете на Катомбо. Този нямаше време да се занимава с него. Скоси към флаговия пилон и издигна белия флаг. В този миг дойдоха горе онези, които се бяха намигали под палубата. Те видяха какво прави Катомбо, видяха убития платнар и лежащия в безсъзнание на дека тежкоранен капитан и се заблъскаха незабавно към флаговия щок.

— Какви ги вършиш, куче? — ревна един дълъг арабин, вдигайки ханджара. — Ти ще изкупиш предателството със смъртта си!

Катомбо погледна невъзмутимо към тях.

— Назад! — прогърмя той. — Инак всички сме изгубени. „Селим“ за пет минути ще ви накара да заплувате, ако не се предадете!

— А ако се предадем, ще бъдем избесени.

— Аз познавам „Селим“, неговия капитан и моряците му. Те няма да ви сторят нищо, мога да ви дам гаранция!

— Тогава ти вярваме. Нека кормчията поеме командването.

— Не, командването ще поема самият аз, ако наистина трябва да ви спася.

— Стори го тогава! Но си отбележи, че ще те пречукаме, ако не съумееш да удържиш обещанието си.

— Добре! Отивайте при брасовете! Сваляйте платната! Лягаме в дрейф.

Заповедите му се разнесоха звучно по палубата и бяха бързо изпълнени. Сега хората погледнаха все пак малко удивено към него, защото начинът, по който нареди да се смъкнат ветрилата за дрейф, беше толкова дързък, както никой преди него на „Тигър“ не се бе осмелил.

Гърмежите бяха разбудили и Айша. Тревогата я подтикна да излезе със Зулейка на палубата. Катомбо съгледа дълбоко забулената си жена и тъй като нямаше опасност от залп, махна ѝ да отиде при него.

— Катомбо, ще ни убият ли, или ще ни пленят? — попита тя силно угрижена.

— Нито едно от двете, обична ми женичке!

— Кой е врагът? Не е ли това турският флаг?

— Да. Я погледни внимателно този кораб! Не го ли познаваш вече?

От чист страх тя още не беше огледала съда, сега обаче хвърли един по-остър поглед насреща.

— Възможно ли е! Твоят „Селим“?

— Да. А там горе стои капудан Масур бей, най-добрият ми ученик. Той ми е верен и предан и е толкова кадърен мъж, че новият капудан-паша му е оставил командването на „Селим“.

— А кой е офицерът, дето сега пристъпва към него?

Катомбо направи движение на силна изненада и сложи длан над очите, за да може по-добре да вижда.

— За Бога, това е той, самият той наистина!

— Кой?

— Капудан-пашата, който ме изтика, и на когото дължа жълтия кордон. Той е на борда на „Селим“. Следователно корабът трябва да има някое много важно плаване пред себе си.

— Тогава ние въпреки всичко сме изгубени.

— Не. Корабът е легнал в дрейф като нас и аз мога да разпозная всички мъже, които се намират на палубата. Всички те ще държат за мен, ако трябва да избират между мен и него. Внимавай, решителният миг вече приближава.

Двата кораба се полюляваха един срещу друг по вълните. От „Селим“ бе спусната голямата лодка и попълнена с въоръжени до зъби мъже. Тя се отблъсна и след няколко минути пристана до фелуката. Командваше я първият лейтенант.

Той се изкачи пъргаво с хората си на борда. Те спряха с готови за стрелба оръжия, докато той се отправи веднага към кърмата, където Катомбо го чакаше със спусната капуцина.

— Ти ли си водителят на този кораб?

— Сега да.

— Кой кораб?

Той вече беше видял картината и името при шевена, ала въпреки това трябваше да зададе предписания въпрос.

— „Тигър“.

— Откъде?

— Отвред.

— А-ха! От какъв характер плавателен съд?

— Пират! — отвърна спокойно Катомбо.

— Ти притежаваш много кураж, за да ми го признаеш веднага. Защо не легна в дрейф, когато те подканихме да го сториш?

— Щях да легна незабавно, ала аз не бях този, който бе приканен.

— Ами кой?

— Корабният платнар тук и капитанът там. Единият е мъртъв, а другият ще умре още днес, както изглежда.

— А ти какъв си на кораба?

— Бях само пътник с жената и детето си.

— Ха! И въпреки това си получил командването, макар кормчията още да стои там на мястото си? Твоите думи са лъжа, защото на един пасажер никога не бива предавано командването, толкова по-малко в положението, в което се намирате вие.

— Аз говоря истината и ти казвам даже че ще поема командването и над „Селим“.

— Я киллет ел 'акъл! (Каква глупост!) Аллах ти е отнел мозъка или пък искаш да се правиш на шашав, за да не бъдеш убит. Аз обаче ти казвам, че всички вие ще бъдете обесени, както е вярно...

— Както е вярно, че се казваш Моаб Бен Осман, нали?

— Как, ти знаеш името ми? Как е твоето?

— Кажи го ти самият!

При тези думи Катомбо отметна капуцината назад. Лейтенантът го погледна в откритото сега лице и отскочи шокирано назад.

— Аллах акбар! (Велик е Аллах!) Той взема живота и кара мъртвите отново да възкръсват.

— Значи все още ме помниш?

Лейтенантът се поклони почти доземи и улови ръката на питащия, за да я целуне.

— Господарю мой и благодетелю! Ти значи не си умрял?

— Жив съм, както виждаш. И сега може би вече вярваш, че не съм те излъгал?
— Господарю, вярвам го.
— Какво щеше да правиш с нас?
— Щях да отведа всички ви на борда на „Селим“, а „Тигър“ да попълня временно с мои хора.
— А какво ще правиш сега?
— Каквото ми заповядаш, господарю.
— В такъв случай мога да разчитам на теб?
— На мен и моите мъже, дето стоят там.
— Как са настроени другите на борда на кораба ви?
— Точно като нас.
— Не обичате новия капудан-пеша?
— Не. Аллах не е сложил в сърцето му дара на благостта, той е жесток и ние сме на мнение, че някой ден ще умре от неестествена смърт.
— Сеща ли се капудан Масур бей още за мен?
— Сеща се и те обича както преди. „Солим“ е твое собствено дело. Ти го екипира по свое благоволение все с мъже, които ти дължат щастието си. Те скърбяха, когато получиха хабера за твоята смърт, скърцаха зъби, когато твоят приемник се отнасяше с тях като роби и гяури, а сега ще възликуват, когато чуят, че си още жив и искаш да идеш при тях на борда.
— Но капудан-паша няма да ликува. Той ми отне с шмекерия милостта на повелителя и даже докара нещата толкова далеч, че аз получих копринения шнур.
— Машаллах! Тогава постъпи с него както ти е угодно! Ние ще държим за теб.
— Защо се намира той на борда на „Селим“?
— Не зная.
— Накъде ви води плаването?
— И това не зная, защото той държи всичко в тайна.
— Ще го узнаем. Кой ще поеме командването над твоите хора от лодката?
— Ти, господарю.
— В такъв случай го оставям на теб. Да, ще ти предам и нещо повече, защото знам, че мога да ти се доверя напълно.
— В името всички небеса на Мохамед, можеш.
— Чуй тогава какво ще ти кажа. Сега ще греба сам до „Селим“. Намеря ли приятели, то добре, намеря ли обаче врагове, скачам от борда и плувам обратно към „Тигър“. Ти как ще постъпиш в последния случай?
— Оставам при теб и ставам пират.
— А знаеш ли, че при това положение ще жертваш всичко заради мен?
— Нищо няма да жертвам, защото всичко, което имам и което съм, го дължа на теб.
— Холан, разпреди тогава хората си и нареди да спуснат малката лодка.
Заповедта беше изпълнена. Разтревожената Айша не искаше да пусне съпруга си. Той си даде всички усилия да я успокои, съпроводи я до нейното помещение и слезе после в лодката, в която сам загребва към „Селим“.
Офицерите и матросите на борда му се учудиха немалко, да видят вместо очакваните пленници на борда да се качва само един-единствен мъж, мъж, на когото нито даже чертите на лицето можеха да различат, защото то бе почти изцяло забулено от капуцината.
Един боцман го отведе до високия кварталдек, където капитанът стоеше до капудан-паша, приемника и врага на Катомбо.
Когато този видя закачуления да идва, рече на капитана:
— Тая работа е толкова странна, че аз самият ще водя преговорите.
Капитанът се поклони в знак на съгласие. Катомбо сега приближи и спря в горд стоеж пред пашата, като поздрави само капитана със спускане на десница. Всички офицери с изключение на дежурния по палуба пристъпиха насам.

— Саллим я келб! (Поздрави, куче!) — прогърмя пашата.
— Аз поздравих! — прозвуча гордият отговор.
— Този, но не мен и другите!
— В такъв случай поздравявам другите, но теб — не!
Капудан-паша го изгледа кажи-речи сачисан от тая нечувана дързост.
— Я го виж, защо?
— Длъжен съм да поздравя само офицерите на кораба, на който стъпвам, иначе никой друг.
— Значи не знаеш кой съм?
— Аз те познавам.
— И въпреки това ми отказваш смирението, което чакалът дължи на лъва?
— Ти не си лъв, а пълзлива хиена, която се гои само с трупове. Но сегиз-тогиз мъртвите се пробуждат, за да удушат грабителите на трупове.
— Куче, какво си позволяваш! Ти си един пират и ще умреш заедно с другите, но твоята смърт ще бъде стократна, по-бавна и по-ужасна от тяхната. Какво носиш и защо идваш сам на борда?
— Нося отмъщение и наказание, а идвам сам, защото не се боя от никого.
— Също и от мен? — попита пашата с ухилване, наподобяващо озъбването на пантера.
— От теб още по-малко отколкото от всеки друг, защото ти си един изкуфял карпуз, който хлапето джурка в ръце.
Тогава пашата изтегли сабята.
— Долу в прахта, инак в следната секунда ще ти взема главата и живота!
— За тая цел се иска някой къде-къде по-различен от теб — прозвуча презрително насреща му.
По същото време Катомбо отметна капуцината назад, така че лицето му ясно можеше да се види, и измъкна сабята си. Капудан-паша отскочи стреснато.
— Нурван паша!
— Да, Нурван паша съм аз! Нурван паша се появи на своя чудесен „Солим“, за да поздрави своите доблестни люде и освободи тях и империята от един предател, който ги третира като кучета и дължи своя ранг единствено на измяна, интриги и лъжи.
Пашата вече се бе окопитил.
— Хванете го и вържете! — повели той. Катомбо се отправи към офицерите.
— Ще го послушате ли, ще плените ли вашия най-добър приятел, вашия баща и благодетел?
Едничкият поглед, който те размениха помежду си, беше достатъчен за пълно разбирателство. Офицерите извадиха оръжията си и пристъпиха до страната на Катомбо.
— Виждаш каква стойност има твоята дума! Ти рече, щял съм да умра от стократна смърт. Аз обаче нямам като теб сърцето на пантера, твоята смърт ще бъде бърза и безболезнена.
Тогава сабята на пашата проблесна за ужасен удар.
— Умри, куче! А после идвайте наред и вие другите!
Сабята процепи само въздуха и в същия миг излетя от ръката му през борда. Катомбо беше парирал изкусно удара.
— Почакай още малко, докато приключи разговора си с теб! Ти ми опетни честта и заграби службата, на твоето влияние дължа изпратения ми от султана копринен кордон. Само че аз не го зачетох. На пратеника ти взех главата, а хадифът очаква смъртта, която дълбае вътрешностите му. И каквото сторих на твоя пратеник, ще постигне и теб. Убиец и изменник, пътувай за пъкъла!
Досуш както бе постъпил с Фесар Ахмед, той улови ръката на пашата, дръпна го в кръг около себе си и размаха острата стомана... една бързолетна светкавица и главата на пашата се търкулна.

Тогава капитанът пристъпи към него.

— Ла иллаха илла 'ллах (Бог е Аллах), а неговият съд е справедлив. Бъди добре дошъл, о, господарю, и постъпи с нас според твоето благоволение!

Катомбо подаде на него и всички ръка.

— Привет, Масур бей! Аз познавам твоята вяност и знам, че мога да разчитам на теб. Привет и на другите! Ще ме признаете ли отново за ваш предводител?

— Признаваме те! — викнаха дружно те.

— Но знаете ли също, че ви очаква смърт, ако султанът се научи за това деяние?

— Господарю, знаем го, но не се страхуваме — отвърна капитанът. — Ти си мъдър и храбър, ние ти предоставяме „Селим“ ведно с нашите съдби и бъдеще.

— Благодаря ви! Никой няма да узнае какво се е случило днес. „Селим“ ще изчезне, и ще се появи на бял свят едва когато Нурван паша стана отново капудан-паша. И тогава аз ще си спомня за вашата вяност и ще ви се отблагодаря. А до онези дни ще ви водя натам, където има битка и победа, за да направя от вас мъже и герои за времената, през които ще бъдат необходими такива. Зашийте мъртвеца в чувал и го спуснете зад борда. Неговата каюта вземам за себе си и преди мен никой не бива да стъпва в нея.

Вестта, че Нурван паша е дошъл на борда и поел командването, предизвика голямо ликуване и сред останалия екипаж и всички ръце се задвижиха с удвоена бързина, когато капитанът заповяда да се издигнат всички флагове и вимпели и корабът да се постави в негова чест в параден вид.

Междувременно Катомбо гребеше към борда на „Тигър“, за да отведе на „Селим“ жената и детето си. Въпреки предварителното му успокоение тя бе брала голям страх по него. Той можеше веднага да отиде при нея, без да се налага първо да дава информация на старши лейтенанта, тъй като този и бездруго бе видял и чул каква радост бе предизвикала появата на бившия капудан-паша на „Селим“. След като разказа на Айша всичко накратко, той предприе едно внимателно проучване на товара на „Тигър“, фелуката приютяваше голямо богатство от пари и стоки и всъщност той сега имаше правото и властта да присвои всичко. Но вместо да го стори, нареди кормчията и сина на загиналия майстор-платнар да дойдат при него. Дватамата не знаеха кого имат пред себе си.

— Кому принадлежи сега по ваше мнение корабът? — попита ги.

— Той принадлежи на „Селим“ — отговори кормчията мрачно. — Какво ще стане сега с нас и що за ликуване беше онова там отсреща?

— Преди малко аз ви се заклех, че няма да ви бъде сторено нищо, а аз имам навика да удържам думата си. „Тигър“ принадлежи на капитана и ще съпроводи „Солим“ като плячка. Товарът обаче ще остане ваша собственост. Старши лейтенантът, който е тук на борда, ще ви отведе до най-близкото пристанище. Разпределете си после благата по ваше усмотрение, но побързайте, та да не се налага „Селим“ да чака прекалено дълго фелуката!

Дватамата мъже бяха изненадани от тази великодушна постъпка и изразиха благодарността си с възторжени слова.

— Корабните документи в каютата ли са? — попита той после.

— Да — отвърна синът на платнаря. — Ние имаме различни документи за различни случаи и тъй като ти се отнесе великодушно с нас, ще ги имаш всичките. Ела с мен долу!

Той го последва. В малкото помещение, в което Катомбо беше говорил с капитана, младият мъж нави килима на руло.

— Тук е тайното скривалище, съдържащо всичко, което властите не е необходимо да знаят. Татко е мъртъв. Аз самият отдавна се каня да поема по друго плаване и не се нуждая от документите, които са скрити тук. Те са твои!

Той избута част от пода и стената и на бял свят се появи една кухня, която освен няколкото пълни кесии, съдържаеше и пет-шест пакета документи.

— Парите са ваши — рече Катомбо. — Аз вземам документите.

Той ги прибра и отиде после на палубата, за да осведоми старши лейтенанта за отношението си спрямо фелуката и нейния екипаж. След това нареди да го откарат заедно с жена му и детето на „Селим“, а „Тигър“ издигна платна и се насочи към най-близкия бряг...

10. ПОД ЧЕРНИЯ ФЛАГ

От току-що описаните събития отново бяха минали няколко години. Граф Хоенег отдавна беше освободен чрез дипломатическо посредничество от своята тъмница в Константинопол и се бе върнал в имението си.

С набраздено от тежки грижи чело, той седеше сега в кабинета си и гледаше писмото на една застрахователна компания, което лежеше пред него на масата и имаше следния дословен текст:

„Ваша светлост!

Ние се виждаме в невъзможност да проявим интерес към Вашето предложение относно заемането ни със застраховката на Вашите кораби и плаващи стоки. Причината за отказа ни се крие в необичайно високия риск от загуба, несъответстващ на никаква застрахователна такса. Ние не можем да се освободим от опасението, че в случай на съгласие от наша страна няма да споделим съдбата на различните компании, доведени от деловите връзки с Вас до ръба на банкрута. В деня, в който получим достоверно съобщение, че на занаята на Черния капитан е сложен край, ние с удоволствие ще се предоставим на Вашите услуги.“

Графът сложи писмото настрана с горчиво изсмиване. Черният капитан и отново Черният капитан! Какви щети беше причинил вече този злокобен човек на къщата „Хоенег“! Вече десет кораба на норландската колониална компания бяха нападнати и плякосани ведно с ценния си товар. И нямаше никакъв изглед да бъдат прекратени деянията на опасния пират.

Норланд беше насочила своето внимание към приходите от отвъдморски колонии и по почин на граф Хоенег — в тези неща той притежаваше особена далновидност — се бе сформирала компания, която бе предоставила средствата за закупуване и експлоатация на презморския имот. Графът беше участвал в учредяването със своето незначително състояние и чрез хитри машинации бе съумял полека-лека да събере в свои ръце почти всички дялове на компанията. Печалбата, вливаща се в джоба на Хоенег от това доходоносно предприятие, възлизаше на милиони. Всемогъщият граф владееше кажи-речи цялата норландска търговия по море, а корабите, които се намираха по вода и носеха флага на тази страна, пътуваха в по-голямата си част по поръчения и сметка на графа.

Но ето че се появи — отначало мъгляв, после все по-определен — странен слух. Посред най-дълбок мир Турция бе получила „обявяване на война“, подписано от „Черния капитан“. Съответните учреждения изпървом се изсмяха, ала смехът скоро щеше да секне. Само след няколко дни пристигна съобщение, възвестяващо потъването на турски търговски кораб. Той бил нападнат в открито море от една малка фелука и след кратка отбрана превзет. Каперът откарал плячката близо до брега, където екипажът на търговския съд бил спуснат в лодки. После, още край, брега, плякосаният кораб бил потопен заедно с товара.

Това бе началото на една водена с безпримерна дързост от страна на капера морска война. Портата полагаше всички усилия да се справи с този опасен враг, ала напразно. Какво помагаше, че корабите се осмеляваха вече само въоръжени да излизат в открито море. „Тигър“ им показваше, че ги превъзхожда във всяко отношение. Съобщенията за каперирани и потопени кораби се увеличаваха, да, създаваше се впечатление, като че мистериозният враг притежава дарбата да се появява на две, три места едновременно — така невероятно бърз бе в движенията си.

В Стамбул още умуваха какви мерки да вземат срещу „Тигър“, когато пристигна нова лоша вест. Една бойна корвета с двадесет и пет оръдия бе пратена на дъното от „Тигър“. По този път той бе описан не като фелука, а като тримачтова фрегата с клиперски такелаж — доказателство, че при „Тигър“ не се касае за един, а поне за два, ако не и за повече кораби.

Работата започваше да става сериозна и беше време да се сложи край на занаята на капера. Защото новините за събитията започнаха да се разпространяват в чужбина, макар Портата от съображение своя престиж всячески да се старееше възможно най-малко да ги оставя да се процеждат. Цяла една флота потегли да лови Черния капитан, ала се върна с неизпълнена задача. Пиратът беше подушил работата и се бе оттегил — къде, това така си и остана тайна. Той трябва да разполагаше с някое отлично убежище, осигуряващо му всички необходими средства, така че да е напълно независим от външния свят.

Също над личността „Черния капитан“ витаеше изпълнен с тайнственост мрак. Никой не можеше да каже кой беше той в действителност. Да, никой не можеше да се похвали, че се е виждал лице в лице с него. Мнозина твърдяха, че бил по херкулесовски сложен негър, други се изсмиваха над това и казваха, само един европеец можел да разполага с мореплавателските знания, които „Черния“ вадеше на бял свят, не липсваха обаче и суеверни морски труженици, които считаха капитана на „Тигър“ за самия Сатана.

Иначе цареше само настроение на признание, що се отнася до неговата храброст и рицарство. „Черния“ беше единственият капер, който не проливаше човешка кръв. Той показваше съвсем честно своя черен флаг и приближаваше, без един изстрел да даде. Отбраняваше ли се противникът, то той употребяваше действително оръжията си, предадеше ли се обаче, не му се случваше никаква беда. „Тигър“ го вземаше на буксир до най-близкия бряг и екипажът получаваше необходимите средства, за да се прибере в родината. Разказваха се дори няколко случая, в които Черния капитан можел да вземе на бордаж дадения кораб, ала се отказвал, за да съхрани живота на хората, и оставял плячката да отплава, разбира се, само за да я получи по-късно чрез хитрост в ръцете си.

Повече от година продължи тази най-странна от всички морски войни. Черния капитан старателно се въздържахше от всяко враждебно действие срещу друга сила, така че никоя държава не се виждаше принудена да се намеси някак. Затова толкова по-изненадани бяха хората, когато внезапно полетя по света новината, че „Черният“ бил каперирал два кораба на норландската колониална компания. Удивлението стана още по-голямо, когато застрахователната компания, имаща задължението да компенсира щетите, бе обезщетена до последния хелер от Черния капитан, но с изричното изискване да не сключва занапред никакъв застрахователен договор с колониалната компания. Всеки кораб на това ръководено от граф Хоенег предприятие, който срещнел, бил изгубен.

Работата бързо се разнесе и последицата бе, че застрахователните компании, към които графът се обръщаше, една след друга отказваха да сключват сделки с него. Хоенег направи отчаяни усилия да получи помощта на Англия, тъй като съзнаваше, че Норланд, чиято най-слаба страна бе марината, не можеше да излезе насреща на този ужасен противник. Но Англия отклони със съжалително вдигане на рамене. Тя отдавна гледаше със завист на процъфтяващата колония и посрещаше с тайно задоволство всяко отслабване на норландската търговия по море.

Ето как графът се видя принуден да разчита единствено на себе си и на своя интелект. Неговата компания бе регистрирала вече загубата на десет кораба. Какво да прави? Да се откаже от това доходоносно предприятие заради един-единствен човек? Смехотворно! Тук все пак трябваше да се намери някакъв изход! И той действително се намери. Хоенег тайно сключи договори с притежателите на няколко зюдерландски кораба. Отсега нататък те щяха да плават за сметка на норландската колониална компания. Черният капитан очевидно бе хвърлил око само на норландските кораби. Нека си хвърля! Щетите, произлезли от конфискацията на неговите норландски кораби, щяха богато да се компенсират от печалбите, които щеше да извлече от плаванията на зюдерландските кораби...

Така стояха нещата, когато пристигна писмото на застрахователната компания. Това беше последният безуспешен опит, предприет от графа в това отношение. Той

замислено подпря глава с ръце. Кой, по дяволите, беше тоя тайнствен Черен капитан? И кого целеше да засегне работата, Норланд или само неговата собствена персона? Почти се създаваше впечатление, че са се прицелили в самия него. Защото на няколко пъти се бе случвало, че неговите съдружници, участващи — макар и с далеч по-малки суми — в презморското предприятие, бяха компенсирани от трета, неизвестна ръка за загубите, претърпени от конфискацията на корабите. Единственият потърпевш следователно бе само той! Но кой от тези, които бе превърнал в свои врагове, можеше да притежава властта, упражнявана от Черния капитан? Започна да прехвърля в мислите си всички онези, с които бе кръстосал враждебно пътища, ала ни един-едничък не отговаряше на способностите, демонстрирани от Черният капитан. Работата засега все още бе загадка, чието разрешаване трябваше да предостави на бъдещето.

Графът беше смутен в мислите си от влезлия слуга.

— Милостиви господарю, капитанът на „Чайка“ моли да бъде приет.

Графът подскочи с вик на радост.

— Капитанът на „Чайка“? Не го очаквах толкова скоро. Пусни го да влезе!

Слугата се отстригна и един висок мъж, в когото от пръв поглед си личеше морякът прекрачи прага.

— Добре дошъл, капитан Хофман! — посрещна го графът. — Вече се върнахте от пътуването?

— Ай, ай, хер граф! Вчера пристанях с моята „Чайка“.

— Благополучно ли беше плаването?

— Не, Ваша светлост!

Това „не“ беше речено с такова силно натъртване, че Хоенег го погледна удивено.

— Какво искате да кажете? Да не би корабът ви да е претърпял морска авария и сега се нуждае от поправка?

— Не, „Чайка“ пристигна в добро състояние.

— Бе, ама вади си най-сетне езика, де! Какво нещастие ви сполетя?

— Товарът е изгубен.

Графът пребледня. Шокиращата новина така го удари в краката, че трябваше да седне.

— Изгубен! — прогъгна. — Аз... аз не ви разбирам. Какво... какво искате да кажете с това?

Капитанът го погледна с израз на съчувствие.

— Черният капитан реквизира вашия фрахт.

Известно време бе тихо между двамата. Графът първо трябваше вътрешно да асимилира значението на тези думи.

— Черният капитан! Все отново Черният капитан! — промълви сетне той мъчително. — Но как е възможно? Как е могъл да знае, че се намирате в моя служба?

— Тук ме питате прекалено много, хер граф! Нямам си никакво понятие. Работата все пак беше грижливо държана в тайна.

— Този мерзавец! Той значи дръзва да напада и зюдерландските кораби! Разказвайте!

— Въжето скоро ще бъде достатъчно развито. „Чайка“ беше стигнала ширината на Азорите, когато бе съобщено за един голям тримачтов, който плаваше с една направо чудовищна бързина по килватера ни. Още никога не ме е подслонявал кораб, развиващ подобна скорост. Когато наближи, можех да различа през тръбата цвета на платната. Бяха черни. Аз естествено веднага предугадах къде съм. Такъв бърз кораб с черни платна притежавал Черният капитан. Но това познание не ми отне хладнокръвието, понеже беше известно, че той напада само турски и норландски кораби. Та указах значи спокойно на кормчията да спазва досегашния курс. В противен случай щях да възбудя подозрението на капера. С напрежение наблюдавах

неговото бързо приближаване. Когато бе отдалечен само на една морска миля, даде с изстрел заповед да легна в дрейф. Аз се подчиних и...

— Не бивало е да го вършите! Трябваше да направите опит да се отскубнете.

Капитанът се ухили с превъзходство.

— Да ме прощавате, хер графе, ама не ги разбирате вие тези работи. За отскубване на можеше и да се мисли. Вие именно не познавате Черния капитан.

— Но сте можел да се отбранявате.

— Наистина ли го мислите? Дори „Чайка“ да беше въоръжена с оръдия, пак нямаше да може да се мери с големия тримачтов. Не, Ваша светлост, моят начин на действие беше единственият правилен.

— Разказвайте по-нататък!

— През тръбата не забелязах жива душа на борда, един-едничък мъж висеше на бакбордните ванти. И ето че като под магически удар паднаха всички ветрила и тримачтовият описа около нас елегантна дъга.

„Кораб, ахой! Какъв съд?“ — викна към нас мъжът от бакбордните ванти.

„Бриг «Чайка», капитан Хофман“ — дадох аз за отговор.

„Тук «Тигър» на Черния капитан! Елате веднага на борда!“ Как трябваше да постъпя, хер графе? Пред лицето на двайсет оръдейни амбразури да откажа да се подчиня на заповедта? Сметнах го за напълно изключено. Та наредих значи да спуснат лодката и след пет минути стоях на борда на капера. Все още не виждах хора по палубата с изключение мъжа от вантите, който междувременно бе слязъл и сега тръгна към мен. Беше облечен изцяло в черно и носеше на лицето си също такава маска, така че чертите му не можеха да се разпознаят. Той не ме остави задълго в неяснота относно онова, което искаше от мен.

„Вие сте нает от норландската колониална компания, хер капитан? Не отричайте, аз съм точно осведомен. Ще ми е жал, ако бъда принуден да стъпя на вашия кораб.“ „Какво желаете от мен?“ „Желая пратката на тази компания, която сте натоварил.“ „С какво право си позволявате...“ „С правото на по-силния — прекъсна ме той. — Капитане, ще бъда откровен с вас. Аз не съм враг на Зюдерланд и нито враг на Норланд, а воювам с граф фон Хоенег, в чиято гибел съм се заклел...“

— Стой! — извика графът, който бе слушал с израз на крайно напрежение. — Не попитахте ли мъжа как се е стигнало дотам, че да се държи като мой враг?

— Аз действително му поставих един въпрос за това отношение, ала той се направи, че не го е чул. Но позволете да разкажа нататък!... Аз естествено повдигнах протест срещу всяка употреба на сила. „Черният“ ме остави спокойно да се изкажа, но когато свърших, рече: „Хер капитан, вие стоите понастоящем в служба на Норланд и поради това би трябвало да ви третирам като мой враг. Но аз ще проявя готовност да пощадя кораба ви, при условие че ми предадете стоката си. В този случай никое от моите момчета няма да стъпи на вашия съд. Противопоставите ли се обаче на желанието ми, което не бих искал, ще бъда принуден с оръжие в ръка да предам емфаза на думите си. Значи размислете и решавайте бързо!“ Ваша светлост, вие вероятно ще съумеете да се поставите в моето положение. За мен имаше само един избор, а именно да отстъпя пред силата. Ето как не му мислих дълго, а дадох необходимите заповеди. След няколко минути лежахме борд до борд и моят екипаж се труди в продължение на десет часа с пот на челото да намести нашия товар в трюма на капера. През туй време мъжете от командата на „Тигър“ стояха край нас с извадени пищови, готови при най-малкия признак на съпротива да загърмят. Но да скъся нещата! Преди да напусна вражеския кораб, „Черният“ пристъпи към мен. „Хер капитан — каза със спокоен, почти приятелски тон — този път пощадах кораба ви. Но за в бъдеще се пазете да се грижите за гешефтите на граф Хоенег! Аз не го желая, разбирате ли? И за да можете да се оправдаете, ще ви помоля да му предадете едно послание.“ И той ми връчи ей това писмо.

Графът огледа любопитно „посланието“, което капитанът сложи в ръцете му. Дали съдържаеше то разрешението на загадката и даваше ли разяснение относно

личността на „Черния“?

— Благодаря ви, хер капитан. Вашата вест беше лоша, но признавам, че другояче не сте могъл да постъпите. А сега ме оставете сам! Трябва да обмисля нещата на спокойствие.

Капитанът напусна с кратък поздрав стаята, а Хоенег зае място край писалището си. Известно време държа писмото в ръка, сякаш се страхуваше да го отвори. После грабна с отривисто движение ножа за хартия, за да отстрани обвивката.

Посланието съдържаше малко, с енергично изписани букви думи, ала графът като че се нуждаеше от цяла вечност, докато схване смисъла им. Дълго време се взира отнесено в листа в ръцете си. Най-сетне го сложи на масата. Беше станал много блед и едри капки пот оросяваха челото му. Затвори очи и главата му клюмна като под тежък товар върху гърдите. За какво мислеше? Сенки от миналото, които отдавна беше забравил, ли се появяваха, за да го измъчват? Или чуваше Ангелът на отмъщението да приближава с прокрадващи стъпки и да спира пред неговата врата, готов всеки миг да влезе?

Писмото, предизвикало такава обърканост у Хоенег, гласеше следното:

„Ти ми ограби Лилга, която бе вярна на моята душа. Затова ти вземам богатството, с което е свързано сърцето ти, и на което се крепи властта ти. Няма да отдъхна и си почина, докато не те видя в нозете си.

Катомбо, Черният капитан“

11. СИНЪТ НА КОВАЧА

По широкото шосе, водещо през селото за Фюрстенберг, столицата на Норланд, крачеше един млад мъж.

Той едва ли беше на повече от двадесет и две години, но в цялото му същество бе залегнал израз на зрелост. Неговата висока и силна фигура, увереността на движенията му и красивите и мъжествени черти на облъхнатото от руменината на здравето лице можеха определено да създават само приятно впечатление. Дори малката, добре поддържана брадичка тук сякаш бе необходима за цялостния ефект. Той носеше добър костюм, подчертаващ още повече гъвкавостта на цялата снага.

От двете страни, полускрити зад сенчести предни градини или претенциозно пристъпили до шосето, се низеха вила до вила. Помежду им, силно открояваща се от техния стил, се издигаше една окадена до черно къщичка, която чрез високия комин, монтираната над вратата козирка и няколкото специфични съоръжения ясно се легитимираше като ковачница. Пред портата за колите бе спряло едно леко купе. Задната му ос бе строшена, а до запотения впряг стоеше лакей в богата ливрея и се мъчеше да успокои животните.

Пасажерите бяха слезли. Те бяха един господин и една дама. Господинът вероятно бе започнал двайсет и три години и притежаваше онази външност, която може да се придобие само във висшите кръгове. Но още от пръв поглед си личеше, че гордостта и високомерието при него са достигнали значително развитие. Дамата се носеше според кройката на голямата мода. Тя беше някъде към седемнайсетте, но нейните сигурни маниери ѝ придаваха повече години. Още по детински меките, очарователни черти позволяваха да се отгатне, че прелестната пъпка ще разцъфне до роза със съвършена красота, към която не всеки щеше да може да протегне ръка. Страните ѝ сега бяха бледи като след преживян страх. В големите сини очи още проблясваше влагата на уплаха, но гласът ѝ звучеше меко и спокойно.

— Нямайте грижа, хер графе! Аз се чувствах посред опасността под сигурната закрила на един рицар, чийто ранг само е достатъчен да събуди най-голямо доверие.

Господинът се поклони благодарствено, но погледът му се спря неуверено и изпитателно върху нейното лице. Истина ли бе това, което каза, или тя въпреки своята младост вече бе усвоила онзи тънък сарказъм, за който е лесно да изрази укора само като лек намек? Тя го гледаше открито в преждевремененно ухабеното лице, а около малката ѝ уста играеше една почти присмехулна усмивчица. Той се реши на лека защита.

— Един истински рицар разчита само на себе си и е винаги безукорен. Но когато се осланя на качествата на неразумни и зле възпитани същества, като тези два арапа, то действително може да изпадне в неловкото положение да се надява на опрощение.

— Скъпи ми графе, вие много вероятно имате по-меродавна преценка от моя началник на конюшната, който твърди, че враните жребци притежавали отлична школовка. Той само ме помоли да взема друга карета и на него да предоставя карането. Впрочем, инцидентът беше повече развеселяващ, отколкото опасен, и дори лошата страна, да не намерим ковача, си има приятната последица да ме предостави по-дълго на услугите на моя благороден рицар.

Очите му отново добиха онзи изпитателен поглед. Не целяха ли думите ѝ да го накарат да схване превъзходството на оня коняр? В такъв случай нежното женско създание пред него действително бе по-съзряло, отколкото бе предполагал. Край външните ъгълчета на очите му се очертаха няколко бръчици, когато продължи:

— Де да можеха тези услуги да са с вечна продължителност, милостива моя принцесо! Но хората ще се безпокоят за Ваше височество. Аз трябва да оставя каретата тук и да наема някоя друга.

Той се обърна към жената на отсъстващия ковач, която бе стояла досега на входа.

— Значи нямате никой, който би могъл да се заеме с незабавната поправка?

— Не. Чиракът няма да съумее да се справи.

— Има ли наблизно някоя прилична кола, която човек може да наеме?

— Действително. Но... дал Бог добро, хер доктор! — прекъсна се тя. — Чудесно време за разходка! Нали?

Тези думи бяха отправени към междувременно приближилия пешеходец, който бе възнамерявал, поздравявайки, да отмине, но сега пристъпи по-близо като свали шапка. Жената му протегна ръка наполовина свойски, наполовина почтително.

— Хер кръщелникът може би искаше да подмине?

— За да не ви обезпокоя.

— Обезпокоите? Напротив! На каретата на дамата и господина се е строшила оста; мъжът ми отсъства, а до ковачницата на вашия баща е твърде далеч. Летовникът отсреща, англичанинът, не заема на никого екипажа си освен на хер доктора. Ето как хер кръщелникът би могъл тук да помогне, ако пожелае да прояви добрината.

— Моят приятел лорд Хейлинбрук за съжаление замина за града, срещнах го по път. А наблизно няма откъде да се намери кола. Но ако хер графът — той се поклони учтиво, но сдържано на младия мъж — позволи, аз за кратко време ще възстановя годността на каретата. Има ли огнището огън?

— Да, необходим е на чирака за направата на клинци.

— Нека тогава фрау кръстницата се погрижи междувременно за удобството на дамата и господина. Аз веднага ще се заломя за работа.

Той влезе в ковачницата, свали редингота, запретна ръкавите и препаса висящата там кожена престилка на майстора. След като бе разпалил огъня както подобава, прегледа повредената част на каретата.

— След половин час дамата и господинът ще могат да пътуват — гласеше преценката му.

Господинът и дамата бяха следили с удивление хода на събитията. Наистина ли бе в състояние този толкова знатно изглеждащ мъж, носещ докторска титла, да поправи счупената калясна ос? Жената на ковача го бе нарекла кръщелник, той едва ли значи можеше да е от благороден произход и все пак се нарече приятел на лорд Хейлинбрук, странящият от хората англичанин, който, като пълномощник на своята кралица, имаше достъп до Двора. Това бе една загадка, с която, изглежда, преди всичко дамата се занимаваше.

Тя наблюдаваше внимателно всяко негово движение и направи констатацията, че той очевидно притежаваше необикновена физическа сила. Конете бяха в миг разпрегнати и той повдигна и избута каретата, сякаш имаше в ръцете си детска играчка. После от ковачницата закънтяха тежките удари на чука и през входа се разхвърчаха искри на улицата.

Фрау майсторшата беше сложила пред къщата една масичка с два стола, на които се настаниха дамата и господина.

— Как се нарича господинът, който по странен начин е лекар и ковач по същото време? — попита дамата.

— Лекар? Не, той не е такъв, а доктор по правните науки — отговори запитаната с видима гордост.

— Каква служба заема?

— Никаква. Той не го смята за необходимо и казва, че щяло да му пречи на по-нататъшното учение. Той е синът на придворния ковач Брандауер, а аз и херцогът сме му кръстници.

— Аха, обичайната просия за кръщение, на която човек за жалост толкова често е изложен! — рече младият мъж неуважително.

Лицето на ковашката жена леко се изчерви.

— Смя ли да попитам кой е господинът?

— Аз съм граф Хоенег. Тази дама е принцеса Аста от Зюдерланд.

Той, види се, бе възнамерявал да направи впечатление с това представяне, ала се бе излъгал, защото жената не се стресна ни най-малко, а се обърна с радостно изненадана физиономия към принцесата.

— Чудесно е, Ваше височество, дето ви виждам най-сетне! Хер кръщелникът ни разправя все такива добри неща за вас и вашия баща, князът. Той има много остро око за политиката и навярно би бил в Двора на своето място. Негово сиятелство много често се отбива в ковачницата и винаги го кани да постъпи на дворцова служба, ала той никога не пожелава.

— Значи младият хер доктор ме познава?

— Не, той все още не е виждал Ваше височество. Но хер графа тук той познава.

— Нима и за мен е говорил? — попита онзи с едно пренебрежително забавление.

— Много често.

— Но все само добро, както мога да очаквам?

Тя се поколеба за миг, после отвърна:

— Да, добро, защото е разправял, че старият граф Хоенег, вашият баща, ще стане един ден наш херцог, когато сегашният, който е бездетен, се помине. Но все пак трябва да ви кажа, че кръщенето на беше просия. Херцогът сам го предложи и придворният ковач трябваше да се подчини. Но той настоя да участвам в обряда и аз и височайшият господар го прие като съвсем редно. Нашият суверен си е именно много мил мъж, който желае само добро на своите поданици и гледа на тях като на свои деца. Да даде Господ, по-късно да не стане другояче!

Графът изглеждаше готов за някоя остра приказка, ала се сдържа, тъй като към ковачницата приближаваше една необикновена фигура.

Беше жена. Вървеше боса и носеше пола с крещящ червен цвят. На раменете си имаше жълто, доста замърсено наметало. Около главата бе увила като тюрбан синя кърпа. Цветът на лицето, на което един изшилен нос тронуваше над островърхата брадичка, беше тъмнокафяв. Като норландка човек би трябвало да я оцени на над петдесетгодишна. Но тя явно бе циганка и тъй като жените от това племе бързо се състаряват, то, вероятно, още не беше достигнала тази възраст.

При вида на графа не показва никакво смущение. Измервайки него и другите с остър поглед, тя поздрави с едно почти гордо движение на ръката и попита:

— Няма ли златният господин някой малък дар останал за Лилга, циганката?

Той отметна ядосано глава.

— Върви си! Просенето тук е забранено.

Тя пристъпи една крачка по-близо и задълба погледа на своите големи, тъмни очи в лицето му.

— Как? Господинът ми казва да си вървя? Нямаше ли време, когато Лилга, ваджината на своето племе, дори за графа бе добре дошла? Аз познавам вашето лице и вашите студени очи, които могат само на високомерието да дават живот. Вие сте синът на граф и се домогвате до скиптър и короната. Но вие отблъснахте дзингарата и ето как началото ви ще бъде, наистина, като стъпката на слон, която всичко размазва, ала краят ви ще бъде като смъртта на изтощения от преследване дивеч, който умира в мрачния гъсталак — самотен, изоставен, с изтичаща кръв.

Тя се беше изпънала нависоко, колкото позволяваше снагата ѝ, и държеше десницата си заклинателно издигната. Очите ѝ светеха, думите звучаха съскащо през зъбите с цвят на слонова кост, проблясващи между тънките устни. При цялата си сегашна грозота тя навяваше предположението, че по-рано е била красиво момиче.

Графът беше скочил. Неговите очи също мяхаха мълнии. Обладан от ярост, той я сграбчи за ръката.

— Жено, вещице, трябва ли да те размажа?

Принцесата също се бе надигнала. Нейният мек, озадачен поглед срещна очите му. Той си дръпна ръката от циганката и се обърна към жената на ковача.

— Изпратете незабавно чирака до полицията! Тази скитница ще бъде арестувана!

В този миг доктор Брандауер излезе от ковачницата с големия ковашки чук в ръка. Циганката го погледна. Очите ѝ бяха придобили сякаш трикратна острота, а по възбуденото лице плъзна трепет на изненада. С две бързи крачки застана пред него.

— Вие сте Макс, синът на дворцовия ковач?

— Да — отвърна той учуден.

— Аз съм Лилга, дзингаритата.

— Лилга? Възможно ли е? — възкликна и радостна изненада озари лицето му. — Най-сетне, най-сетне се изпълни желанието ни. Трябва да дойдете с мен при татко!

— Лилга не може да ви последва.

— Защо не?

— Защото ще бъде арестувана.

— По каква причина?

— Понеже си позволи да надникне в бъдещето на височайшия господар там.

— Господарят няма да нареди да ви задържат. Вие ще тръгнете с мен!

Тези думи бяха изречени с категоричност, от която графът се почувства оскърбен.

— Охо! — рече той. — Аз заповядах задържането и ще съумея да си издействам подчинение.

Полюлявайки тежкия железен чук като перо в ръката си, Брандауер го погледна усмихнато в лицето.

— Хер граф, моля ви най-покорно да освободите тази жена.

— Нямам причина да оттегля заповедта си.

— Аз ви моля от учтивост за нещо, за което не е необходимо да умолявам. Тук никой не е длъжен да се подчинява на вашите заповеди. Ние не се числим нито към полицията, нито към вашата прислуга, а Лилга стои под моята специална закрила. Аз се съгласих да ви окажа помощ. Искате да ме принудите да ви лиша от нея, без да довърша поправката?

— Ще се обслужим с друга кола.

Тогава принцесата пристъпи към Брандауер.

— Хер доктор, довършете започнатото! Аста от Зюдерланд ви моли за това.

Една светкавица проблесна от очите му към нея.

— Ваше височество, това желание за мен е заповед! Аз иначе не допускам да ми заповядват, ала от такава уста е достатъчна една дума, за да ме превърне в смирен слуга. Лилга, иди в стаята и почакай, докато свърша!

Тя поклати глава и се взря в него с поглед, който странно блестеше между благосклонността и покорството.

— Народът на боанжарите и ломбардците е напуснал Индия, защото Бование, богинята, така му е повелила. Той се скита по чужди страни и няма да има ни покой, ни отдих, докато не бъде намерена магическата постройка, при която ще се събере, за да господства над земята. Лилга е дъщеря на своето племе, тя няма право да почива, когато духът ѝ тласка. Тя трябва да тръгне, но вие ще я видите отново, още преди слънцето да е залязло три пъти. Дайте ми ръката си!

Тя взе десницата му, но едва ѝ хвърли един кратък поглед. Очите ѝ потърсиха далечината и се приковаха там с израз, сякаш пред тях се разтвориха дверите на бъдещето. После го погледна твърдо в изпълненото с очакване, усмихнато лице.

— Духът е всезнаещ, а окоето на човека е слабо. Но когато духът го подсили, тогава пред него се откриват неща, които то иначе не е в състояние да съгледа. Вие не вярвате на това, което Лилга казва, и въпреки всичко то ще се изпълни. Вашата ръка е силна, размахва чука. Тя се нуждае от тази сила, за да държи по-късно скиптър. Скиптър и чук ще бъде лозунгът на вашия живот. Вие ще сеете любов и ще жънете вражда, но пестникът ви ще се стоварва като чук върху главите на вашите врагове, а до вас...

Тя спря внезапно по средата като под въздействие на някакво неочаквано лице и улови после с бързо движение ръката на принцесата, която бе останала наблизко.

След това продължи с предишния тон:

— До вас виждам ангела на вашия живот, когото сте намерил, когато сте държал чука, и който ще ви остане верен, когато носите скиптъра. По-късно ще съзнаете, че Лилга е предвещавала истината!

Тя пусна ръцете на двамата, обърна се и с няколко бързи крачки изчезна по пътеката, която водеше между ковачницата и най-близката дача на открито...

Беше вечерта на същия ден. Макс Брандауер седеше в помещението на дворцовата ковачница, което родителите му бяха предоставили за учебна стая, и опитваше да съсредоточи мислите върху една военна научна статия. Не му се удаваше, понеже те все се връщаха към днешната среща.

На първо място приковаваше неговото внимание появата на циганката. С нейното име се свързваха спомените, водещи назад до първите дни на неговото детство. Той я беше видял един-единствен път като петгодишно хлапе. Тогава тя се бе намирала във възрастта на сиромашкото лято и все пак още си беше една привлекателна личност. Внезапно тя изчезна също така бързо и неочаквано, както беше дошла, а после родителите му я бяха чакали с копнеж години наред. Днес тя отново се бе появила. Дали по маловажни причини, или за разрешаване загадките, свързани с пораншната ѝ поява? Кой можеше да го знае?

Той беше разказал на родителите си за срещата и получил от майката мек укор, че отново е изтървал Лилга из очи. Бащата обаче беше останал спокоен с твърдото убеждение:

— Тя сигурно ще дойде, ако наистина е била тя.

Редом с фигурата на прорицателката пред духовните очи на Макс Брандауер се възправяше като ефирна, бляскава картина обликът на принцесата. Той още не беше изпитвал сладките, ощастливяващи пориви на любовта. Следователно му липсваше мерило за прекрасното настроение, в което се чувстваше преминал от късо време насам.

Долу в работилницата ударите на чуковете отдавна бяха, заглъхнали и тримата калфи седяха пред вратата след взетата вечеря, за да побърбят за този и онзи и пушат лулите си. В близост се бяха наместили върху катурнати колела от каруци двамата чираци с похвалното намерение да дочуят колкото се може повече от този разговор и същевременно да се наслаждават на мириса на калпавия тютюн, който в никой случай не би докарал един по-изтънчен нос до възторг.

— Да — рече Томас, главният калфа, — младият господар е отново тук и сега сигур пак ще има сегиз-тогиз някое запавление, в което човек може да се понапърка. Всеки ден упражнение и опучение по фехтовка с рапира, шпага, сечене и мушкане със сапя, вечер плаване по реката или някакво друго излизане, при което Томас няма да отсъства. А освен песедата това ще носи някоя халпа пира, сандвич с шунка или...

— Или чаша двойно препечена хвойнова и една амбалема — вметна вторият в словото му.

— Да, така стои работата — пригласи третият.

Тримата калфи бяха големи скици. И тримата бяха служили — Томас в кавалерията, Казимир при гренадирите, а Хайнрих в артилерията. Всеки от тях беше стигнал до унтерофицер и смяташе своето оръжие за най-доброто. Бяха неженени и твърдо решени да запазят колкото се може по-дълго сегашното си добро положение, макар че всеки бе скътал в най-дълбокото ъгълче на сърцето си една скъпоценност, която имаше най-голяма прилика с една представително женска фигура: Томас именно здравата ценеше вдовицата Барбара Зайденмюлер, Казимир много често сънуваше очарователната млада вдовица и продавачка на картофи Барбара Зайденмюлер, а Хайнрих най-обичаше да пие вечерната си чашка при уважаваната и добродетелна вдовица, картофопродавачка и гостилничарка Барбара Зайденмюлер.

И всеки от тях си имаше, както обикновено е прието да се казва, своя чешитлък. Томас Шуберт, кавалеристът, през целия си живот не бе съумял да изрече едно „б“, така че и неговото собствено име не звучеше другояче освен Шуперт. Казимир,

гренадиърът, беше изключителен мълчаливец и участваше в забавните разговори най-често само с думите: „Да, така стои работата“ или „работата не стои така“. Хайнрих, артилеристът, беше душевадецът на другите двама, той все имаше някое възражение под ръка и имаше особена слабост здравата да разтяга локуми, без при това човек да има правото да се усъмнява в неговата порядъчност.

На Томас, изглежда, не се понрави прекъсването на приказката му. Той издуха силно пълна уста дим във въздуха и рече:

— Затваряйте си човките, хупостници! Какво ви влиза в рапотата моята двойно препечена хвойнова или чак пък любимите пури! Ампалемата си е най-добрият загънат лист, който може да има. Хапана, Капалеро, Лондре, Патавия, Пуро — всичко това е нищо пред една истинска Ампалема. Впрочем не пива да ме опърквате, когато разказвам за младия господар! Довечера ще грепа с него донякъде надолу по Олер, а вие хич хапер си нямате как опичам да го правя. Той си лежи тогава тихо в ладията, затворил очи, и не опелва нито дума. Аз опаче знам, че наш тогава най-допре мисли и учи. А когато после се върнем, подава ми ръка и казва: „Днес отново пеше прекрасно, плагодаря ти, драги Томас!“ В такива случаи пих могъл да го прегърна, ако не пеше твърде учен и знатен. Той има нещо у сепе си, което не мога да назова с истинското му име, но което докосва сърцето и всява могъщ респект. Гледах веднъж една пиеса, която се казваше „Помазания принц“, и...

— „Пожелания принц“ — осмели се тук да поправи Фриц, единият от чираците.

— Мълчи, зелена човко! Когато главният калфа говори, калфите мълчат, а чираците значи толкоз повече! Дали принцът е помазан или пожелан, то е все тая. Та се среща значи в пиесата един принц, който е кундурадгия, и като гледам аз младия господар, то...

— ...то всякогаш ти се струва, че той е кундурадгията, а ти принцът — прекъсна го Хайнрих.

— Не пива да ме пресичаш посред най-хупавата приказка, инак накрая хич няма да знам откъде да я подхвана пак.

— Да, така стои работата! — рече Казимир.

— Та тоя принц значи, дето пеше кундурадгия...

— Томас! — викна в този миг Макс надолу през отворения прозорец.

Бившият унтерофицер се надигна в права като свещ стойка.

— Слушам, хер доктор!

— Готов ли си?

— Всякога!

Той приглади косата, накриви както трябва каскета и закопча сакото. После подаде лулата на чирака.

— Ето, Фриц, занеси я горе в таванската ми стаичка! Знаеш вече на кой пирон! В господарска служба пушенето на тютюн е противоустановно.

След няколко минути докторът слезе.

— Ще минем през градината, Томас. Оттам ни е по-близо.

Калфата го последва на дистанция шест крачки. Докато крачеха безшумно по меката морава, Томас съзря в единия ъгъл на градината двамата чираци, които се бяха наместили на земята и с доволство смучеха един подир друг лулата му. Една предизвикана от пушека кашлица ги беше издала.

— Хер доктор!

— Какво?

— Разрешете един страничен завой! Ей там седят двамата опесници и ще ми сгризят надве мундшука на лулата.

Той се приближи крадешком и скоро пипна двамата злосторници за косите.

— Какво правите тук с моята лула, хъшлаци? Това тук да не пи да е мансардата ми, хе? На ви и на по един шамар като аванс, а паланса ще получите, когато се припера вкъщи. Сега нямам време, защото за една такава рапота не се иска пързене, а неопхддимото удобство.

Той пхна лулата в джоба си и забърза след доктора.

Този вече беше достигнал реката, която шумеше в близост до градината. До брега бе вързана една гондола, принадлежаща на ковача. Те се качиха и се отблъснаха. Заплаваха по течението. Не беше необходимо Томас да гребе, а Макс седеше при кормилото, оставяйки ладията да се носи. Мракът на вечерта се бе спуснал и по небето изпъкнаха хиляди звезди, които озариха е магическа светлина подготвящата се за покой земя. Преминаха край палата на граф Хоенег, заемащ от години поста министър-председател, и достигнаха крилото, построено за приемане на по-знатни гости. Понастоящем го обитаваше със съпругата и сестра си бъдещият наследник на престола на Зюдерланд — съседното княжество. Те почетоха столицата с една визита, на която хората приписваха тайна дипломатическа цел. Зад величествената постройка лежеше парк, граничещ с Олер. Срещу парковата порта имаше малък пристан. Макс пристана малко под него.

— Остани тук, Томас, докато се върна!

— Влизането е запранено, хер доктор!

— Зная.

Но въпреки този отговор той слезе и с един пъргав скок през желязната ограда се озова в парка. Никакво определено намерение не го тласкаше към това място и ако някой го попиташе, нямаше да може да даде сметка за действията си. Човешкото сърце е непонятна двигателна сила на нашите дела.

Той се приближи до постройката, на която малко прозорци бяха осветени. Дълго ги съзерцава един след друг, ала никаква сянка не пожела да му подсказе присъствието на онази, чийто образ го бе привлякъл тук. По едно време долови стъпки по чакъла на парковата алея и отстъпи зад един храст. Две дами приближаваха, задълбочени в оживен разговор. Бяха светло облечени и фигурите им се открояваха от тъмнината на градината.

— Тогава нека съзаклятничим срещу политиката, моя добра Аста! — рече едната. — Ти не бива да падаш в нейна жертва, защото този граф и на мен ми е противен.

Повече не успя да чуе, но сега знаеше, без да се е стремил към това, каква причина беше довела княжеските гости. Остана да стои, додето можеше да следи дамите с очи. После се върна при ладията по същия път, по който беше дошъл.

— Надолу ли продължаваме? — попита Томас.

— Да.

Плаването по реката отново започна. Макс седеше безмълвен и бленуваше. Той едва ли виждаше нещо от двата бряга, плъзгащи се бавно в нежната звездна светлина; виждаше единствено светлата фигура, която бе минала край него до страната на непознатата кронпринцеса. Но каква работа имаше той с нея? Тя беше дъщерята на княз, а той — син на един обикновен ковач. Само че такова разсъждение за него не съществуваше. Той я бе следвал като звездата, от която окото не може да се откъсне, макар да стои на билиони мили високо над земята.

Бяха изминали значително разстояние надолу, преди на нареди да обърнат и да се залови за веслата. Тази работа му действаше благотворно, създаваше се впечатление, сякаш чрез външно напрежение иска да доведе до яснота това, което ставаше вътре в него. Тласкана от четири яки ръце, ладията летеше бързо срещу течението.

Тъкмо бяха отминали палата на Хоенег и ги срещна малък съд. Макс навярно нямаше да го забележи, ако Томас не му бе обърнал внимание.

— Там отсреща идва някой, хер доктор. Сигурно ще е от гребния клуп в ореховата си черупка. Ама накъде ли пък се е запътил?

Това бе една от онези малки спортни лодки, които се движат с гребло за русалка и когато човек седне вътре, имат едва два цола бордна височина. Гребецът идваше от другия бряг и не можеше да забележи двамата мъже, които гребяха в сянката на гъсто облистените дървета.

— Странен тип — отсъди Томас, когато един случаен лъч падна върху малкия съд. — Че той мяза направо на турчин — жълт кафтан и син тюрпан.

Сега Макс се вгледа по-внимателно нататък. Неговото предположение се потвърди — беше циганката, която си бе отвързала една лодка от гребния клуб и много вероятно възнамеряваше някое тайнствено плаване.

— Пропусни я!

— Слушам, хер доктор! — рече Томас, малко озадачен от местоимението „я“.

— Тъй. Трябва да гребем незабелязано след нея. Обръщай!

Преследваната лодка мина край палата и пристана на известно разстояние под него в крайбрежния храсталак, граничещ с градината. Макс се намираше със своята гондола все още от горната страна на постройката. Той насочи кормилото наляво и също пристана.

— Томас, искаш ли да участваш в едно приключение?

— Приключение? За тая рапота всякога съм на линия!

— Седящият там в кануто е жена.

— Жена? По дяволите, какво има да търси тя тук? Май вече тряпва да минава единайсет.

— Тя е циганка. Много вероятно иска да влезе тайно в графския палат. Ето защо пристана по-долу.

— В такъв случай тряпва да мине през градината.

— Действително. Ние тряпва да я изпреварим.

— Слушам, хер доктор! Ще привържа лодката ей за това дърво. Тъй, вързана е здраво.

— Напред тогава, бързо!

Те притичаха към задната страна на палата и покрай нея надолу до градината. Тя беше обградена с тук-там порутен зид, който не представляваше кой знае какво препятствие за прехвърляне. Без усилие стигнаха отвъд. От тази страна на постройката в издигнатия приземен етаж се намираше едно преддверие, което се откриваше към едно водещо в градината стълбище. Насам трябваше да дойде циганката, ако действително имаше предполагащото от Макс намерение. Той се притаи с Томас зад един гъст декоративен храст и зачака.

След известно време една фигура се запромъква предпазливо насам по протежение на тревните ивици, спря заслушана за една минута и се совна после към стълбището. Но не се изкачи по него, а се сниши настрани и изчезна. Стълбището, изглежда, образуваше предния таван на някой зимник или засводено помещение, за чието осветяване на двете опорни стени бе поставен по един кръгъл прозорец. След няколко мига във вътрешността проблесна светлина от свещ.

— Аз ще я последвам. Ти оставащ тук на стража!

— Тя се изви вихрено през рамката и се спусна долу. Аз не мога нищо да ви заповядвам, хер доктор, опаче може пи ще е по-допре ако си останете тук. Такава една циганка е пълна с дяволски магии и чародейства, което за никой човек не е допро и целепно. Може пи иска тя даже да извърши грапеж с взлом и сетне... мда-а, ей ти го на: той е вече там вътре и долу и ако вещицата усети, ще се запърка хупавичка история.

Когато Макс стигна до отворения прозорец, забеляза как Лилга със силен натиск задвижи част от зидарията и изчезна в кухнята. Той скочи бързо след нея. Отпреде му трепкаше свещ. Циганката се движеше толкова бавно, че не беше необходимо никакво усилие, за да я доближи. Скоро се намираше непосредствено до границата на светлината, която разпространяваше носената от нея свещ. Той почти можеше да чуе дъха ѝ, докато тя си нямаше и понятие, че е шпионирана по този тайнствен път.

Сводестото помещение, в което продължаваше да се прокрадва безшумно, не беше зимник, а образуваше тесен, нисък ходник, водещ до средата на постройката, където преминаваше във възлизащо нагоре стълбище. Лилга се заизкачва, тя трябва често вече да бе изминавали този път. Без да има излаз към сутерена и първия етаж,

поредицата от стъпала водеше до втория етаж, където циганката спря пред една тясна врата, снабдена само с проста ръчка. След няколко мига тя я улови и раздвижи. Вратата се отвори безшумно навътре и оттам блисна ярка светлина, откроявайки застаналата в рамката хитана.

Без да затваря, тя се плъзна бавно напред. Макс пристъпи по-близо. Пред него се откри библиотечна стая с високи стелажи по стените, отделена с тежка завеса от помещението в съседство. Тайният вход се прикриваше от движещ се по някакъв начин стелаж. От потона висеше един шестраменен полилей, чиито свещи озаряваха стаята. В средата на библиотеката бе сложена дълга маса, целият плот на която бе покрит с разни документи.

Лилга беше пристъпила до завесата, чиито две части предпазливо раздели, за да хвърли един поглед през междината. След това изчезна зад нея. Макс почака известно време, после също се плъзна нататък. Без да раздвижи забележимо плата, той си направи малка пролука и погледна през нея.

Пред него се разкри аристократично обзаведена и осветена от скъпоценна лампада работна стая. Циганката се беше курдисала безметежно на едно плюшено кресло и извадила къса глинена лула, която натъпка с тютюн от една пунгия и после запали. Пушеше с разположеност, сякаш се намираше в своята собственост, и по всичко личеше, че скоро няма да стане. Както трябваше да означава всичко това? Как стана така, че неизвестната, презряна просякиня познаваше и навестяваше по този начин тайните помещения на графа? Макс нямаше време сега да си задава тези и подобни въпроси, той трябваше преди всичко да се възползва от положението. Върна се бързо и безшумно обратно при входа и забеляза за свое успокоение, че той можеше да се отваря отвътре посредством едно монтирано зад книгите резе, което имаше връзка с външната ръчка.

Сега погледът му падна върху библиотечната маса. Точно пред него лежеше до няколко гъсто изписани с цифри книжа един лист, който носеше надпис „Ключ“. Дали той не съдържахше ключа на тайната дипломатическа кореспонденция на графа? Макар от години министър-председател, той минаваше за таен противник на херцога и вероятно се намираше в съмнителни отношения с различни дворове. Бяха възникнали даже слухове за прикрита, но усилена подривна дейност за детронацията на сегашния владетел. Стотици мисли пронизаха светкавично доктора. Той пристъпи още веднъж до завесата — циганката си седеше все така в безгрижна поза и си пафкаше лулата. Седна бързо на един стол и започна да си отбелязва в бележника от важния лист цифра след цифра и буква по буква.

Тъкмо беше свършил и отвъд прозвуча полугласен възклик. Той плъзна бързо до завесата и погледна през нея. Старият граф беше влязъл и забелязал неочаквания нощен гост. От времето, когато Катомбо му разкри тайната на Черния капитан, той се бе състарил много, ала нищо не бе изгубил от по-раншната си духовна енергичност. С мятаци мълни очи погледна надолу към циганката.

— Чумата да го отнесе! Кой е това?

Циганката не понечи да се изправи. Тя си опъна още веднъж яко от лулата и после отвърна:

— Чумата да го отнесе! Той вече не познава Лилга, своята жена!

— Лилга! — извика онзи, тиквайки видимо уплашен резето на вратата. — Ти си още жива! Какво искаш? Забрави ли, че под страх от наказание ти забраних да стъпваш в моя дом?

— Тялото на дзингарата остаря, ала нейният дух е силен. Тя нищо не е забравила, но не се страхува от теб. Тя е още жива и ще умре само когато Бование го пожелае. Къде държиш сина ми?

— Не е при мен, той изчезна. Сега тя се надигна.

— Лъжец!

Той се ухили самоуверено.

— Жено, внимавай в картинката!

— Мъжо, пази се от Лилга, циганката! Когато тя беше най-красивата сред дъщерите на боанжарите, ти я оплете с приказките си. Тя напусна своя народ, за да заживее при теб. Но твоите клетви бяха лъжливи, целувките ти — отрова, а любовта ти измама. Ти ме изхвърли на улицата, за да се ожениш за жена от благородно потекло. После ми ограби дори сина, твоя и моя син! Но аз го намерих, похитения, и му казах кой е неговият баща и палач. Ти отново ме изтръгна от него и нареди да ме изгонят от страната. Аз въпреки това се върнах и открих следата му. Къде е детето ни?

— Умря.

— Умря? Да, мъртъв, повече от мъртъв. Неговото тяло живее, но ти от години умъртвяваш неговия дух, чиято сила противостои на всичко. Къде е моето дете, моят син? В лудницата, запрян и тикнат от теб при безумните, защото знае, че баща му е граф. Изведи го!

— Ти самата си безумна!

Тя отстъпи от него и го загледа втренчено в мрачното лице. После се свлече бавно на колене.

— Ти познаваше сърцето на една девойка, която пожертва своя народ, своето племе, своята вяра, своите родители, братя и сестри и всичко, защото ти го поиска. Но ти не познаваш сърцето на една майка, то е като сърцето на лъвица, разкъсваща всеки, поискал да грабне нейното малко. Припомни си нашето щастие и виж как Лилга сега коленичи пред теб! Тя те умолява да...

— Стига! — прекъсна я той строго. — Без театро! Твоят син е мъртъв. Ти никога вече няма да го видиш.

Тя се надигна.

— Тогава дзингаритата ще разкаже пред всички врати и по всички улици ще извика, че ти си бащата на нейното дете.

— Ха! За тая работа ще ти бъде попречено.

— Така ли мислиш? — Чертите ѝ възприеха сега израз на омраза и решителност, който накара да изчезне присмеха, играещ около неговите устни. — Мислиш, че Лилга се страхува от теб и властта ти, граф Хоенег? В нейната ръка ти си като лисицата в лапите на лъвицата и една-единствена дума от нейна страна ще те отведе при смъртта и в провала.

— Аха! Ами речи я тая дума! — повели той, презрително усмихнат.

Циганката пристъпи по-близо и му нашепна:

— Тя означава: отвличане на принц!

Оня отскочи назад.

— Скитнице, ти наистина си откачена!

— Тогава чуй по-нататък!

Тя се приближи отново и му изсъска думи, които Макс не може да разбере, понеже бяха твърде тихо изговорени. Графът из един път стана смъртноблед, той не съумя да отговори.

— Е? Ти се стремиш към трона и короната. Ръката на скитницата може да ти даде или вземе двете неща. Ще има ли тя отново сина си?

Хоенег пристъпи до прозореца и дълго гледа вторачено навън. Най-после се обърна към нея.

— Ти досега мълчала ли си?

— Да. Заклевам се в Бование.

— В такъв случай ще имаш отново сина си.

— Кога?

— Когато поискаш.

— Утре! На мен ми е известен домът, в който е приютен.

— Добре. Аз ще ти напиша една заповед до директора. Той седна и попълни един вече снабден с подпис и печат формуляр.

— Ето! При показването на този документ ще получиш достъп в психиатрията.

— Тогава остани със здраве! Аз вече никога няма да дойда.

Отговора на графа Макс не успя да долови, защото трябваше да се оттегли. Но накъде? В ходника не биваше да рискува, тъй като той бе познат на циганката и тя сигурно щеше да го настигне. Не му оставаше нищо друго, освен да се скрие под масата, чиято ниско спускаща се покривка му предлагаше надеждна закрила.

Едва се бе наместил там и двамата стъпиха в библиотечната стая.

— Сбогом завинаги! — заговори графът. — И помни, че моята власт се простира по-далеч, отколкото могат да те отнесат нозете ти!

Тя се отдалечи през тайната врата, а той се върна в кабинета си.

Дълго го слуша Макс как върви там напред-назад. После прозвуча тихо скърцане на перо. Докторът вече обмисляше дали да си върви, когато графът се надигна и влезе в библиотеката. Той се упъти към скритата врата, отвори я и заслиза по стълбите.

Много вероятно искаше да се убеди дали циганката е затворила пак прозореца и вратата. Макс подозираше какво бе писал току-що графът. Сега му се предлагаше възможност да провери дали подозрението му е правилно. Той побърза към работната стая, пристъпи до писалището и хвърли един поглед на лежащия там документ. Той съдържаха заповед до директора на държавната психиатрична клиника, да задържи, веднага щом се появи, циганката Лилга като неизлечимо умопобъркана, да не я подлага на никакъв разпит и при евентуална съпротива да прибегне към най-строги принудителни мерки. Щяло да последва по-обстойно указание.

— Мерзавец! — прошепна докторът на себе си. Чевръсто се върна в скривалището си.

Добра се тъкмо навреме до него, защото в следния миг графът влезе отново и се отправи към съседното помещение. Скоро след това се разнесе миризмата на восък за подпечатване, после се помести едно кресло и Макс чу външната врата на работната стая да се отваря и заключва. „Благородникът“ сигурно възнамеряваше да предаде заповедта на някой бърз куриер.

Сега Макс можеше да напусне неудобното си място. Той отвори тайната врата, заключи я след себе си и пипнешката заслиза по стълбите. Беше преживял едно странно приключение и стигнал долу в ходника, спря неволно поемайки дълбоко дъх. Решението му беше твърдо: Лилга трябваше да бъде спасена!

Ходникът беше препречен. Макс светна и съгледа по затварящата зидария една желязна халка. Едно силно дръпване приведе тежката врата — тя очевидно се търкаляше по ролки — в движение и младият доктор стъпи в подобното на зимник сводесто помещение под стълбището. Едно по-подробно изследване затварянето на ходника установи, че подът на галерията леко се възкачва, така че бе необходимо само едно малко побутване, за да се намести отново подвижната част от зида във фугите си.

Макс затвори ходника. Сега бе дреболия да се измъкне на открито, тъй като прозорецът притежаваше както отвътре, така и отвън въртяща се дръжка.

Когато се изкатери навън, Томас пристъпи към него.

— Слава Погу, хер доктор, че сте отново с читава кожа при мен! Вещицата отдавна изпълзя навън. Какво всъщност имаше там вътре?

— По-късно ще научиш. Дотогава обаче не разказвай никому какво се е случило днес!

— Ни на един-едничък; давам свещена клетва. Нито даже на допрата Парпара Зайденмюлер, съдържателката на „Синия орел“, която инак тряпва все пак всичко да знае...

12. В ЛУДНИЦАТА

Когато двамата се прибраха къщи, всичко отдавна вече тънеше в най-дълбок покой. Макс потърси стаята си, ала не можа да намери сън. Резултатът от изминалата вечер занимаваше неговите мисли и часове наред прокуждаше дрямката от клепачите му.

Още в ранно утро се надигна от постелята си. Облече се и направи една разходка в свежата утрин, за да си изясни как най-добре да постъпи в случая на циганката.

Когато пое по обратния път към къщи, беше взел решение. Да предаде случая на съда, не ставаше. Хората вероятно нямаше да повярват, а дори и да повярваха, то за графа при неговите могъщи връзки нямаше да представлява трудност да насочи процеса в своя полза и междувременно да премахне циганката от пътя си. Не, той трябваше да се обърне към своя кръстник, херцога, и да му изложи работата.

Стигнал в близост до ковачницата, насреща му прозвучаха мощни удари от чук. Пред вратата стояха няколко коня, държани от коняри в ливреите на херцога. При техния вид той ускори крачки и скоро достигна постройката.

С гръб към огъня стоеше придворният ковач, подковач и изковач на оръжия Алберт Брандауер и държеше с клещи върху наковалнята едно нажежено парче желязо. От другата ѝ страна размахваше големия чук един мъж, чието облекло не го идентифицираше като ковач, така че искри хвърчаха наоколо.

Вярно, той носеше кожена работна престилка и беше засукал по ковашки обичай ръкавите на ризата си, ала тази риза беше шита от най-фин френски плат, а цялата останала външност доказваше, че някой опитен камердинер е изпробвал изкуството си по него.

Това беше херцогът.

Знатните господа си имат своите влечения. Има прочути монарси, които успявах да постигнат значителни неща като майстор-златари, стругари на дърво, готвачи. Петър Велики е бил дори корабен дърводелец. Всеки човек в Норланд знаеше влечението на херцога към ковашкото изкуство и всеки в столицата знаеше, че височайшият господар много редовно и сръчно упражнява това изкуство в дворцовата ковачница. Когато грижите по управлението го притиснеха понякога твърде много или по някаква друга причина почувстваше необходимост да се разсее, той отиваше в ковачницата и се залавяше за чука и клещите. Висшите сановници гледаха на това с добро око, защото той после всеки път се връщаше в добро и весело настроение. Народът също обичаше да говори за това хоби, което не струваше на страната пари като слабостите на други владетели, които народът трябваше да заплаща със своята пот. Много често се бе случвало херцогът да спре при някое пътуване, каквито от време на време предприемаше из страната, пред някоя ковачница, за да размахва чука и после ухилен и със задоволство да яхне пак коня си. Малката, незначителна ковачница в предградието беше също така известна, както театъра и други прочути сгради в столицата. Рядко някой почтен провинциалист напускаше Фюрстенберг, без поне веднъж да е разгледал ковачницата на Брандауер.

И днес херцогът се беше появил още в ранни зори, за да подкове лично няколко коня от своята отлична дворцова конюшня. Калфите и чираците бе трябвало да се отдалечат и сега редом с такта от ударите на чука звучеше разговорът на двамата мъже, които външно стояха толкова отдалечени, но вътрешно пък толкова близо.

— Значи не бива да влизам в близки отношения с Дарителите на светлина, Брандауер? — попита херцогът.

— В никой случай, Ваше сиятелство! Те са за страната това, което са мишките за полето и гарваните за дървото.

— Имаш право, Брандауер — прозвуча сред ударите на чука.

— Графът иска да ги има, но аз ги желая точно толкова малко, колкото и ти. Я сложи още веднъж желязото в огъня!

Ковачът го стори и се хвана за духалото.

— И какво беше другото, което още искаше да ми кажеш? — запита херцогът, подпирайки ръка на дръжката на чука.

— Пак се шушука нещо за революция!

— Ха! Празни приказки, подклаждани от френските безделници! Аз си изпълнявам своя дълг и моят народ е доволен от мене. Виж този чук! С него сплесквам желязото. Има също и чук, под който метежът се разлита на всички страни. Какво ще кажеш за митничните търкания със Зюдерланд?

— Колко носи митницата годишно!

— Малко, някъде към петстотин хиляди талера.

— А колко струва непрекъснатият надзор на границата?

— Няколко десетки хиляди талера повече от тази сума.

— Тогава премахнете митото, Ваше сиятелство!

— От официална гледна точка си прав, но този въпрос трябва да се осветли и от други страни, които стоят далеч от твоите разбирания.

— Аз мисля като моето момче, а то ги разбира нещата! — отговори ковачът сухо и с бащина гордост.

— Какво казва той за предела на митата?

— Да ги няма!

— Добре. Трябва да го чуя. Вади желязото, старо!

Отново закънтя чукът и отново се разхвърчаха искри. В този момент влезе Макс и поздрави с един дълбок, изпълнен с почителност поклон знатния помощник на своя баща. Той отвърна на поздрава с думите:

— Добро утро, докторе! Пак се върна в родината, а? — Същевременно кова, докато желязото трябваше отново да отиде в огъня, после му подаде с видимо доволство ръка. — Добре дошъл! Имаш ли време, момчето ми?

— Винаги за Ваше сиятелство!

— Махай тогава самото, препасвай престилката и грабвай чука! Нека пак да поковем тримата!

В градината седяха калфите и бъбреха; в тяхна близост, както обикновено, чираците. Колчем херцогът дойде в работилницата, те имаха свободно време.

— Де да можеше сега да послуша тук някой! — рече Хайнрих, артилеристът. — Тук се бистри политика и се решават въпроси, за които дори министърът не чува.

— Да, така стои работата! — подкрепи Казимир.

— Старият е практична глава, но херцогът все пак се ръководи от това, което казва младият господар, макар и да не допуска да се забележи. От него сигурно ще стане нещо голямо.

Казимир закима усърдно с глава.

— Може би даже кавалерийски вахмистър — продължи Хайнрих, поглеждайки изкосо насреща към Томас.

— Това е възможно — отвърна този спокойно, — защото да иде в артилерията, няма никогаш. Тя е прекалено група и пезсрамна.

— Така ли стои работата? — попита Казимир, комуто винаги доставяше удоволствие да насъсква двамата.

— Естествено! А който не иска да го повярва, неопходимо е само да хвърли един поглед на Хайнрих и тогава той допре ще схване, че имам право. Ние от кавалерията сме, напротив, все фини хора. Защо иначе младият господар ще предпочита с мен да излиза, хе? И кой получава най-доприте ампадеми? И кой получи днес даже една „Купа“? Томас от кавалерията.

— Само не си въобразявай твърде много за кавалерията — рече Хайнрих омаловажително. — За да сечеш или ръгаш с един сиренарски нож, не се иска кой

знае колко. Но едно оръдие правилно да обслужиш, ей това е вече нещо. А от един-единствен добър изострел често зависи съдбата на цяло сражение.

— На теп май нещо ти е мръднала чивията! — възрази Томас. — Как може да зависи съдбата на едно сражение от един-единствен изстрел?

— Тия работи ти не ги вдяваш. Аз мога да разкажа в тази връзка един пример. Преди единайсет години именно в сражението при Бартинген ние направихме последно усилие да се хвърлим върху врага. Всички резерви вече бяха изчерпани, всичко бе заложено в играта. Бяхме по цялата линия в настъпление, ала противникът все още имаше свежи сили на разположение. Ако ги привлечеше, трябваше да отстъпим и губехме сражението. Старият граф Хоенег — нека си разправят за него каквото си щат, той без съмнение си е кадърен пълководец — стоеше до нашата батарея и на едно възвишение и наблюдаваше през далекогледа вражеския главнокомандващ. Внезапно той извъртя коня си към мен.

„Хенрих Фелдман — каза, — ти си най-добрият артилерист в моята армия. Виждаш ли вражия адютант там отсреща да язди?“ „Тъй вярно, генералисимус!“ — отговорих аз.

„Той трябва да предаде писмена заповед, резервите да излязат напред, пхна я в кобура на седлото.“ „И аз трябва да му я отстрелям, Ваше светлост?“ — попитах.

„Да, но пощади човека и коня! Той ни симпатизира и много държи на животното.“ „Ще бъде сторено, Ваша светлост!“ Зареждам аз значи грижливо и насочвам дулото на оръдието си. Мътните го взели, типът е отдалечен само на сто крачки от гората, а между него и гъстия шубрак се издига една гостилница, зад която оня трябва да профучи. Какво да правя? Има само една възможност: долният етаж на къщата се състои от един-единствен салон, човек може да надникне през предния прозорец вътре, а през задния отново навън. Прицелвам се точно... ездачът изчезва зад къщата, откачам... гулето преминава през двата прозореца и разкъсва зад къщата седловата чанта на адютанта на парчета. Сражението беше спечелено, а когато на другото утро отидох в гостилницата, едвам тогава видях какъв майсторски изстрел съм дал. Е, сега още ли не вярвате, че съдбата на някое сражение може да зависи от един-единствен изстрел?

— Лъжеш, дяволите те взели! — изръмжа Томас, ядосан, че се е оставил артилеристът да му върже такава мечка. — Ти си най-пезсрамният локумджия, който съм виждал през живота си.

— Да, така стои работата — пригласи Казимир.

Едва след изтичането на един час калфите бяха извикани от майстора. Херцогът беше напуснал ковачницата в съпровод на доктора. Сега помощниците можеха да се заловят отново с обичайната си работа.

Когато Макс се върна след доста време, яздеше един вран жребец от отлична порода, взет от херцогската конюшня. Пред ковачницата той спря.

— Имаш ли пропуск за клиниката? — попита го баща му.

— Да, дори и от министерството на вътрешните работи.

— Естествено ще доведеш Лилга и сина й при нас?

— Разбира се.

Той подръпна юздите на врания и полетя в бърз галоп. Ковачът гледа след него, додето се изгуби. Никой не можеше да бъде по-горд със сина си от него.

Шосето водеше все покрай реката нагоре в планините, където на разстояние около три мили от Фюрстенберг, под малкото градче Бергщайн, пристъпваше непосредствено до брега една стръмна верига от хълмове и преминаваше там в един естествен скалист бастион. От него се възвишаваше стар замък, чиито издължени постройки сега представляваха държавната психиатрична клиника. Нейният директор Брайдинг беше бивш военен лекар, получил този доходен пост по благоволение на граф Хоенег.

Той беше станал преди няколко минути и седеше със семейството си пред обилна, подобрена закуска. Мъжът се радваше на значителна телесна обиколка и

тлъстите му лъскави бузи кажи-речи си заслужаваха сравнението „дисаги“.

— Нищо ново, скъпа моя? Нaley ми, моля те, още малко!

— Тази нощ дойде един пратеник от графа. Искаше непременно лично да те види. Въпреки това аз му казах, че си заминал. Ето ти кафе! Достатъчно сладко ли е?

— Точно по мярка, сърце мое! Сънят е най-важната потребност на човешкото тяло. Който го съкращава, си съкращава живота. Дай ми сега посланието!

Тя му подаде подпечатаното писмо, той разчупи печата и го прочете.

— Хм-м, ново попълнение! — рече после, сгъвайки листа. — Мъжко?

— Не, женско — някаква циганка.

— А-ха! Сигурно някоя скитница. Откъде ще бъде предадена?

— Сама ще дойде.

— Сама? Доброволно? Как е възможно?

— Ще дойде да посети сина си и ще бъде задържана.

— Кой е синът ѝ?

— Той вече не е жив. Беше Номер единайсети от буйстващите.

По-голямата дъщеря пусна кафената лъжичка с издрънчаване в чашата и попита:

— Симпатичният хер, дете все твърдеше, бил здрав и само по лоши причини обявен за болен?

— Същият, детето ми.

— Папа, аз мисля, че той не беше побъркан, и двамата младши лекари са на съвсем същото мнение.

— Откъде го знаеш? — попита бащата изненадано.

— Чух да изричат тази забележка, без някой от тях да знае за присъствието ми.

— Двамата асистенти са още млади в професията и значи нямат компетентно суждение. Главният лекар също като мен констатира болестта, а освен това в този случай е налице и преценката на всемогъщия наш Негова светлост, която ти трябва да считаш за непогрешима. Умственото разстройство на Номер единайсети с всеки ден се изясняваше все повече и повече, пристъпите на буйства се повтаряха често и понеже нямаше как другояче да го обуздавам, освен чрез лишаване от храна и умирителна риза, той толкова отпадна физически, че за късо време издъхна.

— Тук трябва да има някаква особена тайна, папа. Въпреки своята младост той е бил хауптман и при това син на циганка. Графът го докара, а ето че сега издава заповед и за задържане на майка му.

— Дете мое аз трябва да процедирам според убеждението, че графът и науката никога не могат да сбъркат. Семейните отношения на пациентите не ми влизат в работата.

Той се надигна и излезе да изслуша докладите. Лекарите вече стояха, въведени от слугата, в неговия кабинет. Бяха чакали повече от половин час.

— Добро утро, майне херен (драги господа) — поздрави ги снизходително. — Сядайте! Преди да приема ежедневния ви доклад, трябва да ви обърна внимание на една новост. В хода на предобеда именно ще се появи една циганка, за да посети сина си. Тази персона е безумна и веднага ще бъде задържана в някоя от килиите за буйстващи жени.

— Кой е синът? — попита главният лекар Шрам.

— Беше Номер единайсети.

Двамата асистенти си хвърлиха един многозначителен поглед, а и по лицето на главния лекар пробяга израз на изненада.

— Неговата майка е циганка? Смя ли да попитам от кого идва споменатото съобщение?

— От Негова светлост, граф Хоенег.

— В такъв случай тя действително е безумна. Негова светлост подпомага така непогрешимо лекарските светили, че всяка допълнителна проверка тук е излишна.

На това място следва да се отбележи, че граф фон Хоенег първоначално бе възпитавал сина на Лилга под името фон Валрот и по негово желание той бе

постъпил в армията, където надареният млад мъж бе стигнал до хауптман⁷³. Когато граф Хоенег, подтикван от властолюбие и политическа амбиция, съставяше своите предателски планове спрямо управляващия владетелски дом, сметна, че вижда в сина на циганката опасност, и го отстрани, поверявайки го под „опеката“ на зависещите от него лекари-психиатри, които трябваше да поемат грижата за неговото незабелязано изчезване.

По-нататъшният доклад отне само няколко минути. Подчинените познаваха достатъчно същината на своя началник, за да ръководят клиниката по такъв начин, че да не се нарушава неговото храносмилане.

Тъкмо бяха стигнали до завършека и влезе портиерът да доложи, че в приемната имало някаква циганка, която желаела да говори с болния си син.

— Дайте си труда, моля ви, да слезете, доктор Шрам! — повели директорът. — Формалностите са ви известни.

Затвореният се отдалечи, даде в коридора няколко заповеди и се отправи после към приемната. Лилга беше, която чакаше там.

— Коя сте вие? — подпита грубо, визирайки я остро със своите пронизващи очи.

— Казвам се Лилга и съм ваджината на моето племе.

— Какво искате?

— Нека строгият хер прочете тази хартия, която ми написа граф Хоенег!

— При него лично ли сте била?

— Да.

Той прегледа бегло заповедта.

— Последвайте ме!

Напусна заедно с нея стаята, прекоси двора и влезе в една мрачна постройка, чиито прозорци бяха снабдени със стабилни решетки. Тук изкачи едно стълбище, нареди на една от надзирателките да отвори входната врата на един тъмен коридор и избута там тежките железни резета на една от масивно обкованите врати.

— Тук вътре!

Килията имаше нисък, зарешетен прозорец, през който дневната светлина доста трудно съумяваше да проникне.

Дебелите зидове бяха облицовани с талпи, а няколкото висящи по тях вериги увеличаваха отблъскващото впечатление, което това помещение правеше.

Циганката се отдръпна една крачка назад.

Изглежда я овладя някакво ужасно предчувствие.

— Какво ще правя там вътре?

— Ще си покаже.

— Няма да вляза, преди да го зная. Искам да отида при сина си.

— Напред!

Той я улови безцеремонно и я набута в килията, чиято врата отново зарези.

— Жената остава в този номер — нареди той на една от дежурните надзирателки. — Ако не се държи спокойно, намъкнете ѝ усмирителната риза! За ядене днес няма да получи нищо.

Докато крачеше обратно по двора, го пресрещна портиерът.

— Хер главен лекар, вас търся. Дойде един господин, който желае да посети клиниката, а аз не знам дали бива да обезпокоя хер директора.

— Кой е той?

— Един много изискан хер. Не назова името си.

— Ще видим.

Той прекоси без бързане няколко междинни двора и се отправи после отново към приемната. Седящият тук млад мъж се надигна.

— Хер директор Брайдинг? — попита с немного дълбок поклон.

— Главен лекар д-р Шрам — отвърна ледено този. Той си помисли, трябва някой литератор или вестникар да има пред себе си.

— Помолих да говоря с директора. Да не е заминал нанякъде?

— Името ви?

— Ето визитката ми!

Тя носеше простия надпис „д-р Макс Брандауер“. Главният лекар се поклонил хладно.

— Желаете да ви се позволи една обиколка из нашето здравно заведение?

— Действително.

— С каква цел?

— За дописка.

— Аха! — По лицето на главния лекар прелетя задоволство, задето не се е излъгал в предположението си. — Ще ви разреши достъп и ще наредя някой от надзорителите да ви води.

— Аз желая съпровода на хер директора!

— Няма да стане! Той и ние, тримата лекари сме много ангажирани от нашата трудна професия.

Макс се усмихна.

— Прочетете, моля, този документ, майн хер!

Той извади един сгънат лист от джоба си и го подаде на лекаря. Тоя вдигна поглед изненадано и малко смутено. Листът съдържаше една малко лаконично съставена заповед на министъра на вътрешните работи, да се отворят на приносителя ѝ — в качеството му на херцогски пълномощник — всички килии и помещения на психиатрията, както и да му се отговори най-изчерпателно на всички въпроси.

— Това е нещо друго, майн хер — рече лекарят почти заекващо. — Моля хер докторът да си даде труда да ме придружи до хер директора!

Той го въведе в кабинета на своя началник. Той беше празен. След напрежението от доклада директорът си бе позволил една крепителна утринна дрямка.

— Мога ли да помоля да седнете? Аз веднага ще доложя за хер доктора.

— Добре! Но не желая да ме принуждавате отново да чакам половин час. Моето време е още по-скъпернически отмерено от това на господа лекарите — прозвуча острият отговор.

Репликата има резултат, защото само след две минути директорът вече влизаше, държейки още писмената заповед в ръка. Ясно му личеше, че е бил смутен в съня си.

— Хер доктор, имам честта...

— Хер директор, къде оставихте главния лекар?

— Трябваше да отиде спешно при един пациент, който...

— Повикайте го, моля, също така спешно обратно! В противен случай бихте могъл да попаднете под подозрението, че сте го натоварил да подготви клиниката за моето посещение. Също така очаквам и другите лекари да се присъединят към нашата обиколка.

Директорът се видя принуден да позвъни и главният лекар влезе непосредствено след това с двамата младши лекари.

— Да потегляме, майне херен! — повели Макс. — Желая да видя най-напред общите помещения, като молитвената зала, кухнята, местата за разходка и така нататък, а после ще минем по единичните килии.

Това беше първият път, херцогски пълномощник да изненада без предизвестие психиатричната клиника. Острото око на доктора съглеждаше някои неща, за които се въздържаше, наистина, от гласно порицание, ала неговите придружители схванаха от многобройните записки, които си водеше, че си имат работа със строг наблюдател.

Обиколката из този дом за лудите позволи на Макс да хвърли един дълбок поглед в страданията, на които е подхвърлен човешкият дух. Виждаше душевноболни, които жалееха някакво действително или въображаемо събитие, слабоумни, които тихо и непрестанно си скимтяха, силно засегнати умствено, които никога не издаваха

някакъв звук от себе си, приказливци, които нито за миг не бяха в състояние да млъкнат. Виждаше художници и поети, прочули се със своите произведения, а тук живееха под въздействието на някой мрачен фантом като бездушни креатури. Един се смяташе за тигър. Беше се наложило да, превърнат килията му в клетка. Ядеше само сурово, кърваво месо, което разкъсваше със зъби и дългите си нокти, и ревеше като някое диво животно. Друг се въртеше непрекъснато около себе си — въобразяваше си, че е земната ос. Трети наблюдаваше небето през свита на тръба хартия — смяташе се за Галилей и всеки ден откриваше нови звезди. Четвърти се мислеше за Наполеон Бонапарт — стоеше наред килията си и даваше високи заповеди, ръководеше сражението при Ваграм.

В женското отделение се повтаряха, нюансирани от пола, същите сцени и условия. От една килия се носеше такъв ужасяващ крясък, че Макс не бе в състояние да го понася.

— За Бога, хер доктор, няма ли средство да се накарат тези хора да замлъкнат?

— Те ще престанат от само себе си. Този вид резове винаги се слушат, когато някое ново попълнение се намери в ризата.

— Значи тази персона се намира едва отскоро тук?

— От днес.

— Коя е тя?

— Една циганка.

— А-а! От какъв характер е нейното безумие?

— Още не сме имали възможност да го установим, хер доктор.

— Но все пак в предавателните документи трябва да ви е отправена някаква забележка по въпроса?

— Още не съм имал възможност да ги прочета.

— Наредете, моля, да отворят!

Съпровождащата надзирателка избута резетата. Лилга лежеше на пода наред килията; краката ѝ бяха пъхнати в яки стяги, а торсът ѝ бе така пристегнат в усмирителната риза, че гъста пяна капеше от устата и очите бяха далеч изпъкнали от кухините си. При влизането на петимата мъже тя нададе само едно диво стенание, в което се изразяваше ужасяващ смъртен страх. Макс се постара да запази спокойствие.

— Наистина ли е необходимо подобно отнасяне, хер директор?

— Напълно.

— По каква причина?

— Докладвайте вие! — обърна се директорът към надзирателката.

— Тя думкаше по вратата и желаше да бъде пусната.

— Това желание е много естествено — подхвърли Макс — и както ми се струва, в случая и съвсем оправдано. Ще ви помоля, хер директор, да освободите измъчваната от нейното положение!

— Аз в никой случай не бива да се вслушвам в това искане, хер доктор. Оздравяването е невъзможно, ако още в първия миг на лечението се прояви снизходителност. Моля да ми простите!

Служителят много добре знаеше защо даде този отговор. Освободеше ли циганката от пристегалките, то следваше да се очаква разбулване на работата, за която пълномощникът на херцога не биваше ни най-малкото да узнае.

— Значи ви е невъзможно да изпълните молбата ми?

— За съжаление!

— Тогава гледайте на тази моя молба като на официална заповед!

Директорът го погледна в лицето полуучудено, полуугрижено.

Имаше само един изход:

— И с тази заповед нямам право да се съобразя, хер доктор. Въобще аз мога да получавам заповеди само от началства. Екселенц ни нарежда да ви давам всяка информация, но не и да приемам заповеди от вас.

— Хубаво! Моля, прочетете и този документ!

Докторът извади второ писмо. Директорът пребледня, като прочете бегло съдържанието.

— Вие виждате, хер директор Брайдинг, че следва да ми се изпълнява всяко разпореждане; тази собственоръчна наредба на Негово сиятелство трябва да ви убеди. Не освободите ли жената веднага от ярема ѝ, ще ви сменя от длъжност.

Тази заплаха има успех. Директорът помогна на надзирателката да свали ризата и махне стягите. Едва получила малтретираната възможност да задиша отново свободно и крясъците ѝ замлъкнаха. Но от някакво разяснение от нейна страна служителят нямаше защо да се опасява: тя изпадна в безсъзнание на пода. Само че той щеше междувременно да стигне до убеждението, че пратеникът на херцога е по-добре осведомен и от самия него.

— Преди малко говорехте за предавателните документи на пациентката, които още не сте прочел?

— Действително.

— Но вече сте ги имал в ръката си?

— Да.

— Лъжете!

— Хер доктор...

— Повтарям, вие лъжете. Моля, наредете незабавно да ги донесат!

— Аз мисля... аз се надявам, хер доктор, че... исках да кажа...

— Е, какво искахте да кажете?

— Че тези документи не притежават, наистина, точно обичайната форма...

— ...а се състоят само в една заповед на граф Хоенег?

Директорът здравата се изплаши. Кой беше този млад мъж, този просто „д-р Макс Брандауер“, дето притежаваше все пак толкова далеч отиващото доверие на херцога, че заплашваше с моментално уволняване? И как е стигнал дотам, да знае за заповедта на графа?

— Така... така... е! — пропелтечи той.

— Вие ще ми я предадете тази заповед!

— Хер доктор, не мога да кажа дали все още ще се намери.

— Ще я намерите, в случай че искате да избегнете едно официално преглеждане на книгата ви. Тази жена е дошла в лудницата, за да посети сина си, нали?

— Да, така е.

— Къде се намира той?

— Почина преди няколко дена.

— Къде са неговите предавателни документи?

Директорът замълча.

— Разбирам! Тези документи сигурно са били от същото естество като тези на неговата майка. Хер директор, под ваше ръководство, изглежда, са се случили неща, които ме заставят да внеса предложение за едно строго разследване. Смятахте ли в действителност хауптман фон Валрот за човек с психическо отклонение?

— Естествено!

— Майне херен — обърна се Макс внезапно към двамата младши лекари, — моля за вашето мнение относно този пункт.

— Хер доктор...!

— Без извъртане! Питам ви в името на вашата чест и съвест дали действително сте смятали този достоен за съжаление мъж за безумен. Вашият отговор ще реши положението и бъдещето ви.

— Той не беше душевноболен, но може би стана такъв в хода на лечението — отговори по куражията от тях.

— Това е достатъчно и напълно се съгласува с моето собствено убеждение. Хер директор, обявявам майката на хауптмана за свободна да напусне клиниката. Наредете незабавно да се погрижат за необходимите подкрепителни! Аз самият ще

се постарая да намеря кола, в която тя ще ме придружи до столицата! Преди туй обаче нека видим дали е все още налице заповедта, която сте получил днес от графа по бърз куриер. За по-нататък ще се разпоредят властите, чиито директиви вие така обичате да следвате...

Късо време след това Макс напусна психиатрията и закрачи към градчето Бергщайн. Беше много възбуден и предприе разходката, за да поразсее мислите си. Коня бе подслонил временно в конюшната на клиниката.

Пред селището пътни работници се бяха заели с ремонт на шосето. Той попита за жилището на най-близкия наемен кочияш и получи толкова ясно описание, че лесно го намери.

Завари въщи само жената и децата. При запитването си узна, че кочияшът е на път, но всеки миг го чакали да се върне. Макс се отказа от заявката си и тъкмо се канеше да се сбогува, когато погледът му падна върху огледалото. Под него висеше една скица с молив, която веднага ангажира вниманието му. Пристъпи по-близо и видя, че не се е измамил.

— Лилга, циганката! Как е попаднала тази рисунка тук?

— Вие познавате Лилга? — попита жената. — Ох, тя от дълго време вече е наша благодетелка. Моят син има талант за рисуване и й направи портрета, както виса там под огледалото. Нали е доста сполучлив?

— Много сполучлив! Но кажете, мила фрау, как сте се запознали с циганката?

— Мина вече много време оттогава, може би над двамайсет години. Тя беше тогава изключително видна дама и живееше при граф фон Хоенег. Това трябваше да си остане в тайна, наистина, ала все таки се разказваше по всички къщи на града, и хората съжеляваха красивата девойка, защото... ама това са неща, които навярно са ви безразлични. И тъй, моята майка беше акушерка и имаше служебен ангажимент с най-височайши дами и господа. По онова време аз бях едва отскоро задомена и живеях при нея в столичния град. И стана така, че една нощ две много знатни дами се нуждаеха от нейната помощ, а именно херцогинята и баронеса Фалкенау, която бе на гости в замъка. Двете високопоставени жени бяха далечни роднини, а баронът, когото монархът много ценеше, се намираше служебно в чужбина. Баронесата почина при раждането и понеже на мен малко преди туй си отиде първото детенце, получих малката баронеса... о-ох, исках да кажа малкия барон, за да се грижа за него, и станах негова кърмачка. Тогава красивата циганка ме посещаваше всеки ден и ето откъде произхожда нашето познанство.

Макс не подозираше каква важност ще има този къс разказ за него и неговата съдба в бъдещето.

— И Лилга по-късно пак ли ви навестяваше така често?

— Да. Ние трябваше, когато идваше, да й даваме информация за всичко, а след като си тръгнеше — да събираме за целта какви ли не сведения.

— За кого?

— За... за... ама хем бива ли да ви кажа? Най-напред за сина на дворцовия ковач Брандауер и сина на барон фон Фалкенау, после за граф Хоенег и много други господа и дами от дворянски род.

— И вие лично ги познавате всички тях?

— Не, аз не ги познавам. Моят мъж се грижеше за всичко това.

— Получаваше ли той нещо за старанията си?

Тя се усмихна.

— Можехме да бъдем много доволни. Лилга трябва още в своята младост да е притежавала много пари.

Макс се сбогува с хората и се върна в психиатрията. Само половин час след него дойде заръчаният кочияш и късо време след това купето потегли, за да откара циганката обратно в столицата. Макс Брандауер придружаваше на кон така бързо освободената хитана...

13. „ДАРТЕЛИТЕ НА СВЕТИНА“

Беше вечерта. Стариат граф фон Хоенег седеше при писалището си. Отстрани се беше наместил на едно плюшено кресло неговият син. Беседата им беше оживена, но не много приятелска.

— И колко далеч си стигнал с принцеса Аста? — попита бащата.

Синът сви рамене.

— Знаеш, папа, че към тази деликатна работа не се отнасям както в някой обикновен флирт. Един план от толкова голяма важност трябва да намери време да се развие бавно от само себе си.

— Тъй! Това с други думи все пак означава, че още дремеш точно в онази точка, от която ти наредих да излезеш, нали?

— Горе-долу е така, скъпи папа. Нашите дами, изглежда, нямат желание да жертват своите чувства за политиката или традицията. Нека предоставим значи време на сърцата им да откликнат на нашите планове.

— Време? Означава ли това, че говориш като оня офицер, който бил свикнал всяко завоевание да извършва по фланга?

— Ти забравяш, папа, че има крепости, които могат да се превземат само чрез продължителна обсада.

— Аз не мисля, че принцеса Аста от Зюдерланд спада към този вид укрепени места, изцяло да се абстрахираме от факта, че не разполагаме с времето за едно бавно изтощаване и глад. Ти си прекалено изтънчен в тая работа, което иначе в подобни истории хич не ти е маниер. „Лудия граф“, както благоволяват да те наричат в офицерските кръгове, иначе е издялкан от друго дърво. Мътните те взели с тези твои двоумения! Негово сиятелство започна да остарява, останалото едва ли е необходимо да ти обяснявам по-обстоятелствено. Известно ти е, че на успеха на този план залагам надеждите за бъдещето на нашия дом. Вече съм ти казвал неколкократно, че не мога да ти оставя много в наследство. Ние сме бедни. Голямото състояние на Хоенег се е стопило до една нищожна част вследствие огромните загуби, които претърпях по море.

— И аз също така вече неколкократно съм ти казвал, папа, че не подобава на един благородник да пусне парите си да плават по вода. Благородник и търговец не си пасват. По-добре да беше инвестирал капитала ни в недвижими имоти. Тогава Черният капитан, дано го дяволите вземат, нямаше да може нищо да ни навреди. Защо навремето не си премахнал тоя циганин от света още веднага щом си го тикнал в нашата тъмница!

— Лесно ти е да говориш сега, когато нещастieto е налице. За кого ли другиго всъщност скъсах с традициите на нашето обществено положение, ако не заради теб? Защото искам да ти позлатя херцогската корона. Но със споменаването на нашия смъртен враг ти ме навеждаш на една мисъл. Знаеш ли, че един друг враг на Норланд, което ще рече на норландската политика, се намира понастоящем в Зюдерланд? Имам предвид Нурван паша.

Младият Хоенег ококори очи.

— Нурван паша в Зюдерланд? Какво търси той там?

— Това се питам и аз. Ние трябва да сме предпазливи. Нурван паша сега в Зюдерланд, това навява размисъл. Ситуацията при нас в Норланд напират за скорошно разрешаване, ала изходът в крайна сметка е още несигурен. Вярно, аз съм си изпрел изкусно нишките, но човек не може да знае! И тъкмо тук ми идва на ум, че ще е от полза да се разбере с какво намерение Нурван паша свързва своето присъствие в Зюдерланд. Искаш ли да се заемеш с тази задача и да ми прашаш вести по отношение наблюденията ти?

— Ама в такъв случай нали би трябвало... нали тогава би трябвало...

— Да заминеш за Зюдерланд? Действително!

— Ами принцеса Аста?

— Аз премислих работата. В края на краищата тя не е чак толкова спешна. Нека изчакаме да видим какво ще донесе бъдещето! Успее ли нашият план, то принцесата ще бъде по-малко недостъпна спрямо бъдещия херцог на Норланд, отколкото спрямо граф Хоенег. А имам и още една причина да те отпратя.

— Каква, папа?

— Не я ли отгатваш? Аз трябва да отчитам всички възможности, следователно и тази, че нашият така филигранно изпипан план ще се разстрои. Ако на Дяволът му скимне в последния миг да тури черта на сметките ни, то твоята персона трябва да остане напълно извън играта. Ето защо от началото съм се стремил да не правя нищо, чрез което да бъдеш компрометиран и поради това сега те изпращам. Закуца ли нещо работата, срещу теб няма да могат да удостоверят нищо и ще трябва да те оставят на мира.

— А ти, папа?

— Аз ли? Аз не мисля, че бих преживял един пропуск на моите планове — отговори мрачно графът. — В продължение на целия си живот съм работил в името на една цел и съм дръзвал да върша неща, за чиято важност ти си нямаш понятие, защото добре съм се пазел да те посветя в своите тайни. Приготовленията за последния удар са почти направени. Не успее ли той, то за мен на света вече няма да има място.

Граф Хоенег се беше изправил и измери, сбърчил чело, на няколко пъти помещението. Синът му го гледа известно време безмълвно, после избухна в безгрижен смях.

— Ах, скъпи папа, защо тъй из един път стана толкова неуверен? Та нали досега всичко е протичало добре! Защо трябва щастието оттук насетне да ни зареже?

— Ти не знаеш именно какво се е случило. До съвсем скоро аз бях убеден, че нямам някой посветен в моите тайни. Представи си ужаса ми, когато изведнъж бях известен в противното! Има една личност, която знае всичките ми тайни, и то така добре, както аз самият.

— Ти ме плашиш! Коя е тя?

— Не питай! Не бива да ти назовавам името ѝ.

— Но какво смяташ да правиш, за да накараш тази личност да занемее?

— Тъкмо това ти казвам, не питай! Аз естествено се погрижих да не се стигне до разприказване. Тази личност беше единственото препятствие, което можеше да ни отвори сериозна работа. Сега нещата са уредени. Аз, наистина, изобщо нямаше да го споменавам, но исках да ти покажа, че трябва да прилагаме крайна предпазливост. Също по отношение Нурван паша.

— Е, ако това те успокоява, папа, искам да ти призная, че на драго сърце ще се заема със задачата да наблюдавам този мъж. Тук във Фюрстенберг и бездруго нищо не ме задържа, най-малкото принцеса Аста, тая ледена висулка. Ако те устройва, то ще замина утре и ще се отърва...

В този миг влезе лакеят и поднесе на сребърна чинийка една визитка. Графът ѝ хвърли един поглед.

— Някакво простолудно име! Не познавам мъжа. Какво иска по това никое време? Трябва да е нещо важно, за да накара един непознат да поеме рискованото дело да ме обезпокои сега.

Протегнатата ръка освободи сина, а едно леко кимване каза на слугата, че на посетителя се разрешава прием. Едната врата се затвори зад младия граф, а другата се отвори, за да пропусне сина на ковача, който след един вежлив поклон застана в прав стоеж да дочака затварянето на графа.

— Какво желаете? — попита този хладно. — Очаквам естеството на вашата работа да извини своенравната ви поява. Сега не е времето, когато приемам какви да е визити.

— Идвам по заръка на Негово сиятелство, хер графе!

— А-а! Не ви познавах досега като служител на моя братовчед.

— Аз и не съм такъв понастоящем. Аз съм синът на познатия ви поне по име дворцов ковач Брандауер.

Строгите черти на графа възприеха ясен израз на необикновено напрежение.

— Добре. Сигурно сте в притежание на някаква легитимация. Разбирате, че не мога да призная ей така направо една непозната личност за посредник между Негово сиятелство и мен.

— Ето, хер графе!

Макс подаде един лист, който графът прегледа бегло, за да отправи после отново въпросително поглед към него.

— От това препоръчително писмо не схващам целта на вашето посещение.

— Моят доверител сигурно е сметнал, че ще мога устно да изпълня мисията си.

— Елате си на въпроса!

— Ваша светлост заповядва и аз се подчинявам. Носи се именно слухът, че някой си хер фон Валрот, хауптман от артилерията, от някаква си страна и по някакви си причини бил обявен за безумен. Бил задържан по един направо престъпен начин в лудницата и измъчван до смърт.

Графът се надигна. Лицето му беше станало с една отсянка по-бледо.

— Наистина един впечатляващ слух, хер Брандауер. Кой го е измъдрил и разпространил?

— Произходът и разпространителят на един слух обикновено много трудно може да се издири. Тук действително е налице едно изключение, но аз за съжаление не съм упълномощен да отговоря на този въпрос на Ваша светлост.

— В такъв случай ще съумея да ви принудя. Този слух естествено ме засяга във висша степен...

— Хм-м! — прозвуча полуподигравателното прекъсване.

— Какво си позволявате, хер! Казах, този слух ме засяга във висша степен, тъй като управата на психиатричната клиника на страната стои под мое ведомство. Повтарям, че ако се наложи, ще ви принудя конкретно да ми посочите първоизточника на измислицата, за която говорите.

— Една такава принудителна мяра би лежала навярно извън обсега на властта на Ваша светлост, тъй като Негово сиятелство...

— ...притежава властта да помилва, но не и да се намесва в хода на един съдебен иск или разследване. Кой ще ми попречи да наредя да ви арестуват?

— Аз, „неизвестният“ ковашки син, Ваша светлост!

— Я гледай! Обстоятелството, че моят братовчед притежава странната слабост да се забавлява от време на време на наковалнята на вашия баща, не е за мен основание за някакво снизхождение спрямо вас. Та заповядващ ви значи, да ми назовете сътворителя и разпространителя на слуха!

— Не виждам никаква уважителна причина да изпълня тази заповед. Впрочем този слух не почива върху измислица, а върху истината.

— Любопитен съм да чуя доказателството.

— Предавателните документи вече се намират в ръцете на Негово сиятелство. Тези актове по някакъв странен начин се състоят само от една лаконична заповед, чийто подпис вероятно не е необходимо да охарактеризирам по-отблизо.

— Кой е представил документите?

— Директорът на клиниката естествено. Той дори бе принуден да предаде и един друг акт, връчен му от някакъв бърз куриер, за да подготви на майката на хауптмана същата съдба, запокитила този в нощта на безумието и смъртта.

Графът трябваше да се съсредоточи. Той се подпря с ръка на писалището и попита после с оживен глас:

— Майката на хауптмана? Той имал майка?

— Разбира се и естествено също и...баща!

— Как се казва тя?

— Тя е циганка на име Лилга, а бащата, който е също още жив, е...

— Стига, стига, ние тук си имаме работа само с майката!

— Изцяло както каже Ваша светлост! Та слухът стигна значи до мен и беше...

— Недоумявам как сте могъл да с натъкнете на подобна глупост.

— ...и беше предаден от мен на херцога, който ме натовари с поръчението да посетя психиатрията. Намерих предположенията си ужасно потвърдени, освободих майката на хауптмана и докладвах на моя височайши доверител положението на нещата. Последницата от това беше, че срещу директора на лудницата и главния лекар се възбуди следствие. Те вече са арестувани и не могат да избегнат съдбата си.

Чертите на графа станаха още по-бледи отпреди, но очите му мяха мълнии, когато попита:

— И всичко това се е случило без мое ратифициране?

— Никога не съм чувал един неограничен монарх да се нуждае за някое дело от ратификацията на някой свой служител, па бил той и министър-председателят. А и навярно не е останало време да уведоми Ваша светлост. За съжаление се установи, че една много високопоставена особа би могла да бъде страшно затруднена при предстоящото разследване. Негово сиятелство прояви милостивото намерение да избегне това и ето защо пожела до съответното място да стигне един намек. Освен херцога, освободената от психиатрията жена и мен, никой досега не е посветен в тази работа. Аз ценя благоволенieto на владетеля, да натовари не друго лице, а мен с предаването на този намек.

— И каква цел има намерението?

Докторът вдигна рамене.

— Никаква друга, освен вече споменатата. Не ми се струва невъзможно клетата жена да бъде накарана да стои настрана от едно разследване. Обезщетение за претърпените страдания, разбира се, трябва да се даде.

— В чии ръце се намират иззетите от клиниката документи?

— В тези на херцога.

— Вие сте се нуждаел от пропуск от страна на министъра на вътрешните работи!

— Действително, но и на този хер не беше съобщена целта на моето разследване.

Графът се насочи към прозореца и гледа в продължение на няколко минути навън в нощта. После се обърна рязко.

— Вие не заемате никакъв служебен пост, хер доктор?

— Не.

— Но мъж с вашите знания непременно би трябвало да опита да бъде полезен на себе си. Аз бих бил готов да ви разкрия пътя към кариерата, в случай че замислите да изберете някакъв вид държавна служба.

Макс се поклони.

— Благодаря, Ваша светлост. Сега-засега нямам такова намерение, но ако то се появи, ще го насоча към Негово сиятелство, моят кръстник. Мога ли да се надявам, че беседата ни е приключила?

— Вървете си!

Вратата се затвори зад доктора и графът остана сам, потънал в дълбок размисъл. Чутото в последните минути го изпълваше с угриженост. Ами тоя Брандауер беше един крайно опасен човек! Как можеше той да знае, че... тук се натъкваше на загадка, която трябваше възможно най-скоро да бъде разрешена. Лично не биваше да се залавя с него — той беше фаворит на херцога, който щеше продължително да го закриля... Ами циганката? Дружески да се помири с нея? За нищо на света! Но можеше ли след всичко, което се бе случило, да вземе все още мерки срещу нея? Не беше ли му изтръгнал оръжието от ръката тоя проклет Брандауер? През целия си живот той бе водил една рискована игра спрямо своя височайши роднина и сега, когато се касаеше само за последните, решителни ходове, внезапно му бе обявен

шах. Налагаше се да се действа бързо, ако не искаше да загуби плодовете от работа на един живот.

Възбуден, той шареше напред-назад из стаята. След известно време, изглежда, стигна до някакво решение, защото посегна към шнура на звънеца и повели на влезлия слуга:

— Отскочи бързо в цивилно облекло до Зайденмюлеровата гостилница и покани хер Амброзиус Натер незабавно при мен! После иди до замъка и опитай без много шумотевица да намериш камердинера Грунерт. Ще го заведеш в градината ми, където да ме чака на терасата!

— Слушам, милостиви господарю!

Мъжът се отдалечи, наметна в жилището си един плащ, нахлупи цивилна фуражка и напусна палата на своя повелител. При реката отвърза една ладия от синджира и загреба с всички сили срещу течението към другия бряг.

Когато пристигна там, Макс тъкмо излизаше от гондолата си. Той не бе имал подбуда да бърза и беше застигнат от пратеника на Хоенег, който сега мина трескаво край него.

— Слугата на графа, който ме пропусна да вляза — промърмори си Макс изненадано. — И как се е разбързал! Сигурно е получил някое поръчение в резултат на моето посещение. Трябва да го наблюдавам.

В предпазлива дистанция той последва пратеника до странноприемницата на благонравната вдовица и картофопродавачка Барбара Зайденмюлер. Застанал под една врата от срещуположната страна на улицата, забеляза, че два от прозорците на първия етаж са осветени. През пердетата ясно можеше да види силуета на един дребен мъж, разговарящ с един друг, в когото веднага разпозна слугата. Бързо решил се, той прекоси улицата и влезе в общия салон.

Първият клиент, който му се наби на очи, беше Казимир, бившият гренадир. Забелязвайки го, този се надигна почтително от стола. Докторът пристъпи към него.

— Казимир, искаш ли да ми свършиш една услуга?

Запитаният кимна утвърдително.

— Така стои работата.

— Зная, че често се отбиваш тук, и поради това считам за възможно, че познаваш или поне си виждал чужденците, пребиваващи тук.

Последва второ кимване.

— Също така стои работата.

— Тук трябва да живее някой, който има дребна фигура. Наетата от него стая се намира на първия етаж, откъм фасадата.

— Баш така стои работата. Вече четири седмици е тук.

— Познаваш ли го?

Едно подчертано кимване послужи за отговор.

— Я застани тогава срещу къщата в мрака, където няма да бъдеш видян! Аз предполагам, че той скоро ще напусне странноприемницата. Щом това стане, уведоми ме незабавно! Аз искам по-напред да поговоря и със съдържателката.

Казимир си допи бирата и напусна заведението. Сега съдържателката забеляза новия клиент и веднага се упъти към него. Тя беше позакръгленка, все още млада жена и червендалестото ѝ лице просия от радост, когато му додаде ръка.

— Хиляди пъти добре дошъл, хер доктор! Не съм ви виждала сигурно поне от година. Къде се скитахте?

— В Италия, Франция, Англия, Холандия и тъй нататък.

— Божичко, трябва да е страшно! Аз си ценя моя „Син орел“; от него няма да се махна, докато съм жива. У дома си е пак у дома! Бива ли да ви донеса едно шишенце от най-доброто?

— Да, на първо време се нуждая от една порядъчна глътка, а после и от вас самата. Трябва ми едно сведение, по възможност на четири очи.

— На четири очи! Идете тогава в празната задна стаичка, където няма да бъдем смушавани!

— Налага се да остана тук, защото всеки миг очаквам един човек. Донесете ми виното тук, на масата до вратата!

Съдържателката се разбърза да изпълни заръката и нареди на келнера да я замести при останалите клиенти.

— От четири седмици вие имате на квартира един непознат хер — поде Макс, когато тя зае място до него, — чието име и начин на живот много бих искал да зная, без той да научи нещо за разпитването ми.

— Кого имате предвид?

— Не знам за него нищо, освен че е с дребна фигура и живее откъм фасадата.

— Аха, имате предвид господина от номер едно до четири?

— Той притежава четири стаи? В такъв случай трябва да е много богат.

— Действително, той е рентиер, плаща много добре и се казва Амброзиус Натер. Но много малко си е в жилището и често отсъства по няколко дни.

— С кого общува?

— Не мога да кажа. Той, наистина, често приема визитите на разни господа, ала аз за съжаление не ги познавам.

— Към коя класа принадлежат?

— По всички предположения към най-низшата. Вярно, неколцина имаха, макар да се движеха в цивилни дрехи, нещо несъмнено военно. Два-три пъти тук беше и един слуга на граф Хоенег. Той също се носеше цивилно, но аз все пак го разпознавах.

— Казвате, този Натер много излиза?

— Най-често само вечер.

— Кога се връща в такива случаи?

— Много късно. Усещам го, въпреки че съм му дала на разположение ключ от външната врата. Понякога...

Съдържателката се прекъсна, защото тъкмо в този миг врата се отвори и дългата фигура на Казимир се намърда вътре с възможно най-голяма бързина.

— Тръгна ли онзи?

— Да, така стои работата.

— Накъде? Надясно по улицата?

— Не, не така стои работата, а наляво.

— Тогава изпий виното ми, Казимир! Лека нощ!

— Един добър хер, нали, Казимир? — попита гостилничарката, след като Макс се беше отдалечил.

Бившият гренадир можа само да кимне. Той беше вече курдисал чашата до устата си и направи едно яко засмукване, докато я изцеди до капка.

— Ти сигурно си следил вън?

Той кимна и си наля втора чаша.

— За дребния рентиер?

С чашата отново до устата, той прояви благоволение за повторно кимване. После изля в устата толкова рядката за него напитка.

— Каква работа има той с него?

Наливайки отново, Казимир сви рамене. Дребната, чистичка съдържателка му бе грабнала сърцето, но дето сега го смушаваше в неговата наслада, ей това не му харесваше.

— Не знаеш ли, Казимир?

Той поклати глава и поднесе за трети път чашата към устата.

— Услади ли ти се виното?

Той пи и кимна с толкова преобразена физиономия, сякаш поемаше нектара на гръцките богове.

— Има си хас, та това е най-добрият ми сорт. Но докторът ми е оставил тук твърде много пари. Какво да правя? Да върна рестото по теб или... да, ще впиша

излишъка, докато намина пак.

Казимир си беше налял остатъка и вече се канеше да надигне чашата, ала сега я спусна отново.

— Гръм и мълния, ама така хич не стои работата!

— Ти смяташ, че парите са твои?

Той кимна, пиейки, остави чашата на масата, прибра парите и нахлупи каскета на главата.

— Лека нощ, Бербел!

— Лека нощ, Казимир!

С горди крачки той си тръгна към къщи. Не всеки, който насочваше сега нозе към дома, беше изпил шише от най-добрата реколта от винарската изба на фрау Барбара.

Когато излезе от вратата на „Синия орел“, докторът успя да различи отдалечаващата се тъкмо в светлината на един уличен фенер фигура на дребния рентиер. За късо време беше го доближил толкова, че можеше да го държи под око.

Дребосъкът вървеше с бързи крачки към Олер. Той се придържаше непосредствено до редицата къщи, в чиито сенки не можеше толкова лесно да бъде забелязан, но на Макс все пак с лекота се удаваше да му остане по петите.

„Отива към палата на Хоенег — помисли този. — Какви ли имат да ги вършат двамата? Очевидно работата, водеща този мъж в такъв късен час при графа, е свързана по някакъв начин с днешната ми визита. Аз трябва да знам какво ще преговарят двамата. Ще рискувам да се добера по тайния път до библиотеката. Там ще мога да чуя всичко и дори да бъда спипан едва ли е нужно да се страхувам от някаква сериозна опасност.“ Натер вече беше прекосил реката с лодката на графа. Макс, който отново си послужи със своята гондола, достигна малко след него отвъдния бряг, увери се, че не е наблюдаван, и стъпи после в градината. Там се прокрадна до стълбището с терасата, вмъкна се през прозореца, който веднага притегна пак в отворстието, и безшумно се запромъква по тайния ходник. Предпазливостта изискваше да се придвижва бавно. Удаде му се да стигне нечуто в библиотеката, в която днес не гореше светлина. От кабинета долови гласове. Приблужи до завесата и погледна предпазливо.

На софата седеше един мъж, чието сухо телосложение не бе в състояние да заличи впечатлението за сила и гъвкавост. Носеше изискано черно облекло според най-новата парижка мода. Бледото безбрадо лице имаше нещо дебнещо, а очите — уверен, пронизващ поглед, на който навярно трудно можеше да убегне нещо. Пред него стоеше графът. Макс не беше се придвижвал достатъчно бързо по тъмния ходник, така че беше пропуснал първата част на разговора. Но онова, което сега чу, бе от такъв характер, че веднага прикова цялото му внимание.

— А как стоят нещата с усилията ви в офицерския корпус? — тъкмо попита графът своя посетител.

— Отлично! — отговори онзи. — Списъкът, който ми дадохте, ми свърши прекрасна услуга. Споменатите в него мъже произхождат все от третото съсловие и има да киснат в утайката, като си нямат братовчеди в министерството на войната. А вие им, предлагате възможност за израстване и нека Дяволът ме отнесе, ако не изпълнят своя дълг. И даже да има един или друг, при който не сме така сигурно добре дошли, то той ще получи отпуск — най-добрият способ да бъде отстранен временно инатливецът.

— Значи смятате, че тези хора са сигурни?

— Безусловно.

— Ами войсковите части дали ще се придържат към своите командири, когато се тръгне срещу досегашното правителство?

— Войсковите части? Кой ще ти ги пита. Те просто са длъжни да се подчиняват.

— Разбира се, при настоящите уредени условия. Дали обаче ще се подчиняват и после, когато тези условия се обърнат с главата надолу, това е въпрос, на който не е толкова лесно да се отговори.

— Ха, това не ми създава ни най-малка грижа. Най-важното си остава в съответния миг да сме поставили нашите мъже на ръководните места, след като по небиещ на очи начин сме отстранили другите. Да се осъществи това, е ваша работа. Останалото спокойно можете да предоставите на нас. Дарителите на светлина умеят да дърпат конците.

Дарителите на светлина! Макс беше във висша степен изумен. Той беше слушал много за това политическо сдружение, което претендираше да разпространява светлина, ала много приличаше на нихилистите в Русия. Те поддържаха свои тайни емисари в Париж, Брюксел, Лондон и Вашингтон. Особено един от тях караше много да се говори за него — някой си Мерикур, французин по рождение, който имаше пръст навсякъде, където разни подривни елементи погаждаха номера на правителствата си. В Лондон, където бе обявена награда за залавянето му, той на косъм съумя да се измъкне.

Макс знаеше, че макар на Дарителите на светлина да бе строго запретиено пребиваването в Норланд, графът все ги вземаше под закрила пред своя херцогски братовчед. Кръстникът често му бе говорил по този въпрос. Но че Хоенег беше отишъл толкова далеч, да си служи с тях с цел държавна измяна, не беше му се и присънвало. Ето защо наостри уши, та да не пропусне нито сричка от напрегнатия разговор.

— А какво смятате за останалото население? — продължи да се осведомява графът.

— Работническата класа е все едно спечелена. Търговия и занаят са в упадък, работниците гладуват със семействата си. И в най-малкото селище се организират събрания, на които разпалено се проповядва кръстоносен поход срещу дворянството и заможните класи. Вече чувам марша на работническите батальони, които ще стъпчат и смажат всичко, що се противи. Дружините на гимнастиците, гражданските гвардии се нуждаят само от годни оръжия, за да бъдат поведени срещу столицата. Със селското население, наистина, не сме стигнали толкова далеч. То трябва още порядъчно да бъде обработвано.

Хоенег не отвърна нищо, а тръгна замислено напред-назад. След известно време спря пред рентiera.

— И кога, мислите, ще сте напреднал дотолкова с нещата, че ударът да може да бъде нанесен?

Запитаният хвърли на стоящия пред него един остър, изучаващ поглед.

— Защо ми отправяте този въпрос, хер графе?

Хоенег се поколеба малко. После отговори:

— Защото се случиха неща, които изискват бързо развитие и осъществяване на нашия план. Касае се за лудницата.

Веждите на Дарителя на светлина се извиха очаквателно.

— Да не би да има някой нов претендент, който толкова е отслабнал душевно, че се осмелява да предизвика недоволството ви?

— Това не! По скоро обратното: душевно обърканите имат намерение да строшат веригите си, за да оковат нас с тях.

— Я гледай!

— По лично разпореждане на херцога срещу директора и главния лекар на психиатрията ще бъде възбудено следствие, понеже...

— Вие трябва непременно да го предвардите! Това би изнесло на показ факти, които ще разбулят нашите тайни намерения.

— За съжаление нямам властта да върна хода на нещата. Директорът е вече арестуван заедно с главния лекар.

Амброзиус Натер подскочи като изхвърлен от пружина.

— Проклетие! Този неприятен инцидент може да погуби всичко. Двамата ще изпеят при запита и майчиното си мляко и...

— Не точно от това се страхувам сега — пресече го графът на думата. — Аферата, заради която са арестувани, няма никакво отношение към нашите планове, а засяга лично мен. Единственият, който беше опасен за нас и можеше да ни предаде, хауптман фон Валрот, е мъртъв. Дватама съзнават, че тяхната собствена изгода изисква да си траят за тайните нишки, свързващи ги с нашите планове.

Дребният чернодрешко отдъхна облекчено и се настани отново на мястото си.

— Е, щом е такава работата, не виждам причина за особено безпокойство.

— Вие не разбирате, мосю Мерикур. Персоната, чието освобождение от лудницата беше постигнато насилствено, е в притежание на тайни, чрез които ме държи в ръцете си, И аз нямам причини да приема, че тя от чувство за такт няма да ги вкара в употреба.

В изненадата си Макс едва не се издаде с едно непредпазливо движение. Значи тоя кльощав, облечен в черно, гъвкав мъж беше Мерикур, прословутият емисар на Дарителите на светлина. Знаейки сега това, той нито за миг вече нямаше съмнение, че приближават много важни събития. Изненада го също и забележката, че циганката Лилга упражнява голяма власт над този могъщ, влиятелен граф. Той на драго сърце би узнал какво точно, ала макар да стоеше на интимна нога с Дарителя на светлина, Хоенег, изглежда, все пак се пазеше, както показва по-нататъшният ход на разговора, да му позволи поглед в мистериозната работа.

— Бива ли човек да знае коя е персоната, създаваща ви толкова грижи, хер графе? — попита Натер-Мерикур.

— Тя е... тя е, наистина, само една циганка, но...

— Какво? Циганка? И вие се боите от едно такова същество, вие, аристократът граф Хоенег?

— Оставете ме все пак да се доизкажа! Аз исках да кажа, че това не е някоя обикновена скитница, а ваджината на своето племе.

— Ха! Какво ли означава титлата ваджина при такива хора! Сганта си остава сган! Нещо не проумявам, хер графе.

— Не се и съмнявам. Вие не знаете именно... и не е и необходимо да знаете какво ме свързва с тази персона. Но аз ви уверявам с цялата си сериозност, че ако нещата, за които тази жена е осведомена, попаднат на неподходящо място, то с моето положение, а и навярно със свободата ми, е свършено.

— Но що тогава не я очистите от пътя си! — Той направи едно красноречиво движение с ръка, от което ясно се видя какво разбира под това „очистване от пътя“.

— В случая за съжаление това не е така просто, както си мислите.

— Защо не?

— Защото подозрението тутакси ще падне върху мен, а аз точно сега имам всички основания да се държа на заден план.

— Графе, вие ме удивлявате! Кой, в трите имена на Дявола, ще има кураж да ви заподозре, ако тая персона вземе, че умре?

— „Кой“ питате? Самият херцог! Та нали по негова заповед беше освободена тази жена. Подозрението веднага ще падне върху мен, защото на него много добре му е известно, че циганката, която в никой случай не е психически разстроена, е влязла по мое разпореждане в лудницата.

Дарителят на светлина подсвирна тихо през зъби.

— Тъй, значи така стои случаят. Тогава по този начин действително не може нищо да се направи. Но не става ли другояче? Нима тази опасна персона притежава доказателства, с които може да развали вашата работа, имам предвид документи или някакви си там книжа?

— Не го зная със сигурност, но не ми се вярва.

— Е, ами тогава още хич нищо не е изгубено. Би трябвало Дяволът да се набърка, ако тази история, която, признавам, изглежда опасна, не би могла да бъде уредена във ваше доволство. Изчакайте спокойно нещата! Аз ще насоча внимание към тази циганка. Ако има някакви секрети и доказателства, които могат да станат опасни за

вас, то аз съм подходящият мъж за нейното обезвреждане. Предоставете значи цялата работа на мен! Къде всъщност трябва да търся циганката?

— При д-р Брандауер, синът на придворния ковач Брандауер.

— Добре. Каквото мога да направя, ще го направя, а вие знаете, че в такива неща имам ловка ръка. Но установи ли се, че това лице не притежава доказателства, то сега-засега изобщо няма от какво да се страхувате.

— Де да беше така! Тя стои под закрилата на херцога, а този д-р Брандауер въздава у мен впечатление за мъж, който не би се стъписал пред никакво препятствие.

— Нямайте грижи все пак! Досега ние държахме дръжката и не бива да допускаме да ни я отнемат. Аз съм сигурен в моята работа и желая само да мога да кажа същото и за уговореното възнаграждение.

— Да ме оскърбите ли искате? Мисля, все още не съм ви дал повод за недоверие. Нека само първо стана херцог, пък ще видите, че умея кралски да се отплащам!

— Това се и желае — каза Натер с малко жаловен тон. — Моята фамилия много сериозно се нуждае от оправяне на финансовото си положение. Откак брат ми...

— Да, зная — прекъсна го на приказката графът. — Брат ви постъпи в Остиндийската компания и преди години изчезна безследно. Все още ли са напразни издирванията ви относно неговото местонахождение?

— Напълно! Успях да проследя дирята му до бившето княжество Аугх, където взел участие в битката на англичаните срещу махараджата. Повече не можах да узная. Трябва да е загинал в деня, когато е била завзета столицата. Засега оставам все още сам и съм си заложил главата, за да възстановя блясъка на дома Мерикур. По тая причина единствено отидох при Дарителите на светлина.

— Доколкото мога да бъда полезен на вашите планове, ще бъде извършено.

— Искане ми се да ви вярвам, хер графе. Ами какво, ако планът ни не успее? Аз, наистина, съм убеден в обратното, но един умен пълководец трябва да отчита всяка възможност.

— Погрижил съм се за вас и за този случай. Аз притежавам един замък в Зюдерланд, близо до границата, който съвсем наскоро наредих да приведат в добро състояние. Там, в крепостта Химелщайн, ще намерите едно сигурно убежище в случай на неуспех на нашите планове, докато върху историята израсне трева.

— Благодаря ви, хер графе. Нека се надяваме все пак, че този случай няма да настъпи. Досега всичко върви добре. Нишките са така фино изпледени, а приготвянията толкова надалеч стигнали, че аз днес вече мога да посоча една конкретна дата.

— И? — Само тази думичка изговори графът, ала Макс долови напрежението.

— Трябва само да дочакам Деня на Седемте братя, след което по мое виждане бомбата всеки миг ще може да гръмне.

— Деня на Седемте братя? Кога е това?

— На 10 юли, сиреч точно след четири седмици, считано от днес.

— Нима? — попита графът с тон на радост. — Ей това исках да чуя от вас и затова ви повиках.

Посетителят се надигна от софата!

— Значи днешният разговор може да се счита за приключен?

— Така е, мосю Мерикур. Аз сега съм отново успокоен в много неща. Но все таки дръжте работата с циганката под око!

— Нямайте грижа, хер графе, можете да разчитате на мен.

— Зная го и в съответното време ще покажа признателността си. Дарителите на светлина ми съдействат в постигането на моите цели. Веднага щом поема властта в ръцете си, ще им предоставя в Норланд една официална родина.

— Благодаря, хер графе, и съм по всяко време на ваше разположение.

Едва щом бе напуснал съзаклятникът стаята и Макс чу графа да казва полугласно:

— Тъй, сега надолу към терасата!

Какво беше това пак? На втори човек ли беше заръчал слугата среща на терасата? Това също трябваше да се проучи, особено пък понеже графът можеше сега да влезе за нещо си в библиотеката.

Макс се шмугна обратно в ходника и за броени мигове стигна до стълбищния прозорец, който отвори безшумно. Тъй като стъпаловидните бордюри на терасата бяха гарнирани с оранжерийни и цветни насаждения, то можеше да рискува да се покачи. Подири си място между палмите и олеандрите и съгледа един мъж, който седеше недалеч от него на едно стъпало.

Ето че вратата тихо изскърца и графът излезе.

— Грунерт! — повика с приглушен глас.

— Тук, Ваша светлост.

— Нека да остане Той⁷⁴ седнал, та ако ни изненада някой, да си помисли, че съм сам тук. Забеляза ли Той някого в градината?

— Не.

— Значи можем да сме сигурни. Ето тук има Той един фишек, това са дукати.

— Много благодаря, Ваша светлост.

— Аз трябва тази нощ непременно да вляза в кабинета на херцога.

— Ох, това е невъзможно, Ваша светлост.

— Мисля, за тези дукати всичко е възможно, особено ако при благоприятно развитие на нещата ги удвоя. Или Той иска да изгуби моето благоволение?

— Негова светлост е самата доброта... но стражите...?

— Това нека Той предостави на мен! Точно в един часа помещението да бъде отворено!

— Слушам!

— И Той ще бъде там?

— Да, милостиви господарю.

— С един затъмнен фенер!

— Слушам!

— И да се погрижи Той прозорците да бъдат плътно затулени. Познава ли Той сина на ковача Брандауер?

— Да. Той беше днес при херцога.

— Знае ли Той, дали му е предал някакви книжа?

— Аз мисля, да! Поне Негово сиятелство заключи няколко документа в едно чекмедже на писалището, когато докторът си бе тръгнал.

— Може ли да си спомни Той чекмеджето?

— Да.

— Това е достатъчно засега! Нека опита Той да достигне незабелязано пак откритото!

Той отстъпи и заключи вратата. Камердинерът на херцога се надигна и се измъкна крадешком. Макс се бе вцепенил от чутото. Херцогът беше обграден в най-близката си среда от предатели и тези хора стояха на заплата при графа. Колко ли често вече се бяха разигравали подобни злоупотреби с доверието му и мошеничества без той да си има някакво понятие по какъв безобразен начин се похищават плановите и тайните му! Това не биваше нито сега, нито за в бъдеще повече да се случва. Вярно, графът стоеше извън вмешателството на наказателното правосъдие, но той трябваше да изживее един позор, какъвто още навярно не го е сполетявал.

Сега и Макс реши да се отдалечи. Той се плъзна тихо по стъпалата надолу към градината и се метна през зида. Лодката му си лежеше още на старото място.

Беше направил важни открития и седеше така замислено в ладията, че почти се стресна, когато тя се блъсна в отсрещния бряг. Неговата задача беше, естествено, да предотврати кражбата с взлом в замъка на своя херцогски кръстник. Ето защо се отправи най-напред към къщи. Баща му притежаваше един пропуск от херцога, който му позволяваше по всяко време на деня и нощта да влиза в замъка. Само чрез него бе

възможно да изтръгне документите от ръцете на графа и същевременно да разобличи предателя камердинер...

14. ШАХМАТНИ ХОДОВЕ

Пред дворцовата ковачница калфите седяха в меката звездна светлина, а близо до тях — заслушаните чираци. В самата къща всичко беше спокойно, макар няколко падащи през кепенците светлинни лъчи да издаваха, че обитателите още не са отишли да почиват.

— Бих искал само да знам, откъде се домъкна фустата, дето от днес предиобед се намира при нас — рече Хайнрих, клатейки глава. — Вярно, тая работа хич не ме интересува. Само ми прави впечатление, че младият господар се отнася твърде дружески с циганката.

— С Лилга? — запита пак Томас. — Това е вярно. Как ли може да опщува с туй женище? Тя си е именно вещица. Аз неотдавна я наплюдавах как... гръм и мълния, ама че съм магаре!

— Какво, ти познаваш циганката? Къде си я виждал?

— Тук не е нужно да си пъхаш гагата, защото не е необходимо жълта човка като теп всичко да знае.

— Така стои работата — потвърди Казимир сухо.

— Правилно, драги гренадире! — отговори Хайнрих. — Откак особеното благоволение на младия господар падна върху кавалериста, а гренадирът даже изпил за негова сметка няколко чаши вино, човек не може да ги трае тях двамата. Гренадирът се дърли, кавалеристът го избива на кавга, а артилеристът... ха, него хич нищо не го засяга, защото той все пак е най-умният от всички — досущ като навремето, когато лежахме пред Хохберг и никой не виждаше изход, докато накрая аз измъкнах целия генералитет от батака.

— Ти? — попита Казимир удивено.

— Да, аз. Беше именно така: Ние обсаждахме Хохберг вече шест седмици и все не можехме да превземем твърдината. Главнокомандващият се беше вкиснал здравата и провеждаше военен съвет след военен съвет, ама без да стигне до някакъв резултат. Един хубав ден те пак бяха насядали заедно, а аз имах дневална служба. Всеки изразяваше различно мнение, генералисимусът ругаше и псуваше и накрая каза: „Вината се крие в това, че не знаем нищо конкретно нито за укреплението, нито за защитата. Аз на бърза ръка да съм сложил край на историята, ако имах някой вътре, който да ми каже всичко.“ Приказката ми стана ясна, аз не можех да се сдържа и пристъпих напред. „На заповедите ви, хер генералисимус! Изпратете мен вътре! Аз ще се кача на кулата и ще огледам всичко точно.“ „Той? — попита — А, да, та Той е Хайнрих Фелдман, най-славният и умен артилерист в цялата ми армия! Има ли Той доверие в себе си, че наистина ще съумее да се справи?“ „Тъй вярно, да!“ „Аз веднага Му давам отпуск. Нека Той се смени и действа изцяло по Свое усмотрение! Аз знам, че Той е добра стратегическа глава и няма да погуби моя настъпателен план. Ако това Му се удаде, Той ще получи една пожизнена годишна пенсия от петстотин талера.“ Та смених се аз значи, възседнах дорестия си кон — защото аз все пак бях конен канонир и не биваше да ставам за смях, тръгвайки пеша, и подкарах в тръс към крепостта. Ония ме сметнаха за парламентьор. Разтвориха бързо по тая причина портата и се стекоха в гъста навалица да ме посрещнат. Докато оглеждах хората, съгледах аз хер коменданта на крепостта. Тогава през главата ми се стрелна един дързък, грандиозен план, понеже бях забелязал, че църковната врата стои отворена. Препускам значи към типа, пипвам го за гръцмуля, дръпвам го горе при мен върху дорестия и се понасям с него към църквата. Зад нас проехтява ужасяващ яростен вой. Аз обаче не му обръщам внимание, а поемам в галоп нагоре по четирите стълбища на кулата, додето стигам пода на звънарницата. Там слизам и захвърлям коменданта от коня, той е изпаднал в безсъзнание, но тъй като не нося Хофманови капки у себе си, не мога да му помогна. В миг затръшвам капака на пода и тиквам

резето. Само че цялата сюрсия на обсадените се е изкатерила подир мен и иска да разбие капака. Какво да правя? Развъртам значи трите камбани и ги изтъркулвам върху капака. Това е спасението. После връзвам ръцете и краката на коменданта и надзъртам през един от отворите на камбанарията. Мога да обгърна с поглед цялото укрепление и да давам знаци на нашите хора какво да правят. Ето как минаха само пет дена и крепостта беше наша. Врагът естествено знаеше, че аз играя главната роля, и ето защо тъпях ужасна обсада от главната част на войската. Но камбаните бяха толкова тежки, че аз нехаех за това. А и не ги прогладувах тези пет дена, понеже когато пристигнах, комендантът тъкмо беше ходил при сладкаря и взел за жена си пет фунта шоколад и три фунта марципан, от това преживяхме. Вода се намери малко в улука. Е, да, тя беше една...! Дорестият пък подаваше от време на време глава през отворите на камбанарията и ядеше сламата и сеното от враните и лястовичи гнезда, каквито там отвън имаше колкото щеш. Когато нашите завладяха с шум крепостта, построиха ми на всяко стълбище по една триумфална арка с какви ли ти му не там пряпорци и гирлянди от цветя и аз препуснах надолу пак като дявол.

— Така стои работата — кимна Казимир с физиономия, сякаш страда от някакви ужасни колики.

— Да не би да не вярваш? За пленяването на коменданта на крепостта бе изсечена в моя чест специална златна възпоменателна монета, ама кой я знае къде се дна. А пенсията си я получавам и до ден-дневен, но вие не виждате нищо от нея, понеже спастрям парите настрана за времето, когато ми се доще да изляза в пенсия.

Казимир стоеше в намерение да направи, въпреки своята иначе едносричност, някоя остра забележка, ала на това бе временно попречено. Макс Брандауер премина със забързана походка и изчезна в къщата, след като бе поздравил приятелски калфите.

— Как се е разпързал пак младият господар! — рече Томас замислено. — Залагам една ампалема срещу твоята златна възпоменателна монета, Хайнрих, че тази вечер за мен ще има още рапота, и то рапота, за която вие, зелени човки, не пива нищо да знаете.

— Що не си затвориш мърлявия плювалник — назида артилеристът. — Ако ли не, ще дойда да го затъкна с оръдейния си шомпол. Разбрано?

— Така стои работата! — даде му право Казимир по своя суховат начин.

Жалко, че от предложението от Томас бас нищо не стана. Защото главният калфа щеше да си съхрани своята най-обична „ампалема“ и да спечели скъпоценната възпоменателна монета на Хайнрих. На първо време Макс не прибегна, наистина, до помощта му...

Във всекидневната на придворната ковачница майка Брандауер седеше край масата и плетеше на мъждивата светлина на лампата, без да вдига поглед от работата си. Тя влагаше в това занимание такова усърдие, като че щастието на света зависеше от нейните бримки. Ковачът бе сложил пред себе си домашната книга с екзегерични беседи и даваше вид, че чете, а в най-тъмния ъгъл на стаята седеше Лилга и пушеше същата лула, която бе запалила в кабинета на графа.

Ако беше по-светло, щеше да се забележи, че очите ѝ горяха с мрачна светлина, докато издихваше към другите гъст димен облак от стиснатите устни.

Най-сетне Брандауер захлопна книгата и хвърли един въпросителен поглед към домакинята, която му отвърна утвърдително. Той се изправи, отиде да си вземе дългата лула, напълни я и с предчувствие за истинско удоволствие посегна към тресчицата за запалване. После прибута, избълвал няколко порядъчни облака дим, кутията с тютюна по масата към страната на циганката и рече:

— Вземи си тютюн, Лилга, ако си го свършила!

— Благодаря, майсторе, вашият сорт не ми е подходящ.

— Може би имаш нещо по-изискано?

— Възможно! Дзингаритата пуши тютюн, какъвто само князе могат да заплатят.

— Охо! Откъде си го доставяш?

— Той идва от Изтока и расте между родните хълмове на боанжарите. Там отиват девиците край склоновете на Пандикьора, когато луната озари сърцевината на растението, за да събират по полето под звездна светлина с нежни ръце най-вътрешните листа, които отнасят към храма в големия ден на богинята, та духът на бъдещето да се спусне при тях. Който тогава пие аромата на тази трева, него го спохожда дарбата на пророчеството, той разбира езика на звездите и разпознава какво означават линиите по ръката.

— Ти също ли си пушила тревата като момиче?

— Не.

— Но при все това притежаваш по-голяма дарба на пророчество от всички твои хора?

— Аз съм имала и повече дарования — отвърна тя уклончиво и с горестна физиономия, — но те изчезнаха, а заедно с тях младостта и щастието. Лилга сееше любов и жънеше омраза, даваше щастие и блаженство, а в замяна получаваше подигравки и презрение. Усмивката ѝ се обърна на плач, любовта — в жажда за отмъщение. Нейното небе се казва пъкъл, благословията ѝ стана проклетие, а крачките ѝ глъхнат в най-дълбоките сенки на нощта. В мрака на нейния живот блести само една светлина — звездата на отмъщението и разплатата.

— Това звучи лошо, Лилга. Толкова лошо и трагично, сякаш нямаш приятели, които да те споменат с любов.

— Приятели? Къде са те и как са техните имена?

— Не ти ли идва на ум за нас?

— За вас? Вие да сте мои приятели? — Очите ѝ заискриха като от дълбоки кухни, а лицето възприе най-мрачния израз, който му бе възможен.

— Съмняваш ли се в това?

Тя помълча известно време, после отвърна:

— Синът на тази земя говорел за любов, той е вярвал в нея и е жертвал за нея живота си. И все пак тя е едно привидение, към което е ужасно да се поглежда, ако тя захвърли от себе си лъскавото наметало, защото нейното истинско име гласи: Себелюбие! Вашият Бог е създал и обичал хората, за да му се кланят те, Земята обича Слънцето, защото се топли на неговите лъчи, детето обича родителите си, понеже получава от тях всичко, от което се нуждае, родителите обичат детето си, защото е плът от тяхната плът и кръв от кръвта им, съпругът обича съпругата си, понеже иска да бъде щастлив чрез нея, а приятелят обича приятеля, защото има нужда от него. О, аз познавам вашата любов и вашата жертвоготовност. Вашата любов ми изтръгва сърцето из тялото, ала аз разкъсвам на парчета булото, зад което се крие истинският ви лик.

— Лилга, ти не...

— Мълчете, вие сте мъж и... християнин, а... аз мразя и двете неща.

— Искаш да охулиш нашата свята религия ли, Лилга?

— Да охуля? Не? Но искам да повдигна завесата, зад която тя се крие. Какво е обичта, която ви се проповядва? Тлееща омраза и стаено себелюбие. Под кървав покрив носите вие вашата вяра от страна на страна, от народ към народ. Вие вземате мозъка от главата и костите на народите и си въобразявате, че сте велики във вашата нравственост. Ама я идете при онези, които вие наричате езичници, и вижте къде грехът вилнее най-грозно и дяволски, при тях или при вас!... Любов? Аз не я познавам, но познавам омразата, отплатата, отмъщението. Вие се ръководите по лицемерни фрази, които са страхливи и лъжовни, нас обаче Бование учи да правим същото, което ни е било сторено. Тя е неумолимата богиня на отмъщението и аз ще ѝ служа, додето е жива и последната фибра от тялото ми.

Тъй като ковачът премълча, циганката продължи след известна пауза:

— Но нашата богиня е справедлива, тя се отплаща и с доброта, макар никога да не го върши от любов, а от корист. Алберт Брандауер, спомняте ли си деня, в който циганката беше заловена и трябваше да бъде хвърлена във водата като магьосница?

Брандауер кимна в знак на съгласие.

— И тя сигурно щеше да бъде удавена, макар да бе млада и красива като никоя от вашия народ. Но тогава един силен мъж си проби път през тълпата, улови я, скочи с нея в една ладия и я закара на другия бряг, където много дни наред я кри в къщата си. Брандауер, познавате ли този мъж?

Ковачът се усмихна.

— Не беше много, което той стори Лилга.

— О, напротив, то беше даже най-много, което той можеше да стори за мен, защото той ми спаси живота. А това Лилга никога не забрави. Тя всеки ден говореше за него на Бование и богинята разпростря ръце над неговата глава и къщата му, за да живее щастие сред нейните зидове и благословия да се разпорежда над всичко, което той върши. Годишите набраздиха лика ми и побеляха косите ми, Лилга е презираната, грозна хитана, от която децата бягат, а възрастните се боят. Но нейната ръка е силна и могъща като на княз. Когато тя мрази може да погуби, а когато обича — носи му щастие. Тя може да низвергва графове и херцоzi да въздига, ако иска, и...

— Лилга!

— Вие се съмнявате? — Тя се надигна и пристъпи по-близо до масата. Светлината падна сега напълно върху нейната снага и в нейните отблясъци очите ѝ заискриха като черни диаманти. — Трябва ли да ви го докажа, Брандауер? Спомняте ли си онази нощ, в която вашата жена лежеше с родилни болки и вие пратихте за мен, понеже вярвахте в изкуството на циганката? Жена ви роди момченце и аз го изнесох вън под звездите, за да питам Бование каква съдба ще има детето. Вие искахте отговор на този въпрос, но аз трябваше да премълча — толкова важно и велико беше онова, което узнах. Аз ви залъгах с обещания и вие напразно чакахте до днес присъдата, която имах да ви донеса. Момчето стана мъж и...

Тя беше прекъсната. Вратата се отвори и влезе Макс: Пристъпвайки бързо към него, тя улови ръката му и го притегли към масата.

— ...момчето стани мъж — повтори и после продължи: — силен мъж, който ме защити и ми върна живота, когато вече го смятах за изгубен. Сега при мен идва духът на отплатата и ми отваря устата да говоря за онова, което досега е трябвало да премълчавам.

Тя вдигна ръка и я сложи върху главата на Макс.

— Чуйте какво ще ви известя! Аз предричам: Тази глава е предопределена да носи един ден княжеска корона, този пестник ще държи скиптър, а от тези рамене ще се стеле мантията на владетел. Синът на ковача ще стане княз сред най-могъщите на земята. Аз ги виждам да идват, големи и малки, за да му дадат клетва за вярност, както го прави сега Лилга, циганката.

Тя коленичи пред него, притисна чело към ръката му, после се надигна и, с бързи крачки напусна стаята.

Син и родители се спогледаха изненадано. Те знаеха, че Лилга не е шарлатанка, и изумлението им от това пророчество никак не беше малко.

— Какво беше това? — рече Макс. — Пияна ли е?

— Не и въпреки това ми изглежда на такава — отговори бащата. — Зная, че притежава голяма проникателност и даже да заключава от външния вид на човек неща, за които на друг ум не би му дошло. Към това се добавят странните събития от деня на твоето рождение, Макс, за които тя до ден-дневен ни дължеше разяснение. Аз не очаквах да чуя нещо обикновено, но това, което тя сега каза, е толкова невероятно, че човек трябва да е безумен, за да го сметне за истина. И все пак тя винаги знае какво говори.

— С думите си тя преследва някаква цел, която не може да остане скрита — рече Макс. — Мен ме изненада странното посрещане при влизането ми, но самата сцена иначе приемам трезво. Сега-засега вниманието ми е ангажирано от съвсем други

неща. Ти нали притежаваше един пропуск, татко, който ти издейства достъп в замъка по всяко време?

— Да. Защо питаш?

— Би ли ми го поверил за днес?

— На теб? Какво се каниш да правиш в замъка или при херцога?

— Позволи засега да го премълча. Че се касае за нещо важно, можеш да се досетиш, понеже иначе не бих изрекъл такава молба.

— Хм-м, херцогът е предназначил пропуска, наистина, само за мен, но ако работата действително е толкова важна, то...

— Нямай грижа, татко! Аз имам намерение да окажа на херцога една услуга от изключителна важност.

— Чакай тогава!

Ковачът взе лампата от масата и отиде с нея в съседната стая. Когато се върна, държеше в ръката си карта, едната страна на която бе изписана със ситни редове, а другата носеше личния печат на херцога.

— Ето!

— Благодаря! Лека нощ!

Макс тръгна и се оттегли за кратка почивка в своята стая. Нуждаеше се от тишина, за да асимилира впечатленията и забележителните събития от изминалия ден. Никак не бе дребно това, с което се беше заел. Касаеше се да води битка на живот и смърт с един безкрайно превъзхождащ го по власт и парични средства противник — той сам срещу едно надалеч разклонило се съзаклатие, което оперираше с всички, дори с най-осъдителните средства, за да постигне своята злокобна цел. Но него не го бе ни най-малко страх. Той чувстваше в себе си сили да излезе насреща на цяла армия врагове и тази нощ щеше да бъде проведен първият удар, който щеше да се стовари като гръм от ясно небе върху всемогъщия граф.

Когато часовникът на писалището му показа полунощ, той се надигна от постелята, на която бе лежал с дрехите, и напусна къщата. Опита да се добере по обиколен път до херцогския замък и стигна незабелязано в градината. Тук и в самата постройка му беше познато всяко кътче, така че знаеше точно накъде да се насочи.

Похлопа на една малка порта. Стоящият зад нея караул отвори.

— Кой там?

— Спокойно! — отговори той и показа картата.

— Минавай! — гласеше отговорът.

Мина по няколко стълбища и стигна накрая до коридора, по който бяха разположени спалните покои на херцога. Тук забеляза, че караулът липсваше — явно предпазна мярка от страна на камердинера. От самия него не се виждаше и следа, което беше също лесно обяснимо, тъй като още не бе станало един часът.

Той изследва вратите и намери една отворена. Стаята беше тъмна, но една слаба светлина се процеждаше през пролуката на завесата, водеща към съседното помещение. Пристъпи по-близо и погледна през нея. Пред него се откри неголяма стая.

До една маса седеше Грунерт, камердинерът. Пред него лежаха няколко листа на един илюстриран вестник — очевидно беше чел, за да остане буден, ала това не му се бе удало. Той спеше с обронена на гърдите глава.

Зад тази стая лежеше спалнята на херцога.

Макс се реши да влезе в нея. Плъзна се тихо помежду двете завеси и застана пред ложето на владетеля.

Спящият беше притеглил копринената завивка до гърдите си, така че сключените ръце лежаха открити. Макс ги докосна леко и херцогът моментално се раздвижи. Владетелят го разбра, разпозна доктора и поиска да се надигне, ала изостави намерението при едно предупредително движение. Натрапникът вдигна

едно кресло ѝ го пренесе безшумно до онази страна на леглото, която не можеше да бъде наблюдавана от завесата.

Настани се там и се приведе към херцога.

— Прощавайте, Ваше сиятелство! — прошепна.

— Нещо важно ли се е случило, Макс, та си влязъл по този час тук? — попита херцогът също така тихо. — Как те пуснаха?

— Благодарение пропуска на моя баща.

— Аха! Той дава ли го другиму?

— Само на мен, Ваше сиятелство! Във вашия кабинет ще бъде извършена кражба с взлом.

— Кой ще се одързости да го стори?

— Граф Хоенег.

— Гра... фът? Невъзможно! Ти се лъжеш, Макс.

— Зная го точно.

— Какво иска да вземе?

— Актовете от психиатричната клиника, които имах честта да предам на Ваше сиятелство.

— А-а, схващам! И въпреки това такава една стъпка е... по дяволите, той трябва да има помощник!

— Камердинера Грунерт. Графът, види се, често е посещавал кабинета на Ваше сиятелство.

— Откъде знаеш всичко това?

— Случайно подслушах двамата.

— Кога ще дойде графът?

— Точно в един.

— Грунерт сигурно е заспал във вестибюла?

— Да.

— Мога да си го помисля, тъй като ти иначе нямаше да седиш тук. Сега е десет минути след дванайсет. Я виж дали она още спи!

Макс отиде тихомълком до завесата. Предателят седеше в същата поза като преди. Когато докторът се върна, херцогът вече се бе заел да се облича. Макс се постара да му помогне и доложи:

— Все още спи.

— Днес той не беше на служба, но се смени с колегата си, който беше уж неразположен. Като се събуди, няма да влезе в спалнята, а ще се убеди само с поглед от входа дали не съм буден. Да пуснем балдахина!

Леглото беше затулено, така че Грунерт щеше да помисли, че херцогът спи.

— Тъй, а сега ме следвай до библиотеката!

Херцогът се плъзна, следван от доктора, през вестибюла и после към кабинета, в който влязоха.

— Чакай! — нашепна.

Издърнка ключ, ключалка изщрака.

— Така, сега нататък! Документите са в ръката ми и заедно с тях едно оръжие за всеки случай. Имаш ли и ти някакво?

— Нося един револвер.

— Нека отидем тогава в библиотеката!

Тя се намираше до кабинета. Те влязоха и седнаха на една софа, прикрита зад широки библиотечни шкафове. Макс разказа необходимото, но премълча как се е добрал до тайните на графа и също другите комплоти, които този беше изковал с Натер. Не биваше да увеличава грижите на височайшия господар и се чувстваше достатъчно силен да разстрои плановите на Хоенег. След изложението настъпи дълбока тишина. Удари три четвърти. Малко преди един часа се долови шум. Макс се надигна да се ослуша.

— Грунерт беше — доложи шепнешком. — Седи с полузатулен фенер в близост до писалището.

— Имаш ли огниво в себе си?

— Да.

— Там на масата стои една свещ. Веднага щом графът влезе, я палиш! След влизането ни покриваш изхода и предоставяш останалото на мен!

Минаха още няколко минути, после вън нещо пропука и Макс отново се надигна да се огледа.

— Графът! — пошушна.

Той запали восъчната свещ и посегна към револвера.

— Напред!

Херцогът пристъпи до завесата и погледна през нея.

Граф фон Хоенег, който въпреки предрешаването си можеше ясно да се разпознае, стоеше до писалището на Херцога и се мъчеше да отвори едно чекмедже. При това смъкна малко маската от лицето, за да може по-добре да вижда. Слугата беше до него и му светеше. Двамата мъже стояха обърнати с гръб към библиотеката, така че не забелязаха влизането на херцога и Макс Брандауер.

Докторът се плъзна веднага към входа, заслонил свещта с ръка, а херцогът пристъпи няколко крачки напред и поздрави:

— Ах, добра вечер, братовчеде!

Заговореният се обърна уплашено, а слугата изтърва фенера при прозвучаването на този глас и той угасна. Сега Макс махна ръката си от свещта и я постави върху камината, тъй че помещението се осветяваше достатъчно, за да се забележат преbledнелите от ужас черти на Хоенег и треперенето на слугата.

— Негово сиятелство...! — извика графът.

— Да, Негово сиятелство е тоз, който стои пред вас, за да ви даде разписка за загубата на всички изчезнали оттук документи. За съжаление днешното издирване на определени книжа ще остане безрезултатно, тъй като аз ги държа в ръката си. Има ли нещо за отбелязване Негова светлост?

— Не, Ваше сиятелство!

— Нека Грунерт избере между милостта и затвора! Ще се изповяда ли Той?

Мъжът се свлече на колене.

— Милост, Ваше сиятелство! Аз всичко ще разкажа!

— Да стане Той! Да донесе Той канделабъра!

Слугата изчезна и след броени мигове се върна с един шестраменен светилник.

— Нека свети Грунерт надолу на Негова светлост! — И обръщайки се към Макс прибави: — Ти се справи отлично и заслужи благодарността ми. Сега си свободен. Имай добрината да придружиш граф Хоенег дотолкова далеч, колкото ти се стори уместно с оглед сигурността на твоя херцог! Поздрави родителите си! Лека нощ!

Като някой автомат се обърна графът към изхода и се отдалечи. Макс го последва по петите. Слугата осветяваше, докато караулът отваряше главния портал, докторът заповяда на камердинера:

— Вие се върнете при херцога! Един опит за бягство би ви направил нещастен. Впрочем вие ще бъдете помилван, доколкото изповедта ви е откровена и пълна.

Графът закрачи безмълвно навън по шосето. Макс се придържаше до него. В един момент Хоенег внезапно спря.

— Човече, виждате ли този пистолет?

— Много ясно, Ваша светлост.

— Е, добре! Ако веднага не се махнете от мен, ще ви застрелям.

— Тук? Посред столицата? До херцогския замък?

— Тук!

— Тогава, моля, натиснете спусъка — каза Макс. В неговата десница проблесна лъскавата цев на револвер.

— Мошеник!

— Кого има предвид Негова светлост? Присъстват само две лица, от които аз не мога да отнеса за себе си тази дума. Да вървим, моля, нататък!

— Стой, няма да допусна това място, преди са съм узнал по какъв начин е бил предизвестен херцогът за моето посещение!

— Ще го узнаете, но не тук. Аз ще си позволя честта да ви придружа до Олер и пътем ще се предоставя на услугите ви за желаното разяснение.

Той закрачи напред, графът го последва неволно.

— Е? По какъв начин беше херцогът уведомен?

— По един много странен, хер графе! Нашият височайш повелител лежал в сън, почувствал една ръка и се пробудил. До него стоял един мъж и му разказал, че граф Хоенег възнамерява кражба с взлом.

— Кой е бил този мъж?

— Аз.

— Вие...! Как сте добил сведения за това, което трябваше да се случи?

— Моят доклад свърши, хер графе. Ето че стоим при реката. До скоро виждане!

Макс пое по пътя към дворецовата ковачница, за да си легне за кратка дрямка. Камбаните на близката катедрала удариха два пъти — беше два часът сутринта, когато приближаваше странноприемницата на пристройката и добродетелна вдовица Барбара Зайденмюлер. Оставаха му малко крачки до нея, когато забеляза от сянката на портата да се отделя една дребна фигура. За свое учудване разпозна Амброзиус Натер, Дарителя на светлина, когото днес беше подслушал при толкова забележителни обстоятелства.

— Мерикур! — прошепна Макс на себе си. — Какво дири той по този късен час на улицата? Да го последвам ли, или не? Може би ще направя някое важно откритие, ако тръгна след него, защото само нещо необичайно може да вдигне човек толкова рано от пуха.

Бързо решил, той последва тръгналия напред мъж през няколко улици, но предпазливо се придържаше в сянката на редицата къщи, за да не може толкова лесно да бъде забелязан. Неговата предпазливост впрочем не беше обоснована, защото Натер нито веднъж не се обърна. Очевидно се чувстваше напълно сигурен.

Когато достигнаха последните къщи, шосето се протегляше на едно доста голямо разстояние покрай реката, за да се изкачи после по постепенно възвисяващите се планини. Там горе, на приблизително три четвърти час отдалеченост от града, се бе издигал по-рано един манастир, чиито руини и днес красяха билото на един от хълмовете. В неделните дни те представляваха целта на многобройни пешеходци. Макс ги познаваше точно. Той още като момче бе пълзлял често из старите зидове и бе претършувал всеки ъгъл.

— Отива към руините — промърмори той, — и то по широкия път. Аз ще се изкача тук отстрани, за да го изпреваря.

Обичайният път водеше нагоре в многобройни извивки, но тук, където Макс сега се отклони, една тясна, малко използвана пътека се изкачваше в права посока стръмно към височината.

Наклонът беше толкова значителен, че човек трябваше да търси опора в храстите. Докторът обаче беше използвал толкова често пътя, че въпреки тъмнината не правеше погрешни стъпки и след броени минути бе достигнал билото на хълма. Тук се запромъкна към мястото, където главният път излизаше на руините.

Добре обмислената предпазливост, с която се стремеше да прави стъпките си възможно по-безшумни, се оказа оправдана. Зад един от последните храсти стоеше една фигура, в който той с право предположи осигурителен пост. Пристъпи недалеч от него зад храстите и зачака. Скоро се доловиха приближаващи стъпки.

— Откъде? — запита постът полугласно.

— От битката — прозвуча също така даденият отговор.

— Накъде?

— Към победата.

— Другарят може да мине!

Дребният, облечен в черно мъж премина край поста. Макс го последва, заобикаляйки предпазливо другия.

По средата на бившия манастирски двор зееше гърловината на кладенец. Един водещ към града водопровод, събиращ влагата на целия хълм, бе причина кладенецът напълно да пресъхне. Амброзиус Натер стъпи на ръба му и изчезна после във вътрешността. Докторът знаеше, че доскоро надолу не бе водила нито подвижна стълба, нито някакво друго съоръжение. Той пристъпи на свой ред и забеляза едно вързано за корубата въже, което се прехвърлеше през нея и се спускаше в кладенеца. За негово учудване то не беше обтегнато. Той го изтегли и видя, че имаше дължина само два-три метра. Значи трябваше да има някоя стълба, стъпала или нещо подобно, по което човек да може да стигне до долу.

Сега остави въжето да се плъзне отново надолу и се наведе, за да хвърли един поглед в дълбочината. Трябваше да го стори възможно най-предпазливо, иначе отдолу биха могли въпреки нощния мрак да забележат главата му. Кладенецът от дълго време бе засипан до половината, ала все още притежаваше една значителна дълбочина от двадесетина метра. Отдолу проблесна светлината на свещ, после глъбината се изпълни с мрак, додето Макс трябваше да изостави наблюденията си, понеже долови шум от приближаващи крачки.

Той се изтегли зад един близък издатък от зид и преброи една след друга тринайсет фигури, които се спуснаха в кладенеца.

Нещо напираше в него да узнае какво цели това тайнствено събрание, ала нямаше как да проследи мъжете. Можеше да ги наблюдава само извън кладенеца и трябваше да отложи по-подробното изследване за деня.

Търпението му бе поставено на мъчително изпитание, мина почти час, докато видя първият да се изкатерва. Беше Натер, когото непосредствено по петите следваха други двама.

— Знаете ли защо се изкачих по-напред с вас? — попита полугласно Дарителят на светлина.

— Да — отговори единият придружител.

— Синковецът е предател. Научих го днес, когато ми доставиха неговото писмо. Долу му простих, за да го направя по-уверен, ала той не бива да избегне наказанието си. Той ще бъде елиминиран!

— По какъв път?

— По обичайния. Идете на мястото си! Хората идват.

Двамата мъже изчезнаха зад зидовете. Един по един изкачиха кладенеца и останалите единайсет. Последният от тях отвърза въжето от кубурата и го взе със себе си. Хората се отдалечиха. Един-единствен беше останал. Натер беше сложил ръка върху неговата.

Мъжът вече бе възнамерявал да си върви като останалите. Сега се обърна.

— Въпреки подозрението, изказано днес срещу теб — поде Натер, — ти притежаваш пълното ми доверие. Аз те препоръчах на моя началник и получих едно поръчение за теб, което ще ти докаже колко много разчитам в трудните случаи на твоята квалификация. Готов ли си да го чуеш?

— Ще го чуя и изпълня.

— Тогава ела!

Той се отдалечи с него в същата посока, по която бяха поели другите двама.

Макс бе доловил всяка дума. Мъжът във всеки случай го заплашваше опасност. От какво естество бе тя? Беше ли достоен той за помощ? И как трябваше да му бъде оказана тази помощ, след като Макс не знаеше характера на опасността? Много нещо зависеше от това, присъствието му да не бъде открито, и ето как той реши да се държи изчаквателно.

След известно време му се стори, като че долови тих, потиснат вик. Зов за помощ ли бе това? Той се заслуша в тихата нощ, ала сега всичко си остана спокойно. Едва след доста голям интервал от време долови шум от крачки. Черният се връщаше с двамата. Онзи, който беше наречен предател, липсваше.

— Въздадено му бе правото — рече Натер. — Дано душата му отпътува за пъкъл! Той е вече втори път, когато сполетя справедливото наказание. Сега вървете! На Деня на Седемте братя ще се видим за последен път на това място, защото после вече няма да е необходимо да се боим от светлината на деня.

Той вдигна леко ръка за поздрав, двамата се поклониха почитателно и се отдалечиха. Изчака, додето шумът от стъпките им отзвуча напълно, и ги последва после бавно. Дарителите на светилна имаха навика да напускат поотделно мястото на нощната сбирка, за да избегнат всяко подозрение.

Сега Макс се измъкна безшумно от скривалището си, пошепвайки на себе си:

— Убили са го. Трябва да видя по какъв начин.

Той напусна руините в същата посока, която бяха държали онези преди малко, и претърси цялото било на хълма, без да се натъкне на следата от някой акт на насилие.

— Слабата светлина е виновна. Ще се върна през деня и тогава сигурно ще намеря каквото търся.

Неговото напразно дирене бе отнело известно време и той прие, че наблизко вече не се намира никой от тайнствените мъже. Ето защо се осмели да напусне мястото по обичайния път и закрачи към града след тази изпълнена със събития нощ.

Когато пристигна вкъщи, снабди се с едно въже с дължината на онова, което бе имал в ръка при кладенеца, взе един фенер със затъмнителни бленди, чук, клещи и разни други неща, които можеха по някакъв начин да му послужат, и се отправи отново на път към руините.

Докато слизаше по стълбите, долови от работилницата висока, шумна прозявка.

— Ух...аах! Уу...аах! Томас Шуперт, ама че си смахнат и тъп! Едвам пет часът; можеше парем още два часа да останеш в кревата! Опаче оная циганка, вещицата, не ме остави на мира, Яви ми се в съня, гони ме и ме преследва като някой зъл дух и ми изподра и изпохапа лицето. Пак допре че това стана само насън, инак нямаше да мога да се покажа пред Парпара Зайденмюлер в продължение на две недели.

Макс бе принуден да се усмихне при този висок монолог, станал издънка на съкровения мисли на доблестния кавалерист. Дали да не го вземе със себе си? Томас, беше верен и дискретен, а четири очи и ръце при всички случаи можеха да виждат и вършат повече от две.

Той влезе в работилницата, където калфата тъкмо бе зает да се намъква в жилетката.

— Добро утро, Томас!

— Чумата да го тръшне, добро утро, хер доктор! И вие вече сте на крак? Чини ми се, че вещицата и на вас не е дала покой.

— Да работиш ли вече се каниш?

— Пих желал опаче не пива, защото инак ще разпудя другите.

— Аз предприемам едно излизане. Желаш ли да ме придружиш?

— На заповедите ви, хер докторе!

— Облечи се тогава и не забравяй утринната си лула!

— Хм-м, хер доктор, тютюнът ми се свърши.

— Ето вземи тогава една пура!

— Страшно плагодаря! Ампазема?

— Не, куба.

— Купа? Също допра, макар и не така фина като ампазема.

Двамата закрачиха в свежото утро.

Животът в града още не беше се разбудил. Едва по-късно срещнаха няколко млекарски коли, които всеки ден откриваха първи уличния шум. Макс не изпитваше

никакво желание за разговор, той следваше мислите си, които изостави едва когато достигна със своя придружител руините. Тук се упъти по двора към мястото, където се бе таил през изминалата нощ.

Извън зидовете се простираше тесен, равен терен, осеян с развалини и обрасъл с трева. В края ридът се спускаше отвесно в дълбочина и образуваше със следващото възвишение тясна урва, която беше дълбока и затворена от всички страни. До нейния ръб растеше една стара червена ела, която простираше част от клоните си надалеч над пропастта. Макс спря и се обърна към калфата.

— Томас, ей там вън някой тая нощ беше убит.

Добрият Шуберт бе спокоен от страх, който се предаде по всичките му крайници. С широко облепени очи той отстъпи няколко крачки назад.

— Упит? Пречукан? По дяволите! Че кой пък? От кого пък? Не съм пил аз, хер доктор.

— Не, не беше ти — усмихна се Макс. — Аз стоях надалеч оттук и нито можах да попреча, нито по-късно да добия сигурност. Я хайде да потърсим и видим дали ще открием нещо!

— Слушам, хер доктор! Моментално почвам да търся. Може пи педният дявол да не е още съвсем мъртъв и да ни се удаде да го дигнем на крака.

И сега издирването им бе напразно, додето Макс достигна червената ела и забеляза, че тревата под нея е утъпкана.

— Какво ще решем за това място, Томас?

— Какво ще река, хер доктор? Тук неколцина са се счепкали за косите и здравата са се млатели.

Вдигайки неволно очи нагоре, Макс сега направи едно откритие, което трябваше да има връзка с нощното деяние. На височина малко над човешки бой на един от елховите клони се виждаха два клупа от здрави конопени въжета, на които трябва да бе висял значителен товар, понеже така силно се бяха пристегнали, че се бяха впили в грапавата кора на дървото. Двете въжета бяха отрязани с нож под възлите — едното от които преди дълго време, а другото сигурно едва през изтеклата нощ, както сочеха повърхнината на среза и цветът на влакната.

— Я разгледай онези възли, Томас!

— Слушам, хер доктор! Нека веднага на място погълна най-голямата наковалня, ако тук не са се опесили двамина, които подир туй са пили отрязани от въжетата!

— Ти мислиш, че те са се обесили сами?

— Естествено! Та нали човек все сам си се песи на дървото. Никой не пи проявил охота да му помага в тая рапота.

— Ами следите в тревата?

— Мътните го взели, това действително изглежда, като че те са се пранили.

— Единият клуп произхожда от последната нощ, а другият — най-много отпреди три седмици. Да си чувал някой през това да се е обесил на Манастирския рид?

— Не.

— Значи умъртвените не са съдебно снети, а убийците са прерязали веднага въжетата и...

Той пристъпи до ръба на урвата и погледна надолу. Голият, обрасъл само тук-таме със снопчета трева камънак показваше ялната следа от тяло, сгромолило се в дълбината.

— ...и — продължи той — там долу те са намерили своя гроб.

— Намерили своя гроб — кимна Томас, поглеждайки предпазливо надолу. — Тряпва да направим донесение, хер доктор!

— Преди да се реша на това, бих желал да проуча нещо друго. Ела!

Той се запъти към кладенеца и извади въжето, което притегна към корубата.

— Трябва да се спуснем в кладенеца.

— Там долу? Ама защо пък, хер доктор? И тук ли са светили на някого маслото?

— Не. Остани сега-засега горе и внимавай някой да не ни изненада!

— За изненаждане е още твърде рано, хер доктор. По сегашния час никой не се катери насам по паира.

Макс изследва вътрешната повърхнина на кладенеца. Не се забелязваше нито стълба, нито нещо подобно. Но когато развъртя спуснатото въже, то се натъкна на някаква пречка и при един по-остър взор той установи, че това е някакъв железен болт, вбит в кладенчовата зидария.

Загадката беше решена. Сигурно в дълбочината водеше цяла поредица такива болтове, служещи за стъпало. Въжето не бе имало друга цел, освен да облекчи спускането до най-горния болт. За да не бъде забелязан от неканени очи, този бе забит възможно по-ниско.

Макс се спусна по въжето до него и видя предположението си потвърдено. Болтовете се намираха един под друг само на лакът разстояние, така че без усилие можеше да се слиза надолу.

Скоро достигна дъното, извади фенера, запали го и освети около себе си. Не забеляза нищо, освен тясно обграждащата го кръгла зидария, която тук долу бе изпълнена от четириъгълни плочи. Едно събрание от четиринадесет души бе невъзможно да се проведе в тясното пространство. Той взе чука и започна да почуква по зидарията. От мястото срещу стъпалата долови кух звук. Натисна и две от лежащите една над друга плочи се раздвижиха навътре, при което възникна отвор, достатъчно голям да пропусне един мъж в приведено положение.

Той влезе. Входът се затвори от само себе си, вследствие тежината на плочите. От вътрешната страна те бяха обшити с дъски, които ги държаха здраво наедно. Сега се озова в едно приблизително три метра високо, четвъртито помещение, облицовано как да е с дъски, потонът се крепеше на няколко дървени дирека. По средата имаше грубо издялана маса, откъм горния край на която бе забита върху два кола една дъска, служеща навярно за председателско кресло, докато откъм другите стени бяха стъкмени пейки от същата извънредно проста направа.

Грижливото претърсване на цялото помещение не даде по-нататъшен резултат и нищо не показваше, че тук преди късо време се е бил събрал толкова народ.

Той излезе пак вън в кладенеца и погледна нагоре. Като момчурляк се бе спускал понякога тук на игра с училищни другари. По тази причина сегашното откритие му се струваше романтично и очарователно. Угаси светлината, прибра фенера и се заизкачва нагоре.

Томас седеше на корубата и го чакаше.

— Доста продължи, хер доктор. Насмалко да се спусна подире ви.

— Не беше необходимо, драги Шуберт. Сам се оправих.

— Сигур не пива да питам какво имаше там долу? Вие навярно сте мислил, да не пи двата трупа да се пили хвърлени в пунара.

— Не ги намерих — отговори Макс, оставяйки калфата на това мнение. Макар да беше убеден в неговата вярност и дискретност, той сметна все пак за по-добре да държи в тайна същинската цел на своята утринна разходка. Поради това продължи: — Може би тая работа с обесването е само заблуда. Нека най-добре да си затраем, ако не искаме да си имаме само неприятности.

— Напълно съгласен, хер доктор. Не мен са препили или опесили на дървото, а от съда и полицията през целия си живот здравата ме е пило пъз. От мен никой няма да узнае къде сме пили.

— Също и Барбара? — попита Макс усмихнато, спомняйки си вчерашните думи на кавалериста.

— Също и Парпара не, хер доктор — увери този. — При една жена такова нещо е крайно несигурно да се съхрани...

Когато двамата се прибраха вкъщи, завариха цялата ковачница в голяма възбуда.

Лилга, циганката, беше изчезнала.

Изненадващото откритие било направено, когато майка Брандауер почукала преди един час на вратата на Лилга, за да я повика за закуска. Понеже не получила

отговор, отворила вратата и намерила стаята празна. Леглото било непобутнато и всичко сочело, че Лилга е напуснала къщата веднага щом обитателите на ковачницата са се оттеглили да почиват.

При вестта за изчезването на Лилга у Макс в първия миг се зароди лошо подозрение. Той нямаше как да не се сети за беседата на граф Хоенег със съзаклятника, както и че Натер искаше да се заеме с обезвреждането на циганката. Но веднага щом подложи стаята на Лилга на едно бегло претърсване, отхвърли подозрението. Ни най-малкият признак не намекваше, че е била отстранена по насилствен начин. За отвличане на Лилга не можеше да се мисли най-вече заради това, че Натер едва ли е могъл да направи в късото време приготовленията, необходими за осъществяването на неговите черни планове.

Изчезването на Лилга сложи кръст на сметките на Макс. На него много му се бе искало да й постави някои въпроси относно връзката ѝ с граф Хоенег, ала те сега-засега щяха да останат без отговор. Може би, да, дори беше много вероятно наподобяващото бягство тръгване на циганката да бе предизвикано тъкмо от желанието ѝ да се отърве от тези въпроси. От друга страна нейното мистериозно изчезване изпълваше Макс с определено доволство, понеже си каза, че то правеше покушението на Натер по-трудно, ако не и невъзможно. Във възбудата си от предстоящото нахълтване в кабинета на херцога Макс съвсем бе забравил да предупреди хитаната за заплашващата я опасност и сега не можеше да навакса пропуската. Но той реши да бди над нея по косвен път, като наблюдава всяка стъпка на Натер. При положение че не го изпускаше от очи, щеше да разбере, ако съзаклятникът предприемеше нещо срещу Лилга, и лесно да вземе необходимите контростопки.

Ако знаеше Макс какво ставаше в същия час в палата на граф Хоенег, щеше без много губене на време да си изясни събитието, така възбудило в началото неговото семейство. Там граф Хоенег се мяташе из покоите си като ранен глиган, а прислугата се бе свряла по къшетата и никой не дръзваше да се доближи до него.

Какво се бе случило?... На утрото след подслушания от Макс разговор с Натер графът влезе в библиотеката си. Искеше още веднъж да прегледа и се увери в наличността на едни книжа, които беше наместил в едно секретно чекмедже. Беше стигнал именно до мисълта, че досегашното скривалище не е достатъчно надеждно, тъй като навремето бе посветил Лилга в своите тайни. Кой му гарантираше, че тя няма да проникне тайно в неговите покои, за да му причини със задигането на важните документи една чувствителна и опасна загуба? Тайния път за библиотеката тя нали още много добре си знаеше, както му бе доказала преди два дни. Ето защо той искаше да прибере книжата от досегашното им скривалище и да ги премести някъде на сигурност. Неописуем беше ужасът му, когато отвори секретното чекмедже и го намери празно! В първия миг бе като парализиран и способен само на една мисъл: Лилга! Само тя можеше да е била! Тя си беше отмъстила за погубения от него син, съумявайки да го улучи в болезнено място. Едва вчера бе казал на Натер, че Лилга не притежава доказателство срещу него, а днес излизаше, че тя напълно го държи в ръцете си чрез опасните документи. Наричаше самия себе си най-големия глупак, задето не бе пренесъл бумагите на сигурно място още вечерта, когато научи от Макс Брандауер за освобождението на Лилга. Сега неговата смъртна неприятелка го беше изпреварила и неговото фино изпитано дело на живота бе застрашено във висша степен.

Какво сега, ако Лилга се възползваше веднага от съдбоносните документи? Тогава той беше изгубен и насроченият за идния Седми братски ден бунт, който трябваше да го доведе до владичество, щеше да дойде прекалено късно. Вярно, той познаваше характера на циганката много добре. Знаеше или мислеше по-скоро, че тя ще го разпъне най-напред на кръст, докато сметне сеитбата си узряла за жътва. Но Хоенег не беше мъжът, който спокойно ще, гледа как мрежата надвисва бавно над

главата му. Все още имаше време да разсече примката с един удар и той не се поколеба да предприеме необходимите за целта стъпки.

След като възбудата направи място на размисъла, той накара да повикат Натер, с когото има един дълъг разговор. След това Дарителят на светлина замина. Последицата обаче показва, че този път на властта на графа бе поставена граница. След осем дни съзаклятникът се върна с неизпълнена задача. При цялата си хитрост и интелигентност не му се бе удало да открие местонахождението на циганката и документите трябваше да бъдат считани за изгубени — отмъщението на хитаната беше започнало...

15. ДВАМА ПРИЯТЕЛИ ОТ ДЕТИНСТВО

Константинопол, 8 юни 18...

Скъпи Макс!

Моята фрегата се завръща от Ост Индия и когато писмото ми стигне до теб, аз сигурно вече ще съм пристигнал в нашия замък Фалкенау в Карлсхафен. Корабът трябва да отиде на док заради няколко малки повреди, така че мога да разчитам на някоя и друга седмица отпуск. За мен щеше да е по-добре, наистина, да го прекарам в родната Норланд, ала татко, който се намира тук, както знаеш, като норландски пълномощен министър, желае да отиде в Зюдерланд — защо, за това по-късно.

Но трябва да ти призная, че този път изобщо не се радвам на свободното си време. В момента дори съм в такова душевно състояние, че буквално се насилвам да ти пиша, а ти си най-добрият ми приятел.

Скъпи Макс! Дали вече си изпитвал веднъж това, което хората наричат любов? Нямам предвид из един път избухващата и също така бързо отлитаща страст, а любовта, която като някой сгряващ пламък изпълва цялата ти същност, и при която си казваш с една яснота, изгряла в теб като слънце: аз намерих своята звезда в живота и ако тя залезе, за мен ще настане само тъмна нощ.

Но нека не ти говоря алегорично. Позволи по-добре да ти разкажа!

Бях по обратния път за родината, натоварен със задачата да предам някои депеши на вицецаря на Египет. Работите ми в Кайро се развиха бързо, а и с хадифа вече се бях сбoguвал, но реших да се поразмотая още няколко дена из столицата. Човек трябва да е виждал града, за да разглежда решението ми като нещо напълно саморазбираемо. Кайро не без основание се нарича Ел Кахира, Победоносния. Той побеждава със своите хиляди чудесии и прелести западноевропейеца, попаднал за пръв път в магичния свят на ориенталския живот. Денем прекарвах времето си в мечтания с лула превъзходен асуански тютюн. Заради жегата излизах само вечер, за да изживея или наблюдавам някое приключение, което би могло да се съхрани в спомените.

Беше една чудно красива вечер, каквато — с нейното особено възшебство — може да се преживее единствено в онези ширини. Бях взел една лодка и плавах срещу талазите на Нил, което ще рече, аз седях и мечтаех, а гребеше друг. След късо време бяхме оставили града зад себе си, пътувахме самотно срещу течението и виждахме пред нас само една-единствена гондола, придвижваха от пет черни роба. В нея седяха две дълбоко забулени женски фигури, които точно като мен искаха да се наслаждават на вечерната прохлада. Кой бяха тези жени? Кому принадлежаха и... дали можеше да си позволи човек дързостта да ги заговори на такава отдалеченост от града? Не, не ставаше, защото чернилките сигурно бяха издали работата. Та плавах си значи подире им, следвайки белите була на одеянията им като някоя пътеводна звезда. Реката описваше над града един остър завой; спокойният фарватер се намираще естествено от вътрешната му страна. Тъкмо гондолата го бе достигнала и иззад кривината се показва носът на някакъв плавателен съд, който трябва да бе окъснял и опитваше да се добере до пристанището на Булак. Гондолата лежеше почти точно пред кила му, ала й се удаде да го избегне. Съдът беше дахабийе, натоварено, съдейки по конструкцията, с майчин лист. Следваше го, както пасажерите на лодката не забелязаха веднага, един сандал — една

от онези бързи нилски барки, които кажи-речи биха могли да се надплават с параход. За отклонение от срещата бе почти късно, но гребците все пак изведоха гондолата дотолкова настрани, че не бе прегазена. Все пак тя попадна в шумящия килватер и се замята насам-натам като орехова черупка.

Двете жени бяха изгубили самообладание, закрещяха за помощ. Едната бе махнала ръце от борда, една вълна повдигна рязко гондолата със себе си... дамата изгуби равновесие и бухна в развълнуваната вода. Аз бях предполагал нещо такова и сграбчих кормилото. В миг бях на мястото и скочих през борда. Успях да уловя потърпевшата. Но тъй като при неспокойната вода бе невъзможно да се прибера в лодката, легнах по гръб, сложих напреко торса й върху гърдите си и заплувах към брега, който достигнах преди ладиите. Там я положих на земята и отстраних фереджето, покриващо главата и раменете. Отскочих изумен. Можеш ли да си представиш, драги Макс, че би могло да има такава степен на красота, че да се уплашиш чак? Съзерцателят го обзема чувството, сякаш се е намъкнал неканен в някое светилище. Ето как се почувствах тогава. Да беше се спуснала от небето някоя от онези феи, за които ни е разказвано в детството, за да открие на простосмъртните красотата, надали щеше да може да се мери с момичето, лежащо пред мене. Аз мисля, че познаваш твоя Фалкенау, но благодаря на небето, дете не ме видя в онзи миг. Уверявам те в името на моряшката си чест, аз се държах като хлапак. Стоях като някой, спипан да краде ябълки — така бях изгубил и ума, и дума от съзерцанието на тази красота. Но бързо бях откъснат от моя ням прехлас. Моят гребец бе пристанал, а и гондолата приближи. Втората забулена посфаеп крак на сушата и се завтече насам.

„Зулейка, Зулейка! — извика, изпълнена със страх. — О, Фатиме, величава дъще на Пророка, помогни да не е мъртва!“ Едва този вик ми обърна внимание върху най-належащото. Сложих ръка върху сърцето на пострадалата и усетих лекото му тупкане.

„Жива е! — възкликнах с дълбока въздишка на облекчение. — Ръката на смъртта не е била достатъчно бърза да откъсне великолепно цвене на Кахира.“ „Жива! — Тя се хвърли с този ликуващ вик към лежащата, отметна фереджето от лицето си и целуна припадналата по мелото, страните и устните. — Да, жива е! Благодаря ти, страннико! Ти извърши едно дело, за което нека Аллах хилядократно те възнагради!“ Казвам ти, Макс, в този миг щях да се откажа хиляди пъти от благодарността на Аллах, стига да можех да притисна вместо другата една целувка върху страните на изпадналата в безсъзнание. Аз още коленичех до страната й и главата й лежеше върху ръката ми, изливайки надолу разпуснатата коса във вълнисто обилие.

„Коя е тя? Вие коя сте?“ — попитах без определено намерение, а само колкото да кажа нещо.

„Аз съм Аймее, любимката на вицекраля, а тя се казва Зулейка. Ти кой си? Някой франк?“ Тя също беше красива, но няколко години по-възрастна от другата. Говореше на френски, за да не бъде разбрана от слугите, можех да приема значи, че владее и четмото. Все още коленичейки, бръкнах със свободната ръка в джоба и извадих една визитка.

„Вземи и прочети кой съм!“ Поисках да продължа да говоря, но ми беше попречено. Мъжът, който бе седял при кормилото, приближи.

„Защо позволяваш слънцето на твоя лик да засияе пред мъж, на когото не принадлежиш?“ — просъска той към Аймее.

Думите прозвучаха строго. Тя се извърна и спусна фереджето.

„Сбогом, страннико! Аймее ти казва благодаря, тя ще се погрижи за приятелката си и без твоята помощ.“ „Зулейка жена ли е на някой мъж?“ „Не.“ „Чия дъщеря е?“ „Това не бива да казвам. Благодаря ти и остани със здраве!“ Тя ми подаде ръка — една действително много рискована постъпка.

Аз притиснах устни към върховете на пръстите ѝ и закрачих като в сън към лодката си. Като в сън пътувах обратно до града. Като в сън се отправих към моето жилище.

Не е трудно да се досетиш, че първата ми мисъл на следното утро се отнасяше до нощното приключение. Взех решение да приведа в ход всички лостове, но да не си тръгна от Кайро, преди да съм узнал коя е тя. Трябваше обаче да си остана само с намерението. Още същия ден получих заповед да отплавам за Алжир. Ще ме разбереш ли, ако ти кажа, че никога съблюдаването на една заповед не ми се е явявало така мъчително, както тогава? В първите дни вършех всичко като машина и трябваше сериозно да се мобилизирам, та моите подчинени да не забележат нищо от разсеяното ми държане. Хранех надеждата, че времето и разстоянието ще заличат впечатлението от преживяното, ала напусто. И до днес стои фигурата на Зулейка, макар междувременно да изминаха седмици, насън и наяве пред моите очи. Мислимо ли е, Макс, Бог да отреди някой ангел да пресече пътя на даден човек, за да го накара в следващия миг да изчезне от неговите очи и неговите надежди? Аз не го вярвам. Аз по-скоро съм убеден, че Провидението, което среща нашите стъпки, знае да намери средства и пътища, за да събере също и сърцето ни, които, както чувствам в дълбините на моята душа, си съпринадлежат за цял живот.

Понастоящем съм в такова настроение, че кажи-речи съжалявам, дето съм осъден известно време на безделие. Ще ми се да се случи нещо, което да ангажира душевните ми и физически сили, иначе наистина рискувам да се погубя. Все пак следва да се очаква едно малко разнообразие. Татко каза, че бил поканил прочутия Нурван паша, великия адмирал на падишаха, да живее в нашия замък в Карлхафен. Нурван възнамерява именно да отиде в Зюдерланд — защо, баща ми действително не знае. Аз мисля, че татко си има своите намерения с тази покана. Той се е запознал с него тук и го нарича свой личен приятел, макар да му е политически противник. Изглежда, че свързва визитата на пашата с настоящата политика на Зюдерланд и се надява да узнае по време на присъствието му там някои подробности относно неговите планове. Изобщо, види се, нещо витае във въздуха. Не мога да кажа, наистина, какво, защото от твърде дълго съм по море и тепърва ще трябва да привиквам отново към родината. Но посещението на зюдерландския наследник на престола и принцесата в Норланд, последвало по настояване на граф Хоенег, и предстоящото пристигане на Нурван паша в Зюдерланд навяват размисъл. Зюдерланд, както е известно, не разполага с моряк, на когото да може да разчита в случай на война. Дали...? Но няма смисъл да виждам призраци посред бял ден, безчинстващи вероятно само в моето въображение.

Ти как си, драги Макс? Още ли се опитваш да поемеш към държавното поприще? За стотен път ти казвам, мъже като теб тъкмо сега биха могли да бъдат много полезни на нашето норландско отечество — като противотежест на Хоенег, чиято политика не е най-благогатната за родината. Но ти сам си си господар и аз не искам да те увещавам. Поздрави милите си родители!

Твой Артур Ф. Фалкенау

Фюрстенберг, 22 юни 18...

Драги Артур!

Имаш ли представа каква бе моята първа мисъл при четенето на писмото ти? Не, не отгатваш, не можеш да отгатнеш! Когато прочетох терзанията на твоята млада любов, оставих писмото да се смъкне, затворих очи и пошепнах къде радостно, къде с болка: „И ти ли, сине Бруте!“ Всъщност с този възклик бих могъл да приключа писмото си, защото с него аз ти казах всичко. Ти, най-добри ми приятелю, който се намираш в същото положение като мен, не се нуждаеш от по-нататъшен намек, за да ме разбереш. Но мога да се досетя, че ще искаш възможно най-точно осветление относно това, което засяга твоя Макс, а и доверието, проявено от теб, заслужава аз също да не затварям душата си.

И все пак трябва да те помоля за извинение, дето не мога да ти говоря така откровенно, както ми внушава сърцето, и дето няма да спомена името. Аз съм именно в особено положение. На всяка крачка съм следван от шпиони, които зорко наблюдават всяко мое движение. Аз не ги виждам, наистина, но ги чувствам. Да, драги мой, твоят Макс стана за определени хора важна, значителна личност и това е и причината да бъда сдържан дори пред теб. Колко лесно би могло писмото ми да попадне в погрешни ръце. А дамата, която имам предвид, и която си няма и понятие за обожанието ми към нея, стои толкова високо в моите очи, че не бих желал и най-малко да я злепоставя с писмото си. Ето защо няма да спомена името ѝ. Но ти, приятелю, вероятно ще отгатнеш коя имам предвид, макар да премълчавам името. Видях дамата в компанията на младия Хоенег, Лудия граф. Нали го познаваш още от по-ранни времена. Но само да знаеше какви планове преследва бащата с тоя твърдоглав синковец, щеше да има да се чудиш и може би да го сметнеш за невероятно.

Тъй!... Повече за съжаление не мога да ти кажа за моите работи и за забележителните преживелици от последно време, но повече не ти е и необходимо да знаеш! Ти си обикалял надалеч по света и не си си паднал на главата, така че ще съумееш да си изградиш определена представа от цялата неразбория на моите недомлъвки.

Виждам те сега, наистина духом, да поклащаш глава и замислено да си мърмориш: „Макс, Макс, какви си ги въобразяваш! Цветето, дето го имаш на ума си, не цъфти за теб. Я си помисли за буржоазния си произход!“ Сторил съм го вече, драги приятелю и другар по страдание! Сто пъти, да, дори хиляда пъти го сторих! И въпреки това не проявявам и половината, да, даже една десетинка от мировата скръб, що лъха от твоето писмо. Разбираш ли го? Вероятно не, защото и аз самият не го проумявам. Разсъдъкът сто пъти ми втълпява, че трябва да изтръгна от сърцето си тази любов, че тя е щуротия и фантазмагория, ала сърцето хилядократно възразява и ме ободрява: издържай и чакай търпеливо! Артур, ти ме познаваш и знаеш, че аз общо взето съм трезв, разсъдлив човек, без всяка склонност към фантазиране. И все пак този хладнокръвно преценяващ човек се е вкопчил с всички фибри на сърцето си в тази любов. Питаш ме, мислимо ли е Бог да отреди един ангел да пресече пътя на даден човек, само за да го накара в следващия миг да изчезне отново от очите му. Не, Артур, това е немислимо. Аз също като теб вярвам в едно мъдро провидение, което способства човек да стигне до най-доброто, стига той да се предостави с упование на това провидение и

водителство. Аз не мога, наистина да си представя по кой път Провидението ще ни събере, защото всички разумни доводи говорят против тази възможност, но едно във всеки случай е сигурно: безнадеждната любов непонятно защо изобщо не ме депримира, не, напротив, това, по всички признаци обезсърчително влечение, ме възвисява и ме прави особено щастлив и волен.

Знаеш, Артур, че не съм мечтател. Вярно, това ново чувство, дето се е загнездило в сърцето ми и изпълва цялото ми същество, не ме кара да провесвам нос. И не бива. Точно сега най-малко, когато се готвят големи неща в Норланд. Една странна случайност ме направи съпричастен на тайни, които изискват моето цяло внимание и бдителност. Само в тихи нощи поглеждам към звездата, която ми се явява и чийто мек блясък ме запленива, така че съм длъжен да я следвам, защото тя ме води — един вътрешен глас ми го казва — към своето блаженство и моето щастие.

Тежко го понасям, скъпи Артур, дето си далеч от мен. Задачата, която имам да изпълнявам, е трудна и почти надвишава силите ми. Щеше да е голяма утеха за мен, да имам един приятел до себе си, на когото да мога да поверявам мислите и опасенията си. И все пак може би така е по-добре. Защото някак си имам чувството, че твоето място понастоящем не е в Норланд, а там, където те е пратил баща ти. Аз също зная вече, че Нурван паша ще отива в Зюдерланд, и приветствам като особено благоволение на съдбата факта, че този най-голям враг на Норланд, или по-скоро на норландския министър-председател, ще живее под твоя покрив. За мен не съществува никакво съмнение, че неговото пътуване до Зюдерланд има някаква връзка с определени тайни машинации. Може би ще ти се удаде да узнаеш нещо важно и да окажеш с това услуга на отечеството си, за което, както ми се струва, се задават тежки времена.

Забеляваш ли, че между твоята съдба и моята има налице известна прилика? Ние и двамата сме си намерили своята звезда. Твоята се е отклонила от погледа ти и ти не знаеш зад кой облак да я търсиш; моята пък се движи по своята сияйна орбита в наглед не достижима далечина. Но в мен витае нещо като победна увереност, че облакът, зад който твоето небесно светило се е скрило за известно време, в подходящото време ще се разедини, и че и моето слънце ще напусне своята недостъпна орбита, за да дари живота ми с топлина и светлина. Нека изчакаме с упование този момент, но междувременно да не губим из очи по-належащото — отечеството, което в това трудно време разчита на всеки от своите синове.

Твой приятел Макс Брандауер

Карлсхафен, 28 юни 18...

Драги Макс!

Прощавай, задето още от вратата се плъосвам в къщата! Но другояче не мога да постъпя. Представи си само, моето слънце отново стана видимо! Облакът се разнесе! И живее — естествено не облакът — в моята къща! Но това са неща, които не можеш да разбереш, ей така, направо. Разреши значи да размотая преждата по реда си!

В деня след пристигането ми тук тръгнах да се поразходя по кея. Можеш да ми повярваш, че мислите, които ме занимаваха, не бяха от най-розовите. По едно време забелязах извън рейда едно платно, приближаващо с бързина, която тутакси възбуди моето моряшко любопитство.

Само след късо време вече можех да различа отделните ветрила, после корпуса и накрая стана ясно, че плавателният съд е яхта, която притежаваше такъв особен такелаж, че ми е невъзможно да определя вида му. Малкият строен кораб беше най-много четиридесет фута дълъг и същевременно беше построен с толкова остър кил, че при тези ветрила опасността от преобръщане беше много голяма. Очевидно го водеше някой както дързък, така и опитен мъж.

Най-сетне той достигна пристанището, изви в грациозна дъга и спря на кея тъкмо при мястото, където стоях. При кърмата съгледах един висок чернобрад мъж в турско облекло, под чиито заповеди четирима моряци от същото поданство обслужваха платната и румпела. Редом с него лежеше в зелен копринен хамак една забулена с яшмак женска фигура, по чието държане можеше да се разпознае вниманието, с което даряваше новото обкръжение.

Платната паднаха, съдът прилепи плътно борд до каменния зид, на който стоях, и вързалата полетяха към кнехтовете.

„Човече, ахой!“ — извика турчинът.

Викът се отнасяше за мен. Аз трябваше именно да отбележа, че носех, както обичам да го правя, когато съм си вкъщи, облеклото на моряк. Яхтата беше събудила любопитството ми и ето защо ми се понрави, дето той ме сметна за обикновен моряк, който се шляе по брега с надеждата да припечели нещичко. С един скок се намерих на дека на яхтата. И сега идва ред на нещо странно, което ще те изненада. Едва що бе отправил турчинът очи към мен, то отстъпи почти сащисано крачка назад и извика:

„Брандауер! Приятелю, ти ли... — Той спря по средата на словото и разтърка чело с ръка. — Стой, та това е невъзможно! И все пак... може да е синът му... как ти е името?“ „Фрик Уилмърс“ — отговорих аз под някакво внезапно вдъхновение. Искях да знам как е стигнал турчинът до познаване името Брандауер. „Значи си американец?“ „Не, норландец.“ „Значи все пак! Познаваш ли Фюрстенберг, столицата на страната?“ „Там съм роден.“ „А името, което изговорих?“ „Брандауер? Там има само един Брандауер, придворният ковач на херцога.“ „Правилно! Сметнах те за негов син, понеже изглеждаш точно както той в дните на своята младост. Моряк ли си?“ „Да, матрос.“ „На кой кораб?“ „На никой. В момента не съм нает.“ „Ти ми харесваш. Искаш ли да постъпиш на служба при мен?“ „Къде и как?“ „За времето на тукашното ми пребиваване. Ще живея в замъка Фалкенау.“ За малко щях в изненадата си да се издам. Този мъж значи беше Нурван паша, гостът на моя баща. Сега толкова по-малко ми хрумна — с тази моя постоянна жажда за

приключения — да се отрека от приетото име. Защото беше ясно, че като негов слуга щях да имам повече възможност да го проучвам, отколкото като негов домакин, тези мисли минаха като светкавица през главата ми, поради което дадох на въпроса му отговора:

„Ако бъда добре заплатен, да.“ „Ще бъдеш доволен от мен. Уговорено, топ!“ „Топ!“ „Къде е замъкът Фалкенау?“ Аз посочих към височината: „Там горе.“, „Изкачи се тогава и доложи за мен! Ето визитката ми.

Известни ли ти са тукашните формалности при хвърляне котва на даден съд? Да? Добре! Погрижи се също и за това, след като си доложил горе за мен. Корабните документи са приготвени в каютата ми“...

Аз взех визитната картичка, скочих през борда на кея и побързах по най-прекия път към възвишението. Беше ме овладяло особено вълнение. Бях стоял непосредствено до женската фигура, чиято одежда излъчваше един лек аромат, който ми се бе сторил добре познат, макар да не можех да кажа къде вече го бях доловил. През тънкото фередже бях забелязал чифт големи тъмни очи, които като че с някакъв странен израз се бяха приковали към мен. Иначе от фигурата не се бе видяло нищо повече, освен малките, обути в изящни пантофи крачета. Как ли му бе хрумнало на този мохамеданин да вземе със себе си една от своите жени — защото тя много вероятно му беше такава — при едно пътуване в чужбина? Той трябва да бе нито ревнив, нито страдащ от предразсъдъците, които налагат на мюсюлманина да изключва своите жени и дъщери от обществения живот. И при това, изглежда, се бе отказал от всякакви обикновени претенции по време на пътуването си, понеже беше без каквато и да е прислуга, моряците не можеха да се разглеждат като такава, защото те си бяха вързани към кораба.

Пристигнал вкъщи, аз дадох необходимите разпореждания за посрещането на гостите и особено настойчиво внуших най-строго да се запазва инкогнитото ми. По тая причина моят портрет, който щеше да ме издаде, бе махнат от салона. В останалото хората трябваше да казват при някой въпрос на високия гост, че съм заминал нанякъде.

Едва бях дал заповедите си и видях очакваните, които трябва да ме бяха следвали по петите, да се появят през градинската порта. По един страничен път се отправих отново надолу към кея, за да взема корабните документи. Като стигнах на яхтата, накарах да ми покажат каютата и скоро бях намерил документите. С намерение да се върна горе, аз бях задържан от едно странно обстоятелство. Срещу каютата се намираше една дъбова стена, която при едно случайно докосване показва повече топлина, отколкото подхождаше при настоящото време. Това беше толкова фрапиращо, че аз отворих насрещната врата, за да потърся причината за тази необикновена топлина. Колко се учудих, когато забелязах в царящия тук полумрак една парна машина, чийто котел очевидно се подгръвяше с петрол, тъй като притежаваше доста малки размери. Сега, разбира се, ми стана ясна тази изключителна бързина на яхтата. Пълното използване на платната, съчетано с парната сила, трябваше да придава на съда скорост, правеща невъзможно достигането ѝ от всеки друг кораб.

По пътя за пристанищния инспектор размишлявах върху забележителното обстоятелство, че пашата познава баща ти, и за още по-забележителното, че той ме взе — макар и само за кратък миг — за него. Как е възможно това? Действително ли изглеждам като баща ти на моите години? Това би трябвало наистина да е една удивителна игра на природата. Но аз забравям, че ти изобщо не можеш да отговориш на този въпрос, защото нали вече толкова дълго сме били далеч един от друг, а стечение на годините чертите на човек наистина се изменят съществено. Но в крайна

сметка не си струва да си блъсваме главите за това. Сигурно се касае за някаква мимолетна прилика, направила впечатление на пашата.

Като си свърших работата при инспектора на пристанището, аз се върнах обратно в замъка и отправих крачки към определения за пашата апартамент, за да му съобщя, че съм изпълнил заръката. В преддверието стояха куфарите му, които моряците междувременно бяха донесли, и две жени тъкмо се бяха заели с разопаковането, а именно нашата управителша и дамата, сметната от мен за жена на пашата. При шума от стъпките ми тя се изправи и се обърна.

Трябва да призная, че в онзи миг съм се държал като някакво недодялано магаре. Когато погледът ми падна върху нейното сега незабулено от фередже лице, застинах като вкаменен. Пред мен стоеше пленителното същество, което от онази нощ по Нил принадлежеше денем на мислите, а нощем на сънищата ми!

Естествено вцепененият израз на моите черти трябва да ѝ направи впечатление, защото попита уплашено:

„Какво ви е? Какво желаете? Вече се връщате?“ И аз магарето му с магаре и сега не бях способен на отговор, а само я зяпах... зяпах, додето по лика ѝ плъзна червенина. Тя вдигна ръка и спусна фереджето, от което плиснах към ухото ми малко нетърпеливите слова:

„Вървете! Но останете на разположение и поискайте управителя да ви посочи жилище.“ Сега най-сетне дойдох на себе си и се постарях да потисна изумлението, под което тялото ми се бе вцепенило, в дълбините на моята душевност. Като някой сомнамбул се обърнах и напуснах стаята.

Трябва да предоставя на твоето въображение да ти опише чувствата, които бушуваха в мен през следващите часове. Отново бях намерил възлюбената, любимата, която никога не се надявах да видя! Дамата, сметната от мен за жена на пашата, беше Зулейка! Аймее ми беше доверила там край Нил, че спасената още не е жена на никой мъж. Щом пашата я имаше при себе си, значи връзката му с нея можеше да е само бащина. Щеше ми се да заликувам с все глас! Тя беше при мен — в моя дом, аз дишах същия въздух с нея! И... почти ми се струваше, като че мислите ѝ сегиз-тогиз се занимаваха с мен. От деня на нашата повторна среща аз я видях незабулена само още веднъж, но буквално чувствах погледа ѝ как се спира понякога върху мен. Тогава край Нил тя не беше видяла чертите на лицето ми, защото когато е дошла на себе си, аз вече отдавна не бях при нея — строгите обичаи на Ориента ме бяха отпратили. Следователно беше ѝ невъзможно да ме свърже с онова събитие. И все пак аз вярвам, че ми отдава повече от обичайното внимание, което ме прави безкрайно щастлив. Жената на моя управител на замъка, с която тя бързо се бе сприятелила, ми разказа, че била разпитана за мен от моята пленителна гостенка. Естествено тя могла да ѝ даде, съобразно моите инструкции, само едно доста оскъдно осветление, от което тя не останала много доволна. Не е ли красноречиво това осведомяване? Представи си, дъщерята на Нурван паша събира сведения за някакъв си там незначителен моряк! За това ти може би си имаш под ръка някое съвсем просто обяснение и вероятно мислиш, че все пак е напълно естествено да пожелае информация за слугата на своя баща. Може и да имаш право и все пак... и все пак! Един обожател гледа нещата именно с различни очи, а пък удавникът и за сламка се хваща.

Ти ще се изненадаш да узнаеш, че Нурван паша, любимецът на падишаха, е християнин. Как е възможно това и кой е в действителност този тайнствен човек? Защото легендите, които се носят за него от уста на уста, заслужават все пак вяра само с известен резерв. Те нищо не доказват, освен че е извънредно кадърен мъж с необикновено минало. Та значи Нурван паша е християнин. Саморазбираемо е неговата дъщеря да изповядва същата вяра.

От управителшата научих, че майка ѝ починала още когато била малко дете, и че е израснала в Константинопол в пълна изолираност. Била единственото дете на пашата, който бил вързан към нея с една кажи-речи боготворяща любов. Но при своите морски пътувания никога не я вземал със себе си, с изключение на този единичък път. В светско общество още не била попадала, но май нямала и никакво желание за това — намирала своето най-голямо щастие в грижите по своя баща.

Това е всичко, което узнах за нея — за един любящ действително страшно малко. О, тая проклета мистериозност! Колко хубаво, да можех да захвърля маската си и да пристъпя към нея с ликуващото признание: „Зулейка, обичам те! И имам правото да ти го кажа, защото аз съм този, който те измъкна от талазите на Нил.“ Но моята уста трябва да е няма като гроб, защото несъмнено сигурно е, че в ролята на един второстепенен слуга ще науча повече за намеренията на Нурван паша, отколкото в качеството си на домакин.

Веднъж вече ми се отдаде възможност да проникна в тайните на моя гост. Но прощавай, Макс, не бях в състояние да го сторя. Аз съм моряк и най-обичам да плавам по прав курс. Ако нещо ми наскочи по път, закачам го с канджите, но да наруша неприкосновеността на кореспонденцията — не, такова нещо не съм способен да извърша. И съм радостен от това! Не бих могъл да гледам право в очите моя бъдещ тъст — не се смей, Макс, аз вече действително гледам на него като на такъв — ако си стоваря такова нещо на съвестта. С това може би пропуснах една възможност да окажа услуга на моето отечество, но съм убеден, че няма да бъда укорен, задето не се реших да измамя едно заложено в мен доверие. Беше вечерта на втория ден, когато пашата ми връчи едно писмо със забележката да го отнеса възможно най-бързо до двора на княза и да се погрижа то да отиде непосредствено в неговите ръце. Беше вече късно, а следващият влак за Катариненщат тръгваше едва сутринта. Но какво вредеше това? В конюшната стоеше моят арабски жребец. С него беше лесно още през нощта да изпълня поръчението. За един миг ме споходи, наистина, мисълта да отворя и прочета писмото, но само за миг. В следващия прогоних далеч от мен това изкушение. Приготвих се за път и след четвърт час препусках с моя благороден жребец по посока столицата. Към полунощ бях уредил моята заръка и един час след изгрев слънце замъкът Фалкенау изплува отново пред погледа ми. С приближаването забелязах на терасата две фигури, в които разпознах пашата и неговата дъщеря — те тъкмо вземаха закуската си. В същия миг откъм града прозвуча остро двойно изсвирване и аз имах възможността да наблюдавам как една влакова композиция се изви като някой исполинска змия по крайбрежието, за да изчезне после между хълмовете. Беше влакът, от който трябваше да се възползвам, ако бях чакал до заранта с извършване поръчението за бързото писмо.

Когато навлязох в двора на замъка, пашата вече ме очакваше — стоеше на широките гранитни стъпала, редом с него беше и забулената дъщеря. Аз накарах жребеца да отиде до стъпалата и скочих.

С почервено лице пашата пристъпи към мен и запитва:

„Кому принадлежи конят?“ „На барон Фалкенау.“ „Кой ти разреши да го яздиш?“ „Управителят на замъка.“ „Тъй! Значи си издействаш разрешение за ездова разходка, докато аз предполагам, че си на път за столицата, а? Ти не си покорен слуга и не си ми необходим. Можеш да си вървиш!“ „Слушам, екселенц!“ Без да кажа повече нито дума, аз се обърнах рязко на токове и тръгнах, но забелязах как Зулейка сложи умолително ръка върху тази на баща си. Той може би също не беше очаквал една такава бързина от страна на „слугата“, защото не бях извървял и пет крачки и ми повели:

„Уилмърс!“ Обърнах се.

„Екселенц?“ „Защо се подчини толкова бързо?“ „За да докажа, че не съм непокорен слуга.“ „И все пак си такъв, защото иначе преди малко щеше да се възползваш от бързия влак за столицата, за да доставиш моето важно писмо.“ „Екселенц не ми е заповядал да се възползвам от този влак.“ „Не ти ли наредих да предадеш писмото възможно най-бързо? Вечерта вече не тръгваше никакъв влак, следователно...“ „Следователно, аз бях до столицата на кон, екселенц!“ „На кон? По този дълъг път? Невъзможно!“ „При един такъв кон е напълно възможно. Аз тъкмо се връщам. Бързото писмо беше предадено в полунощ.“ „Значи князът ще го прочете днес предиобед. Преди малко аз се заблудих и съм доволен от теб. Оставах!“ „Слушам, екселенц!“ И оставах! Самопотянтно! Ще ми се изсмееш ли, ако ти кажа, че се чувствам щастлив, дето съм си извоювал задоволството на моя „тъст“? Макар да съм само негов слуга! Хиляди пъти по-щастлив, разбира се, ме направи наблюдението, че Зулейка се застъпи за мен. Само с едно движение на ръката! Но то бе достатъчно да смекчи гнева на бащата. И сега вярваш ли, че тя ме удостоява с вниманието си? От това внимание един ден може да възникне любов. И ако аз преди всичко... но нека не продължавам в този тон, навярно ще е достатъчно да те уверя, че моята роля все таки започна да ми доставя удоволствие.

От този ден се ползвам с благоволенieto на пашата. И имам чувството, като че към него се прибавя и нещо по-различно. Той ме поглежда понякога с такива едни странни погледи. Дали не подозира нещо за моята двойна роля? Или приликата, спомената при нашата първа среща, му навява размисъл? Когато имам работа при него, ми се струва, сякаш погледът му тръгва да блуждае от мен в далечината. Тогава той дълго време не изговаря нито сричка — като човек, който прави усилие да премисля нещо, може би някакъв спомен от стари, отдавна отлетели времена.

Една случка пожела „слугата“ още повече да израсне в почитта на бащата и дъщерята.

Ти познаваш младия граф Хоенег, знаеш вероятно също, че той понастоящем пребивава в Катариненщат — по каква причина, не е известно. Може би заради неговата лудост земята на Норланд му е припарила и е почувствал потребност да премести полето на своята дейност някъде другаде. Той и тук при нас вече започна да става „знаменитост“ и да прави чест на своето прозвище „Лудият граф“. Всичко това чух да се разказва след пристигането си, без да подозирам, че ще се сблъскаме по един поне за него неприятен начин.

Това беше вчера следобед, когато аз случайно — или май не чак толкова случайно, защото знаех, че Зулейка беше отишла нататък — насочих крачки към градината. Не бях стигнал още далеч и ето че долових два гласа — един страстен мъжки и един женски. Приблжих тихо района, откъдето звучаха, и съгледах, пристъпвайки иззад един храст, на известно разстояние от мен Зулейка. До нея стоеше... Лудият граф. Беше уловил ръката на момичето, на което личеше, че се намира в неловко положение. Страните ѝ бяха поруменили, а погледът бродеше търсещо наоколо, сякаш търсеше някаква възможност да избяга от един тягостен разговор. Във вълнението си навярно беше забравила да спусне фереджето, така че можех да виждам нейните чисти, още така детински черти.

Как се беше озовал графът тук? Можех да си обясня присъствието му единствено с това, че е дошъл да ме посети, макар и то да изглежда невероятно, защото домовете Хоенег и Фалкенау не живеят в голям сговор.

Бях пристигнал тъкмо навреме, понеже чух графът да говори:

„Фройлайн (госпожице), предоставете ми тази малка ръчица! Трябва да я целуна. Вие си нямате понятие за силата, с която погледът ви грабва всекиго, намиращ се във ваша близост...“ „Графе, пуснете ме!“ — извика Зулейка и направи напразен опит да освободи ръката си. „Да ви пусна? Не ще ви задържа аз вас, пленителната, докато от устата ви...“ „Напуснете веднага това място, в противен случай ще викам за помощ!“ „Викайте, ангел мой! Тук никой няма да ви чуе...“ Тогава аз заставах с няколко скока до страната му.

„Не е необходимо да викате, помощта вече ви чу. Пуснете господарката ми!“ Графът се обърна изненадан. Той сигурно рядко ме беше виждал, а и на това отгоре бях предрешен като моряк, така че не бе за чудене, дето не ме позна. Естествено не считаше моряка за мъж, заради когото е нужно да си налага някаква сдържаност. Подигравателно ухилен, той сложи ръка около талията на Зулейка и притегли главата ѝ, за да я целуне. Но не стигна толкова далеч, защото аз вече го бях пипнал и го изтръгнах с такава ярост от момичето, че оня се простря на земята. Но бързо се изправи и ми налетя.

„Куче, какво си позволяваш? Ще те удуша!“ Беше с намерение да вкопчи ръце около гърлото ми, ала получи един боксов удар под брадата, който го запрати на земята. Друг юмручен удар в лицето довърши победата. Нахаканият негодяй остана да лежи в безсъзнание на земята. Когато се изправих, Зулейка беше избягала.

Оставих припадналия да лежи и закрачих към входа на градината, но още преди да го достигна видях насреща ми да се задава пашата с управителя на замъка до себе си. Зулейка беше побягнала при баща си и скорострелно му бе разправила всичко, а пашата беше потеглил незабавно да подири сметка на хубостника за оскърблението на своето дете. Пътем към него се бе присъединил управителят.

Никога до този момент не бях виждал човек, изпаднал в такава ярост като пашата. Страните му бяха побледнели от възбуда, а черната брада се люлееше бурно нагоре-надолу.

„Екселенц, не е нужно да се занимавате повече е нехранимайкото — викнах аз насреща му — вече го понатупах.“ „Къде е безчестникът?“ „Лежи там долу.“ Без да ви обръща повече внимание, той се втурна край мен, а аз с управителя на замъка — след него. Когато стигнахме на мястото, графът още не беше дошъл на себе си — все още лежеше точно така, както го бях запратил на земята. Пашата го гледа известно време мълчаливо, после го срита и направи жест на неизразимо презрение. След това се обърна към управителя.

„Как е попаднал този човек тук?“ Заговореният малко се смути.

„Екселенц, графът пристигна с карета преди един час и попита за младия барон. И когато му отвърнах, че милостивият господар е заминал, тогава... тогава...“ „Е?“ „Тогава... тогава поиска да му кажа какво знам за екселенц и с какви намерения е свързано посещението му в Зюдерланд.“ „По-нататък!“ „Аз не можех естествено да му предоставя информация и му дадох да разбере, че би могъл да се обърне лично към екселенц. Тогава той се захла и рече, че екселенц едва ли щял да стигне дотам, да отговори на въпросите му. След тази забележка си тръгна. Как е отишъл в градината, не зная. Може би е видял милостивата фройлайн, която има навика да се разхожда по това време в парка, и я е последвал.“ „Така ще да е било. Фрик, ти знаеше ли, че той е граф?“ „Да, фройлайн така го титулува.“ „И въпреки всичко се осмели да му посегнеш?“ „Ха!“ „Ти си оправен момък и аз няма да го забравя. Хер управител, не искам да видя повторно този човек! Заемете се с него, че да не остане да лежи така! Но ако поиска да говори с мен, кажете му, че не държа много на неговата визита.“ Какво ще кажеш за моите преживявания? Не са ли направо романтични? Може би ти отново ще имаш някое възражение срещу

това гледище и ще ми отвърнеш, че пребиваването на любимата в моята къща е много лесно обяснимо, защото нали тогава при Нил съм дал визитката си на придружителката на Зулейка, от която тя съвсем точно е могла да узнае моето обществено положение и родина. Когато после пашата се отправил на пътуване към Зюдерланд, изборът му на жилище естествено паднал върху къщата на спасителя на неговата дъщеря. А че на всичкото отгоре е бил поканен от моя баща, това може би дори е било подтикнато от дипломатичния паша, тъй че срещата с любимата не е кой знае какво чудо. С това възражение ти може и да имаш право и все пак нещо в мен се противи срещу него. Как става така, че младата туркиня никога не пита за младия барон Фалкенау? Аз по отношение този пункт точно поразпитах жената на управителя и тя ме осведоми, че известието, дете младият господар бил заминал, се приело от момичето напълно невинно, да, направо с безразличие. Как е възможно това, ако знае, че аз — имам предвид барон Фалкенау — съм неин животоспасител? Не, драги мой, тя не е научила името на своя спасител и аз виждам срещата с нея като един прекрасен Божи промисъл.

Скъпи Макс, звездата на моето щастие вече не сияе от непостижима далечина. Тя се помести на осезателна близост до мен. Така неочаквано и ненадейно, че в моите мисли почти няма вече невъзможни неща. И по тази причина, и в предчувствие за идващото щастие ти извиквам: Вярвай и се надявай! Независимо че в писмото си не спомена име, аз веднага се досетих коя те е приковала в оковите на любовта. И бях учуден, на драго сърце си признавам, дете дръзващ да вдигнеш очи към... Учуден бях, но не изумен. Защото въпреки младостта си аз съм се скитал достатъчно далеч по света, за да знам, че има не само благородници по рождение, но и благородници по дух. И макар да принадлежа към първите, не съм самозабравен дотам, че да не призная драговолно: благородникът по дух стои по-високо. А що се отнася до последния, ти си равностоен на всеки граф и всеки княз. Аз съм твой приятел и съм горд, че имам право да го кажа. Като такъв ти пожелавам от все сърце да се изпълнят всичките ти възжелания. Вярно, не мога да си представя кога и как. Не съм в състояние да го кажа и за мен. Но нищо не вреди. Сега-засега съм щастлив, безметежно щастлив. Нека предоставим бъдещето на една друга, висша сила.

Но едно предимство, драги Макс, трябва да ми признаеш. Моите писма са къде по-обстойни от твоите. Наистина, аз нямам да съхранявам опасни държавни тайни като теб. И имам време за писане. Пашата не ме ангажира прекомерно, така че разполагам с много свободни часове, които използвам най-добре, като ти пиша за моята любов и моето щастие. Доскоро не знаех, да, нито даже представа си имах какво е истинска любов. Сега го зная и го чувствам, така както и ти го знаеш и чувстваш. Защото те познавам твърде добре, за да съм убеден, че твоето влечение е дълбоко и истинско.

Бъди уверен, че никой няма по-голямо съпричастие в твоите желания и надежди от твоя искрен приятел Артур Ф. Фалкенау.

Послепис. С намерение да изпратя това писмо, получих току-що една важна новина. Утре ние тръгваме на път. Като казвам „ние“, имам предвид пашата, неговата дъщеря и себе си. Първият получи едно писмо, което го подхвърли в такава възбуда, че веднага нареди да се опакова. Целта на пътуването ми е неизвестна. Пашата действа много потайно, успях само да науча, че ще се ходи в планините. Изпървом той се канеше да направи пътуването сам, ала Зулейка го моли така дълго, че накрая той й разреши да тръгне с него. Но постави условието и аз да ги придружа, защото можело да се окаже случай да се наложи да се отдели за известно време от нея, а беззащитна не искам да я оставя. Можеш да си представиш колко се радвам на това пътуване. Кръвта ми се качва в главата при мисълта, че това

прекрасно създание поне една седмица ще бъде поверено на моята закрила. Дотолкова, рече пашата, имало изглед да продължи пътуването. Дали то е свързано с неговите дипломатически намерения? Е, аз ще си държа очите и ушите отворени. Та нали съм само слуга, е пред такъв хората невинаги си слагат сурдинка на устата. Но трябва да приключвам. Пашата тъкмо позвъни — трябва да му помогна в приготовленията за път.

Драги Макс, през следващите дни аз ще бъда много щастлив.

Твой Артур

16. В ЦИГАНСКАТА КРЕПОСТ

Херцогство Норланд е разделено от съседната държава Зюдерланд от планина, която се протегля от запад на изток в два паралелни вериги. Изкачвайки се, постепенно от дълбоките блатисти низини, тя се възвисява в средната си част на много стотици метри над морското равнище и после полека-лека се спуска към крайбрежието, за да предостави на вълните да плакнат нейното скалисто подножие. Отваряйки само няколко тесни, трудни за преминаване прохода, двете главни вериги образуват помежду си низ от долини и клисури, в които топлещите лъчи на слънцето съумяват да проникнат единствено по пладне. От влажното дъно се извисяват мрачни гори от червена ела и бял бор, в които рядко пристъпва човешки крак. И ако понякога се чуе шум от стъпки, то той ще е причинен от някой самотен горски служител, някой браконьер или някой контрабандист, който вероятно смята, че може да си позволи дори през деня да се отдава из тези райони на своя забранен занаят.

Сегиз-тогиз се случва, наистина, повече хора да се присъединят един към друг от „делови съображения“ и заради сигурността, като после, добре въоръжени и натоварени с тежки пакети, поемат в дълга върволица през хълмове и долини, през храсталаци и трънаци, готови по всяко време да бранят с оръжие в ръка поверените им стоки.

Тази контрабанда бе едно лесно обяснима последица от ревностната митническа война, водена между двете съседни държави. Притежаващи едни и същи природни дадености и граничещи с едно и също море, те винаги бяха стояли на съперническа нога една срещу друга. Вярно, не липсваха доброжелателни опити да се поддържат приятелски взаимоотношения, ала подобни усилия винаги имаха краткотраен успех, тъй като враждебната настроеност на двата съседни народа им бе станала плът и кръв.

Ернст Фридрих, князът на Зюдерланд, беше владетел, който умееше да поддържа традициите на своята династия в пълния им обхват, да групира всички клонове на администрацията около своята личност, на никого не позволяваше да вникне в неговите планове и бе свикнал да налага на всяка своя заповед мотото „L'etat c'est moi“⁷⁵

Целият негов стремеж си оставаше отправен към това, да опаше един защитен зид около своя народ, за да го направи независим от чужди влияния и всяка задаваща се опасност да го намери подготвен.

Това поведение донякъде се обуславяше и от съседната политика, която от две-три десетилетия беше предизвикателна и се застъпваше не от някой друг, а именно от граф Хоенег.

Вилхелм IV, херцогът на Норланд, беше владетел с такава доброжелателни възгледи, каквито в такава степен никой от неговите предци не бе проявявал. За съжаление добротата на неговото сърце не оставяше достатъчно пространство за строгата решимост, каквато трябва да притежава един мъж, в чиито ръце са заложили най-големите и тежки задачи на държавното развитие. Добротата, която един ошастливява, друг като че докача, накърнява дори правата му и ето как става, че част от населението боготвори бащински любещия владетел, докато другата в тихо, стаено униние лелее за политически промени.

Херцогската фамилия беше по-старата линия на своя род, по-младата образуваха графовете фон Хоенег. Според стара, неотменима клауза тази застъпвайте във владичество, в случай че по-старият клон измре. Понастоящем за това имаше налице всяка надежда, или според друга редакция — всяко опасение. Херцогската двойка така и не бе благословена с наследник. Единственото дете — дъщеричката, почина само няколко дни след рождението. Граф Хоенег, който бе възпитаван заедно с херцога и притежаваше неговото неограничено доверие, съумя да се направи

полезен като министър-председател, чувстваше се като същински владетел на страната и само очакваше кончината на херцога, за да постави себе си или своя син на неговото място. Той отлично беше съумял да обедини всички нишки на управлението в своята ръка, да постави под свое ведомство военната сила и да добие надалеч отиващо влияние върху дипломатическите отношения с чужбина. За недружелюбните взаимоотношения със съседната държава той единствено носеше вината. Ето защо мълвата, че настоящото посещение на принца-наследник и принцеса Аста се дължи само на неговото посредничество, предизвика немалко удивление. Че визитата си имаше тайна политическа причина, това бе несъмнено и хората очакваха с всеобщо напрежение времето, когато тя щеше да стане видима и за обикновеното око...

Беше следобед. Двама странници крачеха по каменистото планинско шосе, което се изкачваше от морето и се виеше между планинските масиви като коритото на някой пресъхнал поток, от което са били отстранени само по-големите скални блокове, за да го направят проходимо за крака на друмника. Те, изглежда, бяха стари познати, макар между външността им да цареше голяма разлика.

Единият имаше висока, широкоплещеста фигура. Главата му беше обрасла с гъста, чорлава четина, лицето бе здраво обрулено от бури и ветрища, а остриите, открити очи чудесно хармонираха с глуповатите, добродушни, черти. Главата бе покрита от допотопна шапка, чиито първоначален цвят и вид би могъл да се определи само след обстоен химически анализ. Беше намачкана в неизброими гънки и дипли и понеже притежателят ѝ много вероятно обичаше да му е открито челото, то онази част от широката периферия, определена да засенчва лицето, бе просто отрязана с нож. Торсът бе напъхан в къса, морскозелена куртка, чиито ръкави бяха толкова къси, че се виждаха маншетите на чисто изпраната риза, от която надничаха чифт загорели исполински пестници. Изпод широко обърнатата върху самото яка на ризата се показваше кърпа за врат на червени и бели райета, чиито краища провисваха до долния ръб на синята жилетка. Краката бяха намъкнати в ярко жълти панталони нанкин, които преминаваха в обилно катраносани морски ботуши. Походката му се замяташе на едната и другата страна — точно като при плавалия надалеч моряк, който от много години не е чувствал под нозете си здравината на майката-земя.

Другият беше сух, с дребен ръст. Носеше червена фригийска барета, изпод която бликаше в дълги къдри гарвановочерната му коса. Мършавото лице бе остро изрязано и показваше онзи ориенталски отпечатък, който се забелязва обикновено при циганите. Черните очи се местеха неуморно от един предмет на друг и всеки цол от мъжа проявяваше онази подвижност, свойствена за скитническия народ на хитаносите. Облеклото му беше просто, удобно и не така фрапантно като на неговия исполински скитник. Но клатушкащата походка също така подчертаваше следите на дълго морско пътуване.

По възраст двамата бяха горе-долу еднакви, а и в начина си на мислене, изглежда, бяха сродни, както се разбираше от дружеския характер на техния разговор.

— Проклет път, а, братко? — рече исполинът. — Да не ти се вярва, че в тоя фарватер може на всяка крачка да се наклониш от някой подводен риф. Че наистина ли пък беше необходимо да опънем платна по този курс?

— Аз трябва да отида горе в планините — отвърна дребният. — Но ти можеше да хвърлиш котва в последната кръчма и да ме чакаш там.

— Да хвърля котва? Да не те е ухапал корабният таласъм, хе? Действително ли мислиш, че ще оставя един доблестен маат⁷⁶, какъвто си ти, да отплава под пълна пара сам в тоя пущинак, дето всеки миг може да претърпи крушение? Не си ли ми разказвал ти самият, че тук гъмжи от паразити, на които не можеш се довери —

контрабандисти, браконieri или както се казват разните му там пирати? Не, където си ти, там съм и аз, кормчията Балдуин Шуберт.

— Добре, кормчия, ние сме приятели и ще си останем такива по всички дължини и ширини, докато ти не идеш отново на борда на някой съд.

— Аз? — попита Шуберт удивен. — Само аз? Мисля, тая работа ще я свършим двамата заедно? Или да не би пък да имаш чак желанието да останеш сред окаения народ на сухоземните плъхове?

— Знаеш, кормчия, че обичам морето, но днес още не мога да кажа дали някои обстоятелства няма да ме задържат на сушата.

— Обстоятелства? Буря да отнесе марса и брама! Що пък за обстоятелства може да има, които да попречат на теб, боцман Каравей, да излезеш отново в морето?

— Същите обстоятелства, които сега ме носят по сушата и нагоре из планините.

— Аз не знам нищичко за тях. Ти ме наричаш свой най-добър приятел, а още една сричка не си обелил по въпроса. Право ли е това, хе? Ако не почнеш веднага да размотаваш чилето от началото, заслужаваш да бъдеш прекаран под кила.

— Не ругай, старо! Досега не му беше времето да говоря за тези неща, но сега ще чуеш всичко.

— Отблъсквай тогава от сушата!

— Ще я бъде! На теб ти е известен моят произход и знаеш, че съм хитано, който...

— Дрън-дрън, та пляс! Хитано, дзингаро или циганин — за мене е все тая! Ти си свестен момък и аз не питам дали майка ти е била графиня, или вагаб... исках да кажа циганка.

— Такъв си си ти! Но, като изключим теб, е имало все пак достатъчно хора, които са ме питали за това. Баща ми беше важда, а майка ми — важдина на нашето племе. Аз и...

— Стоп, старо! Какво означават тези непознати думи, хе?

— Те означават на немски княз и княгиня. Аз и моята сестра Лилга бяхме единствените деца, които им беше дала Бование.

— Пак една такава дума, при която човек трябва да си върже езика на възел, ако иска правилно да я изговори.

— Бование е богинята на нашия народ. Лилга беше любимката на племето, най-красивата от всички момичета. Тя беше източникът на нашата радост и изворът на щастието ни. Защото умееше по-добре от всички други да поглежда в бъдещето и да предсказва съдбата на смъртните. Премного младежи от нашето племе бяха й хвърлили око, ала тя не погледна ни един. Един ден се завъртяхме край Фюрстенберг и тя зърна един млад, красив граф, който принуди нейното сърце да проговори.

— Кой беше той?

— Знатен господар, но мошеник: граф Хоенег.

— Буря да отнесе марса и брама! Да не би пък тя да е повярвала чак, че ще стане графиня?

— Какво й беше надрънкарал оня, не зная. Тя допусна да я оплете, заряза ни и отиде при него.

— Не си ли я изискахте обратно?

— Сторихме го неколкократно, но напусто.

— Тук май светкавицата тресва право в камбуза! Да й бях аз баща или брат, то щях да прилегна борд до борд с графа, да го притегля с канджите, да взема здраво момичето на буксир и така бързо да опъна платната, че оня да не може вече да ни настигне.

— Стоп, стара луда главо! Да поиска един циганин да доплава до някой граф, то е съвсем същото безумие, като едногребна рибарска лодка да се наеме да прекатури броненосец. Ние трябваше да я отпишем и бяхме разкарани от страната. Татко и майка умряха, аз трябваше да стана важда на племето, ала отказах и оставих хората ни да си вървят сами по пътя. Аз останах, тъй като бях поел от умирация баща задължението да бдя над Лилга и да отмъстя за нея, в случай че й се случи нещо

лошо. Опитях да се промъкна в палата на графа, ала бях заловен и задълго тикнат в затвора. А когато го напуснах, не получих все пак свободата си, ами бях замъкнат на един учебен кораб, който много години не успях да напусна. Половин живот изкарах като затворник по море, додето един ден бяхме взети на абордаж и трябваше да спуснем флага. Ето как си получих обратно свободата, заемах служба под различни флагове и все търсех възможност да се върна в родината. Сега това ми се удаде и аз няма да си тръгна, преди да съм си разчистил сметките с графа и да съм получил разяснение за съдбата на моята сестра.

— При кого се каниш да се осведомиш? При графа? Но в такъв случай трябваше да насочиш курса си към столицата, а не помежду тези проклети рифове.

— Графът би бил последния, от когото бих могъл нещо сигурно да узная. Не, аз отивам при нашия ловеньи.

— Какво значи тази дума?

— Тя означава нещо като закрилник, укривател.

— Или ятак, посредник, а? — ухили се кормчията.

— Също правилно? Хитаното е едно преследвано псе, което може да се брани само ако не пита за закона. Неговият ловеньи винаги живее край границата на две страни и никога не бива да напуска ловенята, както ние наричаме неговата колиба. След неговата смърт тя се заема веднага от нов ловеньи, за да не ни липсва никога убежище и помощ. Приемникът наследява всички наши тайни, така че действащият в дадено време ловеньи знае всичко, каквото човек иска да научи от него.

— И една такава ловеня — дяволски трудна дума за един моряк! — лежи сега по курса ни?

— Да, още два часа и сме при целта.

— Буря да отнесе марса и брама! Още два часа? И ти го казваш така спокойно, като че така и никога не си разбрал какво е това жажда и глад. В трюма си аз се чувствам като някой тримачтов, който се люшка без товар и баласт по вълните и всеки миг може да се наклони.

— Толкова лошо вероятно няма да е — утеши Каравей. — До ловенята все ще издържим. Там сигурно ще намерим какво да излеем в люка.

— Е, щом другояче не става, нейсе! Ами после какво, когато си постигнал намеренията си? Нали ще тръгнеш после пак към морето?

— Естествено, стига... стига да не съм загинал — отвърна мрачно неговият спътник. — Във всеки случай ти не е необходимо да ме чакаш. Знам, че за теб е по-добре днес, отколкото утре да се хванеш пак на моряшка служба, и аз няма да ти заставам на пътя. Ти и бездруго стори повече, отколкото можех да очаквам, като ме придружаваш в планините.

Кормчията не отговори нищо, а оклюма глава. И Каравей също замълча тактично. Той знаеше причината, която гонеше неговия приятел от сушата, макар този едва-що да бе поставил крак на твърда земя.

Това си беше старата история. Преди четири години кормчията — тогава той беше още боцман — се запозна в един пристанищен град с едно момиче, в което се влюби. Работа между тях скоро се уясни. Женитбата щеше да се състои веднага щом той напечелеше достатъчно, за да може да изхранва една жена. После той се отправи в морето и повече не чу за годеницата си, което впрочем не му създаваше никакви грижи. Той самият не беше мъж на перото и предпочиташе, както имаше навика да казва, да изпие бъчва солена вода, отколкото да се трепе бялата хартия с мастило да почерня. А че момичето не му пишеше, той го приемаше като знак, че и тя споделя неговата антипатия към драскането. Пък и какво ли имаше толкоз да си пишат? За него работата беше ясна: или тя, или никой! Преди една седмица Каравей и той след дълго плаване и с джобове пълни с пари пристанаха и кормчията замина, придружен от приятеля си, за града, в който живееше годеницата му. Там го очакваше най-горчивото разочарование в неговия живот. Момичето го беше забравило и се омъжило за друг. След сватбата заминали — накъде, никой не

можеше да каже. Но кормчията нямаше и никакво желание да пита повече за нея, той беше обладан само от една мисъл: да се маха, час по-скоро да се маха! С първия кораб, който се нуждаеше от моряк! Много трудно се остави да бъде уговорен от приятеля си да го съпроводи в планините и единствено напомнянето за тяхното здраво приятелство бе съумяло да го накара да принесе тази жертва на Каравей и сега-засега още да остане.

Следователно мислите, на които се отдаваха двамата пешеходци, имаха малко радостен характер, така че разговорът вече не се поднови. Все по-високо се изкачваше пътят нагоре между хълмовете. Местността ставаше по-дива и по-дива и когато след час и половина циганинът свърна по една странична пътека, над главите им надвиснаха тъмните клони на елите и борове. След уморително странстване достигнаха една заглушена от папрат и трънак горска поляна, в чиято периферия се издигаше една стара къщичка.

— Тук е! — рече Каравей, като взе направление по поляната към колибата.

Стигнал при ниската врата, хитаното похлопа. Отвътре се доловиха тътрещи стъпки. Отвори се предпазливо и един страховит ястребов нос се появи в тесния процеп.

— Кой е? — попита гърлен глас.

— Кой живее тук? — гласеше насрещният въпрос на циганина.

— Тибран, горският надзирател.

— Вие самият ли сте това?

— Да.

— Тази къща е ловенята на скитащите се хитаноси?

— Как го рекохте?

— Питам дали вие сте ловенъи!

— Хм-м! Кой сте всъщност и как гласи името ви?

— Казвам се Каравей.

— Каравей? Братът на Лилга, който някога трябваше да стане наш важда и бе пратен по голямата вода, защото графът се страхуваше от него?

— Същият!

Сега вратата се отвори напълно и се показа една старческа фигура. Тя беше възсуха и силно прегърбена, но малките хитри очички блестяха с все още младежки огън, а движението, с което старият пристъпи напред и протегна на пришелица скелетообразната си ръка, беше пъргаво и бодро.

— Бъди ми добре дошъл, господарю, и Бование да благослови идването ти в моята бедна колиба! Кой е мъжът с теб?

— Един приятел, който за мен значи колкото аз самият.

— Тогава нека бъде и той добре дошъл! Влизайте и се задоволете с това, което мога да ви предложа!

Те пристъпиха в ниското помещение, което освен една мизерна постеля съдържаеше само още една груба маса и две също такива пейки.

— Ти назова името на моята сестра — подхвана Каравей, след като се бяха настанили. — Жива ли е тя още?

— Жива и могъща сред нашия народ.

— Жива е!

Само тези две думи изрече Каравей, ала в тях бе изразен цял един свят пълен с братска обич. После известно време остана тихо в бедняшкото помещение — радостната новина бе дошла твърде изненадващо за боцмана.

— Къде мога да я намеря? — продължи да се осведомява той, когато се посъвзе.

— В крепостта.

— Слава на Бование! Значи още днес ще я прегърна!... Но кажи ми, има ли тя някой мъж от нашия народ?

— Не.

— Или... или... деца?

— Не... не ми е известно.

— Е, това е добре! А сега бързо една закуска за мен и приятеля ми, Тибран! Ние имаме зад себе си дълъг път и ще се зарадваме на някоя порядъчна глътка.

Затвореният отиде до простия креват в ъгъла, който се състоеше от един чувал пълен със суха шума, избута го настрани и на бял свят се появи един капак в пода. Стариият го вдигна, наведе се дълбоко и се върна с една грамадна стомна и един свински бут, който щеше да е в състояние да задоволи потребностите на четирима „сухоземни плъха“.

— Хайде, настанете се край моята сиромашка трапеза и вкусете даровете на вашия слуга!

Двамата не се оставиха два пъти да ги канят, а се „заловиха за работа“, Кормчията посегна първо към големия съд и гълта ли гълта, сякаш не се канеше да свърши. Когато сне най-сетне стомната, рече ухилен:

— Ей такава „сиромашка“ трапеза ми харесва. Откъде имате това превъзходно вино и този бут, Тибран?

— Е, всеки с връзките си — каза Тибран скромно. — Кралицата на хитаносите не е бедна и не оставя поданиците си да измрат от глад.

Двамата мъже си похапваха и пийваха така храбро от закуската, че в късо време виното и бутът се свършиха. Каравей избърса пръсти, без много да му се церемони, в панталоните и се надигна.

— Благодарим ти за гостоприемството, Тибран. Нека Бование те възнагради! Сега ние трябва да вървим.

— Значи искаш вече да ме напуснеш, без да ми разкажеш онова, което си преживял през всичките тия години?

— Да, аз тръгвам. Като узнах сега, че Лилга е жива, няма да имам покой, додето не я видя. Но едно насмалко да забравя. Каква е днешната парола, че да не ни спрат по път?

— Паролата ли? — попита Тибран и сбръчканата му уста се разтегли в усмивка. — Ти лесно ще я запомниш, защото за днес тя гласи: „Каравей“.

— Как? Каравей? — повтори циганинът удивен. — Това е музика за моите уши, защото ми привежда доказателството, че Лилга не ме е забравила, а все още мисли с любов за мен. Бование да я благослови за това!...

Последва ли човек тясната пешеходна пътека, водеща нагоре по поляната с колибата на Тибран, попада отново в еловия лес, който изпървом се проявява като гъст масив. Но колкото по-високо се изкачва пътят, който след късо време бива различим само от някое остро око, толкова гората става по-рядка. След един час дърветата правят място на ниски борови шубраци. При това теренът става все по-див и насечен. Непосветеният, попаднал сред този хаос от урви и пропасти, скални отломъци и стръмни скатове, би се объркал и едва ли би съумял да се измъкне от лабиринта без чужда помощ. Сякаш род великани е хазяйствал тук в откоleshни времена: скални блокове от по два-сет центнера и повече представляваха топките, с които са играли, стръмни възвишения, израстващи като че в небето, образуваха стъпалата, по които са слизали, когато ги е обземало желание да се спуснат от своите шеметни висини, гдето само орелът описва своите кръгове и вие своето високо, недосегаемо гнездо.

Далеч горе, където нискостеблените борове едва намират оскъдна прехрана — самотни острови, губещи се сред морето от скални развалини — се източва в полукръг един тесен, едва два фута широк корниз около голо, стръмно бърдо. Вляво зее бездната, а вдясно канарите са възвисяват отвесно нагоре.

Само човек, комуто не се вие свят, може да се чувства сигурен тук — между небето и земята. След приблизително десет минути скалите се отдръпват и пътят излиза на една кръгообразна площадка, предлагаща място за около трийсетина души.

Една поразителна гледка се откриваше сега тук на удивеното око. Слънцето тъкмо захождаше и заливаше целия западен небосклон с пурпурни мастила. Върховете на планинските хълмове наоколо изглеждаха потопени в кръв, а мъгливите воали, пълзящи по скатовете, се багреха в розово-червено, сякаш се разтапяха от любов под целувката на сбогуващото се слънце, докато дълбоко долу сенките на вечерта лагеруваха в очакване на мига, когато последният слънчев лъч ще залезе и им предостави владичеството над планини и долини.

Това бе един чародеен спектакъл, предлагащ истинска наслада за човека, застанал на това откъснато от света място. Но дванайсетимата мъже, налягали в живописни пози по земята, не проявяваха разбиране за тези красоти. Или пък тази игра на природата не беше вече нищо ново за тях и те отдавна ѝ се бяха преситили. Съдейки по облеклото им, те бяха цигани. Развличаха се с омазнено, протрито тесте карти, а едно шише прилежно обикаляше в кръг.

Светлината на залязващото слънце тук горе бе все още достатъчно силна, за да позволи да се различи, че тъкмо при мястото, където ридът отстъпваше най-назад, се намира една пещера. Вярно, достъпът към нея понастоящем бе препречен от циганите, които се изтягаха и седяха пред входа, сякаш имаха да пазят нещо скъпоценно в пещерата.

Ако някой съумееше да се прокрадне незабелязано покрай пазачите до входа на пещерата, сигурно щеше да се учуди на онова, което щеше да види вътре. Пещерата беше обитаема. Нейната подредба обаче се състоеше само от струпани едно върз друго одеяла, издаващи местата за спане, и няколко глинени съдини, служещи очевидно за кухненска посуда. На заден план имаше второ отверстие — през него, изглежда, се достигаше до още една или дори няколко пещерни зали.

А сега — обитателката на пещерата! Тя беше жена в напреднали години, облечена в пъстри одеяния и седеше на едно одеяло близо до входа. Това бе Лилга, повелителката на хитаносите. Погледът ѝ беше отправен замислено в далнината към залязващото слънце, без никой да може да отговори на въпроса дали дивният слънчев зник стигаше в действителност до нейното съзнание. В лявата си ръка държеше няколко разгърнати документа. Те трябва да бяха от голяма важност за нея, както можеше да се заключи от внимателния начин, по който оставяше листата да се плъзгат през пръстите на десницата. Както седеше там, боравейки с книжата почти като с карти, тя досущ създаваше впечатление за една от онези старогермански норни¹⁷, които държат съдбините на смъртните в ръцете си и ги насочват с невидими нишки.

Най-сетне тя стигна, изглежда, до яснота на мислите си. Надипли грижливо книжата, загъна ги в една кърпа и малкият пакет изчезна в пазвата ѝ. После стана и се отправи към входа.

— Хорги!

Един млад, схватлив на вид мъж се надигна и се отзова на нейния повик в пещерата.

— Имаш ли нещо ново да доложиш?

Тонът на гласа ѝ звучеше малко морно, сякаш говоренето ѝ костваше вътрешно усилие, макар погледът на нейните очи да не навеждаше на предположението, че е загубила нещо от своята дееспособност.

— Не — бе отговорът на запитания.

— Какво прави нашият мил Амброзиус Натер, който си дава толкова много труд да ме намери?

Попитаният се ухили, давайки възможност човек да се възхити на блестящите му зъби.

— Ох, важдина, ние бляскаво го отведохме в заблуда! Понастоящем неговите шпиони са по петите на Петерман, когато аз преди няколко дена — знаеш, господарке, как ме бива за такива неща — навлякох в женски дрехи и го нацапотих с

червила и белила. Сега те те търсят в севера на страната, докато ние дебнем при южната граница големия шаран, който няма да ни се изплъзне.

Ваджината се усмихна.

— Сътворил си го остроумно! Поне за известно време се освободихме от опасния човек, додето се усети, че сме го разиграли като маймуна... Какво знаеш за ковашкия син?

— На него Натер действително му е току по петите. За съжаление докторът, види се, въпреки своята ученост не е толкова умен като нас, защото иначе щеше да се погрижи за някое подставено лице! В останалото обаче му свалям шапка! Аз се удивлявам как съумява да наблюдава тези тарикати, макар че едва ли е в състояние да стори една крачка, която да остане незабелязана.

Лилга кимна замислено.

— Да, той е издядан от особено дърво, зная това... Вие, надявам се, никога не го изпускате из очи?

— Нямай грижа, господарке! Натер и апапи не могат му навредят нищичко. Ръката на боанжарите се простира над него като щита на Бование, Могъщата.

Ваджината помълча минута-две, преди да продължи колебливо:

— А Катом... а Нурван паша? Кога ще дойде на срещата?

— Съгледвачите доложиха, че имал да измине само още пътя за един ден, за да пристигне на мястото за разговора. Също и доктор Брандауер ще бъде, както вчера вече ти доложих, навреме на самото място.

— Слава на Бование! Значи трите лица, които имат да определят съдбата на Норланд, ще се съберат... Това е добре, Хорги! Можеш да вървиш.

Когато остана сама, Лилга се отпусна на постелята и захлупи лице в шепа.

— Значи той идва... той наистина идва, Катомбо, любимият от моята младост... единственият, когото аз истински... истински обичах... Той идва и показва чрез това, че ми е простил. Ох, само че аз твърде късно разбрах неговата цена!

Сълзи се процедиха между пръстите ѝ и спазматичен трепет разтърси нейното тяло. Споменът за пропиления живот из един път я бе обсебил отново.

Но ето че шум от стъпки я подплаши от нейните горестни мисли. Един хитано застана на входа на пещерата. С отривисто движение на ръката тя отмахна костите от лицето си и отново бе старата, княгинята на боанжарите.

— Какво искаш, Чемба? — попита тя влезлия.

— Господарке, въвн има двама мъже, които искат да говорят с теб.

— Кои са? Не го ли пита за имената?

— Не пожелаха да ги назоват. Но знаеха паролата.

— Опиши ми ги!

— Единият е висок и едър и има досущ стойката и походката на моряк, който се намира на клатушкащ се кораб. Другият е значително по-дребен и кажи-речи мяза да е един от нашите.

— Пусни ги да влязат, но се навъртай наблизко, в случай че се окажат шпиони!

Мъжът се отдалечи и след броени мигове известните се появиха. Това бяха кормчията Балдуин Шуберт и неговият приятел Каравей.

— Кои сте вие и кой ви каза паролата?

Кормчията зяпна ваджината с нескрито удивление. А Каравей отговори:

— Ловеньи ни даде информация! — После пристъпи съвсем близо до Лилга. — Погледни ме и сама ще откриеш името ми! Ти хиляди пъти си мислила за мен. Не си ли го използвала за последната парола?

При първите думи на Каравей тя наостри слух. Сега го хвана за ръката и го издърпа по-близо до входа на пещерата, защото сенките на здрача се бяха разпрострели постепенно във вътрешността. Взирайки се остро в очите му, тя направи движение на крайна изненада, после се плъзна бавно и отмаляло на колене и протегна треперещо ръце към брат си.

— Каравей!

Боцманът притегли ваджината към гърдите си. Вече почти цяло поколение не бяха се виждали брат и сестра. Мъката беше браздила сърцата им както плугът земята и кой носеше вината? Лилга, някогашната роза на боанжарите — сега повяхнала и обезлистена.

— Каравей, прости!

— На теб отдавна е вече простено.

На храбрия кормчия изби влага в очите. Той не можа да се сдържи и пристъпи по-близо.

— Буря да отнесе марса и брама! Каква радост и какво блаженство! Позволи да те прегърна, братко, и също теб, Лилга, ако нямаш нищо против! Едва ли бих могъл да изпитам по-голяма радост, ако аз моята... моята... годеница...

Той се прекъсна. Усети се, че не му е тук мястото да разправя за своите сърдечни работи.

— Кой е този мъж? — подпита Лилга.

— Казва се Балдуин Шуберт и е най-добрият ми приятел. Можеш спокойно да му подадеш ръка, Лилга, той е достоен за това.

Ваджината го погледна изпитателно и му протегна десница. Очите ѝ се плъзнаха по неговите черти и се отправиха към линиите на ръката, която лежеше изтежко в нейната. За кратко, изглежда, се зачете в тях, после издърпа кормчията вън пред входа на пещерата и показа с лявата ръка по посока залязлото вече слънце. Една слаба, отмираща червенина все още лежеше над планинските върхове.

— Богът на деня си отиде и планините намятат траурната плащеница. Но само за кратко време, за часове. После те отново ще се възродят в сияен блясък. Така и ти ще зърнеш отново своето слънце, което погрешно смяташ за залязло, него и... залога, който то е получило от теб.

С тези прозвучали като прорицание думи тя пусна ръката на кормчията и в следващия миг беше изчезнала във вътрешността на пещерата. Шуберт се загледа слисано след нея.

— Буря да отнесе марса и брама! Какво беше това? Какво искаше да рече? Можеш ли да ми обясниш работата, Каравей?

— Защо не? — ухили се запитаният. — Та нейните думи бяха достатъчно ясни. Тя може да подмята само за твоята изчезнала годеница.

— Как претендира да твърди, че щял съм да я намеря отново, и кога и как ще стане тая работа?

— Това за съжаление не знам. Мога само да ти кажа, че моята сестра притежава дарбата на пророчеството, както днес вече ти разправих, в по-висока степен от всички други от своя народ, и че фактите, доколкото ми е известно, никога не са опровергавали нейния остър взор.

— Но залогът, за който тя говори! Дали... дали... буря да отнесе марса и брама! Ами ако пък е чак момче... момиче!

— Я по-добре остави, старо! Бъдещето ще разкрие онова, което днес за нас е още скрито. Предлагам да идем в пещерата, защото ако нещо не се мамя, сега ще падне едно угощение, каквото ние, старите морски вълци, не всеки ден получаваме между зъбите си. Напред, кормчия, прилегни с бакборд до страната ми и да вдигаме платна!...

Поредицата от събития, за които сега още няма да разказваме, щеше да покаже, макар и едва след години, че циганката правилно е надзърнала в бъдещето...

17. В КРЪЧМАТА НА КОНТРАБАНДИСТИТЕ

Приблизително на два часа път отдалеченост от границата лежи градчето Валденбург, обградено околоръст от много стръмни възвишения, които пощенското шосе твърде трудно успява да преодолее. Встрани от него се издига покрай една конска пътека почти наред гората едноетажна къща. Над вратата ѝ е монтирана дървена табела, чиито изляпал надпис мъчно може да се разчете. Той гласи „Горната пивница“. Запита ли странникът дали всъщност има клиенти с достатъчно жажда да посещават тази непретенциозна къща, то наистина му отговорят с „да“. Той самият обаче най-често напразно ще чака, преди да мерне през деня и един-едничък гост.

Само посветеният знае, че много често определени образи се шмугват тайно в постройката и също така предпазливо я напускат. Той знае също, че сегиз-тогиз нощем старият опушен салон едва съумява да побере броя на тези, които тихомълком идват и си отиват.

Застане ли човек пред вратата на „Горната пивница“, една тясна просека, простираща се надолу по склона, ще му позволи да хвърли поглед в долината и към проточващото се с многобройни завои надолу шосе. Дали тази просека е планирана с някакво определено намерение? Човек почти остава с впечатлението, че тя е трябвало да създаде възможност на съдържателя да държи постоянно под око шосето от своето закътано местожителство.

Откъм задната страна на кръчмата имаше малка градинка, в която беше поставена една много просто издялана и скована маса със също такива пейки. Край нея днес седяха трима души. Единият от тях беше съдържателят. Двамината други са вече известни на читателя: кормчията и боцманът.

Тримата водеха помежду, си много оживен разговор, като не забравяха при това да посягат към стоящата пред тях тумбеста стомна. От време на време един или друг хвърляше към погледа към пощенския път, който можеше да бъде наблюдаван в последния от своите завои. Изглеждаха точно така, сякаш очакваха някого.

— А аз все пак ви казвам — рече кръчмарят, — че „Тигър“ на Черния капитан бил тримачтов кораб и можел да излезе насреща и на най-голямата фрегата. Говорих с един тип, който служел на някакъв кораб, завзет от корсаря. Той значи е могъл основно да разгледа ветрохода.

— Глупости! — изръмжа Каравей. — Аз мога точно да ви кажа, що за плавателен съд е „Тигър“. Той е корвета с девет топа. Аз лично я видях и това е достатъчно.

— Наистина ли? — запита пък кормчията. — Аз давам честната си дума, че той е двумачтов бриг с латински ветрила. Когато преди години плавах на „Лястовица“, ние го срещнахме и поискахме да го заговорим. Той обаче ни отмина както луната мопса, който я лае.

— Странно! — удиви се кръчмарят. — Тримачтов ветроход, корвета, двумачтов бриг — Дяволът може го разбра! Що се отнася до мен, аз така и не съм виждал пиратския кораб. Бих желал само да знам дали капитанът му бил негър, както си разправят хората, и какво е станало с него. От известно време нищо не се е чувало за него.

Каравей се усмихна в себе си. Лилга му беше доверила вчера кой се крие под името Нурван паша, така че той най-добре можеше да отговорена въпроса кой беше всъщност „Черния“. Но, разбира се, нямаше никаква причина да връзва това на носа на кръчмаря, поради което отговори:

— Задоволете се с факта, че капитанът е печен тип, който и по зъбите си има косми. Чух да се говори, че капертът плавал по вятъра под пълни платна. Кой може да го стори като него? Един друг път го срещнали, когато с половината платна се насочил право в зъбите на вятъра. Това е мурафет, който човек би светнал за невъзможен. Да обърне при пълен щорм в относ, за него е дреболия. Няма на света

втори моряк като Черния капитан да разбира така от маневрирането. Той трябва при Дявола да е изучил изкуството си.

— Хм-м — вметна съдържателят предпазливо, — и в други браншове има люде, дето умеят да водят кораб и не биха се посрамили да застанат до този мъж.

— Така ли мислите? Кой пък би могъл да е това?

— Още нищо ли не сте чувал за Фалкенау?

— Фалкенау? Дявол да го вземе, това е вярно. Той е тип, който евентуално би могъл да се мери с „Черния“. Къде ли всъщност се е дянал сега?

— Мисля в Ост Индия или из Южните морета. Младокът е може би малко над двайсетте и има толкова много дяволи в тялото, че го пращат само там, където друг не би се решил. Спомнете си последната война на Зюдерланд с южната ѝ съседка, която успя да извърши той там!

— Вие познавате ли го?

— Виждал съм го, но само отдалеч.

— Кога е било това и къде?

— Тъкмо в последната война, в която той участваше като доброволец. Вие трябва именно да знаете, че аз съм по рождение зюдерландец и много години съм служил в зюдерландската флота. Едва след последната война се прехвърлих през границата насам, където намерих сносно препитание.

— Как всъщност е отишъл Фалкенау като доброволец в Зюдерланд?

— Е, вероятно ви е добре известно, че само доскоро Норланд бе малка, дори никаква морска сила. При това положение бе много ясно, че младият Фалкенау ще получи при нас по-добра школа в морското дело, отколкото в своето отечество. Освен това там отвъд му принадлежат няколко имота, така че идеята за доброволческата служба в Зюдерланд лежи близо до ума.

— Чух да се разказва за майсторския номер, за който споменахте преди малко, но не вдянах много от цялата работа. Как стана всичко в действителност?

— Много просто. След победата над вражеската флота ние я преследвахме до крайбрежието. Там тя потърси закрила в речното устие, което се отбраняваше от един добре укрепен флот. Да плаваме подире ѝ, беше невъзможно — трябваше да я блокираме. Това беше една скучна история и май щеше да стане още по-скучна, ако тук и там не предприемахме по някой малък удар, който внасяше известен живец в дремането. Но във всичко, що се вършеше, бе все тоя лейтенант Артур фон Фалкенау, който по него време стана капитан. Веднъж се подочу, че комендантът на форта щял да дава на морските офицери бал или нещо подобно, Фалкенау беше този, който донесе новината. Ако тя се окажеше вярна, то ни се предлагаше възможност да отиграем някой номер на врага. Ето защо се реши на брега да слезе един дързък и хитър мъж, който да проучи дали слухът казва истината.

— Бил е избран естествено Фалкенау?

— Той сам се предложи. Беше вече следобед, когато лодката, която щеше да го остави на брега, замина с него. Хората се отправиха изпървом навътре в морето, после описали завой и след няколко часа пристанали надолу по брега на едно усамотено, необитаемо място, Фалкенау имал в себе си само револвер и нож и носел униформата на обикновен моряк от търговски кораб. Удало му се да се промъкне благополучно до реката, където узнал, че тъкменият празник действително щял да се състои. Междувременно било станало вечер и всички флотски офицери се били отправили във форта.

— Всички дяволи, той е щял да се върне твърде късно със своя доклад! Додето се прибере, утрото е щяло да настъпи.

— Същото си казал и той и поради това дръзкият мъж решил да действа на своя глава. Оправил се към борда на флагманския кораб и...

— флагманския кораб? Откачена идея!

— Не съвсем. Хората знаеха много добре, че ние няма да посмеем да тръгнем нагоре по реката. Ето защо се чувствали напълно сигурни и на всички офицери е

изключение на най-младия било дадено разрешение да посетят бала. Младият офицер естествено не можел да стори нищо друго, освен да се ядосва, задето трябвало да остане. За компенсация му било предоставено на разположение известно количество ром и захар, за да може екипажът да си сгрее някой и друг порядъчен грог. Народът тъкмо се бил заел с тая работа, когато Фалкенау помолил от лодката за разрешение да се качи на борда. Попитали го какво иска. Той дал за отговор, че желае да постъпи на моряшка служба и да се представи на капитана. „Той не е на борда — гласял отговорът. — Само младшият офицер е тук. Ела горе, момче!“ Лейтенантът се покатерил по въжето на ведрото и застанал пред младшия. Онзи го попитал за името и туй ти, онуй ти и останал толкова доволен от отговорите, че заявил: „Можеш още сега да останеш на борда, докато се върне капитанът! Мисля, че той ще те задържи. Иди при хората и се представи на боцмана!“ Фалкенау го сторил и бил нелошо приет. Неговото изявление да почерпи по тоя случай няколко шишета ром, предизвикало бурни овации. Младшият офицер дал разрешението си и кокът слязъл в трюма да донесе питието.

— Идеята е била опасна, наистина, но нелоша.

— Аз мисля същото, защото след изтичането на няколко часа грогът, ромът и тютюнът сторили своето. Вярно, до истинско напиване не се стигнало, защото екипажът бил твърде кален, а дажбите твърде малки, но на всички се доспало, дори младшият офицер слязъл долу и се изтегнал малко в хамака. Кърмовият вахтен седял на едно навито въже и дремотел, шпир-вахтеният се бил облегал на един лафет и хъркал, а боцманът, който всъщност трябвало да дежури, седял с кока в камбуза и се занимавал с остатъка от грога си. Тогава Фалкенау се спуснал отново по въжето на ведрото, насочил лодката, с която бил дошъл, назад, измъкнал ножа и прерязал въжето на голямата котва. Сега корабът се държал само на двете резервни котви. Те също били прерязани и той започнал сега бавно да се движи.

— Всички дяволи, каква безогледна дързост! — удиви се Шуберт.

— След това вързал отново лодката и се качил обратно на борда. Заварил всичко, както си го бил оставил, и побързал към кормилото. Освободил въжето, придал на румпела необходимото направление и после го притегнал отново. Сега си легнал до предния люк върху едно надиплено платно и зачакал събитията. Времето не било приятно. Гъстата мъгла тегнела върху реката и ситен ръмеж мокрел дека. Корабът бил подет от течението, ала движенията му били толкова спокойни и отмерени, а мъглата — толкова гъста, та човек можел да се закълне, че той все още се намира здраво на котва.

Така минали два часа. Ударило осем⁷⁸ и вахтата се сменила. Сменените вахтени заспали веднага, а новозастъпилите се увили и налягали кой под платно, кой под някое друго укритие от дъжда. Съдът си плавал спокойно към морето. Междувременно мъглата станала по-рехава и мъжът при шпир надникнал над яката на шинела към дъжда. И ето че съгледал при шурборда светлина и при бакборда — втора. Вдигнал тревога и младшият се появил.

„Какво има?“ „Два фенера, тук и там!“ „Съдове, които идват към нас. Да не би пък да е неприятелят с намерение да ни нападне с изненада? Хола, всички моряци...“ Не могъл да изрече заповедта напълно, защото Фалкенау вече стоял при него и му стоварил една върлина по главата, от която оня рухнал на палубата. Но преди туй сърцатият мъж бил блокирал е резето срещу връхлитащи вълни предния люк, така че хората в трюма били пленени — другите бил залостил още от по-рано. Сега трябвало да си прави сметката само с четиримата мъже от вахтата... На шпир-вахтения провървяло също както на младшия офицер — те били така вързани, че след събуждането си не били в състояние да се помръднат. Мъжът при шурборда не усетил нищо от развитието на нещата — той спял, човекът от бакбордната страна — също. Да ги надвие било лесна работа. По същия начин потръгнало и на вахтения при

кърмата. Сега дръзкият лейтенант станал господар на палубата, и то съвсем навреме, защото отпред тъкмо прозвучал викът:

„Кораб, ахой, изясни се!“ „Вражески флагман, завзет и командван от лейтенант фон Фалкенау!“ — отговорил той.

„Дяволщина! Стоп или изстрелваме пълен заряд!“ Работата била именно такава, че флагманският кораб бил достигнал линията на блокадата и тъкмо се канел да мине между два съда от нашата флота, Фалкенау знаел, че е наближил решителният момент, дал паролата и после извика:

„Хвърлете абордажните куки, ще приближа борд до борд. Но бързо!“ Паролата го легитимираше. Той скочил при кормилото, изтръгнал въжето и прекарал кораба плътно до другия. В миг канджите се зацепили и трийсет и няколко мъже наскачали отсам. Той с радост ги поздравил, тъй като, можете да ми вярвате, изобщо не му била минавала мисълта сам да се заеме с екипажа на един тримачтов боен кораб. Данданията събудила командата в трюма — моряците поискали да излязат и не могли. След дълги усилия избили люка, ала веднага им бил оказан подobaващ прием, защото най-близкият кораб от линията също приближил и прилегнал от другата страна на плячката, така че имало налице достатъчно мъже за надвигане на врага. При изгрев слънце Фалкенау вече стоял пред адмирала, който му поверил водителството на превзетия кораб, той можел да го откара в родината. Освен това получил един висок орден и ранга капитан на корвета за номера, който някои други офицери навярно не биха дръзнали да извършат. Когато мина с трофея покрай нас, аз го видях отдалеч. Но дали ще го разпозная, ако го срещна сега, това не знам. Скоро след туй той се върна в Норланд, където получил същия чин от марината. Е, какво ще речете за тая работа?

Кормчията беше слушал напоследък безгласно, но с отворена уста. Сега удари с пестник по масата, от което стомната се разклати, и извика:

— Буря да отнесе марса и брама! Ако веднага не си признаете на място, че сте лъготил, ще ви сплескам между пестниците си на каша. Такова нещо хич не може да стане!

Съдържателят прилепи стомната до устата и отпи на дълги глътки. После обърса без да бърза окапаната си брада.

— Нека ме катраносат и прекарат под кила, ако макар и една думица само невярна съм казал. Историята впрочем е всеизвестна в Зюдерланд. Врабците я чирикат по покривите и дечурлигата я учат в училище.

— Значи не сте ни наплещил щуротии?

— И през ум не ми е минало.

— Ако работата действително стои така, то... — втори могъщ юмручен удар накара масата да потрепери — ...то имам само едно желание — да видя някой ден с очите си тоя славен тип. Ще го обработвам толкова дълго, додето накрая кандиса да ме вземе на неговия кораб. Това ще е едно върховно блаженство за сина на моята майка!...

Докато в „Горната пивница“ се водеше този разговор, един открит файтон се търкаляше бавно нагоре по многобройните извивки на пощенския път. На капрата седеше млад мъж, който, съдейки по облеклото, трябваше да е лакей. И все пак в неговото държане бе залегнало нещо, което не хармонираше с външния му вид. Човек къде по-добре би си представил тази великолепно сложена фигура в някоя друга форма, а не в тази на слуга.

Той даваше вид, сякаш посвещава цялото си внимание на планинската местност, ала в действителност не пропускаше нито сричка от разговора, който двете персони водеха в купено на колата. Едната от тях беше представителен мъж доста над четиридесетте, чиито загорели на слънцето и вятъра страни бяха покрити с черна, достигаща до гърдите му брада. До него седеше едно младо момиче с голяма красота, и то от онази, свойствена за жените от южните ширини. То беше отметнало

назад фереджето и разглеждаше с бистри, любопитни очи непознатото обкръжение, при което ясно си личеше какво удоволствие му доставя пътуването през планините.

Досетливият читател сигурно вече е отгатнал, че пътниците бяха не някои други, а Нурван паша, неговата красива дъщеря и предрешеният като франк Уилмърс млад барон Фалкенау.

— Колко далеч сме още от целта, па? — продължи момичето подетия разговор.

— Само още половин час.

— Значи вече сме пресекли границата и се намираме в Норланд, нали?

— Разбира се.

— О, как ме радва това!

Пашата погледна учудено дъщеря си.

— Защо?

— Е-е, нали знаеш, па!

— Аз? Не знам хич нищичко, дъщеричке!

— Ей, я не се прави все едно си забравил, че спасителят на моя живот е родом от Норланд! Ти иначе не си все пак такъв забраван!

Пашата се засмя.

— Вярно! Във всеки случай нямаше да изтрия от паметта си името на моя спасител — рече той закачливо.

Зулейка изтегли малката си уста до нацупване, което я правеше отиваше много очарователна.

— Но, па, как можеш да си толкова гаден! Като че не знаеш, че не аз нося вината за това! Чужденецът все пак не е дал визитката си на мен, а на моята приятелка. Какво съм виновна, че тя е била толкова невнимателна и я е изгубила? Достатъчно мъчно ми е, дето не мога даже да благодаря на моя спасител.

— Може би все пак ще го намериш.

— Възможно е, защото поне знам, че бил норландски капитан на корвета. Това е единственото, което моята приятелка е запомнила.

— Е, тогава никак не е изключено да го издирим. Норландската сила по море не е голяма, а пресяването на нейните капитани не е толкова трудно, особено ако се осведомим кои кораби по въпросното време са плавали в египетски води.

— Ти следователно ще се нагърбиш с работата, па?

Пашата я погледна усмихнато в свежото лице.

— Нима толкова много държиш да го намериш? В такъв случай значи моята компания ти е дотегнала и ти копнееш за промяна?

— Как може само да ми казваш такива грозни думи! — даде тя за отговор, като го погледна с упрек. — Ти хем много точно знаеш, че в твоята компания се чувствам най-добре и също в компанията на нашия Фри... нашия слуга. Това ми дава достатъчно разнообразие.

Макар разговорът да бе воден полугласно и на френски, Артур бе разбрал всяка дума. Как затупка сърцето му от радост при последната забележка на Зулейка!

— Значи добре се погаждаш с него? Това ме радва, толкова повече че и аз го ценя и уважавам. Защото може да стане така, че да те поверя за по-дълго време под негов надзор.

Тя го погледна уплашено в лицето.

— Какво искаш да кажеш? Да не се каниш да се махнеш от мен и да ме изоставиш?

— Възможно е, но още отсега не мога да давам разпореждания. Всичко зависи дали известни планове ще стигнат до реализиране. Но това са тайни, за които едва ли бива да говоря с теб, макар да знам, че мога да се доверя на моето дете.

— Сподели с мен, па! Ако аз не знам нищо, лесно бих могла да допусна грешка, която да ти донесе вреда.

Пашата хвърли един изпитателен поглед към Уилмърс. Този изглеждаше така погълнат от съзерцание на местността, като че всичко друго на света му беше

безразлично. Удовлетворен, пашата кимна на себе си.

— Права си, миличка. Та чуй значи! Скоро между Норланд и Зюдерланд ще има сериозна война и тъй като Зюдерланд не разполага с някой изтъкнат моряк, то върховното командване на нейната флота беше предложено на мен.

— Ти прие ли?

— Само при определени условия. Херцогът на Норланд е добър владетел, ала почти изцяло е изтървал скиптъра из ръката си. Защото същинският регент е онзи граф Хоенег, за когото веднъж вече ти разправях. Той сега иска да има цялата мощ и власт на херцог и поради това уговаря един таен план със Зюдерланд. В Норланд трябва да избухне революция. Зюдерланд ще се намеси, ще детронира сегашния херцог и ще въздигне графа.

— Ама това е несправедливост, па! Какво ще спечели Зюдерланд от тая работа?

— На първо място засилване на властта и изгодни договори. Освен това принцеса Аста ще стане херцогиня на Норланд, като се омъжи за сина на графа.

— И за тая цел ти трябва да помогнеш? Ти също желаеш да направиш графа херцог?

По обветреното лице на капудан-паша премина странен трепет, а и в гласа му имаше нещо непонятно, когато отговори:

— Знаеш, че баща ти желае само доброто и ненавижда всяко зло. Задоволи се с това изявление, мое дете! Вероятно разбираш, че определени пунктове трябва да оставя в неяснота, защото посвещението ти в тях би могло да ми навреди. Помисли само, че ако поема командването, ще бъда принуден за съжаление да воювам срещу нашите сегашни домакини.

— Как тъй?

— Стариият Фалкенау е без съмнение най-способната глава в норландската армия, макар и заради влиянието на графа, който не го обича, да не му е поверен изтъкнат пост. Неговият син, барон Артур, въпреки своята младост притежава вече ранга капитан на корвета и е единственият моряк на Норланд, когото бих окачествил като равностоен. Но при всички случаи ние няма да гледаме едни на други като лични врагове... Сега се пригответи, детето ми! Ние сме току пред целта. Там горе вече виждам да помахва гостоприемно „Горната пивница“.

— Учудвам се, па, колко добре си ориентиран в тази местност.

— Няма защо изобщо да се учудваш, тъй като аз като съвсем млад човек често съм бивал из тези краища и познавам почти всяко дърво и скала.

— Дълго време ли ще останем тук?

— Не знам. Мисля, ден или два.

— Как се радвам! Ще правиш ли и с мен излети из околността?

— За тая цел едва ли ще намеря необходимото време. Впрочем — прибави той, като видя как една сянка прелетя по чертите ѝ — нали имаш Фрик. Той ще бъде през това време твойт организатор пътешествия и с него ще можеш да се скиташ из планината колкото си щеш.

Не е трудно да се помисли, че предрешеният барон беше следил с наострени уши техния разговор. Това, което сега узна, го изпълни с удивление, макар да не бе съвсем неподготвен. Нурван паша, бащата на неговата любима, действително бе негов противник и имаше връзка с враговете на неговото отечество! И граф Хоенег искал да стане херцог! Безумна идея! Но въпреки безумието си опасна за Норланд, която нали стоеше напълно неподготвена за предстоящите събития. Самопонятно бе негов дълг да уведоми меродавните инстанции. Но към кого да се обърне? Каза си, че графът, за да кове такива изменнически планове, може да го стори само с подкрепата на висшите кръгове. Следователно бе възможно неговото писмо да стигне до неподходящо място и да причини вреда вместо полза.

Младият барон не можа да проследи по-далеч мислите, които нахлуваха в него, тъй като междувременно файтонът бе стигнал в близост до пивницата и спря до

мястото, където тесният път, отклоняващ се от пощенското шосе, водеше към странноприемницата.

Там хората отдавна вече бяха забелязали приближаващата кола. Кормчията бе този, обърнал вниманието на другите върху нея. Те се бяха надигнали от масата и гледаха любопитно към возилото.

Когато файтонът се появи отново от най-близката извивка на пътя, зад която беше изчезнал, Шуберт улови ръката на стоящия до него съдържател.

— Буря да отнесе марса и брама! Кой пък е оня?

— Кой?

— Е, оня там във файтона!

— Познаваш ли го?

— И още как! Това е... това е Катомбо!

Боцманът се обърна изумен към приятеля си.

— Какви ги приказваш? Ти претендираш да познаваш Катомбо? Та аз за това хич нищичко не знам.

Кормчията малко се смути.

— Защо да не го познавам? Навремето служех като матрос на един английски боен кораб и станах свидетел как той... но това е една история, за която... за която предпочитам да не говоря. Но аз тогава огледах внимателно мъжа и мога да заложа броненосец срещу пирога, че онзи чернобрадият там е Катомбо... Ама я вижте картинката там до него! — опита да придаде той на разговора друго русло. — Та това не е ли най-изисканата Геновева, толкова красива и фина, сякаш съзерцаваш някой изящно съоръжен с мачти и платна бриг. Дяволът да ме отнесе, тя е по-хубавичка даже и от моята... от моята... която така красиво ме заряза на сух док.

Съдържателят също проучваше внимателно приближаващото возило. Внезапно той сложи длан над очите, като за да види по-добре.

— Я погледнете младия мъж, който седи на капрата!

— Защо? — попита кормчията.

— Нали преди малко ви разправях за прочутия капитан Фалкенау.

— Да... и?

— Е, онзи мъж там прилича на Фалкенау като една капка на друга.

— Да не сте мръднал, кръчмар? Не виждате ли, че той е само лакеят на двамината във файтона?

Съдържателят поклати глава недоумяващо и само наполовина убеден.

— В името на всички контрабандисти и черноборсаджии по света! Такава прилика още не ми се е вясвала. Ако онзи мъж там носеше моряшки дрехи вместо ливрея, то щях със сто свети клетви да се закълна, че това е той.

— Я не ставайте за смях! Какво ще дири насам Фалкенау, посред Валдегебирге! Но я идете пред кръчмата! Хората ей сега ще довтасат.

Не мина много и видяха очакваните да се задават по тясната пътека. Пашата и дъщеря му вървяха начело, Фрик Уилмърс ги следваше с пътната чанта.

Докато съдържателят поздравяваше знатните гости с дълбоки метани, очите на пашата се спряха на Каравей, който го наблюдаваше с израз на напрегнато очакване. В следващия миг стоеше пред него.

— Право ли виждат очите ми, или се заблуждават? От нашата последна среща изтекоха повече от двайсет години, но тези черти са незабравими за мен. Каравей, приятелю, братко, ти ли си наистина?

Трепет на най-чиста радост прелетя по лицето на запитания.

— Да, аз съм, Катомбо! Слава на Бование, която ни събра след толкова дълга раздяла.

Двамата приятели потънаха в обятията си — великият адмирал и низшият, презиран от света хитано. Сърцето разлика в общественото положение не знае. То предявява своето право, независимо дали бие под хермелина на княза или рубашката на работника.

Когато радостта от срещата бе достатъчно изразена, пашата се осведоми:

— Как е „тя“, Каравей?

— В добро здраве и щастлива, че не и се гневиш.

— Кога мога да я видя?

— Ще дойде, когато другият, когото очаква, е на мястото.

— Кой е той?

— Ще разбереш. Балдуин, не би ли дал сигнала, та ваджината да получи вестта, че тъй дълго жадуваният е пристигнал?

Кормчията кимна и се отдалечи към билото на хълма. Приблизително петдесет метра нагоре по склона имаше сред гората една малка поляна. Той измъкна една бяла кърпа от джоба си и я разпери наред поляната. Сетне я затисна с камъни, за да не я издуха вятърът, и тръгна, обратно към пивницата.

Когато излезе от гората на шосето, видя до файтона на пашата да стои един друг, който току-що беше дошъл от срещуположната страна. Един знатно облечен господин крачеше по посока кръчмата, докато неговият кочияш — една дълга, крепка фигура, се занимаваше с конете.

Кормчията пристъпи към дългуча.

— От Фюрстенберг ли идвате?

Запитаният хвърли удивен поглед на външността на кормчията.

— Да, ако нямате нищо против.

— Тогава господинът, дето тъкмо отива към кръчмата, сигур е доктор Брандауер?

— Щом вече го знаете, значи хич не е необходимо да питате.

При тези думи по чертите на моряка потрепна нещо като светкавица на позрението.

— Сега, след като говорих с вас, вече не — ухили се той радостно. — Вие в действителност не сте кочияш, нали?

— Не ми хрумва. Аз съм главен калфа при придворния налпантин и изковач на оръжия майстор Прандауер.

— Имате ли още родители?

— Не.

— Или някакви други роднини?

— Не, само един прат, който тръгна по вода.

— И се казвате Томас Шуберт?

— По дяволите! Откъде знаете името ми?

— А брат ви се казва Балдуин?

— Да, Палдуин. Не съм го виждал парем двацет години. Как опаче знаете вие името му?

— Понеже... понеже... Томас, аз веднага те разпознах по изговора, няма ли и ти да ме познаеш?

— Сегичка ми просветна! Да не пи пък да си Палдуинът, дето ми носеше чудесните ампалеми? По дяволите, каква радост! Ела до гърдите ми и дай да те прегърна, ако наистина си ти, гиди стари, скъпи пеглецо!...

Докато двамата братя лежаха в прегръдките си, в кръчмата се състоя друга среща. Макс тъкмо се канеше да влезе през отворената врата и едва не се сблъска с един мъж. Това бе Фрик Уилмърс, който бързаше към файтона, за да прибере един забравен предмет. При вида на доктора от него се изплъзна възклик на удивление.

— Макс! Макс Брандауер! Възможно ли е! Как се озова насам?

Затвореният погледна учудено мъжа в ливреята, употребил спрямо него свойското „ти“. В следващия миг обаче той също бе разпознал Артур и го склочи в обятията си.

— Артур, ти? Теб най-малко съм предполагал да срещна тук. Ще бъдеш ли така добър да ми кажеш...

— Стой!... Ти вероятно си получил все пак последното ми писмо от Карлсхафен?

— Разбира се.

— Е, аз нали ти писах, че ще придружа пашата в планините, при което действително си нямах понятие за кои краища се касае... Но не е ли по-добре да влезем в тази малка стаичка тук? Аз съм моряк и се казвам Фрик Уилмърс и такъв трябва да си остана в близко време. Пашата сега не бива да знае, че се познаваме.

Когато двамата се настаниха в тихото помещение, Макс улови ръката на приятеля си и се осведоми усмихнато:

— Как вървят работите с твоята звезда? Очаквам, както прочетох от писмото ти, че тя също се намира тук?

— Наистина е тук — засмя се Артур със сияеща физиономия. — Жалко, че не мога да те представя. Де само да не беше тая проклета потайност!

— Е, може би скоро ще дойде времето, когато тя ще отпадне.

— Мислиш ли? Но ти ме навяваш на една мисъл. Чуй, Макс, какво подслушах. Добре че тъкмо теб срещнах, защото ти си единственият, на когото мога тук да се доверя. И тъй... ще има война между Норланд и Зюдерланд.

— Зная вече.

— Толкова по-добре! Но затова пък сигурно ти е неизвестно, че в най-близко време у нас ще избухне революция.

— И това ми е известно.

— Това... ти... е... известно? — запита Артур сащисано. — Откъде имаш познания за тези неща?

— За това по-късно! Аз изобщо имам много да ти разказвам.

— Любопитен съм да го чуя. Но аз имам още една новост, която дори теб ще слиса: в предстоящата война Нурван паша ще поеме главното командване над зюдерланската флота.

— И по този въпрос получих сведения, действително само преди няколко дни.

— Човече, ти всезнаещ ли си? Кой ти го издаде?

— Лилга, циганката.

— Не... е... възможно! Откъде ще знае Лилга неща, за които никой си няма представа?

— Това и за мен е загадка, факт е обаче, че онзи ден получих от циганката едно писмо, което освен тази новина съдържаеше покана да дойда насам в планините. Касаело се за някакво важно обсъждане.

— В такъв случай може да се предполага, че и на Нурван паша е назначена среща тук от Лилга?

— В това аз не се съмнявам — потвърди Макс.

— Но, мътните го взели, за какво пък?

— Аз си имам моите догадки, ала не знам дали засега бива още да ги изразя. Иначе имаш ли още някоя новина да ми кажеш?

— Да, нещо, което лично те засяга. Принцеса Аста от Зюдерланд, която ти... знаеш вече какво искам да кажа... трябвало да стане графиня Хоенег.

Докторът погледна спокойно усмихнат приятеля си и отвърна:

— Трябвало да стане но няма да стане графиня Хоенег. Вzeti са мерки по въпроса.

— Ти не поставяш във все по-голямо удивление. Как можеш да го твърдиш така категорично?

— Защото предпоставката за целта няма да се реализира.

— Каква предпоставка имаш предвид?

— Че граф Хоенег няма да стане херцог.

— Човече... приятелю... ти наистина си всезнаещ! Точно тази вест си бях спестил за края, та да те изненадам. Стаява се човек под чуждо име да подслушва тайни, и, когато с напъгане на всички духовни сили, му се удава да узнае нещичко, преви откритието, че напущо си е давал труда, понеже тези тайни вече не са тайни. Дяволът да го отнесе това шпиониране!... С него не можеш пожъна никакви лаври.

Докторът бе принуден да се засмее над комичното негодувание на своя приятел.

— Примири се, Артур! Аз на драго сърце съм готов да поделя с теб лаврите, които досега съм спечелил.

— Благодаря ти, но не вземам нищо даром. Знае ли херцогът за всички тези неща?

— Знае и са взети всички превантивни мерки, за да бъдат заловени държавните изменници в собствената им примка.

— Слава Богу! При това положение съм спокоен. А сега позволи да си вървя! Хората не бива да ни виждат заедно, за да не заподозрат, че ливреята ми е само маскарад. Остани засега със здраве и не забравяй, че тук съм само морякът Фрик Уилмърс!...

Салонът на „Горната пивница“ вероятно никога не беше подслонявал едно така забележително пъстро общество като тази вечер. Бяха се сформирали две групи, които даваха вид, сякаш изобщо не си съпринадлежат. От едната страна — пашата, дъщеря му и Фрик Уилмърс, от другата — Макс, Томас, брат му Балдуин и Каравей. Един непредубеден посетител на пивницата едва ли би стигнал до мисълта, че двете групи са свързани от обща цел, и дори неколцина сред разделено насядалите бяха поклатили невярващо глава, ако някой им кажеше, че ги свързва и една друга, невидима и тайнствена връзка.

Харчовете по забавленията на една маса бяха плащани главно от Томас и Балдуин Шуберт. Първият тъкмо казваше:

— Циганката опаче ни кара дълго да я чакаме. Не пих казал нищо, стига само една ампалема парем да е останала на някого от вас.

Кормчията бръкна спокойно в джоба и измъкна на бял свят една грамаданска буца тютюн за дъвчене.

— Ето, старий комине!

— Плагодаря, Палдуин! Гризи си със своите зъби тая вещ! Ей, кръчмар!

Съдържателят приближи бързешката и се осведоми вежливо за желанието на пришълеца. Въпреки краткия престой на братята, той вече ги бе опознал като пиячи, които отдават заслуженото на неговите напитки. Те пиеха неимоверно много от всичко, що имаше, а и в плащането не бяха циции.

— Имате ли ампалема? — беше въпросът на ковача.

— Не...

— Човече, направете си ампалема, инак ще ви отнема патента за продажба на спиртни питиета! Давайте каквото имате!

Съдържателят тръгна да донесе желаното. Макс извади от пълната си табакера за пури един къс и го подаде на своя верен придружител.

— Вероятно аз ще съумея да те подпомогна, Томас?

Този прие благодарствено пурата и повдигна очаквателно вежди.

— Ампалема?

— За жалост не — усмихна се Макс. — Това е само „Хавана“.

— Хавана? Също нелоша, макар и не най-допратата марка, която пез съмнение е „Ампалема“. Палдуин — обърна се към брат си — циганката дали пък знае, че заръчаните са пристигнали?

— Сигурно. Аз трябваше да ѝ дам един знак.

— Знак? Какъв?

— Тук наблизко има една горска поляна, която се вижда от мястото, където стануват циганите. Лилга очакваше идването на двама поканени. Една бяла кърпа трябваше да ѝ предаде новината. Първо пристигна Нурван паша, аз проснах кърпата на моравата. После дойдохте вие и аз пък я махнах. Това беше всичко.

— Нелошо изопретение! Дали опаче Лилга наистина...

Томас се спря изведнъж. Вратата се бе отворила и на прага застана тази, за която току-що бе думал. Хвърли един бърз поглед на присъстващите. Знаеше ли вече кои

персони освен очакваните ще завари тук? Ако не, то във всеки случай показва никаква изненада. Върху Артур като че очите ѝ се задържаха за частица от секундата повече отколкото върху другите, но после останаха приковани върху лицето на Нурван паша.

Той се бе надигнал при появата ѝ. Сега те стояха за пръв път от почти двацет и пет години отново един срещу друг — двама души, някога толкова близки и после толкова отдалечени един от друг. Погледите им се приковаха неотклонно, сякаш търсеха в отсрещния прилика с един верен спомен, а мислите им полетяха обратно през десетилетията до онзи час, който бе причинил толкова страдания за двете страни.

Ваджината вчера бе изненадана от неочакваната среща с брат си и се бе показала като слаба жена. За сегашния миг обаче бе съумяла да се подготви. По тази причина не ѝ личеше никакво забележимо вътрешно вълнение, само мургавият цвят на лицето сякаш бе станал една отсенка по-тъмен.

От останалите присъстващи само един-единствен, а именно Каравей, беше запознат с връзката, съществуваща между великия адмирал на падишаха и циганката. Ето защо за всички освен него тази уговорена среща трябва да бе загадка. Но ако бяха на мнение, че и загадката на тази сбирка сега ще се разреши, то щяха да останат разочаровани. Лилга прекрачи напълно прага, на който се бе спряла, упъти се към пашата, подаде му ръка и каза с онзи безстрастен тон, с който хората бяха свикнали.

— Бование кара розите да ухаят и увяхват... Благодаря ти, че откликна на моята покана. Кое е момичето до теб?

— Това е моята дъщеря, моето единствено дете, и ще ти кажа, Лилга, аз бях щастлив и намерих любов за любовта.

Ваджината бе наклонила леко глава настрани, заслушана сякаш в тембъра на гласа, който ѝ говореше. Когато думите отзвучаха, тя насочи своето внимание към Зулейка. Впи поглед в очите ѝ, като че искаше да надникне до дъното на нейната душа. За пръв път премина нещо като вълнение по нейните черти, а устните потрепериха, когато каза:

— Защо трябва да се печали синът на земята, когато повяхва една роза? Та нали до нея ухае пъпка, която ще го накара да забрави всички болки. Дете мое, дай ми ръката си!

Момичето поднесе усмихнато десница. Лилга изследва линиите на малката, нежна ръка и нещо светло пробяга по чертите ѝ.

— Не се бой от водата, тя ти носи щастие и блаженство. В далечния Юг той те е намерил във вълните, в Севера ти ще го откриеш, плавайки по вълните сред грохота на битката. Тогава ще видиш колко близо е бил винаги до тебе.

Зулейка пламна, Артур беше също крайно удивен. Откъде знаеше циганката за онази среща при Нил? Но неговото удивление щеше още да се увеличи, защото сега Лилга отправи своя проникателен взор към него.

— Също вашата ръка, напети господине!

Как така се обърна Лилга точно към него? Прозряла ли го беше и знаеше ли кой е? Наистина ли притежаваше едно повиеше знание от останалите смъртни, или разиграваше с всички тях някаква комедия? Поиска да ѝ откаже ръката си, ала тя вече беше посегнала към нея и я държеше здраво в своята. След кратко виждане рече:

— Духът на предсказанието поглежда през дрехата и одеждите. Ти ще нагиздиш приятеля с корона и високи почести ще добиеш. Графове и херцози пребивават в планината и в простата колиба живеят владетелите на народите.

След тези думи тя се извъртя и без да даде възможност на изненаданите и един въпрос да ѝ отправят, се обърна към съдържателя:

— Готова ли е стаята за заседанието?

— Да, господарке.

— Води ни тогава горе! Имам предвид Нурван паша, доктор Брандауер и себе си! И се погрижи да не бъдем обезпокоявани!

Съдържателят отвори вратата и тръгна напред. Ваджината го последва по петите, без да се интересува дали споменатите ще се отзоват на поканата ѝ. Днес тя приличаше на кралица, която се намира в своето кралство и не признава друга воля освен своята.

След четвърт час Нурван паша, Макс и Лилга седяха заедно на едно сериозно съвещание, което продължи дълго след полунощ. Съдържанието на тези обсъждания нека остане незасегнато. Събитията, които ще разкажем, ще дадат достатъчно разяснение. Преговарящите бяха само синът на един ковач, един бивш каперски капитан и една циганка и на никого не би минало през ума, че в тази тясна стаичка се провежда важно заседание, което ще окаже голямо въздействие върху близкото бъдеще на две страни...

18. В ЗАМЪКА ФАЛКЕНАУ

Една ветровита и дъждовна вечер бе разперила крила над столицата на Зюдерланд.

Светлината на уличните фенери едва проникваше през пороя от гъсто леещите се капки.

Когато нуждата или дългът не принуждаваше да излезе на улицата, със сигурност оставаше в защитеното си жилище.

Въпреки това в един от крайните квартали на Катариненщат един по-внимателен наблюдател щеше да забележи тук и там да сноват фигури през бледната светлина на фенерите. Ако някой ги последваше, щеше да установи, че всички се насочваха към една и съща цел, а именно към едно много посещавано в хубави дни място за развлечения, отдалечено на половин час от града сред полската самота в крайнината на широколистна гора.

Само заради изливания се дъжд ли се бяха увили така тези люде, или и някоя друга причина ги караше да показват възможно по-малко себе си и своите лица? Случеше ли се някой с бързи крачки да подмине друг, то това ставаше без дума за поздрав, макар всички очевидно да следваха една цел. Тя, види се, притегляше и знатни особи, защото често изтрополяваха файтони по шосето, та дори и аристократски карети. Странно бе, че те не биваха отвеждани съвсем до посочената цел, а винаги спираха на известно разстояние от нея, след което пасажерите слизаха.

Сред забързаните пешеходци имаше само един-единствен случай, дето двама постоянно се придържаха един до друг. Единият от тях беше висок и плещест, а другият имаше дребна, суховата фигура.

— Буря да отнесе марса и брама — изгълча исполинът, — ама че дисциплина и порядък!

— Кое?

— Дето тези коли профучават, без да питат дали не странстват и други създания по земята. Тая последната насмалко да ме запрати в канавката, а съм опръскан с кал от върха на мачтата до кила.

— Че отстъпи настрани!

— Ха! Водата естествено не вреди, ама тая мръсотия! Погледни там насреща! Някакъв корабен фенер надзърта между дърветата. Дали ще е там пристанището, в което трябва да влезем?

— Сигурно, защото описанието съвпада.

— Та що за дума трябва да речем?

— Паролата гласи: „Към разплатата!“

— Тук пътят май се разклонява. Значи нататък с ширборда!

Стигнаха до една постройка с широка фасада. Въпреки това бе осветен само един прозорец, ала така ярко, че светлинните лъчи падаха далеч навън по шосето. Вратата беше заключена. Каравей потропа. След няколко секунди се доловиха стъпки. Бе запитано:

— Кой чука?

— Гости.

— По какъв повод?

— Към разплатата.

Резето бе издърпано.

— Влизайте! Право напред ще се натъкнете на входа.

Те се запридвижваха пипнешком в мрака, додето стигнаха до втора врата, която се отвори при повторното им чукане. Намериха се в малко помещение, в което по значителния брой свалени палта, шапки и чадъри можеше да се заключи, че са пристигнали доста хора. Мъжът, който им отвори ги огледа подозрително.

— Кои сте вие?

Този въпрос изглежда не се понрави на кормчията.

— Буря да отнесе марса и брама! Да не би да мязаме на предатели и пунгаши? Казахме паролата и баста! Къде е събранието?

— Вие двамата никога не сте идвали тук и човек с основание може да ви запита. Това даже е мой дълг.

— Добре, де! Аз се казвам Балдуин Шуберт, а това е моят приятел Каравей.

— Хубаво! Влезте през онази врата! Преди туй обаче бих желал да се осведомя дали сте препратени до някое определено лице.

— И това навярно ще се разбере.

Те минаха през указаната врата в едно ярко осветено, подобно на зала помещение, чиито прозорци бяха плътно затулени. По пейки и столове седяха над сто човека, които принадлежаха към различни съсловия. На заден план стоеше върху ораторска трибуна един млад човек, който току-що бе свършил някакъв доклад, и сега последваха бурни ръкопляскания.

Келнери сновяха чевръсто насам-натам, обслужвайки тайнствените гости. Това бе гледка, при която физиономията на кормчията видимо се разведри.

— Ела, боцман, тук има още място! Днес времето е само за грог. Ще дръпнеш ли един с мен?

— Не ще и питане!

— Келнер!

Силният вик се чу през цялото помещение и всички очи се насочиха към двамата мъже, чиято външност на това място предизвикваше основателна сензация.

Келнерът се появи.

— Вие желаете?

— Два грога и председателя.

Келнерът ококори очи. Тоя мъж наистина режеше изкъсо?

— Вие желаете хер председателя?

— Да, изпратете го тук!

Оказа се, че председателят беше младият човек, който току-що бе говорил. Той веднага приближи, когато келнерът му съобщи желанието на двамата, и им подаде приятелски ръка.

— Вие не сте посветени, защото в този случай трябваше да ви познавам. Поради това предполагам, че сте пратеници на някой брат.

— Пратени сме действително, не от някой брат, а от една сестра.

— Идвате от страна на Лилга?

— От нейна страна. Имам да ви предам това писмо.

Председателят го взе, отвори и прочете. Очите му просветнаха. Той бързо се отдалечи и пристъпи до катедрата.

— Братя мои! Току-що при мен постъпи посланието на нашите тайни съюзници, което слага край на нашето чакане и приканва към незабавни действия. Войсковите придвижвания по границата означават инвазия в Норланд. Въстанието там е подготвено до най-малките подробности и едно дребно, непредвидено събитие може да раздвижи снежинката, която да нарасне до лавина. Ето защо да се държим в готовност! Бунтът на съседския народ е изкуствено натъкмен, не се развива по справедливи фактори като нашия. Граф фон Хоенег се домогва до трона. Той иска да се възкачи на него по пътя на революцията. Той ще лиши хиляди хора от свобода, щастие и живот, без да постигне своята цел, защото правителството знае неговите козни и ще го порази със собственото му оръжие.

Братя мои, ние бяхме по-умни от този граф, който иска да отдели от народа неговия наследствен херцог, за да стане самият владетел. Никой непосветен не подозира, че и във вътрешността на Зюдерланд тлее огънят, който там отвъд трябва да бъде раздухан насила. Ако херцогът насочи ухо към правилния съвет и даде една справедлива конституция на своите поданици, то всички ще го аплодират

възторжено и въстанието ще се превърне в една всенародна празнична манифестация. Тогава нашите войски ще стоят там изолирани и посрамени, а зюдерландското правителство ще се бламира пред целия свят. А това само пасва на нашите планове. Да, аз съм убеден, че ние трябва да се възползваме от унижението на правителството и предварително да хвърлим всички сили, за да съдействаме за него.

Оживени акламации възнаградиха тези думи. Ораторът продължи:

— Това ще стане най-добре, като докараме армията до безредие, нарушим всяка стратегическа и тактическа взаимовръзка и най-вече като разстроим марината. Ние знаем, че е събрана една флотилия, за да завземе устието на Олер, военното пристанище на Норланд, ѝ блокира норландските брегове. На това трябва да се попречи. Сред нас има братя, които се числят към висшите сановници на марината. За тях ще е лесно да прекъснат всички нишки, които могат да станат опасни за Норланд и нас. Позволете да ви прочета това писмо и после да пристъпим към съвещанието.

Новините на Лилга повишиха въодушевеното настроение. Всички присъстващи бяха учудени колко добре е осведомена. Сетне се сформираха отделни групи за съвещанието, към което обаче кормчията и Каравей не проявиха никакъв интерес.

След известно време председателят пристъпи към тях.

— Вие сте моряци, както изглежда?

— Да — отговори Шуберт, — Аз съм кормчия, а той е боцман, двамата норландци.

— С колко време разполагате?

— Имаме отпуск, докогато си искаме.

— Мога ли да ви поверя една мисия?

— Разбира се.

— Били ли сте вече в Карлсхафен?

— По-рано често.

— Трябва да предадете на капитан Артур фон Фалкенау едно писмо, но то не бива да попадне в ръцете на другото. Елате утре заран пак тук! Съдържателят ще ви даде посланието. Вие оказвате тази услуга не само на нас и Лилга, а и на вашето отечество...

Там, където реката нараства на ширина, за да съедини своите води с вълните на морето, лежи Карлсхафен, главното пристанище на Зюдерланд. В подножието на възвишението, по което се е ширнал нагоре в полукръг градът, се протеглят малките външни укрепления на крепостта, докато разположените вдясно и вляво на реката фартове поглеждат застрашително от хълмовете и хвърлят далечен взор в откритото море. По техните флангове се гушат безчет овощни градини, сред които надзъртаха разкошни вили, летни замъци и други аристократични постройки, предназначени да служат за лятно местопребиваване на висшето общество.

След тези постройки една се отличаваше със своето великолепно местоположение и форми. Това бе един в мавърски стил издържан замък, но по странен начин принадлежащ на норландец, а именно барон Виктор Ф. Фалкенау. Вярно, този господар рядко се вясваше в своето имение, а и синът му — капитан на корвета в норландска служба — все само за късо време можеше да се наслаждава на този дворянски имот, тъй като неговото занятие често за дълго го държеше далеч от сушата...

Кормчията Шуберт и неговият приятел Каравей бяха пристигнали в Карлсхафен с обедния влак. Пътят към замъка Фалкенау водеше на известно разстояние покрай пристанището. На всяка крачка спираше кормчията, за да се озърне с физиономия на познавач.

— Хм-м — рече. — Тук става нещо.

— Какво?

— Не виждаш ли, че всички бойни кораби се подготвят за отплаване?

— Не изглежда така.

— Тайно, старо момче, тайно! Касе се за някакво начинание, за което никой не бива нищо да знае, и при което на старите картауни⁷⁹ едва ли ще дойде ред да побоботят. Внимавай, утре заран и един-едничък съд няма да има вече в пристанището.

— Искаш да речеш, че вече се е стигнало до изпълнение на плана, обсъждан снощи в събранието на революционната партия? А именно да се разстрои марината, та в решителния миг да не може да се намеси с оръжие?

— Убеден съм в това. Впрочем един отчаян план, който, ако работата потръгне на терсене, може да коства свободата и живота на тарторите на заговора! На нас, норландците, тая дяволия може само да е приятна.

— Хм, какво ли не бих дал, да съм си пак в Норланд. Все пак е адски неприятно да знаем, че куршумите скоро ще засвирят и да се намираме във вража страна. Какво сега, ако ей тъй просто си ни окаушат?

— Тук имаш право. Времената са такива, че човек трябва да води много изрядно корабния си дневник. Впрочем от вчера моето уважение към сестра ти започна да се покачва, както водата в някой пропускащ трюм. Тя умее да обхваща с поглед всичко и да държи в ръка всички нишки — не само в Норланд, ами и тук. Откъде знае всичко? Направо загадка!

— Я по-добре остави, старо, и така няма да го узнаеш. Та нали нито даже аз, нейният брат, мога да дам осветление на въпроса. Я виж там малкото нещо! Що за лодка може да е?

— Странно, мачтите в свалено положение! Това още при никоя яхта не съм го наблюдавал. Трябва да е частен кораб и вероятно принадлежи на някой английшман, чиято глава е пълна с бръмбари. Я хайде да го поогледаме!

— Ела — рече Каравей — да идем първо горе в замъка! После ще се наместим в някоя койка, където ще се намери по една добра глътка.

Кормчията погледна нагоре към хълма.

— Тогава да ударим направо по тоя пешеходен път, дето води към замъка като някоя въжена стълба.

Едва бяха извървели няколко крачки по пътя и Каравей спря.

— Стоп! Я погледни маата, който се спуща там под опънати платна! Познаваш ли го?

— Естествено. Това е Фрик Уилмърс!

— Откъде ли идва, а?

— Откъде идва? От пашата, чийто слуга е, и който живее като гост в замъка Фалкенау.

— Хм-м, спомняш ли си, че съдържателят на „Горната пивница“ каза, мъжът досущ приличал на капитан Фалкенау? Ами ако пък наистина е той?

— Но защо ще ходи като моряк?

— За да си направи някоя шегичка, както знатните люде понявга го вършат.

— Но там горе той беше като прислужник.

— Нищо не значи. На една такава хубавичка малка фелука, каквато беше момичето, аз също бих прислужвал, та даже и крал да бях.

— Какво ли ще каже като ни види?

— Скоро ще чуем. Ела!

Той улови кормчията за ръката и го повлече в един страничен храсталак. Артур приближи, без да ги забележи. Едва бе отминал и Каравей подвижна полугласно:

— Хер капитан!

Повиканият веднага се обърна. Двамата пристъпиха иззад храста — кормчията донейде смутен, боцманът обаче с една извънредно лукава физиономия.

— Прощавайте! До кого доплавахме тук, до моряка Фрик или до хер корветския капитан Артур фон Фалкенау?

— Защо?

— Защото се каним да вървим нагоре, за да подирим хер капитана.

— Какво смятате да правите при него?

— Необходимо е само той лично да го знае.

Артур хвърли един поглед наоколо и се убеди, че не могат да бъдат подслушвани.

— Аз съм капитанът. Какво имате да ми кажете?

— Хер, извинете, но ние трябва да отидем на сигурно, защото посланието, което носим, не бива да попадне в погрешни ръце. Можете ли да докажете, че говорите истината?

— Нищо по-лесно от това! Придружете ме до замъка!

Той се обърна и тръгна по същия път, по който беше дошъл. Стигнал при замъка, отведе двамата направо в жилището на управителя, където завари жена му.

— Е, майко Хорн, я назовете пред тези двама господата името ми, но истинското!

Жената направи пред Артур един дълбок реверанс.

— На заповедите ви, милостиви господарю! — И като се обърна към двамата моряци, продължи: — Този хер, е когото имате честта да говорите, е барон Артур фон Фалкенау, корветски капитан и...

— Достатъчно, стига! — отклони Артур ухилен. — Ее, майне херен, убедихте ли се?

Каравей сне без дума за отговор фригийската си барета от главата, издърпа хастара и измъкна наяве едно писмо. Капитанът разчупи печата, за да го прочете. То не беше дълго и имаше следния дословен текст:

„Хер капитан, добрахме се до сведения, че следващите дни ще опитат да сложат ръка на Вашата личност, за да лишат Норланд в предстоящата война от нейния най-способен моряк. Тъй като нашите цели са различни от тези на правителството, ние решихме да Ви поставим в течение на нещата. Ваша воля естествено дали ще ни повярвате, или не. Но в близко време бъдете нащрек!

Истинските приятели на Зюдерланд“

При четенето на тези редове Артур беше станал много сериозен. Той сгъна замислено писмото и го пъхна в джоба.

— Разкажете ми как стигна до вас това послание. Дватама осведомиха за поръчението на Лилга, която ги бе довело в Зюдерланд и при събранието на революционерите. Не забравиха да споменат и речта, която бяха чули със собствените си уши. Капитанът ги слушаше с голямо напрежение и когато двамата свършиха разказа си, закрачи из стаята, погълнат от мисли. Накрая спря до прозореца и погледна надолу към пристанището.

— Норландци ли сте?

— Да.

— В отпуск?

— Не сме на служба.

— Какво ще правите сега?

— Хм-м — изръмжа кормчията, — ако имаше как, щяхме с първата отдала ни се възможност да отплаваме обратно за Норланд. Чини ми се, че хората там в най-скоро време биха могли да се нуждаят от някой и друг чифт свестни пестници.

— Имате право. Бихте ли ме придружили?

— Буря да отнесе марса и брама! — извика кормчията ликуващо. — Та тъкмо това е то, което най-би ни харесало.

— Но работата е чепата. Известно ли ви е съдържанието на писмото, което ми донесохте?

— Не, ама можем да се досетим: хората ви предупреждават.

— Отгатнахте. Зюдерландци искат да ме заловят. Ето защо ще е трудно или даже невъзможно да се напусне страната по обичайния път. Но ако ми предоставите на

разположение пестниците си, то ще е лесно да им направим кавал на носа. Забелязахте ли малката яхта долу в пристанището?

— Да.

— На нея съм хвърлил око. Тя принадлежи, наистина, на Нурван паша, моя гост, но той навярно няма да ми сърди вечно, ако я заема за известно време. Драговолно, разбира се, няма да я даде и по тази причина се нуждае от вашата помощ. Ние трябва да надвием екипажа, което няма да е трудно, понеже той се състои само от неколцина души. Аз ви наблюдавах в планината и вярвам, че мога да разчитам на вас. Имате ли увереност в силите си за овладяване на яхтата?

— Ха! Какво ли има толкоз! — рече кормчията.

— Значи уговорено! Топ!

— Топ! — извика зарадван кормчията.

— Топ! — потвърди и боцманът.

— Благодаря ви. Аз не мога, наистина, още на мига да ви кажа кога ще имам необходимост от вас, но ще ви уведомя навреме. Сега-засега бъдете мои гости. Майко Хорн, погрижи се на тези господа да не липсва нищо! Пашата за всичко това естествено нищо не бива да узнае. Ето защо ще е по-добре да не се мяркате пред очите му. Той ви видя при Лилга и би могъл да се усъмни...

Един великолепен ден се бе ширнал върху суша и море. Слънчевите лъчи искряха по вълните и оцветяваха водите със златни, сребърни и пурпурни мастила, от които, когато някой гребец изплуваше сред тях или някоя риба се стрелнеше от повърхността, сякаш се разсипваха блестящи диаманти, перли и рубини. А от високия бряг помахваше растителност, чиято наситена, сочна зеленина освежаваше окото.

Там горе в градината на замъка Фалкенау имаше беседка, в която седеше едно Божие създание, наслаждаваше се на красотата на околността и вдишваше с пълни гърди балсама от ароматни ухания — Зулейка.

До нея бе заела място майка Хорн, управителшата, с грамадно пенсне на носа и чорап за кърпене в ръцете. Тя беше разбрала, че няма защо да се срамува от тази малко обичайна, но пък толкова необходима работа пред младата туркиня. Напротив, деликатните ръце вече й бяха помагали прилежно в подобни неща.

Независимо от насладите на природата двете жени се намираха в процес на много оживен разговор.

— И това голямо пътуване значи изобщо не ви навреди? — попита майка Хорн.

— Ни най-малко. Аз дори се чувствам извънредно укрепнала. И, майчице, не ви ли прави впечатление, че съм станала красива? Това помургавяло лице пред бледите страни отпреди, нали?

— Да, детенце, вие сега изглеждате необикновено здрава. Но има прекомерно много мъже, които обичат бледите страни повече от загорелите.

— Тъй, има ли такива? Папа казва, че обича загорелите страни, защото били признак на здраве. Хората разправят, че болникът никога не е с мургави страни. Представете си само колко странно щеше да изглежда, ако нашият матрос имаше бледни страни.

— Нашият матрос? Кой?

— Е, Фрик Уилмърс.

— А-а, да де, той си е „нашият“ матрос! И по време на пътуването той действително ли се държа много добре?

— Много добре, макар че често се налагаше да го изгълчавам. Той да имаше как щеше всяко камъче да маха изпод нозете ми и без оглед на себе си все мислеше само как да направи пътуването ни приятно и леко. Много бих желала да не беше моряк и слуга.

— Не? Че какъв пък?

— Ами... капудан-паша или генерал или... барон.

— И защо пък, детенцето ми?

— Защото... да, и аз не зная точно, може би защото тогава и той щеше да бъде така красиво обслужван, както сега той на нас прислужва, и... защото тъкмо на него от сърце бих пожелала такова нещо.

Майка Хорн се усмихна в себе си, изпълнена с разбиране.

— Вие навярно му симпатизирате?

— Да, защото той изобщо не прилича на моряк или слуга. Когато човек му даде заповед, той създава впечатление, че не я изпълнява от раболепие, а с удоволствие. Впрочем заповядва му само папа, аз винаги го моля, а когато говоря приятелски, той ме поглежда с чифт очи, с каквито... с каквито на някой друг изобщо не бих позволила да ме гледа.

— Защо, детенце?

— Защото... защото... не зная как да се изразя... но мисля, че такива очи може да има само онзи, когото човек обича.

— Струва ми се, вие много го харесвате? А то е все пак почти същото, като да го обичате.

Разговорът взе направление, което момчето не очакваше. Зулейка се изчерви.

— Да, това не го разбирам, а и защо ли тъкмо толкова ми се иска да беше капудан-паша, генерал или барон. Наистина си мисля, че би имал нужното умение. Но виждате ли парахода там, дето навлиза сега в пристанището? — отклони тя приказката по друга писта.

— Там ли? Да, има и много пътници на борда.

— Може би сред тях е и баронът, корветският капитан?

— Не ми се вярва, защото в този случай той щеше да се обади. Желаете да го видите ли, дете?

— Да защото толкова много съм слушала за него. Той нали бил най-добрият и храбър морски офицер в норландската marina.

— Да, това е вярно. А нашият стар господар, неговият баща, е най-добрият и храбър сухопътен офицер. Понастоящем той, наистина, няма нищо общо с войската. Виждате, сега параходът приставя и пътниците слизат.

— Те са поразително много, все мъже. Корабът, изглежда, идва отдалеч. Забелязахте ли господина със сивата коса? Той трябва да е много знатен, защото има слуга при себе си.

— Онзи ли? Е, да, моите очи не са така остри като вашите. Виждам, наистина... Господи Исусе, детенце, та това е моят милостив господар!

— Старият или младият?

— Старият естествено, защото младият все пак още няма такава посивяла глава. Сърчице, каква радост! Трябва да тръгвам, да ида веднага в къщата и да се погрижа да бъде посрещнат. Елате!

— Посрещнете го засега сама!

— Останете тогава тук или идете тайно в къщата! Аз политам.

И тя „полетя“ по чакълестата алея на градината с една бързина, на която никой не би я сметнал за способна при нейната възраст.

Първият, когото среща, беше Фрик Уилмърс.

— Милостиви... исках да кажа Фрик... знаете ли кой току-що пристигна с кораба?

— Е?

— Милостивият господар. Той ей сегичка тръгна нагоре по хълма. Трябва да го посрещнем с ликуване.

— Стой! Няма да стане!

— Защо?

— Имам си своите основания. Не бива никой да знае, че той е дошъл. Кажете го само на вашия мъж и иначе се дръжте мирно и тихо. Аз ще го посрещна.

Той пристъпи към малката порта и забеляза барона, който, следван от един слуга, вече бе стигнал до половината възвишение. Този също го съгледа и направи радостно движение при разпознаването му. Артур обаче сложи ръка на устата. Бащата го разбра веднага и измина останалия участък от пътя със спокойно поведение, макар да не отгатваше причината, поради която трябваше да си налага ограничение при срещата със своя син.

— При кого желае да отиде господинът?

— При младия хер барон.

— Той замина.

— А-а! Вие кой сте?

— Казвам се Фрик Уилмърс, по принцип съм моряк, а сега — слуга на Нурван паша, пребиваващ понастоящем в замъка Фалкенау.

— Тъй! — ухили се баронът с разбиране. — В такъв случай значи вече знам кого имам пред себе си. Сега вие отгатнете аз кой съм!

— Не зная.

— Аз съм притежателят на този замък.

— Ах! Барон фон Фалкенау? Тогава прощавайте! Нямах честта да ви познавам. Това слугата на милостивия господар ли е?

— Така е.

Лакеят, който го придружаваше, бе назначен от стария Фалкенау едва в странство. Той следователно не познаваше Артур и заради него бе придаден на посрещането на бащата един толкова отчужден външен вид. Сега синът се обърна към него и посочи надолу към пристанището.

— Виждате ли малката яхта там, дето лежи до дебелия холандец?

— Да.

— Върнете се веднага и донесете вещите на вашия господар на борда на яхтата! Запитат ли ви, отговорете, че това става по заръка на капудан-пашата. Кормчията нека подгрее котела и да вземе документите за отплаване. Яхтата трябва днес във всяка минута да е готова за потегляне, вие останете отсега там и не се мяркайте на сушата, никой не бива да разбере, че хер баронът е пристигнал.

Слугата погледна въпросително господаря си. Този му кимна утвърдително.

— Стори го и не напускай яхтата, преди да съм ти заповядал!

Мъжът се отдалечи с куфара и сега баща и син останаха насаме.

— Защо това посрещане, Артур?

— Не тук, папа? Ела вкъщи! Пашата пише и още не те е забелязал. Когато не сме на четири очи, ще ме третираш като слуга.

— Къде живее Нурван?

— В твоите помещение?

— А дъщеря му?

— В стаята на кулата.

— Така си и помислих, че ще й избереш най-хубавото помещение. Ами ти къде остана? Разбира се, не в твоите покои, които са може би малко нещо твърде скъпо обзаведени за един моряк.

— Нанесох се в една стая в съседната къща... Тук сме вече.

Те бяха прекосили предната градина и стигнаха пред съседната къща. При врата стоеше управителят на замъка с жена си.

— Тихо! — повели Артур. — Къде е временно ангажираната прислуга?

— В замъка?

— Те не бива да знаят, че татко е дошъл. Ела, папа!

Той влезе с него в стаята, която си бе избрал. Едва тук прегърна и целуна баща си.

— Добре дошъл, скъпи, добри ми папа! Но как ме сполетя радостта да те видя така неочаквано отново?

— Бях телеграфически повикан от херцога. Дипломатическите работи през време на отсъствието ми ще води моят заместник. Въпреки бързината, която ми бе препоръчана, сметнах, че мога да направя малкото отклонение през Карлсхафен, за да те поставя в течение. Това е всичко. Какво означава спешното отзоваване, не съм в състояние, наистина, да кажа. Също така малко мога да отгатна както те принуждава да играеш ролята на слуга и да ме посрещаш по такъв тайнствен начин.

— Аз съм в положение да задоволя любопитството ти. Слушай!

И Артур разказа първата си среща с капудан-паша, както и необикновеното произшествие, при което бе спасил Зулейка от Нил. Когато бе свършил изложението си, извади от джоба писмото.

— Я прочети новината, която вчера получих!

Баронът прегледа бегло посланието. Четите му изразиха съмнение и удивление.

— И ти си убеден, че това предупреждение не ни връзва мечка?

— Първоначално и аз имах същия възглед, папа! Но когато разсъдих положението и го съпоставих с онова, което бях научил за тайното съзаклятие в Зюдерланд, отпадна и последното съмнение.

— Но никой няма право на такива крути мерки.

— Същото си казах и аз. Но какво означава право в една война, подета от интриги и коварство?

— Значи искаш да отпътуваш, момчето ми?

— Да. Естествено, не без теб.

— С кой кораб?

— Този въпрос вече не ми създава мъчнотии. За щастие яхтата на пашата лежи в пристанището.

— А-ха! Той ще ни я даде ли на разположение?

— Не. Първо, той самият се нуждае от нея и, после, нали стои насреща ни като противник. Следователно не бива да ни оказва съдействие, дори ако от лични съображения на драго сърце би го сторил.

— Значи се каниш да я обсебиш без негово знание?

— Да. Аз вече измъдрих един хубавичък малък план. Неколцината матроси ме считат за негов слуга и навярно ще могат да бъдат надхитрени.

— Не е нужно. Аз познавам тези хора от Константинопол. Пашата на няколко пъти ми предостави яхтата си на разположение за малки излети. Дойда ли и аз, те ще приемат и тук същото и ще ми се подчинят.

— Толкова по-добре, та да не се налага да прилагаме насилствени мерки. Иначе няма друг толкова подходящ съд, който да ни закара бързо до Норланд. Но кой идва там?

— Офицери! Сигурно теб ще търсят! Знаят ли, че присъстваш?

— Разбира се, папа. Това е комендантът с трима лейтенанти, които се отбиха при мен още в деня на пристигането ми. Той си е окачил официална физиономия.

— Ами предрешаването ти?

— За него те нищо не знаят. Не съм допуснал да ме забележат.

Управителят на замъка също беше забелязал идващите. Той пристъпи към тях на външното стълбище, така че двамата можеха да долавят всяка изговорена дума.

— Вие сте управителят на замъка Фалкенау?

— На вашите услуги, хер оберст!

— Пашата у дома ли си е?

— Да.

— Също хер капитана фон Фалкенау?

— Не. Той замина.

— А-а! — прозвуча с тон, издаващ видимо облекчение. — Накъде?

— Неопределено. Когато милостивият господар възнамерява някое късо пътуване за разходка, никога не може да се посочи със сигурност селището.

— Кога ще се върне?

— Може днес, утре, вдругиден, а може би и по-късно. Не зная.

— Хм! Веднага щом дойде, доложете! Имам с него един толкова неотложен разговор, че трябва да го проведем още щом пристигне.

— Ще доложя, хер оберст.

— Знаете ли къде се намира понастоящем баща му?

— В Константинопол.

— Хубаво. — Той се обърна към своите придружители. — Майне херен, за днес ние значи снемем от себе си това задължение. Върнете се, моля!

Артур и баща му видяха как лейтенантите незабавно се отдалечиха.

— Доложете за мен на пашата! — чува сега отново гласа на полковника, който заизкачва след управителя стълбите на замъка.

Този се появи не след дълго отново и бързо прибяга през двора в стаята.

— Чува ли господарите? — попита.

— Да — отговори старият барон. — Добре си свърши работата. Горещо не долови ли нещо?

— Аз не подслушвам, както милостивият господар добре знае, но видях, че полковникът извади един голям плик, преди да влезе при пашата. Беше с княжеския печат.

— Това е достатъчно. Имаш ли представа защо полковникът пита за нас?

— Не.

— Той има поръчението да ни арестува.

— Не е възможно! — извика шокирано верният мъж.

— И все пак!

— Да. Той може на това да вярва — прибави Артур. — Ние ще заминем незабавно. Нека нареди Той на своята жена бързо да опакова бельото и облеклото ми! След четвърт час тръгваме.

— Къде трябва да бъде отнесен куфарът?

— Долу на яхтата на пашата. Да съобщи Той също на двамата норландски моряци, че трябва да ни чакат на пристанището. Но бързо!

Управителят на замъка се отдалечи все още сачисан. Кажешки току след него довтаса майка Хорн. Целият ѝ външен вид издаваше най-голяма възбуда.

— Господи Исусе, моите мили, добри господари, та няма е възможно такова нещо! Милостивият господар пристигна едва преди четвърт час и вече трябва пак да заминава? Ама това е... о, а аз стоя тук и бърбам! Трябва веднага да опаковам! След десет минути съм готова е всичко!

Тя изчезна също така бързо, както бе дошла. Артур извади един лист от вътрешния си джоб.

— Това ще ни е от голяма полза, татко.

— Какво е то?

— План на Карлсхафен, който тайно съм заснел. Погледни го!

Баронът го стори.

— Отличен!

— Ако херцогът ме дари с доверие и необходимите плавателни съдове са налице ще превзема пристанището и града въпреки всички укрепления и мини в рамките на най-кратък срок.

— Това доверие ти го притежаваш.

— Но корабите! Графът, когото сега изцяло прозирам, ги е разпилял. Бреговете на Норланд са оголени, така че за една атака по море изобщо не може да се мисли.

— Изглежда все пак е дадена някаква контразаповед. При пътуването си насам забелязахме няколко норландски кораба, които под пълни ветрила държаха курс към родината.

— Това би било щастие!

— Единият от корабите заговорихме. Той отиваше към устието на Олер. Но виж! Полковникът, струва ми се, вече си отива.

— Да, това е той и пашата заедно с него. Да се надяваме, той сега няма нужда от мен.

Нурван паша придружи офицера до вълн пред портата и се върна. Лицето му беше много сериозно. Посещението на полковника трябва да бе от голяма важност. Но вместо да отmine, той влезе в настоящото помещение на Артур. Не забеляза веднага барона, понеже този стоеше на заден план.

— Фрик, пригответи се за една бърза езда!

— Закъде, екселенц?

— За Катариненщат. Вярно, по това време влак не тръгва, но ако яздиш като неотдавна, то ще стигнеш преди следващия.

— При кого трябва да отида, екселенц?

— Право при княза, на когото едно писмо...

Той засече.

Очите му бяха паднали върху барона, когото веднага разпозна. Видя се, че се почувства изключително неловко.

— Хер барон!... Вие тук?

Баронът пристъпи напред.

— Както виждате. Мога ли да ви поздравя, или...?

— Да, можете, разбира се! — отговори пашата със сърдечност, като му протегна и двете си ръце. — Но кога пристигнахте?

— Току-що. Потърсих слугата ви, за да го питам дали приемате, тъй като естествено исках веднага да ви се представя, но чух, че полковникът бил при вас.

— Той тъкмо си тръгна, което ми напомня... ах, хер барон, аз се намирам спрямо вас в неприятно положение.

— Как тъй?

— Приятелството ми повелява да ви предам една важна вест, докато...

Той запъна, видимо смутен. Баронът продължи прекъснатото изречение:

— Докато дългът ви не го позволява, нали? Но аз се намирам в благоприятното положение да разреша тази дилема. Полковникът е споделил с вас, че се канят да арестуват моя милост и сина ми.

— Значи излиза, че сте вече осведомен?

— Не само по този пункт, екселенц. Пита се единствено дали смятате за свой дълг да проявите в тази връзка активност?

— Ни най-малко. Вярно, по непосредствен начин не бива да извърша нищо, което е в разрез с дълга ми, ала дори гостоприемството ви да не ме задължаваше с благодарност, пак нямаше да имам никаква подбуда да се правя на полицейски агент.

— Благодаря ви.

— Как ще постъпите?

— Веднага ще отпътувам.

— По какъв начин?

— По един много сигурен, но който не бива да ви спомена, тъй като трябва да се съобразявам с чувството ви за дълг.

— Аз бих ви предоставил яхтата си на разположение, ала трябва да ви призная, че току-що получих върховното командване на зюдерландските морски сили — една вест, която може би ще ви изненада. При това положение сега за съжаление...

— Разбирам ви напълно, екселенц. След четвърт час вие вече ще знаете с какъв прием съм си послужил и после самият ще си кажете, че той е много сигурен.

— А синът ви, хер капитана? Него също го търсят.

— Той има представа за всичко и също така се намира вече горе-долу в безопасност.

— Тогава той изобщо няма да дойде насам?

— Навярно не. Впрочем ще ви помоля най-сърдечно да гледате на замъка Фалкенау като на свой, докато ви е угодно.

— В такъв случай нека се сбогуваме!

Те си подадоха ръце и след като пашата призова приятеля към цялата необходима предпазливост, напусна помещението. Малко след това влезе управителшата.

— Опаковано е, милостиви господарю.

— Добре — рече Артур. — Чуйте, майко Хорн, нито пашата, нито неговата дъщеря трябва да знаят кой съм. Аз си оставам Фрик Уилмърс. Останалото ще ви нареди татко. Куфарът замина ли?

— Да.

— Тогава аз ще вървя. Ще слеза по пешеходната пътека, докато татко ще поеме по друг път. Довиждане, майко Хорн!

Добрата жена придърпа престилката към очите си.

— Господи Исусе, каква несрета, какво нещастие и беда! Какво ли ще каже фройлайн Зулейка, която толкова много държи на вас?

— Наистина ли?

— Да, така е. Само преди малко тя рече, искало й се да сте някой капудан-паша, генерал или барон.

— А! Защо?

— Е, тогава... тогава би могла да стане ваша жена.

— Така ли каза?

— Не, не точно, изтъкна други причини, ала аз все пак усетих накъде бие работата. Ах, мили ми, милостиви господарю, тя би била една фрау баронеса, каквато втора няма!

— Възможно! Та довиждане, значи!

Той напусна къщата. После, като стъпи в предния двор и се убеди с един поглед, че слугите с куфара са изминали вече половината път, побърза в парка към беседката, която Зулейка беше избрала като свое любимо кътче. Тя седеше вътре и го видя да идва.

— Фрик, мен ли търсите?

— Да. Искан да ви кажа сбогом.

— Невъзможно! Защо искате да си отидете? Татко ли ви го повели, или сте обиден?

— Не.

— Но защо тогава? Та говорете, де!

— Аз съм моряк и съм подвластен на херцога на Норланд, пред когото съм положил своята клетва. Хер пашата служи на княза на Зюдерланд, който е наш противник. Аз трябва да вървя.

— Това действително е причина. Но защо така внезапно?

— Ще го научите от хер пашата. Но аз не си отивам завинаги.

— Значи възнамерявате да се върнете?

— Да, ако не се срещнем преди това. Останете със здраве!

Той й протегна десница и тя не се поколеба нито за миг да сложи в нея своята ръчица.

— Сбогом, Фрик! Благодаря ви за всичко, което сторихте за мен и татко. Бих искала завинаги да можехте да останете при нас!

— Аз отивам в битката, милостива фройлайн. Вие навярно сте чула едно-друго от пашата, за да знаете какво предстои. Ако загина, то ще умра с мисълта за замъка Фалкенау и звездата, която изгря над него. Не падна ли, ние ще се видим отново и аз ще ви доведа един мъж, който от дълго напразно жадува да зърне вашия лик още веднъж така отблизо, както в онази нощ при Нил.

При последната част от неговите думи тя беше пламнала, сега бързо вдигна очи.

— При Нил? Ах! Кого имате предвид?

— Онзи мъж, комуто бе отредено блаженството да ви отнесе от талазите на брега.

— Него? Ох, възможно ли е... вие го познавате?
— Да.
— Кой е той? Как се казва?
— Артур фон Фалкенау, корветски капитан, син на барон Виктор фон Фалкенау, комуто принадлежи този замък.
— Откъде го знаете?
— Аз се намирах по онова време при него и сега също ще бъда при него. Сбогом!
Още преди да е съумяла да го задържи, той си беше отишъл. Тя естествено беше много изненадана. Отпусна се назад в креслото и се предостави на чувствата, възкресени в нея от тази неочаквана вест, докато приближаващи крачки я изтръгнаха от размисъл. Беше управителшата.
— Елате бързо, майко Хорн! Имам да споделя с вас нещо важно.
— Че какво пък, детето ми?
— Сега зная кой е бил той.
— Кой пък?
— Онзи. Ох, майко, Хорн, аз получих толкова радостна новина, че изобщо не съм в състояние да се владя. Отгатнете кого открих!
— Е, кого пък?

— Мъжът, който ме измъкнал тогава от Нил и ми спасил живота. Историята ви е известна, нали вече ви я разказах.
— Да, да. И вие го открихте? О-о, та това е чудно хубаво! Кой е той всъщност?
— Хайде отгатнете, де, той е ваш познайник.
— Какъв е? Ако зная това, може би ще отгатна.
— Той е норландски морски капитан.
Тук управителшата плесна удивено ръце.
— Да не би накрая пък моят скъп млад господар?
— Да, той. Представете си, тъкмо той ми е спасил живота. Неговият баща е приятел на папа, а аз живея в къщата му, без да подозирам и най-малкото.
— Забележително! Детенце, та от кого го научихте пък?
— От нашия моряк Фрик Уилмърс.
— А-а, от него!
— И представете си, Фрик бил тогава при капитана и всичко видял.
— Да, вярвам.
— Вярвате? Защо?
— Е... нали той ви го е казал.
— Аха, така мислите! Но аз по-нататък не можах да узная ни най-малкото.
— Защо не?
— Защото той си отиде. Знаете ли вече?
— Да, но вие можехте все пак преди туй да го поразпитате!
— Той си тръгна толкова бързо, че не успях и един-едничък въпрос да му поставя. Но ако не загинел, пак щял да дойде — така ми обеща.
— Ако не загинел? Къде всъщност да загине?
— В битката. Но това е още тайна и вие не бива по никакъв начин да го издавате.
— Ох, нищичко няма да издам. И значи Фрик Уилмърс щял да вземе участие в битката?
— Да и вашият хер капитан също. Той отива при него.
— Господи Исусе, каква злочестина, какво страдание, безпокойство, мъка и несрета!
— Действително... но я погледнете там надолу към нашата яхта! Има си хас хората ни да вдигат котва.
— Да, така изглежда.
— Какво ли е наумил кормчията? Аз не знам татко да му е заповядвал да излезе в морето.

— Кой е мъжът, дето стои там отзад?
— На кварталдека? Това е, ама наистина, това е Фрик Уилмърс. Вижда се по движенията му, че той командва. А той все пак е само един матрос!
— Може ли един матрос да командва яхта?
— Не, а нашите толкова по-малко.
— О-о, той непременно ще съумее да се справи. Аз знаех, че е отишъл на яхтата, понеже накара да отнесат долу вещите му.
— Папа ли му е заповядал?
— Не, вашият баща не знае, че Фрик си отива.
— Не? Тогава трябва бързо да му го съобща. Той сигурно още изобщо не е забелязал, че яхтата възнамерява да излезе в морето. Елате, майко Хорн, това е един съвсем необясним случай!...

Когато Артур достигна пристанището, завари кормчията и Каравей вече да го очакват. Той ги информира с няколко кратки думи за промененото положение на нещата и ги поведе към яхтата. Баща му, който бе поел по друг път, тъкмо крачеше по трапа. Турският кормчия стоеше в готовност за посрещането.

— Помниш ли ме все още? — попита старият барон корабния водач.
— Да, ефенди!
— Знаеш, че твоят господар ми поверява яхтата?
— Заповядай и аз ще се подчиня.
— Подгръ ли скрития котел?
— Всичко е готово. Аз познавам слугата ти и сторих всичко, което си заповядал.
— Излизаме веднага в морето. Този мъж е мой син. Той ще поеме командването. Дватама мъже, които са при него, ще пътуват с нас.

След няколко минути бризът изду издигнатите платна на яхтата и нейният строен корпус се устреми във все по-бърз ход към открито море.

Артур стоеше на кварталдека и нареди да му донесат далекогледа. Насочи го към замъка Фалкенау. Там горе на високия балкон стоеше капудан-паша с дъщеря си. Той също имаше бинокъл в ръката, с който опитваше да намери яхтата.

— Татко, ела, моля те, при мен! — помоли капитанът.
— Какво има?
— Пашата е забелязал, че корабът му излиза в морето. Качи се тук на вантите и му помахай с кърпата, та да те разпознае.
— Имаш предвид да избегнем една заповед от негова страна да ни преследват?
— Да, така е. Ако не разбере кой му е отвлякъл кораба, ще има хайка.

Баронът се покатери по въжените стъпала на вантите, хвана се здраво с лявата ръка и развя с дясната носната си кърпа. Пашата трябва да го разпозна, защото в неговата ръка също затрептя една такава, и сега Артур знаеше, че Нурван е доволен от начина на тяхното измъкване.

След късо време яхтата остави пристанището зад себе си и стигна в открито море, така че вече не можеше да бъде забелязана от бреговата височина. Тя се насочи на север и ходът ѝ беше толкова бърз — Артур беше наредил да включат и скритата парна сила, че с изключение „Тигър“ на Черния капитан сигурно щеше да задмине всеки друг кораб, влязъл в състезание с нея.

Съвсем по ранина на другия ден един ездач приближи замъка Фалкенау. Беше офицер. Трябваше да похлопа на портата, понеже тя още не беше отворена.

Управителят на замъка се появи и го пропусна.
— Нурван паша? — попита пришелецът.
— Тук е, но още спи.
— Събудете го и доложете за мен! Ето визитката ми. Аз отивам временно в градината.

След десетина минути Хорн се яви там, за да го отведе при пашата. Този стоеше в приемната.

— Идвам от страна на Негово височество княза — рече офицерът след първия поздрав — и имам да ви предам това писмо.

Пашата смръщи чело.

— То вероятно съдържа моите директиви. Вие сте флюгеладютант на княза и навярно, ви е известно съдържанието на това послание. Или не?

— Да. Перото ми го писа под негова диктовка.

Пашата разпечата плика и погледа съдържанието.

— Така е, както помислих. Но елате, моля, хер лейтенант!

Той изведе офицера на балкона, откъдето можеше да се обгърне с поглед пристанището.

— В това писмо са приети моите условия. Негово височество проявява добрината да ми предаде главното командване на намиращата се в Карлсхафен флотилия. Сега аз обаче ви питам къде е тази флотилия. Забелязвате ли и една-едничка следа от нея?

— Ах! Какво е станало?

— Вчера тук все още лежах шест бройни кораба. През нощта те са изчезнали. Върнете се, доложете на княза и го помолете от мое име за разяснение!

— Не го проумявам.

— Могат ли капитаните да действат без заповед?

— Не.

— Вие сам го признавате. Попитайте княза. Аз не мога да сторя нищо друго, освен да изчакам отговора.

— Няма ли да е по-добре екселенц да ме придружи?

Пашата поклати гордо глава.

— Аз моля нещата да не се преценяват неправилно. Не аз съм се домогвал до главното командване, а бях помолен да го поема. Ако не получа разяснение още днес, заминавам си. Останете със здраве, хер лейтенант!

Той направи един поклон и се обърна. Крайно слисаният офицер напусна замъка...

На следващото утро Зулейка седеше отново в своята беседка и мислеше за странното сбогом, което морякът Фрик Уилмърс си бе взел с нея. Но ето че управителшата пристигна с най-голяма бързина при нея и извика:

— Господи Исусе, мое дете, какво нещастие, какво страдание!

— Какво има пък, майко Хорн?

— Какво има? Ох, най-лошото, което може да има! Ох, ох!

— Но, моля ви, плашете ме. Та кажете го, де!

— Какво има ли? Да, ей сегичка ще го узнаете! Знаете ли какво казва Фридрих Шилер, дете е сътворил толкова много красиви поеми?

— Какво по-точно имате предвид?

— „Тогава ще се превърнат жените на хиени!“

— Ама това е плашещо!

— Ах, даже страшно и ужасно!

— Но защо пък от жените ще стават хиени?

— Защото... защото... е, защото има революция!

— Революция?

— Да, революция, бунт, метеж, размирица, държавна измяна и кръвопролитие.

— Но кажете ми само къде ги има тези ужасни неща!

— Къде? Господи Исусе! Тук, в Зюдерланд е тя, революцията!

— Ама обяснете ми все пак по-ясно!

— Още по-ясно? Господи Исусе, дете, та аз говоря достатъчно ясно! Размирицата избухнала в столицата и цялата страна взема участие, дори войската. Князът трябвало да бяга и кронпринцът също вече се махнал нагоре към границата, където стои армията. Тя трябва всичко да спаси.

— Откъде знаете всичко това?

— Беше телеграфирано и я вижте червените знамена там долу в града, които хората са побили. При нас също цари голям смут.

— Какво казва всъщност татко Хорн за това?

— Той просто се вайка за отчаяние.

— Папа също ли знае?

— Естествено!

— И какво казва?

— Той кима и се усмихва, и се усмихва и кима, сякаш всичко добре знае, но да казва, не, нищо не казва.

— Тогава ще изтичам веднага при него. Той трябва да ми даде разяснение.

Тя поиска да тръгне, ала майка Хорн я задържа.

— Ах, детенце, ама почакайте, та аз още не съм свършила.

— Е, какво пък има още?

— Какво има? Ох, най-лошото, което може човек да си помисли.

— Най-лошото? Че нали току-що казахте, най-лошото било революцията.

— Та аз тъкмо нея имам предвид, ама не в Зюдерланд, а в Норланд.

— Как? В Норланд също да има революция? Не е възможно!

— Де да пожелаеше Небето да имайте право! Ама за съжаление е вярно.

— Откъде собствено имате ужасяващата новина?

— Вчера късно през нощта в столицата пристигнала телеграма, която донесла вестта. Опитали се да я потулят, ала тя все пак добила гласност. Резултата нали го виждате при нас — тукашните бунтари начаса последваха норландци.

— Какво пишело в телеграмата?

— Ох, най-страховити неща! Херцогът бил убит, заедно с него целият Двор, нашата любима принцеса изчезнала и никой не знае къде, а в столицата била устроена ужасна кървава баня. Половината народ изгинал.

Звучеше страшно.

— За Бога, майко Хорн, вие бълнувате!

— Не, вярно е! По всички улични ъгли се млатели. Ох, клетият ми милостив господар! Ох, горкичкият капитан!

— Как, вие мислите, че двамата се намират по това време във Фюрстенберг?

— Не, но на път за там! — проплака управителшата. — Ох, каква беда, каква неволя, мъка и нещастие!

Споменаването на капитана, при когото нали щеше да се намира и Фрик Уилмърс, повиши тревогите на момичето. Него в беседката вече не го съдържаше.

— Това са съвсем ужасни неща! Трябва да отида при татко, да чуя неговото мнение.

— Да, хем вървете, детенце! И елате после пак веднага долу да ми кажете, че да мога да осведомя моя старец. Господи Исусе, искам само да видя дали ще преживея такова нещо.

Двете бързешком се отдалечиха — Зулейка при баща си. Този я успокои и я отведе във на балкона, на който ден преди туй бе стоял с офицера.

— Въстанието не е опасно, дете мое. Неговите водачи са благородно мислещи хора, те няма да допуснат да възникнат жестокости. Но въпреки това утре в зори ние ще напуснем Карлсхафен.

— Ах! Накъде ще тръгнем?

— Към Норланд.

— С железницата?

— Не, с кораб.

— С какъв съд? Нашата яхта нали изчезна.

— Ние ще си я получим отново. Ще се възползваме от нашия ветропараход и ще потърсим приятеля Фалкенау.

— Наистина ли, папа?

— Естествено! Я погледни там насреща!

— Към бялото платно?
— Да. Отгатни кой съд е това!
— Ама да не би пък нашият ветропараход?
— Той е. Беше получил от мен заповед да се отправи днес към сушата, понеже знаех, че ще имам нужда от него. И ето че сега е такъв случаят, разбира се, по друг начин.
— Ще дойде ли той в пристанището?
— Не. Ще кръстосва пред брега. Ние ще излезем с лодка. Стягай багажа! Тъкмо поиска Зулейка да напусне балкона и пристигна управителшата.
— Господи Исусе! Какъв ужас и нещастие безкрай! Да прощавате, екселенц, ама другояче не можех, трябваше веднага да се кача и да ви го кажа.
— Кое?
— Че пристигна ново известие.
— От Катариненщат?
— Не, от Норланд.
— Но аз мислех, връзката е прекъсната от революционерите?
— Да, ама те пак свързали жиците. Една мощна войска от въстаници приижда. Идвали с коси и млатила, за да покорят и изравнят със земята Зюдерланд. Господи Исусе, накъде ли да вървя и да се скрия от тия кръволоци, та да не погубят имен.
Пашата се разсмя сърдечно от страха на старицата.
— Бъдете спокойна, майко Хорн, уверявам ви, че не на вас са хвърлили око. А сега вземете Зулейка със себе си.
Управителшата се отдалечи малко поуспокоена с момичето. Нека сега и ние напуснем заедно с пашата и дъщеря му Зюдерланд, за да се убедим доколко страховитите истории на добрата управителша почиват на истината...

19. ДЕНЯТ НА СЕДЕМТЕ БРАТЯ

Здрачът вече се бе разпрострял над столичния град и тримата калфи седяха — по привычка след свършената работа — на разговор пред вратата на дворцовата ковачница.

— Тая сега изплюй най-сетне камъчето, Томас! Къде беше? — поиска да знае Хайнрих Фелдман, бившият артилерист.

— Пръждосах се, отвъд всички паири!

— Не плещи тъпи вицове! Толкоз тайнствено ли пък чак беше пътуването, че не бива нищо да казваш?

— Не, опаче един артилерист не е неопходихмо всичко да знае. Не пита ли моята Парпара Зайденмюлер за мен?

— За теб? Хич през акъла не й мина. Нали, Казимир?

Някогашният гренадир опъна издълго от лулата си, издуха бавно дима и рече с укорително поклащане на главата:

— Не стои сега така работата.

— Виждаш ли, дърти лъжецо! — разгневи се Томас. — Казимир все пак си е един порядъчен тип, който има навика да казва истината. А ти си човек, който... е, на, който паш в артилерията е пил. Засрами се!

— Замълчи, старий кавалеристе! Ние си имаме работа с най-тежкото оръжие, ние решаваме сраженията и...

— И лъжете, та се късате — прекъсна го на приказката Томас. — Не е ли така, Казимир?

Запитаният кимна отмерено:

— Така стои работата.

— Не, не стои така работата — отвърна Хайнрих. — Вие все мислите, че разтягам локуми, защото сте твърде глупави, за да вденете какво може да постигне един артилерист... Но не идва ли там някакъв херцогски лакей?

— Това е камерлакеят на Негово сиятелство. Мисля, че отива при младия господар.

Така беше. Лакеят попита за доктора и като чу, че си е вкъщи, влезе във всекидневната на ковачницата, в която Макс седеше с родителите си и очакваше, изглежда, пратеника. Новодошлият поздрави и изпълни поръчението си:

— Трябва да доложя, че Негово сиятелство ще посети днес инкогнито операта.

— Добре — отговори Макс. — Кога възнамерява херцогът да отиде?

— Той вече напусна замъка.

— Кога ще се върне?

— Късно, тъй като има намерение после да се поразходи с лодка.

— Благодаря! Лека нощ.

— Лека нощ.

Лакеят се отдалечи, а Макс се обърна към баща си:

— Тази предпазливост си е съвсем на мястото. Нито даже камерлакеят е необходимо да знае, че херцогът е замислил по друг път да тръгне. Та отправяш се значи към градината на графа и надзираваш входа към тайното стълбище, за да можеш да ме информираш при връщането ми. Аз тръгвам.

Той затъкна един нож и един револвер и излезе пред къщата, където седяха калфите.

— Имате ли време? — попита. Тримата тутакси се надигнаха.

— Това се разпира изцяло от само сепе си — заяви Томас.

— Налага се да ме придружите, но никой не бива да узнае къде сме ходили и какво сме видели и чули. Разходката ни не е безопасна. Възможно е да се стигне до тупаница. Ето защо си вземете чуковете и въжета!

След минута тримата стояха в готовност.

— Пътят ни минава през града и после навън към манастирските руини — продължи Макс. — Сега не бива да допускаме да ни видят заедно. Затова ще се разделим. Всеки ще поеме по различен път и след първия храст извън града ще се срещнем.

Той тръгна и другите го последваха в различни интервали.

Макс се бе забулил. При това избягваше, главните улици и все по странични улички достигна на открито, където един малък храсталак гарнираше откъм страната на шосето брега на реката. Закрачи към него. Беше тъмно, ала въпреки това идването му бе забелязано, защото едва бе стигнал храстите, и насреща му прозвуча тихият въпрос:

— Кой там?

— Брандауер — отговори той също така тихо.

— Сам?

— Липсват още калфите. След броени мигове те ще са тук.

— Това е добре, защото трябва да стигнем при руините преди другите. Въоръжен ли си, Макс?

— Тъй вярно, Ваше сиятелство! Вие също, хер хауптман?

— Да — потвърди втори глас.

Херцогът бе сметнал за правилно лично да се увери относно нощния живот на тайния съюз. Днес беше 10 юли, Денят на Седемте братя, в който съзаклятниците възнамеряваха отново да се срещнат, за да определят момента на започване на боя. Първоначално височайшият господар бе планирал да дойде сам, ала Макс го уговори да вземе един придружител. Изборът бе паднал на хауптман Емил Хелбиг. Този, независимо от неговия скромнен произход, се радваше поради своя пряк, много честен характер на изключителното доверие на своя владетел. Последницата показва, че този намръщен ветеран напълно и изцяло го заслужава, докато толкова много други, заемащи по-високо положение от обикновения хауптман, вероломно погазиха задълженията на воинската клетва.

След две-три минути доловиха приближаващ се шум. Макс попита, разпознавайки походката:

— Казимир?

— Така стои работата.

— Пристъпи по-близо!

Непосредствено след него дойдоха също Томас и Хайнрих. После шестимата мъже поеха към руините. Като стигнаха в подножието на хълма, Макс започна да се катери начело на другите по тясната пътека, от която бе имал вече възможност порано да се възползва. За херцога това бе напрежение, което има за резултат, че достигнаха руините по-късно от възнамеряваното. При все това горе нямаше още никой.

— Елате с мен! — повели Макс на калфите.

Той ги отведе от външната страна на руините зад един зид, чиито порутени части образуваха своего рода кухня, която добре подходеше за скривалище.

— Скрийте се тук! Не се ли случи нищо, ще останете да чакате, докато дойда да ви взема. Но ако имаме нужда от вашата помощ, аз ще наподобя квакането на бумката. Чуete ли го, изтърчавате незабавно нататък, откъдето звучи. Останалото после ще се реши.

— Слушам, хер доктор — рече Томас и пропълзя в отворстието.

Другите двама го последваха. Макс се върна при херцога.

— Къде ще ни водиш? — попита този.

— Най-напред до входа, където и аз ще остана. Хер хауптмана ще настаня така, че да може да наблюдава дали всички ще слязат в кладенеца.

Така стана. Хауптманът залегна зад издатыка на зида, който вече бе служил веднъж на Макс за скривалище. Този зае място заедно с херцога между храстите, при които пътят за коли излизаше на хребета на хълма.

След известно време прозвучаха крачки. Бяха на двама души. Те спряха непосредствено до подслушвачите.

— По-дребният от тях е Натер — нашепна Макс на херцога.

— Още няма никой! — чуха двамата да казва Дарителят на светлина.

— Знаеш ли го точно? — попита придружителят на Натер.

— Да, иначе би трябвало постът вече да стои тук. Той е първият, който пристига.

— Значи сме дошли твърде рано?

— Да.

— Не може ли някой непознат да се намира тук случайно?

— Не ми се вярва. Кой ще ти дири нещо тук горе по този час? Освен това мястото се ползва в цялата околност с лошо име. Нощем никой не смее да стъпи тук, защото се шушука, че душите на монасите, обитавали някога тук, обричали на гибел и смърт всеки, който дойдел твърде близо до тях.

— Това суеверие вие естествено сте подкрепяли?

— Разбира се — ухили се Натер. — Та нали за нас е много добре дошло. Впрочем ние днес сме може би за последен път тук.

— А-а, как тъй?

— Настъпиха обстоятелства, които ни принуждават максимално да ускорим нашето дело. После ще ги чуеш. Аз ще ги изнеса на събранието.

— Графът също ли ще дойде?

— Не. По-късно аз ще го уведомя за нашите решения.

— Още днес?

— Веднага щом свършим. Но чуй! Изглежда, постът приближава.

Действително някой крачеше сега тихо по пътя.

— Откъде? — попита го Натер с половин глас.

— От битката.

— Накъде?

— Към победата.

— Добре. Можеш да застъпиш на службата си. Ние продължаваме нататък.

Двамата се отдалечиха към кладенеца, а последно дошлият остана, за да поеме стражата. От време на време се присъединяваше някой нов, който се легитимираше с паролата и можеше да продължи. Макс и херцогът преброиха над двадесет фигури.

Сега, види се, всички бяха налице, защото постът се отдалечи на няколко крачки и се изтегна в тревата.

— Какво ще правим? — попита херцогът шепнешком.

— Нека определи Ваше сиятелство!

— Да надвием мъжа, така че да не съумее звук да издаде, и после да държим другите в плен в кладенеца, докато пристигне помощ да ги отведем.

— Мога ли да си позволя друго мнение?

— Говори, Макс!

— Ако беше графът при тях и имяхме убеждението, че те са взели всичките си документи, то планът на Ваше сиятелство щеше да е отличен, защото цялото ръководство на движението щеше да падне в ръцете ни и щяхме да имаме всички необходими доказателства, за да изобличим техните престъпни планове. Но тези две предпоставки за съжаление не са налице. Ако ние заловим тези хора, които не сме в състояние да подслушаме, не знаем дали ще можем да докажем някога нещо срещу тях. Вероятно никой от тях няма да направи признание и графът като главна персона ще ни се изплъзне.

— Ти си прав, но какво предлагаш?

— Ние чухме, че този Натер ще посети графа веднага след свършване на тайното заседание. Да послушаме двамата там не е нищо невъзможно, а после...

— ...после — вметна херцогът ревностно — ще ги арестувам.

— Прощавайте, Ваше сиятелство, това би било опасно.

— Как тъй?

— През тайния ходник могат да рискуват да отидат в библиотеката най-много двама души, сиреч само ние двамата. Така следователно ние ще стоим двама срещу двама и дори и да ги превъзхождаме, ще е достатъчен един вик на графа, за да ни отведе в неговите ръце. Той е обграден с помагачи. В случай че изчезнем безследно, кой ще докаже, че това е станало тъкмо при него?

— Баща ти, който стои в неговата градина и ще чака завръщането ни.

— Ако Ваше сиятелство изчезне, на него ще му липсва необходимата срещу графа сила. И кой знае колко надалеч се е разпростряло вече влиянието на този човек, така че усилията на всички почтени хора да са напразни, та дори и свързани с голяма опасност.

— Ти си много черноглед. Трябва ли стремежите на един владетел, който мисли само добруването на своя народ, да се недооценяват толкова много и да намират такава неблагодарност?

— Ваше сиятелство, бих могъл да изрека тук една тежка дума, ала не бива.

— Позволено ти е!

— Ваше сиятелство говори за владетел. Кой е и кой е бил този владетел? Аз зная, че този въпрос може да лиши мен и близките ми от благоволенieto на нашия обичан херцог, но въпреки това го изказвам. Защо четата на недоволните нарасна по този начин? Ако бе валидна волята на херцога, то цялата страна щеше да благославя своя владетел. На Негово сиятелство в последно време се позволява да има един съвсем бегъл поглед върху метода и начина, с които графът злоупотребява с оказаното му доверие. Аз съм синът на ковач, обичам почтеността и откровеността, свикнал съм на честната сила. С чука в ръка и право по главата на змията и всички гадини, които умеят да отровят и най-добрата воля!

Той замълча. Херцогът също. Вярно беше, думите на младия мъж бяха едно необикновено дръзко дело, но той се уповаваше на сърцето на своя височайши приятел и не сгреши в сметките си. След няколко минути почувства ръката си уловена от херцога.

— Благодаря!

Това беше всичко, което владетелят каза. Отново измина известно време, преди да продължи да говори:

— Значи да оставим всички да се изплъзнат?

— Всички, до един.

— Натер?

— И него. Той не би признал нищо. Така само биха се объркали всички нишки, от които се нуждаем за разкриването на неговите машинации. Според мен да заловим първия, който ни попадне.

— Той също нищо няма да признае. Та нали ти самият изрази преди малко мнението, че от никого не бихме узнали нещо.

— В случай че заловим всички, но именно и само в този случай. Има разлика между едно редовно следствие и внезапното, тайнствено нападение върху едно лице, което се намира в неяснота на всичко.

— Това гледище действително има нещо в себе си и аз те моля да направиш приготовленията си съобразно него.

— Приготовления не са нужни. Томас познава също като мен всяка стъпка ширина от планинската пътека, защото ние, както знае Ваше сиятелство, вече от известно време сме по дирите на това съзаклятие. Когато събранието се разпусне, Негова светлост ще остане с другите, а аз бързо ще се спусна с Томас надолу и ще изпреваря съзаклятниците. Останалото после ще се реши от мига.

Разговорът свърши и мина дълго време, преди да се забележи отново някакво раздвижване. Тогава постът се надигна най-сетне от тревата и зае мястото си при

излиза на пътя. Той много вероятно бе доловил шума от изкачващите се в кладенеца. Всички те пристигнаха горе и без дума или поздрав се разотидоха поотделно, тихо и бавно, както бяха дошли, постът заключи шествието.

Едва бе изчезнал и Макс на надигна.

— Почакайте, Ваше сиятелство, още четвърт час! После тръгнете с останалите тук по удобния път! Аз ще бъда долу с Томас.

Той побърза към калфите.

— Томас, считаш ли се способен да се спуснеш бързо надолу с мен?

— Тъй вярно, като катерица!

— Тогава напред, та да не ги срещнем! Вие, другите двама, идете в руините, където ви очакват.

С максималната бързина, която допускаше тъмнилката, той се запуска с Томас по стръмната пътека, която на два пъти пресичаше обикалящия в кръг около хълма път за коли. Пристигнаха долу благополучно и незабелязано. Томас бе все пак малко позадъхан, когато стъпи здраво на краката си.

— Мътните го взели, такъв един паир нощем е чудесна рапота. Та тук се спущаш по-първо и от трен. На едно такова свлачище тряпваше да участва моята Парпара Зайденмюлер. Тя щеше тук съвсем да се развилнее!

— Възможно е — усмихна се Макс. — Само че сега имаме да мислим за други неща, а не за Барбара. Трябва да заловим един от съзаклятниците. Те ще се промъкват надолу по пътя за колите. Аз оставам тук, а ти ще залегнеш в засада там отсреща. Те ще идват през интервали. Аз ще избира един и ще го пипна изотзад за гърлото. Видиш ли това, дотърчаваш и го хващаш за ръцете така, че да не може да се движи, докато отминат останалите.

— Чумата да го тръшне, хер доктор, та това дава най-сетне едно приключение. Аз ще склещя опесника така здраво за гръцмуля, че хич да не може да се помръдне.

Те се притаиха зад храстите. Скоро се появи начело на всички Натер — лесно разпознаваем по неговата дребна, гъвкава фигура. Трийсет-четирийсет крачки след него отново един, после трети. Така пристигнаха единайсет. Очите на Брандауер сега бяха свикнали до такава степен с мрака, че можеше всичко ясно да различава. Дванадесетият приближи, а тринадесетият бе все още скрит зад една извивка на пътя. Макс пропусна мъжа да отmine. Но после с една бърза крачка се озова зад него и така склучи ръце около гърлото му, че изненаданият не съумя и звук да издаде.

— Томас! — прошепна Макс.

— Тук съм вече. Спарал съм го вече за кунките!

— Бързо навътре в храстите!

— Вътре съм вече!

Те бяха замъкнали мъжа, който не можеше да мръдне под желязната хватка на ковашкия калфа, зад храстите, преди още следващият да се е появил. Тук го държаха здраво, додето отминаха всички.

— Имаш ли въжета? — попита Макс сега.

— Тъй вярно!

— Вържи му тогава ръцете на гърба!

Макс държеше мъжа здраво с лявата ръка, а с дясната измъкна ножа. Пленникът се предаде без съпротива на съдбата си. След като бе вързан, Макс можа да го погледне в лицето, чиито черти въпреки тъмнината разпозна.

— Я гледай, възможно ли е? Хер придворният съветник фон Браунсфелд! Как попаднахте сред Дарителите на светлина?

Разобличеният не отвърна, ала дълбокото му дишане издаваше вълнението, което с всички сили опитваше да потисне.

— Мълчете си! Все ще ви научим отново да говорите.

След десетина минути дойде херцогът с хауптмана и двамата калфи. Той разпозна Макс, който бе излязъл навън.

— Залови ли някого?

— Да.

— Познаваш ли го?

— Да. Искан ли Негово сиятелство сам да го огледа?

Херцогът пристъпи по-близо и позна вързания.

— Хер придворният съветник! Та това е една неизразима изненада! Моят деловодител и доверено лице сред държавните изменници!

Сега придворният съветник наруши своето мълчание.

— Ваше сиятелство, аз съм невинен. Обстоятелствата са наглед против мен, но аз съм в състояние да се оправдая.

— Тогава го сторете веднага!

— Аз не се числя към държавните изменници.

— Докажете го!

— От тяхна страна ми бяха направени разни предложения, свързани с изключително примамливи обещания... Но аз се съгласих само привидно, за да се запозная с намеренията на Дарителите на светлина и да съобщя после всичко на Ваше сиятелство.

— Звучи доста скалъпено. Откога сте член на този безукоризнен съюз?

— От може би месец.

— И вече сте прозрял техните намерения?

— Още не. Има различни степени, а аз за съжаление още не принадлежа към посветените.

— Аха, отгатвам! Вие искате да ми се измъкнете, без да дадете информация, само че тая работа няма да ви се удаде. Аз храня твърдото убеждение, че сте член по-дълго от месец и принадлежите към посветените. Само на един такъв би се позволил достъп до съвещания от рода на проведеното днес там горе в кладенеца. Изповядайте се! Още никой не знае за сегашното ви положение и само едно открито признание може да ви спаси!

— Мога да се закълна с хиляди свети клетви, че казах истината. Не мога да издам нищо, понеже още нищо не знам.

— Лъжа! — обади се Макс. — Вие се радвате на пълното доверие на този Амброзиус Натер. Аз познавам неговата желязна дисциплина, която дори пред убийство не се стъписва. Той държи всеки член под най-строг надзор. Ако не бяхте предан на неговото дело, отдавна щяхте да лежите отсреща там в клисурата, която представлява мястото за неговите екзекуции... Ваше сиятелство, ние нямаме време за безполезна прения. Какво ще заповядате за пленника?

Херцогът се обърна към Хелбиг:

— Заемете се с него, хауптман! Тези трима доблестни мъже ще ви съдействат и се погрижат да не ви се изплъзне. Водете го към неговото жилище, но по такъв начин, че да не бие на очи. Неговите съюзници не бива да подозират какво се е случило с него. Там го охранявайте, докато ви дам по-нататъшните си разпореждания. Той ще минава за неразположен, като не бива да напуска постелята. Срещнал сте го по път при внезапно прилошаване и го придружавате до къщи. Имайте грижата зад гърба ви да не общува с никого и книгата му да останат непобутнати до второ нареждане!

— Слушам, Ваше сиятелство! Напред, майн хер! Вие чухте всичко.

Хауптманът втична ръка под мишницата на вързания и закри с него с държане, създаващо впечатление, че двамата се разхождат. Тримата калфи ги следваха.

— Чудно хураво приключение, а, Казимир? — прошепна Томас.

— Така стои работата — отвърна този тихо.

— Един придворен съветник! — рече Хайнрих. — И пленен! Какво ли само се е случило там горе? Недостойно беше, наистина, дето трябваше да се напъхаме в дупката и хич нищо не видяхме.

— Сдържай си човката, артилерия! Дето се смушихме в дупката, пеше правилно, ясно? Какво е станало там горе, не е необходимо да знаем, иначе хер докторът щеше

да се погрижи да имаме възможност да наплюдаваме заедно с него. А сега единствената ни рапота е да внимаваме тоя хългъзник да не духне на хер хауптмана!

Междувременно херцогът бе тръгнал с Макс към реката. Двамата не продумваха. Обстоятелството, че придворния съветник фон Браунсфелд се намираше сред съзаклятниците, навяваше повече размисъл, отколкото желание за приказки. До брега лежаха няколко свободни лодки. Те отвързаха една и се качиха. Макс започна да гребе, а херцогът направляваше кормилото, като насочи към отсрещния бряг. Там слязоха и се запътиха към градината на графа. Лесно се прехвърлиха при задната страна през зида и се запромъкваха към мястото, където Макс предполагаше да е баща му.

Когато приближиха стълбището, зад оранжерийните дръвчета, сложени по двете страни на стъпалата, тихо се прошумоля.

Ковачът пристъпи напред. Той разпозна херцога и го поздрави почтително.

— Някой да е минавал, татко? — подпита синът му.

— Да. Преди известно време премина бързо един дребен мъж, който слезе от една лодка и влезе, изглежда, в замъка.

— Бил е Натер, Ваше сиятелство! Трябва да побързаме!

— Тогава напред! Брандауер, ти оставаш тук! Ако Макс и аз не се върнем до един час, или не дадем нещо да се чуе за нас, изтърчавай при стражата и предавай на офицера заповедта ми, незабавно да превземе графския палат. Ето ти пръстена ми като легитимация. При всички случаи ще бъдем най-лесно открити през този ходник, ако ни е сполетяло нещо.

Младият Брандауер вече беше отворил прозореца и влезе. Херцогът го последва. Макс го улови за ръката и го поведе предпазливо напред. Минаха през скритата врата в ходника и стигнаха до библиотеката. След като с ослушване се бе убедил, че в нея не се говори, Макс отвори внимателно.

Помещението беше тъмно, но през високите прозорци проникваше достатъчно светлина да се различават по-големите предмети. От кабинета звучаха два гласа.

— Той е още там — прошепна Макс.

— Ако някой от тях влезе тук?

— Скривалището ни е под масата.

Те се прокраднаха до завесата и я разединиха дотолкова, че да се образува един съвсем тесен процеп. Графът седеше на софата, насреща му — Натер на един стол. Двамата подслушвачи бяха в състояние да чуват всяка тяхна дума.

— Хер графе, доколко далеч стигнахте с принцеса Аста? — попита току-що Натер.

Лицето на стария Хоенег помрачня.

— Не по-далеч отпреди. Херцогът си замина, а неговата сестра, види се, държи повече на херцога, отколкото на нас.

— Знае ли тя за тайното съглашение?

— Не.

— Предоставено ѝ е свободно решение?

— Тя при всички случаи ще стане жена на моя син. Би трябвало да ѝ е известно защо е била доведена в Норланд. Впрочем тя се съгласи само на още три дни.

— Това ми е приятно.

— По какъв начин?

— По две причини. Първо, моите приготовления са напълно завършени и, второ, от няколко признака заключавам, че вече не сме сигурни. Неизвестно как, но зорки очи се стараят да ни поглеждат в картите. Че не ми се удаде да открия циганката, вече знаете — единствения неуспех, който съм регистрирал. От страна на тази персона все още можем да берем страх. Днес аз вече съм готов да взривя моята мина. В библиотеката на придворния съветник фон Браунсфелд, където най-малко ще търси някой, се намират в много хиляди екземпляри необходимите позиви и бюлетини. Целият народ е спечелен и аз се надявам, че вие също така можете да разчитате на армията.

— Мога. Армията привидно стои на мирна нога, но е необходима само телеграфическата ми заповед, за да я постави под оръжие и доведе на моя страна. Онези висши офицери, в които не съм сигурен, ще бъдат в миг арестувани, а следващите по чин — придвижени нагоре. Това повишаване е най-доброто средство да постави в моя услуга офицерския корпус. Моите съветници вече от седмици работят усилено по повишенията и аз мога да твърдя, че всяко колелце ще изпълни своя дълг, когато навия с ключа часовника.

— А марината?

— Адмиралтейството ми е предано. Впрочем аз се погрижих норландската флота в решаващия миг да отсъства, което ще рече, разпилял съм я по всички морета. Зюдерландските кораби ще завземат устието на Олер, без да се натъкнат на никаква съпротива.

— Под заповедите на Нурван паша?

— Да. Зюдерландците вече се събират тайно по граничната планина. Когато дам сигнала, в рамките на три дена пет хиляди врагове ще нахлуят в страната, които аз ще присъединя към нашите войски. Двамата ми най-опасни врагове — старият Фалкенау по суша и младият Фалкенау по море, са обезвредени.

— И кога ще дадете сигнала? Аз наистина не мога да удържам повече хората си.

— Веднага след отпътуването на принцесата.

— Значи след три дни?

— Приблизително.

— Херцога жив ли ще го оставите?

— Мога ли лично да го убия? Вярно, един свален княз си остава опасен, докато е жив.

— Той би могъл да падне под ръцете на възбудения народ.

— Възможно. Да се надяваме на най-доброто.

— Тези ръце трябва да бъдат дирижирани.

— Трудничко ще е.

— Зависи от вярно подхванатата работа... Но работата винаги се нуждае от възнаграждение.

— Вие ме познавате.

— Добре! Хер графът веднага ще има възможност да се задължи към всички ръце, които стоят на мое разположение. Ето договорите, които съм подготвил само за подпис.

— Дайте ги!

Графът вземаше лист след лист, прочиташе го внимателно и го скрепяваше после с подписа си. Накрая извади от едно ковчеже печат и ги подпечата.

— Тъй — рече Натер ухилено и с дълбок поклон. — Вече подписано и подпечатано от новия херцог. Сега заповядайте и аз ще пусна в ход всички пера!

— Ваше сиятелство — прошепна Макс. — Сега е времето да се отдалечим.

— Да се връщаме тогава, аз знам достатъчно — гласеше отговорът.

Те поеха по обратния път и стигнаха в градината, като Макс затвори отново прозореца. Старият Брандауер се беше много угрижил и се зарадва да види отново двамата, без да ги застрашава нещо.

— Бързо в лодката, преди съзаклятникът да е дошъл! — повели херцогът.

Те се прехвърлиха през зида и после в лодката. Макс седна при кормилото, а баща му взе греблата.

— Накъде, Ваше сиятелство? — попита докторът.

— В жилището на Натер!

Макс не отговори. Работата сега беше стигнала толкова далеч, че можеше да се сложи ръка на този човек и книгата му.

Лодката полетя през Олер и скоро тримата стигнаха пред странноприемницата на добрата фрау Барбара Зайденмюлер. Тя още не беше затворена. Макс влезе сам в

общия салон. Няколко маси бяха заети. В най-предния ъгъл седяха тримата калфи, които при влизането му се надигнаха почтително.

— Как мина? — попита той.

— На заповедите ви, хер доктор, допре! — отговори Томас.

— Наредете бирата и пурите ви да минат за моя сметка! Къде е съдържателката?

— Току-що излезе там от кухнята. Макс я отведе настрани.

— Хер Амброзиус Натер още ли живее при вас?

— Да.

— Взема ли със себе си ключа, когато излиза?

— Да.

— Значи не можете да влезете в стаите му?

— Аз притежавам ключ-майка.

— Вземете го моля!

Макс мина с нея през кухнята, където се намираше ключът, в осветения коридор.

— А-а, прекрасна вечер, хер Брандауер! — поздрави тя, като забеляза там ковача. — Също и на вас, майн хер... о, нима е вярно? Та това е...

— Тихо, фрау Зайденмюлер! — пресече я разпознатият херцог. — Отключете бързо!

Тя се завтече по стълбите нагоре и отвори стаята.

— Но аз трябва първо светлината...

— Няма нужда, никой не бива да узнае кой е бил днес тук. Разбирате ли?

— Много добре, Ваше сиятелство.

— Натер ще дойде всеки момент. Изчакайте го в коридора и му кажете, че тук има няколко господа, които наложително трябва да говорят с него по днешната работа. Сега вървете!

Съдържателката се подчини на заповедта. Едва бе оставила стълбите зад себе си и дребният съзаклятник вече пристигна.

— Добър вечер! Някой да е питал за мен?

— Трима господа.

— Как се казват?

— Не зная. Трябваше да ги отведе във вашето жилище.

— Ха, та нали го бях заключил.

— Господата пожелаха така, защото искаха да избегнат влизането си долу. Трябваше да ви кажа, че имали да говорят по днешната работа с вас.

— Тогава са добре дошли!

Дарителят на светлина изкачи стълбището и влезе в тъмната стая.

— Добър вечер!

— Добър вечер! — прозвуча трикратният отговор.

— Откъде? — Той искаше да се увери следователно дали си има работа с приятели.

— От битката — отвърна Макс.

— Накъде?

— Към победата.

— Тъй, бъдете добре дошли и позволете да запаля светлината!

Докато той се занимаваше още с лампата, Макс се плъзна безшумно към входа, докато баща му застана до вратата, която водеше към съседната стая. Херцогът остана спокойно да си седи.

Натер запали сега лампата. Нейната светлина падна върху лицето на владетеля.

— Е, приятели, какво ви води...

Той запъна ужасен посред словото, защото беше разпознал седящия. Един поглед срещна другите двама и техните стойки го осведомиха, че тези мъже не са дошли с приятелски намерения при него.

— Вие се изплашихте? — попита херцогът невъзмутимо. — От какво?

Запитаният бързо се беше окопитил.

— Ваше сиятелство, само високият ранг на визитата ме изненада.

— Ами! Зарежете ги тези детинщини! Не им е тук мястото. Вие се казвате?

— Амброзиус Натер.

— И сте?

— Рентиер.

— Можете ли да се легитимирате?

— Напълно. Да покажа ли на Негово сиятелство въпросните документи?

— Не е нужно. Вие сте Дарител на светлина. Не знаете ли, че под страх от смъртно наказание е забранено да се членува в този съюз?

— Ваше сиятелство, Бог ми е...

— Не се кълнете, мерзавцо! Аз веднага ще ви улича. Бръкнете във вътрешния си джоб и ми предайте документите, които граф Хоенег току-що подписа, подписа вече като „новия херцог“, както вие самият се одързостихте да кажете.

Съзаклятникът стана смъртноблед.

— Ваше сиятелство, аз не притежавам документи, които...

— Стига! Вадете ги или ще наредя да ви вържат!

Сега Натер бръкна във вътрешния джоб. Той пребледня още повече, ала тъмните му очи заблестяха. Беше обърнат с гръб към вратата и не забеляза, че Макс е пристъпил зад него.

— Добре, ще ги извадя и на всичко веднага ще туря край! Долу потисника!

Вместо документите той измъкна един револвер и протегна ръка за изстрел. Но един удар от пестника на Макс я свали и револверът падна на пода. Херцогът остана спокойно седнал, ала старият Брандауер също приближи и в една минута Натер бе така здраво овързан, че не можеше да се помръдне.

— Книжата! — заповяда херцогът.

Макс ги извади и му ги подаде. Херцогът ги прочете.

— Княжеубийство, преврат, държавна измяна и пазарлък с трона! Оставете човека да си лежи и подложете стаята на щателно претърсване!

Брандауер потърси най-напред секретни чекмеджета. Мебелите, които принадлежаха на съдържателката, не бяха снабдени, наистина, с такива отделения, ала пътническият куфар на рентиера имаше двойно дъно и там лежеше цяла камара книга, изписани с шифър.

Плененият бе следил претърсването със спокойни очи, без дума да обели. Сега се изсмя подигравателно:

— Това е документацията на цяло едно съзаклятие, Ваше сиятелство! Опитайте да я прочетете!

Макс хвърли поглед на един от листовете.

— Ще бъдем ли в състояние да я дешифрираме? — осведоми се херцогът.

— Аз мога да чета текста.

— Ха! — изхили се Натер. — Нека си троши зъбите ковашкият хлапак!

Макс извърна напълно лице към него.

— Твоята наглост, негоднико, се равнява на безсъвестността ти, но за твое успокоение ще ти кажа, че вече познавам този шифър и имам неговия ключ в джоба си. Спомняш ли си онази вечер в жилището на Хоенег, в която ти си предложи услугите да издириш циганката и да я лишиш от притежанието на известни документи? Аз стоях зад завесата в библиотеката и чух всяка дума. Ще ти призная, че преди туй вече бях направил една тайна визита в „Светия светих“ на графа, при което ми попадна в ръката неговият тайнопис.

— Мерзавец!

— Ха! Тази дума звучи забележително в устата на човек, цялото жизнено дело на когото се състои от вероломства и интриги! Но чуй нататък! Аз бях този, който откри тайните ви срещи в манастирските руини, и аз ви подслушах и тази вечер в палата на графа. Известна ми е всяка дума, изречена там, да, знам дори че ти пое убийството на Негово сиятелство, и че всяко колелце ще изпълни своя дълг, веднага, щом графът

даде сигнала. Аз съм също скритото око, за което преди малко говори с Хоенег. Вашата криптограма не издава много остроумие. Да прочета ли книгата, Ваше сиятелство?

— Не. Аз имам много работа за вършене. Но ти ще останеш и ще представляваш пленника пред всеки посетител, отбил се тук! По този начин ще се запознаем с още някой и друг, който ни е останал непознат. При това ще имаш време да нанесеш в порядъчен шрифт на хартия тези писаници. А ти, Брандауер, ще се погрижиш за закрыта кола, която сам ще караш! Ще натовариш тайно този човек, който се нарича Натер, и ще поемеш по шосето за психиатрията, където трябва да пристигнеш точно по обяд! Ще питаш за мен! Аз ще бъда там. Естествено никой не бива нищо да знае. Лека нощ!

Той тръгна. Старият Брандауер също се отдалечи и само Макс остана при своя пленник. Той му напъха една кърпа в устата и го изтегли в ъгъла, където можеше постоянно да го държи под око. После се зае с дешифрирането на намерените в куфара документи...

На другото утро един херцогски лакей влезе в графския палат и предаде на графа едно собственоръчно написано от херцога писмо, което съдържаше приятелска покана за разходка с карета.

— Кажете на Негово сиятелство, че веднага ще се явя!

Той облече парадна униформа, нареди да го прекарат с лодка през Олер и се отправи към замъка, където беше посрещнат още на стълбището от херцога, чиято физиономия издаваше единствено доброжелателство.

— Добро утро, скъпи братовчедо! Да не ви смутих в някои важни дела?

— Аз съм по всяко време на разположение на Негово сиятелство!

— Утрото е прекрасно, а аз се чувствам малко изтощен, и поради това предприемам един малък излет. Искате ли да се присъедините?

— Позволенията ви е за мен едно ценно отличие.

— Тогава елате!

Той го улови под ръка и закрачи с него към двора на замъка, където два врани коня вече риеха нетърпеливо с копита пред една бляскава карета. Те се качиха.

— Напред!

Кочияшът само вдигна ръка. Конете потеглиха, каретата затрополя ходом през града и после полетя по шосето. Двамата мъже дълго време се държаха мълчаливо. В душата на графа лека-полека започна да се надига едно определено неприятно чувство. Шосето водеше към лудницата, в която се бе разиграло онова досадно събитие, до разискването на което между него и херцога още не беше се стигнало. Дали това преследваше днес този? Той трябваше да добие сигурност и ето защо наруши мълчанието.

— Смея ли да попитам Негово сиятелство доколко далеч замисля да удължи разходката?

— Толкова далеч, докато враните се уморят. Те са стояли дълго в конюшната и е редно да се поразтърчат веднъж порядъчно. Или вие желаете по-скоро да обръщаме?

— Аз имам още в предиобед важни съвещания.

— Ще трябва да ги отложите, драги графе, защото аз също имам едно-друго на сърцето, което сигурно не е от по-малка важност. Аз се нуждая от вашия съвет.

— Моите слаби сили са на разположение на Ваше сиятелство.

— Вие знаете безграничното ми доверие към вас. То е причината да не хвърлям навсякъде личен поглед и поради това в някои пунктове съм по-малко осведомен от вас. Тъкмо сега се предлага отново възможност да ви помоля за разяснение. Какви са отношенията ни със Зюдерланд?

— Те са по всеки параграф приятелски.

— Но се чува все пак за тайно съсредоточаване на войски по границата?

— Маневрени учения, Ваше сиятелство.

— А-а, такава ли била работата! Вие осведомен ли сте за намерението, довело Нурван паша в Зюдерланд?

— По здравословни съображения.

— Говори се, че щял да поема командването на някаква марина?

— Султанът не би дал на разположение своя капудан-паша.

— А ако все пак го стори?

— Невъзможно! Но аз веднага ще бъда информиран.

— Принцеса Аста ми каза, че в рамките на три дена възнамерява да напусне Норланд.

— За жалост!

— Тази както духовита, така и сантиментална млада дама ми стана приятна. Ще се чувствам малко самотен и поради това отзовах барон Виктор фон Фалкенау, понеже забелязвам, че много съм се затворил и се нуждая от компания. Колко дълъг отпуск има неговият син?

— За неопределено време.

— Него също бих желал да видя. Доведете го телеграфически!

Физиономията на графа остана непроменена, ала не така спокойна бе неговата вътрешност. Какво трябваше да значи този странен разговор? Защо херцогът приказваше все за неща, които при настоящите обстоятелства бе най-добре да останат неспоменати?

Отново настъпи продължително мълчание, докато минаха край една закрыта кола, на капрата на която седеше придворният ковач.

— Познавате ли този мъж, драги графе? — попита херцогът.

— Естествено! Ковачът Брандауер.

— Той е честен и верен поданик! Няма много от този сорт. Неговият син е от същата проба. Аз съм го взел под специална закрила и съм убеден, че има бъдеще.

Това бе отново един язвителен намек към графа. Той го почувства много добре, ала трябваше да премълчи. След известно време над градчето се видяха покривите, кулите и зъберите на здравното заведение.

— Имате ли нещо да възразите срещу предложението ми да посетим психиатричната клиника, драги графе? Все ми се иска да изненадам управата. Ще ви бъде ли удобно?

— Разбира се.

— Човек никога не може да държи достатъчно зорко под надзор един такъв дом, както и вие навярно бездруго знаете. Впрочем дирекцията тук е само временна — едно положение, което ние можем да отстраним.

Каретата спря пред портата на клиниката. Хората бяха видели да идва и разпознали пасажерите ѝ. Двама лекари — бившите асистенти, стояха в директорската стая в готовност за посрещане и съпровождане на високите господа. Представиха им книгите, в които цареше образецов порядък.

— Преди да пристъпим към проверката — рече херцогът — искам да направя още една малка забележка. Придворният ковач ще пристигне тук съвсем скоро, за да предаде един, както изглежда, неизлечимо болен, с когото трябва да се отнасяте с най-голяма строгост. Дръжте всичко в готовност за приемането на един буйстващ от най-лош сорт! Нека веднага с пристигането си бъде отведен в номер едно и да стои усмирителна риза. Когато стане това, уведомете ме!

— Както заповяда Негово сиятелство — рече единият лекар. — Но позволете забележката, че номер едно е една от най-големите килии, която трябва да се ползва за двама пациенти.

— Зная. Скоро ще пристигне и втори, който ще прави компания на първия.

Един знак на лекаря бе достатъчен да повика в приемната неколцина надзиратели за посрещането на очаквания. След това херцогът се обърна отново към графа.

— Касае се, както казах, за един буйстващ от най-лош тип. Подхвърлиха ми, че сте познавал този мъж.

— Как е името му, Ваше сиятелство?

— Амброзиус Натер.

Графът рязко трепна, ала мигновено се овладя.

— Ваше сиятелство, аз не познавам никакъв Натер.

— Но някой си мосю Мерикур?

— Също не.

— Трябва ли моят достоверен източник да се е заблудил? Аз ще ви представя болния. Може би тогава ще си го спомните.

В този момент на входа се позвъни. Херцогът извади бележника си, написа няколко реда, откъсна листа и го предаде на двамата лекари.

— Майне херен, тази заповед да се изпълни стриктно и дословно.

Затворените хвърлиха един поглед на написаното и им пролича, че то буквално ги ужаси.

— Възможно ли е, Ваше сиятелство? — попита единият кажи-речи разтреперан.

— Не само е възможно, но аз ви го повелявам. В името на моята немилост!

— Подчиняваме се, Ваше сиятелство. Но вѐн се позвъни. Сигурно очакваният пациент е пристигнал.

— Нека се отправим тогава към номер едно!

По пътя към крилото, където биваха настанявани опасните за обществото луди, Хоенег бе връхлетян от неизразими чувства. Какво ли означаваше всичко това? Беше ли получил херцогът сведения за съзаклатието и обезвредил Натер? Като котка с мишка ли си играеше с него, графа? Или всичко бе само един предупредителен изстрел, даден, за да го слиса и подведе към непредпазливост? Само че тук щеше да се измами в него! Хоенег не бе мъжът, който ще изостави позицията си още при първата атака.

Когато стъпиха в коридора, където се намираше номер едно, насреща им прокѐнтя силен рев.

— Вече стегнат в ремѐците? — осведоми се херцогът.

— Да, надзирателите процедират съгласно заповедта на Ваше сиятелство.

— Тогава елате!

Вратата на килията стоеше отворена. Четирима яки надзиратели бяха застанали до усмирителния стол, на който новопристигналият бе здраво овързан. Срещу него имаше втори, празен стол. Двата бяха скрепени към зидовете с железни скоби. Веднага щом надзирателите видяха господарите, отстъпиха, за да направят място.

— Хер графе, познавате ли този мъж?

Това Хоенег не беше очаквал. Той бе на мнение, че владетелят е получил известия с някакъв подозрителен характер и възнамерява да го сплаши, но не бе и сънувал, че Натер, тарторът в цялата работа, е попаднал в клопка. Ето защо сега при вида на вързания го прониза могѐщ страх, така че той, макар и само за частица от секундата, изгуби и ума, и дума.

— Мер... ах... не, Ваше сиятелство, той ми е напълно непознат.

— Това е онзи Мерикур, чието име вие току-що понечихте да изречете, и когото обещах да ви представя.

— Какво е сторил, Ваше сиятелство?

Графът беше възвърнал самообладанието си. Той светкавично схвана, че херцогът трябва да е узнал всичко, и че развързката няма да се реши в открито сражение, а нейният час е ударил тук, сред мрачните зидове на лудницата. За собствената си персона никак не се боеше. Той си правеше илюзии, че се издига над човешкото правосѐдие, и не бе забелязал, че лекарите зашепнаха тайно зад гърба му с надзирателите. С поставянето на последния въпрос отстъпи в предизвикателна поза крачка назад и погледна херцога твърдо в очите. Този се усмихваше равнодушно.

— Достойният за съжаление мъж страда от нещастната натрапчива идея, че може да детронира херцози и на тяхно място да възкачва графове.

— Това удостоверено ли е, Ваше сиятелство?

— Напълно и изцяло.

— Чрез непогрешими лекарски и официални свидетелства?

— Чрез същите непогрешими документи, както например някога при хер фон Волрат и циганката Лилга.

— Ваше сиятелство, върховното ръководство на тази клиника засега лежи изключително и единствено в моята ръка, в друга — не.

— А кой стои над вас?

— Никой.

— Я гледай! Да считам ли, че съм поставен в положението и у вас да доловя следата на една фатална умопомраченост?

— Подобни опасения изобщо не съществуват. Моите трезви мис...

— Трезви? Аз бих могъл да твърдя, че в последно време вие се намирате в една гибелна обърканост.

— Ах! Негово сиятелство говори по такъв начин пред тези хора тук! Е, добре, тогава нека ви кажа, че тази обърканост ще се разпространява, докато се разпростре по цялата страна! Тя ще доведе до криза, чрез която ще стане очевидно, че безумието на този мним болен не е нищо друго, освен много добре обоснованият стремеж да направи Норланд щастлива.

— Прекрасно! Какво щастие имате предвид? Това тук?

Той бръкна в джоба и извади документите, които графът вчера бе подписал на Дарителя на светлина. Усмехнато ги поднесе под очите му. Хоенег ги позна и посегна припряно. Очаквал нещо такова, херцогът ги дръпна светкавично. Тогава другият го улови за ръката.

— Тези книжа ми принадлежат. Дайте ги!

— Хер графе, помислете кой стои пред вас!

— В този миг само един крадец, който си е присвоил моята собственост. Давайте ги или...!

— ...или какво? Хер граф, вашето умствено разстройство, за което говорих преди малко, става все по-ясно изразено. Наистина ли трябва да ви смятам за душевноболен?

— Давайте си ми документите!

Хоенег хвана херцога за гърдите. Този остана спокоен и само каза:

— Майне херен, виждате, че този мъж е душевно разстроен. Той нарича монарха крадец и дори му посяга. Изпълнете дълга си, предоставям ви го за лечение!

В миг графът беше сграбчен от четиримата надзиратели. Той се бранеше с всички сили, ала усилията не му помогнаха нищо. Беше надвит и вързан на празния усмирителен стол, така че седеше очи в очи със съюзника си отсреща. Една запушалка в устата му пречеше да говори.

По един знак на херцога другите излязоха от килията, така че той остана насаме с двамата арестанти.

— Сега, хер графе, ще трябва да ме изслушате, без да ми досаждате с вашето безумие. Вие сте роден на най-високото стъпало на нашата обществена йерархия, но трябва да призная, че моралните ви ценности дават основание да ви считам за съпринадлежащ към най-ниското стъпало. Гнус ме е да изброявам всички ваши престъпления и мога само да изтъкна, че спрямо вас и изобщо пред целия свой народ се чувствам като наместникът на един Бог, Чиято любов, милост и състрадание изпълват целия всемир, но и Чиято святост и справедливост знаят да накажат всеки според степента на неговото прегрешение. Този посветен на хуманността дом трябваше да служи като зала за инквизиции на вашите жертви, които сте карал да измъчват, докато безумието действително стигнело до изблик. Сега то ще бъде мястото на вашето изкупление и вие ще имате възможност да хвърлите поглед върху

страданията, които вашето оскотяло сърце е причинявало на невинните. Не си мислите, че ще се изплъзнете от моята ръка! Сегашните служители на тази клиника са ми верни и предани, тъй като аз отстраних вашите креатури. И както вие самият не узнахте къде се днаха вашите два инструмента, то така и никой си няма представа къде се намирате вие. Политическите ви низости са прозрени. Вие сега сте само един номер, докато един ден евентуално ви позволя да се появите отново като едно самоосъзнато Аз.

Той напусна килията, която бе заключена след него, и той се отправи с лекарите в служебната стая.

— Майне херен — повели тук, — радвам се да мога да ви изразя моето признание и задоволство. Аз се виждам принуден да поставя ръководството на тази клиника в други ръце. Решението ще взема съобразно прослужените години, но ще определя заплатите ви в еднакъв размер, а вие и иначе ще бъдете напълно равнопоставени. Що се отнася до днешното събитие, то на първо време ще остане в най-дълбока тайна. Графът се провини в различни престъпления, за които вие по-късно ще чуете. Той ще остане временно тук като пациент, но неговият събрат ще отиде в собствена килия, за да не могат да замислят общи машинации. Онзи от вашите служители, който издаде настоящото местопребиваване на графа, ще бъде третиран като държавен изменник. По-нататъшните заповеди ще получавате чрез мен или хер доктор Макс Брандауер, на когото трябва да гледате като на свой началник. Вие го познавате от неговите предишни визити тук. Сбогом!

Той напусна клиниката, качи се в каретата и пое в галоп към града, близо до който задмина ковача. Нареди на кочияша да спре и се качи в колата на своя бюргерски приятел, на когото нареди да кара към странноприемницата на Барбара Зайденмюлер. Тъй като се бе отдръпнал под кожения гюрюк, не бе видян от никой срещнат. Също и когато слезе при странноприемницата нямаше никой наблизо, така че остана напълно незабелязан. Двамата се качиха по стълбите и завариха Макс да подрежда документите. Той се надигна и поздрави благоговейно.

— Готов? — запита херцогът.

— Току-що, Ваше сиятелство!

— Всичко е дешифрирало?

— Да.

— Какво съдържат документите?

— За щастие всичко, което трябва да знаем, и най-вече пълен списък на всички съзаклятници, на които се възлага значителна роля във въстанието. Сред тях се срещат имената на множество видни офицери и цивилни.

— Да отидем в съседната стая за в случай, че Натер получи някаква визита, и ти ще прочетеш на глас всичко?

— Няма ли Негова светлост да предпочете в замъка...?

— Тук няма време за губене и всяка минута е ценна. И аз впрочем не знам дали ще мога да се отправя оттук право в замъка, или дългът няма да ме призове по-напред на друго място. А и ти трябва да си сега тук, за да посрещаш евентуални посещения на Дарителя на светлина.

— Какво трябва да сторя, ако дойде някой от съзаклятниците?

— Залавяш го и го държиш на скрито.

Те минаха в съседното помещение, където Макс започна да чете на глас. В упованието си в своя тайнопис съзаклятникът беше правил до последния ден изчерпателни записки относно цялостното развитие на въстанието, подготвяно вече дълги години, много вероятно за да ги изпрати по-късно на своя началник и по този начин да постави заслугите си в надлежната светлина. Не липсваше нищо, освен дипломатическата преписка, която тайно бе водена между граф Хоенег и различните сили. Тя естествено не можеше да бъде в притежание на Дарителя на светлина.

— Да ги имам тези неща в ръцете — гневеше се херцогът, — щях да ги публикувам и да дамгосам всички кабинети, които са се впуснали в такива преговори

с предателя.

— Какво решава Негово сиятелство въз основа тези документи?

— Ще наредя незабавно да арестуват всички съзаклятници. Така хидрата ще изгуби главите си и ще ми падне в ръцете.

— Не би ли могло при значителния брой на тези хора да се прояви някоя небрежност, или да се промъкне измяна?

— Аз ще възложа ареста само на доверени служители!

— И все пак сред тях може да се намери някой, в когото Ваше сиятелство да се мами. Не успее ли задържането макар и само на един единствен, то е лесно възможно той, за да се спаси, да хвърли искрата в бурето с барута, което вече е пълно до ръба, както за съжаление се убедихме.

— Значи да си оставя хората на свобода?

— Не, Ваше сиятелство. Ние трябва да ги обезвредим, но по начин, даващ ни пълната гаранция, че няма да се измъкне нито един-едничък.

— Ти знаеш ли някой такъв начин?

— Арестуваме ги, и то всички едновременно с един удар.

— А-ха! Тогава трябва да опитаме да ги съберем на някое определено място?

— Това имах предвид.

— Къде?

— На тяхното обичайно място за сбирки — манастирските руини.

— Това действително би бил отличен план, стига да можеше да се реализира.

— Неговото реализиране е лесно. Този Натер нали е извършил непредпазливостта да предостави един цялостен обзор върху пълната си кореспонденция. Първо, от нея познавам неговия стил и, второ, схващам, че всички отличени трябва често да са посещавали вече руините. Ние им телеграфираме и им назначаваме среща за утре, тъй като за днес е вече късно, в полунощ при руините. Те със сигурност ще дойдат. Мястото ще бъде обградено от войска, което хауптман Хелбиг, като познаващ вече терена, най-добре ще съумее да проведе. Така ще имаме убеждението, че ни се е изплъзнал нито един.

— А местните?

— Те са петима, чието арестуване ще дойде по реда си след залавянето на другите и няма да представлява трудност.

— Така да бъде! Напиши „поканите“ веднага! Но се погрижи никой да не ни надникне в картите! Ти, Брандауер, иди при хауптман Хелбиг и виж как стоят нещата с придворния съветник! А ти, Макс, ще ме придружиш до замъка веднага щом свършиш! Има още много работи за обмисляне, за което се нуждая от твоя съвет...

20. ПРЕД РЕШИТЕЛНИЯ МИГ

Денят след задържането на Натер и Хоенег беше минал. Херцогът бе събрал в своите най-тайни покои известен брой верни мъже, които под негово и на младия Брандауер ръководство опитваха да уреждат повеляваните от настоящето работи.

Касаеше се да се прилага крайна предпазливост. Вярно, главатарите на заговора вече се намираха зад ключалки и резета, но с това още не всичко бе спечелено. Съзаклятието беше подготвено на твърде широка основа и една непредпазливост можеше да срине постигнатото досега.

От това съображение бе важно преди всичко за вчерашните събития нищо да не се разчуе. Веднага след връщането си в столицата херцогът беше изпратил един куриер до жилището на Хоенег със съобщението, че графът е трябвало да предприеме едно непредвидено пътуване, от което няма да се върне преди изтичането на няколко дни. За да не възникне някакво подозрение и да се прилъжат съзаклятниците със сигурност, бяха се отказали и от надзираване палата на Хоенег. Приемаха, че най-малко част от прислугата беше посветена в планове на своя господар, и не бе изключено, в случай че нещо се усъмнят, да намерят средства и пътища да предупредят застрашените.

Прилаганата досега предпазливост бе дала своите плодове. Никой във Фюрстенберг, освен участниците, не подозираше ни най-малко за случилото се. Въпреки това работата висеше, както ще видим, само на косъм, за да падне опасната искра в бурето с барута и причини необозрими опустошения.

Беше станало нощ и един слуга доложи за посещението на двама мъже, които молели за разговор.

— Кои са те?

— Искат да кажат имената си лично на Ваше сиятелство.

— Как изглеждат? В толкова късен час човек моли за разговор само поради изключителни подбуди.

— Изглежда са мъже от обикновен произход. Имат гъсти големи бради и носят работно облекло.

— Нека ги пусне Той!... Макс! Повиканият излезе от съседната стая.

— Двама мъже молят, премълчавайки имената си, за разговор. Викам те заради своята сигурност.

Въпросните се появиха. Поклонът им не беше по маниера на работниците.

— Какво желаете? — поиска да знае херцогът.

Тогава по-младият сне брадата и перуката си и неговият придружител стори същото.

— Артур! — извика Макс.

— Фалкенау! — пък херцогът.

Двамата се завтекоха към споменатите, за да ги поздравят сърдечно.

— Идвате точно навреме и много по-бързо, отколкото си мислехме. Хер капитан, вие трябва след получаването на моята телеграма да сте разгърнал едва ли не бързината на птица, иначе е невъзможно да сте вече тук.

— Негово сиятелство ми е изпратил телеграма? — попита Артур учудено. — Не знам нищо за нея. Ако не е била прихваната на границата, то сигурно е пристигнала след нашето заминаване.

— Кога напуснахте Карлсхафен?

— Вчера сутринта.

— При това положение наистина няма как да сте получил телеграмата ми, която тръгна за вас едва вчера по обяд. Но защо тоя маскарад?

— Не знаехме състоянието на нещата и заради Хоенег счетохме за уместно да не допуснем никой да узнае за нашето пристигане.

— Отлично! — одобри херцогът. — Въпреки това предпазливостта ви е била излишна. Граф Хоенег от вчера заран се намира в сигурна тъмница. Подробностите ще чуете по-късно, тъй като не ни остава време за дълги обяснения. Капитане, вие се намирахте известно време в Карлсхафен. Познавате ли укрепленията на този град?

— Много точно. Изготвил съм си дори план.

— Браво! Чувам, че зюдерландската флота се събирала понастоящем там на среща от заплашителен характер?

— Такава беше планирана. В този миг обаче там не лежи на котва нито един-единствен боен кораб, флотата е обсебена.

— Обсебена? По какъв начин?

Артур разказа на херцога подробно нещата, които знаеше, и обстоятелствата, които вчера сутринта бяха направили необходимо спешното им заминаване от Карлсхафен.

Херцогът го изслуша с напрежение и после попита:

— Бихте ли се осмелил да проведете един удар срещу Карлсхафен?

— Ако Негово сиятелство ми повери необходимите съдове, да.

— Ние вече взехте превантивни в това отношение мерки. Графът възнамеряваше да разпилее нашата флота, както е сторило онова братство със зюдерландската, ала за щастие аз все пак намерих време да осуемя номера. За колко бихте могъл да стигнете до остров Бартоломе?

— Ако веднага взема извънреден влак, след два часа ще съм в устието на Олер, а оттам моята яхта ще ме откара до острова за четири часа.

— Вашата яхта? Та тя трябва да е някой повече от отличен съд.

— Такава си е наистина. Смя ли да попитам защо Негово сиятелство ме праща към Бартоломе?

— Защото там е сборният пункт на нашата флота. Аз реших да ви поверя не само нападението срещу Карлсхафен, но и върховното командване на цялата си marina. Необходимите указания ще получите в съседната стая.

— Най-покорна благодарност, Ваше сиятелство!

— Вие сте още млад, наистина, ала въпреки това единственият, когото считам способен да се заеме с прочутия Нурван паша. В случай че ударът, който ще се извърши тази нощ, успее, веднага ще дам заповед за качване по корабите войските, предназначени за дебаркиране в Карлсхафен. С тяхното командване ще натоваря вашия баща барон Фалкенау.

— Ваше сиятелство... — поиска да се впусне ощастливеният в изрази на благодарност, ала херцогът му пресече словото.

— Стига, стига, драги бароне, аз зная че мога да разчитам на вас. Вие сте единственият офицер, който може да заеме този пост. Ние избрахме — обърна се той отново към капитана — остров Бартоломе, понеже лежи извън обичайния курс. Следователно нашето намерение не може да бъде лесно разкрито. А това е от особено значение, както изрично искам да отбележа. Ако наистина се стигне до война, което чрез потушаване на революцията се надявам да предпазя, то желая поне Норланд да не носи вината за това. Ето защо флотата ще остане да лежи на котва при острова, докато Зюдерланд открито се изясни. Разбрахте ли ме, хер капитан?

— Много ясно, Ваше сиятелство, и се надявам моят херцог да бъде доволен от постиженията ми.

— Тогава влезте!

Те пристъпиха в съседната стая, която понастоящем служеше като главно работно помещение...

Само след четвърт час двамата Фалкенау отново напуснаха замъка. След известно време вратата пак се отвори. Макс излезе, за да се отправи към манастирските руини, където съзаклятниците трябваше да бъдат арестувани.

Първоначално бе определено хауптман Емил Хелбиг да ръководи операцията. Но тъй като той беше получил впоследствие нареждането да обезвреди същата нощ живеещите в града тайни съюзници, то Макс се зае, макар да бе предостатъчно ангажиран с други работи, лично да проведе важния удар срещу Дарителите на светлина в манастирските руини.

Когато остави града зад себе си, той свърна по един път, водещ към намиращата се встрани гора. Едва бе навлязъл в нея и чу изкрякването на петле от пушка.

— Кой там?

— Приятел. Водете ме при командващия!

— Следвайте ме!

Макс бе отведен малко по-навътре сред дърветата, където се намираха командирите на разставената тук войска част.

— Тук има един мъж, който иска да отиде при хер лейтенанта — доложи постът.

— Кой сте вие? — обърна се офицерът към Макс.

— Доктор Брандауер.

— А-а! Много се радвам да се запозная с вас, хер доктор! Време ли е?

— Може би още не съвсем. Претърсихте ли терена, както трябва?

— Да.

— И какво решихте?

— Реших да дочакам вашата заповед.

— Хубаво! Времето на пристигане на съзаклятниците наближава. Ние ще ги оставим да стъпят сред руините. Дайте ми само няколко изпитани мъже, с чиято помощ ще наблюдавам събранието. В подходящия миг ще ви уведомя, след което обкръжавате руините. Заредили ли сте?

— Да.

— Който окаже съпротива, ще бъде застрелян. Но ще ви помоля само в краен случай да използвате огнестрелните оръжия! Трябва да опитваме да избягваме всяка дандания. Ако на някой се удаде да пробие кордона, двамата, между които се е изплъзнал, да го последват по петите и да се опитат да го задържат, а останалите звена веднага да затворят веригата. След един час ще се появи луната, чиято светлина ще ни е от голяма полза. Та моля ви за няколко мъже, хер лейтенант!

— Колко?

— Само двама, които в съответното време ще ви пратят обратно като куриери.

Той напусна, следван от войниците, гората и побърза предпазливо към руините. Застана зад храстите на същото място, където беше пленил придворния съветник. Отзвучаващи нагоре крачки му подсказаха, че вече неколцина от очакваните са пристигнали.

Скоро дойдоха повече, а след един час той можеше да си каже, че надхитрените затворници сега са се събрали всички. Кладенецът естествено беше твърде малък, за да побере всички, събранието значи бе разположено на открито между зидовете на руините. Той изпрати обратно двамата войника и зачака.

Само след десет минути единият се върна, водейки лейтенанта.

— Готово? — попита Макс.

— Готово!

— Добре-е. Сега аз ще се отправя към манастирския двор, за да доведа съзаклятниците.

— За Бога! Това означава да изтърчите право между зъбите на тигъра.

— Не съвсем. Аз притежавам един талисман, който ще ме закриля. Съберете тук няколко души повече!

— Вие наистина ли искате...?

— Да! Ще уредя нещата така, че противниците да слизат поотделно — по на петдесет-шейсет крачки един от друг. Вие ще имате само грижата изненадващото нападение да става безшумно. Докато единият бива връзван и отвеждан, вече трябва

да има хора в готовност за посрещането на следващия. Кога ще пристигнат колите за откарването на пленниците?

— След половин час. Заръчани са при гората!

— Сега аз отивам и след няколко минути ще бъда отново при вас.

— Но ако не дойдете, щурмувам гнездото.

— Ще настъпите, ако доловите изстрел! Само тогава ще съм в опасност.

Макс изкачи хълма. Там горе, където пътят излизаше на билото, беше попитан:

— Откъде?

— От битката.

— Накъде?

— Към победата.

— Братът може да продължи.

Той пристъпи напред и при меката светлина на изгрялата луна съгледа събранието, чиито членове бяха отчасти насядали по тревата и отчасти сновяха напред-назад между зидовете. Видяха го да идва и неколцина пристъпиха насреща му.

— Брат?

— Да.

— Откъде?

— От нашия майстор.

— А-а! Защо той още не идва?

— Беше възпрепятстван по важен повод и ме изпрати да ви доложам това. Наредете, моля, господата да се разположат така, че всички да могат да ме чуват.

Събранието образува един полукръг, в средата на който застана Макс.

— Братя мои — започна той — вие бяхте свикани, за да чуете, че новонастъпили обстоятелства правят необходимо стоварването на издигнатия вече чук. Мъжът, когото вие всички познавате, и когото аз днес все още ще наричам Натер, възнамерява едно голямо генерално съвещание, при което всеки един ще поеме своята роля. Той искаше това съвещание да се проведе в руините и отдавна вече щеше да е тук, ако не беше се явила една пречка. Целта на днешното събрание изисква важна писмена работа, за което е потребно светло помещение. Тъй като вие вече сте се събрали тук, хер Натер ви кани да дойдете в залата на „Тиволи“. Заведението се намира там долу край шосето, всички го знаете, съдържателят е дискретен мъж и се е погрижил да не бъдем изненадани.

— Майсторът там ли е вече? — попита един.

— Естествено, той ми нареди да ви помоля да напуснете руините поотделно, така че между единия и другия винаги да се съблюдава едно разстояние от петдесет-шестдесет крачки. Сега ще помоля господа военните да пристъпят напред.

Призованите излязоха от кръга на останалите.

— От списъка зная, че сте осемнадесет, и виждам, че не липсва никой. Пред вас ще изложа специалната молба да не отивате в „Тиволи“, а да останете тук. Спуснете се в кладенеца, където Негова светлост, чието име няма да спомена, ще ви потърси и ще ви предаде своите стратегически и тактически указания. Мога ли да докладвам, че сте готови?

— Да.

— В такъв случай аз привърших. И тъй, моля, да спазвате пак съответната дистанция! Сега аз тръгвам, после ще се видим отново.

Той се отдалечи и слезе по пътя.

— Кой там? — прозвуча долу тихо. — Брандауер.

— Ах, хер доктор. Слава Богу! Успя ли дръзновеното дело?

— Напълно. Хората от войската, като най-опасни и много вероятно въоръжени, аз обезвредих. Те остават горе в кладенеца, където са ни подсигурени.

— Великолепно! Другите?

— Ще идват поотделно в помената дистанция. Вие направихте ли вашите приготовления?

— Посрещането е така уредено, че съзаклятниците ще бъдат обработвани с прецизността на машина.

— Ето го идва първият!

Една фигура приближи бавно по пътя, отмина и изчезна. Не се долови нито звук. Вторият, третият, петият, десетият... всички те идваха, отминаваха и изчезваха със същото безмълвие.

Най-сетне и последният освен поста бе отминал.

— Всички? — попита лейтенантът.

— Да. Само стражът стои още горе. Убеден ли сте, че при вашите хора всичко е наред?

— Да. В противен случай щяха да ми докладват.

— Дайте ми само един унтерофицер и десет войници!

Лейтенантът се върна няколко крачки назад и даде съответното нареждане. Веднага след това приближи поисканото отделение.

— Хер унтерофицер, придържайте се до мен! Нека хората ви се освободят от пушките си и да ни следват безшумно. Те трябва само да ми помогнат да похлупя един кладенец — разпорежи Макс.

Той се заизкачва с унтерофицера. Горе към него прозвуча паролата. Той даде познатия отговор.

— Скоро ли ще дойде Негова светлост? — попита постът. — Нали и аз трябва да отида в „Тиволи“.

— Та Негова светлост е тук — отговори Макс, посочвайки придружителя си. — Вие можете да вървите, защото аз ще поема стражата. Останалите вече в кладенеца ли са?

— Да, всички.

— Тогава можем веднага да действаме!

При тези думи той хвана поста с лявата ръка за гърлото и повели на войниците:

— Вържете го и му запушете устата!

Това стана за нула време. Сетне те го последваха с тихи стъпки към кладенеца. Вържето висеше вътре. Макс го изтегли.

— Тъй, сега те са наши, защото не могат да излязат. Но за по-голяма сигурност ще покрием отвора така, че да осуетим всяко измъкване. Наоколо има камъни. Залавяйте се за работа!

Няколко плочести камъка бяха сложени върху кладенчовото гърло. Върху тях бяха струпани други, докато се получи нещо като пирамида, която отвътре бе невъзможно да бъде отместена. Пълководците бяха пленени без всякакъв изглед за съпротива.

Малко преди това, в непосредствена близост до столичния град се разигра едно друго събитие, което нито херцогът, нито Макс Брандауер бяха очаквали.

В психиатричната клиника ключарят и жена му седяха на вечеря. Но те, изглежда, се занимаваха повече със своите мисли, отколкото с яденето.

— Знаеш ли го наистина съвсем точно? — попита тя.

— Определено.

— Ужасно!

— Да, ужасно. Един граф в усмирителната риза!

— Без човек да може да даде на това гласност.

— Той винаги ни е давал добър бакшиш.

— Той Брандауер обаче хич нищо.

— И херцогът също не.

— Графът би платил много, страшно много само да можеше да се освободи.

— Естествено.

— Ние сме бедни.

— Макар да съм от толкова дълго на служба. Двайсет години вече играем в лотарията, без никога и един пфенинг да сме спечелили. Който си няма късмет!

— На всеки човек идва веднъж късметът. Главното е обаче веднага да се възползва от случая.

— Кога пък е трябвало аз да използвам случая?

— По-рано не, но днес.

— Кога и къде?

— Глупчо!

— Ха! Разбрах те вече. Но работата е рискована.

— Съвсем не. Ти имаш ключовете.

— Това е вярно. Аз мога да отида навсякъде.

— Ето на! Няма да мине много и надзирателят на първи коридор ще дойде да поиска да бъде сменен за вечерята. Тогава би могъл да уредиш пазарлъка. През това време никой няма да дойде.

— Човек не може да знае. Напоследък се случиха толкова много необичайни неща, та никога не си сигурен. Двамата лекари са все на крак.

— Аз ще застана на стража и ще те предупредя, ако забележа нещо подозрително.

— Хм-м, така става. Може би дори работата ще е много по-проста, отколкото се опасявам. Па нали и графът е сам в килията си.

— Виждаш ли! Работата изисква само малко кураж.

— Би могло да се опита. Колко да му поискам в този случай?

— Пет хиляди талера.

— Хич не ми хрумва! Ако ще рискувам такова нещо, то трябва да получа толкоз, че спокойно да мога да преживявам от лихвите.

— Е?

— Двайсет хиляди!

— О-о, това е прекалено много!

— Не. Графът като нищо ще каже „да“. Той е богат и сигурно ще даде сумата, ако има избор между свободата и лудницата.

— Е, тогава опитай!

— Ще отворя страничната порта и всичко така ще уредя, че върху мен да не може да падне никакво подозрение. Ама как да ми плати графът?

— Ще трябва да го уговорите.

— Искане ми се да обмисля нещата.

Той се облегна назад и заумува върху дръзкия план, додето споменатият надзирател се появи.

— Ключар, поemi моя коридор за половин час!

— Добре!

Той изкачи стълбите. Когато се убеди, че надзирателят се е отдалечил, а жена му застанала на своя пост, отвори килията на графа, влезе и разкопча ремъците на усмирительния стол.

— Хер граф!

— Кой... какво?

— Аз съм, ключарят.

— А-а, Той! Какво иска Той?

— Да ви спася!

С един скок графът застана на крака. Думата „спася“ беше възвърнала цялата му дееспособност.

— Той иска? Кога?

— Днес през нощта. Вие винаги сте бил добър и щедър господар, така че аз ще се заема с рискованото дело.

— Човече, ако Той ми казва истината, то аз ще Го възнаградя кралски. Да ми каже Той колко ще поиска.

— Колко ще има добрината хер графът да даде?
— Двадесет и пет хиляди талера, наброени още днес на плочата.
— Вярно ли, милостиви господарю? — попита ключарят, стреснат от размера на цифрата.

— Давам честната си дума.
— Къде и как ще получа парите?
— В брой в моя замък.
— Така не става. Би трябвало самият аз да дойда с вас, а после може да ме издадете.

— Нищо не вреди. Аз ще нося грижата за Неговата сигурност. Има ли Той жена?
— Да.
— Добре. Нека се погрижи Той значи за една кола за трима души и да вземе веднага жена си! Още с пристигането ни във Фюрстенберг ще си получи парите, а когато на сутринта открият моето бягство, Той вече ще е на път с препоръките ми за Зюдерланд.

— Аз ще го обсъдя с жена си, хер графе. Но сега трябва...
— Стой, още нещо! Как всъщност изглеждат нещата в столицата?
Ключарят го погледна учудено.
— Какво имате предвид, милостиви господарю?
— Е, от вчера сутрин нищо особено ли не се е случило? Имам предвид дали са извършени арести?

— Арести? Доколкото зная, не. Вярно, при хлебаря Кнаушке нахълтали с взлом, ама досега не са се добрали до дирята на крадеца.

Графът зяпна ключаря с безгранично изумление.
— И това е цялата новост в столицата?
— Да, кажи-речи. На Кожухарската улица също някаква злосторна ръка строшила една витрина...

— Човече? Тези неща са ми напълно безразлични. Аз имам предвид дали не е чул Той нещо за министъра на войната или... или... за шефа на полицията?

— Не.
Графът измери на няколко пъти възбудено килията. Та това беше във висша степен непонятно! Още не са предприети никакви арести! Сякаш хората си нямаха какво понятие за имената на останалите съзаклятници. Министърът на войната и шефът на полицията още си стояха на свободна нога! Но тогава и още нищо не бе изгубено, а, напротив, всичко спечелено, ако успееше да влезе във връзка с тях и им подадеше уговорения сигнал. Какъв триумф за него да спечели в последния миг играта от своите врагове, които го смятаха вече за безвреден!

Тази мисъл го въодушеви. С едно отривисто движение спря пред ключаря.
— Човече, да решава Той бързо! Аз трябва да съм свободен, и то още днес! В този случай съм готов да покача сумата на трийсет и пет хиляди талера. Да върви Той сега и да уговори работата с Неговата жена! И да вземе Той тази нощ няколко бланки за депеши!

— Добре — рече ключарят треперейки от възбуда. — Ще се пробвам в работата. Но сега трябва отново да ви пристегна.

— Ама не така сурово като преди!
— Не мога другояче, веднага би се забелязало.

Графът съзна, че трябваше да се подчини и се остави послушно да, бъде препасан с ремъците на стола. Ключарят излезе вън в коридора и чака, додето бе отново сменен.

После представи на жена си какво предложение му е било направено от графа. Тя бе прехласната, когато чу каква сума ще получат, и веднага се зае с приготвянето за едно тайно отпътуване.

Графът междувременно се отдаде на най-развинтени надежди. Те щяха да бъдат, наистина, значително снижени, ако знаеше, че всичко, всичко е разкрито. Но той не

можеше да подозира, че Макс Брандауер притежава ключа за цялата кореспонденция на Натер. Последният го знаеше действително, ала когато се видяха в килията двамата бяха със запушени уста, така че Дарителят на светлина не бе в положение да съобщи и най-малкото на своя графски доверител. За един миг графът се подвоуми дали да вземе веднага със себе си своя помощник, или не. Но си каза, че Натер така или иначе след няколко часа ще бъде освободен, а сега всяка минута бе скъпоценна. С това съдбата на Натер се реши за години напред.

Наближаваше полунощ, когато страничната порта на болничния зид се отвори, за да пропусне една жена и двама мъже. Бяха бегълците, успели в своето дело...

Като стигнаха при файтона, кочияшът стоеше при конете си. Графът пристъпи към него.

— Познава ли ме Той?

Запитаният можеше ясно да различи на лунното сияние чертите на графа.

— Разбира се, милостиви господарю!

— Тогава нека ме откара той първо до пощата! Но бързо!

Кочияшът се учуди, наистина, какво ли ще търси графът толкова късно в пощата, ала се подчини. След пет минути купето спря пред въпросната сграда и дежурният служител бе вдигнат от сън. Името на графа набързо го направи услужлив и след малко той вече изпращаше по телеграфа шифрованите известия. Адресът на едната депеша носеше името на княза на Зюдерланд.

Когато работата — беше я наблюдавал лично — бе уредена, Хоенег се облегна, отдишвайки дълбоко, на възглавницата на колата, която го понесе в лудешка бързина към столицата. Дългото три мили ⁸⁰ разстояние бе изминато за два часа. Първите улични фенери изплуваха от мрака и графът се наведе напрегнато от прозореца на купето, за да наблюдава живота по улиците.

Но колкото и да плъзгаше очи изпитателно наоколо, не съумяваше да открие нищо, което да разглежда като благоприятен признак за своите намерения. Само няколко окъснели гуляйджии крачеха с къде повече, къде по-малко сигурна походка към своите обиталища. Странно! Депешите трябваше все пак отдавна да се намират в ръцете на съзаклятниците и ако тези бяха предприели веднага уговорените стъпки, то последиците вече трябваше да са налице.

Едно дълбаещо безпокойство овладя Хоенег. То не улегна в никой случай, когато купето спря пред неговия палат. Нито един-единствен прозорец не беше осветен. Цялата къща тънеше в най-дълбока тишина, което въздейства на графа някак си злокобно.

Възбуден, Хоенег посегна към звънеца. Притичалият вратар бе немалко учуден да съгледа господаря си в такъв късен час. Графът не обърна внимание на удивлението му, а се запъти устремно, следван от ключаря и жена му, към своите стаи. След като облече набързо друга дреха, той отвори едно чекмедже на писалището си и взе пачка банкноти. Отброи от тях на масата съответното количество и се обърна после към ключаря:

— Да ги преброи Той, трийсет и пет хиляди талера!

Ключарят преброи с треперещи ръце банкнотите, а очите на жена му пламтяха от алчност тази сума в ръцете да получи.

— Правилно? — попита графът.

— Правилно! — отвърна мъжът. — Милостиви господарю, благодаря ви от все сърце за...

— Достатъчно вече! Той ми оказа услуга и аз му платих. Ние сме квит.

— Ама препоръките...

— ...няма да дойдат още сега в Неговата ръка. Та нали би могъл Той да допусне грешката да Го заловят още преди да е минал границата й тогава бих бил компрометиран. Ето адреса на един мъж, към когото може Той да се обърне, веднага щом стигне благополучно в Зюдерланд. Човекът ще се погрижи за Него от мое име.

Той нахвърля няколко думи на лист хартия и го подаде на ключаря.

— Колата стои още долу и Той сега ще направи най-добре да си плюе незабавно на петите. Та нали има Той сега достатъчно пари, така че няма нужда да бере грижа за своето преуспяване. Да остане Той със здраве!

Когато двамата си тръгнаха, Хоенег зашари в трескаво безпокойство из помещенията на жилището си. Отново и отново пристъпваше до прозореца, за да следи за признаци на необичайно вълнение по улиците, ала всеки път напразно. Минута след минута се точеха и четвърт час след четвърт час. Вече беше три часът сутринта, а още нито съзаклятник, нито куриер се весваше. Стоящият на декоративната масичка до стената часовник показва четири часа. Хоенег повече не бе в състояние да овладява тревогата си и позвъни. Камердинерът се появи със сънени очи, ала тутакси се ободри, като погледна в лицето на своя господар, чието идване бе напълно пропуснал.

— Жан, облече се бързо! Трябва да отидеш с едно известие до министъра на войната.

Служителят изчезна мълком и се върна отново след две минути. Междувременно Хоенег беше написал няколко реда на една визитка, която връчи на влезлия.

— Отнеси тази картичка на министъра на войната и не се връщай, преди да си получил отговор! Поогледай се също малко и по улиците и ми докладвай после наблюденията си! Не забравяй обаче, че ще броя минутите до твоето връщане!

Слугата навярно вече често бе изпълнявал подобни поръчения, защото не обели нито дума, а се отправи на път. Мина пълен половин час, докато в преддверието се доловиха крачки. С напрегнато очакване погледна Хоенег към влезлия лакей.

— Е?

— Милостиви господарю, не успях да предам визитката.

— Защо не?

— Защото Негово превъзходителство министърът на войната точно в полунощ е бил арестуван.

Графът имаше чувството, сякаш земята се отдръпна под нозете му. Краката му така отмаляха, че трябваше да посегне към един стол, на който буквално се срина. Не беше си правил сметката с такава новина. Неговите трескави очаквания се сринаха с един удар до нищожен размер.

— Разказвай! — избълва мъчително след време.

— Милостивият господар ми възложи да правя наблюдения по улиците. Но аз не забелязах нищо необичайно. Когато стигнах в близост до жилището на министъра на войната, видях там както обикновено да върви напред-назад един пост. Всичко както в друго време. Приближих до войника и понечих да го отмина. Той обаче насочи пушката към гърдите ми и попита: „Накъде?“ „При министъра.“ „От полунощ вече го няма. Той е арестуван.“ Аз много се изплаших, ала бързо се съвзех. „Знам това и съвсем не искам да отида при него, а при заместника му. Трябва да му поръчам да иде в замъка на херцога.“ „Той също не е вече тук. Тръгна за шефа на полицията, за да го арестува, а оттам при няколко други лица.“ Сметнах, че съм чул достатъчно, и се отдалечих, за да ви докладвам, милостиви господарю.

Графът беше слушал със скърцане на зъби. Сега скочи и тропна с крак по пода.

— Твърде късно! Ох, само един час по-рано да се бях освободил, тогава всичко щеше да се развие другояче. Нима не ви налегна ни най-малкото подозрение, когато завчера не се върнах от разходката с херцога?

— Подозрение? Негово сиятелство предаде чрез пратеник, че сте отпътувал.

— Глупак! Още ли не схващаш, че пътуването ми е било само една шашма, за да не се породи подозрение сред моите приятели? Но аз още нищо не съм изгубил. Тук, наистина, проиграх. Но само за кратко време! Аз пак ще дойда и тогава... тогава...

Той стисна яростно юмруци, при което ноктите му се впиха в месото. Когато гневният изблик се уталожи, продължи по-спокойно:

— Жан, накарай веднага да запрегнат! Бързо! Трябва да тръгвам и ти ще ме придружиш! След десет минути каретата да чака пред портата. Най-напред ще отидем до принцеса Аста.

— При принцесата? Но, милостиви господарю, в този ранен час!

— Все ми е едно! Принцесата трябва да тръгне с нас, защото свободата ѝ е застрашена, ако дори и един час още се застои. Сега много-много не питай, а се подчинявай! В посоченото време каретата да е спряла пред портата!

Дълго преди обичайното време се надигна от постелята новият директор на психиатричната клиника. Отговорността, която от вчера лежеше на раменете му, не го оставяше дълго да почива и той реши да направи една обиколка по килиите.

Започна от тази на графа и страшно се изплаши, когато намери помещението празно. Веднага събуди колегата си и свика всички служители. Излезе, че липсва ключарят. Почукаха напусто на вратата му и без много да се церемонят я изкъртиха. В напуснатото жилище сега намериха най-ясното доказателство, че тук е било подготвено едно спешно заминаване. По-нататъшните изследвания установиха, че бегълците са излезли през страничната порта.

Сега беше близо мисълта, че Натер също е избягал. За щастие скоро тези опасения се оказаха неоснователни — една макар и слаба утеха в нещастieto.

— За Бога, какво да правим? — попита лекарят.

— Колко наемни файтонджии има тук? — осведоми се новият директор.

— Четири.

— Четири души бързо да заминават при тях! Ако знаем с кого са пътували, ще научим и поетия път. Заръчайте ми една от четирите коли! Преди туй обаче трябва да телеграфираме.

— До кого?

— До херцога и доктор Брандауер. Може да се предположи, че графът е отишъл най-напред във Фюрстенберг, и ако телеграфираме, е възможно все още да бъде заловен там, стига да не е напуснал прекалено рано клиниката.

Говорителят отиде в стаята си и още не беше готов с приготвянията за път, когато един от пратениците влезе при него.

— Вече се връщаш?

— Да. Не можех да осигуря купе за хер доктора.

— Защо?

— Кочияшът, при когото бях пратен, не беше там. Неговият впряг бил поръчан вечерта от ключаря.

— Закъде?

— За столицата.

— Аха! Да отнесе Той веднага тези две депеша в телеграфната служба!

Той написа по няколко думи на две бланки, с които служителят се отдалечи. Един друг докладва, че след няколко минути пред портата ще спре един файтон. Новият доктор отпътува с него, докато колегата му остана да разследва следите от бягството.

В херцогския замък се провеждаше голям съвет. Владетелят бе решил да даде Конституция на народа, и то не само по съвета на доктора. Той беше осъзнал, че е липсвал на своя народ, липсвал с това, че бе предоставил дадената му власт в недостойни за нея ръце, и чрез това, че си бе въобразявал — тази власт е получил единствено от Бога, без да му е необходимо съгласието на поданиците.

От това прозрение не бе голяма крачката до убеждението, че е наложително да скъса в някои отношения с традициите на миналото.

И благородно мислещия херцог не се поколеба да стори тази крачка.

Арестуването на съзаклятниците бе извършено без ни най-малък инцидент и с това революцията можеше да се смята задушена още в зародиш. Но сега трябваше на мястото на един бунт, внушен от самомнителност и собствен интерес, да се постави нещо по-добро, което да допринесе повече полза и благо на народа. Ето защо

херцогът и неговите съветници не отидоха да почиват, а се съвещаваха относно Конституцията, чийто идеен проект Макс отдавна беше изготвил, без неговият кръстник да си е имал някакво понятие за това...

Три часа след арестуването на предводителите един лакей влезе в работната стая на херцога.

— В приемната има един мъж, който желае да говори с хер доктор Брандауер.

— Как се казва? — попита Макс.

— Томас Шуберт, главният калфа.

— Идвам... Позволява ли негово сиятелство...?

— Остани, Макс. Томас сигурно носи нещо важно. Нека влезе.

Лакеят се отдалечи и Томас мина през вратата, която се затвори след него. Той направи на присъстващите такъв поклон, че широкият му гръб образува прав ъгъл с краката, и после се изпъна в стегната военна стойка.

— Ваше сиятелство, ще разрешите ли да говоря с моя млад господар?

— Да говори Той!

— Мой най-допри хер докторе, беше връчена една депеша за вас.

— Носиш ли я? — попита Макс.

— Тук е! Майсторът не искаше да я отваря, понеже не пила адресирана до него.

Макс я отвори и прочете телеграмата.

— Това е добре. Можеш да си вървиш. Кажи на татко, че аз самият скоро ще дойда!

— Слушам, хер доктор!

С втори ъгловат поклон той изчезна от стаята. Макс се обърна отново към херцога.

— Ваше сиятелство, позволявате ли да прочета на глас тази депеша?

— Чети, моля!

— Тя е изненадваща и гласи:

„Горната пивница“, Валденбург Макс Брандауер!

Неприятелят идва,ходите са завардени от мои хора, той не може да мине. Ако имаме тук няколко оръдия, бихме могли да го задържим три-четири дни. Говорете бързо с херцога!

Лилга

— Не е ли забележително, Ваше сиятелство?

— Във висша степен. Имаш ли някакво обяснение?

— Може би Негово сиятелство знае, че по държавната граница се върти най-оживена контрабанда. Но какъв обхват има и колко хора са ѝ се отдали, това би могъл да каже само посветеният. Мисля, че няма да сгреша, ако ги преценя на неколкостотин души, които са майстори във владенето на оръжия и въпреки своя запретен занаят — верни и предани на своя херцог. Лилга, изглежда, в резултат на своя номадски начин на живот се намира в определено познанство с тях и упражнява сред тях едно не незначително влияние. Поради това ѝ се е удало да ги призове срещу приближаващите врагове.

— Но думите: „Неприятелят идва.“ Как си ги обясняваш?

— Ваше сиятелство, в това отношение аз също съм изправен пред загадка.

— Помисли! Без обявяване на война и без предшестващата размяна на дипломатически ноти!

Присъстващите съветници също не можеха да намерят обяснение.

— Колкото и невероятно да звучи новината — продължи Макс, бих желал да дам на Ваше сиятелство съвет да не я приема несериозно. Аз съм убеден, че Лилга притежава по-голямо познание върху тайното политическо положение, отколкото

някои държавни мъже, и ето защо приемам, че тя и сега знае точно какво прави. Енергично подкрепям с молба нейното желание пред Ваше сиятелство.

— Но редно ли е да поставя моите войници рамо до рамо с контрабандисти?

— Та нали не е нужно войниците да знаят заедно с какви другари се бият. Пък и още не може да се докаже, че наистина си имаме работа с контрабандисти. Не си ли послужил и испанското правителство с разбойници и контрабандисти срещу Наполеон? И прощавайте, Ваше сиятелство, кой прави мъжа контрабандист?

— Искаш да кажеш, законът или погрешната икономическа политика? Дързък упрек, Макс, който напълно се съгласува с гледището на твоя баща. Но аз не ти се гневя, та нали вече съм решил да премахна митата. Кого въпреки предлагаш за акцията в планините?

— Считам хауптман Хелбиг за подходящ.

— Мненията ни изцяло съвпадат, Макс. Веднага ще пратя частния си секретар при него и...

Херцогът беше прекъснат от влезлия лакей.

— Ваше сиятелство, хауптман Хелбиг моли да бъде приет.

— *Lupus in fabula!*⁸¹ — възкликна херцогът радостно. — Да влезе!

Хауптманът пристъпи с една отворена телеграма в ръка. След един поклон пред владетеля и едно приятелско ръкостискане с Макс той започна:

— Ваше сиятелство, след като отведох съобразно нареждането арестуваните в затвора и се убедих, че за бягство от тяхна страна не може да се мисли, отидох да проверя оставените постове, без да забележа нещо необичайно. Но когато стигнах при къщата на полицейския шеф, узнах от поста, че малко след арестуването пристигнала една телеграма, която той препредал на присъстващия адютант. Работата ми се стори достойна за внимание и аз отидох горе, за да поискам да ми дадат телеграмата. Адютантът я беше отворил, но не могъл да я прочете, тъй като бе шифрована, и я сложил при останалите конфискувани документи. От кого ли може да идва? Естествено от някой съзаклятник, понеже подателят си беше послужил с криптограма. Но кой може да е той? Та нали вече знаехме имената на всички виновни и те бяха в Номер сигурност⁸². Някой пропуснали ли бяхме? Не се колебах дълго, а побързах с телеграмата насам, където се надявах да намеря притежаващия ключа доктор Брандауер.

— Много добре сте постъпил, драги хауптман — рече Макс. — Позволете да видя!

Докторът беше придобил такова умение в дешифрирането на тайните документи на съзаклятниците, че прочете малкото редове направо от листа. Безмерно удивление се изписа по чертите му.

— Чуйте невероятното, Ваше сиятелство:

„Хер шеф на полицията!

Моментът настъпи. Долу тиранина! Но бързо и още през тази нощ! Иначе ще стане твърде късно.

граф Хоенег“

— Невъзможно! — извика херцогът в безкрайно слисване.

— И аз бих желал да река същото, Ваше сиятелство, но телеграмата е истинска.

— Къде е подадена?

Макс погледна адреса на писмото.

— В Бергщайн.

— Бергщайн? Значи все пак! Градът, към който се числи психиатричната клиника!

— Да, няма никакво съмнение, че графът се е измъкнал.

— Но как?

— Ваше сиятелство, няма смисъл, струва ми се, да си блъскаме главите с това как на неговото бягство; докладът на директора ще ни изясни. По-важен е въпросът как да заловим отново избягалия.

— Вярваш ли в тази възможност?

— Защо не? Хоенег очевидно лелее убеждението, че телеграмата ще пристигне навреме и въстанието все още може да избухне. При тази предпоставка близо до ума е, че ще навести след бягството си столицата, за да бъде на самото място, когато се надигне бунтът.

— Но за тая цел се иска дързост, която...

— ... която граф Хоенег, без съмнение, притежава. При всички случаи трябва да отчитаме възможността, че ще срещнем тук в града неговата персона. Но няма време за губене, защото като забележи, че искрата не е запалена, незабавно ще напусне града. Моля Негово сиятелство за десет души конвой. Те ще са достатъчни за задържането на графа, в случай че още се намира тук.

— Ще ги имаш, Макс. За вас, хер хауптман, имам една друга задача... Впрочем кога е подадена телеграмата?

— Петнадесет минути след дванадесет часа — отвърна Макс, хвърлил един поглед на депешата.

Херцогът огледа сериозно присъстващите поред и отбеляза бавно и с натъртване:

— Петнадесет минути след дванадесет часа! Майне херен, голямо щастие е, че графът се е освободил с един час закъснение! Този час предотврати много беди. Слава на Небето!...

Беше малко след четири и половина, когато Макс зави със своя военен конвой в улицата, на която се намираше домът Хоенег. Пред портата чакаше една карета, запрегната с два огнени коня, които нетърпеливо риеха с копита земята. Брандауер беше отдалечен още на приблизително сто крачки, когато видя двама мъже да излизат от къщата и да се качват в каретата. В единия му се стори, че е разпознал графа. В следващия миг враните дръпнаха, каретата се раздвижи и пое стремглаво към Макс и десетимата му придружители. Докторът едва има време да се учуди, че каретата се насочи не към полето, а към вътрешността на града, и екипажът беше вече отминал. Един бърз поглед осведоми Макс, че във вътрешността на купето действително седеше Хоенег. В следващия миг беше съставил своя план. С няколко исполински скока настигна каретата и се метна на лакейското място. Нито кочияшът, нито пасажерите го забелязаха и екипажът продължи да се носи със същата бясна бързина. Макс имаше още време колкото да даде на войниците знак с ръка да се затичат след каретата, после близкият уличен завой го скри от техните погледи.

Пътуването не продължи дълго. Пътникът без билет се учуди немалко, когато каретата спря пред палата, предоставен на принцеса Аста на разположение след заминаването на брат й. Какво се канеше да прави графът при нея? Бързо и още преди кочияшът да се е смъкнал от капрата, за да отвори вратичката на каретата, той отскочи и се скри във входа на най-близката къща. Графът слезе и изчезна в сводестата порта на палата.

Макс изчака десет минути, защото вероятно от толкова се нуждаеше принцесата, за да се подготви за приемането на ранната визита. После напусна скривалището би и се запъти, вдигнал яката на пардесюто и нахлупил ниско шапката над челото, към тунела на портата, през който бе влязъл графът.

На стълбището го посрещна портиерът.

— Къде искате да отидете? Сега не е време за посещения.

Макс извади от джоба издадената от херцога легитимация.

— Я погледнете, моля, този документ! Не мисля, че ще отпратите пълномощника на Негово сиятелство.

Вратарят тутакси стана по-учтив.

— Простете! Не можех да зная. Вашето идване навярно е свързано с визитата на граф Хоенег?

— Разбира се. Аз имам да му предам една много важна вест. Накъде го насочихте?

— В салона на Нейно височество.

— Къде да го търся?

— Първи етаж, втора врата вдясно. Мога ли да водя милостивия хер?

— Благодаря! Все ще се ориентирам.

С тези думи той беше вече отминал пазителя на къщата и побърза нагоре по стълбите. Стигнал до указаната врата, се послуша. До него проникнаха приглушени гласове. Различи един женски и един мъжки. Бързо решил, натисна тихо дръжката на бравата и откряна леко вратата. Сега бе в състояние да разбира ясно всяка дума.

— Е, добре, Ваше височество, в такъв случай нека бъда откровен. Вие трябва незабавно да напуснете с мен града, а може би и страната, защото войските на вашия баща още днес ще прекратят границата на нашата страна.

— Вие блънвате, хер граф. Какво би могло да накара моя баща...

— Има много основателни причини, Ваше височество!

— При това положение той щеше да ме повика обратно, за да не подхвърли на опасност свободата ми.

— Така беше и замислено, ала събитията настъпиха толкова внезапно, че вашето навременно отзоваване беше невъзможно. Още днес норландският народ ще се надигне, за да обяви граф фон Хоенег за херцог...

— Ах! — прозвуча изплашено.

— Вашият баща нареди марш на войските, за да подкрепи шансовете на споменатия...

— О-о, отгатвам!

— Досегашният херцог още тази вечер ще престане да бъде определяща сила. Съдбините на Норланд от утре ще лежат в други ръце.

— Във вашите?

— Да.

Това да прозвуча с една сигурност, каквато графът в дъното на душата си не изпитваше. Той се надяваше, че телеграмите, които беше изпратил на своите довереници извън столицата, са стигнали до своето предназначение, и че въстанието още днес ще се разпрости из цялата страна, изключвайки столичния град, където правителството беше останало победител. Де само да знаеше, че и неговите доверени хора от провинцията, на които още се надяваше, по това време вече се намираха в полицейския арест!

— Графе! — извика принцесата. — Сега виждам ясно. Отговорете ми! Вашите политически кроежи касаят ли и моята особа?

— Само малко? Ваше височество, признавам, че един от най-лелеяните ми планове е бил един съюз между Ваше височество и моя син да...

— Моля, не говорете нататък! — прекъсна го принцесата с остър тон. — Вашият син никога не е притежавал симпатиите ми. А що се отнася до вас, хер граф, то вашият пост изискваше от мен уважение, наистина, но сега аз опознавам във ваша милост най-низостния характер, който някога съм срещала. Вие сте един държавен изменник! Вие хвърлихте дори върху мен мръсотията, която е полепнала по вас. Защото докато аз тук се радвам на крайно гостоприемство, то бива възнаградено от близките ми по ваши подбуди с най-оскърбителна неблагодарност. Хер граф, аз ви презирам! Махайте се веднага от очите ми, в противен случай ще повикам прислугата!

На този рязък отговор графът дълго време остана мълчалив. А после гласът му прозвуча с онзи хриплив тон, който е признак на най-мъчително самообладание.

— Това ли е последното ви решение, принцесо?

— Последното!

— Тогава нека ви кажа моето решение! Ние трябва и ще победим, а в този случай аз имам устното и писмено обещание на вашия баща, че вие ще станете съпруга на моя син. Вие също ще трябва да се преклоните пред ярема на политиката, както стотици други жени.

— Никога!

— Нека отложим временно този въпрос! Аз искам само окончателно да ви попитам дали ще пожелаете да напуснете незабавно града.

— Не, оставам. Аз искам да докажа, че нямам ни най-малко нещо общо с вашето предателство. Сега си вървете! Нямам миг повече за вас.

Макс долови шум, като че графът приближи до принцесата. В миг изблъска напълно вратата и влезе. Поздравявайки с един дълбок поклон пламналата от възбуда дама, той се обърна към графа:

— Хер графе, прощавайте, че се намесвам във вашата беседа!

Изненаданият се обърна и страшна уплаха се изписа на лицето му при вида на натрапника. Но той бързо се съвзе.

— Какво търсите тук? Как влязохте?

— По съвсем същия път като вас, хер граф!

— Вън, мерзавцо!

— Ще остана, защото имам да говоря с вас, но ви умолявам да си служите с по-пристоен начин на изразяване. Чуйте, хер граф! Вие казахте, армията на Зюдерланд още днес щяла да настъпи, а аз ви казвам, че тя ще бъде разбита. Вие твърдите по-нататък, че народът още днес щял да се надигне, а аз твърдя, напротив, че до бунт няма да се стигне, тъй като всички лица, с които тъкмахте кроежите си, са отстранени. От това можете сам да осъзнаете, че и по-нататъшното ви уверение, дето херцогът довечера вече щял да бъде свален, няма да се окаже вярно. Хер граф, вие сте мой пленник!

При тези разкрития графът беше стоял като вцепенен. Сега лицето му се обагри в кървавочервено.

— Ха! Тъкмо вие претендирате да ме плените? Смехотворно!

— Скоро ще си проличи дали думите ми трябва да се приемат като смехотворни — рече Макс спокойно. — Хер графе, не ме подценявайте! Аз съм този, който се добра до дирите на вашето съзаклатие. Аз съм също този, който разшифрова книгата на вашия съюзник. Ние следователно знаем имената на вашите оръдия, известни ни са всички и снощи ги заловихме. Ваша светлост идва твърде късно и аз, тъкмо аз, стоя пред вас, за да ви дам съвет, който при настоящите обстоятелства е най-добрият за вас.

— А-а, вие... вие искате да ми дадете съвет?

— Да, аз! А вие ще постъпите добре, ако се вслушате в този съвет. Двамата Хоенег са свършени, ако не съумеят да се ориентират в промененото положение на нещата.

— Наистина ли? — присмя се графът. — И какъв е съветът, който се каните да ми дадете?

— Вие не бихте могъл да сторите нищо по-добро, освен да се оставите да ви отведе.

— И накъде ще ме водите?

— При херцога, който ще вземе решение относно вас.

— Много любезно и мило! Ами ако не се подчиня?

— Тогава ще си носите последствията.

— Ще ги нося.

С един бърз скок той се стрелна покрай Макс и през вратата навън. Докторът можеше да го хване, наистина, ала не го стори заради принцесата. Освен това смяташе, че графът ще бъде заловен. Военният конвой навярно отдавна беше стигнал при палата на принцесата, така че графът щеше да налети право в ръцете на войниците. Та ето как той се задоволи само бързо да последва беглеца.

Само че Макс се бе излъгал в сметките си. Войниците бяха изгубили от очи летящата карета и им бе необходимо доста време, докато открият отново дирята ѝ. Когато Макс излезе от арката на портата, успя тъкмо да види как препускащият екипаж зави зад първия ъгъл на улицата. Далеч долу съгледа тичащите насам

войници. Те бяха немалко стъписани, дето са пристигнали твърде късно, ала Макс не можеше да ги вини, когато узна причината.

След като унтерофицерът бе свършил с доклада си, докторът заповяда:

— Бързо след каретата! Повикайте всички стражи! Сто талера на този, който залови графа! И после ми докладвайте в моето жилище!

Войниците се отдалечиха бързешком, а Макс се отправи обратно към принцесата, за да ѝ даде необходимите разяснения. Та нали повечето събития ѝ бяха неизвестни.

— Настанете се, моля! — започна тя.

— Подчинявам се.

— Вашето име е доктор Макс Брандауер?

— Да.

— Негово сиятелство, херцогът, често се отбива при вашето семейство?

— Щастлив съм да мога да го потвърдя.

— Понастоящем вие действате много вероятно по негово нареждане?

— Така е. Нека Ваше височество ми позволи едно кратко изложение на нещата. Вярно, войските на Зюдерланд вече са настъпили срещу нас, но аз знам, че мога да ви говоря с доверие.

— Можете. Аз няма да напусна Норланд, преди този гибелен раздор да се е изгладил.

— Аз бях в положение да дочуя последната част от разговора ви с графа и не мога да не изразя възхищението си от благородните принципи, изразени във вашите слова. Но нека ви осведомя.

Той започна изложението на машинациите, чиято жертва бе трябвало да стане тя. Премълча, наистина, едно-друго, ала тя все пак получи една жива представа за онова, което искаше да знае.

— Благодаря ви — рече, когато той свърши. — Без да го желаете, вие ми позволихте да хвърля един поглед в сърцето ви, което бие вярно за правдивото дело на херцога. Позволете ми да отвърна на дълбокото уважение, изразено от вас преди малко, и ми дайте приятната надежда, че днес не ви виждам при себе си за последен път.

Една лека руменина плъзна при последните думи по страните ѝ, а ръката, която му подаде, се задържа миг по-дълго от необходимото в неговата десница. При това докосване го проряза едно още никога неизпитвано блаженство, поиска му се да се хвърли в нозете ѝ и да ѝ признае, че всеки удар на сърцето му ѝ принадлежи, ала той потисна клокочещите чувства и отвърна:

— Ако Нейно височество ме освободи със заповедта да се явя отново при нея, ще се подчиня с удоволствие.

— Посещавайте ме толкова често, колкото ви се струва необходимо или приятно! По всяко време сте добре дошъл. Аз ви благодаря, че ме избавихте от присъствието на този човек. Сбогом за днес!

Макс се отправи към къщи, за да отдъхне няколко часа от напреженията през нощта. Беше спал може би три часа, когато бе събуден от чукане. На неговото „Влез!“ вратата се отвори и Томас Шуберт, главният калфа, пробута през прага дългата си фигура.

— Хер доктор един хер желае да говори с вас.

— Кой е той?

— Никога не съм го виждал.

— Нека има миг търпение, идвам веднага.

— Слушам, хер доктор!

Макс навлече набързо дрехите си и после слезе долу. Разпозна посетителя веднага. Беше новият директор на психиатрията, който току-що бе пристигнал и бе счел за най-доброто да се отбие първо при Брандауер.

След като поздрави, Макс, забелязал притеснението на другия, поде:

— Хер директор, отгатвам причината на вашето идване. Разкажете ми, моля, как се случи произшествието!

Директорът започна своя доклад. Личеше си колко трудно му се удава това. Когато свърши, докторът рече:

— Хер директор, сега нямаме време да се впускаме в по-големи подробности. Нека ги отложим за един изчерпателен доклад утре при Негово сиятелство или при мен!

— Ще го сторя. Но се опасявам, че заради това, станало не по наша вина, събитие Негово сиятелство, а вие, хер доктор, ще ни...

— Успокойте се — прекъсна го Макс. — Аз съм убеден, че вие сте изпълнил дълга си. Доверието във вас и вашия колега си остава непоклатимо.

— Благодаря ви, хер доктор — отвърна другият, поуспокоен донякъде. — Мислите ли, че има изгледи беглецът да бъде отново арестуван?

— Имам всички надежди... Ето, още сега ще го узнаем.

Беше влязъл Томас и редом с него унтерофицерът на отделението, което Макс беше изпратил да преследва графа.

— Е? Заловихте ли графа?

Заговореният поздрави по военному.

— На заповедите ви, хер доктор, не за съжаление.

При това направи такава покрусена физиономия, че Макс бе принуден да се засмее. Можеше да се предположи, че човекът тъжеше по-малко за изплъзването на преследвания, отколкото за безнадеждността да спечели обещаните сто талера. А пък Томас не можа да се въздържа да не отбележи:

— И казва ти тук още опесникът „На заповедите ви“! На заповедите щеше да е, ако го бяха пипнали и домъкнали насам. Ама няма си народът ни дарпата и ловкостта, ни нозе и крака. На мен оня нивга нямаше да офейка.

Макс естествено бе също недоволен от резултата, ала отдаваше част от вината и на самия, себе си. Ако беше арестувал графа веднага, наместо първо да приказва с него, то изплъзването щеше да му е невъзможно. Въпреки това хранеше убеждението, че в крайна сметка все пак ще го залови. Обърна се към унтерофицера:

— Добре. Вие изпълнихте своя дълг и не сте виновен за несполуката. Предоставям временно на вас и хората ви надзора на къщата на Хоенег. Никой не бива да влиза или излиза. Аз ще имам грижата скоро да бъдете сменени.

Мъжът тръгна, а Макс се сбогува с директора на психиатрията.

Той побърза да отиде при херцога, за да го осведоми за безуспешното начинание. Когато прекосяваше преддверието, вратата на приемната се отвори и излезе един офицер. Той го позна. Беше зюдерландският пълномощен министър.

Макс беше получил разрешението по всеки час да влиза без предизвестяване при своя княжески кръстник. Ето защо и сега не се поколеба да се възползва от тази привилегия. Но още с пристъпването на прага се дръпна смутен. Херцогът не беше сам, както бе предполагал Макс, а при него се намираше принцесата на Зюдерланд. С едно извинение поиска да се оттегли, ала една дума на херцога го принуди да остане. Този държеше в ръката си някакво писмо, което сега подаде на доктора.

— Чети, Макс, и се удивлявай!

Заговореният направи на принцесата един почтителен поклон и прегледа после редовете. Съдържанието трябва да бе забавно, защото Макс въпреки присъствието на височайшите лица не съумя да сдържи една весела усмивка. Херцогът се обърна към Аста, която бе заела място на отоманката, и подпита:

— Ваше височество, получихте ли някакво телеграфическо отзоваване оттук?

— Не, Ваше сиятелство.

— Странно. Хората там отвъд много вероятно съвсем не са били подготвени за едно такова ускорено развитие на нещата. На мен още не ми е известно какво становище сте заела, но личната ми симпатия към Ваше височество ми запреща да премълча пред вас съдържанието на това писмо. Негово височество, вашият папа, ми

казва вътре приблизително следното: Той за свое най-живо съжаление дочул, че във всички части на моята страна вилнеела размирица, че над моя трон и над моето владичество, та дори и над самия мен витаела огромна опасност. При това положение той счел за свой дълг да ме подкрепи по съседски и тъй като понастоящем един корпус се намирал с цел маневрени учения в близост до границата, дал заповед той да премине границата и да потуши със сила въстанието. Принцесо, смей ли да ви помоля за вашето мнение?

Аста беше почервенияла до слепоочията, а в очите ѝ блестеше онази влага, предизвиквана обикновено от болка или гняв.

— Ваше сиятелство, аз съм дъщеря на своя баща, но въпреки това ще назова правилната дума: посрамване. Ето неимоверно голямо посрамване, с което този ненавистен Хоенег опетни достопочтената глава на моя баща. Аз изисквам наказание за злодея, Ваше сиятелство!

— Искането ви вече е намерило своето удовлетворение. Но имайте предвид, че не графът единствено е виновен!

— Разбирам какво искате да кажете, Ваше сиятелство, и ви умолявам да ме задържите като заложница.

Тогава херцогът пристъпи съвсем близо до нея и улови ръката ѝ. Гласът му прозвуча меко и приятелски, когато помоли:

— Мило мое дете, върху вас не бива да падне и най-лекия помен от някакъв упрек. Вие сте свободна. Ако пожелаете да се върнете във вашата родина, аз ще се погрижа това да може веднага да стане. Но ако поискате да спечелите моята благодарност, благодарността на моя и вашия народ, останете — не като заложница, а като приятелска посредница между мен и вашия баща!

— Ваше сиятелство, аз оставам! Какво трябва да сторя?

— Изпратете незабавно две телеграми — едната до баща ви и другата до командващия онзи армейски корпус, който вече се придвижва през нашата граница.

— Кой е той?

— Бъдещият наследник на престола, вашият брат.

— Ах! Това веднага ще стане! Диктувайте, моля, Ваше сиятелство!

— Не мога. Нека пише Макс! Той познава редакцията, спазвана при тайните депеша, трябва непременно да ни повярват. Моето решение е взето, а разпорежданията ми са дадени. Вие сега ще телеграфирате, че не се забелязва ни най-малката следа от народен бунт и поради това трябва да се заповяда на войските да спрат, ако не искат да станат за посмешище. Утре сутринта аз ще възвестя Конституцията. Още през същия ден ще се придвижва с част от армията към границата, за да възпра още в първия стадий евентуалното противопоставяне на Зюдерланд, докато останалите армейски единици, които съм поставил под заповедите на барон Фалкенау, ще бъдат натоварени на кораби, за да застрашат врага от морска страна. Виждате, Ваше височество, с каква откровеност говоря, понеже съм убеден, че заслужавате моето доверие. Да даде Бог, този гибелен разрыв да бъде ликвидиран навреме и без кръвопролитие!

— Да даде Бог! — повтори Макс.

— Да даде Бог! — пожела принцесата, при което очите ѝ се напълниха със сълзи на болка и вълнение.

Вечерта на същия ден доктор Брандауер се отправи в палата на граф Хоенег главно за да потърси сред книгата на беглеца доказателство за вина на неговия син. В резултат излязоха, наистина, на бял свят няколко тежко обвиняващи бащата документа, ала не се намери и една-единствена отправна точка, която да покаже доколко синът бе участвал в съзаклятието. Почти се създаваше впечатление, като че Хоенег преднамерено го е държал извън играта — било, че в случай на разкритие искаше да го предпази, било, че заради известното лекомислие на „Лудия граф“ не бе препоръчително да го направи довереник на такива опасни тайни.

В замяна Макс направи едно друго откритие, което го изпълни с голямо задоволство. Сред книгата на графа се намираше оригиналът на един таен пакт, който князът на Зюдерланд преди ред години бе искал да сключи с една чуждестранна сила. Този документ по мистериозен начин бе изчезнал от писалището на неговия секретар по разни тайни въпроси, някой си барон фон Голвиц. Около аферата се бе вдигнал много шум и дори в Норланд се бе заговорило за нея. От пакта не излезе нищо, а баронът, който не можа да се очисти от подозрението за злоупотреба, изпадна пред Двора в немилост. И ето че сега из един път фаталният документ се появи измежду книгата на граф Хоенег. Но което правеше работата още по-значителна, бе обстоятелството, че към документа бе прикрепен един лист, на който бе отбелязано не само името на истинския крадец, но вписана и сумата, която този бе получил от графа за открадването му. Секретарят на княза на Зюдерланд следователно беше невинен и Макс с удоволствие си представи радостта, която щеше да създаде у фамилията на пострадалия с разкритието на истинското положение на нещата.

Той не подозираше колко важна роля щеше да изиграе в бъдеще този отново намерен, привидно малоценен в момента документ...

21. БУЛАТА ПАДАТ

Беше през следващата нощ. Един от малкото проходи, прорязващи напреко планината и способстващи връзката между Норланд и Зюдерланд, дотолкова се стесняваше над градчето Валденбург от пристъпващите близо един към друг ридове, че в буквалния смисъл на думата можеше да бъде считан за теснина.

Пътят, който образуваше, се изкачваше стръмно и в многобройни завои нагоре, за да се спусне също така стръмно от другата страна на планината. Дългата повече от два часа теснина представляваше такъв естествен отбранителен пункт, че в случай на война между двете страни всяка трябваше да се стреми първа да го завладее.

Кръглият диск на луната току-що бе изплувал над планинския хребет. Сребърната светлина на земната спътница освети една войнствена сцена. На най-високата точка, превала в прохода, горяха няколко огъня, край които бяха налягали и насядали хора. Те не носеха униформи, а носията на бедния планинец, ала затъкнатите в коланите им ножове и късите планински карабини, които държаха в ръце или бяха положили до себе си, издаваха, че не са се събрали с миролюбива цел.

На лунното сияние и отблясъците на огньовете можеха да се различат няколко грамадни засеки, които хората бяха сътворили чрез повалянето на могъщи смърчове и ели от високо устремилите се нагоре страни на похода, които сега така лежаха едни през други, че образуваха препятствия, отстранени само с цената на големи усилия. Търкулнатите помежду огромни каменни блокове придаваха повишена здравина на тези „бентове“.

Край един от огньовете седеше съдържателят на валденбургската „Горна пивница“. Мъжете до него се държаха толкова спокойно, че тази група рязко се открояваше от другите, разположени по-нататък, които разговаряха шумно и оживено. Нейната мълчаливост си имаше своята основателна причина — странично от огъня лежеше именно върху уханна постеля от сено и грижливо загърната с плащ една женска фигура, чийто сън хората не искаха да смутят с шумни приказки. Това беше Лилга.

— Знаеш ли го със сигурност? — прошепна един съсед към съдържателя. — Човек не може да го повярва.

— От самата нея научих, че зюдерландците ще довтасат още тая нощ, а тя е осведомена за всичко.

— Ама какъв повод пък може да има за война?

— За тая работа трябва да питаш височайшите господа — те правят войната и мира. Ние няма какво друго да правим, освен да си плащаме данъка.

— Но достатъчно силни ли сме да възпрем цяла една армия?

— Бунак! Кой може да ти мине през такава засека? А ние имаме пет. Впрочем ние ще получим оръдия.

В този миг откъм северната страна на прохода се дочуха бързи крачки. Мъжете се извърнаха и разпознаха Хорги, хитаното.

— Лилга още ли спи? — попита той кръчмаря.

— Да. Не я безпокой, две нощи не е спала.

Но стъпките на приближилия вече бяха прекъснали съня на Лилга. Тя отметна плащеницата от себе си и се изправи в полуседнало положение.

— Идваш късно, Хорги! — заговори го.

— Нямаше как, ваджина. Те ме задържаха, за да имат сигурен водител при себе си.

— Значи идват?

— Да.

— Колко?

— Осем оръдия. Осем други са заминали към прохода на железницата; командва ги един оберлейтенант⁸³.

— А кой нашите?

— Един хауптман на име Хелбиг.

— Това е добре.

Тя скочи и мъжете забелязаха, че изпитва голяма радост от новината. Циганинът продължи:

— Той напусна хората си, за да язди напред, и всеки момент ще бъде тук.

И наистина в същия миг се долови приближаващ конски тропот и се появи отряд ездачи, начело на които се намираше хауптманът. Той скочи от коня и пристъпи към Лилга. Изпитателно плъзна очи по фигурата на циганката, за която беше чувал толкова много.

— Вие сте Лилга, ваджината на циганите?

— Вие го казахте.

— Херцогът ни праща като подкрепление. Приемам, че не сте се измамила, като докладвахте за придвижването на зюдерландци.

— Княгинята на боанжарите знае точно какво казва и върши — прозвуча гордият отговор. — Крайно време беше да дойдете. Заявявам, че зюдерландците до един час ще са тук.

— Имали ли сте вече сблъсък с тях?

— Не. Техните шпиони не се изкачиха чак догоре, а пък ние не сме се показвали по-надолу.

— Много добре! Изненадата ще направи много. — Той проучи с физиономия на познавач засеката. — Колко засеки сте нагласили?

— Пет.

— Я гледай! Но също правилно?

— Нямайте грижа! Сред хората ми има неколцина с дългогодишна служба на артилериисти, които нищо не са забравили. Те изготвиха отлично засеките.

— Добре, трябва да ги прегледам. Дайте ми един човек!

— Аз самата ще ви водя.

Тя го преведе през една късо оставена пролука на отбранителното съоръжение и изчезна с него. Когато се върна след известно време с придружителката си, хауптманът нареди да отворят засеката за преминаването на оръдията.

— Има ли наблизо още някакъв път, който води през планината? — попита той.

— Да, но е труден и известен само на контрабандистите.

— Въпреки това неприятно! Може да го знаят и отвъд.

— Не ми се вярва. Впрочем аз съм го заела.

— Това е умно. Вие сте истински пълководец, Лилга!

Дочу се глухо трополене и скрибуцане. Оръдията приближаваха. Хелбиг ги поведе напред.

Засеките бяха изградени с истинско познаване на нещата на най-подходящите точки. Най-долната лежеше на място, от което отлично се владееше полукръгообразно извиващото се долу в долината шосе, докато от нея укреплението не можеше да се забележи. И на това отгоре бе така здраво съградена, че Хелбиг не се поколеба да разположи тук цялата батарея.

Хората още се занимаваха с това, когато един мъж дотича бързо отдолу по шосето.

— Кой там? — запита стоящият на засеката пост.

— Чемба!

— Нашият съгледвач, хер хауптман — доложи постът. Чемба се изкачи върху барикадата и съгледа артилерията.

— А-а, добре че оръдията са тук. Зюдерландци идват!

— Колко?

— Цяла армия, колкото нашироко позволява шосето. Сигурно имат за водачи зюдерландски контрабандисти.

— Колко са близо?

— След десет минути ще изпълнят долу долината.

— Доброволни стрелци напред!

При този вик се стекоха може би петдесет контрабандиста.

— Чуйте, мъже, трябва да изляза с известен брой от вас напред. Не бива да подхващам враждебен акт, преди да имам това право. Кой тръгва с мен?

— Всички! — извика се.

— Отлично! Свършете си добре работата! Напред!

Те потеглиха, хауптманът — начело. Той беше свалил сабята, куртката и шлема и си бе заел от един контрабандист шапка, яке и карабина. Спуснаха се от върха на планината дотам, където проходът правеше един остър завой. Това място се стори на Хелбиг най-подходящо за намеренията му, толкова повече че предвидливият планински кръчмар бе наредил да проснат напреко на пътя една от най-големите елхи.

Оттук вече се виждаха да блестят на лунната светлина шлемовете на приближаващите; лесно доловими удари от копита издадоха, че кавалерията е начело.

— Останете тук и имайте готовност за стрелба! — повели хауптманът, след което закрачи напред, додето стигна елхата.

Скрит зад нея, той скоро различи няколко офицери, които, водени от двама мъже, вървяха начело.

— Стой! — извика той, когато му се сториха достатъчно близо. — Кой е там?

Хората спряха и кратко се посъветваха. После прозвуча:

— Добри приятели! Ти кой си?

— Един доблестен норландец. Откога хората взеха да нахълтват в чужда територия без предварителни преговори и обявяване на война?

— Дързък обесник! Разкарай се, че да не бъдеш очистен!

— Аз стоя тук като пратеник на своя херцог. Вашето нахлуване е против международното право. Върнете се, иначе може да узнаете кой ще бъде очистен! Тази страна и този път ни принадлежат. Ние ще съумеем и двете да задържим. Лека ви нощ!

Той се изтегли с бавни крачки. След известно време се чу заповед за отстраняване на елхата.

— Можете ли да виждате достатъчно? — запита хауптманът.

— Разбира се! — прозвуча отговорът.

— Нашего брата е навикнал на нощта.

— Давайте огън тогава но все по десет и десет!

Първите изстрели изтрещяха. Отсреща прокътят яростен вой. После отново десет и още десет. Когато последните дадоха огън, първите вече бяха заредили. Такова посрещане врагът не беше очаквал. Той не знаеше кого има пред себе си и реши да изчака зазоряването. Забавянето на можеше да стане опасно, тъй като по негово мнение хората в Норланд не бяха готови за война, а и си имаха достатъчно работа с потушаване на въстанието.

Един час по-късно височините бавно се просветлиха, докато долината още тънеше в мрак. Хауптманът стоеше зад едно дърво и гледаше надолу. Мъглата се виеше и се стелеше долу като неспокойно море и вече имаше достатъчно светлина, за да се вземе една сигурна цел. Той беше в състояние да обстрелва шосето долу на четвърт час от неговата дължина. Огънят му щеше да е ужасяващ за неприятеля. Който се намереше веднъж между долината и укрепленията, бе невъзможно да се върне назад. Той нареди шест оръдия да се насочат надолу, а останалите две — срещу извивката на пътя.

Ето че откъм аванпоста заехтя оживен пушечен огън. Врагът беше разпознал в противниците само планински жители и предприел такова енергично и бързо нападение, че авангардът трябваше, действително без загуби, да се оттегли. Едва се бе спасил зад укреплението и врагът се появи — сега пехотинците начело. Те се стъписаха за миг, но настъпиха все пак за атака. Хелбиг ги остави да приближат колкото се може по-близо, след което камуфлажът на оръдията излетя и орелът на Норланд се извиси над укреплението.

— Огън! — изкомандва хауптманът.

Осемте оръдия изреваха по едно и също време. Град от картеч помете егерите, докдето се бяха появили иззад последния завой, а отекналият от долината рев удостовери, че и гюлетата си бяха изпълнили своя дълг.

Войната започна!

На другото утро камбанен звън ечна по цялата Норланд. Като под някакъв магичен удар се бе разпространила дори до най-малкото селце новината, че херцогът е уволнил досегашното правителство и отстранил омразните съветници и министри, за да даде на своя народ Конституция. Народът трябваше да изпрати в Двора свои лично избрани представители за обсъждане на Конституцията. Навсякъде бе споменаван Макс Брандауер, комуто се дължала тази висока придобивка. Манифестът на херцога бе разлепен по всички ъгли и подписан под неговото име с „д-р Макс Брандауер, съветник по секретни въпроси“.

В цялата страна не се чу нито един-едничък глас, който да направи враждебно изявление. Когато хората узнаха каква опасност е грозяла страната и с какви средства е била предотвратена, навсякъде избухна негодувание, с което трябваше да се съгласят дори тези, които бяха участвали тайно в революционните машинации.

В следобед се появи втори манифест, с който херцогът извести за инвазията на зюдерландци и призова своите бранници на оръжие. Той разпали патриотизма на целия народ. Всичко бързаше радостно към знамената и още в хода на деня започнаха да пристигат телеграми от различни селища с молба за разрешение сформирането на доброволчески полкове...

В следващия предобед вдигна котва от пристанището на Бертоломе една норландска флотилия от седем платна, за да поеме на юг. Едно странно обстоятелство не можеше да не обърне внимание. Командирът на тази флотилия се намираше именно не на някой линеен кораб, а на една фрегата, която притежаваше необикновено строен корпус. Тя трябва да бе отличен ветроход.

Капитаните на отделните кораби изглежда бяха получили специални указания, понеже фрегатата бе постоянно напред и една взаимна съобщителна връзка бе невъзможна. Накрая тя съвсем изчезна от хоризонта и сега и другите кораби заеха такива междинни разстояния, че образуваха разтеглен фронт. Сега сигурно никакъв неприятелски съд нямаше да може да се изплъзне.

Фрегатата се беше отдалечила далеч от десния флангови кораб на флотилията, все едно възнамеряваше да излезе на разузнавателно плаване.

При щурвала стоеше широкоплещест мъжага, чиято физиономия ясно даваше да се различи радостта от доброто плаване. До него се бе облегнала една дребна, суховата фигура с червена фригийска барета. Разговорът им бе в най-добър ход.

— Буря да отнесе марса и брама, голям майтап е да стоиш на един такъв кораб! А, Каравей?

— Мда-а. Любопитен съм какво ли се кани да прави Фалкенау.

— Това аз знам точно.

— Е?

— Гледай, той в една-едничка нощ се превърна от капитан във предводител на ескадра и иска да го заслужи. Внимавай, боцман, първия зюдерландец, когато срещне, той ще вземе за себе си, няма да го предостави на никой друг от флотилията.

— Това би ме радвало.

В този миг откъм квартердека прозвуча вик:

— Мъжът на кормилото, четири румба на запад!

— Ай, ай⁸⁴, комодоре, вече обръщам! — отговори Шуберт, като налегна със сила щурвала.

После сложи лявата ръка над очите и се загледа насреща към подветрената страна.

— Четири румба на запад, значи още по-далеч от флотата. Той трябва да е открил нещо там отсреща.

— Така мисля и аз. Не виждаш ли платното?

— Вярно! Струва ми се, той знае вече с кого си има работа.

— Естествено. Но сега ми се ще да се поогледам за някоя добра щанга, защото във въздуха понамирам нещо на барутен дим и патаклама...

Артур наблюдаваше неотклонно платното. По едно време се обърна рязко към капитана на фрегатата.

— Капитане, искате ли да приберете тази плячка?

— Ако при това не се откъснем от флотата.

— Пак ще я догоним.

— Какъв е съдът?

— Линеен кораб, зюдерландец. Познавам го много добре; казва се „Посейдон“, много стар и немного повратлив.

— Но иначе ни превъзхожда!

— Малко е по-голям и навярно има малко повече екипаж и оръдия, но въпреки това бързо ще се справим с него.

— Не се ли мотаеше тоя „Посейдон“ там някъде към Антилите?

— Да. Той се прибира към дома по нещастно време... Ахой, мъжът на кормилото, още два румба!

— Ей, ей, комодоре!

— Тъй, капитане, това беше последната ми команда! Сега заповядвате вие!

Фрегатата държеше остро курс към линейния кораб. След четвърт час той щеше да бъде достигнат.

— Дръжте се в готовност, момчета! Ще стане горещичко — извика капитанът. После вдигна тръбата и претърси още веднъж кръгозора. Гласът му прозвуча изненадано, когато заговори на Артур: — Всички дяволи, комодоре, та там има още едно платно, че зад него май и друго.

— Къде? Трябва да видя!

— Движат се в права линия зад „Посейдон“, затова едва сега ги забелязваме.

Артур взе далекогледа в ръка.

— Също зюдерландец. Тримачтов, солидно построен. Надявам се, третият да не е и той такъв.

— Няма ли да е по-добре да се отклоним, комодоре?

— Та да станем за смях, а? „Посейдон“ ще бъде наш, а останалото ще си дойде от само себе си.

Десет минути по-късно се бяха доближили в слухов обсег до линейния кораб и видяха по същото време, че вторият съд също е линеен, но третият беше фрегатата — и двата от зюдерландска националност.

Ето че „Посейдон“ издигна флага.

— Комодоре — рече капитанът, — ние дръзваме невъзможното!

— Искате ли да ми предадете командването?

— На драго сърце.

Доблестният мъж сега бе радостен да сваля от себе си отговорността. — фрегатата, ахой! — прозвуча сега отсреща.

— Що за кораб?

— фрегатата „Шпербер“⁸⁵, комодор фон Фалкенау.

— Я гледай, Артур фон Фалкенау?

— Да.

— Накъде?

— Към... „Посейдон“!

— Има война между Норланд и Зюдерланд?

— Да. Зюдерланд ни нападна. Предайте се!

— Охо, това тепърва ще обсъдим! Дръжте се далеч от нас!

— През ум не ни минава. Ей, там долу, изстреляйте му един борд!

Двата кораба сега се движеха непосредствено един до друг. Фрегатата отвори двете си редици оръдейни люкове и избухна. „Посейдон“ потрепери под ударите на гюлетата, попаднали над и под ватерната му линия. Той не беше подготвен за тази битка, ала и неговите амбразури се разтвориха с трясък.

— Ей, капитане, — рече Артур, — корпусът е добре улучен. Изтичайте долу и кажете на момчетата да мерят дека! Ахой, Шуберт, обърни по вятъра! Смъквайте платното!

В резултат на тази команда фрегатата направи остър завой и предложи на гюлетата на линейния кораб само кърмата. Залпът отлетя във водата.

— Браво! Обръщай отново, Шуберт, обръщай! Вдигайте там отпред ветрилото! Огън!

Един висок вик на ужас проехтя вследствие втория оръдеен залп. Гротмачтата се сгромоли и докато екипажът бе зает да сече такелажа, „Посейдон“ получи още един пълен заряд, който направи тежкия кораб неуправляем. Въпреки това той не свали флага, тъй като помощта на другите два кораба беше вече близо.

— Нека да плава сега Метусалем, той си остава наш! — извика Артур. — Лейтенант там отпред, обръщай! Към втория! Шуберт, извивай!

Кормчията се вкопчи в шурвала, а платнарята си свърши така добре задължението, че фрегатата се извъртя в къса дъга и тръгна срещу втория линейен кораб.

— Комодоре — обади се капитанът, — не сторихме ли достатъчно? Ако нападнем тоя, фрегатата там ще ни прихване вятъра.

— Пак ще си го получим. Хей, Мартин!

— Ай, комодор! — отвърна главният топчия.

— Петстотин талера, ако го лишиш от огън!

— Ще ги заслужа.

Мъжът коленичи при оръдието си, готов за стрелба.

— Хола! — извика в този миг вахтеният от марса. — Що за нещо е онова там?

Артур погледна по посока протегнатата ръка на моряка и онова, което видя, бе наистина доста странно. Отдалечен най-много на една и половина английска миля⁸⁶, приближаваше един кораб с катраненочерни платна и този цвят бе причината да не бъде забелязан досега. Мачтите се извиваха под напора на ветрилата, а ходът му бе удивително бърз. Съдът създаваше впечатление, сякаш е тласкан от някаква невидима сила насам.

Кормчията също го забеляза, сложи ръка на устата и се провикна:

— Ахой, комодоре, Черния капитан!

Отсреща на линейния кораб прозвуча същия вик.

— Все едно! — извика Артур. — Към зюдерландеца! Мартин, внимавай!

Фрегатата се плъзна в непосредствена близост покрай линейния кораб и главният топчия изгърмя. Гюлето изтрещя в ахтерщевена и го разтроши.

— Браво! Огън по ширборда!

Оръдията от цялата бордова страна на фрегатата избълваха своите гюлета. А командващият отсреща беше толкова объркан от излязлото от строя кормило, че пропусна подходящия момент. Грохотът от неговите оръдия проехтя, когато фрегатата беше вече отминала.

— Задръж курса, Шуберт! — нареди Артур, понеже искаше преди всичко да види какво водеше насам Черния капитан.

Зюдерландската фрегата също бе приближила дотолкова, че и четирите кораба можеха да наблюдават „Тигър“. Страшно рисковано изглеждаше от страна на пирата да търси близостта на четири бойни кораба.

Той не обърна никакво внимание на „Шпербер“, а се насочи към линейния кораб, срещу който Артур току-що беше дал залп. Беше вече съвсем близо до него, когато всички платна паднаха като под магичен удар. Въпреки това приближаваше с незабавена скорост. Хората гледаха голите мачти и не можеха да си обяснят каква сила го движеше сега. Мястото при кормилото беше празно, по палубата не се виждаше никакъв човек и само на продължението на бушприта стоеше една истински исполинска фигура, облечена изцяло в черно, със закривен турски ятаган в ръка.

Сигурно само на малцина по четирите кораба не тупкаха сърцата. „Тигър“ мина между „Шпербер“ и линейния кораб. В този миг „Черният“ вдигна сабята, черният кораб потрепери три пъти — три ужасяващи залпа изтътнаха от неговия корпус в линейния и той беше отминал. Но не продължи, а описа дъга срещу зюдерландската фрегата. Сега хората ясно видяха как водата под неговия кил бе поглъщана като от някакво невидимо чудовище. И тогава... тогава затрептя нагоре един флаг, привидно без съдействието на човешка сила — беше норландският.

— Ура, ура! — екна от всички гърла на „Шпербер“.

Дори Артур се присъедини. Един такъв съюзник той не беше предполагал.

— Обръщай, Шуберт, към щирборда на фрегатата! — изкомандва. — Трябва да иде на дъното!

„Шпербер“ долетя в завои. Но в този миг фрегатата смъкна зюдерландския флаг и издигна белия. Предаваше се без съпротива и това беше много правилно, защото иначе би била изгубена — двата линейни кораба сега не можеха да й окажат никаква подкрепа.

Те също спуснаха своите флагове.

Сега „Тигър“ се извъртя и се насочи към „Шпербер“. Същевременно полетяха нагоре сигналите му, приканващи да легне в дрейф.

— Капитане, подчинете се и си поемете пак командването! — повели Артур. — Аз бих желал само да наблюдавам.

Той пристъпи зад фалшборда така, че от „Тигър“ не можеше да бъде забелязан. Платната бяха свалени и черният кораб също преустанови своя ход. Двата съда лежаха, полюлявайки се, един срещу друг.

— „Шпербер“, ахой! Кой капитан? — извика Черния, прочел името на фрегатата.

— Капитан Балдауф с комодор Фалкенау на борда!

— Артур фон Фалкенау?

— Да.

— Помолете го веднага да дойде при мен на борда!

— Охо! На борда на един капер?

— Не капер, а норландски боен кораб!

— Какво ще правите, комодор? — попита капитанът полугласно.

— Ще отида отсреща.

— С колко мъже в съпровод?

— Двама гребци в малката лодка.

Лодката бе спусната и след две минути Артур се покатери по едно висящо въже на борда на „Тигър“.

Не се виждаше жива душа. Черният слезе от кливера на палубата и тръгна към него, ала внезапно спря удивен.

— Фрик! Фрик Уилмърс!

— Я, откъде знаете това име?

— Кой сте вие?

— Казвам се Артур фон Фалкенау и от вчера съм комодор.

Черният задълба поглед в очите на Артур, после по лицето му плъзна нещо като внезапно разбиране и той каза с дяволит жест:

— Елате с мен!

Закрачи пред него към кърмата и отвори една врата.

— Влезте сега-засега в каютата! Аз имам да дам долу няколко заповеди и ще дойда след малко.

Артур изпълни повелята. Вратата се затвори след него и той застана пред една дама, облечена в ориенталска носия.

— Зулейка!

Тя се беше надигнала при неговото влизане.

— Фрик... Уилмърс! — извика удивено, ала после забеляза униформата с отличителните знаци на неговия ранг. — Каква е тая работа? Един... комодор!

— Да, той вече не се казва Фрик Уилмърс, а Артур фон Фалкенау.

Тя плесна изумено ръце.

— Възможно ли е? Моят... моят спасител?

— Когато онзи Фрик Уилмърс искаше да ви доведе. Простете ми малката шега!

Тя стоеше пред него като залята с кръв и гласът ѝ трепереше, когато попита:

— Но защо това ексцентрично инкогнито?

— Защото исках да се наслаждавам на блаженството да ви прислужвам с всяко движение на моите ръце, Зулейка. — Нейната красота и изненадата му поддържаха почти опияняващо и той продължи, сграбчвайки ръцете ѝ: — Зулейка, сега аз съм един капудан-паша, както вие сте пожелала пред майка Хорн. Гневите ли се, дето ми е разказала това?

Момичето запламтя още по-силно. Той не можа де се сдържи и я притегли към сърцето си, за да целуне розовите устни.

— Зулейка, мисля за теб още откакто те извадих тогава от водата. Кажи, мога ли сега да те задържа за цял живот?

Тя облегна няма главица на неговите гърди.

— Благодаря ти, сладко, прекрасно същество!

Той я притисна силно към себе си и я зацелува отново и отново.

— Ай, ай, комодоре — възкликна се по едно време зад него, — вие май не скучаєте, както виждам.

Той се обърна. Черният беше влязъл тихо.

— Екселенц!

— Значи ме разпознахте? Е, долу тогава тая вещ! — Той сне тънката, мрежеста маска. — Добре дошъл на „Тигър“!

— На страховития пиратски кораб! — ухили се Артур.

— Вие самият не сте ли пират, който идва, вижда и побеждава? Но с „пиратския кораб“ се мамите. Черният капитан отдавна принадлежи към царството на легендите. Падишахът няма в марината си морски разбойници. Само в този случай, тъй като действам по частна работа, а не по заповед на султана, бях принуден да се върна към стария флаг. Под флага на султана нямам право да плавам и също толкова малко под зюдерландския, тъй като преговорите относно поемане върховното командване на зюдерландската флота пропаднаха. Така щях да пътувам като Черния капитан, докато стигнех в положение да поставя кораба си в услуга на Норланд. И вие нали сам видяхте колко бързо си изповядах тогава боята. Но за това по-късно! Сега нямаме време за дълги приказки. Вие отивате към Карлсхафен?

— Да, флотата ми е вече напред.

— Аз мога ли да се присъединя?

— Като какъв?

— Временно като един от вашите капитани. Предоставям ви „Тигър“ като флагмански кораб.

— Топ! — извика Артур зарадван. — Едно такова попълнение е равносилно на цяла флота. Ами договорните ви отношения със Зюдерланд?

— Няма такива!... Но, комодоре, вие сте един направо безогледно дързък тип! Осмелявате са да нападнете едновременно три бойни кораба! Ще ги приберете ли като плячка?

— Естествено!

— Ще ви бъда в помощ. Мога да взема един или два от тях на буксир.

— Вие използвате и парна сила?

— Отгатнахте!

— Разбира се. Вместо колело или винт имате помпа и при това котел, поглъщащ пушека.

— Правилно. А другото не е някакво голямо чудо. Когато уредим нещата, ще можете да видите всичко. Сега елате на палубата! Аз естествено ще ви придружа до борда на трите плякосани кораба, за да съм ви на разположение.

Когато излязоха отново на открито, Артур завари палубата заета с облечени по ориенталски хора. Един от тях тръгна насреща им. Нурван паша го представи:

— Моят първи лейтенант Саваб, който командва „Тигър“, когато аз не съм на борда.

Това лаконично представяне обаче хич, изглежда, не бе по вкуса на величаещият се ориенталец. Той хвърли един кажи-речи неодобрителен поглед на своя началник и каза, обръщайки се към Артур:

— Да, аз командвам „Тигър“ и всеки, който ме познава, знае, че умея да се отнасям подобаващо с него. Защото аз съм Хаджи Саваб Бен Хаджи Кафур ел Керими Ибн Хаджи Шехаб ел Кадири Ибн Хаджи Гханем ен Нур...

Беше една седмица по-късно. През това време се бяха случили много неща. Представителите на избирателните окръзи вече седяха на съвещание относно проекта на Конституцията... Карлсхафен се намираше в ръцете на Норланд, а генерал Фалкенау бе превзел с един изненадващ удар със своята десантна армия столицата на Зюдерланд. Северната част на страната бе заета от въстаниците и присъединилите се към тях войскови части. Между тях и норландските войски лежах в обкръжение полковете на принца-наследник, при които бе подирила закрила княжеската фамилия, Само от граф Хоенег не бе открита следа. Затова пък бе заловен при опит за прекосяване границата ключарят на лудницата заедно със своята жена, която го бе подпомогнала в бягството, и двамата бяха върнати във Фюрстенберг. Намерената у тях сума беше конфискувана.

Херцогът на Норланд седеше до писалището си с отворено писмо в ръката. Недалеч от него се беше настанил Макс.

— Значи принцеса Аста ме моли чрез теб за разрешение да сподели нещастieto на своя баща?

— Да и аз бих желал да подкрепя тази молба, Ваше сиятелство.

— На едно такова застъпничество не мога да се противопоставя, Макс, аз ти дължа твърде много, може би всичко, а един херцог има властта да се покаже благороден. Ще ми отговориш ли откровено на един въпрос?

— Да — отвърна Макс просто.

— Обичаш ли принцесата?

— Ваше сиятелство, аз не мога да вървя против своето сърце, но трябва да го подчиня на разума си. Аз ще го победя.

— Може би няма да ти се наложи. Как мисли Аста?

— Не съм се издал пред нея, но знам, че не съм й безразличен.

— Добре. Искаш ли да я отведеш при нейния баща?

— Аз?

— Да, ти и аз, ние двамата. Твоят план, послужил за основа на моите разпореждания към Фалкенау, излезе правилен. Ние обградихме не само принца-наследник, но и въстаналите зюдерландци и сме господари на положението. В това писмо Фалкенау ме уведомява, че князът е готов да встъпи в преговори. Основните моменти на сключвания мир аз вече обсъдих с теб и ето как съм готов да се отправя в твоя компания към войската. Желателно е да заварим на мястото на срещата младия Фалкенау и също този потаен Нурван паша. Ако веднага телеграфираш на двамата в Карлсхафен, те ще могат в рамките на два дена да пристигнат там.

— Веднага ще го уредя, Ваше сиятелство.

— А после може би ще намериш време за извършването на още едно поръчение?

— Какво?

— Чувам, че ти сега всеки ден посещаваш принцесата?

— Действително.

— Тя дори честичко се отбивала при твоите родители?

— От време на време. Тя в продължение на часове беседва с майка ми.

— Значи ще имаш възможност да й предадеш това писмо. То съдържа една радостна изненада за нея.

— Благодаря, Ваше сиятелство! Това прелестно, благородно създание наистина се нуждае понякога от вест, която да й създаде радост.

— Тези редове ще й я създадат! Що се отнася до нашето пътуване, няма да го направим с железницата, а с карети. Две ще са достатъчни — едната за мен и баща ти, а другата за теб, Аста и майка ти.

— Как, негово сиятелство повелява родителите ми да...?

— Естествено! Твоят баща е най-верният ми приятел, той трябва да участва в моята победа. И тъй като ти ми разказа каква симпатия изпитвала Аста към твоята майка, то тя ще й прави компания — та нали аз нося грижата и за компаньонка на принцесата. Що се касае до прислугата, аз съм си подсигурен, но ти още не. Какво ще кажете за вашия Томас?

— О-о, той ще тръгне преизпълнен с удоволствие.

— В такъв случай ние приключихме. Остани със здраве, момчето ми!

— Останете и вие с Бога, Ваше сиятелство!

Те си стиснаха ръце като двама мъже, които си съпринадлежат с любовта на кръвната връзка. На доктора очите се овлажниха от вълнение. Херцогът го забеляза, сложи ръка на раменете му, притегли го към себе си и го целуна по челото.

— Макс, Бог ми отказа деца, но ако можех да си избирам син, то това щеше да си ти. Остани ми верен, какъвто си бил винаги!

Той се извърна. В неговите очи също блестеше нещо, което не искаше да покаже.

Макс се погрижи най-напред за депешите и после тръгна към принцесата.

— Добре дошъл, хер таен съветник! — посрещна го тя. — Мога ли да приема, че сте узнал нещо радостно?

— Защо?

— Чета вестта по чертите, ви.

— Толкова ли са приказливи чертите ми, Ваше височество?

— Приказливи не, но открити и честни, съвсем не като онези, които човек търси при един дипломат, като какъвто се проявихте вие.

— Благодаря! Узнах нещо радостно по отношение Ваше височество.

— Ах!

— Негово сиятелство ме натовари да ви съобщя, че е решил да предприеме пътуването до баща ви и ние ще го придружаваме. Той ще пътува в компанията на татко и ви задави въпроса дали ще позволите майка да е при вас по време на това пътуване?

— От все сърце, хер таен съветник.

— Благодаря! Смея да допусна, че преговорите с вашия баща ще почиват на основата на най-голямо доброжелателство. Може би ще намерите няколко отнасящи

се до това намека в собственоръчното писмо на херцога, което ми възложи да ви предам.

Тя отвори плика и запоглъща съдържанието. Красивите ѝ черти възприеха сериозен израз.

— Това писмо, хер таен съветник, съдържа няколко реда, в които Негово сиятелство ме умолява да ви предам тези два документа. Заповядайте, моля!

Той посегна и зачете. Очите му се замъглиха, а устните затрепериха от вътрешно вълнение.

— Е, хер графе? — попита Аста, като нейният глас също потрепери.

— Не мога да го приема! Такава любов и доброта не съм заслужил!

— О, напротив! И аз се чувствам щастлива, че съм първата, която може да ви поздрави.

Тя му подаде ръка, която той здраво задържа в своята. В единия документ херцогът го бе въздигнал до „граф фон Брандауер“, а с другия му предоставяше като почетен дар палата заедно с цялата мебелировка, обитаван понастоящем от принцесата.

— Мога ли да ви обърна внимание върху една дума от адресираното до мен писмо, графе?

— Моля!

— Негово сиятелство е подчертал думичката „временно“. Вие следователно можете с пълна увереност да се надявате, че добротата на херцога и напред ще проявява активност към вас. Бъдете твърдо убеден, че никой не ви го пожелава така от цялото си сърце, както аз!

Тя стана, овладявайки душевното си вълнение, и пристъпи до прозореца. Той дълго остана седнал, докато нещо внезапно го притегли към нея.

— Принцесо.

Тя не отговори.

— Аста!

Тя се обърна. Очите ѝ блестяха с влажен гланц.

— Макс!

Те потънаха безмълвно в обятията си, ала бушуващите ѝ гърди му казаха колко ѝ е било трудно до момента да владее чувствата, на които сега съвсем открито се отдаде.

Високата трева по горската поляна пред колибата на Тирбан беше окосена, за да се отвори място за една редица скъпоценни шатри, разпънати за двамата князе на Норланд и Зюдерланд и техните свити.

Преговорите, на които бе привлечен и водачът на въстаниците, бяха в пълен ход и бързо приближаваха своя мирен завършек. Главното искане на въстаниците за подобна Конституция, каквато херцогът на Норланд бе наредил да съставят, бе вече удовлетворено, а останалите въпроси се отнасяха само до точки, чието разрешаване не представляваше трудност.

В една от последните вечери плацът беше ярко осветен от стотици факли, а владетелите седяха на съвместен крепителен пикник. По края на поляната бе насядала свитата, при която се намираха и двамата Шуберт. Между тях седеше боцманът Каравей, циганинът.

— Сигур съзнавате — заяви гордо планинският кръчмар на тримата — че имам право, като сметнах Уилмърс за Фалкенау?

— Ха! Аз бих могъл да ти кажа нещо съвсем подобно, на което ти ще се разхилиш още повече, отколкото аз тогава — подметна Каравей.

— Е, например?

— Какво ще речеш, ако аз смятам Брандауер за син на херцога, Фалкенау за Брандауер, а Нурван паша за Хоенег?

— Буря да отнесе марса и брама — провикна се кормчията, — ти си откачил, момче!

— „Така стои рапотата“ щеше да каже Казимир — прибави Томас. — В името на моята допра душа, ти си още по-откачен и от Хайнрих и Казимир!

— От тях ли? Че защо пък те да са откачени? — попита брат му.

— Защото си въопразяват да имат моята Парпара, ама ще я получа все пак аз.

— Я виж ти! Наистина ли?

— Наистина. Вечерта преди заминаването ми ние се сговорихме. Ще се оженим. Аз ще стана сопственик на странноприемница и в съседната постройка ще си уредя ковашка работилница.

— Сърдечни благопожелания!

— Също от мен! — присъедини се Каравей.

— Плагодаря! Ще покана и двамата! Амин!

При края на лежащия отсреща храсталак се появи една фигура, която колебливо запристъпя напред. Макс я разпозна и скочи.

— Лилга!

Този вик привлече вниманието на херцога и той също се надигна.

— Лилга, ела насам!

Повиканата смирено приближи.

— Ваше сиятелство, не се гневете на дъщерята на боанжарите, че се осмелява...

Той я прекъсна с рязък жест.

— Лилга, твоето място е при нас, защото всичко, което се случи, в голяма част е твое дело. Седни при нас!

— Позволете Лилга да остане права, докато завърши делото, по което работи толкова дълго време!

— Е?

— Бование е богинята на отмъщението. Тя някога ми повели да се разплатя и аз се подчиних. Аз проведох съд и сега съм дошла да преклоня глава пред присъдата, която ще произнесете над мен.

Това бяха загадъчни думи. Никой не отговори и тя продължи:

— Височайши господарю, готов ли сте да ме изслушате?

— Говори!

— Тогава позволете по-напред да доведе одного, на когото е тук мястото, но скоро ще се яви пред един висш съдник!

Тя даде знак към храсталака. От него пристъпиха Хорги, Чемба и Тибран. Първите двама носеха една изготвена от клони носилка, а третият се грижеше да не падне лежащият върху нея. Те я положиха сред кръга от знатни дами и господа и се отдалечиха. Лилга приближи и отмахна покривалото. Един вик прозвуча околоръст. На носилката лежеше с окървавено лице и ужасно пострадал граф фон Хоенег. Лилга дълго стоя наведена над него, после се изправи, след като бе извадила и поставила върху гърдите на мъчително дишания един пакет. Той простена високо, сякаш книгата тежаха центнери. Тя започна:

— Бование го връхлетя и сгромоли. Кой може да го гледа? А някога той беше толкова красив, толкова знатен и думите му звучаха така сладко и приятно, че дъщерята на боанжарите се полъга и го последва. Тя измени на своя годеник... а той все пак беше по-благороден от него... и равен на него по достойнство, титла, сан... защото той беше неговият по-голям брат Вилхелм.

— Лилга! — извика Нурван паша с една граничеца с изумление изненада в гласа. — Знаеш ли наистина какво говориш?

Това, което бе узнал сега от Лилга, звучеше толкова невероятно, че разумът се съпротивяваше да го възприеме като истина, макар като че да решаваше с един удар загадката около неговото рождение, върху която достатъчно често си беше блъскал главата. И все пак, защо да не бе възможно? Той си спомни сега с яснота сцената в подземния затвор на графа и ужаса, който бе предизвикал у онзи видът на татуировката върху ръката му. Катомбо четеше думите от устата на циганката, когато сега тя продължи:

— Аз казвам истината. Както аз бях заслепена от него, така и моята майка е била оплетена от неговия баща. Той ѝ обещал брак, ала по-късно я напуснал вероломно и се оженил, заради богатата зестра, за едно аристократско момиче. Но майка ми знаела как да си отмъсти. Когато след две години се намирала със своя катун отново наблизко, промъкнала се в палата. Тъй като всички пътища ѝ били познати, не представлявало трудност да открадне малкия граф и да изчезне с него.

Катомбо и околностоящите слушаха с удивление това разкритие.

— Лилга, как претендираш да докажеш, че аз съм един Хоенег?

— Твоята разтеглена от израстването татуировка на ръката е гербът на Хоенег! Освен това съумях да намеря отнасящите се до теб документи, а и майка ми преди своята смърт направи едно писмено признание. Върху гърдите на графа лежат книгата, които удостоверяват, че ти си Хоенег. Но сега повече не питай! Бование е изброила минутите на този мъж и аз трябва да побързам, преди да е умрял. Граф Хоенег, притежаваш ли пълното си съзнание и чуваш ли всяка моя дума?

— Да — отвърна раненият с усилие.

— Знаеше ли, че Катомбо е твой брат, и признаваш ли го?

— Да.

— По-нататък! Аз се преселих при графа, живях при него и узнах всичките му тайни. Но той наруши своята клетва и аз реших да му отмъстя. Той се стремеше към владичеството на Норланд. Херцогинята и баронеса Фалкенау бяха приятелки. Те живееха заедно в замъка — едната в дясното крило, а другата в лявото. Богинята на провидението отреди двете да заченат и родят почти в един и същи час — херцогинята син, а баронесата дъщеря. Баронесата почина при раждането, а баронът беше в чужбина...

Сега бе ред на Фалкенау да се диви.

— Последното съвпада! — извика той, изпълнен с вълнение. — Аз по онова време бях далеч от родината. Но, Лилга, ти сбърка, баронесата не роди момиче, а...

Циганката направи повелителен жест баронът да млъкне и продължи, без да отвърне на думите му:

— Граф Хоенег не можеше да позволи херцогът да има престолонаследник. Той подкупи акушерката и тя размени децата. Херцогинята получи момичето, а момчето беше дадено на една дойка, която беше дъщеря на акушерката, но не знаеше нищо за тази размяна.

При тези думи херцогът бе овладян от неимоверна възбуда.

— Жено, ти с ума ли си? Можеш ли докажеш всичко? Та тогава комодорът фон Фалкенау трябва да е мой син!

— Ваше сиятелство, слушайте по-нататък! В бързината бельото на децата не беше подменено заедно с тях и ето как полученото от дойката носеше херцогския герб. Тя е още жива и е жената на наемния кочияш Бейер край психиатрията. Ако господарите отидат там, ще намерят един мой портрет, рисуван от техния син.

— Така е — изрази съгласие Макс. — Аз бях веднъж там и си спомням точно, че жената ми разказа тези неща. Продължавай, Лилга!

— Момчето почина, а по-късно и херцогинята. Графът знаеше, че са ми известни всички тайни, той вече не ми вярваше и мислеше, че ще го издам. Ето защо се стремеше към живота на момчето. Аз си отмъстих, като спасих детето. Често ходех при жената на придворния ковач Брандауер. Тя знаеше, че богинята ме е удостоила с дарбата да виждам в бъдещето и когато доби едно момченце, ме помоли да му пророкувам. Дойката, при която беше херцогският принц, живееше по онова време в съседство с ковачницата...

— Това е вярно! — извика старият Брандауер.

— Аз докарах нещата дотам, че и на нейния храненик трябваше да предсказвам. Казах на нея и на ковашката жена, че трябва да остана за половин час насаме с децата в градината. Те ми повериха кърмачетата, аз ги отнесох в храстите, преоблякох ги и ги размених. Дойката получи ковашкия син, а жената на ковача сина

на херцога. Казах на графа, че отново съм подменила принца. Това беше моето отмъщение. Но къде съм го изпратила, това той никога не узна, то си остана...

Сега херцогът вече не можеше да владее по-дълго възбудата си.

— Жено, Лилга, не лъжеш ли?

— Питайте него самия! Болките го прекършиха, той всичко ще признае. Граф Хоенег, излъгах ли?

— Не! — изхъхри той.

— Заклевах ли се в твоя Бог, пред когото още днес ще се явиш?

— Да!

— Ваше сиятелство, вие го чухте. Макс Брандауер е ваш син. Вашият, напротив, майстор Брандауер, е барон Артур фон Фалкенау.

Беше необикновен миг. Херцогът, получил из един път от дълго нечакания вече син и наследник, погледна Макс, сякаш не беше с ума си. Очите на стария Брандауер шареха усъмнено и въпросително между Макс и Артур, като че искаше първо да размисли за кого от двамата да се реши. Старият Фалкенау гледаше около себе си с израз, който все едно казваше: аз не разбирам нищо от това, хич нищичко.

Пашата първи наруши тишината.

— Майстор Брандауер, чуйте ме! И питайте Артур дали не е било така! Когато той скочи на яхтата ми и аз го видях за първи път, го назовах с вашето име. Той точно прилича на тогавашния ви образ.

Сега най-сетне се освободи напрежението сред съпричастните. Доказателствената сила на чутото беше толкова неопровержима, че вече никой не можеше да се съмнява във фактите. Макс полетя в обятията на херцога, който, кажи-речи разплакан, го зацелува по челото и страните, а Артур, прославеният морски капитан, се обърна с един почти боязлив поглед към стария Брандауер. Но неговото стеснение продължи само миг. Когато видя сълзите в очите на стария, които можеха да означават както тъга, така и радост, обви ръка около раменете на ковача и изрече с умолителен тон в гласа само една дума:

— Татко!

На тази дума старият не бе в състояние да противостои. Той притисна своя син до широките си гърди и заговори с дълбоко вълнение:

— Момче, аз не зная дали да се смея, или да плача. Най ми се иска и двамата за себе си да задържа и да не ви дам на никого. Мътните да ме вземат, ама ти си същият юначага като моя Макс... исках да кажа принца!

Сега привлече вниманието върху себе си единственият опечален в историята.

— А аз сега съм самотен и изолиран! — проплака старият барон.

— Не, татко! — викна Артур, като свали ръка от баща си и се завтече към стария Фалкенау. — Аз съм бил и си оставам твой. Вие и двамата ще имате в еднаква степен моята любов.

Само един стоеше там привидно студен и безразличен — Лилга. Около тъгълчетата на устата ѝ се образува горчива, меланхолична гънка. Дотолкова ли окаменяло беше нейното сърце, та вече не можеше да се радва на чуждо щастие? Или си мислеше за собствения син, който ѝ бе отнет и зверски умъртвен?

Когато замайващата възбуда от разпознаването беше донейде улегнала, Лилга продължи:

— Тигърът обича своето малко и го брани с живота си срещу враговете. Този обаче беше изтръгнал бащиното си сърце от — гърдите, докато преследва моето дете, своето момче, до лудницата и го тласна в смъртта. Обяви, граф Хоенег, беше ли капитан фон Валрот твой син, или не?

— Беше.

— А ние двамата, ти и аз, тайно сме свързани чрез свещеник?

— Да.

Тя взе пакетчето от гърдите на графа и го сложи в ръката на херцога.

— Тук, Ваше сиятелство, са доказателствата, че Катомбо е истинският Хоенег. Сега аз свърших и ще понеса присъдата, която ще бъде произнесена над мен.

Херцогът дълго я гледа.

— Лилга, едно-друго още ми е тъмно в твоя разказ, наистина, но едно знам, че ти си действала с добра воля, и всички ние сме ти много задължени. После ще произнеса присъдата.

Той улови Макс за ръката и пристъпи към княза и княгинята на Зюдерланд.

— Ваши височества, признавате ли граф Макс фон Брандауер като мой син и престолонаследник?

Прозвуча едно двугласно „Да!“

— В такъв случай имам честта да поискам за него ръката на моята мила гостенка, вашата дъщеря принцеса Аста. Техните сърца са се избрали. Вашето съгласие, Ваши височества, ще отстрани също всички спорни политически точки.

Родителите видяха дъщеря си да лежи на гърдите на херцогския син. Те радостно дадоха своето съгласие. Тогава Катомбо хвана ръцете на Зулейка и Артур.

— Ваше сиятелство, позволявате ли в замяна загубата, която претърпя Фалкенау и Брандауер, да даря двамата с една дъщеря?

Херцогът се засмя.

— Я гледай! Истинска изненада, драги ми паша! Тогава аз не бива да сдържам по-дълго моята. Признавам ви като граф фон Хоенег. Вие си получавате всички титли, достойнства, почести и имения на този дом.

— Ваше сиятелство! Недейте! — извика Нурван паша. — Фамилията Хоенег не е измряла.

— Напротив! Този тук лежи в обятията на смъртта. Бог да му прости греховете, както му ги прощавам аз. А неговия син не мога да призная като правомерен наследник Хоенег. Той ще бъде екстерниран от страната и ще трябва да счита като особено благоволение от страна на своя владетел, ако Норланд му разреши гостоприемство за няколко месеца през годината. А сега си ти наред, Лилга! Как попадна графът в ръцете ти?

— Аз го чаках.

— Ти... си... го... чакала? Нима знаеше по кой път е поел в своето бягство?

— Знаех.

— Кой ти го...

— Ваше сиятелство, на княгинята на боанжарите не е необходимо да черпи своите познания от чужди знания. Нека ви бъде достатъчно, ако кажа: „Аз го чаках“. Той трябваше да дойде, защото Бование, която е богиня на отмъщението, го беше дала в моите ръце. И той дойде! Дойде като беглец, беше открит от Хорги и Чемба и преследван. Графът не можеше другояче да се спаси, освен да напусне каретата и да продължи пеша своето бягство. Но през нощта той обърка пътя, който не познаваше, сгромоли се в дълбината и се разби. Те го донесоха при мен и болките го подтикнаха към признание.

— Какво ще правиш сега? Ти си майка и съпруга на граф и имаш право на...

— Благодаря ви, Ваше сиятелство! Дъщерята на боанжарите няма уседнало място, тя ще скита, докато душата ѝ отиде при Бование...

По време на този вълнуващ разговор беше приближила и свитата. Няколко слуги трябваше да махнат от мястото трупа на Хоенег, тъй като графът междувременно беше починал. Но всеки получи похвала или приятелско ръкостискане от херцога, така че цялата поляна се огласи с радост и ликуване.

Две двойки обаче подириха самотата: Артур със Зулейка и Макс и Аста.

Последните двама стояха под една широко разклонена червена ела и имаха твърде много да си казват. В един момент приближи Лилга.

— Спомняте ли си още, принце, и също вие, принцесо, какво ви предсказах пред ковачницата?

— Всяка дума! — отвърна Макс.

— Вие размахвахте тогава със сила тежкия чук. Вие ще държите също така леко още по-тежкия скиптър. Чукът се превърна в скиптър. Управлявайте един ден с благост, ала не забравяйте, че от време на време трябва да се употребява и сила! Вслушайте се в Лилга, дъщерята на боанжарите, която още днес ще изчезне отново, и нека „Скиптър и чук“ бъде вашият девиз в живота!...

Зад елата се отдалечи пълзешком един, който си беше седял тайно там със своята „ампалема“ и бе чул всичко. Сега той сметна, че е редно да се оттегли.

— Допре го каза пустата ѝ Лилга! — изръмжа с доволство. — Нявгашният Прандауер и сегашен принц може да възприеме този девиз, защото скиптърът му е в кърпа вързан. Пък аз, Томас Шуперт, от който принц не излезе, ще си задържа чука. Ама и аз мога да си изпиша един девиз на вратата на моята одая: „Ампалема и Парпара!“

Романът продължава в: [[3535|„Островът на скъпоценностите“]]

info

Информация за текста

© 1985 Любомир Спасов, превод от немски

Karl May
Zepter und Hammer, 1879-1882

Сканиране и разпознаване: Неизвестен любител на автора
Редакция: BHorse, 2007

Публикация:

Карл Май
Скиптър и чук I: Черният капитан
Скиптър и чук II: Тайната на хитаната
Издателство „Калем-90“, Пловдив

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://chitanka.info/text/3630>]
Последна редакция: 2007-10-23 08:00:00

notes

ваджина — княгиня от народа на ломбардите, наричани още боанжари (Б. нем. изд.)

дзингара (ит.) — циганка; дзенгаро — циганин (Б. нем. изд.)

хитани (исп.) — цигани; хитана, хитано — циганка, циганин (Б. нем. изд.)

важда — съпруг на ваджина (Б. нем. изд.)

санда́л — малка нилска барка (Б. нем. изд.)

кахве — кафене (Б. нем. изд.)

сиенит — египетският гранит (Б. нем. изд.)

Лайлет ен Нуктха — ежегоден разлив, предизвикващ плодородието на нилската долина (Б. а.)

Абу ер Реисан — Баща на корабните капитани (Б. а.)

шеллал — бързей (Б. а.)

дахабийе — голяма нилска барка (Б. нем. изд.)

кутуб — книги (Б. а.)

яхуд — юдеи(те) (Б. а.)

назара — християни(те)

рейс — капитан на кораб. (Б. нем. изд.)

Булак — предградие на Кайро (Б. нем. изд.)

Рейс ес заптийе — полицейски началник (Б. а.)

кади — верски и мирови съдия при мохамеданите (Б. а.)

мюдюр — наместник, околийски управител (Б. нем. изд.)

хадиф — вицекарал (Б. нем. изд.)

Тер ел Дженнет — птица на рая; прозвище на лястовицата (Б. а.)

ет тамзах — крокодил (Б. а.)

Бен ел Кускусу — Син на кускуса (Б. а.)

Нур ед дунъе — светлината на света (Б. а.)

талеб — книжовник (Б. а.)

назрани — християнка (Б. нем. изд.)

Иса Бен Мерием — Исус, синът на Мария (Б. нем. изд.)

Сто и четиринадесетата сура е последната от Корана (Б. пр.)

муккле — шегобиец (Б. а.)

шербетчия — лимонададжия (Б. а.)

ремалек, шималек — надясно, наляво (Б. а.)

тирке — наследство (Б. а.)

дура — просо (Б. а.)

махбуб — любим (Б. а.)

цуббат — мн. ч. от цабит = офицер (Б. а.)

хеджин — ездитна камила (Б. нем. изд.)

шеятин — мн. ч. от шейтан = дьявол (Б. нем. изд.)

джин — дух (Б. нем. изд.)

Джехенна — преизподня (Б. нем. изд.)

казшеф — полицейски началник (Б. нем. изд.)

самум — коварен пустинен вятър (Б. нем. изд.)

Коран, издание 1993 г. (Б. пр.)

Наполеон I (Б. нем. изд.)

Коран, издание 1993 г. (Б. пр.)

алмаз — диамант (Б. нем. изд.)

Тибести — планински масив в Чад (Б. пр.)

бакборд — лявата страна на кораб, гледано от кърмата към носа (Б. пр.)

щирборд — дясната страна на кораб (Б. пр.)

тиюр — мн. ч. от тер — птица (Б. а.)

Кайро се дели на Старо Кайро, Ново Кайро и предградието Булак (Б. а.)

насиб — зет (Б. а.)

eagle (англ.) — орел (Б. нем. изд.)

камшик за бичуване с девет, ремъка (Б. пр.)

щевен (хол. *steven*) — отвесна здрава греда, която е основа на кърма или нос (Б. нем. изд.)

Джезар бей — главен палач (Б. а.)

камбуз (хол. kombuis) — корабна кухня (Б. нем. изд.)

вах — оазис (Б. а.)

Маср — така бива наричан Египет от арабите (Б. а.)

хаик — бурнус с качулка (Б. а.)

джум — разбойнически керван (Б. а.)

Господаря с голямата глава — лъвът (Б. нем. изд.)

рабаба — музикален инструмент с пискливи тонове (Б. нем. изд.)

кафила — керван (Б. а.)

бюлбюл — славей (Б. а.)

феннек — пустинна лисица (Б. нем. изд.)

диван — в случая канцелария (Б. пр.)

ханджар — дълъг, тежък нож (Б. нем. изд.)

джезар — палач (Б. нем. изд.)

джин — дух (Б. нем. изд.)

фелука — малък ветроходен или гребен кораб (Б. а.)

риял абутера — талер с лика на Мария Тереза (Б. а.)

хауптман (нем. Hauptmann) — капитан (Б. пр.)

Остаряла форма за обръщение към подчинен. Тъй като в нашия език няма подобен еквивалент, предаваме я дословно — 3 л. мн.ч., с главна буква. (Б. пр.)

L'etat c'est moi (фр.) — Държавата, това съм аз (Людовиг XIV) (Б. пр.)

маат — флотски сержант, другар-моряк (Б. пр.)

норна — богиня-орисница (Б. пр.)

Морска терминология. Времето се отмерва в половинки часове, като започва в осем часа сутринта. Вахтата се сменя на осем „удара“, сиреч през четири часа. (Б. пр.)

картаун (остарял моряшки израз) — топ, оръдие (Б. нем. изд.)

Има се предвид немската миля, която е равна на 7420 м. (Б. пр.)

Lupus in fabula (лат.) — Вълкът в приказката; в смисъл: За вълка говорим, а той в кошарата. (Б. пр.)

Номер сигурност (нем. идиом) — затвор, дранголник (Б. пр.)

Оберлейтенант (нем.) — старши лейтенант (Б. пр.)

Ай, ай! (англ.) — Тъй вярно, слушам! (Б. пр.)

шпербер (нем.) — ястреб-вранчар (Б. пр.)

английската миля е равна на 1853 м (Б. пр.)

КАРЛ МАЙ ОСТРОВЪТ НА СКЪПОЦЕННОСТИТЕ

Превод: Любомир Спасов

chitanka.info

Десет години са минали от събитията в „Скиптър и чук“. Роднините на безследно изчезнал, спасил се на самотен остров, узнават от дневника му за унищожението на индийски княжески двор и за съкровището на махараджата.

Двата тома в продължения за кораби и съкровища от ранното творчество на Май са:

„Скиптър и чук“ (Band 45)

„Островът на скъпоценностите“ (Band 46)

ДНЕВНИКЪТ НА БЕЗСЛЕДНО ИЗЧЕЗНАЛИЯ

1. „ЛУДИЯ ГРАФ“

Бухтата, край която е разположено прочутото като морски курорт градче Фалум, е обхваната отдясно от пристъпващ далеч напред, състоящ се от много стръмни скали бряг, а отляво — от дълъг, нисък нос, който се вдава в морето във формата на силно извит рог и до самия връх е обрасъл с гъста дъбово-букова гора. През нея водят само няколко тесни пътеки, даващи на курортистите възможност да се оттеглят от градския шум сред тишината на природата.

Тесният нос предпазва бухтата от високите вълни, гората пък задържа вятъра — едно обстоятелство, което допринася много за оживеното посещение на Фалум и позволява дори на плахите натури да се къпят или се поверят в лодка на опасните иначе вълни.

През един чудесен юлски ден три дами се разхождаха бавно по един от споменатите горски пътища. Те представляваха фрапираща група. Като оставим настрана летните им жълти шапки, едната беше облечена в синьо, другата — в зелено, а третата — в пурпурночервено. Синята, много дълга и мършава до дръгливост, носеше раирано в три цвята кипърско котенце, Зелената, дребна и възсуха, морско свинче, а Пурпурночервената, с къса, много дебела фигура, имаше на ръката си катеричка, която освен това бе прикована посредством нашийник и златна верижка към врата на своята носачка.

На никой не би му дошло на ума, че тези толкова различно дарени от природата разхождащи се жени са сестри.

— Да, добра моя Ванка — въздъхна Синята, — нашият брат Емил е по-внимателен към чуждите дами и дори с отвратителните си кучета, отколкото спрямо нас. Тези мъже са били и си остават варвари, които даже с най-голяма отстъпчивост не можеш направи по-различни!

— Те никога няма да проумеят, скъпа Фрея, че ние сме безкрайно по-чувствителни от тях — вметна Зелената. — И затова не е за завиждане девойката, която не може да се реши да встъпи в една траеща цял живот връзка с този род вандали.

— Да — изгука Пурпурната с мазен глас, — ние избрахме добрата част и никой няма да бъде взет от нас, макар че специално за

мен би било лесно да сключа някой блестящ брак.

— Специално за теб? — попита оперено носителката на катеричката. — Чуй, Ванка, това „специално“ звучи като оскърбление спрямо нас двете. Сестра Цила смята, понеже е най-младата, че ѝ се предлага по-раншна възможност за брак от нас. Само че дамите изобщо не могат някога да остарееят. Моите трийсет и четири години са...

— Извинявай, Фрея — възрази Дебелата, — през ноември ти стана на трийсет и девет!

— Трийсет и девет? А-а, ти май се грижиш повече за възрастта на другите, отколкото за своята.

— О, не, но аз мога да помня толкова лесно своята, понеже ни делят точно десет години — ти си на трийсет и девет, а аз на двайсет и девет.

— От мен да мине. Но нека не спорим за такива маловажни неща! Най-главното при една брачна връзка след духовните достойнства си остава все пак физическата външност, а в това отношение, трябва да признаете, аз ви превъзхождам и съм в състояние да се харесам на всеки мъж.

— Има достатъчно господи, ценящи повече нежната фигура пред голямата дължина — изпъчи се Ванка.

— Също както аз съм в положението да се ползвам с опита, че блажената пълнота винаги е намирана от множество господи за очарователна — прибави Цила. — Това ми го каза дори лейтенант фон Волф, когото аз, както знаете, мога да причисля към моите най-нови завоевания.

— Ти? — извика Дългата. — Той само завчера ми призна, че съм му се присънвала.

— А аз — подметна Дребната, — преди малко изиграх с него партия сантасе, която той изгуби, понеже, както се извини, моята пленителна външност го обърквала. Много е мил този хер лейтенант фон Волф!

— Да, да, много! — пригласи Дългата с известна ирония. — Само си мисля, че... ама я вижте тази прелестна картинка!

— Къде пък?

— Непосредствено тук по водата. Но, Боже мой, та това е нашата Магдаленка!

— Наистина, нашето детенце! — включиха гласове другите и се втурнаха чевръсто напред.

Пътят, който следваха, излезе на едно тясно, обградено от три страни с гъсти храсти врязване на водата в сушата. Там бе вързана една лодка, чийто прът за платното бе свален. Отзад седеше едно момче в моряшки костюм от сив лен и непромокаема шапка, изпод която бликаше обилие от руси къдрици. То броеше някъде към четиринайсет години и беше насочило вниманието си към едно може би десетгодишно момиче, което се бе настанило на предната пейка и ловеше риба с въдица. То беше много мило, очарователно създание. Но подвижността, с която се посвещавахе на своето занимание, никак не допринасяше да се направи някой голям улов.

— Та как значи се казваш? — попита малката.

— Герд.

— Герд, ти ми харесваш. Имаш сила и ловкост почти колкото папа.

— Кой е всъщност твоят папа?

— Папа ли? Това е майор Хелбиг, който неотдавна покори цяла Зюдерланд. Така че сега ти можеш добре да си представиш колко много силен трябва да е.

— Да, а може ли да кара и лодка?

— Естествено. Аз не съм го видяла, наистина, ама той може всичко.

— И да плава под платна?

— Сигурно! Но най-добре го могат моите лели!

— Твоите лели? При вас и лелите ли се учат да плават под платна?

— Разбира се, защото папа много често казва, когато те излязат на разходка: „Слава и хвала Богу, ето ги че вдигнаха платна!“ Та те значи трябва да разбират от ветроходство. Ти не си ли ги виждал вече?

— Не зная, защото не ги познавам.

— О-о, те са много лесни за разпознаване. Едната е дълга и носи една котка, другата е дребна и слаба и носи едно морско свинче, а третата е дебела и носи катеричка.

— Аха, това са значи твоите лели! Та те са известни в цялото селище. И те ли се казват Хелбиг, както твоят папа?

— Ами да, защото нали са му сестри. Освен това се казват още Фрея, Ванка и Цила. Ама Кунц вместо това казва Шрая, Цанка и Брюла^[1].

— Кой е тоя Кунц?

— Той е нашият ординарец, когото аз много обичам и папа също. Но лелите все се джафкат с него и тогава той става бесен, нахвърля се върху тях и... си подвива пак опашката.

— А-а, тогава той сигурно не притежава истински кураж?

— Кураж? Съвсем определено колкото самият папа, ама пък нали не бива да се захваща със сестрите на своя господар. Само заради това си подвива опашката. Ти имаш ли си също папа, три лели и ординарец?

— Имам майка и един пастрок, после четири сестри, а слугата съм самият аз.

— Ти? Защо?

— Защото аз трябва да върша всичко. И въпреки това получавам много удари и по-малко храна от другите.

— Удари? Ти? — попита момичето полуучудено, полупрезрително.

— Да. Аз трябва да залагам мрежите и да возя дами и господа, а когато съм уловил твърде малко или съм спечелил недостатъчно малко, то получавам удари.

— Бедничкият! Колко всъщност?

— Те болят много, но аз не ги броя — отговори той гордо. — Когато се прибирам вкъщи, бащата е все пиян. Бих могъл да се отбранявам или пък да се махна, но после майка ще плаче, а не бива. В действителност аз си заслужавам ударите, понеже не давам на бащата всичко, а задържам нещичко за майка, иначе тя ще трябва да гладува...

— Боже мой, мила Ванка, чуваш ли? Това не е ли жесток баща?

Този възклик прозвуча иззад близките храсти, където трите сестри бяха подслушали последната част от детския разговор.

— Да, истински жесток баща, моя добра Фрея — потвърди запитаната.

— Не — намеси се Пурпурночервената, — не само жесток баща, ами даже жесток пастрок!... Но, моя сладка Магда, как се озова на това място тук?

— Герд ме докара, леличко.

— През целия залив?

— Да. Искаме да ловим риба с въдици.

— Ах, дете, ако ти се беше случило някакво нещастие! Можеш да се намокриш, можеш да настинеш, можеш да цамбурнеш, можеш да се удавиш!

— О, не, леличко, нищо няма да се случи, защото нали ме кара Герд.

— Герд значи се казва той?

Трите сестри погледнаха с видимо удоволствие неговата крепка фигура и загорялото му лице.

— Действително ли умееш сигурно да управляваш една лодка?
— подпита Синята.

— Няма защо да се страхувате, милостива фройлайн. Искате ли и вие да пробвате? Имам достатъчно място.

— Да, много бих желала, защото обичам да се разхождам с гондола. Но сестрите се страхуват, а моето котенце не може да понася водата. Ами ако вземе да ми се разболее от морска болест!

— Едно котенце никога не го хваща морска болест, уважаема фройлайн — усмихна се момчето и по същото време взе думата Цила:

— Ние да се страхуваме? Знаеш ли, Фрея, че това е клеветничество? Та аз нали приех една покана на хер лейтенант фон Волф за пътуване с платноходка.

— Аз също! — заяви Ванка.

— И аз! — потвърди Фрея.

Качването на непохватните дами бе свързано действително с известни мъчности, ала с помощта на Герд премина добре. Изобщо момчето показваше увереност, която вля доверие у дамите.

— Накъде? — попита то, когато лодката се раздвижи. — Към града или малко навътре?

— Навътре, ама само малко — реши Фрея.

— Тогава можем да поставим платното.

Той изправи мачтата и издърпа нагоре ветрилото. Лекият бриз го изпълни и лодката се плъзна спокойно, леко наклонена настрани навътре по бухтата. Трите сестри първоначално изпаднаха в обичайната страхливост пред водата. Но при доброто водене и сигурния ход на съда полека-лека изгубиха своята угриженост и между

тях и момчето се завърза разговор, който им вдъхна уважение към малкия моряк, умеещ така открито и честно да гледа на света и така разсъдливо и учтиво да отговаря.

Прекрасното време беше подмамило навътре множество други лодки, така че по искрящите вълни цареше оживено движение. Един от тези съдове със своето своеобразно поведение привличаше всеобщото внимание върху себе си. В него седяха двама господа, които като че си бяха поставили задачата възможно най-много да досаждат на другите платноходки.

— Кому принадлежи тази лодка? — попита Ванка.

— На един курортист — отвърна Герд. — Не му знам името, но трябва да е някой знатен мъж, тъй като прави все такива безчинства, без полицията да му го забрани. Колчем тръгне по вода, винаги се държи както сега. Гребе напреко на курса на другите, за да ги плаши. Пръска ги целите с вода, ако са дами. Хвърля по тях гнили плодове и даже се случва да обръща по-малки лодки. Аз го мразя.

При последните думи юношеското му лице възприе враждебен израз.

— Нещо наранил ли те е?

— Да. Аз се връщах с майка от брега и той ни срещна. Ние имаме да носим едно тежко дървено ведро с риба и трябваше да му се дръпнем от пътя, макар да имаше място за двајсет души. Не успяхме да отстъпим с товара си достатъчно бързо настрани и оня удари майка на два пъти със своя бастун. Аз поисках да го хвана, ала майка ме възпря. Ако още веднъж ми стори нещо подобно, нищо няма да ми попречи да го напердаша.

Те кръстосваха в широка дъга и стигнаха по този начин до вътрешността на бухтата. Тогава споменатата лодка описа завой и се насочи към тях. Фрея сложи ръка над очите, за да ги заслони от слънчевата светлина и извика:

— Сега знам кой е този!

— Е? — попита Ванка.

— Граф фон Хоенег.

— Възможно ли е? Лудия граф? И той идва към нас! Малкия, махни се от пътя му! Той иначе ще ни изиграе някоя лоша шега.

— На вас все пак нищо няма да стори! — поклати глава хлапакът.

— И въпреки туй! Внимавай, момче! Те гребат право към нас. Наумили са си нещо лошо.

Наистина, графът приближаваше по начин, който правеше основателно това подозрение. Когато разпозна дамите, го чуха да се изсмива грозно и се провиква:

— Ало, кои пък са там? Трите папагала, ха-ха-ха-ха!

После нашепна няколко думи на своя спътник, след което взеха такова направление спрямо линията на движение на Герд, че ясно си прилича намерението им да се сблъскат с неговата лодка. Дамите нададоха силен вик за помощ.

— Дръжте се здраво за седалките! — извика Герд. — Не мога да се отклоня, ако са ни хвърлили око, но мога да способствам ударът да е поне лек.

Тъмните му очи мяха гневни светкавици към двамата противници.

— Обърнете надясно! — повели им той.

— Обърни ти наляво, тъпо копеле! — изхили се графът. След няколко мига неговата лодка трябваше да нацели точно по средата плавателния съд на Герд. Тогава този извъртя рязко с всичката си сила кормилото и пусна въжето, така че платното изплющя и пропусна вятъра. Лодката се подчини, забави ход, повдигна се отпред нависоко и завъртя нос. По този начин ладията на графа се удари вместо под прав, под един много остър ъгъл в предната част на платноходката. Въпреки това трусът беше значителен за несвикналите с морето жени. И най-вече бе изненадана Магда, понеже бе заела място отпред при острия връх. Тя напразно опита да се задържи, изгуби равновесие и се прекатури през борда.

— Хола, пиленцето заплава. Измъкнете го! — извика графът ухилен и продължи да гребе.

Трите сестри седяха като парализирани от страх. Другите съдове бяха видели събитието и приближиха с най-голяма бързина, за да помогнат. За щастие това вече не бе нужно. Герд бе скочил веднага след момичето, хвана го с дясната ръка и държейки се с лявата за борда, го прехвърли в лодката. За минута бяха обградени от всички налични съдове и наоколо се зачуха изрази на съчувствие и най-дълбоко възмущение.

Единствено Герд беше запазил спокойствие.

— Съседе Класен, вие имате място — извика той. — Я вземете дамите във вашата лодка и ги отведете у дома им!

Няколко ръце се протегнаха и дамите въпреки страхливостта им бяха благополучно прехвърлени в другата лодка. След това Герд отново улови вятъра в платното и сграбчи кормилото.

— Хола, момче, нали няма...?

— Напротив, напротив, съседе Класен!

— Славен момък! Тогава само се дръж стабилно!

Лодката на графа се беше насочила към изхода на бухтата.

Герд стори същото. Той огледа платното, проучи укротеното от ниския нос биене на вълните и после прикова остро очи в противника. Неустрасимото момче имаше сега вятъра на своя страна. То познаваше лодката си и знаеше, че наказанието на врага ще му се удаде. Че онзи бе граф, а той един беден рибарски юноша, за това не се питаше.

Графът беше твърде малко опитен по вода, за да схване още от самото начало намерението на момчето. Но постепенно прозря грозящата го опасност, Само че не стори нищо, за да я избегне. Вероятно му се струваше нещо невъзможно, това хлапе да дръзне да изпълни един такъв план срещу него. Те сега държаха паралелно един с друг направление към скалистия бряг; обхващащ бухтата от дясната страна. Тук имаше няколко плитчини и наноси, за които графът нищо не знаеше, ала Герд ги познаваше много добре.

— Хей, внимавайте! — викна момчето и обърна носа на своя съд.

— Хей, момче, спри! — прозвуча насреща му.

— Не мога, иначе ще ме отнесе към скалите.

— Мътните го взели, тогава спусни платното!

— Невъзможно. После няма да мога да се отклоня от рифовете.

Хитрият хлапак наистина се бе докарал в положение, което му правеше невъзможно да спре или легне по друг курс. Неговата лодка беше по-голяма и с платно, тази на графа беше лека и имаше двама гребци, които не бяха момчета. Тя бе значи съдът, който трябваше да се отбие. Графът опита това най-сетне, ала беше вече твърде късно — платноходката върхлиташе под пълния напор на ветрилото като стрелнал се ястреб.

— Хой, обърнете към бака! — извика Герд.

Това ставаше с пълна пресметливост. Той беше вече видял, че двамата искат да обърнат към щирборда, съблюдаването на неговия вик щеше следователно да доведе неприятелската лодка с цялата ѝ ширина пред неговия нос.

— Хой, недостатъчно, твърде малко! Спрете, момчета!

Надавайки този последен вик, той отпусна ветрилото, за да не разбие или доведе до обръщане собствената си лодка чрез пълното използване на вятъра. Сегашният сблъсък беше съвсем различен от предишния. Той се случи с непреодолима сила в средата на графския съд. Дъските му изпращяха и той се преобърна с кила нагоре. Предната част на рибарската лодка се възкачи за няколко мига по чуждата лодка, после се плъзна обратно надолу.

Графът и придружителят му бяха надали крясък и бяха запокитени и двамата надалеч във водата. Тъй като все пак бяха горедолу добри плувци, се задържаха на повърхността, забелязаха подводните скали наблизко и заплуваха към тях, понеже преобърнатата лодка нищо не можеше да им помогне.

Герд също беше изкрещял и изхвърлен във водата, ала само за вид. Един по-внимателен наблюдател щеше да схване, че неговият крясък бе вик на ликуване, а скокът във вълните — доброволно извършен. Въпреки младостта си той притежаваше достатъчно остър ум, за да разсъди всичко. За в случай че графът подадеше оплакване срещу него, той трябваше да съумее да се защити. Ето защо греба възможно по-дълго из водата наоколо и се изкатери обратно в лодката си едвам когато другите застанаха върху подводните скали, плакнати до хълбоците от вълните.

— Стой, момче, ела да ни вземеш! — повели графът със строг тон.

— Невъзможно, човече! Моят съд газии твърде дълбоко. Не мога да приближа. Да се бяхте отдръпнали, нямаше да се насадите в кашата.

— Тогава докарай поне моята лодка!

— Няма смисъл. Дъските се потрошиха. Впрочем сам не бих могъл да я обърна, а пък и виждате, че тя вече потъва. Ето, сега замина на дъното!

Наистина, под съда възникна един фуниеобразен въртоп, който го повлече под водата. Герд беше извадил от морето своята непромокаема шапка и посегна към кормилото.

— Стой, чакай! — заповяда Хоенег. — Ние ще дойдем при теб.

— Също не става — ухили се момчето. — Лодката ми има отпред цепнатина, поглъща вода и аз не бива да рискувам да кача още двама души. Но ще кажа на онези там на плажа да дойдат да ви вземат. Може би ще се намери някой да предложи лодката си на мъж, който претендира да е знатен, пък обръща съдове, пръска дами и събаря деца във водата. Такива номера тук никое хлапе не смее да върши, инак ще получи от даскала тоягата. Приятна баня!

Той отплава и забеляза с радост, че всички съдове бяха потърсили брега, за да не му развалят шегата. Когато пристигна там, подкани присъстващите да отидат да приберат графа.

— И през ум не ни минава, момче! — отговори един стар морски вълк, като му протегна добродушно десница. — Ти си свестен тип и ние ще се погрижим да не ти се случи нищо, ако оня там пожелае да се залови с теб. Но да го приберем, не! Приливът вече започва, бързо се покачва и нека оня вкуси малко вода, преди да го вземат на вързало. Ние нямаме задължение да го вардим от банята. Стражевата лодка е далеч извън хоризонта, а хората от спасителната команда са излезли до един на риболов, тъй като времето е хубаво и никой няма да вдигне тревога. Та нека си поритка оня!...

На една от най-красивите улици на крайморското градче се издигаше, заобиколена от добре поддържани дървета и ухаещи цветни площи, една прелестна вила, която през лятото биваше давана под наем на курортисти. Понастоящем тя беше обитавана от норландския майор Емил Хелбиг и неговата фамилия, Хелбиг — един много заслужил, но с обикновен произход офицер — беше законно придобил благоразположението на своя херцог и поради това се ползваше със значително влияние в Двора. Въпреки всичко той не се появяваше там с голямо удоволствие. Със своя пряк характер изпитваше неприятно чувство в онези кръгове, където формата на общуване стоеше на най-преден план. Той се чувстваше най-добре сред себеподобните, а и се беше погрижил най-близкото му обкръжение да е от хора от неговия сой. Към прислугата му се числяха само войници с дълга служба и особено неговият камериер Кунц бе един мъжага, който не можеше да живее без своя господар, както и този без него. Те се бяха запознали в по-раншни времена на бойното поле и във военни и мирни години до ден-днешен бяха останали верни един на друг. Кунц познаваше всяка

от особеностите на своя господар, беше се научил да се нагажда според тях и следствие на това се бе превърнал в едно малко отражение на офицера, пред когото от тази причина можеше да се позволи повече отколкото други.

Майорът седеше в стаята си, изпълнена с гъст тютюнев дим. По пода, софата и празните столове лежаха единайсет кучета от различна порода и големина, чувстващи се явно много добре в тоя димилник. Пред него лежеше едно произведение на генерал Клаузевиц, което той усърдно изучаваше. В един момент вратата се отвори и влезе с енергична стъпка един мъж, когото човек почти би могъл да обърка с него. Двамата носеха еднакъв сив, по военному скроен костюм, само този на майора бе изготвен от по-фин плат. Двамата бяха на една възраст, един ръст, имаха еднакво късо подстригани коси, едни и същи войнствени мустаци, но влезлият притежаваше само дясното си око, лявото беше изгубил следствие пистолетен изстрел. Той събра шумно токове, изпъна се като струна, сложил средни пръсти по шевовите на панталона, и зачака.

— Какво искаш, Кунц?

— Хер майорът беше заповядал да запитам сега дали ще излезем на разходка. Разбрано?

— А, да, да! Точно сега съм се вдълбочил в една изключително увлекателна книга. Известна ли ти е?

— Коя е, хер майор?

— На Клаузевиц.

— Отлична е, ама още не съм я чел.

— Откъде знаеш тогава, че е чак отлична?

— Защото хер майорът иначе не би я чел, разбрано?

— Хубаво! Къде е Магда?

— На разузнаване.

— Какво имаш предвид с това?

— Искаше да се поогледа как стоят нещата в гората там отсреща. Разбрано?

— Нали ти бях забранил да я пускаш да отива сама на такива места, Кунц!

— Прощавайте, хер майор, ние трябва така да възпитаваме малката фройлайн, че да няма никакъв страх! В тукашната гора не се въдят тигри и гърмящи змии. Разбрано?

— Хм-м! Къде са сестрите ми?

— Сигурно са напуснали Главната квартира, за да правят лов на ергени.

— Пет, Кунц, това хич не те засяга!

— Да ме прощавате, хер майор, ама то много нещо си ме засяга! Шрая приказва, никога нямало да се омъжи; Цанка хортува, не можела да понася никакъв мъж; Брюла пък гълчи, щяла да си умре стара мома. Въпреки това обаче постоянно се оглеждат за някой връх от мустак и ако не забършат нищо, прибират се вкъщи, изтеглили щурмовашки физиономии, и крискат, дърлят се и реват на всекиго, ама преди всичко на мен. Аз получавам злостта от първа ръка и ето как даже много нещо ме засяга, когато са излезли на търсене. Разбрано?

Хелбиг се засмя. Той самият бе немалко страдал от особеностите на своите сестри и затова от време на време му беше приятно да притежава в лицето на Кунц един храбър съюзник.

— Къде е Хектор? — продължи да пита. — Тук са само единайсет кучета.

— Хер майор, това е пак един номер от страна на Червено-зелено-синята троица! Аз забелязах, че Хектор липсва и тръгнах да го търся. Когато минавах край дамските покои, чух отвътре едно ужасно кашляне, пъхтене, скимтене и кихане. Повиках кучето и данданията стана още по-голяма. Той беше това, ама вратите бяха заключени. Принудих камериерката да отвори и какво да видя?

— Е?

— Кучето беше пъхнато в пътната кошница. Биби, Лили и Мими поискали да си играят с него, ама той пък може да търпи само катеричката — другите създания мрази. Пощипнал малко Биби и Лили и за тая работа милостивите дами му вързали една пунгия енфие на носа и го затворили в кошницата.

— По дяволите, такива девически номера аз не позволявам!

— Аз също, хер майор! Трябва ли и аз да вържа така енфие на дамите, а? Те трябва да видят как се чувства едно хайванче при такова положение.

— Къде е кучето?

— Когато го освободих от кошницата й енфието, хукна и офейка. То ще иска да се възстанови вън на въздух, разбрано?

— То само ще се върне... След един час тръгваме на разходка. Имай готовност! Кръ-ъгом... марш!

Кунц направи кръгом и излезе с войнишка стъпка. Вън спря за кратко време — очевидно нещо да размисли. После се спусна бързо по стълбите към градината. Там градинарят се занимаваше с лехите.

— Хайнрих, имаш ли време?

— За какво?

— Нуждая се от обикновени и крастави жаби.

— Обикновени и крастави жаби? — подпита градинарят удивен.

— Че за какво пък?

— За нашите дами, разбрано?

— Ах, прекрасно, великолепно! В такъв случай тичам веднага.

— Дълго ли ще продължи?

— След четвърт час ще имам пълна торба. Да донеса ли също някой и друг краб и морски паяк?

— Колкото можеш да наловиш.

— Добре. Бързам!

Извънредно доволен, Кунц се върна в къщата и се погрижи да не настъпи никакво смущение. Градинарят достави цяла камара от заръчаните гадинки. Двамата се промъкнаха в стаята, в която бе затворен Хектор, изтръскаха торбата в кошницата и се отдалечиха после незабелязано. Когато се касаеше да се отиграе някой номер на сестрите, то от хората определено никой не се изключваше.

Майорът междувременно си бе седял при своя Клаузевиц. По едно време отвън прокъртяха бързи крачки. Вратата се разтвори с трясък и дългата Фрея нахълта с бързина — неизбежната котка на ръката — и физиономия, даваща свидетелство за изключителна възбуда.

— Емил... братко!

— Мътните да го вземат, какво се е случило?

— Какво се е случило? Какво ли друго, освен дето Дявола си показва рогата, или което е все същото — Лудия граф!

— Аха, тоя! Пак ли?

— Пак! Боже мой, що за човек е това! Да бях офицер, кавалер, щях да го поканя на дуел и кълна се...

Тя издигна при тези думи стиснатия юмрук и тресна с него в знак на уверение край себе си по софата, на която се бе настанила, ала за

нещастие нацели котката, легнала до нея. Несвикнало на такива обноски, животното подскочи с пронизително мяукане, стрелна се през стаята и излетя през отворения прозорец. Фрея се втурна нататък.

— Избяга! Братко! Господи Исусе, не виждаш ли, че сега и Биби е също мъртва? Само заради този ужасен граф!

— Също мъртва, казваш? Кой пък още е мъртъв?

— Боже мой, ти още не знаеш? Той я събори във водата и там...

Вратата отново се разтвори с блъсък и се появи дребната Ванка.

— Ти си вече тук, Фрея! Е, да, твоите крака са по-дълги от моите. О-ох, загивам, разпадам се! Направи място!

Тя се смъкна на софата и затвори очи. На майора му стана страшно.

— Та говорете най-сетне, де! Кой е мъртъв?

— Мъртва не — извика Ванка, — а само във водата...

— О, да, мъртва, напълно мъртва, моята сладка Биби! — извика се Фрея. — При едно такова падане няма как все пак да стигне долу жива!

— Гръм и мълния! — изруга майорът. — Кой е бил съборен във водата, ей това искам да знам! Изплюйте камъчето!

В този миг отвън се изпъшка, сякаш някакво чудовище пристигаше запъхтяно, и вратата за трети път се изблъска. Влезе дебелата Цила. Беше останала без дъх, а лицето ѝ беше добило циновърночервен цвят.

— Ах... их... ух... ууух! Ох, оох!

По време на тези отчаяни възклицания едри капки се стичаха от челото по страните ѝ. Тя поиска да ги отстрани, ала във вълнението си се провину в едно много забележително объркване — притисна именно носната кърпа към борещите се за въздух гърди, а избърса с Мими, катеричката, потта от лицето. Животинката се бранеше с все сили срещу това деяние и ето как възвърна на своята господарка изгубеното дишане.

— Емил... знаеш ли вече?

— Аз? Нито дума! Ама какво пък собствено се е случило?

— Там... ето идва тя самата?

И наистина сега влезе Магда. Тя се завтече към баща си и го прегърна.

— Папа, нали няма да ми се сърдиш?

— За какво трябва да ти се сърдя?

— Е, задето Лудия граф ме бутна във водата.

— Теб? Възможно ли е! Но навярно по недоглеждане!

— Не, преднамерено. Но ти не бива да се караш, защото аз дотичах още преди лелите и се преоблякох. Това хич нищичко не ми навреди.

— Какво щастие! Я разкажете!

Тази повеля бе тутакси изпълнена от четири гласа, при това сестрите развиха една речовитост, която можеше да докара майора до полуда. Но той много добре знаеше, че не може да прекъсне шумния словесен порой и ето как зачака с търпение, додето изложението свърши.

— Къде отиде графът? — попита накрая.

— Не знаем. Той продължи да гребе.

— Към сушата?

— Не.

— Значи още не се е прибрал вкъщи? А как се казва това доблестно, сърцато момче?

— Герд. То има пастрок — отговори Фрея.

— Или по-точно един ужасен пастрок, който всеки ден го бие и малтретира — прибави Цила. — Ако то не беше се държало така умело, всинца щяхме да се издавим.

— Това е вярно — потвърди Ванка. — Ние трябва да му се отблагодарим.

— За това аз веднага ще се погрижа — взе решение майорът. — Вие можете да си вървите.

Те се отдалечиха към своите покои. Там им се наби най-напред в очи пътната кошница.

— Ах, ние съвсем забравихме кучето! — спомни си Фрея. — Ще отворим ли?

— Да, то е достатъчно наказано, а Емил би могъл да забележи липсата му.

Те вдигнаха капака и в същия миг от устните им екна един трикратен кръсък на ужас. Погледите им бяха паднали върху пълзящото и стрелкащо се съдържание. Поискаха да избягат, ала синята рокля на Фрея се закачи за кошницата; тя бе съборена и изсипа своята сбирка от обикновени, крастави жаби и саламандри от близкото

езерце, ведно с морски паяци, крабове, големи, дългоноги бръмбари и всевъзможни неприятни твари, каквито биват ежедневно изхвърляни от прилива на сушата, и които децата ловят, за да продават на пришълците. Те запълзяха и запъплиха наоколо из стаята, така че човек не можеше крак да постави на пода. Синята се метна на софата, Зелената скочи на масата, Червената опита да спаси краката си на един стол.

По време на това събитие отвън мина майорът с Магда. Двамата искаха най-напред да потърсят лодкарското момче. Следваше ги, както при всички излизания на Хелбиг, Кунц, слугата. Първите двама не обърнаха внимание на врявата в дамските покои, тъй като я сметнаха за продължение на състоялия се при майора разговор. Последният обаче отвори незабелязано вратата и хвърли един поглед върху комичната картина. С физиономия на искрено задоволство затвори тихо пак входа, превъртя ключа и го пхна в джоба си. После се завтече след господарите.

Майорът се отправи най-напред към плажа. Стражевата лодка тъкмо бе завили покрай ниския нос, съгледа графа и неговия придружител и побърза да ги вземе на борда. Докара двамата на сушата мокри до кости. Графът не предлагаше гледката на герой, извършил някое достойно за прослава дело, и погледите на всички околностоящи се приковаха с видимо злорадство към него. Първият, който пристъпи насреща му, беше майорът.

— Хер граф!

— Хер майор!

— Вие сте си доставил удоволствието да ударите лодката на моите сестри?

— Ами! Тя беше погрешно управлявана от едно хлапе.

— Това хлапе умее да управлява по-добре от някои мъже. Да не би да се каните да твърдите, че сблъсъкът не е бил възнамерявай от вас?

— Да!

— Вие сте един нещастник!

— Хубаво! Това е едно мнение, за което ще трябва да се биете с мен.

— През ум не ми минава! Един почтен офицер не си петни шпагата с докосване на човек, който не притежава следа от култура и

чест и вече се е охарактеризирал като мерзавец.

— Човече! — прогърмя графът.

— Я стига! Можете ли да отречете юмручния удар, който ви е нанесъл навремето капитан фон Фалкенау, защото сте нападнал една доста почтена дама и чиито неизличими следи и до днес могат да се видят по лицето ви? Един мъж на честта не може да се бие с вас, без самият да се лиши от чест. И все пак аз ще поискам удовлетворение от вас, но не с оръжие, а пред решетката в съда. Деянието ви — нападение на мирни хора, които лесно са могли да станат жертва на вашата бруталност — е престъпен акт. Хората ще съумеят да покажат и на един граф под какъв строг параграф на законника трябва да се постави тази постъпка.

Графът бе поискал да го прекъсне, ала не бе стигнал дотам. Сега отговори със заплашителна физиономия:

— Човече, вие говорите по този начин с мен от старческа немощ или слабоумие! Аз все ще успея да ви принудя да се биете с мен. А що се отнася до вашите закони, то точно аз имам правото да се позова на тяхната помощ... Дръжте си женорята и лодкаря изкъсо, би могло да ми хрумне да наредя да ги запрат!

Той тръгна, съпроводен само от мрачни погледи. Тогава пристъпи към Хелбиг един от лодкарите, въртейки смутено в ръце непромокаемата си шапка. Беше съседът Класен.

— Вие сте хер майорът, нали, а този малък, красив плавателен съд тук е вашата фройлайн дъщеричка?

— Да... Какво желаете?

— Аз моля за това храбро момче... Герд!

— А-а, Герд?

— Да. Той извади милостивата фройлайн от водата и вие бихте могъл да му сторите една услуга.

— Каква?

— Хм-м! Той от дълго таеше злоба към графа, защото оня оскърби майка му и днес си видя сметките с него. Графът искаше именно да прегази вашите дами и това не му се удаде, понеже Герд отлично си разбира занаята. После обаче момчето устрои лов по графа и проби дъното на неговия съд, така че пасажерите трябваше да стоят там във водата и да чакат, додето бъдат прибрани. Сега той ще направи донесение срещу момчето, нали самият го чухте и ето тук би било

добре да се намери един височайши хер, който да се заеме с Герд. Той го заслужава, в това всеки може да ви увери.

— Наистина ли?... Къде живеят родителите му?

— Ей там в предпоследната колиба. Жената е образец, но мъжът е комарджия и пияница, който никога пръста си не мръдва. Момчето трябва всичко да печели и да изхранва цялото семейство... В замяна получава пердах достатъчно, но пък толкова по-малко за ядене. Майката е родом далеч оттук и, изглежда, е била красива девойка. Била е сгодена за някакъв кормчия, който трябва да е претърпял крушение по чужди морета, понеже така и не се върнал. Майката не искала да се омъжва, но я принудили, след което тръгнала с мъжа си за насам. Подобър от Герд няма, можете да бъдете уверен в това. Той заслужава да бъде взет под закрила срещу графа. Всички ние също ще сторим своето, ако бъде донесен на властите.

Майорът подаде ръка на мъжа.

— Момчето е спасило живота на дъщеря ми и от само себе си се разбира, че аз съм му благодарен. На вас също благодаря. Вие постъпвате като почтен съсед. И тъй, този Герд веднага се е разплатил с графа?

— Да, и то така умно и чисто, че никой от нас опитните моряци не би съумял да го извърши по-добре.

— Това ме радва!

— Но не бива да го казваме. Пред съда графът естествено сам ще си е виновен за сблъскването. За всяко нещо лице ще е лесно да го докаже, тъй като юношата умело си е свършил работата.

— Значи момчето притежава не само кураж и присъствие на духа, но също разсъдливост и интелигентност?

— Толкова, колкото му е потребно! Той не един и два пъти е управлявал спасителната лодка и във всеки свободен час заляга над книгите, които насъбира чрез заеми. Той е един славен момък! Сред нас има мнозина пътували надалеч морски труженици, които издъно разбират корабоплаването и знаят чужди езици и разни други неща. Той се учи при тях, но тайно, за да не получи наказание, защото неговият пастрок такива работи не търпи.

— Хубаво, ще го имам предвид! Тук ли е мъжът, докарал сестрите ми на сушата?

— Аз самият съм този.

— Забравено е да ви се плати, ето заповядайте!

Съседът Класен поблагодари за богатия дар, който му се падна, и после майорът тръгна с Магда към жилището на Герд.

Там не забеляза никакъв човек, ала от вътрешността се носеше приглушен плач. Той влезе и почти отскочи стреснато от гледката, която му се предложи.

На стената висеше Герд. Двете му ръце бяха вързани с ремък наедно и посредством клуп прикачени по такъв начин към един дебел пирон, че момчето едва можеше да стига с пръстите на краката пода. На това отгоре торсът му бе разсъблечен и така безмилостно обработен, че се виждаше сурово кърваво месо, а подът се бе оцветил в червено от кръв. В това положение продължаваше да виси, без звук от себе си да издаде. Очите му бяха отекли до червено, а от здраво стиснатите устни бе избила пяна на едри мехури. Край него се търкаляха пръчките, с които е бил нанесен побоят.

В най-близкия ъгъл седеше майка му с привързана глава. Беше получила няколко удара по нея и, види се, не бе безопасно ранена. В нейна близост лежаха на земята четири по-малки деца, които тихо плачеха.

На един стар нар седеше мъжът, извършил това зверство. Неговата кокалеста фигура и суровите му черти създаваха отблъскващо впечатление. От пръв поглед си личеше, че е пиян. Той не обърна внимание на влезлите.

Когато Магда съгледа момчето, което толкова бързо беше обикнала, нададе вик на болка и се втурна към него.

— О-ох, Господи, това е той! Помогни му, папа, бързо, бързо!

Майорът пристъпи по-близо и протегна ръка към момчето. Тогава пияният се надигна и го улови за ръката.

— Стой! Какво искате?

— Най-напред да освободим момчето, човече!

— Тази къща е моя и момчето също. Омитайте се!

— Само по-кратко! Ще си тръгнем, но не и преди да сме си изпълнили дълга.

— Разкарайте се! Вие тук нищо не можете да заповядвате, това аз няма да търпя!

Той хвана пак майора за ръката, ала този го оттласна от себе си.

— Негодяй, посмееш ли още веднъж да ме докоснеш, то ще видиш какво ще се случи! Това баща ви ли е?

Едно от малките кимна.

— А това майка ви?

— Да.

— Кунц, сними момчето!

— Само опитайте! — заплаши лодкаря, като посегна към една сопа.

Слугата получи един знак, който веднага разбра. Той излезе бързо навън и скоро се върна с полиция и неколцина лодкари, с чиято помощ мъжът въпреки буйната му съпротива бе вързан. После хората можеха необезпокоявано да освободят Герд от неговото положение. Той беше бит по такъв начин, че едва притежаваше необходимото съзнание да разпознае околностящите. За да овладее болките и да не крещи, си бе хапал устните и езика. Майката също беше почти в несвяст от нанесените ѝ по главата удари и можеше само с откъслечни думи да даде информация. Момчето се прибрало без пари вкъщи и когато баща му чул как е постъпило с графа, не могъл да обуздае яростта си и се нахвърлил върху майка и син по нечовешки начин. Полицията го отведе.

Раните на двамата бяха промити с оцет от съчувстващите съседи и после превързани. Герд можеше отново да се облече.

— Клетото момче! — рече майорът. — Искаш ли да се махнеш от къщи?

— Не. Ще остана при майка.

— Ах, чудесно! Но ако тя сега също напусне?

— Тогава ще тръгна с нея, милостиви господарю. Но къде ли ще отидем?

— При мен. Аз ще се погрижа за вас. Сега трябва да се прибера вкъщи. Ще можеш ли да ме придружиш, или болките са твърде големи?

Момчето се усмихна, но същевременно изпитваше, изглежда, и срам.

— Аз често съм изглеждал така и въпреки всичко е трябвало веднага пак да работя.

— Тогава ела!

Той сложи кесията си в скута на майката, която седеше все още като парализирана на мястото си и напусна къщата. Магда хвана ръката на момчето.

— Бедничкият Герд! Ти си толкова смел, извади ме от водата и за това е трябвало толкова много да бъдеш бит! Още много ли те боли?

Неговото юношеско лице се разведри.

— Сега вече никак.

Малкото момиче си нямаше представа какъв ефект можеше да окаже една добра дума. То не пусна момчето, докато стигнаха жилището на майора.

Там им се представи странна гледка. На коридора стоеше целият прислужващ персонал и разговаряше през заключената врата с три женски гласа, които се чуваха да хленчат и се вайкат във вътрешността.

— Какво има? — попита майорът.

Всички искаха в едно и също време да отговорят, ала накрая кресливият глас на камериерката извоюва победа.

— Какво има, хер майор? Нещастие, едно ужасно, страшно голямо нещастие!

— Отворете!

— Не можем. Ключът е изчезнал.

— Чакайте тогава!

Той пристъпи към вратата и похлопа.

— Кой е вътре?

— Ние! — извресяха трите сестрински гласа.

— Вие ли сте се заключили.

— Не! — прозвуча плачливо.

— Какво се е случило?

— Отворете и доведете помощ! Стаята гъмжи от...

— Чудовища... — извика втори глас.

— Змии... — третият.

— Саламандри и дракони... — отново първият. А после се закрепя в страховита какафония:

— Змейове, глисти, тении, хамелеони... о, елате, ще падна от масата, аз от стола, аз от софата, помощ, помощ, помощ!

Тук Кунц даде знак на градинаря, който също присъстваше и този погледна надолу.

— А-а — рече той, — вие напразно сте търсили, защото ей къде лежи ключът на пода!

— Дай го! — повели майорът.

Той отвори и сега им се предостави сцена, от която всички ги напуши смях.

— Тъй! Откъде са се домъкнали животните? — запита господарят.

— От кошницата тук — осведоми Фрея.

— Хм-м! — изсумтя майорът и стрелна ординареца си с бърз поглед. — Значи Хектор се е преобразил в тези животинки. Странно! Я се размърдайте и ги изкарайте от къщи!

Той тръгна.

— Махайте ги, ловете ги! — разпореди Фрея, а сестрите й запригласяха.

Градинарят поклати силно усъмнен глава.

— Хектор да се е превърнал в тези гадини? Хм, опасно! Моята служба не е тук, а в градината!

Той си тръгна. Кунц също разтегли своеобразна физиономия.

— Хектор? Хм, той винаги си е бил проклет хайван, дето все щръклица го гони. Но аз прислужвам не на дамите, а на хер майора.

Той също напусна стаята. Нито Магда, нито някоя от слугините се реши да се залови с някоя от тези грозни твари. Тогава се появи най-сетне на вратата Герд. Досега той се бе сдържал от скромност. Сестрите го видяха и заликуваха.

— Ето че идва спасителят! Герд, скъпи Герд, махни тези гадории!

Той видя отворената кошница и затвори в нея всички страховити създания, които с най-голяма бързина улови.

— Така, мои милостиви фройлайн, сега можете да наредите да я отнесат.

Дамите напуснаха своите крепости, на които досега бяха държани в такава страшна обсада.

— Благодарим ти, момче! — извика Цила. — Ти хич не бива да си тръгваш повече от нас.

— Не, оставаш тук при нас! — пригласи Ванка.

— Естествено! — потвърди Фрея. — Той остава, тъй като нали преди всичко трябва да потърси моята бедна Биби, която заради тоя

граф падна от прозореца. А после трябва да открие кой ни погоди този номер, защото ние ще си отмъстим...

[1] Шрая, Цанка, Брюла — Крясла, Дърла, Ревла (Б. пр.) ↑

2. ЕДНА БЕЗУКОРИЗНЕНА ТРОИЦА

Машината изсвири пронизително няколко пъти, колелата заскриптяха под давлением на натегнатите спирачки и пътническият влак навлезе в гората. Когато спря, няколко купета се отвориха.

— Хохберг! Пет минути престой! — прокълтя викът на шафнера.

— Вашият престой май ще трае по-дългичко — рече със суров тон един пътник, който бе седял с един друг в едно отделно купе трета класа. Той носеше формената дреха на амтсвахместър^[1] и цялата му стойка даваше да се заключи за дългогодишния солдат.

— На кой му пука — отговори грубо другият. — Тук има някои, дето първо са се пъчили, пък задълго са хвърлили котва. Мисля даже че и вахмистри са оставали тук, отбележете си това!

Говорещият беше една недодялана, набита фигура, облечена в много износена одежда. Под нея носеше груба мрежеста риза. Лицето му беше умито, а косата вчесана, но тази чистота никак не пасваше на мъжа. Създаваше се впечатление, сякаш му е била натрапена. Но което най-много биеше на очи, бе, че той беше „заключен“. Ръцете му бяха съединени в железен „брецел“^[2], който за по-голяма сигурност бе скрепен към един здрав, опасен около кръста му ремък. Мъжът беше затворник.

— Достатъчно! Сега слизаме! — отвърна вахмистърът.

— Де, де, по-полечка! Ще слеза, когато на мен ми е угодно! — прозвуча в отговор.

— Нейсе. Но бързо!

Вахмистърът го избута от вагона. Затворникът се огледа, видя заобикалящата го навалица и помисли, ще може спасение в нея да намери. С един бърз скок се озова посред слезлите пътници и опита да си пробие път през тях.

— Дръжте го! — изкрещя вахмистърът.

Този вик беше всъщност излишен. Хората веднага бяха разпознали в мъжа бягащ затворник и го бяха обградили и заловили.

— Тук е. Вземете си го!

— Благодаря, майне херен! Един непонятно щур опит на мен да се изплъзне.

Един заемащ служба към гарата полицай приближи.

— Да ви помогна ли в експедирането му, хер амтсвахмистър? — попита той.

— Благодаря много! Той ми е достатъчно сигурен, но сега ще си го прикача още по-здраво.

Той измъкна от джоба едно въже, върза го около мишницата на затворника и го поведе с напета стойка. Пътят му водеше към най-високата част на града, където зад необичайно високи зидове стърчаха кулите и постройките на един замъкоподобен строеж. Това бе крепостта Хохберг, подслоняваща от дълго време сред зидовете си стотици от онези, които бяха престъпили законите и трябваше да изкупят с лишаване от свобода деянията си. Хохберг беше затворът на Норланд.

Улицата свърши пред мрачна, внушителна, обкована с желязо порта, към която бе скрепено грамадно чукало. Вахмистърът го улови и го накара да проехти. Как ли въздействаше този звук на чувствителния човек, принуден да скъса с досега оставената част от своя живот!

Един малък шибър се отвори. Появи се брадато лице.

— Кой там?

— Полицай с попълнение.

— Влизай.

Портата отскочи. Двамата новодошли влязоха в мрачен, иззидан като тунел ходник. Отворилият стражник заключи отново и издърпа после резетата на друга врата, която водеше в малък двор.

— Право напред!

Полицаят кимна. Той беше вече добре запознат с разположението на помещенията из сградата, поне докъдето му бе позволявано да стъпва. Той поведе затворника си през двора към една малка стаичка, чийто единствен прозорец бе снабден с дебели железни кръстосани пръти. Тук седеше надзорникът на порталната стража, който можеше да обгръща дворчето с поглед и внимателно да наблюдава оскъдното движение. Той имаше задача да отбелязва всяко влизане и излизане в регистрационната книга.

— Добро утро! — поздрави дошлият.

— Добро утро, хер амтсвахмистър. Отново един?

— Както виждате, да.

Вахмистърът вписа името си в книгата и после попита:

— Голямото началство тук ли е?

— Да. Ще позвъня.

Надзорникът дръпна шнура на звънеца. В далечината отекна звън, след което се появи втори надзирател.

— Попълнение! — доложи дежурният.

— Елате! — подкани другият вахмистър. — Затворникът остава тук.

Той излезе от стаята и го преведе през дълъг ходник до една врата, зад която изчезна. След минута-две се появи отново.

— Влизайте!

Вахмистърът пристъпи, дръпна вратата след себе си и зае чинна военна стойка, без да поздрави. Знаеше, че може да говори едва след затварянето на директора. Този беше крепко сложен мъж. Носеше униформата на висш затворнически служител и дълга шпага. Гъстите мустаци стърчаха далеч извън страните му, изобщо цялата негова външност показваше, че с него шега не бива. Той погледна влезлия, оставяйки за известно време настрана перото, и запита с лаконичен тон:

— Кой?

— Амтсвахмистър Халер от Фалум, хер околийски съветник.

— Какво водите?

— Мъжко попълнение, един.

— Име?

— Хайнрих Хартман от Фалум.

— Занаят?

— Рибар или моряк.

Вахмистърът му предаде досието, което вече бе държал в готовност.

— Хубаво, имате ли лични забележки?

— Хартман беше обвинен, че непрестанно и зверски е малтретирал жена си и доведения си син. Беше поставен под строг надзор, направи опит за бягство, при което нарани един надзирател с опасност за живота. Той е пияница, зъл, безчувствен и нагъл бабаит, който дори по време на днешното пътуване оказваше съпротива.

Покрай другото рече, че в тъмницата са били запирани даже и амтсвахмистри и на гарата пак опита да избяга, ала бе веднага заловен от тълпата.

— Ще съумея да го вразумя. Получава трета дисциплинарна класа и двайсет дни лишаване от храна за добре дошъл. Ето ви разписката за получаването му, хер вахмистър! Приятен ден!

Докато директорът се зае лично да прегледа предавателните документи на новия затворник, вахмистърът се върна в стаичката на порталната стража, за да си вземе свалената там фуражка. Затворникът седеше на един нар, вперил унил поглед пред себе си.

— Хартман — рече вахмистърът, приготвяйки се да си върви, — имате ли да предадете нещо на жената и децата ви? Това е последната ви възможност да го сторите.

— Пръждосвайте се! — гласеше отговорът.

Онзи си тръгна. От този момент затворникът не беше личност, а само една неодушевена вещ. Той вече не притежаваше самоопределеност и свободна воля. След известно време отново влезе един надзирател.

— Ела! — рече, след като бе стрелнал с къс поглед Хартман.

— Охо! Тук май минаваме на „ти“, а?

Порталният надзорник, който досега бе седял мълчаливо, се обърна към колегата си:

— Един съвсем нагъл дръвник! Трябва строго да се държи!

— Веднага ще го почувства. Напред!

Той улови затворника и го изтика през вратата. Тръгнаха по същия коридор, който бе прекосил преди малко вахмистърът, после вдясно до една желязна врата. След като бяха отстранени два големи катанеца и избутани три яки резета, зад вратата се показа тесен къс ходник, който не притежаваше никакъв прозорец и поради това бе осветен от лампа. От двете страни имаше по осем, подобно заключени врати, всяка от които затваряше седем фута високо, четири широко и пет дълго помещение, в което не можеше да се види нищо друго освен една отоплителна тръба за зимата, стомна за вода, ниско трикрако столче за сядане и една желязна, вградена дълбоко в зида верига. Малките, само една и половина квадратни стъпки прозорчета бяха снабдени с надупчена желязна плоча отвътре и здрава двойна решетка отвън. Оттук и лъв не може да се измъкне.

Това бяха приемателно-експедиционните килии на затвора в Хохберг — най-лошите от всички. Необходимо беше на новодокарания престъпник веднага да се покаже неговото положение в най-грозния му облик, а изтърпелият своето наказание да бъде сплашен от извършване на нов рецидив. Всеки затворник прекарваше първия и последния ден от тъмничната си присъда в една от тези ужасни килии.

Надзирателят отвори една.

— Тук вътре!

— Какво тук? Няма ли някоя по-добра?

— Не.

— Ама във Фалум бяха все пак по-приветливи!

— В „Отел дьо Сакс“ са още по-приятни, но струват от десет до двайсет малки на ден. Покажи си джобовете!

— По дяволите, не позволявам да ми се говори на „ти“!

— Все някак ще го изтърпиш. Покажи си джобовете! — прозвуча сега още по-грубо отпреди.

— Нямам нищо в тях!

— Именно в това искам да се убедя. Е? Или трябва да те подпомогна?

Оковите вахмистърът беше взел със себе си. Затворникът можеше следователно отново да си движи ръцете. Сплашен от суровия тон на надзирателя, той обърна всичките си джобове. После служителят го провери грижливо от глава до пети.

— Как се казваше? — Хартман.

— Какъв беше?

— Рибар.

— Какво си извършил?

— Трябва ли да го знаете?

— Мога да го прочета по-късно и сам, значи не е необходимо да го казваш. Но за твое добро искам да ти обърна внимание, че за теб ще е по-добре да бъдеш любезен с началниците си. Ти не си пребивавал тук още и половин час, а вече получи наказание двайсет дни лишаване от храна.

— Аз? Бих желал да знам за какво!

— Защото си бил груб с амтсвахмистъра. В нашето заведение и най-малкото провинение се наказва строго. Вие сте при нас за наказание и поправка. Който е старателен и работлив, няма от какво

да се оплаква, но който се противи, не му върви добре. Отбележи си го! Та колко имаш да лежиш?

— Десет години.

— За какво?

— Защото съм биел жена си и храненичетата и при опит за бягство съм бил ръгнал надзирателя.

— Си бил? Я по-добре си кажи: биех и наръгах, защото тъкмо това си сторил. Можеш ли да четеш?

— Малко, ако е едро напечатано.

— Ей тук на вратата е лепнат един лист хартия, на който пише как изобщо да се държите. Светлина влиза предостатъчно от прозореца. Прочети значи всичко точно, докато се върна и го вземи присърце!

Той напусна килията. Ключалките изщракаха, резетата издрънкаха, после настана тишина. Ужасяващата обстановка не пропусна да окаже въздействието си върху затворника. Той имаше чувството, че някой го е треснал по главата. Седна на старото дървено трикрако столче и захлупи лице в шепи. Така седя дълго време, докато ключалките изщракаха пак и резетата издрънкаха. Надзирателят отвори за втори път.

— Ела!

Той го последва послушно от килията по няколко ходника до едно по-голямо, изпълнено с водна пара помещение, което беше разделено с ниски и тънки дървени стени на няколко отделения. Във всяко от тях имаше вана и трикрако столче. На едно от тези столчета лежаха дрехи, а до тях стоеше сух мъж с ножица и гребен в ръка. Носеше рубашка и панталони от кафяво сукно, а на краката си имаше твърди обуца от говежда кожа. Косите му бяха късо остригани, ала въпреки това му личеше, че по-рано трябва да е видял добри дни.

— Номер две, идва попълнение! — рече надзирателят. — Облечи го! Аз имам сега работа другаде! Но не ми правете номера! След половин час съм пак тук.

Той тръгна и заключи след себе си. Двамата останаха насаме в помещението.

— Седемдесет и четвърти, сядай!

— Кой?

— Ти! Ти сега вече нямаш име, а номер седемдесет и четири. Само с него ще бъдеш наричан.

— Дяволите да го вземат, много мило!

— Не ругай! — прошепна мъжът. После добави по-високо: — Да седнеш, казах! Или чуваш трудно?

Хартман се отпусна на столчето. Другият се залови за гребена и ножицата.

— Какво пък ще става сега, хе? — запита лодкарят.

— Косата трябва да падне. После се изкъпваш и обличаш затворническия тоалет. Твоите дрехи отиват в тая торба, която има твоя номер и ще бъдат съхранявани до освобождението ти.

— Е, какво пък, като не може другояче!

Рязането на косите започна. Същевременно назованият „Номер две“ зашепна:

— Не си движи устните, когато говориш. Наблюдавани сме зорко през малките дупки над ваната. Какъв си?

— Рибар.

— Откъде?

— От Фалум.

— А-а, от морския курорт Фалум?

— Да. Познат ли ти е?

— Често съм бил там. Не знаеш ли дали това лято граф Хоенег е посетил курорта?

— Преди три месеца беше там. От това време съм затворен. Познаваш ли го?

— Много добре.

— Кой си ти всъщност?

— Това не е толкова важно! — При все това обитаващата в повечето хора суетност победи и той продължи: — Не бях нещо обикновено. Графът беше мой приятел.

— Я гледай! — възкликна Хартман учудено. — Аз съм тук заради Лудия граф.

— Как тъй?

Хартман зашептя през леко отворените устни:

— Той плавал с лодка и съборил дъщерята на майор Хелбиг във водата. Моят хлапак цамбурнал после графа, за което аз му теглих един

малко по-здрав лобут. Бях доложен за това и арестуван. Поисках да избягам, като повах един надзирател с ножа. За тая работа получих десет години.

— А момчето?

— Нищо. Графът дори трябваше да плати разносните.

— Да, такъв ни е сегашният хал. По-рано при старото правителство беше по-добре. Но аз вече съм готов. Сега се съблечи и влизай във ваната! Аз ще взема дрехите ти.

— Какъв си ти тук всъщност?

— Баняджия.

— И какво получаваш за това?

— Шест пфенинга дневно.

— По дяволите, това е много!

— Да, много е. Ти пълни три месеца няма да получаваш нищо, а после дневно по три пфенинга, но само ако си си свършил определената за деня норма.

— Какво означава норма?

— Бройката, която имаш да изработваш на ден. Не я ли изпълниш, ще бъдеш наказан с карцер, лишение от храна или дори с тояга. А понеже си трета дисциплинарна класа, то от трите ти дневни пфенинга ще ти бъде приспадай един. Та значи ти ще получаваш само два.

— Ами какъв е тоя номер с класата?

— Който се е провинил при докарването или е наказан тук, получава трета класа, който е доставен добре — втора, а който много дълго време се е държал отлично — първа. Първа класа носи лъскаво копче, втора — жълто, а третата — черно.

— Значи ти имаш първа класа?

— Да, но не защото дълго време съм се водил добре — аз не съм отдавна тук, — ами директорът е взел предвид, че съм бил нещо знатно. Службата баняджия също е привилегия. Тя е доверителен пост, понеже тук аз мога да говоря с всеки затворник. Та, значи, мога да бъда много полезен на затворниците. Искаш ли да ми сториш услугата, да предадеш няколко реда на един друг затворник? Аз вече съм ги приготвил за случай, че намеря някой, готов да свърши работата. Ти именно ще отидеш веднага оттук при затворническия лекар. При него седи един затворник, който му служи за писар. На него ще дадеш

бележката. Той познава моя знак и наблюдава всеки внимателно. Когато си съблечеш куртката, кихни и си избърши после с лявата ръка дясното око и с дясната — лявото! Той веднага ще дойде да ти помогне да се разсъблечеш. Така ще вземе хартията, която ще ти вържа под кърпата на врата. Това ще ти бъде от полза. Който поиска да получи кафе или нещо си там по-особено, трябва да помоли лекаря. Този предава решението си на писаря и каквото онзи напише, то е валидно. Така може да се случи, че той да разреши нещо, за което изобщо не е било молено. Тъй че получиш ли някога нещо, кажи само на надзирателя, че си бил помолил лекаря за това!

Междувременно банята на новия бе приключила и започна обличането. Баняджията му помагаше и му сложи и кърпата на врата.

— Забрави писмото! — прошепна Хартман.

— Не се грижи! То си е на мястото. Щях да съм голям сапък, ако го беше забелязал, защото тогава и надзирателят отвън щеше също да го открие.

— Значи той наистина ни подслушва?

— Да. Ще видиш, че ще дойде веднага щом сме готови. Тези хора самите се считат за умни, а пък са от глупави по-глупави.

Наистина, едва беше пхнал Хартман ръце в ръкавите на куртката и надзирателят влезе.

— Отново пак усърдно бърбрене?

— Нито дума! Или мислите, че нашего брата има необходимост да споделя нещо с такива люде?

— Аз също не го очаквам. Значи, отново напред!

Хартман беше отведен в една друга постройка, където надзирателят го тикна в една стая, в която някакъв господин в цивилно облекло седеше до едно писалище. От другата страна се намираше дебел мъж в затворнически дрехи и пишеше, без да вдига поглед от хартията. Първият беше лекарят на затвора. Той проучи новодошлия за миг. После го запита със сухия тон на тези служители:

— Бил ли си някога болен?

— Не.

— Липсва ли ти сега нещо?

— Не, но изпитвам постоянен глад.

— А, тъй, тъй! — ухили се лекарят. — Господа затворниците по време на следствието са седели на слаба храна и сега искат тук да се

понатъпчат. Съблечи се!

Той се наведе обратно към писаницата си. Хартман се измъкна бавно от куртката и кихна, после си избърса очите по указания начин. Шишката писар тутакси се надигна и пристъпи към него.

— Е-ех, ама няма и следа от сръчност! Колко дълго трябва да чака хер главният лекар? Долу всичко!

Той развърза кърпата от врата, захвърли я на земята и му помогна и в събличането на останалите части от облеклото. Когато това стана, лекарят се надигна и прегледа внимателно Хартман. Имаше достатъчно време, тъй като друг затворник не бе докаран. Междувременно Хартман забеляза, че писарят прочете зад масата една малка бележка и бързо написа втора.

Когато медицинският преглед приключи, пристъпи отново към Хартман и му помогна в обличането на дрехите. При това втична втората бележка пак под кърпата на врата и прошепна:

— При инспектора по труда отново кихни!

Хартман беше освободен. Вън го посрещна отново надзирателят, който го отведе в неговата килия и после напусна. По време на тази пауза затворникът се осмели да разгърне бележката, макар че бе възможно да го наблюдават. Тя беше написана на някакъв чужд език. Нейният съставител и онзи, до когото беше адресирана, не можеха да бъдат обикновени хора.

Сега минаха няколко часа, преди надзирателят отново да се появи. Носеше вода и хляб.

— Помолил си лекаря за двойна дажба хляб?

— Да. Морякът изпитва постоянен глад.

— Хер главният лекар днес трябва да е бил в много добро настроение. Сега ела!

Обещанието на баняджията значи вече бе тръгнало в изпълнение. Дебелият писар своеволно бе отбелязал два фунта хляб.

Отново минаха през няколко двора до една врата.

— Господина там вътре ще наричаш „хер инспекторе по труда“!
— инструктира надзирателят затворника и го тикна после в стаята.

Служителят беше още млад и имаше доброжелателно лице. Изпънатата униформа му стоеше добре. И на него един затворник служеше като помощник в писането. Също и тук надзирателят остана да чака пред вратата.

— Какъв си? — поиска да знае инспекторът.

— Рибар.

— Рибар, значи як. — Той запрелиства документите. — Тук намирам, че си получил от лекаря два фунта хляб, което ще рече, че можеш и да работиш. Упражнявал ли си извън твоята професия някакъв занаят?

— Не — отговори, кихайки, затворникът и си обърса после очите.

— Ами какво си правил тогава през зимата, когато риболовът и плаването бездействат?

— Хм-м — прокашля се онзи смутено.

— А, да, да, разбирам! Нищо не си правил! Играл си комар, а?

— Само вечер — оправда се Хартман.

— А през деня?

— Спях.

— Чудесно! Това означава, че от вечерта до сутринта си играел, а после през деня си спял. Имаш ли жена и деца?

— Да.

— Значи семейство, а такъв разхайтен живот! Изглеждаш ми на безобразник! Аз ще ти дам едно занимание, при което няма да ти е толкова лесно да заспиш. Работата е тежка и не я ли вършиш, ще ти налагам лишение от храна.

Инспекторът се беше ядосал. Същият бе, види се, случаят и с писаря. Той се надигна и приближи.

— И мърляч на всичкото отгоре — рече. Той трябва много добре да познаваше началника си, за да се осмели на вмешателство в разговора. — Това копче е разкопчано, а кърпата стърчи изпод яката. Господа надзирателите не обръщат внимание на тия неща. Все аз трябва да дооправям, та хората пристойно да се явяват пред хер инспектора.

Той му закопча разгърдената куртка и старателно намести кърпата на врата. После отстъпи и си седна на мястото с доволна физиономия.

— Правилно — рече инспекторът. — И тъй, какво да ти дадем за работа?... Запишете го долу към ковачницата и се погрижете за останалото! Аз трябва да побързам, за да не изпусна влака. А ти сега можеш да си вървиш!

Хартман напусна помещението и беше отведен от надзирателя обратно в килията. Там не остана дълго сам, защото скоро се отвори пак и надзирателят влезе в съпровод с готвача на затвора.

— Значи това е мъжът? — каза последният, оглеждайки внимателно затворника.

— Да, той има късмет — отвърна надзирателят. — Беше докаран с двайсет дена лишаване от храна, а ето че получава двойна дажба хляб и работа в кухнята, докато други години наред напират за тоя пост, но все биват отхвърляни. Любопитен съм как хер директорът ще съчетава лишението от храна с кухненската работа и камарите хляб.

— Това не ни засяга — рече готвачът. — Тук много вероятно има някакво недоглеждане. Но аз ще се водя според указаниято на инспектора по труда и ще кажа на тоя тук утре рано да постъпи в кухнята. Погрижете се за бяла престилка и кухненско боне!

Междувременно писарят на инспектора по труда стоеше до прозореца си и гледаше навън към двора. Беше сам, понеже неговият началник беше напуснал зандана, за да предприеме според направеното преди малко изявление някакво пътуване. Писарят, изглежда, бе изпълнен с някакво мъчително безпокойство и отново и отново вадеше бележката, която бе измъкнал изпод кърпата за врат на Хартман. Тя беше съставена на френски и гласеше в превод:

„Най-сетне настана времето, както ме уведомява Натер. Чакай ни в твоята канцелария!“ Ето че самотен затворник без съпровод на някакъв надзирател мина по двора. Беше писарят на главния лекар. Влезе. Дватамата се познаваха. Единият беше по-раншният директор, а другият главният лекар на психиатричната клиника. Провинението им бе толкова тежко, че сега се намираха доживотно в затвора.^[3]

— Инспекторът замина ли? — попита някогашният директор на психиатрията Брайдинг.

— Да — отвърна бившият му подчинен Шрам. — Откъде знаеш, че той се кани да пътува?

— В предиобеда беше при доктора и му го каза. Готов ли си вече?

— Бих рискувал живота си, ако трябва. Но как?

— Аз самият още не знам. Натер днес ми писа, че по сегашното време трябва да съм при теб.

— Той значи също ще дойде?

— При всички случаи.

— Колко добре, че числящите се към първа дисциплинарна класа имат разрешение без надзор да си гледат работата. Ако някой те види тук при мен, можем да кажем, че имаме да обсъждаме някакви канцеларщини. Но я виж, там идва Натер!

Затворник Номер две се запъти по двора насам и влезе в стаята.

— Добре, дете сте вече заедно! Получихте ли съобщението ми?

— Да. Какви приготовления сте извършил?

— Още никакви, но вън ни очакват.

— Кой?

— Това засега бих желал да премълча. В странноприемницата на близкото село един кочияш е наел жилище и постоянно държи конете си в сбруя. Можем да потеглим минута след пристигането ни там.

— Но как ще излезем от пандиза?

— Преоблечени като надзиратели. Така стражникът няма да ни спре.

— Всички дяволи, това е безогледно дръзко! Посред бял ден преспокойно си излизаме вън на разходка! Ами дрехите?

— Ще си ги набавим при дежурния. Доброволно той, естествено, няма да ги даде. Всеки надзирател, който идва от къщи и влиза в панделата, си сваля, както е известно, фуражката и шинела при дежурния. Тези неща се окачат в дрешника, намиращ се до стражницата. За нас това е достатъчно, защото и бездруго се нуждаем само от фуражки и шинели, за да бъдем сметнати за надзиратели.

— Но ние сме обръснати, а всички надзиратели носят бради.

— Предвидил съм го. При моята работа ми идват в ръцете много коси, които съм преработил във фалшиви бради. Ето, я ги пробвайте!

Той измъкна един книжен пакет и го отвори. Трите бради, които съдържаше, пасваха точно.

— Отлични са! — рече някогашният директор. — Само че не можем да скрием панталоните и обувката си.

— При портата е сумрачно.

— Но ако ни срещнат по двора? Дори пълна униформа да носим, всеки надзирател ще изостри вниманието си заради непознатите ни лица.

— Аз ще се погрижа никой да не ни срещне. Знаете, че често имам да предавам заповеди на директора до други служители. Ще

доложа за незабавна сбирка в трапезарията. Ако съобща тази заповед само на двамата главни надзиратели, то след пет минути всички пазачи освен служебно ангажираните, които не могат да се отделят от хората си, ще се съберат в трапезарията. Сега тръгвам. Две минути след като ме видите да минавам пак, идвате при дежурния, но поотделно, за да не бие на очи!

Той се отдалечи.

— Един безразсъдно дързък тип! — рече писарят по труда. — Бих желал да знам защо тъкмо нас двамата иска да види свободни заедно със себе си.

— Защото смята, че нашата преданост по-късно ще му е от полза. От само себе си се разбира, че бягството ни ще предизвика страшно голяма шумотевица и хората ще вдигнат всичко на крак, за да ни спипат пак.

— Ако им се удаде, ще се самоубия.

— Аз също. Преди да ме хванат, първо ще трябва неколцина да се простят с живота. Скрил съм у себе си няколко ножа от приборите на лекаря, с които човек може да се отбранява. Искаш ли един?

— Да, дай!

Сега преминаха няколко надзиратели с бързи крачки.

— Погледни, неговият финт започна да действа. Те отиват в трапезарията.

Минута-две по-късно баняджията закрачи бавно по двора и се упъти към стражницата, където дежурният беше сам.

— Хер надзорник?

— Какво искаш?

— Хер надзирателят Вендлер е при мен в банята. Забравил си е сапуна, който бил пхнат в джоба на шинела. Бъдете така любезен да му го пратите.

— Веднага. Чакай тук!

Той отиде до намиращия се в съседство дрешник, за да го потърси. След късо време рече:

— Тук не е сложен никакъв сапун. Я излез и си го търси сам!

Баняджията хвърли един бърз поглед през прозореца и видя, че писарят по труда вече пристига. Иначе друг не забеляза. Време беше. Той пристъпи към надзирателя, хвана го изотзад за гърлото и така го

стисна, че нападнатият не можа звук да издаде. В този миг влезе Шрам и бързо притича.

— Пъхнете му неговата носна кърпа в устата! — повели Натер.

Писарят се подчини, но трябваше с ножа си да разедини зъбите на надзирателя.

— Вземете връвта от джоба ми и му вържете ръцете на гърба и краката заедно!

Това стана и тук може да помогне и дошлият междувременно болничен писар. После вързаният и със запушена уста мъж беше завлечен в ъгъла.

— Ей там виси сабята му — рече Натер. — Аз ще я препаша, тъй като от трима ни сигурно аз най-добре умея да боравя с това оръжие. Сега бързо шинелите и фуражките! После — изчезваме!

Бегълците напуснаха така натъкмени стаята. Баняджията заключи и пъхна ключа в джоба си.

— Сега направо по двора и то с военна стойка!

Достигнаха необезпокоявано вътрешната порта на входа и похлопаха.

— Кой там? — долови се от сводестия ходник гласът на стражника.

— Трима надзиратели за излизане — отговори Натер твърдо.

— Можете да преминавате!

Той отвори най-напред вътрешната и после и външната порта и Натер лично я дръпна след себе си, та на стражника да не му хрумне да погледне след тях.

— Слава Богу, май ни се удаде! Сега бързо покрай зида и в полето. Оживения път трябва да избягваме.

С възможно най-голяма бързина тръгнаха покрай зида и стигнаха до откритото поле. Тук видяха една тясна пешеходна пътека, която водеше до близкото село и беше безлюдна. Поеха по нея.

— Сега навярно можете да ни кажете по кой начин сте влязъл във връзка с външния свят — рече по-раншният директор на лудницата Брайдинг на Натер.

— Това не беше толкова трудно, както си го мислех преди туй — отвърна този. — Като баняджия аз често си имах заради топлата вода работа в кухнята. Месарят, доставящ малкото месо, което се транжираше за затворническите гозби, идваше всеки ден сутринта в

определен час. Той принадлежеше към онези извъншатни лица, на които е позволен достъп без предварително докладване. Когато го видях за пръв път, веднага разпознах в него един мъж, с когото по-рано си бях имал веднъж работа по „сделки“. Той също ме позна, но не допусна това да се забележи. От няколко думи, които отправи привидно към готвача, разбрах, че иска да ме види пак, и аз така уредих нещата, та на следващия ден да бъда отново в кухнята по същия час. Той пусна една сгъната хартийка, върху която аз сложих крак, за да я вдигна после. Той ме питаше в нея дали би могъл да стори нещо за мен. Аз продължих да поддържам връзка с него и ето как изпратих едно писмо до граф Хоенег.

— До Лудия граф?

— Да. Той ми отговори, че с всички сили ще се погрижи за мен и ми праща един довереник, който ще ме чака с кола, за да ме прехвърли през границата и отведе после до едно сигурно прибежище.

— И вие можете да разчитате на него?

— Сигурен съм. Вие може би още не знаете, че него навремето херцогът, понеже не успя да го уличат в непосредствено участие в съзаклатието, само екстернира от страната с компромиса всяка година да може да прекарва няколко месеца в Норланд. Ако аз обаче издадох каквото знаех, то той трябваше да се пази да мине някога отново границата. Касаяше се за неговата свобода. Това го знаеше и той и ето защо не биваше да ме изоставя.

— Пътуването с кола е съмнителна работа, ние двамата достатъчно добре го разбрахме. От железницата, наистина, също не можем да се възползваме. При вестта за нашето бягство, проходите веднага ще бъдат блокирани, така че кола няма да може да мине отвъд, без да бъде претърсена.

— Хм, това е вярно! Навярно ще е по за предпочитане, ако изминем пътя пеша. Аз съм кажи-речи склонен да се реша на това. Вие какво ще кажете?

— Това е моята препоръка.

— Добре, ще вървим. Но днес и утре още не можем да стигнем в планината. Дотам ще вземем колата... Ей къде е селото. Не идва ли насреща ни някакъв мъж?

— Пешеходец на разходка.

— Така изглежда, защото се размайва, като че иска малко да се поогледа. Има камшик в ръката си и май е наистина нашият човек. Беше уговорено именно, че той ще носи този разпознавателен знак и по възможност ще се навърта край панделата. Вижте, той също ни забеляза и спря! При всички случаи е той.

Те приближиха. Онзи свали фуражката и поздрави. Натер му отвърна и попита:

— Я кажете, драги човече, какво правите тук?

— Чакам.

— Аха, правилно! Вие сте от крепостта Химелщайн и сте навярно служител на графа?

— Самият кастелан на замъка. Кой от господата е този, когото трябва да возя?

— За мен сте предназначен. Името ми е Натер. Господата тук са мои приятели, които ще препоръчам на Негова светлост. Колко време ви е необходимо, за да можете да ни вземете?

— От този момент непълни десет минути. Необходимо е само да изведа конете от конюшните и да ги запрегна в колата.

— Да вървим тогава!

— В селото? Не, майне херен! Вие по-добре заобиколете отдясно селото и продължете към шосето! Аз бързо ще ви последвам и после ще можете да се качите.

— Снабден ли сте с всичко необходимо?

— С дрехи само за един. Но такива неща могат да се набавят от всеки дюкян, трябва само първо да оставим този край зад гърба си.

— А пари?

— Толкова, колкото едва ли ще могат да бъдат изхарчени до крепостта Химелщайн. Графът ми даде да ви предам тази кесия и този портфейл.

— Благодаря! Та запрягайте значи веднага, за да не се налага да ви чакаме!

Кастеланът побърза обратно към селото, а тримата бегълци се насочиха покрай него. Стигнаха до шосето и понеже не забелязаха там никого, закрачиха бавно напред. Те скоро щяха да съзнаят каква голяма непредпазливост вършеха с това. Когато достигнаха един завой, където един храсталак им бе скривал продължението от пътя, Натер подскочи от страх.

— Всички дяволи, един селски стражар!

— Наистина! — извика и болничният писар. — Какво да правим?

— Да бягаме — рече бившият главен лекар Шрам. — Там странично в храстите!

— Не, не става. Той вече ни видя. Напред, ще вървим право към него! — реши Натер.

— Но той има карабина!

— А ние шест ръце. Страхувате ли се?

Стражарят приближаваше бавно, заметнал огнестрелното оръжие през рамо. Той ги сметна за затворнически служители и вече вдигаше ръка за поздрав към фуражката, ала я спусна пак изненадано. Беше станал внимателен.

— Добър ден, майне херен! Накъде?

— На разходка — отвърна Натер.

— Свободни от наряд?

— Да, имаме нощна служба. В такива случаи винаги се открива по един ден.

— Досега не съм ви виждал, а пък познавам всички другари. Да не би да сте нови в бранша?

— Вече от доста време сме в него, но тук действително ни преместиха една наскоро.

— Май още не сте и напълно обмундирвани? Или на предишното си служебно място сте носили затворнически обуца и панталони от затворнически плат?

— Да, така е.

— И затворнически кърпи за врат наместо връзки? Ах, скъпи мой, затворете си устата, инак ще ви падне вътре мустакът! Майне херен, вероятно ще имате добрината да се върнете с мен до селото!

— Защо?

— Вие ми се струвате подозрителни.

— Подозрителни? Затворнически надзиратели? Голям майтап!

— Не чак толкова голям, както предполагате. Обръщайте се моля, ще ме придружите!... А, какво е това?

Откъм града бе прозвучал един надалеч отекващ бумтеж. Блюстителят на сигурността спря заслушан и после остави карабината

да се плъзне от рамото.

— Топовен изстрел... още един... а сега трети! Хола, трима пандизчии са офейкали и това сте вие! Напред марш, обратно!

— На драго сърце, хер вахмистър! — отвърна Натер.

Той беше видял да идва колата, запрегната с два отлични дорести коня. Кастеланът седеше на капрата. Той забеляза стражаря, който беше подкарал тримата и веднага спря колата. Да слезе, отвори вратичката и пак да скочи горе, бе за него работа за миг. Той знаеше, че сега всичко зависи от него.

— Хер вахмистър — извика, когато този приближи със своя съпровод, — чухте ли изстрелите? Тримата затворници са драснали.

— Пипнах ги вече. Ето ги!

— Гръм и мълния! Веднага си помислих нещо такова, като ви видях. Но доброто си е добро, вече отворих. Не искате ли да вземете колата ми? Тук хайтите ще са ви по-сигурни.

— Приемам предложението ви.

— Къде да стоварвам?

— Пред затворническата порта. Обърнете!

— Има време и когато сте вътре. Такива хългъзници човек не бива да оставя дълго на шосето.

— Добре! Напред!

Кастеланът държеше камшика вдигнат за удар, взе високо поводите и зачака решителния миг. Първо се качиха двамата писари, след което ги последва Натер. Сега стражарят сложи ръка на вратичката.

— Хер вахмистър! — извика кочияшът.

— Какво?

— Май не сте пипнал истинските! Не са ли онова там дранголаджии, дето търчат насам по моравата?

— Къде?

— Вдясно там отсреща!

Файтонът се намираше между пазителя на сигурността и посоката, накъдето сочеше кастеланът. Ето защо служителят сне ръка от вратичката и пристъпи назад, за да види по-добре. В този момент камшикът изсвистя върху конете. Те се изправиха на задните крака и дръпнаха с бърз тласък.

— Останете със здраве, хер вахмистър, това са си истинските! — прозвуча ухилено от капрата.

Измаменият се окопоти бързо. Той вдигна карабината и извика:

— Стой или ще стрелям!

Повелята не беше изпълнена. Изстрелът отекна и после още един... куршумите се забиха в колата, тя продължи да лети в бесен галоп. Птиците бяха отлетели...

[1] амтсвахмистър (нем. Amtswachtmeister) — някогашен старшински чин в полицията (Б. пр.) ↑

[2] брецел (нем. Brezel) — тестено изделие във формата на осмица (Б. пр.) ↑

[3] Вж. Карл Май — Събрани съчинения, т. 45, „Скиптър и чук“ (Б. нем. изд.) ↑

3. МАЙСТОРСКИЯТ НОМЕР НА ГЕРД

В късния следобед на следващия ден едно момче и едно момиче яздеха по планинското шосе малки шотландски понита. Момчето трябва да броеше малко над четиринайсет, а момичето приблизително десет години, но в язденето то бе видимо по-ловко.

— При теб нещата стоят всъщност доста странно — рече момичето. — Ти имаш трима бащи.

— Как тъй, Магда?

— Е, имаш един баща, когото хич никога не си виждал, после имаш един баща, който ти е пастрок и най-сетне имаше още един баща, който е и мой папа.

— Да, аз трябва да му казвам папа, но той наистина ли ме обича така, както един баща обикновено обича децата си?

— Папа? Той много те обикна, можеш да ми вярваш. Аз присъствах, когато той приказва за теб с хер Майнхарт.

— И какво му каза?

— Е-ех, да, всъщност аз изобщо не бива да ти го казвам, Герд, защото ще вземеш накрая да се възгордееш, а ти знаеш, че такива неща никога не търпя.

— Обещавам ти, че няма да се възгордея.

— Той каза именно така: „Драги ми хер Майнхарт — същевременно очарователното дете се нагласи с много достойнство върху понито си, за да уподоби стойката и физиономията, възприети от баща й при въпросните думи, — вие сте възпитател на моята дъщеря и аз с радост мога да кажа, че съм доволен от вас. Сега ви предавам и моя приемен син. Той е едно бедно рибарско момче и е получил само обучението, преподавано в основното училище. Но притежава отлични заложби и желание за учение, което ще му помогне да преодолее и големи трудности. Има много добро сърце и е открит и честен. Човек наистина не може да не го обикне и аз желая вие също да му посветите своята обич. Той трябва да стане флотски офицер. Имайте добрината да насочвате обучението си съобразно този план!“ Виждаш, така каза папа.

— Това много ме радва. Трябваше да го чуе майка — щеше да е истински щастлива. Тя ми повелява да върша всичко така, че твоят папа да е доволен.

— Аз вече й го казах. Ама, Герд, ти не бива да казваш „твоя папа“. Та нали той е и твой баща и аз значи съм ти сестра. Аз се радвам да имам брат, защото така е много по-добре отпреди. Моите лели също много те обикнаха. А те не харесват току-тъй някого. Но знаеш ли с какво веднага си си извоювал тяхната симпатия?

— Е?

— С това, че действа храбро и умно срещу Лудия граф и особено пък дете после махна краставите жаби и раците. Нашият чудесен стар Кунц също те обикна. Когато говори за теб, не те нарича другояче освен „нашият момък“.

— Да, за разлика от по-рано ние при вас сме като в рая, а това аз от все сърце пожелавам на моята клета добра майка. Тя много се измъчва, задето моят приемен баща сега е в... в...

— Кажы си я думата, скъпи Герд, та нали ти нямаш никаква вина за това!

— В... затвора, исках да кажа.

— Ох, колко ли ужасно трябва да е там! Човек не може да се учудва, дете понякога някой опитва да избяга, както ми разказа вчера кочияшът. Как всъщност стана работата? Нали и ти си бил.

— Е, аз трябваше да придружа папа и Кунц до спирката, когато отпътуваха, и там в чакалнята срещнахме един хер в униформа. Той бил, както разказа папа, инспектор по труда в затвора и дошъл с последния влак, за да преговаря с някакъв търговец, предлагащ много работа за затвора. Докато ни казваше това, чухме, че железничарските служители нещо завикаха. Току-що бе пристигнала телеграма, изпратена до всички спирки в страната. Тя гласеше, че са избягали трима злостни затворници, а именно някакъв опасен съзаклятник на име Натер и двама лекари, единият от който е бил директор, а другият главен лекар на някаква си лудница. Можеш да си представиш как се изплаши инспекторът по труда. Бившият главен лекар бил негов писар в затвора. Той се отказа от възнамеряваните обсъждания и тръгна веднага обратно за затвора със следващия влак, от който се възползва и папа.

— Искан ми се да ги спипат и тикнат пак зад решетките.

— Все ще ги пипнат. Цялата полиция е на крак и всички пътища са блокирани, за да ги заловят. Бързата вест гласеше, че са поели с една кола, запрегната с два дорести коня, по шосето към планините.

— Ужасно! Ако ги срещнем тук!

— О-о, те няма да ни сторят нищо! Аз не се уплаших от Лудия граф, та сега толкоз по-малко от тях. Не бих могъл да ги задържа, наистина, защото съм твърде малък за тая цел, но теб да погледнат със зли очи, това няма да позволя!

— Или пък да дойдат в Хелбигсдорф! Папа замина с Кунц, лелите ми са на гости при барона и ще се върнат едвам утре, а нашият хер Майнхарт е в отпуск.

— Нищо не вреди! Папа има в оръжейния си шкаф сума ти саби и пищови. Аз и тримата ще ги...

— Въпреки всичко ме е страх. Но я виж, кой седи там под дървото? Боя се. Хайде да минем от другата страна!

Шосето водеше през гората. В покрайнината ѝ се бе облегнала на един чворест смърч някаква възрастна жена. Беше босонога, носеше пола в крещящочервен цвят, на раменете си имаше замърсено жълто наметало, а около главата си бе увила синя кърпа под формата на тюрбан. Цветът на лицето ѝ беше тъмнокафяв. Тя внимателно оглеждаше със своите дълбоко хлътнали очи връщащите се от ездовата си разходка деца. Когато те приближиха, протегна умолително десница и пристъпи изпод дървото.

— Дайте нещичко на бедната циганка, гиздави деца!

Магда поиска страхливо да продължи, ала Герд спря нейния и своя кон.

— Ти циганка ли си? Аз съвсем другояче си ги представях. Неговото открито лице и честните му дружелюбни очи трябва да допаднаха на старата.

— Ами огледай ме тогава внимателно! — рече усмихнато.

— Ти днес сигурно много дълго си вървяла? — попита сега и Магда.

— Не, но съм стара, а човек тогава се уморява по-лесно отколкото на младини.

— И навярно си гладна и жадна?

— От двете по малко.

— Значи никак ле ти е добре работата. Герд, аз съм си забравила кесийката с парите. Дай ѝ, моля те, нещо и заради мен, за да може да си купи ядене и пиене!

— Да — отвърна този смутено, — ама аз също нямам пари у себе си. Какво да правим при това положение?

Момичето сведе замислено поглед. Циганката кимна приятелски:

— Вие сте добри деца. Бог да ви благослови!

Магда вдигна решително главица.

— Не, ти трябва да получиш нещо от нас. Но я ми кажи по-напред дали е вярно, че циганите са толкова лоши хора! Лелите твърдят, че те дори деца крадели.

— Не, това не е вярно. Циганите са толкова бедни, че са радостни, ако хич никакви деца нямат. А случи ли се пък някой нещо лошо да стори, то другите все пак не са виновни за това.

— Да, не се и съмнявам. Ти гледаш с такива кротки и добри очи, че сигурно само добро можеш да вършиш. Много бих желала да се нахраниш и напоиш и хубавичко да си отпочинеш. Искаш ли да дойдеш с нас?

— Къде?

— До Хелбигсдорф. Имаме само още четвърт час дотам.

— То нали принадлежи на майор Хелбиг?

— Той е нашият папа. Ще дойдеш ли? У нас ще можеш да се нахраниш и напоиш до насита и да се напиш в чудесно легло.

Старата кимна съгласително и мина през канавката на шосето.

— Да, ще дойда с вас, добри деца.

Герд наблюдаваше с известно съмнение нейните движения.

— Ти си много уморена и няма да можеш да вървиш наравно с конете.

— Тогава яздете напред или малко по-бавно.

— Не става. Понитата не вървят бавно, а и да те оставим не искаме. Само да можеше да възседнеш моето конче. Аз на драго сърце бих слязъл и водил така, че да не паднеш. Искаш ли да опиташ?

— Да, ако ми разрешиш.

— Тогава ела!

Той слезе и поиска да ѝ помогне, ала тя вече се метна с удивителна ловкост на понито.

— Я гледай! Та ти създаваш впечатление, като че вече много си яздила.

— Точно такъв е случаят, детето ми.

Циганката иззе юздите от ръката му и подкара в бърз ход. Тя първа взе думата:

— Значи вие сте деца на хер майор Хелбиг? Мислех, че той има само дъщеря.

— Това наистина е вярно — отговори Магда доверчиво. — Аз се сдобих с Герд едва наскоро за брат.

— Как тъй?

— Ние бяхме в морското курортно градче Фалум. Там се запознахме с него и го доведохме в Хелбигсдорф заедно с неговата майка. Той ми спаси живота и преобърна лодката на Лудия граф. Затова сега стана мой брат... Вярно ли, че циганките могат да предсказват?

— Има някои сред тях, дарени с дарбата, за която говориш.

— Ох, тогава навярно я имаш и ти?

— Да — отвърна старата просто.

— Ах, хайде да ми предскажеш, моля те!

— За тая цел си твърде малка, детето ми. Чертите на твоето лице и линиите на твоята ръка още не са се развили и оформили достатъчно. По-късно ще погледна в бъдещето ти.

— Но на него поне можеш да кажеш нещо?

— Може би — усмихна се циганката. — Как се казва братчето ти?

— Герд.

— Е, добре, Герд сега е само твой брат, но един ден ще стане твой мъж.

Магда изпляска радостно ръце.

— Това е великолепно! Аз не бих желала да имам друг за мъж!

— Но той не се казва все пак само Герд, а трябва да притежава и друго име! Баща му жив ли е?

Магда и сега отговори вместо момчето:

— Ето това е нещо, където ти би могла да покажеш, че знаеш повече от другите хора. Той никога не е виждал своя баща. Този именно е бил кормчия и е пътувал с кораба си по целия свят, но така и не се завърнал. После майка му трябвало да се омъжи за един зъл

пастрок, който бил все пьян и сега даже е тикнат в затвора. Неговият истински баща се казвал Шуберт.

— Бил кормчия и се казвал Шуберт? — попита циганката замислено. — Може би Балдуин Шуберт?

— Да, Балдуин! — извика Герд бързо. — Ох, на теб ти е известно името му?

— Какво знаеш още за него?

— Нищо, освен че имал брат, който се казвал Томас и бил калфа в някаква ковачница. Така ми е разправяла майка.

— Аз мога да ви докажа, че знам повече от другите хора. Ще разкажа на майка ти за твоя баща, когото познавам. Той сега е главен кормчия на прочутия боен кораб „Тигър“. Аз имам брат и той е почетен боцман на същия кораб.

— О, какво щастие, как ще се зарадва майка! Хайде, яздете побързо!

— Циганите наистина са по-умни от нас — рече Магда замислено. — Как се казваш всъщност? И ти трябва все пак да имаш някакво име.

— Казвам се Лилга.

— Лилга! — възкликна момичето учудено. — Папа много ни е разказвал за една циганска княгиня, която се казва така. Била приятелка на нашия херцог Макс. Тя трябва да притежава голяма власт. Да не би да си тази Лилга?

— Аз съм.

— Наистина ли? Ох, колко добре, дето те поканихме у нас и колко жалко, че папа не си е вкъщи! Но въпреки това ти ще бъдеш приета така, все едно той си е тук.

— Да, моята майка е икономка на Хелбигсдорф — рече преждевременно развилият се Герд — и ти ще бъдеш добре посрещната.

След късо време стигнаха в едно голямо село, в чийто край се показаха постройките на дворянско имение. Докато яздеха нататък между чисто изглеждащите къщи, жителите ги поглеждаха учудено.

При портата ги посрещна управителят, за да им вземе конете. Той хвърли удивен, изпълнен с досада поглед към странницата.

— Що за компания пък! Някаква си циганка! Само да знаеше господарят!

— Защо! — попита Магда.

— Защото това не е съпровод за вас, милостива фройлайн.

Малката десетгодишна майорска дъщеря го стрелна с гневни очи.

— Какъв съпровод ми подхожда, аз сама си знам, хер управител! Отведете конете в конюшната! Ела, Лилга!

Тя улови циганката за ръка и я поведе към входа на жилищната постройка. Герд ги последва. Управителят зяпна сащисано след тях.

— Лилга? По дяволите, тук май здравата я сгафих! Това значи е прочутата ваджина^[1] на всички цигани от Норланд и Зюдерланд! Кой можеше да си го помисли! Тя общува с графове и херцози, пък насам идва боса и в дрипи. Трябва час по-скоро да изправя грешката си.

През туй време от другата страна на селото се появи един мъж, който се отби в странноприемницата и си поръча чаша бира.

— Нали на това място му викат Хелпигсдорф? — попита.

— Да — отговори съдържателят.

— И притежателят на замъка там горе е хер майор Хелпиг?

— Да.

— Той не си е у дома?

— Не, отпътува.

— Опаче неговите сестри са си тук?

— Също не. Те са на посещение у съседите.

— Тъй. Кого може да завари тогава човек там?

— Управителят и новата икономка.

— Икономката? Що за мадама е тя? Как се казва?

— Името ѝ е Хартман.

— Хартман? Хм-м. Тя май не е от дълго в Хелпигсдорф?

— Едва отскоро. Хер майорът я доведе заедно със сина ѝ от морето, където се запознал с двамата.

— От морето? Нещата съвпадат. Значи съм пристигнал на правилното място.

Той си плати бирата и се запъти към замъка...

Слънцето се намираше в заход. То позлатяваше фронтоните, зъберите и прозорците на замъка и вече изпълваше покрайнината на отсрещната гора с полусенки. Там бяха застанали трима мъже и оглеждаха лежащата пред тях местност.

— Според пътеуказателя това трябва да е Хелбигсдорф, имението на майор Хелбиг. В гората не ми се спи. За съжаление Хелбиг ме познава. Значи трябва да продължим, но се пита в коя посока да поемем.

Говорителят бе, види се, даващият тон на тримата. Вторият, един много дебел мъж, рече:

— Аз също нямам желание да пренощувам в гората и да си навлека ревматизъм на крайниците. Но също така малко желание имам да продължа. Откак напуснахме колата, съм каталясал до припадък.

— Аз също — пригласи третият. — Тези горски пътища са безкрайно изтощителни.

— Хм-м — изсумтя първият говорител. — Хелбиг често има работа във фюрстенберг. Защо трябва тъкмо днес да си е вкъщи? Само да знаех, че не е тук, то щях да се реша да остана в замъка. Една странноприемница би била опасна за мен.

— Веднага ще разберем как стоят нещата. Там по дълбокия път се качва един пощальон. Тези хора обикновено знаят всичко. Той сигурно е имал работа в замъка.

— Идва насам. Вие се отдръпнете назад, че да не ви забележи! Аз ще се направя все едно го срещам сам и ще го подпитам.

Двамата се оттеглиха зад храстите, а той навлезе в гората и после изви обратно. Така нагоди нещата, че тъкмо в края на младата горичка срещна пощальона, който учтиво го поздрави.

— Добър вечер! — отговори той. — Онова там замъкът Хелбигсдорф ли е?

— Да.

— И принадлежи на майор Хелбиг?

— Да, така е.

— Знаете ли, дали той си е у дома?

— Замина за столицата.

— Сестрите му тук ли са?

— Всъщност, да. Само че отидоха до утре на гости.

— Тогава кого пък може да намери човек там?

— Управителя и икономката, ако не се брой малката фройлайн.

— Благодаря ви.

Пощальонът продължи да следва пътя си, другият потърси своите другари.

Тези трима мъже бяха избягалите затворници, чиято външност действително значително се беше променила. Те носеха изискани туристически екипи и всеки бе провесил на рамо зелен барабан за събиране на билки.

— В безопасност сме — рече Натер. — Майорът отсъства, сестрите му също. Аз ще си доставя удоволствието да ношувам тук и по-късно ще пиша на майора, че при бягството си съм се възползвал от неговото гостоприемство. Той ще излезе извън себе си от яд. Елате, ще заобиколим селото! Ние сме естествоизпитатели, които са се заблудили по време на излет. Така няма да направи впечатление, че идваме откъм нивята.

Те закрачиха към замъка, чиито прозорци вече тънеха в здрач.

Там циганката беше много радушно приета от икономката. Двете деца не можеха да премълчат това, което бяха узнали.

— Знаете ли кого сме ви довели, добричка ми фрау Хартман? — попита Магда.

— Е?

— Прочутата Лилга, за която папа толкова много ни е разказвал. Тя може да предсказва и е всезнаеща. Вече пророкува, че Герд ще стане мой мъж. Но сега идва най-главното за вас: Лилга познава именно вашия годеник и знае също къде се намира.

— Моят годеник? Аз нямам такъв. Кого имаш предвид детенцето ми?

— Бащата на Герд.

— Възможно ли е? Не, той е мъртъв, иначе щеше да дойде.

— Напротив, жив е! Нали, Лилга?

— Да, жив е и аз съм разговаряла с него.

Икономката пребледня в радостен уплах.

— Боже, дано е вярно това! Говорете, бързо!

— Кажете ми първо всичко, което знаете за него! — помоли циганката.

— Казваше се Балдуин Шуберт и беше кормчия на един търговски кораб, когато се запознах с него. От роднините си имаше само един брат на име Томас, за когото ми разказа, че чиракувал при придворния ковач Брандауер във Фюрстенберг. После Балдуин тръгна по море и никакъв не се чу. Или пък се е върнал и не ме е намерил, тъй

като бях принудена да се омъжа за друг и трябваше да напусна с него родината.

— Никога ли не сте се обърнала към неговия брат?

— Веднъж исках да му пиша, макар да не знаех дали е още при Брандауер, но моят мъж си дойде и прочете писмото. Той се отнесе по такъв начин с мен, че никога вече не посмях да съставя писмо. Може би си мислеше, че ще изгуби Герд, който, кажи-речи, сам ни изхранваше. Значи Балдуин е жив?

— Да. Той сега е щурман на „Тигър“, на който понастоящем заповядва ескадреният командир Артур фон Фалкенау. Последният му е повече приятел отколкото началник и аз мога да ви уверя, че нещата му вървят добре.

— Къде сте говорила с него?

— Там горе в планината, по време на последната война... Но кой идва там по двора?

Тя пристъпи до прозореца и видя мъжа, който така подробно се бе осведомил в странноприемницата. По чертите на циганката плъзна лека усмивка. Трябва да го разпозна. Икономката забеляза това и подпита:

— Кой е той?

— Веднага ще разберете от самия него. Аз временно ще се скрия.

Тя пристъпи зад камината. Едва се беше стаила и вратата се отвори. Влезлият поздрави и се обърна към икономката:

— Да ме прощавате, скъпа фрау! Под името Хартман ли ви викат?

— Да.

— Тогава вие сте дамата, с която имам да говоря. Аз съм именно гостилничарят и майстор ковачът Шуперт от Фюрстенперг.

— Шуберт? Ах! Ние току-що говорихме за вас. Вие сте най-сърдечно добре дошъл!

— Радвам се много! Щом току-що сте говорили за мен, значи тряпва все пак малко да съм ви познат.

— О-о, аз знам името ви отпреди повече от петнайсет години.

— Навярно от моя прат Палдуин?

— Да. Но седнете, моля ви!

— Да, ще се наместя, защото ние май доста имаме да си приказваме.

— Мога ли да ви попитам как сте открил местонахождението ми?

— Чрез хер майор Хелпиг. Вие тряпва именно да знаете, че придворният ковач Прандауер, моят пивш майстор, заряза занаята и херцогът иска мен да направя придворен ковач. Двамата калфи, а именно Хайнрих и Казимир, тогава ще рапотят при мен, макар да им грапнах нашата гостилничарка и картофопродавачка Парпара Зайденмюлер, която сега е моя жена. Всички знатни господа, дето са си заръчвали майстора да им рапоти, сега идват при мен и вчера се появи също хер майор Хелпиг заедно с херцог Макс. Ние говорихме за вас и моя прат. Узнах, че старият хитрец има син и завчас се приготвих за път, за да навестя вас и него. Дали мога да видя момъка, а?

— Ето го!

— Този тук? Чумата да ме отнесе, ама че славен юначага! Момче, аз съм твой чичо, а ти си ми племенник! Искаш ли да станеш ковач? Ще те взема да изпечеш занаята при мен и ще се чувстваш допре у дома!

— Не върви, чичо, защото аз ще ставам флотски офицер.

— Какво? Флотски офицер? Това е дяволски голяма ампиция. Аз опаче нямам нищо против, макар че тряпва да ти кажа, след офицера няма нищо по-добро от кадърният ковач... Как ще се зарадва моята Парпара, като научи, че си има такъв напет племенник! Момче, ти тряпва да дойдеш с мен в столицата, та да може да те види.

— Ще дойда. Аз съм във ваканция, понеже нашият домашен учител отпътува. Нали, майко?

— Не зная дали хер майорът ще разреши.

— Дали ще разреши? Естествено ще разреши, та това се разпира от само сепе си!

— Да, папа ще разреши — пригласи Магда. — Аз също ще пътуваме вас.

— Ти? Коя си всъщност ти, малка госпожичке?

— Аз съм дъщерята на майора.

— На майора? Чумата да ме тръшне, ама ти си една съвсем знатна фройлайн! Ей, моята Парпара няма да я свърти, като й

пристигне една такава принцеса. Стягай се, малки народе, ако попързаме, ще заминем още със следопедния влак.

— Не, толкова бързо няма да стане — засмя се икономката. — Днес ще останете тук при нас. Децата сега ще се поразходят из парка. Вие през туй време имате твърде много да ми разказвате за вашия брат.

— За Палдуин? Няма да мога да разкажа много, тъй като самият аз дълги години не пях чувал нищо за него.

— Но сега все пак знаете.

— Действително. Той ми разказа и за вас. Но че има момче, това не знаеше. Той много ви е опичал и до днес още не ви е заправил. Търговският кораб, на който пил навремето, круширал и Палдуин намерил прием на един китоловски, където прекарал пълни три години. Няма възможност значи да си дойде, а когато се върнал, чул, че сте напуснала мястото си като домашна помощница.

— Бях принудена да се омъжа и да напусна родината.

— За това той не узнал нищо. Веднага тръгна по море и доскоро пеше из чужпината. Сега пак замина, и то с прочутия „Тигър“, дето порано пеше разпойнически кораб, и разправят, пил най-доприят съд по всички морета.

— Кога ще си дойде пак?

— Това не знам, тъй като още не ми е писал. Но като пристигне писмото му, ще го знам, както и селището, където тряпва да изпратим писмата си. Той опеща да ме навести веднага щом се върне и ще доведе и своя приятел, почетният поцман Каравей. Я отгатнете кой е той!

— Братът на Лилга, циганската княгиня!

— Вярно, знаете го! Нима и вие познавате тази дяволска Лилга?

— Да.

— Къде сте се запознала с нея?

— Тук. Беше веднъж в замък Хелбигсдорф.

— Я виж! Какво я е довело насам?

— Искаше да ми каже, че вашият брат е жив.

— Пре! Тя е всезнаеща. Как ви се хареса?

— Добре, много добре.

— На мен също. Аз първо я смятах за стара вещица, продала душата си на Дявола. По-късно опаче съзнах, че е порядъчна фуста, на

която човек тряпва да ѝ има уважението. Любопитен съм дали нявга ще ми се мярне пак пред очите.

— Това може да стане веднага! — зачу се един глас иззад камината.

Томас се обърна и съгледа тази, за която току-що бе говорил.

— Това е тя, наистина, жива-живеничка! Това калпаво женище се е скрило, за да ме подслуша. Откъде пък се вясна, Лилга?

— Аз идвам отвсякъде.

— Получила ли си някакво писмо от прат ти Каравей?

— Не. „Тигър“ вероятно е тръгнал за Америка. Ето защо още не е дошла новина от него.

— Ама неговото писмо хич и няма да те намери, като се щураш навсякъде.

— Погрижено е да получавам всичко, което е предназначено за мен.

— Днес тук ли оставаш?

— Да.

— Това е допре! Така ще можем хупавичко да си поседим и да си поприказваме каквото ни е на сърцето. Ето, скъпа фрау Хартман, шапката и чадъра ми. Приперете ми нещата!

— Ние няма да останем тук, а ще отидем горе в моята стая — рече икономката. — Там ще вечеряме, а по-късно ще ви покажа стаите.

Те тръгнаха към едно странично крило на господарската къща, където бе жилището на фрау Хартман. Тъкмо се бяха настанили удобно и се появи управителят.

— Фрау Хартман, елате бързо! Има посещение за хер майора: трима знатни господа, намиращи се на път, искат да говорят с него.

Той поведе икономката към приемната, където я чакаше Амброзиус Натер с двамата си спътници.

— Ваша слугиня, майне херен! С кого имам честта...?

Натер взе думата:

— Името ми е Хелман. Аз съм хусарски подполковник и приятел на майор Хелбиг. Тези двама господа са мои роднини — тук хер председателят и тук хер секретарят фон Хелман. Ние сме излезли на излет, озовахме се в тази местност и решихме да посетим нашия приятел. За съжаление той отсъствал, както чухме?

— Намира се в столицата.

— А неговите сестри?

— Са на гости у съседи.

Икономката отговаряше така късо, понеже в тези господа имаше нещо, което не ѝ харесваше. Какво беше то, не можеше да каже, но чувстваше, че не може да има доверие на тези мъже.

— Това действително е неприятно — продължи Натер. — Ще бъдете ли така добра, моля, да предадете нашите поздрави на господарите, когато се върнат?

— Разбира се! Те сигурно много ще съжаляват, че не им е било съдено да ви посрещнат.

— Позволете тогава, преди да си тръгнем, една информация! Вече е късно, а ние сте твърде уморени, за да продължим пешия си излет. Има ли в селото някоя странноприемница, в която човек би могъл да намери онова, на което е привикнал?

Сега икономката се видя принудена да помисли за своите задължения.

— Тук действително има една гостоприемница, ала тя няма да ви предложи обичайните за вас удобства. Но мой дълг е да ви обърна внимание от името на хер майора, че нашите стаи стоят на ваше разположение. Досега не го казах, понеже смятах, че сте оставили наблизко каретата си и имате някаква по-нататъшна пътна цел. Смея ли да очаквам, че молбата ми няма да бъде отблъсната?

— Добре, приемаме. Но изрично отбелязвам, че не предявяваме никакви претенции. Ние сме на излет. Една малка вечеря и едно скромно легло за отмора — това е всичко, за което умоляваме.

— Ще следвам разпорежданията ви. Желаят ли господата да останат още в компания, или веднага да им посоча стаите?

— Засега ще останем още заедно.

— Позволете да ви препоръчам на хер управителя! За него ще е чест да може да се постави на вашите услуги.

Тя даде в кухнята своите заповеди и се върна после при Томас и Лилга.

Двете деца се върнаха сега от парка и Магда рече любопитно:

— Фрау Хартман, видях в градината нашите посетители. Кои са?

— Добри познати на хер майора, които искали да го поздравят, и ще останат тук през нощта. По-младият е хер подполковник фон Хелман. Другите са му роднини.

— Фон Хелман? — извика Магда учудено. — Не. Този хер трябва да се казва другояче. Хер подполковник Хелман аз познавам много добре. Той е един дребен, кльощав мъж с грамаданска брада.

— Ти се лъжеш детето ми. Я го огледай още веднъж повнимателно! Тъкмо сега идват по двора.

— Та нали виждам, това не е подполковник Хелман.

Томас също се беше изправил и пристъпи до прозореца.

Той отскочи стъписано няколко крачки назад.

— Всички дяволи! Не, това не е Хелман. Това е... хм-м! Лилга, я иди до прозореца и погледни сивия тип, дето тъкмо надзърта в конюшната!

Тя се отзова на подканата.

— Натер! — рече изненадано.

— Да, Натер, когото спипахме навремето.

— Боже мой, възможно ли е? — извика изплашената икономка.
— Той, казват, бил избягал от затвора.

— Така е, моя мила фрау Хартман, и заедно с него другите двама вагапonti. Те са преследвани и не могат да отседнат в някоя странноприемница. Затова са дошли при вас.

— Какво ще правим?

— Ще си изпълним естествено дълга. Ще ги заловим... Укажете ли вече на опесниците техните стаи и спални?

— Още не. Ще го сторя едва след като са се нахранили.

— Допре. Опитайте тогава така да уредите нещата, че да не могат да се притекат един друг на помощ.

— Ще избира далеч разположени една от друга стаи.

— Да. И когато те са там, аз ще се направя на домашен прислужник или на келнер по стаите и така ще имам възможност да ги спарам.

Уплашена много от чутото, Магда се бе свряла страхливо в един ъгъл на стаята. Герд обаче бе слушал внимателно и сега се измъкна през вратата към своята стаичка. Там държеше двата пистолета, които обикновено употребяваше в обучението по стрелба. Той ги зареди и скри у себе си. После отиде долу в двора. На стълбището го срещна управителят с двамата някогашни психиатри. Натер беше останал да разгледа конюшната. Герд пристъпи към него.

— Как ви се харесват нашите понита? — рече чистосърдечно.

— Отлични са, моето момче — отговори Натер.

— А враният жребец там?

— Един много благороден кон.

— Да, той е и извънредно грижовно гледан. Почитател ли сте на добрите кучета, хер подполковник?

— Естествено!

— Показа ли ви управителят кучкарника?

— Не.

— Трябва да го видите, моля! Искате ли да дойдете с мен?

— С удоволствие.

Герд го поведе към една врата, зад която при тяхното приближаване се чу радостно скимтене.

— Само тихо там вътре. Идвам!

Той отвори и беше моментално обграден от цяла сюррия животни, всяко отделно от които бе образец на своята порода. Натер пристъпи по-навътре в кучкарника.

— Моля ви, не толкова нататък, хер подполковник! Опасно е. Там отзад лежи едно куче, зло като тигър.

— А-а, някое вълча порода?

— Тогава щеше да е нищо, това е сибирска. Искате ли да го огледате?

— Ако е възможно да стане без риск.

Герд тръгна към най-задния ъгъл.

— Вюга, стани!

При този повик се надигна бавно едно могъщо бяло рунтаво създание, което далеч повече приличаше на полярна мечка отколкото на куче. Герд го отвърза от синджира и отведе до вратата. Натер остана във вътрешността на кучкарника.

— Вижте, хер подполковник, тези нокти, уста, зъби. Една битка с него е невъзможна. Не е необходимо да казвам нещо, а само да цъкна с език и да ви посоча с пръст, и ще лежите на земята. Ако сетне искате да си спасите поне живота, то не бива ни най-малко да се движите и само тихо да говорите. Една-единствена гръмка дума и то ще ви разкъса.

— Действително го считам за способно.

— Нали! Аз ще ви ги демонстрирам. Внимавайте, сега ще цъкна с език! Вижте, то вече стои пред вас, защото сте единственият, за

когото може да се отнася този знак. Вдигна ли пръст, то в миг ще се намерите на земята. Да го сторя ли?

— Това, разбира се, не бих позволил — отговори Натер. Държането на момчето му се виждаше нечиста работа.

— И все пак ще го сторя веднага щом оттук насетне заговорите по-високо, отколкото желая.

— Защо? Заповядвам ви да прекъснете тази опасна шега.

— Това не е шега. Давам ви още веднъж уверението си, че при първата гръмка дума ще бъдете повален.

— Но защо?

— Защото ще ви пратя там, където ви е мястото. Обратно в кафеза, хер... Натер!

— Всички дя...!

Думата му заседна в гърлото. Тонът му беше много гневен и полярното куче тутакси оголи зъби и понечи да го събори.

— Виждате, драги хер, че Вюга не позволява да се шегуват с нея? Вие сте наш пленник. Сега аз ще заключа вратата и ще ви оставя под надзора на кучетата. Тук сте ни сигурен. Когато се върна, вие или ще стоите точно както сега, или тялото ви ще се търкаля на парчета по земята.

— Човече... момче... момко, ти си откачен, ти си побъркан!

Герд не отговори. Той излезе от кучкарника и тръгна към приемната, където намери другите двама бегълци с управителя.

— Майне херен, мама нареди да ви помоля да отидете при нея.

— Коя е тя?

— Фрау икономката — поясни управителят.

— Хубаво, моето момче, води ни при нея!

— Елате! Хер управителят ще ви следва.

Той тръгна напред към стаята на майка си и първо пропусна да влязат двамата. Управителят ги последва, а после Герд дръпна вратата след себе си.

Изненадата на двамата мъже беше неопишуема. Те разпознаха Лилга и поискаха да се обърнат. Тук обаче стоеше Герд със запънат пищов. Той ги стрелна с черните си очи и рече:

— Майне херен, ако само крайник помръднете, ще ви застрелям! Чичо, вържи ги.

Шишкавият директор из един път се изпоти от страх.

— Но, майне дамен и херен, какво желаете? Вие се заблуждавате!

— Не — заговори Лилга. — Не се заблуждаваме. Вие сте избягалите престъпници, които сега хората преследват по цялата страна. Аз бях тикната във вашата бърлога, където се канехте да ме направите безумна, и много добре ви познавам. Не опитвайте съпротива, защото е безполезно.

— Но аз ви уверявам, че вие действително се припознавате в нас. Нашият братовчед, хер подполковникът, ще го потвърди.

— Вашият братовчед, хер Натер, е вече мой пленник.

— Какво-о? — провикна се Томас. — Че къде пък?

— В кучкарника.

— Той все пак може да избяга.

— Няма начин. Полярното куче ще го разкъса на парчета.

— Добре. Та давайте си значи ръцете, миличките ми тарикати! Така ще ви вържа, че да сте доволни от мен.

Те се видяха принудени да се предадат на съдбата си. Малко преди започване на бягството двамата бяха заявили, че биха предпочели да умрат, отколкото да се оставят да бъдат заловени. Само че не се стигна нито до умиралка, нито до някаква отбрана.

Двамата престъпници бяха вързани и затворени. После компанията се отправи към кучкарника. Когато го отвори, Натер стоеше още точно както преди. Той трябва да бе изживял ужасен страх, ала пребледня още по-силно, като забеляза Томас и Лилга. От гледането на делото, отвело го в затвора, двамата се бяха впечатали незабравимо в паметта му.

— А-а, допра вечер, хер подполковник! — поздрави ковачът. — Ето че се срещнахме в есенната хладовина. Как ви се отразява свежият въздух?

Натер изскърца зъби, но не отвърна нито дума. Лилга също не проговори. Тя се задоволи просто да наблюдава хода на събитието.

— Той ни разпозна и не говори, защото съзнава, че всяка съпротива е напразна. Герд, мога ли да се приближа до кучето?

— Да. Вържи мъжа!

Натер бе вързан и отведен при другите двама, които бяха заключени в едно сигурно сводесто помещение в подземие и така вързани, че бягството бе невъзможно...

Затворниците бяха откарани отново в Хохберг и участниците в тяхното залавяне, преди всичко Герд, пожънаха големи похвали. За някой повторен опит за бягство така и не се чу. Една сутрин намериха директора на психиатрията мъртъв. Беше се обесил с едно въже, с което бе успял да се снабди. Главният лекар Шрам умря малко подир това. За Натер се шушукаше, че не останал за дълго в Хохберг. Някаква външна сила помолила неговата екстрадиция и не ѝ било отказано. По какъв начин той се бе провинил срещу тази сила, никой не можеше да каже. Също така малко — кой затвор беше сменил с Хохберг. В определени кръгове се говори още известно време за него, после споменът бе заличен от други, по-важни текущи събития и името Натер престана да бъде изричано...

[1] ваджина — водителка, княгиня (Б. нем. изд.) ↑

4. ЕДНА СТРАННА НАХОДКА

Десет години може би бяха минали от описаните в предния раздел събития.

Южно от Никобарите, приблизително на пет градуса северна ширина, една лодка с двама мъже се движеше под гребла по посока бреговете на Суматра. Беше от онези еднодръвки, обичайни за Андаманите. Пасажерите на плавателния съд бяха облечени само с по една роба, която им достигаше до глезените и оставяше открити врата в ръцете — загорели до тъмнокафяво от слънцето. По-възрастният имаше изразено малайски черти, докато лицевите линии на по-младия, притежаващ суха, но много жилеста фигура, даваха да се заключи за европейски произход. Но беше трудно да се каже към кой народ принадлежеше.

Двамата, изглежда, имаха зад себе си ужасни несгоди. По-младият седеше при кормилото, но му личеше, че само с усилие държи очите си отворени, а възрастният манипулираше по такъв начин с греблата, че еднодръвката едва-едва напредваше срещу осезаемо духащия от юг бриз.

Пирогата нямаше платно, което всъщност тук, толкова далеч от сушата, биеше на очи. Но беше добре запасена с провизии, понеже под кормчийската пейка бе наместен голям куп тикви, плодове от хлебно дърво и кокосови орехи, каквито се срещат в изобилие по Андаманите.

Двамата часове наред бяха седели един до друг, без сричка да изрекат, което също можеше да се припише на тяхната преумора. Но сега гребецът изтегли с едно проклятие веслата и се обърна към другаря си на кормилото.

— В името на Вишну и неговата съпруга Лакшми, колко дълго още тъкмиш да ме правиш на лапнишаран? Каталясах от това вечно блъскане.

Затвореният отвори наполовина спуснатите клепачи и му хвърли един презрителен поглед.

— Ако за теб свободата е по-маловажна от малко гребане, по-добре да си беше останал на Змийския остров. Не съм те принуждавал

да ме следваш.

Малаецът буквално се сви под тези остро изречени думи.

— Ама беше ли пък необходимо да поемем в тази посока. Ако бяхме избрали най-краткия път, то отдавна да сме в безопасност.

— Ти си един тъпанар! Трябва ли за стотен път да ти обяснявам, че отдавна вече да сме заловени, ако бяхме избрали курс към бреговете на Бирма, която лежеше най-близо до нас? Би могъл да си помислиш все пак, че сме преследвани. И то като са приели за вероятно, че сме поели в източна посока. Значи вниманието на преследвачите е насочено натам. Толкова далеч на юг обаче никой няма да ни търси.

— Сахиб, може и да си прав, но поне можехме да спрем на Никобарите, за да си отпочинем и съберем нови сили.

Другият се изсмя подигравателно.

— Да бе и туземците щяха да ни изпратят с първия акостирал при островната група кораб обратно в нашата каторга, за да пипнат високата награда, определена за залавянето на избягали затворници! Бъди доволен! Само още един ден и всички напрежения ще свършат, стига да не се извие някой storm. Но от това няма защо да се опасяваме. В продължение на осем дена имахме късмет, а слабият ветрец от юг не би могъл все пак да се окачества като кутсуз.

— Слаб ветрец, сахиб? Лесно ти е да говориш, като си седиш само на кормилото! А аз при всеки удар имам чувството, сякаш ми е разнищено всяко отделно мускулно влакно.

Лицето на заговорения със „сахиб“ се обагри в червено от гняв и един зъл поглед плъзна по говорещия.

— Може би аз съм се трепал по-малко от теб, тъпако? И няма ли цялата нощ да седя на кормчийската пейка, докато ти можеш да се отдадеш на съня? Не дрънкай дивотии, ами се залавяй пак за греблата, че да можем да напредваме!

Малаецът се подчини, без дума да възрази и взе отново веслата в ръце. Почивката, колкото и къса да го бе беше подсилила и лодката заповори леко и бързо вълните.

Между двамата в малкото дни на тяхното бягство се бе установило особено отношение. Те години наред бяха понасяли заедно жребия на каторгата на Змийския остров, подслоняващ най-опасните престъпници на Англия. Единият не бе имал ни най-малкото предимство пред другия. Те не бяха нищо повече от два номера,

заведени в регистъра на престъпниците. Но по време на плаването условията на равнопоставеност се бяха променили. Малаецът чувстваше духовното превъзходство на своя спътник и не можеше да се измъкне от неговото въздействие. Така си бе дошло от само себе си, че той го наричаше „сахиб“ и покорно се подчиняваше на неговите разпореждания. Вярно, неговата дива кръв понякога се възправяше срещу повелите на спътника, ала в крайна сметка все пак винаги вършеше онова, което другият искаше.

За известно време възцари мълчание, което не бе нарушавано от нищо, освен от разбиващия се при носа килватер. Сегиз-тогиз малаецът хвърляше любопитен поглед на седящия срещу него мъж, който насочваше полузаспал кормилото. След време той наруши мълчанието.

— Сахиб, ние от дълго сме заедно, а ти още не си ми казал кой си. Би могъл все пак да ми имаш доверие.

Другият сви вежди.

— Не храня недоверие към теб, само че няма смисъл да се говори за миналото.

— Но би могъл поне да ми разправиш как си попаднал във властта на англичаните, които се правят, все едно им е отредено да повеляват света.

Другият се изхили злостно.

— Как съм попаднал в тяхна власт? По един съвсем глупав начин. Чувал ли си за Норланд? Не? Е, това к бездруго няма значение. Аз се провиних спрямо законите на тази страна — как, това може да ти е безразлично — и отидох зад решетките. С още двама затворници направих опит за бягство, при много по-благоприятни условия от този път. Въпреки туй налетяхме пак в мрежата на полицията — действително само заради нашата непредпазливост. Бяхме вече близо до границата и се мислехме в пълна сигурност, когато бяхме надхитрени от един четиринайсетгодишен хлапак. И днес ми иде да се зашлевя за тая работа.

Малаецът ококори очи.

— От един хлапак? Ти?

— Да, от един хлапак — изсмя се другият ядно. — Можеш да си представиш, че от този момент бяхме взети под любвеобилна опека, така че втори опит за бягство беше невъзможен.

— Ами как се озова на Змийския остров?

— По един съвсем прост начин. Англичаните, които от по-рано имаха сметки за уреждане с мен, поискаха екстрадицията ми и норландци бяха така хуманни да го сторят... Дяволите да ги вземат! Англичаните незабавно ме пратиха на Змийския остров, за да отърват света от един крастав член на човешкото общество. За мое и твое щастие тяхното намерение не се изпълни изцяло и волната птица им се измъкна през една задна вратичка. Повече не ти е необходимо да знаеш. Да оставим миналото на спокойствие! Настоящето и близкото бъдеще ни ангажират достатъчно.

След това замълча и плъзна мрачен поглед към далечината. Той се прикова към една точка в кръгозора. Засенчи очи с ръка и се взря по-остро нататък. После се обърна към своя другар.

— Там на юг има нещо, някакъв съд или нещо такова. Ти имаш по-зорки очи от мен. Я погледни и ми кажи мнението си! Точно сега, толкова далеч от най-близкия бряг, бих желал да избягна една среща.

Малаецът прибра греблата и се обърна. За кратък миг огледа въпросния предмет, след което рече безгрижно:

— Лодка и, както изглежда, празна.

— Празна лодка насред морето? Невъзможно!

— Защо, сахиб? Може да се е откъснала някъде от брега. При този постоянен вятър и това спокойно море е възможно да измине значително разстояние.

— Хм-м, южният вятър, който духа от дни, не съвпада с тази посока. Един съд, откъснал се от бреговете на Суматра, може само от югоизточен да се носи в тази ширина.

— Но откъде иначе ще е дошла насам?

— Не знам. Може би произхожда от някой разбил се и потънал кораб. Но да не спорим! Ако се придържаме към сегашния си курс и бездруго ще се озовем в нейна близост и ще проучим нещата.

Плаването бе отново подето и въпросният предмет дойде в по-голяма видимост. На кърмата му се вееше някакъв парцал, който бе закрепен под формата на ветрило към един прът и се издуваше от вятъра, не се забелязваше никакво живо същество. Съдът фактически създаваше впечатление за спасителна лодка, чийто екипаж се е издал и тя сега се носи безцелно по вятъра на север. Но когато двамата бегълци приближиха повече до самотния съд, забелязаха, че не може

да е спасителна лодка. Бордовата стена именно не беше боядисана с блажна боя, а байцвана с някакво непознато за тях вещество, докато фугите, види се, бяха уплътнени със смола.

Любопитството на двамата достигна връхната си точка, когато доближиха съда. Те обърнаха, за да пристанат откъм дългата му страна. Още няколко удара на веслата и бяха борд до борд с обекта на тяхното любопитство. Като по някакъв знак двамата се надигнаха и наведоха към него, ала тутакси се дръпнаха с вик на изненада.

В лодката лежеше изпънат с лице нагоре един мъж, който по всяка вероятност не бе от дълго мъртъв, понеже не се чувстваше ни най-малка миризма от разлагане. Наброяваше може би четиридесет и пет години. Беше ужасно изпостелял, кожата, с цвят на мишин, се бе опънала по лицевите кости, придавайки им страховития изглед на череп. Очите лежаха дълбоко в кухините, а скулите стърчаха остри като нож. Ала впечатлението за скелетоподобие се смекчаваше от дългата, в сребристо проблясваща брада, която достигаше до гърдите на мъртвеца, и от дългата коса, разпиляна подобно грива около главата и врата. Лишените от плът ръце държаха здраво вкопчени един предмет, приличащ на бележник, а босите стъпала се бяха изпънали под прав ъгъл вследствие предсмъртната конвулсия. Трупът беше облечен само с риза и моряшки панталон, куртката се ветрееше в задната част на лодката, изпълнявайки ролята на платно.

На каква ли зла орис бе станал жертва мъжът? Двамата бягащи престъпници отдавна вече бяха отвикнали от нежни пориви, ала този път все пак гледаха със своего рода боязън към широко отворените, оцъклени очи на мъртвеца. Малаецът първи наруши мълчанието.

— Сахиб, кой ли може да е бил мъртвият? Вероятно някой моряк от потънал кораб?

— Мъжът не ми изглежда на моряк. По-скоро на някой знатен господин, който по някаква причина се е видял принуден да напъха крайниците си в моряшки дрехи. Вярно, неподдържаните коса и брада не си пасват с това предположение. Тук трябва да има някаква тайна.

— От какво ли е умрял?

— От какво е умрял? От глад естествено. Не виждаш ли, че няма и грам припас на борда?

— Това виждам добре. Но ме учудва, че се е осмелил без достатъчно провизии да излезе в морето.

— Знаем ли всъщност дали е имал време да направи необходимите приготовления? И кой освен това ни казва, че не е притежавал никакви припаси? Може би са били изхвърлени от някой шторм през борда. Я огледай внимателно лодката! Виждаш ли гребло или мачта? А трябва да е имало, защото онези няколко отломки, дето лежат там на дъното, могат да произхождат само от мачта. И я огледай кормилната лопата! Тя е скалпена как да е от някаква дъска. За мен няма съмнение, че някоя буря е докарала притежателя на лодката до това дередже.

— Какво ще предприемем с мъртвеца и съда?

Заговореният хвърли един изпитателен поглед на конструкцията на лодката и после рече:

— Това е една съвсем нова и, както ми се струва, отлична лодка. Вярно, строителят като че е съблюдавал повече мореходността, отколкото лустрото. Но това нищо не вреди. Тя също е по-удобна от нашата. Аз съм на мнение да гледаме на нея като на добра плячка и да я сменим с нашата. Преди туй обаче нека претърсим мъртвеца. Може би ще намерим нещо, което ще ни е от полза.

Те скрепиха лодката на мъртвия мъж по дължина към своята и се прехвърлиха в нея. После изпразниха джобовете на мъртвеца. Те не съдържаха нищо освен един компас и една доста обемиста торбичка. Когато я отвориха, издадоха вик на прехлас. Тя беше пълна догоре с... бисери. И то от много голям вид и онази „бяла вода“, които особено се ценят в Европа.

Европеецът претегли торбичката в ръка и направи физиономия, сякаш сънуваше. После нададе ликуващ вик и хвана малаеца за рамото.

— Човече, знаеш ли, че това, което плячкосахме е богатство, да, да, буквално съкровище? Ако достигнем благополучно с него брега, то сме си уредили всички грижи за идните години. Едно по-голямо щастие за нас изобщо не би могло да има.

Малаецът хвърли алчен поглед върху скъпоценностите в ръката на спътника.

— Кому принадлежи торбичката? Нали също и на мен? Надявам се, че добросъвестно ще я поделиш с мен.

Дребният се захили.

— Как можеш само да говориш така! Естествено, че тя е и твое имущество. Можеш да си мислиш за мен каквото си искаш, но досега не си имал причина, чини ми се, да допуснеш, че ще се отнеса като измамник с теб.

— Така не съм го имал и аз предвид. Зная, че без теб не бих се освободил и ти се доверявам. Но откъде може умрелият да има това богатство?

— Нямам понятие. Нещата стават все по-загадъчни. Един мъж, който събужда впечатление, сякаш дълго време не се е събирал с хора, пък такова богатство! Не знам как да го съгласувам. Но да търсим по-нататък. Той има в ръцете си тетрадка или нещо такова. Може би тя ще ни даде желаното осветление.

Не беше съвсем лесно да се вземе бележникът — защото това представляваше нещо — от вкочанените пръсти на мъртвеца. Трябваше да употребят сила. На малаецът в крайна сметка се удаде дотолкова да разхлаби с дръжката на ножа си пръстите на покойника, че да измъкне книжката. Той я отвори, но в следващия миг я даде с възклик на разочарование на своя спътник.

— Това са някакви непознати писмени знаци, които не мога да чета. Може би ти умееш, сахиб.

Онзи взе книжката в ръка и я разгледа от всички страни. Беше дебел бележник, гъсто изписан почти до последната страница и то с молив. Отделните букви не бяха ни най-малко заличени — знак, че е писано наскоро, и че притежателят се е отнасял грижовно с нея.

Дребният прочете първата страница и после разлисти нататък. Израз на напрегнатост се появи по лицето му, докато поглъщаше бързо страниците. Малаецът наблюдаваше любопитно спътника си и накрая запита:

— Разбираш ли езика, на който е написана книгата, сахиб?

— Да, той е немски.

— И какво съдържа?

— Това сега още не мога да ти кажа. Но съдържанието, изглежда, е много важно. Нуждая се от известно време, за да си изясня нещата. Но за тая цел не е необходимо да останем на това място. Узнахме каквото искахме и е време да продължим прекъснатото пътуване. Прехвърли отсам съдържанието на нашата лодка и се махаме после оттук!

— Какво ще предприемем с умрелия?

Европеецът помисли малко. Сетне стигна, види се, до някакво решение.

— Бихме могли да спуснем трупа в морето, но мисля засега да не го правим. Жегата така го е изсушила, че от мъртвешка миризма помен не се долавя. Твърде рано е да се отървем от него, при положение че ни дотрябват дрехите му.

— Дрехите му? Как тъй?

— Е, можеш все пак да се досетиш, че в този тоалет не бива да се показваме. Робите са от такава кройка, която няма начин да не ни издаде. И ето че тук ще ни дойде много на сгода моряшкият костюм. Когато стигнем брега, един от нас ще го облече, за да направи необходимите покупки, докато другият през това време ще остане скрит.

— Но не можем ли още сега да съблечем дрехите на трупа? Нямам желание да пътувам с мъртвец.

Другият се изхили подигравателно.

— Май се страхуваш от него, а? Е, нямам нищо против да го метнеш още сега във водата, но не искам от мен да свалям дрехите на умрелия. Сега нямам време за това, тъй като трябва да прочета записките му.

Малаецът си измърмори нещо под носа, ала после се впрегна в работа да прехвърли нещата от андаманската лодка отсам. Очевидно се боеше — суверен като своя народ — да влезе в по-близък досег с мъртвеца.

Дребният издърпа трупа в задната част на лодката и се настани после удобно на кормчийската пейка, докато качилият се в еднодръвката спътник запрехвърля съдържанието ѝ отсам. Когато тази работа бе свършена, извади греблата от цапфите и прехвърли и тях. После се премести на свой ред и освободи лодката от другата. Още няколко минути и плячкосаният съд отново пое пътя си за бреговете на Суматра, а андаманската пирога остана безстопанствена сред водната пустош.

Мъжът на кормчийската пейка не забеляза, че лодката се раздвижи — толкова много се бе вдълбочил в четенето. Нито единствен път не вдигна поглед, докато поглъщаше лист след лист изписаната с дребни, но добре четливи писмени знаци тетрадка...

5. ДНЕВНИКЪТ НА БЕЗСЛЕДНО ИЗЧЕЗНАЛИЯ

ПЪРВА ЧАСТ

Кой съм аз? И как ми е името? Почти самият вече не го зная, толкова дълго не е стигал човешки глас до ухото ми и не ме е викал по име. Има ли изобщо друго същество освен мен на земята? Когато се въртя нощем в безсъница на постелята си и прибоят пее при брега своята оглушителна песен, тогава моята самотна душа е принудена да се бори с мислите, че аз не съм единственият мъж, върху когото звездите на Юга изливат от неземно далечни далнини своята милозлива светлина, върху мен, самичкия човек в този безкрай.

Може ли да има същество, което да се чувства така самотно и изоставено като мен? Аз мисля — едва ли. Като момче четох Робинзон и бях омаян от неописуемата романтика на книгата. Неназованата горест обаче, която стоеше изписана между редовете, пропуснах с детската си неразсъдливост. И все пак неговата съдба е била безкрайно по-щастлива от моята. Той намерил своя спътник, Петкан, когато вече не смеел да се надява на някакво подобрение на своята съдба и се бил помирил със съдбата си, докато аз изгубих своя — моята Раббадах, моята неизразимо обична жена, която превърна първите осем години на моя забравен от света остров в рай. Там отвъд я погребях аз, в порутения храм на Шива, в подземни покои ведно със съкровището на махараджата, чиято гледка ми е опротивяла.

Съдбата поде странна игра с мен. Аз наричах собствена една жена, за която бих дал всички съкровища на земята и бих се бил с целия свят, ако това бе поискано от мен. Но на никого не хрумна да ми оспори нейното притежание и аз притежавах нейната любов, макар да не зная с какво я бях заслужил. И аз съм притежател на едно съкровище, зърването на което би накарало някого да обезумее от алчност, ала за мен то няма никаква стойност, и аз съм по-зле и от някой гаврош, носещ няколко гроша в джоба. Той поне би могъл да си купи къшей хляб, за да позалъже глада, докато аз не зная какво да захвана с моето съкровище. Скъпоценните камъни и диамантите, златните съсъди и идоли, от които се състои, нямат за мен по-голяма

стойност от плоския чакъл и мидените черупки, с които вълните водят по брега своята безкрайна игра. Аз с радост бих ги дал на този, когото съдбата би докарала на моя уединен остров, за да го направи мой спътник в самотата, бих му ги дал всичките. Само че това няма да стане никога, никога. Петнайсет години чаках деня, в който някой кораб ще дойде в близост до моя остров, дни наред съм стоял на брега и съм следил за платно, ала нито един-едничък път не се мярка и късче ветрило в кръгозора ми и аз накрая се отказах от чакането и се помирих с неизбежното.

Разбира се, костваше ми ожесточена борба, докато потуша възжеленията на сърцето. Стотици пъти бях опитвал да взема въже и подиря същата смърт, която един мъж преди мен вече е предпочел пред ужасната самота на този остров, и хиляди пъти съм търчал полуобезумял от болка нагоре-надолу по брега и съм си блъскал главата до кръв в крайбрежните скали. Борех се с духовете на безумието и безброй пъти съм умолявал Бог дано ме прибере най-сетне, докато съм разтърсван от треска върху постелята си. Той не се вслушваше в молбите ми и аз всеки път се съвземах от болничното легло, макар да не е била полагана ни най-малка грижа за мен.

Може ли човек да се умори от дългото чакане? Аз отдавна съм престанал да се надявам, но и също да се страхувам — превърнал съм се в една жива машина, която сутрин бива пускана и вечер спирана. И даже ме учудва, дето реших да опиша хода на моя живот в единствения бележник, който спасих от корабокрушението. Скуката ли ме доведе до това решение? Или някакво смътно предчувствие, че моите думи биха могли някой ден да допринесат полза? Може би дори да достигнат в ръцете на онези, които са ми най-скъпи на земята и които отдавна ме оплакват като мъртъв? Не зная. Зная само че мисълта си дойде от само себе си, когато вчера посетих моята Раббадах и видях съкровищата, които положих при нейните нозе — там те ще бъдат по-добре съхранявани отколкото в моята колиба.

И тъй, иска ми се да опитам да върна мислите си назад във времето, когато още не бях бедният богат мъж, който съм днес. Навярно ще ми бъде трудно да извиквам в паметта си неща, които ми се струват, сякаш лежат столетия назад от днешния ден и принадлежат към един друг свят. Но нали имам време! Та нали никой не ме притиска скоро да свърша работата си и дали ще употребя година, или

повече за моите бележки, какво значение има това? Ще бъда готов достатъчно рано, за да ги положа до моята глава, когато някой ден почувствам, че приближава смъртта. Може би след много, много години пасажерът на някоя отнесена лодка или круширал кораб ще намери тези листа, които, ако междувременно не са пожълтели и изгнили, ще му разкажат за Хуго фон Голвиц — най-щастливият мъж някога под слънцето, за Раббадах — неговата прекрасна и обична жена, и за... съкровището на махараджата.

Дъждовният период отмина и моят малък остров се превръща в истински рай. Чист и балсамен облъхва ветрецът челото и ми донася упояващите ухания на милиони цветя и цветове. Хиляди и хиляди благодатни кълнове изникват от земята и се развиват в най-причудливи растителни форми, а над това обилие от великолепни растения се извисяват високо нагоре несравнимите корони на палмите арека и дърветата панданус. Вън пък пред кораловите рифове морето разбива своите ту кристални, ту заплашително тъмни, увенчани с бели гриви развълнувани масиви в острите баражи, а простреляните от бляскави отражения талази се повдигат и снижават, сякаш хиляди nereиди поглеждат любопитно какво ли толкоз важно има да върши самотно седящият на брега мъж, че няма очи дори за цялата тая красота.

Да, красив си, мой Остров на скъпоценностите, който лежиш като преливаща в зелени отблясъци, ухаеща фея сред сапфирено блестящите вълни, ала хиляди пъти е по-красива моята родина със своите езера и гори, със своите реки и планини. С всичките твои прелести ти си все пак само една ужасна Цирцея, приковала ме към себе си с неразкъсваеми окови. Освободи ме, красива омайнице, пусни ме да видя отново своята родина и аз ще забравя всичко, което съм изтърпял в годините на твоя плен, и душата ми ще намира само благодарствени мисли и слова за гостоприемството, представено ми от теб в твоето царство на запилените!...

Когато преди двайсет и пет години напуснах родината, двамата ми братя брояха тринайсет и седем години. Още ги виждам пред себе си — Теодор, с руси къдрици и бленуващи очи и малкия Фред, който в противовес на своя мечтателен и предразположен към вгълбеност брат гледаше дръзко и радостно на света със своите сини очи и беше единственият от трима ни, внасящ живец в нашия семеен кръг и понякога дори нещо повече, отколкото можеше да се съчетае с

грижите, които тегнеха над баща ми, майка ми и мен като най-голям син.

Родът Голвиц е един от най-старите в Зюдерланд и... един от най-бедните. Столетията и едно малко мислещо за бъдещето и запазване на имотите управление на нашите предци беше обременило фамилното имение Голвиц с дългове и щеше да е мъчна, ако не и невъзможна аритметична задача от обеднялото владение да се изкара толкова, че тримата сина — дъщери нямаше — да бъдат поставени в положението да си издействат подобаваща пожизнена служба.

Тези условия ме привикнаха преждевременно да мисля за подобрението на нашето състояние. Едно влечение към широкия свят е залегнало в кръвта на всеки Голвиц и ето как моите мисли много скоро вече се занимаваха с чужбината, тъй като отечеството не ми предлагаше никакво бъдеще. Нито Зюдерланд, нито някоя друга от северните държави имаше колониални владения, иначе щях да се поставя в услуга на родината, а така постъпих в английско-остиндийските колониални войски, където като че ми се предлагаша най-добри изгледи за моите планове за бъдещето. Двадесетият ми рожден ден ме видя вече на път.

В Калкута започна онова, което бих могъл да нарека романа на моя живот. Скоро след пристигането си се запознах с един млад, знатен индус, който бе дошъл да прави студия. На първо време той упорито премълчаваше своята родина и името си, но после постепенно започна да излиза от своята затвореност. Как се учудих, когато един ден сподели с мен, че бил не някой друг, а махараджата Мадрур Сингх от Аугх. Едновременно с това обаче поиска честната ми дума, че ще запазя инкогнитото му и пред всеки ще си мълча за неговия ранг. Не виждах причина да му откажа честната си дума и му я дадох. Мадрур Сингх ми разказа, че баща му бил починал. За съжаление със своята слабост към разкош този бил довел страната до ръба на пропастта и сега неговият стремеж бил чрез мъдра пестовност отново да я въздигне. Затова бил дошъл в Калкута — да се учи от англичаните. Той беше един благородно мислещ мъж и аз се чувствах щастлив, че мога да го нарека мой приятел. Ние общувахме в продължение на няколко месеца почти всеки ден и когато се сбогува, имах чувството, че сме станали приятели за цял живот.

Дружбата с младия княз ми беше помогнала да преодолявам първоначалната носталгия по родината. Сега тя се върна с удвоена мяра, за което не точно смекчаващо допринасяше обстоятелството, че аз при моя началник и бойните си другари не намирах ни най-малка приятелска отзивчивост. Генералът, лорд Хартли, беше студенокръвен англичанин, смятащ за под достойнството си да разкрие някое по-топло чувство. Беше винаги закопчан до ушите и ако склонеше някой път да си отвори устата, то иззад барицето зъби идваше съвсем определено само едно „Yes“, което се чувстваше също така студено, както целият мъж, чиято самомнителност можеше да те смрази. Заради привычката му да участва в разговора само с едно сухо „Yes“, биваше наричан от всички негови подчинени само „генерал Йес“.

Докато останалите офицери от моя полк ми бяха повече или по-малко безразлични, то имаше един мъж, към когото още в първия миг изпитах чувство на антипатия. Ротмистър Мерикур беше парижанин и по-рано навярно амбулантен търговец или нещо подобно, дошъл в Индия, защото в родината си доникъде е нямало да стигне. Бях убеден, че дължи чина си само на своята лукавщина. В останалото го смятах за страхливец и скоро имах достатъчно възможности да го опозная като притворен характер.

Известно време след заминаването на индийския княз се запознах с майорша Уилсън и оттогава често получавах покани в нейната къща. Майоршата ме посрещаше с удоволствие, понеже нашите беседи ѝ даваха възможност да се усъвършенства в немския. Тя беше красавица, но дама с най-строг морал. Между нас никога не бе казана дума, която да не е трябвало да бъде чута от нейния съпруг. Ротмистър Мерикур също идваше. Той намираше майоршата очарователна и опитваше да се сближи с нея. Тя обаче се отнасяше резервирано с него. Оня започна да я ревнува от мен и да се държи, както можеше да се очаква за човек от неговия сой. Един ден майорът ме попита за причината на моето сърдечно общуване с неговата съпруга. Аз се учудих. Стигна се до размяна на реплики и той ме покани на дуел. Не ме беше страх от удара, който можеше да получа, страхувах се само за честта на неговата почтена, вярна съпруга. Та опитах да го успокоя и убедя в нейната невинност — нищо не помогна и аз трябваше да се бия с него. Той ми прободя една дупка в ръкава на куртката, а аз му отбелязах един сирконфлекс на лицето. След това

отбягвах неговия дом. Ротмистърът също вече не се мяркаше там. Нямам доказателство, но по една случайност чух, че той бил, който посял подозрение у майора към мен. И аз се надявах тайно в себе си, че ще удари някога часът, в който той ще застане пред пистолета ми. Тогава щях с един добре прицелен куршум да му платя за неговата мерзавщина. По него време си нямах и представа колко скоро един висш съдник ще вземе разплатата в свои ръце.

В къщата на майора бях започнал да се чувствам почти по родному, така че последвалото уединение ми се стори двойно потискащо. За щастие възникна едно събитие, което насочи мислите ми в друго направление. Англия, която беше разширила своето влияние далеч след Аллахабад, вече протягаше пипала към Аугх — княжество, отдавна привлякло нейните алчни очи със своя здравословен климат и извънредно плодородната си земя. Трябваше да се изпрати една делегация, която да поднови прекъснатите след смъртта на стария раджа връзки с богатата страна. Генерал Йес и неколцина офицери, сред които и аз, бяхме натоварени с това наглед изключително миролюбиво начинание. Аз бях, наистина, още млад и неопитен по въпросите на политиката, но все пак по време на краткия си престой в Калкута имах немалък личен поглед върху английската дипломация, та да повярвам на безхитростността на тази мисия. Познавах поведението на Англия в подобни случаи, Пратеничеството щеше да постави максимално високи изисквания, които в своята целокупност да е невъзможно да бъдат приети, та после Англия да има повод да нахлуе с войска в страната и да я анексира към своите владения. Вярно, в този отделен случай не можех нищо определено да твърдя, защото исканията на Англия не ми бяха известни, но реших да държа очите си отворени и да предупредя Мадрур Сингх, в случай че бе планирано някакво предателство. Не можеше през ум да ми мине за сметка на моята съвест да застъпвам изгодата на една страна, с която никаква друга връзка не ме свързваше освен сключения за няколко години служба договор.

Пътувахме с железницата до Бенарес и оттам тръгнахме с две лодки с по четиринайсет кули за гребци нагоре по Ганг, чиято вода индусите считат за толкова свещена, че я разпращат надалеч и хранят дори суеверието — онзи, който подири смъртта във водите на прочутата река или се остави да бъде изяден от намиращите се в нея

крокодили, веднага ще бъде приет от Брама в най-великолепното от неговите небеса. Генерал Йес пътуваше със своя индийски слуга в първата лодка, докато ние останалите офицери, сред които се намираше и ротмистър Мерикур, се бяхме настанили във втората. Следващите осем дена бяха за мен като едно пътуване през някоя страна от приказките. Още в Бенарес, където престояхме един ден, не можах да се опомня от удивление. Нийде другаде не си проличаваше така добре както тук, че Индия е страна на най-големи противоположности. Върху левия бряг на Ганг пред нас се бе накарнал върху един почти отвесно спускащ се скален масив старият, достопочтен град със своите неизброими храмове, джамии и дворци. Разкошните обиталища на велможите на страната се редуваха със свещени паметници и нереално красиви храмове. В блясъка на слънчевата светлина просияваха живописни зъбери и кубета, искрящи кули и минарета. Слънцето на Индия позлатява всичко, то позлатява дори... мръсотията, която, види се, бива долавяна само от носа на европейца, докато туземците се чувстват в нея изключително добре, Бенарес е седалището на браминизма. Тук чистият и примирителен култ към Буда бил преследван толкова дълго, додето жреците на Брама и Вишну благополучно го изкоренили от цяла Индия, изключая южния край и Цейлон, Ето защо сега Брама владее отново неограничено в Бенарес^[1] ведно със своите свещени говеда, чиито видими следи красят града на всяка стъпка. Всички улици и храмове са изпълнени с тези свещени крави, които мудно се влачат помежду оставените за тях лакомства, а под нозете им се вият суеверните поклонници и целуват омацаните копита на говедата. Богати и бедни, мъже и жени, всички принасят в храмовете на боговете лептата на своята френетична преданост и сигурно би бил свършен онзи, който се усъмни в божествената природа на някое от тези говеда. Млада, забулена, но богато нагиздена жена се хвърля екзалтирано в мръсотията пред една крава, за да мироса от сребърна купа копитата на животното, шепнейки пламенни молитви. И хиляди поклонници, хроми, болни, прокажени и чумави слизат в реката по водещите от кея към Ганг гоотс^[2], чиито вълни се превръщат под тази мобилизация на нечистотия и болестотворни агенти в тинесто блато, и пият жадно, черпейки с шепя жълтата мътилка на „свещената вода“. Че при тези обстоятелства чумата и хол ерата не изчезват в Бенарес и се разнасят

от заминаващите си пилигрими отново и отново по полуострова, не е чудо.

Но Ганг не е само банята, а и гробището на цялата държава. Богати и бедни потеглят нататък, за да измият своите грехове и погребат в нея покойниците си. Пазарят се обстоятелствено с жреците относно цената на дървата за кладата, после лумват видимите навсякъде пламъци с прашене около голия труп и накрая пепелта бива разпиляна в реката, по която навред се носят надолу мършите на крави и мъртъвците на бедните парии, за които кладата е била твърде скъпа.

Особено отблъскващо впечатление правят сакатите, факирите и божеците, които се представят във всички мислими степени на самоизтезание и самообезобразяване. В по-голямата част те ловко и успешно разчитат на нервите на ближните, както една определена просешка класа в големите европейски градове. По стъпалата на Бисерната джамия видях един умиращ индус, който се гърчеше в най-ужасяващи конвулсии. Извърнах се, изтръпнал от това зрелище. Но моят индийски водач се усмихна и забеляза равнодушно:

— Аз познавам мъжа от година и днес за стотен път го виждам как умира, той печели много пари с това.

Един цял свят от непреживени впечатления нахлуваше в мен, докато се плъзгахме с лодката покрай градове и села, дворци и колиби нагоре по Свещената река. Моите спътници, които вече бяха от дълго в Индия, проявяваха повече хладина от мен към тези впечатления, а генерал Йес по време на цялото плаване въобще не подаде дългата си, мършава фигура извън палатката, служеща му за закрила срещу палещото слънце на Индия, а през всичкото време лежеше, спейки и пушейки, на своя червен копринен диван. Какво беше Бенарес, какво беше Ганг, какво беше изобщо цяла Индия пред един-единствен английш-ман, или чак пък пред него, лорд Хартли!

Беше осмият ден по пладне, когато Аугх дойде във видимост. Свещената река блестеше в светлината на лъчезарното слънце като огненотечно сребро. Многобройни лодки кръстосваха нейните води, а помежду им се движеха плаващите рибари, легнали според индийския обичай върху две свързани гърнета, докато ръцете им боравеха с мрежите.

По пристана се движеше конна върволица сипаи^[3], изпратени напред по сухоземния път. Един от тях направляваше кон с

великолепна сбруя, предопределен сякаш за някой княз, докато зад тях бяха държани няколко свободни животни за нас. Генералът напусна лодката, при което двама кули държаха над него широк слънчев чадър. Едва бе докоснал кракът му земята, то откъм града отекнаха пушечни залпове и топовни изстрели и всички присъстващи индуси се поклониха смирено до земята. После слязохме и ние.

Един богато въоръжен индиец, в когото за свое учудване разпознах моя индийски приятел Мадрур Сингх, пристъпи към генерала.

— Сахиб, моят господар раджа Мадрур Сингх, комуто принадлежи всичко, що покрива тази земя, ми повели да ти кажа добре дошъл.

— Yes.

Той поздрави с леко движение на ръката очакващите го индийци и се остави да бъде вдигнат от кулитата върху коня. Ние също възседнахме. Индиецът добре ме беше забелязал, ала очите му бързо се бяха плъзнали от мен нататък, като че не желаше да бъде почетен от мен. Той също яхна своя кон. Сетне малкото шествие се раздвижи. Генералът яздеше с индиеца начело, който се придържаше от лявата му страна. Веждите на лорда се бяха събрали. Той, изглежда, не бе в добро настроение.

— Ротмистър Мерикур!

Повиканият смуши животното си до дясната страна на генерала.

— Генерале!

— Вие сте французин?

— На заповедите ви.

— Французите са най-учтивият народ на земята.

— Така казват.

— И вие следователно знаете кое е учтиво?

— Мисля, че зная.

— Това посрещане от страна на раджата учтиво ли е?

— Не ми се струва такава!

— Yes.

— Човек почти би могъл да се учуди, че хорицата имат добрината да ни приемат в двореца на раджата.

— Yes.

— По време на преговорите вие, екселенц, ще трябва да покажете същата учтивост, която сега се проявява спрямо вас.

— Yes.

— И строго да настоявате за изпълнение нашите искания, генерале.

— Yes.

Двамата говореха толкова високо, че яздещите след тях разбираха всяка сричка. Също на индиеца не бе убягнала нито дума от разговора, тъй като той добре владееше английски. Не го показва обаче, а само едва-едва вдигна поглед от главата на коня си. На мен тази липса на такт на генерала по понятни причини не ми бе съвсем безразлична, ала не се раздразних. Генералът сам трябваше да си отвори очите, за да се измъкне от конфузното положение.

Малкото шествие спря пред главната порта на двореца. Стражите, които стояха тук, се хвърлиха по очи на земята. Генералът се усмихна пренебрежително, той си мислеше, че това отдаване на почести се отнася за него.

— Позволи да те отведа в стаята на раджата — рече индусът на езика на своята страна.

— Мен и моята свита.

— Той желае да те види сам при себе си.

— Аз не съм парий, който трябва да върви сам. Защо твоят господар ме посреща като някой продавец на килими?

— И дори кралицата на твоята страна, всички крале на земята да бяха дошли, то той нямаше да ги посрещне другояче. Ела сам при него!

— Ще дойда със свитата си или изобщо няма. Докладвай му това!

— Той изрази това желание само заради теб. Но щом като е такава волята ти, ела!

Той ни поведе през няколко разкошни двора към гранитно стълбище, водещо до колонада в стил, срещан преди две хилядолетия в Индия. Многобройните персони, които срещаме, се хвърляха на земята и оставаха да лежат, докато отминехме.

— Твоят повелител ли им е заповядал да лягат пред нас по земята?

— Той никога не би им го заповядал. Те падат ничком пред него от благоговение.

Англичанинът, види се, не можеше да схване, че това засвидетелстване на почит ставаше без съмнение в присъствието на княза. Той се усмихна отново презрително.

Колонадата беше застлана с драгоценни килими. В заден план се намираше един изработен от слонова кост трон, представляващ лежащ слон. От двете страни стояха четири роба, държащи изготвени от паунови пера и украсени с бисери ветрила, за да веят хладина на княза.

— Как желае твоят повелител да застанем?

— Застанете както искате и процедирайте според обичаите на вашата страна.

— Кажете ми, че пред него ние няма да паднем ничком като неговите роби.

— Това той няма и да изиска от вас. Как искате да говорите с него, на неговия или на вашия език?

— Говори ли той английски?

— Говори английски и френски.

— В такъв случай нека от учтивост към своите гости ни говори на английски.

— Също така от учтивост към него вие бихте могли да му говорите на неговия език. Но той ще се радва, ако може да прояви по-голяма учтивост от вас. Можете да започвате.

— Как? Да започваме? Та него още го няма.

— Той отдавна е вече тук и сега ще заеме своето място.

Говорителят се качи на трона и седна. Англичаните бяха немалко изненадани. Генералът и също ротмистърът сега осъзнаха защо раджата бе поискал да посрещне първия сам. Понеже той бе разбрал всяка дума, беше пожелал, види се, да спести едно унижение на генерала.

Настоящият прием бе посветен само едно всеобщо приветствие и не отне много, време. Същинските преговори щяха да последват по-късно. Генералът Вече се надигаше от дивана, на който бе седял, за да намекне, че няма нищо повече за казване, когато раджата даде знак.

— Ще ти отправя още един въпрос. Мога ли да поздравя един офицер, когото познавам?

— Аз му разрешавам да говори с теб.

— Ах! Аз затворник ли съм, или пък той е твой пленник, та тепърва се нуждае от разрешението ти, когато Мадрур Сингх, князът на Аугх, иска да говори с него?

Генералът съзна какво оскърбление е изрекъл.

— Ти ме разбра погрешно. Моите думи нямаха смисъла, който им приписваш. Кой е този, с когото искаш да разговаряш?

— Казваш, не съм разбрал думите ти. Ти следователно мислиш, че не разбирам твоя език. Аз ще опитам по-добре да го науча и те моля да ми дадеш този, с когото искам да приказвам, за учител. Това е лейтенант Хуго фон Голвиц.

— Фон Голвиц! — извика генералът изненадано. И после ми повели с остър, почти заплашителен глас: — Излезте напред!

Аз се подчиних и приближих до раджата, който ми протегна приятелски ръка.

— Ние се видяхме в Калкута, аз те обичам и не съм те забравил. Ти ще живееш в моите покои и ще провериш дали говоря вашия език или не. Позволяваш ли това? — попита, обръщайки се към генерала.

— Позволявам!

— Ти можеш сега да си вървиш с твоите хора. Жилищата ви са готови. Моите слуги ще ви водят.

Той слезе от трона, хвана ме за ръка и ние изчезнахме зад една завеса...

Вчера не можах половината нощ да спя. Споменът за миналото ме бе развълнувал и държеше клепките ми отворени. И когато те най-сетне се спуснаха, сънувах объркани неща. Видях братята си, но не като момчета, а като израсли мъже. Теодор имаше хлътнал, блед лик и протягаше към мен с неизказано умоляващ поглед ръце, на които забелязах окови. Поисках да приближа към него, ала образът се разми и аз се намерих сред ширна, обрасла с трева равнина. Никога не съм ходил в Америка, но точно така съм си представял в мислите прериите на Запада. На хоризонта се появи един ездач и бързо приближаваше. Когато спря пред мен, погледна ме безмерно учудено. Аз също се вторах безмълвно в лицето му. Това беше моят по-малък брат. Но в неговото траперско облекло и мъжествено-сериозните черти вече нямаше нищо от веселото, жизнерадостно хлапе, което познавах.

„Фред!“ — поисках да извикам, ала в този миг фигурата се размаза пред очите ми, сякаш бе погълната от мъгла. После отново се озовах в Индия. Намирах се като обвиняем пред военен трибунал. Бяха ми вързали ръцете на гърба, а Мерикур стоеше с огромен меч пред мен. Той ми хвърли един поглед със сатанинско злорадство, като запита генерала:

— Генерале, вие също сте на мнение, че лейтенант фон Голвиц се е провинил в държавна измяна, нали?

— Yes.

— И му произнасяте смъртна присъда?

— Yes.

— Кога трябва да бъде изпълнена? Сега? Веднага?

— Yes.

Тогава Мерикур издигна меча, замахна за могъщ удар и... аз се събудих, окъпан в пот. Не бях в Индия, а лежах в колибата си на моя забравен от света остров. Признак на приближаваща треска ли беше тревожният сън? Или бе последица от вчерашните душевни вълнения? Беше ли изобщо добре за мен и имаше ли смисъл да призовавам сенките от миналото и да ги приковавам в бележника? Но след като веднъж бях започнал записките, реших да ги доведа докрай. Приготвих си закуска, взех хининов прах за предотвратяване на евентуална треска и сега искам да продължа разказа си...

Още през вечерта на деня, в който бяхме пристигнали, ми беше заповядано да се явя при генерала. Аз отгатнах за какво се касае и уведомих раджата, че генералът иска да говори с мен. Мадрур Сингх каза, че бил любопитен за резултата от нашия разговор и че след него трябва да се срещнем в градината при пейката под драконовите дървета. В следобед той беше направил една разходка с мен из парка, така че много добре знаех къде да го търся. Не можех да пропусна указаната пейка дори при спускане на мрака.

Когато влязох при генерала, той си пушеше своя хука^[4], а до него стоеше ротмистър Мерикур. Генералът даде знак на ротмистъра, след което този започна:

— Господин лейтенант, познавате ли раджата?

— Да.

— Къде сте се запознал с него?

— В Калкута. Мисля, че той го отбеляза във ваше присъствие.

— Колко често сте общувал с него?

— Няколко месеца почти всеки ден.

— Но вие не сте ни казал нищо за това толкова важно за нас познанство.

— Мадрур Сингх беше дошъл в Калкута, за да прави студия. По тая причина се държеше инкогнито и аз трябваше да му дам честната си дума, че няма да го разкрия.

— Но после, когато целта на нашето пътуване ви стана известна, ваш дълг беше да повдигнете булото.

— Как вие си уреждате нещата с вашия дълг, това си е ваша работа; моят дълг обаче ми повелява никога да не нарушавам дадената честна дума.

— Господин лейтенант!

— Господин ротмистър!

— Вие стоите пред вашия началник!

— Действително и този началник седи пред мен. Само че не вие сте това!

— Какво трябва да означава това?

— Означава, че желая да говоря с господин генерала, но не с вас.

— Господин генералът ме натовари аз да водя разговора, не е ли така, екселенц?

— Yes! — отговори запитаният с мрачен поглед към мен.

— Чухте го!

— Чух го. Но тъй като господин генералът сигурно не е поставен под надзор и също всеки подчинен притежава правото да контактува непосредствено със своя началник, в случай че този присъства, то сега ще говоря и отговарям само от дълг към куртоазията, а не защото служебните задължения ме принуждават.

— Всички дяволи, говорите дръзко! Едно такова изявление заслужава наказание с бой. Нали, господин генерал?

— Yes.

— Наказание с бой? Какво имате предвид? Кой да бъде наказан с бой? Кажете!

— Който го е заслужил!

— Във всеки случай не съм аз този от двама ни, тази мисъл ме успокоява.

— Господин лейтенант!

— Господин ротмистър!

— Господин генералът нареди да ви повикат, за да ви поиска отчет, задето сте премълчал познанството си с раджата. Вие носите вината за унизителния ни прием!

— Аз? Аз на никого не съм заповядал да води разговор в присъствието на човек, който разбира всяка дума.

— Въздържайте се! Вие трябваше да доложите кой е мъжът, който ни посрещна.

— Аз не мога да разглеждам като свое задължение това долагане и моля максимално възможно да съкратите този разговор. Понастоящем трябва да се намирам при раджата, на когото за съжаление трудно мога да представя доказателство, че не говори добре английски.

— Вие трябва на първо място да мислите, че сега ние сме тези, на които сте необходим! Нали, господин генерал?

— Yes.

— Вашето премълчаване е постъпка с такава важна последица, че изобщо не сме в състояние да отмерим наказанието, което ѝ съответства. Ние сега не се намираме, така да се каже, на служба, затова не можем още на момента да ви накажем, но все пак ще трябва да изискаме сабята ви. Нали, господин генерал?

— Yes.

Аз плъзнах ръка, наистина, към сабята, но не за да я предам, а за да накажа с нея оскърбителя, да се преборя с гнева си.

— Свършихте ли с това, което имахте да ми кажете, господин ротмистър?

— Да.

— В такъв случай и аз веднага ще свърша! Аз трябва да ви предам сабята си, защото не съм нарушил честната си дума. Едно такова отсъждане може да издаде самата безчестност.

— Лейтенант!

— Я стига! Да не разиграваме комедия! Вие бихте могъл навярно да забъркате други в един дуел, само че не притежавате куража самият да се биете. Вие изисквате сабята ми. Тъй да бъде, ще я имате, но не както вие я желаете, а както искам аз да ви я дам, а именно с држката в лицето!

— Това е оскърбление, което трябва да бъде наказано, нали, господин генерал?

— Yes.

— Наказано? Вие бъркате понятията. Провинението се наказва, но оскърблението се възмездява, драги ми господине. Вашата страхливост би могла, наистина, да докара нещата така, че да придаде на моите думи щемпела на служебно провинение само за да не изпаднете в положението да застанете въоръжен срещу мен. За съжаление обаче това няма да може да ви се удаде, тъй като самият преди малко казахте, че тук не сме на военна служба. Вие се държите не само безогледно и страхливо, но и неблагоприятно. Господин генералът е упълномощен да проведе с махараджата преговори, свързани с неизвестни мъчнотии, господин генералът знае, че ротмистър Мерикур днес оскърби раджата, господин генералът чу, че раджата ми каза: „Аз те обичам!“ Господин генералът обаче наказва лейтенанта заради тази обич. Господин генералът нека размисли как трябва да се нарече един такъв начин на действие и кое би било най-подходящото лице, което би могло да благоразположи раджата към неговите планове! Аз казах каквото имах да казвам и моля да си взема сбогом.

— Вие сега-засега ще си тръгнете, но трябва да оставите шпагата си! Нали, господин генерал?

— Yes.

— Добре, господа. Тази сабя е моя лична собственост, с която мога да се разделя само като я продам или подаря. Аз съм причислен към вас като доброволец, господин генерал, и моля да ме освободите. Приемете по-нататък моята молба за напускане на службата!

— Тя няма да бъде удовлетворена! — изсмя се подигравателно Мерикур.

— В такъв случай сам ще напусна.

— Имайте предвид, че подобна постъпка се нарича дезертьорство, нали, господин генерал?

— Yes.

— Е, добре, тогава предпочитам да ме разстрелят като дезертьор, вместо да бъда възнаграден за престъпване на дума. Заявявам, че моята персона вече в никакво отношение не стои на ваше разположение. Лека нощ!

Тръгнах си, но не потърсих веднага парка, а първо моята стая. Разговорът с досегашния ми началник ме беше възбудил повече, отколкото бях допуснал двамата да забележат и аз трябваше да се успокоя, преди да пристъпя пред очите на раджата.

Освен това поведението на генерала ми даваше повод за размисъл. Той знаеше, че раджата ме обича, и трябваше всъщност заради каузата, на която служеше, да бъде отзивчив към мен. Фактът, че не бе такъв, ме убеждаваше, че за него мнението на владетеля, при когото бе пратен, ни най-малко не го интересуваше и по силата на логиката бе такава работата и с представляваното от него правителство. И предчувствието ми, че пратеничеството не носеше миролюбивия характер, както трябваше отвън да изглежда, се превръщаше в увереност. Но ако това бе така, то значи приближаваше опасност и аз трябваше да предупредя раджата. Аз щях да го сторя дори и при положение, че разговорът ни бе приел един по-малко враждебен изход. Някакво задължение към генерала сега вече няхах, тъй като разглеждах връзките си с Англия като разтрогнати.

Вярно, трябваше да ме е грижа за собствената си персона. Намирах се съвсем сам, лишен от всякакви помощни средства в една страна, чиито условия и отношения не познавах. Но през ум не ми минаваше да се безпокоя за това. Та нали имах приятел, раджата, чиято дружба за мен бе по-ценна и от най-бляскавите перспективи, които биха ми се предложили на английска служба. Ето защо бях в добро настроение, когато поех пътя към парка, където ме очакваше раджата.

Оказа се, че добре бях сторил, като отидох първо в моята стая, а не веднага в парка. Още не бях напуснал двореца. Проснатите между колоните килими правеха стъпките ми безшумни. Тъкмо се канех да сложа крак иззад последната колона и забелязах от градината да идва един мъж. Беше министърът Таму. Измежду маскатовите дървета пред колоните се появи втора фигура, в която разпознах ротмистъра Мерикур. Създаваше се впечатление, като че двамата си бяха назначили среща. Но какво пък имаше министърът на Аугх да преговаря тайно с чуждия пратеник? Не се наложи дълго да чакам отговор на този въпрос, защото ротмистърът поде:

— Е, говори ли с раджата?

— Да — отвърна министърът.

— Какво каза той?

— Недоволен е от мен.

— Защо?

— Защото подозира, че клоня към Англия.

— И това вероятно ти причинява безпокойство?

— Не. Аз служех на неговия баща, понеже той умееше да възнаграждава моята вяност. Тоя обаче угоява своите поданици, а министрите си кара да гладуват. Удвои сумата, която ми предложи, и княжество Аугх е ваше.

— Е, по този въпрос може още да се поговори.

Повече не успях да чуя, тъй като те се отдалечиха в посока вътрешността на двореца. Аз ги пропуснах да минат и ги последвах, без да ме забележат. Те минаха през двореца и през градината на министъра към неговото жилище. Останах известно време тук, но ротмистърът не се върна и аз тръгнах към парка, понеже не биваше да карам раджата дълго да ме чака.

Паркът се простираше зад двореца до Ганг. Беше разделен на две неравни части — по-голямата беше предназначена за раджата, а по-малката за жените от царския харем. Не ми бе трудно да открия в мрака гъстата група драконови дървета, които в следобеда ми бяха направили впечатление, и в чиято сянка имаше поставена пейка. Когато пристъпих иззад последните ингверови и пиперени храсти, от пейката се надигна един мъж. Беше раджата.

— Голвиц!

— Сахиб!

— Идваш късно. Седни!

— Идвам късно, защото наблюдавах две змии, които се канеха да изпръскат отровата си върху твоето щастие.

— Кои са те?

— Едната змия е ротмистър Мерикур, а другата... но, сахиб, ти няма да ми повярваш, ако ти назова името ѝ.

— Кажи го спокойно, аз знам, че няма да ме излъжеш.

— Позволи тогава веднага да започна историята! После сам реши дали не си обграден от предатели!

И сега аз разказах на раджата какво бях подслушал в двореца. Князът не ме прекъсна с нито дума. Но дишането му стана шумно — признак, че се намира в немалка възбуда. Когато свърших, той остана

известно време безмълвен, сякаш искаше първом вътрешно да асимилира чутото. Сетне подхвана с напълно спокоен тон:

— Ротмистърът е французин, както подсказва името му?

— Да.

— И въпреки това ти заставащ на моята страна вместо на неговата?

— Теб аз обичам, а него презирам. Той е като червея, който човек стъпква, без да го пипа.

— Той трябва много да те е оскърбил.

— Бих го презирал и без това оскърбление. Той опетни една благородна жена, която ми беше по майчински приятелка. Аз имам да му мъстя за нея.

— Може би той също иска да те погуби.

— Това той отдавна лелее. Днес обаче ми хвърли ръкавицата, аз я вдигнах и възнамерявам да обезвредя този човек.

— Той навярно е присъствал при генерала, когато те повикаха?.

— Да. Той ме посрещна наместо генерала.

— Какво искаше от теб?

— Подири ми сметка защо не съм издал пребиваването ти в Калкута. Изиска ми по-нататък сабята и ми обеща след завръщането ни строго наказание за моето премълчаване.

— Ти още си носиш сабята, значи не си я предал?

— Моята сабя аз ще предам само с моя живот.

— Но ротмистърът ти я е изискал! Ти какво му отговори?

— Казах му, че ще получи сабята само с дръжката в лицето. Вместо да обнажи своята, както би сторил всеки храбър мъж, той пропусна думите ми. Той е един страхливец.

— И резултатът от вашия разговор?

— Аз помолих за освобождение от служба.

— И го получи?

— Не, отказаха ми. Тогава аз подчертано заявих, че сам ще се освободя, щом ми отказват.

— В такъв случай в техните очи ти ще бъдеш един дезертьор.

— Ха! Аз не се страхувам. Двамата страхопъзльовци не ми попречиха да напусна.

— И какво ще предприемеш сега?

— Ще поканя двамата на дуел. Те са офицери и не могат да ми откажат удовлетворение.

— А после, ако ги победиш, какво ще правиш?

— Ще отида в Батавия^[5] на холандска служба.

— Защо не искаш да останеш в Индия?

— Къде бих намерил княз, който да ми предложи бъдеще?

— Тук в Аугх. Ще останеш при мен. Твоето присъствие ще ми бъде от голяма полза. Кое е твоето оръжие?

— Любимото ми оръжие е артилерията.

— Това ми е приятно. Ти ще постъпиш в моя служба, ще ми доставиш оръдия и ще устроиш артилерията ми по западноевропейски начин. Ще бъдеш мой министър на войната, ще ми бъдеш брат. Кажиде!

— Е, добре, в такъв случай приемам и ти се заклевам, че от този миг моята кръв, животът ми и всички мои сили ти принадлежат, защото знам, че ти не си от онези тирани, които за едното настроение отхвърлят най-верните си служители.

— Аз още утре ще ангажирам силите ти, понеже ще отстраня Таму, моя министър. Ти ще преговаряш на негово място с англичаните.

— Сахиб, ти няма да ми повелиш това!

— Защо не? Да не би да искаш да заслужиш доверието ми, като още при първото поръчение ми отказваш послушание?

— Да. Виж, сахиб, за някой мъж с низостни принципи би било най-голямо удовлетворение да може да застане пред генерала и да му каже: „Вчера вие ме изкарахте престъпник и изискахте сабята ми, а днес аз съм министър на войната на махараджата на Аугх и стоя пред вас като негов пълномощник, за да ви предпиша условията, при които той е готов да чуе вашите предложения.“

— Та нали това удовлетворение искам да ти дам!

— Но то ще бъде твоята гибел. Англичаните биха казали, че не могат да преговарят с един безчестен дезертьор, биха изтълкували твоето поведение като нарушение на международното право и биха отмъстили това оскърбление с едно незабавно обявяване на война. Виждаш, че из мисля само за теб и твоята страна.

— Благодаря ти. Аз ще предоставя преговорите на някой друг, но те ще се проведат в моето жилище, където ние ще можем да чуем всяка дума. Узна ли какви предложения имат да ми направят англичаните?

— Не. Само генералът ги знае и може би ротмистърът, ако онзи е споделил едно-друго с него.

— Той сигурно му е казал всичко, защото ротмистърът е неговата дясна ръка.

— Ти се лъжеш. Ротмистърът има авторитет пред него колкото всеки друг. Генералът знае, че Мерикур е авантюрист и коварен страхливец. Той дава вид, сякаш се направлява по него, но го ползва само както водата върти колелото и после си изтича нататък.

По време на последните ми думи раджата се бе надигнал.

— Така действат англичаните — рече. — Те захвърлят неблагодарно използваните вече инструменти. И съвсем същата неблагодарност проявяват сега и спрямо вас. Този лорд Хартли идва при мен и казва, че има на очи доброто на моята страна, ала носи в ръката си фалш и предателство. Той иска да отвори страната ми за англичаните, а после, когато съм го позволил, те ще ми я отнемат.

— Какво ще му отговориш?

— Аз познавам англичаните. Те имат всичко, от което ние се нуждаем, а ние пък имаме някои неща, които на тях са необходими. Една търговия с тях ще допринесе полза за двете страни. Аз следователно нямам нищо против те да идват при мен и моите поданици да отиват при тях, за да разменят стоките си. Но ще поставя условията си така, че това да не ми навреди.

— Какви са тези условия, раджа?

— Позволено ли е при вас една държава да завладее без разрешението на другите народи някоя страна?

— Не. Тя трябва първо да си подsigури тяхното съгласие.

— Е, добре! Аз ще отворя страната си за англичаните, ако те ми удостоверят, че французите, италианците, немците, руснаците, испанците и португалците са им дали разрешение. И тези народи трябва да ми обещаят, че ще ме защитят, в случай че инглите поискат да ми вземат страната.

— На това условие англичаните няма да се съгласят.

— Тогава нека се махнат от Аугх и си идат там, откъдето са дошли.

— Те ще отстъпят, но ще се върнат с въоръжени сили, за да те принудят.

— Тогава ще се бия. Та нали те направих мой брат, за да ми помогнеш да ги посрещна екипиран. Сега обаче нека подирим почивката! Утре е ден, който трябва да ни намери бодри и силни. Инглите са могъщ народ. Аз съм длъжен да се отнеса достойно с техните пратеници и утре ще им дам едно представление.

— Какво?

— Една борба между слон, мечка и пантера. Имам една дива мечка от Хималаите, по-голяма от всички, които досега съм виждал, Пантерата получих като подарък от махараджата на Сигха. Тя е равностойна по сили на мечката. Но сега ела!

Ние напуснахме градината и се упътихме към двореца. Раджата се отправи към своите покои, а аз се оттеглих в моята стая, където се тръшнах облечен на леглото, за да премисля преживяното. Какъв само обрат в живота ми бе сервираше този ден! Бях изгубил една служба, която ми бе предвещавала едно ако не блестящо, то все пак многообещаващо поприще, а в замяна получих поста министър при един индийски княз, който — без при това да съм се посвещавал на прекалени надежди — с един замах ме превръщаше в богат мъж и поставяше в положението да придам нов блясък на помръкналото злато в герба на Голвиц.

Щеше да ми е невъзможно сега да се отдам на почивката и поради това напуснах стаята си и двореца, за да потърся покой на моите възбудени нерви и нощната тишина на парка. Нещо ме теглеше към мястото, където моят живот бе взел един толкова неочакван поврат. Потънал в дълбоки мисли, вървах през градината. Едва когато достигнах напуснатото преди малко място, вдигнах поглед и съгледах за свое изумление една женска фигура, която се надигна уплашено от пейката.

Аз познавах строгите адети на страната; знаех преди всичко, че тук в градината на раджата бе запретиено под страх от смъртно наказание да се търси среща с жена. Но аз все пак се намирах в онази част на градината, определена за мъжете и това ми придаде сила да стана господар на забъркването си.

Тя също се беше стреснала. Загърна се по-плътно в одеждата си, но не направи движение да се отдалечи.

— Прощавай! — помолих аз след къса пауза. — Не мислех, че ще заваря някого тук.

И се обърнах да си вървя.

— Остани! — повели тя.

— Какво ще заповядаш? — попитах.

— Седни!

Настаних се, а тя зае място на малко разстояние от мен.

— Как е името ти? — започна.

— Хуго фон Голвиц.

— Към англичаните ли принадлежиш?

— Принадлежах до днес, но вече не.

— Защо вече не?

Аз се позабавих с отговора.

— Коя си ти? — осведомих се после.

— Името ми е Раббадах. Все още ли не си чувал за мен?

— Раббадах, бегумата^[6], сестрата на махараджата, цветето на Аугх, кралицата на красотата на Индия? О-о, изключително много съм слушал за твоя милост — още преди да стъпя в тази страна.

— Да, аз съм бегумата и ти можеш следователно да ми кажеш защо вече не се числиш към инглите.

— Защото станах служител на твоя брат, махараджата на Аугх.

— По кой начин ще му служиш?

— Той ми предостави реорганизацията на неговите войски.

— Значи трябва да ти има голямо доверие.

— Аз го обичам!

— Благодаря ти, защото аз също го обичам. Но не допускай любовта ти да бъде като това цвете, което ухае само за късо време и после умира!

И тя откъсна една близкорастяща роза.

— Моята любов и вяност приличат на желязното дърво, което на никой вятър не се оставя да го повали.

— В такъв случай благославям деня, който те доведе при моя брат.

Тя ми подаде розата, аз я взех и докоснах при това нейната нежна, топла ръчица.

— Благодаря ти, сахиба^[7]! Тази роза ще бъде при мен и когато един ден умра!

— Аз съм чувала за теб и името ти още преди да дойдеш в Аугх. Моят брат ми е разказвал за теб. Аз съм негова довереница, с която той

споделя всичко, което вълнува сърцето му. Ти ще делиш неговите грижи! Мога ли да бъда и твоя довереница?

При този въпрос ме овладя едно непознато досега чувство. Над нас се простираше наситено тъмното небе на Юга със своите бляскави съзвездия, около нас бленуваше и ухаеше пищната тропическа природа, а богатата растителност се полюляваше излеко от зефира, прошумоляващ сред палмовите върхари. И до мен се намираше най-прекрасната жена на земята.

— О, де да беше възможно, сахиба! — отговорих.

— Възможно е и аз те моля за това — заяви тя. — Има някои неща, които един слуга премълчава от любов към господаря си, за да не му създава грижи, ти всичко това ще трябва да доверяваш на мен. Искаш ли?

— Искам.

Тя ми подаде ръка, аз я взех в своята и имах чувството, сякаш в сърцето ми нахлу някакъв порой, изливащ се от благословията на боговете. Аз забравих да освободя ръката ѝ, а тя забрави да си я издърпа. В онези тропически страни всяко природно събитие настъпва с по-голяма бързина отколкото при нас и също чувствата на човека овладяват неговия живот, мисли и действия, без първом да питат за разрешение хладно преценяващия разсъдък. Аз прошепнах с треперещ глас:

— Желая да ти служа и се подчинявам, докато Бог поиска живота ми! Но нали е запретиено да се общува с жени.

— Аз съм бегум и мога да заповядвам. Законите се създават от царете и царете следователно имат и правото да ги отменят или променят. И кой ще узнае, че разговаряме? Брат ми, раджата — не, а някой друг — толкова по-малко.

— И къде ще можем да говорим, без някой за това да се научи?

— Ела, ще ти покажа!

Държейки се все още за ръка, ние се изправихме. Тя ме поведе предпазливо към женското отделение на градината.

При един построен в арабски стил и обграден от три страни с отбит от Ганг канал павилион тя спря.

— Умееш ли да наподобяваш трелите, които бюлбюлт^[8] извива, когато сънува?

— Умея.

— Когато поискаш да говориш с мен, ала насам, без да позволиш някой да те съгледа и издай тези звуци! С настъпването на вечерта една вярна робиня постоянно ще те чака, докато се появи самата аз. Тя ще те отведе във вътрешността на къщичката и ще те скрие там до моето пристигане. Ако аз самата съм тук, ще чуеш гукането на гургулица и можеш веднага да влезеш, не чуеш ли обаче тези звуци и също аз не дойда, то това ще е знак, че брат ми пребивава при мен. Тогава трябва да се скриеш, докато си тръгне.

— Аз ще дойда, сахиба! — Това беше всичко, което успях да кажа.

— И никога няма да скриваш нещо от мен?

— Никога.

— Нищо от вашата политика и вашите военни работи и също нищо за... за... за теб самия?

— Нищо и за мен самия! — врекох се аз.

— Вярвам ти. Сега върви! Лека нощ!

— Лека нощ! — отговорих.

Улових още веднъж малката й ръка и я притеглих до устните си. Почувствах нейното треперене и лъха на диханието й.

После тя се насочи към къошка, а аз се отправих обратно към двореца, намирах се като в някакъв сън и така и не можах да подиря почивка, чак додето при настъпване на утрото сънят се смили над мен и прокуди виденията, които услужливата фантазия твореше магически и им придаваше най-пламенни краски.

Колчем, както и днес също, се връщам към моята Раббадах, трябва буквално със сила да насочвам мислите си към суровата действителност. Кое изобщо в моя живот е истина? Принадлежи ли към реалността любовната пролет, която сънувам в близост до моята покойна жена, или аз никога не съм бил нещо друго освен чорлавият, четинест отшелник, какъвто ме показва отражението в течащия край колибата ми поток? Едва откак ми липсва мекото, облагородяващо влияние на моята съпруга ли съм станал такъв? Или все съм си бил грозният пещерен обитател от прастаро време, какъвто сега се виждам? Веднъж четох в някаква книга за един мъж, който за наказание на неговото престъпление бил изоставен на един самотен, но в останалото много уютен остров, и полека-лека изпаднал до животинска дивота. Тогава се бях присмял невярващо на силата на

въображението на писателя, ала днес вече не мога да бъда така несправедлив към него. О, Раббадах, защо си отиде от мен обратно в онези сияйни селения, от които бе слязла при мен, за да ме направиш най-щастливия човек от всички смъртни! Върни се отново при мен или придай криле на моя копнеж, че да ме измъкнат от моя затвор и отнесат там, където твоето слънчево присъствие може да ме ощастливи и дъхът на твоята уста да ме облъхне!...

Ние бяхме все пак навремето, когато корабът ни изхвърли на брега на този остров, толкова щастливи в своята несрета! Целият екипаж беше мъртъв — избит от негодяите, които се домогваха до съкровището на махараджата. Ние двамата единствени преживяхме трагедията, в която другите трябваше да оставят живота си. Като че бяхме изгубили родината и всички възможности да се върнем там. Но какво вредеше това? Та нали притежавахме нас си двамата... и се обичахме!... Не мога да разкажа много за робинзоновия изобретателски дух. Всичко, от което се нуждаехме за един живот, който бих могъл да нарека почти приятен, го имаше в изобилие на кораба и аз имах късмет да го спася на острова, преди последната корабна талпа да е потънала във вълните. Касаяше се само една колиба да си построим, а дървен материал имаше в наличност предостатъчно. Вярно, беше прекомерно изискване за моите несвикнали с работа ръце да боравят с триона и брадвата, с които повалих най-красиво израслите стебла на палмите арека и дланите ми бързо се покриха с мазоли и мехури, Но аз забравях всяка болка и всяка умора, щом очите ми се спираха върху любимата фигура, която подобно някоя светлолика елфа се скиташе по брега или седеше, виейки венчета, при нозете ми — самата най-красивото и уханно от всички цветя.

Когато колибата беше готова, аз бях немалко горд от своето дело. Вярно, тя не беше палат и аз се съмнявам дали някой селянин от моята родина би пожелал да живее в нея, но на мен ми се струваше по-прекрасна и от приказния замък на Спящата красавица. Помещението, в което се стъпваше току от вратата, беше тъкмо толкова голямо, за да може да служи за кухня и всекидневна, а малката спалничка, долепена до задната стена, побираше само двата кревата, които бях спасил от кораба. В едно просто преграждение отвън бяха наместени спасените припаси. Като цялост всичко би направило едно много мизерно впечатление на някой разглезен европейец. Но аз се чудех колко бързо

моята Спяща красавица, обградена досега от едно направо приказно ориенталско великолепие, се приспособи към променената житейска ситуация. Заобиколена от цяла армия слугини, задоволяващи и най-малката ѝ прищявка, тя никога не е била запозната с една истинска работа. Но не бяха минали и четири седмици и тя хазяйстваше вътре и извън колибата като същинска домакиня, сякаш това открай време е било нейното призвание. Аз бих предпочел, наистина, да изнемам всяка работа от нейните розови пръсти, ала биваше ли? Необходимо беше да се помирим с настоящето и да се подготвим за няколко години недоброволна самота. Така нещата повеляваха да сведем до минимална мяра всички прекалени очаквания, които все още можехме да предявяваме към нашия живот. И Раббадах удовлетворяваше тези стремежи с финия си женски усет. Аз много се съмнявам дали би била подходяща за един безделен живот дори и да съществуваше такава възможност. Тя се нахвърляше с пламенно усърдие на всички видове женска работа, каквито имаше за вършене в нашето уединено жилище. А каквото не знаеше, отгатваше го с инстинкта на жената. О, Раббадах, сладък ангел, как умееше да превръщаш нашия затвор в небеса! Ако благословията на един клет, озлобял към живота мъж важи нещо пред Бога, то Всеблагият ще ти се отплати в своя рай хилядократно и милионкратно за всичко, което ти стори за мен, безотечественика, откак те видях за пръв път на пейката под драконовите дървета на твоя брат!...

Но време е да продължа с моята история. В мен витае някакво неспокойствие, което ми е било чуждо през всичките тези години. Миналото със своите образи ли е виновно за това безпокойство, или във въздуха е залегнало нещо неподдаващо се на измерение, което не мога да определя, и което може би е предчувствие за нещо задаващо се, дете ще придаде друг поврат на моята съдба? Не зная. Бъдещето ще покаже дали все още може да има някакво подобрение в моя начин на живот. Предоставям всичко на Всемогъщия и неговото мъдро провидение. Петнадесет години самота са ме научили да се задоволявам и да насочвам надеждите си от този забравен остров нагоре към звездите, където живее един мъдър отец, който няма да забрави и мен, неговото самотно, изоставено чадо...

Вече разказах, че след първата среща с Раббадах сънят дълго бе прогонван от моите възбудени нерви. Когато природата най-сетне

предяви своето право и аз изпаднах в кратка, но дълбока дрямка, по широкия двор на палата вече цареше активен нощен живот. Хората се бяха заели да издигат постройки, които се протегляха околоръст зида и чието естество човек трудно можеше да различи при недостатъчната факелна светлина. Едва когато утрото просивя и светлините бяха угасени, се различи една бойна арена, около която бяха изградени трибуните за зрителите.

Точно над входа към двора се издигаше една беседка, предназначена за княза на Аугх. Срещу нея, така че да е подсигурен достъп откъм двореца, можеше да се види втора, чиято дървена решетка даваше да се предположи, че ще приеме дамите на махараджата. От двете страни на двора имаше и по една лежа — едната много вероятно за англичаните, а другата за големците на княжество Аугх.

Странично се намираше една двойна, изготвена с талпи от желязно дърво клетка, чиито страни бяха така затулени с рогозки, че човек не можеше да види нейните „квартиранти“. Тя представляваше навярно обиталището на пантерата и мечката от Хималаите.

Не бях спал дълго. Понеже утрото още не беше се сгорещило, реших да направя една разходка из околността. Онази част от нея, която граничеше с реката, вече познавах и поради това се насочих към другата страна.

След като бях прекрачил пределите на града, достигнах помежду ширнали се оризови, маниокови и бананови насаждения до една палмова горичка, която след известно време премина в гъст лес от тикови дървета. Опасявайки се от диви животни, вече се канех да се връщам, когато до мен в храстите се прошумоля. Измъкнах сабята, ала не стигнах до удар, защото още преди да съм съгледал някакво човешко същество, един ремък изсвистя около тялото ми и ми стегна ръцете, после бях повлечен със страхотна бързина през храсталаците, така че изгубих съзнание.

Когато се свестих, се намирах на една тясна полянка, обградена околоръст от високи колкото дървета папрати. Лежах все още вързан на земята, а около мен клечаха двацет и няколко диви фигури, чийто дързък вид не вещаеше нищо добро за мен. Бяха въоръжени до зъби, като една част носеха в поясите характерните закривени ножове, а друга бяха овесили копринени примки. Слушаха словата на един мъж,

който бе заел върху един камък малко по-издигнато място и с бъдещ ужас патос им говореше.

Стана ми страшно. Примките, които носеха, ме осведомиха, че съм попаднал в ръцете на банда от онези известни с мрачната си слава тхаги, при които убийството се е превърнало в религия и които с ужасяващо усърдие се отдават на устава на своята тайна лига. Тези тхаги са разпространени из цяла Индия; събират се от всички касти и съсловия — от презрения парий, та нагоре до облечения в бяло жрец и до брамина.

Тхагът е най-опасният човек, който може да съществува. Той те напада в самотата на гората или джунглата, убива те дори посред града, посред някое събрание даже когато изплъзването му е невъзможно. Стъпваш от кораба на сушата и една копринена примка внезапно те стяга за гърлото, той те придружава години наред като предан и грижовен слуга през Индия и ето че в последната нощ на твоето заминаване ставаш жертва на тая зловеща примка. Пред тях никой не е сигурен — нито индиецът, нито чужденецът, макар действително най-често на последния да хвърлят око. Никой от принадлежащите към тази страховита тайна лига не издава другите, дори най-големите мъчения не са в състояние да изтръгнат от него думица за пъкления ѝ устав и само се знае, че в тази гилдия на убийци има различни степени и стъпала, изкачвани постепенно от членовете. Принадлежащите към една степен убиват само с примка, други — с отрова, трети — чрез удавяне, четвърти — с изгаряне, пети — с боздугани и останалите — с други методи и инструменти на смъртта.

Най-ужасният член на тхагите обаче е фанзегарът, чието смъртоносно оръжие се състои в една копринена примка. На един такъв фанзегар със сигурност не се изплъзва никоя жертва и ето как човек може да си представи моя смъртен страх, когато по страшните примки разпознах в чии ръце бях попаднал.

Говорителят беше един побелял, навярно вече седемдесетгодишен мъж, чиито жестове обаче въпреки тази възраст бяха с такава дива живост, че кафтаноподобната одежда се развяваше постоянно около мършавото му тяло като някой шибан от вятъра облак.

Долавях ясно всяка негова дума. Този човек сигурно не бе получил ни най-малкото образование, ала неговата реч, с която

опитваше да вдъхнови своите спътници, представляваше нещо като фанатична поезия — достойна както за удивление, така и за безпокойство.

След настъпилите бурни аплодисменти той продължи словото, което в превод би гласяло приблизително:

„На джунглата в мрачните плетеници, където се пантерата промъква, змиите стрелкат отровни езици и се скита за плячка сюикронга^[9], лежи Бование^[10] на мощ богатата, унесена под акации дивни. А около лика ѝ с нощна бледност играе щастие от сънища златни.

Полята ламбадански тя сънува, къдет’ стоеше нявга храмът ѝ свещен, прежде нейният народ да познава към пътища незнайни подтика неутолен; къдет’ при светлика на хекатомби се градеше голямото царство нейно, додет’ от хлътналите катакомби надзърта дете ѝ последно родено.

Тогава се колоните срутиха, в които се облакът разкъсваше, свещените аркади потънаха, в които си на народа говореше.

Когато за последен път надигна глас към трона с кърви напоен, запрати тя в яростта необуздана робското проклятие връз своя син...“ Повече сега не сполучих да чуя. Най-близко седящият до мен индиец беше забелязал, че съзнанието ми се е върнало, и ми върза една стара, парцалива кърпа през ушите така, че не можех да чувам. След известно време обаче вехтата кърпа поддаде и разбрах завършека на речта:

„По вечерина на запад снижава то привидно хода си свой дневен, ала пак се на изток извисява по утринта с венец победен.

На запад народът ти пропадна, от хълмите на Ламбадана далеч, на изток ще се с омая победна от своята пепел възкръсна веч’.

После нощта на ден ще се обърне и мракът на слънчева виделина, фанзегарът на земята ще стане тогаз на властелините властелина!“ Говорителят скочи от камъка. Очите му се бяха налели с кръв и докато се въртеше с бясна бързина на куц крак в кръг, другите се надигнаха и започнаха да подражават на движенията му, додето не се строполиха от изтощение на земята.

Сега последва пауза на „вземане на сулука“. След туй старият главатар на бандата пристъпи към мен и ми сне превръзката от ушите.

— Чужденец ли си?

— Да — отговорих аз.

— От коя страна?
— От Франкистан.
— Лъжеш. Не дойде ли тук с инглите?
— Да.
— Тогава значи си от Инглистан!
— Не. От Франкистан съм, макар и да пристигнах с инглите.
— Ама принадлежеше към инглите.
— Да. Но вече не се числя към тях.
— Пак лъжеш! Та нали носиш тяхната униформа.
— Аз едва вчера вечерта постъпих на служба при махараджата на Аугх и още не съм имал време да си набавя друго облекло.
— Ето че отново лъжеш. Махараджата на Аугх не би взел никой ингли на своя служба. Ти трябва да умреш!
— Убий ме тогава! Но бързо!
Другият даде да се чуе грозен смях.
— Бързата смърт е най-велелепният дар, с който Бование удостоява своите синове. Как може един ингли да изисква такъв дар?
Не бих показал страх пред лъва и тигъра, ала тук беше нещо друго. Направих едно движение да се освободя от вървите — нищо не помогна.
— Бъди спокоен, чужденецо! — ухили се главатарят. — Вие сте дошли от Инглистан, за да отрязвате къс подир къс от нашето отечество. Ние ще си упражним разплата. Удуши го! — обърна се той към стоящия вече в готовност удушвач.
— Помощ! — извиках аз с пълната сила на моя глас.
— Тихо! — повели убиецът, като коленичи върху тялото ми. — Никой не може да ти помогне, защото ние сме сами. А пък и стотици да имаше наблизо, те не биха посмели да ни обезпокоят.
Вече нямаше никаква надежда. Затворих очи. Искях само още една-единствена дума да кажа, тя си проби път до устните ми като гореща молитва на умиращ:
— Раббадах!
Фанзегарът беше развил вече примката от кръста, ала в този миг почувства ръката си задържана.
— Стой! — повели предводителят.
— Защо? — извика другият.
— Не питай!

След това срязване той се обърна към другите.

— Оттеглете се, додето приказвам с този ингли!

Те се подчиниха и аз почувствах в сърцето ми да оживява плаха надежда.

— Как е името ти? — попита фанзегарът.

— Хуго фон Голвиц.

— Наистина ли си от Франкистан?

— Да.

— Въпреки това ще трябва да умреш, ако се лъжа. Преди малко ти извика една дума. Защо нея?

— Това не мога да ти кажа.

Фанзегарът задълба очи в моите.

— Не можеш да ми кажеш? И дори ако трябва да умреш заради премълчаването си?

— Дори тогава!

— Ти си твърд и смел. Но аз зная защо не искаш да кажеш. Къде беше вчера към полунощ?

— При раджата.

— А после?

— В моето жилище.

— Лъжеш. Ти беше и на едно друго място, където бюлбюлт въздиша и гургулицата гука.

Сега се уплаших заради Раббадах. Този човек се беше намирал в градината и подслушвал.

— Какво искаш да речеш с това? — попитах с престорено учудване.

— Не се страхувай от нищо! Аз не можах да зърна твоя лик и днес не те разпознах. Но когато назова името на бегумата, заподозрях, че това си ти. Ти трябва да доставиш оръдия на раджата, за да прогони инглите?

— Да.

— В такъв случай си свободен. Но трябва да ми се закълнеш в твоите богове, че на никого няма да разкажеш, дето фанзегарът е подслушвал, за да защити своя княз.

— Може би ще се закълна, ако ми кажеш защо ти, убиецът, искаш да защитаващ княза и неговата сестра.

— Ще ти кажа. Аз отидох при фанзегарите, защото Таму, министърът, ми отне всичко, което притежавах. Упътих се при княза, бащата на сегашния раджа и бях не само отритнат, но и бит и хвърлен в затвора, където щях да си ида мърцина, ако не бях съумял да се измъкна. Владетелят умря, а в деня, когато сегашният раджа стана крал, върна на моя син всичко, което ми бяха взели. Затова ще закрилям него, бегумата и теб, защото вие никога няма да сторите нищо, което ще причини болка на народа. Таму обаче трябва да умре от бавната смърт, дето беше определена преди малко за теб.

— Той вече не е министър.

— Чух, защото лежах зад вас на земята, когато раджата говори с теб.

— Чул си какво беше говорено?

— Да.

— И после... си бил още там, когато се върнах?

— Бях там и долових всяка дума. Но ти не се страхувай! Аз ще те закрилям.

— Вярвам ти.

— Закълни се, че и ти няма да разкажеш за мен!

— Заклевам се.

— Тогава ти си свободен. Чувал ли си вече за тхагите?

— Да.

— Те са страшни само за своите врагове, по-страшни и от дивите зверове на джунглата, за своите приятели обаче са като слънцето за земята и росата за тревата. Ето, вземи този зъб, носи го на гърдите си и го покажи, ако попаднеш пак в ръцете на братята! Ти ще бъдеш пуснат като приятел.

Разгледах ценния подарък. Той беше зъб от млад крокодил.

Висеше на прост шнур и върху му беше шлифован по особен начин.

— Благодаря ти! Често ли ще бъдеш в градината на раджата?

— Не зная. Защо?

— Бих могъл някой път да поискам да говоря с теб.

— Тогава ще тръгнеш от града право на изток към голямата гора, която можеш да достигнеш за шест часа. Тя е гора от колеах. Точно по средата ѝ се намират руините на един храм. Вземи някой остър камък или нож и нарисуй по средата на най-долното храмово стъпала един

крокодилски зъб, тогава аз ще те потърся. Сега ела! Ще те придружа до града.

Той ме освободи собственоръчно от вървите. После прекосихме палмовата горичка и полята. При границата на тези поля фанзегарът спря. Той ми подаде ръка и изчезна между насажденията.

Отдъхнах си дълбоко. Имах чувството, като че съм се пробудил от някой кошмарен сън. Кому дължах живота си? Всъщност на бегумата, защото само името на принцесата бе възпряло от мен ръката на убиеца.

Чувствах се като новороден, докато крачех през града, за да стигна до двореца. Там чух, че раджата вече питал за мен. Отправих се към него и в първия миг бях посрещнат от сърдечно приятелство, но после с живо учудване.

— Ти си бил излязъл, когато наредих да те повикат?

— Да, сахиб. Бях излязъл извън града.

— Не си ли помислил, че ще те повикам?

— Напротив! Но не смятах, че ще се върна толкова късно.

— Някое приключение ли си преживял?

— Откъде го предполагаш, сахиб?

— Дрехите ти са разкъсани.

Едва сега забелязах, че тоалетът ми беше значително пострадал.

— Да. Имах едно приключение.

— Какво?

— Не мога да го разкажа.

— Кажу само дали си дал дума да мълчиш!

— Да.

— В такъв случай няма повече да настоявам. Виждам, че са те нападнали, може би защото са те сметнали за англичанин. За съжаление не мога да накажа виновните, понеже ти не искаш да ми ги назовеш.

— Прости им, сахиб, както им простих и аз.

— Сега ела с мен! Преговорите с англичаните ще започнат, а аз преди туй трябва да ти дам дрехите, които ще носиш за в бъдеще.

След четвърт час седях с раджата в една стая, която по средата беше застлана с килим, а покрай стените обзаведена с дивани. Освен няколко глинени охлаждателни съсуда в помещението нямаше нищо друго.

Тези поръозни гърнета от печена глина биват пълнени с вода, която лесно се изпарява през порите и вследствие на това разпространява една приятна хладина в стаята. За да се използва хладината не само в едно помещение, често по междинната стена с втора стая се избиват ниши, в които се поставят тези съдове.

Стаята, в която се намирахме, също имаше две такива ниши и през тези отворстия човек можеше да чува всяка изговаряна в съседната стая дума. Там седяха лорд Хартли и ротмистър Мерикур, за да преговарят с пълномощника на раджата. Гордият англичанин значи все пак бе благоволил да се яви, ала тази жертва, види се, не се увенчаваше с успех, защото отстъпките, които му се правеха, ставаха само при условията, обсъдени с мен вчера от Мадрур Сингх.

Исключено беше Англия да се съгласи с тях, но лордът се въздържа от мнение и заяви, щял първо зряло да обмисли нещата. Той се надигна и даде с ръка знак на ротмистъра да говори.

Този също така се надигна и рече ей тъй помежду другото на тръгване:

— А-а, трябва да поставя още един въпрос, който за малко да забравя. Къде живее лейтенант Хуго фон Голвиц?

Пълномощникът беше вече подготвен от раджата.

— При моя господар — отговори той. — Та нали го знаете.

— Знаем го — рече ротмистърът. — Но лейтенантът е мой подчинен и аз желая той да живее при мен.

— Негова светлост не даде ли разрешение лейтенантът да може да пребивава при моя господар, раджата?

— Даде го, но се вижда принуден да го оттегли.

— Това ще засегне господаря ми, който много почита лейтенанта. Негова светлост иска да оскърби моя господар, махараджата Мадрур Сингх на Аугх?

— Той няма такова намерение, но лейтенантът не е достоен за това гостоприемство.

— По каква причина?

— Той е предател спрямо своите началници.

— Също спрямо раджата?

— Също спрямо него.

— Ако той е предал вас, то това не засяга раджата, а ако предава раджата, те моля да го докажеш.

— Не го считам за необходимо.

— Необходимо е! Ти си мъж, а каквото един мъж каже, трябва да може и да го докаже. Позволи ми да предам думите ти на моя господар!

— Да. Той после веднага ще ни прати лейтенанта.

— Не. Той ще те попита чрез мен по кой начин лейтенантът го е предал, и ако ти не му дадеш отговор, ще те сметне за клеветник, а лейтенанта за почтен мъж. Прави каквото искаш!

— Аз изисквам лейтенантът да ми бъде предаден!

— Ти не си негов началник. Той се числи към друга войскова част.

— Това не е така. Негова светлост тук командва дивизията, в която служи лейтенантът. Може ли при това положение Негова светлост да му заповядва?

— Да.

Сега най-сетне лордът благоволи да каже някоя дума.

— Аз го заповядвам!

— Какво?

— Лейтенантът да бъде предаден!

— Да го предаде би могъл, разбира се, само махараджата. Значи Ваша светлост претендира да дава заповед на моя господар, княза на Аугх?

При този поврат Хартли се намери като в небрано лозе.

— No! (He!) — отвърна той с натъртване. Ротмистърът взе отново думата.

— Негова светлост заповядва на лейтенанта да дойде при мен!

— Така ли е? — попита пълномощникът.

— Yes! — отговори лордът.

— Срещу това моят господар не би имал ни най-малко нещо против. Негова светлост може да даде тази заповед на лейтенанта!

— Така и ще стане! Дава ли Негова светлост заповедта?

— Yes, с тези думи! — потвърди Хартли.

— С тези думи? Негова светлост мисли, че аз съм ви слуга, който е длъжен да препредаде тази заповед? Първо заповядвате на махараджата, а сега на мен!

— Ние заповядваме, на когото си искаме! — рече ротмистърът.
— Нали, екселенц?

— Yes.

— Наблюдавайте тогава как ще бъдат изпълнявани вашите заповеди!

— Те ще трябва да бъдат изпълнявани. Нали, екселенц?

— Yes.

С този крепък израз лордът закричи към изхода, а ротмистърът го последва с убеждението, че достойнството на Стара Англия с нищо не е уронено...

Скоро след това своеобразно разискване дворните порти на двореца бяха отворени и мъжката част от обитателите се стече, за да присъства на зрелището на животинската битка. Малко преди започването раджата ме накара да отида при него. Той посочи един разкошен костюм, който лежеше на една маса.

— Облечи тази одежда! Тя е формата на военните в Аугх. Ти ще ме придружиш съвсем сам до моята галерия. Поне това удовлетворение искам да ти дам пред англичаните.

Преоблякох се в едно съседно помещение и препасах на кръста английската си шпага. Тя не си хармонираше, наистина, със сегашното ми облекло, ала на мен през ум не ми минаваше да дам на враговете си повод за предположение, че все пак съм склонил да сваля честната си шпага.

Когато стъпих до страната на раджата в предназначената за него лежа, всички места бяха вече заети. Срещу нас забелязах в женската трибуна две богато облечени, но забулени жени — вероятно съпругата и сестрата на раджата. Лявата лежа бяха заели големците на княжество Аугх, а в дясната седяха офицерите от английската делегация. Аз добре забелязах удивените погледи, които отправиха към нас, ала не ги удостоих с честта да ги зачета. Също и долните места бяха заети до последното.

Сега раджата плесна с ръце и веднага няколко седящи върху клетката туземци отстраниха рогозките от едната врата. Тя се отвори и една исполинска черна пантера с един-единствен скок се намери по средата на арената. После се огледа в кръга, нададе гневен рев и се излегна на пясъка.

Сега бяха отстранени рогозките от втората врата и ние съгледахме една мечка, която остана спокойно да си лежи и изобщо не понечи да си смени местопребиваването. Туземците я смушиха отгоре

с бамбукови пръти, но тя като че не ги почувства. Пуснаха върху ѝ няколко запалени фойерверки, тя малко се пораздвижи и се отърколи, за да потуши полепналите по руното ѝ искри.

Намиращите се върху клетката мъже сега прибегнаха към най-сигурното средство: изляха един съд с оризова ракия върху мецаната и пуснаха после долу няколко „жабички“. Тези тутакси хвърлиха по нея своите искри, козината пламна и мечката офейка в тръс от клетката, която бе отново затворена след нея. Животното бе също като пантерата с необикновена големина. То потуши огъня, като се отърколи няколко пъти в пясъка.

Пантерата добре беше забелязала противника си, но се бавеше с нападението заради огъня. Когато той бе угасен, тя се надигна и се запромъква в котешки снишена стойка на няколко пъти около мечката.

Тази се изправи на задните крака и размаха благодушно предните лапи във въздуха. Тогава пантерата стори внезапно един страничен скок към нея, Всичко живо беше напрегнато. Едно „Ах!“ на изненада премина сред зрителите — мечката се оказа по-умна от своя противник. Тя само се бе преструвала на безгрижна. В мига, когато пантерата скочи към нея, тя се отпусна на земята. По този начин скокът се оказа твърде високо нацелен и докато пъргавата котка прелиташе над нея, тя стрелна мълниеносно лапа... проехтя ужасяващ рев и в него се вмести доволно ръмжение — мечката беше разпрала корема на пантерата, при което червата се повлякоха подир раненото животно към ъгъла, където то незабавно се оттегли.

Само след късо време то отново се надигна и приближи с фучене и пъхтене към мечката. Тази разтвори кървавочервена паст, завъртя малките си очички и предпазливо се отдръпна до стената на арената. В следващия миг пантерата се изстреля въпреки раната си към мечката. Тази се облегна с гръб на стената и посрещна врага с разтворени предни лапи. Сега последва едно крайно напрегнато зрелище. Двете животни се вчепкаха с лапи, нокти и зъби; те паднаха на земята и се затъркаляха в пясъка наоколо, вдигайки гъст облак прах. Кожата на пантерата предлагаше по-лесна за захващане повърхност отколкото рунтавето руно на противника. Мечката беше вкарала задните си лапи в коремната рана на врага и ровеше яростно във вътрешностите му. Пантерата надаваше ужасяващ рев, докато от мечката не се долавяше и най-малкото ръмжение. В един момент пантерата се изви, отекна

страховито изреваване, последва глухо, гъргореццо, скимтящо хъхрене, след което настъпи тишина, нарушавана единствено от пукане и прашене на кости. Мечката беше раздробила черепа на своя победен противник, за да изяде мозъка.

Всички акламации възнаградиха победителя за неговата храброст. Той не се поинтересува от аплодисментите, а се изтегли след изконсумираното на мозъка в намиращия се до клетката ъгъл.

Сега се отвори водещата от двора към пътя външна порта и под галерията на махараджата бе въведен един мъжки слон. Бяха го определили да се бие с пантерата, мислейки, че тя ще победи мечката.

— Как ти харесва новият герой? — рече раджата.

— Великолепно животно! — отговорих аз. — Но щеше да е по-добре ако беше героиня.

— Защо?

— Не са ли слониците по-храбри от слоновете?

— Да. Но пък този е най-добрият ми ловен слон.

— Той бил ли се е вече с мечка?

— Не.

— Тогава изходът е съмнителен, защото той не познава методите и прийомите на мечката.

— О-о, това животно е не само храбро, но и умно и предпазливо...

Дебелокожото нямаше корнак^[11] да му седи на тила и беше значи предоставено само на себе си. То съгледа мечката, нададе предизвикателен тръбен зов и хвърли с бивните си пясък нагоре. После закрачи предпазливо към Баба Меца. Тя, изглежда, нямаше никакво желание да участва във втора битка — измъкна се в тръс околоръст арената и сега се видя, че на гърба и десния хълбок бе получила по една незначителна рана. Слонът я държеше зорко под око.

Внезапно мечката спря. Тя никога не се беше била с такъв противник и бе предприела своята обиколка само за да го опознае от всички страни. Сега вече беше готова със своето наблюдение и наясно с плана си. Тя се изправи на задните лапи.

Слонът схвана това като предизвикателство и се втурна към нея. Издигнал високо нагоре лесно уязвимия хобот, той наведе бивни да намушка врага. Но когато тези опасни оръжия бяха отдалечени само на фут от тялото на мечката, тя се хвърли съвсем както преди малко на

земята. Преди той да е спрял своя бяг и да е съумял да се обърне, мечката беше се вкопчила вече в задния крак на страшилището и забивайки нокти в месото, започна да се изкатерва нагоре.

Слонът нададе болезнен рев и затича околоръст бойния плац, стенейки и тръбейки от ярост. С това движение искаше да отхвърли от себе си врага, когото не можеше да достигне с хобот. Не му се удаде. Ноктите на мечката бяха много дълги и остри, те намираха сигурна опора в грамадите месо.

Тогава измъчваното животно бе споходено от една мисъл, която можеше да му доведе спасението. Мечката беше вече достигнала с предните лапи задната част на гърба и беше крайно време да се освободи от нея. Слонът тръгна сега заднишком към перилата на арената и опита да размаже с натиск там противника.

Натискът беше твърде могъщ, цялата постройка се разтrese, диреците, които носеха зарешетената лежа, поддадоха... прокътня крясък на ужас от стотици гърла... скелето на двете жени се наклони и рухна.

Намерението на исполина беше постигнато — той свлече противника, ала бе така ранен и разкъсан, че тичаше като бесен наоколо. Мечката сигурно бе получила сериозни контузии, но стоеше в добро настроение на четири крака и оглеждаше спокойно развалините на трибуната, под които лежаха почти погребани двете жени.

Всичко, освен двама, седяха като парализирани от страх. Тези двама бяха махараджата и аз. Ние се втурнахме надолу към арената по водещите към нашата трибуна стъпала. Вбесеният слон ни забеляза пръв и се обърна с враждебни звуци към нас. Той издигна хобота за смъртоносен удар срещу раджата; този извърши един скок настрани, който го спаси и бе принуден да се оттегли.

На мен се удаде да се промъкна край животното.

— Убий мечката — извика махараджата — и княжеството е твое!

Хората едва смееха да си поемат дъх и наоколо владееше тишина, която позволяваше да се долови и най-малкия шум. С тръбящия колос зад себе си, аз се втурнах, въоръжен само със сабя, към непобедимата мечка. Пътем свалих тюрбана от главата, откъснах от него финия кашмирен шал, увих го около ръката си и измъкнах с десницата сабята. Звярът се изправи да ме посрещне, разтвори паст и разпери, когато острието вече докосваше гърдите му, предните лапи за

смъртоносна прегръдка. В същия миг аз забих стоманата в сърцето му и натиках защитената от кашмирения шал ръка в гърлото му. После двамата се сгромолихме и се затъркаляхме няколко мига по пясъка.

Прегръдката на Баба Меца беше толкова мощна, че когато се измъкнах с усилие изпод нея, се намирах в състояние на полузашеметеност. Трябва да бях и ранен, защото рамото и гърдите ме боляха. Прогонил единия враг, дебелокожият сега идваше да търси другия. Той ме забеляза тъкмо когато ставах от земята и тромаво се понесе към мен с високо вдигнат хобот. „Сега приближава смъртта!“ Това беше единствената мисъл, която мозъкът ми в този миг можеше да побере. Вече си мислех, че ще ме размаже с хобота, когато видът на мечката го накара да се опомни. Заплашително издигнатият хобот се сведе бавно, за да изследва мечката и намирайки я мъртва, със сабя в тялото, надареното от природата с толкова разум животно схвана, че аз съм неговият спасител. То нададе триумфиращ рев, обхвана ме нежно с хобот, издигна ме на гърба си, набучи мечката с могъщите бивни и ни понесе така — победител и победен, на няколко кръга из арената.

Високо ликуване прозвуча от зрителските места. Забелязах, че сега махараджката се завтече начело на всички към двете жени. Те, изглежда, не бяха получили някакво нараняване, защото той ги предостави на протичалите слугини и веднага се обърна към слона, който сега разпозна в него своя господар и се остави да бъде помилван.

— Ранен ли си? — попита ме.

— В лявото рамо — извиках аз от гърба на слона — и малко ми са поразмачкани ребрата, но сигурно не е нещо сериозно.

— Ти си герой, какъвто още не съм виждал. Слез, за да ти превържа раните!

Аз се плъзнах по врата на животното и тъкмо се канех да тръгна с княза към входа на двореца, когато видях генерала и ротмистъра да идват към нас. Какво искаха? Да не би чак да имаха на ума си да се дърлят с мен, считайки ме за омаломощен от битката с мечката? Само че тук щяха да сбъркат адреса. Действително ротмистърът се обърна към мен.

— Господин лейтенант, моля да ме последвате до жилището на екселенц.

— И после?

— Толкова малко проникателност ли притежавате, та не съзнавате, че искам да ви арестувам?

— Не сте човекът за тая цел.

— Въздържайте се в тона, господин лейтенант, иначе ще ви покажа как трябва да ми говорите и как се отнасяме спрямо предатели и дезертьори! Нали, милорд?

— Yes.

— Тогава навярно и аз ще ви покажа как се отнасям към някой клеветник! — избухнах аз сега.

— Какво искате да кажете с това?

— Днес вие сте твърдял, че съм предал махараджата. Моля ви най-учтиво да докажете истинността на това твърдение.

— По отношение вас не е необходимо никакво по-нататъшно доказателство. Нали, екселенц?

— Yes.

— А, тъй, тъй! В такъв случай ви освобождавам от показването как трябва да разговаря човек с вас, защото начинът ми е много добре известен. С вас се разговаря какво с всеки друг мерзавец, а именно така!

Замахнах и ударих ротмистъра с такава сила с пестник в лицето, че оня залитна назад.

— Човече! — изрева Мерикур. — Какво се осмеляваш!

— Нищо! Да дамгосаш един страхливец, не е кой знае каква смелост.

Ротмистърът се разпени. Той обнажи сабята.

— А-а, ето че го имам най-сетне този човек пред острието си! С тези думи изтръгнах сабята от тялото на лежащата наблизо мечка и се обърнах към моя противник. Тоя направи някаква своеобразна физиономия и каза:

— Лейтенант фон Голвиц е изменник, нали, милорд?

— Yes.

— А с един изменник никой почтен офицер и благородник не се бие?

— Yes.

— Вие го чухте. Следвайте ни!

— Пъзливи безчестници, хвани единия, та удари другия! Ротмистър и милорд, заявявам ви, че ако до една минута още се навъртате в моя близост, ще се разправа с вас както с мечката.

Извадих часовника от джоба.

— Милорд, тоя е пощръклял! — разколеба се ротмистърът.

— Yes.

— Да го арестуваме някой друг път!

— Yes.

Те се обърнаха и закрачиха към тяхното жилище.

— Какво ще речеш за тези хора, сахиб? — попитах махараджата.

— Ако не бяха пратеници на Англия — отвърна този, — щях с камшик да ги прогоня от страната си. Ела горе! Ликът ти е блед. Кръвта струи от рамото ти и животът ти може да изтече заедно с нея.

Отправихме се към двореца. Едва сега почувствах слабостта — последица от загубата на кръв и болките в гърдите, пострадали от мощната мечешка прегръдка. Когато стъпих с раджата в моите покои, се строполих в безсъзнание на дивана.

Почти щях да забравя — понеже мислите ми обитават повече миналото отколкото настоящето — какъв трагичен ден е утре. Аз съм го отбелязал в моя календар, който самичък съм си изготвял през всичките години, с три кръста. Утре няма да пиша нищо в дневника си, защото утре се навършват петнадесет години от смъртта на моята Раббадах.

Понеже утре ще почивам, а неспокойствието ме подтиква час по-скоро да довърша дневника, ще опитам днес да приключа с описанието на трагичните събития, стоварили удар след удар върху Аугх и неговата владетелска фамилия...

Когато се пробудих за пръв път от моето безсъзнание, беше нощ. Като че бях сам в стаята. Завесите на леглото ми бяха дръпнати и през тях върху постелята ми падаше светлината на една лампа. Трябваше ми време да си спомня какво се бе случило. Една силна болка в гърдите и рамото призова в паметта ми последните събития.

В този момент една сянка се придвижи между мен и светлината. Завесата се разедини, появи се една бяла ръчица, а сетне един лик, чиято красота ме заслепи и аз спуснах морно клепки върху очите.

Беше бегумата. Тя ме сметна за още в безсъзнание и ми наля в устата някаква крепителна напитка. После подсуши потта по челото и страните ми, при което почувствах лъха от нейните устни. Не можах да се сдържа, трябваше да отворя очи.

Тя го забеляза и отскочи назад с възклик, съдържащ и уплах, и радост.

— Раббадах!

— Ти се събуди, ти отново говориш!

— Колко дълго съм спал?

— Пет дни.

— Пет... дни!

Стори ми се невероятно, имах чувството, като че съм затворил очи едва преди час.

— Да, пет дни. Ти беше много болен.

— И... ти си при мен!

Тя се изчерви.

— Никой не бива да го знае. Знаят го само лекарят, твоят слуга и Аймала.

— Аймала! Коя е тя?

— Жената на брат ми.

— Която, а-а, която бе съборена заедно с теб?

— Да, тя. Тя беше вече при теб. Ти ни спаси живота и ние нощем с драго сърце се грижихме за теб. Не го споменавай пред раджата! Умори ли се?

— Не. Къде е генерал Хартли?

— Замина си още в деня, в който ти ни спаси.

— Той ще се върне с войска, а Аугх не е въоръжен. Боже мили, зърни ми здравето и силата!

- Успокой се! Ти не бива да се вълнуваш. Ох, а пък ни беше забранено да говорим с теб при събуждането ти. Трябва да помоля лекаря за извинение и веднага да го пратя при теб.

— О, остани! — рекох с умоляващ глас, ала тя излезе бързо от стаята. И след няколко минути аз отново заспах.

Това беше оздравителен сън, който, както е известно, трае дълго. Когато се събудих, вече се чувствах толкова укрепнал, че станах и се облякох без чужда помощ. Но тъкмо се канех да отворя вратата, за да се отправя към парка и влезе раджата.

Той ме погледна учудено и поклати глава.

— Радвам се, че почти си се възстановил, но трябва още известно време да пазиш стаята. Гърдите ти тежко пострадаха. Ти си герой и аз трябва да те пазя.

— Аз до кончината си ще бъда край теб.

— Благодарен съм ти и мога да те ползвам дори ако лежиш болен в кревата.

— Как бих могъл сега да ти служа?

— Със съвета си. Англичаните приближават границата ни.

— Ах! Вече?

— Проклети да са! Всичко е било подготвено за война още преди лорд Хартли да дойде при мен. Делегацията е била пратена само с цел да изтръгнат насила от мен повод за враждебни действия. И им се удаде.

— Многобройни ли са?

— Толкова са много, че само с помощта на съседите мога да им изляза насреща. Аз веднага им пратих вестonosци.

— А твоите войни?

— Всички са свикани под оръжие. Ох, де да имах артилерия!

— Ще имаш!

Раджата подскочи удивено.

— Аз? Откъде?

— Ще я отнема от англичаните и ще ти я докарам. — Беше ме обхванал боеви патос. — Дадеш ли ми необходимите войни, ще унищожа англичаните със собствените им оръдия!

— Колко топа ще са ни нужни?

— Това сега не мога да знам. Но ще се ориентирам. Нямам право повече да съм болен, трябва да се бия за теб, за себе и за... Аугх!

Вместо последната дума насмалко да дойде друго име на устните ми.

— Но ти си още твърде слаб!

— Не, вече не съм слаб. Погледни! Болен ли съм?

Взех шпагата от стената и я развъртях вихрено с такава сръчност над главата си, че действително никой не би предположил в мен човек, току-що възкръснал от смъртта.

— Е, добре — рече раджата. — Аз се нуждая от теб и поради това ще престъпя повелите на лекаря. Ела при мен да участваш в

съвещанията ни!

Когато пристъпих в дивана на раджата, видях събрани всичките му съветници. Бях поздравен с дълбоко уважение и скоро установих, че дворецът е превърнат в главна квартира, в която през минута пристигаха доклади и излизаха заповеди.

Всички намиращи се на разположение бойци бяха вече пратени срещу приближаващия враг. Досегашните приготовления признах, при положение че можеше да се разчита на помощта на съседните държави, като правилни. Помолих за позволение да тръгна незабавно към армията, за да предприема една по-голяма рекогносцировка, от чийто резултат щеше да зависи по-нататъшното.

Желанието ми беше удовлетворено. Махараджата искаше после самият да се присъедини към войската, за да поеме главното командване.

По време на тези свещения се бе свечерило. Щях да напусна столицата в полунощ с двеста новопристигнали конници. Когато се подготвих за ездата, реших за пръв път да се възползвам от разрешението на Раббадах да я навестя.

След като се уверих, че няма да бъде потърсен от раджата, се запромъквах към градината и благополучно стигнах до къошка в женското отделение. Дадох сигнала. Отвътре тутакси прозвуча гукането на гургулица.

Изкачих с разтуптяно сърце малкото стъпала и стъпих в едно осмоъгълно помещение, обзаведено с разкош, мислим само за един ориенталски княз. Върху бухналата кадифена тапицерия седеше едно същество, слязло сякаш от небесата на Мохамед, за да възплъти най-изисканите представи за красотата. И един майстор сред живописците не би могъл да магьоса тази жена върху ленено платно; никой поет, та казал се той и самият Хафиз^[12], не би съумял да възпее подобаващо този божествен лик. Тя ме посрещна с пленителна усмивка и ми подаде ръка.

— Знаех, че ще дойдеш.

— Откъде?

— Чух през решетката вашите съвещания. Седни!

Заех място до страната ѝ и тя позволи да задържа ръката ѝ в своята.

— Да не ни изненада някой? — попитах.

— Няма. Аз съм разставила слугините си и те ще ми дадат сигнал, ако някой дойде.

— Ще имам ли време да напусна къошка?

— Не е нужно. Къошкът има само това единствено помещение, но при все туй крие едно сигурно скривалище. Той е построен като прибежище срещу всяка опасност за владетеля и неговата фамилия. Към войската ли тръгваш?

— В полунощ.

— Ти тържествено ми обеща да бъдеш искрен с мен. Кажи ми тогава направо, да се страхувам ли за Аугх, или да се надявам!

— Още нито едно от двете. Когато приключа с разузнаването си, ще ти отговоря. Дали няма да се излъжем в съседите?

— Аз мисля, не.

— О-о, англичаните са умни и хитри и умеят с пари и бляскави обещания да заслепят и някой иначе непоколебим съюзник. Би било страшно, ако, докато сме потеглили срещу тях, Аугх бъде нападнат от друга страна.

— Ще се браним.

— С какво?

— Със собствените си ръце!

— Вярвам ти. Но вие ще умрете още преди да сме могли да ви доведем помощ.

— Да умрем? — Тя поклати глава. — Не. Този къошк ни предлага сигурно убежище.

Аз хвърлих изучаващ поглед из помещението, ала не можах да открия нищо, което да подкрепи това твърдение. Тя се усмихна и рече шеговито:

— И цял Аугх да бъде оплячкосан, ти при все това ще ни намериш тук ведно със съкровищата, та дори и в случай че къошкът бъде изгорен. Необходимо е само да повикаш името ми и да дадеш сигнала на бюлбюла.

— Е, добре, това ме успокоява, макар да се надявам, че толкова далеч няма да се стигне. А сега трябва да си вървя. Полунощ е близо.

Тя също се надигна и разви пояса от хълбоците си.

— Ти ще се биеш за нас и... също за мен. Вземи този шал, нека той носи оръжието ти и ти бъде талисман във всяка опасност!

— Няма ли да ме издаде пред раджата?

— Раджата не го знае, носи го спокойно!

Тя уви скъпоценния дар около кръста ми и ми подаде после десница за сбогом.

От вътрешно вълнение аз едва бях в състояние да говоря и само прогъгнах:

— Сбогом!

Кьошкът остана зад мен, а половин час по-късно, след като се бях сбогувал с раджата, напуснах града. Князът ми беше поверил най-добрия си кон и аз препуснах начело на малкия отряд на изток.

Силните коне се носеха в тръс по ширната равнина. Трима ездачи се канеха да минат край нас.

— Стой! — извиках — Накъде?

— Към Аугх — гласеше отговорът.

Тримата ездачи различиха сега, че си имат работа с цял отряд, и спряха конете.

— При кого?

— При махараджата.

— Откъде?

— От полесражението.

— От полесражението? Ах! Сражение ли вече е имало? Навярно имаш предвид някоя среща, малко стълкновение!

— Не, сражение.

— Какъв изход имаше то?

— Англичаните победиха. Те дойдоха по-бързо, отколкото си мислехме. Напристигаха от всички страни, а ние бяхме само конница, без топове и пълководец. Войските на Аугх са унищожени, разпилени по всички ветрове. Вие кои сте?

— Аз съм военният министър на владетеля и исках да дойда при вас.

— Ох, сахиб, не си мисли, че сме се проявили като страхливци! Виж раните ни! Ние се бихме храбро, ала не можахме да се противопоставим на враговете.

— Вярвам ви. Тези британци ни нападнаха по вероломен начин, преди още да сме съумели да се екипираме за битката. Къде стана сражението.

— При Собрах.

— Колко е далеч това оттук?

— Дотам имаш да яздиш осем часа, ала ние сме яздили, за да занесем бързо вестта, само пет часа.

— Кога започна битката?

— Днес следобед.

— Значи англичаните са отдалечени приблизително на девет часа от столицата. Побързайте натам и кажете на раджата, че ще опитам да събера около себе си разпръснатите из околността на полесражението, за да покрия с тях столичния град. Сбогом!

Вече се канех да продължа ездата с ускорена бързина, когато ме задържа възклик на ужас.

— Какво има?

— Виж огъня там на запад, сахиб!

Погледнах назад. Точно в посоката, от която идвахме, хоризонтът се бе зачервил — първо само една тясна ивица, после обаче явлението възприе, изкачвайки се все по-високо и по-високо, един обхват, който си беше за плашене.

— Това е някакъв страхотен огън! Това е пожарът на голям град!

Във вътрешността ми нещо заклокочи. Пред мен едно изгубено сражение с пръсната войска, а зад мен... Боже Господи, да, там не можеше да гори нищо друго освен столицата Аугх. Смуших коня с шпорите, от което той се изправи с цвилене на задните крака.

— Обръщайте! Назад! Аугх е нападен и подпален! Препускайте, колкото могат да тичат конете, и се дръжте вкупом!

Това даде езда, сякаш пъкълът се бе отвързал подире ни и ни преследваше. Беше ни необходим само половин час за изминаване два часа дългото разстояние. Колкото по-близо стигаме, толкова по-ясно различавахме, че не бяхме се излъгали. По-голямата част от града бе обхваната от пламъци. Това не можеше да е последица само на отделно избухнал пожар.

— Какво се е случило? — попитах първия срещнат.

— Султанът на Симоре нападна Аугх, а от запад настъпва раджата на Камоох.

Изскърцах зъби.

— Едно отдавна подготвено и грижливо държано в тайна вероломство! Къде е Мадрур Сингх, махараджата?

— Никой не знае, никой не го е виждал.

— Врагът силен ли е?

— Наброява хиляди мъже.

— Хайде, напред! Кой ще дойде с мен да спасим раджата?

— Всички ние!

— Браво! Заемете широк фронт! Всеки от срещаните бегълци да бъде спрян и да ни следва!

Отрядът прогърмя нататък и когато се намирахме в непосредствена близост до града, вече броеше около четиристотин добре въоръжени мъже.

— Сега право към двореца на раджата! Напред!

Аз начело, другите плътно зад мен, нахлухме като буря в града.

Врагът за щастие вече не се състоеше в пълни войскови корпуси, а се бе разпилял да плячкосва. Само тук и там отекваше някой изстрел или малък отряд се противопоставяше на безстрашните пред лицето на смъртта спасители, ала такива препятствия просто биваха прегазвани с конете. Моето животно доказва, че има благородна кръв.

Колкото по-близо стигахме до двореца, толкова по-многоброен ставаше врагът, а пред самата постройка се водеха ожесточени двубои.

— Ура, удряй и вътре! — извиках аз, вдигнах коня на задните крака и размахвах сабята.

Врагът първо отстъпи изненадан, но като разбра с какъв малък брой противници си има работа, поде убийствен куршумен огън, който тутакси започна да разрежда хората ми. По бързо прекосените улици известен брой от тях бяха вече паднали, ала сега като че бяхме обречени на пълно унищожение.

Видях в двора да се бият скупчени няколко слуги. Като сатана профучах през портата и разпилях противниците им.

— О, сахиб, ти си пак тук! — прозвуча насреща ми.

— Къде е раджата?

— Към градината.

— А харемът?

— С него.

— Бягайте и вие нататък! Нийде другаде няма спасение!

Без да слизам, препуснах нагоре по стълбите, през широкия коридор на двореца, където проснах неколцина врагове и после навън в градината. Тук също се кършеше битка и току прокънтяваше яростен или победен крясък. Раббадах бе споменала някакво прибежище в

къошка. Махараджата трябваше да се намира там, в случай че беше още жив.

Къде поваляйки, къде прегазвайки отделните противници, аз се добрах до женското отделение на градината. Тогава зад мен прозвуча пръхтенето на коне. Огледах се. Петима от верните ми хора ме бяха последвали и ме настигаха. Без да зачитам великолепно устроените градински площи, аз се устрех при сиянието на горещия дворец право към къошка. Там из един път заковах коня си. Пред мен лежах два трупа — на мъж и жена. Веднага разпознах махараджата и неговата съпруга Аймала.

Двамата мъртъвци бяха надупчени от куршуми и прободания. Но какво беше станало с бегумата?

— Приберете тези трупове! Вдигнете ги!

След тази повеля навлязох помежду няколко живи плета и достигнах малката открита площадка, на която бе съграден къошкът. Каквото съгледах там, отново ме хвърли в ужас.

На едно от стъпалата към къошка стоеше Раббадах с един закривен скиримар и се отбраняваше според силите си. Не беше ранена, бяха я поцадили. С каква цел, това веднага щях да видя. Двамина врагове тъкмо я хванаха и ѝ изтръгнаха оръжието.

— Къде е съкровището на махараджата? — ревнаха те.

— Търсете го! — отвърна тя спокойно.

От трийсет гърла отвърнаха крясъци на ярост и заплаха.

— Ти си бегумата. Ти знаеш къде се намира съкровището. Кажете го, инак ще умреш посред хиляди мъчения!

— Измъчвайте ме!

— Е, хубаво, запалете ѝ на първо време тюрбана!

Тя беше здраво уловена от петима, а шести домъкна една главня, за да превърне в реалност страховитата закана.

— Раббадах!

Само този едничък вик наддадох, сетне вече бях сред враговете, които отстъпиха изненадано. Възползвах се от този миг.

— Горещ при мен!

Два остри саблени удара, рязко обръщане коня на задните копита, една бърза хватка... любимата лежеше пред мен върху животното. Същевременно се появиха петимата ми придружители,

двама от които с трупите на махараджата и съпругата му пред себе си.

— След мен, през зида в реката! Напред!

Като в дива хайка се понесохме нататък. Знаех едно ниско място на зида, което един добър ездач би трябвало да може да прелети. Препуснах изпървом обратно в мъжкото отделение на градината и после право към това място. Другите ме следваха.

— Раббадах, не се плаши! Ще скочим в реката!

Вдигнах врания кон и пъргавото животно прелетя като стрела над зида сред талазите на голямата река. Още пет също така успешни скока, след което се насочихме към отсрещния бряг, който достигнахме необезпокоявани, макар три от конете да имаха да носят двоен товар.

— Сега накъде, сахиб? — попита един от мъжете.

— Слезте и позволете първо на конете да си отдъхнат! За кратко време тук сме в безопасност. Предстои ни усилна езда и трябва още веднъж да преминем реката.

Слязох с Раббадах и другите ме последваха, държейки се на почтително разстояние от нас. Бегумата беше вир-вода, но при климата на Индия това нямаше значение. Без да обръща внимание на капещите дрехи, които плътно обгръщаха снагата ѝ, тя се хвърли към трупите на брата и снахата, оросявайки ги с горещи сълзи.

После притъпи към мен и ми подаде ръка.

— Ти беше заминал. Как се върна като спасител в тази ужасна беда?

— Видях заревото на огъня и заподозрях какво се е случило. Затова се върнах.

— Благодаря ти! Всичко ли е изгубено?

— Всичко! Англичаните в следобеда ни разбили съкрушително, султанът на Симоре е взел Аугх, а от запад е нахлул раджата на Камоох.

Тя склучи ръце и замълча. После вдигна десница към небето. Стоеше подобно някое неземно същество, озарено от пламъците на горещия град.

— Проклети да са инглите! Те лъжат и мамят, опожаряват и горят, плякосват и убиват, проклетие за тях, хилядократно проклетие!

Възникна мрачна пауза. Сетне аз попитах:

— Какво стана днес след сбогуването ми? Разкажи ми!

— Сега не! Сега не мога да мисля, не мога да разказвам, мога само да проклинам, да проклинам тези ингли и дяволите от Симоре и Камоох, които лицемереха приятелство пред нас, а пък са се умилквали около врага, за да се доберат до богатствата ни. Никой могул, шах, султан и раджа няма такива съкровища като махараджата на Аугх... Това те знаеха, но няма да ги получат. Махараджата на Аугх, най-благородният и справедлив от царете, е мъртъв, предаден от англичаните и вероломно убит от своите „приятели“. Неговите съкровища принадлежат на бегумата и никога няма да паднат в ръцете на онези, заклевам се в духовете на двамата убити, лежащи тук пред нозете ти!...

Не мога да продължа писането, прекалено възбуден съм. Имам чувството, сякаш виждам пред себе си вторачените очи на убития махараджа и съпругата му. Те не ми дават покой.

Трябва да стана и изляза до морето. Може би после, когато бушуването на прибоя закънти до ухото ми, бледите сенки, призвани от разказа ми, ще се отдръпнат от мен и възбудените ми нерви ще се успокоят. Вдругиден възнамерявам да продължа с писането.

От този „вдругиден“ вече минаха четиринадесет дни.

Деня на смъртта на моята Раббадах прекарах, както през всичките години, до нейния ковчег. А после... после ме връхлетя старият копнеж с непреодолима сила, копнежът по избавлението от моя затвор. Отново сторих същото, на което преди много години се бях отдавал в отчаянието си — в продължение на осем дни седях от ранно утро, когато слънцето изплуваше на изток от морето, до настъпващата нощ на най-високия връх на острова и насочвах корабния далекоглед по безкрайната шир. Копнеещите ми очи обследваха всеки цол ширина за някоя точка, която би могла да се въплъти в платно, хиляди пъти може би подскачах с разтреперани нозе, когато слънцето ме залъгваше с някой преливен отблясък като гонено от вятъра ветрило и хиляди пъти тупвах пак разочарован на земята. А когато настъпваше вечерта, домъквах планина от сухи дърва на върха и поддържах цялата нощ грамаден огън, който сигурно не би се изплъзнал на никой съд, намиращ се в кръг от петдесет мили. Защо постъпвах така? Години наред копнежът бе стоял край мен и ме бе съпътствал на всяка стъпка.

Той си лягаше с мен и на заранта заставахе бодро до постелята ми, докато сянката му полека-лека потъна в едно море от разочарование и последната надежда се разби в подмолните скали. И сега аз стигнах до познание, че копнежът все пак не е умрял. По-жив от всякога се възнесе той от своя гроб сред вълните. С бистри очи застана пред мен, сочейки с пръст на запад, на запад, където се намира моето отечество, на запад, където прекарах в мечти своето детство и където зная едно място, което някога е било моя родина... което и сега е още моя родина.

Резултатът от взирането ми, продължило осем дни, не бе по-успешен от всичките години насам. И късче от платното на някой кораб не бях мярнал. И все пак, когато слязох накрая, уморен от озъртането, при колибата си, по никой начин не бях така обезсърчен, както по-рано. Вярно, аз бях повече от всякога убеден, че да се надявам на освобождение отвън, означаваше още двадесет и три години напразно да чакам. А толкова дълго не бих бил в състояние да издържа в моята самота. Но какво пък ми пречеше да разкъсам оковите и със собствени сили да подиря освобождението, щом като никой друг не можеше да ми помогне? Чувствах се все още достатъчно силен да опитам рискованото начинание. А не ми ли се удадеше, то нали в крайна сметка бе все едно дали трупът ми ще лежи на дъното на морето, или ще изтлее в някой ъгъл на моя остров. И докато този план възприемаше в мозъка ми по-определени форми, сам се чудех, че идеята през всичките години ми се е виждала нереализируема. Докато моята Раббадах бе все още жива, имах извинение, защото за никаква награда не можех да я подхвърля на опасностите на едно такова безумно рисково дело. А сам да предприема опита и да се отделя от жена си, също толкова малко бях готов да го сторя. Но после, когато моята Раббадах си бе отишла от мен и самотата заметна върху мен своето безотрадno наметало, поне тогава трябваше да ме споходи идеята. Смъртта на съпругата ли ме беше толкова обезкуражила и изчерпала цялата дееспособност на моите мускули? Сега, когато записвам това, стигам до съзнанието, че тук на острова съм станал различен от онова, което бях в Индия. Колко често Раббадах, моята жена, ме тешеше и крепеше в часовете на униние, което нерядко ме връхлиташе. Без нея и без спомена за нейната силна, героична женственост отдавна да съм извършил самоубийство като моя

злостен предшественик. Тя ли е тази, която ми казва сега да строша оковите си и възкресява надеждата в гърдите ми?

Когато си легнах на осмия ден да почивам, в моя дух бе твърдо залегнало решението да напусна острова и да потърся пътя си през безбрежната водна пустош обратно към... хората!...

На следващата утрин потеглих призори със секирата и триона, за да започна строежа на платноходка.

Аз не съм моряк, още по-малко корабостроител, но съм учил да майсторя лодка и разбирам от конструкцията на съд, от каквото се нужда. Днес благослових часа, в който реших да взема с другите неща на острова също капитанската библиотека и корабните инструменти. Изпървом ги отминавах нехайно, защото от боравенето с тези инструменти си нямах: никакво понятие, още по-малко разбирах странните неща, за които ставаше дума в книгите на капитана. Но когато отплавах за последен път с лодката до останките на разбития кораб, се смилих все пак над тези вещи — по-малко заради ползата, която щях да имам от тях, а повече заради голямата им стойност. И не се разкайвах, че съм ги взел. В безкрайните дни на самота толкова често се бях зачитал в книгите, че знаех съдържанието им наизуст. Те ми бяха помагали да отмахвам смъртната скука и ме поставяха в състояние доста точно да мога да определя местоположението на моя затвор. Сега знаех, което по-рано ми беше безразлично, че островът лежи на 92° 14' източно от Гринуич и 9° 37' южно от Екватора, и сега мога не само да отлича топлатното от брамплатното, но и познавам всички други неща, които ще ми бъдат добре дошли, надявам се, когато спусна един ден от стапела собственоръчно построената барка.

Преди всичко вярвам да знам в какво съотношение трябва да се намират отделните части на една годна за мореходство лодка. Старата корабна йола естествено вече не я бива, тя прогни и тече и аз бих ѝ се доверил най-много за едно плаване за разходка из спокойните крайбрежни води и от вътрешната страна на рифовете. По-рано излизах сегиз-тогиз в открито море и обхождах моето малко царство. Но тези времена отдавна бяха отминали — сега един подобен опит би означавал игра със смъртта.

На острова ми растат множество хлебни дървета с представителна обиколка. Едно от тях подбрах за моята цел. То притежаваше диаметър повече от метър и половина и растеше на доста

голямо разстояние от брега. Беше немалка задача да поваля шестнайсет метра високия дървесен исполин. Но каква радост, когато най-сетне, след четиринайсетчасов труд той лежеше в краката ми. На следващия ден отрязах короната и после се залових да придавам с брадвата желаната форма. Така, както в последните дни, не бях работил от времето, когато трябваше да подслоня на острова корабния товар. Режех и одялвах, сечах и дълбаех, мерех и изчислявах и едва намирах време да се храня. После смъкнах до брега на валци обдялания на грубо труп. Но и с моите сили бях на края си.

Днес е неделя, затова няма да работя. Впрочем не бих и бил в състояние, понеже се чувствам като разпънат на чекрък от необичайната и напрегната работа. Ето защо възнамерявам да използвам свободното време на днешния почивен ден за продължаване на записките си...

В северната част на Аугх се простира в продължение на часове покрай брега на Ганг гъст, почти непроходим от увивните растения вековен лес.

Само няколко тесни пътеки водят през тази гора до средата ѝ, където лежат руините на индийски храм, с които са в състояние да се мерят само развалините от циклопските храмови постройки на Ява.

В ранното утро след нападението на Аугх шестима ездачи и една ездачка следваха тясната змиевидна пътека, водеща откъм столицата в гората от колеах.

Начело яздех аз, някогашният лейтенант на английска служба и последният военен министър на махараджата Мадрур Сингх. Следваше ме Раббадах, бегумата на Аугх и после идваха петимата ездачи, двама от които държаха по един труп пред себе си на коня.

— Бил ли си вече веднъж тук? — попита бегумата.

— Никога! — отвърнах аз.

Тя беше изплашена, личеше ѝ.

— И претендираш тук да ни намериш сигурно прибежище?

— В тази гора и тези руини аз имам един могъщ приятел.

— Къде можем да го намерим?

— Не зная, но скоро ще го науча.

Разговорът отново секна, докато стигнахме едно място, където втора пътека се откриваше към първата и тази сега придоби почти двойна ширина. Тъкмо бяхме достигнали мястото и от гъсталака пристъпиха някъде към двайсетина диво изглеждащи мъже. По поясите им висяха страшните, на мен толкова добре познати примки. Раббадах нададе вик на ужас.

— Фанзегари! — изрева следващият я ездач.

Той се плъзна от коня и изчезна в хаоса от увивни растения; другите четирима незабавно последваха примера му. Дори конете си зарязаха.

— Стой! — извика най-предният от мъжете. — Кои сте вие?

— Приятели — отговорих аз спокойно. Извадих крокодилския зъб и го показах.

— Ти си приятел. Коя е тази жена?

— Това мога да кажа само на онзи, който ми даде този знак и при когото искам да отида.

— Как се казва той?

— Не ми назова името си.

— Това те прави подозрителен. Слизайте и ни следвайте! Я гледай, два трупа! Каква е работата с мъртъвците?

— Искаме да ги погребем тук.

— За тая цел има други места. Впрочем ти си ингли или франки, защото при нас труповете биват изгаряни. Ти ми ставаш все по-подозрителен. Хайде, напред!

Бяхме взети от фанзегарите по средата и сега продължихме да следваме пеша пътя, докато стигнахме до едно свободно от високи дървета място, на което можеха да се съгледат гигантските каменни масиви на някогашния храм.

Хората бяха водили конете след нас и ги вързаха.

— Елате нататък! — повели водачът.

Той ни поведе помежду огромните скални късове и останки от зидове към един ходник, който продължаваше под земята. Вървахме опипом в мрака, додето водителят спря.

— Чакайте тук! Не знам дали ще мога бързо да се върна.

Най-много три от крачките му можаха да се чуят, после стана тихо.

— Ами ако ни изостави тук, за да не се върне никога! — прошепна Раббадах.

— Не се безпокой! Ние сме в добри ръце.

— Знаеш ли го със сигурност?

— Толкова сигурно, както бих предпочел хиляди пъти да дам живота си, преди косъм да позволя да падне от главата ти. Чуй!

Зидът, на който се бяхме облегли, не можеше да е много дебел, защото сега доловихме крачките на много хора и жуженето на приглушените им гласове. Същевременно се разнесе миризма, приличаща тази на смолата. И внезапно се извиси висок, отчетлив глас:

„Слез от твоите свещени висини, къде си ти в скритост тронуваш; да видим, о, Шива, позволи ни, че ти при нас все още поменуваш!

Бива ли слънцето ти да помръкне от висотите на Чаломандела^[13], и в забвение си да погине в Джалауа^[14] звезда ти избледняла?“ Веднага разпознах този глас — беше на стария фанзегар, дето ми даде знака.

— Това е приятелят, който ще ни закриля — успокоих Раббадах.

Гласът междувременно продължи:

„Строши на гроб си скалната обвивка, от склеп, о, Калидан, се въздигни, при Тхуда, дет’ копнеещо те вика, ела в обилие и сили прежни!

Да спи ли браминът трябва да отиде със сакунтала в ръката наподир, отрък’ магията ли не му иде, коят’ го единява с твой мир?

Възвисява от царството облачно могъщия си гръб Хималая и главите на гигантите смирено поглеждат нагоре към Извечния.

Слави го на морето вълната мощна, коят’ се на Курачиския бряг разбива, и на кораба във дията шумна при звездния зрак за него разказва.

Слави го на сюикронга гласа, долитащ гръмливо от джунглата, когат’ на дивата победа в беса лапи ноктести вкопчава в плячката.

Слави го на планината халата огнена, коят’ сърце всяко с ужас изпълва, когат’ от гърловина си бездънна море пламъчно бездната бълва!“

— И това е един фанзегар, убиец? — подпита бегума. — Той говори като поет.

— Той е станал фанзегар, понеже навремето Таму му е иззел всичко. И при все това едва ли някой източен или западен стихоплетец би могъл да го надмине! Случай!

Нататък прозвуча:

„И господар е той: от Ледената страна, къдет’ се Лена към морето разлива, надалеч до скалистата бреговина, на Яху^[15] се дет’ дивакът изплъзва.

И господар остава: в звездния рой съзираш дирята му величава; нога му почива в вселенския безкрай и закона негов е природата.

Да си наближава с пагубни вихри от запад буреносната нощ, нека все си тя облаци тюрми, Хиндукуш ще разбие нейната мощ.

Омаломощени се вихрите къдрят с дъх хладен като вечерен повей на Персийско море от водите и шептят сега на Пенджаб полята в нежен люлей. Кога алмеата^[16] изтихо песни на нощната Бование припява, отеква в гхаутите^[17] смълчани звукът гръмък на тръбата бойна.

Уханните тханакски полета стъпкват с желязно копито конете; фанзегарът побягва в гората пред победния вик на враговете.

На Ганг вълните трябва да ги носят до свящото място^[18] чак на Шива и техните огнени лодки прогонват животните свещени на Бога.

Насетне се с наметка празнична за един друг Бог наставлява и от тълпата лесно подводима мъжът от Фалестхин^[19] се божествява.“

Не можахме да чуем по-нататък, защото фанзегарът, който ни бе оставил тук, се върна, но не от поетата преди малко посока.

— Следвайте ме по-нататък!

Закрачихме бавно след него, докато стигнахме едно каменно стълбище, водещо нагоре до подобен ходник. Този взе закривено направление и при излаза си бе изпълнен с пушек. Сега стъпихме в

едно арковидно разширение, от чиито каменни перила можехме да надзъртаме в значителна дълбочина.

— Седнете тук! И издадете ли звук при това, което видите, ще се сгромолите долу! — заплаши водачът.

В задната част на галерията се протегляше дълъг каменен перваз, на който бяха заели места дванайсетина-петнайсет тхаги, готови очевидно да изпълнят тази закана.

— Можем ли да разговаряме тихо помежду си?

— Да.

— А можем ли също да приближим до перилата, за да видим какво става там долу?

— Даже сте длъжни да го сторите, та да ви е ясно какво ви чака, в случай че не сте наши приятели.

Аз пристъпих напред и бегумата последва примера ми.

Съгледахме пред нас едно високо, сформирано от огромни каменни зидове, катедралоподобно помещение, в чийто заден план ние се намирахме на нещо като чардак. Долу в кораба на тази катедрала коленичеха пред един каменен олтар някъде към двеста мъже, всеки от които носеше факла. Оттук мирисът на смола и пушекът. Тези мъже можеха да се разпознаят по оръжията като тхаги и най-вече фанзегари, защото в екипировката им преобладаваха копринената примка и ужасният закривен нож.

Между тях и олтара крачеха може би двайсетина вързани персони, всички носещи английска униформа. Аз се загледах по-внимателно и попитах бегумата:

— Виждаш ли пленниците?

— Да. Те са англичани.

— Погледни двамата вдясно в предната редица, но... бъди предпазлива и мирувай!

Тя показа, че ги е познала.

— Лорд Хартли!

— И ротмистър Мерикур!

Тогава приближи фанзегарът, който ни беше довел.

— Виждам, че разпознахте пленниците!

— Да.

— Тогава вие сте изгубени, защото принадлежите към тях.

— Те са наши врагове!

— Блазе ви, ако е така!

— Как бих могъл като ваш враг да се добера до този знак?

— Може да си го намерил или откраднал.

— Щях ли да се осмеля тогава да дойда насам?

Той ме изгледа с подозрение и се оттегли после безмълвно. Там долу до олтара стоеше фанзегарът, от когото бях получил крокодилския зъб. Речта му бе свършила.

Той даде знак с ръка и всички тхаги се надигнаха.

— Учениците напред! — повели. Трима мъже пристъпиха към олтара.

— Вие трябва да изпълните първия си истински номер. Упражнявахте ли се прилежно по чучелата?

— Да! — прозвуча от три гърла.

— Покажете тогава какво сте научили!

Един от пленниците беше сграбчен и замъкнат пред олтара. Първият новак пристъпи към здраво държания от трима тхаги мъж и се престори, сякаш искаше да го погледне в лицето. В миг обаче му метна копринената примка на главата.

Аз улових бегумата за ръката, иначе тя сигурно щеше да нададе крясък при гледката на убийството.

— Трябва да седна — прошепна тя.

— А аз ще гледам да изтрия тук — отговорих. — Може би за пръв път се позволява на европейец да наблюдава една такава жертва на тхагите и аз съм задължен към човечеството да събера сили и бъда свидетел на това пъклено зрелище.

Вероятно минаха два часа, преди да отстъпя назад до седалката, и през това време ужасяващи предсмъртни хъхрения бяха намирали път до нашата „ложа“. Последните осъдени бяха Мерикур и генерал Хартли.

И тогава най-сетне се надигна пак нашият водач.

— Сега майсторът разполага с време. Елате!

Той ни съпроводи по един ходник, който водеше все надолу и накрая излезе на открито. По една виеща се между скални блокове пътека достигнахме от другата страна на храма отново при конете. Сега майсторът дойде в съпровод на двайсетина свои подчинени. Разпознах го веднага и той мен също.

— Ти тук? Чух, че един мъж и една жена много желаели да говорят с мен, но че това си ти, не помислих, понеже на стъпалото нямаше знак.

— Твоите хора ни плениха, преди още да сме стигнали при храма. Бих желал да ти изложа една молба.

— Молба? Към фанзегара? Говори!

— Виж този мъртвец!

Снех кърпата от лицето на трупа, фанзегарът приближи, ала тутакси отскочи назад.

— Мадрур Сингх, махараджата! Кой го уби? Ти идваш да изискваш отмъщение и аз ти се заклевам, че ще го получиш!

— Погледни втория труп!

— Коя е тази красива жена?

— Съпругата, щастието на махараджата. Убили са я до страната му.

— Това ще бъде десетократно отмъстено! Ами коя е жената тук до тебе?

Принцесата повдигна малко шала, който забулваше лицето ѝ.

— Аз съм Раббадах, бегумата на Аугх.

— Бегумата! Мъже, коленичете бързо и целунете подгъва на дрехата ѝ! Тъй! А сега кажи, кой умъртви махараджата и неговата жена?

— Ние не знаем убиеца — отговори Раббадах. — Това се случи вчера вечерта по време на завземането на Аугх.

— Сънувам ли? Столицата е завзета?

— Да.

— Невъзможно! В следобед бяхе сражението при Собрах и инглите няма как да са били вечерта в Аугх, толкоз повече че аз плених техните предводители, за да ги накажа за измяната спрямо махараджата.

— Не бяха англичаните това, а султанът на Симоре.

— Тогава той е убиецът на махараджата, все едно кой е извършил деянието! Вечерта аз плених инглите и през нощта ги докарах тук. Мислех, че ще бъда полезен на махараджата чрез страха, който щеше да се породя в техния стан при забелязване липсата на предводителите. А сега значи така стоят работите! Аугх принадлежи на султана на Симоре?

— И навярно също на раджата на Камоох, който вечерта вече се намираше в настъпателен марш.

— И той ли! Тогава той също е убиецът на нашия махараджа. Те ще има да се каят за това! — Обръщайки се към бегумата, той прибави: — Каквото заповядаш, сахиба, това ще стане!

— Моля те най-напред да се погрижиш за съхраняването на тези двама мъртъвци.

— Не желаш ли да ги изгориш?

— Мога ли да ги изгоря сега с цялата тържествена церемония, подобаваща на махараджата на Аугх?

— Можеш, сега къде по-добре отколкото по-късно.

— Как? На кое място и по кое време?

— Предостави това на мен, сахиба! И какво ще заповядаш още?

— Не знаеш ли някое място, където бихме могли да се скрием за известно време с този верен приятел на моя брат? Враговете се домогват до неговия и моя живот.

— Елате! — подкани ни той без забавяне.

Поведе ни покрай храма навътре в гората. След приблизително десет минути спряхме пред втори, но по-добре запазени руини.

— Досега ти беше само в предстройката, сахиба — поясни той. — Тук е същинският храм. Хората ми познават отделни части от него, но като цяло е познат само на мен и моя син. Той пребиваваше вчера в Аугх, Ако не е вече жив, горко на убийците му!

Изкачихме се до една може би тридесет метра широка колонада и влязохме във величавия паметник на строителното изкуство от време, лежащо хилядолетия преди настоящето. Из тези огромни зали на човек му се струваше, че прилича на някоя мравка, забъркала пътя си в Кьолнската катедрала.

Майсторът нямаше време да се задържа с обяснения. Той вървеше с бързи крачки и ние го следвахме до... но стоп! За тези неща моят дневник трябва да мълчи. Защо, това скоро ще схване онзи, в чиито ръце попаднат тези листа.

И тъй, стигнал до едно място, той натисна някаква каменна плоча, която за наше удивление веднага се отвори. Зад нея се разкри стълбище.

— Там горе ще бъде вашето жилище. Запомнете мястото, което докоснах, и ме следвайте!

Изкачихме низ от стълбища и стъпихме после в един ярко осветен ходник, към който се отваряха дванадесет врати, чиито отворстия бяха затулени с рогозки.

— Тук някога са били жилищата на жреците — обясни той. - Заповядай, сахиба, колко помещения искаш да имаш! Останалите ще принадлежат на твоя закрилник.

— Нека първо ги видя! — помоли Раббадах.

Ние влязохме, за да се възхитим на дванадесет стаи, така подредени по китайски, малайски, индийски или европейски маниер, че и княз не би се посвенил да живее в тях.

Бегумата изпляска ръце.

— Какво великолепие! Кой е обзавел тези помещения?

— Аз — отвърна майсторът със самочувствие.

— Но за кого? Той се усмихна.

— Аз съм махараджата на тхагите в Аугх! При мен нередко идват знатни сахиби. Ето защо трябва да имам жилища, подходящи за такива хора.

— В такъв случай навярно се грижиш и за обслужване?

Той отново се усмихна със съзнание за собствената си цена и показва един метален гонг, който висеше до входа с чукчето си.

— Сахиб, я дай един сигнал!

Аз ударих с чукчето по метала и в същия миг влезе едно момче, което се поклони със скръстени ръце до земята.

— Дай два сигнала, сахиб!

Сторих го и се яви едно дванадесетгодишно момиче, което поздрави по същия начин.

— Дай три сигнала!

Сега се появи една жена на средна възраст.

— Дай четири сигнала, сахиб!

Този път влезе мъж на същите години.

— Това е прислугата — поясни майсторът, по чийто знак четиримата се отдалечиха. — Вече знаете сигналите и можете да се възползвате изцяло според угодата си. Във всяка стая има прибори за писане. Нуждаете ли се от нещо особено, то е добре винаги да го записвате и вечер да предавате бележката на някой слуга.

— Кога обикновено може да се говори с теб? — осведоми се Раббадах.

— Това ще можеш всеки ден да узнаваш от прислугата, сахиба. Моят ден не протича под режим, както денят на един брамин, а сега, когато страната принадлежи на врага, нещата още малко ще се влошат!

— А моят кон? — попитах аз.

— Твоите седем коня стоят долу в конюшната и ще намерят добри грижи, сахиб.

— Днес някой от хората ти ще отиде ли до Аугх?

— Твърде много.

— Нареди тогава да проучат всичко, което би ни било от полза да знаем!

— И — прибави бегумата — нареди да погледнат в женската градина на двореца дали кьошкът още си стои!

— Ще се подчиня на заповедите ти и ще погледна също за кьошка, защото — добави той многозначително — онова, което той крие, не бива да попадне в ръцете на враговете.

— Което той крие? Какво искаш да кажеш?

Една лека, но горда усмивка плъзна по неговото лице.

— Фанзегарът знае повече от другите. Той прониква в скритото и разбулва тайните на своите врагове и приятели. Едните той сразява, но собствеността на другите пази с ръката си и окото му бди над техния живот. И дори кьошкът да е разрушен, ти ще си получиш каквото ти принадлежи... Сахиб, ако искаш да видиш...

Дотук беше стигнал читателят, забравил сякаш всичко около себе си, когато един вик на ужас от страна на малаеца го пренесе обратно в настоящето. Вдигайки поглед, той откри досами хоризонта един предмет, проблясващ в бяло на слънцето.

— Всички дяволи, това е кораб и то доста голям, за да се вижда от такава далечина.

— Дали вече са ни забелязали?

— Считам го за изключено. Ние сме много по-малки и освен това в заслепяващите лъчи на слънцето.

— Какъв ли курс държи?

— Това още не мога да кажа определено. Но като взема под внимание отдалечеността ни от брега и сегашното местоположение на

кораба, то почти съм склонен да мисля, че идва от Мадрас или даже от Калкута. Вероятно плава към кота Раджа.

— Какво ще правим? Смяташ ли, че все още можем да му се махнем от пътя?

— Поне трябва да направим опит. Ама пък би трябвало всичките дяволи да си напъхат гагата, че да бъдем заловени сега, почти в последния миг.

— Може би изобщо няма да ни обърнат внимание и ще си отминат.

— Възможно е, но ние трябва да отчитаме и обратното. Виж само как за няколко минути нарасна! Вече се различават върховете на мачтите. Той, изглежда, е отличен ветроход. Ние трябва да извием обратно на север. Дай ми другите две гребла!

Малаецът го погледна учудено.

— Какво се каниш да правиш с греблата, сахиб? Та тази лодка е устроена само за един гребец.

— Не разпитвай дълго, а действай бързо! Аз знам какво искам.

Той нацепи куртката на мъртвеца, която все още висеше на кърмата на лодката, на дълги ивици и ги навърза една за друга. После свърза двете гребла, получавайки двулопатно весло, подобно онези, употребявани от гренландците за техните каяци. Измайстореното по този начин гребло в никой случай не беше леко, наистина, ала дребният го въртеше от кормчийската пейка с енергия, каквата човек изобщо не би очаквал от неговата възсуха фигура. И понеже сега имаха вятъра в гърба си, лодката полетя по вълните с такава бързина, че разпенваше водата пред носа.

Но скоро щеше да си покаже, че усилията им са напразни. Корабът на хоризонта видимо растеше. Не след дълго можеше да се различи такелажът му. Беше клипер с такелаж на шхуна и, понеже плаваше с половината вятър, беше поставил възможно повече платна, наклонен силно към подветрената страна. Разстоянието все още бе толкова голямо, че двамата се надяваха да не бъдат открити, толкова повече че корабът нито на разтег не бе променил посоката си. Но не мина много и те видяха надеждите си измамани. Досега бяха имали стройния корпус на неизвестния съд пред себе си, ала сега той трябва да правеше завой, защото видяха носът да се насочва към тях.

С едно проклятие дребосъкът престана да гребе и захвърли веслото в лодката.

— Пъкъл и Сатана! Те са ни забелязали и са ни турили око. Не можем да им се изплъзнем.

— Ще трябва да ни оставят на мира! — процеди малаецът. — Или ще направят запознанство с камата ми! Да не би спокойно да зяпаме как ще ни набутат пак в дупката?

Дребосъкът сви рамене.

— Работата не е толкова опасна, както изглежда. Макар и по облеклото ни да могат да заключат кои сме, то не виждам каква ще им е ползата да ни тикнат в дранголника. Освен ако са англичани. Тогава действително ни е спукана работата.

— Какво ще правим с мъртвеца? Дали да не го изхвърлим в морето?

— Какво ти скимна? Сега е твърде късно. Можеш да се досетиш все пак, че ни наблюдават през далекоглед.

— Но като намерят умрелия при нас, накрая ще вземат да ни сметнат и за негови убийци.

— Точно от това не се опасявам. Та нали и слепец би различил по какъв начин е умрял.

— Но те ще ни пребъркат джобовите и ще намерят торбичката с бисерите.

— Няма как да променим нещата. За крадци никой не може да ни сметне, понеже си е чисто безумие да оставиш на един мъртвец такова богатство.

— Значи ти мислиш, сахиб, че трябва тук да ги чакаме?

Европеецът не отговори, а огледа с мрачен поглед кораба, който така ненавреме им се беше изпречкал на пътя. После взе решение.

— Дяволът ни обеси тоя ветроход на врата. Той буквално гълта водата. След по-малко от половин час ще е при нас. Чуй какво ще ти кажа! Налягаш с всичка сила веслата и продължаваш да гребеш на север. Трябва да спечелим време. Разбра ли ме?

— А ти, сахиб?

— Аз междувременно ще приключа с четенето на книгата, която намерих при мъртвия.

Спътникът му го погледна със зяпнала уста.

— Ти... междувременно... ще четеш...? Защо...? С каква цел...?

— Защото считам това за най-доброто, което мога да направя. Нямам време да ти давам обяснения, но ще ти кажа само едно: касае се за една тайна, която, ако си запазим свободата, може да ни направи най-богатите хора на земята. Но за целта е необходимо да съм напълно наясно с картинката, когато ни е настигнал корабът, защото се пита дали няма да ни отнемат всичко, следователно и тази книга, така че вече да не съм в състояние да наваксам пропуснатото. Та подчинявай се значи и гребци, колкото позволяват веслата!

С тези думи той вече се беше наместил на кормчийската пейка и взел дневника на мъртвия в ръка. Спътникът му се подчини и налегна с такава сила веслата, че те почти се извиваха.

Мъжът при руля трябва да притежаваше нерви от стомана, че да може така спокойно да чете пред откритата опасност, застрашаваща тяхната свобода. Вярно, той сега вече не отделяше време да разчита точно всяка дума, тъй като иначе надали щеше да се справи до пристигането на преследвача. Той по-скоро прескачаше цели страници, които му се струваха по-малко важни, а в замяна се застояваше по-дълго на дадени места, особено в края на книгата. Минута след минута течаха, очертанията на преследвача си личаха все по-ясно над ватерлинията, ала двамата преследвани — единият гребейки, другият четейки — ни най-малко се грижеха зй това.

Читателят няма защо да бърза толкова, както преследваният престъпник, и поради това ще съумее да посвети повече свободно време на забележителните събития, за които осведомява самотният, изчезнал от света мъж...

[1] Романът „Островът на скъпоценностите“ излиза през 1880 г. (Б. пр.) ↑

[2] гоотс (англ.-инд. ghats) — брегови стъпала (от кей към река) (Б. нем. изд.) ↑

[3] сипай (перс.) — туземен английски войник (Б. нем. изд.) ↑

[4] хуках — персийско наргиле (Б. нем. изд.) ↑

[5] Батавия — старото име на Джакарта (Б. пр.) ↑

[6] бегум — княгиня или принцеса (Б. а.) ↑

[7] сахиба — господарка (Б. нем. изд.) ↑

[8] бюлбюл — славей (Б. нем. изд.) ↑

[9] сюикронг — индийският тигър (Б. нем. изд.) ↑

- [10] Бование е богинята на нощта и смъртта (Б. нем. изд.) ↑
- [11] корнак — водач (Б. а.) ↑
- [12] Шамс-ад Дин Мухамад Хафиз (ок. 1325–1390) — персийски поет (Б. пр.) ↑
- [13] Така бива наричан в Индия Короманделския бряг (Б. нем. изд.) ↑
- [14] Така нарича индиецът Малабарския бряг (Б. нем. изд.) ↑
- [15] Яху е дяволът на новозеландците (Б. нем. изд.) ↑
- [16] алмеа — танцьорка (Б. а.) ↑
- [17] гхаут — долина (Б. а.) ↑
- [18] Бенарес (Б. нем. изд.) ↑
- [19] Палестина, има се предвид Христос (Б. нем. изд.) ↑

6. ДНЕВНИКЪТ НА БЕЗСЛЕДНО ИЗЧЕЗНАЛИЯ

ВТОРА ЧАСТ

...Сахиб, ако искаш да видиш какви разпореждания ще дам, за да отмъстя на убийците на раджата, то ме последвай!

Напуснахме помещението и се отправихме по вече познатия път обратно към предните руини. Там трупът на Мадрур Сингх лежеше в сянката на един зид. Край него стояха на стража неколцина тхаги, фанзегарът се обърна към един от тях:

— Лубах, ти си бил в Симоре. Познаваш ли султана?

— Аз бях сред неговите конници и го познавам добре.

Той се обърна към втори:

— Ти, Тимур, беше в Камоох и сигурно познаваш раджата, нахълтал сега в Аугх?

— Познавам го.

— Тогава чуйте какво ще ви кажа! Тук лежи князът на нашата страна. Той беше мъдър, добър и справедлив. Бил е предаден от своите приятели и е умрял под техните удари. Неговата душа ще се възнесе при Бога на живота и смъртта и там тя трябва навеки да бъде прислужвана от духовете на неговите врагове! Вдругиден, когато слънцето възходи от Замъка на нощта, свещеният огън ще обгърне неговото тяло и заедно с него ще погълне и телата на предателите — на инглите, които днес съдихме, на султана на Симоре и на раджата на Камоох. Знаете ли какво ще ви заповядам?

— Знаем — отвърнаха двамата с равнодушие.

— Вие трябва да доведете при мен султана и раджата, живи или мъртви.

— Ще го сторим.

— Фанзегарът не се бои нито от мъчения, нито от смърт, но вие сте моите най-добри синове, които не ми е приятно да изгубя. Та вземете значи колкото братя са ви необходими, за да разрешите задачата си, без това да ви коства живота!

Очите на този, когото бе нарекъл Лубах, проблеснаха неустрашимо.

- Аз не се нуждая от братя!
- Тогава върви сам! Зная, че ще доведеш султана.
- Дай ми един кон!
- Вземи най-добрия, който намериш.
- Аз мога да ползвам само най-лошия, защото ще го изгубя.

Лубах се обърна и потърси вътрешността на някогашния храм. В едно ниско, но широко помещение стоеше значителен брой животни, някои от които бяха вече оседлани. Той си избра един неоседлан, изведе го на открито, възседна го и препусна.

Ловкостта, с която бе скочил на коня и го направляваше сега без юзди и оглавник, а само с натиск на бедрата, навяваше предположение, че той е отличен ездач. Старият доралия под него сякаш из един път се беше подмладил и изчезна в гъвкав тръс по тясната дивечова пътека.

Поръчението, което фанзегарът беше дал на двамата си подчинени, звучеше така невероятно, та все едно го бе дал само за да ми вдъхне уважение. В успеха на това безумно начинание нямаше как да повярвам. Но в рамките на двадесет и четири часа щях да стигна до по-добър ум. Към полунощ в двора на храма пристигна един мъж на потънал в пот кон — Тимур. На седлото пред него лежеше един пленник — раджата на Камоох. А два часа по-късно долетя на един кон с драгоценна сбруя, достоен за княз и Лубах. Напреко на коня му лежеше вързан и със запушена уста султанът на Симоре. Дватаматхаги като на шега бяха изпълнили онова, което на мен се струваше невъзможно.

Подробностите, как им се е удало изненадващото нападение, узнах едва няколко дни по-късно, когато пепелта на убитите владетели и англичани отдавна беше потънала в талазите на Ганг. И моето удивление от тези ужасни хора се примеси с едно чувство, което почти като страх бих могъл да окачества, макар от тяхна страна да не ме грозеше никаква опасност. Аз не съм някой писател, който не би лишил своите читатели и от най-малката подробност на тези вълнуващи събития и поради това ще се задоволя само с описание приключението на Лубах, коствало живота на султана на Симоре.

По откритото поле Лубах напредвал естествено по-бързо отколкото в гората. Ако препускал така, много скоро щял да види Аугх. Но той описал дъга, която трябвало да го отведе около града.

Възнамерявал първо да поразузнае и тогава да предприеме решителната крачка.

Било по свечеряване същия ден. Султанът на Симоре бил установил главната си квартира във все още димящия град и заел с приближените си почти разрушения дворец на махараджата. Седял на непокътнато запазилия се трон, на който Мадрур Сингх бе приел англичаните, а около него стояли или седели велможите на неговото султанство — управлението му той бил оставил в ръцете на своя везир — и командващите войската му.

Многобройни пратеници пристигали и заминавали — носели му вести и изпълнявали заповедите му. За тези, които трябвало да си служат с коне, известен брой животни стоял в готовност в двора на палата.

През портата влязъл един мъж и бавно приближил към трона. Бил Дубах, фанзегарът. Той вече завивал, за да стигне до султана, когато малък отряд ездачи свърнал в двора и спрял пред стъпалата на аркадата, в която се намирал тронът. Предводителят им, някакъв кънъл^[1], слязъл и приближил до султана с онова самоуверено държане, което британският офицер има навика да демонстрира дори пред най-изтъкнатия индийски княз.

Султанът смръщил вежди.

— Кой си ти? — извикал той в гнева си.

— Името ми е Брайтън, кънъл Брайтън от войските на Нейно величество кралицата на Англия.

— Какво искаш?

— Нося ти две важни вести. Главнокомандващият нашата армия, генерал лорд Хартли, е изчезнал безследно с неколцина свои офицери след битката при Собрах и нашите разследвания установиха, че трябва да е попаднал в ръцете на банда тхаги...

Той поискал да продължи, ала султанът, чието чело из един път се изгладило, го прекъснал:

— И втората вест?

— Бях в стана на махараджата на Камоох, където цареше голямо вълнение. Раджата напуснал лагера със своя сердар^[2], за да предприеме кратка езда около него. След известно време намерили сердара да лежи мъртъв на земята, но раджата не се върнал.

Чертите на султана възприели кажи-речи израз на радост. Трудно му било да скрие чувствата, които изпитал при новината, че този опасен съперник е изчезнал.

— Аллах е велик! — извикал. — Той провожда смърт и живот по свое благоволение. Какво имаш още да ми кажеш?

— Идвам по заръка на заместник-командващия. Ти трябва да ни помогнеш да заловим и накажем тхагите.

Султанът се усмихнал с превъзходство.

— Аз трябва? — попитал, остро натъртвайки на последната от двете думи. — Ти си християнин и не познаваш нашия Свещен Коран. Пророкът казва: „Волята на човека е неговата душа. Който жертва волята си, той губи своята душа.“ Султанът на Симоре никога не е бил принуждаван, той винаги е вършил онова, което му е било угодно. Но вие сте мои приятели и поради това аз доброволно ще ви помогна да заловите тхагите. Само ми кажи по-напред къде се намират!

— Това ние не знаем и тъкмо това трябва да разузнаеш за нас.

— Значи генералът ти ме счита за свой шпионин? Вие сте чужди в тая страна и ето защо ще се престоря, сякаш не съм чул това оскърбление. Но не го казвай още един път, защото ще наредя на слугите си да те пребият!

Полковникът сложил ръка върху грифа на сабята си.

— В качеството си на пратеник на моята кралица аз съм неприкосновен и своя под закрилата на международното право.

— Ти се лъжеш. Ти си само пратеник на генерала и стоиш под закрилата на вашето международно право само доколкото не ме оскърбяваш. Отбележи си това! Раджата на Камоох е изчезнал. Знаеш ли къде?

— Не.

— Аз подозирам!

— Кажи го!

— Няма да го сторя, инак ще ви оскърбя и ще се отдалеча от закрилата на вашето международно право.

Тези думи били казани с тон, от който ясно можело да се схване, че султанът таи подозрение срещу англичаните за изчезването на махараджата. Полковникът за втори път сложил ръка върху сабята.

— Оскърблението вече е налице, защото ти достатъчно ясно се изрази.

— Ти отново се лъжеш. Аз нищо не съм казал, но са ми разправяли за някои князе, изчезнали във ваша близост. Затова не ми се струва добре да дойда при вас.

— Тогава толкоз по-охотно ще се подчиниш на заповедта, която имам да ти предам.

— Заповед? Кой би могъл да се осмели да даде заповед на султана на Симоре?

— Аз!

— Ти? — Султанът прелетял фигурата на англичанина с поглед, в който личало какво презрение, така и състрадание.

— Да, аз! И то по заръка на моя генерал.

— Тогава слънцето трябва да е изсушило мозъците ви. Вие двамата сте станали безумци.

— Ти си следовник на учението на Мохамед, а аз знам, че това учение не презира безумеца, ами го облажава. Ако не беше такъв случаят, нямаше да ти дам отговора си в думи.

— Каква е заповедта, дето трябвало да получи от теб?

— Ти трябва да се разкараш от Аугх, защото ние ще установим тук главната си квартира.

— Аллах е велик, а светът — широк. На него има място и за нас, и за вас. Установете вашата главна квартира, където си щете. Аз обаче съм в Аугх и ще остана толкова дълго, колкото ми е угодно.

— Помисли за подписа си!

— Помислете вие за вашите! Аз оставам.

— Ти нарушаваш условията, на които си се съгласил.

— Вие самите не изпълнихте тези условия, защото не вие завоювахте Аугх, а аз!

— Знаеш ли какви последици ще има твоят отказ за теб и хората ти?

— Ще ги дочакам на рахат.

— И не искаш да ни помогнеш да издирим тхагите?

— Кажи ми къде са и аз ще те подкрепя да ги заловиш и накажеш.

— В такъв случай аз свърших и мога да си вървя.

— Аллах дано насочва крачките ти, та да не се препънеш!

Офицерът се качил на коня и напуснал с придружителите си двора.

Лубах бил чул разговора дума по дума. Везирът на махараджата на Камоох бил убит, а самият раджа — изчезнал. Другият фанзегар значи вече успешно бил изпълнил номера си. Сега повече нямало време за бавене. Лубах изкачил стъпалата към залата и се хвърлил после на земята.

— Кой си ти? — попитал строго султанът.

— Господарю, оставиш ли очите си да ме озарят, ще познаеш твоя най-покорен и верен слуга!

Той повдигнал малко глава, така че султанът можел да го погледне в лицето. Владетелят го разпознал.

— Лубах, моят най-верен сювари^[3] — възкликнал той. — Аз те считах за мъртъв. Защо ме напусна?

— Не съм те напуснал, господарю. Аз бях пленен от твоите врагове и отведен в страната на узуфцексит^[4]. Там ме държаха, додето не убих сеюда^[5] и се измъкнах.

— И как се озова насам?

— За да стигна до Симоре, трябваше да мина през Аугх. Тук се разболях, защото много изстрадах по време на пленничеството и ето как не можах да продължа. Но сърцето ми ти остана вярно и понеже ти сега дойде в Аугх, приближавам до теб, за да ти докажа, че винаги съм ти бил предан.

— Ако те разбирам право, ти искаш нещо да ми съобщиш?

— Аз мога да говоря, ако ме слушат само твоите уши.

— Стани и пристъпи по-близо до мен!

— Господарю, ти си много могъщ и богат, ала махараджата на Аугх беше по-богат от тебе. Колко богат беше той, само аз знам точно.

— Ковчежник ли си му бил? — попитал султанът с добре пресметната подигравка.

— Не. Той нямаше ковчежник, защото неговите съкровища не се нуждаеха от вардене; никой човек освен него и бегумата не знаеше къде се намират.

— Аллах е велик, а ти казваш истината. Аз търсих навсякъде и нищо не намерих. Но говори по-нататък!

— Аз бях болен и за да укрепнат крайниците ми, трябваше много да се къпя в реката. Обичах да го правя най-вече вечер, защото в горещия ден топлината причиняваше болки в главата ми. Веднъж лежах късно до полунощ на брега, за да си почина от плуването. И ето

че една голяма лодка се спусна по реката, и пристана в моя близост. Най-напред слезе един найб^[6] с неколцина джувани^[7] и сетне един сахиб с една забулена жена. Сахибът беше Мадрур Сингх, махараджата на Аугх, а жената — Раббадах, бегумата...

— Аллах ил Аллах — прекъснал го султанът, — ти си видял бегумата, най-красивата жена на земята, дето е по-драгоценна и от всички съкровища на махараджата?

— Аз я видях!

— И тя наистина е толкова красива, както разправят? — подпитал султанът жадно.

— Още хиляди пъти по-красива! Когато съзрях нейния лик, сякаш бях погледнал към лъчезарното слънце.

— Къде е тя? Ако можеш да ми кажеш това, ще те възнаградя богато. Тя трябва да дойде в моя харем, разбираш ли?

— Разбирам и ти ще я имаш, без дори да ми даваш имане. Аз не се нуждая от него, защото ако поискам, всичките съкровища на махараджата начаса ще станат моя собственост.

— Тогава ти знаеш мястото, където махараджата ги е скрил?

— Знам го така точно, както мястото, на което сега стоя.

— Къде е то? Тези съкровища ми принадлежат. Аз покорих Аугх и всичко, което се намира в тази страна, е моя собственост.

— Имай предвид, господарю, че не си дошъл сам в тази страна! Тук са хората от Камоох и също инглите. Кой сега е притежателят на страната Аугх?

— Аз, защото столицата се намира в мои ръце.

— Столицата, но не съкровището, понеже то е скрито извън града.

— Как? Извън града? Та това би било една голяма непредпазливост от страна на махараджата.

— Да ти разкажа ли по-нататък моята история?

— Стори го!

— Като слезе, раджата се отправи с бегумата към едно място, което ще ти покажа и другите го последваха. Носеха кирки и лизгари със себе си и изкопаха и съградиха едно скривалище. В него натъкмиха много сандъци и други неща, които бяха докарани с лодката. Това бе съкровището на княза на Аугх. Те заличиха грижливо следите и нахвърляха излишния пясък в реката. По време на тази работа раджата

отиде сам до лодката; аз лежах наблизо и можах да го наблюдавам. Забелязах една огнена искра да секва за миг в ръцете му, после той се върна отново при лейтенанта. Предугадох какво е сторил. Найбът и джуваните знаеха къде лежи съкровището и трябваше да умрат, та да не могат нищо да издадат. Той искаше да ги вдигне във въздуха ведно с лодката.

„Качвайте се и поемайте обратно!“ — повели сетне махараджата.

Те се подчиниха, а той остана с бегумата на брега. Едва се бе отдалечила лодката, на борда ѝ нещо проблесна, екна силен грохот, един огнен стълб се възвиси и аз чух да падат из водата отломките от лодката и разкъсаните трупове. Делото беше успяло и махараджата вярваше, че тайната отсега насетне принадлежи единствено на него и бегумата.

— Какво ще поискаш, за да ми покажеш в замяна скривалището на съкровището?

— Господарю, аз съм твой слуга и живея само за твоята милост. Дай ми каквото ти е по сърце! Аз не искам нищо, стига само окото ти да почива с драгост върху мен.

— Лубах, ти си най-верният сред всичките, дето ми служат. Ти ще станеш големец в страните Аугх и Симоре! Но кажи ми, къде е бегумата?

— Тя се изплъзна на твоите войни. Един дързък мъж я измъкна. Но ти ще я видиш и отведеш в твоя харем. Тя е скрита при един гуркха^[8], който се числи към моите приятели и при когото аз вече тайно я наблюдавах. Заповядай, господарю, кога да ти покажа мястото на съкровището!

— Утре, защото днес е твърде късно за тая цел.

— А инглите?

— Какво искаш да речеш?

— Не бяха ли те току-що тук, за да ти поискат столицата? Те ти поставят това искане, защото знаят, че махараджата притежаваше неизмерими богатства, за които си мислят, че се намират в Аугх. Техните пратеници си отидоха гневни от теб и аз мисля, войните им утре ще са тук, за да ти отнемат града.

— Нека дойдат и опитат!

— Но при този опит, дори да победиш, съкровището може да ти пропадне. При мир то сигурно ще остане неоткрито.

Султанът нямало как да не признае това основание. Той кимнал в знак на съгласие.

— Имаш право, аз трябва да навестя мястото още днес. То далеч ли се намира оттук?

— От този палат ще го достигнеш на някой бърз ат за четвърт час. Вечерта вече настъпва, ти трябва бързо да се решиш.

— Ти какво ме съветваш? Да отида веднага да вдигна съкровището или да го оставя да си лежи?

— Мислиш ли, че тук в стана ще ти е сигурно?

— Не.

— Тогава го остави още да си лежи. Достатъчно е да знаеш мястото, та в случай на битка така да вземеш мерките си, че да държиш врага на разстояние от него.

— Съгласен съм с теб. Вземи си един кон, потегляме веднага.

Лубах се извърнал и се отправил към животните. Нито с мускул не издало лицето му радостта от щастието, което го съпътствало при неговото опасно намерение. Колко вероломно и ужасно било това намерение, му било безразлично. Той беше фанзегар, смъртен фанатик; според неговото верую убийството на султана не беше нищо повече от една стъпка напред по страховития път към блаженството.

След известно време султанът яхнал един кон със скъпоценни такъми, дал знак на Лубах да заеме място до страната му и напуснал с него двора. Един малък отряд сювари ги следвал като охрана.

Пътят водел най-напред през няколко улици на града и после през множество конници и пешаци продължил по откритото поле. Междувременно вечерта бързо се спуснала над земята.

Лубах бил поел под остър ъгъл към Ганг и когато минал четвърт час, спрял коня си. На неколкостотин крачки пред тях шумели величавите талази; можели ясно да различат потрепващото им блещукане и да почувстват разпространяваната от влажността хладина.

— Ние сме почти при целта, господарю — пояснил фанзегарът.

— Защо спираш?

— По хатъра ли ти е сюварите зад нас да отгатнат тайната, господарю?

— Не. Ти си много предпазлив, Лубах!

Той се обърнал, заповядал на свитата да спре и изчака тук завръщането му и продължил после пътя си.

Лубах давал вид, все едно търси разпознавателния знак на скривалището, додето между тях и сюварите останало надлежното разстояние. И сега дошло неговото време.

— Кажи-речи оставам с впечатлението, че си забравил мястото — забелязал султанът.

— Аз го знам така точно, че и в най-дълбока тъмнина съм в състояние да го намеря.

— Намери го тогава! — повелил владетелят. — Нощ е, а инглите са наблизко. Аз не бива да се отдалечавам повече от Аугх, ако не искам да падна в ръцете им.

— Аллах! Ние сме при целта!

— Вай! Къде е мястото?

Лубах протегнал ръка странично напред.

— Виждаш ли скалите, господарю, дето проблясват там от брега?

— Не ги виждам.

— Твоите очи гледат твърде надясно. Позволи да ти покажа точно!

Той сбутал коня си до този на султана, сложил лявата ръка върху задната част на седлото на последния и протегнал десница, така че ръката му почти докосвала лицето на стареещия се да различи несъществуващите скали владетел.

— Ей там са.

— Аз все още не ги виждам. Скривалището в близост до тези камъни ли е?

— Да.

— Защо спираме тогава тук? Напред, нека идем все пак до съответното място!

— Аз ще ида до съответното място, но ти не!

Той обяснил веднага на дело двусмислието на тези изречени със заплашителен тон слова — султанът не отишъл до скалите, но фанзегарът отишъл до съответното място, сиреч от своя кон върху този на владетеля. По време на думите си Лубах се бил изправил на седлото и се метнал към другия. Озовал се седнал зад него и сключил ръце около гърлото му, така че нападнатият султан звук не съумял да издаде.

Замятал конвулсивно ръце и крака във въздуха и притихнал после приспан. Заедно с дъха изгубил и съзнание.

— Добре сторено! — промърморил Лубах. — Той не е мъртъв и аз ще изпълня майсторския си трик, като го закарам жив при руините. Неговият Аллах не можа да го спаси.

Той накачил по себе си оръжията на припадналия, смъкнал му чалмата от главата и го вързал напреки на коня, така че оня ни ръце, ни крака бил в състояние да помръдне. После скочил на седлото зад султана и препуснал в кариер...

Пресвети Боже! Какъв страх тази нощ! Бях си легнал уморен от работата по моята платноходка, която отиваше към завършване, и бях спал може би два часа, когато ме събуди един мощен блясък, дошъл изпод мен. Скочих удивен и разтърках сънените очи. Но кой би описал ужаса ми, когато почувствах земята по такъв начин да се люлее под мен, че изгубих равновесие и паднах обратно на кревата си. Та това беше земетресение и то с изключителна мощ и сила! Събрах сили да се изправа пак от постелята и тръгнах пипнешком, държейки се за дървесните стебла на стената, към вратата на открито.

Асфалтовочерна тъмнилка ме обръгна във. Небето трябва да се бе прихлупило от гъсти облаци, защото луната и звездите и с най-слаб проблясък не предявяваха претенциите си. Затова пък прибоят ревеше във при кораловите рифове своята гръмовита песен, а откъм гората се носеше олелията на подплашения птичи свят и пронизващият крясък на унгкото^[9]. Това бяха най-зловещите часове от моето дълго пленничество, преживени на острова. Защото до часове се проточваха за мен отделните паузи на земетръса, докато лежах изпълнен със страх и затаен дъх на земята и слушах нечуваните досега гласове от утробата на моя остров. В действителност от първия тласък, който ме изплаши в съня, до последното предупредително хрущене на земната кора, надали бяха минали повече от десет минути. Дълго лежах още, след като животните в гората отдавна се бяха успокоили, с разтреперани колене пред колибата и когато най-сетне се свързах и влязох вътре, ужасните представи за това, което бе могло да се случи, ме държаха в своя власт и прокуждаха съня от клепките ми.

Още щом се процеди първият мъждив светлик на деня и напуснах колибата, за да огледам щетите от нощта. Но трябваше да се насиля, че да не сметна нощните страхотии за някой объркан сън. Защото нищо, додето окоето ми стигаше, не издаваше и следа от ужасното природно явление. Спокоен и приветлив, както от двайсет години насам, лежеше брегът пред моя поглед. Прибойт припяваше своята монотонна песен, сякаш нищо не се бе случило, и сякаш само до неотдавна не бе запокитвал с бясна ярост разпенените си вълни срещу кораловите баражи. Нито едно изкоренено дърво, нито отместена подводна скала, нищо, нищичко не сочеше за нощното събитие. Над веригата хълмове на изток небето поруменя, обещавайки един от онези прекрасни, с дълбока синева, безоблачни дни, каквито вече с хиляди бяха придавали по-голяма поносимост на моето островно пленничество.

Но когато слязох при гроба на моята Раббадах, видях, че нощните трусове все пак не бяха отминали съвсем без следа острова. Скални късове до големината на човешка глава лежаха пръснато по земята наоколо, по стените и тавана на ходника, изглеждащ предопределен за вечността, зееха широки пукнатини, а на едно място трябваше да прескоча една цепнатина, лежаща напреки на пътя.

Това, което видях там долу, ме изпълни с нов ужас. Какво, ако земетресението се повтори? Ако онова, което сниши не достигна пълна мощ, следващия път толкоз по-добре успее? За пръв път от дълго време насам в мен се прокрадна страх за живота ми. Духът на острова ли беше протегнал своята могъща ръка, за да попречи на бягството на пленника? Тогава той сигурно щеше да повтори своя опит. И аз взех решение да ускоря довършването на моята лодка. Ни един-едничък ден не исках да остана по-дълго на острова, отколкото бе безусловно необходимо. С всички сили и до последно щях да противодействам на моя невидим тъмничен надзирател. Бъдещето ще покаже кой от двама ни ще остане победител.

Събитието от последната нощ бе само едно потвърждение на онова, което вече отдавна знаех, че островът именно първоначално е бил много, много по-голям и сегашната си форма дължи на някое природно явление, подобно онова, което тази нощ ме хвърли в ужас, когато за пръв път пребродих с Раббадах острова, намерих по крайбрежието толкова много несъмнени останки от по-раншни

жилища, че стигнах до убеждението, островът трябва да е бил по-обширен от сега. Защото в днешната си големина той едва ли би могъл да предложи прехрана на повече от двайсет жители. Моето предположение се бе потвърдило по-късно, когато намерих посреди най-гъстата част на вековната гора могъщите останки на един храм на Шива, който по своята композиция живо напомняше онзи в леса на Аугх, дете бе служил известно време като прибежище на Раббадах и мен. Къде бяха отишли обитателите на острова, издигнали този строеж? Не бях намерил нито един скелет, който да напомни за онова време. Може би на островитяните се беше удадо да стигнат със своите съдове до открито море и да се спасят? Може би всички те са били погълнати от морето при този опит? Кой би могъл днес да отговори на тези въпроси? Във всеки случай — поне това ми изглеждаше сигурно — някогашните островитяни са били свързани с жителите на Индия с религия и език. Храмът на Шива служеше като доказателство...

Майсторът на фанзегарите се стремеше по възможност да облекчи принудителното бездействие на Раббадах и мен. Самият той се държеше посредством шпиони постоянно в течение хода на събитията, разиграваци се в и около Аугх и бе така любезен да ни осведомява, колчем получеше някоя важна новост.

За англичаните не останало за дълго скрито, че раджата на Камоох и султанът на Симоре, техните досегашни съюзници, са изчезнали. Нищо не можело да пасва по-добре за техните планове от тази новина. Главнокомандващият решил да се възползва от бъркотията, предизвикана от изчезването на султана, и да овладее Аугх.

Английските въоръжени сили настъпили още през нощта към столицата на страната. Авангардът се състоял само от сипаи, които врагът лесно можел да сбърка със своите, а начело пък на тези сипаи отново имало многобройни местни шпиони, които отлично познавали местността, щъкали напред и незабавно предавали назад и най-малкото подозрително нещо.

По този начин им се удадо да нападнат внезапно и пленят подразделението, осмелило се да излезе твърде далеч от града. В по-нататъшния ход на офанзивата били обградени и обезвредени и по-

големи войскови корпуси и когато утрото просивяло, англичаните стоели толкова близо пред града, че можели веднага да предприемат атаката.

Загрижените само за своя султан воини на Симоре се учудили немалко, когато изневиделица няколко английски батареи открили огън срещу Аугх, под чието прикритие колоните се подредили за атака. Настъпила ужасна бъркотия. Всеки искал да заповядва и никой не знаел кому трябва да се подчинява. Пожарът вече бил опустошил града; улиците били труднопроходими от купища отломъци и развалини, а снарядите на досегашните приятели, обърнали се из един път на врагове, никак не допринасяли за оправяне на безредието. Тогава англичаните щурмували с мощ, на която нищо не било в състояние да се противопостави. Те помитали всичко. Туземците бягали и зарязвали всичко, което можело да забави тяхното бягство, Денят още не бил напреднал кой знае колко и ненавистните англичани станали господари на Аугх, а кавалерията им преследвала сразените така настървено, че им било невъзможно вече да се обединят.

И отново една процъфтяваща страна бе станала жертва на безогледната колониална политика на Англия.

През следващата нощ бях събуден от разтърсване по рамото, фанзегарът стоеше с една свещ пред мен.

— Сахиб, имаш ли кураж?

— Изпитай ме! Знаеш, че не съм страхливец.

Фанзегарът кимна и продължи:

— И ти като мен знаеш добре, че инглите са господари на страната. Те станаха това чрез ред предателства и вероломства. Сърцето ми кърви, но аз не мога да върна нещата назад. Но каквото мога, ще го сторя. С настъпване на утрото ще дам на иглите едно зрелище, което те още дълго ще помнят. И ти ще трябва да ми помогнеш. Искаш ли?

— Искам. Но би ли ми казал за какво...

— Не питай, а ме следвай! С времето всичко подробно ще узнаеш.

Аз навлякох набързо дрехите и последвах фанзегара долу до двора, където един тхаг държеше за юздите два оседлани коня. Миг по-късно поехме по пътя към реката, но не в посоката, както добре забелязах въпреки тъмнината, от която Раббадах и аз бяхме дошли, а

повече западно, така че по мое пресмятане щяхме да достигнем голямата река на известно разстояние над града, фанзегарът яздеше начело мълчаливо и вглъбен в себе си и аз не смеех да го смущавам с въпроси. Часовете минаваха и когато стигнахме реката, на изток небето розовееше. В една бухта лежеше някакво странно плавателно средство, От конструкцията му нищо не се виждаше. Аз различих над водата някакво особено скеле, по което висяха известен брой човешки фигури и то над една образувана от снопове сухи съчки и дебели клони клада, на която комай лежаха два трупа. Неколцина мъже тъкмо бяха приключили с издърпване средството във водата и по даден знак на фанзегара се отдалечиха с конете ни. Този скочи върху сала и ми махна да го последвам. Като се намерих там, можах отблизо да огледам забележителното транспортно средство. Косите ми едва не се изправиха от внезапен ужас, когато разпознах във висящите по бесилките лорд Хартли, Мерикур и английските офицери — всички с въже на шията. Само двамина не бяха повесени за вратовете, а на един ремък, прекаран под мишниците им. Те бяха още живи и за да не станат гласовити, имаха по един парцал в устата. Бяха раджата на Камоох и султанът на Симоре. А в труповете, лежащи върху кладата, разпознах убития махараджа на Аугх — моя нещастен приятел Мадрур Сингх, и неговата съпруга Аймала.

И сега от един път разбрах каква бе работата със странното плавателно средство, фанзегарът искаше да проведе погребалната церемония на своя мъртъв владетел и същевременно да му принесе жертви. И жертвите бяха труповете на английските офицери и пленените предателски съседи на покойния махараджа. Изтръпнах от ужас.

На предната и задната част на сала бе прикрепено по едно гребло, за да се определя посоката на превозното средство — досущ според начина на нашите немски салджии, фанзегарът пристъпи към задното кормило, а мен натовари с обслужване на предното. После развърза ликовото въже, свързващо сала със сушата, и той се отдели от брега.

Изпървом държахме посока към средата на реката, където течението беше най-силно. После се оставихме да ни носи в едно доста бързо пътуване по реката. Сегиз-тогиз хвърлях по един поглед към висящите със запушени уста на бесилото владетели, отиващи към

една ужасна смърт. Цялата ми душевност се бунтуваше срещу този начин на изпълнение на присъдата им, ала не можех и не биваше нищо да възразя срещу това, ако не исках да загубя цялото доброжелателство на моя водач. Една лека мъгла се стелеше по реката и скриваше от очите ни другия бряг. Но когато достигнахме по моя преценка близо до града, фанзегарът насочи сала към другата страна. Само след късо време мъглата се раздига пред погледите ни като някакъв воал и ние можехме да огледаме отвъдния бряг. Тъкмо бяхме отминали първите къщи на лежащия в развалини град и сега се плъзгахме бавно покрай една купчина отломъци към друга, отбелязващи местата, където само преди няколко дни са се издигали бляскави дворци. След четвърт час пред нас лежеше и паркът на махараджата.

Досега не бяхме забелязали жива душа. Англичаните очевидно не бяха сметнали за нужно да разставят постове от тази страна на града. Паркът на мъртвия Мадрур Сингх също бе напълно безлюден. Но когато оставихме зад себе си следващата извивка на реката, картината се промени, докъдето около бе в състояние да погледне, брегът беше осеян с палатки — лагерът на англичаните. Хората, изглежда, още спяха. Но чакай, не стоеше ли там на малката височинка, вдаваща се в реката, един мъж? Аз се взрях по-остро и различих пост с пушка на рамо. Сега той също ни забеляза — заключих го по припряното движение, което направи. Наблюдаваше зорко странното плавателно средство, плъзгащо се така бавно край него. В следващия миг един изстрел продра утринната тишина и помежду палатките се оживи. Войници в добре познатата ми униформа се показаха по лагерните улици и стотици очи се загледаха с израз на напрегнато любопитство към нас.

До момента фанзегарът дума не беше обелил. Със стиснати устни и мятащи очи искри следеше всяко движение на брега. Сега наруши за пръв път мълчанието.

— Сахиб, помагай ми само още четвърт час и аз ще бъда твой слуга, докогато поискаш.

— Не би ли ми казал, всичко това какво...

— Не питай! — прекъсна ме той нетърпеливо. — Изтрай само още няколко мига! Отговорът ще дойде от само себе си. Погледни там отсреща!

Аз проследих посоката на протегнатата му ръка и забелязах върху една могила великолепно палатка — очевидно на командващия. Помежду няколко офицери стоеше един мъж, който, както ясно различих въпреки значителното разстояние, носеше генералска униформа. Един друг, в носията на туземец, му говореше възбудено и често сочеше с ръце към нас. Сега той се отдели от другите и се затича към брега. Пристигнал до водата, захвърли одеждата, гмурна се в талазите и се насочи към нас, цепейки вълните с мощни ръце. Фанзегарът пусна своето кормилно весло и се обърна към мен.

— Сахиб, подръж за малко направление към мъжа! Нека чуем какво има да ни каже.

Аз се подчиних на заповедта и придадох на сала желаното направление. При това не забелязах какво ставаше зад мен. Плувецът още не беше ни достигнал, когато чух зад себе си някакво прашене. Обърнах се уплашен. Една ужасяваща гледка ми се представи, фанзегарът беше запалил и мушнал една факла във вършинака, който огънят тутакси бе обхванал. Буйни пламъци вече лижеха кладата. Не можах да се въздържа да не хвърля един поглед към бесилото. По челата на султана на Симоре и раджата на Камоох бяха избили едри капки пот. Очите им като че се канеха да изхвъркнат от орбитите, а по устните на запушените уста се виждаше бяла пяна. Беше ужасно. Не можех да издържа по-дълго гледката и се отвърнах потресен, фанзегарът стоеше на задната част на сала, сякаш цялото това страховито зрелище не го засягаше и наблюдаваше със скръстени ръце и мрачен поглед плувеца, който междувремежно бе приближил. С още няколко силни замаха достигна плавателното средство и се покачи на края му.

В този миг фанзегарът се обърна към мен:

— Сахиб, вземи пак направление към средата на реката!

Сега последва разговор, чието дословно съдържание се е запечатало неизличително в моята памет. Не мога да опиша настроението, в което се намирах. Зад мен горящата клата с разтрепераните от страх лица на осъдените; пред мен слънцето, което подобно някой окървавен бог тъкмо изплуваше от вълните на Свещената река, за да приеме сякаш своята жертва; на отвъдния бряг англичаните, които не знаеха как да си изтълкуват кладата; до мен двамата мъже, принадлежащи

към едно и също племе и все пак толкова различни в своя начин на мислене.

— Кой те праша? — попита фанзегарът съгледвача със свъсено чело.

— Генералът на англичаните.

— Като какъв?

— Като разузнавач.

— Кое то значи шпионин. — фанзегарът направи с ръка едно движение, изразяващо презрение. — Ти сиреч предаваш своята страна, твой народ и твой бог! Знай, нечестивецо, боговете ще те накажат чрез ръката на фанзегара!

Другият се ухили с превъзходство.

— Аз не се страхувам нито от тхага, нито от фанзегара. Но я ми кажи какво означава тази джола^[10]! Кой е покойникът, когото се каниш да принесеш в жертва на Бога на смъртта?

— Ти ми кажи по-напред защо не се страхуваш нито от тхага, нито от фанзегара!

— Аз стоя под една закрила, която е по-могъща от мощта на всички фанзегари.

— Коя закрила имаш предвид?

— Тази на англичаните.

— Глупец! Погледни нагоре към това дърво! Мъжът със светлите коси и разреза на гърлото беше лорд Хартли, могъщият сердар-и-сердар^[11]; оня, дето виси до него, се казваше Мерикур и беше негов субадар^[12], а другите отдясно на него бяха все офицери на инглите. Фанзегарите обаче измъкнаха тези могъщи мъже изпосред лагера на врага и ги осъдиха. Не виждаш ли, че всеки от тях носи на шията си среза на фанзегара?

— Човече, тогава ти самият си фанзегар?

— Ти го каза. Не съм ли аз по-могъщ от онези, чиито най-високопоставени мъже горят? Виждаш ли мъртвците върху дървата? Това са благородният Мадрур Сингх, махараджата на Аугх и неговата любима жена, убити от предателите. Аз предавам техните души на Бога на небето. И виждаш ли двамата мъже до чуждоземния сердар вляво? Това са султанът на Симоре и раджата на Камоох. Ние подмавихме двамата да излязат от средището на хората им. Те са още живи, ала миговете им са преброени. Виждаш ли как пламъците вече

се извиват около крайниците им? Добрият и справедлив Мадрур Сингх беше нападател чрез измяна и убит; фанзегарите ще отмъстят за него. Те плениха най-главните от неговите врагове и ще ги изгорят мъртви и живи над неговия труп. И за да разбере цял свят колко дързък и мощен е фанзегарът, той докара кладата тук посред вас. Виж този нож! Аз бих те убил, понеже си предател, ала генералът те праща и аз искам да му разпратиш какво съм ти казал. Давам ти разрешение да се върнеш, но ти обещавам в името на нашите закони, че в рамките на три дена ти ще вкусиш тоя нож, та ако ще на небето или в пъкъла да се свреш. Сега върви! За днес свърших с теб!

Фанзегарът изговори тези думи с такъв заповеднически тон и цялата му стойка бе така недостъпна, че съгледвачът се плъзна във водата, без дума да възрази, и се устреми към другия бряг, където, както забелязахме, бе очакван и разпитан от генерала. Но сега ние нямахме време да се интересуваме за нещата на брега, защото положението върху нашия сал започна да става неуютно. Горещата клода излъчваше почти непоносима жегата, която с всяка секунда ставаше все по-осезаема.

— Сахиб, нашата задача е изпълнена и ние можем да се върнем при бегумата, за да ѝ разкажем как сме отмъстили за смъртта на владетеля.

— Да се върнем? По кой начин? На сала...

— Не, със сала не става, а ще трябва да плуваме. Ти да не би да се страхуваш от малко вода?

Аз не дадох отговор на този въпрос, прозвучал кажи-речи подигравателно, а скочих в реката, без да дочакам някакво понататъшно указание, фанзегарът ме последва от място. Лежейки по гръб, ние се оставихме течението да ни носи, като правехме само по някое движение, за да спазваме посоката към откъдния бряг, на който се намираше гората от колаха. А салът се задържа по средата на реката със своя зловещ товар и скоро изчезна от нашите погледи. Какво е станало с него, не зная. Вероятно е изминал още едно порядъчно разстояние по реката, додето жаравата на огъня е прогорела ликовите възжета, свързващи гредите му и Свещената река е приела пепелта на Мадрур Сингх, моя нещастен приятел, и заедно с нея пепелта на неговата жена, на англичаните и двамата владетели-предатели, постигнати бързо и сигурно от отмъщението на фанзегара — точно

така, както съм твърдо убеден, че ножът на злокобния мъж след три дена е намерил непогрешимо друга жертва, а именно съгледвача, когото генералът беше изпратил за информация до нашия сал. Достигнали при брега, ние се изкачихме при едно плитко място. След адския зной, царящ на сала, банята ми подейства благотворно и аз се чувствах като новороден. Едва бяхме почувствали твърда земя под краката си и ето че изникнаха от нея като изкарани с тропане двама мъже — тхаги, както разпознах по тяхното въоръжение. Те държаха юздите на конете, които ни бяха носили от руините до Ганг. Двамата мъже ни бяха следвали по заповед на фанзегара по отсамния бряг на реката и ни очакваха тук с животните, фанзегарът пристъпи към тях и им даде с тих глас някаква заповед, която не разбрах, и те веднага се отдалечиха надолу по течението. А ние двамата се качихме на конете и след късо време се добрахме до пътеката, по която бях стигнал с Раббадах до руините.

Аз имах множество въпроси на езика, ала фанзегарът се държеше резервирано и мълчаливо, така че не се осмелих да го заговоря. Ето как имах време да се отдам на мислите си, които не бяха, наистина, от розов характер. Бъдещето лежеше мъгляво и неопределено пред мен. При това мислех по-малко за себе си, колкото за Раббадах, която съдбата бе довела на пътя ми. Аз я обичах сега с всички фибри на сърцето и тя — чувствах го в душата си — също ме обичаше. Какво щеше да стане с нея? И как можех, ако решеше да стане моя жена, да ѝ предложи живота, на който беше свикнала, аз, беглецът без средства и родина? Е, да, ако англичаните не бяха дошли толкова скоро!... Само в продължение на три месеца да бях заемал службата си министър на войната и щях, подкрепян от такива мъже като фанзегарите, така да посрещна англичаните, тези бакали, че да забравят някога пак да дойдат. Сега обаче вече не можеше да се мисли за спасение.

Като стигнахме при руините, ние слязохме от конете. Майсторът взе моя за юздите и се отдалечи към вътрешния двор, а аз се качих при Раббадах да я осведомя за случилото се. Тя ме изслуша тъжно, но стоически. Едва бях свършил с разказа си, вратата се отвори и влезе фанзегарът. Раббадах незабавно се надигна от своите възглавници и му подаде ръка.

— Благодаря ти за погребението, което си устроил на моя брат и за верността, която доказа. Не бих желала някога да съм твоя неприятелка, защото ти повеляваш над живота и смъртта, без да си длъжен да даваш отчет пред народ или някой обществен глас...

Фанзегарът дълго я гледа замислено, после отговори:

— Фанзегарът е могъщ като княз, но той желае да ти заеме властта си, додето се спасиш от англичаните и се намериш на сигурност.

— Защо мислиш, че трябва да напусна Аугх и да бягам от англичаните?

— Защото Аугх ще им принадлежи. Те ще завоюват също Симоре и Камоох. Аугх е завинаги загубен за теб.

— А аз?

— Те ще се стремят да те получат в ръцете си.

— Това, докато съм жив, никога няма да им се удаде! — подметнах аз.

Тхагът леко се усмихна.

— Как се каниш да им попречиш?

— Ще избягам с нея.

— Накъде?

— Към някое владение на холандците.

— Това е добре, защото холандците са врагове на англичаните. Но ти имаш да изминеш много дълъг път, водещ все из провинции, в които са се установили британците. Ти скоро би им паднал заедно с бегумата в ръцете.

— Посъветвай ни тогава! — помоли Раббадах.

— Вие ще избягате още днес. Гората, в която се намираме, лежи толкова близо до Аугх, че англичаните скоро ще бъдат тук. Мнозина от тях ще паднат, защото фанзегарът ще вилнее из техните редици, преди да им предаде руините на храмовете. Но когато започне битката, вие вече трябва да сте се махнали оттук. Моите съюзници кръстосват цялата страна. Ще ми коства само един знак, за да стои на ваше разположение на Ганг един кораб, който сигурно ще ви закара до Калкута. Моряците са верни хора, на които можете да разчитате и ще ви отведат при един мъж. Той ще гарантира, че ще напуснете надеждно страната с някой кораб, дето ще ви закара при холандците. Да го дам ли този знак?

— Стори го! Но кажи ми по-напред кога ще бъде готов корабът!
— Днес през нощта.
— Това е твърде рано. Аз трябва преди туй да отида до Аугх.
— Какво искаш да правиш там?
— Там се намира нещо, което предпочитам да затрия, отколкото да оставя.

— Онова, което искаш да вземеш със себе си, лежи добре съхранено под твоя кьошк.

Бегумата го погледна учудено, почти сащисано.

— Какво знаеш за моя кьошк?

— Че под него са скрити съкровищата на махараджата на Аугх.

— Кой ти разправи тази приказка?

— Това не е приказва, а истина, фанзегарът знае много неща, които друг не е и сънувал.

— Е, добре, искам да призная, че имаш право. Но достъпът до съкровището не ти е познат. Ти няма да го намериш и следователно се налага да присъствам, ако съкровището трябва да бъде вдигнато.

Майсторът отново се усмихна.

— Трябва ли още веднъж да ти кажа, че фанзегарът знае всичко? Вярваш ли, че за мен е останала скрита плочата, която е необходимо само да натиснеш, за да се завърти кьошкът около своята ос и разкрие входа към съкровището? Аз често съм бивал в сводестото помещение, където златото пламти като огън и диамантите искрят като звезди.

— Как? Ти си се осмелил да подслушаш нашата тайна и да проникнеш в скривалището? Ако Мадрур Сингх знаеше това, щеше да си изгубен!

— Той нямаше да ми стори нищо — отговори фанзегарът гордо.
— А сега кажи, как възнамерявате вие двамата да вдигнете съкровището, за да го скриете от инглите?

— Бихме потърсили верни хора, които да ни помогнат.

— Това би било опасно, защото златото е по-могъщо от верността. Но не ги ли намерихте вече тези верни хора? Повери ми твоите богатства и аз ти обещавам, че и най-дребното нещо няма да ти се изгуби!

— Отреди тогава какво да сторим и ние във всяко отношение ще се вслушаме в твоя съвет.

— Подгответе се за заминаването! Моите ездаци ще ви придружат и съумеят да закрилят срещу всяка опасност.

— Накъде ще тръгнем?

— Тук Ганг прави един завой към местността Ралаак. Вие ще скосите този завой и при границата на страната ще чакате мен и сала, на който ще ви докарам съкровището на махараджа Мадрур Сингх.

— Да бъде, както казваш. Но какво сега, ако англичаните не съумеят да задържат Аугх?

— Те вече няма да го изгубят. Но ако това все пак се случи, ти ще бъдеш нашата княгиня, която ние ще повикаме обратно и на която ще се подчиняваме.

— Ти после няма да знаеш къде сме. Как ще те осведомим за това?

— Оставете тая работа на мъжа от Калкута, който ще има грижата да ви предостави морски кораб! Аз ще го науча от него и после ще мога да ви пращам всяка новина. Сега ви казах всичко необходимо. Трябва да вървя, за да направя приготовленията за през нощта! Вие също се пригответе за потегляне!...

Когато следобедната жегата намалела, потеглихме, придружавани от десет тхаги на коне. По време на ездата узнах, че петима от тях ще пътуват с нас до Калкута, за да бдят над нашата сигурност. Ездата през хладната вечер не бе всъщност никакво напрежение, особено до страната на моята обична Раббадах, но въпреки това се чувствах доста уморен, когато достигнахме най-сетне по късен вечерен час целта и Ганг се ширна пред нас; вълненията и напрегнатите преживелици от последните дни си казаха своето.

В една малка бухта на Ганг лежеше на котва тесен едномачтов кораб с три платна. Носеше името „Бадая“^[13]. По страната на корабния нос, което в действителност забелязах едва на утрото, беше изрисувана на обшивката танцуваща женска фигура с развян воал. Капитанът на малкия ветроход ни очакваше и като поздрави Раббадах и мен извънредно учтиво, ни поведе към ахтердека^[14], където за нас бяха приготвени две малки, но чудесни каюти. Тъй като фанзегарът със съкровището на махараджата следваше да се очаква едва на утрото, ние веднага си легнахме да почиваме и аз скоро заспах дълбоко без съновидения.

Събудих се от едно докосване по рамото. Пред мен стоеше капитанът с глинена лампа в ръка. Трябва да бе около два часът сутринта по европейско време.

— Сахиб, ела бързо, защото повелителят всеки миг ще бъде тук.

Тъй като по ориенталски обичай бях спал с дрехите, веднага бях готов да го последвам. Когато стъпих на ахтердека и хвърлих един зорък поглед нагоре по течението, видях при звездната светлина на известно разстояние един сал да се носи бавно към кораба. Той беше от същата направа като онзи, на който вчера станах свидетел на ужасното събитие и газеше доста дълбоко във водата — последица от носения товар. На борда съгледах само двама мъже. Затова пък от двете страни на сала и зад него забелязах голям брой тъмни точки да съпровождат плавателното средство. Това бяха, както предположих и както и скоро се установи, плаващи гърнета, с които крайбрежните жители на Инд, Ганг и други индийски реки си служат, за да изминават с тяхна помощ без усилие големи разстояния по вода.

Такова едно плаващо гърне е изключително практична вещ. В краищата на един здрав, но лек бамбуков прът е закрепен по един празен глинен съд. Плувецът обляга тяло на напречния прът и бива удобно държан над водата от глинените съсъди.

Салът и придружаващите го плаващи гърнета идваше все по-близо. Той пристана при ветрохода откъм страната на водата. Първият, който се метна на борда, беше фанзегарът. Като ме съгледа, той се упъти към мен и попита:

— Къде е бегумата?

— Спи. Да я събудя ли?

— Остави я да спи! Онова, което има още да се свърши, може да стане и без нейно съдействие. Ние имаме съкровището на махараджата.

— Наистина ли? Как стана?

— Не беше трудно. Паркът на мъртвия владетел беше напълно безлюден и работата ни беше лесна. За един час всичко беше сторено.

— Слава Богу! Сега какво трябва да се прави по-нататък?

— Ние веднага ще пренесем на борда съкровището, което е стегнато в здрави и лесно преносими кожени пакети. После корабът незабавно ще поеме плаването си.

— Накъде?

— Към Калкута. Там имам един приятел, който ще ви окаже всевъзможно съдействие, за да можете веднага да излезете в морето към Батавия.

— Как ще се легитимирам при този твой приятел?

Фанзегарът измъкна от одеждата си една кожена кесийка и я отвори. Тя съдържаше дребен, изработен от сребро нож, който имаше формата на фанзегарски нож.

— Когато пристигнеш в Калкута, предай този нож, който е тайният знак на тхагите, на капитана на този кораб. Той е посветен във всичко и ти можеш да му се доверяваш като на самия себе си. Той ще се погрижи за всичко необходимо. Но дръж пред всеки друг ножа в тайна!

— Ще постъпя точно според указанията ти.

— А сега нека не губим време! До един час съкровището на махараджата трябва да бъде на борда. Когато слънцето започне своя ход, трябва да види „Бадая“ в пълно плаване.

Само да бе подозирал фанзегарът, че при своето нощно дело в парка на покойния Мадрар Сингх е бил подслушан и че двама дръзки и на всичко решени мъже са на път да ни оспорят съкровището, то навярно нямаше да говори с такава крепка вяра. И съдбата на Раббадах и моята щяха може би да приемат един по-щастлив развой...

Моят океански ветроход в груб строеж е готов. Аз наистина съм горд от своето произведение. Никога досега, изключвайки първите години, когато Раббадах стоеше до мен, дните и часовете не са ми минавали така като в полет. И аз за сетен път стигам до познание, каква могъща благословия почива в работата, в целенасочената работа. Чувствам се като подмладен, като новороден, мускулите на ръцете ми се стегнаха и кръвта циркулира почти осезаемо в жилите ми.

И като че ме е споходил друг манталитет. Аз вече недоумявам по-раншния си живот. Как съм могъл толкова много, много години да оставя да отминат в безделна печал, без дори един-едничък опит да направя да стана господар на своята съдба? Едва сега, когато усещам отново в себе си старата дееспособност, съзнавам колко много възможности да избягам от моя затвор са пристъпвали с приканващ

жест към мен. А аз съм се отклонявал от тях страхливо и със стиснати очи. Дали сега не е вече твърде късно? Дали съдбата, чийто зов не съм разбирал, не се е уморила вече от мен и този път иска да ме накара да падна? Нека е тъй! Аз чувствам в себе си сили да изляза на двубой с моята орис. И не съумея ли да я победя, то все пак мога и искам едно: борейки се очи в очи с неотменимото, да си отида със спокойна съвест като мъж.

Земетресението не се повтори. Ни най-малкият признак не наемква, че силите на дълбините планират гибел. Аз се срамувам от раншния си страх и се оприличавам на дете, което се е оставило да го подплаши един предупредителен изстрел. Наистина ли съм се вдетинил? Сегиз-тогиз съм почти склонен да си го помисля — толкова ведро и безгрижно гледам на бъдещето. Овладеяла ме е една крепка увереност, която, като си помисля за мъчнотиите, дето се тюрмят над моето намерение, трябва каже-речи като лекомислие да окачества.

За четиринадесет дена се надявам да съм стигнал толкова далеч, че да мога да спусна моето корабче от стапела и в рамките на един месец да разкъсам, ако пожелае Бог, оковите на моя затвор и като птица да се зарея към далнините — към свободата или провалата...

Пътуването по Свещената река протичаше като в сън. Аз си се представях като принца от приказката, който трябва да пробуди Спящата красавица за живот... за живот и любов. Още не бях казал нито дума на Раббадах за чувствата, които се бяха събудили за нея в моето сърце. Това не беше и необходимо, защото ние се разбирахме без слова. Сърцата ни сякаш летяха едно към друго, носени от невидими вълни.

Като цяло плаването протичаше без събития. И все пак още в първата вечер се случиха две неща, които се оказаха решаващи за цялото ни бъдеще: Раббадах ми изповяда любовта си към мен и... но нека не изпреварвам разказа.

Ние пътувахме само през деня. Вечер потърсвахме някое закътано място по брега, където оставахме до утрото. Така и първата вечер. „Бадая“ беше направила добро плаване и при настъпването на мрака легна на котва в една малка бухта. След като се бяха погрижили за работата по палубата, моряците и нашата състояща се от тхаги

охранителна група отидоха на брега и се установиха на лагер край един набързо стъкнат огън, на който си приготвиха своята проста вечеря. Раббадах скоро се оттегли в кабината си. Понеже не усещах още сън, аз също напуснах плавателния съд и се присъединих към седящите на брега, които с готовност и почителност ми предоставиха място край огъня. Те бяха съвсем обикновени, неуки хорица, никой от които не бе посещавал някакво училище, но притежаваха истинско богатство от саги и не мина много, и разказването беше в пълен ход.

Аз се предоставих охотно на магията на техните приказки, разказващи ми за един непознат свят, и часовете летяха един подир друг. Трябва да бе приблизително десет часът вечерта, когато към огъня ни приближиха двама мъже. Според облеклото те принадлежаха към най-бедната социална класа, ала лицата им носеха наглед сериозен, достопочтен отпечатък. Създаваха впечатление за поклонници, завръщащи се от далечни краища в родината.

Един от седящите край огъня моряци се надигна при приближаването им и попита:

— Вие сигурно идвате от много далеч. Как се потите?

Този поздрав е общоприет сред индийците, тъй като в тази гореща страна потенето е признак на здраве, докато липсата на пот означава приближаваща болест.

— Благодарим, братя! — отговори по-възрастният от тях. — Ние се потим добре и трябва за това да славословим бога, понеже имаме дълго пътуване зад себе си.

— Откъде идвате?

— От Свещените планини там горе, където слънцето никога не може да стопи леда.

— Какво сте правили там?

— Бяхме до прочутия извор на Ахабар, от който пие Свещения бик на планините. Който вкуси неговата вода, нему се прощават всички грехове и той носи прошка дори за тези, които поделят с него своята постеля и ориза си. Вие как се потите?

— Ние се потим много, защото имаме да водим този кораб.

— Накъде възнамерявате да отидете?

— Надолу към Калкута. А вие, мои благочестиви братя?

— Също към Калкута.

— Толкова далеч?

— Не е далеч. Царството на ласкарите^[15] е по-обширно отколкото от Калкута до Ахабар и оттам пак обратно до Града на реката.

— Как, вие сте ласкари? Тогава бъдете добре дошли! Седнете и яжте и пийте с нас! После ще ни разкажете за вашето благочестиво пътуване!

Те не оставиха това да им се каже два пъти. Седнаха и получиха своя ориз. Сетне всеки си приготви според индийския обичай яденето отделно от другия и започна да се храни, като седеше така, че никой, съобразно индийския адет, да не може да го наблюдава.

Докато двамата се хранеха, един от моряците посегна към стеблото на един пиперен храст, на който висеше неговата рафлах^[16]. Той настрои струните и запя някаква песен, акомпанирайки ѝ с монотонна апликатура.

— Сега ни разкажете какво сте чули и видели! — рече капитанът, след като артистът свърши.

— Нека първо този мъж изпее още една песен! — помоли говорещият от името на двамата. — Аз обичам рафлах и песента, а от дълго време не съм слушал нищо.

— Тогава ти навярно самият подрънкваш струните?

— Да, сахиб.

— В такъв случай трябва да ни изпееш някоя песен! Вземи рафлах и ако песента ти ми хареса, ще ви взема безплатно до Калкута.

— Твоето сърце е изпълнено с милостивост, сахиб! — отговори мъжът зарадван. — Аз ще се постарая да се харесам на теб и хората ти.

Той взе рафлах, акордира в друг строй струните и поде:

„Носи се фанна безотечествено по вълната там разлюляна, когат' върху езерото гигантски голямо на талха сянката поляга.“ Всички присъстващи се превърнаха на слух и аз също се отдадох на омаята на звуците. Това бяха различни тонове от онези, които иначе бях свикнал да слушам. Певецът забеляза впечатлението и продължи:

„Мрежите той свои поставя в сребрилата лунна пътека, песен в нощта тиха подпява и в блянове се унася полека. И ето се вълните заплискват, тъй призрачно бели и красиви; ладията му своя бяг следва и веч' се из погледа губи.“ В този момент над борда на плавателния съд се появи един приказно красив женски лик, Раббадах се беше събудила и излязла от кабината, за да послуша сантименталните вопли

на тази песен. Аз едва можах да откъсна очи от нейните неземни черти, докато сега певецът довърши песента:

„А фанната се носи безотечествено по вълната там разлюляна, когат' върху езерото гигантски голямо на талха сянката поляга.“ Мъжете заудряха в знак на аплодисменти длани по коленете. На мен песента оказа неизразимо въздействие, предизвикано от настроението на нощта и близостта на любимата. Ето защо се надигнах от огъня и приближих до певеца.

— Кой си ти? — попитах го.

— Аз съм ласкар на име Лидрах, сахиб. А този мой придружител е брат ми Калди.

— Ти пееш и свириш, както никога не съм чувал от някой индиец.

— Научих се от един мъж, дето беше дошъл от страната на франките.

— Помислих си го. Знаеш ли и други такива песни?

— Да, сахиб!

— Сахибата там горе с удоволствие би чула още една.

— Ако тя заповяда, на драго сърце ще се подчиня.

Той взе отново лютнята в ръка и започна с няколко встъпителни акорда по струните. Видя тъмните очи на Раббадах отправени към него и запя с тъжен глас:

*„Цъфти лотосовият цвят така самотен в езерото;
с тих копнеж надига сглед той търсецо към небето.*

*Почиват бреговете сенки, ах, от дълго веч' тъй
студени.*

*околно по водите дълбоки, коит' обливат го тъй
хладни.*

*Сега би желал в наскорен час лъча на слънцето да
зърне, който в бяг към тъмния лес сенките мрачни да
обърне.*

*И умислен по водите плавам аз с ладията моя;
любовта обсебила ме е с изгарящата жарава своя.*

*Аз със своята тежка печал съм така изолиран и сам,
а как до страната ѝ бих желал от щастие огрян да съм*

там.

*А пък от погледите нейни, дето все не ме разбират,
към мен няма никога сияйни на любовта лъчите да
проблеснат.“*

Песента свърши и получи същите аплодисменти като предишната.

— Аз съм доволен от теб — рече водителят на кораба. — Вие двамата ще тръгнете с нас за Калкута. Вие сте ласкари и значи разбирате от корабоплаване?

— Да, сахиб.

— Вашето благочестиво пилигримство позволява ли ви да работите на някой кораб?

— Да, стига да спазваме броя на молитвите, за които сме дали тържествен обет.

— Вие ще ги спазвате и при все това ще получите едно добро възнаграждение, ако до Калкута ми помагате от време на време в нагласянето на платната.

— С охота ще ти помагаме, сахиб. Ти само ни осведомявай за заповедите си!

Аз се качих обратно на палубата и бях единственият, който се намираше там с Раббадах. Тя беше седнала при щевена и ме очакваше.

— Този мъж исконен жител ли е?

— Да.

— Но той пееше така непознато и красиво, както съм си представяла по описание на моя брат песните на франките.

— Той действително ги е научил от някакъв франк.

— Удивително как вие франките умеете всичко по-добре от нас!

— За това има две важни причини.

— Кажете ми какви причини имаш предвид!

— При нас няма касти; всеки може да стане какъвто иска и да развие и употреби заложибите, с които Бог го е дарил.

— Значи при вас един парий би могъл да стане жрец, брамин?

— Да, защото Бог е създал двамата по свое подобие. Не произходът дава стойността на човека, а той стои точно толкова високо

или ниско, колкото мислите, които го занимават, чувствата, които изпитва, и делата, които извършва.

— Това звучи така красиво и правилно, но аз не мога да го разбера. Може би ще дойде време, когато ще знам какво искаш да кажеш. А втората причина?

— При нас жената има същите права като мъжа. Момичето бива така свободородено, както момчето; то учи всичко, което иска да учи; може само да си избере своя съпруг и не е негова робиня. Участва в неговите радости и страдания и има над децата същата власт като него. Бог е могъщество и любов, а човечеството е негово подобие. И понеже човечеството се състои от мъже и жени, то мъжът трябва да е подобие на Божието могъщество, а жената — подобие на Божията любов. А където по земята могъществото и любовта тясно си съдействат, там човекът все повече наподобява своя Творец, там се спускат небесната мъдрост и праведност и народите все повече се доближават до величието и велелепието на Този, който им е дал живот и съществуване.

— Това също не го разбирам — рече тя, — но желая да можех да го схвана. — После повтори замислено: — Жената да е подобие на Божията любов...

Погледът на нейните прекрасни очи беше отправен към звездите. Ликът ѝ беше като на ангел, спуснал се от далечни висини. Аз не можех да отклоня взор от нея и се осмелих, увлечен от обаянието, което упражняваше, да сложа ръка върху нейната.

— Познаваш ли любовта? — попитах с тих глас.

— Не зная.

— Значи никога не си обичала?

— Може би все пак. Или не е любов онова, което човек изпитва към майката и братя?

— Да. Но има и една друга любов, която е безкрайно по-богата и ощастливяваща и превръща тази клета земя в обиталище на блаженството.

— Коя имаш предвид?

— Любовта в сърцето на мъжа и жената. Ти опознала ли си я?

— Не. Аз мъж не съм познавала, не съм искала и не съм обичала.

— И сега също още не познаваш и обичаш някой мъж?

— Бива ли според вашите обичаи една жена да каже това?

— Да.

— На кого може да го каже?

— На този, когото обича.

— Ама тогава нали той ще знае, че тя го обича.

— Че защо да не бива да го знае?

— Ами ако той пък не я обича?

— О-о, любовта е всемогъща и никое сърце не може да ѝ противостои. Който обича с дълбините на своето сърце, той ще намери ответна любов.

— Дано да е вярно това! — прошепна тя унесено.

Аз притеглих ръката ѝ до сърцето си и обвих ръце около възхитителното същество. Плътнo и задушевно лежеше тя на моите разтуптени от безкрайното блаженство гърди.

— Душа моя, ангел мой, богиньо моя, искаш ли да станеш моя жена, искаш ли да пребиваваш при мен, сега и завинаги?

— Сега и завинаги! — прошепна тя, отвърщайки на целувката, която притиснах към нейните устни.

— Тогава ти се заклевам, че всеки миг от моя живот, всяко дишане на моите гърди и всеки удар на моето сърце ще принадлежи единствено на теб, Раббадах!

Ние седяхме, плътнo обгърнати, един до друг: звездите искряха като диаманти, Южният кръст блестеше към нас; ала звездите, които бяха изгрели в моето сърце, сияеха много по-ярко от брилянтите на тропическото небе.

Долу при огъня междувременно разговорът бе стигнал своя край и хората се приготвиха да се отправят към почивка. Мъжете проснаха завивките си в близост до огъня, а двамина от тях се изкачиха по възжената стълба от сукани палмови влакна на плавателния съд, за да поемат нощната вахта. С това на нашия мир за днес бе сложен край и ние се надигнахме, за да се отправим на свой ред към почивката. При вратата към кабината на Раббадах аз си взех с дълга, нежна целувка сбогом с любимата.

Тази нощ сънят дълго бягаше от мен. Сърцето ми беше изпълнено с блаженство, мислите ми странстваха из бъдещето, а възбуденото въображение ми рисуваше най-магични картини. Глупакът аз! Аз си нямах и понятие, че край нас дебне предателството и че

достопочтените лица на двамата новопристигнали бяха само маска, зад която се таяха най-тъмни намерения...

Няколко седмици по-късно „Бадая“ пристигна в Калкута. Двата ласкари се бяха изявили като много полезни хора и с разни дребни услуги бяха съумели да спечелят обичта на моряците. Беше вечер, когато нашият съд хвърли котва. Капитанът даде заповед никой да не напуска кораба, но той самият се качи на малката лодка и собственоръчно загреба към брега, след като бе получил от мен тайния знак на тхагите. Аз останах, любопитен да узная дали влиянието на фанзегара достигаше до средището на една отдавна намираща се в притежание на Англия провинция.

Трябва да бе минал приблизително час, когато вратата на кабината ми се отвори и влезе капитанът, следван от един мъж, когото по своеобразното облекло веднага разпознах като един от онези парси^[17], които са известни в Индия със своето богатство и строга правдолюбивост. Крепко сложената фигура носеше висока барета и една дълга, разделена по средата брада се стелеше на вълни до гърдите.

Едва непознатият бе влязъл, то капитанът заключи зад него вратата. Парсът ме изгледа с дълъг изучаващ поглед и вдигна после ръка за поздрав.

— Мир и благополучие за теб! Ти ли си този, дето е повикал Самдхаджа?

— Аз съм. Седни!

Аз показах на госта място до себе си на дивана, подадох му едно персийско хука и му предложих огън.

— Позволи да те обслужа! Тук ние не се нуждаем от чибукчи^[18].

Парсът запали и се облегна удобно на възглавницата, очаквайки обяснение за какво е повикан на борда.

— Получи ли знака? — поинтересувах се аз.

— Да.

— Беше ми казано, че ще го уважиш.

— За мен той има валидността на заповед. Кой го предаде на капитана, ти или някой друг?

— Аз.

— Тогава говори какво искаш от мен.

— Един кораб.

— Закъде?

— За Батавия!

— Един още на заранта заминава за там. Ти би искал да получиш най-доброто място.

— Аз трябва да имам единствено него.

— Това би означавало да изгоня пътниците, които вече се намират на борда.

— Дай ми тогава друг кораб!

— Ти говориш, сякаш притежаваш милиони! Кой си всъщност?

— Казвам се Хуго фон Голвиц и бях доброволец, лейтенант на английска служба...

— Значи не си англичанин?

— Не. И тръгнах с генерал лорд Хартли за Аугх...

— За да откраднете с предателство на махараджата неговата страна — рече парсът с гневно проблеснали очи, като челото му се покри с дълбоки бръчки.

— Аз не можех да бъда предател, защото бях приятел на махараджата.

— Ти?

— Да. Запознах се с него тук, когато пребиваваше инкогнито.

— А-а, тогава ти си онзи лейтенант, за когото той ми разказва! Ти си добре дошъл при мен, защото е невъзможно да си станал негов противник.

Аз разказах сега всичките си преживелици от последно време. В края парсът рече:

— Какво стана с бегумата? И тя ли беше убита?

Аз се надигнах и отворих вратата към съседната каюта.

— Тя е тук.

Раббадах застана на вратата. Единствената ѝ гиздило беше нейната красота, но тя бе толкова омагьосваща, че парсът, който също се бе надигнал, се наведе объркано да целуне ръба на дрехата ѝ.

— Княгиньо — извика той, — повелявай над мен и моя живот! Той ти принадлежи!

— Твоето име е Самдхаджа. Ти си стареят на парсите в Калкута?.

— Такъв съм.

— Мадрур Сингх те обичаше, ти беше негов приятел. Искаш ли да бъдеш и мой?

— Искам да бъда твой приятел и твой роб.

— Една бежанка има нужда от приятели, роби тя не може да си купи. Този мъж ще стане мой съпруг. Искаш ли да ни отведеш тайно до Батавия?

— Ще го сторя. Още в ранни зори ще заmine един кораб и пътуването няма да ви струва нито рупия. Кажи ми дали се нуждаеш от пари. Аз ще ти дам.

— Не са ми необходими, защото имам при себе си цялото съкровище на Аугх. Но седни и ни позволи да ти разкажем онова, което иммахме нещастieto да изпитаме!

— Прощавай, княгиньо, че сега ще се отдалеча. В Калкута вие нито за миг не сте в безопасност и поради това аз трябва час по-скоро да приготвя един мой съд и да отстраня всички пречки при пристанищните власти, които биха могли да забавят отплаването в открито море. Ти ще имаш моя най-добър кораб и моя най-добър капитан. Само си мисля, че при тази спешност, ще ми липсват добри моряци. Дори да издира всичките си хора, пак ще липсват двамина.

— Ние имаме двама при нас на борда — вметна бегумата.

— Що за хора?

— Ласкари.

— Те обикновено са храбри и кадърни моряци. Кога дойдоха на „Бадая“?

— При гнацита на Аугх.

— Дръжте ги в готовност, когато намина да ви взема! А сега, княгиньо, трябва да побързам. Ще можем да си разказваме, когато се намерим на борда на тримачтовия...

Беше приблизително една седмица по-късно. Бързият ветроход „Бахадур“^[19] беше минал край Андаманите и Никобарите, насочвайки се откъм западната страна на Суматра на юг, за да поеме после с пасата към Ява. На борда всичко беше добре, както можеше да се види по жизнерадостното лице на капитана, разхождащ се с мен напред-назад по ахтердека. Той беше немец като мен и поради това никак не бе за чудене, че по време на пътуването ние обичахме да си общуваме. Капитанът тъкмо ми рече:

— Нашето пътуване протича добре и до Батавия видимо ще претърпи само едно късо прекъсване.

— Какво?

— Аз винаги съм имал рядкото щастие да бъда доволен от хората си, ала в последното плаване на борда ми се домъкна един тип, дето все ми създаваше главоболия. За да не подстрекава и другите, ми хрумна на мисълта да го сваля. Снабдих го с предостатъчно провизии и го закарах на един малък остров, който му доставяше плодове и вода в повече от нуждите на десет мъже.

— Значи една малка робинзониада?

— Малка и къса, защото той трябваше да остане там само додето мина да си го прибера.

— Кое то сега ще сторим?

— Да. Островчето лежи, наистина, малко извън нашия курс, но тъкмо затова бе подходящо за моята цел. Аз знаех, че е известно само на мен и следователно никой друг кораб не би скъсил отшелничеството на моя „каещ се грешник“.

— Кога ще пристанем там?

Капитанът проучи ветрилата.

— При сегашния вятър може да се предположи, че ще достигнем временната тюрьма още днес преди нощта. Ако ли не, ще кръстосвам пред него до утрото.

— Островът голям ли е?

Капитанът се ухили.

— Голям? Да-а, мисля, че ще дойде малко по-голям от дланта ми.

— Има ли дървета на него?

— Да, видях достатъчно, преди всичко в голямо количество кокосови палми.

— Също и вода в наличност?

— Също. Но, хер, защо се осведомявате толкова ревностно за острова? Може би искате да си поиграете на Робинзон на него?

— Точно това не — засмях се аз. — Но неволно се поставих в положението на един Робинзон и ми се прииска да знам дали нещата на този остров са поносими.

Де да подозирах, че само след късо време ще ми бъде отредено да водя битието на един истински Робинзон, навярно нямаше да ми е до смях.

Оттук насетне събитията се развиха трескаво бързо и сложиха внезапен край на моите блянове за бъдещето. Двамата ласкари и в открито море се бяха проявили като кадърни мъже, но от няколко дни

започнаха хич да не ми харесват. По-възрастният от тях, Лидрах, оглеждаше моята Раббадах, когато тя се разхождаше по палубата, с много особени погледи, които ми навяваха размисли. Тя идваше винаги забулена, наистина, ала той във вечерта на своето пристигне все пак беше видял лика ѝ, макар и само за кратко време. Действително не беше за учудване, дето нейната красота бе оказала голямо въздействие и на този прост мъж, но не това ми правеше лошо впечатление и възбуждаше подозрението ми. В неговите погледи се четеше не голо възхищение, а ламтеж, пламенен ламтеж. И странно! Станал веднъж внимателен, аз направих още една констатация. Когато се мислеше за ненаблюдаван, виждах внезапно сегиз-тогиз погледа на Лидрах отправен към мен с такъв израз на враждебност, да, направо с жажда за убийство, че се плаших. Обикновено двамата ми услужваха с почителност, дори с раболепие. Ето защо това наблюдение толкова повече ме постави в недоумение и ме направи толкова по-подозрителен. Аз реших да държа зорко двамата под око.

В следобед вятърът полека-лека замря и дори когато по свечеряване малко се възстанови, беше толкова слаб, че движението ни една се усещаше. Въпреки това забелязах преди настъпване на мрака един малък остров да се надига от морската шир. Отидох при капитана.

— Ще спуснете ли лодка да приберете мъжа? — попитах го, докато наблюдаваше острова през далекогледа.

— Не. В тези ширини тъмнилката се спуска толкова бързо, че лодката не би стигнала преди нея до острова и лесно би могла да ни изгуби. И дори и да достигне сушата, може би ще се наложи тепърва да се търси мъжа, а и не можем да знаем какъв дрейф ще имаме и какви непредвидени събития биха могли да настъпят.

— Какво ще правите?

— Ще наредя така да държат руля, че при този слаб вентре да се носим през нощта към острова и на известно разстояние от него. На сутринта лесно ще намерим мъжа и бързо ще го приберем. Забелязвате ли колко бързо се стъмва? Вечерята е готова. Нека отидем в каютата!

След вечеря вахтата бе оповестена^[20] и ние се оттеглихме в спалните кабинни. Повече от привичка отколкото от предпазливост щракнах след себе си бравата на вратата. Още не възнамерявах да спя и седнах на стола до леглото. Но не запалих свещ, защото в тъмнината

можех по-добре да се отдам на мислите си. Това и обстоятелството, че се държах съвсем тихо, ми спаси живота. Негодяите са ме мислили за потънал в дълбок сън, иначе, аз навярно щях да бъда първият, който щеше да падне тази нощ жертва на смъртоносната стомана.

За кого мислех? Това вероятно не е нужно специално да казвам. Само още няколко дни и „Бахадур“ щеше да доплува в Батавия, а аз да пристъпя към олтара с Раббадах под закрилата на холандския флаг. Само още няколко дни! А после? Е, изобщо не ми хрумваше да остана в Ява и да чакам как ще се развие политическата ситуация в Аугх. Това можех също така добре да сторя и в моята родина. С първия холандски или немски ветроход, това бе твърдото ми намерение, щяхме да отплаваме за Зюдерланд. Дали обаче Раббадах щеше да тръгне с мен? По този пункт аз, наистина, още не бях говорил с нея, ала бях твърдо убеден, че ще каже „да“. След като все пак веднъж бе осъдена на изгнание, можеше да ѝ е все едно дали страната на нейната прокуда ще се казва Ява или Зюдерланд. И ако за нея въпреки това представляваше трудност да се изсели толкова далеч от страната на своите деди, е, любовта преодолява всичко. И моят сърдечен стремеж щеше да бъде да я накарам да забрави изживените страдания и в лоното на моята фамилия една втора родина дай...

Аз се сепнах в моите щастливи мисли за бъдещето, защото ми се стори, като че долових откъм отсрещната страна, където се намираше каютата на капитана, приглушен вик за помощ. Затаих дъх и се заслушах. Ето... сега отново! Този път мислех, съвсем ясно да съм разбрал гласа на капитана и думата „убийци“. Без дълго да се замислям, скочих грабнах от стената сабята и постоянно заредения револвер и се стрелнах към палубата.

Моята каюта се намираше срещу тази на капитана и за да я достигна, трябваше да прекося цялата корабна ширина. Вече вдигах крак, когато вратата на капитанската каюта се отвори и двамата ласкари — веднага ги разпознах на ярката лунна светлина — се появиха на прага. Те също ме съгледаха и спряха при вида ми.

Какво имаха да търсят двамата при капитана? Сега, в този късен вечерен час? Това ми се стори подозрително. Ако двамата крояха нещо лошо, то не биваше да ги допускам да приближат съвсем до мен. Та измъкнах значи револвера и го запънах.

— Какво става при капитана? — викнах през палубата. Лидрах бавно се запромъква към мен и отговори с обичайния си смирен тон:

— Капитанът трябва да е сънувал, сахиб, защото...

— Стой! — пресякох го. — Спри, иначе стрелям!

Лидрах видя проблясващата цев на револвера насочена към себе си и машинално спря.

— Кормчия! — извиках аз високо.

Не прозвуча никакъв отговор. Работата започваше да ми се вижда вее по-загадъчна. Огледах се. Недалеч от мен забелязах да лежи неподвижното тяло на някакъв човек.

— Всички моряци на палубата! — провикнах се сега с цялата сила на гласа си.

Това също бе напразно, то предизвика само едно-единствено движение. Лидрах вдигна ръка. Камата му просвистя насам и ме уличи в лявата ръка. Но тогава вече отекна и моят изстрел и мъжът се срина на палубата, уцелен от куршума в главата. В следващия миг стоях пред Калди; сабията ми проблесна и острието се врязва толкова дълбоко в рамото на ласкара, че той се строполи.

Тогава чух зад себе си шум. Обърнах се рязко. Пред мен стоеше Раббадах с дълга нощна роба.

— Какво става тук? — попита с уплашен глас.

— Не се страхувай, Раббадах! Трябва да се е случило някакво нещастие.

— Какво?

— Убих тези двама мъже тук, защото те поискаха да ми отнемат живота. Но, Раббадах, това не е гледка за теб. Върни се в своята кабина! На палубата е зловещо. Или всички са избити, или на борда има метеж и хората само дебнат да се оголя.

— Да те напусна? Никога! Оставам при теб!

— Тогава почакай за миг!

Върнах се в моята кабина, донесох лампата и я запалих. После осветих най-напред предпазливо в каютата на капитана. Този лежеше мъртъв на пода, Значи не бях се излъгал и правилно бях разбрал вика. Но все още не можех да си разтълкувам хода на събитията. Не можех да си представя, че двамата ласкари сами, без участието на другите, биха успели да извършат едно дело, което все пак нямаше да им

донесе никаква полза. Трябваше да се касае за общ бунт. Но в такъв случай се налагаше преди всичко да се погрижа за моята и сигурността на Раббадах. Тя изглежда хранеше същата мисъл, защото ме улови за ръката.

— Каква опасност за теб! Ела бързо в моята кабина, додето настане денят!

Аз меко се освободих от нея и отговорих:

— Не, Раббадах! Може би някой се нуждае от нашата помощ и би бил изгубен без нас.

Раббадах нямаше как да не ми даде право, ала не съумях да я уведя да се прибере в каютата си. Напротив, тя се държеше плътно до страната ми, когато сега обходих предпазливо цялата палуба. Онова което открих, беше ужасно. При шурвала кормчията лежеше с пронизано сърце. Беше вече почти студен. Очевидно е бил първият, паднал жертва на камата на убийците. Продължих да крача към бакборда, ала не намерих наоколо никого освен мъжа, който най-първо ми бе привлякъл вниманието и който вероятно е бил на вахта. После тръгнах с натежало сърце към люка, водещ надолу към помещението на екипажа. Какво щях да намеря там? Когато блъснах вратата и хвърлих един поглед на слабо осветеното от една газена лампа спално помещение, косите ми настръхнаха. Цялото помещение плуваше в кръв. Това беше гледка, която Раббадах не можа да понесе. С един силен крясък на ужас тя се изскубна от мен и избяга. Не биваше да я последвам, защото първо трябваше да се уверя, че вече не мога да окажа никаква помощ.

Изследването не продължи дълго. Убийците твърде добре бяха постигнали целта си — вече никой от осмината мъже не беше жив. Аз съм виждал някоя и друга потресаваща картина, без при това с мигла да съм трепвал, ала гледката на тези умъртвени по толкова зловещ начин мъже ме ужаси. И до днес си спомням с чувство на потрес онази чудовищна картина. Поиска да ме налегне слабост, ала аз силом се взех в ръце, защото положението, в което се намирахме, изискваше силна воля, цялото присъствие на духа. Започнах да размишлявам. Каква цел може да са имали двамата мъже, като са устроили тая ужасна кървава баня? Това беше въпрос, на който само те единствено можеха да отговорят. Ама пък те бяха мъртви и вече не можеха да говорят. Но бях ли действително толкова твърдо убеден, че в тях вече нямаше никакъв

живот? Аз трябваше да добия сигурност. Ето защо избързах обратно на палубата и се завтекох към Лидрах. Той беше мъртъв, очите му се бяха вперили стъклено в пустотата. Но докато се занимавах още с него, ми се стори, като че долавям някакво хъхрене откъм страната, където лежеше Калди. Бързо се упътих нататък и коленичих при него.

Ласкарят беше получил ужасен удар; цялото му рамо зееше и колкото и кратко да бе лежал тук, загубата на кръв беше все пак толкова голяма, че никаква помощ вече не бе възможна. Но той, изглежда, бе в съзнание, защото очите му бяха с израз на разпознаване към мен. Ако исках нещо да узная, то не биваше, виждах това, нито миг да губя.

— Нещастнико, какво сторихте?

Раненият повдигна с немощно движение неувредената ръка и промълви откъслечно и с ломотене:

— Съкровището... искам аз... а Лидрах... иска... бегумата.

Ето какво било значи! С това имах обяснението за зловещото деяние. Но как бяха стигнали до познанието за съкровището на махараджата и откъде знаеха, че моята спътница е бегумата? Аз не бях издал на никого, дори и на капитана, коя е моята придружителка и можех да приема, че тхагите, които бяха пътували с нас до Калкута, също са си мълчали. Сянката на смъртта започна вече да поляга по разкривените черти на умиращия и ако исках да науча още нещо по-подробно, трябваше бързо да питам. С накъсани, все по-отслабващи слова той ми призна всичко. Малко бяха думите, които съумя да изрече, ала аз лесно можах да допълня липсващото.

Двамата братя не били ласкари, както се представиха, а произхождали от Аугх. През нощта станали свидетели как фанзегарът прибрал със своите тхаги съкровището от къошка в парка и в тях съзрял планът да го обсебят. Тайно последвали носачите и когато открили, че пакетите били отнесени на „Бадая“, решението им вече било готово. Избързали по един по-кратък път пред „Бадая“ и на следващата нощ се присъединили към компанията ни. С надеждата да им се позволи да пътуват с кораба се представили за ласкари, които нямат друга родина освен откритото море, и сега се връщат от поклонение. Измамата им се удала толкова по-добре, понеже фактически били пътували веднъж по море и усвоили необходимите

познания. Вечерта на пристигането им Лидрах видял незабулената Раббадах и от този миг той се стремял не само към притежание на съкровището, но и също така много към бегумата. За наше щастие по време на пътуването по Ганг не им се предоставила възможност да осъществяват своето намерение и техният стремеж сега бил така да уредят нещата, че да могат да тръгнат с нас по морето. И понеже капитанът на ветрохода се нуждаел от още неколцина свестни моряци, то от само себе си станало, че били поканени да участват в пътуването като матроси. Днес, когато островът влязъл във видимост, те поискали да доведат до изпълнение своя мерзки план. Възнамерявали след избиването на целия екипаж да акостират с кораба при острова, да свалят съкровището и бегумата на острова, да пробият плавателния съд, за да потъне, и да изчакат на острова момента, когато ще бъдат взети от някой случайно минаващ кораб, и да могат поне част от съкровището да отнесат на сигурност. По-късно смятали да се върнат за по-голямата част, след като преди туй са се отървали от бегумата, ако започнела да им става твърде неудобна.

Разказът беше изчерпал ранения. Той загуби за късо време съзнание и дишането му ставаше все по-слабо. Вече го мислех мъртъв, но ето че той се полуизправи още веднъж до седящо положение.

Очите му се отвориха широко и се отправиха с трескав блясък в една определена точка, сякаш виждаше някого, когото аз не можех да забележа. И с последни сили и пресекващ глас заломоти:

— На острова... със съкровището... бегумата... да бъде твоя... съкровището... мое... мое... мое.

Силите го напуснаха... той падна възник в предишното си положение.

Сега, когато знаех всичко, за мен беше важно да използвам промененото положение в наша изгода. Но най-напред трябваше да видя Раббадах. Намерих я в нейната каюта да коленичи на пода със забулена глава. Гледката на толкова много избити беше дошла свръх силите ѝ. Аз пристъпих към нея и притеглих главата ѝ нагоре към мен.

— Раббадах!

И тогава тя сякаш се пробуди от някаква дълбока летаргия. Конвулсивно се вкопчи в коленете ми и силно треперене разтρεся тялото ѝ, когато посред хлипане промълви думите:

— Любими мой! Ох, ако бяха убили и теб!

Аз също хич не се осмелявах да си представя ужасното, което щеше да ѝ се случи, ако тези дяволи бяха успели изцяло в намерението си. Погалих я успокоително по меките коси и притиснах една целувка към челото ѝ.

— Бог ме е закрилял! Но е страшно, ужасно!

— Сами сред трупове, в самотното безбрежно море!

— Не се страхувай, моя...

Не успях да довърша изречението, защото бях запокитен с непреодолима сила на пода. И същевременно долових особен скрипящ и режеш шум, сякаш хиляди ръце се бяха заели да разнебитят корпуса на кораба. Бегумата нададе уплашен крясък, а мен ме споходи мисълта за големия, недопустим грях, който бях извършил. Вместо да погледна кормилото, аз бях пропилял скъпоценните минути да измъквам от умиращия неща, знанието на които все пак не можеше да допринесе никаква полза. Междувременно неуправляемият кораб се бе носил по своя път и сигурно нейде в близост на острова се бе натъкнал на риф, Втурнах се към палубата. Велики Боже! Каква безутешна гледка се предложи на моите очи! Точно пред носа на съда се издигаше застрашително една тъмна скална маса, а от двете страни се протегляха каменни бруствери, образувачи своего рода тесен канал, през който корабът бе налетял на острова. За спасението му не можеше да се мисли и трябваше да се нарече цяло щастие, задето вятърът бе духал така слабо, иначе плавателният съд веднага щеше да се разбие при сблъсъка.

Побързах да сляза в трюма и намерих една пробойна, през която водата неудържимо нахлуваше. Дупката беше толкова голяма, че за мен, неопитния, бе невъзможно да я запуша. Според едно приблизително пресмятане, което набързо направих, оставаше ми малкото време до утрото да спася нас и пренеса на острова едно-друго от товара на кораба.

Относно резултата на нашата спасителна операция вече съм осведомил и поради това мога само бегло да го засегна. С мъка спуснах зад кърмата една йола. Най-напред трябваше да бъде спасена любимата и нейното имущество. Докато Раббадах помагаше в пренасянето на всичко, аз свалих колкото може от пакетите в лодката и се спуснах после с възлюбената, за да гребя към сушата. Брегът се изкачваше стръмно от водата, но ми провървя при зараждащата се

дневна светлина да открия едно място, където удобно съумяхме да пристанем. После се върнах обратно до кораба, за да приключа със спасяването на съкровището и да прибавя към него още някои провизии и други неща, които смятах за желателни или полезни.

Когато пристанах за четвърти път, утрото беше вече толкова напреднало, че човек можеше да различава отделните предмети. Раббадах стоеше на брега и сочеше към един близък шубрак.

— Я погледни, какво е онова? — попита страхливо.

— Там на дървото?

— Да.

Пристъпих колебливо към мястото. И какво да видя? От един як клон на дървото висеше на разсукания край на едно въже човешка глава, а полуизгнилото тяло лежеше на земята. До него имаше нож, непромокаема моряшка барета и редом с разни дреболии се виждаше трудова книжка. Отворих я и прочетох вписаното име.

Стоях пред трупа на изоставения на острова моряк, който не бе понесъл самотата и по този начин ѝ беше сложил край. Там корабът с труповете, тук останките на един самоубиец... потръпнах, като си помислих за нежното същество, изложено заедно с мен на тези страхотии...

Голямото дело успя. По-добре, отколкото бях смеех да се надявам. Аз не знам, наистина, какво би рекъл един корабостроител за производението ми, но съм изпълнен с чувството, че добре съм си свършил работата.

За да мога по-лесно да владеея моя съд, аз го снабдих само с едно основно и едно спомагателно ветрило. Аз добре осъзнавах, наистина, че моето пътуване дори при благоприятен вятър и нищо непредвидено да не настъпеше си беше една безразсъдна дързост, ала така или иначе трябваше да се рискува.

Когато спуснах вчера лодката от стапела, бях съвсем празнично настроен. Вярно, нямах бутилка шампанско да разбия на нос на моя съд, както е обичайно при такива случаи, но не ми се вярва някога някой кораб да е поел в пробното си плаване с по-гореща благословия от моята „Раббадах“, когато я изведох с гребане от малкия пристан в близост до колибата ми.

„Раббадах“! Това име и никое друго биваше да получи моята кръщелница. Защото след смъртта си тя беше моят ангел-хранител, без когото несъмнено щях да сложа край на живота си; тя ще ми бъде и ангел хранител в опасностите, чакащи ме в открито море.

Моето първо плаване протече блестящо. Действително аз се придържах благоразумно във вътрешността на пръстена, който рифовете затварят на разстояние половин морска миля около тази част на острова. Толкова близо до брега не можех, разбира се, да употребя платното, но кормилото слушаше и най-лекия натиск на моята ръка, а носът пореше леко и грациозно вълните. В този ден си легнах да почивам с радост и благодарност към Бога.

Тази сутрин изведох моя съд на весла през рифовете и издигнах ветрилото. Обиколих острова от южната и източната страна. Духаше благоприятен бриз и аз направих едно чудесно плаване. Като стигнах при източната страна, свалих платното и насочих лодката към брега. Гладко и бързо летеше барката по вятъра, движена само от греблата, към познатите две скали — единствените сред многобройните коралови рифове, между които една лодка с незначително газене можеше да достигне брега. Това беше опасно начинание, наистина, тъй като аз все още не бях сигурен в моята платноходка, но успях благополучно да премина и няколко минути по-късно извих в подземната галерия, водеща във вътрешността на планината до гробницата на Раббадах. От години, което означава откак йолата на „Бахадур“ бе станала толкова пропусклива и прогнила, за пръв път пристъпвах пак към гроба на Раббадах от тази страна.

И сега е времето да поверя на дневника моята тайна. Не знам дали намерението ми ще успее и дали някога ще бъда в положение да пренеса на сигурност съкровището на махараджата. Но дневникът ми може би после ще достигне по някакъв начин до ръцете на-моята фамилия, а тя, само тя единствено трябва да притежава наследството на Мадрур Сингх и Раббадах, което е и мое наследство. На никой друг, който поиска да извлече полза от тези записки, те не биха допринесли благословия, а гибел. Никога и никога не би му се удало да намери съответните две скали, между които е единствено възможен достъпът до съкровището на махараджата. Неговата лодка най-много би се разбила горко върху остриите като игли коралови рифове. А че достъпът

до моята тайна да стане невъзможен откъм сушата, за това ще имам грижата преди моето отпътуване...

Докато строях нашата колиба, няхах време и също желание да разгледам нашия затвор. Но когато се устроихме удобно, тръгнахме да огледаме нашето малко царство.

Островът не е голям. Но въпреки това не беше толкова лесно да добием обзор над него. Брегът е равен само от страната, където се беше разбил нашия „Бахадур“. По-нататък сушата се изкачва към вътрешността постепенно, но постоянно и е обрасла с гъста, почти непроходима девствена гора.

Ние се придвижвахме при нашия пръв излет между гората и южния бряг, който див и прорязан от цепнатини се изкачва на изток до много високо. Бавно си пробивахме път през хаоса от дървесна увивна растителност и скални отломъци. След два часа достигнахме върха. Още няколко крачки и... спряхме стъписано. Под нозете ни се простираше не суша, както бях очаквал, а безмерното море, лежащо на една дълбочина от може би триста метра над нас. Преходът беше така неочакван, че насмалко да получим световъртеж. Накарах Раббадах да остане назад, а аз предпазливо приближих до ръба на издатыка, върху който стояхме. Каквото видях, ме изпълни с изумление. Скалата пропадеше в морето отвесно и гладко като стена. Нито едно място, на което кракът би могъл да намери опора! Само горе при мен ръбът беше малко изветрял и изронен, няколко метра по-надолу обаче започваше шеметно стръмната, обработена сякаш със заглаждащ нож стена, която рязко и отвесно продължаваше до северния край на острова, без да губи висота и стръмнота, и се врязваше под формата на полукръг в сушата. Морската вода в образуваната чрез тази полуокръжност бухта беше напълно спокойна и врязването би представлявало едно великолепно пристанище, ако един пръстен от коралови рифове, започващ от северния край на бухтата и завършващ в южния, не го правеше напълно недостъпно. Вън пред кораловите рифове прибойт беснееше със сила, каквато никога не бях наблюдавал.

Как беше възникнало това забележително брегово образование? Аз намерих само едно обяснение. Нашият остров някога трябва да е бил много по-голям, може би два или три пъти по-голям от сега. Някое

мощна земетресение после го беше разделило като с нож по средата на две и морето погълнало едната половина. Един втори земен тряс вероятно бе издигнал кораловия пръстен от водите, опасващ сега като верига новообразуваната бухта. Не зная дали науката би се съгласила с това обяснение, но друго аз не знаех, не знам и до днес.

Неочакваното откритие породило у нас желанието да не се връщаме още при нашата колиба, а да продължим пътя си тук по горе, докато не се появи някое непреодолимо препятствие. Но се придържахме на предпазливо разстояние от ръба на бездната, тъй като аз не се доверявах на здравината на почвата. Теренът тук горе се оказва по-проходим отколкото по-надолу; ветрове и бури бяха разделили девствената гора и поради това можехме бързо да напредваме. Оказа се, че отвесното пропадане фактически достига до северния край на острова. Никое човешко същество не беше в състояние да се спусне оттук и също така малко би се осмелил най-дръзкия алпинист да изкатери от долу стените, накамарени една връз друга от гигантска сила до шеметни висоти.

Бяхме тръгнали от нашата колиба в късно утро, а когато достигнахме северния край на острова, слънцето стоеше още високо в небосвода. Раббадах се беше уморила, така че си позволихме един час почивка, при което си изядохме взетите провизии. Сега имахме достатъчно време да се върнем по пътя, по който бяхме дошли. Но тъй като по мое пресмятане спускането покрай северния бряг беше по-кратко, решихме се на него. И не се разкаяхме за решението си. Вярно, бяхме задържани доста често от повалени от бурята дървесни исполини, изцяло оплетени от увивни растения, но все пак се придвижвахме по-лесно отколкото при изкачването заранта, и слънцето още не беше се спуснало прекалено ниско на запад, когато каталясали до смърт, ала щастливи и доволни, видяхме при една извивка на брега пред нас да лежи нашата колиба.

Тогава аз не подозирах, че откритието на деня ще се окаже подпомагащо за сегашните ми планове.

На следващия ден се осмелихме, въоръжени с компас, да проникнем в девствената гора, за да се запознаем и с вътрешността на острова.

Това, което видяхме, всъщност не заслужава квалификацията „девствена гора“. Аз отдавна бях направил наблюдението, че островът

по-рано трябва да е бил обитаем. Саморазбираемо островитяните не са оставили гората, включена към жизнените им условия, в нейното първично състояние. Но оттогава бяха минали много, много години и буйната увивна растителност бе взела такъв превес, че буквално трябваше с нож да пробивам път. Раббадах крачеше плътно зад мен и ми съкращаваше времето със своето весело и детинско бърбене. Но аз чувах само половината от нейните приказки, защото работата ангажираше цялото им внимание и потта се търкаляше на едри капки от челото ми.

Но ето че из един път спрях. Бях чул нещо, което не можех да очаквам на това място. Досуц ми се стори, като че на известно разстояние някой пееше. Да, наистина! Това беше пеене, не само някакво изкрещяване! И певецът разполагаше с изключително мощен глас. А какво пееше? За мое удивление оня караше цяла октава на тоновата стълбица нагоре и надолу, и то няколко пъти едно подир друго.

Улових Раббадах за ръката.

— Чуй, какво е това? Означава ли все пак, че не сме единствените хора на острова?

Раббадах весело се разсмя.

— Това не е човек, а маймуна.

— Маймуна? Невъзможно! Една маймуна не би могла да изпее музикалната гама и то напълно сигурно и безпогрешно.

— Аз не зная какво е музикална гама, но тези тонове са ми много добре познати. Те произхождат от унгкото. Моят брат донесе веднъж от Ява едно такова животно. Това беше голяма рядкост, защото унгкото е извънредно плашливо и не може лесно да се улови. За съжаление то скоро умря — не можа дълго да понесе пленничеството.

Тези думи възбудиха любопитството ми във висша степен. Искях да видя забележителния певец и се блъсках и борих известно време с доста гъстия тук подлее към посоката, от която звучеше песента. Напразен труд. Животното трябва да бе забелязало приближаването ни, понеже се изтегли пред нас, както долових по звука и внезапно престана, надавайки остър крясък, да пее. И ние останахме с пръст в уста.

Но трябва да спомена, че по-късно аз многократно имах възможност да наблюдавам животното. Виждал съм понякога цяло

стадо вкупом. Унгкото достига височина приблизително метър и притежава малка кръгла глава, оброчена от венец гъста козина. То се отличава с необикновено дълги и тънки ръце, които достигат при изправено положение на животното до земята. Аз често правех по-късно опит да пипна някое от животните, за да опитам да го опитомя. Но никога не ми провървя да стигна по-близо от сто крачки.

Този пръв път не мернахме унгкото в лице, наистина, но в замяна пък направихме едно друго откритие. Бяхме проникнали по моя оценка приблизително три мили навътре в гората и аз здравата се бях наситил на мъчителното напредване, когато дърветата из един път се разстъпиха. Гората пораждаше впечатление, че по-рано тук е имало поляна. Докато проследявах тази мисъл, Раббадах нададе вик и посочи с ръка странично напред, където на известна отдалеченост видях да надзъртат през дърветата зидове. Приблжихме любопитни и бяхме немалко сащисани, когато съгледахме крупните, следствие употребената порода скала още добре запазени останки на един храм, който според планировката и стила фрапиращо напомняше храма в гората на Аугх. Приликата беше така поразителна, та си помислих, че в следващия миг аха-аха ще пристъпи иззад някой ъгъл фанзегарът. Раббадах се чувстваше също като мен. Тя сграбчи ръката ми и се заозърта страхливо на всички страни, но никакъв тхаг не тръгна с гол нож към нас и никакъв звук не наруши горската тишина.

Когато Раббадах преодоля уплах, ние предприехме изследване на постройката. Закрачихме през аркадата към вътрешността на храма. Беше посветен на Шива, както схванах от лингама^[21], символа на бога, който намирах изсечен по различните колони. Целокупността в своята самобитност и запустялост оказваше върху мен по-голямо въздействие отколкото върху Раббадах, чийто мисловен свят стоеше много по-близо от моя до това свидетелство за една залязла култура.

Улисани така в разглеждане, ние навлизахме все повече във вътрешността на храма. Тъй като светлина можеше да прониква само от входа, при нас цареше дълбок сумрак. Тъкмо бяхме достигнали мястото, съответстващо на онова в храма край Аугх, зад което бе скрито тайното стълбище. Повече от любопитство отколкото с надеждата да имам някакъв резултат, аз натиснах твърдо с ръка каменната плоча и бях повече изплашен отколкото изненадан, когато плочата действително поддаде на натиска и изчезна навътре. Раббадах

изкрещя високо от изненада. Пред нас зейна една тъмна дупка, в която можеха да се различат няколко стъпала, само че този път те не водеха нагоре, а надолу.

Любопитството ме подтикваше веднага да проуча загадката и да проникна зад тайната. Ала устоях на изкушението. Ние нямахме свещ, а без светлина би било опасно начинание да слизаме надолу. Колко лесно можехме, незапознати с обстановката, да се сгромолим в някоя бездна. Та отложихме, значи, много доволни от днешната работа, понататъшното разследване за другия ден и се върнахме.

През следващия следобед бяхме отново на мястото с един корабен фенер. Изпървом се вървеше стръмно надолу. Стъпалата бяха доста сухи и малко пострадали, така не бързо напредвахме. Трябва да бе паднала здрава работа при изсичането на тези стъпала, защото по моя преценка, когато стигнахме долу, бяхме поне петдесет метра под руините и се намирахме вероятно на едно равнище с морската повърхност. Долу ходникът продължи безкрайно дълго, додето внезапно се разшири и образува едно просечено в скалата сводесто помещение, в което имаше място може би за сто човека.

За каква цел бе служила тази зала? Не съществуваше ни най-малък признак, от който човек да може да заключи нещо за първоначалното му предназначение: то беше напълно голо. От другата страна ходникът продължаваше в същата посока — на изток, както показваше компасът.

Бяхме изминали навярно три километра, а въздухът все още не беше се влошил забележимо; той беше сух и добър за дишане. Но сега долових едно влажно течение, а след може би петстотин крачки няколко стъпала водеха надолу и когато осветих с фенера, проблесна нещо като вода. Казах на Раббадах да спре и предпазливо слязох до ръба. Това явно бе канал, който се присъединяваше странично към ходника. А когато се наведох напред и проследих с очи посоката на канала, видях на далечно разстояние една ярко светлееща точка. Вече знаех къде съм: ярката точка представляваше очевидно излазът на галерията. Но къде излизаше? Естествено нийде другаде освен на източния бряг. Защото като премислих пътя, който ни бе довел до това място, друго обяснение не беше възможно.

Изкачих стъпалата и се обърнах към бегумата.

— Раббадах, не можем да продължим. Оттук един канал води право към морето.

— Към морето? — попита тя удивено. — Кой бряг може да е това?

— Източният, който завчера видяхме отгоре.

— Източният? Това не е възможно. Той все пак би трябвало да е много по-далеч.

— Заблуждаваш се. Вземи предвид, че преди два дни вървахме нагоре и имаме да минаваме през много препятствия. Това естествено задържа и води лесно до заблуда по отношение действителното разстояние.

— В такъв случай пътят, който днес изминахме, е най-пряката връзка между нашия дом и източното крайбрежие?

— Да. При предпоставката, че съществува необходимост често да навестяваме брега.

— Но за каква цел може да е служило цялото това устройство? Ти нали си на мнение, че каналът, понеже островът е бил много по-голям, притежава само част от някогашното си измерение? Все пак ще да е било една безкрайно мъчителна работа да се изпълни едно такова съоръжение и то трябва да е касало някоя важна цел.

— Така мисля и аз. Вероятно цялата работа е свързана с жертвената служба на жреците на Шива, които благодарение на този канал са могли незабелязано да влизат и излизат от храма. Може би е бил използван и за тайното премахване на противни личности, за чието изчезване са набеждавали после бога.

Като една по-нататъшна загадка ми изглеждаше природният феномен, който бе имал за последица унищожението поне на половината остров. Беше си все пак една забележителна игра на природата, дето земетресението беше премахнало напълно едната половина, докато другата не показваше никаква забележима следа от катаклизма. По целия път през ходника не бях забелязал нито една-едничка цепнатина или пукнатина, която да наемква за труса на земната кора. Природното явление трябва да е действало със силата на могъща брадва, отсичайки гладко едната част на острова и оставяйки другата напълно недокосната.

Тук долу сега-засега нямаше какво повече да търсим и ние се върнахме по същия път през ходника и през сводестата зала обратно

горе...

В същата тази зала положих за вечен покой моята Раббадах.

Как ме споходи толкоз бърже нещастieto? Аз нямам желание да разчовърквам и разкървавам отново старите рани. Ето защо ще кажа без много приказки: тя умря от носталгия. Никакво доказателство за любов от моя страна не успя да я накара да забрави пламения чар на нейната индийска родина. Не че влечението ѝ към мен се бе намалило или пък ориста ѝ, сравнена с по-раншния разкош, бе станала непоносима. Тя беше като някое цвете, което може да вирее само на родна земя, и посадено в друга почва, бавно повяхва.

При нозете на Раббадах положих след осем години съкровището на махараджата — три пълни лодкови товара. Тук ще си остане то, додето някоя добра съдба доведе при него онзи, за когото е предназначено — някой от моите братя. Или ще пропадне ведно с острова! Никое чуждо човешко око не бива да го съгледа и се опие от неговия блясък.

Но да допуснем случая, че аз умра по-рано, или островът влезе във владение на някое държавя? Ще бъде ли тогава съкровището действително съвсем сигурно скътано? От страна на сушата — може би, защото никой не би могъл да знае нещо за камъка, който води към подземната сводеста зала. Но дали също откъм страната на водата. През следващите седмици бях истински воден плъх. Отсякох известен брой дебели колкото ръката ми фиданки, които пренесох под земята и свързах в малък, но товароспособен сал. С него обиколих навярно десет пъти бухтата при източния бряг, което не представляваше никаква опасност, понеже водата във вътрешността на кораловия пръстен беше напълно спокойна. И намерих, че не би могло да има подобър пазач за моето съкровище от тези скали и прибоя, изливащ разпенени вълни върху тях. Аз може би сто пъти напусках сала и мерих дълбочината на водата при скалите; изброих и прегледах всеки отделен риф от северния до южния край и добих убеждението, че на едно, но само на това единствено място бе възможно човек да преодолее прибоя и да се добере до бухтата, и то само с лодка, имаща много плитко газене. После спуснах във водата лодката на „Бахадур“ и опитах да вляза откъм морето през входа към залива. Удаде ми се, макар за минута да имах чувството, сякаш нахълтвам в пъкъла. Но

никоя сила на света не би могла да ме принуди да направя опита и на друго място. Това би означавало да предизвикам Бога!

През двадесет и трите години пленничество аз станах мрачен човек. Но съхраних вярата си в Небесния водител на човешките съдби. И в мен се таи някакво предчувствие, че доброто Провидение ще изпреди една нишка, която да води от дома на моите предци до този самотен, забравен остров. Дано това, което имам още да казвам, допринесе благословия на моите близки!

Аз не мога и не бива да опиша пътя, водещ през храма до съкровището на махараджата. Тогава всеки непознат, в чиито ръце попаднат записките ми, би го имал под ръка и би вдигнал съкровището. Само един-единствен достъп съществува до сводестата зала, и то от морската страна; откъм сушата при моето заминаване такъв вече няма да има. А двете скали, между които единствено води пътят към галерията, може да намери само някой от моята фамилия.

В семейството ми се помни едно съдбоносно събитие. Аз не намирам нужда да го засегна по-подробно. Онези, които касе, си знаят за какво става дума. Тази фаталност е свързана с едно число. Аз знам, че сред членовете на моята фамилия никога не се говори за тази фатална случка, следователно толкова по-малко би била спомената пред някой непознат. И по тая причина съм убеден, че съобщението, което сега ще направя, не би ползвало никого, който не принадлежи към моята фамилия.

Ако моите записки стигнат до своето предназначение — аз го схващам да попаднат в ръцете на някого от братята ми, то нека той съблюдава следното: Да извади от въпросното число тридесет и шест и да раздели остатъка на сто осемдесет и три! Полученото число определя скалата, зад която, отчитано от север, може да се преодолее прибойт. Заблуда не е възможна, защото скалите образуват един почти математично точен полукръг, чиито отделни брънки ясно се набиват на очи по време на отлив.

Тази алюзия е напълно достатъчна за онзи, който единствено трябва да наследи съкровището на махараджата. Нека никой друг не се реши на риска да прибере скъпоценностите. Сто на едно съм убеден, че прибойт ще го погълне.

С това аз поверих тайната си на моя дневник... и след осем дни ще съм в открито море...

Заровете са хвърлени — аз разкъсах оковите и плавам с чудесен попътен вятър в гърба на изток... към свободата. Моето корабче в последните двадесет и четири часа отлично оправда очакванията. Почти имам чувството, че то долавя моите мисли и желания — така драговошно се подчинява на управлението. Вятърът духа с равномерна сила, така че мога да се осмеля да притегна здраво шкотите^[22] и да освободя по този начин двете си ръце. Искам да използвам свободното време, за да доведа до завършек записките в дневника.

Та вчера значи застанах за последен път при ковчега на моята Раббадах. Чувствах се в приповдигнато настроение, ала въпреки това сбогуването не беше леко.

„О, Раббадах, ти беше слънцето на моя живот! Как те обичах! Как все още те обичам! Всеки ден до мен ти ми се струваше като един скъпоценен, незаслужен дар. Ти, бегумата, почитана и боготворена някога от хиляди, беше спрямо мен само една жена — всеотдайна, вярна и покорна. Но никога по-покорна както в деня, когато, сгушена в мен, ми каза: «Любими, разкажи ми за твоята вяра! Аз бих желала да я познавам и... да се науча да я обичам, както я познаваш и обичаш ти.» После ме погледна очаквателно. О, Раббадах, целувката, която тогава ти дадох, беше само един слаб израз на радостта, изпитана от мен при тези думи. После ти стана прилежна, любознателна ученичка. Никога някой мисионер не е имал един по-внимателен, по-старателен слушател. А кръстът, който врязах над твоя ковчег в стената на сводестата зала, беше без украса и скромна, наистина, но и най-велепният паметник от мрамор, издигнат над гроба на някой толкова лоши християни, трябва да се преклони пред непресторената, хрисима детинска вяра, с която ти служеше на твоя Бог. О, моя Раббадах, грамадният букет от цветя, които положих за сбогом при твоите нозе, ще повехне като всеки от хилядите, дете ежедневно берях за теб, ала споменът за теб никога няма да избледнее в моето сърце; мислите ми ще кръжат около твоя гроб всеки ден, който Бог още ще ми дари, и моето последно дихание ще бъде една благословия за теб, моя обична, забравима кралица!“ Такива ми бяха мислите, преди с един последен тъжен поглед да си взема сбогом... надявам се, не завинаги. Аз се върнах в храма. После натъпках в една дупка, която предния ден бях

изкопал в стената в непосредствена близост до отвора към стълбището, всичкия си, вече не кой знае колко голям запас барут. След като бях стъкмил и запалил възпламенителния фитил, аз бързо се отдалечих на открито. Когато експлозията последва и можех да приема, че барутният дим се е разнесъл, се върнах обратно. Можех да бъда доволен от разрушителното дело, което бях извършил с вътрешна неохота. Цялата задна стена на храма се беше срутила и образуваше една исполинска грамада развалини — достъпът до сводестото помещение беше препречен.

Бях избрал времето за последното посещение при гроба преди сипване на утрото, защото исках да използвам за отплаването свежия бриз в първите часове на деня. Когато слязох при лодката, която лежеше на котва в бухтата готова за отплаване, небето тъкмо зарозовя. Ден преди туй бях приготвил всичко за отпътуването. Един голям куп кокосови орехи и хлебни плодове лежеше добре наместен при ахтерщевена, а отпред бях прикрепил с въжета бурето с питейната вода, за да не може да го смете през борда евентуална връхлитаща вълна. Хвърлих още един изпитателен поглед на обшивката и кормилото и се отблъснах от сушата. До рифовете си служех с веслата. Но когато оставих приборя зад себе си, вдигнах платното. С половината вятър се плъзнах покрай брега на юг. Очите ми се приковаваха към всяко място, а толкова много от тях бяха свързани с някакъв спомен. Най-дълго обаче се застояха по планинския склон, където скрит зад дървесата се издигаше храмът на Шива. Сбогом, Раббадах, любима съпруго! Сбогом и на теб, тъмничарю мой, обиколен от приборя! Ти ми ограби двадесет и три години от моя живот, ала аз ще си спомням без горчило за теб.

Когато южният край остана зад мен, обърнах плавателния съд и свих голямото платно. Вятърът духаше, отгатнал сякаш моето желание, точно от югозапад и аз правех добро плаване. След два часа изчезна в морето и последното мъгляво петно от моя остров... бях сам, една нищожно малка пращинка върху безкрайната морска шир.

Часове наред аз сериозно се бях съвещавал със себе си дали да взема с мен дневника, или да го оставя на острова. Потънеше ли с мен, то беше изгубен, докато ако намерението ми успееше, нямаше да може да ми окаже никаква заслужаваща да се спомене услуга. Напротив, оставех ли го в колибата, то може все някога, макар и след години, на

острова да стъпят хора, които да го намерят и предадат на моето семейство. Но накрая все пак реших, противно на всякакъв разум, да го взема със себе си. Сякаш нещо като вътрешен глас ме посъветва за това и ми прошепна, че при мен той ще е по-добре скътан отколкото на самотния остров. Бъдещето ще покаже дали съм имал право, като съм се вслушал в този глас.

Ако вятърът се задържи както в последните двадесет и четири часа, то се надявам до четири дни да стигна до някоя точка от крайбрежието на Ява. Но може и още преди туй да срещна някой кораб, който има същата цел като мен и който да помоля да ме приеме. През първите два-три дни, разбира се, не бива да се надявам на такава възможност, додето не се намеря в оживени води.

Аз приключих с миналото и моите мисли пребивават постоянно в бъдещето, което си рисувам с бляскави краски. Нося със себе си една малка торбичка перли. Те ще стигнат за закупуването и на най-красивата яхта. Повече не пожелах да взема от съкровището на махараджата най-вече защото не би било лесно да укрия нещата от алчни очи. Ако щастието ми се усмихне и достигна бреговете на Ява, най-първата ми работа ще е да се превърна в цивилизован човек. После ще се огледам за някой подходящ съд и сетне... но може би е по-добре да не кроя прекалено много планове за бъдещето. През всичките тези години преживях толкова много разочарования, че имам всички основания да очаквам малко от настоящето и много по-малко от бъдещето.

Вятърът започна да се усилва и с по-нататъшното писане се свърши, защото сега трябва да насоча вниманието си към други неща. На добър час в по-нататъшното си пътуване, гордо мое корабче! Лети, моя „Раббадах“, и ме носи към свободата и щастието!...

Как да опиша с кратки думи страшното, което вчера се случи? Аз се сгромолясах от небето на моите възжеления в една зловеща преизподня и се намирам в ужасно положение. Цялото мачтово съоръжение отиде през борда, всичките ми провизии и бурето с питейната вода лежат на дъното на морето, греблата са отнесени, кормилото е строшено — всичко в промеждутъка на един час. Аз съм изгубен, ако не дойде някое непредвидено спасение...

Както внезапно врѫхлетя днес по обяд stormът, така и рязко утихна. Вълните се загладиха и слънцето си пече все така жарко и се отразява в морето в хиляди играещи в преливни отблясъци образи.

Вятърът се обърна и сега духа от юг, от жадуваната страна. И моето корито — друго име съдът не заслужава, макар корпусът му да не е пострадал — се клатушка безпомощно по вятъра на север. От гребната пейка стъкмих едно временно кормило, с което се мъча да държа по вятъра лишената от весла лодка.

Де да не бях сам в нещастieto! Тогава нещата нямаше да стигнат толкова далече. Но първата врѫхлитаща вълна наемете припасите ми и напълни лодката наполовина с вода и докато се мъчех да изгребвам с помощта на един издълбан кокосов орех нахълталата вода, пристигна втора вълна и отнесе мачтата заедно с вързаното за нея буре с вода. Беше чудо, дето лодката не се обърна, ала всичко, що не беше занитено или заковано, изчезна във вълните.

Защо ли ужасната съдба не приключи с мене? Една бърза смърт във вълните би била сто пъти по-поносима от дните, които ме чакаха. Без всякакви ядивни продукти и вода за пиене съм предоставен на бледия призрак на глада и жаждата. Добри Боже, какви са ти планове с мене? Ако ще трябва да загина, защо не ме остави да умра, когато — колко често! — лежах разтърсван от треска в моята дървесна колиба? Може би твърде малко съм страдал през всичките години, та ми даваш да изпия и тая чаша, която е по-горчива от всичко предшествашо?

Умората се кани да ме надвие. Ще си легна да поспя един час, но преди туй ще вържа кормилото, за да не излезе плавателният съд от правата посока. Вятърът е спокоен — мисля, мога да рискувам. А ако междувременно смъртта ме изненада в някоя форма, какво вреди това? По-дълго от четири дена без храна и вода и бездруго не бих могъл да издържа. Ами после какво?...

Минаха четири дни, четири безкрайно дълги, ужасни дни! Курсът е все още същият; движа се на север, бавно, но непрестанно на север, както сочи компасът, който за щастие още нося в джоба. За да използвам слабия бриз, скалъпих от куртката и парче от планшира едно ново ветрило. При неговия вид някой непричастен би го напушило смях, ала то ми изпълнява добра служба, поне докато

вятърът духа от юг. Защото в севера, макар и на стотици мили отдалеченост, ще опитам да подиря бреговете на Суматра. Жив, наистина, без чужда помощ не бих могъл да ги достигна, но нали е възможно да бъда забелязан от някой кораб, пресичащ курса ми. По мои сметки аз постепенно ще се доближавам до оживени води.

Само че колко дълго още мога да издържа? Вече се намирам в състоянието, в което гладът престава да се усеща, защото това чувство е изтласквано от една палеща, разяждаща жажда. Трябва с всички сили да се браня срещу пълната апатия, която иска да ме овладее. Клепачите ми имат сякаш тежестта на олово, през артериите жарее течен бронз, а ларинксът ми е така пресъхнал, че не съм в състояние думица да изрека. Когато пробвах веднъж да изговоря една сричка, колкото да установя дали гласът ми е хрипав, имах чувството, че този звук ще ми пръсне гърлото. Когато поискам да мисля за родителите и братята въкъщи в далечното отечество или за Раббадах, или поискам да събера мислите си в молитва, то не става — мозъкът ми ври. Чудя се на самия себе си, дето мога да нанасям тези слова на хартията, макар усилието така да тласка кръвта ми по артериалните съдове, че ме болят и отказват да вършат службата си.

Аз копнея за нощта, която ще ми донесе поне няколко часа сън и облекчение. И копнея за една друга нощ, от която няма пробуждане. Колко ли дълго още ще се бави тя? И колко дълго ще мога да държа далеч от себе си призрака на умопомрачението, което алчно опъва пръст към моя мозък? Боже в небесата, моля те само за една милост, ако друга не желаеш да ми окажеш. Предпази ме от отчаянието!...

Осем дни... или десет, все на север... не мога повече... никакъв кораб... огън във вените... родители... братя... сбогом... Бог... Раббадах...

КАРЛ МАЙ

[1] кънъл (англ. colonel) — полковник (Б. нем. изд.) — всъщност е френски (ВHorse) ↑

[2] сердар — генерал (Б. нем. изд.) ↑

[3] сювари — конник (Б. а.) ↑

[4] узуфцекси — афганистанци (Б. а.) ↑

[5] сеюд — афганистански вожд (Б. а.) ↑

[6] наиб — лейтенант (Б. а.) ↑

- [7] джуван — слуга (Б. а.) ↑
- [8] гуркха — член на непалско племе (Б. нем. изд.) ↑
- [9] унгко — вид маймуна от рода на гибоните (Б. нем. изд.) ↑
- [10] джола — сал (Б. а.) ↑
- [11] сердар-и-сердар — буквално; генерал на генералите, т. е. главнокомандващ (Б. а.) ↑
- [12] субадар — пълномощник (Б. а.) ↑
- [13] бадая — индийски израз за баядерка (Б. а.) ↑
- [14] ахтердек — задна палуба (Б. пр.) ↑
- [15] ласкар — индийски моряк (Б. а.) ↑
- [16] рафлах — музикален инструмент от рода на лютнята (Б. а.) ↑
- [17] парси — персийски поклонник на огъня (Б. нем. изд.) ↑
- [18] чибукчи — слуга, който пали тютюна (Б. а.) ↑
- [19] бахадур — герой (Б. а.) ↑
- [20] корабно време (Б. нем. изд.) ↑
- [21] лингам (санскр.) — изображение на фалос (Б. пр.) ↑
- [22] шкот (хол. schoot) — въже за разпускане на ветрилата и управляване на съда с тях (Б. пр.) ↑

ИНЧУ-ЧУНА — ВОЖДА НА АПАЧИТЕ

1. „ТИГЪР“

По курса от Калкута към Кота Раджа плаваше под ветрила един съд. Той беше спретнато построен тримачтов кораб, който носеше под шприта и на кърмата изписаното със златни букви име „Тигър“. Облеклото на екипажа удостоверяваше, че корабът служеше за военни цели, макар някои дреболии по конструкцията и такелажа да навяхаха предположението, че не е бил построен за тази цел.

Понастоящем командващият, един все още пъргав морски вълк, стоеше на кварталдека и гледаше нагоре към вантите, където един от мъжете бе увиснал с далекоглед в ръка и поддържаше зорко наблюдение.

— Е, Петер, виждаш ли нещо от сушата?

— Не, комодоре, засега нищо не се забелязва. Ние сме още твърде далеч от сушата и слънцето ни блести в очите.

— Разбира се, ти си прав, Петер. Следи добре и ми докладвай, ако забележиш нещо необичайно!

Фалкенау — благосклонният читател сигурно е отгатнал, че той беше комодорът — се извърна, закричи по задната палуба и влезе в рубката на кормчията. Този беше истински исполин по фигура и би бил страшен, ако грубовато-добродушният израз на неговото лице не смекчаваше впечатлението от неговата персона.

— Е, кормчия, как е? Получихте ли в Калкута добри новини от вашите?

— Благодаря, комодоре! Моите са в добро здраве. И момчето се справя. Въпреки младостта си вече стигнало до флотски лейтенант.

— Наистина ли? Е, тогава моите най-добри благопожелания за едно такова момче, кормчия! Кога го видяхте за последен път?

Една сянка прелетя по чертите на исполина.

— Аз така и още не съм имал възможност да го видя, комодоре!

Фалкенау отстъпи учудено крачка назад.

— Какво казвате? Още изобщо не сте го виждал? Не си ли прекарвахте отпуска редовно вкъщи?

— Та тъкмо там е работата, я — рече кормчията с нотка на тъга в гласа. — Когато аз съм хвърлил веднъж котва у дома, момчето няма отпуск. А когато то си е издействало някой път четиринайсет дена, то аз, неговият баща, гарантирано плавам в открито море.

Тези думи бяха произнесени с такава комична сериозност, че Фалкенау беше принуден да се засмее.

— Защо не сте подал молба синът ви да бъде преместен на „Тигър“? Херцог Макс щеше да зачете прощението, понеже вашият син е храненик на майор Хелбиг.

— Вижте, комодоре, не бих могъл да прося за сина си. Моето момче трябва само да си намери курса. То не бива по-късно да каже, че все някой друг го е пилотирал в пристанището.

— Кормчия, това разбиране ви прави чест. Но ако някой друг уреди тая работа, примерно аз, това навярно ще ви устрои. Или не?

Очите на кормчията просветнаха.

— Буря да отнесе Марса и Брама... прощавайте, комодоре, исках да кажа, за мен би било радост и то каква, моят единствен син да е при мен.

— Е, добре, аз няма да изтъква от очи работата. Но я кажете, как е майката на момчето? Нали се оженихте за нея? Поне знам, че бяхте твърдо решен.

Физиономията на кормчията тутакси помръкна пак.

— Действително го имах на ума си, а и сега още. Ама работата е чепата.

— Чепата? Да не би тя вече да не ви желае?

— Точно това не. Но нейният мъж е още жив, а пък религията ѝ запрещава при тези обстоятелства да вземе на влекач друг съпруг.

— Това наистина е лошо. Значи мъжът ѝ е още жив?

— За жалост! — даде за отговор кормчията с похвална откровеност. — Той е опандизен за десет години, които наскоро изтичат. После ще е свободен и отново ще опита да хвърли котва до жена си.

— Но тоя път сигурно ще остане на сух док, а?

— Това ми се ще да мисля. Нека оня посмее макар и само с пръст да я побутне и ще се запознае с кормчията Балдуин Шуберт! Така ще го взема между пестниците, та ще си помисли, че чува ангелите в небето да пеят.

Кормчията се беше разпалил и навярно щеше още дълго да продължи в тоя тон, ако Фалкенау не беше отклонил разговора.

— Какво ще кажете за нашето плаване, кормчия? Великолепно, нали?

— Великолепно, комодоре! Това е един от най-красивите курсове, по които съм плавал. От бурята при ширината на Цейлон имаме море, гладко като паркета на дамски салон.

Комодорът се усмихна.

— Че стъпвал ли сте пък някога на паркета на някоя дама?

— Ами, разбира се. В къщата на майор Хелбиг, който има три сестри.

— И как ви понесе историята?

— Зле, комодоре, твърде зле! Казвам ви, чинеше ми се все едно съм някой утлегар^[1], от който очакват да затанцува по здраво опънато въже, без да се наклони.

Фалкенау се разсмя.

— Това действително би било дръзко искане. Впрочем когато пишете пак до къщи, поздравете от мен близките си и също Хелбигови!

— Благодаря, комодоре, на драго сърце ще го сторя. Но стой! Трябва ли и трите сестри на майора да поздравя?

— Вие да не би да мислите, не?

— Аз ви съветвам да не го правите.

— Защо? Защото всяка от трите шалупи веднага ще си помисли, че искате да прилегнете борд до борд с нея, а после ще ви бъде трудно да отведете плавателния си съд.

— Така го мислите вие, кормчия. Но за мен не съществува никаква опасност, тъй като аз вече здраво съм хвърлил котва.

— А, да де, вярно! Ама и аз съм си една акула, дето ги дрънкам такива дивотии. Та нали вие вече си имате една женичка, по-мила от която не мож' намери.

— Действително, кормчия! Та значи поздравете и дамите от мен! И още едно: Така планирайте следващия си отпуск, че да можете да видите веднъж най-сетне сина си.

Фалкенау си тръгна, оставяйки кормчията насаме с неговата радост.

Едва бе стъпил комодорът на квартердека, то от наблюдателницата прозвуча:

— Лодка ахой!

— Къде?

— Север-североизток.

— Ветроходна?

— Не, гребна.

Гребна лодка в открито море и на такава отдалеченост от сушата, това не можеше да не направи впечатление.

— Колко гребци?

— Не знам. Разстоянието е още твърде голямо.

Точно тогава дойде на палубата боцманът. Това беше Каравей, известният ни от по-рано циганин.

— Боцман!

— Комодор!

— Я ми донесете далекогледа от каютата!

Каравей тръгна и скоро се върна с желаното, Фалкенау го разпъна и насочи към указаното място.

— Правилно! Гребна лодка, както сега може да се различи, с двама гребци. Какво ще кажете за тая работа, боцман?

— Корабокрушенци от някой пострадал кораб.

— Така мисля и аз. Но стой! Лодката май е извърната от нас. Това ми се струва подозрително. Ако бяха корабокрушенци, нали щяха да държат курс към нас. Те трябва отдавна да са ни забелязали, защото слънцето им стои в гърба. Я погледнете и вие през стъклата, боцман!

Каравей откликна на подканата на комодора.

— Правилно, комодор, те не искат да знаят за нас.

— В такъв случай явно имат причина да ни се разкарат от пътя. Ще ми се да ги поогледам по-отблизичко. Или вие не сте на това мнение, боцман?

— Както желаете, комодоре! На мен работата също ми се струва крайно подозрителна.

В следващия миг по дека прозвуча заповедта на Фалкенау:

— Момчета, приберете шкотите!

Командата беше мигновено изпълнена.

— Маат! Север-североизток!

„Тигър“ описа лека дъга и вятърът, който сега идваше откъм кърмата, легна напълно в платната, така че корабът почти удвои скоростта си. Не след дълго лодката можеше да се различи и с просто око.

— Честна дума, такова чудо още не ми се е случвало — рече след известно време Фалкенау, който държеше тръбата непрекъснато насочена към лодката. — Единият гребе, сякаш има пъкъл подире си, а другият държи ръцете си в скута и нито даже се оглежда, като че хич не му пука за цялата история. Ако тук не се крие някоя дяволщина, нека не съм комодор на този добър кораб. Боцман, я по-добре повикайте няколко души! Човек не може да знае дали си нямаме работа с някои много опасни обесници.

Каравей даде необходимите заповеди и после всички напрегнато зачакаха. Лодката бързо приближаваше, ала пасажерите не промениха своето поведение — единият гребеше с всички сили, а другият седеше неподвижно като восъчна кукла. Комодорът поклати глава.

— За Бога, типове трябва да са откачени, иначе щяха барем да осъзнаят, че е жалко за всеки веслен удар, който правят.

— Разрешете, комодоре — забеляза Каравей, — двамата хич не ми изглеждат толкова откачени. На мен ми се струва, че те само искат да спечелят време.

— Може и тъй да е — даде му право Фалкенау. — Но оня на кормчийската пейка за мен е загадка. Даже си мисля, че четете книга. Това трябва наистина да е най-увлекателният роман, който може да се намери, защото мъжът ни най-малко не се оставя да бъде смутен.

„Тигър“ сега беше съвсем близо до двамата и Фалкенау нареди да свият платната. Работата беше така сръчно изпълнена, че корабът спря на няколко дължини пред гребната лодка, полюляван само от вълните. По същото време наблюдателите от тримачтовия видяха как мъжът при руля се изправи и скри в пазвата си някакъв предмет. В същия миг другият изтегли греблата.

Цялото облекло на двамата мъже се състоеше в нещо като риза, която достигаше до глезените им и имаше по ръкавите няколко знака; като колан им служеше една проста връв. Фалкенау веднага се ориентира къде е.

— Аха, престъпнически ризи! Имаме си работа с бегълци, офейкали вероятно от Андаманите. Нека видим какви лъжи ще ни надрънкат.

Той се наведе над релинга и попита на английски двамата мъже, гледащи нагоре очаквателно, но не и изплашено:

— Откъде идвате?

По-дребният от двамата, на вид по-надарен от спътника си, беше потиснал един могъщ ужас при прочитане на кърмата името „Тигър“. Той беше слушал за този кораб и знаеше, че принадлежи на норландци. Но се овладя, така че вълнението му би се изплъзнало и на най-внимателния наблюдател. Сега всичко зависеше от това дали на палубата се намираше някой, който го познаваше; в този случай беше изгубен. Той добре забеляза също погледа, хвърлен от комодора на облеклото му и осъзна, че ще е най-добре да се придържа по възможност по-близо до истината, макар естествено да не можеше да му хрумне да назове истинското си име. С един бърз поглед прелетя лицата на мъжете, облегнаха се на релинга и като не съгледа нито едно познато сред тях, отговори с облекчение:

— От Андаманите.

— Така си и помислих. И накъде се каните да идете?

— Към Кота Раджа.

— Това също го очаквах. С каква цел?

— Господине, спестете ни отговора! Личи ви, че и бездруго знаете, че сме бегълци.

— Тъй, личи ви, а? Ти си май разтропан момък. Защо бягахте от нас?

— Защото не знаехме какъв флаг носи корабът ви. Можехте да бъдете и англичани.

Фалкенау се засмя. Разговорът с двамата му доставяше удоволствие.

— Значи от англичаните имаш голям страх, а от нас, напротив, не. Какво сега, ако малко ви пленим и предадем на англичаните?

— Господине, ние нищо не сме ви сторили.

— Това знам — ухили се Фалкенау. — Е, искам открито да ви кажа, че според моето мнение наказанията за извършени престъпления не се дават, за да останат неизпълнени. Но вие не ми изглеждате на

някои закоравели типове, а и прочее нямам желание да се правя заради други на тъмничен надзирател. Как всъщност се казваш?

— Името ми е Джонсън, господине.

— Значи англичанин. А спътникът ти?

— Той е малаец. Името му и аз самият не го знам.

— Имате ли в действителност пари, за да си купите дрехи?

— Н... не — даде запитаният колебливо за отговор.

— Как тогава се каните да си набавите облекло? Като задигнете, а? Или пък...

Той спря по средата, защото погледът му падна на едно място в лодката на бегълците. — А-а, вие вече сте се снабдили с костюми. Защото онова там долу под кормчийската пейка сигурно е вързоп дрехи? Нали?

— Не, господине.

— Какво иначе?

— Един мъртвец.

— Какво? Труп? Вие сте духнали тримца и един от вас пътем е умрял?

— Не, ние намерихме трупа.

От удивление комодорът остана известно време безмълвен. После избухна:

— Ей, капалии, да не би да искате да ми се надсмивате?

— Това и през ум не ни минава, господине. Такава е истината.

— Ама човек все пак не намира трупове посред най-спокойното море, което може да си представи!

— Ние не го и намерихме във водата, а в лодка.

— В лодка? В каква пък?

— В тази, господине.

— Че къде пък тогава е вашата? Нали все пак не сте плавали по въздуха?

— Ние избягахме с една андаманска пирога, но на юг оттук я разменихме с тази на трупа, тъй като беше значително по-голяма.

— Хм-м! Интересно! Я вземи, та ми разкажи как се случи тая история!

Досегашният говорител се отзова на подканата и осведоми събитието доста правдиво, ала премълча находката, която бяха направили при мъртвеца.

Когато разказвачът свърши, Фалкенау рече замислено:

— Приказките ти биха могли да са верни и съм почти склонен да им вярвам. Но такива обесници като вас често не са за вярване. Може пък мъжът да си е бил още жив и едвам вие да сте го направили студен.

— Какво си мислите, господине! — престори се затворникът на докачен. — Ние не сме убийци.

— Кажи ми само още едно! Вие няма начин да не сте претърсили трупа. Не намерихте ли нещо, от което да се заключи кой е?

— Нищо не намерихме.

— Странно! Дали наистина е нямал нищо при себе си? Работата заслужава човек да я разследва по-обстойно. Елате на борда!

— Господине, ние казахме истината. Пуснете ни!

— Ако действително си казал истината, обещавам ви, че до половин час ще можете безпрепятствено да си вървите по пътя. Преди туй обаче трябва да се подчините, ако не искате да ви пратя на дъното.

Срещу тези изречени със заплашителен тон думи не можеше да се възрази. Двамата съзнаха, че трябва да се подчинят и се покориха макар и с вътрешна ярост на своята съдба. При заповедта на Фалкенау загребаха, доближавайки лодката до корпуса на „Тигър“. После им беше подхвърлено едно въже, по което се изкатериха на борда. Един от моряците слезе долу по знак на комодора, за да прибере мъртвеца. Когато после трупа̀т лежеше на палубата, изпитата фигура направи дълбоко впечатление на околностоящите. Комодорът се наведе да я прегледа, ала призракт на глада беше оставил толкова ясни следи, че човек не можеше нито за миг да се съмнява от каква смърт е умрял мъжът, Фалкенау се изправи и се обърна към двамата; бегълци, които стояха наблизко с очакване и видимо нетърпение.

— Вярно, мъжът е умрял окаяно от глад и жажда. Но с твърдението си, че той не е носил нищо у себе си, сигурно сте си направили майтап.

— Не сме се майтапили, господине.

— Ти какво прибра, когато се надвесихме над теб?

— Нищо не съм прибирал.

— Не лъжи, хубостнико! Аз ясно видях.

Като разбра, че тайната му е в опасност, мъжът промени учтивия досега тон.

— Остави ни на мира, господине! Това, което нося у мен, си е моя собственост.

— Ако се окаже, че ти принадлежи, то и ще ти остане.

— Искате да ми откънете наградата за намереното?

— А-ха, значи все пак се касае за някаква находка, направена при мъртвеца. Дай я!

— Вие сте може би наследникът на покойника?

— Човече, не ставай нахален! Вади я! Или трябва да те подпомогна?

— Да, ще я извадя! Ама няма да я имаш ти, мошенико, а морето!

При тези думи затворникът бръкна светкавично в деколтето на робата си и измъкна дневника на покойника, за да превърне заплахата си в реалност. Само че си беше правил сметката без кормчията.

Докато се разиграваше разказваното, неговата служба беше изтекла. Смяната беше дошла и кормчията бе приближил любопитно до групата, образувана около избягалите престъпници. При това случайно застана зад този, който се бе нарекъл Джонсън. В разгорещеността на диалога този не бе забелязал, че вече не е свободен откъм гърба. В мига, когато ръката му изскочи с книгата от ризата, две мишци стегнаха с такава сила раменете му, че тутакси му секна дъхът. Едно посягане... и кормчията държеше застрашената книжка в пестника си.

— Ха така, кормчия! — похвали комодорът. — Не го пускайте! Нека видим дали не носи и нещо друго, дето не му принадлежи.

Стягата, в която се намираше изненаданият, бе така здрава, че той можеше само да рита с крака. Малаецът, не издал до момента нито звук, показва желание, наистина, да се притече на помощ на спътника си, но виждайки само застрашителни лица около себе си, спря сплашен. Очите му обаче бяха алчно отправени към книгата, която кормчията връчи на комодора.

— Ето, комодоре, вземете нещо на съхранение! Но внимавайте за другия! Той е облещил очи като люкове към него.

— Не се бойте, кормчия! Веднага ще му избием дивотиите от главата.

Един знак на Фалкенау и малаецът беше сграбчен и прикован от десетина ръце. Докато това ставаше, кормчията продължи да претърсва

своя пленник. Скоро намери и торбичката със скъпоценностите и я предаде на комодора. Отваряйки я, този нададе вик на изумление.

— Перли, перли от най-чиста проба! Та това е цяло състояние! Човече, да не се каниш да твърдиш пък, че един осъден на принудителен труд престъпник може да спечели такива съкровища?

Пленникът замълча, скърцайки зъби.

— Ще имаш ли добрината да признаеш от кого произхождат перлите?

Никакъв отговор.

— Е, все някак ще ти развържем езика. Кормчия, пуснете обесника!

С намерение да изпълни нареждането, кормчията за пръв път хвърли поглед в лицето на своя пленник и отскочи назад като ухапан от змия.

— Буря да отнесе Марса и Брама! Кой пък е това?

— Нима го познавате? — попита Фалкенау бързо.

— И още как! Я кажете, комодоре, какво име ви съобщи той?

— Нарече се Джонсън.

— Лъжа, нищо освен лъжа! Аз го познавам под съвсем друго име. Този човек се казва Натер.

— Натер? Невъзможно! И все пак! Би могъл и той да е наистина. Та нали се говореше, че този опасен за държавата човек е бил предаден на Англия.

— Той е, комодоре, със сигурност е той. Можете да бъдете уверен в това, познавам си аз човека.

При ненадейното назоваване на името му, онзи беше пребледнял. Това беше удар, какъвто не бе очаквал. Напразно се постара да изглежда непринуден, когато извика:

— Лъжете се, господине! Моето име е, както казах, Джонсън.

— На мен тия не ми минават, момче! — ухили се кормчията. — В Норланд ти се наричаше Натер.

— Аз през живота си никога не съм бил в Норланд.

— Не лъжи! Мутра като твоята човек лесно не забравя. А пък и ти личи, че ме позна.

— И все пак се лъжете. Аз едвам днес ви виждам за пръв път.

— Буря да отнесе Марса и Брама! Работата взе да ми става твърде тъпа. Ще признаеш ли, че си бил в Норланд и се казваше Натер?

Същевременно пристъпи към мъжа и облегна ръце така здраво около тялото му, че оня загуби ума и дума и лицето му възприе морав цвят.

— Пуснете ме, господине! Та вие ще ме задушите!

— Ти Натер ли си, или не?

— Да, в трите имена на Дявола, аз съм този.

— Виждаш ли колко бързо си възвърна говора? А сега искам да знам от кого имаш торбичката с бисерите. Говори, иначе ще те изстискам като сунгер!

— Ама нали вече говоря! Взех я от умрелия.

— Хубаво, момчето ми. Действително трябва да те похваля, задето толкова бързо си показва флага. Да-а, не е майтап да доплаваш в кунките на кормчията Шуберт. А сега нека е волята ти.

С тези думи той разхлаби обятия от рамене на малтретирания, който изпусна дълбока въздишка на облекчение.

— Добре я свършихте, кормчия — похвали го комодорът. — Не е ли забележително, че за трети път някой Шуберт играе роля в разобличението на този човек? Да, тъй е — ухили се той, като видя, че Натер направи учудена физиономия. — Ти може би още изобщо не знаеш, кому дължиш втория удар. Четиринадесетгодишното хлапе, дете преди десет години те примамило така красиво в мрежата, е именно синът на нашия прекрасен кормчия.

Натер, комуто това действително не беше известно, прехапа устни и замълча.

— Човече, колко ли тежко си престъпил законите на Англия, че те е пратила на Андаманите! Мен това естествено не ме интересува, но аз ще имам грижата да не ти убегне наказанието за онова, което си съгрешил спрямо Норланд. Вържете типовете и ги пхнете на топло!

Заповедта беше изпълнена с готовност. Съзнавайки, че този път трябва да приеме играта за изгубена, Натер се покори без съпротива на съдбата и се остави да го вържат. Същото се случи и с неговия другар. После ги смъкнаха под палубата.

Когато командата бе отвела двамата престъпници и комодорът остана само с кормчията, измъкна книгата на покойния от джоба.

— Я да видим дали ще можем да научим нещо за името и фамилията на мъртвия... Хм, изглежда е бил образован човек, съдейки по начина на изразяване — рече той, след като бе прегледал бегло първата страница.

Известно време прелиства, докато из един път спря.

— Ето че го имаме — извика зарадван. — Мъжът се казва Голвиц, Хуго фон Голвиц и произхожда от Зюдерланд.

— Голвиц... Голвиц... — рече кормчията замислено. — Къде ли вече съм срещал това име?... Стой, сега се сетих! Комодоре, аз познавах този човек.

— Наистина ли? Та това би било удивително. Къде и кога сте го видял?

— Да, това беше отдавна, някъде преди двацет и пет години. По онова време аз служех на един английски боен кораб като матрос. С нас пътуваше един млад човек, който се нарече фон Голвиц и си беше наумил да постъпи като доброволец в английските колониални войски. Какво е станало по-късно с него, не знам, но аз добре го съхраних в паметта си, защото той хич не беше надменен и общуваше приятелски и с нас, простите моряци.

— Той е, той е без съмнение — потвърди комодорът, изслушал внимателно всичко. — Той също пише в дневника си за своята служба като доброволец. Кормчия, с тази книга ние направихме една находка, която ще достави голяма радост на фамилия фон Голвиц, да, а може би и нещо повече. Сега аз няма време да чета дневника, ще го отложам за по-късно. Задръжете го на съхранение, Шуберт, вие имате най-голямо право на това, понеже вие го предпазихте от унищожение. Без вашата намеса мошеникът щеше да изпълни намерението си да го хвърли в морето. А когато доплаваме до родината, което, разбира се, ще стане едва след месеци, тогава ще имате честта и радостта да връчите на фамилията фон Голвиц завещанието на мъртвия. Торбичката с перлите междувременно аз ще взема под мой надзор...

Докато на палубата се водеше този диалог, в помещението, в което бяха наместени пленниците, се състоя разговор от друго естество. Те лежаха с вързани с ремъци ръце и крака в нещо, което би могло да се нарече по-скоро преграден с дъски коптор, отколкото каюта. Когато стъпките на докаралите ги до това място матроси

отзвучаха, известно време остана тихо. Минаха пет минути и още пет. Тогава малаецът изпусна дълбока въздишка.

— Сахиб!

— Да. Какво искаш?

— Мислиш ли, че биха могли да ни подслушват?

— Не, считам го за изключено. Аз много добре внимавах за шума от крачките, когато хората се отдалечиха. Четирима ни доведоха и четирима си тръгнаха. Стража, изглежда, не смятат за нужно да поставят, защото и бездруго така сме вързани, че едва можем да се помръднем.

— Ти трябваше да се вслушаш в съвета ми и още в самото начало да хвърлиш мъртвеца във водата. После всичко щеше другояче да се развие; ние нямаше да бъдем претърсени и щяха да ни пуснат да си вървим.

— Не се заблуждавай! Тези кучета при всички случаи щяха да ни пипнат, защото кормчията, когото Дявола доведе насам тъкмо в неподходящото време, ме разпозна.

— Мислиш ли, че още има спасение?

— Аз не губя надежда.

— Наистина ли?

— Да. Тези норландци сигурно ще ни откарат до Кота Раджа, за да ни предадат на някой английски кораб. Там вероятно ще пристигнем, когато се е стъмнило, така че за тази нощ сме още в безопасност. Може би тогава ще се отдаде случай за бягство. Само да не бяха проклетите ремъци, които са толкова стегнати, че кожата прерязват!

— Ха, ремъците! — избъбри малаецът с презрително хилене. — Ти нали познаваш зъбите ми. Бих желал да се запозная с ремъка, които ще противостои на острата ми захапка. Нека само почакаме да се стъмни! Тогава аз ще ти прегризям вървите, а сетне ти ще ме развържеш.

— Вярно, така би могло да стане — рече Натер зарадван. — После ще е налице само мъчнотията как да се измъкнем от тая дупка. Аз сега още си нямам понятие, наистина, как бихме могли да го осъществим, но опит трябва да се направи. Ако освобождението не ни се удаде до утре заран, то ние сме изгубени.

— Ами какво ще правим, ако благополучно се отървем от ремъците и излезем от дупката?

— Тогава просто ще скочим през борда и ще плуваме към брега.

— С нашите ризи, дето веднага ще ни издадат на всеки, който ни види?

— Имаш право. Ще трябва да си набавим моряшки костюми. Също и на капитанската каюта се налага да направя едно посещение.

— С каква цел?

— Да не си мислиш, че драговолно ще се откажа от торбичката с бисерите? Ние се нуждаем от пари и ето защо ще отида да си взема онова, което и бездруго ни принадлежи по правото на намерилия го.

— Но с това ще се подхвърлим на голяма опасност.

— Опасността, в която ще се озовем, ако останем съвсем без средства, е много по-голяма. Впрочем аз не виждам нещата така черно като теб. Предполагам, че командирът ще отиде на сушата веднага щом корабът хвърли котва, така че от среща с него няма защо да се опасявам. А сега стига сме бърбили. Най-добре ще е да поспим няколко часа, та вечерта да сме отпочинали. В последните дни и без това почти не сме мигнали.

Бяха минали часове, когато Натер се събуди. Той се изправи в седнало положение и се послуша. Всичко беше тихо. Също шумът от килватера вече не се долавяше, от което заключи, че корабът лежи на котва. Някакво друго наблюдение не можеше да се направи, защото в преградното помещение, в което лежаха, беше съвсем тъмно. Натер следователно не знаеше дали е следобед или вечер.

Неговият спътник, изглежда, още спеше — ясно се долавяше дълбокото му дишане. Но веднага се събуди, когато Натер го повика и попита:

— Сахиб, ще започваме ли?

— Потрай още известно време! Аз не знам, наистина, колко е късно, но прекалено дълго в този гълъбарник не сме спали. Възможно е преди настъпване на нощта да имаме още една визита.

Скоро се оказа, че двамата много добре бяха сторили, като изчакаха. Стълбата заскърца. Някой слизаше. Долу спря и запали светлина. Натер я видя през зирките и цепнатините на вратата. Тъй като тя беше от меко дърво, дъските с течение на времето така се бяха разединили, че някои от пролуките бяха по-широки от ръба на нож.

Натер веднага бе споходен от мисълта за резето. Потърси го с очи и го откри много лесно. Беше монтирано по средата на вратата и точно там, където преминаваше в рамката на вратата, имаше една пролука, която така добре подхождаше, че сърцето на Натер се разтупа от радост. Ако човек втикнеше някой остър предмет в процепа и го забиеше в резето, щеше да го задвижи, следователно можеше да си отвори отвътре.

Едва беше направил Натер това наблюдение, за което му бяха необходими само две-три секунди, вратата се отвори и влезе един моряк. При светлината на лампата, която мъжът носеше в ръка, пленниците за пръв път можеха да огледат затвора си. Той представляваше тясно помещение, високо тъкмо колкото морякът да може да стои изправен. Освен двамата затворници в него нямаше нищо; не се виждаше нито даже кука или пирон.

— Е, как ви се харесва тук? — захили се мъжът. — Покажете си вървите! Нека видим дали междувременно не са се разхлабили.

Той остави лампата на пода и огледа ремъците. Резултатът от прегледа изглежда го задоволи. Една широка усмивка плъзна по лицето му, когато рече:

— Вървите са добри. От тях не можете да се освободите за цяла вечност. Днес впрочем нещата са ви още поносими. Ама утре! Трябва да знаете именно, че в пристанището лежат на котва два английски кораба. Единият от тях ще ви вземе, а после Бог да се смили над вас!

Пленниците премълчаха, а морякът продължи:

— Комодорът загреба преди един час с кормчията към сушата. За да не можете обаче да се оплачете после от липса на гостоприемство, той нареди да ви нахраним и напоим. Ето защо съм при вас, макар че отпред в екипажното помещение, където днес е много весело, всъщност щеше да е по-приятно.

След тези думи той излезе пред врата и донесе един самун хляб и една стомна вода, които преди туй бе оставил на стълбите.

— Но ние не можем да ядем с вързани ръце — каза Натер.

— Това нищо не вреди, момчето ми. Аз така ще ви обслужвам, та ще си мислите, че ядете от скута на майка си, тъпчеца в устата ви един подир друг козубачни песмети.

Същевременно измъкна ножа си и започна с „тъпченето“, като пъхаше с редуване ту на Натер, ту на „съкафезника“ му по един залък в

устата. Мъжете, които не бяха яли нищо от ранното утро и изпитваха силен глад, понасяха добре тези майчински грижи и не мина много, самунът беше изчезнал.

— Така, деца, гозбата май ви се услади. Но понеже не бива човек да си върши наполовина работата, сега ще имате и питие.

Той грабна най-малко пет литра побиращата стомна и я долепи до устните на вързаните. Когато се бяха напили до насита, я остави настрана и рече доволен:

— Тъй, деца, сега сте вече сити и сигурно ще искате да нанкате. Желая ви много спокойна нощ. Синът на моята майка впрочем е радостен, че не е дянат във вашата кожа.

Той взе лампата, измъкна се през вратата и тикна резето. При стълбите угаси лампата, остави я на най-долното стъпало и се изкачи. Не напълно изпразнената стомна беше оставил при пленниците, макар да трябваше да си каже, че тя на вързаните мъже нищо не можеше да помогне.

Натер беше следил всяко движение на моряка с истински рисови очи и със задоволство бе забелязал оставянето на стомната. Когато стъпките на излезлия заглъхнаха, малаецът се обади:

— Той си отиде, сахиб, и ние можем да започваме. Извърти се така настрана, че да мога да достигна със зъби вървите на ръцете ти!

— Вече не е нужно. Знам едно средство, което ще ни помогне по-бързо да стигнем до целта, човекът има великолепната приумица да остави стомната. Ние просто ще я строшим и после няма да е трудно с помощта на някой чиреп да срежем ремъците.

— Но трясъкът, който ще възникне при строшаването, може да ни издаде и всичко да погуби.

— О-о — рече Натер безгрижно, — той няма да бъде чул. Морякът нали каза, че в помещението на екипажа тая вечер било весело. Какво означава това и каква дандания се вдига, ти знаеш точно толкова добре като мен. Ама чуваш ли макар и само един звук? Също толкова малко ще проникне нищожният шум от счупването на стомната. Ние изобщо не бихме могли да нацелим по-благоприятен момент. Комодорът е заминал, а командата се весели в трюма. Значи палубата, с изключение на вахтата, е пуста и би трябвало всички дяволи да си напъхат пръста в работата, та планът ни да не успее. Но сега стига приказки! До половин час трябва да сме свободни.

Тъй като помещението беше тясно, стомната стоеше съвсем наблизко. Натер се прибута бавно, докато краката му я докоснаха. Като вдигна предпазливо колене, удаде му се да получи стомната между тях. Един силен натиск — вървите при глезените действаха подсилващо като лост — и един хрущящ звук осведоми двамата, че стомната е станала на парчета. Вярно, Натер не може да попречи чирепите да не наранят коленете му, но какъв въпрос щеше да прави от това един мъж, преследван с всички кучета.

Когато стомната лежеше на чирепи, той опита да улови един отломък. Това не беше лесно, понеже ръцете му бяха вързани на гърба, но стана. После малаецът трябваше така да се премъкне с гръб към него, че ремъците на китките му да дойдат в догег с чирепа.

Беше мъчителна работа и потта се лееше на едри капки от челото на Натер. Но след десет минути ремъкът беше дотолкова протрит, че за малаеца не беше трудно да го разкъса. Останалото беше дело за няколко минути. След късо време те стояха свободни на краката си и опъваха и протягаха вкочанените крайници.

— Какво сега? — изпъхтя малаецът. — Как ще се измъкнем от тоя коптор?

— Това вече не е трудно. Не забеляза ли преди малко при светлината на лампата, че между вратата и страничната града има една широка пролука? Ако през тази междина втъкнем в резето един остър чиреп, няма да е трудно да отворим.

И тази операция протече бързо. Вярно, на Натер му бе необходимо малко повече време, тъй като в тъмнината можеше да разчита само на осезанието си, но като вбиваше отново и отново чирепа в най-предното място на резето, удаде му се милиметър по милиметър да го избута назад.

Половин час, за който бе говорил Натер, още не беше съвсем изтекъл и двамата стояха във вратата. Сега се налагаше да прилагат изключителна предпазливост. Малаецът остана, а Натер се плъзна към стълбите. При това кракът му докосна оставената от моряка лампа. Озарен от внезапно вдъхновение, той се наведе и я вдигна, при което между пръстите му попадна и кутия кибрит.

Стигнал най-сетне до палубата, се огледа. Гореше само едина-единствена светлина — един фенер, окачен на фокмачтата. Натер познаваше достатъчно корабното устройство, за да знае къде трябва да

търси капитанската каюта. Използвайки постоянно като прикритие най-плътната сянка, той мина край грот-мачтата, на която се облягаше една фигура, отправила поглед към нощното небе — палубната вахта.

Невидян от нея, достигна каютата на комодора. Опитва да натисне дръжката на бравата — стана, кабината не беше заключена. Бързо се шмугна вътре и придърпа вратата след себе си.

Тук го обгърна дълбок мрак, изключвайки слабата мерзелееща светлина, която падаше през обърнатия ким страната на водата каютен прозорец. По тая причина Натер се осмели да светне. Първият му поглед падна върху писалището, което стоеше до задната стена. Едно шкафче по средата особено привлече вниманието му. Ако торбичката с бисерите се намираше някъде тук, то трябваше да е в него. Но как да се добере до нея? Огледа се търсещо и погледът му се прикова към една ножица за хартия, която лежеше на масата редом с разни канцеларски принадлежности. Бързо решил, той я взе в ръка и я провери между ключалката и стената на шкафчето. Трудът му скоро бе възнаграден — чу тихо изщракване и вратичката отскочи.

Натрапникът трябваше да се овладее, за да не изрази гласно радостта си — пред неговият поглед лежеше търсената торбичка, а до нея няколко фишека монети. В следващия миг всичко беше изчезнало в шлица на робата му. Но колкото и да търси и се рови сред книжата, от дневника не можа и следа да намери. Това действително беше лошо. Защото ако стигнеше до ръцете на близките на покойника, неговото познание върху съдържанието ставаше безстойностно. Но не биваше да пилее скъпоценното време в търсене. Ето защо щракна пак ключалката на шкафчето, за да не открият прекалено скоро нещо от неговата визита, после угаси лампата и излезе на палубата. По същия път, по който беше дошъл, достигна отново до стълбището, в подножието на което малаецът нетърпеливо чакаше.

— Доста дълго продължи. Вече се опасявах, че са те открили.

— Всичко мина добре. Имаме бисерите, имаме даже и пари.

Удивлението на спътника му беше безгранично.

— Имаш бисерите? О-о, тогава всичко е наред! Как всъщност ти се удаде?

— Това ще ти разкажа по-късно. Сега няма време. Недей забравя, че се нуждаем и от дрехи.

— Да, вярно! Но, сахиб, остави тай работа да я свърша аз. Нещата са ми ясни, знам къде да търся.

— Е, къде? — попита Натер.

— Естествено в спалното помещение на екипажа. Главното е сега вътре да няма никой. Остави ме само да действам! Не съм за пръв път на кораб.

— Добре, тогава няма място за двоумене. Във вечер като днешната никой моряк няма да се търкаля в койката си.

— Е, тогава пречки няма да има. Изчакай ме тук, сахиб!

В следващият миг малаецът беше изчезнал в мрака и бе ред на Натер да чака. Неговото търпение беше поставено на мъчително изпитание. Вече си мислеше, че оня го е сполетяла някоя беда, когато той се появи горе при излаза на стълбата. На ръка носеше голям вързоп дрехи. Дори обуца и барети имаше в наличност, така че ако им се удадеше да доплуват до сушата, можеха да се покажат, без ни най-малко да бият на очи.

Бързо оформиха от дрехите два вързоп. Всеки закрепил своя на главата, та колкото се може повече да го предпази от водата, после се запътиха към бордовата стълбичка, която за тяхна радост беше спусната. Не бяха я изтеглили след като комодорът и кормчията бяха напуснали кораба. Още няколко мига и двамата престъпници се изгубиха в тъмнилото на нощта.

Мъчното, направо невъзможно изглеждащото дело им се беше удало с леко усилие. Те отново се бяха изплъзнали от наказателното правосъдие.

Когато на следващото утро бе забелязано изчезването на пленниците, веднага бе уведомена бреговата охрана. Но нейните усилия останаха напразни — двамата мъже, за които Фалкенау бе определил висока награда, не бяха открити...

* * *

Границата между държавите Норланд и Зюдерланд се образуваше от една планинска верига, която по величавост едва ли има сравнима на себе си. Ландшафти, пълни с най-страховита дивота, навяващи в сърцето на друмника спомени за средновековната

разбойническа романтика, се редуват с картини, за чиято прелест думата „несравнима“ означава твърде малко. Особено много се предпочита от любителите на природата важното преходно шосе южно от Хелбигсдорф, което с множество завои води нагоре до седловината на Химелщайн и оттам, постепенно снижавайки се, се спуска в долината. Всяка извивка разбулва нова, изненадваща гледка, така че удивлението и възхищението просто нямат край. А когато странникът достигне чак горе на седловината и спирайки, обгърне с поглед изминатото разстояние, остава опиянен от великолепието, което се предлага на неговия поглед. Обърне ли накрая глава на юг, за да продължи пътя си, то кракът му отново застива на място.

От височината на седловината един добре поддържан път води с много завои още по-високо и завършва при външното стълбище на една крепост, носеща както и планината името Химелщайн. Тя никога не е била покорявана или разрушавана, защото нейното разположение я прави напълно непревземаема.

Но зъбите на времето са гризали безспир нейните зидове и когато стана притежание на графската фамилия Хоенег, беше станало необходимо да се ремонтира из основи, при което подредбата ѝ бе изцяло съобразена с изискванията на новото време. Сега тя принадлежеше на младия граф Хоенег, наричан „Лудия граф“. Беше му останала като наследствена част по майчина линия, докато бащиното наследство трябваше да отстъпи на Нурван паша, по-големият брат на неговия баща и законен притежател. Тук той се оттегляше всяка година по за няколко месеца, за да ловува из далеч простиращите се гори, когато се умореше от изтощителните забавления на столичния град.

Ако човек, оставил крепостта зад себе си, продължи да върви на изток по хребета на планината, то след пет минути ще стигне до малко, обградено от гъста елова гора езеро, което се подхранва от един планински поток и излива излишната си вода под формата на няколко каскадно разположени водопада в една дълбока клисура, на която народната уста е дала образното име Дяволската клисура.

Тази стръмна провала е нещо повече от романтична, тя е зловеща. Горната, обърната към планината част, е напълно недостъпна, тъй като срыващият се от висините поток изпълва изцяло дъното на клисурата. Стените се възкачват отвесно нагоре и никой катерач, дори

най-дръзкият, не би събрал кураж да постави крак върху стръмните и хлъзгави, мокрени от водния пращец на водопада скални цепнатини.

Едва известно разстояние по-надолу клисурата се отваря до по-голяма ширина и отпуска пространство за една тясна, малко използвана пътека, излизаща сред четвърт час в една напречна долина, през която минава лош и каменист коларски път.

В една голяма, разкошно обзаведена ъглова стая седеше на масата пред обилна утринна закуска Лудия граф. Изгледът, на който човек можеше да се наслади от прозорците на това помещение, бе навярно един от най-красивите на земята, ала душевността на графа беше замряла за красотите на природата. Сладострастният френски роман, който тъкмо разлистваше, му предлагаше една далеч по-голяма наслада.

Стаите на графа бяха точно същите покои, в които някога бяха живели старите Химелщайн, но тежките дъбови мебели бяха изчезнали, за да направят място на мебелировка в нов стил, а малките кръгли прозорци бяха заместени от големи бляскави стъкла, които при залез слънце лъщяха обикновено като пламтящо злато по ширната страна. Оттук старите рицари са тръгвали да се отдават на благородния занаят разбойничество по пътищата и оттук продължаваше графът тази прекрасна професия по начин, нагоден с настоящите условия.

В един момент вратата се отвори и влезе кастеланът. Ние вече сме се срещали веднъж с него — навремето, когато трябваше да прехвърли през границата с купето на графа тримата избягали от Хохберг затворници.

Графът вдигна поглед от книгата.

— Е, Гайслер, какво имате да ми съобщите?

— Хер графе, в чакалнята има един мъж, който моли за разговор.

— Не му ли казахте, че не приемам?

— Не, не се осмелих.

— Не сте се осмелил? Вие? — попита Хоенег учудено.

— Да, така е. Хер графът именно ще се удиви, като назова името.

— Е, тогава съм любопитен да го чуя.

— Аз мога лесно да задоволя любопитството на хер графа то е Мерикур?

— Какво? — извика Хоенег, скачайки от стола. — Мерикур? Кой Мерикур имате предвид? Да не би оня, дето в Англия се наричаше

Джонсън, а в Норланд — Натер?

— Да, да, Ваша светлост! Тъкмо него имам предвид.

— Това е невъзможно. Не мога да си представя все пак, че англичаните са го пуснали на свобода.

— Да го пропусна ли, хер графе? Той самият ще може да даде най-добър отговор на вашите въпроси.

— Да, имате право. Въведете го!

Кастеланът се отдалечи и покани посетителя да влезе. Никой не би могъл да разпознае в знатния, облечен според най-новата парижка мода господин, който сега пристъпи прага с лека походка, андаманския беглец.

— Натер! — извика графът, отстъпвайки изумено крачка назад.

— Значи наистина! Случват се знамения и чудеса!

— Мен навярно не сте очаквал, хер графе?

— Не, действително не! Нека Дявола ме отнесе, ако съм считал такова нещо за възможно.

— В такъв случай може би не съм добре дошъл при вас?

— Мътните го взели, не! Не това имах предвид. Надявам се, няма да придадете погрешно тълкуване на моето слисване. Аз не мога само да се начудя, че англичаните са ви пуснали на свобода.

— Е-е — ухили се Натер, — толкова човеколюбиви те не бяха.

— Не? Тогава вие сте... тогава сигурно сте...

— Да, така е. Аз благополучно им се изплъзнах.

— Трябва да ми разкажете. Но настанете се преди туй и ми помогнете при закуската!

Натер се отзова на поканата и седна срещу графа. Този натисна настолния звънец и заповяда на влезлия кастелан:

— Донесете още един комплект прибори за този хер!

Когато виното заискри в шлифованите чаши, графът, който едва можеше да владее любопитството си, поде:

— И тъй, Натер, вие идвате сега от Англия?

— Не, графе, тук страшно се лъжете. Аз идвам направо от Андаманите.

— От...? — Вилицата изпадна от ръката на изненадания домакин. — Ами че това е почти невероятно! Сред стотиците случаи, когато някой „гост“ на острова опита бягство, се удава едва ли един.

— Приемете спокойно моя случай като едно от тези редки изключения и позволете да ви разкажа! Вие ще имате възможността да чуете един роман, който много вероятно ще ви заплени повече от книгата, която четяхте при влизането ми.

И сега Натер започна да разправя на напрегнато заслушания граф нещата, представляващи съдържанието на предходните глави. Той не го прекъсваше нито с дума. И когато след един час разказвачът беше привършил, ястията в чинията на графа стояха недокоснати, виното — също.

— Натер, това е една поразителна история. Какво смятате да правите сега?

— Не е трудно да отгатнете. Ще встъпя във владение на съкровището.

— Но то не ви принадлежи.

— На фамилия Голвиц принадлежи също толкова малко. Няма правна точка, на чието основание да имат реална претенция за съкровището. Връзката на Хуго фон Голвиц с бегумата не е била законна, значи и невалидна. Помислете, напротив, каква изгода би имало сдружението, за което работех, ако съумея да му доставя съкровището. То би могло да движи своите цели, насочени срещу съществуващия обществен строй, със съвсем други изгледи за успех. И освен това аз разглеждам работата като въпрос на лична чест. Голвиц говори в дневника си с такова презрение за Мерикур, че аз като негов брат нямам никакво желание да го преглътна безнаказано. Не, съкровището трябва да бъде мое.

— Но знаете ли месторазположението на острова?

— Да, аз много точно запомних неговите координати.

— И ви е известно също скривалището и достъпът до него?

— И да, и не. Както го възприеме човек. Голвиц именно така е предал сведенията, че само член от неговото семейство да може да открие достъпа до скривалището.

— Е, тогава усилията ви ще бъдат напразни.

— Това тепърва ще видим, графе. За мен най-напред е важно да бъда въведен във фамилия фон Голвиц и за тая цел ще трябва вие да ме подпомогнете.

— Аз? — попита графът удивен. — Как така мога аз да ви подпомогна?

— Ще ми дадете едно препоръчително писмо до фамилията фон Голвиц. Та аз всъщност затова съм и дошъл при вас.

При това изявление графът избухна в гръмък кикот.

— Драги приятелю, тук сте попаднал на неподходящия човек. Уверявам ви, моята препоръка би имала тъкмо противоположния резултат. Ония веднага ще ви изхвърлят на улицата.

— Не ми се вярва. Все пак ми казаха, че сте добре познат с тази фамилия.

— Вярно е. Но познанството ни е от онова естество, което в обикновената езикова практика се нарича вражда.

— Вие сте си развалил отношенията с фамилията фон Голвиц?

— Скъпи приятелю, това са стари истории, за които не обичам да говоря. Задоволете се с думата ми, че моята препоръка не може да ви допринесе никаква полза.

Разочарованието на Натер беше очевидно. Известно време той гледа замислено пред себе си, после каза решително:

— Е, щом не можете да ми помогнете, ще трябва да потърся друг път.

— За какво се касае всъщност? Не бихте ли дал поне някакъв намек? — попита графът любопитно.

— Касае се за някакво нещастие, сполетяло фамилията фон Голвиц преди много години, за което само членовете на този дом имат по-подробни сведения. При това произшествие играе голяма роля някакво число и тайната се върти около него. То представлява, така да се каже, ключът към скривалището.

Хоенег беше следил с голямо внимание думите на Натер. Сега скочи и закричи замислено напред-назад из стаята. Натер го гледа известно време озадачен и после попита:

— Какво ви е, графе? Да не би да знаете нещо за работата?

Заговореният спря отривисто пред Натер.

— Да, знам нещичко за работата. Знам дори цялата история. И което е още по-добре, мога да ви кажа числото.

Това разкритие дойде така изненадващо, че Натер подскочи като наелектризиран.

— Вие навярно се шегувате, хер графе? Как ще сте се добрал до...

— Седнете си обратно и ме изслушайте спокойно! И ще видите, че не се шегувам.

С тези думи той зае отново мястото си при масата и Натер също се отпусна колебливо.

— Както знаете, моят баща беше министър на херцога на Норланд. Като такъв имаше възможност, както можете да си помислите, да се занимава с някои неща, които всъщност не са били предназначени да достигнат до негово знание. Един ден той получил чрез пратеник сведение за някакъв таен договор, който Зюдерланд сключила с една външна сила. Неговата любознателност веднага заговорила и шпионинът получил поръчението да достави тайния договор, колкото и да коствало това. След осем дни татко държал договора в ръцете си.

— Но какво общо има тая работа с Голвиц?

— Само имате търпение! Ей сега ще стигнем дотам... Съдържанието на тайния договор било известно само на три лица: на министъра на онази чужда сила, на княза на Зюдерланд и... на барон Ото фон Голвиц, който беше таен секретар на княза.

— Аха! Сега започна да ми просветва!

— Нали? На барона, чичото на Хуго, бил връчен договорът с нареждане да изготви един препис. Документът не останал за дълго в негово притежаване — той изчезнал по необясним начин от неговото писалище и баронът изпаднал в немилост, понеже никой не хванал вярата на уверенията му в невинност.

— Тъй, значи така стои въпросът! — рече Натер замислено. — Но числото?

— Още не съм свършил. Когато преди двадесет години моят баща беше свален, тогавашният ковашки син и сегашен херцог Макс намери сред неговите книжа и изчезналия договор, заедно с прикрепеното към него документално доказателство, че барон фон Голвиц ни най-малко не е причастен в цялата работа. Последницата можете да си я помислите. Голвиц беше реабилитиран, назначен на всичките му длъжности и получи блестящо удовлетворение. За това авторът на дневника естествено нищо не е знаел.

— Но числото! Числото! Знаете ли го?

— Знам го, но не мога да ви го кажа.

— Как? — възкликна Натер удивен. — Не искате да ми го кажете?

— Не можете ли да се досетите за причината? Мислите, че ще ви дам сведение, чиято стойност е толкова голяма, че не се поддава на никаква оценка, без да имам някаква изгода от това?

— А-а, сега ви разбирам, графе. Вие желаете да получите от мен пари.

— Виждате ли колко бързо поумняхте? — кимна Хоенег. — Да, драги мой, искам пари от вас.

Натер се изхили подигравателно.

— Мамите се, хер графе, ако смятате сведението си за толкова ценно. Сега, след като работата е взела толкова благоприятен поврат за Говлиц, те няма вече така свенливо да я крият и аз считам, че в никой случай няма да е трудно да им измъкна тайнственото число, чиято цена те естествено не знаят. Та аз значи по никой начин не разчитам на вашата помощ.

— Така ли мислите? — ухили се Хоенег. — А аз пък ви казвам, че неизбежно се нуждаете от мен.

— Само че аз не виждам как! Аз си се сближавам просто с фамилията по някакъв невнушаващ подозрения начин и...

— А аз — прекъсна го на думата графът — ще отправя до фамилията предупреждение да внимава за някой си там Натер.

Този коз бе по-силен. Натер се вторачи вцепенено в седналия отсреща. После кипна:

— Хер графе, вие сте един...

— Стой! Нито дума повече! Можете да си мислите за мен каквото си щете, но оскърбления в моя дом не търпя. Отбележете си това!

Известно време двамата седяха, впили очи враждебно един в друг, след което Натер го изби на принуден смях.

— Графе, вие навярно само се шегувате с вашата заплаха.

— Нейсе, считайте го за шег! Но разсъдете. Така, както аз преценявам нещата, вие нямате време за губене. Вие не знаете колко скоро ще достигне дневникът до ръцете на законните собственици, а после, Натер, после за вас ще е твърде късно. Те ще ви изпреварят. Кой всъщност ви казва, че фамилията Голвиц сега вече не притежава познание върху това, което вие толкова гордо наричате ваша тайна?

— Това аз считам за невъзможно. Аз отпътувах по възможно най-бързия път за Зюдерланд. Но въпреки това не подценявам вашите опасения. Кажете ми числото и ние вече сме се споразумели.

— Най-сетне се вразумихте. И за да видите, че с мен може да се преговаря, ще ви дам желаното осветление, преди да сме сключили сделката. Изчакайте за миг, ей сега ще се върна с договора.

— Как? Той е все още във ваше притежание? Не казахте ли, че херцог Макс го е конфискувал?

— Да, оригиналът пропадна. Но преписът, който татко наредил да изготвят, си е налице и то тук в крепостта Химелщайн. Кой би си помислил, че документът някога ще има и друга стойност освен възпоменателна!

Хоенег отиде до работната си стая и се върна след няколко минути с един син плик от твърда хартия, който сложи на масата със закуската. Като срязва скрепящия го шнур, наяве излезе един лист в канцеларска форма, към който двамата се наведоха с любопитна напрегнатост. Бяха се вглеждали само миг и очите им откриха търсеното.

— Ей тук на го имаме — извика графът, посочвайки левия долен ъгъл — Я го прочетете!

— Две хиляди седемстотин осемдесет и едно — разчете Натер. — Наистина ли мислите, че това е търсеното число?

— Убеден съм в това. Но нека видим за сигурност дали не се среща и друго число.

Оказа се, че числото в ъгъла, което вероятно беше изходящ номер, бе единственото в документа, изключвайки естествено датата.

— Няма никакво съмнение, че това е търсеното число — рече в заключение Натер, като скочи в прехлас от стола. — Също съпада, че то е голямо число, едно такова трябва да е по мои сметки, защото иначе онова, с което има още да се дели, щеше да е много по-малко.

— Какви ги дрънкате тук за някакво дялящо число? Не вдявам нито дума от това.

— А, да де, та вие още нищичко не знаете по въпроса. Е, след като знам веднъж дяволското число, за мен няма никаква причина да съдържам цялата истина. Та слушайте!

И Натер разказа на графа онова, което преди туй беше премълчал — аритметичната задача, сега вече лесна за решаване.

— А сега — каза, когато беше дал малкото необходими обяснения — сега нека проверим дали сметката излиза:

Той измъкна един бележник от джоба и нахвърля на един празен лист няколко числа.

— Уравнението, което първоначално съдържаше две неизвестни, гласи по следния начин: $(x - 36): 183 = y$. Неизвестното x вече намерихме, а именно 2781. Следователно y също вече не създава мъчнотии. Пита се само дали делителят се съдържа без остатък. Дроб естествено не бива да се получи, иначе ще сме на погрешен път... небеса, сметката излезе, излезе прекрасно! Ние спечелихме, спечелихме!

Графът гледаше през рамото му и прочете като резултат числото петнадесет.

— Значи смятате, че числото петнадесет маркира скалата, зад която трябва да се търси единствено възможния проход към съкровището на махараджата?

— Да, така смятам, така смятам — извика Натер с ликуващ тон. — Бих могъл да се закълна за това със сто свети клетви.

— И каква сума ще получа за моето, както изглежда, безценно сведение?

— Какво ще ви предложи? Един милион, един милион... естествено едва когато имам твърдо съкровището в ръцете.

Графът зяпна Натер с ококорени очи.

— По дяволите, щом така щедро ръсите милиони, то действително трябва да се касае за нещо повече от само шепа жълтици... Кога мислите да пристъпите към дело?

— Утре... не, още днес... не, сега веднага! Със следващия влак отпътувам за крайбрежието и се оглеждам за някой подходящ съд. Ще наема яхта, от мен да мине, цял тримачтов, ако другояче не стане.

— И на кого се каните още да се доверите? Съвсем без чужда помощ все пак не можете да вдигнете съкровището, а екипажа на кораба също няма да искате да посветите във вашата тайна.

— О-о, що се отнася до това, имам един придружител, на когото мога да разчитам. Малаецът, за когото ви разказах, ме чака в Карлсхафен, където акостирахме. В държането си той, наистина, е половин дивак, но е привързан към мен и ми е предан като куче. Подобър спътник изобщо не бих могъл да имам.

— Е, пожелавам ви пълна сполука във вашето намерение — рече графът, като улови чашата и даде знак на Натер да стори същото. — Пийте, Натер! Дявол знае, не всеки има щастието да наследи някой махараджа. Нека се надяваме, че това, което преследвате, не е сапунен мехур, иначе ще е жалко за камарата пари, дето ще прахосате. Щастливо пътуване, драги приятелю! Да живее съкровището на махараджата!

И чашите иззвънтяха весело една о друга...

[1] утлегар — продължението на бушприта, към който се привързват кливерите (Б. пр.) ↑

2. ТЕКСАСЕЦА ФРЕД

— Damn!^[1] Ако продължава така, то Дявол ме взел, ако съумеем да видим и само косъм от опашката на една-едничка команческа кранта!

Мъжът, изговорил тези думи, притежаваше херкулесова снага, от която човек, ако тя беше от дърво, сигурно щеше да може да издялка две фигури в естествена големина. Неговите могъщи крака бяха напъхани в чифт дълги непромокаеми ботуши, които той беше изтеглил до чатала. Нагоре носеше жилетка от еленова кожа, а върху нея беше намъкнал яке, направено от кожата на бизон. На главата си имаше висока шапка, по която се виеха множество кожи на гърмящи змии. Лицето му беше така гъсто обрасло, че човек бе в състояние да различи единствено носа и двете очи. В ръката си държеше двуцевна кентъкийска карабина, а в стария шал, който беше увил около хълбоците, си правеха мирна компания един револвер и ловджийски нож, който обаче къде-къде повече приличаше на байонет.

Той се ровеше в една купчина дървесна пепел, която покриваше земята и привеждаше доказателството, че тук е бил запален необичайно голям огън.

— Я погледни, Фред — продължи вкиснато, — преди колко време, да речем, тази пепел е била още гореща?

— Огънят е бил угасен вчера заран — гласеше категоричният отговор.

Мъжът, който го даде, беше значително по-млад от предишния. Той можеше да наброява най-много трийсет и две години и беше облечен в един от онези индиански костюми, които обикновено биват носени от дендитата на саваната и по който производителките трябва да работят години наред. Но въпреки чистия си тоалет той нямаше вида на янлъш ловец. По здравия му врат човек можеше да различи белега от дълбок срез на нож, а по бузата личеше следата на удар, който много вероятно произхождаше от томахок. Оръжията му се състояха от пушка „Спенсър“, един боуи найф^[2] и два револвера.

— Правилно — съгласи се исполинът. — Но какво ни помага това сега? Камарадите са мъртви, конете откраднати, а нъгитс, дето ги събирахме едно по едно в Калифорния, за да можем и ние веднъж да се поизперчим в Изтока — задигнати. Сега търчим подир тия проклети команчи, пък пеша все пак не можем ги настигна. Ама горко на нехранимайковците, ако аз, Бил Санфорд, ги връхлетия!

Той издигна пестник и го разтърси заплашително на юг.

— Аз мисля, че все ще се доберем до имуществото си — рече този, когото той беше нарекъл Фред.

— Че как?

— Дирята, която следваме, води към Рио Пекос, протичаща край Сиера Бланка, а тя понастоящем е границата между териториите на команчите и апачите.

— Какво общо има това с нашите коне и нъгитс?

— Твърде много! Команчите, които ни окрадоха, оттук насетне могат по всяко време да се натъкнат на някой отряд апачи и следователно не бива да яздят вече без съгледвачи напред. Какво следва от това, Бил?

— Хм-м, че ще са принудени да яздят по-бавно. Възгледът ти не е лош. От апачите ти значи не се страхуваш?

— Не. Те сега са приятелски настроени към бледоликите. Изобщо те са по-благородни и храбри от команчите и особено откак повечето техни племена се подчиняват на великия Инчу-чуна, един ловец може с доверие да се осмели да отиде при тях.

В този миг зад тях нещо прошумоля. Двамата се обърнаха светкавично и вдигнаха карабините си. Пред тях стоеше един индианец, облечен почти като Фред, само че неговата собствена коса представляваше единственото покритие на главата му, а от пояса блестеше томахок с ценна изработка. В ръката си държеше пушка, чийто приклад беше обкован със сребърни гвоздеи. Тъмните му очи гледаха с крепка увереност двамата ловци и вдигайки леко десница за поздрав, той заговори с дружелюбен глас:

— Червеният мъж долови думите на своите бели братя. Те са врагове на команчите и приятели на апачите; той ще седне при тях и ще изпуши заедно с тях лулата на мира.

Той се настани, без много-много да се церемони, на земята, натъпка украсения с пера калюмет и запали тютюна с помощта на

пункса си.

Двамата ловци седнаха срещу него.

Той смукна шест пъти дим от лулата, издихвайки го към четирите посоки на света, после нагоре към слънцето и накрая надолу към земята, подаде след това калюмета на Санфорд и заговори:

— Великия дух е с апачите и белите мъже. Техните неприятели са като мухите, бягащи от нашия огън.

Ловците повториха тържествения ритуал и Санфорд отговори:

— Моят червен брат е вожд на апачите, виждам го по калюмета. Ще ни назове ли той своето име?

— Моите братя приказваха преди малко за Инчу-чуна, сина на апачите.

— Инчу-чуна? Под това име ли се води наистина брат ми?

— Апачът никога не лъже! — гласеше неговият прост отговор. Това бе среща, по-щастлива от която изобщо не можеше да се желае. Ето защо Бил попита:

— Моят червен брат сам ли е в тази местност?

— Инчу-чуна е сам, той не се бои от хиляда свои врагове.

— Къде е неговият кон?

— Стои долу сред дърветата. А моите братя къде са оставили своите животни?

— Ние нямаме такива.

Той ги изгледа невярващо.

— Нямате? Ловецът без кон е като ръка без китка!

— Ние имахме много добри животни, но ни бяха отмъкнати от команчите.

— Защо белите мъже не са убили команчите?

— Не бяхме там, когато са дошли.

— Нека брат ми разкаже!

— С още десет придружители яздехме от Калифорния през саваните и планините насам, за да отидем на изток. Отседнахме на бивак край брега на Рио Гранде и още не бяхме застреляли нищо. Ние двамата получихме заръка да направим месо. Тръгнахме, а когато след един час се върнахме, всички наши спътници лежах мъртви и скалпирани на земята, конете бяха изчезнали и нъгитс заедно с тях.

— Какво сториха моите братя?

— Изброихме дирите на команчите. Бяха оставени от половин стотица. Последвахме ги, за да отмъстим за убитите и си върнем обратно имуществото.

— Моите братя са храбри войни, докато команчите са като койотите, които нямат никакъв разум. Те е трябвало да видят, че липсват двама бледолики и да изчакат и убият моите братя. Откъде ще се снабдят бледоликите с нови коне?

— Ще ги вземем от команчите.

— Нека бледоликите чакат, докато Инчу-чуна се върне.

Той се надигна, взе карабината си и изчезна между дърветата. Двамата ловци се спогледаха с особени очи.

— Една дяволски благоприятна среща — рече Бил. — Може да е за наш късмет.

— Така мисля и аз. Но, хм-м, по-късно едва не ме достраша — отвърна Фред.

— Защо? Ние говорехме за него.

— Да, да. Дрънкането в прерията си е наистина една голяма глупост. Човек може така да се издаде.

— Ако не бяхме говорили добре за него, то се обзалагам на сто към едно, че щеше да ни очисти.

— Съвсем сигурно. Нека поне сега си затваряме човките и да си потърсим някое място, където можем да го чакаме, без да бъдем забелязани от други!

Те напуснаха открития район и изчезнаха сред храсталаците.

Трябва да бяха минали малко повече от два часа, когато апачът застана, без да е бил доловен някакъв шум, на същото място, където бе изпушена лулата на мира.

— Уф!

При този възглас двамата ловци се измъкнаха от скривалището си.

— Нека моите братя последват Инчу-чуна!

Той се обърна и ги поведе през обширната, високостеблена девствена гора, докато достигнаха едно светло врязване на прерията. Там лежеше един мустанг, четирите крайника на който бяха вързани с онези неразкъсваеми ремъци, служещи за изработването на ласа. Пот се стичаше на капки от животното и големи, гъсти фъндъци пяна

лежаха наоколо — толкова се бе съсипало в стремежа си да се освободи.

— Умеят ли белите ми братя да яздят див мустанг?

Вместо какъвто и да е отговор Фред заметна карабината на гърба, застана широко разкрачен пред коня и го освободи с два бързи среза на ножа си от вървите. Той в миг скочи. Ездачът седеше без седло и юзда, на голо животно. То се стъписа и изцвили уплашено, заизправя се ту на задните, ту на предните крака, извиваше се настрани и полетя накрая, като не можа да се освободи от ездача, с могъщи скокове навътре в прерията.

— Моят млад брат е добър ездач! — рече индианецът одобрително. После продължи да крачи На едно голямо разстояние навътре в саваната лежеше втори кон, вързан по съвсем същия начин като предишния.

— Нека брат ми вземе този и после да се върне!

Той се запъти към храсталака, в който много вероятно бе спял своето животно. Бил Санфорд пристъпи към коня, постъпи както преди малко Фред и само след няколко секунди се понесе върху дивия мустанг навътре в саваната.

Едва след изтичането на един пълен час можа да се различи в края на кръгозора една тъмна точка, а после и втора. Бяха двамата ловци, връщащи се върху укротените коне. Когато достигнаха малката прерийна бухта, Инчу-чуна пристъпи измежду храстите, водейки животното си за юздите.

— Моите бели братя сега имат коне, за да настигнат своите врагове и ще могат да си вземат седлата и всичко, което им е необходимо.

Мястото, на което се намираха, беше белязано с множество следи от копита. Тук индианецът се бе промъкнал до дивите коне и ги беше нападнал. Как бе съумял да залови два от тях, той не счете за нужно да хаби думи.

— Накъде ще върви червеният ни брат? — попита Бил Санфорд.

— Той ще следва дирите на команчите, за да разузнае накъде се насочват.

— Не иска ли Инчу-чуна да язди с нас?

— Апачът е брат на белите мъже. Той ще остане до страната им, ако те пожелаят да го дарят с доверието си.

— Ние ти вярваме!

— Хау!

По този начин бе сключен съюз, който според обичая на саваната задължаваше всекиго в случай на нужда да даде живота си за сигурността на другите.

Двамата бели ловци размотаха ласата, които носеха увити около хълбоците и така ги вързаха около главите и муцуните на конете, че се получи своего рода юзда.

— Сега пак на бивачното място ли ще се върнем? — поиска да знае Бил Санфорд.

— Защо? — запита апачът късо.

— За следите на команчите.

— Моите бели братя няма да се връщат, а ще ме следват.

— Знае ли Инчу-чуна някой по-добър път, по който да настигнем разбойниците?

— Команчите ще следват долината на река Рио Пекос, защото иначе няма да имат вода за толкова много коне. Но реката тече в един голям завой, който е почти кръг и ако моите братя пожелаят да ми се подчиняват, то ще бъдат при команчите много по-рано, отколкото си мислят.

— Ние ще се вслушваме в теб! — заяви Санфорд.

След това тримата ездаци потеглиха. Двата нови коня в началото малко затрудняваха ездата, ала лека-полека посвикнаха и когато вечерта притъмня и трябваше да помислят за нощен бивак, можеха да ги спънат без притеснение. Признал веднъж властта на човека, конят му остава верен и покорен спътник.

На другото утро ездата беше продължена много рано. В хода на следобеда стигнаха до малка рекичка, която изпращаше водите си в тази на Рио Пекос. Покрай брега ѝ се образуваше тясна саванна ивица.

В южната част на Ню Мексико, между Рио Гранде дел Норте и Рио Пекос, се извисяват сиерите Хуеко, Бланка, Сакраменто и Гваделупа и образуват една територия от диви, хаотично навлизащи една в друга планински вериги.

Тези вериги се проявяват ту като голи исполински бастиони, ту са обрасли с гъста и мрачна девствена гора и тук се делят от дълбоки,

почти отвесно пропадащи каньони, а там от меко спускащи се долинни улеи, които сякаш от своето възникване са изолирани от външния свят.

И въпреки това вятърът носи цветен прахец и семена по високите зъбери и хребети, позволявайки да се развие оскъдна растителност. Въпреки това черната и сивата мечка се изкатерва нагоре по скалите, за да се спусне в царящата от отвъдната страна самота. Въпреки това дивият бизон намира тук отделни проходи, през които съумява да проникне на стада от хиляди глави при своите есенни и пролетни преселения. Въпреки това тук се появяват ту бели, ту медно оцветени фигури — диви като самата територия, а когато отново изчезнат, никой не знае какво се е случило, защото непристъпните каменни великани са неми, а вековната гора мълчи.

Там долу в равнината си граничат ловните полета на апачите и команчите; по тази граница се вършат геройски дела, за които никоя история не уведомява. Откъснати понякога при битките между тези юначни племена отделни отряди проникват нагоре из планините и трябва да се борят там на всяка стъпка със смъртта и стихииите, чието побеждаване като че стои извън възможностите на човешките сили.

Рио Пекос извира недалеч от Тручас Пийк, източно от Санта Фе, тече първо на югоизток и се насочва после, напускайки предпланините на Скалистите планини, право на юг. Докато тук сега Ляно Естакадо се простира до левия бряг с всичките си ужасии, отдясно пристъпват разклоненията на гореспоменатите сиери, но често се отдръпват толкова назад, че намира място по някоя прерийна ивица с тучна тревна растителност, която се губи в спускащата се от височините до подстъпите на планините вековна гора.

От такова естество са и повечето му притоци.

Това е една крайно опасна област. Планините се проточват надълго и много нарядко има някоя теснина или дефиле, водещи настрани. И който срещне тук враг, няма как да се отклони, ако не иска да зареже коня си, без който впрочем също би бил изгубен.

Речната долина, по която язدهа тримата, беше от същия характер: от двете страни на водата прерийни ивици, с които граничеше гъста, тъмна девствена гора.

Инчу-чуна яздеше начело. Той тъкмо понечи да свърне в долината на Рио Пекос, но из един път дръпна назад животното с

такава сила, че то едва не се преметна. В следващия миг бе скочил и изчезнал с коня си в гората.

Двамата ловци моментално последваха примера му и вкараха животните си между дърветата, където вождът ги очакваше. Той закри с ръка ноздрите на своя мустанг, за да не може да издаде с пръхтене местонахождението им.

— Какво наблюдение направи моят червен брат? — попита Фред.

— Инчу-чуна забеляза двама червени мъже, които плуваха през реката, наричана от бледоликите Рио Пекос.

— Апачи или команчи?

— Команчи.

— Накъде ли се канят да се отправят?

— По поетата от тях посока Инчу-чуна предполага, че ще прекосят долината, в която се намираме.

— Тогава нека просто ги вземем между два огъня. Когато се натъкнат на нашите следи, те вероятно ще слязат да ги прегледат. Ние ще се възползваме от тази възможност да изскочим. Инчу-чуна ще язди към изхода на долината и ще им препречи пътя, а ние ще им се явим отпред.

Вождът даде с леко кимване да се разбере, че е съгласен. После минаха десет минути в мълчаливо очакване. Вече си мислеха, че червенокожите са поели в друга посока, когато те се появиха при излаза на долината. Бяха двама още много млади войни, както можеше да се разпознае въпреки изрисуваните им лица. Единственото им въоръжение беше висящият на колана нож. Като цяло правеха толкова безобидно впечатление, че тримата скрити сред дърветата мъже не чакаха дълго. Апачът скочи на коня си и префуча като хала навън и към двамата индианци, които в изненадата си пропуснаха подходящия миг. Преди да са разсъдили правилно, вождът беше в техен гръб и насочи към тях Сребърната карабина.

— Уф! Уф! — извикаха те изненадано, когато сега и белите ловци се стрелнаха към тях измежду дърветата.

Ако бяха по-възрастни, по-опитни войни, може би щеше да им хрумне мисълта да побягнат настрана. Но на тях това изобщо не им мина през ума. Те по-скоро държаха очите си отправени с един кажи-

речи благоговееен страх към вожда, който спря на приблизително десет крачки от тях като излят от бронз.

— Знаят ли младите синове на команчите кой съм?

— Ти си Инчу-чуна, най-великият воин на апачите.

— Тогава те знаят също, че кръвта им няма да бъде пролята, ако се предадат без съпротива. Нека предадат те своите ножове на двамата бледолики.

Червенокожите, които, види се, бяха предприели първия си боен поход, се спогледаха въпросително. После единият предаде ножа си на Бил, а другият — на Фред, без дума да кажат. Те съзнаха, че съпротивата би била глупост.

— Синовете на команчите носят по ръцете си знаци, каквито шаманът има право да даде само на синовете на някой голям вожд. Искат ли младите войни на команчите да кажат на Инчу-чуна кой е техният баща?

— Сокола е нашият баща. Този червен воин е мой брат.

— Сокола! Той е най-храбрият вожд на команчите. Какво ще каже той, когато чуе, че синовете му са пленени?

— Големият вожд на апачите ще ни освободи. Секирата на войната не е изровена между войните на команчите и синовете на апачите.

— Вие не говорите истината. Не носите ли по лицата си цветовете на войната?

— Те не касаят апачите, а бледоликите, чиито скалпове искахме да отидем да вземем.

— Какво са ви сторили бледоликите?

— Бледоликите са крадци и разбойници. Преди два пъти по десет слънца известен брой от тях нахлуха в територията на команчите и им отмъкнаха много коне. Затова няма да има мир между червените мъже и бледоликите.

Значи отново старата история! Белите, не червените, бяха виновниците, които, както се казва при нас, си бяха показали рогата.

— Защо тогава войните на команчите наказват невинните?

— Кого има предвид вождът на апачите?

— Той има предвид десетимата бледолики, които на пет дни оттук са били убити и ограбени от команчите?

— Кой му е казал тази лъжа?

— Това не е лъжа. Тези бели ловци са принадлежали към групата, която е била нападната от команчите, и са потеглили след тях, за да си върнат ограбеното.

— Уф! Това няма да им се удаде.

— То ще им се удаде, защото вождът на апачите стои до страната им и ще се бие за тях.

— Това Инчу-чуна не бива да прави. Бледоликите не го засягат.

Вождът сви вежди.

— Инчу-чуна самият знае какво бива и какво не и не се нуждае от напътствията на хлапета. Бледоликите са негови приятели и братя и той пи с тях дима на калюмета. Синове на команчите сигурно знаят какво означава това.

Скастрените замълчаха смутено. От само себе си се разбира, че знаеха какви задължения налага изпушването на калюмета, но пък и не искаха да дадат право на вождя.

Апачът продължи разпита си:

— Къде е златото, отнето от бледоликите?

— На път към колибите на команчите.

— Колко войни са с него?

— Пет пъти по десет.

— Къде са разположени колибите на команчите?

— На четири дни път оттук на юг.

— Как стана, че младите бойци на команчите се намират тук, а не при своите войни?

— Те бяха изпратени назад, за да разузнаят дали двамата бледолики, които принадлежаха към нападнатите, следват дирите на команчите.

— Защо команчите не го сториха по-рано?

Запитаните премълчаха засрамено.

— Синове на команчите са лоши войни, защото едва сега име дошла тази мисъл. Вие виждате, че двамата бели ловци упорито се придържат по дирята на команчите. Те ще яздят след тях, за да си вземат ограбеното злато. Искате ли драговошно да им върнете златото, ако ви дарим свободата?

— Плячката не принадлежи само на нас. Това, което питаш, трябва да бъде обсъдено.

— При колибите на команчите?

— Да.

— И къде ще узнаят те какво ще стане?

— Пак там!

— Значи мислите, че трябва да дойдем с вас при команчите?

— Вие можете да ни придружите и да се върнете, без да ви се случи зло.

— Вождът на апачите вярва на вашите думи, защото той познава обичаите на червените мъже. Но той може да има златото и без да отива в ловните полета на команчите. Той ще застигне петдесетимата войни, преди те да са стигнали до своите.

— Големият вожд се лъже, той няма да ги настигне.

— Защо мислиш така? Дирите на команчите са стари само един ден. Ако побързаме, ще можем да ги достигнем за два дни.

— Инчу-чуна се мами. Когато днес войните на команчите преброиха плякосаните коне и направиха откритието, че вероятно още двама мъже са принадлежали към нападнатите, сметнаха, че ще бъдат преследвани, и от този момент те яздят много по-бързо.

Вождът се загледа замислено в земята. После отправи изпитателно тъмните си очи към двамата.

— Ще останат ли двамата млади войни при нас, без да бягат, ако не ги вържем?

Очите на запитаните просветнаха радостно.

— Ние няма да бягаме.

— Дори и ако бъдем нападнати от вашите?

— Ние ще останем при вас, докато ни освободите.

— Вождът на апачите вярва на вашите думи.

Двамата ловци бяха следили внимателно разговора. Сега Бил взе думата:

— Мисли ли Инчу-чуна наистина, че бихме били сигурни след команчите!

— Той го мисли. Ние ще отидем да преговаряме. Докато се намираме при тях, нищо няма да ни се случи.

— Тогава моето мнение е да продължим да гоним петдесетимата. Застигнем ли ги, все ще намерим някакво средство да ги принудим да върнат ограбеното. Не ги ли настигнем, ще яздим до техните вигвами.

Колкото авантюристичен и рискован да беше този план, той все пак бе одобрен и от Фред и късо време след това малкият отряд се раздвижи. Команчите язدهа без ремъци. Те бяха дали своята дума и останалите можеха да бъдат сигурни, че няма да предприемат опит за бягство.

Ездата следваше течението на Рио Пекос. След известно време достигнаха мястото, където синовете на вожда се бяха отделили от другите. От дирите се виждаше, че команчите оттук насетне се поддържаха възможно най-голяма бързина. За съжаление днес не можеха повече да следват дирята, тъй като следобедът беше отминал и вечерта започваше да настъпва.

Беше потърсено подходящо място за бивак и запален огън, чиято светлина не съумяваше да проникне надалеч поради растящите наоколо храсталаци. Конете бяха спънати така, че не можеха да отидат далеч. Тъй като мустангите имат навика да се държат съвсем безшумно през нощта и да издават с пръхтене приближаването на всяко враже същество, хората можеха да се чувстват относително сигурни и скоро възникна една от онези непринудени лагерни сцени, които в Дивия запад излъчват такова голямо обаяние.

Инчу-чуна се беше увил веднага след скромната вечеря в своята завивка и легнал край огъня. Двамата команчи последваха примера му и само белите ловци не показваха още желание да подирят почивката. Бил впери поглед известно време умислено в жаравата на лагерния огън и после се обърна отривисто към своя спътник.

— Дявол да я отнесе тая скучна история! Ако продължава така, то имаме лоши изгледи да се доберем до имуществото си. Ти какво ще речеш, Фред?

— Действително изглежда, като че ли няма да застигнем червенокожите преди селото им.

— 's death^[3], като си помисля, че сега най-сетне щях да мога да се оттегля на спокойствие, ако не бяха се набъркали тези червенокожи! Направо акъла да си изгубиш!... Egad!^[4] — прекъсна се той, като видя, че седящият, насреща му слуша безучастно. — Ама на теб май хич не ти дреме, дете нъгитсите ти са отишли по дявола?

— Pshaw!^[5] Не ми е до нъгитсите, макар да не отричам, че щяха да ми бъдат много добре дошли.

— Dash it all!^[6] Тогава си развържи най-сетне езика, де! Аз вече отдавна съм забелязал, че някъде те стяга чепикът и с най-голямо удоволствие бих узнал къде. Мисля, че би могъл все пак да дариш с малко доверие един стар камарад, който по всяко време е влизал за теб в огъня.

— Доверие съм ти имал достатъчно, Бил! Но няма смисъл да се разравят стари истории. Всеки трябва да има достатъчно сили сам да си носи товара.

— Neigh-ho!^[7] Толкова унил, скъпи приятелю? Сега ти толкова повече трябва да си излееш сърцето. Може би ще съумея да ти помогна в търсенето.

— В търсенето? Как тъй? Кого трябва да търся?

— Good luck!^[8] Човекът наистина ме смята още за грийнхорн! Че що за друга причина ще ти има един млад, симпатичен сър, който лази из Дивия запад, без да го принуждават никакви икономически условия, освен да търси някого, чиято диря е изгубил.

Фред се вгледа за миг замислено в огъня, после вдигна с бързо движение глава.

— Няма да отрека, Бил, че имаш право. Да, аз търся един човек, търся дори двамина.

— Не го ли казах? Най-сетне, най-сетне си разкри боята. Heavens^[9], колко мъки костваше това! Ами сега само не отстъпвай! Всичко трябва да знам аз, всичко!... Ти се наричаш Фред. Много вероятно имаш и друго име. Бива ли човек да го научи?

Фред се засмя.

— След като ме стискаш така в пресата, то май няма къде да мърдам, освен да ти кажа всичко.

— Тъкмо това е и моето мнение — рече Бил доволен. — Та почвай значи историята!

— История в истинския смисъл на думата тя точно не е. Аз не знам дали...

— Neigh-ho! Ето че пак започва да го усукваш! Виждам, че човек при теб не може да стигне до края, ако не ти изкопчва с ченгел думите една по една. И тъй, go on!^[10] Ти се казваш Фред, което действително знам вече от столетие, толкова дълго комай стана. Само че напусто яздя подир някогашното ти име.

— Аз се казвам Голвиц, Фредерих фон Голвиц от Зюдерланд. „Фон“-а обаче спокойно можеш да забравиш, По тия места тук той не чини нищо.

— Well, прав си. В тая благословена държава чини само мъжът. С някаква си там титла не можеш и един окаян прериян заек да гръмнеш.

— Моята фамилия е една от най-старите в страната, но за съжаление несподобена с големи богатства. И с това се започва веднага злата участ. По-големият ми брат Хуго замина за колонията в Индия, за да си извоюва положение под английска служба. Трябва да са минали двайсет и пет години оттогава... по онова време аз бях още малко момче. Ние никога вече не чухме нещо за него. Вероятно е загинал в битките срещу махараджата на Аугх, защото последното му писмо беше пуснато от Калкута, малко преди Хуго да замине за вътрешността на страна.

— Zounds!^[11] Дяволски сълзливо начало! Но смятам, че не този си свой брат търсиш в Dark and bloody grounds^[12]?

— Не, не него. Що се отнася до него, ние отдавна изоставихме всяка надежда. Но идва още по-лошо! Вторият ми брат беше предопределен за дипломатически кариера. Той притежаваше талант, спечели доверието на своите началници и следваше да се очаква, че ще се изкачва стъпало по стъпало с по-голяма бързина, отколкото обикновено това става.

— By God^[13], хич не бих му зловидил!

— Тогава взе, че се разнищи и една история с моя чичо, която му дойде много на сгода, само че не ѝ е тук мястото. Накратко казано, той имаше най-бляскави перспективи. Тогава Дяволът пожела в столицата да пристигне цирк, чиито артисти умееха да изпълняват неща, които преди туй не бяха считани за възможни, и особено една ездачка, която така изпъкваше с постиженията си, че появата ѝ представляваше кулминацията на представлението. Наричаха я мис Ела. Същинското ѝ име никога не узнах.

— Аха, същината на разказа тепърва започва!

— В балета и на въжето тя беше също така изкусна както и на коня и говореше множество езици по начин, навяващ предположението, че от най-ранна младост се намира по турнета.

— Трябва да е била някоя направо дяволска фуста!

— Такава беше! Имаше и замах, да, една пъргавина на тялото и ума, която увеличаше зрителите. Не е трудно да се помисли, че едно такова същество няма начин да не стане опасно за мъжкия свят.

— Навярно и за твоя брат?

— И за него. Той беше страстен ездач. Изпървом посещаваше цирка рядко, но после ежедневно. Един такъв посетител естествено е познат с всички артисти. Той контактуваше с разните изтъкнати участници на цирка и се виждаше и говореше с мис Ела по-често, отколкото бе приятно на родителите и подобаващо на неговото положение. Татко се видя принуден да му поиска обяснение, ала Теодор се засмя и не му даде отговор. Но скоро отношенията му с мис Ела така се задълбочиха, че вече открито се показваше с нея. Разхождаха се с коне и кола и работата достигна до точка, която принуди родителите до остра намеса. Брат ми трябваше да се яви пред целия семеен съвет и пред него той нескрито заяви, че ще се жени за цирковата артистка.

— Bounce!^[14] И тогава сигурно бомбата избухна?

— Майка го молеше със сълзи да се откаже от това намерение, татко го заплашваше с изгонване... напразно.

— А ти?

— Аз ли? Аз обичах брат си така сърдечно, че бях по-склонен да го съжалявам, отколкото да му се ядосвам. Теодор беше достатъчно голям, за да знае какво върши. Ако само момичето беше достойно за него!

— Zounds! Да не би да е нарушила верността си?

— Точно това не бих желал да твърдя, защото те още не бяха сгодени. Но тя при всички случаи играеше двояка роля. Появи се един съперник, който бе поощряван от мис Ела почти точно колкото самият Теодор. Тази благосклонност много вероятно бе последица по-малко на личните му достойнства, а повече на неговото богатство, с което моят брат действително не можеше да се мери.

— Кой беше всъщност типът?

— Той беше граф и заради безбройните си откачени номера биваше наричан единствено Лудия граф. Беше направил престоя си в Норланд невъзможен — как, това е една дълга история, която може би друг път ще ти разкажа — и оттогава ощастливяваше с присъствието си Зюдерланд, където имаше имения. За нещастие на Теодор графът

насочи вниманието си към красивата циркова ездачка и ѝ оказваше ред любезности, които бяха свързани с такива разноски, че брат ми в това отношение не можеше да излезе на турнир с него. Стигна се до открита разпра между двамата съперници, която можеше да се реши единствено с оръжие. Като място на дуела беше избрана една клисура в близост до крепостта Химелщайн — едно имение на графа. Теодор замина и... не се върна. Вечерта на неговото отпътуване мис Ела трябваше да се появи, но и тя беше изчезнала.

— Всички дяволи! Били ли са се всъщност двамата противници?

— Това не зная. Нашите разследвания по този въпрос не доведоха до резултат.

— Не се ли обърнахте към Лудия граф?

— Сторихме го, разбира се, но без успех. Графът само ни даде високомерния отговор, че трябвало да търсим местонахождението на Теодор при мис Ела. Тя била лицето, към което трябвало да се обърнем.

— Dash it all! Това означава все едно, че брат ти е духнал с мис Ела. И вие повярвахте?

— Като че ли трябваше, защото след дълго време получихме едно писмо от Съединените щати, което носеше подписа на коняра на брат ми, един там Георг Марлай. В него той казваше, че бил натоварен от Теодор да съобщи на фамилията Голвиц, че намерил живота си за нетърпим в Зюдерланд и затова заминал за Америка. Нямамо никога да се върне и щял да промени името си, без да дава повече някакъв признак на живот за себе си.

— А мис Ела?

— За нея не бе спомената нито сричка.

— Egad! Странно е, дето брат ти не е писал сам, а чрез трети.

— Той беше сърдит и огорчен.

— Нека е тъй! Но аз все пак не мога да си представя, че брат ти, който все пак, изключвайки историята с мис Ела, се е проявявал все като добър син, ще бъде толкова студен и безсърдечен да изфиряса без всяко сбогом. Аз не вярвам нито сричка на съдържанието на писмото. Зад него се крие някаква дяволщина или нека не се казвам Бил Санфорд. Какво предприехте въз основа на писаницата?

— Ние естествено не оставихме работата на мира. Най-напред писахме на Марлай да ни съобщи адреса на Теодор, писмото се върна

неотворено. Мъжът се беше преместил, никой не знаеше къде: После си подсигурихме помощта на властите — и това средство остана без резултат. Така минаха две години, без да получим ни най-малък признак на живот от Теодор. Неможейки да понасям повече мокрите очи на мама, чийто особен любимец беше Теодор, аз тръгнах през океана, за да се заема лично с издирванията.

— By God, било е почтено от твоя страна!

— Най-напред се отправих естествено към Кингстън на Мисури, откъдето произхождаше писмото на Марлай. Там чух, че бил тръгнал към Ню Орлиънс. Оттук следата му водеше към Хавана, от Хавана към Мексико. Акостирах там и останах все по дирята му, която ме отведе в Тексас и оттам в прериите край Ред Ривър. Странствах като Скитника евреин, но Марлай не видях. По определени признаци стигнах до заключение, че е забил към Сан Франциско, в дигинс^[15] и го последвах и натам — както виждаш без резултат. Всеки път когато отивах на мястото, където Марлай определено трябваше да се намира, се оказваше, че той вече пак е запитал нанякъде. Но аз няма да си отдыхна, додето не го намеря; в мен има някакво предчувствие, което ме ободрява, не позволява да губя надежда. Трябва да се срещна с него и тогава и той ще трябва да ми каже къде се намира брат ми.

— All right!^[16] И аз идвам с теб!

— Наистина ли? — попита Фред зарадван.

— Да. Тексасецът Фред е камарад, от чиято компания човек не е нужно да се срамува.

При споменаването на това име апачът надигна изненадано глава — знак, че той в никой случай не е спал. Също и от страната, където лежах двамата команчи, прозвуча едно тихо, учудено „Уф!“, от което можеше да се заключи, че името не беше непознато и за команчите.

— Няма ли мъжът, когото търсиш, нещо отличително във външността си?

— Да. Той бие на очи със своята крещящочервена коса.

— Червена коса? А-а, ето защо значи се разправя за Тексасеца Фред, че се нахвърлял буквално с омраза към червенокосите. Неговият първи въпрос, когато пристигнал в някое селище, винаги бил колко люде носели рижи коси. И не продължавал, додето не видел и последния, отличаващ се с червена украса на главата си.

— Тъй ли? Така ли говорят за мен? — засмя се Фред. — Е, сега имаш простото обяснение. Значи наистина тръгваш с мен?

— Да — каза Бил протичко. — Където е Тексасецът Фред, там е и Бил Санфорд. Топ, дай си ръката!

— Инчу-чуна също ще тръгне със своите бели братя.

Двамата погледнаха изненадано вожда. Този отметна завивките, колкото да се изправи в седящо положение, и после рече:

— Вождът на апачите ще остане при бледоликите, докато неговите червени братя го повикат. Той познава всички животни и всички мъже в гората и прерията; той може би познава и слугата, когото те търсят.

— Ти? — попита Тексасеца Фред, надигайки се от изненада.

— Инчу-чуна познава един бледолик, който вече от дълго време пребивава при команчите.

— Откъде е дошъл?

— От страната, която белият ловец преди малко спомена.

— И как изглежда?

— Той има очите на небето и косата на огъня.

— Сини очи и червена коса? Това съвпада. Иначе Инчу-чуна нищо очебийно ли не е забелязал по него?

— Бледоликият има малък белег на устната си.

— Това също е вярно. Този белег произхожда от една добре оперирана заешка устна.

— Neigh day!^[17] — намеси се тук ликуващо Санфорд. — Това е той и сега вече няма какво да ни възпира да навестим команчите. Знае ли Инчу-чуна къде се намира постоянният им бивак?

— Той знае и ще заведе своите бели братя. Но пък нека попитат те и тези пленници, които знаят кой е бледоликият, дето се намира при тях.

Тексасецът Фред се вслуша в съвета и се обърна към двамата индианци, ала не успя да изкопчи нищо от тях. С това разговорът замря, докато накрая съвсем замлъкна. Беше хвърлен жребий за стражата и после мъжете се отдадоха на почивката...

[1] Damn! (англ.) — Проклятие! (Б. пр.) ↑

[2] боуи найф (амер.-англ. bowie-knife) — дълъг нож с двуостър край (Б. пр.) ↑

- [3] 's death! (англ.) — По дяволите! (Б. пр.) ↑
- [4] Egad! (англ.) — Ей Богу! (Б. пр.) ↑
- [5] Pshaw! (англ.) — израз на презрение (Б. пр.) ↑
- [6] Dash it all! (англ.) — Дявол го взел! (Б. пр.) ↑
- [7] Heigh-ho! (англ.) — ух, уф, ох! като израз на почуда, тъга, досада... (Б. пр.) ↑
- [8] Good luck! (англ.) — Късмет, успех, на добър час! (Б. пр.) ↑
- [9] Heavens! — Небеса! (Б. пр.) ↑
- [10] Go on! (англ.) — Продължавай! (Б. пр.) ↑
- [11] Zounds! (англ.) — Дявол да го вземе! (Б. пр.) ↑
- [12] Dark and bloody grounds (англ.) — Мрачните и кървави поля (Б. пр.) ↑
- [13] By God! — За Бога! (Б. пр.) ↑
- [14] Bounce! (англ.) — възглас на изненада, учудване (Б. пр.) ↑
- [15] дигинс (англ. diggtns) — мини, рудници (Б. пр.) ↑
- [16] All right! (англ.) — Правилно, вярно, разбира се! (Б. пр.) ↑
- [17] Heigh day! (англ.) — възклик на изненада (Б. пр.) ↑

3. ПРИ ВИГВАМИТЕ НА КОМАНЧИТЕ

Когато нощта започна да се разсейва, хората се надигнаха, за да продължат следването дирите на команчите. Те водеха все от дясната страна на Рио Пекос до мястото, където разклоненията на Сиера Гваделупа пристъпват до реката. Оттук мъжете се насочиха надясно нагоре в планината, чийто отвъден склон достигнаха едва другия следобед. Вечерта групата се спусна до откритата прерия, по чиято трева дирите отново бяха по-лесни за следване.

За съжаление се оказа, че за евентуално настигане на крадците преди тяхното село не може и да се мисли. Настоящите притежатели на заграбените нъгитс имаха твърде голяма преднина, за да съумееха да ги настигнат още по път. Следователно не оставаше нищо друго, освен да дръзнат да влязат в тяхното село. При притежанието на двамата пленници това начинание, разбира се, не беше чак толкова рисковано, както се създаваше впечатление.

По време на дългата езда на следващото утро малко се говори. Всеки се бе отдал на собствените си мисли. В следобеда бе направена кратка почивка, а по свечеряване на хоризонта изплуваха няколко тъмни линии, които при по-внимателно вглеждане можеха да се отличат като редица шатри. Това бе големият бивак на команчите, издигнат във връзка с лова на бизони.

Инчу-чуна беше яздил все начело. При вида на селото той спря коня си и слезе. Белите ловци последваха примера на вожд, макар да не отгатваха какво възнамерява. Апачът седна на земята там, където стоеше, извади калюмета си, запали го и каза:

— Ако младите войни на команчите не искат да умрат, то нека пият с вожд на апачите и неговите бели приятели пушека на мира!

Без дума да възразят, братята слязоха и седнаха срещу апача. Когато лулата извърши обиколката си в съпровод на общоприетите церемонии, той им повели:

— Нека синовете на команчите, които сега станаха наши братя, яздат до своите, за да ги възвестят за нашето пристигане и им кажат, че ние идваме като техни гости.

Те се подчиниха безмълвно на заповедта, възседнаха конете си и препуснаха. Ловците и апачът останаха да седят на самото място.

Не им се наложи дълго да чакат резултата от долагането, защото много скоро се зададе един многоброен конен отряд, който се разгъна и образува кръг около тях. Този кръг беше внезапно стеснен, като команчите препуснаха от всички страни в галоп към тях с размахани оръжия, създавайки впечатление, че ей сега на ще ги повалят. Една група от четирима вождове действително се носеше в кариер към тях и ги прескочи. Ловците останаха спокойни, без и с око да мигнат.

После вождовете слязоха, приближиха и най-възрастният взе думата:

— Защо не се изправят белите мъже, когато вождовете на команчите пристъпват към тях?

Бил се нае да даде отговора.

— С това ние искаме да кажем, че сте добре дошли при нас и можете да заемете място до страната ни.

— Вождовете на команчите седят само до страната на главатари. Кой е вашият предводител и къде са вашите вигвами и вашите войни?

— Белите мъже нямат вигвами, а големи каменни градове, в които живеят хиляди войни. Моите червени братя могат без грижа да седнат при нас: всеки от нас е вожд.

— Какви са вашите имена?

Питащият вече ги знаеше, защото двамата команчи му ги бяха казали. Не беше добър знак за ловците, дето той се преструваше. Особено очебийни бяха мрачните погледи, които биваха хвърляни на Инчу-чуна.

— Ще ви ги кажа — отговори запитаният. — Моето име е Бил Санфорд.

— Санфорд. Познавам това име. Белият мъж е враг на индианците, но не е зъл човек.

— Този млад мъж е наричан от всички червени и бели войни Тексасеца Фред.

— Неговото име също ми е известно. Той е наш враг, но убива червените мъже само когато е бил принуден. Кой е този червен мъж?

— Това е Инчу-чуна, вождът на апачите.

— Той е едно куче, което скоро ще умре. Лешоядът ще изкълве неговите очи, а месата му ще бъдат изръфани от вълците като мърша. Всички вие още днес ще умрете на кола на мъченията.

— Ние? Гостите на команчите?

— Вие не сте наши гости!

— Ние сме такива. Ние оставихме живота на синовете на вашия вожд, а те дадоха думата си, че можем мирно да отседнем в колибите на команчите.

— Те ще съдържат своята дума, но за тях щеше да е по-добре, ако ги бяхте убили. Един храбър воин предпочита да умре, вместо да позволи на врага си да му подари живота. Вие сте техни гости и стоите под тяхна закрила. Ние другите обаче не сме ви обещали нищо. Когато нашият върховен вожд Сокола, бащата на вашите закрилници, се върне, ние ще ви вземем скалповете!

Белите се спогледаха въпросително, Инчу-чуна обаче се надигна без колебание. Имаше право. Те бяха обградени от такова множество команчи, че измъкване нямаше. Бяха дръзнали да влязат в бърлогата на лъва и сега бяха длъжни да изчакат по-нататъшното. Всички се качиха на конете. Пленниците бяха взети от червенокожите по средата и кавалкадата препусна във вихрен галоп към лагерното село, после между редиците шатри и накрая спря пред една от тях.

Индианците слязоха и старият вожд повели:

— Нека белите мъже влязат тук!

— Кому принадлежи това жилище? — попита Фред.

— То принадлежи на тези, които са се наели да ви закрилят. Предайте оръжията си!

— Един бял ловец се разделя със своите оръжия едва след като е умрял.

— Не знаят ли белите мъже, че един пленник не може да има оръжия?

— Ние сме гости, но не пленници.

— Вие сте и едното, и другото. Сдайте оръжията си!

Тогава Инчу-чуна дигна ръка в знак, че иска да говори. Той каза:

— Синовете на команчите искат оръжията ни, защото се страхуват от нас. Техните сърца са боязливи и куражът им е колкото на прерийната кокошка, която побягва при всяко шумване.

Това беше както гордо, така и умно казано и последицата се прояви веднага. Стариият вожд го измери с гневни очи и отвърна:

— Пимо^[1] е грозен като краставата жаба от блатото. Неговият език говори лъжи. Няма нищо, от което команчът би могъл да се бои. Пристъпете в тази шатра и задръжте оръжията си!

Сега ловците слязоха, вързаха конете си и се отправиха към вътрешността.

Шатрата беше от онова естество, което се среща при северно живеещите индианци. Работата по нейното издигане се върши само от жените — индианецът всъщност не познава друго занимание освен войната, лова и риболовството. Всичко останало и прехвърлено върху плещите на жената.

Шатрата беше празна, в нея имаше място за една далеч по-голяма компания.

— Ето че сме тук! — рече Санфорд. — Как обаче ще се разкараме, това е друг въпрос.

— Все ще видим! — забеляза Фред лаконично.

— Зависи от това дали ще ни третират като гости, или като пленници. В последния случай с нас е свършено.

— Ние ще бъдем пленници — рече индианецът — заради присъствието на Инчу-чуна. Ако моите бели братя бяха сами, може би щяха да бъдат гости; към апача обаче команчите няма да се отнесат миролюбиво...

— Какво да предприемем, че да се спасим?

— Нека братята ми сторят същото, което ще извърши Инчу-чуна.

— Какво?

— Ще изпуши с команчите калюмета.

— Не ми се вярва да ни дадат лулата на мира.

— Ако не ни я дадат, ние сами ще си я вземем. Инчу-чуна ще пуши от лулата, а после всеки от братята ми трябва бързо да направи едно всмукване, преди да са съумели да ни я изтръгнат.

— Дали ще видим и белия, когото търсим?

— Инчу-чуна така ще уреди нещата, че той да не може да се скрие.

С това разговорът приключи. Ловците се умълчаха. Шатрата им беше оградена от стражи и се предлагаше възможност за подслушване.

След известно време входът се отвори и се появи единият от двамата главатарски синове.

— Моите братя са в голяма опасност — поде той.

— Може ли да бъдем в опасност, след като се намираме под твоя закрила? — попита Бил.

— Животът на братята ми е сигурен, доколкото се намират в моята шатра. Веднага щом я напуснат, се свършва с гаранцията.

— Няма ли някакво средство да се спасим?

— Моите братя трябва да станат команчи и всеки трябва да си вземе за жена някоя тяхна дъщеря.

— Дявола ще взема аз! — изруга Санфорд. — Аз не мога бяла жена да търпя, та камо ли меднокожа!

— Тогава моите братя са изгубени.

— Бледоликият, за когото вече говорихме, сред команчите ли се намира? — запита Тексасеца Фред.

— Той е тук.

— Ще можем ли да говорим с него?

— Това не знам. Но вие ще го видите.

— Къде.

— Бледоликият се числи към вождовете на команчите. Той ще седи заедно с другите в кръга на съвета, когато се обсъжда съдбата на моите братя.

Той пак се отдалечи. След изтичането на един час влезе един мрачно гледащ индианец.

— Нека белите мъже и апачът ме следват! — повели той. Те накичиха оръжията по себе си и закрачиха след него по протежение на шатрената улица до извън бивака. Там се бяха насъбрали всички войни. Те образуваха един голям кръг, в чиято среда бяха заели място вождовете. Огънят на съвета гореше, а богато украсеният с перли и пера калюмет лежеше в готовност за употреба. Странично от групата бяха забити в земята няколко кола на мъченията.

Между вождовете седеше един бял. Той се носеше като индианец. Беше си оставил дори един дълъг кичур, за да докаже с вплетените в него орлови пера, че не бива да го причисляват към обикновените войни.

Когато пленниците приближиха, старият вожд взе лулата, разпали я и поднесе цевта към устата. Той стори шест смуквания, издуха дима на север, юг, изток и запад, после към небето и земята и я подаде след това на своя съсед, който трябваше да извърши само едно смукване. От този лулата тръгна нататък. Четвъртият тъкмо поиска да я предаде на петия, когато Инчу-чуна пристъпи с една бърза крачка и му я изтръгна.

Това бе деяние, което никой не бе считал за възможно. Индианците седяха като вцепенени от изумление и се раздвижиха едва когато беше вече твърде късно. Инчу-чуна веднага беше препредал лулата; тя беше заобиколила белите и вече отново се намираще в ръцете на апача, когато вождът се надигна яростно:

— Куче, какво стори! — наруга той Инчу-чуна.

Този смукна спокойно още веднъж от калюмета и отговори:

— Откога е обичай сред червените мъже да наричат своите приятели и братя кучета?

— Ти си наш приятел и брат?

— Ние сме ваши братя и гости, защото пушихме с вас калюмета, изготвен от свещената глина.

— Вие ни го изтръгнахте.

— Но въпреки това си остава вярно, че сме пушили с вас лулата на мира.

— Това няма значение, защото ние не сме ви я предложили.

— Вие не ни предложихте гостоприемство и ние си го присвоихме. Въпреки това го притежаваме също така сигурно, все едно доброволно сме го получили от вас, Великия дух ще види дали войните на команчите ще имат смелостта да прегрешат спрямо законите на лулата на мира. Аз казах! Хау!

Команчът беше изслушал със слисана физиономия тази аргументация; Той помълча известно време, после рече, сядайки:

— Войните на команчите ще се посъветват по този случай. Отдръпнете се, ние ще ви уведомим за нашето решение!

Белите се подчиниха на повелята. Те видяха, че съвещанието беше много бурно, както удостоверяваха оживените движения на команчите, Мина половин час, преди то да свърши. Сетне вождът им махна да пристъпят по-близо. Той се надигна и даде знак, че ще говори.

— Нека белите мъже и апачът слушат, защото вождовете на команчите ще говорят.

След тази встъпителна подкана той започна речта си:

— Преди много, много слънца червените мъже живеяха още сами по земята между двете Големи води. Те строяха градове, садяха дървета, ловуваха лоса, мечката и бизона. На тях принадлежеше слънчевата светлина и дъждът. На тях принадлежаха реките и езерата, гората, планината, долините и всички савани по просторната страна. Те имаха своите братя и синове, своите жени и дъщери и бяха щастливи. Тогава дойдоха бледоликите, чийто цвят е като снега на зимата, но чието сърце е черно като саждите, които хвърчат с пушека. Те бяха малцина и червените мъже ги приеха в своите вигвами. Но те донесоха със себе си огнени оръжия и огнена вода, донесоха също други богове и други жреци; те донесоха лъжата и предателството, болестите и смъртта. През Голямата вода прииждаха все повече от тях; техните езици бяха фалшиви, а ножовете им — остри. Червените мъже бяха добри. Те им вярваха и биваха мамени. Те трябваше да предадат страната, в която лежаха гробовете на техните бащи; те биваха с лукавост и сила изтласквани от техните вигвами и ловни територии, а когато се бранеха, ги убиваха. За да ги победят по-лесно, бледоликите сееха раздори между тях; червените племена се разединиха; те започнаха да воюват и помежду си. Сега те трябва да умрат както койотите в пущинака. Проклятие за белите, толкова проклятие за тях, колкото звезди стоят на небето!

След една малка пауза той продължи:

— Днес при вигвамите на команчите дойдоха бледолики. Те са оплели един червен мъж да тръгне с тях и да стане техен брат — вожд на апачите. Той си е заслужил смъртта, той и те заедно с него. Ние щяхме бавно да ги убием на кола на мъченията, ала на тях им се удаде да пият от пушека на нашия калюмет, и ето как вождовете на команчите решиха да уважат лулата на мира и да им дадат място край лагерния огън, докато бъде съдбата им по-нататък решена. Аз казах, нека хората ми отговорят!

Той си седна. Всъщност с това бе казано достатъчно, ала толкова мълчаливият иначе индианец не пропуска случая да държи реч. Има вождове, прочути надалеч с ораторската си дарба. Техният образен език много напомня начина на изразяване в Ориента.

След него се изправиха и другите вождове, за да кажат в речите си същото, което той беше вече изрекъл. Когато последният свърши, се надигна Тексасецът Фред, който от пръв поглед беше разпознал някогашния коняр на своя брат.

— Аз знам, че моите червени братя вярват в един Велик дух, С това те постъпват правилно и техният Маниту е също нашият Маниту. Той е господарят на небето и земята и бащата на всички народи. Той иска всички хора да го почитат. Смятат ли обаче моите червени братя, че на техния Маниту, който е и наш, може да е угодно, когато те ограбват и убиват хора, които нищо не са им сторили? На синовете на команчите е известно моето име и те знаят, че аз убивам червени мъже само когато съм бил принуден. Аз никога не съм бил техен враг. Искат ли те нещата да се променят? Нека червените мъже върнат нъгитс, които не им принадлежат, и ние ще се разделим в мир с тях.

Той направи пауза и погледна стария вожд. Този отвърна предпазливо:

— Войните на команчите ще се посъветват кому принадлежи златото.

— Нека го сторят и аз вярвам, че ще решат по право. Но белият ловец не е свършил, защото той дойде и по една друга причина при команчите.

— По каква? Нека белият мъж ни изтъкне причината!

— Отвъд Голямата вода, в моята, родина, живееше един мъж, притежаващ една тайна, от която зависи щастието на няколко души. Той напусна своето отечество и аз го последвах през планини и езера, през реки и потоци, през савани и гори. Аз чух, че той пребивава при войните на команчите и побързах да отида при тях, за да говоря с него.

— Кой е този мъж? Ние не сме приели при нас бледолик от отвъд Голямата вода.

— Не виждам ли помежду ви един бледолик?

— Този бледолик е от страната, която лежи на юг. Той се спусна от планините, за да покаже на команчите множество добри неща.

— Той ви е излъгал.

Марлай стрелна ръка към томахока си, ала не изрече нито дума, тъй като старият продължи разговора.

— Ти мислиш, че той е този, когото търсиш?

— Той е. Позволи да говоря със самия него!

— Позволявам ти.

Сега Тексасеца Фред се обърна към белия.

— Как е името ти сред тези хора?

— Казвам се Рикаро.

— А как те наричаха по-рано, преди да дойдеш при команчите?

— Аз дойдох при войните на команчите, за да забравя света.

Моето име изчезна. Аз не го казвам.

— Нито ти си забравен, нито името ти! Ти се казваш Георг Марлай.

— Георг Марлай? Подобно име никога не съм чувал.

— Никога? — изхили се Фред. — И никога не си чувал също за фамилията фон Голвиц?

— Не.

— Също за един там Лудия граф? Граф Хоенег?

— Не.

— Не си чувал също за някоя си мис Ела, работила в цирк и изчезнала после безследно?

— Не.

— Хм-м! Рикаро, ти си един голям лъжец; ти ги познаваш всички тях.

Оскърбеният се надигна и посегна към томахока.

— Човече, не ме наричай втори път лъжец, ако не искаш да ти раздробя черепа!

— Аз съм Тексасецът Фред, а него всички вие познавате. Твоят томахок не би ми навредил повече от жилото на комар и за да видиш, че не се страхувам от теб, още веднъж те наричам лъжец. Ти си Георг Марлай. Я ме погледни и кажи дали чертите ми не ти се струват познати!

„Индианецът“ направи едно пренебрежително движение и рече:

— Никога не съм те виждал.

— Аз съм Фридрих фон Голвиц, братът на по-раншният ти господар.

Една светкавица на уплах прелетя по чертите на белия. Въпреки това той каза категорично:

— Бъди който си щеш, аз не те познавам.

Сега Фред пристъпи близо до него.

— Познаваш ли това писмо?

Той поднесе пред очите му писмото, пуснато от Кингстън до фамилията Голвиц. Мъжът му хвърли един поглед, поклати глава и отвърна:

— Не го познавам. Остави ме на мира!

— Писмото ти е много добре известно, защото самият си го писал. Човече, лично с теб аз нямам никаква работа, но ти искам информация за моя брат. Къде се намира той?

— Не знам нищо за нещата, за които ме питаш. Ти си откачен!

— Откачен? Какво си позволяваш? Човече!

Той замахна и го удари с юмрук по челото, от което оня се строполи. Но бързо скочи, измъкна ножа и поиска да се втурне към своя противник. Револверите на Фред и Бил тутакси се насочиха към гърдите му. Старият вожд протегна възпиращо ръка и повели:

— Оставете оръжията да почиват! Вие изрекохте думи, чийто смисъл остана чужд за нас. Каква работа имате с нашия бял брат?

— Той е този, когото търся, но не иска да го признае!

— Ако не иска да го признае, то това си е негова работа. Той вече не е бял, той стана червен мъж. Откажете се от него, аз ви го заповядвам!.

В този миг от редицата шатри прозвуча шумен конски тропот. Един ездач пристигна в галоп, спря мустанга си пред кръга на вождовете и скочи. Всички те се надигнаха, а един от индианците се завтече да му държи коня.

Неговите очи пробягаха от един към друг и останаха приковани със сериозен израз към Инчу-чуна.

— Ти си Инчу-чуна, вождът на апачите?

— Аз съм.

— Ти си много дързък, че се осмеляваш да дойдеш при воините на команчите.

После Сокола, защото той беше дошлият, се обърна към своите.

— Аз бях далеч нагоре на север, за да донеса свещена глина за нашите лули. Мир трябваше да донесе свещената пръст, но ето че сега се връщам при моя вигвам и чувам — бойната брадва е изровена и се е проляла кръв. Къде са моите синове?

— В тяхната колиба.

— Защо не са тук?

— Те дадоха на тези мъже неприкосновеността на госта и значи не могат да седят над тях.

— Щом синовете на Сокола са го сторили, то те са имали причина за това. Някой да иде да ги доведе! А вие трябва да ми разкажете!

Старият вожд започна своя доклад, по време на който Сокола се настани до него. Той беше типът на истинският индианец — невисок, но плещест и здраво сложен. Поради воинските си качества бе всеобщо признат като върховен вожд на команчите.

Изложението не звучеше радостно за ловците. Междувременно се появиха двамата синове на Сокола, Техният баща имаше едно дълго, опасно пътуване зад себе си. Той току-що бе пристигнал. Но срещата не породила никаква сцена, защото индианската сдържаност го запретиаваше. Той се обърна към тях, когато старият свърши, и заговори:

— Секирата на войната е изровена между войните на команчите и бледоликите. Всички бледолики са наши врагове, следователно и тези бели мъже тук. Тъй ли е?

Те кимнаха в знак на потвърждение.

— Между синовете на команчите и апачите битката почива. Но ако един апач подкрепя враговете на команчите, като какъв трябва да се разглежда?

— Като враг.

— Ти каза право. Значи вие сте предложили на вашите врагове ръката на гостоприемството?

Едно повторно няма кимване бе отговорът. При тези въпроси очите на Сокола бяха отпавени към по-големия син.

— Разкажи!

Младият мъж осведоми с къси, правдиви думи. Баща му го изслуша внимателно и после реши:

— Вождът на команчите, когато неговите приятели и врагове наричат Сокола, се възрадва в сърцето си, когато отново съгледа своя вигвам. Но сега неговата радост се превърна в болка, защото синовете му, за да не умрат, са сключили приятелство с враговете на своя народ. Вие трябваше да предпочетете смъртта и аз щях с тъга, но с гордост да запея бойната песен на мъртвите, а отвъд, във Вечните ловни полета, да ви видя отново като герои, на които духовете на бледоликите са

принудени да прислужват. Ако не бях ваш баща, щях сега да ви помилвам, защото вие все пак сте постъпили като млади мъже, които обичат живота. Но за да не се разказва сред народа на команчите, че великият Сокол се е показал като мекушав, ще ви наложа вашето наказание. Вие още в този миг ще напуснете селото и няма да се връщате, преди всеки от вас да притежава три скалпа на наши врагове! Имате ли още нещо да кажете?

— Какво ще стане с тези мъже, за чиято сигурност сме заложили думата си? — попита единият, като посочи пленените ловци.

— Сокола ви освобождава от вашата дума, те стоят под моя закрила.

Те се оттеглиха успокоени. Сега Сокола даде знак на апача.

— Говори!

Апачът поклати гордо глава.

— Инчу-чуна, вождът на мескалеросите, е гост на своите врагове. Той няма да говори, защото неговата реч е ненужна.

— Ти имаш право. Вън пред вигвамите аз бих се бил с теб, тук обаче ти си сигурен. Но нека говорят двамата бели мъже, защото научих, че имали оплакване срещу един воин на команчите.

Тогава взе думата Фред.

— Искаш ли да чуеш моето оплакване?

— Кой си ти?

— Ти си чувал името ми. Хората ме наричат Тексасеца Фред, додето достига прерията.

— Ти си храбър воин, който не е убил още никого от нас.

— Аз имах един брат, когото обичах. Ние двамата бяхме вождове при народа на бледоликите, а този мъж, който сега е един от вашите, изпълняваше при нас работата, вършена при вас от жените. Имаше един вожд, който беше по-богат от нас, и който мразеше моя брат. Брат ми влезе в свада с него и изчезна от родината, така че никога не го видяхме. Заедно с него изчезна и слугата му, тъкмо този мъж, който би могъл да ни каже къде се намира брат ми, по когото копнее сърцето на една майка. Той трябва да изпълни волята ни и да назове мястото, където пребивава моят брат, иначе ще го убием.

— Призна ли той, че е мъжът, когото търсите?

— Не, той отрича по някаква неизвестна за нас причина.

— А ти как възнамеряваш да докажеш, че белият, приет в племето на команчите, наистина е този, когото търсиш?

— Сокол, дай ми разрешение да пристъпя във вигвама на този мъж. Той сигурно има книжа и писма, от които ще се установи, че той е някогашният слуга на моя брат.

Вождът се замисли за миг, после се обърна към Марлай.

— Къде държиш медицинската си торбичка?

— В моя вигвам.

— Аз познавам торбичката, често съм виждал, че имаш в нея и такива неща, които бледоликите наричат писма. Къде се намира тя?

— Зад мястото за лягане.

По време на този отговор му личеше, че се намира в голямо затруднение. Неговата тайна беше в сериозна опасност.

— Аз ще отида да я взема, аз самият и никой друг.

С тези думи Сокола се надигна.

— Аз ще ти я донеса — викна Марлай. — Тя е моя собственост и вигвамът е мой, никой друг няма право да влиза без позволение.

— Твоят отказ е доказателство, че ти си лъжец, и че този бледолик казва истината. Ти ще бъдеш отлъчен от нашия народ като страхливец. Нека съветът реши за теб!

— Аз не съм страхливец!

— Ти си такъв, в противен случай щеше да признаеш името си и според обичаите на команчите да се биеш с тези мъже.

— Аз ще ти докажа, че не съм страхливец.

— С какво?

— Аз ще се бия с тях.

— Тогава ти си този, когото търсят?

— Да.

— Й си вършил при тях работата на жените?

— Аз бях техен слуга.

— Искаш ли да им покажеш писмата, за които говорих преди малко?

— Не.

— Искаш ли да им кажеш онова, което толкова силно желаят да научат от теб?

— Не. В тази работа аз на никого не съм длъжен да давам отчет.

— Това никой не може да те принуди, но ти ще се биеш с тези бледолики, след като бъде определен часът на битката. Върви!

— Стой! — извика Фред. — Този мъж не бива сам да стъпва във вигвама си! Ако го пуснеш да отиде, той ще унищожи писмата.

— Аз ще пратя с него двама мъже, на които той ще трябва да даде торбичката.

Марлай тръгна и по един знак на Сокола към него се присъединиха двама индианци.

А ловците бяха отведени заедно с Инчу-чуна до тяхната шатра, където останаха под надзор.

Денят премина, без да се случи нещо, заслужаващо да се спомене. Също така си отиде и нощта. На другия предобед шатрата се отвори и се появи един индианец, който им заповяда да го следват до мястото на съвета.

Там се бяха събрали вождовете и най-личните мъже на племето. Посочиха им местата и те седнаха, изпълнени с очакване.

Сокола започна:

— Великия дух е сърдит на войните на команчите, задето са пушили лулата на мира с бледоликите. Команчите бяха сполетени и от едно ново голямо нещастие, защото Рикаро вече не се намира в техния бивак. Той избяга.

Белите скочиха гневно и Фред извика:

— Ти или сега лъжеш и го криеш, за да го спасиш, или излъга вчера, като ни обеща, че ще се бием с него.

— Сокола вчера говори истината, той я казва и днес.

— Къде са книжата, които предателят трябваше да ти даде?

Онзи бръкна в ловната си дреха и измъкна една торбичка.

— Ето медицинската торбичка. Извадете хартиите!

Фред посегна и я отвори. Намери две писма, които разгъна и прегледа набързо съдържанието им. После извика:

— Изменени! Тези хартии не са търсените от нас.

— Торбичката не съдържаше други — отговори вождът спокойно.

— Повикай двамата мъже, на които той трябваше да я предаде.

Вождът даде знак и един от команчите се надигна, за да доведе исканите. Те дойдоха и Тексасецът Фред се зае да ги разпитва:

— Вчера вие отидохте с онзи, когото наричахте Рикаро, до шатрата му?

— Да.

— И той ви предаде тази медицинска торбичка?

— Да.

— Отвори ли я, преди да я сложи в ръцете ви?

— Той я държеше скрита в единия ъгъл на шатрата. Там той дълго коленичи, преди да се надигне, и беше обърнат с гръб към нас. Ние не виждахме какво прави.

— Но аз знам какво е сторил: отворил е торбичката и е извадил хартиите, които преди туй му бяхме поискали. Той къде е?

— Когато слънцето се издигна, синовете на команчите забелязаха, че е напуснал бивака.

— Сам?

— Да. Но е използвал за бягството двата най-добри коня.

— В каква посока?

— Следите водят на запад.

В този миг приближи един команч. Той пристъпи към Сокола и вдигна мълком ръка до устата в знак, че иска да говори.

— Какво желае да каже младият воин на своите бащи? — попита вождът.

Онзи отговори:

— Всички мъже на команчите знаят, че войните ни взеха на бледоликите много кожени торбички пълни със злато. Това злато лежеше на съхранение в земята от другата страна на нашия бивак.

— Лежеше? Моят брат навярно иска да каже: лежи на съхранение.

— То вече не лежи там. То е изчезнало.

Сокола плъзна ръка към ножа си.

— Кой откри, че го няма?

— Аз.

— Разправяй!

— Бях тръгнал да си взема един кон от стадото. Пътят водеше край мястото, където лежеше заровено златото. Видях, че някой е отворил скривалището и не го е затворил. Златото беше изчезнало.

— Сокола лично ще отиде да види. Аз още не познавам мястото. Води ме!

Той се надигна и се изгуби с него зад шатрите. След известно време се върна. Зае отново предишното си място и осведоми:

— Златото е изчезнало. Рикаро го е взел със себе си. Синовете на команчите знаят много места, където се намира злато, но те го презират. Ето защо не съжаляват за изчезването на метала.

Тогава взе думата Бил Санфорд:

— Но ние съжаляваме. Ние сме се ровили с пот на лицата, за да го намерим, а когато го имахме, ни беше ограбено от войните на команчите. Ние дойдохме при тях, за да си го вземем обратно, а ето че то сега за втори път изчезва. Ние ще преследваме Рикаро, за да му го отнемем.

— Могат ли бледоликите да си тръгнат оттук?

— Кой ще иска да ни спре?

— Бледоликите са наши пленници.

Тук Инчу-чуна се надигна.

— Синовете на команчите имат отрова в устата и лъжа в сърцата. Те сквернят свещените обичаи на червените мъже. Апачът ги презира!

Той се обърна и тръгна, последван от другите, към тяхната шатра.

След един час тя се отвори и влезе Сокола.

— Инчу-чуна, вождът на апачите, ни оскърби — рече той, — но ние ще му покажем, че не скверним свещените обичаи.

— Как се каниш да ни покажеш това? — поиска да знае Бил с напрегната физиономия.

— Вождовете на команчите се посъветваха; те ще освободят бледоликите и апача.

— С всичко, което имаме при нас?

— С всичко. Белите ловци ще получат четвъртината част от времето на един ден, след което команчите ще препуснат след тях, за да ги убият.

— Благодаря ти, вожде. Вие няма да можете да ни убиете. Кога можем да тръгнем?

— Когато е угодно на белите ловци. Нека само го кажат на своята стража.

Той тръгна. Останалите отдъхнаха.

— Значи хайка, както обикновено! — рече Фред.

— Кое то нищо няма да ни навреди — прибави Бил.

— Но те имат отлични коне. Ще ни настигнат.

Бил Санфорд се ухили.

— Няма да ни настигнат. Ние имаме шест часа преднина. Но само от нас зависи да я направим на дванайсет.

— Какво имаш предвид?

— Сега е малко преди обяд. Престояваме още три или четири часа. Те строго ще спазят думата си и ще чакат точно шест часа. Но после ще ни последват. Ако ние потеглим в четири, то срокът ще изтече в десет, сиреч когато е тъмно. Така те ще бъдат принудени, ако искат да различат следата ни, да чакат до заранта.

— Съвсем вярно, така ще направим! И накъде ще се насочим?

— Естествено на запад, за да преследваме Рикаро.

— Той накъде ли се е отправил?

— Нека разсъдим! При команчите не бива повече да се мярка, защото ги окраде.

— При апачите също не може да отиде, понеже те са негови врагове.

— При това положение действително не му остава нищо друго, освен да върви при навахите.

— Тяхното племе къде лагерува сега?

— Отвъд Рио Колорадо.

— В такъв случай трябва да мине преди туй през територията на пай-юта. Може би ще потърси при тях закрила.

Инчу-чуна поклати глава.

— Пай-юта сега са приятели на апачите. Те бяха ми го предали.

— Но ние?

— Моите бели братя няма защо да се страхуват, след като аз съм при тях. Войните на пай-юта познават Инчу-чуна, вожда на апачите.

— Главното е при напускане на бивака да вземем достатъчно провизии. Но как да си ги доставим?

— Нека братята ми нямат грижа за това! Стадата на команчите пасат отвън пред бивака. Когато тръгнем, ще убием едно говедо и всеки ще си отреже по един къс от него. Това ще ни отнеме най-много времето, което белите наричат четвъртината на един час.

— Имат ли команчите питомни говеда?

— Те имат няколко укротени крави, за да могат да пият мляко.

Сега ловците се постараха да приведат дрехите и оръжията си в надлежно състояние. Когато стана приблизително четири часът следобед, те излязоха яздешком от бивака. Никакъв враг не ги последва...

[1] пимо — обидно прозвище за апач (Б. нем. изд.) ↑

4. В САН ФРАНЦИСКО

Град Сан Франциско е разположен върху силно издаден нос, от западната му страна е Пасификът, от източната — великолепият едноименен залив, а от север — входът на този залив. По улиците му човек може да съгледа бледите, кльощави знатни американки, гордите чернооки испански, русите немкини и цветнокожите къдрокоси дами. Богат кавалер с фрак, цилиндър и ръкавици носи в едната си ръка свински бут, а в друга — кошница зеленчуци, ранчеро е заметнал през рамо мрежа с риба, за да почете някакъв празник, офицер от милицията държи в плен угоен петел, някакъв квакер е затънал в запретнатите пешове на дългото си сако подобно престилка няколко грамадни омара...

През гъмжилото на това средище на Златната страна се придвижваше една малка група ездачи, докато накрая спря пред хотел „Валядолид“ на „Сатър стрийт“. Той беше странноприемница в калифорнийски стил и представляваше дълга и ниска едноетажна постройка от дъски, напомняща едnodневните бараки-пивници по нашите празници на стрелците.

Там ездачите слязоха и предадоха конете си на един хорскийпър^[1], който ги отведе под един навес. Въпреки неимоверната си големина салонът беше пълен с посетители, така че за новодошлите имаше малко свободни места. Една келнерка приближи и донесе портъра^[2], който си бяха поръчали. После единият попита:

— Човек може ли да поговори със сеньората, детето ми?

— Да. Да я доведе ли?

— Ще ви помоля!

Момичето се отдалечи, а скоро след това се появи съдържателката и поиска да знае желанието на гостите. Предишният говорител се надигна:

— Позволете да ви се представя, сеньора! Името ми е Фридрих фон Голвиц. Аз съм немец, а тези мъже са мои спътници.

Тя прегъна крак и го загледа очаквателно.

— Насочиха ни към вас, сеньора!

— Ах! Мога ли да попитам кой?

— На два дни път оттук има едно ранчо, чиято господарка се казва Евдоксия Мафери. Тя е ваша сестра?

— Да.

— Тя ни препоръча вашия хотел и същевременно каза, че ще намерим тук човека, с когото ние непременно трябва да говорим. Можем ли да се установим при вас?

— Ще се намери място. Кого търсите, сеньор?

— Не се ли е отбил при вас един бял, създаващ впечатление, че има дълго пътуване зад себе си?

— Действително.

— Кога?

— Завчера.

— И отседна тук?

— Да.

— Дълго време ли възнамерява да остане?

— Това не съм в състояние да ви кажа.

— Господинът тук ли е сега?

— Позволете да погледна?

Тя огледа просторното помещение маса по маса, но явно не забеляза предмета на своето търсене.

— Не го виждам, сеньор.

— Може би се намира в стаята си?

— О, не, защото ние тук нямаме отделни стаи, а гостите спят в голямото помещение под покрива. Той сигурно е излязъл.

— Имаше ли багаж със себе си?

— Да, две големи торби от еленова кожа, които конете му едвам мъкнеха. Но после той веднага си купи един куфар. Искане да напусне града и питаше за някой кораб, който скоро излиза в морето.

— Благодаря ви! Не му казвайте, че някой е разпитвал за него — касае се за една изненада!

— Както желаете.

Тя се отдалечи и по същото време влязоха двама мъже, които се огледаха за място. Те носеха норландски флотски униформи, но без отличителни знаци за техния ранг. Единият беше висок и здраво сложен, истински Голиат, другият беше сух и при това загорялото му лице показваше онзи отпечатък, който се среща при циганите. Те си

пробиха път през посетителите и след известно търсене се настаниха на две свободни места. Келнерката им донесе питиета. Голиатът изръмжа:

— Проклетата история! Нали, Каравей?

— Хм! Пий, кормчия! — отвърна другият.

— Цели три дена по-късно!

— Пий! С ругаене нещата няма да се подобрят.

Сервиращото момиче беше донесло две чаши ейл. Исполинът гаврътна своята до последната капка, тресна юмрук по масата и рече:

— Знаеш ли за какви ни смятат сега?

— За поchtени моряци.

— Не, за дезертъори ни считат, тъй като не бяхме на борда в определеното време.

— Трябва да се обадим на консула и да се поставим на негово разположение.

— Дрън-дрън! Ако отидем при него, той ще ни окауши.

— Но какво иначе?

— Аз се мятам на първия срещнат съд и отплавам за дома. „Тигър“ трябваше да тръгне натам. В крайна сметка не сме виновни, дето твойт кон започна да куца и връщането ни от излета в планините се забави.

— На борд ще отидеш? Имаш ли пари?

— Аз? Чумата да ме тръшне, не!

— Аз също нямам. Единайсет долара, това е всичко.

— А аз най-много пет. Една направо дяволска каша!

Известно време между двамата бе тихо, после онзи, когото спътникът му нарече кормчия, поде наново:

— Дано само това проклето закъснение няма и друга вреда!

— Какво имаш предвид?

— Ами че помисли за мъртвия Голвиц и неговия корабен дневник, или каквото е това, дето все още го мъкна насам-натам със себе си!

— Е, дали близките на покойника ще получат книгата няколко дена по-рано или по-късно, това е без значение.

— Ами ако оня обесник Натер ни изпревари? Той познава съдържанието на книгата и знае за какво се касае.

— Нищо не вреди! Голвиц ще се пазят да му дадат желаната информация!

— Но човек не може да знае дали Дяволът няма да му помогне да постигне целта си. Тоя тип има безсрамно щастие. Колко често сме го вземали на абордаж, а той всеки път ни се е измъквал и е отплавал под пълни платна!

— Може би ще получим от някого от тукашните гости необходимите пари за пътуването до родината.

— Тук? В тая дъсчена съборетина? Хич не си го мисли! Та тук никой не ни познава. А въз основа нашите честни мутри... Буря да отнесе Марса и Брама! — прекъсна се той внезапно. Думите на Каравей го бяха подтикнали да насочи вниманието си към посетителите, при което очите му бяха срещнали Тексасеца Фред. — Каравей, я само погледни към ъгъла! Там сега седи той жив-живеничък, нашият Голвиц, нашият Хуго фон Голвиц!

— Човече, ама недей да крещиш така! Та ти скандализираш всички хора тук! Има си хас да си се натряскал и да виждаш призраци посред бял ден. Как ще ти се е озовал насам този Хуго фон Голвиц? Че ти нали самият присъства, когато го погребяхме в гробището на Кота Раджа.

Кормчията беше скочил така бурно, че бе съборил стола си. Данданията, породена от това, и високо извиканите думи действително бяха имали за последица всички присъстващи да погледнат към него. Думите на Каравей върнаха донейде на себе си изгубилия самообладание мъж. Той потърка с ръка челото си, дишайки учестено, и се стовари върху стола, който Каравей му беше тикнал.

— Вярно, Каравей, имаш право! Каква съм само акула, дето се оставих изненадата да ме вземе на влекач. Той естествено хич не може да е този. Ама тая прилика! Тъй, точно тъй изглеждаше той преди двайсет и пет години, когато го видях на борда на англичанина. Погледни, човекът сега идва към нас. Той е забелязал, че става дума за него.

Тексасецът Фред наистина беше чул и разбрал думите на кормчията и бе немалко удивен да чуе тук да се произнася името му. Той се изправи и пристъпи към масата, на която седяха двамата моряци.

— Позволете, сър, вие току-що споменахте името ми. Мога ли да науча откъде ме познавате?

Кормчията се беше окопитил и даде предпазливо за отговор:

— Да, назовах едно име, но дали е вашето — друг въпрос.

— Моето е, можете да ми вярвате. Все пак ще признаете, че извикахте „Голвиц“?

— Не го отричам. Но в крайна сметка всеки може да рече, че се казва Голвиц.

— Човече, за измамник ли ме считате? Защо ще си изменям името?

— О-о, при някои обстоятелства има причина. Но аз веднага ще разбера къде съм. Ако вие сте Голвиц, я ми кажете тогава откъде произхождате?

— От Зюдерланд.

— Well, това съвпада. А брат да имате?

— Да.

— Бива ли човек да узнае как се казва?

— Защо не? Аз няма защо да се срамувам от него. Той се казва Теодор.

— Отново съвпада. Но сега имам още един въпрос. Не сте ли имал и друг брат?

— Да, само че той изчезна безследно преди много години.

— И как се казваше този брат?

— Хуго.

— За трети път отговаря. Слушайте, започвам да вярвам, че май казвате истината. В такъв случай вие би трябвало да сте третият, най-младият брат и да се казвате Фред. Това ли е вашето име?

— Да, то е. Но я ми кажете откъде...

— Потрайте още малко! Работата е толкова важна, че трябва да съм съвсем сигурен, Дали няма да ви се намери някоя хартийка, с чиято помощ да можете да се легитимирате?

Фред бръкна в джоба и извади паспорта си.

— Ето ви легитимацията ми Надявам се, ще е достатъчна да ви убеди, че имам правото да нося името Голвиц.

— Паспорт! Той действително е достатъчен. И тук съвсем ясно е написано черно на бяло името Фридрих фон Голвиц, наричан Фред.

Чуйте, сър, аз би трябвало да ви вярвам само на основание този документ — даже да не беше приликата с брат ви.

— С брат ми? Кой? Навярно имате предвид Теодор?

— Не, не него имам предвид, а другия — Хуго.

— Възможно ли е? Хуго, за когото вече почти двацет и пет години нищо не сме чули? Нима сте го виждал?

— Да.

— Кога?

— Първият път преди двацет и пет години, а последния — преди два месеца.

Тази неочаквана новина оказа неопишимо въздействие върху Фред. Той сграбчи кормчията за ръката и извика, не, буквално изкрещя:

— Вие сте го видял? Преди два месеца? Но това все пак е невъзможно. Ако Хуго беше още жив, то отдавна да е дал на семейството си признак на живот.

— Кой всъщност ви казва, че е бил в състояние? Аз трябва да поздравя вас и родителите ви от негово име и да ви предам нещо, от което отдавна ми се ще да се отвържа.

— Значи брат ми е още жив?

— Не, той е мъртъв.

— Но, човече, вие ме разпъвате на кръст. Едва-що ме уверявате, че ви е натоварил да ме поздравите, и още със същия дъх заявявате, че вече не бил жив. Как да я разбирам тая работа?

— Вашият брат не ме е натоварил лично да ви предам поздрав, защото когато го видях втория път, той беше вече мъртъв. Но аз знам, че последната му мисъл, преди да склопи очи, е принадлежала на вашето семейство. Само че това е дълга история, която не мога да ви разкажа тук. Я вижте как хората са наострили уши! Та вие се изкрещяхте, сякаш трябваше да ви чуят отвъд в старата Европа.

В широкото помещение действително беше станало тихо; посетителите гледаха насам към двамата, за да могат да дочуят нещо от този повече от оживен разговор. Фред беше овладян от едно могъщо възмущение, което го караше да забрави всичко. Думите на кормчията го доведоха най-сетне до съзнанието, че не са сами тук.

— Имате право, сър! Да се говори за тези неща, тук не е подходящото място. Може би ще получим от съдържателката някое

уединено помещение, в което да бъдем необезпокоявани.

Не мина много и Фред, Бил, Инчу-чуна и двамата новодошли седяха насаме в едно отделено с дъски от общия салон помещение. Кормчията започна да разказва събитията, които се бяха разиграли на „Тигър“, и които са вече познати на читателя. Не е трудно да си представи човек, че той намери в лицето на Фред и Бил най-внимателните слушатели. И особено Фред, който беше приковал поглед в устата на разказвача и четеше всяка сричка от устните му. Апачът слушаше неподвижен, привидно без ни най-малко съпричастие.

Когато свърши, кормчията бръкна в джоба и извади бележника на покойника.

— И ето ви тук вашето наследство. То не създава вид, наистина, като да е много ценно, но само веднъж да почнете да четете и няма да го размените сетне за цяло кралство. Буря да отнесе Марса и Брама, синът на моята майка е радостен, че го занесе благополучно на правилния човек!

Фред имаше сълзи в очите, когато пое от ръката на кормчията записките с добре познатия почерк. Забравяйки всичко около себе си, той понечи веднага да се запознае със съдържанието на книгата, ала в този миг вратата се отвори и се появи съдържателката.

— Мъжът, с когото искахте да говорите, току-що се върна — извести тя.

— Сам ли е?

— Да. Отиде в спалното помещение. Аз тъкмо бях там, когато дойде.

— Откъде може да се качи човек горе?

— От стълбите в двора.

Тя се отдалечи, а Фред се обърна към своите спътници:

— Елате! Тримата сме повече от достатъчно да се справим с него. Мога ли да помоля мешърс да ни чакат в тази стая? Ние имаме една малка неотложна работа и скоро ще се върнем.

Двамата бели ловци и индианецът се надигнаха, тръгнаха към двора и изкачиха после стълбите. Влязоха в едно дълго, ниско таванско помещение, което заемаше цялата ширина на постройката. В него бяха наместени много кревати. До един коленичеше с гръб към тях един мъж и се занимаваше нещо с някакъв отворен куфар. Фред се

промъкна нечуто до него и надникна през рамото му. Големият куфар беше пълен с нъгитс.

— Марлай! — извика той високо.

Затвореният се обърна стреснато и подскочи. Вторачи се в ловеца като в някакъв призрак.

— Познаваш ли ме, хубостнико?

Другите бяха отстъпили зад вратата, така че изненаданият не можеше да ги види. Мислейки, че има работа само с Фред, той се окопоти.

— Какво искате? — попита, като сложи ръка на ножа.

— На първо време нищо повече от тези нъгитс.

— А-ха! Разрешете да приема, че сте откачил.

— Разрешавам ти. Но и един откачен може да се нуждае от пари и нъгитс.

— По дяволите, та аз не ви познавам! — излъга оня нагло.

— Хм-м, аз пък си мислех, че вече сме се виждали! Това беше в Зюдерланд и наскоро при команчите. Ти може би познаваш фамилията фон Голвиц?

— Не я познавам.

— Нито един слуга на фамилията фон Голвиц, който се казва Георг Марлай?

— Не.

— Имаш много къса памет. Защо напусна толкова бързо твоите приятели команчите?

— През живота си не съм се срещал с тези червени дяволи.

— В такъв случай май ще трябва да ти доведе свидетели, които ще докажат противното.

Той помахаше и другите влязоха. Марлай видимо пребледня.

— Е, обеснико, и тези ли не познаваш?

— Не ги познавам.

— Хм-м! Индианците обикновено нищо не забравят, а пък ти нали си Рикаро, команчът?

— Лъжете се, сър. Вие бъркате лицата. Аз, изглежда, приличам на някой друг!

— Ха — обади се тук Санфорд. — Я не се церемони чак толкоз с тоя тип! Ние сме в Америка и нямаме нужда ни от съд, ни от адвокат. Признаваш ли, че ти си този, за когото те смятаме?

— Не.

— Добре! Тук стоят трима мъже, които не позволяват да ги баламосват, и всеки има у себе си нож. Сега аз ще те разпитам и ти заявявам, излъжеш ли и мен, заминаваш по дяволите!

Това, види се, направи впечатление. Марлай се огледа страхливо и после попита:

— И какво всъщност искате?

— Само няколко откровени отговора. Сега ще те питам аз, а аз съм мъж, който умее да придаде на своите въпроси надлежната изразителност. Та говори значи истината! Откъде си родом?

Индианецът беше измъкнал ножа си, Фред — също. Запитаният видя, че вече никакво шикалкавене няма да помогне. Той пропелтечи:

— От Зюдерланд.

— Добре, момчето ми! Виждам, че се вразуми. Как се казваш?

— Георг Марлай.

— Хубаво! Бил си слуга на барон Теодор фон Голвиц?

— Да.

— От кого имаш златото тук в куфара си?

— Сам съм го промивал.

— Много добре! Помоли се с „Отче наш“, синко, с теб е свършено!

— Вие не можете нищо да ми направите.

— Я гледай! И защо не?

— После ще ви накажат.

— Ти наистина си много по-голям тъпанар, отколкото те мислех! Ако сега ножът ми те погъделичка и сетне си дигнем чукалата, кой ще ти знае кой е бил това? А и да излезе на бял свят, да не мислиш, че ме е страх? Ти си ме предизвикал, сложил си ръка на ножа... не познаваш ли обичаите на тази страна? Пред себе си имаш два пътя. Единият е да те предадем на съдията и да му кажем какво знаем за теб. После ще откараш някоя и друга година зад решетките.

— А другият?

— Признаваш всички и в този случай можеш да разчиташ на нашата снизходителност.

— Тогава питай, в трите имена на Дявола!

— От кого имаш това злато?

— То е същото, което команчите ограбиха на белите ловци.

— Значи принадлежи на нас двамата, защото ние сме окрадените. Какво имаш в джобовете си?

— Нищо.

— Ние все пак ще те претърсим. Хванете го! Аз ще взема да хвърля едно око!

Марлай беше приклещен и Бил му пребърка джобовете. Намери един нов часовник и един натъпкан с банкноти портфейл.

— Кога купи това тук?

— Днес.

— От нъгитсите?

— Да.

— Значи не ти принадлежи. Как се докопа до тая сума в банкноти?

— Това са ми спестяванията, нося ги от години със себе си.

— Брей да му се не види! Също при команчите? Странно! Ще проверя.

Бил отвори портфейла и прегледа грижливо банкнотите.

— Хм! Да си чувал някога, че някои банкери имат привычката да снабдяват пуснатите от тях банкноти с дата и името си? Правят го, за да са подсигурени за разните му там случаи.

— Не знам нищо такова.

— Сега виж, на тази стотачка е писано „Стърли & Ко“ и още днешната дата. А ти претендираш да си носил сумата години наред у себе си?

— Значи датата е погрешно нанесена. Би трябвало да стои някоя по-стара. Вие много вероятно вземате тройката за петица.

— Ха! Тези пари са получени едва днес срещу нъгитс. Те ни принадлежат.

— Повдигам възражение! — извика Марлай, който отчаяно се мъчеше да се изскубне от пестниците на другите двама.

— Това няма да ти помогне ни най-малко, момчето ми. А сега имам един кардинален въпрос. Или решаваш да се върнеш под наш конвой в Зюдерланд, или те отвеждаме при шерифа, той да вземе отношение по теб!

— Тук аз съм свободен мъж.

— Аз ще ти докажа противното. Иди и доведи някой полицай!

Фред тръгна. Беше вече стигнал вратата, когато Марлай го викна обратно.

— Стой, не отивай! Виждам, че трябва да се подчиня. Но не искам нито тук, нито в родината да бъда изправен пред съда.

— Ще се съгласим с това условие, ако говориш откровенно.

— Какво още искате да знаете?

— Човече, как можеш още да питаш? — намеси се тук Фред. — Аз искам да знам къде пребивава брат ми, твоят някогашен господар.

— Това не ми е известно.

Фред беше толкова слисан от този отговор, че в първия миг не можа да намери дума за отговор. Но после избухна:

— Ти нас за глупаци ли ни смяташ, негоднико? Та нали ти писа от Кингстън до семейството ми, че брат ми ти е бил забранил да назовеш местонахождението му. Това естествено беше една проклета лъжа. Та значи говори! Къде е брат ми? Говори или ще те удуша!

— Ако ме линчувате на място, нали няма да мога да ви дам информация.

— Брат ми в Америка ли е изобщо?

— Не, аз дойдох без него насам.

— Кога го видя за последен път?

— В замъка Химелщайн преди дуела.

— И след това?

— Изслушайте ме спокойно! Аз ще ви разкажа всичко откровенно, както го знам. Моят господар беше приканен с тайно писмо от Лудия граф да отиде в крепостта Химелщайн, за да изгладят възникналата кавга. Той го стори и аз го придружих. Пристигнахме там, хер фон Голвиц беше посрещнат от графа и отведен към вътрешните покои. Повече не го видях. На другия ден графът дойде при мен и ме попита дали искам да направя един добър гешефт. Отговорих утвърдително. След това той ми направи предложение да се изселя в Америка и оттам да напиша писмото, което фамилията фон Голвиц по-късно получи. Той ми предложи една толкова висока сума, че бях изкушен от блясъка на парите и приех предложението.

— Ти не пита ли за господаря си?

— Напротив, но той не ми отговори. Трябваше да замина още същия ден и оттогава никога не чух нещо за хер Теодор фон Голвиц.

— Този път казваш истината, личи ти, макар иначе да не ти хващам вяра. Мислиш ли, че дуелът действително се е състоял?

— Не го мисля.

— Защо?

— Преди да отпътувам, седях в продължение на час при кастелана Гайслер и го питах за моя господар и изхода на дуела. Кастеланът се изхили подигравателно и рече, че графът притежавал средство да обезврежда своите противници и без да се бие с тях.

— Известно ли ти е това средство?

— Не, не го попитах за това.

— Смяташ ли, че е бил коварно убит?

— Не, за убийство не считам Лудия граф способен, за тая цел той е твърде бързлив. По-скоро бих сметнал, че по някакъв начин е способствал изчезването му.

Фред се разходи няколко пъти замислено напред-назад. После спря пред Марлай.

— А мис Ела? Къде се дяна тя?

Марлай се удиви.

— Че и тя ли е изчезнала накрая? За това не знам нищо. Аз си мислех, че е станала любовница на графа.

— Във всеки случай аз тогава я изгубих от очи.

— Това е странно. Но пък е възможно и нейното мълчание да е било откупено.

— И това, което сега ми разказа, е пълната истина?

— Така е. Заклевам се в отвъдното си блаженство, че казах всичко, което знам.

— Вярвам ти. Всъщност сега ние свършихме един с друг. Аз веднъж вече ти казах, че твоята персона не ни интересува. Бихме те освободили, защото присъствието ти повече нищо не може да ни ползва. Но ние трябва да сме сигурни, че няма да ни издадеш, и ето защо ще те вземем с нас. Обещавам ти, че нищо лошо няма да ти се случи, и че ще те освободим веднага щом изпълним намеренията си. Но направиш ли и най-малкия опит да офейкаш, си изгубен. Отбележи си това!

Те го поведоха със себе си надолу към големия салон. Едва бяха влезли и от една отдалечена маса се надигна един мъж, чийто

прокъсан тоалет издаваше разорения златотърсач. Той приближи и сложи тежко ръка на рамото на Марлай.

— Я гледай, да вярвам ли? Не сме ли се виждали вече някъде, а?

Заговореният изглеждаше блед като мъртвец. Той трябва да познаваше златотърсача, нямаше съмнение в това.

— Да сме се виждали? — рече той, — Не мога да си спомня действително.

— Не? Well, тогава малко ще те подпомогна. Уил, я се поразмърдай и огледай тая дяволска физиономия!

Повиканият седеше на неговата маса. Той приближи. Беше висока, широкоплещеста фигура, притежаваща вероятно голяма физическа сила.

— Познавам типа — отговори.

— Значи мислиш, че това е той?

— Естествено!

— Хубаво! Мешърс, бъдете така добри да ме изслушате!

При тази високо изговорена подкана настъпи всеобщо мълчание.

— Този мъж тук — продължи говорителят — е бушхедър, който после отиде при команчите, защото сред белите ловци вече се чувстваше застрашен. Той лиши мен и този тук от няколко много добри камаради. Кажете, джентълмени, какво му се полага за това?

— Куршум... въже...! — завикаха от всички страни един през друг.

— Well, това е вярно! Но кажете, струва ли си човек за една такава смешна дреболия да ходи при шерифа или олдърмъна^[3]?

— Не, работата да се уреди тук!

Разпознавайки сега опасността, в която се намираше, Марлай се съвзе.

— Не съм аз — извика той, — този мъж ме бърка с някой друг.

— Охо, момчето ми — отвърна Уил, — ние те познаваме твърде добре!

— Хванете ме тогава!

С тези думи Марлай се извъртя и хукна към изхода. Уил се озова с няколко скока зад него, пипна го за яката и го задържа здраво.

— Стой, човече! Залавянето ние го умеем. Виждаш това.

— Още не си ме хванал!

В ръката на Марлай проблесна нож, той замахна да удари.

— А, тъй, тъй, на мен се каниш да посягаш, момче? Нейсе, върви тогава по дяволите!

Златотърсачът измъкна светкавично един револвер и преди Марлай да нанесе удар, изстрел го просна на земята.

— Джентълмени, вие навярно видяхте, че той извади нож срещу мен?

— Видяхме! — прозвуча всеобщият отговор.

— Тогава можете да свидетелствате, че се касаеше за неизбежна самоотбрана?

— Ще свидетелстваме.

— Well! Тогава нека съдържателят замъкне тоя мъртвец, където му е угодно! Той беше разбойник и убиец и само си получи напълно заслуженото наказание.

Застреляният беше изнесен от стаята, а извършителят можеше със сигурност да разчита, че изстрелът няма да му докара лоши последици. Тексасецът Фред не беше се намесил с хората си в тази разправия, ала не можа да прикрие едно леко потръпване.

— Ето че сме освободени от типа, макар и не така, както си го мислехме. Той и бездруго само щеше да ни създава неприятности.

— Ще ни предаде ли съдържателката куфара му?

— Кой тепърва ще ти пита! Куфарът принадлежи на нас и бих искал да видя оня, който ще се осмели да ни го оспори. Впрочем той ни идва много на сгода, тъй като сега имаме средства да втъкнем нашия западнал Адам в по-добро облекло. Да отнесем нъгитс на сигурност, а после ще се върнем при нашите нови познати!

Това стана и след късо време компанията седеше вече събрана в „съседната стая“. Фред разказа какво се бе случило и двамата моряци го изслушаха внимателно. Когато ловецът свърши, кормчията удари с юмрук по масата, при което чашите се заклатушкаха, и викна:

— Буря да отнесе Марса и Брама! Нъгитсите идват тъкмо навреме. Знаете ли, мастър, какво трябва да направите сега? Наемате или купувате една яхта или някакъв друг подходящ съд и после колкото се може по-скоро беж на път!

— Беж на път? Накъде?

— Е, накъде другаде, освен към острова на вашия брат, за да вдигнете съкровището, дето ви чака там. А, да де, та вие нали от всичкото знаете кажи-речи хич нищо. Я вземете да прочетете дневника

на брат си и сетне ще си дойдете вече на правилния фарватер. На другите мешърс аз обаче предлагам да вдигнем котва и да се пошляем из града. Мастър Голвиц, смятам, междувременно няма да скучае...

Когато четиримата, защото апачът се беше присъединил към тях, се върнаха вечерта в странноприемницата, завариха Фред със силно зачервено лице и блестящи очи да седи още над записките. Той тъкмо беше започнал да ги препрочита за втори път. При влизането на мъжете се изправи и се обърна със сияещо лице към Санфорд:

— Бил, старий тюлене, днес е ден, какъвто още не съм преживявал. Аз потеглих, за да търся Теодор, и при това не само намерих следата му, но пресякох и дирята на моя отдавна изчезнал безследно по-голям брат. Ох, Бил, бих могъл по едно и също време да се смея и да плача — толкова радостен, но и толкова печален ме прави написаното от брат ми. А на вас — той се обърна към двамата от „Тигър“ и ги улови за ръцете — благодаря за големия дял в моето днешно щастие. Приемете засега като благодарност моето ръкостискане! Дано даде Небето, скоро да мога другояче да ви се отблагодаря!

Кормчията, който по своята фигура беше исполин, но в същината си, напротив, едно дете, избърса покъртен очите си. В следващия миг обаче, изглежда, се засрами за тази слабост, защото рече по своя обичаен глъчовит маниер:

— Буря да отнесе Марса и Брама! Та тук няма нищо за благодарене! Ние не сме сторили нищо друго освен онова, което се очаква от всеки честен човек. Значи окажете на мен и Каравей услугата да не казвате нищо повече за благодарност! По-добре говорете за това, как ще се измъкнем от тая дупка, дето я наричат Сан Франциско!

— Как ще де измъкнем? Точно така, както предложихте вие.

— Значи ще наемем кораб?

— Не, ще купим. Така бе бъдем с развързани ръце. Освен това притежателят на един нает кораб едва ли ще се съгласи на едно пътуване до онези далечни райони. Главното е дали съкровището ще е още на острова, когато отидем.

— Че защо да не е там?

— Ами помислете за Натер, който, ако правилно съм ви разбрал, знае местоположението на острова и скривалището!

— За тоя безобразник си мисля достатъчно често. Но той нали не знае числото.

— О-о, ако е умен, той може лесно да го узнае.

— Как тъй? В дневника си вашият брат представя това като нещо невъзможно!

— Той не е знаел, че положението при нашата фамилия толкова се е променило. Сега нямаме време за обяснение, аз мога по-късно да ви разкажа всичко това. Но при всички случаи Голвиц вече нямат причина да крият това число, след като тайната, с която то бе свързано, се разкри в тяхна полза.

— Буря да отнесе Марса и Брама! Така ли е? Тогава действително се налага да побързаме.

— Я кажете, кормчия, колко време мина откак имате дневника?

Исполинът се замисли кратко и после даде за отговор:

— Три месеца.

— Какво? Толкова много вече! Смятате ли, че Натер добре е употребил това време?

— Така смятам действително. Буря да отнесе Марса и Брама, като си помисля, че тоя сатана би могъл да ни отбие вятъра!

— Виждате ли? Какво сега, ако той вече е сторил онова, което ние тепърва имаме да уреждаме? Ако е купил или наел някой кораб и вече пътува към острова? Средства нали не му липсват. Той има перлите на моя брат.

От думите на Фред кормчията бе ставал все по замислен. Когато този свърши, той скочи.

— Мастър Голвиц, вземете си шапката и тръгвайте с мен!

— Накъде?

— Към пристанището да купите един кораб!

— Не толкова бързо! — засмя се Голвиц. — Ние имаме нужда и от капитан.

— Вече е намерен. Капитанът ще бъда аз.

— Разбирате ли от тези неща?

— Гръм и мълния, така мисля!

— А моряци?

— Ще ги получим.

— Но те ще ни издадат!

— Ами! Ще вземем китайци. Те работят добре и са радостни, когато им се отдаде възможност да се върнат в своето Небесно царство. Само оставете това да е моя работа!

— Провизии?

— От такива действително се нуждаем и също от барут и олово, тъй като нали не може да знае човек кого ще срещне.

— И най-главното — кораб. Той ще бъде скъп.

— Не толкова много, колкото си мислите. Тук винаги лежат съдове за продан и аз съм убеден, че ще имаме избор.

— На колко възлиза цената на един такъв?

— Това зависи от избора, който ще направим. Вие колко души ще бъдете?

— Не повече от двама: Бил Санфорд и аз.

— Тогава ще е достатъчна една яхта или някоя малка шхуна, на която ще стъквим клиперски такелаж, за да можем да плаваме побързо. При това положение работата може с двайсет хиляди долара много добре да се уреди. Искате ли да похарчите толкова?

— Разбира се! Онова, което е заровено на острова, не принадлежи естествено само на мен и ето защо не бива да мисля само за себе си. И освен това се касае за наследството на моя брат, което би било свято за мен дори и ако ставаше въпрос за много по-малко. Значи тръгваме!

След няколко минути петимата, събрани по толкова забележителен начин мъже крачеха към пристанището и след изтичането на един час вече отново се връщаха. Бяха купили една яхта, която бе пострадала и се нуждаеше от ремонт. По тази причина цената ѝ беше много умерена и Фред веднага я плати. Времето за ремонтирането и съоръжаването на съда нямаше да бъде според мнението на двамата моряци повече от седмица.

Когато мъжете се върнаха в хотела, Фред се обърна към индианеца.

— Колко дълго ще остане вождът на апачите в тази страна?

— Той няма да я напусне, преди неговите бели братя да са отплавали с голямото кану по Голямата вода — отвърна той. — Инчу-чуна обича своите приятели и ще остане при тях, докато те самите си тръгнат от него.

Оттук насетне двамата моряци прекарваха цялото си време на яхтата, за да надзирават работата по нея. Тя беше обилно снабдена с провизии и редом с другите оръжия Фред закупи и едно малко въртящо се корабно оръдие, което бе монтирано на палубата ѝ. Пътуването през островите на Великия океан не беше безопасно. Ето защо бяха набавени добри карти и всички потребни навигаторски инструменти. При това ясно се показва, че кормчията е един славен корабен водител.

Най-сетне наближи денят на отплаването. Мъжете отидоха на борда, където китайските моряци вече бяха пристигнали. Когато всички пристанищно-полицейски предписания бяха изпълнени, Инчу-чуна пристъпи към Фред и Санфорд.

— Моите братя отиват на запад, а вождът на апачите се връща при колибите на своето племе. Ще се срещат братята му от време на време за него?

— Ние никога няма да те забравим — отговориха двамата сърдечно.

— Инчу-чуна също ще си спомня винаги за тях. Сега той ще си тръгне. Нека Великия дух бди над моите бели братя, че те щастливо да достигнат страната, където се намират вигвамите на техния народ. Инчу-чуна ще изпуши много лули за духовете, които трябва да ги закрилят.

С тези думи той се раздели с тях. А яхтата обра котвата, издигна платната и се насочи навън по рейда, за да поеме пътя си към Острова на скъпоценностите, чиито богатства трябваше да бъдат изтръгнати от недрата на земята...

[1] хорскийпър (англ. horsekeeper) — коняр (Б. пр.) ↑

[2] портър (англ. porter) — вид силна и горчива бира (Б. пр.) ↑

[3] олдърмън (англ. — ам. alderman) — длъжностно лице (Б. пр.)

5. СЪКРОВИЩЕТО НА МАХАРАДЖАТА

Едно ведро, безоблачно небе се бе ширнало над океана и ниския бряг, на който бяха насядали пред една колиба от дървесни стебла неколцина мъже. Съдейки по облеклото им, те принадлежаха към моряшката професия. Бяха напалили огън, на който приготвяха обяда си. Вън пред прибоа, запокитващ своите разпенени вълни към рифовата ивица, която обхващаше брега, лежеше на котва докаралият ги тук съд — един бриг, чийто корпус с остър кил издаваше добрия ветроход. Дългата лодка, която бяха използвали мъжете, лежеше наполовина на брега, наполовина във водата. В противовес на беснеещия пред скалите пробой тя беше тук неподвижна, сякаш никога не е била раздвижвана от буря до самото дъно.

В разговора на хората бе възникнала пауза. Темата му, изглежда, беше дървената колиба, понеже очите им бяха отправени към простата постройка с израз на боязън, примесен с любопитство — тя създаваше впечатление, като че съвсем доскоро е била обитавана.

— Damn! — прекъсна накрая мълчанието един, чиято куртка издаваше кормчията. — Нека бъда на място катраносан и овалян в пера, ако това не най-забележителната история, която ми се е случвала. Вие какво ще речете, кептън?

Заговореният, в когото янкито се познаваше от сто крачки, отвърна:

— Well, на мен работата също ми се струва странна, но аз не се бъркам в нея. Мастърът плаща добре, а всичко останало не ни интересува.

— Правилно, кептън! Но синът на моята майка все пак на драго сърце би узнал какво означава всичко това. Аз не мога да си представя, че тоя мистър Мерикур е наел нашия бриг само да се поразходи из тия проклети води, в които човек се чувства като някоя херинга, дето се е объркала и вече не може да намери дружките си.

— Да се поразходи? Това хич през ум не му минава. Та нали той ви обясни също така ясно като на мен, че е ботаник, който е живял

известно време на този остров със слугата си, малаеца, и сега се връщам, за да отнесе на сигурно място своята сбирка.

— И вие го вярвате, кептън? — рече усъмнено кормчията. — Но тогава не би имал причина да действа толкова потайно. Кой разумен човек, па бил той и ботаник, както казвате, ще намести вещите си, за които нито даже някой мизерен кораб би се поинтересувал, толкова далеч от своето жилище! Не, зад тая работа се крие нещо друго.

— Е, какво?.

— Е, да, това и аз, наистина, не знам. Във всеки случай не вярвам нито дума на ботаника и слугата му. Знаете ли, кептън, какво намерихме в колибата?

— Не ме карайте тепърва да правя дълги гадания, а вадете веднага на показ мъдростта си! Нали знаете, че имах да върша други неща, а не да се интересувам от вътрешността на някаква си жалка колиба.

— Ние измъкнахме от един сандък разни дрехи, които могат да принадлежат само на жена.

— Я виж ти!

— Да, и то дрехи от най-фина индийска коприна, каквито съм виждал понякога по пазарите на Бомбай или Калкута. И едната от двете миниатюрни каюти, прилепени към задната стена на къщата, може да принадлежи само на дама — толкова изискано и кокетно е подредена. Нещата изглеждат досущ така, сякаш обитателката току-що е излязла, за да навести някоя съседка.

— Goddam^[1], това наистина е забележително! Трябва да взема и аз да го видя.

Янкито стана и пристъпи в колибата. След известно време излезе и седна на раншното си място.

— Имате право, маат, мастърът ни е излъгал с бабините си деветини, дето бил тук със слугата си. Цялата подредба е разчетена само за двама души — един господин и една дама. От трети, някакъв слуга, и следа не се забелязва.

— Тогава и „естественикът“ ще е една лъжа. Защо той всъщност поиска да ни отклони от идването на сушата, когато се измъкна със слугата, за да се прибере „сбирката“?

— Вярно, маат, това и на мен ми направи впечатление. Сигурно се е страхувал, че ще намерим тук нещо, с което да се доберем до

следата на неговата тайна. Е, скоро ще излезе наяве за какво се касае. В крайна сметка цялата работа хич не ни засяга, доколкото е почтена спрямо нас. Досега ние можем да бъдем доволни от него. Или не?

— Определено, кептън — ухили се кормчията. — В това отношение нямам какво да предявя спрямо мистър Мерикур. Авансът, който ни даде преди започване на пътуването, беше двойно по-голям от иначе обичайния и ако плаването завърши добре, ни е обещал десетократното на последната получена от нас заплата. Той не се цигани, това мога да кажа.

Същевременно щракна пръсти и направи физиономия, сякаш вече чуваше златните монети да подрънкват в джоба му.

— Но другият, малаецът — продължи, — толкова по-малко ми харесва. Той се сили, наистина, да прави любезна мутра, ама мяза по-скоро на някоя акула, която се старее да остане незабелязана, когато се кани да излапа някой човек. Той има изразена физиономия на обесник и аз не бих желал да го срещна сам, с което естествено не искам да кажа, че ме е бърз от него. Но всеки път, колчем го видя, имам усещането, че в следния миг ще получа между ребрата си няколко цола студено желязо.

— Не се грижете за малаеца! Ние си имаме работа с неговия господар, а той досега винаги се е държал като джентълмен. До момента аз съм напълно доволен от него. Дори нямам нищо против да останем няколко дни на този остров. Казвам ви, маат, когато човек повече от месец не е имал под нозете си нищо освен талпите на някой кораб, то му се отразява благотворно, ако сложи някой път за разнообразие крак на твърда земя... Heavens, какво е това?

Той нададе този ужасен вик, защото в същия миг се случи нещо, с което бе наказана лъжата в неговите последни думи. Чу се именно един тон, напомнящ съвсем стържещия звук на трион, попаднал в чепа на дърво, и същевременно мъжете изпитаха чувството, като че земята се отдръпна под краката им. Това продължи само секунда, но тази секунда беше достатъчна да наруши мирната картина. Достопочтените морски труженици се търкаляха по земята в объркано кълбо от размахани ръце и крака. Капитанът също не правеше изключение. Трусът го бе хвърлил по гръб и с високо вирнатите си крака той предлагаше гледка, която по друго време би въздействала много развеселяващо.

Капитанът вероятно сам доби усещането, че заема една вдъхваща малко почит поза, защото беше първият, който си възстанови равновесието и се изправи. Но лицето му беше тебеширенобяло, а коленете забележимо трепереха. Когато после и останалата корабна команда събра крайници, първо беше за известно време тихо между хората, които взаимно се зяпаха в пребледнелите физиономии. А те определено бяха все сърцати мъже, гледали вече не веднъж и дважд смъртта в очите. Само че целият ход на събитието беше свързан с нещо толкова призрачно, че и на най-безстрашния можеха да го полазят тръпки.

Но когато всичко остана спокойно и земетресението не се повтори, магията, от която мъжете сякаш бяха сковани, се разчупи; те отново добиха своята подвижност и се впуснаха в разни възгласи на удивление.

— Хиляди гръмотевици! — изруга кормчията. — Какво беше това? Почувствах се като някой, седнал върху капака на люк, който из един път се е отворил надолу и той се е прекапичнал презглава. Ако това не беше земетресение, нека не съм вече маат. Вие какво мислите, кептън?

— Изцяло съм на вашето мнение, кормчия! Такова дяволско чувство никога не съм изпитвал. Бях предпочел да имам под себе си най-разбичкания съд, на който ще съм сигурен, докато има някоя дъска, колкото и тънка да е тя.

— Мислите ли, че ще последва втори трус?

— Кой може да знае? Тук би трябвало самите духове на земята да помолите за информация... Egad! Сега ми просветна! Маат, не си ли спомняте какво ни казаха, когато акостирахме в Кейптаун?

— Тогава ни бяха казани разни неща. Не мога да се сетя какво имате предвид.

— Хората говореха за земетресенията и вулканичните изригвания, които тази година особено често ставали в Ява. Цели селища били засипани и изчезнали от земетръса.

— А, да, да! Сега догаждам накъде биете. Искате да кажете, че сегашният трус е свързан може би с тамошните изригвания?

— Не само може би, а вероятно, да, дори сигурно! Ние лежим понастоящем на същата ширина с Ява.

— Но разстоянието, кептън, разстоянието!

— То нищо не значи. Ние не можем да знаем колко надалеч продължава под океана редицата вулкани, каквито на Ява има значителен брой. Маат, в този момент ние може би седим върху кратера на някоя огнедишаща планина, която в следния миг може да се отвори и да ни погълне.

— Zounds, ако го мислите така, то смятам, не трябва нито миг да пребиваваме тук по-дълго, отколкото е необходимо.

— Аз хич нямам и друго намерение. Дявол да отнесе всички огнебълващи планини! За мен и най-бесният шквал е по за предпочитане от едно такова коварно земетресение. Той поне си показва истинския лик и човек знае как да се държи срещу него. Стягайте багажа, бойс^[2]! Ние нямаме какво повече да търсим на този дяволски остров и се връщаме на нашия кораб.

За един непричастен зрител би изглеждало забавно с каква готовност изпълниха моряците нареждането на капитана. Истинският моряк се чувства най-добре именно на своя кораб. Когато той постави макар временно, особено след дълго плаване, не неохотно крак на сушата и е после един от най-буйните, за да си компенсира насладите, които са му липсвали в морето, то това все пак скоро му омръзва. Не след дълго постъпва на служба за ново пътуване и се радва на часа, когато е отново на палубата на някой кораб и острият бриз му вее покрай носа. Тогава си е пак истинският мъж, гледащ отвисоко на „сухоземните плъхове“, и непохватността, която проявява на сушата, се губи на мига.

Докато моряците спускаха във водата дългата лодка за отплаване, погледът на капитана случайно падна навън към морето. В следващия миг той викна кормчията.

— Маат, я погледнете нещото там на запад! Какво ще кажете за него?

Кормчията последва разпореждането и се загледа в указаната посока. Там имаше на иначе безметежното небе едно малко светло облаче с привидната големина на орех. То изглеждаше съвсем безобидно, ала кормчията достатъчно често бе узнавал, че едно такова нищожно образувание е в състояние за късо време да забули с мрак цялото небе. Той пое въздух с подозрение и направи една много угрижена физиономия.

— Well, кептън, имате право. Там отзад се мъти нещо, което ще ни отвори много работа. До един час ще си имаме истинска буря, смятам аз.

— Буря? Ха! Де да беше само това! Но аз се опасявам, че толкова леко няма да се отървем. Аз познавам този сорт облачета по-добре от вас и бих вързал всякакъв бас, че след късо време ще бъдем насадени посред най-хубавия тайфун.

— Heavens, тайфун ли очаквате? Не се ли лъжете?

— Бих искал да се лъжа! Но аз не пътувам за първи път из тези води и затова знам какво казвам. Бойс — ревна той към моряците долу на брега — действайте по-бързо, че да се пръждосваме! Задава се тайфун. До четвърт час трябва да сме на борда на нашия бриг.

Последствието от тези думи беше, че нещата, взети за кратък излет на сушата, бяха за пет минути наместени в лодката. Но кормчията все още се колебаеше да сложи крак на планшира.

— А нашият мастър и слугата му? — попита той. — Какво ще стане с тях?

— За тях двамата сега не можем да берем грижа. Или искате да претърсите по-напред целия остров? Дори да приемем най-невероятния случай, че ги намерите, то дотогава ще е минало толкова време, че бригът барем двайсет пъти ще се е разбил в проклетите рифове. Не, за днес ще трябва да ги предоставим на съдбата им.

— Но мастърът малко ще ни благодари, ако го зарежем.

Капитанът сви рамене.

— Мога ли да постъпя другояче? Той е мастърът, наистина, но воденето на кораба е моя работа, и аз нося отговорността за съда и сигурността на екипажа. Е, да, ако този остров имаше пристанище! Тогава бихме могли да дочакаме задаващото се с цялото му спокойствие. Но така за нашия бриг има само едно спасение и то е да потърсим откритото море.

— Ами ако те вече се връщат?

— Е, тогава ще ги срещнем и ще можем да ги вземе — при положение, че бурята ни даде време. Тяхната лодка, както наблюдавах през тръбата, пое в посока към южния бряг. Тогава ще е и нашият курс, защото ние трябва да се стремим да докараме острова между нас и оркана. Та не бърбете значи дълго, маат, ами се качвайте! Тайфунът няма да ви моли много-много за разрешение като да ви се представи.

Веднага щом ураганът отмине, ще е дошло времето да погледнем за ония двамата.

Кормчията се подчини и се качи, а след него последен и капитанът. После лодката се отблъсна от сушата и полетя, карана от здравите моряшки ръце, през спокойната вътрешна вода към рифовия пръстен, в който прибоят блъскаше вълните си. Няколко мощни веслени удара я изведоха от неговия опасен обсег и след десет минути тя пристана до страната на брига. Мъжете се качиха на борда и лодката беше прибрана.

Не бе прекалено рано. Колкото и да бяха бързали хората, бурята беше по-бърза от тях. От малкото облаче се беше развила една облачна стена, която заемаше вече третината небе. Вече скачаха пилците на Майка Карей, както нарича морякът онези къси вълни предхождащи бурята. Котвата беше издигната с винча, платната бяха здраво приковани и на брига бе оставено само онова ветрило, от което се нуждаеше, за да може да се подчинява на кормилото. После плавателният съд се раздвижи, отдалечавайки се от опасната близост на острова...

* * *

Няколко часа преди да се разиграе при западния бряг на острова току-що разказаното, от изток приближаваше една яхта, която притежаваше необичайни за този вид съдове ветроходни съоръжения. Бяха й сложили такелажа на шхуна — навярно за да повишат нейната бързоходност.

Под палубната тента седяха двама мъже и внимателно наблюдаваха кръгозора през тръбата. Тя, понеже беше само една, непрекъснато странстваше между тях. Единият притежаваше истински херкулесов ръст и беше облечен с тоалета, с който ходи обикновено траперът и прерийният скитник. Другият — със значително по-малка фигура — носеше европейски одежди.

Моряците, забързано заети по палубата, всички без изключение принадлежаха към снабдените с плитки „Синове на средата“, но в своето моряшко облекло правеха съвсем не толкова лошо впечатление. Също си разбираха, види се, професията, защото изпълняваха всички

заповеди на капитана със сръчност, която навяваше заключение за отлична практика и привеждаше доказателство, че в избора им е била проявена голяма грижливост.

Тъкмо сега минаваше край двамата капитанът — една висока, плещеста фигура, по нищо неотстъпваща на тази на трапера под тентата. Облеченият по европейски свали тръбата, която бе отпратил към една точка на запад, и попита:

— Е, капитане, какво ще речете? Точката, към която сме се насочили, нашият остров ли е, или не?

— Аз не изпитвам никакво съмнение, хер фон Голвиц, че това е той. Изчислението на вашия брат отговаря, що се отнася до дължината, до косъм. По отношение ширината той, наистина, се е заблудил с няколко ъглови минути, но това е без значение, понеже в окръжност от много мили е налице само тази една точка, така че заблудата е изключена. Почакайте само още един час, докато стигнем достатъчно близо и можем да различим формата на острова! Брат ви я е описал така точно, че от пръв поглед ще знаем къде сме.

— А какво ще кажете за времето? Ще се запази ли? Ще е дяволски неприятно, ако то сега, толкова близо до целта, вземе, че сложи една черта на сметките ни.

Капитан Шуберт вдигна нос във въздуха, сякаш очакваше оттам отговор на този въпрос, и отвърна:

— Мастър, с тези думи вие взехте в ръката си едно въже, което от дълго време ми създава грижи.

— Грижи? Как тъй? Ние все пак правим едно доста добро плаване, макар при този силен северняк да можем да плаваме само с половин вятър.

— Много правилно! Ние може и добре да напредваме, но за мен щеше да е по-за предпочитане, ако тоя вечен северен станеше малко по-неблагоприятен. От осем дни северен и все северен — това отдавна вече ми се струва подозрително тук, където ветровете толкова често се променят.

— В такъв случай може би щеше да е по-добре да бяхме акостирали в някое от пристанищата на Ява и да изчакаме няколко дни.

— Та нашите китайци до един да завържат? Човек не бива да бъде въвеждан в изкушение, а един такъв дръпнатоок чайна-ман толкоз по-малко. Вярно, аз съм крайно доволен от тях, но си познавам хората.

Толкова близо до родината те не бяха пропуснали възможността да офейкат. И откъде ще вземем после тъй бързо моряци? Не, мастър, за нас така си е най-добре, та дори и да получим на борда няколко връхлитащи вълни. Една буря по тези ширини не ми е баш по вкуса, наистина, но мисля, че яхтата ни ще устои на изпитанието.

След тези думи капитанът се отдалечи и Фред поднесе отново тръбата към окото, за да дари с вниманието си точката, която сега обсебваше всички негови мисли, и към която бавно, но непрестанно приближаваха. Внезапно улови спътника си за ръката.

— Бич!

— Да, Фред?

— Дали не пристигаме прекалено късно и съкровището не е вече отмъкнато?

— Кой ще ти го е отмъкнал?

— Натер.

— Pshaw! Това аз не го вярвам. Като преценя времето, изминало от намирането на дневника и бягството на Натер, то считам една такава възможност кажи-речи за изключена. Той би трябвало да е имал в края на краищата едно небивало щастие. Само ако след бягството си случайно е пипнал най-благоприятната връзка и сетне веднага след пристигането си в Зюдерланд е постигнал своята цел, узнавайки числото, то би могъл да е вече тук. Кажи ти самият дали едно такова допускане е вероятно!

— Имаш право. Бил, и аз вече повече от дузина пъти си казвах същото. Но не мога да си помогна да освободя мислите си от Натер.

— Това е следствие възбудата ти.

— Аз не съм възбуден, Бил!

— На мен тия ти не ги разправяй — ухили се Санфорд. — Бих искал да познавам човека, който в твоето положение няма да изпадне в малко вълнение. Помисли, ти встъпваш в едно наследство от много милиони; на толкова трябва да възлиза то според описанието на брат ти. На кого няма да затече кръвта по-бързо от обикновено по артериите!

— Нейсе, може да имаш право, че съм възбуден. Но аз така и не мога да не мисля за тоя Натер. Как, мислиш, трябва да постъпя, ако той наистина е бил тук вече преди мен и е опразнил скривалището?

— Bounce! И още питаш? Курдисваме се по дирята му и му отнемаме грабежа.

— И как претендираш да отгатнеш накъде се е насочил?

— Нека това си е моя работа! Ако приемем, че е бил вече тук, то при всички случаи ще се е възползвал от някой кораб да дойде насам и въпросът опира само до това, да издирим този съд. То не е невъзможна, защото той няма да е отплавал по въздуха, все ще трябва да е акостирал в някое пристанище. Имаме ли първо кораба, то ще получим и нашия човек. На двама толкова опитни скитници като нас той не може да се изплъзне.

— Ти не бива да разчиташ на мен, Бил.

— Защо не? — попита Санфорд учуден.

— Забрави ли историята с брат ми Теодор и какво узнахме в Сан Франциско? Търсенето на моя брат толкова дълго беше без резултата, че сега не мога да последвам новата диря и да изоставя старата. Дори и ако се касае за едно съкровище от много милиони! Моят брат идва на първо място... доколкото е изобщо още жив!

— Egad, тук си прав, ти трябва да тръгнеш след брат си. Но затова пък аз толкоз по-трайно ще се наместя на дирята на Натер.

— Наистина ли искаш да сториш това за мен, Бил? — попита Голвиц зарадван.

— Не питай така тъпо! Аз и бездруго съм се захласнал по теб и сега, когато най-много се нуждаеш от мен, няма да взема да те нарежа я. Можеш да си го помислиш все пак! Но да не говорим още отсега за това, че бихме могли да бъдем принудени да се разделим. Чак толкова далеч още не сме отишли. Кажи по-добре накъде ще се отправим, когато уредим тук нашата далавера!

— Самопонятно към Кота Раджа!

— Към Кота Раджа? А, да, искаш да посетиш гроба на брат си Хуго?

— Не само това, аз искам да изровя трупа му и да го взема със себе си вкъщи. Неговите кости не бива да почиват на чужда земя, а в родината, към която е бил отправен копнежът на неговото сърце.

— Well, ти си един добър човек, Фред! И твоята фамилия може да се гордее с теб! Почти ми се иска аз да бях на мястото на мъртвия ти брат! Бих дал всичките си нъгитс, да имах някой, който да е така

привързан към мен, както ти към твоите близки. Ама за мен, стария тюлен, никой няма нявга да пролее една сълза.

— Бил, сега ти си този, който дрънка глупости. Кой всъщност ти пречи да се оттеглиш на спокойствие? Бил, ако искаш да ми доставиш радост, една истинска голяма радост, то ме придружи до родината ми и си построй вигвама до моя! Любов няма да ти липсва не само от моя страна, но и от близките ми.

Санфорд не отговори, а се загледа нерадостно пред себе си. В живота на почти всеки скитник из Запада има някое болно място, което той не може да превъзмогне, и което е същинската причина на неговото неспокойно скиталчество. Така може би и животът на Санфорд си имаше своята „история“.

Разговорът замлъкна и двамата отново насочиха вниманието си към острова, чиито очертания от минута на минута ставаха все по-различими. След още пет минути Фред свали далекогледа с дълбоко отдъхване.

— Слава на Небето! Това наистина е островът на моя брат. Виждам ясно дълбокото, отвесно врязване в брега, за което разказва дневникът. И също от кораловия пръстен, обграждащ врязването, вече се забелязва признак. Бил, ние сме при целта!

— Well, това ме радва. Всъщност би могъл да ми позволиш и аз да надникна пак през тръбата; смятам, че отдавна вече ми беше ред.

Той взе безцеремонно далекогледа от ръката на приятеля си и погледна през него.

— Well, вярно! — кимна отмерено. — Така, точно така си представях тази страна на острова. Фред, желая ти щастие.

Голвиц не отговори. Беше го овладяло голямо вълнение, което напразно се стареше да прикрие. В този миг към двамата пристъпи капитан Шуберт.

— Е, хер барон — попита ухилено, — по верния курс ли сме плавали? Но хич не ми е необходимо тепърва да питам, защото по физиономията ви се чете, че сте доволен. Бих искал да можех да кажа същото за себе си.

— Защо? Вие да не би да не сте доволен? Какво собствено ни пречи да осъществим сега плана, който отдавна сме изготвили? Приближаваме, колкото е възможно до острова, лягаме в дрейф,

спускаме лодката и пренасяме съкровището с два или три курса на борда. После издигаме всички платна и казваме сбогом на острова.

— Стоп! — захили се капитанът. — Толкова бързо баш няма да ви стане номерът. За една буря, която ще захвърли всичките ни красиви планове на купището, май и насън не ви иде на ума.

— Буря? Наистина ли мислите, че днес може да има и буря?

— Да, точно така мисля. Та я само помиреште въздуха! Нищо ли не усещате?

Фред всячески се постара да долови някоя друга освен обичайната миризма на море и после отговори:

— Не усещам нищо.

— А вие, мистър Санфорд?

Бил изду ноздри и пое въздух като някой дакел, изгубил следата на своя господар, сетне рече, поклащайки глава:

— Че на какво всъщност трябва да ухае въздухът? Да не би чак пък на рози или теменужки? Аз не подушвам нищо такова, а само вода, много вода.

— Е, вие не сте моряк. Но аз ви казвам, до няколко часа ние ще имаме ураган, какъвто го описват по книгите. Нека побързаме, че да си свършим дотогава работата на сушата. Няма да лежи в мен вината, ако тоягата заплава обратно.

След четвърт час яхтата беше приближила толкова до рифовия пръстен, че на палубата ясно можеше да се долови бушуването на прибоя. Капитанът нареди сега да се легне в дрейф, защото не биваше да се осмеляват да приближат повече, ако не искаха да подхвърлят яхтата на опасност да се разбие на някой риф, скрит под водната повърхност. Но едно по-голямо приближаване не беше и нужно, понеже оттам, където корабът точно се намирал, можеше добре да се разгледа стръмно пропадащия в морето бряг, който ги касал. С далекогледа можеше даже да се различи една дупка в отвесно спускащата се скална стена — очевидно излазът на галерията, по която човек трябвало да плава, за да стигне до скривалището. Разстоянието до това място не можеше да възлиза на повече от две морски мили.

— Heavens! — възкликна капитанът удивено, докато обследваше с тръбата полукръга, който скалите затваряха около брега. — Такова рифово образование никога не бях виждал. Та тоя пръстен е почти като с пергел отмерен. Буря да отнесе Марса и Брама! И през тая верига се

минавало? Хер фон Голвиц, ако вашият брат не уверяваше така категорично, то никоя сила на света не би ме накарала да опитам да мина през тоя пръстен, който Дяволът в собствената си персона трябва да е натъкмил. И тъй, петнайсетата скала била, казвате, отчитано от север. Я нека видим!

Балдуин Шуберт насочи тръбата към мястото, където скалният пръстен се натъкваше на брега, и започна да брои отделните остро възправящи се един до друг върхове. Стигнал до петнадесетия, той спря и заоглежда мястото с най-голямо внимание. После смъкна далекогледа.

— Хм-м! Не вярвам да съм сгрешил в броенето, но въпросното място по нищо не се различава от другите освен най-много по това, че прибоят там е още по-раздвижен отколкото някъде другаде. Я погледнете през тръбата, барон Голвиц, и ми кажете мнението си!

Фред откликна на подканата и след известно време рече:

— Правилно, капитане, това е рифът, след който прибоят е най-силен.

— И вие сте убеден, че не се заблуждавате — точно петнайсетия, а не някой друг е имал брат ви предвид?

— Не, капитане, една заблуда тук е изключена.

— Е, добре, нека опитаме работата, та дори с риск да се нагълтаме със солена вода. Бойс, пригответе лодката!

След тази заповед към екипажа той отиде при щирборда и поговори минута-две с Каравей, настоящия кормчия. После се върна при двамата, чакащи при релинга, където бе спусната лодката. Бордовата стълбичка бе спусната и капитанът слезе в лодката, последван от Голвиц и Санфорд. Тъй като не биваше да се доверяват никому, не бе взет нито един моряк. Шуберт седна при кормилото, а другите двама взеха веслата в ръце. В следващия миг лодката се отблъсна от яхтата и пое своя път към скалистия пръстен, докато моряците стояха горе до релинга и наблюдаваха учудено техните действия, за които не им бе дадено никакво обяснение.

По време на късото плаване до скалите не бе изговорена нито дума — воденето на съда ангажираше цялото внимание на мъжете. Но когато след десет минути бяха стигнали точно срещу критичното място, капитанът извика:

— Сега внимавайте, мешърс, и дръжте здраво веслата, за да не ви бъдат избити от ръцете! В следващия миг ще сме отвъд или ще сме се нагълтали с вода.

Последваха няколко секунди на задъхана напрегнатост, която изтласка червенина по страните на мъжете в лодката. Няколко могъщи веслени удара ги отведоха в прибой; неговият врящ вал ги издигна рязко, задържа ги здраво в продължение на миг, при което изглеждаше, че лодката виси свободно във въздуха, и ги запокити после надолу в спокойните води на лагуната. Преминаването бе благополучно осъществено.

— Буря да отнесе Марса и Брама! — обади се капитанът, придавайки такова направление на кормилото, че килът взе посока към отверстието на галерията. — Не се удаде лошо. Нека се надяваме, че преждата и по-нататък ще се размотава така бързо и добре.

Другите не отговориха, но техните светещи от радост и задоволство очи говореха повече от думи.

По-нататъшното пътуване през неподвижната, почти гладка вътрешна вода протече без ни най-малки мъчнотии, а след няколко минути ги обгърна полумрак — бяха навлезли в галерията. За щастие тя беше толкова широка, че бе възможна употребата на веслата. Когато нахлуващата отвън дневна светлина не бе в състояние вече да прониква през лежащия пред тях мрак, капитанът нареди да спрат и беше запалена една факла, която закрепиха отпред на носа на лодката. После продължиха бавно и предпазливо.

Тишината тук долу и гъстата тъмнина, която лежеше с чернотата на катран пред тях, не пропуснаха своето въздействие; всеки се въздържаше от каквито и да било забележки и не можеше да се долови нищо освен тихото плискане, причинявано от потапянето на греблата.

Затова толкова по-зловещо се почувстваха, когато — бяха навлезли може би триста метра в права посока — доловиха едно остро хрущене в стените от двете страни. Гребците изтеглиха изплашено веслата и се ослушаха. И ето... още веднъж същото хрущене, само че още къде по-силно и зловещо отпреди. Същевременно неспокойната факелна светлина създаваше една илюзия за люлеене на скалните стени. Или не беше илюзия? Трябва все пак да имаше някакво раздвижване, защото лодката се разклати няколко пъти нагоре-надолу като в леко вълнение.

В цялото развитие на нещата поради тишината и мрака, в които се случваше, имаше нещо двойно плашещо. Тримата мъже в лодката не смееха да дишат в очакване зловещото хрущене да се повтори. Чакаха една, две, три, пет минути. Но когато всичко остана тихо, те си възвърнаха самообладанието.

— Буря да отнесе Марса и Брама! — прошепна Шуберт с тих глас, сякаш един по-висок тон би могъл да причини повторен трясък. — Какво беше това? Та то буквално си беше за страх!

— Дневникът, капитане! Дневникът на моя брат! — отвърна със същия тих тон Голвиц. — Нали и вие сте го чел. Не си ли спомняте, дето пише, че островът вероятно е получил сегашната си форма от някое земетресение?

— Земетресение? Суграшица да го поразят! И това още липсваше! Тъкмо то най-би пасвало в плана ми за седмичното меню! Ще бъда радостен, ако имам отново дека на нашата яхта под нозете си.

— Мислите, че трябва да обръщаме и някой друг път да опитаме? — рече Голвиц, който се опасяваше, че ще трябва да си тръгне с несвършена работа.

— Какво ви скимна? Така не съм го мислил. Не, ако съдбата ни е била да бъдем живи погребани, то това може да се случи и утре също така добре като днес. И тъй, да развием въжето докрай. Напред!

Лодката се раздвижи отново, този път без да е задържана от някакъв инцидент. Но тях ги очакваше още една, много по-голяма изненада. Изминатото разстояние навярно възлизаше вече на повече от километър и мястото, където според дневника каналът намираще своя край и нагоре водеха стъпала, не можеше да е вече далеч. Ето защо плаваха още по-бавно и предпазливо и капитанът, който седеше с лице по посока пътуването, опитваше да прониже с очи мрака пред себе си.

Из един път като че пред тях се спусна някаква черна стена и в следващия миг лодката се блъсна в препятствие — пътуването беше стигнало края си. При лекия сблъсък се бе разнесъл звук като от отъркване на дърво в дърво и когато Санфорд, който седеше най-отпред, се обърна, сметна, че не бива да вярва на очите си. От тъмнилката изплуваха очертанията на една лодка, която лежеше неподвижно и очевидно бе закрепена по някакъв начин към едната стена — как, това при несигурната светлина не можеше да се различи.

При неочакваното откритие от Бил неволно се бе изплъзнал един вик на изненада. В следващия миг обаче той отново се беше овладял.

— Тихо, за Бога, тихо! Не мърдайте от местата си! Ние не сме единствените хора тук.

Тези думи предизвикаха у другите двама силна възбуда.

— Да не си мръднал, Бил? Кой ще ти е тук освен нас? — попита Фред с тих, но одрезгавял от възмущение глас.

— Това не знам. Но тук лежи една йола, която, както изглежда, е празна.

— Йола? Едва ли е за вярване! Кому ще принадлежи тя?

— Много вероятно на хора, които трябва да са тук някъде пред нас.

— Това би могъл да е само Натер със съучастници, ако е привлякъл такива под доверие.

— Кой е, вероятно скоро ще се установи. На първо място е най-важен въпросът дали нашето приближаване е било забелязано.

— Имаш право. Да се послушаме!

Късо време не можеше да се долови нищо освен възбуденото дишане на заслушаните. После Фред рече:

— Или не са ни забелязали, или са се оттеглили, за да ни връхлетят някъде неочаквано. Какво да правим?

Бил не отговори, а грабна факлата и скочи в другата лодка, из която няколко секунди свети насам-натам. Сетне повика другите с приглушен глас:

— Елате насам! Бързо! Направих нова находка. Но вържете лодката за тази тук, за да не може да отплава.

Докато капитанът изпълняваше нареждането, Фред се прехвърли при своя спътник, който го посрещна с думите:

— Погледни тук, Фред! Тук... и тук... и тук...! Какво мислиш съдържат тези кожени пакети?

Действително както задната, така и предната част на чуждата йола бяха запълнени с множество пакети, увити в кожа и грижливо стегнати с ликови върви. Техният вид изтласка кръвта в страните на Фред, защото не можеше да подлежи на съмнение, че си има работа с част от съкровището, което неканени ръце се стараеха да отмъкнат.

Тази мисъл накара Фред да излезе почти извън себе си от възбуда. Наследството на неговия брат и Раббадах, неизмеримо

голямото съкровище на махараджата бе изложено на опасността да бъде задигнато от мошеници! Това бе прекалено много за него, че да може да го понесе спокойно. Без ни най-малко да съблюдава повеляваната предпазливост, той извика:

— Бил, живо, живо! Кучетата се канят да опразнят гнездото. Трябва да ги изпреварим. Бързо, бързо!

С тези с най-голяма припряност изговорени думи той изтръгна факлата от ръката на приятеля и понечи да хукне нагоре по изсечените в скалата стъпала, ала все пак навреме му беше попречено, защото Бил го улови с могъща хватка за ръката и го дръпна обратно в лодката.

— Стой, непредпазливце! — нашепна той на възбудения. — Искаш всичко да погубиш? Та ти не знаеш даже с колцина си имаш работа. Искаш да налетиш в ръцете на тези мошеници?

Думите на приятеля накараха Фред да се опомни. Поемайки си дълбоко дъх, той прекара ръка по челото, сякаш искаше да прогони някакъв лош сън.

— Прав си, Бил! Аз съм един прибързан глупак. С припряност тук нищо не може да се постигне, съзнавам го. Ние нямаме нито даже оръжия със себе си с изключение ножовете ни.

— Да — изръмжа Бил навъсено. — Ние, големите умници, сторихме онова, което на един опитен скитник из Запада никога не би му дошло на акъла — разделихме се с оръжията си. И сега веднага си имаме белята. Направо ни е хак!

— Но какво ще правим сега? — настоя Фред. — Все пак не можем да останем вечно да киснем тук.

— Това действително не можем. Най-доброто е някой да отиде на разузнаване. И този някой ще съм аз, защото нямам вяра на оня там Фред в изискуемите се при настоящото положение спокойствие и разсъдливост.

С това решение Фред трябваше, макар и със съпротива, да се примири, факлата беше угасена от предпазливост, за да не може да издаде със сиянието си тяхното присъствие, и Санфорд пипнешком заизкачва стъпалата. Това ставаше с присъщата за уестманите изкусност, така че не можеше да се долови и най-лекият шум.

За чакащите, особено за Фред, бе немалко изпитание за търпението да стоят бездейно в мрака. Половин вечност, поне така се стори на Фред, мина в мъчително напрежение. И все пак от

отдалечаването на Бил бяха минали най-много десет минути, когато доловиха гласа му от горе, където стълбището излизаше в ходник.

— Фред!

— Най-сетне, най-сетне! Как стои работата, Бил?

— О-о, направо отлично!

— Къде са негодяите?

— В криптата. Трябва бързо да действаме и да им скочим, докато са още там. Те си нямат и понятие за присъствието ни.

— Кои са?

— Не питай дълго, ами идвай! Но тихо! Нека капитанът, който няма опит в промъкването, си изуе ботушите. Всичко трябва да стане напълно безшумно.

Шуберт изпълни разпореждането на Бил и се освободи от ботушите. После Фред го улови за ръката и го поведе нагоре по стъпалата, където го очакваше Бил. Този подаде на Фред десницата си, докато с левията влезе в досег със скалната стена. Образувайки по този начин редица, тримата побързаха с нечути стъпки напред. След късо време вече забелязаха една слаба светлина пред себе си, която бързо се засилваше. Скоро можеше да се долови и мотолеването на гласове, а след по-нататъшните сто крачки ходникът свърши — пред тях се разкри гробната камера и им се представи една картина, при чийто вид мъжете биха спрели дори и да не го налагаше предпазливостта.

В една цепнатина на земята беше втикната факла, чиято светлина не достигаше, наистина, до мястото, където тримата мъже стояха заслушани, но все пак беше достатъчна, за да освети криво-ляво помещението. До лявата стена стоеше един грубо скован от дъски ковчег, от който обаче малко можеше да се види, понеже беше отрупан с изсъхнали и повехнали венци. На стената откъм горния край на ковчега се виждаше един вдълбан в скалата голям кръст, чиито очертания при трепкащата светлина на факлата като че призрачно се смаляваха и удължаваха. От двете страни на това хранилище на тленни останки бяха струпани до стената голям брой кожени пакети, подобни на онези сместени в лодката, чийто вид бе предизвикал безмерното удивление на Фред и спътниците му. Количеството на натрупаните тук съкровища беше може би двойно по-голямо от онова, което вече лежеше в лодката.

С едно неописуемо чувство беше отправил Фред очи към ковчега, който бе представлявал най-голямата светиня за неговия клет, самотен брат. И той трябваше буквално да се насили, за да откъсне поглед от това място и го насочи натам, където неговото внимание бе най-потребно в настоящия миг — към двамата мъже, които седяха пред ковчега с лице обърнати към него, така че чертите им ясно можеха да се видят. Те бяха извадили ножовете си и тъкмо се бяха заели с храната си, която се състоеше от голям къс солено месо и шише вино и стоеше пред тях на земята. Те си посягаха към сухоежбината по начин, даващ да се разбере, че ни най-малко не се безпокояха от мястото, на което се намираха, и при това разговаряха така свободно и безметежно, сякаш се бяха установили в гостилницата на някой голям град.

Желанието на Фред беше веднага да се втурне към двамата, ала той се пребори с възбудата и попита с тих тон стоящия зад него Шуберт:

— Е, капитане, познавате ли двамата мерзавци?

— Дали ги познавам? Такива обеснически мутри човек не забравя лесно. Това са Натер и малаецът.

— Значи все пак, значи все пак! Естествено че ще са те, макар и това, дето се намират сега тук, да граничи почти с чудо. Тези двама негодји имат безсрамно щастие!

— Буря да отнесе Марса и Брама! Нещо ме досърбят пестниците, като зяпам двамата. Няма ли веднага да се нахвърлим върху тях?

— Не, нека почакаме още малко! Двамата говорят помежду си. Може би ще подочуем нещо, заслужаващо да го знаем. Вие при всички случаи останете тук, каквото и да се случи и не изпускайте никого!

— Well, ще бъде изпълнено! Който ми доплава в кунките, нека първом си преброи ребрата, ако иска сетне отново да ги събере!

Тези малко, изречени с шепнещ тон изречения отнеха само няколко секунди. Сега Фред и спътниците му отново насочиха цялото си внимание към двамата престъпници.

— И ти смяташ, сахиб — каза малаецът, — че предното земетресение няма да се повтори? В името на Вишну и великата богиня Лакшми, аз вече се опасявах, че земята се кани да се отвори и да ни погребее в своята утроба.

— Ха! Ти си като някое дете, което лесно се оставя да го сплашат. Щом островът се е държал толкова дълго здраво, то навярно и през следващите дни няма да се разпадне.

— Ние кога ще плаваме следващия път насам?

— Ние? Ти утре ще си останеш на палубата. Там ти си ми по-потребен отколкото тук.

— Защо?

— Можеш да се досетиш все пак. Аз съм убеден, че види ли веднъж капитанът на нашия бриг тежките пакети, повече няма да вярва на приказката за „сбирката“. Аз го считам за честен човек, наистина, но случаят може и от най-порядъчния тип да направи най-големия мошеник. Считам за най-добре да не го въвеждаме тепърва в изкушение. Ето защо трябва да останеш на борда и да имаш грижата никой да не надзърне в съдържанието на тези пакети.

— А ти, сахиб? Мислиш ли, че ще се справиш без моя помощ?

— Защо не? След като веднъж познавам мястото за преминаване, вече не смятам задачата за толкова трудна. Най-много да се наложи да пътувам един или два пъти в повече, но това е всичко. Припомни си, че и мъртвият Голвиц неколкратно е идвал тук сам със своята лодка!

— Но ако те сполети някое нещастие?

— Това действително би могло да се случи, ала ще трябва да се помиря с тази възможност. Или считаш, че ще е по-добре да посветим капитана в нашата тайна и да взема със себе си един или няколко моряка?

— Това наистина не бива да го сториш.

— Ето на! Нещата си остават така, утре и през другите случаи аз ще плавам сам. Ако потръгне добре, за два дни ще съм готов и ние ще можем да кажем на острова „сбогом“.

— А после?

— После? После отплаваме за най-близкото пристанище, където ще се разплатя с екипажа. А ние ще изчезнем с нашата плячка.

— Накъде, сахиб?

— Натам, където най-много ни хареса!

— Ами аз? Ще ме задържиш ли при себе си?

— Как може още да питаш? Аз искам най-правдиво да ти кажа, че на твоята честност и другите там добродетели не бих заложил и едно пени. Но мен, мен ти никога няма да измамиш, това знам точно.

Ето защо ще останеш при мен, докато самият не пожелаеш да се махнеш. Аз имам нужда от слуга, който да ми е верен и предан и да не се стряска, ако поискам от него нещо, дето не може да се уреди без някой добре примерен удар с нож, а за тая цел ти си подходящият мъж. Ако ми служиш вярно, при мен нищо няма да ти липсва. Боже Господи — възкликна внезапно той пламенно, — какъв живот ще бъде отсега нататък! Човече, ти знаеш ли изобщо какво означава „да живееш“? Не го знаеш, въобще не би могъл да го знаеш. В смисъла, както аз го имам предвид, ти още нито ден, нито час не си живял. Но оттук насетне и ти ще узнаеш какви наслади може да предлага животът.

Той спря за миг и погледът му остана прикован към ковчега на Раббадах. Надавайки къс, подигравателен смях, продължи:

— Какво ли би казала жената там вътре, ако видеше кому се е паднало нейното наследство? Наследството, за което бихме могли да купим цяло кралство, ако ни се доще? Аз смятам, би се преобърнала в ковчега.

— Сахиб, не се подигравай! — реагира малаецът сериозно. — Поне на това място недей, то за мен е злокобно, и на него седнах само защото ти поиска. Сега няма ли да си вървим? С яденето приключихме и засега нямаме какво повече да търсим тук.

— А-а, ти се страхуваш! — изхили се Натер. — Човече, ти си глупак! Жената там вътре нищо няма да ти стори. Тя е мъртва и си остава мъртва. И другият също е мъртъв и не може да ни попречи да встъпим във владение на неговото наследство. В името на всички дяволи, би било все пак прелестно да се знае какво ли би казал, ако застанеше тук и...

— Би казал, че ти си най-големият мошеник, който земята носи — прозвуча зад него и една ръка изтежко легна на рамото му. Беше Фред, който повече не бе могъл да се сдържа и беше пристъпил покрай Бил Санфорд зад Натер.

Онзи се обърна ужасен и се вторачи с широко разтворени очи в лицето на Фред, чиито очи просветваха надолу към него като на някой бог на отмъщението.

— Гол...Голвиц! Хуго фон Голвиц! — изпелтечи. — Но това е невъзможно! Неговият дух... това трябва да е неговият дух!

Нека читателят си припомни, че двамата братя много си приличаха. Кормчията Шуберт беше вече сметнал в Сан Франциско в

първата си изненада Фред за Хуго. Вярно, неговите черти бяха много по-младежки от тези на покойника, както Натер ги съхраняваше в паметта си, но брадата, която си беше оставил в Запада да му порасне, го правеше да изглежда много по-възрастен. Към това се добавяше и оскъдното осветление на факлата, която заблуждаваше за по-голяма възраст и въобще придаваше нещо призрачно на цялата сцена, така че не бе трудно да се обясни мнението на Натер, че си има работа с духа на мъртвеца.

Още по-ужасен от Натер бе неговият спътник. Когато видя на мястото, което за него и бездруго притежаваше нещо зловещо, така внезапно да се появява лицето на този, за когото току-що бе станало дума, той нададе пронизителен крясък на безмерен страх и се вторачи отнесено, с разперени ръце в лицето на мнимия призрак. Но в следващия миг превъзможна магията. Изстреля се като от пружина нагоре и с истински тигърски скок прелетя над намиращия се на пътя му Натер към отверстието на ходника, водещ към канала и лодката, само че наскочи право в обятията на Бил, когото поради царящия там мрак не бе съумял да забележи. Този не пропусна прекрасната възможност да приклепци малаеца с една толкова груба хватка, че оня веднага изгуби съзнание и с пышкащо издихание се срина. После го предаде на Шуберт за пазене.

Докато това ставаше зад гърба на Фред, между него и Натер нищо не беше се променило. Като че една пълна вцепененост бе обладала някогашния „Дарител на светлина“. „Това трябва да е неговият дух!“ — беше извикал, на което Фред отговори:

— Това май наистина трябва да е неговият дух, Натер, защото ти нали самият каза, че той е мъртъв и не може да ти попречи да влезеш в притежание на неговото наследство.

— В името на всички дяволи, той знае името ми, той наистина го знае! Но откъде... откъде...

— И още можеш да питаш? Духовете все пак имат навика да знаят повече от хората, странстващи още по земята.

Тези изречени с подигравателен тон — думи накараха най-сетне Натер да дойде на себе си. Пребледнелите му страни се зачервиха и по чертите се забеляза живец. Той прекара ръка, поемайки дълбоко дъх, по челото си, за да избърше капките пот, и отправи после изпитателен поглед към фигурата пред себе си, която го оглеждаше презрително.

— Трябва да съм се побъркал, че се оставих да бъда уплашен. Онзи, когото имам предвид, е мъртъв, а духове няма!

— В смисъла, както преди малко го имаше предвид, духове действително няма. Тук си прав.

Натер вече не седеше на земята — неочакваното видение го беше изправило на крака. Сега по чертите му се изписа израз на упорство и той изфуча:

— Кой сте вие, че дръзвате така да ме стряскате и как се озовахте тук?

— Pshaw! Ти нямаш никакво право да ме питаш. По-скоро аз бих могъл да ти искам сметка как ти, тъкмо ти си дошъл насам. Но аз ще превъзможна чувствата си и ще ти дам обяснение. Кой съм, искаш да знаеш? Аз съм но-младият брат на този, когото ти преди малко нарече по име, а съм дошъл, за да встъпя във владение на неговото наследство.

— Ха, на мен тия не ми минават!

— Как бих могъл иначе да съм тук, ако не бях този, за когото се представям? И ти самият не ме ли помисли преди малко за Хуго фон Голвиц? Твоята роля този път е изиграна, Натер!

При тези думи другият трепна, ала тутакси се окопоти.

— Вие вече за втори път назовавате името ми. Откъде го знаете?

— О-о, аз знам и други твои имена: Мерикур или също... Джонсън!...

— Много възможно! — иронизира Натер. — Вие, изглежда, не знаете, че името Джонсън се носи от стотици.

— Това знам добре. Но от тези стотици аз имам предвид тъкмо правилния.

— Тъй ли? Че кого пък? Я си развържете най-сетне откровено езика!

— Само търпение, момчето ми! Твоята любознателност ще бъде достатъчно рано задоволена. Аз имам предвид именно онзи Джонсън, който преди не съвсем дълго време избягал от Андаманите.

Това подеждва. Една внезапна червенина заля чертите на другия. Той преглъща, преглъща и накрая избъбри мъчително:

— Не ви разбирам. Какво искате да кажете с това?

— С това искам да кажа, че ти си оня Джонсън, който намерил прием на норландския боен кораб „Тигър“, но комуто там толкова

малко се харесало, че изчезнал със своя апапин, един малаец, при което отнесъл една торбичка бисери, прибрана от комодора на съхранение.

Тези думи убедиха Натер, че Фред знае всичко, макар да не можеше да си обясни откъде. Но той не беше мъжът, който, след като се беше съвзел от първия уплах, ще се предаде така бързо. Хвърли един бърз поглед около себе си. Малаецът беше изчезнал... избягал, помисли си. От Бил и капитана нищо не се виждаше — до този момент, с изключение пленяването на малаеца, те се бяха държали изчаквателно и не бяха пристъпвали навън от ходника. Натер следователно си мислеше, че си има работа само с една персона, а с нея се надяваше да се справи.

— Господине, не зная кой ви дава правото да говорите така с мен. Аз ще ви убедя, че не съм този, за когото ме считате. Позволете само документите си...

— Стой! Ръката вън от джоба!

Натер видя, че неговият противник нямаше никакво оръжие в ръката. Това го направи самоуверен. Той нададе подигравателен кикот и пъхайки ръка в джоба, отговори:

— Не, не вън, а в джоба! Бих искал все пак да знам...

По-нататък не стигна; един мощен юмручен удар от страна на Голвиц го просна на земята.

— Ха така! Дай му да се разбере на мошеника! — прокътят гласът на Бил от заден план. И същевременно той пристъпи в светлинния кръг, хвърлян от факлата. — Изобщо му оказа прекалено голяма чест, като приказва толкова дълго с него. С такива гадини човек не разговаря другояче освен с пестник и нож.

Капитанът също излезе от мрака, влачейки след себе си припадналия малаец.

— Какво ще подхванем с типовете? — попита. — Да ги убием, не бива, защото нямаме право, а да ги пуснем да офейкат — още по-малко, защото те сетне само неприятности ще ни създават.

— Това е и моето мнение — потвърди Фред. — Най-простото е на първо време да ги завържем, за да не могат да ни пречат. За връзване ще употребим ликовите върви на няколко пакета.

— Правилно! — рече Санфорд. — По-напред обаче нека ги претърсим за оръжия.

Това стана и в джобовите на всеки от двамата пленници бяха намерени пищов и нож. Иначе не носеха нищо, заслужаващо да се упомене. После развързаха четири кожени пакета, за да вземат ликовите върви. Когато връзките на първия бяха освободени и кожената обвивка се разтвори, сякаш светкавица пробяга през слабо осветеното помещение. Въпреки че мъжете бяха подготвени да видят нещо изумително, очакванията им бяха стократно надминати от онова, което сега очите им съгледаха. И изумлението им нарасна, когато паднаха и обвивките на другите пакети.

Имаше идоли, украсени със скъпоценни камъни, предимно статуетки на индийското триединство: Брама — Твореца, Вишну — Пазителя, и Шива — Разрушителя; имаше имитации на боготворени в Индия животни: змии от ковано злато, на мястото на очите на които бяха монтирани два шлифовани смарагда, крави, естествено в стократно намален мащаб, всяка от които сама по себе си имаше една едва ли заплатима антична стойност. Особено често сред животински фигури се повтаряше пластиката на почитаната като божество маймуна Хануман. По-нататък предмети, употребявани при богослужение: лампи, блюда, жречески жезли — всичко от искрящо злато. Между тях множество торбички със златни орехи бетел, а други пък пълни с диаманти, смарагди и рубини. Това беше блясък, който можеше да обърка ума и на най-трезвия човек, и все пак това беше само една малка част от богатството, което днес Голвиц имаше право да нарече своя собственост.

Видът на тези съкровища оказа върху Фред едно наистина опияняващо въздействие. Той си даде труда да остане спокоен, ала не му се удаде. Беше го овладяло нещо като треска, от която го пробуди гласът на капитана.

— Буря да отнесе Марса и Брама! Акълът отказва да ми служи! Не, той не само ми отказа, ами изфиряса, напълно изфиряса! Голвиц, човече, приятелю, знаете ли, че бих могъл да ви видя сметката, за да встъпя в притежание на тези богатства? Ама пък какви глупости дрънкам и аз тука! Бог знае, аз ви се радвам за всичко това, че и нещо много повече! Само че трябва да се извърна, та да не виждам нищо повече от всичките тия джунджурии, инак ще превъртя, изцяло ще превъртя.

С тези думи доблестният капитан си придаде могъщ напън и се обърна. Той насъбра ликовите върви, които бяха останали да лежат на земята, и се наведе да върже припадналите пленници.

Подобно на капитана се чувстваше и Санфорд. Той също само с мъка съумя да се откъсне от опияняващото въздействие на тези скъпоценности и осъзна, че подобни богатства могат да упражняват сила и да предизвикат желание, което не би се побояло и от най-страшното престъпление.

Когато си подсигуриха пленниците, на мястото на догарящата факла бе запалена нова. Докато това ставаше, Натер дойде на себе си. Той отвори очи и понечи да скочи, ала бе възпрепятстван от въжетата. После хвърли поглед наоколо. Едва сега видя, че Голвиц не е бил сам. Разпозна също и капитана и сега из един път му стана ясно, от кого Голвиц беше научил името му и събитията на „Тигър“. Забеляза също, че неговият спътник в никой случай не беше се изплъзнал, както се бе надявал, а лежеше вързан до него на земята; видя и отворените пакети. Тази гледка го докара почти до бяс. Той се изопна във връзките и опита да се освободи от тях — напразно, усилията му имаха само резултата, че вървите се врязаха в плътта му.

— Не си давай зор, момче! — захили се капитанът, който стоеше до него. — Вървите са добри; аз самият ги натъкмих и мога да те уверя, че никога през живота си не съм връзвал по-красиви възли. И без друго съдбата ти е, когато твоят съд стигне до накренияване, някой Шуберт да присъства на тая работа. Помири се значи и си носи кръста с достойнство!

Тези подигравателни думи увеличиха яростта на вързания. С охрипавял глас той извика:

— Само не ликувайте прекалено рано! Аз съм толкова безпомощен, както си мислите. И още далеч не е решено, че тъкмо вие трябва да получите съкровището.

— Ха! Я не ставай смешен! Аз мога да си представя, че не сте доплавали насам по въздуха, и че вашият кораб лежи някъде на котва, вероятно при западния бряг на този благословен остров. Само че с това няма да ни уплашиш.

— Хората ще дойдат и ще ни освободят. А после горко на всички ви!

— Те няма да дойдат и няма да ви освободят; те хич и не знаят къде сте.

— Но ще ни потърсят.

— Нека си ви търсят! Ти, види се, не знаеш, че ние преди малко подслушахме разговора ви. Ние знаем точно каква патица сте сервирали на вашия капитан, и че той си няма никакво понятие къде се намирате.

— Дявола знаете вие! — изкряска Натер вбесен. — Оставете ме на мира и ни освободете! Ние нищо не сме ви сторили.

— Тъй, нищо ли не е това, дето искате да отмъкнете на законния собственик едно наследство от сто и кусур милиона? Но ти не се вълнувай, момчето ми! Ние теб изобщо няма да те задържаме. Веднага щом отнесем оттук нещата, които са законна собственост на този мъж, ти ще се върнеш здрав и читав в своята родина — при... англичаните, на... Андаманите!

Натер повече не отговори. Въпреки че бесът почти го разяждаше вътрешно, той все пак беше достатъчно умен да осъзнае, че в настоящото положение беше безпомощен. Но тайно в себе си не се отказваше от съкровищата. За него беше важно да спечели време!

Капитанът се извърна от Натер към другите двама, които все още не можеха да се откъснат от бляскащите и искрящи скъпоценности и плъзгаха из ръце един предмет след друг.

— Е, мешърс — рече той малко присмехулно, — смятам, че едва ли ще искате да останете тук през нощта. Време е да помислим за връщането ни. На борда на яхтата ще имате повече време да се дивите на тези неща.

Двамата съзнаха, че капитанът има право, и Голвиц попита:

— Как си представяте прибирането на тези пакети, капитане?

Този хвърли един проучвателен поглед по множеството струпани тежести.

— Мисля, че това, което лежи тук, не е повече от два лодкови товара. Една трета част от работата тоя Натер вече е свършил. Считам за най-добре да оставим всичко тук да си лежи до сутринта и най-напред онова долу при канала на борда... Град да го удари! Ето ти вече белята!

Капитанът се бе прекъснал на словото, понеже се бе разнесъл един звук, напомнящ онзи, който възниква при отпушване гърлото на

някое шише.

— Какво е това? — попита Фред изплашен. — Прозвуча, като че от недрата на земята...

— Глупости! — възрази капитанът. — Това е въртящото оръдие на нашата яхта.

— Въртящото оръдие? Как тъй?

— Преди тръгването ни аз направих с Каравей уговорката да даде два изстрела от оръдието, ако счита нашето връщане на борда за необходимо. Ето... чухте ли? Това беше вторият изстрел.

Беше прозвучал същият тон.

— Приятели, не бива да се застояваме повече тук нито миг. Там вън сигурно Дявола се е отвързал, иначе Каравей нямаше да ни вика обратно. Следвайте ме, трябва незабавно да тръгваме!

Той грабна една факла и я запали от вече горящата. Но не можа все пак да мине, без с една дума да напусне пленниците.

— Довиждане до утре, негодяи! Желая ви здравословен сън. Ако противно на очакванията ви налегне скука и копнеж по външния свят, то ви съветвам, преборете се с това грешно желание! Не можете да офейкате дори и да ви се удаде да се освободите от вървите, защото ние ще вземем лодката ви ведно със скъпоценния ѝ товар.

След тези думи се обърна и бързо се отдалечи, последван от гръмките проклетия на Натер и малаеца, които междувременно бяха стигнали до същия извод. Санфорд и Голвиц побързаха след Шуберт.

С устремни крачки вървяха обратно по пътя, по който бяха дошли. Капитанът в ход даде на другите необходимите според него инструкции за поведение. Той искаше да вземе на влекач лодката на Натер, в която се намираше част от съкровището. Извън канала после и тримата щяха да се качат на нея, понеже вече нямаше време да прехвърлят съдържанието ѝ в своята собствена.

От двата предупредителни изстрела бяха изминали едва пет минути, а те вече стояха при стълбите, водещи надолу към канала. Понеже пътят на йолата на Натер бе препречен от яхтената лодка, нямаше друга възможност да я изведат, освен да я вземат на буксир. Капитанът и Санфорд, като по-силни, се качиха в тяхната лодка, за да гребат, докато задачата на Фред беше да държи натоварения съд на безопасно разстояние от скалните стени.

Пътуването обратно през галерията не протичаше, бързо поради тежко натоварената йола, но все пак много по-ускорено отколкото на идване. След десет минути вече се плъзнаха през излаза на галерията в сформирания от кораловия пръстен лагуна.

— Буря да отнесе Марса и Брама! Веднага си казах аз, че Дяволът трябва да се е развързал. Ще има ураган!

— Ураган? — попита Фред от своята лодка. — Аз не виждам и най-малкия признак за такъв. Та ние все още си имаме най-чудесното време, което с нищо не е променило отпреди малко.

— Наистина ли хич нищо не се е променило? Така може действително да говори само един сухоземен плъх. Не виждате ли високите вълни там вън? Те могат да произхождат само от някой силен западен, от който вие, разбира се, нищо не усещате, защото стръмните стени го възпират. И я погледнете към яхтата ни отсреща! Не забелязвате ли, че големите платна са заковани? Ще има буря, казвам ви, и то скоро, най-много след половин час. Вече я усещам с носа си.

След тези думи капитанът скочи при Фред и Санфорд последва примера му. Въжето, свързващо двата съда, беше срязано и сега празната вече яхтена лодка бе предоставена на нейната съдба. Капитанът и Санфорд, двамата исполини, налегнаха веслата, които почти се огъваха под натиска на техните мишци и йолата, управлявана от Фред, се стрелна към скалите.

Беше много рисковано начинание да се прекара през рифа лодката, която следствие тежкия фрахт имаше доста дълбоко газене. Ако се обърнеше, в следващия миг неизброимите милиони щяха да лежат на морското дъно. Ето защо тримата мъже никак не се чувстваха добре, когато наближиха мястото, през което бяха преминали едва преди час.

Рискованото дело се удаде по-гладко, отколкото можеха да се надяват — вероятно само поради настъпилото силно вълнение — признак за приближаващата буря. Веднага с преодоляването на прибоя започна и най-лошата работа — борбата с надигналите се вълни. Тук тежкия товар за щастие се оказа не неблагоприятна страна, а предимство, тъй като действаше като баласт и значително повишаваше съпротивителната сила на йолата.

Когато се бяха отдалечили достатъчно от острова и на запад се откри свободна гледка, действително се оказа, че опасенията на

капитана не са били безпочвени. Цялата западна част на небето бе заета от една черна стена, чиято периферия се преместваше от минута на минута по-нашироко и се разпростираше с опасна бързина на север и юг. Двата гребци даваха най-доброто от себе си и от лицата им се стичаше пот на едри капки. В замяна на това обаче и видимо приближаваха към яхтата, при което действително бяха подпомагани и от духащият откъм кърмата вятър. Екипажът стоеше на палубата, неспособен да облекчи с никакви мерки работата на приближаващите. Дори и да не ги грозеше опасността да налетят на скрити рифове, поради силния вятър пак не би било възможно да кръстосват и приближат лодката.

Най-сетне, след едно почти нечовешко напрежение, йолата пристана до бордовата стълбичка. Капитанът пръв се изкачи чевръсто на борда и хвърли един изучаващ поглед на палубата. Със задоволство констатира, че по време на отсъствието му командата не бе стояла безделно. По заповед на Каравей бяха свалени гелант-мачтите и рейте и всичко подвижно бе възможно най-здраво закрепено или свалено през люка долу в трюма.

— Ха така, момчета — похвали той. — Прилежно сте си свършили работата. А сега качвайте съда и внимавайте от товара нищо да не се изгуби. Не бива ни един-едничък пакет да падне във водата. Ясно?

Заповедта му беше изпълнена с удивителна бързина. Скоро лодката увисна на девита^[3] и петима мъже получиха нареждане да образуват верига, за да пренесат с помощта на Голвиц и Санфорд товара в каютата. Останалата част от командата бе потънала до гуша в работа по извършване необходимите приготовления за бурята. Всеки къс ветрило бе обран и само горе на фокмачтата остана едно щормово платно, за да подпомага доколкото е възможно кормилото, също към ръчките на щурвала бяха вързани въжета за случай, че само човешката сила бъдеше недостатъчна за овладяване подетото от вълните кормило. Накрая всеки водещ към трюма люк или отвор беше плътно затворен, за да не може водата да намери достъп.

Още докато се вземаха тези мерки, капитанът беше наредил да обърнат и яхтата се отдалечи от мястото, където беше дрейфала. И крайно време беше — цялото небе се бе обгърнало в черно покривало и вълните сега притежаваха един наситено тъмен, заплашителен цвят.

— Кораб ахой! — прозвуча внезапно вик от щурборда.

— Къде?

— Югозапад на юг.

— По какъв курс плава?

— Североизток.

— Аха! — рече капитанът на двамата приятели, които стояха в негова близост. — Това ще е съдът, стоварил тоя фамозен Натер и малаеца му на сушата. Какво друго платно иначе ще ти кръстосва точно сега в тази ширина? Мога даже да си помисля какво възнамерява: ще иска да доведе острова между себе си и оркана. Но ние не можем сега да се грижим за това, защото си имаме достатъчно работа със самите нас. От предпазливост обаче ще е по-добре да обърнем два-три румба на юг, та да не би в тъмнилката да се сблъскаме.

Шуберт даде съответната заповед и... ето че бурята беше тук. Тя наемете палубата и хората трябваше много здраво да се държат, за да не бъдат отнесени. Яхтата полетя пред нея под малкото си платно — ту високо нагоре, ту дълбоко долу в падините на вълните. Стана толкова тъмно, че човек бе в състояние да вижда едва на пет крачки далечина и бе време за двамата приятели да навестят каютата. На палубата те с нищо не можеха да бъдат полезни; щяха най-много да се подхвърлят на опасността да бъдат смити от вълните.

Следващите часове им се сториха с продължителността на седмици и месеци. За някакъв разговор изобщо не можеше да се мисли, всяка дума се задушаваше в яростта на стихията, разбиваща се в тънките стени. Корабът пращеше по всички фуги. Гръмотевиците тряскаха и тътнеха непрестанно, а светкавиците като че си бяха дали дума да изпълняват истинско свети Витово хоро около кораба.

След три или четири часа бученето малко поотслабна и капитанът слезе да нагледа двамата. Той беше мокър до кости, но същевременно много весел. На техните напрегнати въпроси как стоят нещата, даде за отговор:

— Направо отлично! Получихме няколко връхлитащи вълни, но и това беше всичко. Изглежда, бяхме засегнати само периферно от оркана, иначе работата сигурно щеше да е по-лоша. Вярно, трябваше да внимавам да не бъда отнесен прекалено далеч на юг към кокосовите острови. Там гъмжи от опасни рифове. Сега вятърът отново се обърна

и духа от югозапад. Опасността отмина и аз ви съветвам, мешърс, да си легнете по ухо и да опитате дали ще можете да заспите при тая дандания!

След тези думи той си тръгна. Двамата приятели се вслушаха в съвета му и се хвърлиха на койките. Умората и напрежението през последния ден предявиха правата си и скоро те въпреки беснеенето и бушуването потънаха в дълбока дрямка.

Когато се пробудиха отново, помислиха, че са почивали едва час, но денят беше настъпил и когато отидоха на палубата, видяха над себе си едно безоблачно утринно небе и наоколо един почти успокоен океан. На дека бяха отстранени всички следи от бурята и цареше чудесен порядък. Капитанът дойде при тях и им пожела добро утро.

— Ураганът е благополучно преодолян — обясни той — и ние вече отново се намираме по верния курс към нашия остров. До един час, мисля, ще му видите лицето. Идете междувременно под тентата и накарайте да ви донесат закуска! Аз ще ви съобщя, когато му дойде времето.

Скоро двамата приятели седяха пред чаша димяща мока. Предметът на разговора беше естествено съкровището и онова, което бяха преживели вчера във вътрешността на острова. Часът, обещан от капитана, премина като в полет, а той никакъв не се мяркаше. Един по-нататъшен четвърт час изтече, ала той нито дойде, нито прати някой да им каже че островът вече се намира във видимост. Накрая те станаха и тръгнаха по палубата да потърсят капитана.

Той стоеше с тръбата в ръка до релинга и се държеше странно. Погледна през далекогледа, свали го и поклати замислено глава; погледна отново през него, свали го пак и разтърка очи, сякаш зрителната им способност беше отслабнала; погледна за трети път през него, свали го за трети път и избърса с крайчеца на куртката лещата, като да се бе замъглила. Но и това не доведе до целта, защото тропна няколко пъти нетърпеливи с крак по палубата и поклащането — на глава, търкането — на очи и почистването — на лещите започна отново. Накрая загуби търпение и се обърна, за да потърси кормчията. Тогава забеляза фон Голвиц и Санфорд, които стояха близо до него и удивено наблюдаваха поведението му.

— Суграшица да го поразят! — изруга той. — Това никога не ми се е случвало.

— Кое, капитане? — попита Фред.

— Вече от един час стоя все на това петно и си изгледах очите по нашия остров, ама и една прашинка не ми се вясна пред стъклото.

— Може би по време на бурята сме били отнесени твърде далеч на юг.

— Така си помислих и аз изпървом, но пресметнах точно скоростта ни и не открих грешка.

— Или компасът се е повредил и показва погрешно.

— В това тъкмо исках да се убедя. Да отидем при кормчията!

Когато съвместно с Каравей проведеха опит над стрелката, оказа се, че компасът си е в ред. Работата ставаше все по-загадъчна и не оставаше нищо друго, освен да се определят координатите с помощта на секстанта. Капитанът нареди да донесат инструмента от каютата и измерването беше проведено, то даде $92^{\circ} 14'$ дължина и $9^{\circ} 41'$ ширина. Когато бяха отчетени тези числа, мъжете се спогледаха напълно слисани.

— Буря да отнесе Марса и Брама! Акълът не ми го побира. Дължината съвпада точно и също ширината приблизително. $9^{\circ} 37'$ е посочил брат ви в дневника и аз още вчера забелязах, че се е заблудил с някаква си дреболия. Островът фактически лежи на $39'$. А ние понастоящем се намираме на $41'$, следователно само две ъглови минути по на юг. И все пак от острова не се вижда и следа, макар че би трябвало да се намира точно пред нас, в непосредствена близост. Какво ще кажете за тая работа?

Двамата приятели не казаха изобщо нищо, а се спогледаха безпомощно. Всеки се боеше да даде гласност на чудовищната мисъл, възникнала светкавично в мозъка им.

— Заемете се още веднъж с измерването! — помоли Фред с пресипнал глас. — Може би... все пак... се заблуждаваме!

Но и второто изчисление не показва друг резултат. И сега мисълта вече не можеше да се отхвърли; тя се натрапваше с една изключваща всяко съмнение сигурност.

Бил беше първият, който не можа да се сдържи повече.

— Зemetресение! — изригна той. — Някое земетресение е помело острова.

— Буря да отнесе Марса и Брама! — изгълча капитанът. — Естествено е било земетресение! Отдавна вече го подозирах.

— Земетресение! — прошепна Фред, който беше станал блед като мъртвец. — О, Хуго, Хуго! Твоето предчувствие не те е излъгало.

— Ама и ние пък точно с един ден по-късно ли трябваше да дойдем! — проплака Санфорд.

— Да, един ден! — изруга капитанът. — Дяволът сякаш си е напъхал гагата в играта! Ако можехме да го предвидим, нищо нямаше да ни попречи да наемем най-бързия ветроход.

— Не ругайте, капитане, и не си отправяйте безполезни упреци! — рече Фред сериозно, който вече ре бе съвзел. — Ние сторихме всичко, което можехме да сторим. Влязохме ли макар и в едно-единствено пристанище, та да сме изгубили с това време? Не, ние плавахме без престой, ден и нощ и не можехме да пристигнем нито ден по-рано. Всичко е трябвало да стане именно така.

— Но съкровището! Многого, много милиони! — изплака Бил, който не можеше така лесно като Фред да се успокои.

— А, съкровището! — възрази Фред кажи-речи пренебрежително. — То не е било предназначено за нас. Повярвай ми, Бил, аз имам онова, което трябваше да получа, а именно една трета и фамилията Голвиц стана чрез нея толкова богата, че няколко милиона в повече или по-малко не са от значение.

— Няколко милиона! Какво ти хрумна! Кажи по-добре много, много милиони!

— Я зарежи това, Бил! В този миг мен съкровището ме интересува по-малко отколкото Раббадах.

— Раббадах? Как тъй?

— Аз исках да взема костите ѝ с нас към Зюдерланд и да ги положа до страната на моя брат във фамилната гробница на Голвиц. Сега моето намерение е осуетено и Раббадах лежи на дъното на океана.

Фред промълви тези думи с такава печал в гласа, че Бил съвсем се покърти. С една мекота, каквато не бе привична иначе за него, той отговори:

— Фред, не си го слагай на сърце! Аз четох дневника на твоя брат и знам, че Раббадах е починала от носталгия. Кой знае дали щеше да е нейно желание тялото ѝ да намери последен покой толкова далеч от родното място. Тя е била едно дете на слънчева Индия и е било съдено гробът ѝ да бъде във водите на нейната родина!...

Едно по-нататъшно пребиваване в близост до изчезналия остров нямаше смисъл и яхтата насочи своя курс на север; Кота Раджа беше нейната следваща цел.

За Натер и неговия спътник повече не бе споменато. Те бяха намерили своето наказание. Във всеки случай крайт им е бил бърз и безболезнен.

Наетият от Натер бриг остана безследно изчезнал. Вероятно се е разбил в бурята на брега на острова и заедно с него е станал жертва на земетресението...

[1] Goddam! (англ.) — По дяволите! (Б. пр.) ↑

[2] бойс (англ. boys) — момчета (Б. пр.) ↑

[3] девит (англ. davit) — висилка на спасителна лодка (Б. пр.) ↑

6. В ЗАМЪКА ХЕЛБИГСДОРФ

Беше ранно утро. Макар да нямаше още пет часът, във Фюрстенберг все пак се забелязваше вече оживена шетня. Последните гуляйджии се кандилкаха с бледи лица към къщи, а млекарките и зарзаватчийките от село вече се бяха заели с обслужването на своите ежедневни клиенти. Тук и там се отваряше някоя пътна врата, от която бодро пристъпваше слугинче, тук и там можеше да се види някой занаятчия, поел пътя си към работното място.

В странноприемницата на бившата вдовица и картофопродавачка Барбара Зайденмюлер също цареше голямо оживление. Поне се чуваха чифт налъми да тракат здравата по коридора, а после един застрашителен бас извика:

— Парпара!

Отговор не последва.

— Скъпа Парпара!

Остана тихо.

— Любима моя Парпара!!!

И сега нищо не се чу.

— Гръм и мълния! Парпара, гълъпице моя!!!

Комай никаква Барбара вече не съществуваше.

— Ее, мътните го взели, Парпара, стара поспаланке, ама идваш ли пък, или не идваш, допра ми женичке?

Когато и този зов остана напразен, на почтения съдържател и майстор-ковач Томас Шуберт му прикипя.

— Кръстове, арапи, шикове, гранати, град и суграшица да го поразят макар, та това ред и дисциплина ли е в тая къща! Ама чакай, аз ей сегичка на ще ти изпарапаня марша, гиди дърта поспалана ти!

Той сне двата налъма от нозете и започна да тремоли по стълбищните стъпала щурмови марш. Едва сега се отвори кухненската врата и кой застана там с прелестно боне на главата и заканително опрени пълни ръце на хълбоците? Жива-живеничката фрау Барбара, която трябваше от своя законен любим да бъде „изпарапанена“ от леглото.

— Каква пък е тая работа, Томас, хе?

При тези думи съдържателят се обърна уплашено и изтърва в силно изумление двата налъма. Той възкликна:

— Ама, моя допра Парпара, аз мислех, още лежиш горе в кревата! Тъкмо се канех да ти парापая да слезеш!

— И защо пък си толкоз чевръст?

— Нали знаеш, че утре ще идва Герд... исках да кажа хер флотският лейтенант и ето как днес станах малко по-ранко. Исих да поправа резето на градинската врата...

— Че защо пък толкоз рано заранта?

— Е-е, Парпара, не разпираш ли, че на хер флотския лейтенант пи могло да му хрумне и да мине през градината вместо през входа? И ето как резето тряпва да си е наред. Какво инак ще си помисли за мен младият хер?

Тук вече добрата Барбара не можа да се сдържи и избухна в гръмък смях:

— И тъй, понеже утре Герд щял да дойде, тоя мъж станал днес още по нощите, за да забие един пирон в градинската врата. И после му дига с барабан от сън, докато аз вече от цял час съм на крака!

— Ама защо? Какво пък си правила?

— Набърках на прасето.

Сега бе ред на съдържателя да зяпне уста.

— Е-е, Парпара, ама това вече надминава всяка граница! Станала ми ти тая Парпара Шуперт в още няма и четири часа, та да пърка на прасето?

— Е, помислих си, нека още малко позатлъстее, ако решим да го заколим по случай идването на Герд!

— Парпара, ти си хем издъно права. Когато тоя Герд, или поточно нашият флотски лейтенант, дойде утре, ние тряпва да мопилизираме всичко, за да му покажем, че ни е...

Той спря по средата. Очите му бяха вперени в двора, зина уста с физиономия, изразяваща най-голяма изненада.

— Парпара, той е тук!

— Герд! — извика тя.

— Герд! — провикна се сега и съпругът.

— Хер лейтенант! — поправи се тя веднага.

— Хер лейтенант! — поправи се също Шуберт.

Той стоеше въвн на двора, сияещ от младост, а красивата униформа бе съвсем подходяща за подчертаване формите на неговото здрава тяло.

— Чичо! Лельо!

С този вик се завтече към тях и склучи и двамата едновременно в обятията си.

— Добре дошъл, хер...

— Дрън-дрън, та пляс, я остави титуловането, скъпа лельо! Аз се казвам Герд, разбираш ли?

— Добре, както искаш... Та значи добре дошъл, скъпи Герд! Аз си мислех, че ще дойдеш чак утре.

— Така писах, защото исках да ви изненадам. Удаде ли ми се?

— Напълно! — потвърди ковачът. — Ама, момче, какъв хупавичък и гиздавичък си станал за времето, през което не сме се виждали!

— Да — пригласи Барбара, — просто да те ухапе човек.

— Тогава ме ухапи, мила лельо! — Той я обгърна отново и залепи една целувка върху устните й.

— Но — попита тя — как пристигна толкоз рано?

— Пътувах с нощния влак.

— И през градината...?

— Направо през стобора! — засмя се той.

— Нямах ли право, а, Парпара? — извика ковачът с важна физиономия.

— Да — отговори тя усмихнато, — от сърце ти се радвам. Но колко дълго ще оставим нашия Герд да стърчи в коридора?

Барбара разтвори шумно вратата на стаята и побърза после към кухнята, за се отдаде на първите задължения на гостоприемството.

— Къде са калфите? — поинтересува се Герд.

— Още спят, защото вчера трябваше да рапотят до късно вечерта.

— Всички ли са още при теб?

— Всички.

— Приказливецът Казимир, от когото за цял ден не можеш да чуеш друга дума освен „Така стои работата!“?

— Да.

— Фриц с неговите щури номера, но който сега сигурно също малко е поулегнал?

— Също.

— И Хайнрих, дето може така красиво да лъже?

— Да, лъже той, та се къса, това е вярно. Ама си е сигурно все пак, че като рисуващ Дявола по стената, той непременно пристига.

Врата а именно се бе отворила и тримата споменати се появиха на прага.

— Какво, хер флотският лейтенант? — провикна се Хайнрих. — Възможно ли е? Добро утро и добре дошъл! Това се казва изненада! Ние мислехме, че ще дойдете едвам утре.

Той подаде ръка на Герд.

— Така стои работата! — обади се Казимир и на свой ред подаде ръка.

Фред също пласира своя поздрав, после Хайнрих попита с предприемчива физиономия:

— Хер лейтенант, вярно ли, че сега си имате работа и с оръдия?

— Разбира се!

— Чудесно! Артилерията не е ли най-доброто оръжие?

— Може би.

— Не само може би, а съвсем сигурно! Вярно, има голяма разлика между морската и полската артилерия.

— Каква?

— Е, та работата е съвсем проста: морската артилерия се употребява на кораб, а полската — на суша. Това е лесно за схващане.

Герд се засмя.

— Виж ти, колко си бил умен!

— Нали? Но това беше само встъплението, защото сега идва заключението, че полската артилерия стреля много по-сигурно от морската.

— С това не бих могъл изцяло да се съглася.

— Не? Корабът се клатушка, кой може там да ти стреля сигурно? На сушата това е нещо друго. Там от пет хиляди крачки обстрелваш някому лулата от устата.

— Охо!

— Охо? Веднъж на едно полево занятие изскочи един заек. Тогава хауптманът дотърча бързо при мен и попита:

„Хайнрих, считаш ли се способен да го улучиш?“ „Всякогаж, хер хауптман!“ „Ще спечелиш двајсет гроша, но кожата трябва да остане цяла.“ „Слушам, хер хауптман!“ Прицелих се, дръпнах спусъка и гюлето му отнесе двата предни крака, така че вече нямаше как да избяга. Хауптманът нареди да го донесат и доубият, а аз си получих моите двајсет гроша. Такова нещо възможно ли е в морето, хер лейтенант?

— Не вярвам — разсмя се този.

— Не? — намеси се тук Фриц, някогашният чирак. — Защо не? Аз мога да докажа противното. Пътувахме от Америка през Великия океан за Австралия. И ето че внезапно пред нас изскочи една стара зайкиня. Понеже корабът плаваше бавно, аз взех топа под лявата мишница, а гюлето в дясната ръка и хукнах подир добичето, Зареждайки в бяг, гръмнах и прострелях двата десни крака на животното. То беше действително зайкиня и когато да ѝ дам милостивия удар за съкращаване на мъките, ми рече:

„Фриц, проводи един поздрав от мен на Хайнрих; аз съм вдовицата на заека, който той навремето застреля!“ Казимир кимна замислено.

— Така стои работата! — съгласи се той. Всички се разсмяха, а Хайнрих подскочи гневно.

— Глупаво момче!

С тези изпълнени с чувство думи той напусна арената на своето поражение.

Скоро след това се появи фрау Барбара със сутрешното кафе, при което взаимно си размениха новостите. Когато първото любопитство бе достатъчно задоволено, Герд си постави една тайнствена физиономия.

— Чичо, трябва да ти кажа, че аз всъщност нямам намерение да остана тук.

— Тъй ли, че тогава защо дойде?

— За да ви взема. Вие трябва да дойдете с мен при моя приеман баща в Хелбигсдорф.

— Ние? Значи не само аз, ами и моята Парпара? Ама за какво пък, драги племеннико?

— Да-а, това сега и аз самият не знам. Трябва да ви кажа, именно, че отпускът ми е доста необикновен. Моят приеман баща го е

издействал, както ми пише, ала не ми съобщава причината. И същевременно ми нарежда да отскоча до вас и да ви подбера, понеже се опасявал, че на една писмена покана бихте могли да изклинчите. Та започвайте значи веднага да стягате багажа! Следобед заминаваме.

— Хола! Това не става така пързешката, аз трябва първом да опсъдя нещата с моята женичка.

— Тук няма хич нищо за обсъждане. Майорът иска да ви види и вие чисто и просто трябва да се подчините. Ясно?

— Тъй вярно, хер лейтенант! По дяволите! Запелязвам, че заповядването вече отлично си го научил. Ти какво ще речеш, моя любима Парпара?

— Е, ами ти какво ще речеш, скъпи мъжо?

— Ние не пива да оскърпим хер майора, като отплъснем поканата му.

— Не, не бива, скъпи Томас! Значи ще пътуваме.

— Да, ще пътуваме, паста! Ти чу, драги племеннико, какво реши семейният съвет. Трябва да има нещо важно, че хер майорът да ни вика при сепе си. Парпара, стягай похчата! Следопед пътуваме!...

Беше в Хелбигсдорф. От деня, в който бяха задържани избягалите затворници, беше изминал един период от десет години.

Майорът седеше в своята стая и работеше. Косата му беше посивяла, а фигурата му се бе попрегърбила. Но както винаги по-рано, така и днес бе обгърнат от гъсти облаци дим, които бълваше от своята дълга лула.

В един момент отвън прозвучаха бързи стъпки и вратата се отвори. На нея се появи една дама в сини одеяния. Тя носеше на ръката си малко котенце. Дългата й мършава фигура се бе привела като тази на майора, а косата й се беше вече прошарила.

— Добро утро, Емил! — поздрави.

Той отвърна на поздрава и я покани с едно движение на ръката да се настани.

— Но, моля, скъпи братко...! Твоята лула... тая димилка и пушилка... пфуй!

— Хм-м, за мен това е най-добрият примес към въздуха.

— Аз се задушавам в него!

— Ако той беше вреден за теб, отдавна да си се събрала с твоите деди, скъпа ми Фрея. Който ме навестява в моята стая, трябва да

проявява и склонност за приспособяване към тази приятна атмосфера.

Тогава отвън отново се зачуха стъпки, вратата за втори път се отвори и пак влезе една дама. Тя беше дребна и суха, облечена в зелено и носеше едно морско свинче.

— Добро утро, братко! — поздрави.

— Добро утро, скъпа Ванка! — отвърна той.

— Олеле! Моя малка Лили, ние тук направо ще се издушим! Тоя димилник... тая миризма...!

— На мен си ми е съвсем приятно! — изръмжа майорът.

— Ама моята сладка Лили не може да го понесе! Моля те, скъпи братко, отвори поне прозорците!

— Един вече е отворен. Повече няма да е добре, защото ти с твоето кекаво здраве ще се простудиш.

По време на този разговор се появи Цила, третата сестра, със своята катеричка. Една пурпурночервена рокля обгръщаше окръглените ѝ телесни форми.

— Добро утро! — изпуктя.

— Добро утро, сестро! Седни!

Тя се намести, и то с такава тежест, че столът изскърца по всичките си сглобки.

— Ох, тоя ужасен задух!

— За това е виновна тлъстината! — рече той с лека усмивка.

— Тлъстината? О, Емил, ето че пак те е споходил отвратителният ти час!

— Лъжеш се, аз по-скоро бих казал, че се намирам във великолепно настроение.

— Но тлъстината... тлъстината...! Кой може само да изрече една такава некрасива дума! Тлъста може да нарече човек свинята и подобните там чудовища, ама на мен тая дума...! Моля те! Между впрочем моята пълнота съвсем не е така шокираща и аз констатирам, че от известно време значително съм отслабнала. Ама пък въздухът в твоята стая е непоносим.

— Аз го намирам, напротив, много поносим.

— Да. На теб с твоето мечешко здраве той май хич не ти вреди. Ама ние, ние трите от нежния пол, ние се задушаваме! Погледни само моята добра Мими!

— Катеричката ти? Тя си се чувства съвсем добре!

— Съвсем добре? Емил, ти си наистина един варварин! Нима не виждаш как учестено диша моята Мими!

— Моята Лили също! — извика Ванка.

— И моята Биби също така! — прибави Фрея.

— Деца, не ме ядосвайте! Ако моят тютюн не се нрави на животните ви, не ги носете! Не мога заради тези създания да се откажа от лулата си. Сега моля да ми обясните причината за утринната ви визита.

— Причината? О-о, тя е много уважително — взе думата Фрея.
— Ние идваме да се оплачем!

— Да се оплачете? — учуди се майорът. — От кого?

— От Кунц! — отвърна Фрея много решително.

— От едноокия лицемер — извика Ванка възбудено.

— От предателя и бунтаря! — изпуфтя Цила. Майорът се ухили.

— Моят стар Кунц — лицемер, предател и бунтар? Това е май прекалено силно казано! Впрочем не му е времето, струва ми се, да бъде споменаван в случая неговият недъг. Той си изгуби окото в служба на родината и до моята страна. Какво всъщност е извършил, та сте се събрали тук, за да се оплачете вкупом от него?

— Той ни измени — рече Цила.

— Предаде! — даде воля на гнева си Ванка.

— Опетни! — допълни Фрея.

— По какъв начин?

— Пред хер фон Уле.

— А-а, новият съсед?

— Да, който е толкова любезен, особено с мен.

— И толкова нежен, особено с мен.

— И толкова мил и почтителен, особено с мен.

— Тогава тоя хер фон Уле комай трябва да е истински феникс.

— И той си е такъв. Аз го попитах дали ще се задомява...

— И аз го питах.

— Аз също.

Майорът издуха един гъст облак дим и рече после видимо развеселен:

— Мога да си представя, че новият съсед много скоро е отговорил на този важен въпрос. Какво каза той?

— Ще се задомява! — изрече Фрея сияещо. Другите две го потвърдиха и Ванка поясни:

— Той, изглежда, предпочита нежните, приятни форми. Фрея направи отблъскващо движение и възрази категорично:

— Хер фон Уле е мъж с характер. Една импозантна фигура навярно ще му е по-предпочитана.

Цила поклати глава.

— И двете мнения са погрешни — заяви. — Той още завчера ми каза, че една дама е пленителна само ако нейните форми притежават една приятна пълнота. И тук той е прав! Но не това имаме да обсъждаме тук!

— Тогава говорете! — повели майорът. — Какво ви е сторил Кунц?

— Той току-що ни оскърби. Всички ние го чухме.

— Къде?

— В градината. Пред хер фон Уле. Този ще ти направи едно посещение. Поради ранния час е отишъл най-напред в парка.

— Той не е сам — допълни Ванка. — С него има един хер, когото ние не познаваме, макар лицето му да носи познати черти.

— Цивилен или военен?

— Цивилен, но има военна стойка. Определено е офицер!

— Вие говорихте с двамата?

— Не, но ги... ние ги...

— Подслушахте? — попита майорът.

— Само малко и не с преднамереност пък. Те седяха на една пейка, а ние стояхме отзад в храсталака.

— За какво си говореха?

— За разни безразлични неща. Тогава към тях се запъти Кунц, който беше полял цветята. Господата го спяха и непознатият подпита за теб и за нас.

— И тогава Кунц ви очерни? Какво каза той?

— Нарече ни с едно име, което не мога да повторя.

— Съжалявам. В такъв случай хич не е трябвало да ме безпокоите!

— Ама нали трябваше да ти кажем, за да го накажеш!

— Ако се налага да го накажа, то непременно трябва да чуя думата, която е изрекъл.

— Е, добре! Непознатият попита именно дали сестрите на хер майора са млади и тогава тоя Кунц ни нарече... стари моми!

— Ужасно! — разгневи се майорът с комичен тон.

— Да, ужасно! — рече Синята.

— Отвратително! — изтъкна Зелената.

— Чудовищно! — обади се като ехо Червената. — Ти трябва да го накажеш!

— Дявола ще накажа аз! — изхили се майорът. — Той е казал истината и ето как е невъзможно да го накажа. Впрочем много ме учудва, дето настоявате да спомена пред него тая работа, понеже ако ще трябва да го кастря, то нали ще се наложи и да кажа, че сте подслушвали двамата господа, а при това положение страшно бихте се изложили.

В този момент на вратата се почука и влезе този, за когото тъкмо бе ставало дума — слугата Кунц. За него годините като че бяха отминали без следа, гласът му си имаше прежната сила, когато доложи:

— Хер фон Уле и един непознат.

— Господи Исусе! — извика Фрея. — Та те са вече тук! Ние трябва незабавно да си вървим! Хайде, сестри!

Те изчезнаха. Майорът погледна слугата изпитателно.

— Ти изговори думата „непознат“ с едно странно акцентиране. Имаше ли то някакъв особен смисъл?

— Имаше! Разбрано?

— Какъв?

— Хер фон Уле не ми каза името на другия. Но аз много добре го познавам. Той е Лудия граф. Разбрано?

— Гръм и мълния, това действително е удивително! Какво ли всъщност иска от мен? Кажи, че очаквам господата!

Кунц напусна стаята и двамата веднага влязоха. Единият беше възрастен мъж, в когото благородникът-земевладелец си личеше от пръв поглед, другият беше надхвърлил четиридесетте и имаше аристократичен, но морен външен вид. Цветът на лицето и остротата на чертите издаваха, че е живял по-бързо, отколкото можеше това да се съчетае със здравето.

Майорът го посрещна с поклон. Онзи отвърна бегло и запита:

— Познавате ли ме, хер майор?

— Имам честта, хер графе!

— В такъв случай не е нужно да карам да ме представят. Разрешете да седнем! Хер фон Уле ми е приятел. Пътят ми минаваше край неговото имение и аз се отбих. Тогава чух, че сте си в Хелбигсдорф, и реших да ви навестя, хер майор.

— Оценявам честта, хер графе.

— Значи толкова повече ще побързате да ми представите домашните си. Бих се радвал да мога да ги поздравя.

— Позволете, хер графе, да дам необходимите разпореждания!

Той позвъни и Кунц се яви.

— Моля всички дами да дойдат в салона!

— Хубаво. Има ли иначе хер майорът други заповеди?

— Съобщи на сестрите ми, че имам гости.

Кунц тръгна. Вън срещна една млада дама, която стоеше в намерение да влезе при майора. Беше Магда, неговата дъщеря. Приятелката от детските игри на Герд се бе превърнала в девойка с необикновена красота.

— Папа сам ли е? — попита тя слугата.

— Не.

— Кой е при него?

— Хер фон Уле и един чужденец. Разбрано?

— Чужденец? Ти познаваш ли го?

— Много добре. Това е Лудия граф. Разбрано?

— Ах! — удиви се тя. — Какво търси той тук в Хелбигсдорф?

— Хм-м! Аз бях в градината и ги видях да идват. Веднага познах графа и пристъпих зад един храст, за да ги пропусна да минат. Тогава дочух какво ги води насам. Сетне минах уж случайно край господата и чух графът тъкмо да пита дали наистина сте толкова очарователна млада дама.

„Много очарователна!“ — отговори съседът. „Има ли някаква любовна връзка?“ — продължи да подпитва графът.

„Не ми се вярва“ — осведоми другият.

— Как? Така ли се одързостиха да говорят за мен тези господа? По-нататък!

— Те вече ме бяха отминали, но аз все пак ясно чух какво още каза тоя граф.

— Какво?

— Той рече: „Толкова по-добре! Ние тук навярно си имаме работа с една малка невинност, хер фон Уле, и аз съм убеден, че ще постигна целта си. Мисля да поостана тук няколко дни и чудесно да се позабавлявам.“ Така се изрази Лудия граф.

— Благодаря ти, Кунц! Ще ни бъдат ли те гости?

— Да. Аз трябва да съобщя това на вашите лели и същевременно да приканя всички дами в салона.

— Аз ще дойда.

Тя се обърна, а Кунц се запъти към кухнята, където се намираха трите сестри на майора.

— Какво иска той? — заинтересува се Фрея, когато влезе.

— Нося ви една заповед от хер майора.

— На нас? Заповед? Той навярно не е с всичкия си!

— Хер Хелбиг е майор, а каквото един майор каже, то всякога е заповед. Разбрано? Та значи той ви заповядва веднага да се явите в салона.

— Защо?

— Иска да ви представи на непознатия хер.

— Кой е непознатият хер?

— Един висш офицер, който пътува из страната, за да си търси жена — отговори Кунц със злонамерено ухилване.

— Откъде го знаеш?

— Той самият ми го каза. Същевременно пита за фройлайнс и по-точно за възрастта на дамите.

— Ох! Ти какво му отговори?

— Аз казах: Фрея е на сто, Ванка на двеста, а Цила на триста години. Разбрано?

— Безсрамник...

Тя вдигна ръка, ала той беше вече във и тръшна вратата след себе си.

— Чувал ли е някой някога такова нещо? — разгневи се Синята.
— Това е нагло!... Но елате, да отидем в салона?

Те тъкмо се гласяха да напуснат кухнята, когато вратата повторно се отвори. Кунц подаде глава.

— Забравих още нещо: Двамата господа ще се хранят тук.

— Олеле, каква работа! Кунц, мили Кунц! Кой е офицерът? Как гласи името му?

- Той е един омагьосан принц!
- Баламосвай се с когото си щеш, но не с нас, всезнайко такъв!
- Сърдечно благодаря! По-късно отново съм на разположение.

Разбрано?

Той тръгна, а трите дами зашумоляха наперено към салона, където Магда вече седеше до един прозорец.

- Добро утро, сърчице!
- Добро утро, детенце!
- Добро утро, миличкото ми!

С този тригласен поздрав Магда беше взета в средата им и разцелувана. Виждаше се, че момичето е любимка на всяка от тези капризни дами.

— Ти също ли чакаш непознатия офицер? — подпита Фрея.

— Да чакам? Не, скъпа лельо. Папа е пожелал да бъда в салона и ето как аз дойдох.

— Знаеш ли какво възнамерява онзи?

— Не.

— Да се жени иска!

— Ах! И за кого пък, скъпа лельо?

— Това още не е определено. Може би за леля Цила.

— Или за леля Ванка! — извика Ванка.

— Или за всички ви! — разсмя се Магда. — Кой ви каза, че иска да се жени?

— Кунц.

— Тъй ли? А каза ли ви също кой е този непознат?

— Не.

— Тогава чуйте: това е Лудия граф фон Хоенег!

— Лудия...

В силната си изненада Цила понечи да изкрещи високо думата, ала тя й секна в устата, защото вратата се отвори и влезе майорът с двамата гости. Графът беше представен на дамите и всячески се постара да направи приятно впечатление на Магда, но това, види се, много трудно му се удаваше...

По същото време едно открито пътническо купе трополеше към Хелбигсдорф. В него седяха три персони. Един висок, сух, но необикновено крепко сложен мъж, една много пълна, червенобузеста жена и един млад мъж, който караше конете. Той носеше добре

отиваща му униформа на флотски лейтенант и един орден на гърдите удостоверяваше, че въпреки младостта си е имал вече възможност да се отличи.

— Люпопитен съм все пак дали майорът ще си е вкъщи! — рече дългучът.

— Там ще си е, скъпи чичо — отговори лейтенантът.

— И що ли за намерение има, викайки мен и моята Парпара. Е, скоро ще видим каква причина лежи в основата на тая покана.

— Онова там ли е Хелбигсдорф? — попита сега жената.

— Да, Парпара, това е Хелпигсдорф — отвърна придворният ковач. — Опаче ние няма да пътуваме горе до имението, защото майорът е писал на Герд да ни стовари в гостилницата. Там тряпвало да чакаме, докато дойдели да ни вземат.

Те пристигнаха в селото и слязоха пред странноприемницата. Конете бяха подслонени. Майстор-ковачът влезе с жена си в общия салон, а Герд се отправи по пътя към замъка.

Той машинално напусна обичайната посока. Закрачи направо през ливадите и навлезе в парка, чрез който градината на замъка преминаваше в гората. Не беше вървял дълго сред дърветата, когато долови гласове. Бяха три женски и един мъжки. Той позна и четирите — принадлежаха на новия съсед и лелите. Герд не можеше да търпи тоя хер фон Уле и поради това избягваше да се среща с него. Свърна към малкия павилион, в който Магда обичаше да седи. Колко щастливи часове беше прекарал той там до нея!

Когато достигна полянката, от която се виждаше къщичката, забеляза, че Магда се намира тъкмо там. По същото време обаче от другата страна приближаваше някакъв мъж. Веднага щом го съгледа, тя се надигна, за да се отдалечи. Нейното бързо движение приличаше на бягство. Ето защо Герд отстъпи от покрайнините на младата горичка, за да разбере, скрит зад ствола на един дъб, причината, която караше момичето да избегне една среща с мъжа.

Онзи удвои крачки и настигна Магда тъкмо до мястото, където Герд преди туй бе стоял. Лейтенантът направи от изненада неволно движение. Той познаваше това лице, беше вече го виждал и незаличимо врязал в паметта си.

— Вие бягате от мен, майн фройлайн? — попита пришелецът, като улови Магда за ръката.

Тя я издърпа.

— Бягам? — усмихна се момичето гордо. — Какво ви дава основание за това предположение?

— Бързите крачки, с които понечихте да се отдалечите при моето приближаване.

— Знаете, че човек бяга само пред някой враг!

— Я гледай! Като ваш враг ли искате да ме окачествите?

— Така е.

— В такъв случай действително трябва да съм се подвел, защото надали има човек, чието сърце да изпитва така пламенно желанието да стане ваш приятел, както моето.

— Благодаря. Имам си вече достатъчно приятели.

— Човек никога не може да има прекалено много приятели.

— Напротив, майн хер, защото ако техният брой стане твърде значителен, може да се случи така, че те да му се явяват като досада.

— Ах, фройлайн, това е повече от откровено, това е... провинение спрямо куртоазията.

— Я стига! Останете си със здраве!

Тя поиска да се отвърне от него, ала оня я задържа здраво за ръката.

— Стой, току-тъй няма да ми се изплъзнете!

— Графе! Пуснете ръката ми!

Тези думи бяха заплашително изговорени и малката ѝ десница гневно се сви, докато той държеше здраво обгърнатата нейната левица.

— Да пусна тази ръчица? — ухили се. — Вие сте най-красивото, най-прекрасното същество, което някога съм срещал, и когато имам сега този ангел до себе си, драговошно да се прокудя от неговата близост? Това е прекалено голямо изискване.

— Умолявам ви за втори път да освободите ръката ми!

— Аз я държа здраво.

— Добре тогава! Като не искате другояче!

Тя замахна светкавично с десницата и го удари толкова силно в лицето, че оня отстъпи назад и изгърва ръката ѝ. В следващия миг обаче отново пристъпи към нея и обгърна талията ѝ.

— Ах, ти, малко, сладко дяволче, ще ми заплатиш за това!

Момичето поиска да се отскубне от него, ала не му достигна сила. Онзи вече приближаваше устни за целувка, когато получи един

удар по главата, под който залитна към земята.

— Герд! — извика девойката, протягайки ръце към спасителя. — Ти ли си?

— Аз съм, Магда. Стоях зад този дъб и чух всичко.

Графът се беше вдигнал. Той пламтеше от срам и ярост.

— Негоднико, какво си позволяваш! — изкряска, треперейки.

— Хер, виждате, че съм офицер!

— Аз също!

— Не го различавам нито по облеклото, нито по обноските ви. Вашето поведение е на мерзавец.

— Момченце, ще те размажа!

Поиска да улови лейтенанта, ала той му избягна.

— Графе, внимавайте! Един моряк посяга различно от един сухоземен паяк.

— Аз искам удовлетворение!

— Но не от мен? Аз се бия само с мъже на честта!

— И това ли още! Ето ти, на!

Той замахна, ала Герд вече го беше приклецил. Издигна го и така го запрати към земята, че оня остана да лежи там.

— Ела, Магда, той си го получи достатъчно!

Тя погледна със светнали очи приятното, спокойно лице на младия мъж.

— Къде е папа? — попита той в движение.

— Сигурно в неговата си стая. В последно време той писа много писма и изглежда има многобройни тайни.

— Ти знаеше ли, че той ме очаква?

— Знаех го. Затова и още сутринта бях излязла с коня.

— Благодаря ти! Неспокойствието ли те изкара навън?

— Да, макар да знаех, че можеш да дойдеш едва след часове.

— Очевидно имам доста нетърпелива сестричка! Хер фон Уле е с лелите в градината, а?

— Ти си го срещнал? Той доведе графа в Хелбигсдорф.

— Какво дири този човек тук?

— Питай Кунц, той ще ти каже!

— Защо не можеш ти да ми го съобщиш?

— Защото се отнася до самата мен.

Той спря шокиран и се вторачи в нея.

— До самата теб? А, да не би... не, та това е невъзможно!

Тя пламна до тила.

— Герд, не зная какво си мислиш.

— Мисля... Магда, ти да не... напускаш?

— Не, опазил Бог! Ама питай Кунц! Можеш да бъдеш спокоен!

Пребледнялото му лице сега отново възвърна цвета си.

— Значи е било само едно грубо посегателство! Ах, нека само посмее още веднъж! Тогава пък и по-здраво ще ступам тоя хубостник!

Бяха достигнали замъка. Той отведе Магда до нейната стая и отиде, после да навести майора. В коридора стоеше Кунц.

— Младият господар! — извика този зарадван и се завтече към него. — Добре дошъл в Хелбигсдорф, хер Герд! Ама май хич никой не ви е видял да идвате?

— Минах през парка.

— Аха! Забелязахте ли гостите?

— Да. Хер фон Уле и Лудия граф. Кунц, защо всъщност тоя се е домъкнал в Хелбигсдорф?

Кунц осведоми лейтенанта какво бе дочул с подслушване. Герд му разправи свадата си с графа и после запита:

— Майорът в стаята си ли е?

— Да.

Герд влезе. Майорът го посрещна като син.

— Я, ама ти си тук, Герд! Бъди ми добре дошъл!

Той му подаде ръка и го притисна към себе си.

— Помолих за отпуск, понеже ти ми писа, че трябвало да дойда — рече Герд.

— Колко дълго можеш да останеш?

— Получих разрешение за неопределен срок.

— Това е добре, защото ще се нуждаеш от по-дълго време.

— За какво?

— Днес очаквам още едно посещение, което ще ти бъде много приятно.

— От кого? Неколцина познати. Ще бъде изненада.

— Спада ли към посетителите и онзи, който току-що беше в градината?

— Не. Пристигането на графа беше изненада и за мен.

— Как така е дошъл към Хелбигсдорф?

— Навестил е хер фон Уле и се появи тук с него.

— Значи Лудия граф е твой гост?

— Да.

— А аз го оскърбих!

— Ти? По какъв начин?

Герд разказа. Майорът сбърчи чело.

— Ти си действал малко попресилено, ала все пак с право — рече. — Този човек не бива да се осмелява да задява Магда, като разчита на своя ранг! Днешното му държане е такова, че повече не мога да му позволя достъп. Аз ще му дам един урок, който ще е също така суров като твоя.

Той позвъни и слугата се яви.

— Кунц, графът е в парка. Иди да го потърсиш и му кажи, че аз вече не мога да го приема!

Старият прислужник се ухили с цялото си лице:

— Ще бъде предадено, хер майор, и сигурно нищо няма да бъде забравено! Разбрано?

Той тръгна. В градината срещна графа при трите сестри. Заговори го без предисловие.

— Чуйте!

— Какво-о? — запита графът, удивен от този неуважителен начин на изразяване, употребен спрямо него.

— Майн хер, майор Хелбиг нареди да ви кажа, че можете да си обирате крушите. Разбрано?

— Човече, ти се одързостяваш да говориш с този тон на един... на мен? Аз веднага ще се оплача на майора.

— Говорете малко по-вежливо, инак ще бъдете изритан! Хер майорът заповяда да не ви давам повече достъп и ако въпреки всичко се веснете в чакалнята, хубавичко ще ви покажа вратата. Разбрано?

— Кунц! — извика Синята.

— Човече! — изкряка Пурпурната.

— Простако! — заохка Зелената.

— Простак ли съм аз, задето буквално изпълнявам нареждането на хер майора, след като този мъж е нападнал и задявал фройлайн Магда като някой подлец?

— Магда задявал? В качеството си на наш гост? Пфуй! — викна Циля.

Трите сестри се видяха жегнати в най-благородната си страна — любовта към Магда.

— Пфуй! — извика и Ванка.

— Пфуй! — заключи Фрея и трите се извърнаха, зарязвайки графа, за да побързат след отдалечаващия се слуга.

— Как ѝ е доявявал оня? — попита Синята.

— Искал нещо да ѝ даде.

— Какво?

— Нещо, което вие и трите навярно още не сте получавали — една целувка!

— Възмутително! — извика Дългата.

— Ужасно! — разпали се Червената.

— Отвратително! — изплака Зелената, като плесна ръце. — И удало ли му се е пък?

— Не.

— Тя се е бранила?

— Здравата! Нашият Герд взел страната ѝ.

— Герд? Че той изобщо не е тук!

— Хер лейтенантът преди малко пристигна и сега се намира при хер майора.

— Вярно ли? — възкликна Фрея зарадвана. — Тогава трябва веднага да го поздравим. Елате!...

Известно време след това едно купе се насочи в тръс от срещуположната страна право към замъка. Когато влезе в двора, от него слязоха четирима мъже — исполинът Бил Санфорд, Фридрих фон Голвиц, капитан Шуберт и кормчията Каравей. Един от ратаите притича.

— Хер майорът вкъщи ли е? — попита Фред.

— Да.

— Къде може да съобщи човек за себе си?

— Чакалнята се намира на първия етаж.

— Разпрегнете конете! Ние оставаме тук.

Четиримата пришълци пристъпиха в замъка и влязоха При Кунц.

— Хер майорът приема ли? — осведоми се Голвиц.

— Ще попитам. — Тогава очите му се спряха на Балдуин Шуберт. — А-а, бащата на нашия Герд! Бъдете най-сърдечно добре

дошъл! Сигурно пак сте получил отпуск, а? Това ще зарадва майора. Но какви имена да му кажа за тези господа?

— Кажете му просто, че те са очакваните!

Кунц влезе в стаята на майора.

— Хер майор, отвън е капитан Шуберт с трима непознати господа. Те не назоваха имена. Трябва да доложа, бе били очакваните. Разбрано?

— Ах! Пусни ги да влязат!

Четиримата мъже се появиха. Капитанът се упъти към Хелбиг и му разтърси по моряшки маниер здравата ръката. После представи придружителите си. Когато приветствията отминаха, майорът покани гостите да се настанят. Сега той се обърна към фон Голвиц:

— Вие идвате значи, както ми писа Шуберт, по работата на вашия брат. Какво установихте?

— Нещо определено?

— Не, но намерихме следата му.

— Наистина ли?

— Да. В Съединените щати срещнахме неговия слуга и онова, което узнахме от него, ни кара да предполагаме, че Теодор, ако изобщо е още жив, трябва да се търси не в Америка, а в родината.

— В такъв случай излиза, че брат ви въобще не е напускал Европа?

— Да.

— Забележително! Къде всъщност са го видели последно?

— В Химелщайн.

— В крепостта Химелщайн, която принадлежи на Лудия граф?

— Да. Познавате ли собственика?

— И още как! Той ми е от по-рано познат и освен това само преди един час беше при мен.

— Ще бъде ли натрапчиво, ако попитам какво намерение го е довело насам?

— О, моля! Причината, поради която той всъщност беше тук, аз самият не знам. Той ми бе представен от един мой съсед.

— И вече не е тук?

— Не. Преди един час аз му посочих вратата.

— Посочил сте му вратата? Значи ви е оскърбил?

— Да. Държал се е непристойно спрямо моята дъщеря... — Майорът се прекъсна и замисли за миг. После рече, като една дяволита усмивка плъзна по чертите му: — Но тук има един, който може да ви даде най-добро разяснение по тази работа.

Той позвъни и заповяда на влезлия Кунц:

— Помоли хер лейтенанта да дойде!

След няколко минути Герд прекрачи прага. Майорът си придаде тържествена физиономия:

— Хер лейтенант, бих желал да ви представя тези господа.

Чертите на Герд изразиха удивление, когато бе заговорен така официално от своя приеман баща.

— Барон Фридрих фон Голвиц, неговият приятел Бил Санфорд, почетният боцман Каравей и...

Майорът не можа да доведе представянето докрай, защото Герд се обърна изненадано към Каравей и го запита:

— Как? Вие се казвате Каравей и сте почетен боцман? Смя ли да запитам на кой кораб?

Майорът се ухили доволно. Той знаеше какво ще последва.

— Защо не? — отговори Каравей. — На „Тигър“. Вие познавате ли ме?

— Често съм чувал да споменават името ви и бих желал да ми дадете сведения за един мъж. Кормчията на „Тигър“ се казва Балдуин Шуберт, нали?

— Да.

— Вие сте му приятел?

— Да.

— Къде е „Тигър“ сега?

— На каботажно плаване.

— И кормчията се намира на борда?

— Не.

— Не? Къде е?

— Стои тук.

— Вие...! Вие сте това? Ти... ти...!

Той разтвори ръце и поиска да се втурне към изненадания Шуберт, ала спря наред път и се обърна към майора:

— Сега зная за какво ми беше издействай отпускът. Аз трябваше най-сетне, най-сетне да видя татко.

— Да — кимна Хелбиг, комуто се бе появила влага в очите — доста дълго се наложи да чакаш тази радост. Шуберт, този млад мъж е вашият син. Ама не стойте така като истукан, де, а го вземете най-сетне в обятията си! Напред, марш!

— Герд!

Само тази едничка дума промълви кормчията. Буквално беше го обладала парализа. Неподвижен, с широко отворени очи се бе вторачил в младия мъж, който стоеше със силно зачервени страни и блеснал поглед пред него.

— Татко, аз наистина съм твой син! Повярвай!

— Ти... вие... А-а! О-о! — Вцепенението го напусна и той се втурна към Герд, който обви ръце около него и го целуна по устата. — Буря да отнесе Марса и Брама! Ти ли си това? Ти ли си действително? Та аз почти не мога да повярвам, че имам такъв син — толкова изблизан и чист като някой брониран кръстосвач.

Когато сърцата бяха донейде удовлетворени, Шуберт, при когото възвърналият се говор се залови най-напред за служебното, попита:

— Отпуск ли имаш?

— Да, и то за неопределено време.

— О-о, аз ще говоря с комодора да каже на херцога, че трябва да бъдеш с мен на „Тигър“.

— Стори го, татко! Да бъда при теб е цяло щастие, а да служа на „Тигър“ — най-голямата чест за един моряк. Но стой, ти поздрави ли вече майка?

— Не, нямах време. Тя нали е добре и здрава, милата бригантина?

— Да. Почакай само за миг, аз веднага ще я доведа.

Той се завтече навън към кухнята, където се намираше фрау Хартман.

— Майко, познай бързо кой е тук!

— Как мога да знам?

— Татко! Хем си представи, майорът е знаел, че ще дойде, и ми е измолил отпуск, за да видя най-сетне, най-сетне своя баща. О, каква радост! Майко, хайде по-скоро, татко те чака. Аз междувременно ще изтичам набързо долу до селото. Чичо и леля също трябва да дойдат.

Докато силно зарадваната фрау Хартман свали кухненската престилка и се отправи към стаята на майора, Герд беше вече на път към селото, за да доведе чичо Томас и леля Барбара.

Когато след известно време трите сестри на майора отвориха вратата към работната стая на своя брат, ги блъсна такъв гъст тютюнев дим, че първата им реакция бе да ударят на бяг. Но от непоносимата мъгла достигнаха до ухото им толкова лудешко весели гласове, че те спряха като заковани.

— Ужасно! Тоя пушилник! Като в някоя камина! — простена Дебелата.

— Нетърпимо! О, тези мъже! — изпышка Дългата.

— Какво става тук? Ние трябва да го знаем! — изпуфтя Късата.

Женското любопитство победи обонятелните им нерви и с едно истинско презрение към смъртта те се втурнаха в задимената неизследваност, където щастливи хора седяха един до друг уловили ръцете си...

7. ЕДИН ГРАФСКИ ПОДПАЛВАЧ

По същото време двама мъже крачеха странично от замъка навътре в гората по водещия към съседното имение път. Бяха графът и хер фон Уле, който не знаеше нищо за събитията в парка, защото по това време се бе отбил в библиотеката на Хелбиг. Графът държеше погледа си сведен. Той, изглежда, размишляваше над нещо и то не можеше да е нищо приятно, защото челото му бе покрито с мрачни бръчки, а ръката посягаше в къси паузи към върховете на мустаците му. Накрая се обърна към Уле:

— Познавате ли Хелбигсдорф?

— Да.

— А добре ли сте запознат със семейното положение на майора?

— Мисля.

— Майорът няма ли син?

— Не.

— Но в градината ме срещна един флотски лейтенант, който говореше с дъщерята на майора на „ти“.

— Това е неговият храненик.

— Хм-м! Храненик! Навярно първоначално му е бил роднина?

— В това отношение се носят различни слухове. Говори се дори че бил незаконородено дете, и то от някакъв моряк.

— Невъзможно! Храненикът на един майор извънбрачен син на някакъв си там моряк!

— Работата все пак е за вярване, понеже майката на този млад човек е икономката на майора.

— Типът има черти, които ми се струват донейде познати. Имам чувството, като че някъде вече съм го срещал. Откъде произхожда жената?

— Майорът се запознал с нея, както се говори, във Фалум.

— Фалум? Хм-м! По дяволите! Как се казва жената?

— Хората я наричат фрау Хартман.

— Хартман? А как се казва синът ѝ?

— Герд.

Графът щракна пръсти.

— Сега се сетих! Аха! Ти ли си това, момчето ми? Аз ще те...

Той беше прекъснат. Отстрани на горския коларски път, по който бяха поели, седеше един мъж. При приближаването им той се надигна и потегна към тях старата си шапка. Беше просяк. Хер фон Уле бръкна в джоба и му даде една монета, ала графът го изгледа със строга физиономия.

— Кой си ти?

— Един беден лодкар.

— Лодкар? А се скитосваш из планините?

— Искам да отида в Зюдерланд.

Мъжът имаше креещия вид на умиращ от глад. Вероятно бе боледувал или изстрадал по някакъв друг начин.

— Откъде идваш?

— Там долу от морето.

— Значи можеше все пак да тръгнеш по море за Зюдерланд?

— Никой не ме взе.

— Защо?

— Не бях платежоспособен.

— Та в качеството си на лодкар не можеше ли да работиш?

— Бях твърде слаб за тая цел. Аз дълго време боледувах.

— Нямах ли приятели, роднини?

— Тъкмо затова съм тръгнал, да ги посетя. Те живеят тук в Хелбигсдорф.

— Кой са?

— Икономката на майора...

— Тя роднина ли ти е?

— Да, тя е моя жена.

— Я гледай! — възкликна графът. — Ти откъде си?

— От Фалум.

— Как се казваш?

— Хартман.

— Съвпада! Хер фон Уле, моля да ме извините! Аз ще дойда по-късно, защото имам да поговоря още едно-друго с този мъж.

Уле тръгна, а графът се обърна отново към Хартман.

— Знаеш ли защо не можеш да останеш и защо не се е намерил никой, който да пожелае да те вземе на кораба си?

— Защото съм твърде слаб.
— Не, а защото идваш от дранголника.
— Хер!
— Не отричай! Но бъди спокоен! Аз не ти отправям упреци.
Отгатнах ли?
— Да. — отговори мъжът колебливо.
— Мислиш ли, че майорът или жена ти ще те подпомогнат?
— Смя да се надявам. Тя трябва да ме приеме или да ме последва към Зюдерланд. В Норланд аз няма да намеря препитание.
— Познаваш ли ме?
— Не.
— Но навремето ние във Фалум сме се виждали.
— Възможно е. Там много курортисти се разхождаха с моята лодка.
— Аз съм плавал не само с теб, но и със сина ти.
— Той ми беше само заварен син.
— Да, синът на някакъв моряк. Аз даже се сблъсках с него.
— А-ха! — възкликна Хартман, ставайки внимателен.
— И за това трябваше да се явя пред съда...
— Вие сте...!
— И бях показан въпреки общественото си положение, което всъщност би трябвало да ме закриля срещу подобно отнасяне.
— Хер, сега и аз знам кой сте!
— Тихо! Нека не назоваваме тук имена! Но аз бих желал да ти помогна. В Хелбигсдорф ти навярно няма да намериш това, което търсиш.
— Вероятно.
— Аз може би съм в състояние да се погрижа за теб.
— Хер, де да е вярно това!
— То е вярно. Аз ще те придружа сега донякъде и ще те чакам пред Хелбигсдорф. Ти ще се върнеш при мен и ще ми кажеш какъв резултат е дало посещението ти. После ще видим какво може да се направи. Съгласен ли си?
— На драго сърце.
— Но за мен няма да споменаваш нито дума!
— Няма и една сричка да кажа.
Те се насочиха към селото. Когато съгледаха замъка, графът спря.

— Това е Хелбигсдорф. Сега продължи сам! Аз ще те чакам тук.

— Аз при всеки случай ще се върна, господарю.

— Ако не ме завариш тук, то е необходимо само да свирнеш. Та нали може да се наложи да се скрия.

Хартман продължи нататък. При входа на замъка се натъкна на един слуга.

— Това ли е замъкът Хелбигсдорф? — попита.

— Да — отвърна онзи. — Каква работа имаш ти в замъка?

— За това няма какво да питаш!

И мина покрай слисания слуга в двора на замъка. Там веднага се запъти към входа и понеже тук никой не се мерна, се изкачи по стълбите. Горے Кунц тъкмо излезе от стаята на майора.

— Какво искаш?

— Искам да говоря с икономката.

— С фрау Хартман? Какво ще дириш при нея?

— Това засяга само мен и нея.

— Той бил и грубиян. Измитай се!

— Кой се разправя тук? — извика един строг глас. Когато двамата се огледаха, майорът стоеше при тях.

— Този мъж прави спектакъл, хер майор! — отговори Кунц.

— Какво иска?

— Търся икономката, хер майор — отвърна Хартман. — Искам да говоря с нея! Аз съм нейният мъж.

— Тогава ти си лодкарят Хартман от Фалум?

— Да.

— Навярно си освободен?

— Аз съм свободен.

— Да дойде! Аз самият ще го заведа при неговата жена.

Той тръгна пред към кухнята. Там редом с икономката се намираха и трите сестри.

— Фрау Хартман, — каза майорът — днес е ден на изненадите. Този мъж иска да говори с вас.

— Кой е той?

Тя се обърна към пришелеца и пребледня.

— Познаваш ли ме? — попита онзи.

— Хартман! — извика тя, дълбоко изплашена. — Ти идваш от...
от...

— От панделата! — довърши той подигравателно.

— И идваш при мен? — продължи икономката.

— При теб, защото знам, че ти не би дошла при мен. Нямах ли поздрав, място за твой мъж?

— Не. Никога! — отказа тя.

— Да, вярвам. Докато аз мизерствах и бедствах, докато гладувах и гниех в затвора, ти си се наслаждавала на живота и напълно си ме забравила. Аз съм твой мъж и ти си длъжна да ми се подчиняваш. Щом като тук нямаш място за мен, то ще напуснеш този дом и ще тръгнеш с мен.

— Та той създава изцяло впечатление, че тя ще тръгне с него — рече Кунц, влязъл от любопитство.

— Нека го е грижа него за Дявола!

— О-о! Той е груб и затова може и аз да стана такъв. Разбрано? Майорът се обърна към икономката си:

— Фрау Хартман, искате ли да заживеете отново съвместно с този мъж?

— Никога! — отвърна тя.

— Той чу това! — каза Хелбиг на Хартман.

— Да, чух го. Но на нея все ще й дойде по-добър ум.

— Тук се лъжеш! Тя остава при мен, а аз ще се погрижа скоро да се разтрогне бракът ви.

— Аз няма да й дам развод!

— Ще бъдеш принуден да я освободиш. Но за теб ще е по-добре да го сториш доброволно. Ако проявиш такава готовност, то аз може би ще реша да направя нещо за обезпечаването ти.

— Аз не се нуждая от никого и най-малкото от вас!

— Тъй! Ами тогава можеш да си вървиш!

— Никой няма право да ме отпраща, докато тук се намира жена ми.

— Ти чу, че тя не иска нищо да знае за теб. Сега се разкарай!

— А децата ми? Те къде са?

— Те са добре настанени и обезпечени. Ти по-рано нехаеше за тях, а и сега навярно копнежът ти по тях не е извънмерно голям.

— Аз обаче искам да ги видя. Имам право на това!

— Те не са тук.

— В такъв случай ще ми бъдат предадени.

— По този въпрос ще реши съдът. Сега стига толкоз!

— Аз си искам жената! — извика оня вироглаво.

— Кунц!

— Изведи този мъж през вратата!

— Слушам, хер майор! Хайде, хубостнико! Разбрано?

Той улови Хартман за ръката и когато онзи понечи да се съпротивява, сграбчи го за тялото и го изблъска през вратата. Кунц беше як, а лодкарят не бе силен. Та ето как полетя надолу по стълбите и се търколи в двора и стоящият там слуга го пое и изхвърли през портата...

В гората Хартман се срещна с графа.

— Вече се връщаш? — попита този.

— Да. Стана бързо. Първо не искаха да ме пуснат да вляза, а после не можеха достатъчно експедитивно да се отърват от мен.

— Какво каза жена ти?

— Че хич не желае да знае за мен.

— С кого говори още?

— С майора. Той просто нареди да ме изхвърлят.

— Ама че необичайна любезност!

— Нито даже децата си можах да видя.

— Също и заварения си син?

— Не. Той тука ли е?

— Да. Той е флотски лейтенант.

— Какво! флотски лейтенант! Този човек, дето ме натика в пандиза? Дяволите да го вземат, как ми се ще да му натрия носа!

— Само на него? — запита графът дебнещо.

— На него, на майора... на всичкия народ там.

— Това ти би могъл.

— Как?

— Хм! За такива работи трудно може да се говори.

— Господарю, аз съм мълчалив.

— Искаш ли да постъпиш на служба при мен? Само че аз очаквам най-голяма вярност и дискретност. В замяна ще ти плащам добре и ще съумявам да си затварям очите пред разни неща.

— Като какъв трябва да постъпя при вас?

— Просто като мой заместник.

— Невъзможно!

— Но все пак! Аз съм познавач на хората и знам, че мога да те ползвам. При мен ти няма да се претоварваш, защото от обичайните работи аз ще те щадя. Ще изпълняваш само поръчения, за които никой нищо не бива да знае. Искаш ли?

— Да, господарю. Вие ще намерите в мен мъж, който ще ви е предан до смърт и ще върши всичко, което поискате от него.

— Дори ако то е нещо... нещо... незаконно?

— Дори и тогава!

— Аз искам преди всичко да те поставя на изпитание дали ще си годен.

— Сторете го! Аз ще издържа проверката.

— Тогава случай! Искане ми се да погодя един малък номер на майора. Бих желал да сторя именно нещо, което да предизвика едно порядъчно вълнение и суматоха в Хелбигсдорф.

— Само това? Никакви щети?

— Нейсе, също щети. Но как?

— Човек би трябвало да му изтрови конюшнията.

— Ха!

— Или да подпали замъка.

— Това би било вече нещо друго.

— Аз ли трябва да го свърша, господарю?

— Да.

— Тази нощ?

— Да. Но това е опасно!

— Съвсем не.

— О-о! В замъка живеят много хора. Ако те спипат на местопрестъплението, лошо ти се пише.

— Няма да ме спипат. Можете да разчитате на това.

— Ама аз не желая хем пък някое малко огънче, разбираш ли? Трябва да изгори целият замък ведно с всички съседни постройки, а това прави работата не само опасна, но и трудна.

— Как тъй?

— Човек би трябвало да подкладе огъня на различни места.

— Така и ще стане.

— Как обаче се каниш да намериш благоприятна възможност?

— Много лесно, господарю. Подпалвам първо в селото една или две къщи.

— Всички дяволи, виждам, че ти действително имаш глава, от каквата се нуждая.

— Загори ли в селото, то всички обитатели на замъка, поне мъжката част, ще хукнат надолу да помагат в спасяването и после тук играта е лесна.

— Значи се споразумяхме и ти вече стоиш в моя служба. Но тук ми хрумва, че същевременно бих могъл да постигна и една друга цел!

— Говорете, господарю!

— Хелбиг е страшно привързан към дъщеря си.

— Трябва да изгори и тя с другото?

— Не, не трябва да изгори! Но... човек би могъл да си поиграе малко на разбойнически рицар, знаеш как е било в Средновековието. Би могъл да я поразходи на кон.

— Искате да речете, че можем да я отвлечем, та старият здравата да се шубелдиса?

— Готов ли си и в това отношение да помогнеш?

— Веднага!

— Е, добре! Аз имам с мен каретата си и един кочияш, който ми е верен и предан. Значи сме трима. Издебваме някой подходящ миг да заловим момичето и го отнасяме в гората, после казвам на хер фон Уле — аз днес именно съм негов гост, че си заминавам, и на минаване през гората я вмъкваме в купето.

— И накъде ще води пътуването?

— Право към границата.

— Отвъд в Зюдерланд?

— Да, към крепостта Химелщайн.

— На границата ще ни спрат и ще искат да претърсят колата.

— Ха! Моята кола със сигурност не.

— Дори и ако пътувате с мъж, който се намира в това състояние? Той посочи несретния си костюм. Графът се ухили.

— Мислиш, че ще те оставя в това облекло? Ти още днес трябва да се снабдиш с друг тоалет. До най-близкия град има два часа. Ако побързаш, до вечерта можеш да се върнеш. Ето ти пари. Купи си каквото ти е необходимо, преди всичко някакво огнестрелно оръжие!

Графът извади кесията си и му връчи известна сума. Хартман попита:

— Къде ще се срещнем?

— Точно тук.

— Кога?

— В единайсет часа вечерта. Аз ще се погрижа каретата ми да стои вече в гората. Така ще е по-добре, отколкото ако отпътувам едва по-късно.

Той тръгна и Хартман също се измъкна тихо...

Вечерта на същия ден Магда бе отскочила до селото да посети една болна. Герд я бе придружил и сега двамата крачеха заедно към замъка. По време на престоя им при болната бе станало късно, ала въпреки това те пое по пешеходната пътека, водеща през парка. Вървяха мълчаливо един до друг. Беше онова красноречиво мълчание, което отдавна на сърцето неговото право, докато устата се бои да предаде с думи чувствата на душата. Неговата ръка неволно бе уловила тази на момичето и то охотно му я бе оставило. В един момент тя долови едно дълбоко въздъхване от устата му и спря.

— За какво мислиш, Герд? — попита.

— За теб и за много неща — отговори той.

— Не можеш ли да ми кажеш едно-друго от многото?

— Та нали всичко това ти вече го знаеш, Магда.

— Не знам какво имаш предвид — каза тя тихо.

— Че аз съм толкова незначителен...

— Незначителен? Ама, Герд, какви ги говориш?

— Истината.

— Незначително ли е на твоята възраст да бъдеш вече флотски лейтенант?

— То е нищо спрямо това, което си ти.

Тя сложи ръка върху неговата и помоли:

— Кажи ми всичко, което те потиска!

— Аз самият още не го зная ясно. Но когато днес видях тоя граф да стои при теб, почувствах, че бих могъл да смажа всеки, който поиска да те докосне като тоя човек.

— Никой няма да се осмели на това.

— И все пак ти един ден ще дадеш позволение някому. Ще срещнеш някого, някого когото...

— Когото...? Продължавай!

— Когото... когото ще обикнеш.

Беше му трудно да изговори тази дума. Тя помълча известно време, после тихо промълви:

— Ти може би... ще ревнуваш, Герд?

— Да — отговори той колебливо, — макар че не бих имал никакво право.

— О-о, мили Герд, може пък и да го имаш.

— Магда! Какво искаш да кажеш с това?

— Не е ли редно един брат да бъде ревнив?

— Да, но не по начина, по който аз имам предвид.

— Как другояче?

— Ти знаеш! — прошепна той.

— И ти не желаеш да е така? — попита тя с тон, който трябваше да е шеговит, ала все пак доловимо трепереше.

— Ох, желая го, желая го и още как! Бих продал небето за това. Ала аз знам, че ти си недосегаема за мен.

Тук от устата ѝ се разля звънък, сребрист смях и тя попита:

— Недосегаема? Не си ли ме достигнал? Не си ли уловил вече ръката ми?

— Да, аз те имам и те държа. Но колко дълго?

— Толкова дълго, колкото поискаш, Герд!

— За постоянно и винаги!

— Да — прозвуча тихо от устата ѝ.

— Значи за цял живот?

— Както ти пожелаеш!

Тогава той сложи ръце около талията ѝ и я притегли интимно към себе си.

— Благодаря ти, мило, сладко същество! За мен само край теб цъфти щастие и благодат. Ти си толкова знатна, а аз толкова нищожен, но щом ме даряваш със самата себе си, то чувствам в мен сила да се бия за твоето притежание с целия свят.

— Това няма да ти се наложи, скъпи Герд, Кой ще поиска да ти оспори притежанието ми?

— Папа!

— Та той нали те обича!

— Но неговата благосклонност няма да е в състояние да разруши препятствията, налагани от произхода.

— Те отдавна принадлежат към миналото.

— Не! Преди да има яснота в моите фамилни отношения, ние не можем да се оженим.

— Тогава ще чакаме, скъпи Герд. Нали?

— Да — засмя се той радостно. — Какво друго ни остава.

Наведе се към нея и я целуна с чувство по червените устни. После закрачиха ръка за ръка към замъка. Там отдавна ги очакваха. Вследствие пристигналите днес гости имаше толкова много за разказване, че вече наближаваше полунощ, когато хората поискаха да се разделят, за да отидат да почиват, тогава се чу долу от двора безредно викане.

— Какво е това? — попита майорът.

— Боже Господи, викат пожар! — изциври Фрея.

От другите две сестри, които също изкрещяха, не можеше вече да се чуе нищо. Фрея бе паднала възник на стола си, Ванка лежеше в десния, а Цила — в левия ъгъл на софата, и трите държаха очите си затворени. Най-сетне Фрея отвори клепачи. Тя чу силно търчене и викове из замъка, нададе втори крясък и склопи отново очи. Сега беше ред на Ванка да се пробуди от безсъзнанието. Тя съгледа едно ярко зарево, изкряска високо и също така се отпусна назад. Това бе най-добрият повод за Цила да надвие за миг своята отпадналост, ала ярката светлина на огъня я хвърли обратно в нейния несвяст.

— Ужасно! — простена Синята.

— Страшно! — изхленчи Зелената.

— Зловещо! — изохка Пурпурната.

Фрея първа прояви мъжественост да пристъпи към прозореца.

— Вижте, тези пламъци! Колко добре, че са само в селото, а не в замъка!

— При кого може да е това?

— Хайде да попитаме!

Те побързаха да слязат долу в двора, през чиято порта тъкмо изтрополя пръскачката. Не бяха останали нито един ратай, нито една ратайкиня. Майорът също се бе завтекъл с всичките си гости към селото; с тях Кунц и дори Магда се беше присъединила, за да даде утеха на нуждаещите се от помощ.

Гореше малката къщичка на един безимотен селянин. От пръв поглед се виждаше, че не може да бъде спасена. Но съседните къщи

бяха застрашени и тъй като хората засега не можеха да разчитат на помощта на жителите от околните селища, то сред тях цареше панически страх и суматоха, която се уталожи едва След като майорът пое командването на спасителните операции и неговият твърд, мъжествен глас можеше да се долови надалеч.

Собственикът на горящата къща притежаваше малко имущество; то скоро бе отнесено на сигурност. Огънят бе оставен да бушува, като бяха взети мерки само да не се подпали някоя друга постройка.

Между замъка и селото растеше край пътя висока липа. До нея стигнаха с бавна гъша походка три фигури. Бяха трите сестри на майора.

— Не мога по-нататък! — проплака Дългата.

— Краката не ме държат вече! — изпъшка Късата.

— Свличам се! — изстена Дебелата.

Те държаха очите си отправени към селото и по тая причина не забелязаха какво ставаше зад тях. Внезапно виковете откъм пожарището Се удвоиха и трите сестри различиха, че народът се втурна от селото насам по пътя за замъка.

— Каква е тая работа! — попита Фрея.

— Те бягат! — отговори Ванка.

— Защо ще бягат? — рече Цила. — Там горе трябва да се е случило нещо. Те отново и отново викат пожар.

Обърнаха се и тутакси се свлякоха от ужас в безсъзнание. Замъкът бе обгърнат от пожар. От стопанските постройки лумнаха също както от главната постройка многобройни пламъци, които за късо време достигнаха огромна височина.

— Това е нагласено! — изскърца зъби майорът, докато тъкмо претичваше в най-бърз бяг покрай липата.

— Първият огън е трябвало само да ни подмами да излезем от замъка! Къде е Магда? — извика Герд, който се придържаше до страната му.

— В селото.

— А сестрите ви?

— Не ги ли видя до липата? Те са на сигурно място. Хайде бързо, та да мога да спася книжата си!

— И животните. От всичко най-напред трябва да се отворят оборите!

Покрай липата се разви безредна тичаница. Никой не обръщаше внимание на другия, а всеки се стремеше колкото се може по-скоро да достигне замъка. Всички жители на селото, които знаеха малките си имоти в безопасност, се бяха стекли насам. Те си пречеха един друг в движението и ето как Магда, намираща се сред най-последните, реши да се насочи вдясно през ливадите.

Недалеч от пътя двама мъже стояха зад един храст. Бяха графът и Хартман.

— Това надмина всички очаквания! — рече Хоенег.

— Но си беше все пак героична работа, защото не можех да си имам представа, че хората са оставили замъка с отворени врати и порти без всяка охрана.

— Много ли ще спасят?

— Не вярвам. Аз подпалих първо задните помещения, понеже така огънят щеше да бъде забелязан чак късно в селото. Сега вече се разгарят постройките отпред. В магазинята открих три балона с петрол, който изсипах в преддверието и го запалих, когато всичко вече се намираще в огън.

— Браво! Така навярно и парите на майора ще отидат по дявола!

Хартман не отговори, но ръката му неволно посегна към вътрешния джоб. Ако беше ден, щеше да може да се залежи, че съдържанието му е доста обемисто.

— Цяло щастие е — продължи графът, — дето огънят осветява пътя така, че можем всеки да различим.

— Знаете ли със сигурност, че момичето се е завтекло към селото?

— Аз я видях.

— Значи сега се връща. Как ще я заловим?

— Тук не, това е сигурно. Но ще я последваме и по време на суматохата там горе навярно ще ни се предостави някой миг, в който да ни се удаде да я похитим.

Потоктът от крещящи хора все още се стичаше край тях. В един момент двамата наблюдатели съгледаха една женска фигура, която се отби от пътя и свърна към тях.

— Кой е това? — попита графът.

— Никаква жена, която иска да стигне по-бързо.

— Тя трябва да мине покрай нас.

— Да отстъпим встрани, господарю! Тя не бива да ни забележи.
— Напротив, много добре ще ни забележи тя! Знаеш ли коя е?
— Аха, сега чертите на лицето ѝ могат да се различат. Да не би пък да е нашата дама?

— Да, така е.

— Ще я сбараме ли?

— Разбира се! Първо я пропускаме, после ти я хващаш, а аз ѝ запушвам устата с една кърпа. Внимавай, тя е тук!

Сега двамата се снишиха зад храста. Магда крачеше насам, без да подозира нищо. Едва беше отминала и бе сграбчена от Хартман и съборена. Викът за помощ, който нададе, заглъхна нечутно в гълчавата покрай пожара. Втори не бе възможен, тъй като графът бе притиснал кърпата си към устата ѝ. Той извади от джоба няколко здрави върви, за да върже пленницата. Хартман му помагаше.

— Не прекалено здраво! — повели Хоенег. — Тя ни е подсигурена, защото е в безсъзнание, а и да не е така, с една жена все ще се оправим.

— Тъй! — рече безукоризненият му помощник. — И тая работа е свършена! Да я нося ли?

— Да. Ела!

Хартман вдигна припадналата и последва господаря си, който закричи напърно през нивите и ливадите към гората. Бяха принудени да направят една широка заобикалка, тъй като пламъците на горящия замък, хвърляха такова зарево над околността, че в окръжност от четвърт час път можеше да се забележи всеки човек...

Зад замъка, откъм срещуположната на селото страна, гората се простираше първо по равно, ала сетне изкачваше склона на стръмно спускащата се тук планинска верига, от чийто хребет шосето водеше в множество разтегнати извивки към долината. За пешеходеца бе възможно да достигне билото по една изрътена пътека, която скосяваше всеки един от тези завои и също както шосето бе обрасла от двете страни с гъст храсталак.

От другата страна на прохода се придвижваше бавно към хребета едно открито купе, теглено от два уморени коня. Освен кочияша то носеше само един-единствен пътник, който се бе облегал назад на седалката си, увит в широка пътна пелерина, и очевидно спеше. Само понякога, когато колелата се натъкваха на някой камък и купето

получаваше следствие на това рязък тласък, пасажерът надигаше глава, за да я отпусне отново след къс поглед наоколо. По едно време возилото спря и пътникът подскочи.

— Какво има? — попита той.

— Ние сме горе.

— Хер, позволете на конете да си вземат малко сулука! Пътят по нагорнището беше ужасен.

— От мен да мине! Аз и тъй и тъй идвам прекалено късно, за да е необходимо да будувам. Ти навярно си от тукашните места?

— Да, хер, от Щайнвайлер.

— То се намира, ако си спомням правилно, немного далеч от Хелбигсдорф?

— Така е, само на половин час след него. Точно в посоката, където се забелязва онова сияние над дърветата.

Гората и по билото се състоеше от гъсто израсли, яки дървета, така че човек не бе в състояние да погледне към долината. Следствие на това пожарът от тази страна не можеше да се види, ала над дървесните върхари се забелязваше един несигурен светлик, също сякаш утрото започваше да мъждее. Пътникът проучи небето.

— Хм-м! Ние идваме от изток, а е едва малко след полунощ. Там долу трябва да има някакъв огън.

— Почти така изглежда, хер. Виждате ли малкия облак, който се издига там над дърветата?

— Да. Той изглежда черен, но в долния край пламти като злато. Нещо гори. Къде ли ще е това?

— Сиянието на един огън обикновено заблуждава през нощта, но ако отидем до първата извивка на шосето, ще можем напълно да обгърнем с поглед долината. Да продължа ли?

— Естествено и то бързо.

Колата затрополя в тръс по равното било и скоро достигна мястото, от което шосето започваше да се спуска. Тук кочияшът неволно спря, посочи с камшика надолу и извика изплашено:

— Хер, виждате ли?

— Да. Два огъня — един малък и един голям. Небеса, това е замъкът Хелбигсдорф, а малкият огън гори в селището. Карай нататък! Бързо, в галоп!

— Шосето е стръмно и опасно, а конете ми са изморени до смърт.

— Е, добре, тогава аз ще сляза и ще продължа пеша. Познавам тук наблизно един път, който скосява завоите. Ти си пътувай бавно към замъка, там пак ще се срещнем.

Той отметна наметалото и слезе. Непознатият, една високо израсла фигура, трябва да бе много добре запознат с местността, защото без нито миг да се замисли, се върна бързешком на късо разстояние по шосето. След няколко бързи крачки достигна излаза на споменатия вече пряк път и пое по него. Пътеката не беше широка, но откритата линия, която образуваше в гората, се притегляше право към горящия отсреща на височината замък и пламъците осветяваха почти всяка стъпка ширина, така че спускането ставаше много бързо. Долу, където пешеходният път излизаше за последен път на шосето, мъжът спря. Пред него стоеше едно закрито купе, а кочияшът бе застанал в очаквателна поза до отворената вратичка. Това му се стори странно.

— Добър вечер! — поздрави.

— Добър вечер! — отвърна на поздрава мъжът навъсено.

— Кому принадлежи тая кола?

— Моя е.

— Твоя? Кого чакаш?

— Това никому не влиза в работата.

— Недодяланик! Знаеш ли, че ми се струваш подозрителен?

— Ти на мен също.

Непознатият се ухили.

— Човече, ти ми харесваш. Ето ти един спомен.

След един бърз поглед в купето, който го убеди, че е празно, той замахна и зашлеви на вежливия кочияш една оглушителна плесница. Беше се вече доста отдалечил, преди да е могъл шамаросаният да помисли за ответ на неочаквания дар.

Пътят продължаваше в змиевидни извивки към селото. Тайнственият странник пое по правия път през храстите към замъка и беше вече изминал половината разстояние, когато внезапно отскочи настрани. Едва не се бе сблъскал с един мъж, който изскочи с бързина между два храста. Следваше го един друг, мъкнеш някакъв товар на ръце.

— Стой! — повели той на злокобните фигури.

Тогава обаче предният се обърна, изтръгна товара от ръцете на втория и извика със заповеден глас:

— Оправи се с него!

След тези думи изчезна между храстите. Другият пристъпи непосредствено до непознатия.

— Кой сте вие?

— Я стига!... какво носеше онзи мъж?

— Измитай се, човече, и ни остави на мира!

Той поиска да последва спътника си, ала така наруганият го задържа здраво.

— Поспри, драги приятелю! Там нещо гори, а тук вие се прокрадвате през гората с някакъв предмет. Ти ще направиш с мен един излет до замъка!

— А ти ще се пръждосаш по дяволите!

— С удоволствие. Но без теб при Дявола няма да се явя. Напред!

— Смешно! Разкарай се от пътя, обеснико!

Той улови непознатия и поиска да го запрати на земята, ала явно бе подценил физическата му сила, защото в същия миг самият лежеше на земята, а противникът му коленичеше върху него.

— Ама ти си бил страшен Голиат, бе! — захили се този. — Ела насам да ти вържа малко ръцете и в замъка да те поогледам поотблизичко!

Той извади една носна кърпа, за да я използва за връзване, при което трябваше да освободи едната ръка на Хартман. Оня посегна светкавично към джоба, измъкна рязко един пищов и натисна спусъка.

Неговият противник едва има време, колкото да извие глава настрани; куршумът прелетя непосредствено край нея.

— А-а, и хапеш, змия! Дай тук играчката! — Той посегна към оръжието, за да го изтръгне от ръката му.

— Умри, куче! — изрева Хартман яростно.

Направи едно бързо, припряно движение, удаде му се да запъне второто петле. Но когато вече докосваше спусъка, непознатият извъртя пищова надолу и изстрелът се разнесе.

— А-ах! — изпъшка Хартман. — Самия себе си улучих!

— Хак ти е, хубостнико!

Говорителят почувства, че съпротивата на ранения замря; лесно му се удаде да свърже ръцете му.

— Сега идваш с мен! — повели.
— Не мога! — гласеше стенещият отговор.
— Напред, изправи се!
— Не става. Улучен съм в окото.

Гласът му прозвуча като в угасване и крайниците се отпуснаха вяло на земята.

— Ти си изгубен, човече. Кажете кой си и какво те води насам!

Запитаният заскимтя:

— Оставете ме да лежа! Аз умирам.

— Да те оставя да лежиш? Та апачинът ти да може да те отнесе?
Изключено!

Той го вдигна като някое дете и го метна на рамо. Хартман не се съпротиви. Непознатият го понесе с бързи крачки през храстите към откритото поле, откъдето имаше възможност да обгърне с поглед пожара в цялата му ужасяваща големина. Побърза нататък.

Първата група, която съгледа, бяха Каравей и Балдуин Шуберт. Той положи ранения пред нозете им и се обърна към някогашния циганин.

— Кажете ми, добри приятелю... — сам се прекъсна, понеже очите му се бяха сирели върху осветените от огъня черти на циганина.
— Каравей! Ти тук! Каква изненада!

Каравей също беше разпознал странника.

— Катомбо... исках да кажа, Нурван паша... ние, граф Хоенег... ти... вие... Възможно ли е?

Той разпери ръце и понечи да се втурне към него, ала в следващия миг ги отпусна смутено, сецайки се за разликата в общественото положение. На пришелица не убягна неговото колебание и той каза сърдечно:

— Каравей, не бъди глупак! Аз за теб не съм граф Вилхелм Хоенег, а все още Катомбо, твой приятел и брат. Ела в обятията ми!

След като се бяха поздравили задушевно, при което и добродушият Шуберт получи едно топло ръкостискане, Катомбо попита:

— Какво те води по тези места? Сигурно си навестил сестра си Лилга?

— Не, на път съм по една друга работа. Само че това е дълга история, която сега не мога да ти разкажа. Но ме учудва теб да срещна

тук.

— Работата е лесно обяснима. По нареждане на херцог Макс разреших една дипломатическа задача в Зюдерланд и по обратния път реших да огледам местностите, които навремето, когато още не бях Нурван паша и граф Хоенег — знаеш вече, Каравей, толкова често скитосвах. Искях да използвам случая да посетя и майор Хелбиг. Това е всичко.

— Пристигнал си в много нещастен момент.

— Дълго време ли гори вече замъкът?

— Половин час.

— Значи огънят е подкласен. Та той лумти от всички ъгли и краища. Има ли някакво предположение кой е извършителят?

— Никакво.

— Може би този тук ще внесе светлина в работата.

— Кой е това?

— Срегнах го горе сред шубраците. Имаше и още един с него, но ми се изплъзна. Носеше някакъв тежък товар.

Каравей се наведе да разгледа пленника.

— Гръм и мълния, та човекът е мъртъв!

— Мъртъв? — попита Катомбо равнодушно. — Възможно, ала той сам си е виновен.

— Как така?

— Поиска да ме застреля. Първият изстрел отиде нахалост, вторият улучи самия него.

В този миг се зададе майорът заедно с Голвиц и Санфорд с обезпокоителна бързина. Забелязвайки пришелеца, той отстъпи от удивление крачка назад.

— Нурван паша! Добре дошъл, екселенц, макар да не мога да ви предложа подслон. Не само моят дом, но и цялото ми състояние е погълнато от пламъците. Прощавайте, че в момента не мога да ви се посветя така, както бих желал. Изпълнен съм със страх, понеже никъде не мога да намеря дъщеря си.

— Тя беше долу в селото — рече Каравей — и сигурно там е останала. Уплахът винаги действа парализиращо на дамите.

— Това съображение донейде ме успокоява. Кой лежи тук?

— Някакъв човек, който ми наскочи в храстите — даде Катомбо за отговор.

— Как се озова насам?

— Когато съгледах огъня, аз избързах пред колата си. Той ми се видя подозрителен. Стреля по мен, докато се боричкахме, и уцели самия себе си в окото. Мъртъв е.

Майорът се наведе.

— Хартман! — извика той изненадан.

— Познавате ли го, хер майор?

— Да. Той е съпругът на моята икономка. Домъкна се при нас от затвора и трябваше да напусне замъка. Той е извършителят, подозирах го.

— Я да вземем да го претърсим! — рече Голвиц.

Той коленичи, пребърка джобовете на мъртвия и намери във вътрешния джоб на сакото един книжен пакет, който отвори.

— Пари! Книжни пари! Хер майор, погледнете!

Хелбиг посегна припряно и прегледа съкровищните бонове и банкнотите.

— Тези пари са мои! — извика. — Аз имам навика да поставям името си в ъгъла на всяка по-едра банкнота. Прочетете тук! И също сумата съвпада. Наистина този човек е бил извършителят!

— В такъв случай поне състоянието ви е спасено — рече Фред.

— При все това библиотеката, както и някои важни документи са унищожени. Хер фон Голвиц, отскачете бързо до селото, моля ви, и вижте дали ще можете да намерите Магда. Присъствието на Герд при пожара е все още наложително.

Голвиц откликна на молбата. Той срещна пожарните пръскачки на няколко съседни села, които идваха твърде късно. Пламъците образуваха една-едничка грамадна клада, която лижеше облаците и покриваше небето с гъст черен пушек. Тя пърлеше дрехите на приближаващите от много крачки и хвърляше дневна светлина върху цялата околност.

Когато Фред стигна в селото, жилището на селянина беше догоряло. Само отделни малки пламъчета ближеха още оцелелите външни зидове. Двете съседни къщи хората бяха успели да съхранят невредими. И понеже тук вече нямаше какво да се спасява, то повечето жители се бяха отправили към замъка, присъстваха само малцина от хората.

Той питаше всеки, когото срещнеше, за изчезналата, ала никой не бе в състояние да даде информация. Тръгна от къща на къща, от имот към имот и намираше тук и там някой стар мъж или слаба майчица, които да разпита, но трябваше да си тръгне с неизпълнена задача.

Едва въвн пред селото се натъкна на една от зяпачите, която се връщаше от замъка, за да нагледа оставените си деца.

— Постойте, фрау! Забелязахте ли тази вечер милостивата фройлайн?

— Да. Тя беше първо в селото и после се затича към замъка, когато той пламна.

— Знаете ли го точно?

— Да. Тя вървеше първом пред мен. Заради голямата блъсканица свърна сетне там вдясно към ливадите.

— Благодаря!

Той продължи бързо и понеже всяка работа по потушаването на пожара бе напразна, намери всички обитатели на замъка и техните гости събрани на едно място.

— Намерихте ли я? — попита го майорът.

— Тогава нямаше да се връщам без нея.

— Значи изчезнала! Боже Господи, къде ли може да се намира?

— Дъщеря ви е тръгнала от селото обратно за замъка и там долу при храстите е поела през ливадите, както ми каза една жена, която я е забелязала.

— Тогава тя е изпреварила другите и се е вмъкнала в замъка.

— Магда е изгоряла! — изплака Фрея.

— Успокойте се! — помоли Герд. — Една дама не може да върви толкова бързо, както вървахме аз и папа. Ние двамата бяхме първите тук и щяхме да я видим.

— Може би по път е припаднала и сега лежи някъде — рече майорът. — Елате, нека я потърсим!

В този миг се появи на арената кочияшът, който бе водил Нурван паша. При яркото осветление, разпространявано от пожара, се виждаше, че кърви.

— Какво ти се е случило? — попита пашата.

— Бях намушкан от един мъж, който мина край мен в едно закрито купе.

— Как стана?

— На половината височина ме срещна един впряг и понеже шосето беше тясно и стръмно, слязох от капрата и другият кочияш също, за да държим конете. Точно когато се канех да отмина, някой извика в другото купе за помощ...

— Всички дяволи! — изруга Голвиц. — Какъв беше гласът? Мъжки или женски?

— Женски, мисля. Но не можах да го различа, защото гласът замря в хъхрене. Устата на викация беше затворена или запушена.

— Ти какво стори?

— Повелих на кочияша да спре. Когато той не се подчини, аз го хванах здраво. Сборичкахме се. Оня ме прободe с нож в ръката, а после се отвори вратичката на каретата и слезе един друг, който ми нанесе отзад удар и се строполих в безсъзнание. Когато се свестих, ония бяха офейкали.

— Колко дълго лежа?

— Не знам. Види се, било е доста време.

Слушателите се вторачиха един в друг.

— Трябва незабавно да тръгнем след тях! — разпореди майорът.

— Стой, нека не прибързваме! — помоли пашата. — В такива неща хладнокръвието е по-добро от възбудата. Товарът, който видях, може действително да е бил човешко тяло, но едно такова деяние по тези места би било нещо нечувано. Кой би отвякъл дамата?

— Да, кой? — попита и Хелбиг.

— Някой обикновен мъж във всеки случай не — рече пашата. — Имате ли някакъв враг наоколо, хер майор?

— Та знам ли. Никого не съм обидил.

— Но пък аз, да — намеси се Герд. — Само че считам едно такова отмъщение за невъзможно. Не може да е бил той.

— Кой?

— Лудия граф.

Пашата подскочи.

— Лудия граф е бил тук?

— Да. Днес.

— И вие сте го оскърбил?

— Поступах го.

— Защо?

— В парка се държа с Магда като мерзавец.

— За Бога, във висша степен вероятно е бил той! — извика пашата. — Но как се е събрал с мъртвия тук?

— Сигурно го е срещнал някъде по път.

— Но с един непознат, когото случайно е срещнал, човек не уговаря един такъв опасен план.

— Те се познаваха от по-рано, от Фалум.

— Това е нещо друго. Графът навярно е знаел, че тоя Хартман е бил в затвора, и е видял в него типа, когото можел да използва като спомагателен инструмент.

— Трябва веднага да го подгоним! — повтори майорът.

— Почакайте още няколко мига! — помоли Голвиц. — По-добре е първо да добием необходимата сигурност!

— Тогава той ще ни се изплъзне!

— Похитителят на вашата дъщеря ще ни се изплъзне само ако действаме припряно. Разчитайте на мен! Отвъд там в прериите на Северна Америка ние сме догонвали някой и друг тип. Но най-напред трябва да се убедим дали не се мамим. Та нали може младата дама да лежи още там долу.

— Тогава трябва бързо да търсим! — извика майорът и поиска да хукне.

— Стой! — повели Голвиц. — В случая е важно да не бъдат заличени следите. Останете всички тук; само Бил Санфорд може да ме придружи. Той знае как да се отнася с една следа. Спасихте ли коне?

— Да. И почти всичкият добитък е откаран на сигурно място.

— Наредете тогава да доведат два коня! Ние скоро ще се върнем.

Двамата прерийни ловци тръгнаха. Те закрачиха по пътя надолу към селото, като внимателно наблюдаваха периферията му. Дневната светлина, която огънят разпространяваше, им позволяваше да различават и най-малкия предмет. Срещу храсталака Фред спря.

— Тук е! — рече той, посочвайки отъпканата трева. Те се наведоха към земята да разгледат дирите.

— Малък дамски крак — рече Бил. — Това е вярната следа, тя води оттук надясно — точно, както е казала жената. Ела!

Те продължиха да крачат бавно — Фред начело. Когато отминаха храстите, този се закова.

— Всички дяволи, тук има и други стъпкови отпечатыци! Тревата е буквално изпотъпкана.

— Колко човека? — попита Бил.

— Нека видим! Прегледаха отпечатыците.

— Двама мъже! — отсъди Санфорд. — Стоели са зад този храст тук и са чакали.

— И там отдясно са се промъкнали насам — изрази съгласие Фред.

— Ще потърсим ли откъде идват? — попита Бил.

— Не. Това би било безсмислено. Необходимо е да следваме само дирите, които водят оттук. Погледни, тук двамата са се нахвърлили върху нея и оттук престава следата от малкото стъпало.

— Те са носили дамата.

— Да и аз сега вече не се съмнявам, че това са били двамата мъже, които пашата е срещнал. Да вървим нататък!

Не им беше трудно да проследят стъпките до мястото, където пашата се бе натъкнал на похитителите.

— Стой! — каза Фред. — Всяка по-нататъшна загуба на време би била вредна. Те са. Да се връщаме при замъка!

Когато стигнаха там, от тръгването им бяха изтекли едва десет минути. Хелбиг пристъпи няколко крачки към тях.

— Е? — попита с тревожно напрежение.

— Не се стряскайте, хер майор! — отвърна Голвиц. — Вашата дъщеря действително е била отвлечена.

— Тогава бързо след тях!

Той поиска да се метне на коня. Фред му попречи.

— Моля да останете още, хер майор! Ние трябва да обмислим нещата.

— По дяволите вашето обмисляне! Междувременно оня тип ще ни се измъкне!

— Той няма да ни се измъкне. Най-напред двама мъже действително ще последват каретата, но вие ще останете тук!

— Аз? Защо?

— На това нещастно място вие ще бъдете по-полезен от всеки друг.

— На първо време дъщеря ми се нуждае най-належащо от мен.

— В това отношение можете да бъдете заместен от нас, но тук при пожаращето — не.

— Аз си имам заместник.

— Може да е така. Но за да издирим вашата дъщеря, ние трябва да се разделим, а тогава ще ни е необходима база, за да можем взаимно да се осведомяваме.

— Да се разделим? С каква цел?

— Досега ние знаем само че дамата се намира във властта на един мъж. Кой е този мъж обаче, не знаем.

— Това е графът!

— Ние само го предполагахме, ала не бихме могли да се закълнем. Колко е далеч границата оттук?

— С бързи коне три часа.

— Как се казва граничното селище?

— Визенщайн.

— Шосето, по което пашата е дошъл, натам ли води?

— Да, като на един час оттук, човек трябва да хване при разклонението надясно.

— Е, добре, чуите тогава моя план, който ще ни отведе сигурно до целта! Ако действително графът е похитителят, то той ще опита час по-скоро да достигне границата. Следователно двама мъже ще яздят след него нататък...

— Това ще сторя аз — прекъсна го Хелбиг.

— Не. Вие ще останете тук! За това преследване са нужни хора, които разбират от дири и следи. С тая работа ще се заема аз самият и моят приятел Санфорд ще ме придружи.

— Вие не познавате пътя.

— Това е безразлично. В прериите изобщо няма пътища и въпреки всичко ние винаги се оправяме. Остава си така, че ще яздим аз и Бил! Междувременно някой ще отиде при хер фон Уле и ще се осведоми за обстоятелствата, при които графът го е напуснал. Та нали той би могъл да се намира още там. Резултата от това осведомяване ще ми съобщите телеграфически, и то във Визенщайн.

— На какъв адрес?

— Санфорд — до поискване. Но съставете телеграмата предпазливо. Има ли оттук към границата пешеходни пътеки?

— Да.

— Също тях трябва да следваме. Но кой познава тези потайни пътища?

— Аз — обади се Каравей.

— Аз — отговори по същото време и Нурван паша.

— Вие, хер графе? — попита Фред, тайно зарадван, тъй като бе слушал за неговата енергичност. — Но вие навярно няма да искате да участвате в преследването?

— Защо не? На мен и през ум не ми минава да се разделя толкова скоро с моя приятел Каравей, когото вече от години не съм виждал. И после, ако се установи, че графът се крие зад тая работа, аз ще си разменя с него някоя и друга сериозна приказка. Той носи името, под което се водя и аз и за мен не е безразлично, дето постоянно го позори.

— Но след дългото пътуване няма ли да ви дойде твърде много, ако...

— Ни най-малко. Напротив, аз се радвам на похода. Имате ли да ни кажете още нещо как да се държим?

— Не. Ще трябва да се ръководим от обстоятелствата. Нуждаете ли се от дълги приготовления?

— Ние веднага ще тръгнем на път! — заяви Катомбо — Но...

— Достатъчно. Нямайте грижа за мен!

Той се отдалечи с едри крачки и Каравей го последва.

— Силен мъж! — рече Фред с адмирация. — Сега имам нужда от още двама.

— За каква цел? — попита майорът.

— Графът именно, ако е той наистина, има все таки една вече значителна преднина. Можем да отчетем един час и ето как е невъзможно да го настигнем преди границата. Разполага ли хер лейтенантът с дълъг отпуск?

— Колкото на него му е угодно.

— Нека той се отправи заедно с баща си по най-бързия път към Химелщайн и да наблюдава внимателно крепостта. Ако графът ни се изплъзне, сигурно ще отиде натам. Вие значи, хер майор, оставате тук, за да ни предавате евентуални съобщения и ще ни последвате едва когато бъдете повикан. Останете със здраве!

Двата коня бяха докарани. Фред се метна и Санфорд стори същото. След няколко мига ездачите бяха изчезнали. Другите останаха в едно немалко напрежение.

— Кой ще навести хер фон Уле? — попита Фред.

— Аз самият — рече майорът. — Ти и баща ти можете да ме придружите, защото пътят, по който трябва да поемете, води край него и така ще се избегне едно ненужно губене на време.

— Вие искате да ни напуснете?

— Кунц нали остава тук.

— Кунц? Той не е никакъв закрилник на дами.

— Мислите, че ще ви излапам? — попита слугата.

— Ей на, чуваш ли го! — изхленчи Цила.

— Той е един кръволок! — изплака Вацка.

— Ще ни измъчи до смърт! — изпъшка Фрея.

— Слезте в селото при фрау пасторшата! — отсече майорът. — Там ще бъдете добре подслонени и ще можете да ме чакате. Тук вече никой нищо не може да стори. Всички ние сме излишни и трябва да оставим огъня спокойно да си гори.

Пътят водеше може би в продължение на час през гората, после се снижаваше в една дълбока долина, на дъното на която бе разположено имението на хер фон Уле. Поради уединеността тук още никой не бе забелязал нещо от пожара. Денят започваше да сивее, ала всичко живо още лежеше в дълбок сън, така че пристигналите трябваше да похлопат.

Управителят стана и отвори, когато разпозна майора.

— Хер фон Уле спи ли още? — попита този.

— Да.

— Събудете го, моля!

— Веднага! Влезте в приемната, хер майор!

Майорът отиде и скоро Уле влезе, учуден от изненадващата визита.

— Извинявайте за безпокойството — започна Хелбиг след първия поздрав. — Граф Хоенег тръгна ли си вече?

— Да. Отпътува със своята карета.

— Вие бяхте с него при мен. Във ваша компания ли се върна той тук?

— Не. Ние повървахме заедно само на известно разстояние. После срещнахме един просяк, при когото той се забави.

— И след колко време дойде?

— Може би три часа по-късно.

— С този просяк?

— Без него.

— Опишете ми скитника, моля!

— Той наброяваше може би петдесет години и изглеждаше изтощен. Носеше сив панталон, парцаливо черно сако и кафява шапка с широко бомбе. Лицето му...

— Това е достатъчно. Съвпада.

— Кое?

— Този човек подпали моя замък и преди туй жилището на един селянин-надничар в Хелбигсдорф.

— Плашите ме, но присъствието ви тук ми казва, че опасността вече е отминала.

— Нека моето присъствие ви каже, напротив, че всичко е изгубено.

— За Бога, хер майор, както трябва да означава това?

— Че моят замък още гори. Аз не можах да спася нищо освен добитъка.

— Разрешете да наредя веднага да запрегнат!

— Сторете го, но ще ви помоля да се погрижите за две коли — една за вас и мен и една за тези двама господа, които трябва да попътуват из планината!

— Човешки жертви има ли?

— Не. Но дъщеря ми изчезна.

— Не думайте! — изплаши се Уле. — Безследно?

— Не. Ние намерихме следата ѝ.

— Накъде води тя?

— Натам, накъдето ще се отправят тези господа.

— Ще взема няколко ратаи! — каза земевладелецът.

— Моля, сторете и това! Вярно, вече нищо не може да се спаси, ала помощ все пак ще е нужна.

Уле напусна стаята.

— Графът е! — рече майорът.

— Няма никакво съмнение! — извика Герд. — Папа, бих искал да не го срещнат горе на границата.

— Защо?

— За да ми дотърчи в ръцете при Химелщайн. Ще го размажа тоя мерзавец.

— А аз желая детето ми де се върне час по-скоро. Помисли какво трябва да изтърпи Магда в една такава компания!

— Горко му, ако го срещна!

— Овладей се, сине мой! Аз като баща трябва да сторя същото, макар гневът да иска да вземе връх над мен.

Само след няколко минути от двора отпътуваха в срещуположни посоки две коли — едната навътре в планините, а другата към Хелбигсдорф. Когато майорът пристигна там, завари замъка изгорял до основните зидове, ала пламъците се извисяваха все още високо, тъй като многото срутена дървения ги подхранваше. Сестрите на майора се намираха при пастора, ала пълничката фрау Барбара шеташе бодро до страната на придворния ковач, който заедно с управителя и Кунц ръководеше хората, трепещи се да изтръгнат тук и там още някоя дреболия от стръвния огън.

Още в ранния предобед от малката местна телеграфна станция пристигна съобщение. То гласеше:

„Не сме към Визенщайн, а завихме наляво. Неотклонно по дирята! Скоро повече. Санфорд.“

8. СМЪРТТА НА ЛИЛГА

Високо горе в планината, недалеч от границата, имаше посред гъстата гора и странично от шосето, минаващо по протежение на границата, една просторна поляна, на която се издигаше малка къщичка, обитавана от горския пазач Тирбан.

Пред нея седеше върху сноп съчки една човешка фигура, която предизвикваше зловещо впечатление. Беше облечена в рокля с яркочервен цвят, мръсна стара риза, а около главата беше увита жълта кърпа. Голите ръце и крака бяха загорели от слънцето до кафяво. Чертите ѝ, откак я срещнахме последния път преди десет години на шосето, се бяха много състарили и изглеждаха толкова резки, сякаш бяха изрязани с нож. Жената държеше очите си затворени, ала една непрестанна игра на физиономията издаваше, че се намира в постоянна духовна активност. В един момент от колибата пристъпи един мъж, подпиращ се на тояга. Той беше доста дребен и още поизпоσταлял от жената. Малките му очички лежаха дълбоко в кухините, а брадичката се бе вирнала толкова нагоре, пък носът клюмнал толкова надолу, че кажи-речи се докосваха. Той плъзна поглед по поляната и го спря сетне върху жената.

— Лилга! — прозвуча глухо от беззъбата му уста. Тя не отговори.

— Лилга!

И сега премълча. Дори очите останаха затворени, но едно забавено движение на ръката загатна, че е чула името си.

— Лилга, аз тръгвам — каза той за трети път. Тя повдигна сега малко глава.

— Тръгваш? Всичко върви — сърцето, звездите, годините, дните, часовете, цветята, хората. Да, върви Тирбан, аз също ще тръгна!

— Искаш да дойдеш с мен?

— С теб? Не. Моето време още не е дошло. Аз мога да тръгна едва след като съм го видяла още веднъж.

— Не това имах предвид. Ще дойдеш ли с мен в гората?

— Какво ще правя в гората, като не е там онзи, когото очаквам?

— Да събираме билки, Лилга.

— Билки? За какво? За лекуване на болни? Какво ще им помогне това? Те въпреки всичко ще умират, по-рано или по-късно.

— Има и сбирка в гората...

— Сбирка? На кои?

— На твоите хора. Нали си княгинята, а днес е петък!

— Моите? Къде са те? Те са измрели и не се нуждаят от мен. А онзи, който се нуждае от мен, е далеч по морето. Може би водите са го погълнали и... той си е отишъл.

В този миг хрусталакът срещу тях се раздели. Двама мъже стъпиха на поляната и тръгнаха към къщата. Първият спря крачки и се взря остро към двете фигури при колибата. После приближи с бързи скокове.

— Лилга! — извика той, разпервайки ръце.

Тя подскочи с устремен тласък. Очите ѝ се отвориха широко и гласът прозвуча ликуващо:

— Каравей, братко!

В следващия миг лежаха в обятията си, ала радостта от срещата така омаломощи Лилга, че тя трябваше отново да седне на снопа.

— Той е тук! — прошушна. — Ох, сега мога да си вървя — както звездите, както часовете и както цветята.

— Бъди силна, Лилга! — помоли я той. — Погледни ме!

Тя дълго го гледа с блеснали очи. Прояснени от радостта, линиите на лицето ѝ изглеждаха много по-меки и нейният лик сега можеше да се нарече почти красив.

— Лилга, искаш ли да поздравяш и този хер, който дойде с мене?

Тя едва сега забеляза, че Каравей не беше сам. Освободи се от прегръдката му и се надигна. Пред нея стоеше един внушителен мъж с голяма черна брада, прошарена само тук-там от сребърни нишки. Разпозна го веднага.

— Катомбо! Ти също си тук! Ти също! Ох, каква радост още за добрия край!

Графът ѝ подаде приятелски ръка и се вгледа с дълбоко вълнение в така красивия някога лик, по който годините бяха изписани с толкова остър, безжалостен молив. Как бе обичал някога той това същество! Как бе измамила тя неговата любов! Но как ужасно бе наказана и тя за това!

— Лилга! Не говори така! — помоли и гласът му прозвуча необичайно меко. — Ти ще преживееш още много години.

— Да, Лилга! — намеси се горещо Каравей. — Тръгни с мен и сподели моите радости! Аз съм богат и искам да разхубавя заника на твоя живот.

Тя поклати бавно глава.

— Това аз няма да сторя. Лилга няма да напусне гората, а ще лежи и почива там, където е бродила. Аз се молах на богинята да ми позволи да те дочакам. Днес ти дойде и днес тя ще ме повика. Подай ми ръката си, аз тръгвам.

— О, господарю! — изхлипа Тирбан. — Придумай моята повелителка! От днес тя не е както иначе. Все за тръгване само говори и изрича едни такава странни приказки.

— Лилга, ти трябва да останеш при мен, ти не бива да ме напускаш, аз се нуждая от теб.

— От мен? Какво трябва да сторя?

— Трябва да заповядаш на хората си да ни помогнат.

— Помощ искаш от мен? Какво се е случило?

— Ние търсим Лудия граф.

При това име тя наостри слух.

— Него? Къде е бил той? Какво е сторил?

— Беше в Хелбигсдорф и подпали замъка, за да отвлече дъщерята на майора.

— Да отвлече? Нея, гълъбицата? Той, лешоядът? Удаде ли му се?

— Да. Избяга заедно с нея с една карета. Ние сметнахме, че ще прекоси границата при Визенщайн и пратихме подире му двама кадърни мъже, а аз и Катомбо побързахме да дойдем при теб, за да заемем и другите пътища.

В очите на Лилга се появи искрене и фигурата застана изправена като в по-раншните години. Като че някаква внезапна сила я подмлади с двайсетина години.

— Елате! Бързо!

Тя закрачи енергично по поляната, другите я последваха. Навлезе в гората, без да се грижи за клоните и вейките, които я шибаха, докато достигна една тясна клисура. В нея седяха дванайсет мъже; всички те показваха несъмнените черти на циганите. При появата на Лилга се надигнаха.

— Мъже на боанжарите при вас ли са оръжията ви? — попита тя.

— Да.

— Тогава ме следвайте! Касае се за голям улов.

Тя се насочи странично отново в гората, другите закрачиха след нея. В нея вече нямаше и следа от прежната отпадналост. В продължение на може би четвърт час тя крачи жизнено, докато стигна едно място, където идващото от низината шосе се делеше на две различни направления. Тук забави крачки под дърветата и се обърна към Каравей.

— Ако не се прехвърлил при Визенщайн, ще трябва да мине оттук — рече. — Ние ще заемем...

Тя спря по средата, защото в този миг се долови трополенето на бързи колела и веднага след това се появи една карета, запрегната с два коня. Един от циганите беше пристъпил непредпазливо малко по-напред, кочияшът го забеляза и се обърна да почука на предния прозорец на купето. Вратичката от едната страна веднага се отвори и се попада една глава, която проучи с пронизващ поглед местността.

— А, Лилга! — промърмори. После прибави полугласно: — Кочияш, нападение! Бързо ги разблъскай, ако дойдат!

Беше графът. При него седеше Магда. Ръцете ѝ бяха вързани и една кърпа минаваше през устата ѝ така, че не можеше да вика. Но тя беше доловила думите на графа и очите ѝ просветнаха в радостна надежда. Она го забеляза и се ухили цинично.

— Нямай грижа, съкровище! — рече. — Никой няма да смути сладката ни среща, гарантирам ти го.

Той измъкна един двуцевен пищов от джоба и запъна двете петлети. Крайно време беше, защото Лилга тъкмо се появи между дърветата, зад и до нея циганите, редом с тях Каравей и Катомбо. Те не знаеха дали имат истинския враг пред себе си, но Лилга пристъпи напред и дигна тоягата.

— Стой! — повели на кочияша със силен глас.

Онзи шибна конете. Те дръпнаха с всички сили. В същия миг от отворената вратичка изстреляха два изстрела. Лилга и един от циганите рухнаха на земята, а каретата се стрелна с такава бързина, че бе невъзможно да бъде застигната.

Но за това и никой изобщо не помисли, понеже всички се бяха надвесили над Лилга, която куршумът беше пронизал в гърдите. Циганинът бе ранен само в крака. Каравей и Катомбо коленичиха да прегледат ранената. Тя държеше очите си затворени и не се помръдваше. Създаваше впечатление, сякаш вече е мъртва.

— Лилга! — извика брат й. — Говори! Жива ли си още? Тя задържа очите си затворени, но отговори:

— Той беше.

Гласът звучеше тихо като пред угасване.

— Кой? Графът? Ти позна ли го?

— Да.

— Той ще се кае за това!

Тогава тя опря ръка на земята и опита да се изправи. Не й се удаде. Падна отново възник, ала от полузатворените очи се стрелна лъч на бясна жажда за отмъщение.

— Да, Каравей, кръв за кръв! Той уби последната княгиня на боанжарите, нека дважди и трижди пъти умре. Той се изплъзна, но ти ще го намериш.

— Да, Лилга, аз ще го намеря, заклевам ти се.

Тя отвори очи и ги остави дълго, без дума да промълви, да почиват върху двете лица, които се бяха надвесили над нея. После прошепна:

— Каравей е при мен... и също Катомбо... двамата, които най-много съм обичала... о, как е леко умираването... аз си отивам... като една звезда... като едно цвете... Бование вика... сбогом!

— Лилга, ти не бива да умираш, ти трябва да живееш!

— Аз тръгвам! Погребете ме в гората... под скалите и червените ели. Аз изчезвам и се загубвам като нашия народ... без родина... в шумола на вятъра... сбогом... сбогом...

Крайниците й се изпънаха. Още веднъж отвори напълно очи, за да попие със замиращ поглед тъмната зеленина на елхите, после ги затвори завинаги. Брат й се хвърли върху нея. Тялото му тръпнеше под разтърсващата го болка, ала от устните не се отронваше и една-едничка дума. Другите стояха смълчани около него.

Но ето че прозвучаха бързи стъпки. По шосето се зададоха двама мъже с разгорещени лица.

— Голвиц! — извика Катомбо изненадано. — Голвиц и Санфорд!

Каравей се надигна. По лицето му се четеше желязна решителност.

— Хола! — провикна се Санфорд. — Къде се срещаме!

— Погледнете насам! Тук лежи Лилга! — изрече сериозно Катомбо.

Двамата приближиха.

— Убийство! Коя е тя?

— Сестрата на нашия приятел Каравей. Графът я застреля.

— Чумата да го тръшне! Той отгук ли мина? Значи не сме се заблудили?

— Той беше.

— Кога?

— Преди няколко минути.

— Хиляди дяволи! Били сме плътно по петите му.

— Къде са конете ви?

— Единият окуця. Оставихме ги в едно село, тъй като повече ни пречеха, отколкото помагаха. Ние следвахме дирята на графа и често се налагаше да минаваме напърно през гората, за да сечем завоите, които пътят правеше. Пеш това става по-добре. Колко е далеч отгук границата?

— Четвърт час — отговори Тирбан.

— Тогава оня ни се е измъкнал!

— Действително! — взе думата сега Каравей. — Но само за кратко време. Той пак ще ни падне.

— Да, ще го спипаме ние. Но вие сега навярно няма да искате да тръгнете с нас?

— Не. Трябва да остана при сестра си.

— То се подразбира от само себе си. Искате да я погребете?

— Да. Тук в гората. Това беше нейното последна желание.

— Тогава останете тук и ни последвайте, когато бъдете готов и ние се нуждаем от вас. А вие какво смятате да правите, хер графе?

— Аз тръгвам с вас. Като един Хоенег се чувствам задължен да помогна в изкуплението на деянията, които друг Хоенег в заслепението си е извършил.

— Благодаря ви, хер графе. Този възглед ви прави чест. Но ние не бива дълго да се застояваме тук, ако не искаме да изгубим Лудия граф от очи. Готов ли сте да ни придружите веднага?

— Готов съм. Позволете само да си взема сбогом с Каравей и мъртвата, която навремето играеше голяма роля в живота ми!...

След кратко време тримата мъже продължиха бързо по шосето. Циганите останаха.

— Къде ще отнесем трупа? — попита Каравей.

— При моята колиба — отвърна горският пазач. — Там от дълго време е приготвила тя своя ковчег.

— В такъв случай навярно е дали и някакви разпореждания относно смъртта и погребението ѝ?

— Тя искаше да бъде погребана в клисурата, през която днес ни преведе.

— Аз ще ѝ издигна паметник от скални късове и ще посадя тъмни ели върху него. Но костите на нейния убиец няма да намерят място, където някой да може да ги потърси. Бование е богинята от отмъщението; тя ще ми помогне.

Мъжете изготвиха една носилка и сложиха трупа върху нея. Безмълвно се развиши процесията към горската колиба, пред чиято врата Лилга днес още бе казала: „Аз ще си отида, както слънцето, както звездите, както дните и както часовете!...“

9. БОЖИЯТА МЕЛНИЦА...^[1]

По каменистата планинска пътека, която извеждаше, стеснявана от високи до небето стръмни стени, в близост до крепостта Химелщайн, за да излезе приблизително половин час след нея на същинското шосе през прохода, крачеха пъргаво трима мъже.

Тесният, мизерен път бе зле поддържан. Само на няколко места, където се бе образувал тънък слой почва, се забелязваха коловози, от което можеше да се заключи, че по него сегиз-тогиз минава и някое возило.

Беше по пладне, ала тук между насечените стръмни стени, издигащи се отвесно на може би над сто метра височина, цареше полумрак, а от небето бе видима само една тясна ивица, която, гледана отдолу, много рядко надхвърляше ширината на линеал.

— Heavens! — възкликна най-едрият от тримата странници, който високо стърчеше над своите снажни спътници. — Имам чувството, сякаш се намирам в някой североамерикански каньон. И, струва ми се, няма да се изненадам, ако нейде иззад някой ъгъл изскочи индианец в пълна бойна екипировка. Илюзията щеше да е пълна, ако не липсваше водата. Забелязва се липсата на река или поне някой поток. Не мислиш ли и ти така, Фред?

— Може би имаш право, старий Бил — кимна заговореният, — човек като че ли действително се чувства насаден в Дивия запад.

— Изтрайте само още пет минути — рече третият, в когото на читателя няма да е трудно да отгатне Нурван паша — и вашето желание ще се изпълни. Тогава ние ще сме при Дяволската клисура, от която един буен поток се втича в тази долина. Така ще имате онова, което още ви липсва.

— Дяволската клисура? — попита Фред учуден. — Това име ми е познато. Това е клисурата, в която трябваше да се състои дуелът между брат ми и Лудия граф.

— Жалко, че нямаме време, иначе с удоволствие тях да ви покажа това място.

— Вие, изглежда, сте добре запознат с този край, хер графе?

— О-о, — засмя се Катомбо — в младостта си аз много съм се скитал из тези планини.

— Учудва ме — каза Бил — дето Лудия граф е избрал този калпав път.

— Мен това не ме учудва. Моят безупречен племенник го е избрал, за да не бъде заловен.

— Така мисля и аз — рече Фред. — Но погледнете, комай сме вече на мястото, за което преди малко споменахте. Тук вдясно се открива една клисура, а тук, Бил, си имаш и ти своята Мисисипи за която...Behold!^[2] Какво е това?

Той се бе прекъснал, защото очите му се бяха спрели на земята, която тук бе покрита с гъста тревна растителност — последица от потока, изливащ се шумно от клисурата в каньона.

— Бил, я ела насам и огледай дирите, които се виждат тук!

Бил се отзова на подканата на приятеля си и пристъпи по-близо. Отпечатъците по земята бяха толкова ясни, че изследването не отне много време.

— Хер графе, вашият племенник не е продължил пътуването, а е слязъл тук — заяви Фред категорично.

— Невъзможно! Та нали се вижда, че следите от колата продължават.

— Съвсем вярно! Само че графът оттук нататък вече не е седял в купето.

— Как стигнахте до тази мисъл?

— Много просто! Каретата е спряла тук. Това следва от копитата, които ясно са се отпечатали в меката почва. И елате тук отстрани! Виждате ли отпечатъците от два мъжки ботуша? Те са точно там, където трябва да се е намирала вратичката на каретата, и са дълбоко отпечатани, защото е имал да носи тежък товар. Можете ли да се досетите какъв?

— Вие имате предвид естествено Магда, дъщерята на майора. Само че ми е напълно непонятно накъде ще се е отправил с нея.

— На мен засега също! Но все ще му разкрием спатиите. Вашият племенник, изглежда, и представа си няма, че стъпките могат да се превърнат в издайници.

— Ако знаеше, че по петите му са двама прерийни скитници, които биха открили и дирята на комар, вероятно щеше да внимава повече — пошегува се Катомбо.

— Е, задачата, която имаме сега да разрешим, не е чак толкова костелива — ухили се Фред. — Нека чуем какво ще ни съобщи Бил. Той, види се, е намерил нещо.

Санфорд междувременно се бе отдалечил, забил поглед в земята, в посока входа на клисурата. Там спря и се наведе. После се изправи и продължи малко навътре, след което се върна.

— Обесникът е навлязъл в клисурата. Открих вътре дирята му.

— Но това е просто невъзможно — възрази Катомбо. — Какво ще прави той в клисурата? Та тя няма изход.

— Това вие естествено по-добре го знаете отколкото аз — рече Бил равнодушно. — Но нека на място ме обесят, ако съм се излъгал. Вижте тук... и тук... и тук...! Същите мъжки ботуши, както преди малко. Нашият човек трябва да е още в клисурата, понеже неговата следа води, наистина, навътре, но не и пак навън.

— Хер графе! — обърна се Фред към Нурван паша. — Колко голямо е разстоянието оттук до замъка през тази клисура?

— По въздушна линия четвърт час.

— И казвате, че тя няма изход? Вашият племенник, изглежда, все пак знае някакъв, иначе нали нямаше да се отпрати в такъв един капан.

— На мен не ми е известен някакъв.

— Вероятно е възможно човек да се изкатери по страните?

— Това е напълно изключено. Стените се възкачват така стръмно и отвесно, че и най-опитният катерач не би предприел опит да стигне горе.

— Е, бездруго ще видим. Ако действително е така, както казвате, то Лудия граф ще ни дотърчи право в ръцете. Напред! След него в клисурата!

Катомбо поклати, наистина, невярващо глава, че племенникът му е поел по този път, ала последва тръгналия напред Фред без по-нататъшно възражение. Беше така, както бе казал: стръмните стени се възкачваха от двете страни на потока, край който се проточваше една тясна пътека, толкова рязко на височина, че всяка мисъл за изкатериране оттук би била безумие. Ето защо на преследвачите се струваха толкова по-загадъчни следите, които в началото можеха да се различат още на

няколко пъти, ала после изчезнаха — каменистата земя не приемаше никакъв отпечатък.

Пътеката водеше най-напред бавно, но постоянно нагоре и за човек, комуто не се вие свят, бе съвсем проходима. Дълбоко долу потокът шумеше своята дива песен, а високо горе стените създаваха впечатление, че почти се докосват. Тук и там скалите бяха късо срязани по такъв начин, че на тримата се струваше, сякаш крачат във вътрешността на земята. Обкръжаваше ги една зловеща романтика, на чието въздействие нямаше как да не се поддадат.

— Сега схващам — рече Фред, — защо този скалист пролом е наречен Дяволската клисура. Тук наистина е злокобно. Хич не бих се учудил, ако видя да се стрелкат дяволи или демони из тоя мрачен хаос от скали и отломъци.

— Елате някой път насам по здрач! — каза графът. — Тогава е още по-страшничко, когато там горе прозорците блестят в златисто и крепостта е увенчана с корена от лъчи. На човек тогава действително се струва, сякаш поглежда дълбоко долу от преизподнята нагоре в сред самото велелепие на рая.

— Крепостта е видима оттук?

— Оттук още не, но по-напред, където пътеката стига края си. След пет минути сме там.

Посоченото време още съвсем не беше минало, когато стените се отдръпнаха и пътят излезе на малък плитък басейн, чийто диаметър възлизаше може би на сто крачки. Той не притежаваше бряг — черните стени се извисяваха непосредствено от водата на една височина от около сто и петдесет метра и придаваха на водното огледало наситено тъмна, почти черна украса. Вляво горе надзъртаха надолу от шеметната височина зидовете на Химелщайн, а в заден план потокът се сригваше в дълбините на няколко бумтящи каскади, най-долната от които бе най-високата и най-широката.

Като цяло всичко правеше едно такова страховито, направо пълнено впечатление, че Фред не можа да се сдържи и възкликна:

— За Бога, това прилича на някоя сцена от Дантевия „Ад“! Така, точно така съм си представял катраненото езеро, в което продажниците биват наказани во веки за своите грехове, а крепостта горе, която се вижда оттук, трябва да се казва не Химелщайн^[3], Хьоленщайн^[4],

защото наистина изглежда така, сякаш там хазяйства тарторът на пъкъла, за да надзирава натиканите в катраненото езеро души.

— Абе какво ти катранено езеро! — изръмжа Бил, за когото Данте звучеше като на санскритски. — Я по-добре ми кажи къде се е дянал Лудия граф!

Трезвите думи на приятеля върнаха Фред отново към действителността. Той плъзна изучаващо поглед наоколо и после рече удивен:

— Да, наистина! Къде ли може да е отишъл? Човек почти би могъл да рече, че работата е дело на Нечестивия.

— Не казах ли аз веднага, че е невъзможно да е поел по този път! — запита Катомбо. — Как ще стигне оттук до крепостта, освен ако не му е стоял балон на разположение?

— Или Дяволът, когото Фред тъкмо спомена, му е дал крила — изръмжа Бил сърдито.

Голвиц поклати безпомощно глава.

— И аз самият едва ли не бих помислил, че сме на крив път. Но следите! Те можеха да се прочетат все пак в тревата ясно като буквите на Библията.

— Пък аз винаги съм се смятал за уестман, и то не баш от най-лошите — рече Бил, — а сега да ни поведат така за носа. Един грийнхорн, чиято човка се натъква пръв път на някоя диря, не би могъл да бъде по-безпомощен от нас.

— Не се косете! — успокои ги Катомбо. — Първият опит така и не излезе сполучлив и ние трябва да подхванем работата от някоя друга страна. Сега аз ще се отправя към крепостта и ще си разменя някоя и друга сериозна думичка с моя племенник. Той трябва да ме чуе.

— Искате да тръгвате? — попита Фред. — Колко имате да се катерите до крепостта?

— Малко повече от час.

— Значи бихте могъл след три часа, считано отсега, да сте отново тук?

— Определено. Но нима вие не желаете да ме придружите?

— Аз оставам тук — заяви Фред решително. — Имам чувството, че тук някъде трябва да има таен вход към замъка.

— И аз толкоз по-малко мърдам от мястото си — отстоя твърдо Бил. — Още никога през живота не съм виждал някоя по-ясна следа и непременно трябва да проникна зад тайната. Но не казвайте на племенника си, че не сте сам!

— Нямайте грижа! Знам как да се държа. Вас междувременно, надявам се, няма да ви налегне прекалено голяма скука.

След тези думи Нурван паша се върна по пътя, който ги беше довел до езерото. А двамата приятели седнаха на земята и извадиха провизиите — бяха огладнели от дългия поход...

В голямата ъглова стая на крепостта Химелщайн седеше, удобно почивайки в едно кресло, Лудия граф. Беше свалил пътническия костюм и носеше практично домашно облекло. До него по масата стояха остатъците от обилен обяд, на който графът порядъчно бе отдал дължимото. Той беше, заключвайки от доволната му физиономия, в отлично настроение. Сегиз-тогиз дори се изсмиваше високо, сякаш някоя приумица чудесно го забавляваше. Накрая натисна бутона на масата за хранене.

На влезлия слуга заповяда да раздига блюдата и да повика кастелана. След няколко минути Гайслер влезе.

— Е, стари приятелю, възстановихте ли се от напреженията на пътя? Беше си прелестно пътуване, нали, макар и с някои пречки. Но какво ви е? Не изглеждате точно така, като да сте в особено добро настроение.

— Тук наистина не сте неправ, милостиви господарю! На мен никак не ми е добре на душата. Ами ако цялата история излезе наяве? Не биваше да оказвате доверие на пандизчията!

— Дрън-дрън-ярина! — ухили се графът. — Гайслер, вие сте прекалено бързлив. Кой би могъл да ни стори нещо? Дори да са заловили оня Хартман, това ни най-малко може да ни навреди. Ние просто ще отречем всичко. Най-важното е, че докарахме момичето незабелязано в крепостта. Добре все пак че баща ми навремето наредил да приведат в изправност старите механизми, които съвсем са изпаднали в забрава.

— Това хубаво, милостиви господарю, ама тоя път се струпа твърде много наведнъж. Пожарът, отвличането, инцидентът с циганите, ръгването, с което угостих непознатия кочияш в ръката — всичко това...

— Престанете, Гайслер! Вие сте един стар вестител на нещастия и днес действително сте непоносим. Аз не се тревожа наполовина колкото вас. Кажете по-добре, жена ви подреди ли двете стаички в кулата?

— Тъй вярно, хер граф, всичко е в ред.

— А момичето?

— С него, изглежда, си стоварихме един кръст. То постоянно плаче и хлипа и все вика баща си и някой си там Герд.

— Е, мога да си го представя — изсмя се графът. — Но така ще е само в началото. Все ще опитомим кукличката.

— Но ако не иска да се покори?

— Тогава ще отиде в подземната тюрма.

— Да ме прощавате, милостиви господарю, ама това няма да може да стане.

— Защо не?

— Има налице само една сигурна каменна килия и тя е заета. Последният „Наемател“ още не е умрял.

— Още не! Той, види се, бляскаво си живее!

— Това не, но той беше здрав като камък, а с едно убийство не искам да си обременявам съвестта.

Графът се изхили подигравателно.

— Да, зная, че притежавате необикновено деликатна съвест. Сега вървете! Не ми се ще да си развалям доброто разположение с киселата ви физиономия.

Едва се бе затворила врата зад кастелана и той влезе отново да предаде една визитка на своя господар.

— Граф Вилхелм фон Хоенег.

— Хоенег! Кой пък се води под това име още освен мене? Вярно, та това е оня фамозен каперски капитан, дето съсипа плановите на татко, а на мен отне бащиното наследство. Но какво може да иска той от мен? Гайслер, пуснете господина да влезе! Това при всички случаи е по-умно, отколкото да го отпратя.

Кастеланът тръгна и миг след това се появи предизвестеният. След първия поздрав, който в никой случай не беше така сърдечен, както би следвало да се очаква между близки роднини, които дълго не са се виждали, домакинът посочи с приканващ жест един стол.

Посетителят обаче се престори, че не е забелязал поканата, и остана прав.

— На какво дължа неочакваната радост да мога да поздравя своя чичо? Мина, мисля, половин вечност, откак не сме се срещали.

Нурван паша го изгледа със сериозен поглед.

— Сериозно ли говорите? На мен пък ми се струва, че ние съвсем наскоро се срещнахме.

— Съвсем наскоро? Вие се лъжете.

— Много е възможно да не сте ме познал. Това беше снощи в гората — час-два след полунощ и вие носехте на ръце тежък товар.

Лудия граф се изплаши, ала се постара да прикрие вълнението си и дори съумя да се усмихне.

— Знаете ли, че това, което казвате, никак не е ласкателно за мен. Вие май смятате нашего брата за хамалин.

— По изключение някой път би могло да се случи и един граф да се принизи до нивото на хамалин.

— Не ви разбирам, добри ми чичо.

— Моля да не ми разигравате театро! Вие много добре даже ме разбирате. Вероятно няма да отречете, че знаете какво се случи вчера в имението на майор Хелбиг?

— Какво трябва да знам? По време на моята кратка визита при майора, която едва ли продължи и час, не се случи нищо заслужаващо отбелязване.

— Затова пък толкова повече след вашето тръгване.

— Възможно, но това какво ме касае?

— Повече отколкото искате да признаете. Замъкът на майора снощи напълно изгоря.

— Небеса, какви ги говорите? Та това е невъзможно!

— И по време на пожара неговата дъщеря е била отвлечена от един мерзавец.

Рицарят-разбойник от новото време даде вид, сякаш е извън себе си от изумление.

— Може ли изобщо да се помисли такова нещо? Такива работи в днешно време вече не се случват!

— От време на време все пак, както виждате! Понеже тъкмо се намирах в този край, реших да навестя майора и го заварих в най-голяма сърдечна несрета поради изчезването на неговата дъщеря. Той

ми е приятел и ето защо веднага се отправих на път да преследвам похитителя. Издирванията ме доведоха до крепостта Химелщайн.

— До крепостта... Химелщайн? — попита графът със заекване.
— Какво искате да кажете с това?

— Искам да кажа, че момичето се намира като пленница тук.

— Хер...! Как можете да си позволявате...!

— Не се палете, моля! Аз знам точно как да се отнасям с вас. Питам ви: ще предадете ли момичето доброволно, или не?

— Недоумявам откъде-накъде си присвоявате правото да ми задавате този въпрос. Момичето не е при мен.

— Ами, я не си правете усилия! И се вразумете! В този случай бих бил готов да успокоя работата и да се погрижа да не бъдете повече обезпокояван. Ако не, ще трябва да ангажирам на полицията.

— Забележително, Ваша светлост, че вие, макар един Хоенег, заставате на противниковата за мен страна и ме заплашвате с полиция. Кой ви дава това право?

— И още можете да питате? Тъкмо защото съм Хоенег и не мога да гледам спокойно как покривате с позор това име. Значи отказвате да върнете момичето?

— Не отказвам, а остро протестирам срещу това, че свързвате моята персона със случай, с който нямам нищо общо. Но съм готов да ви разведа из крепостта, за да се убедите, че се лъжете.

— Я стига — махна Катомбо пренебрежително, — мога да си представя, че в тази стара крепост има потайности, за които е осведомен само посветеният. Вие ще се пазите да ми покажете подобни неща.

— В Химелщайн няма потайности.

— Толкова по-добре за вас!

— Да приключим този разговор! Не съм свикнал да бъда разпитван като престъпник.

— Е, добре! Аз всъщност можех да си помисля, че визитата ми няма да даде резултат. Тръгвам си, но ще си позволя да ви напомня още, че вас и в Зюдерланд едва ви търпят. Ще ми коства само една дума и ще бъдете изхвърлен от страната.

— Хер, вие сте откачил, иначе не бихте могъл да ми говорите с този тон. Подобни неща в моя дом аз не позволявам и само от

съображение името, за което мислите, че е свещено единствено за вас, се въздържам да не се отнеса с вас така, както заслужавате.

— И как бихте се отнесъл? — усмихна се пашата с превъзходство. — Вероятно ще направите да изчезна, както преди седем години младия барон Теодор фон Голвиц?

Другият трепна.

— Голвиц? Какво искате да кажете с това? Не ви разбирам.

— Поразмислете, драги племеннико! Тогава ще проумееете. Полека-лека хората започват да разкриват потайните ви ходове. Сбогом!

Без да дочака никакъв отговор, Катомбо се запъти към вратата и се спусна по покритите с пътеки каменни стъпала, Стигнал вън, той се насочи на юг и след десетина минути се озова при гората, която пристъпваше от двете страни към шосето.

Беше отдалечен на около двайсет крачки от първите дървета, когато от сянката им се измъкнаха двама мъже — о очевидно бяха чакали него.

— Вече отново тук, Ваша светлост? — запита по-възрастният от двамата, в които разпознаваше Шуберт и сина му Герд, изпратени за наблюдение на Химелщайн. — Много бързичко стана. Постигнахте ли нещо?

— Не, той отрече всичко.

— Не го ли казах, когато преди половин час се срещнахме на това място? Този мръсник е врял и кипял.

— Какво ще правим сега? — попита Герд, който едва съумяваше да владее нетърпението си. — Да не би пък да чакаме тук, додето полицията поеме работите в свои ръце? Дотогава Магда може да пропадне и умре.

— На това мнение съм и аз — даде му право неговият баща. — Предлагам да вдигнем котва, да опънем платната и да доплаваме до пиратския кораб „Химелщайн“. Прилягаме борд до борд и връзваме всичко, що намерим, по фокреята, както си му е почтеният моряшки обичай. Така си остава, точка!

Катомбо се засмя.

— Толкова бързо, както си мислите, навярно няма да стане. От само себе си се разбира, ние не бива да предприемаме нищо, без да сме

уведомили преди туй другите. Най-доброто е да навестим сега фон Голвиц и Санфорд в Дяволската клисура.

— И тримата ли?

— Да.

— Но ако мошеникът междувременно потърси с момичето хоризонта? Няма ли да е по-добре един от нас да остане тук на вахта?

— Аз го считам за излишно. Разбойникът ще се пази да напусне крепостта, където знае плячката си на най-сигурно.

— Може би, имате право. Да се захващаме тогава за брашпила^[5]!

Понеже крачеха бързо, след три четвърти час вече достигнаха мястото в Дяволската клисура, където двамата прерийни ловци чакаха с нетърпение.

— Най-сетне! — извика Фред, като съгледа Катомбо. — Връщате се по-бързо, отколкото можехме да приемем. И другите двама господа също идват с вас? Добре, значи се събрахме и можем дружно да подхванем работата. Постигнахте ли нещо, Ваша светлост?

— Не, той отрече.

— Well, можехме да си го помислим. А вие, хер капитан? Какви наблюдения направихте?

— Наблюдения? Хич никакви. Ние половината предобед лежахме в близост до замъка на котва, ала не мернахме нищо освен една празна карета, която доплава нагоре по хълма и влезе в двора на замъка.

— Празна карета? Естествено! Графът не е влязъл отпред в замъка, а е слязъл преди туй и е отвел изотзад плячката си на сигурност.

— Изотзад? Но къде!

— Тук.

— Все още ли не сте се разубедили, че е бил тук? — попита Катомбо.

— Не, сега още по-малко отпреди. Ние именно след вашето тръгване не стояхме бездейно.

— Тъй ли? И с какво се занимавахте междувременно?

— Размишлявахме и открихме тайния достъп до замъка!

Това неочаквано изявление постави другите в безмерно удивление. С най-различни възгласи дадоха гласност на изумлението си, на което Фред сложи край с обяснението:

— Аз казах, че сме открили тайния достъп. Може би трябваше да се изразя по-добре и да кажа: ние не сме го видели, наистина, но знаем къде се намира, къде трябва да се намира.

— И къде? Тук няма ни едно-едничко място в стената, което човек оттук да не може да различи. Никакво отворстие не може да се открие.

— Нали? — ухили се Фред малко поласкан. — И все пак работата е съвсем проста. Има си много добре едно място, което привлича погледите ни, действително само едно-единствено.

— Кое имате предвид? — попита Катомбо любопитно. — Може да се вземе под съображение само едно място, но то лежи извън всяка сметка, а именно онази част от стената, покрита от водопада.

— Точно него имам предвид — заяви Фред с голяма категоричност. — Бил има същото убеждение като мен.

— Но това е невъзможно!

— Защо да е невъзможно?

— Как ще е минал племенникът ми с момичето през водопада?

— Това не е наша работа, а негова. Какво сега, ако водопадът може чрез някой механизъм да се спре? И ако там отвъд, зад водопада е скрита една лодка? Тогава загадката би се решила по един много пост начин. Кочияшът, който е посветен в тайната, е избързал напред и е спрял водопада, след което е прекарал графа и Магда с лодката отсреща, без да им се налага ни най-малко да се намокрят.

— Но това звучи във висша степен невероятно!

— О-о, нищо не вреди. Най-невероятното при този случай е единствено възможното и поради това правилното.

Катомбо поклати глава.

— Вие, прерийните ловци, сте странни хора! От един-единствен стрък трева сътворявате цяла история и искате хората да ви повярват.

— Да не спорим! — рече Фред. — Скоро ще видим кой от двама ни има право. Дали някой от господата няма свещ или нещо подобно у себе си?

След известно търсене Балдуин Шуберт извади на бял свят малко късче лоена свещичка.

— Достатъчно е. Кибрит имам самият аз, най-важното е само да ги отнеса сухи отвъд.

— Какво възнамерявате? — учуди се Катомбо, — Не се каните да плувате до отсреща нали?

— Защо не? — засмя се Фред. — Все пак трябва да ви представя доказателство, че твърдението ни с Бил е правилно.

— Но в тая леденостудена вода можете да си докарате смъртта!

— Ха! Реките, по които съм плувал в планините на Дивия запад, също не бяха предварително затоплени.

С тези думи той се освободи от самото и го предаде на Бил. Тогава обаче капитанът се набута помежду им.

— Стоп, драги Голвиц! Аз не казах относно голямата мрежа, която преди малко беше разгърната, нито дума. Но съм на мнение, че ако трябва да се плува, то това засяга моята специалност. Я си навлечете пак рубашката и ми дайте лойта и кибрита! Аз ще гондолирам вместо вас до отсреща и ще проуча работата.

Фред сега не пожела да се съгласи, възникна спор, от който в крайна сметка излезе победител Шуберт.

И по същото време вече си свали куртката и всичко излишно. Лоеното късче и кибрита грижливо уви в носната си кърпа и закъта под шапката, която нахлупи дълбоко на челото. После нагази във водата — в началото тя му достигаше само до коленете.

Останалите следяха движенията му с лесно обяснимо напрежение. По-нататък и все по-нататък продължаваше да крачи капитанът към средата на басейна, който постепенно ставаше по-дълбок, докато водата стигна до раменете му. После той разпери ръце за плуване и се насочи към водопада, но не към средата, а към самия му край.

— Хм, човекът е умен — забеляза със задоволство Фред. — Той напада водопада откъм най-слабата му страна, сиреч от края.

— Мислите ли, че входът се намира там? — попита Герд.

— Там навярно не, а по към средата. Но смятам, че той иска да се възползва от свободното пространство, което се образува между стената и водопада.

— Откъде претендирате да знаете, че такова съществува? Та оттук все пак не се вижда нищо.

— Това е от разстоянието. Но него трябва да го има. Вземете под внимание мощта, с която водата пада от тази колосална височина. Тук е ясно, че тя не се плъзга отвесно по стената, а бива запокитвана навън

в една повече или по-малко голяма дъга, която, разбира се, оттук не може да се забележи. Гледайте, сега баща ви достигна края, а сега... сега той изчезна.

Да, капитанът вече не се виждаше. Мъжете от брега бяха забелязали още, че той натисна с едно рязко посягане шапката, която навярно малко се бе поместила, здраво на челото, после се потопи и изчезна.

Ако съждението на двамата ловци се установеше като неправилно, то в следващия миг той трябваше отново да се появи пред водопада. Но той не дойде. Това бе добър знак, при предпоставката че не го бе сполетяло някакво нещастие. Другите стояха, изпълнени с очакване, на брега и гледаха мълчаливо мястото, зад което беше изчезнал. Така минаха пет минути и още пет, ала Шуберт все още не се показваше. В сърцата на чакащите вече започна да се надига тревога и особено неговият син едва съумяваше да прикрива безпокойството си. Отново изтекоха пет минути на напрегнато мълчание и тогава Герд внезапно извика:

— Водопадът, водопадът! Вижте, той изчезва!

Да, водопадът действително изчезваше. Първо най-горната каскада, която се смъкна надолу, докосната сякаш от магическа пръчка. После, но по-бавно, следващите стъпала. Ехтежът ставаше все по-слаб и накрая съвсем престана. След две минути там, където допреди малко една широка водна завеса бе покривала стената, имаше вече само една тънка струя, ромоляща от зъбер на зъбер, от издатина на издатина. Долу при водната повърхност можеше да се различи — макар и неясно, защото слабо се открояваше на тъмния фон — една цепнатина, към която очите на всички се отпавиха с напрегнато любопитство.

— И ето го там на, вашият вход към крепостта! — каза Катомбо с тон на най-искрено възхищение. — Наистина, бароне, трябва да отдам пълното си признание на вашата проникателност.

— О-о, хер графе, действително не беше трудно да се проникне зад тайната, като вземеше човек под съображение различните факти. Веднъж следите, които несъмнено навлизаха в клисурата. После вашето уверение, че страничните стени са неизкатерими, в което впоследствие аз самият се убедих. По въздуха също нямаше как търсените да са препуснали и ето как остана само една възможност: водопадът.

— Така, като представяте работата, тя наистина си изглежда съвсем проста. Но казвам ви, аз можехте цяла година да си стоя на това място и пак нямаше да ми хрумне, че зад водопада се крие някаква тайна. По какъв начин, мислите, се довежда водопадът да спиране?

— В това отношение капитанът ще може да ни даде най-добър отговор, Когато... Behold! Ето го че вече идва! И наистина, точно както си го бях помислил, с лодка!

Действително от процепа се изстреля една лодка, в която седеше Шуберт. Тя приближаваше бързо към мястото, на което стояха мъжете. След късо време вече пристана и капитанът скочи от нея.

— Тъй, ето ме пак тук! — засмя се той радостно. — Вероятно вече отдавна сте ме очаквали, ала въжето не можеше да се развие по-бързо, дори и с най-добрата воля. И тъй, работата стои точно така, както предполагате, хер барон. След като аз...

— Стоп, драги мой! — прекъсна го на словото Фред. — Всички ние естествено сме много любопитни за вашата история, но вие можете също така добре да ни я разправите и по път. Аз съм на мнение да не се заседаваме повече тук, след като сме проникнали зад тайната. Да поемаме край отсрещната страна!

— И петимата наведнъж ли? — попита Герд, като измери с усъмнен поглед малкия съд.

— Защо не! Щом като може да носи трима души, то в случай на нужда ще потегли и с петима, стига мъничко да се посбутаме — рече баща му с крепка увереност.

Та се качиха значи. Санфорд взе греблото, а Шуберт седна при кормилото, другите трима се сместиха и се „посбутаха“. По време на късото плаване морякът „разви въжето“. С ловко гмуркане той изплувал от другата страна на водопада — за щастие без „пробойна в главата“, както се изрази. В царящия тук сумрак, създаван от водопада, веднага забелязал „люка“ в скалата и заплувал към него. В първия миг го обгърнала дълбока тъмнина. Плувайки предпазливо навътре, само след късо време ръката му докоснала някакъв предмет, който стърчал от водата. Това било, както за своя радост установил, лодка. Прехвърлил се в нея, запалил лоената свещ и при нейната слаба светлина различил, че се намира в някакъв канал, който свършвал тук пред едно стръмно водещо нагоре стълбище. Всъщност сега можел да

гледа на работата си като уредена и да се върне обратно при другите, но се сетил какво бил казал Фред за някакво „изключване“ на водопада и го поблазнило да проучи нещата по-отблизо. Не му се мислил дълго, а започнал „да се изкачва по вантите“ — по-високо и все по-високо. Лоената угарка била вече пред угасване, когато стълбището стигнало края си. То излизало на един странично водещ и напълно равен ходник. И тъкмо на това място открил търсеното — един своего рода полиспаст, чиито въжета чезнели нагоре в един отвор на потона. Естествено капитанът веднага заел къде е. Заловил се за колелото и го въртял, додето почувствал съпротива. На земята стоял един фенер, оставен тук по някаква причина, който му дошъл тъкмо на сгода. Запалил го от лоената си свещичка и поел надолу по стълбите с възможно най-голямата бързина. Каква радост, когато стигнал долу и забелязал, че водопадът е изчезнал и дневната светлина нахлува в канала! Лампата временно угасил.

Балдуин Шуберт тъкмо бе свършил със своя сбит доклад и навлязоха в канала. Няколко веслени удара отведоха лодката до началото на стълбището, фенерът бе отново запален, лодката привързана и после Фред закричи със светлината начело на другите нагоре по стълбите.

За полагането на стъпалата, просечени грубо в скалата, хората се бяха възползвали от един естествен, почти отвесен процеп в хълма, така че изкачването протичаше доста бавно. Когато Фред достигна последното стъпало, където бе монтиран задвижващият механизъм, им повели настойчиво възможно най-голяма безшумност.

Ходникът, на който сега стъпиха, беше един метър широк и два висок. След известно време стигнаха до едно място, където на земята стоеше едно дървено ведро, пълно до половината с вода. Това обстоятелство беше фрапиращо, наистина, ала те нямаха време да му отделят повече внимание и продължиха да крачат.

Добре беше, дето Фред посъветва спътниците към предпазливост, защото едва бяха отминали съда с водата и някъде далеч пред тях се разнесе лек шум.

— Пет! Някой идва! Сnižете се към земята и не шавайте! Всички се отзоваха на подканата, а Фред угаси фенера.

Приблизително на двадесет крачки от тях забеляза бледна светлина. Самият източник обаче не можеше да види, понеже точно

там ходникът правеше чупка. По този начин се образуваше ъгъл, зад който Фред се примъкна с котешки скокове. Сиянието стана по ярко и се появи един фенер със затъмняващи бленди, носен от един мъж.

Беше кастеланът на замъка.

Той мина, без нищо да подозира, край Фред, който се бе притиснал плътно към скалата. Един бърз поглед напред го осведоми, че мъжът е сам.

— Стой!

При неочакваното прозвучаване на човешки глас, кастеланът се стресна. Обърна се и като видя Фред, се изплаши, сякаш бе съзрял призрак. Но бързо се окопити.

— Кой сте вие? И какво търсите тук? — попита заплашително.

— Хм, не бъди зъл, старо! Аз искам да посетя господаря ти, най-големият негодяй, който може да има!

— Човече, кой си ти?

— Това може да ти е безразлично. Все ще се запознаеш с мен. Я си дай фенера!

Думите още не бяха отзвучали и той вече му го бе изтръгнал.

— Човече! — закани се кастеланът. — Давай фенера или...

Повече не изговори, а отстъпи няколко крачки назад, тъй като видя към себе си насочено дулото на револвер.

— Бил! — повели Фред.

— Тук! — отговори Санфорд, който беше най-предният в колоната. — Да понапляскам ли малко нехранимайкото?

Кастеланът се обърна.

— Кой е този човек? — запита уплашено.

— Аз съм жив-живеничкият Дявол и идвам да те забера — ухили се Бил. — Не дигай безполезна дандания, просто ще трябва да ме съпроводиш!

Същевременно обви исполинските си ръце около тялото му и го стегна така здраво, че оня не бе в състояние да помръдне.

— Тъй, уреден е! А сега, Фред, можеш да узнаеш от него всичко, което поискаш. Давам ти дума, че той ще пропее. За това аз ще имам грижата.

В първия уплах преди малко от изненадващото нападение на кастелана бе изпаднал и се търколил на земята един предмет, който той бе носил под мишницата. Фред сега го вдигна и огледа.

— Я гледай! Самун хляб! Къде се канеше да го отнесеш, мошенико?

— Бях на път към... исках... да нахраня рибите долу при водопада.

Това извъртане въздейства толкова развеселяващо, че те трябваше всячески да се постараят да не избухнат в гръмък смях, който можеше да ги издаде.

— Тъй, тъй! Ти май ни считааш за доста глупави люде, та очакваш да го повярваме. Но накъде си се канел да идеш, за нас на първо време е без значение. Кажи ни по-добре накъде води този ходник!

— Това не ви интересува!

— Обеснико, говори по-учтиво, инак ще ти разплескам надве сандъка! — заплаши Бил, като засили натиска на ръцете около гърдите му.

Кастеланът изстена.

— Пуснете ме, за Бога, пуснете ме, аз и бездруго ще си кажа!

— Та опиши ми значи пътя! Къде ще стигне човек, ако следва този ходник? — заразпитва Фред.

— Той върви най-напред доста дълго направо. Сетне се стига до една врата, зад която се намира кладенецът на замъка.

— С какво е заключена тя? С някакво резе?

— Не, тя има един секретен механизъм.

— Който на теб естествено е познат?

— Да — отговори кастеланът колебливо.

— Това е добре, защото няма да се наложи дълго да си губим скъпоценното време. Кой още го знае?

— Графът и жена ми.

— Друг никой?

— Не.

— По-нататък!

— От другата страна една врата със същото устройство води към един ходник, който продължава водоравно и свършва пред едно виещо се стълбище.

— Накъде се отива оттам?

— В една кула, която включва само това тайно стълбищно пространство и две разположени над него стаички.

— Кой обитава тези помещения?

Не му се искаше на кастелана да си развърже езика, ала Санфорд, в чиито обятия той беше като восък, бързо-бързо го вразуми.

— Дъщеричката на майор Хелбиг — изпъшка.

— Виждаш ли колко добре в дяваш немски? — ухили се Фред.
— Предполагам, че отвътре входът за витото стълбище е замаскиран по някакъв начин, иначе пленницата би могла да ви се измъкне.

— Да, на мястото на врата се намира една картина, а там, където отвън е ръчката на бравата, е нагласена до куката на рамката една изпъкналост.

— Добре! Дотук схванах. Но трябва да съществува и връзка със замъка.

— Тя се намира на втората стълбищна площадка, където една врата води в един неизползван ходник на замъка.

— Да се надяваме, си казал истината. Защото ако макар само в един пункт си излъгал, ти си изгубен! Сега естествено оставаш при нас като пленник. От твоето държане ще зависи какво наказание ще ти бъде наложено. Бил, вземи втория фенер и внимавай за обесника! При най-малкото подозрително движение го гръмни!

След като претърсиха пленника за оръжия, при което излезе наяве един нож и Бил го затъкна в колана си, мъжете изминаха едно значително разстояние, докато една врата им наложи да спрат. Фред я освети с фенера и като не забеляза нито резе, нито ключалка, се обърна към кастелана на замъка:

— Как се отваря вратата? Казвай бързо, но се придържай към истината!

Лека-полека кастеланът бе осъзнал, че със съпротива само може да си влоши положението. Той посочи с пръст едно място в рамката на вратата и обясни:

— Отварянето става, като пхнете ножа в този процеп и натиснете силно към вратата.

Фред изпълни без колебание това указание. Чу се тихо прещракване и вратата отскочи. Лъхна ги студен влажен въздух. Фред освети навътре с фенера. Пред тях се откри кръгло, настлано с каменни плочи помещение, в чиято среда зееше дълбока дупка. В нея се губеше кладенчовото вѐже, което се спускаше някъде отгоре.

— Нека огледаме помещението по-внимателно, преди да стъпим в него! Трябва да затъмним фенерите, защото светлината им може да ни издаде, ако някой случайно намине горе край кладенеца. Ще заобиколим дупката отдясно. Бил, стори ми услугата да останеш с нашия пленник тук! Ние не знаем как стоят работите там отпред, а един-едничък силен вик от неговата уста би могъл да ни издаде, фенера му можеш да задържиш, на нас един ни е достатъчен.

Фред покри своята светлина и после стъпиха в опасното кръгло помещение. Минаха благополучно край кладенеца и през вратата отсреща, която се отваряше по същия начин като първата.

Сега фенерът бе освободен отново от блендите си. Пред себе си те видяха един ходник, който известно време продължаваше да води съвсем равно, докато накрая свърши пред една вита стълба, изкачваща вътрешната страна на кръгла зидария.

— До момента пленникът не ни е излъгал, сведенията му съвпадат точно. Но сега тихо, моля!

С нечути стъпки се запромъкваха четиримата нагоре по стълбите. На втората площадка Фред спря. Той остави светлината на фенера да падне върху стената, където забеляза една врата, но за него удивление тя стоеше отворена.

— Странно! — прошепна. — Нашият пленник ли е оставил вратата отворена? Или пък някой друг след него я е отворил? Това би могло да бъде единствено Лудия граф. Останете тук и позволете да се кача на първо време сам, за да поразузная!

В следващия миг беше изчезнал зад извивката на стълбището. Горе спря да се ослуша известно време и после се върна.

— Майне херен, идваме в щастлив час. Фройлайн Магда е горе и оня се намира при нея. Чух ясно двамата.

— Мерзавецът! — избълва Герд, пребледнял от възбуда. — Напред, нагоре при него!

— Стой! — повели Фред и го задържа здраво за ръката. — Очаквам да се подчинявате на моите разпореждания. Вие, Ваша светлост, пристъпете с капитана в този ходник тук, който води към замъка, и посрещнете графа, в случай че му се удаде да ни се измъкне там горе. Хер лейтенантът ще дойде с мен.

Двамата споменати останаха в мрака, а Фред се заизкачва с Герд нагоре. След четвъртата площадка стълбите свършиха и те застанаха

пред една врата, зад която можеха да се доловят гласове.

— Ето я ръчката. Да влезем. Но тихо! — предупреди Фред. Един лек натиск бе достатъчен и врата се отвори. Фред влезе и Герд го последва. Намериха се в една стаичка, обзаведена само с едно легло, една нощна масичка и два стола. Прозорец нямаше, но през процепа на откrehнатата падаше слаб проблясък от светлина. Герд се прокрадна бързо и безшумно до пролуката и погледна в съседните покои.

На една малка софа седеше графът, а в най-отдалечения ъгъл стоеше Магда с изпълнено със страх лице и умоляващо издигнати нагоре ръце.

— Не се заблуждавайте, гълъбчето ми! — тъкмо каза графът. — Никой не знае къде се намирате, никой няма да ви доведе спасение, Само откликването на моята любов може да ме склони да ви върна на близките ви.

— Аз ви мразя и презирам! — отговори тя с треперещ глас.

— О-о, аз вече съм опитомявал някоя и друга птичка. Скоро и вие ще се укротите, ако влезете в някоя от дупките, в които умея да обуздавам опърничавите.

— Аз ще умра.

— Не се умира така лесно.

— Бог ще ме закриля и спаси.

— Тъй ли мислите? Аз бих желал все пак да знам как ще иска той да я подхване тая работа. Вие сте слаба, а аз съм силен. Ще ви го докажа.

Той се надигна, пристъпи към нея и поиска да я прегърне. Но се отдръпна изплашен, защото вратата се отвори и на нея се появи Герд.

— Окаянико! — прогърмя този.

Тази дума тутакси върна графа на себе си. Който може да говори, не е привидение.

— Герд, о, Господи! — изкрещя Магда и се хвърли в обятията на любимия.

— Какво търсите тук? — изсъска графът, пристъпвайки към Герд. Тогава съгледа Голвиц, който бе влязъл след този. — Кой... кой е това? Къде съм ви... виждал вече?

— Кой съм? Аз съм вашият зъл дух и съм дошъл да ви подиря сметка за брат ми Теодор.

— Голвиц! — извика шашардисаният граф във внезапно озарение.

— Да, аз съм един Голвиц. Отмъстителят е тук! Вашата полица изтече, изверг!

— Още не! — изкряска Хоенег.

С едно бързо посягане грабна фенера, който беше донесъл, и изскочи през вратата в спалното помещение. В следващия миг беше изчезнал зад картината-врата, която се заключи с трясък.

— Измъкна се! — извика Фред. — Но само временно! Той не може да ни избяга. Останете с фройлайн засега тук, хер лейтенант, докато се върна!

Той се завтече обратно в спалнята и грабна фенера, който беше оставил на един стол. След няколко секунди беше вече намерил изпъкналостта до куката, която съответстваше на ръчката от другата страна, и отвори вратата. В миг стоеше отвън и затупурка с възможно най-голяма бързина надолу по стълбите.

Междувременно Хоенег търчеше към втората стълбищна площадка, за да избяга през вратата, водеща към замъка. Но ето че светлината от фенера му падна върху Катомбо и капитана, които стояха на стража на това място и изскочиха поривисто да го спипат. Ала оня се изплъзна ловко от ръцете им. Обърна се с едно проклятие и преди да се усетят, изчезна по стълбите надолу.

— Буря да отнесе Марса и Брама! — изруга Балдуин Шуберт. — Ей го че отплава, а ние кютим тук като две стари, негодни корита. Какво да правим? Бива ли да напуснем поста си и да хукнем подире му? Ако само хер фон Голвиц...

— Капитане! — прокънтя тогава в непосредствена близост гласът на Фред.

— Хер барон, вие ли сте?

— Да, аз съм — гласеше отговорът и същевременно фигурата му изплава в светлината, хвърляна от неговия фенер. — Видяхте ли Лудия граф?

— Да, искаше да мине оттук.

— Накъде заби?

— Надолу по стълбите.

— Той ще иска да офейка през ходника и помещението с кладенеца. Но това няма да му се удаде, ако Бил, който чака от другата

страна е нащрек. Той ще го подгони към нас. Следвайте ме!

Хукнаха бързо надолу по стълбището. Пристигнаха на най-долната площадка, те видяха беглеца на доста голямо разстояние пред себе си, фигурата му рязко се открояваше на светлината от неговия фенер. Сега се втурнаха напред с удвоена бързина, което, разбира се, не ставаше без шум. Преследваният чу стъпките зад себе си и от своя страна също увеличи бързината, така че дистанцията между него и преследвачите не се намали. След две минути беше достигнал помещението с кладенеца и стъпи по каменните плочи. Вече беше заобиколил наполовина кладенчовия отвор, когато на няколко крачки пред него отекна силния глас на Бил.

— Спри! На мига спри или стрелям!

Хоенег толкова се уплаши от това, да намери и тук изхода препречен, че залитна няколко крачки назад. За нещастие стъпи върху една плоча, която се бе разхлабила и сега хлътна рязко под тежестта му, и то към страната, където в непосредствена близост зееше кладенчовият отвор. По този начин той изгуби твърдата опора под нозете си. Размаха ръце във въздуха, вдигна единия крак, за да потърси някаква опорна точка, и така загуби окончателно равновесие... един грозен пронизителен крясък и той се сгромоли гърбом в дълбочината. Донесе се глух, пляскаш звук... тялото на графа се бе разбило.

Няколко мига по-късно в помещението с кладенеца се появи Фред със своите спътници.

— Бил!

— Фред!

— Къде е Лудия граф?

— Изтърси се в кладенеца.

— В кла... — от изумление и стрес словото заседна в устата му. Също никой от другите не пророни изпърво нито дума.

Беше миг на ужаса. Тази страховита дълбочина долу... тялото непременно трябваше да се е смазало.

— Бог го осъди! — извика накрая Фред, чието лице бе станало мъртвешки бледо. — Той изпревари присъдата на хората. Тръпки ме побиват! Да се махаме от това злокобно място!

Катомбо пристъпи предпазливо до ръба на кладенеца и се послуша надолу. Не можеше да се долови и най-малкият звук — нямаше

никакво съмнение, графът беше мъртъв. После се обърна към спътниците си и гласът му потреперваше, когато каза:

— Аз съм негов роднина и би било неблагоородно от моя страна да изпитвам удовлетворение от неговата смърт. Но за мен щеше да е също така болезнено да го видя пред решетката на съда. По този начин работата намери своето решение. Да вървим!

— Да, да вървим! — пригласи Фред — Но първо трябва да изчакаме Герд и Магда, които сигурно се безпокоят за нас. Капитане, вземете този фенер и идете да доведете двамата!

Шуберт грабна светилото и побърза обратно по ходника и нагоре по витата стълба до тъмницата на Магда. Тя вече се беше съвзела.

— Как стоят нещата? — попита Герд.

— Добре, много добре... за нас!

— Къде е графът? — подпита Магда боязливо и сгуши глава на гърдите на Герд.

— Мъртъв! Искаше да се измъкне през стаята с кладенеца и се изсипа вътре.

— Милостиви небеса! — извика младият мъж ужасен.

— Идвайте бързо! Другите ни чакат. Тук няма какво повече да търсим.

Герд взе момичето на ръце и закрачи напред. Баща му го последва и заключи картината-врата след себе си. Скоро стигнаха при чакащите.

Най-потресен от внезапната смърт на графа беше кастеланът на замъка Гайслер. Той беше пропаднал човек и помощник във всички негови безобразия, ала не беше издъно закоравял. Когато видя господаря да пада непосредствено пред очите му в кладенеца, доби усещането, сякаш някой прекара ледена ръка по гръбнака му. Неговата съпротива бе напълно сломена, толкова повече, че сега нямаше защо да се страхува от господаря си, ако издадеше неговите тайни.

След като напуснаха кладенчовото помещение и заключиха вратата, Фред се обърна към Гайслер.

— Обеснико, с твоя господар приключихме, той си намери своето възнаграждение. Сега идваш ти наред!

— Милост, милост! — заскимтя пленникът. — Аз искам всичко да призная.

— Познаваш ли брат ми Теодор фон Голвиц?

— Да, хер, познавам го.

— Знаеш ли дали е още жив?

— Той е жив.

Този отговор дойде за Фред, който очакваше, наистина някаква определена вест, но вече почти не бе смял да се надява да го види отново жив, така неочакван, че той изгуби самообладание. Почувства се съвсем слаб и се обърна настрани, за да прикрие вълнението си. Катомбо забеляза това и му каза съчувствено:

— Хер барон, успокойте се и позволете аз да задам вместо вас необходимите въпроси на този мъж! Вие сте твърде развълнуван, за да го сторите... Е, хубостнико, — обърна се той към пленника — ти каза, че хер барон фон Голвиц е още жив. Къде се намира той?

— Съвсем наблизо в една подземна килия.

— Ще ни водиш ли дотам?

— Да.

— Кой хранеше затворника?

— Аз самият.

— А когато отсъстваше от крепостта?

— Моята жена.

— Какво получаваше той?

— Вода и хляб — отговори онзи колебливо.

— Друго нищо?

— Не.

— Та вие сте били много щедри, бе! Дяволът дано ви възнагради един ден за вашето милосърдие! Учудва ме само как Хоенег не е смъкнал своя съперник изцяло от врата си!

— Хер, аз нямаше да го допусна, аз не съм убиец.

— Това го казваш естествено само за да се оправдаеш. Но ще ти призная, че бих бил доволен, ако не лъжеш. Води ни сега към тъмницата!

Малкото шествие се раздвижи. Пленникът вървеше начело с Бил, който не го изпускаше нито секунда из очи. Фред ги следваше с неописуеми чувства в сърцето, после идваха другите.

При ведрото с водата кастеланът спря.

— Ние сме на самото място и се намираме точно пред тайната тюрма.

— Та тук не се вижда никаква врата! — удиви се Катомбо.

— От външната страна тя е измамливо наподобена на скалата, Внимавайте!

Той се наведе и взе от земята един малък камък. Наяве излезе краят на някаква желязна щанга. Той я натисна настрани и пред тях тутакси се отвори тясна врата от талпи. Една отблъскваща миризма ги лъхна от дупката, която се намираше зад нея. Когато Бил освети вътре, съгледаха една обгърната от дрипи човешка фигура, която лежеше на земята, прикована с верига. Една полусчупена стомна за вода стоеше до сноп прогнила слама, служеща за постеля.

— О, мили Боже! — възкликна Катомбо. — Това човек ли трябва да е? Вие ли сте, хер фон Голвиц?

Фигурата се надигна от земята. Две страшни очи се впериха в мъжете от едно прилично на череп лице.

— Махнете светлината! — прозвуча глухо и дрезгаво. — Тя ми изгаря очите и мозъка. Пръждосвайте се!

— Хер фон Голвиц, искате ли да бъдете свободен?

— Свободен! — отекна обратно. — Свободен при вас означава мъртъв! Да, убийте ме, макар аз вече да съм умрял!

— Хер фон Голвиц, ние ви носим свободата и ви поздравяваме от вашия брат Фред.

Тук Фред повече не може да се сдържи. Той избута Катомбо настрани и връхлетя в килията.

— Теодор!

Прозвуча ужасен крясък, после в бордея настана тишина, Чувахе се само шумът от целувките, с които младият мъж покриваше устата на своя изпаднал в безсъзнание брат.

Катомбо или граф Вилхелм фон Хоенег, както сега ще го наричаме, направи следното предложение:

— Аз ще вляза през главния вход на крепостта и бих помолил хер Санфорд да ме придружи, за да отведем кастелана на сигурно място. Когато това стане, ще поискам да дойдат да приберат него и цялата компания. Смятам, че две коли ще бъдат достатъчни за тази цел. Междувременно ще дам в крепостта необходимите разпореждания за посрещането на моите подопечни питомци. А сега, струва ми се, е време да напуснем това трагично място, ако не искаме да бъдем изненадани от мрака.

Само след късо време малкото шествие се раздвижи. Бил вървеше начело с пленения кастелан, после следваше Герд, който носеше Магда, зад него Фред с брат си Теодор и накрая капитанът с графа.

Когато стигнаха стръмното стълбище, водещо към канала, Магда се притисна още по-силно към гърдите на своя закрилник и прошепна:

— Герд, мили Герд, ти ме отнесе оттам горе на ръце; трябва и в живота да ме носиш на тези ръце! Искаш ли?

— О, с какво удоволствие, с какво безкрайно удоволствие! — увери тържествено Герд и прилепи една задушевна целувка върху несъпротивяващите се устни...

Една година по-късно бе осветен новоизграденият замък Хелбигсдорф. Средствата на майора далеч нямаше да стигнат, ала херцог Макс бе предоставил на разположение необходимата сума в знак на признателност към заслугите на стария ветеран.

Естествено Негово сиятелство беше поканен заедно със съпругата си за тържеството на този ден. Освен тях Хелбиг бе пожелал да види при себе си само онези, които стояха най-близо до сърцето му.

И ето че се зададе нагоре по хълма една дълга върволица коли. Начело се виждаше херцогската каляска.

— Те идват! — извика Синята.

— Всички! — прибави Зелената.

— Всички заедно! — допълни Пурпурната.

Колите изтрополяха в двора и техните пасажери бяха подобаващо посрещнати. Зад херцогската двойка слезе Герд.

После следваше капитан Шуберт с Каравей, исполинът Бил, Санфорд, двамата фон Голвиц, ковачът Шуберт със своята жена и накрая граф Вилхелм Хоенег, по-раншният Нурван паша.

Последва поздравяване и ръкостискане, едно питане и отговаряне, което сякаш не искаше да знае край, и мина дълго време, преди гостите да разгледат замъка във всичките му помещения и да могат да пристъпят към трапезата.

Херцогът водеше председателството. Той сияеше от удоволствие и отражението от неговото щастие падаше върху красивия лик на съседката му Магда. Той имаше особен маниер в разговора и му личеше, че е подготвил разни изненади, Сега тъкмо се обърна към Каравей:

— Навярно знаете, че бях приятел на известната вам Лилга?

— Зная, разбира се, Ваше сиятелство! — отговори кормчията.

— Чух, че с вашия камарад Шуберт искате да напуснете служба?

— Така е. Ние остаряхме и...

— Да, да — прекъсна го херцогът. — Но като кормчия не се излиза в пенсия. Да кажем лейтенант?

— О-о, Ваше сиятелство...! — изпелтечи щастливецът.

— Стига, стига! И понеже вие — обърна се той към Шуберт — по време на плаването ви до Острова на скъпоценностите сте се проявил като кадърен капитан, то получавате същия ранг в моята флота.

— Дано брамстенгата... ах, прощавайте, Ваше сиятелство... аз, капитан? — провикна се доблестният Балдуин.

— Вие сте го заслужил, драги мой, и аз се радвам да мога да поздравя в същото качество и вашия син на тази трапеза.

Герд се надигна, озарен от щастие.

— Ваше сиятелство, как стигнах до тази чест?

— Много моля да предоставите решението по този въпрос на мен!

— Негово сиятелство дарява моя дом по такъв начин, че не намирам достатъчно думи за благодарност — извика майорът. — А пък самата тази къща е един дар от висока ръка, която аз...

— Стоп! — прекъсна го херцогът. — Сега най-сетне е времето да изясним тази заблуда. Не аз ви построих този замък, а почтеният капитан Шуберт.

Чу се едно всеобщо „Ах!“ на удивление.

— Да — продължи херцогът. — Капитанът извадил там зад Индия с и за барон фон Голвиц едно съкровище, от което на него и Каравей, който също е присъствал, паднал в скута един хубавичък дял. Той още нищо ли не е осведомил за това?

— Нито дума! — извика майорът удивен.

— Тогава нека после при виното барон Фридрих ни разкаже историята за Острова на скъпоценностите — най-увлекателната, която някога съм слушал.

Хелбиг скочи и прегърна стария морски вълк.

— Шуберт, приятелю, вземи си чашата и ми говори на „ти“. Ние сме бащи на един син, нека бъдем значи братя.

Чашите иззвънтяха, а херцогът попита:

— Защо само бащи на един син? Защо не и бащи на една дъщеря? Майоре, аз моля по този повод ръката на вашата дъщеря Магда за моя млад морски капитан, сина на Балдуин Шуберт. Ще получа ли отказ?

Надигна се всеобща радостна гълчава и скоро двамата млади хора лежаха в обятията си.

— Виж, Парпара, — рече Томас — паш така пеше и при нас, когато получих от теб първото млясване!

Всички се засмяха, а херцогът продължи:

— Аз не вярвам, че тези двама годеници, ще са единствените, които ще се съберат от сърце. Фрау Хартман, знаей че обичате вярната душа, която съм определил за вас. Сега нали отпадна и последното препятствие, стояло на пътя, и ето защо съм убеден, че няма да го отблъснете.

Тогава заговорената се обърна с радостна усмивка към добродушния капитан Шуберт:

— Наистина ли все още ме обичаш?

— Нека Дявола ме замъкне, ако ми хрумне да кажа „не“. Аз служих за теб както патриарха Рубен за своята Изабел и съм радостен, че сега най-сетне мога да те взема на влекач.^[6]

След като той изтъкна по един направо блестящ начин вещината си по библейските въпроси, чашите звъннаха за втори път една о друга и сега и Фред можеше да започне своя разказ за Острова на скъпоценностите.

Когато трите сестри се оттеглиха вечерта на същия ден в покоите си, дълго се гледаха мълчаливо. Накрая Фрея взе думата:

— Два годежа в един ден, хм!

— Да, два! Хм! — отбеляза и Ванка.

— Ах, два! Хм! — затвърди Циля.

— Ами ние? — попита гневно Дългата.

— Да, ние? — вметна също Дребната.

— Ох, ние! — избъбри вбесено Дебелата.

— Аз изобщо няма да се омъжвам! — врече се тържествено Синята.

— Аз никога няма да взема някой мъж! — отсече Зелената.

— А аз нивга няма да се сгодя, нивга! — закле се Дебелата, като притисна нежно към себе си своята Мими...

[1] Божията мелница мели бавно (немска поговорка)(Б. пр.) ↑

[2] Behold! (англ.) — Я гледай! (Б. пр.) ↑

[3] Химелщайн (нем. Himmelstein) — Небесен камък (Б. пр.) ↑

[4] Хьоленщайн (нем. Hollenstein) — Адски камък (Б. пр.) ↑

[5] брашпил (хол. braadsoil) — скрипец за вадене на котвата (Б. пр.) ↑

[6] Според библейското предание Яков трябвало да служи за Рахил на бъдещия си тъст Лаван седем и после — още седем години. (Б. пр.) ↑

Издание:

КАРЛ МАЙ

Островът на скъпоценностите I: Дневникът на безследно
изчезналия

Островът на скъпоценностите II: Инчу-чуна — вожда на апачите
Издателство „Калем-90“, Пловдив, 1996

Band 46, Die Juweleninsel

Karl May — Verlag, Bamberg

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.